CODICES COPTICI

VATICANI BARBERINIANI BORGIANI ROSSIANI

TOMVS I

CODICES COPTICI VATICANI

RECENSVERVNT

ADVLPHVS HEBBELYNCK

VNIVERSITATIS CATHOLICAE LOVANIENSIS RECTOR HONORARIVS

ET

ARNOLDVS VAN LANTSCHOOT

CANONICVS REGVLARIS PRAEMONSTRATENSIS

BIBLIOTHECAE VATICANAE SCRIPTOR

IN BIBLIOTHECA VATICANA

MCMXXXVII

BIBLIOTHECAE
APOSTOLICAE VATICANAE

CODICES MANV SCRIPTI RECENSITI

IVSSV

PII XI PONTIFICIS MAXIMI

PRAESIDE IOHANNE MERCATI

S. GEORGII IN VELABRO CARD. DIACONO

S. R. E. BIBLIOTHECARIO

ET SCRINIARIO

EDI LICET:

E Civitate Vaticana, die 6 mensis martii an. 1937.

† Fr. AUG. ZAMPINI, Ep. Porphyreonen.
Vic. gen. Civitatis Vaticanae.

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

PIO · XI

PONTIFICI · MAXIMO

ANNVM · OCTOGESIMVM · COMPLENTI

FELICITER

CONSPECTUS VOLUMINIS

PRAEFATIO

Bibliothecae Apostolicae Vaticanae duplex est praecellens codicum copticorum series: altera, quae proprie dicitur Vaticana, in ipsis aedibus Vaticanis inde a saec. XV exordia sumpsit, altera, Borgiana, sic nuncupata a cardinale Stephano Borgia cuius cura et sumptibus codices insignes collecti sunt penes Musaeum Veliternum saec. XVIII ad finem vergente. Ex hisce pars legata est Bibliothecae Nationali Neapolitanae; pars autem anno 1806 s. Congregationi de Propaganda Fide addicta est atque, sub communi nomine Borgiano aliis aucta codicibus in eiusdem Congregationis sede iam pridem coacervatis, anno 1902 translata est in Bibliothecam Vaticanam. Exstant praeterea in eadem Bibliotheca duo codices coptici inter Barberinianos et duo fragmenta inter codices Rossianos. Demum, documentis quibusdam papyracaeis copticis ditata sunt tum Vaticana series cum Borgiana; eadem describentur ad calcem Catalogi partis alterius codicibus dicatae Barberinianis, Borgianis et Rossianis.

In hac autem Catalogi parte soli recensentur codices Vaticani; hisce enarrandis praemittimus brevem eorumdem historiae conspectum et leges quas in iis describendis secuti sumus. Ut ex indice rerum brevi patebit, haec codicum series commendatur codicibus biblicis, liturgicis, homileticis et philologicis; liturgicos autem codices prae caeteris enucleate tractandos duximus ut eorumdem studium ad artem et ad praecepta revocatum pro viribus foveremus. Ad emendanda et addenda animum diligenter intendat benevolus lector.

Laeto fungimur munere gratias persolventes plurimas Eminentissimo cardinali Eugenio Tisserant qui, cum in Bibliotheca Vaticana munus gereret scriptoris pro linguis orientalibus atque Bibliothecae propraefecti, in elaboranda descriptione codicum 1-16 partes haud exiguas benigne assumpsit cuiusque iuvamina nunquam nobis defuerunt longos per annos quos Catalogo exarando et typis mandando impendimus.

Gratitudinis etiam reverens praestamus obsequium Eminentissimo Iohanni Mercati, S. R. E. cardinali bibliothecario qui olim, Bibliothecae Apo-

stolicae praefectus, nobis auctor fuit ut Catalogo codicum copticorum conficiendo operam daremus quique, sicut Reverendus admodum Dominus Anselmus M. Albareda, O. S. B., hodie Bibliothecae Vaticanae praefectus, perutilia nobis subministravit subsidia.

Viri doctissimi Georgii Levi Della Vida, litterarum arabicarum peritissimi, libenter benevoli recordamur auxilii quod in rebus arduis enodandis nunquam nobis defuit.

Kal. febr. MDCCCCXXXVII.

DE HISTORIA CODICUM VATICANORUM COPTICORUM

Codicum Bibliothecae Vaticanae copticorum primam prodit memoriam codex Vat. lat. 3947, an. 1481 confectus [1]; ibi, f. 89, tria haec recensentur volumina inter codices in secunda capsa quinti banchi [2] asservatos, scil.:

Missale littera egyptia Cophitu cum glossa Arabica ex papyro [3].
Missale Cophitu cum glossa Arabica ex papyro [4].
Missale Cophit ex papyro [5].

In codice Vat. lat. 7136, tempore Iulii II (1503-1513) conscripto, sex saltem occurrunt codices coptici, notis 305, 306, 307, 326, 332 et 336 signati; ita autem enarrantur ff. 93ᵛ-96 (olim 540ᵛ-543):

In quinta Capsa i(m)mediate sequenti: | externe | Barbaricę linguę varię v(idelicet)...

305. Liber Cui p(rę)scriptu(m) e(st) i(n) p(ri)ma pagina: Missale | l(itte)ra ęgyptia Caphitu: cu(m) glossa arabica. est | aut(em) liber gręcis characterib(us) ex maxima par|te: q(ui)b(us) alique et(iam) Chaldeę l(itte)rę intermixtę | videntur: E(t) Ego integru(m) lego gręcis l(itte)ris | εὐαγγέλιος: ἀπόστολος: et similia multa. | su(n)t aut(em) ei circu(m)positę p(er) singulas paginas ara|bicę quędam glossulę [6].

---

[1] F. 118ᵛ, sic laudatur: *Notatio omnium librorum | Bibliothecae palatinae Sixti Quarti Pont. Max. | tam qui in banchis quam qui in Armariis et capsis sunt | a Platyna bibliothecario et Demetrio Lucense | eius alumno custode die xiiii. mensis septemb*(ris) | *M.CCCC.LXXXI. facta. Ante vero eius decessum | dierum octo tantummodo.*

[2] De situ illius banchi, cf. J. W. Clark, *The care of books*, Cantabrigiae, 1909, p. 216.

[3] Vat. copt. 42; titulus antiquus in f. 2.

[4] Vat. copt. 20; deest quidem titulus ille antiquus in codice sed identitatem prodere videtur nota 306 (vide infra).

[5] Vat. copt. 17; caret codex titulo antiquo at identitatis indicium subiicit nota 307 (vide infra).

[6] Vat. copt. 42; nota antiqua 305 in f. 2.

306. Liber Cui p(rę)scriptu(m) e(st) in prima pagina: Mis|sale i(n) l(itte)ra egyptiaca. Sed est eodem pacto | q(u)o sup(er)ior: liber ex maxima parte gręcis cha|racterib(us): cu(m) arabicis glossulis circu(m)positis: in | cui(us) principio: i(n) rubrica v(idelicet): Ego integrum | lego gręcu(m): *καταπέτασμα, γρηγόριος ὁ ἱερεὺς* | *ἐπίκλησις.* ac postmodu(m) ei(us)modi multa. | et e(st) i(n) eo dialogus q(ui)da(m) in q(u)o interloquutores presb(yte)r et diacon(us)[1].

307. Liber Cui pręscriptu(m) e(st) in prima pagina: Mis|sale: Cophyto, cophye, et arabico. Est aut(em) | eade(m) lingua et characterib(us): q(ui)b(us) duo sup(e-r)iores: | cu(m) glossulis similiter arabicis circu(m)positis: In | q(u)o integra gręca ad p(ri)ncipiu(m) lego: *μυστήριον, θυ|σιαστήριον, θυσίαν, ἐμοῦ*: et similia multa. ut | *ὁμοούσιος, ὁ ἱερεὺς: ὁ διακών, παντοκράτωρ* et *προσεύξασθε*[2].

326. Libelli arabici plurimi simul: dissoluti: sine | tabulis et le(m)mate: in intimo capsę angulo collo|cati p(ro) abiectis: inter q(uo)s duę tantu(m) inveniun-t(ur) | inscriptiones: s(cilicet). vitę p(at)rum et liber medicinę | i(n) arabico. Iis aut(em) s(u)nt etia(m) intermixti aliq(ui) li|belli li(n)gua sup(er)ius explicata: h(abe)nte l(itte)ras ut plu|rimu(m) gręcas chaldeis mixtas: cu(m) arabicis glossu|lis, et in p(ri)ncipio: ac rubricis cęteris: si(mili)t(e)r arabicis i(n)script(i)o(n)ib(us)[3].

332. Libellus ex p(ri)ncipio arabic(us): v(idelicet) a posteriori pa(r)|te: et deinde lingua illa quę gręcis l(itte)ris ex ma|xima parte: chaldeis et(iam) ut v(i-detu)r co(m)mixtis inscribi|tur. cu(m) arabicis inscriptionib(us) et glossulis cir|-cu(m)positis adeo q(uod) integra gręca verba plurima | inter illas lego: veluti *μονογενὴς, παντοκρά|τωρ*: et alia plura. ut *ἀκολουθία, μόναχος,* | *παραδεῖσος, σταυροφόρος, φιλοσοφία,* et | similia: ad principiu(m). *ἀπόστολος,* et *πρὸς ἐφέ|σος*: v(idelicet) pauli ep(i-

---

[1] Vat. copt. 20; nota antiqua 306 in f. 1; ibidem, inscriptio laudata. — Folium illud primum, quo (vide notam 9 et pp. 81, 82) ab anno 1686 ad annum saltem 1831 ordiebatur codex 23, e codice 20 elapsum est post annum 1533, ante tamen medium saeculum XVI siquidem, eo tempore (vide infra), in hodierno summo folio 2 recto exaratus est novus titulus praemissa nota II; ibidem dein, post annos, inscripta est nota *12*, seu nota codici propria iuxta Arch. Bibl., t. 15, f. 80 (vide infra).

[2] Vat. copt. 17; nota 307 a manu recentiore in f. I rescripta.

[3] Vat. copt. 43; nota antiqua 326 in f. 2. Ambiguus est sensus elocutionis « aliqui libelli »; sitne enim intelligenda de variis codicibus an tantum de fasciculis diversis unius eiusdemque codicis, i. e. Vat. copt. 43 qui solus ista nota signatus est, per se non liquet. Magis tamen arridet prima interpretatio. Haud temere enim coniicitur ista verba etiam referenda esse ad cod. Vat. copt. 23, qui et ipse e plurium codicum fragmentis est coagmentatus, nam reperta sunt in eo folia nonnulla, nunc in proprium locum restituta, quae codicum erant Vat. copt. 20 et Vat. copt. 54, i. e. 306 et 332 huius inventarii; unde animis irrepit fragmenta codicis 23 simul cum illis Romam advenisse, non autem saec. XVII, qua aetate eius mentio primum distincte occurrit in cod. Vat. lat. 13201, f. 268v.

sto)la. It(em) ψάλμος· λα· | ὁ ἱερεὺς: et hui(us)modi. et v(idetu)r mihi esse, mo|nachor(um) fortasse ęgyptior(um): ex aliq(u)a parte grę|cissantiu(m): lingua: cu(m) arabicis glossulis: et hoc es|se eor(um) officiu(m). Falsissim(us) aut(em) titulus huic | libello p(rę)mittit(ur): v(idelicet). Missale i(n) arabico: et glo|ssę i(n) Chaldęo: ut caeteras om(ne)s sup(er)ior(um) libror(um) | inscriptiones esse m(en)daces puto: et ab inerudito | ta(m) arabicę linguę q(uam) reliq(u)ar(um): esse co(n)fictas [1].

336. Liber lingua sup(er)ius dicta: quę admixtione(m) h(abe)t | gręcor(um) character(um): adeo ut integra verba lega(n)|tur: ὁ ἱερεὺς, κύριε ἐλέησον, et alia plura. | cu(m) glossulis arabicis circu(m)positis: ut sup(er)iores q(u)o(sdam) | habent. Et est ei tale prępositu(m) le(m)ma. Liber | litterę ęgyptię seu Cophte: cu(m) glossa arabica. | Ego vero ut sup(er)ius scripsi, puto lingua(m) esse mo|nachor(um) ęgyptior(um) ex aliq(u)a parte gręcissantium: | et hoc eor(um) esse officiu(m) ecc(lesi)asticu(m) q(uo)d dicunt [2].

Descriptio haec codicum 305-307 iteratur in codice eiusdem librarii nempe Vat. lat. 7135, f. 46 (olim 47; addita in fine, pro singulis, nota 541 quae est folii cod. Vat. lat. 7136); respiciens autem ad codices 326, 332, 336, ipse librarius, imo f. 46, hanc adiecit notulam:

Fragmenta simul plurima lingua(e) ei(us)de(m). 542 [3] ve(l) | qua plura i(n) duob(us) seque(n)tib(us) libris ex alia parte: | et q(uo)d videt(ur) esse monachor(um) aegyptior(um) lingua: ex | aliq(u)a parte gręcissantiu(m) et r(eliqua) 542: d(e) q(u)o plura h(ic).

Breviter porro, ff. 61ᵛ, 62, recensentur sex illi codices solis titulis quos habet cod. Vat. lat. 7136.

Quattuor lustris ab obitu Iulii II elapsis, novum scriptum est repertorium, codex scil. Vat. lat. 3951 [4], in quo, f. 63, haec inter caetera leguntur:

In Secunda Capsa eiusde(m) Banchi [5] | ...

Missale cophito cu(m) titulis grecis, ceteris l(itte)ris cu(m) glosa arabica N° 5 [6] | ...

---

[1] Vat. copt. 54; nota antiqua 332 in f. 138ᵛ (vide addenda).

[2] Vat. copt. 21; nota antiqua 336 in ff. 1 et 67ᵛ; inscriptio laudata in f. 1.

[3] Folium scilicet codicis Vat. lat. 7136.

[4] Titulus codicis sic audit: *Index omnium librorum qui sunt in Bibliotheca | Palatina: a Fausto Sabeo et Nicolao de maioranis | custodibus: R. D. Braccio Martello episcopo | Fesulano Traditus Pridie Calen*(d)*as Septembris: | M.D.XXXIIJ:.*

[5] Scilicet quinti bibliothecae parvae et secretae.

[6] Pro 307, ut videtur.

Missale in l(itte)ra egiptiaca N° 306 | ...

Liber l(*itte*)*re* egiptiace *cu*(*m*) glosa arabica N° *336* | ...

Missale in Arabico et glose in caldeo N° 332 | ...

Missale *in* lingua egiptiaca cu(m̃) glosa arabica N° 305 [1] | ...

Et multi alij quinterniones et libri perfecti et imperfecti | sine no(mi)ne diversaru(m) linguaru(m) et ydiomatum [2].

Saeculo XVI mediante vel circiter, alius fuerit elenchus confectus, nos tamen latens, cuius testes apparent tituli sequentes adhuc superstites:

Cod. 54, f. 1: I Libellus ceremoniar(um) monachor(um) egipt (?).

Cod. 20, f. 2: II Missae Gregorii et Cyrilli cophtice et Arabic[e].

Cod. 42, f. 3: III Libellus diversar(um) or(ati)onum sacrar(um) | cophtice et Arabice.

Cod. 21, f. 1: IIII or(ati)onum et off(ici)or(um) sacror(um) cophtice et | Arabice.

Cod. 43, f. 1: VI Libellus parvus or(ati)onum | Sacrar(um) cophtice.

Postea translati sunt codices in quartam capsam ad parietem bibliothecae parvae et secretae uti monet nos album, a Marino Rainaldi [3] conscriptum et asservatum in Archivii Bibliothecae Vaticanae t. 15; codicum descriptio, ff. 83ᵛ, 84, sic audit:

58. Liber triu(m) Missaru(m) Cyrilli Idiomate et caractere cophtino conscripti | cum expositione Arabica [4].

66. Liber orationu(m) lingua cophtina et Arabica [5].

67. Liber triu(m) Missaru(m) sancti Basilij Gregorij et Cyrilli | lingua et caractere cophtino cum eius expositione Arabica [6].

68. Liber consecrationis vel benedictionis Monachoru(m), et Monacharu(m) | li(n)gua et caractere cophtino [7].

---

[1] Laudatur etiam codex in eadem pagina his verbis: « Liber in l(itte)ra egiptiaca N° 304 », at lemma mendax est uti iam animadvertit ille auctor qui codicem 304 descripsit in codd. Vat. lat. 7136, f. 93ᵛ (olim 540ᵛ) et Vat. lat. 7135, f. 48.

[2] Ad quam notationem referendus est codex 326 de quo silet librarius.

[3] De Marino Rainaldi (ob. 28 maii 1606) et Frederico Rainaldi (ob. 2 sept. 1590) mox laudando, cf. G. Mercati, *Per la storia della Biblioteca Apostolica bibliotecario Cesare Baronio*, Perugiae, 1910, pp. 65-87.

[4] Aut Vat. copt. 42, aut Vat. copt. 17.

[5] Vat. copt. 21; verba « Liber orationu(m) » cancellavit Fredericus Rainaldi superscripsitque titulum « Missale ».

[6] Aut Vat. copt. 17, aut Vat. copt. 42.

[7] Vat. copt. 54.

70. Liber duaru(m) Missarum Cyrilli Basilij lingua et caractere | cophtino cum expositione Arabica [1].

79. Capita aliquot Evangelior(um) lingua et caractere cophtino | conscripta [2].

Aetatis tardioris est elenchus in eodem opere, ff. 80ʳ, 81ʳ, exaratus, ex quo elucet Bibliothecam Vaticanam auctam fuisse serie codicum conspicua; enarrantur enim codices coptici viginti tres hoc modo:

Libri Egitii [3] in lingua Egiptiaca [4] cum interpretatione Arabica |

1. Epistolae D(ivi) Pauli ex Pap. c. s. ant. [5] in lingua Ægyptiaca cum interpr(etation)e Arabica [6] |

2. Evangelia charactere Ægytio cu(m) interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant. [7] |

3. Deuteronomium char(acter)e Æg(yptia)co cum interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant. [8] |

4. Genesis char(a)c(ter)e Ægytiaco cum interpr(etation)e Arab(i)ca ex Pap. c. s. ant. [9] |

5. Leviticus char(a)c(ter)e Ægytiaco cum interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant. [10] |

6. Epistolae B(eati) Pauli, et Canonichae, et Acta Apostoloru(m) char(a)c(ter)e Ægyt(ia)co cu(m) Interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant. [11] |

7. Evangelia char(a)c(ter)e Ægytiaco cum interpr(etation)e Arab(i)ca ex Pap. c. s. ant. [12] |

8. Epistolae D(ivi) Pauli Canonichae, et Acta Apostoloru(m) char(a)c(ter)e Ægy(tia)co ex Pap. c. s. ant. [13] |

9. Psalterium David char(a)c(ter)e Ægytiaco cu(m) interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant. [14] |

---

[1] Vat. copt. 20.
[2] Vat. copt. 43 (et Vat. copt. 23?).
[3] Add. supra lin.: « seu Cophiti ».
[4] Add. supra lin.: « et Cophita ».
[5] Solvas compendia: « ex Papiro, chartae scriptae, antiquus ».
[6] Vat. copt. 13.
[7] Vat. copt. 9.
[8] Vat. copt. 4.
[9] Vat. copt. 2.
[10] Vat. copt. 3.
[11] Vat. copt. 12.
[12] Vat. copt. 10.
[13] Vat. copt. 14.
[14] Vat. copt. 7.

10. Apocalypsis Io(hannis) Apostoli char(a)c(ter)e Ægytiaco cum interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant.[1] |

11. Mis(s)ale Ægiptiacum cum interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant.[2] |

12. Missae Gregorii, et Cyrilli char(a)c(ter)ae Ægip(tia)co seu cophito cu(m) interpr(etation)e Arab(i)ca ex pap. c. s. ant.[3] |

13. Sacrae Orationes[4] char(a)c(ter)ae Ægip(tia)co seu Cophito cum interpr(etation)e Arabico, ex Pap. c. s. ant.[5] |

14. Missae S. Cyrilli char(acter)e Ægiptiaco cum interpr(etation)e Arabico, ex Pap. c. s. ant.[6] |

15. Ceremoniale Monachoru(m) Ægypti char(a)c(ter)e Ægiptiaco cu(m) interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant.[7] |

16. Grammatica, et Dictionarium Ægyptiu(m) ser(mon)e Ægi(ptia)co cu(m) interpr(etation)e Arab(ica) c. s. ant.[8] |

17. Grammatica, et Vocabulariu(m) Ægiptyacu(m) cum interpr(etation)e Arabica c. s. ant.[9] |

18. Missale Ægyptiacu(m) cum interpr(etation)e Arabica ex Pap.[10] c. s. ant.: S. Cyrilli[11] |

19. Misse S. Basilii S. Gregorii S. Cyrilli Ægyp(tiac)ae cu(m) interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant.[12] |

20. Grammatica, et Vocabularium Ægytiacum cum interpr(etation)e Arab(ica) ex Pap. c. s. ant.[13] |

21. Orationes Sacrae Ægytiaca lingua cum interpr(etation)e[14] ex Pap. c. s. ant.[15] |

22. Quatuor Evangelia Ægytiaca cum interpr(etation)e Arabica ex Pap. c. s. ant.[16] |

---

[1] Vat. copt. 16.
[2] Vat. copt. 21.
[3] Vat. copt. 20.
[4] Verba « Sacrae Orationes » cancellavit librarius titulumque superscripsit « Missale ».
[5] Vat. copt. 42.
[6] Vat. copt. 22.
[7] Vat. copt. 54.
[8] Vat. copt. 74.
[9] Vat. copt. 75.
[10] « ex Pap. » supra lin.
[11] Vat. copt. 17.
[12] Vat. copt. 24.
[13] Vat. copt. 76.
[14] « cum interpr(etation)e » cancell.
[15] Vat. copt. 43 (et Vat. copt. 23?).
[16] Vat. copt. 8.

23. Orationes diver(sae) varie lingua Ægiptiaca cum interpr(etation)e Arabica c. s. ant.[1] |

24.[2] Orationes Ægiptiae ex Pap. c. s. ant.[3].

Codices praefatos sua vice bis descripsit Abrahamus Ecchellensis in codice Vat. lat. 13200[4]: *a*) f. 77$^{r \cdot v}$, sub titulo « Index Librorum Arabico-cophtorum. Armario 23 », occurrunt viginti quattuor codices[5]; ordo digestionis discrepat ab ordine quem exhibet repertorium praecedens, at numeros 1-22 quibus ibidem signabantur etiam praemittit Ecchellensis; *b*) ff. 198-205, sub titulo « Index Librorum Cophto-arabicorum », recensentur viginti tres codices, aliter distributi, ita ut ex ordine respondeant hodiernis Vaticanis 8, 12, 13, 9, 14, 10, 2, 3, 4, 7, 16, 17, 44, 20, 21, 75, 74, 54, 42, 22, 24, 76, 43.

Duo alii codices prima vice notantur in cod. Vat. lat. 13201[6] qui, ff. 257-269, codicum enarrationem praebet iam sat evolutam, eodem ordine ac in cod. Vat. lat. 13200, ff. 198-205, additis codd. 24 et 25, seu hodiernis 23 et 49.

Cum anno 1727 codicum copticorum summa ad numerum septuagesimum sextum perducta esset, confectus est eorum catalogus in cod. Vat. lat. 13207[7], adiecta, f. 59, manu recentiore analysi codicis 77 ac notula « Sequuntur Assemaniani duo (I et II) id est LXXVIII. et LXXIX. in Assemaniano catalogo descripti »[8].

---

[1] Nota et descriptione cancellatis.

[2] Numerus 24 emendatus est in 23, addito infra « ali(a)s 24 ».

[3] Vat. ar. 53, uti certiores nos fecit v. cl. Georgius Levi Della Vida.

[4] Inscriptus est in summo dorso tegumenti: *Inventariu*(m) | *librorum* | *chaldaic*(orum) | *et* | *syriac*(orum) | *Bibl*(iothecae) *Vat*(icanae) | ac, litteris minoribus, *Coph.-Arab.* — Aliud quidem confecit Ecchellense codicum orientalium inventarium, imperfectum tamen et absque notis, in Arch. Bibl., t. 15, ff. 25-30^{v}, ubi sex occurrunt codices coptici, nempe: 8, 12 et quattuor alii incertae identitatis.

[5] Ex illis tres notati sunt ut graeci arabici; praetermissus est in elencho codex Vat. copt. 7 (signatus 9 in repertorii Arch. Bibl., t. 15, f. 80).

[6] Titulus codicis in f. 1: *Catalogus* | *codicum mmss* | *linguarum orientalium* | *Vaticanae Bibliothecae* | ... | *inceptus ab Abrahamo Ecchellense* | *et absolutus a Io.Matthaeo Nairono Banesio Maronitis* | *in eadem Bibliotheca Scriptoribus* | *A. D. M.DC.LXXXVI.*

[7] Titulus f. 1: *Codices Mss. Coptici* est alterius manus.

[8] Id est Vat. lat. 13204, seu *Catalogus* | *Codicum Mss. ad Hereditatem b. m.* | *Iosephi Simonii* | *Assemani* | *Archiepiscopi Tyri etc.* | *spectantium* | *qui ex fortuito Incendio, quod* | *in Cubiculis* | *Bibliothecae Vaticanae adnexis* | *die 30. Augusti An*(ni) *1768 contigit* | *superfuerunt;* | *eorumq*(ue) *qui penes* | *Stephanum Evodium* | *Assemanum* | *Archiepiscopum*

Codicis 80 non exstat descriptio manuscripta.

Ad finem vergente saec. XIX, recensuit Augustinus Ciasca codices Vaticanos copticos 81-92 in Bibliothecae catalogo 61, ff. 127-135, in aula « Studio » dicta asservato, cui titulus est « Supplementum ad Catalogum Codicum Orientalium Bibliothecae Vaticanae ».

* * *

Primus catalogum evulgavit Athanasius Kircher in opere *Prodromus Coptus sive Aegyptiacus*, Romae, 1636, pp. 187-195, sub titulo *Catalogus librorum copticorum seu Aegyptiorum qui hoc tempore in Bibliotheca Vaticana conservantur*; viginti quattuor exhibet codices, at parum accurata est saepe eorum descriptio nonnullosque ita parce signat ut in ambiguo sit quemnam proprie prae oculos habuerit.

In appendice ad varios tomos suae celeberrimae *Bibliotheca Orientalis*, Romae, 1719-1728, adiecit I. S. Assemani enarrationem brevem codicum copticorum Bibliothecae Vaticanae tempore suo illatorum, et quidem: t. I, p. 587, codicum quattuor Petri a Valle; pp. 617-619 et 624, codicum viginti unius quos ipse auctor ex Oriente advexit; t. II, p. 517, codicum duorum archiepiscopi Petri Aloysii Carafa; t. III, parte 1, pp. 640-644, codicum viginti trium e Sacra Congregatione de Propaganda Fide.

Descriptione codicum quam praebent codd. Vat. lat. 13207 et Vat. lat. 13204 in suam rem conversa, et codice 80 seriei adiecto, evulgavit Angelus Mai codicum copticorum catalogum in *Scriptorum veterum nova collectio*, t. V, parte 2, Romae, 1831, pp. 114-170, opus quidem perutile, mendis tamen non carens; caute praesertim accipienda sunt quae habet de codicum aetate.

Demum codicum 1-100 brevis habetur elenchus apud Ad. Hebbelynck, *Inventaire sommaire des manuscrits coptes de la Bibliothèque Vaticane*, in *Miscellanea Fr. Ehrle*, t. V (*Studi e Testi*, t. 41), Romae, 1924, pp. 35-51.

* * *

Ad historiam quod spectat accessus codicum ad Bibliothecam Vaticanam, codices 17 [1], 20 et 42 ibidem iam aderant anno 1481; idem forsan dicendum est de codicibus 21, 23, 43 et 54 qui tempore Iulii II (1503-1513)

Apameae | *adservabantur*. Descriptio codicum 78 et 79 habetur ff. 151-152, enarratione codicis 78 in f. 152 cancellata et, alia manu, accuratius rescripta in f. 151$^{r\cdot v}$ postea codici adiecto.

[1] Intellige numerationem codicum hodiernam.

prima vice descripti sunt; suspicatur enim v. cl. Georgius Levi Della Vida — cuius cura mox evulgabitur opus in quo uberiora de historia codicum Vaticanorum orientalium reperiet lector — haec volumina Romam advecta esse inter annos 1439-1441, occasione concilii Florentini.

Codices sedecim 2-4, 7-10, 12-14, 16, 22, 24, 74-76, consecuta est Bibliotheca anno 1614 ex haereditate I. B. Raimundi [1]; plerique ex hisce adhuc exhibent notulam Hieronymi Vecchietti [2], narrantis eosdem se attulisse ex Aegypto nempe: codd. 14, 76, anno 1591; codd. 2-4, 7, 9, 16, 74, 75, anno 1594; codd. 13, 22, 24, anno 1597. Codices 2-4, 14, 16, 22 et 74, uti patet ex inscriptionibus in iisdem servatis, quondam in dominio fuerunt cardinalis Cinzio Passeri Aldobrandini (vide p. 9).

Dono dedit codicem 44 cardinalis Aloysius Capponi (ob. an. 1659), S. R. E. bibliothecarius [3].

Codicem 49, ad fidem inscriptionis huic praefixae, emit cardinalis Hieronymus Casanate ex bibliotheca s. Andreae a Valle, idque antequam ad dignitatem cardinalis bibliothecarii fuerit evectus (1693), cum iam codex ille anno 1686 ut Vaticanus exhibeatur in indice Vat. lat. 13201.

Anno 1718, Clemens XI Bibliothecae addixit codices 6, 11, 71 et 72, a Petro della Valle in Aegypto comparatos circa finem an. 1615 [4].

Mandante eodem Clemente, annis 1715-1718, apud monachos Nitrienses acquisivit Ioseph Simon Assemani sedecim volumina membranacea, antiquitate et rerum momento praestantia, quae sunt codices 1, 5, 35, 57-69; opera eiusdem Assemani ex Aegypto allati sunt insuper quinque codices chartacei, nempe 18, 19, 28, 55 et 56 (codicibus 19, 55 et 56, primitus inter arabicos

---

[1] Idem, at perperam, asseritur de codd. 17, 20, 21 et 23, in catalogis Vat. lat. 13207 et A. Mai.

[2] De Hieronymo Vecchietti, cf. V. Buri, *L'unione della Chiesa copta con Roma sotto Clemente VIII*, in *Orientalia christiana*, t. XXIII. 2, Romae, 1931, pp. 133, 134.

[3] Ita cod. Vat. lat. 13207, f. 32^{v}, et Catalogus A. Mai, p. 144, at codd. Vat. lat. 13200 et Vat. lat. 13201, qui primi codicem descripserunt, de hac donatione silent.

[4] En quae ipse Petrus della Valle de his refert in sua *Lettera* 11. *dal Cairo de'* 25. *di Gennaio* 1616: «... di questa scrittura Egittia de' Cofti, io ne tengo già appresso di me alcuni pochi libri, cioè il Salterio intero di David, l'Evangelio intero di San Giovanni e alcuni altri... Ma tra gli altri uno, che ne hò, e che stimai gran fortuna il trovarlo, il quale contiene da quattro Autori, che scrivono in Arabico (brevemente in vero, ma forse a sufficienza, tra tutti insieme) la Grammatica di questa lingua Egittia; e di più due Vocabolarij con circa a sei mila voci Egittie, le più importanti, interpretati pur fedelmente da tempo antico in Arabico» (*Viaggi di Pietro della Valle il pellegrino*, Romae, 1657, pp. 397, 398).

ordinatis; cf. *Bibliotheca Orientalis*, t. I, p. 624, nn. xx, xxi, xxii); ipse autem, e codd. 19 et 55, Romae describendos curavit codices 78 et 79, post obitum eius seriei Vaticanae annumeratos.

Anno circiter 1720, oblati sunt Clementi XI codices 47 et 51 a cardinali Petro Aloysio Carafa dum, archiepiscopus Larissaeus, a secretis erat s. Congregationis de Propaganda Fide.

Tribus annis ferme elapsis, die scilicet 20 novembris anni 1723, ipsa s. Congregatio de Propaganda Fide decrevit ut codices orientales, quos ipsa id temporis possidebat, in Bibliotheca Vaticana ponerentur; die autem 22 eiusdem mensis ad eam mandati sunt codices quattuordecim, comitante hac epistola [1]:

Dalla Propaganda | 22 9bre 1723. |

Avendo q(ues)ta S. Cong(regazion)e de Propag(and)a Fide stimata | bene di procurare da diverse parti di | Levante varij libri, così stampati che | manoscritti, de' riti di varie Nazioni, | non meno p(er) beneficio delle medesime, | che p(er) servigio della S. Sede Ap(ostoli)ca, e della | stessa S. Cong(regazion)e, ha altresì credito oppor|tuno di farli conservare nella Bi|bliotheca Ap(osto)lica Vaticana, con la | riserva però di poterli estrarre ogni | volta che occorresse, o p(er) correggerli, | o per farne altr'uso consimile. | Mons(igno)r Segretario pertanto trasmette | a V(ostra) S(ignoria) Ill(ustrissi)ma quei, che appartengono al | rito degl'Armeni, in numero di sei | ed altri otto, che concernono il rito de' | Copti, secondo l'annessa nota, in cui so|no distintam(ent)e descritti, accioche si com|piaccia farli porre nel loro ord(in)e, mentre | si farà lo stesso ancora di quei degl' | altri riti, di tempo in tempo, che capite|ranno alla d(ett)a S. Cong(regazio)ne, e riv(erentemen)te à | V(ostra) S(ignoria) Ill(ustrissi)ma si rassegna |

M(onsigno)r Maiello Custode della Bibliotheca | Ap(osto)lica Vaticana fogli.

Octo isti codices ad ritus copticos spectantes accurate describuntur in nota adnexa [2]; sunt ex ordine codices Vaticani coptici 29-31, 36, 52, 53, 46, et arabicus 58.

Die 28 februarii anni 1727, ad Bibliothecam insuper perferendos curavit eadem s. Congregatio codices viginti sex cum hac epistola [3]:

Dalla Propaganda | 28 Febraio 1727 |

Avendo questa Sacra Congregaz(ion)e | fatto venire dall'Egitto i Li|bri Coptici ed Arabici Manus|critti, notati nell'annesso Cata|logo, Mons(igno)r Segretario li

[1] Arch. Bibl., t. 15, f. 353.

[2] Ibid., ff. 362-363v.

[3] Ibid., f. 354.

ri|mette a V(ostra) S(ignoria) Ill(ustrissi)ma, perchè si com|piaccia farli collocare nella | Bibliotheca Vaticana per con|servarvisi uniti ai molti | altri delle medesime ed àltre | Lingue Orientali per lo pas|sato trasmessivi, pregandola | farvi porre il solito avverti|mento, che possano dalla me|desima Sacra Congregazione | estrarsi ogni volta chè le occor|rerà di prevalersene[1], e di tutt'|ossequio si conferma. |

All'Arciv(escovo) d'Emessa fogli.

In nota adnexa[2] enarrantur breviter codices viginti sex, nempe decem arabici et sedecim coptici, qui sunt ex ordine codices Vaticani coptici 32-34, arabici 64, 65, coptici 45, 15, 48, 70, 27, arabicus 75, coptici 50, 37, arabici 39, 170, 59, 61, 60, 34, 40, coptici 38, 39, 41, 40, 26, 73.

E notis arabicis quae initio vel in fine leguntur codicum 81-87 et 89, liquet hosce, ante eorum ad Bibliothecam accessum, pertinuisse ad Monasterium dictum « Santo Stefano de' Mori », prope Vaticanum situm.

Die 30 ianuarii anni 1923, advecta est e s. Congregatione pro Ecclesia orientali copia non levis foliorum chartaceorum[3] quae, annis 1923, 1924, in ordinem redacta, refecta et conglutinata, materiam suppeditaverunt codicibus 93-97.

Codices 98-100 emit Cahirae, die 9 iunii 1923, Eminentissimus cardinalis Eugenius Tisserant, tunc Bibliothecae Vaticanae scriptor pro linguis orientalibus.

Codices 101 et 102 dono dedit patriarcha Ephrem Rahmani, primum mense februarii anni 1920, alterum mense iulii anni 1926. Horum folia olim permixta anno 1936 debitum in ordinem restituta sunt atque compacta.

Tandem, e fragmentis copticis in tegumento antiquo codicis Vat. arab. 91 nuperrime detectis, confectus est codex 103.

De via qua Bibliothecam ingressi sunt codices 25, 77, 80, 88, 91 et 92, nihil compertum habemus.

Latent hodie codices 31, 51 et 80.

* * *

Anno 1797, Roma translati sunt Lutetiam Parisiorum codices 1, 5, 9, 12, 16, 57-69 et 71 simul cum aliis Sedis Vaticanae thesauris. Memorantur nempe in opusculo *Recensio Manuscriptorum Codicum qui ex uni-*

---

[1] Hac monitione carent codices coptici anno 1727 e s. Congregatione translati.

[2] Arch. Bibl., t. 15, ff. 355-358.

[3] In folio adiecto chartae recentis legere erat notulam: *Codex copticus mutilus a diversa* | *manu exaratus et sine ordine compactus.* | *Fol.* 292 *continent:* | *Katamāros mensium Bescens,* | *Paoni et Mechir nec non parvi men|sis* | *: Nullius est pretii.*

versa Bibliotheca Vaticana selecti iussu Dni. Nri. Pii VI. Pont. M. Prid. Id. Iul. an. CIϽIϽCCLXXXXVII Procuratoribus Gallorum iure belli, seu pactarum iudiciarum ergo, et initae pacis traditi fuere, Lipsiae, 1803, pp. 35-39, nn. 150-168. Exhibent hodiedum codices illi sigillum Bibliothecae Nationalis Parisinae iuxta Bibliothecae Vaticanae sigillum. Anno autem 1815, decrevit Congressus Vindobonensis ut codices Vaticani Sanctae Sedi restituerentur [1]. Dum vero Lutetiae Parisiorum versarentur, codices 57-69 accurate perlustravit et perite descripsit E. Quatremère, *Recherches sur la langue et la littérature de l'Égypte*, Lutetiae Parisiorum, 1808, pp. 118-133.

* * *

Tabulam synopticam hic adnectimus quae codices exhibet hodiernos 1-79 cum eorum notis antiquis [2], iis scilicet quibus signabantur sive primitus in aedibus Vaticanis, sive in variis bibliothecis quo tempore in Vaticanam illati sunt. Refert columna prima A notas recensionis hodiernae, columna B notas codicis Vat. lat. 7136, columna C notas repertorii Arch. Bibl., t. 15, ff. 80r, 81r, columna D notas codicis Vat. lat. 13201, columna E notas codicum a I. S. Assemani emptorum, columna F notas codicum quos sibi comparavit Petrus della Valle, columna G notas codicum quos dono dedit cardinalis Carafa, columna H notas codicum e s. Congregatione de Propaganda Fide prouti signati sunt in *Bibl. Orient.*, t. III, pp. 640-644, columna I notas eorumdem codicum iuxta Arch. Bibl., t. 15, ff. 355-358, 362-363v. Notas quae in codicibus hodie desiderantur, comitatur stellula.

---

[1] De fatis codicum inde ab eorum translatione in Galliam usque ad eorum reditum in aedes Vaticanas, vide *Memorie storiche... racolte da Marino Marini*, in *Regestum Clementis papae V... nunc primum editum cura et studio monachorum ordinis s. Benedicti*, t. I, Romae, 1885, pp. CCXXVIII-CCCXXV; L. Delisle, *Les archives du Vatican*, in *Journal des Savants*, Parisiis, 1892, pp. 429-441 et 489-501.

[2] Notae illae antiquae desunt in codd. 80-103.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	—	—	—	1	—	—	—	—
2	—	4	7	—	—	—	—	—
3	—	5	8*	—	—	—	—	—
4	—	3	9	—	—	—	—	—
5	—	—	—	2	—	—	—	—
6	—	—	—	—	5	—	—	—
7	—	9	10	—	—	—	—	—
8	—	22	1	—	—	—	—	—
9	—	2	4	—	—	—	—	—
10	—	7*	6	—	—	—	—	—
11	—	—	—	—	6	—	—	—
12	—	6	2	—	—	—	—	—
13	—	1	3	—	—	—	—	—
14	—	8	5	—	—	—	—	—
15	—	—	—	—	—	—	34*	7
16	—	10	11	—	—	—	—	—
17	307	18*	12	—	—	—	—	—
18	—	—	—	4*	—	—	—	—
19	—	—	—	20*	—	—	—	—
20	306	12	14*	—	—	—	—	—
21	336	11	15*	—	—	—	—	—
22	—	14	20	—	—	—	—	—
23	326*	21*	24*	—	—	—	—	—
24	—	19	21	—	—	—	—	—
25	—	—	—	—	—	—	—	—
26	—	—	—	—	—	—	52	25*
27	—	—	—	—	—	—	37*	10*
28	—	—	—	5*	—	—	—	—
29	—	—	—	—	—	—	20	1
30	—	—	—	—	—	—	21	2*
31	—	—	—	—	—	—	22*	3*
32	—	—	—	—	—	—	28	1
33	—	—	—	—	—	—	29	2
34	—	—	—	—	—	—	30	3
35	—	—	—	3	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	23*	4*
37	—	—	—	—	—	—	40	13
38	—	—	—	—	—	—	48*	21*
39	—	—	—	—	—	—	49	22*
40	—	—	—	—	—	—	51*	24*

A	B	C	D	E	F	G	H	I
41	—	—	—	—	—	—	50*	23
42	305	13	19	—	—	—	—	—
43	326	21	23	—	—	—	—	—
44	—	—	13*	—	—	—	—	—
45	—	—	—	—	—	—	33*	6
46	—	—	—	—	—	—	26*	7*
47	—	—	—	—	—	72	—	—
48	—	—	—	—	—	—	35	8
49	—	—	25	—	—	—	—	—
50	—	—	—	—	—	—	39	12*
51	—	—	—	—	—	71*	—	—
52	—	—	—	—	—	—	24*	5
53	—	—	—	—	—	—	25	6
54	332	15*	18	—	—	—	—	—
55	—	—	—	21	—	—	—	—
56	—	—	—	22	—	—	—	—
57	—	—	—	6	—	—	—	—
58	—	—	—	7	—	—	—	—
59	—	—	—	8	—	—	—	—
60	—	—	—	9	—	—	—	—
61	—	—	—	10	—	—	—	—
62	—	—	—	11	—	—	—	—
63	—	—	—	12	—	—	—	—
64	—	—	—	13	—	—	—	—
65	—	—	—	14	—	—	—	—
66	—	—	—	15	—	—	—	—
67	—	—	—	16	—	—	—	—
68	—	—	—	17*	—	—	—	—
69	—	—	—	18	—	—	—	—
70	—	—	—	—	—	—	36	9*
71	—	—	—	—	7	—	—	—
72	—	—	—	—	8	—	—	—
73	—	—	—	—	—	—	53*	26*
74	—	16	17	—	—	—	—	—
75	—	17	16	—	—	—	—	—
76	—	20	22	—	—	—	—	—
77	—	—	—	—	—	—	—	—
78	—	—	—	I	—	—	—	—
79	—	—	—	II	—	—	—	—

LEGES QUAS IN RECENSENDIS CODICIBUS COPTICIS SERVARE STUDUIMUS

Singulorum codicum descriptionem in tres partes dividimus, quarum prima de externo libri habitu praecipua docet, altera auctores, si occurrant, et opera recenset, tertia codicis faciem et cultum distinctius exponit, additis librariorum et lectorum subscriptionibus ac notulis.

I. In prima parte, quam, numero excepto, litteris minoris moduli imprimimus, haec tantum de codice proferuntur: nota, aetas, materia, amplitudo, foliorum linearumque numeri.

1. Lineae initio, typis crassioribus exscriptum, numerum arabicum collocamus, quo codex in praesens signatus cernitur; e superioribus notis eas solas quae supra exhibentur in tabulae columnis D, E, F, G, uncis lunatis inclusas adscribimus; alias notas antiquiores, quoties in codice exstant, postremae descriptionis parti, utpote loco opportuniori, reservamus.

2. Sequitur nota temporis numero romano, cui praefigimus litteras « saec. », id est « saeculi ». Ubi codicis aetatem finibus angustioribus est circumscribere, vocum illarum « ineuntis », « medii », « exeuntis » compendia subiicimus « in. », « med. », « ex. ». Cum volumen occurrit labente saeculo vel proximo ineunte exaratum, aetatem definimus lineola (-) inter duos saeculorum numeros inserta; e. g. « saec. XII-XIII ». Codicum vero, qui notationem annorum prae se ferunt, annos post Christum natum, saeculi loco, afferimus, numero expressos arabico, secundum litteras « an. » scil. « anni ». Annos tamen copticae computationis, seu annos Martyrum, inter uncos adscribimus et folii numerum subnectimus, in quo notam librarius posuit; e. g. an. 1386 (= an. Mart. 1102, cf. f. 222).

3. Ad materiam indicandam adiectivis utimur « membranaceus » (contracto « membr. »), « chartaceus » (« chart. »).

4. Libri amplitudinem per longum et latum millimetris, quae vocantur, damus, altitudinis mensuram constanter praemittentes; e. g. « mm. 280 × 198 ».

5. Foliorum (ff.) praeviorum numerum prodimus nota romana, cui adscribimus notis arabicis foliorum numerum in codice signatorum e. g. « ff. I, 148 ».

6. Notas arabicas, ubi textus desinit intermissas, foliis vacuis sequentibus *communiter* ad finem usque apponendas curavimus; *interdum tamen* huiusmodi folia, sicut folia praevia, nota signamus romana arabicis adiecta, e. g. « ff. 144, II ».

7. Si quae folia medio codice ocurrunt sine numero, ea signamus folii praecedentis nota, adiicientes dextrorsum superius litterulas *a*, *b*, etc.; in recensione autem adscribimus signo + uncisque includimus; numeros vero ab eo qui plagulas signavit omissos, uncis comprehensos addimus pone signum – ; e. g. « ff. 337 (+ 297ᵃ–22, 146) ». In laudandis foliorum numeris solas plagulas aversas distinguimus adiecta litterula ᵛ; numeri littera destituti spectant ad plagulas rectas.

8. Folia vacua, ab iis adiecta qui aetate fere nostra codices glutinarunt, sine nota relinquimus.

9. Linearum quas singulae codicis paginae comprehendunt numerum, numeris foliorum adiicimus pone compendium « linn. »; e. g. « linn. 37 ».

II. Auctorum et operum recensio.

1. Operum sectiones maiores distinguimus notis romanis, minores vero notis arabicis earumque subdivisiones numeris et litterulis supra lineas adscriptas, e. g. ¹, ᵃ, vel brevi interiecto spatio.

2. Auctorum nomina sicut operum et sectionum titulos summarios latinos litteris imprimimus deductis.

3. Quoties aliqua ex codice sumimus verba, librariorum scripturam accurate exprimimus, orthographiam et vitia servantes, sed compendia solventes praeter communiora.

4. In separandis vel consociandis variis linguae copticae elementis, cum hucusque regula universalis nondum praevaluerit, pro hac prima parte catalogi, non paucos ante annos incepta, servare conati sumus normam grammaticae auctore Ludovico Stern.

5. Translationem latinam excerptorum copticorum et arabicorum subiungimus inter duplices virgulas « ».

6. Operum, quae typis impressa non exstant, initium et finem proferimus, titulosque capitum et sectionum, quoties operae pretium visum est. Eiusdem operis codices, in aliis bibliothecis exstantes, in eadem vel in alia dialecto coptica, immo quandoque in alia lingua scriptos, pro opportunitate enunciamus.

7. Quae in spatiis vacuis ab alia manu adiecta sunt et quae in custodiae foliis leguntur praeter amanuensium et lectorum notulas, ea contentorum recensioni subiungimus.

8. Editiones ad fidem codicum nostrorum exactas, prout cognovimus memoramus. In operibus notis divulgatisque recensendis codicis initium et finem numquam damus.

9. Fragmentorum operum quae typis impressa exstant prima et extrema verba afferimus, editionis paginas lineasque apponentes uncis inclusas.

10. De excerptis codicum Vaticanorum copticorum 57-69, a Georgio Zoega, *Catalogus codicum copticorum*, Romae, 1810, pp. 5-138, evulgatis et latine conversis, iuxta exemplaria a Raphaele Tuki in codicibus Borgianis copticis 111, 113-119, 122 exarata, dicetur in Catalogi parte secunda.

11. Fragmenta operum, quae tantum manu scripta exstant, designamus initium ac finem exscribendo ac, si aequum est, capitum et sectionum titulos.

12. Cum adaequata litteraturae copticae enarratio synthetica hucusque desideretur, subsidia bibliographica suppeditare sategimus, non quidem integra, verum ea mensura qua ad pleniorem de codicum argumento disquisitionem obvius pararetur accessus.

13. In recensendis codicibus qui eiusdem argumenti sunt ac codices antea descripti eum potissimum laudamus qui in Catalogo primo se exhibet loco cuiusque descriptio ditari solet tum dictis subsidiis bibliographicis, tum excerptorum copticorum et arabicorum translatione latina, interdum tamen et alios in medium adducimus codici describendo magis affines vel ex communi fonte depromptos vel ab eodem exaratos librario.

14. Nisi aliter notetur, in Sacrae Scripturae capitibus et versiculis signandis editionem sequimur Vulgatam latinam.

III. Tertia descriptionis pars, litteris minutioribus impressa, de codicis facie et cultu, ut supra diximus, distinctius agit, ea omnia continens quae in prima parte consulto neglexímus.

1. Ibi *a*) modum notamus quo ductibus plagularum margines et lineae definiuntur; *b*) accurate distinguimus fasciculos quibus liber constat, additis eorumdem foliorumque quibus efficiuntur notis numericis tum primigeniis tum recentioribus; *c*) imagines, ornamenta, picturas quae summas fasciculorum plagulas extremas cum earum inscriptionibus, initia codicum

eorumque sectiones, litteras initiales ac marginales vel etiam interpunctionis signa et medias fasciculorum plagulas distinguunt, brevibus verbis perstringimus, paucis quandoque additis de universa scripturae indole; *d*) quoties occurrit ut codicum Vaticanorum vel aliorum eiusdem manus folia selecta phototypice fuerint edita, opera in quibus exhibentur laudamus [1]; *e*) notulas exscribimus librariorum, lectorum necnon possessorum, interpretatione latina adiecta, vitia omnia servantes, compendia praeter communiora inter uncos lunatos solventes, scripturae lineas ductu dividentes; *f*) notas exprimimus antiquas quibus codex olim signatus est; *g*) plagulas indicamus initio, medio codice et in fine vacuas relictas; *h*) integumenti materiam et ornamenta notamus in primis Summorum Pontificum et cardinalium bibliothecariorum scuta, e quibus aetas qua codex compactus est eruitur.

2. *a*) Si quis codex e plurium codicum reliquiis constat, descriptionem ad singulas partes seu reliquias pertinentem subiungimus, uti litterae minoris moduli lectorem docebunt; *b*) occurrit ut in operibus homileticis et hagiographicis quibus constant codices Vaticani coptici 58-69, nonnulla se excipiant quae non tantum eumdem amanuensem sed, continuata foliorum vel saltem fasciculorum serie, eumdem prodant codicem pristinum, quod pro opportunitate pro singulis notavimus; inde autem a describendo codice Vat. 64 magis expeditum duximus huiusmodi opera ita sociare ut, tradito singulorum proprio argumento, communis eisdem servaretur descriptio palaeographica [2].

3. Ad calcem Catalogi partis secundae remandamus tractationem de varia scripturae copticae indole palaeographica simul ac scripturae eiusdem specimina photographice exprimenda.

IV. Litteras copticas hoc modo transcribimus: ⲁ = a, ⲃ = b, ⲅ = g, ⲇ = d, ⲉ = e, ⲍ = z, ⲏ = ē, ⲑ = th, ⲓ = i, ⲕ = k, ⲗ = l, ⲙ = m, ⲛ = n, ⲝ = x, ⲟ = o, ⲡ = p, ⲣ = r, ⲥ = s, ⲧ = t, ⲩ = u, ⲫ = ph, ⲭ = kh, ⲯ = ps, ⲱ = ō, ϣ = š, ϥ = f, ϧ = ḫ, ϩ = ḥ, ϫ = ğ, ϭ = č, ϯ = ti;

[1] Inter haec usus frequentioris fuit opus cui titulus: H. Hyvernat, *Album de paléographie copte*, Parisiis, 1888, compendio signatum Hyvernat, *Album*.

[2] Ignoscat benevolus lector si quaedam interdum se prodant in normis servandis oscitationes a quibus non fuerint aliena tum ipsa materiae tractandae disparitas tum annorum spatium Catalogi fasciculis praelo mandandis impensum.

litteras autem arabicas: ا = ’ (initio vocis omisso), ب = b, ت = t, ث = ṯ ج = ǧ, ح = ḥ, خ = ḫ, د = d, ذ = ḏ, ر = r, ز = z, س = s, ش = š, ص = ṣ, ض = ḍ, ط = ṭ, ظ = ẓ, ع = ‘, غ = ġ, ف = f, ق = q, ك = k, ل = l, م = m, ن = n, ه = h, و = w, ى = y vel i.

V. Uncis includimus ( ) lunatis, quae ad solutionem compendiorum addimus,

[ ] quadratis, quae, in codice effluxa, restituimus,

⟨ ⟩ angulatis, quae supplevimus ad rectam textus intelligentiam, nisi aliter notetur,

} { undulatis, quae a librario perperam scripta ideoque expungenda.

ADDENDA ET EMENDANDA

P. 2, lin. 5, *lege*: prophetae.

» 3, lin. 13, *lege*: et festorum; lin. 24, *lege:* يكرر.

» 9, lin. 7, *lege*: بعض; lin. 8, *pro* ثم من *lege probabilius*: ثم بين; lin. 23, *lege*: Deus salus; lin. 5 a. fin., *lege*: et *Num. 7*; f. 1, in summo mg.: *Genesis*; f. 86, item: *Exodus*.

» 10, lin. 6 a. fin., *lege*: بيعة; lin. ult., *pro* nota nova *etc.*, *lege*: f. 1, notae *5* et *3 Copt.*, *Leviticus*; f. 1ᵛ, in summo mg.: *Leviticus*; f. 55ᵛ, item: *Numeri*.

» 11, lin. 19, *lege*: cum notis *3*, *num. 9* et *nov. 4* et inscriptione *Deuteronomium*; f. 1, in summo mg.: *Deuteronomium*; in imo mg.: *N° 4*; lin. 29, *lege*: وصايا.

» 12, lin. 1, *lege*: والعيوب; lin. 2, *lege*: النجار; lin. 6, *lege*: filium fabri lignarii.

» 14, lin. 4 a. fin., *lege*: مزامير; lin. 3 a. fin., *lege*: Psalmi.

» 16, lin. 15 a. fin., *lege*: اعطاه.

» 18, lin. 12 a. fin., *lege*: اتعاب.

» 22, lin. 21, *lege*: تكميلها; lin. 22, *post* وثلثة *adde*: وثلاثين, quam vocem librarius cancellavit; lin. 26, *lege*: عيب; lin. 30, *lege*: نجل; lin. 31, *lege*: نجله.

» 23, lin. 9, *pro* gloria, *lege*: progenies; lin. 12, *pro* retribuat illi beatitudinem, *lege*: iuvet progeniem eius; lin. 19, *adde*: 162ᵛ.

» 31, lin. 15, *lege*: تشملهم.

» 32, lin. 2 a. fin., *lege*: هذه.

» 33, lin. 1, *pro* طي بن, *lege*: صي ابن; lin. 8 a. fin., *post* sic, *adde*: etiam.

» 37, lin, 13 a. fin., *lege*: accurate.

» 42, lin. 22, *adde*: Sigillum bibliothecae Nationalis Parisiensis in ff. 2 et 416ᵛ.

» 47, lin. 22, *lege*: على بيعة; lin. 23, *lege*: بحارة; lin. 10 a. fin., *lege*: مرار; lin. 4 a. fin., *lege*: Notae codicis *1*, *N° 13*, *N° 3* (cancell.) et *Nov. 14* (cancell.).

» 52, lin. 2 a. fin., *lege*: ff. 208-206ᵛ.

» 53, lin. 16 a. fin., *dele*: (olim 7); lin. 2 a. fin., *lege*: توخر.

» 54, lin. 19, *lege*: p. 642; lin. 20, *post* continet, *adde*: De codicis illatione in Bibliothecam Vaticanam, an. 1727, vide prolegomena.

» 55, lin. 14 a. fin., *lege*: برتل; lin. 5 a. fin., *post* libri », *adde*: (cf. W. E. Crum, *Catalogue of the Coptic manuscripts in the John Rylands Library*, Mancunii, 1909, pp. 195, 196).

» 57, lin. 23, *lege*: قبض; lin. 24; *lege*: مسطره; lin. 27, *lege*: servus exarator eius pretium; lin. 32, *lege*: F. 106ᵛ.

» 60, lin. 18, *post* ϯόμολογιά, *adde*: (cf. H. Engberding, *Ein Problem in der Homologie vor der hl. Kommunion in der ägyptischen Liturgie*, in *Orientalia christiana periodica*, t. II, Romae, 1936, pp. 145-154).

» 63, lin. 11, *lege*: بخط; lin. 13, *lege*: الحال; lin. 12 a. fin., *dele*: forsan.

P. 67, lin. 16, *lege*: بالعجز; lin. 29, *dele*: ابن; lin. 5 a. fin., *pro* filii, *pone*: ...
» 70, lin. 10 a. fin., *adde*: Vide dicenda, pp. 556 et 569, de codd. 78 et 81.
» 71, lin. 16, *pro* bašnas, *lege*: ba'ūnah.
» 73, lin. 17 a. fin., *lege*: XV; lin. 13 a. fin., *lege*: , Domine, .
» 74, lin. 10 a. fin., *lege*: يومئذا.
» 75, lin. 16, *lege*: f. 94 [olim 541]... 7135, f. 46 [olim 47]... invent. an. 1533, f. 63); lin. 17, *dele*: forsan.
» 78, lin. 2, *ante* Missale, *adde*: manu Abrahami Ecchellensis; lin. 3, *pro* II, *lege*: *11*.
» 80, lin. 4, *lege*: XIV-XV.
» 84, lin. 7, *lege*: [1] (ff. 241-242).
» 95, lin. 6, *post* ff. 24^{v} sqq., *adde*: et Vat. 20, ff. 154^{v}-158^{v}.
» 98, lin. 10 a. fin., *lege*: 28 (a I. S. Assemani emptus 5).
» 105, lin. 6, *lege*: ff. 266.
» 107, lin. 4, *ad* mane, *nota*: in codd. 29-34 recensentur sub rubrica mane ea quae legenda sunt tum mane tum ad missam.
» 109, lin. 3, *lege*: ⲙ̀ⲙⲁⲩ, 23.
» 113, lin. 17, *lege*: Matth. 6, 19-33; lin. 23, *dele*: 17.
» 116, lin. 4, *dele*: — 8.
» 122, lin. 19 a. fin., *ante* mm., *adde*: chart., .
» 127, lin. 2, *post* numericarum, *adde*: Lectionibus N. T. praemittuntur notae quibus signantur sectiones et capita; lin. 4, *lege*: Farağ; lin. 18, *lege*: [3] (ff. 12^{v}-15); lin. 25, *lege*: exsequiarum; lin. 7 a. fin., *lege*: Soph. 1, 2-12; lin. 5 a. fin., *lege*: 14, 2, 3.
» 130, lin. 17 a. fin., *lege*: ⲑⲱⲕ ⲧⲉ ϯϫⲟⲙ.
» 132, lin. 3, *lege*: [1] (ff. 275^{v}-279); lin. 15, *lege*: ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲕϩⲟ.
» 133, lin. 19, *lege*: « Illucesce, splendesce, o mons; lin. 20, *lege*: لاهوته; lin. 21, *lege*: gloriae divinitatis suae.
» 135, lin. 14 a. fin., *lege*: emptus 3.
» 143, lin. 13 a. fin., *lege*: mensis.
» 144, lin. 8, *lege*: ϧⲉⲛ-3; lin. 16, *lege*: Ps. 44, 4, 5; lin. 23, *lege*: ⲛⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ.
» 145, lin. 13, *lege*: pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲣ̅ⲛ̅ⲑ̅.
» 147, lin. 20, *lege*: ⲃⲁⲧⲟⲥ,, additis versiculis ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ et ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ).
» 148, lin. 11 a. fin., *adde*: et O. H. E. Burmester, *The Greek kirugmata... in the Coptic Liturgy*, in *Orientalia christiana periodica*, t. II, Romae, 1936, pp. 391, 392.
» 149, lin. 11 a. fin., *lege*: feriae VI; lin. ult., *lege*: memento nostri.
» 151, lin. 10, *lege*: [1] (ff. 145-146).
» 153, lin. 6 a. fin., *lege*: نصيح.
» 156, lin. 3, *dele*: pro ⲧ̅ⲓ̅ⲑ̅.
» 161, lin. 13, *dele*: pro ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅; lin. 20, *dele*: pro ⲥ̅ⲟ̅ⲏ̅.
» 164, lin. 10, *pro* dux militiae (?) *lege*: herois (cf. p. 455, lin. 10); lin. 18, *post* ⲧ̅ⲡ̅ⲅ̅, *adde*: cod. om. vers. 4.
» 167, lin. 11, *pro* ducem militiae (?), *lege*: heroem.; lin. 12, *lege*: quis mihi notum.
» 168, lin. 20, *lege*: [3] (ff. 388^{v}-390).
» 189, lin. 10 a. fin., *lege*: et scientia eos.

P. 191, lin. 18, *post* ⲙ̀ⲙⲏⲥⲉⲩⲧⲏ..., *adde*: (Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅ – ⲥ̅ⲍ̅ⲅ̅); lin. 9 a. fin., *adde*: (Labib, op. laud., pp. ⲧ̅ⲓ̅ – ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅).

» 195, lin. 16 a. fin., *pro* cantamus, *lege*: saltamus.

» 201, lin. 19, *lege*: 47, 2, 3 inc. ⲛⲓⲧⲱⲟⲩ; lin. 20, *lege*: 102, 20 des. ⲙⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ, 21.

» 206, lin. 4, *adde*: (Labib, op. laud., p. ⲥ̅ⲃ̅, absque paral.; vide etiam O. H. E. Burmester, *The Greek kirugmata*, in *Orientalia christiana periodica*, t. II, Romae, 1936, pp. 392, 393); lin. 22, *adde*: (Labib, op. laud., pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲑ̅), lin. 27, *adde*: (Labib, op. laud., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ϥ̅ⲅ̅).

» 207, lin. 16, *adde*: (Labib, op. laud., pp. ϥ̅ⲉ̅, ϥ̅ⲍ̅); lin. 19, *adde*: (Labib, ibid., p. ⲣ̅ⲛ̅); lin. 26, *adde*: (Labib, ibid., pp. ϥ̅ⲍ̅, ϥ̅ⲏ̅).

» 211, lin. 16, *adde*: Cf. etiam O. H. E. Burmester, *The Canonical Hours of the Coptic Church*, in *Orientalia christiana periodica*, t. II, Romae, 1936, pp. 78-100; lin. 19, *pro* 150, *lege*: 50; lin. 20, *post* 69, *adde*: , 112.

» 216, lin. 8, *lege*: 81ᵛ.

» 219, lin. 4, *adde*: O. H. E. Burmester, *The Office of Genuflexion on Whitsunday*, in *Le Muséon*, t. XLVII, Lovanii, 1934, pp. 205-257.

» 221, lin. 7 a. fin., *lege*: 7135, f. 46 [olim 47]; lin. 6 a. fin., *lege*: 7136, f. 94 [olim 541].

» 226, lin. 10 a. fin., *lege*: Saec. XIV med., chart.,. Quae enim, hic et pp. 245, 247, dicta sunt de codicis aetate infirmantur auctoritate codicis Musaei coptici Cahirensis 684 (Lit. 253), anno 1364 confecti (cf. G. Graf, *Catalogue de manuscrits arabes chrétiens conservés au Caire*, in *Studi e Testi*, t. 63, Civitate Vaticana, 1934, pp. 251-253). Ambo codices eiusdem sunt librarii et, ut ex accuratiore rerum disquisitione liquet, circa idem tempus exarati.

» 238, lin. 16 a. fin., *lege*: (ff. 67ᵛ-68ᵛ).

» 239, lin. 5, *adde*: G. Graf, op. laud., pp. 38, 63, 207 et 251-253; P. Sbath, *Bibliothèque de Manuscrits Paul Sbath*, t. III, Cahirae, 1934, pp. 3-6.

» 244, lin. 3, *post* edidit, *adde*: evulgavit autem O. H. E. Burmester, *The Coptic and Arabic versions of the Mystagogia*, in *Le Muséon*, t. XLVI, 1933, pp. 203-235.

» 246, lin. 3 a. fin., *lege probabilius*: المرج... al-Marǧ.

» 247, lin. 11 a. fin., *lege*: tineis.

» 248, lin. 17 a. fin., *lege*: جنابك.

» 272, lin. 16 a. fin. *lege*: والروح.

» 276, lin. 5 a. fin., *lege*: gyris.

» 277, lin. 7, *lege*: gyros.

» 298, lin. 2, *lege*: baptisterii novi.

» 306, lin. 8 a. fin., *lege*: Carafa.

» 321, lin. 2, *adde*: De codicis interpretatione latina, auctore Athanasio Kircher, vide É. Quatremère, *Recherches critiques et historiques sur la langue et la littérature de l'Égypte*, Lutetiae Parisiorum, 1808, p. 55.

» 355-359, *nota*: Sectio haec catalogi iam typis erat impressa (18-12-1934) cum Georgius Levi Della Vida in codice Vaticano arabico 386 duo detexit folia, olim e cod. Vat. copt. 54 elapsa, cui exinde restituta sunt cum notis 131ᵃ et 138. Huius rei habita ratione, descriptio codicis ita est complenda et emen-

danda: p. 355, lin. 6, *lege*: ff. 138 + 131[a]; lin. 7, *lege*: ff. 138[v]; p. 358, lin. 3, *lege*: (ff. 138[v]-111[v] + 131[a]) et (ff. 138[v]-126[v] + 131[a]); lin. 14, *lege*: [1] (ff. 138[v]-126[v] + 131[a]) Homilia prior, initio uno folio mutila, inc. (f. ⲃ): المشجوب المساوينا فى العبودية «Damnatum et nobis aequalem in servitute» (*P. G.* 43, col. 452, lin. 25, *τὸν κατάδικον καὶ ἡμῶν σύνδουλον*) *et dele dicta de* f. ⲑ, *nunc* f. 131[a]; lin. 23, *lege*: ἐντεῦθεν; p. 359, lin. 10, *lege*: folia novem quinionis ⲁ̄ (ff. 138-131 + 131[a], ⲃ – ⲓ); lin. 11, *lege*: ⲓⲁ̄ – ⲕ̄; lin. 18 a. fin., *lege*: Ff. 111-138; lin. 6 a. fin., *lege*: *I Libellus*; lin. 5 a. fin., *pro* 18[v], *lege*: 137[v]; lin. 3 a. fin., *lege*: *332* quae legitur summo f. 138[v]; ibidem notula manu Iohannis Matthaei Naironi: *fragmentum cuiusdam* | *Homilię de Kr*(ist)*i prędicatione*.

P. 360, lin. 1, *lege*: **55** (a. I. S. Assemani emptus 11 inter arabicos).
» 365, lin. 5 a. fin., *lege*: **56** (a I. S. Assemani emptus 22 inter arabicos).
» 386, lin. ult., *lege*: 62[1]-62[7], 62[9], 67[2], 67[3] ....
» 388, lin. 5, *adde*: et t. IV, 1935, pp. 222-234.
» 389, lin. 17, *lege*: Martyrium, *et pro* nobilis, *lege*: fortis.
» 405, lin. 8, *lege*: **ⲛ̀ⲧⲁⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ**.
» 409, lin. 15, *lege*: de sancto Macario.
» 410, linn. 11/10 a. fin., *lege*: Domine.
» 421, lin. 8, *lege*: XLVII.
» 422, *ante* lin. 17 *adde*: Codicis textum cum interpretatione gallica evulgavit M. Chaîne, *Sermon de Théodose, patriarche d'Alexandrie, sur la dormition et l'assomption de la Vierge*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. 29, Parisiis, 1933-1934 (prodiit anno 1936 ex.), pp. 272-314.
» 438, lin. 11 a. fin., *lege*: ad idem.
» 486, lin. 15 a. fin., *pro* auctore, *lege*: adscriptum.
» 497, lin. 3 a. fin., *post* viduae, *adde*: (lege **ⲙⲁⲑⲙⲁⲓⲉ ϯⲭⲏⲣⲁ** «defendite viduam», ut in caeteris homiliae locis ubi versiculus laudatur).
» 525, lin. 15, *lege*: بحيث; lin. 18, *lege*: definitum in arabico; lin. 22, *dele*: , quae.
» 528, lin. 12 a fin., *lege*: شرحها.
» 532, lin. 8, *lege*: et vocavit eam.
» 536, lin. 16, *lege*: Quṭlubuk ?
» 549, lin. ult., *lege*: العربى.
» 551, lin. ult., *lege*: *17*.
» 552, lin. 1, *lege: 16*.
» 560, lin. 4 a. fin., *lege*: illustribus.
» 561, lin. 3 a. fin., *lege*: f. 5[v], manu I. S. Assemani:.
» 564, lin. 19, *post* Domino», *adde*: (Vat. 39, ff. 248[v]-250).
» 565, lin. 8, *adde*: Vide etiam cod. Parisin. syr. 237, ff. 245[v]-264[v] (H. Zotenberg, *Catalogues des manuscrits syriaques et sabéens de la Bibliothèque Nationale*, Lutetiae Parisiorum, 1874, pp. 189, 190); recensionem aethiopicam servavit cod. Vat. aeth. 32, ff. 10[v]-24 (S. Grébaut-E. Tisserant, *Codices aethiopici Vaticani et Borgiani, Barberinianus orientalis 2, Rossianus 865*, Civitate Vaticana, 1935, p. 151); lin. 16 a. fin., *lege*: بحار.

P. 567, lin. 8 a. fin., *lege*: rebus quibus operam dant monachi.

» 568, lin. 12, *lege*: per preces eorum quorum preces acceptae sunt; lin. 13, *lege*: monachis, Macarius.

» 573, lin. 7, *adde*: (Vat. 39, ff. 41^{v}-44^{v}).

» 584, lin. 6 a. fin., *pro* ⲁ̅ⲃ̅, *lege*: ⲁ̅ⲗ̅.

» 587, lin. 10 a. fin., *lege*: filios catholicae ecclesiae; lin. 5 a. fin., *pro* monasteriis, *lege*: regionibus.

» 600, lin. 7 a. fin., *dele primam virgulam*.

» 602, lin. 8 a. fin., *lege*: والرشد; lin. 5 a. fin., *lege*: illud in quo est sufficientia, *et dele annotationem*.

» 603, lin. 4, *pro* et hoc nobis fidem fecit, *lege*: et hanc (praefationem) satis duximus; lin. 9, *lege*: in qua est sufficientia.

» 655, lin. 7, *lege*: signent.

» 665, lin. 2, *lege*: ϩωc [1].

» 666, lin. 14, *lege*: Extremae.

» 667, lin. 2, *lege*: Deo»;.

CODICES VATICANI COPTICI

1 (a J. S. Assem. emptus 1). Saec. IX-X et XIII-XIV, membr., mm. 335 × 320, ff. 276, linn. 37.

P e n t a t e u c h u s bohairice et arabice, hic illic manu recentiori emendatus.

Codicem breviter descripsit A. E. Brooke, *The bohairic version of the Pentateuch*, in periodico *The Journal of theological Studies*, III, pp. 258, 259. Versio arabica quae, post suffectionem ff. 1, 4 deperditorum, saec. XIII-XIV in marginibus addita est, videtur e coptica, sed non ex hoc codice derivata. De natura huius versionis deque ipso codice, quem littera A inter codices secundae familiae signat, sat bene disseruit Ioseph Franciscus Rhode, *The arabic versions of the Pentateuch in the church of Egypt*, S. Ludovici, 1921, pp. 36-42. Librarius qui arabicam interpretationem exaravit, maxima cura usus est: persaepe enim quod primum scripserat correxit, ut demonstrant vestigia antiquae scriptionis sive erasae, sive ablutae; adnotatione صح « iustum est » quaedam corroboravit; variis lectionibus haud raro margines auxit, tum verbo نسخة « exemplar (alterum) », cum littera خ = اخرى « alterum (exemplar), notatis. Sectiones, paucas et sine numeratione, praeterea loca quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse et Aarone (Num. 26, 1 cum Eleazaro) addita numeratione continua ⲁ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅, inde a principio Exodi usque ad finem Deuteronomii indicaverat librarius coptita; arabicus vero capitula tantum, h. e. breves titulos, per transversum scripserat; utrique textui postea minio additi sunt sectionum numeri in uno quoque libro computati, notis numeralibus copticis ex una parte, formula الفصل الاول « sectio prima etc. » ex altera. Harum sectionum indicem publici iuris fecit I. F. Rhode, op. laud., pp. 111-113.

1 (f. 1) G e n e s i s. Deperditis ff. pristinis manu saec. XIII-XIV substituta sunt ff. 1 et 4 (Gen. 1, 1-18 ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ et 3, 5 ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ – 24 ⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲛⲉⲙ). Textum arabicum capitum 1-6, 18, 50, collato praesenti codice, edidit I. F. Rhode, op. laud., pp. 18*-35*; textus bohairici

varias lectiones tantum Gen. 39, 1-45, 10 collegit Alexius Mallon, *Grammaire copte*, Beryti, 1907, chrestomathie, pp. 1-36. Tituli sunt, bohairice: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (ⲛ̀ⲧⲉⲙ cancell.) ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲥⲱⲛⲧ « Cum Deo. Initium Genesis Moysi prophethae, liber primus creationis »; arabice: بسم الله الخالق الحى الناطق بدء تورا: موسى النبي السفر الاول الخليقة « In nomine Dei creatoris, viventis, intelligentis. Initium legis Moysi prophetae. Liber primus: Genesis ». Des. (f. 65^{v}): ⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ: ⲉⲛ ⲟⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲙⲏⲛ · ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ,ⲇ̅ⲫ̅ « Genesis; in pace. Amen. Stichi MMMMD ». Sectionum pristinarum signa absque numeratione in textu coptico conspiciuntur 19, 15; 21, 9. 22; 27, 30. 34; 30, 22. 25; 32, 2; 34, 25; 35, 5. 9; 39, 19; 48, 1; 49, 3. 5. 8. Sectiones recentiores sunt, notis ⲁ̅ - ⲙ̅ⲍ̅ signatae: 1, 1; 2, 4. 18; 4, 1. 16; 5, 1; 6, 1. 8 (quae melius ad 6, 9 poneretur); 8, 20; 9, 18; 10, 1; 11, 1. 10; 12, 1; 13, 14; 14, 17; 15, 1; 16, 1; 17, 1; 18, 1. 20; 19, 30; 20, 1; 21, 1. 22; 22, 1; 23, 1; 24, 1; 25, 1. 5; (omit. ⲗ̅ⲃ̅ = 26, 1) 27, 1; 28, 10; 29, 1; (omit. ⲗ̅ⲉ̅ = 32, 1) 33, 18; 35, 1; 36, 1; 37, 1; 38, 1; 39, 1; 46, 8; 47, 13. 27; 49, 1; 50, 15.

2 (f. 66^{v}) Exodus, praeeuntibus titulis ⲉⲝⲟⲇⲟⲥ et بسم الله القديم الواحد الاذكى السفر الثانى وهو سفر الخروج يذكر فيه خروج بنى اسرائيل من ارض مصر. « In nomine Dei aeterni, unici, sapientissimi. Liber secundus, h. e. liber Exodi, quo narratur exodus filiorum Israël e terra Egypti ». Des. (f. 121): ⲉⲝⲟⲇⲟⲥ ⲉⲛ ⲟⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁⲙⲏⲛ · ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ,ⲅ̅ⲭ̅ « Exodus; in pace Domini. Amen. Stichi MMMDC ». Loci quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse, vel cum Moyse et Aarone (postquam hic Moysi est adiunctus, Exod. 6, 13) numerantur ⲁ̅ - ⲟ̅ⲏ̅, sectiones sine numero insuper distinguuntur 2, 21; 12, 29 (add. in mg. ⲡⲗⲏⲅⲏ ⲑ̅ « plagae IX »); 15, 22. 27; 18, 13; 19, 1; 31, 18; 32, 1; 35, 4 (in mg.: ⲡⲑⲁⲙⲓⲟ ⲛ̀ⲧⲥⲕⲏⲛⲏ « aedificatio tabernaculi »); 37, 20; 38, 1. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24; 39, 14; 40, 15. Sectiones recentiores sunt signatae ⲁ̅ - ⲕ̅ⲉ̅ 1, 1; 2, 16; 4, 29; 6, 2. 14; 7, 8; 11, 1; 12, 29; 13, 1; 14, 5; 15, 22; 17, 1. 8; 18, 1; 19, 1; 20, 1; 21, 1; 24, 1; 25, 1; 31, 12; 32, 25; 34, 1. 29; 36, 8; 40, 1. 15 (Rhode perperam 14).

3 (f. 121^{v}) Leviticus, praemissis titulis ⲗⲉⲩⲓⲧⲓⲕⲟⲛ et بسم الله الرؤوف الرحيم السفر الثالث وهو سفر اللاوين تذكر فيه هئة تقدمة القرابين والذبائح عن الخطايا وغيرها « In nomine Dei clementis et misericordis. Liber tertius h. e. liber Levitarum, quo indicatur modus oblationum et sacrificiorum

pro peccatis vel aliorum ». Des. (f. 166): **ⲗⲉⲩⲓⲧⲓⲕⲟⲛ ⲉⲛ ⲟⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁⲙⲏⲛ · ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ͵ⲃ̅ⲯ̅** « Leviticus; in pace Domini. Amen. Stichi MMDCC ». Loci, quibus Dominus cum Moyse et Aarone loquens inducitur, notantur numeris **ⲡ̅** – **ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅** (**ⲟ̅ⲑ̅** in transitione ex uno libro ad alterum omisso). Sectiones prima manu indicatae sunt tum signis ⳩ et ⳨ 4. 22; 9, 1; 13, 24. 29; 19, 23, cum parvis ornamentis variae formae 4, 13; 20, 19-26; 21, 5-9; 25, 21-29. Sectiones recentiores notantur **ⲁ̅** – **ⲓ̅ⲉ̅** 1, 1; 4, 1; 6, 1. 8; 7, 10; 8, 1; 9, 1. 23; 11, 1; 13, 1; 15, 1; 16, 1; 17, 1; 19, 1; 24, 1; 25, 1.

4 (f. 166[v]) N u m e r u s, praeviis titulis **ⲁⲣⲓⲑⲙⲟⲥ** et بسم الله الحى الازلى السفر الرابع وهو سفر العدد تذكر فيها اسماء بنى اسرائيل وعدة سنن والاعياد وغيرها « In nomine Dei viventis aeterni. Liber quartus h. e. liber Numeri, quo continentur nomina filiorum Israel et numerus traditionum festorum etc. ». Des. (f. 225): **ⲁⲣⲓⲑⲙⲟⲥ ⲉⲛ ⲉⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁⲙⲏⲛ · ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ͵ⲅ̅ⲱ̅ⲗ̅ⲉ̅** « Numerus; in pace. Amen. Stichi MMMDCCCXXXV ». Desideratur Num. 28, 23-29, 5, bohairice et arabice, propter clausulas similiter incipientes in **ⲭⲱⲣⲓⲥ ⲛⲓϭⲗⲓⲗ** « praeter holocausta », cf. I. F. Rhode, op. laud., p. 40. Notis **ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅** – **ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅** distinguuntur loci, quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse et Aarone aut Eleazaro. Sectiones notavit manus recentior **ⲁ̅** – **ⲗ̅ⲉ̅** 1, 1. 48; 3, 40; 5, 1, 5; 6, 1; 7, 1; 8, 1; 9, 1; 10, 1. 34; 11, 35; 13, 2; 14, 39; 15, 1; 16, 1. 41; 17, 1; 18, 8; 19, 1; 20, 2. 14; 21, 1. 10; 22, 1; 26, 1; 27, 1; 28, 1; 30, 2; 31, 1. 25; 32, 2; 33, 1. 50; 35, 9.

5 (f. 225[v]) D e u t e r o n o m i u m, cui praemittuntur tituli **ⲇⲉⲩⲧⲉⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲟⲛ** et بسم الله الرحمن الرحيم السفر الخامس وهو سفر المثناة يكرر فيه على اسماعهم ما تقدم من الوصايا والسنن « In nomine Dei clementis misericordis. Liber quintus h. e. liber iterationis, quo iterum requiritur auditio praecedentium praeceptorum et traditionum ». Clausula finalis coptica, quam post f. 275, certo librarius scripserat, ea saltem formula qua legitur in fine aliorum librorum, propter amissionem folii unius, iam ante scriptionem versionis arabicae desiderabatur. Arabicae vero exstant clausulae duae (f. 274[v]), una atramento ab ipso librario addita: تمت التوراة والمنة لله « Explicit lex; robur autem Domino », altera minio ab illo qui sectiones indicavit exarata, nunc autem cultro bibliopegae ex parte crudeliter resecta: كمل السفا[ر ...] والحمد (ex alia clausula لله) دائما ابدا وع[...] وبه خمسه اسفار المقدسة المن[زلة ...] النبى علي[ه السلام] امين « Explicit liber [...] et gloria Deo semper in aeternum et [super nos...]. In eo quinque libri sancti [revelati Moysi] prophetae

[pax] super eum. Amen.». Loci, quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse et Aarone, notantur numeris ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅. Sectiones indicantur sine numeris 11, 13. 22. 29; 12, 11; 17, 2. 14. 18; 18, 18; 27, 1. 9; 29, 27; 31, 1. 7. 21; 32, 1. Sectiones manu recentiori notatae sunt ⲁ̅ – ⲓ̅ⲏ̅ 1, 1; 3, 23; 4, 41; 5, 1; 10, 12; 11, 26; 13, 1; 14, 1[b]. 27; 16, 1. 18; 18, 1; 20, 1; 21, 22; 27, 1; 31, 1; 32, 1; 33. 1. Maledictiones cap. 27, 15-26 numeris signatae sunt ⲁ̅ – ⲓ̅ⲅ̅.

F. 276 tituli quinque librorum iterantur arabice, addita supputatione sectionum et verborum Domini (cf. J. F. Rhode, op. laud., p. 41-42).

Codex constat 34 quaternionibus et ff. 3, deperdito folio ultimo fasciculi ⲗ̅ⲉ̅. Ordo duorum novissimorum foliorum, inde a saec. XVIII turbatus, recens restitutus est. Ff. 94. 187. 224. 274 resectione mg. ext. mutilata sunt antequam scriberetur versio arabica. Lineae stylo sicco impressae sunt super lineas scripturae primam, secundam, quartam, sextam, etc., paenultimam. Librarius duplici illa usus est scripturae uncialis specie quam Adolphus Hebbelynck descripsit in periodico *Le Muséon*, Lovanii, 1928, p. 118, altera nempe quam vocamus rotundam, in ipso textu biblico, altera quam oblongam appellamus, in titulis, subscriptionibus, emendationibus et notis. Accentus tum linea recta, tum puncto, tum puncto in lineolam curvam producto signantur. Interpunctio puncto superiore vel ductu inter duo puncta indicatur. Litterae initiales communes, quae in mg. scribuntur, vix duplicem mensuram attingunt aliarum litterarum, nec coloribus aut ornamentis distinguuntur. Omni ornatu carent etiam pleraeque notae numericae paginarum vel fasciculorum, atque inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in prima et ultima fasciculorum pagina. Minio scripsit librarius tum titulos librorum (titulo Gen. excepto, quia alterius manus est) et verba ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲑⲱϣ ⲛ̄ϯⲥⲕⲩⲛⲏ «de aedificatione tabernaculi», praemissa Ex. 25, 12 ubi incipere novum librum crederes, tum primum versiculum uniuscuiusque libri, linea prima litteris maioribus et elegantioris formae effecta. In principio cantici Moysi (Ex. 15, 1), titulus ϩⲱⲗⲏ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ atramento scriptus est et litterae primae lineae vix mensuram ordinariam excedunt, sed versiculus primus cantici primusque post canticum (Ex. 15, 22) minio distinguuntur. Praeterea rubro pigmento exarati sunt tituli librorum arabici, السفر الاول «liber primus» etc., plerumque in summis columellis arabicis foliorum aversorum repetiti, nec non sectionum arabici tituli atque numeri in utroque textu. Prima littera uniuscuiusque libri, atque sectionum (Ex. 15, 1 et 25, 12) praegrandis est, coloribus distincta et ornamento usque ad imam paginam quandoque producto. Diversis pigmentis haud inepte depicta sunt ornamenta, h. e. figurae quadratae, quibus librorum tituli saepiuntur, ramorum et florum imagines, quibus primae litterae librorum distinguuntur, signa in forma ramorum vel avium, quae sectiones in marginibus indicant, lineamenta inter se innexa, quae voces ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ et ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ dividunt in summis paginis extremis fasciculorum. Imago Moysi iuxta rubum ardentem conspicitur in f. 97[v], quod librarius vacuum reliquerat. Inscriptio legitur a dextera parte Moysi ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲟ ⲫⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (sic) et super rotulum, quem tenet in manu sinistra: ⲓⲥ ⲡⲓⲃⲁⲧⲟⲥ ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲭⲣⲱⲙ ⲙⲟϩ ⲛ̄ϧⲏⲧϥ «ecce rubus, in quo ignis ardet». Super subscriptiones librarii, in fine Gen. (f. 66) et Ex. (f. 121) pictae sunt imagines B. M. V. cum puero Iesu et crux cum inscriptionibus ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲕⲁ «Iesus Christus vincit» et ⲓ̅ⲥ̅

ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥϭⲣⲟ « Iesus Christus vicit ». Codicis ff. 97[v], 166 phototypice edidit Henricus Hyvernat, *Album de Paléographie copte*, Romae, 1888, tab. XIX, XVIII.

Ipsius librarii sunt subscriptiones ff. 65[v] (in summo f.), 66, 121 (vestigia), 166[r]. F. 65[v] ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « benedic mihi, dimitte mihi ». F. 66, subscriptio lectu ardua utpote partim operta imagine picta B. M. Virginis Christum infantem in brachio gestantis: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̅ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩ|ⲁⲃ ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ | ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̅ϫⲉ ⲡⲁⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ ⲛ̅ⲧⲉ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ | ⲛ̅ⲅⲣⲁⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲉ[. . . . .]ⲓ ⲛ̅ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓ|ⲧⲟⲧϥ ⲙ̅ⲡⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̅ⲓⲱⲧ ⲁ̅ⲡ̅ ⲙⲏⲛⲁ ⲩ̀ⲥ ⲁ̅ⲡ̅ ⲙⲁⲭⲏⲗ | ⲛⲧⲉ ⲁ̅ⲡ̅ ⲓⲱ-ⲁⲛⲛⲏⲥ ⲛ̅ⲧⲉ ⲡⲓⲗⲟⲩⲉⲛⲁⲓ ⲛⲓⲣⲉⲙⲡⲓϣⲁⲣⲱⲧ ⲉⲁϥ|ϣⲟⲡϥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉϥϧⲓⲥⲓ ⲙ̅ⲙⲓⲛⲓ ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ | ⲉ̀ⲧⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲙ̅ⲡⲓⲑⲱ[. .] ⲡⲉϥϯⲙⲓ | ⲉⲩⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲁϥ ϣⲁⲉⲛⲉϩ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲕⲉⲓⲟϯ ⲉⲧⲁⲩ|ⲛ̅ⲕⲟⲧ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉⲟⲩⲟⲛ ⲛ[ⲓⲃ]ⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̅|ϧⲏⲧϥ ⲛ̅ⲧⲉϥⲉⲣⲡⲟⲩ[ⲙⲉⲩⲓ] ⲛⲑⲟϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲕⲉ|ⲓⲟϯ ϩⲟⲡⲱⲥ ⲛⲧⲉ [ⲡ]ⲉⲛ̅ⲟ̅[ⲥ̅ ⲫ]ⲛⲟⲩϯ ⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁϥ | ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉ̀ⲱⲛ [ⲛⲉⲙ ⲕⲉ ⲫ]ⲏ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̅ⲧⲉϥ|ⲟⲡϥ ⲉ̀ⲧⲏⲡⲓ ⲛ̅ⲛ[ⲏ ⲉⲑⲟ]ⲩⲁⲃ ⲛ̅ⲧⲁϥ ϫⲉ ⲁϥⲉⲣⲧⲉϥ|ϫⲟⲙ ϧⲉⲛ ⲥⲡⲟ[ⲩ]ⲗ[ⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ] ⲛϣⲟⲩⲧ[ⲁⲟⲩ]ⲟ ⲉⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϯ ⲛⲁϥ ⲛ̅[ⲛⲉⲧⲁⲧ]ⲧⲁⲕⲟ ⲛ̅ⲧϣⲉⲃ[ⲓⲱ] ⲛⲛⲉϥϧⲓⲥⲓ ⲉ̀|ⲧⲁϥⲁⲓⲧⲟⲩ ⲉ[ⲣⲟϥ] ϯϯϩⲟ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ [ⲉⲑ]ⲛⲁⲉⲣⲡⲉϥ|ⲙⲉⲩⲓ ⲟⲩⲟϩ [ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲉ]ⲣⲉ[ⲡ]ⲟ̅ⲥ̅ ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ | ⲛⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ [ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲉⲣⲟⲩⲛⲁⲓ] ⲛⲉ[ⲙ]ⲁϥ ϩⲱϥ ϧⲉⲛ|ⲡⲉϥⲃⲏⲙⲁ ⲉⲧ[ⲟⲓ] ⲛϩⲟϯ [ⲁⲙ]ⲏⲛ ⳥ [ⲁ]ⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉϣⲱ|ⲡⲓ ⲛⲁϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥⲛⲁϩϯ ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲡⲣⲟϩⲉⲣⲉⲥⲓⲥ | ⲉⲧ-ϫⲏⲕ ⲉⲃⲟⲗ [ⲟⲩⲟϩ ⲉⲧⲉⲣⲁⲛⲁϥ] ⲙ̅ⲡⲉⲙⲑⲟ ⲙ̅ⲫ̅ϯ̅ | ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ [ⲡⲓⲥⲙ]ⲟⲩ ⲙ̅ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲉⲑⲟⲩ|ⲁⲃ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲛⲉⲙ ⲁⲁⲣ[ⲱ]ⲛ ⲉϥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁϥ ⳥ ⲛ̅|ⲧⲉϥⲉⲣⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲛ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ ⲙ̅ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ | ⲛ̅ⲧⲉ ⲡⲟⲩⲛⲟϥ [. .]ⲣ[. .] ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̅ⲛⲓⲫⲏ|ⲟⲩⲓ ⲡⲓⲙⲁ ⲉⲛⲁⲩⲙ-ⲙⲟϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲧⲏ|ⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ϥⲑ. « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Trinitatis Sanctae consubstantialis. Fuit hoc beneficium bonum huius libri Scripturae Sanctae... Dei, per Dei amantem patrem nostrum Apa Mena, filium Apa Machel, ab Apa Ioannis a Pilouenai (= e monasterio Apa Ioannis...?), qui sunt Pišarotenses; (cf. Amélineau, *Géographie de l'Egypte*, pp. 349 sqq. et 419). Librum hunc, laboribus suis veris comparatum, ecclesiae Pitho[], pagi eius, tradidit in memoriam perpetuam ipsius necnon patrum eius qui dormierunt. Oramus unumquemque in ipso lecturum ut recordetur eorum, ipsiusmet patrumque suorum, ut Dominus Deus misereatur eius in hoc saeculo et etiam in saeculo venturo et annumeret eum sanctis suis; nam vim suam impendit cum omni cura laudabili. Dominus Iesus det illi incorruptibilia in retributionem laborum suorum quos operatus est in ipso (libro). Oro: si quis recordatus fuerit eius et dixerit « Dominus dimittat illi peccata sua », Dominus quoque miserebitur eius in tribunali suo terribili; amen et amen. Fiat illi secundum fidem suam et conversationem suam perfectam et beneplacentem coram Deo et hominibus. Benedictio prophetae sancti Moysi et Aaron sit cum ipso et haeres fiat cum ipsis paradisi iucunditatis... in regno caelorum, loco ubi degunt cum omnibus sanctis. Fiat, amen ». F. 166: ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ | ⲛⲥⲃⲟⲩⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥ-ⲥϧⲁⲓ ⲥⲟⲗⲟⲙⲱⲛ | ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛ ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ | ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲉⲙ ⲛⲁϣⲱϥⲧ ⲧⲏⲣⲟⲩ. ϫⲉ ⲁⲓⲉⲣⲧⲁϫⲟⲙ ⲕⲁ|ⲧⲁ ⲧⲁⲙⲉⲧⲥⲃⲟⲩⲓ ⲛⲉⲙ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲁⲧⲓⲅⲣⲁ-ⲫⲟⲛ (sic) ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁ|ⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥϯⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲣⲡⲉϥⲙⲉⲩⲓ | ϩⲱϥ ϧⲉⲛ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲁⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲥⲉϣⲱⲡⲓ. « Benedic mihi, dimitte mihi, minimo discipulo et peccatori qui scripsit, Salomon Babylon. Oro, memento mei ut Deus dimittat mihi peccata mea et iniquitates meas omnes quia vires impendi secundum scientiam meam et secundum exemplar. Qui recordatus fuerit mei ut det requiem mihi, Dominus Deus recordetur quoque eius in regno suo. Amen, fiat ». Subscriptionis pristinae f. 121 minio

deletae necnon imagine crucis de qua supra, pauca supersunt vestigia: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ [. . . . .]ⲩⲁⲃ ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲛⲟ|ⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ [. . . . .]ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ|ϫⲱⲙ ⲛ̣[. . . . .]ⲙ̣ⲁ̣ⲓ̣ⲛⲟⲩϯ ⲛ|[. . . . .]ⲟⲩ̣|[. . . . . Exhibet praeterea codex additiones, correctiones et subscriptiones manuum diversarum: f. 16, Gen. 14, 20, ⲁⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ, adiectum manu rudiori; f. 17^{v}, notam ϥ̅ⲩ̅ correctam in ⲡ̅ⲉ̅, eadem forsan manu quae exaravit textum arabicum; f. 24^{v}, Gen. 22, 7, ⲟⲩⲟϩ ⲧⲁⲗⲱⲟⲩ ⲉϫⲉⲛ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲡⲉϥϣⲏⲣⲓ et f. 25, Gen. 22, 17, ⲥⲓⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲫⲉ ⲛⲉⲙ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓϣⲱ, adiectum manu recentiori, non autem eadem quae scripsit ff. 1 et 4, ut suspicatur I. F. Rhode, op. laud., p. 37; f. 47, in imo margine, rudi manu exaratum: ⲁ̇ⲣⲓⲡⲁ̣ⲙⲉⲩⲓ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ, « memento mei peccatoris ut Dominus misereatur, amen »; f. 65^{v}, اذكر يا رب عبدك الخاطى القس الملتم بالخطئة الله يخلصه, « memento, Domine, servi tui peccatoris, presbyteri, peccato adstricti. Deus servet eum ! »; et infra: ϯ ⲑ̣ⲥ ⲁ̄ⲣⲓⲡⲁ̄ⲙⲉⲃⲓ ⲁⲛⲟⲕ̅ | ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥ|ⲉ̄ⲣⲛⲟⲃⲓ ⲫⲏ ⲉ̄ⲧⲉⲙ⟨ⲡ⟩ϣⲁ̄ ⲁⲛ|ⲁⲛ (sic) ⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̄ⲡⲉϥⲣⲁⲛ ϫⲉ ⲓ̄|ⲱⲁⲛⲛⲏⲥ (sic) ⳨ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ̅ ⲃⲁ|ⲗⲁⲛⲓⲏⲗ ⲡⲓⲉ̄ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ|ⲡⲓϣⲁⲣⲱⲧ ⲁ̄ⲣⲓⲡⲉϥⲙⲉⲃⲓ ⲛ̀ⲛⲁⲕⲁⲡⲓ | ϩⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲉ̄ⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ | ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲉϥⲟⲛϧ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉ̄ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓ|ⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲙⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥⲧⲁⲗⲉⲡⲉⲣⲟⲥ | ⲛ̀ⲡⲥⲏⲭⲏ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲁⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲥⲉϣⲱⲡⲓ, « ϯ Cum Deo. Memento mei, miseri peccatoris, indigni qui nominetur Iohannes, filius patris Abba Danielis episcopi Pišarot; memento eius in charitate, ut Dominus Iesus Christus maxime misereatur eius viventis, ut quum exierit ex hoc mundo Dominus Deus det requiem miserae eius animae peccatrici; amen, fiat »; f. 77^{v}, notae marginales ϣⲁ ⲡ̅ⲍ̅, « usque ad sectionem », ⲡ̅ⲍ̅ ⲙⲙⲁϩⲍ̅ « sectio septima »; f. 79^{v} ϣⲁ ⲡ̅ⲍ̅, ipsi codici vix videntur posteriores; f. 121: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲣⲓ (sic) ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, « in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti », manus posterioris; item inferius; f. 157; ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ | ⲑⲁϣ ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲁ|ⲅⲁ̄ⲡⲏ ⲉⲧⲁ̄ⲧⲁ̄|ⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲯⲩⲭⲏ | ⲁ̄ⲛⲟⲕ ϧⲁ̄ ⲡⲓⲉⲃⲓⲏⲛ | ⲓ̄ⲟⲩⲥⲧⲟⲥ ⲩ̅ⲥ̅ ⲓⲱ̄ⲁⲛⲛⲏⲥ | ⲡⲓⲣⲉⲙⲡϣⲉⲛⲕⲉⲣⲓ | ⲋ ⲡ̅ⲡ̅ ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ ⲡⲉϥ|ⲥⲟⲛ ⲁ̄ⲙⲏⲛ, « Domine Iesu Christe, tribue misericordiam in charitate miserae animae meae, mei humilis Iusti, filii Iohannis, ex civitate Pšenkeri (cf. Amélineau, op. laud., p. 375) et Apa Victoris fratris eius. Amen »; dixeris hanc notam, manu rudi confectam, anteriorem esse textui arabico qui hoc loco non in mg. externo, ut solet, sed in mg. interno legitur; f. 169, Num. 2, 14, ⲗⲁⲛ correctum in ⲅⲁⲗ (bis); Num. 2, 16, in mg., ⲩ̅ⲛ̅ pro ⲫ ipsius textus; f. 169^{v}, Num. 2, 30, ⲫ̅ correctum in ⲩ̅; f. 202^{v}, Num. 21, 25, ⲃⲁⲃⲓ corr. in ⲃⲁⲕⲓ; f. 203, Num. 22, 27, ⲃⲁⲗⲁⲁⲙ, in mg.; quae emendationes eiusdem fortasse sunt manus quae sectionum notas numericas minio scripsit (v. supra); f. 225, in imo margine: ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ, « Zacharias in misericordia Dei »; ibid. in mg. externo subscriptio – eiusdem manus ac illa quae habetur f. 65^{v} – anterior textui arabico cuius calligraphus hac marginis parte uti praetermisit: ϯϩⲟ ⲉⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲉⲧⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁ|ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲃⲓ | ⲛ̀ⲧⲉϥⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲃⲓ | ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲗⲓⲁⲕⲟ | ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲉⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲙⲟⲩ | ⲉⲣⲟϥ ⲉϥⲟⲛϧ ϧⲁⲛ̣, « Rogo eum qui legit in hoc exemplari ut recordetur mei diaconi Ioannis; Dominus benedicet ei viventi... »; f. 276^{v}, impressa sunt vestigia partis externae cuiusdam antiqui operculi; unde conficitur codicem aliquando iacuisse proprio tegumento spoliatum. Sigillum bibliothecae Nationalis Parisiensis in ff. 1, 275^{v}. Antiquae notae codicis in f. I: « *ass. 1* ». « *Num. nov. I* ».

In dorso tegumenti, ex corio rubro confecti, auro impressa nota 1 et scuta Clementis XI et Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

2-4 (ol. 7-9). Saec. XIV, chart.

P e n t a t e u c h u s bohairice et arabice. Textum copticum e textu codicis 1 desumptum esse suadent paragraphorum distributio atque variae lectiones, omissionesque utrique communes, maxime omissio Num. 28, 23-29, 5. De arabica translatione egregie disseruit Ioseph Franciscus Rhode, *The arabic versions of the Pentateuch in the church of Egypt*, S. Ludovici, 1921, pp. 43-46. Hic tamen errat, dum profitetur notulas arabicas minio in margine adiectas, superpositis litteris ح (خ) = نسخة vel اخرى « alias » et ق = قبطى « coptice », opus librarii esse, cum signo *muhmileh* fere semper supra litteram س annotator, librarii coaevus, usus sit, librarius raro. Minime numerantur sectiones, tantum notantur ⲁ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ loci quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse et Aarone (Num. 26, 1 cum Eleazaro).

Codices descripsit sub numm. 1-3 Athanasius Kircher, *Prodromus coptus sive aegyptiacus* Romae, 1636, pp. 187-191; cf. etiam A. E. Brooke, *The bohairic Version of the Pentateuch*, in periodico *The Journal of theological Studies*, III, p. 259.

Pentateuchus totus continetur fasciculis triginta quinque, in ang. sup. int. paginarum extremarum fasciculorum signatis. Fere omnes quiniones sunt; primus tamen et decimus quartus novem tantum folia habent sine textus deminutione, fasciculus decimus tertius et vicesimus nonus sunt seniones, trigesimus quintus simplex bifolium. Paginas notant soli numeri pares, in ff. aversis, praeterquam initio fasciculorum ubi iidem summum occupant angulum externum; summae pp. extremae fasciculorum in medio exhibent ornamentum quadratum lineis inter se innexis atramento delineatum rubri, viridis et flavi coloris inter peculiaris indolis inscriptiones; in ipsis enim inter invocationes communes ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (in ff. ult. fascicul.) et ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̀ ⲑ̅ⲥ̅ (in ff. primis) inseruntur inscriptiones varietate conspicuae, ita ut habeas e. g. Vat. copt. 2, f. 7v: ⲕ̅ ⲓ̅ⲩ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩ □ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ ⲭ̅ⲩ̅ ⲁ̅; f. 8r: ⲃ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉ □ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲟ̀ ⲑ̅ⲥ̅ ⲕ̅ⲃ̅. Scriptura nitida et ad uncialem oblongam accedens, lineis leviter in charta impressis a parte superiori adhaeret. Minio scripta sunt tituli, signa divisionis, puncta litteris ϕ et ϧ infixa; praeterea macula rubra distinguuntur litterae initiales, quae in margine proferuntur. Prima verba uniuscuiusque libri recensionesque stichorum litteris grandioribus exarata sunt. Variis pigmentis efformantur litterae maximae, ornamenta quae in summis paginis unius cuiusque fasciculi prima et ultima conspiciuntur aliaque pauca.

Pentateuchus, qui per quoddam tempus volumen unicum efformavit, in tres tomos dispertitus est saltem cum eum patriarcha (Iohannes XIV, ann. 1574-1589) ecclesiae B. M. V. in vico Zuwaylah dono dedit: hoc demonstrant tum maculae, quibus ultimam paginam uniuscuiusque codicis pars flexa integumenti foedavit, tum actus donationis, qui fere iisdem verbis in tribus codicibus reperitur.

2. Mm. 382 × 270, ff. II. 159.

[1] (f. 1) Genesis, titulo imposito **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ· ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ϯⲃⲟⲏⲑⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲧⲉⲛⲥϧⲁⲓ ⲛ̄ⲉ̄ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓ̀ⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ ⲡⲉ** « Cum Deo. Aggredimur Deo iuvante conscribere quinque libros Genesis (*sic*, arabice: Legis) Moysi prophetae. Liber primus est creationis ». Idem sonat inscriptio arabica: بسم الله. نبتدى بمعونة الله نكتب خمسة اسفار التوراة لموسى النبى. السفر الاول. سفر الخليقة Des. (f. 85v): **ⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ ⲉⲛ ⲟⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁⲙⲏⲛ ⲥⲧⲟⲓϫⲟⲥ ͵ⲇ̅ϫ̅** « Genesis; in pace. Amen. Stichi MMMMDC ». Post subscriptionem librarii copticam arabice: (sic) ͵ⲇⲫ ورد فى نسخة ان عدد استيخانات هذا السفر الاول استيخن « Refertur in exemplari quod numerus stichorum buius primi libri stichi MMMMDC (arab. MMMMD) ». Varias lectiones capp. 1-6, 18, 50 vulgavit I. F. Rhode, loc. laud., pp. 18*-35*. [2] (f. 86) Exodus inc.: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲓϫⲱⲙ ⲙ̀ⲙⲁϩⲃ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲉ̀ⲝⲟⲇⲟⲥ ⲡⲉ** « Cum Deo. Liber secundus Moysis prophetae liber Exodi est »; arabice بسم الله السفر الثانى لموسى النبى وهو سفر الخروج. Des. (f. 158r) **ⲉ̀ⲝⲟⲇⲟⲥ ⲉⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲟⲓϫⲟⲥ ͵ⲅ̅ϫ̅** « Exodus; in pace Domini. Amen. Stichi MMMDC ».

In folio 159, chartae saec. XVII Romae, ut vid., scripto et in fine codicis addito, arabice legitur pars narrationis de confectione tabernaculi Ex. 38, 24-31, quae textui codicis arabico non respondet. Utrumque librum exscripsit Raphael Tuki in cod. Borgiano coptico 78; cf. etiam cod. Borg. copt. 46.

Codex continet fasciculos 1-16, i. e. paginas 3 [ⲅ] – 320 (ⲧ̅ⲕ̅), deperdito f. 1 (pp. ⲁ̄ – ⲃ̄) vacuo, ut videtur, relicto; reapse autem exstabant tantum paginae 318, cum librarius notam 262 (ⲥ̅ⲝ̅ⲃ̅) apposuerit f. 130r pro 130v in principio fasciculi et notam 266 (ⲥ̅ⲝ̅ⲉ̅) f. 131v. F. IIv crux atramento delineata cum deauratis maculis et inscriptione ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲛ̅ⲓ̅ ⲕ̅ⲁ̅. Ornamentum item atramento delineatum initium praebet Genesis; aliis ornamentis, quae variis coloribus picta sunt, distinguuntur initia librorum, canticum Moysi, Ex. 15, 1 (f. 112v) et aedificatio tabernaculi, Ex. 25, 1 (f. 130) praemisso titulo, ut in principio libri novi, **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉⲑ**(**ⲃⲉ** suprascr.) **ⲡⲑⲱϣ ⲛ̀ϯⲥⲕⲩⲛⲏ** « cum Deo. De aedificatione tabernaculi », et arabice بسم الله لاجل رسم القبة. Subscriptiones librarii sunt (f. 85v): **ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ· ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲟϯ ⲛⲏ ⲉⲧⲱϣ | ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ· ϯϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ϯⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ⲣⲱⲧⲉⲛ | ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ· ⲛ̀ⲧⲁⲙⲉⲧϫⲱⲃ ϧⲉⲛ | ⲛⲉⲧⲉⲛⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ· ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛⲱⲧⲉⲛ | ⲛ̀ⲧϣⲉⲃⲓⲱ̀ ⲛ̀ⲛⲉⲧⲉⲛϧⲓⲥⲓ· ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲫϯ ⲡⲓ|ⲛⲁⲛⲧ· ⲁ̀ⲙⲏⲛ· ϥ̅ⲑ̅· ⲁⲙⲏⲛ** « Benedicite mihi, ignoscite mihi, o patres mei, qui legitis in hoc libro. Rogo et deprecor vos ut memores sitis infirmitatis meae in orationibus vestris, et erit vobis retributio (lit.: commutatio) laborum vestrorum a

Deo misericorde; amen, amen, amen »; f. 158: ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲉⲕⲙⲉⲧⲛⲁⲏⲧ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ· ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲉⲕ|ⲃⲱⲕ ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲛ̀ϫⲱϫⲉⲃ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲭⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕ|ⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ· ϫⲉ ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ ϣⲟⲡ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Propter misericordias tuas, Deus meus, recordare mei – ego sum servus tuus, pauper peccator, Gabriel monachus – in regno tuo quia misericordia tua est in saecula saeculorum. Amen ». Nota Matthaei Alexandrini Coptitarum patriarchae in f. II: انا الحقير متى عبد يسوع المسيح خادم كرسى مرقس طالعت | فى
هذا الكتاب المقدس ووجدت قبطية فيه بعض | سهو من كاتبه وربما كاتبه لم يقابل عليه بعد كتابته |
وهذا الذى ظهر لى من هذه النسخة المقدسة ثم من السهو | الذى فيه قليل ويريد من يقابله على نسخة
اخرى محررة | ويكون المهتم بذلك كثير الاحراز ومن اهتم بشى | الرب يعوضه تعبه امين يكون
كيخ ثالث شهر | كيهك سنة الف ومائة وخمسة عشر للشهداء الاطهار | رزقنا الله بركة صلاتهم امين
« Ego pauper Matthaeus, servus Iesu Christi, minister sedis Marci, consideravi hunc sanctum librum et in (textu) coptico quaedam falsa deprehendi ex parte librarii, qui forsitan librarius, postquam scripserat eum non recognovit. Hoc est quod mihi videtur de hoc sancto exemplari. Verum quae in eo errata sunt, pauca sunt, sed necesse est ut conferatur ad aliud correctius exemplar. Sit vero cautissimus, qui id curaturus est; et cui cumque curanti Deus retribuet laborem suum; amen, fiat. Scriptum est (die) tertia mensis kihak anni 1115 martyrum purorum (= 30 nov. 1398). Deus indulgeat nobis benedictionem precum eorum. Amen ». Actus donationis ecclesiae B. M. V. in vico Zuwaylah, f. 158v: يا الله الخلاص | وقفا موبدا وحبسا مخلدا على بيعة ستنا السيّدة بحارة زويلة |
الكبرى وكلمن اخرجه عن وقفية البيعة يكون مدان من قبل الرب | سبحانه فان ذلك من تعب
المتنيح غبريال ابن فانوس ليقرا | فيه عند الضرورة والحذر ثم الحذر من المخالفة وعلى بنى الطاعة |
تحلّ البركة والشكر لله دائما ابدا كيخ ثالث عشرين شهر مسرى المبارك | سنة ⲁ̅ⲧ̅ⲃ̅, « O
Deus Salvator. Legatum perpetuum votumque aeternum ecclesiae dominae nostrae Dominae (B. M. V.) in vico Zuwaylah magna; quicumque vero id extraxerit e scrinio ecclesiae, iudicetur a Domino, cui laus. Hic est (fructus) laboris defuncti Gabrielis filii Fānūs, ut cum opus fuerit, legatur in eo. Cavete, iterum cavete a transgressione et super filios obedientiae descendat benedictio. Deo gratias semper in aeternum. Scriptum est (die) vigesima tertia mensis misrī benedicti anni 1302 (= 26 aug. 1586) ». Notae possessionis posteriores leguntur f. I: « *Portato da Egitto da me Girolamo Vecchietti l'Anno 1594* »; « *Dall'Ill*(ustrissi)*mo Sig*(n)*or Ca*(rdina)*le San Georgio* » (Cinzio Passeri-Aldobrandini, card. s. Georgii in Velo aureo 25 oct. 1593 – 1 iun. 1605, mort. 1 ian. 1610); manu Alexandri Rainaldi, praefecti Bibliothecae « *Io*(hannes) *Baptista Raimundus Bibliothecae | Vaticanae dono dedit ex testamento | Anno 1614* »; « *Genesis Exodus* » et notae antiquae *4* cancell. et *Num. 1.* Sigillum, quod quater conspicitur in f. 1 sine atramento impressum, quinque vertagos praebet nomenque *Gir*(olamo) *Vec*(chietti).

Integumentum e corio rubro confectum in dorso exhibet auro impressa notam 2, trimontium et stellas familiae Albani i. e. Clementis XI nec non scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

3. Mm. 387 × 270, ff. 124.

[1] (f. 1v) Leviticus, titulo praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̄· ⲡⲓⲙⲁϩ̄ⲅ̄ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩ̈ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲟⲥ (*sic*) ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲛⲓⲗⲉⲩⲓ̈ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲡⲉ « Cum Deo. Liber tertius Genesis Moysi prophetae, qui est liber Leviticorum ». بسم الله السفر الثالث من توراة موسى النبي وهو سفر اللاويين « In nomine Dei. Liber tertius legis Moysi prophetae, qui est liber Levitarum ». Des. (f. 55r): ⲗⲉⲩⲓ̈ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲉ̀ⲛ ⲟⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̄ⲱ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ· ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ,ⲃⲯ « Leviticus; in pace Domini. Amen. Stichi MMDCC ». [2] (f. 55v) Numerus, titulo imposito coptice ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̄ ⲡⲓϫⲱⲙ ⲇ̄ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩ̈ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲁ̀ⲣⲓⲑⲙⲟⲥ ⲡⲉ « Cum Deo. Liber IV Moysis prophetae, qui est liber Numeri »; vel arabice بسم الله السفر الرابع لموسى النبي وهو سفر العدد. Des. (f. 123v): ⲁⲣⲓⲑⲙⲟⲥ ⲉ̀ⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ,ⲅ̄ⲱ̄ⲗ̄ⲉ̄ cum invocatione ⲫ̄ϯ̄ (*sic*, cum ductu contra morem scribarum huius aetatis atque ipsius librarii) ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Numerus; in pace. Amen. Stichi MMMDCCCXXXV. Deus miserere mei ».

Codex continet fasciculos 17-28 et quattuor folia fasciculi vigesimi noni, i. e. paginas 321 [ⲧ̄ⲕ̄ⲁ̄] – 566 (ⲫ̄ⲝ̄ⲋ̄), f. 124 extra seriem relicto. Ornamenta variis coloribus picta distinguunt initia librorum. Litteris maioribus et ornatis indicantur loci quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse et Aarone, nec non notis ⲟ̄ⲑ̄ – ⲣ̄ⲓ̄ⲉ̄ in Levitico, ⲣ̄ⲓ̄ⲋ̄ – ⲣ̄ⲡ̄ⲁ̄ in Numero. Subscriptio librarii habetur in f. 55 coptice et arabice: ⲡⲁ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫϯ ⲉ̀ⲧⲟⲛϧ ⲭⲱ | ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ· ⲛ̀|ⲥⲃⲟⲩⲓ · ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ· | ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲭⲟⲥ ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ · ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀|ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ· | ⲟⲩⲟϩ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲩⲓ· ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲫ̄ϯ̄ ⲉⲣ|ⲡⲉϥⲙⲉⲩⲓ ϩⲱϥ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ· | ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲕⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ· ϫⲉ | ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ ϣⲟⲡ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ « Domine mi Iesu Christe, fili Dei viventis, dimitte mihi minimo discipulo et peccatori qui scripsit, Gabrieli, monacho pauperi; et recordare mei in regno tuo. Qui vero recordatus mei fuerit, eius quoque recordare, Domine Deus, in regno tuo secundum misericordias et miserationes tuas, quia misericordia tua manet in aeternum. Amen. Fiat »; يا ربى يسوع المسيح بن الله الحى | اغفر لى انا الحقير الضعيف الخاطى الناسخ | غبريال الراهب المسكين | واذكرنى فى ملكوتك | والذى يذكرنى ايها الرب الاله | اذكره فى ملكوتك | كمراحمك وشفقتك | لان رحمتك دايمة الى الابد امين يكون | ايضا. Actus donationis in f. 1: يا الله الخلاص | وقفا موبدا وحبسا مخلدا على بيعة ستنا السيدة بحارة زويلة الكبرى | من تعب المتنيح غبريال ابن فانوس ليقرا فيه عند الضرورة وكلمن اخرجه | عن وقفية (التررراة .cancell) البيعة المذكور (*sic*) يكون مدان من قبل الرب سبحانه | والحذر ثم الحذر من المخالفة وعلى بنى الطاعة تحلّ البركة والشكر لله دايما ابدا | كيخ ثالث عشرين شهر مسرى المبارك سنة قبطية ,ⲁ̄ⲧ̄ⲃ̄ cuius sensus datur in descriptione praecedentis codicis. Notae posteriores possessionis eaedem sunt ac in hoc eodem codice, nec non sigilli impressio; nota nova sola con-

spicitur *3 Copt.* In f. 124 arabice notantur stichi et numerus locorum quibus Deus inducitur loquens cum Moyse et Aarone. F. 124ᵛ vac.

In dorso tegumenti, quod membrana confectum est, auro impressa sunt in schedula corii rubri *Vat.* | *3*, extra vero schedulam *copt*(icus) nec non scuta Pii IX et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii.

4. Mm. 389 × 262, ff. II, 60.

Deuteronomium, praemisso titulo **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̈ ⲡⲓⲉ̅ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲥⲏⲥ** (ⲱ corr. ex ⲟⲥ; ⲩ om.); **ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲇⲉⲩⲧⲉⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲟⲛ ⲡⲉ** « Cum Deo. Liber quintus Moysi prophetae, qui est liber Deuteronomii »; arabice: بسم الله السفر الخامس لموسى النبي وهو سفر المثناة. Des. (f. 60): **ⲇⲉⲩⲧⲉⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲟⲛ ⲉⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « Deuteronomium; in pace. Amen ».

Codex continet fasciculos 30-35, nec non folia octo fasciculi vigesimi noni, i. e. paginas 567-684, sed erravit librarius scribens ⲫ̅ⲝ̅ⲍ̅ in f. 1ᵛ et ⲫ̅ⲝ̅ⲏ̅ in f. 2ᵛ, dum scribendum erat ⲫ̅ⲝ̅ⲏ̅ in f. 1ᵛ, ⲫ̅ⲟ̅ in f. 2ᵛ etc. Ornamentum variis coloribus depictum distinguit initium libri; crux vero, quae f. IIᵛ conspicitur e duobus fragmentis composita cum verbis ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ minime ad codicem pertinet. Litteris maioribus et ornatis indicantur loci quibus Dominus inducitur loquens cum Moyse, additis notis ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅. Notae possessionis recentiores, ut in cod. 2, leguntur f. I, cum notis *num. 9* et *nov. 4.* Titulus donationis ecclesiae B. M. V. in f. 60ᵛ: يا الله الخلاص | وقفا موبدا وحبسا مخلدا من تعب المتنيح غبريال ابن فانوس عرف بالقياس | على بيعة ستنا السيدة بحارة زويلة الكبرى ليقرا فيه عند الضرورة وكلمن | اخرجه عن وقفية البيعة لوجهًا من وجوه الثلا يكون مدان من قبل | الرب سبحانه والحذر ثم الحذر من المخالفة وعلى بنى الطاعة تحل البركة | والشكر لله دائما ابدا كيخ ثالث عشرين شهر مسرى المبارك سنة قبطية ⲁ̅ⲧ̅ⲃ̅, praeterea notulae de libris Pentateuchi كانت نياحة موسى النبى عليه السلام | فى ثامن شهر توت وشهد الكتاب انه كلم الله | ⲫⲟ كلمة كما كلم للانسان خليله « Fuit transitus Moysi prophetae, salus super eum, die octava mensis tūt; liber vero testatur Deum ei locutum esse DLXX verba, prout loquens viro amico suo »; وكلم الرب موسى | ⲣⲡⲉ كلمة « Deus locutus est Moysi CLXXXVI verba »; من حل الشكوك ذكر ان وصايا التوراة | ⲭⲓⲅ « Dicitur mandata Legis DCXIII esse »; فى باب ⲓⲉ « de habitatione (Dei) in rubo in cap. XV »; شرايــع التوراة ⲭⲓⲅ « mandata Legis DCXIII ». Manus altera, quae in codicibus 2 et 3 loca notavit quibus inducitur Dominus cum Moyse et Aarone loquens, hic quoque notavit: فيه كلم الله موسى ⲉ كلمات « In hoc (libro) Deus locutus est Moysi quinque verba », deinde فى سفر الخروج | ⲟⲏ كلمة ; فى سفر اللاويين | ⲗⲍ كلمة ; فى سفر العدد ⲟⲉ كلمة ; فى سفر الاستثنا ⲉ كلمات « in libro Exodi LXXVIII verba; in libro Levitarum XXXVII verba; in libro Numeri LXXVI; in libro Deuteronomii V verba ». Alia nota eiusdem, ut vid., manus conspi-

citur in ima pagina: فى نوبة الحقير بذنوبه الغارق فى الخطايا والغيوب | الراجى برحمة ربه فى الموقف المرهوب | المسكين المهيـن الطالب من خالقه الجليل ميخاييل بن المحار العفو عنما تعدم والمعونة فيما تبغى | غفر الله له ولوليه اجمعين ومن قال شى فله امثاله عوض الواحد ثلاثين وستين ومائة «Per pauperem in culpis suis, immersum in peccatis et erroribus, sperantem misericordiam Domini sui in loco tremendo, miserum et despectum, implorantem a Creatore magnifico, Michaelem filium ?, veniam ob hoc quod corruptum est et opem ad hoc quod desideratur; ignoscat ei Deus et omnibus proximis suis et quicumque dixerit aliquid ei pariter erit retributio pro uno triginta et sexaginta et centum».

Integumentum membranaceum cuius in dorso conspiciuntur auro impressa nota codicis 4 nec non scuta Pii VI et F. X. de Zelada card. bibliothecarii.

5 (a I. S. Assem. empt. 2). Saec. XIII in., membr., mm. 272 × 203, ff. 209, linn. 27.

Psalterium et cantica bohairice.

1 (f. 1) Psalterium, cuius textum, paucis tantum mutatis, exhibet columella prior psalterii memphitici an. 1744 a Raphaele Tuki Romae editi. Codices vero Romanos postea neglexerunt editores psalterii boharici Iulius Ludovicus Ideler, Mauritius Gotthilf Schwartze et ipse Paulus de Lagarde, cuius criticam editionem Gottingianam an. 1875 nuper typis denuo mandaverunt litteris copticis, sed textu immutato, Oswaldus H. E. Burmester Eugeniusque Dévaud, *Psalterii versio Memphitica e recognitione Pauli de Lagarde, réédition avec le texte copte en caractères coptes*... Lovanii, 1925. A. Vitti denique codicem cum hac ultima editione et cum editione Raphaelis Tuki contulit variasque lectiones evulgavit, *Le varianti del salterio boairico del cod. Vat. copt. 5* in ephemeride *Biblica*, t. 9 (1928), pp. 341-349. Titulus praemittitur **ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲧⲟⲩ ⲇⲁⲩⲓⲇ** « Psalmus David ». Sequitur (f. 177) psalmus apocryphus, ut in editionibus. Des. (f. 177^{v}): **ⲯⲁⲗⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲙⲏⲛ· ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅· ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅** « Psalterium; in pace. Amen. Psalmi CLI. Stichi MMMMMDLXXV ».

2 (f. 178) Cantica utriusque Testamenti, ut in ed. Raphaelis Tuki, nullo titulo generali praemisso: [1] canticum Moysi, Ex. 15, 1-21; [2] (f. 180) canticum Moysi alterum, Deut. 32, 1-43; [3] (f. 184) oratio Annae, I Reg. 2, 1-10; [4] (f. 185^{v}) oratio Ezechiae, Is. 38, 10-20; [5] (f. 186^{v}) oratio Manasse; [6] (f. 188) oratio Ionae, Ion. 2, 3-10; [7] (f. 189) oratio Habacuc, Hab. 3, 2-19; [8] (f. 191) oratio Isaiae prima, Is. 25, 1-12; [9] (f. 192^{v}) secunda, Is. 26, 1-8; [10] (f. 193) tertia, Is. 26, 9-20; [11] (f. 194) Dan. 3, 1-97, solo titulo praemisso **ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ** verbisque ante v. 24 inscriptis **ϯⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁ̀ⲍⲁⲣⲓⲁⲥ** « oratio Azariae »; [12] (f. 204^{v}) canticum B. M. V.,

Luc. 1, 46-55; [13] (f. 205) canticum Zachariae, Luc. 1, 68-79; [14] (f. 206) canticum Symeonis, Luc. 2, 29-32.

3 (f. 206) Hymnus matutinus seu angelorum, qui inscribitur **ⲡⲓϩⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲁ̀ⲑⲁⲛⲁⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭ(ⲏⲥ)** « hymnus Abba Athanasii patriarchae », invocatione *τρισαγίου* in fine (f. 208ʳ, 208ᵛ) addita graece cum verbis *ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς* iuxta usum monophysitarum. Hymnum matutinum, qui in quibusdam antiquioribus ss. graecorum bibliorum codicibus legitur (H. B. Swete, *The old Testament in greek*, t. III, Cantabrigiae, 1905, pp. 832-834) quique detectus est in recensione altera super parietem monasterii Apa Šenoute seu Dayr al-abyaḍ prope civitatem Sohāg, a Georgio Lefebvre, *Recueil des inscriptions grecques chrétiennes d'Egypte*, Cahirae, 1907, p. 45, n. 237, bohairice reperies tum in psalterio pentaglotto Barb. or. 2, ff. 218ᵛ-221, tum in codice theotokiarum Musaei Britannici Or. 428, apud W. E. Crum, *Catalogue of the coptic mss.*, Londini, 1905, p. 362, n. 863. Hymnum bis edidit Raphael Tuki tum in psalterio an. 1744 pp. **ⲩϥⲃ̄ - ⲩϥⲉ̄** sub titulo **ⲡⲓϩⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ** « hymnus angelorum », tum in libro theotokiarum a. 1764, pp. **ⲣⲛ̄ⲃ̄ - ⲣⲛ̄ⲉ̄**, praemissa inscriptione **ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲭⲉ** « cantemus cum angelis », quae etiam legitur in cod. Barb. or. 2. Textus vero in editione psalterii codicem Vat. 5 sequitur, sed in libro theotokiarum partim ad cod. Vat. 5, partim ad Barb. or. 2 accedit; in utroque libro *τρισάγιον* datum est in forma breviori, ut error monophysitarum vitaretur. Recensionem sahidicam e cod. Berolinensi P. 8099, saec. X ut vid., edidit Henricus Junker, *Eine sa'îdische Recension des Engelhymus* in ephemeride *Oriens christianus*, t. VI, Romae, 1906, pp. 442-446; cf. *Koptische Urkunden aus dem kgl. Museum zu Berlin*, vol. I, Berolini, 1895, pp. 163-165. Cf. etiam E. W. Evelyn White, *The monasteries of the Wadi 'n-Natrun*, Part. I, Neo Ebor., 1926, p. 197, n. 2.

4 (f. 208ᵛ) Oratio dominicalis, ut in editione Raphaelis Tuki, p. **ⲩϥⲍ̄**, praemisso titulo **ϯⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲥⲱⲧⲏⲣ ⲧⲥⲁⲃⲉ ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲉⲑⲣⲟⲩⲭⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ** « precatio, quam Salvator docuit discipulos suos ut diceretur omni tempore ».

5 (f. 208ᵛ) Symbolum Nicaeno-Constantinopolitanum, quod ex hoc codice Raphael Tuki edidit in psalterio, pp. **ⲩϥⲍ̄ - ⲫ̄**, verbis **ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ** « Filioque » iuxta usum ecclesiae Latinae additis; haec etiam adiecit in cod. Borgiano copt. 120 quem e cod. Vat. copt. 5 transcripsit.

Codex constat quaternionibus viginti sex, in ang. sup. int. primae et ultimae paginae signatis. Paginae aversae in ang. sup. ext. notantur litteris copticis **ⲃ̄ - ⲩⲓ̄ⲏ̄**, ibique leguntur invocationes sive graecae, ut **ⲕ̄ⲉ̄ ⲥⲱⲥⲉⲓ** « Domine salva », **ⲕ̄ⲉ̄ ⲁ̀ⲛⲉⲥ ⲙⲟⲓ**

« Domine, dimitte mihi », sive copticae, ut ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑⲓⲛ ⲉⲣⲟⲓ « Domine Iesu, adiuva me ». ⲫϯ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ « Deus, salva me ». Paginae ultimae fasciculorum numerum paginae, verba ⲕ̅ⲥ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ ac numerum fasciculi praebent, primae vero numerum fasciculi, verba ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ et numerum ipsius paginae rectae. Notae nunquam scriptae sunt in ff. 46^v, 178^r-194^r, nec invocationes in ff. 46^v, 86^v, 155^v, 178^v-186^v; praeterea non nullae resectae sunt. Ductus ope acuminis membranae impressi aliquando singulas, saepius binas lineas definiunt. Scriptura, quae est uncialis illa duplicis typi de quo p. 4, minus tamen elegans quam in plerisque codicibus membranaceis Nitriensibus, maximam praebet similitudinem cum scriptura cod. Vat. copt. 69 ff. 40-55 an. 1211; nec temere quis utrumque codicem uni et eidem scriptorio tribueret. Forma coarctata verbi ⲫϯ lineola superiori caret, ut in parte supra dicta cod. Vat. 69. Litterae ⲫ in singulis mediis flexibus et littera ϧ puncto rubro constanter notantur. Nonnullae occurrunt emendationes, quarum praecipuas conspeximus in ff. 22^v, 29, 46, 58, 203. Minio exarata sunt tituli, numeri psalmorum et canticorum, initia sectionum psalmi 118. Varii coloris sunt ornamenta, quae litteras maximas comitantur includuntque plerumque numeros psalmorum et canticorum inter ramos, folia et flores. Initium psalterii in f. 1 circumdatur ornamento geometrico, quod atramento delineatum pigmentis rubro, viridi, croceo commendatur. Eiusdem generis ornamentum margines superiorem et externum f. 178 implet, quo continetur initium canticorum. Ff. 1 et 209^v rubro impressum est sigillum bibliothecae nationalis Parisiensis.

Integumentum, quod e corio rubro constat, praebet in dorso, praeter notam *5*, trimontium et stellas familiae Albani, i. e. Clementis XI scutumque Benedicti Pamfili card. bibliothecarii. In pagina interna operculi anterioris manu saec. XVIII *Psalterium* | *Ass*(emani) *2* et *V* cum verbo *nov.* atramento nigriore recentius addito. Croceo pigmento tincta est acies foliorum, quae barbaria glutinatoris cum magno ornamentorum detrimento deminuta sunt.

6 (olim Petri a Valle 5). An. 1386 (= Mart. 1102, cf. f. 222), chart., mm. 278 × 190, ff. 230, linn. 27.

Psalterium et cantica bohairice arabiceque.

1 (f. 5) Psalterium in quinque libros divisum cum indicatione stichorum, doxologiarum et *κατισμάτων*. Titulus, qui male distinguitur in generalem et psalmo primo proprium, sic legitur: ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲧⲟ (*sic*) ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲥⲧⲩ(ⲭⲟⲥ) ⲓ̅ⲉ̅ ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲁ̅...; مزمور داوود خمسة عشر استيخن مزمور اول « Psalmi David. Stichi XV. Psalmus I ». Des. post psalmum apocryphum (f. 192): ⲯⲁⲗⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲁⲓⲁ) ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕⲩⲣ(ⲓ)ⲱ ⲁⲙⲏⲛ; مزمور الحياة استيخوناته ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ مزامر ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ بسلام الرب امين « Psalterium vitae. Stichi MMMMMDLXXV. Palmi CLI. In pace Domini. Amen ». Notantur in marginibus variae lectiones alterius recensionis vel exemplaris psalterii arabici, nec non discrepantiae inter ara-

bicam versionem atque copticam, praemissis quam plurimum litteris خ (= اخرى) « alterius » vel ق (= قبطى) « coptice ». Versio arabica nulli respondet illarum typis impressarum, quas iteravit Paulus de Lagarde in libro cui titulus *Psalterium Iob Proverbia arabice*, Gottingae, 1876.

2 (f. 192ᵛ) C a n t i c a utriusque Testamenti sine titulo generali solis verbis praemissis **ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ** « cum Deo »; بسم الله « in nomine Dei ». Cantica sunt: [1] Moysi primum, Ex. 15, 1-21; [2] (f. 194ᵛ) alterum, Deut. 32, 1-43; [3] (f. 199ᵛ) Annae, I Reg. 2, 1-10; [4] (f. 201) Habacuc, Hab. 3, 2-19; [5] (f. 203ᵛ) Ionae, Ion. 2, 3-10; [6] (f. 204ᵛ) Ezechiae, Is. 38, 10-20; [7] (f. 205ᵛ) oratio Manasse; [8] (f. 207ᵛ) Isaiae prima, Is. 25, 1-12; [9] (f. 209) secunda, Is. 26, 1-8; [10] (f. 210) tertia, Is. 26, 9-20; [11] (f. 211ᵛ) visio IV Danielis cum titulo ut in psalterio edito a Raphaele Tuki, p. **ⲩⲝⲁ̅**, sine verbis **ⲱⲗⲏ ⲓ̅ⲁ̅**, Dan. 3, 1-97. Post v. 88 **ϣⲁ ⲛⲓⲉⲛⲉϩ** « usque in saecula », asteriscus indicat inserendum textum, qui hic ponitur in margine arabice tantum sed reperitur in psalterio Raphaelis Tuki p. **ⲩⲡⲉ̅** arabice, ex hoc codice, et graece: من هاهونا ليس فى الرومى بل عوضا منه هذا باركوا الرب ايها الرسل والانبياء ... نسبحه ونرفعه الى الدهور « exinde non extat in graeco sed in eius loco: benedicite Dominum, apostoli et prophetae... laudemus eum et superexaltemus eum in saecula ». Finem partis quae Coptitis propria est verba arabica indicant ante v. 91: الى هاهنا فى القبطى « usque huc in coptico (textu) ». [12] (f. 222ᵛ) Canticum B. M. V., Luc. 1, 46-55; [13] (f. 223) canticum Zachariae, Luc. 1, 68-79; [14] (f. 223ᵛ) canticum Simeonis, Luc. 2, 29-32.

3 (f. 224) Ps. 135, praemisso titulo **ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲡⲓϩⲱⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲃ̅**. **ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ · ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅ ·** بسم الله الهوس الثانى مزمور ماية خمسة وثلاثون. « Cum Deo. Canticum alterum. Psalmus CXXXV ».

4 (f. 226) P r a e c o n i u m D a v i d i s in tono Adam, ut in psalterio Raphaelis Tuki, pp. **ⲫ̅** sq., ubi videtur e praesenti codice editum.

Chartae accuratae levigatae ductus directi et transversi qui columnas partemque superiorem linearum definiant forma impressi sunt. Codex diligenter scriptus complectitur viginti tres quiniones, quorum ultimus ultimum folium perdidit. Paginae extremae fasciculorum distinguuntur in marg. sup. ornamento, invocatione et notis, ita ut habeas in ultimo folio averso uniuscuiusque fasciculi numerum folii, verba **ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅** et numerum fasciculi, in folio primo verba **ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅** et numerum fasciculi in utroque angulo repetitum; notae enim foliorum semper scribuntur in foliis aversis inde a f. 5ᵛ, quod littera **ⲁ̅** signatum est, usque ad f. 223ᵛ (**ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅**). Ff. 224-226 notis carent, utpote alt. manu scripta inde a lin. 7 f. 224. Saec. XVIII paginae notatae sunt numeris, quos arabicos dicimus,

item psalmorum numeri canticorumque tituli scripti sunt, non vero eadem manu; nuper, imis ff. rectis mecanice apposita est notatio 1-230 quam sequimur. Tituli psalmorum et canticorum, notae marginales, interpunctionis signa minio exarata sunt; insuper puncto rubro signantur lineolae, quae formas coarctatas verborum superant, litterae ϕ in flexu sinistro, qui apertus manet, et ϧ. Litterae maiores macula rubra distinguuntur, quam plurimum e sinistra parte. Litterae maximae pigmentis croceo, caeruleo et rubro, rarius viridi, commendantur, sicut et ornamenta paginarum extremarum fasciculorum fasciaeque ff. 5 et 192^v, quae psalterii initium et canticorum indicant. Cruces in eisdem fasciis, titulus psalterii cum duabus primis lineis ps. 1, titulus primi cantici cum una linea, psalterii librorum secundi et quarti, nec non quinti cum prima linea ps. 106, auro illita sunt. Titulus tamen libri tertii et quaedam lineae initiales caerulei sunt coloris. F. 4^v crux pigmentis supradictis decorata et auro, cum verbis ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Iesu Christe, miserere mei ». F. 4^v et 5^r phototypice edidit Hyvernat, *Alb. pal.*, tab. LIII. Puncta ad cruces delineandas praeparata conspiciuntur in ff. 2^v et 3^v, cum verbis ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ ⲛⲓⲕⲁ ⲁϥϭⲣⲟ « Iesus Christus vincit ». Subscriptio librarii in f. 222: كمل المزمور المبارك يوم السبت الرابع عشر من شهر برمهات احد شهور سنة الف ومايه | واثنين الشهدا الاطهار وكان كماله بدير القديس العظيم واب جميع الرهبان انبا انطونيوس الرب يرحمنا بصلاته امين « Perfectum est psalterium benedictum die sabbati decimo quarto mensis barmahāt, unius e mensibus anni 1102 martyrum purorum (= 10 martii 1386). Et fuit finis in monasterio magni sancti patrisque omnium monachorum Abba Antonii, cuius precatione Dominus misereatur nostri. Amen ». In f. 4^r, tecto licet charta recentiori, adhuc legere est notam: يا الله الخلاص | هذا الكتاب المبارك الذى هو سفر مزامير داوود النبى المخلف عن الولد المبارك | الشيخ الرشيد عبد السيد المتنيح فى الاحضان الابراهيمية ابن القس يوحنا ابن يعقوب | الشهير بابن البوشمى نيح الله تعالى نفسه ونور رمسه وابقى خلفه وقد صار هذا | الكتاب المذكور وقفا موبدا وحبسا مخلدا على دير القديس العظيم انطونيوس | بجبل القلزم المعروف بدير العربة وكلمن تعدى واخرج عن وقفية الدير المذكور | يكون تحت الكلام الصعب ولا يكون فى حل من قبل ذلك والرب الاله يعوض | من اوقفه ومن اعطاه للدير المذكور ومن خلف عنه ومن سعى فيه والشكر لله دائما ابدا | كيخ سابع عشر من امشير (?) المبارك | سنة قبطية | ⲁⲣⲛⲏ, « O Deus salus! Hic liber benedictus qui liber psalmorum est David prophetae, legatus a filio benedicto, duce iusto, 'Abd as-Sayyid, requiescente in sinibus abrahamiticis, filio sacerdotis Iohannis, filii Iacobi nominati Ibn al-Bušami — requiescere fac, Deus, exaltetur!, animam eius, illumina sepulcrum eius et custodi eius posteritatem — factus est, scil. hic liber memoratus, legatum perpetuum votumque aeternum monasterio s. magni Antonii in monte Qulzum, vocato monasterio Arabum (Amélineau, *Géographie de l'Egypte*, p. 131). Et quicumque ei (libro) vim infert effertque eum e custodia monasterii memorati, erit sub sententia molesta neque erit in absolutione eius rei causa. Et Dominus Deus retribuat ei qui librum dicavit et qui dedit illum monasterio memorato et qui legavit illum et qui operatus est in eo. Et laus Deo aeterna, perennis. Scriptum est die 17^a mensis amšir (?) benedicti, anni coptici 1158 (an. D. 1442). In f. I, quod in Occidente videtur additum, siquidem signum officinae chartariae praebet canem sub stemmate in circulo inclusum et stellam sex radiorum, (cf. Briquet, *Les*

Filigranes, t. I, Genevae, 1907, n. 1131, ann. 1529-1575), variis manibus sunt scripta *P. vall. 5; N. V; nov. 6; Psalteriu*(m) *Copticu*(m) *et Arabicu*(m) et notula *Psalterium Copto-|Arabicum | scriptum in Ægypto, in monasterio s. An|tonii Abbatis, anno Martyrum millesimo | centesimo secundo, mensis Aegyptiorum | Barmahat seu Phamenoth die decima quart|â in sabbatum incidente: hoc est | anno aerae Christianae millesimo tre|centesimo octogesimo sexto, cyclo solis | XXIII. Literâ Dominicali G, die decima | mensis Martii.* F. 2 nota codicis *n° 6* et quaedam arabice de utilitatibus psalmorum, praesertim ad effectus magice obtinendos, ex. gr. مزمور لداوود هو للفرح والسرور ıн السماوات «psalmus David, hic est pro gaudio et laetitia, XVIII: caeli (enarrant)» et مزمور ıⲇ لتسهيل الامور يا رب من يسكن «psalmus XIV ad negotia expedienda: Domine, quis habitabit». Ff. 1ᵛ, 2ᵛ, 3ʳ, 4ʳ, 5ʳ, 227-230ᵛ vac.

Integumentum, quod ex corio rubro constat, auro impressa praebet ornamenta, notam codicis *6* scutaque Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii. Tegumenti antiqui vestigium, i. e. macula pulla partis deflexae operculi anterioris conspicitur in f. 230ᵛ.

7 (olim 10). Saec. XIII, chart., mm. 267 × 182, ff. II, 337 (+ 297ᵃ oscitatione librarii neglectum), linn. 21.

Psalterium et cantica bohairice arabiceque. Codicem exscripsit Raphael Tuki, in cod. Borgia copt. 61.

1 (f. 1) Psalterium in quinque libros divisum cum indicatione stichorum, doxologiarum et *καθισμάτων*. Textus pss. 1–3, 2 [ⲁⲩⲧⲱⲟⲩ]ⲛⲟⲩ, qui perierat, saec. XVI ex. suppletus est manu haud eleganti, quae titulos pss. 2 et 3 omisit. Inc.: ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲧⲱ ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲡⲓⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲁ̅ ⲥⲧⲩ(ⲭⲟⲥ) ⲓ̅ⲉ̅ بسم الله مزامير داوود المزمور الاول خمسة عشر استيحن «Psalmi Davidis (arab. praemittit in nomine Dei). Psalmus primus. Stichi XV». Des. post psalmum apocryphum (f. 294ᵛ): ⲯⲁⲗⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ,ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲁⲓⲁ) ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕⲩⲣⲓⲱ ⲁⲙⲏⲛ مزمور الحياة استخوناه ,ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ مزامير ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ بسلام الرب امين «Psalterium vitae. Stichi MMMMMDLXXV. Psalmi (arab. notatur in mg. ق روس 'coptice: capita') CLI; in pace Domini. Amen». Notantur in marginibus variae lectiones alterius recensionis vel exemplaris psalterii coptici nec non discrepantiae arabicam versionem inter ac copticam, ut in cod. 6 sed rarius. Monita arabica de usu liturgico psalmorum atramento addita sunt in margine manu paulo recentiori.

2 (f. 295) Cantica Veteris Testamenti, sine generali titulo: [1] Moysi primum, Ex. 15, 1-21; [2] (f. 297ᵃ) alterum, Deut. 32, 1-43; [3] (f. 304ᵛ) Annae, I Reg. 2, 1-10; [4] (f. 306ᵛ) Habacuc, Hab. 3, 2-19; [5] (f. 310) Ionae, Ion. 2, 3-10; [6] (f. 311ᵛ) Ezechiae, Is. 38, 10-20; [7] (f. 313ᵛ) oratio Manasse,

[8] (f. 317 *sic* pro 316) oratio Isaiae prima, Is. 25, 1-21; [9] (f. 318) secunda, Is. 26, 1-8; [10] (f. 319v) tertia, Is. 26, 9-20; [11] (f. 321v) Dan. 3, 1-97 cum titulo et additione marginali ut in cod. 6; textus v. 97, qui est ut in ed. Raphaelis Tuki, pp. ⲩ̄ⲡ̄ⲍ̄ sq., suppletus est in f. 337, cuius subscriptio infra refertur.

Codex nitide exaratus fasciculis constat triginta quinque, qui praeter primum et ultimum mutilos, quiniones sunt. Fasciculi primi quattuor tantum folia pristina sunt, sex enim perierunt, ut probat numeratio foliorum coptica; ultimi vero fasciculi tria manent folia primae manus; nec potest quis deperdita supputare, cum codex probabiliter et Novi Testamenti cantica continuerit, nunc vero finem cantici Azariae tantum suppletum exhibeat. Fasciculi notantur in ang. sup. int. paginarum extremarum, quae ornamentis distinguuntur inscriptioneque ⲓ̄ⲩ̄ ⲭ̄ⲩ̄ « Iesus Christus ». Notae foliorum scriptae sunt in paginis aversis inde a f. 3v (= ⲍ̄). Ductus ad locum scripturae definiendum ut in cod. 6 forma impressi sunt. Scriptura accedit ad typum cod. Vat. copt. 17 an. 1288. Vox ⲫϯ communiter accentu caret, interdum tamen reperitur cum lineola, e. g. in ff. 102, 143v (bis), 152, 154v, 157, 160v (bis), 161v, 169 (bis), 203. 275. Minio exarata sunt tituli psalmorum et canticorum, titulus libri secundi psalmorum (f. 79v), notae marginales, indicatio doxologiarum et *καθισμάτων*, litterae maiores, interpunctionis signa, quae puncto vel binis apicibus constant, puncta et maculae, quibus litterae quaedam, praesertim ⲫ et ϧ, distinguuntur. Litterae maximae et ornamenta paginarum fasciculorum externarum pigmentis croceo et rubro, perraro viridi, commendantur sicut et fascia in summo f. 295, quo cantica incipiunt. Crux in f. IIv et fascia in f. 1 atramento et minio rudi arte confecta sunt. Nota, in f. suppleto 337, sic legitur: لما كان بتاريخ يوم الثلثا المبارك ثامن عشرين شهر بابة المبارك | سنة ⲁⲥⲡⲉ, قبطية تنيح السيد الاب البطريرك انبا غبريال | الخامس والتسعين فى عدد الاباء البطاركة بعد ان اقام | على الكرسى المرقسى [ث]لاث واربعون سنة بعد ان جاهد الجهاد | الحسن وكانت نياحته فى دير القديس العظيم [ا]نطونيوس | المعروف بدير الميمون عند طلبته من المسيح بذلك وهو يقول | نتوجه الى الدير فان علامة خلاص الراهب موته فى ديره واعطاه | الرب طلبته واستجاب له دعاه ونيحه من اثعاب هذه (*sic*) العالم الباطل | الرب يجعل لكاتب هذه الاحرف نصيبا معه ويرزقنا ببركة صلاته امين | والشكر له دايما ابدا . كتبه بعد نياحته باسبوع « Cum fuit feria tertia benedicta, die vigesimo octavo mensis bābah benedicti anni coptici 1285 (= 25 oct. 1568 vel melius 26 oct. quae feria tertia erat), requievit dominus pater patriarcha Abba Gabriel, nonagesimus quintus in serie patrum patriarcharum, cum sedisset in cathedra Marciana annos tres et quadraginta, bonumque certamen certavisset. Accidit autem eius requies in monasterio sancti Antonii magni, quod monasterium al-Maymūn vocatur, iuxta petitionem eius a Christo; dicebat enim: ' eamus ad monasterium, quoniam signum salutis monachi est mors eius in monasterio '. Et annuit Dominus petitioni eius atque exaudivit preces eius, et fecit ipsum requiescere a laboribus huius saeculi vani. Dominus ponat scriptori harum litterarum portionem cum eo, et largiatur nobis benedictionem precum eius. Laus (Deo) semper in aeternum. Hebdomada (una) ab

eius obitu (scriptum est)». F. I^{v}: *Portato da Egitto da me Girolamo Vecchietti | l'anno 1594 | Li salmi;* manu Alexandri Rainaldi, praefecti bibliothecae: *Io*(hannes) *Bap*(tis)*ta Raimundus bibliothecae Vaticanae | dono dedit ex testamento anno 1614* et forsitan eadem manu nota codicis *9*. Alt. manu saec. XVII ante med.: *Psalmi Dauidis;* deinde *num. 10.* Sigillum Hieronymi Vecchietti sine atramento impressum conspicitur in marg. ext. f. 1.

Integumentum e corio rubro lineis auro impressis commendatum inscriptionem praebet in dorso *Psalterium | copt. arab.* et notam *7.*

8 (ol. 1). Saec. XIII in. et an. 1587 (= Mart. 1303, cf. f. 351^{v}), chart., mm. 328 × 241, ff. I, 351 (+ 101^{a}. 165$^{a.\,b}$), linn. 26, 27 et 23, 24.

Evangelia quattuor bohairice et arabice. Codex, in quo praefationes capitulorumque copticorum, quae vocant, argumenta unicuique evangelio praemissa erant, dum in marginibus adscribebantur tum numeri capitulorum graecorum et copticorum, tum sectiones Ammonianae Eusebianique canones, iacturam 66 foliorum passus est atque anno 1587 refectus. Textum copticum, cum aliis codicibus se contulisse testatur David Wilkins, *Novum Testamentum Ægyptium vulgo Copticum ex mss. Bodleianis descripsit, cum Vaticanis et Parisiensibus contulit*... Oxonii, 1713, p. VIII, addita brevi codicis descriptione. Parte codicis primaeva usus est Georgius Horner, qui eam demonstravit eumdem textum exprimere ac codicem Parisiensem copticum 16 Bibliothecae Nationalis eamque littera C_2 designavit, *The Coptic version of the New Textament in the northern dialect otherwise called memphitic and bohairic*... t. I, Oxonii, 1898, pp. LV sq. Interpretatio vero arabica in pristinis foliis ea est, quam pure aegyptiacam nominavit Ignatius Guidi, *Le traduzioni degli Evangelii in arabo e in etiopico*, in ephemeride cui titulus *Atti della R. Accademia dei Lincei*..., ser. IV, vol. IV, *Memorie*, Romae, 1888, p. 31; quae autem suppleta sunt folia recensionem exhibent Alexandrinam vulgatam.

1 (f. 1) Evangelium secundum Matthaeum sine praefatione et argumentis propter amissionem undecim priorum foliorum. Pristini textus remanent (ff. 7-54^{v}) 3, 11 [ⲉ̀ⲧⲉ ⲛ̀]ϯⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ – 18, 10 ⲛⲓⲫⲏ[ⲟⲩⲓ]. Inc. in brevi arabica praefatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ. بسم الله نبتدى بمعونة الله وحسن توفيقه بكتب الاربعة الاناجيل المقدسة ينبوع الحياة وطريق الخلاص. وهذ انجيل متّى كتب بالعبرانية فى فلسطين من بعد الصعود بسبعة سنين وكرز فى يروشليم وفى الهند بسلام من الله امين « In nomine Dei. Incipimus, ope Dei ac bonitate illius auxilii, scribere quattuor evangelia sancta, quae sunt fons vitae et via salutis. Et hoc

evangelium quod scripsit Matthaeus hebraice in Palaestina, anno ab Ascensione septimo, atque praedicavit Hierosolymis et in India. In pace Dei. Amen ». Des. (f. 99) cum sola subscriptione arabica: كملت بشارة القديس متى الانجيلي بسلام من الرب والسبح لله دايما ابدا « Explicit praeconium sancti Matthaei evangelistae; in pace Domini. Laus Deo semper in aeternum ».

2 (f. 100) Evangelium secundum Marcum, praemisso prologo, qui mut. inc. ut apud Georgium Horner, op. laud., p. L, l. 1 [ⲛ̄ϫⲉ ⲛⲉϥ]ϩⲩⲡⲟⲑⲉⲥⲓⲥ. Capitulorum argumentis, quae edidit galliceque vertit Adolphus Hebbelynck, *Les κεφάλαια et les τίτλοι des Evangiles dans les Mss. coptes bohaïriques Paris, Bibl. Nation., copte 16, Vat. copte 8 et le fragm. bohaïrique Brit. Mus. Add. 14740[4], fol. 9. La lettre d'Eusèbe à Carpianus d'après le Ms. bohaïrique Vat. copte 9. Textes inédits et traduction*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLI (1928), pp. 92-95, 104-106, titulus praemittitur ⲧⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̄ⲕ(ⲉⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲛ̄ⲇ̄ ⲉⲧⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛ̄ⲇ ذكر الاصحاح وهي « enumeratio capitulorum, quae sunt LIV ». Evangelii inscriptio est (f. 102): ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛⲑⲃⲟ<ⲏ>ⲑⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲫ϶ ⲥϧⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲛ ⲧⲉϥⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲁ̀ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲁⲙⲏⲛ نبتدى بعون الله بكتب انجيل مرقس شفاعته مع جميعنا امين « Incipimus, iuvante Deo, scribere evangelium secundum Marcum, cuius intercessio (sit) super nos (arab. add. omnes). Amen ». Des. (f. 162): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ · ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲛ · ⲉⲛ ⲉⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧ̄ⲱ̄ ⲕ̄ⲱ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲩⲭⲟ(ⲥ) ,ⲁ̄ⲱ̄ⲛ̄ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲛ̄ⲇ̄ « Evangelium vitae secundum Marcum; in pace Domini. Amen. Stichi MDCCCL, capitula LIV ». Desiderantur 1, 44 ⲉ̇[ϧⲟⲩⲛ ⲉϫⲉⲛ] – 2, 9 [ⲛⲉⲕⲛⲟⲃⲓ] ⲥⲉⲭⲏ, uno folio dempto post f. 105. Suppleta sunt (ff. 117-128) 5, 30 ⲉ̇ⲧⲁϥϭⲓ – 8, 6 ⲛ̇ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ.

3 (f. 163) Evangelium secundum Lucam, praemissis prologo et capitulorum argumentis. Varias prologi lectiones collegit Georgius Horner et uncis lunatis inclusas tradidit op. laud., pp. LI sq.; argumenta vero reperies apud Adolphum Hebbelynck, op. laud., pp. 95-99, 106-109. Evangelii inscriptio est (f. 166): ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲑⲃⲟⲏⲑⲓⲁ ⲙ̀ⲫ϶ ⲉⲥϧⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅ<ⲅ>ⲉⲗⲓⲟⲛ ⲧⲁⲧⲁ (*sic*) ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ (super ⲕⲁ scriptum est ⲁⲙ, abrev. pro ⲁⲙⲏⲛ, dein addita abrev. ⲗ̄ⲕ̄ⲁ̄) نبتدى بمعونة الله بكتب انجيل لوقا « Incipimus, Deo iuvante, scribere evangelium secundum Lucam ». Des. (f. 271): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟ(ⲛ) ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ ⲉⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̄ⲱ̄ ⲁⲙⲏⲛ ⲥⲧⲩⲭⲟ(ⲥ) ,ⲃ̄ⲱ̄ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲡ̄ⲇ̄ (روى infrascript.) ⲡ̄ⲉ̄ (قطى infrascr.) ⲧ̄ⲙ̄ⲃ̄ (صغير infrascript.) « Evangelium vitae secundum Lucam; in

pace Domini. Amen. Stichi MMDCCC. Capitula graeca LXXXIV, coptica LXXXVI, parva (i. e. sectiones Ammonianae) CCCXLII ». Textus primigenii desiderantur et suppleta sunt 19, 15 ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉϥⲉ̀ⲙⲓ – 28 post f. 245 et 22, 8 ⲛⲱⲧⲉⲛ (manus alt. scripsit inde a [ⲓⲱ]ⲁⲛⲛⲏⲥ) – 20 post f. 257.

4 (f. 272) Evangelium secundum Iohannem, praemissis prologo et capitulorum argumentis. Prologum contulit, ut supra, Georgius Horner, cf. op. laud., p. LIV; argumenta apud Adolphum Hebbelynck, pp. 100-102, 109-110. Evangelii inscriptio est (f. 273) ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲑⲃⲟⲏⲑⲓⲁ ⲙ̀ⲫϯ ⲉⲥϧⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁ⟨ⲧⲁ⟩ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲛ نبتدي بعون الله بكتب بشارة الجيل يوحنا « Incipimus, Deo iuvante, scribere evangelium secundum Iohannem ». Textus primigenius abrupte des. in 18, 37 ⲟⲩⲟⲩⲣⲟ (f. 339).

Codex primum efficiebatur quinionibus triginta quinque, quorum nunc integri exstant fasciculi 3-5, 12, 14-24, 27, 29-34. Novem folia habent fasciculus secundus, primo folio defraudatus, sextus, vigesimus quintus et vigesimus sextus, qui ultimo folio carent, vigesimus octavus qui imaginem evangelistae perdidit post f. 272. Fasciculi undecimi sunt folia octo, ultimi remanet primum tantum. Fasciculus decimus septimus undecim folia comprehendit, f. 165[a], qui imaginem ferebat s. Lucae (v. infra), in duo dirempto. Fasciculi notati sunt in margine summo paginarum extremarum ita ut habeatur in medio ornamentum cum verbis ⲓⲩ ⲭⲩ, in angulo interno numerus fasciculi, tandem in externo nomen evangelistae atque numerus paginae. Paginae enim litteris copticis signatae sunt, sed, primo folio uniuscuiusque fasciculi excepto, in foliis aversis tantum. Postea, sed ante foliorum amissionem, paginae omnes notatae sunt notis numeralibus copticis cursivis evangelistarumque nomina arabice scripta in summis foliis rectis. Folia suppletoria, non paginae, numerata sunt a parte aversa; in iisdem prima fasciculorum folia, in pag. ext. cruce et verbis ⲓⲥ ⲭⲥ ⲩⲥ ⲑⲥ distincta carent fasciculorum numeris. Ab occidentalibus viris ter folia numerata sunt, primum saec. XVI-XVII atramento flavescenti prope ang. sup. dextrum scripturae copticae usque ad f. 165[a] (= 165), postea, chartis scriptis tantum, ut vid., computatis, in ang. chartae, numeratione quae nunc viget, tandem in foliis aversis, modo librorum arabicorum (ff. 351[v]-249[v]) usque ad num. 103.

Codex eiusdem est manus ac codex copticus 16 bibliothecae nationalis Parisiensis. Hunc autem circa initia saec. XIII exaratum esse prodit calendarium quod codicem complens inc.: an. Chr. 1196, an. Mart. 920 (sic, continuato errore usque ad finem calendarii: an. Chr. 1416, an. Mart. 1140, ff. 368-369[v]; — f. 369[v] nomen librarii Gabrielis). Scriptura uncialis est, oblongam quam vocamus, sat crassa; in subscriptionibus tantum inque primis lineis prologorum et evangeliorum formae repeRiuntur rotundae. Ductus ad locum litterarum, quae suspenduntur, definiendum forma impressi sunt in charta. Minio exarata sunt interpunctionis signa, i. e. angulus cum puncto, puncta quae signum compendii, maculae quae litteras maiores, ϧ et ⲫ ornant, una vel saepius duae lineae in principio sectionum, inscriptiones evangeliorum et pro-

logorum. In margine sinistro, litteris copticis scripti sunt numeri sectionum minio, canonum vero Eusebianorum atramento; ibidem autem sectionum copticarum numeri vel signo speciali carent vel duobus punctis suprascriptis (ex litt. ق = قبطى « coptica ») distinguuntur, graecarum verbo زومى « graeca » vel litt. ر suprascriptis, Ammonianarum numero canonis infrascripto. In margine dextro atramento scripti sunt numeri sectionum Ammonianarum et canonum notis numeralibus cursivis, quibus et minio in marginibus externis notantur sectiones copticae et graecae litteris ق et ر discriminatae. Variis pigmentis decorantur litterae maximae, ornamenta quae sectiones indicant in mg. ext., necnon ea quae in marg. sup. primas et ultimas uniuscuiusque fasciculi paginas distinguunt, fasciae duos vel tres margines implentes paginarum quibus incipiunt prologi et evangelia. Librarius qui an. 1587 folia supplevit, fere eodem modo ac prior usus est minio, sed litteris copticis tantum notati sunt numeri sectionum et canonum in marg. ext. Imagines ex primigeniis remanent (f. 101^{v}) s. Marci et (f. 165^{b}) s. Lucae; haec vero, quae in f. 165^{a} averso depicta erat, recens transportata in f. 165^{b}, cui erat agglutinata, inde a f. 165^{b} averso transspicienda est ut recte legatur inscriptio ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ. F. I^{v} crux cum litteris ⲁ et ⲱ ac verbis ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ ⲩ︦ⲥ︦ ⲑ︦ⲥ︦ « Iesus Christus filius Dei », nec non fascia f. 1 sunt atramento delineatae pigmentisque tactae rubro et croceo.

Postquam suppleta sunt folia marginesque refecti exarata est in f. 351^{v} subscriptio haec: كملت بشارة القديس يوحنا وهى تمام الاربعة بشاير بركات | قايلهم تكون مع المهتم والناقل والسامع وساير بنى المعمودية امين ⊙ | وكان الفراغ من تكيملهما (sic) يوم الثلثا المبارك ثامن عشرين شهر بشنس | سنة الف وثلثماية (in cod. تليماية) وثلثة للشهدا الاطهار بركة صلواتهم تكون معنا امين ⊙ وانا اقسم عليك ايها القارى فى هذا | الكتاب بالالم (sic) المسيح ان تقول من جوارح قلبك يا ربّنا يسوع المسيح | اغفر خطايا عبدك ارغاديوس ابن يوحنا ناقل هذه الاحرف وحلله | من رباط خطاياه ومن ساير الرباطات والتبعات الشرعيّة هو | وجميع بنى المعمودية واقفهم امام منبرك المخوف بغير غيب عن يمينك | واورثهم الملكوت التى لا يزول ومن قال شى له بمثله والسبح لله دايما ابدا | وذلك مما اهتم به السيد المخدوم المحبّ المحبوب الدين الارتدكسى (suprascr. يد الاتكسى) | الشماس المكرم والارخن (in cod.? والارحت) المبجل الموقر المحترم محب الغربا ومربى الايتام | ومعطى الفقرا والمساكين العامل بوصايا سيده الماشى على قدم | الحق واليقين الشيخ العلم صليب الابناسى بجل المولا الرئيس العالم | العامل الفاضل النفس الشماس المكرم والارخن المفضل الشيخ | المكين جرجس المتنيّح فى الاحضان الابراهيمية نيّح الله نفسه وينفع | بجله بما اهتم به من هذا التذكار الحسن ويفرحه بالملكوت بعد | العمر الفسح بطلبات وشفاعة دات الشفاعات معدن الطهر | والبركات سيدتنا وفخر جنسنا مرتمريم البتول الزكية وساير الشهدا | والقديسين امين والشكر لله دايما ابدا « Explicit evangelium sancti Iohannis et est complementum quattuor evangeliorum; benedictiones eius, qui illa praefatus est, sint cum curatore, scriptore et auditore, cumque ceteris filiis baptismi. Amen. Fuit autem finis consummationis eorum feria tertia benedicta, vigesima octava mensis bašnas anni 1303 martyrum purorum (= 2 iunii 1587), benedictio precum eorum sit nobiscum. Amen. Et ego adiuro te, quicumque legis in hoc libro, per passionem Christi, ut dicas ex intimo

corde tuo: o Domine noster Iesu Christe, dimitte peccata servi tui Arcadii (*Arġadiyūs*) filii Iohannis, harum litterarum scriptoris, solve eum omnesque filios baptismi a vinculo peccatorum suorum et a reliquis censuris et poenis legalibus, siste eos ante tremendum thronum tuum a dextris tuis absque vitio, et hereditare fac eos regnum, quod non praeteribit. Et qui dixerit aliquid, sic ei fiet. Laus vero Deo semper in aeternum. Id curavit dominus obsequio dignus, amicus dilectus, fide orthodoxus, diaconus reverendus, praelatus (*ἄρχων*) honoratus, venerandus et observandus, amator peregrinorum, educator orphanorum, erga pauperes et egenos liberalis, qui custodit mandata Domini sui, et institit vestigio veritatis ac iustitiae, magister doctus **Ṣalīb al-Ibnasī**, gloria magistri, prioris docti et operosi, anima excellentis, diaconi venerandi et praelati conspicui, magistri constantis, Georgii, qui requiescit in sinibus Abrahamiticis. Deus det requiem animae illius et retribuat illi beatitudinem secundum curam ab ipso in hoc pulchro monumento adhibitam, atque exhilaret illum in regno (caelorum) post longam vitam; per preces et intercessionem essentiae intercessionum, fodinae puritatis et benedictionum, dominae nostrae et decoris generis nostri, sanctae Mariae, virginis purae, et omnium martyrum et sanctorum. Amen. Laus Deo semper et in aeternum». F. I manu Alexandri Rainaldi, bibliothecae praefecti: *Quattuor euangelia in lingua Aegyptiaca cum Interpretatione eorum in | lingua Arabica.* Notae codicis ibidem leguntur: *22* cancell., *N° I* et *Nuovo IX* plumbo cancell., *VIII* et *N° 8*. Ff. 99^{v}, 101^{av}, 165^{av}, 165^{bv}, 248^{v}, 259^{v} vac.

Integumentum, quod ex corio rubro constat, scuta exhibet auro impressa Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

9 (olim 4). An. 1204-1205 (= Mart. 921), chart., mm. 345 × 253, ff. I, 504 (— 22, 146, 236 oscitatione illius qui saec. XVII folia numeravit omissis), linn. 22-24.

Evangelia quattuor bohairice et arabice cum praefationibus et capitulis. Codicem, quem primus laudaverat Athanasius Kircher, *Prodromus Coptus sive Aegyptiacus*, Romae, 1636, pp. 191 sq., contulit David Wilkins, ut ipse fatetur, *Novum Testamentum Aegyptium vulgo Copticum*, Oxonii, 1716, pp. VIII sq., exscripsit autem Raphael Tuki in cod. Borg. copt. 57, ff. 2-385. Postremo textus bohairicus ex integro collatus est a Georgio Horner, qui sat amplam codicis (D_1) descriptionem editioni praemisit deque textus indole disseruit, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, vol. I, Oxonii, 1898, pp. LVIII-LXV. Interpretatio arabica, cui adduntur in mg. nonnullae notae de discrepantia cum aliis versionibus, illa est pure aegyptiaca, de qua Ignatius Guidi scripsit in ephemeride *Atti della R. Accademia dei Lincei...*, ser. IV, vol. IV, *Memorie*, Romae, 1888, p. 17.

1 (f. 2) Epistola Eusebii ad Carpianum, quam, haud leviter discrepantem a textu cod. Mus. Brit. Or. 1315 apud Georgium Horner, op. laud., vol. I,

pp. LXXII sq., edidit galliceque vertit Adolphus Hebbelynck, op. laud., *Les κεφάλαια et les τίτλοι des Évangiles* etc., in ephemeride *Le Muséon*, t. XLI (1928), pp. 116-118. Inc.: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲉⲩⲥⲉⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲕⲁⲣⲡⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ: ⲡⲁⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲛ̀ⲥⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲭⲉⲣⲉ بسم الله اوسيبوس لقربيانو (sic) الحبيب الاخ يفرح بالرب « Cum Deo. Eusebius Carpiano dilecto fratri in Domino salutem »; des.: ⲡⲓⲙⲁϩ̅ⲓ̅ ⲛ̀ⲕⲁⲛⲱⲛ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲥⲭⲏ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ... ⲉⲩⲱ̀ⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ϩⲁⲙⲏⲛ القانون العاشر موضوع فيه ... المجد لسيدنا يسوع المسيح الى ابد الابدين امين « Decimus canon, in quo scriptum est... in gloria Domini nostri Iesu Christi in saecula saeculorum. Amen ». Sequuntur (f. 3v) Eusebii canones qui des. f. 14r: ⲁⲩϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲓ̅ ⲛ̀ⲕⲁⲛⲱⲛ: ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲏⲧⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲉⲩⲥⲉⲃⲓⲟⲥ: ⲛ̀ⲕⲁⲣⲡⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲉϥⲧⲁⲙⲟ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉ̀ⲛⲓⲗⲉⲝⲓⲥ ⲉⲧϯⲙⲁϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲇ̅ ⲛⲉⲩⲁⲅⲅ<ⲉ>ⲗⲓⲟⲛ كملت القوانين العشرة التى كتبها اوسابيوس لقربيانو (sic) يعلمه الفصول التى اتّفق عليها الاناجيليون الاربعة بعضهم مع بعض « Completi sunt canones X quos scripsit Eusebius Carpiano, ostendens illi lectiones (ar.: sectiones), quae inter se conveniunt in quattuor evangeliis ».

2 (f. 23) Evangelium secundum Matthaeum, cuius 1, 19-2, 12, arabice edidit Ignatius Guidi, loc. laud. Titulus est: ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ انجيل متى « Evangelium Matthaei »; sed (f. 19v) praecedit breve prooemium, ut sequitur: ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲑⲃⲟⲏⲑⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲫ︦ϯ︦· ⲛⲉⲙ ⲡⲥⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲛⲁϣϯ· ⲥϧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ· ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲟⲩⲁⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲙ̀ⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ· ⲉ̀ⲣⲉ ⲫ︦ϯ︦ ϯ ⲛⲁⲛ ⲛⲟⲩⲡⲣⲟⲥⲧⲁⲧⲏⲥ (ⲟⲩ suprascr.) ⲛⲧⲁϥ (ⲥ corr. in ϥ) ⲛⲉⲙ ⲫⲏ (ⲛⲉ suprascr.) ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲱϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲛⲉⲙ ⲫⲏ ⲉⲧⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ نبتدى بمعونة الله وحسن توفيقه بكتب بشارة متى الرسول احد التلاميذ الاثنى عشر رزّق الله شفاعته لكاتبه وقارئه وسامعه امين « Incipimus cum auxilio Dei et pulchritudine sui praesidii scribere evangelium Matthaei apostoli, unius e discipulis XII, cuius intercessionem Deus tribuat (copt. nobis) librario, lectori et auditori. Amen ». Des. (f. 140v): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲃ︦ⲯ︦ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ϥ︦ⲇ︦ ⲉ̀ⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏ ⲧ︦ⲱ︦ ⲕ︦ⲱ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ: بشرى الحياة لمتى استخن (ms. استخت) الفين وسبع مائة فصول اربعة وتسعين بسلام الرب امين (in mg. add. يعنى فصول صغار) « Evangelium vitae secundum Matthaeum. Stichi MMDCC, capita XCIV (ar. add. in mg.: i. e. capita parva). In pace Domini. Amen ». Praemittuntur: [1] (f. 15) prologus prior, cuius

textus copticus ex parte editus a Guillelmo Bonjour, *In monumenta coptica seu aegyptiaca Bibliothecae Vaticanae brevis exercitatio*, Romae, 1699, p. 16; totus legitur apud Georgium Horner, op. laud., p. LXI, inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... ⲫⲏ ⲉⲧϣⲱⲡ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉⲣⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲛ... بسم الاب ... قابل التوبة ... « In nomine Patris... Qui accipit paenitentes... »; des. (f. 15ᵛ): ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩϫⲓⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲕⲉϫⲱⲙ ϫⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲱ̅ϫ̅ (ϥⲟⲓ ⲛ̀ suprascr.) ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ووجد في نسخة انه الفان وستمائة كلمه « et inventus est in alio exemplari (numerus) MMDC vocabulorum »; ² (f. 16) prologus alter, quem coptice edidit Georgius Horner cum anglica versione, op. laud., pp. LXI sq., inc.: ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ... انجيل القديس متى الانجيلي « Evangelium sancti Matthaei evangelistae... »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲛⲟⲏⲙⲁ ⲧⲏⲣⲟⲩ وهذه جملة معانيها « et hi sunt tituli omnes »; ³ (f. 16ᵛ) capitula iuxta seriem graecam, inc.: ⲁ̅ ⲡⲓϫⲓⲛⲉ̀ⲙⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲙⲁⲅⲟⲥ الاول الاخبار عن المجوس « I. Notiones de magis »; des. (f. 19): ⲝ̅ⲏ̅ ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓⲣⲉⲙⲁ̀ⲣⲓⲙⲁⲑⲉⲁⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϫⲓⲛⲱ̀ⲗⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅· ⲡⲁⲗⲓⲛ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ الثامن وستين يوسف الرامى واخذ جسد الرب ثم القيامة « LXVIII. Ioseph ab Arimathea, et ablatio corporis Domini; deinde resurrectio ». De capitulis notandum est in principio argumenta referri capitulorum graecorum, in fine autem Evangelii numerum dari copticorum; praeterea hic numerus, XCIV scilicet, qui congruit cum notis in margine positis et cum subscriptione cod. Georgii Horner E_1 an. 1208, differt a numero, XCIII scil., qui legitur in prologo primo (f. 15ᵛ) quique reperitur in codd. C_1. $H_{1\cdot 2}$ (cf. Horner, p. 280).

3 (f. 147) Evangelium secundum Marcum, cuius titulus est ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲛ انجيل مرقس « Evangelium Marci »; des. (f. 229ᵛ): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉ̀ⲗⲓⲟⲛ ⲍⲱ̀ⲏⲥ ⲕⲁⲧ⟨ⲁ⟩ ⲙⲁⲣⲕⲟⲩ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ,ⲁ̅ⲱ̅ⲛ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲛ̅ⲉ̅ بشرى الحياة لمرقس فصول صغار ,ⲁ̅ⲱ̅ⲛ̅ فصول كتاب ستة وخمسون « Evangelium vitae secundum Marcum. Stichi MDCCCL, capitula LVI »; nota in mg. est addita خ استيخن الف وثمان مائة وخمسين . Praemittuntur: ¹ (f. 142) prologus prior partim a Guillelmo Bonjour, op. laud., pp. 16 sq. editus, deinde vero a Georgio Horner collatus, addita interpretatione anglica; cf. op. laud., pp. XLIX-LI et LXII; inc.: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲟ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲕⲉ ⲓⲟⲥ ⲕⲉ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲁ̀ⲅⲓⲟ(ⲛ) ⲉϥⲉⲣⲁⲛⲁϥ ⲙ̀ⲫ̅ϯ̅ بسم الاب والابن وروح القدس توفيق الله... « Cum Deo. Pater et Filius et Spiritus Sanctus.

Placeat Deo ... »; des. f. 143: ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉϥⲁ̀ⲣⲓⲑⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉϥⲥⲁ̀ϫⲓ· ,ⲁ̅ⲱ̅ وان عدد كلامه الف وثمن مائة « et numerus verborum eius MDCCC »; [2] (f. 143ᵛ) prologus alter, quem edidit Georgius Horner cum interpretatione anglica, op. laud., pp. LXII sq.; inc.: ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ... انجيل ابينا القديس الرسول « Evangelium patris nostri sancti, apostoli... »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲧⲏⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲟⲩⲛⲟⲏ̀ⲙⲁ ⲙ̅ⲏ̅ ⲛⲉ وعدد اصحاحاته فيما اشتملت عليه ثمانية واربعون « et numerus capitulorum secundum titulos eorum XLVIII est »; [3] capitula iuxta seriem graecam, inc.: ⲁ̅ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲁⲕⲁⲑⲁⲣⲧⲟⲛ ⲛⲉⲙⲁϥ الاول من اجل الذى به الروح النجس « I. De illo in quo erat spiritus immundus »; des. f. 145: ⲙ̅ⲏ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲧⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ الثامن واربعون استدعا جسد الرب يسوع « XLVIII. Ille qui rogavit corpus Domini Iesu ». De capitulis iterum notare oportet coptica numerari LVI in margine et in subscriptione, LIV vero tantum in primo prologo.

4 (f. 237) Evangelium secundum Lucam, cuius titulus est ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ انجيل لوقا « Evangelium Lucae », des. (f. 384ᵛ): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ ⲥⲧⲓⲭⲟⲥ ,ⲃ̅ⲱ̅: ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ϥ̅ⲃ̅: ⲉ̀ⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ بشرى الحياة للوقا استخن (فصول صغار (suprascr. الفان وثمان مائة فصول (قبط (suprascr. ثلثة تسعون بسلام الرب امين « Evangelium vitae secundum Lucam. Stichi (in arab. suprascr.: sectiones parvae) MMDCCC. Capitula (ar. suprascr.: coptica) XCII (arabice: XCIII). In pace Domini. Amen ». Praemittuntur: [1] (f. 231) prologus prior qui, ultimis verbis editis a Guillelmo Bonjour, op. laud., p. 17, collatus est, addita interpretatione anglica, a Georgio Horner, op. laud., pp. LI-LIII et LXIII, inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϭⲓⲙⲱⲓⲧ ⲛⲁⲛ... بسم الاب ... الذى هدانا ... « In nomine Patris... Qui duxit nos... »; des. (f. 231ᵛ): ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩϫⲓⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲕⲉϫⲱⲙ: ϫⲉ ⲁϥⲥϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ ⲣⲁⲕⲟϯ: ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲅ̅ ⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ووجد فى نسخة انه كتب فى الاسكندرية وهو ثلثة الف كلمة « et inventum est in alio codice quod scripsit Alexandriae et verba erant MMM »; [2] (f. 232) prologus alter, quem edidit anglice interpretatus est Georgius Horner, op. laud., p. LXIII, inc.: ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ انجيل القديس لوقا « Evangelium sancti Lucae »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲧⲏⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲉⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲡ̅ⲅ̅

ⲛⲉ: وعدد فصوله الكبار ثلثة وثمنون فصلا « et numerus capitulorum maiorum LXXXIII est »; [3] (ibid.) capitulorum series graeca, inc.: ⲁ̅ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁ̀ⲡⲟⲅⲣⲁⲫⲏ الاول لاجل الاحصا « I. De censu »; des. (f. 234v): ⲡ̅ⲅ̅ ⲕⲗⲉⲟⲡⲁ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥϣⲫⲏⲣ الثالث وثمنين اكلاوبا ورفيقه « LXXXIII. Cleophas et socius eius ». Capitula coptica, quae sunt XCII in margine et in subscriptione (arabice: XCIII), in prologo primo LXXXVI tantum numerantur.

5 (f. 389v) Evangelium secundum Iohannem, cui titulus imponitur ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲛ انجيل يوحنا « Evangelium Iohannis », des. (f. 504r) ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲓ̀ⲱⲁⲛⲛⲏⲛ ⲥⲧⲓⲭⲟⲥ ,ⲃ̅ⲩ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗ⟨ⲉ⟩ⲟⲛ ⲛ̅ ⲉ̀ⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲓ̅ⲣ̅ⲓ̅ⲱ̀ ⲁ̀ⲙⲏⲛ بشرى الحياة ليوحنا استيخوناته الفين واربع مائة فصوله خمسون بسلام الرب امين « Evangelium vitae secundum Iohannem. Stichi MMCCCC. Capitula L. In pace Domini. Amen ». F. 410v arabice additus est in marg., prima manu per transversum scriptus, locus de motu aquae per angelum, 5, 3 sq. praemissa nota رومى وليس فى القبطى « graecum, non est in coptico ». Pericope de muliere adultera, 7, 53-8, 11 (f. 431) equidem primae manus non est, sed codici iam scripto adiuncta est; hoc enim demonstrant tum compositio fasciculi, qui folia undecim habet, tum omissio folii in serie paginarum, quae numeratae sunt, tum demum verba 7, 52 ϫⲉ ⲙ̀ⲙⲟⲛ – ϯⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲁ̀ iterata initio f. 431 quum iam scripta essent initio f. 432, ubi deinde minio sunt cancellata. Stellulae deauratae in mg. ext. hanc pericopen distinguunt et notae arabicae leguntur in principio: هذا الفصل ليس تضمنه القبطى ولا بعض نسخ الرومى ولا السريانى « hanc sectionem minime continent coptica (versio) nec aliquot exemplaria (versionis) graecae et syriacae »; in fine vero: الى هنا نقل من الغربى « usque huc translatum est ex occidentali (textu) ». Praemittuntur: [1] (f. 385v) prologus prior, qui ultimis verbis editis a Guillelmo Bonjour, op. laud., pp. 17 sq., collatus est, addita interpretatione anglica, a Georgio Horner, op. laud., pp. LIV et LXIII, inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... ϧⲉⲛ ⲑⲃⲟⲏⲑⲓⲁ ⲙ̀ⲫϯ... ... بسم الاب ... بمعونة الله ... « In nomine Patris... Deo iuvante... »; des. (ibid.): ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ⲕⲉ ⲟⲩⲓ̀ ϫⲉ ϧⲉⲛ ⲧⲏⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉϥⲥⲁϫⲓ ,ⲃ̅ⲩ̅ وفى اخر ان عدد كلامه الفان واربع مائة « et in alio (libro) numerus verborum eius MMCCCC »; [2] (f. 386v) prologus alter, quem Georgius Horner cum versione anglica edidit, op. laud., pp. LXIII sq., inc.: ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ... انجيل القديس يوحنا « Evangelium sancti Iohannis... »; des.: ⲟⲩⲟϩ

ⲧⲏⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲥⲉⲓ̀ⲣⲓ ⲛ̀ⲕ̅ ⲛⲉ وعدد اصحاحاته عشرون « et numerus magnorum (om. ar.) capitulorum XX »; [3] (ibid.) capitulorum series graeca, inc.: ⲁ̅ ⲡⲓϩⲟⲡ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲕⲁⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲁ̀ الاول عرس قانا الجليل « I. Nuptiae quae fuerunt (om. ar.) in Cana Galilaeae »; des. (f. 387v): ⲕ̅ ⲡⲓϫⲓⲛϣⲉ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉ̀ⲣⲉ ⲛⲓⲣⲱⲟⲩ ϣⲟⲧⲉⲙ العشرون دخول الرب على الرسل والابواب مغلقة « XX. Ingressus Domini ad apostolos dum portae clausae erant ». Capitula coptica, quae sunt L in margine et in subscriptione, in prologo primo XLVI tantum numerantur.

Codicem efficiunt fasciculi L, qui fere omnes sunt quiniones; novem tantum ff. continet trigesimus tertius, sine textus detrimento, octo autem servaverunt primus et ultimus qui foliis vacuis, ut vid., defraudati sunt. Ff. undecim habent fasciculi secundus, decimus quintus, vigesimus tertius et trigesimus nonus, propter praemissos priores prologos evangeliorum, ut videtur, ita tamen ut folium additum in principio fasciculi vigesimi tertii purum sit. Foliorum undecim pariter est fasciculus quadragesimus tertius, cui est adiuncta pericope de muliere adultera. Propriam fasciculorum enumerationem copticam uncialem habent singulae partes. Seorsum numeratae sunt hinc paginae epistolae ad Carpianum et canonum Eusebianorum simul ac prologorum capitulorumque primi evangelii, illinc paginae singulorum evangeliorum, sed in ff. aversis tantum notatae secundum numeros pares, praeterquam initio fasc. ubi etiam numeri impares in ang. super. externo apparent. Extra paginarum numerationem exstant: ff. 15, 142, 231, 385, quae priores prologos continent, unde recte putares hos in exemplari, quo usus est librarius, non adfuisse; ff. 232-234, quae alterum prologum et capitula Lucae complectuntur, quorum numeratio oscitatione librarii fuerit omissa; ff. 1, 20, 21, 235, 388, quae vel ornamentum vel evangelistarum imagines implent; sed f. 146 effigiem Marci exhibens in communi serie comprehensum est. Praeterea nota caret f. 431 cum pericope de muliere adultera. Fasciculi, per quinque partes divisi, notati sunt in margine sup. extremarum paginarum ita ut habeas in unoquoque ultimo folio averso numerum paginae, verba ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ et numerum fasciculi, in uno autem quoque primo folio recto numerum fasciculi, verba ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅, ⲕ̅ⲩ̅ ⲑ̅ⲩ̅ vel ⲓ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲉ̅ⲟ̅ (f. 266), et numerum paginae. Notis caret prima pagina uniuscuiusque partis, videlicet fasc. primi, tertii, decimi quinti, vigesimi quarti et trigesimi noni, et ultima, quando non scripta, h. e. fasciculorum secundi, decimi quarti, vigesimi tertii et quinquagesimi. Eodem tempore, quo codex scriptus est, fasciculi numerati sunt in summa pagina prima vocibus arabicis et notis cursivis copticis, quae tamen haud raro cultro resectae sunt partim vel totaliter. Postea, nescimus tamen utrum in Oriente an Romae saec. XVIII inc., fasciculi pro cuiusdam glutinatoris commoditate litteris syriacis negligenter scriptis notati sunt in ang. sup. int. foliorum extremorum pagina tamen inversa omissisque in foliis ultimo fasciculi quadragesimi sexti primoque sequentis (nota ܡܘ in serie praetermissa). Notae, quas arabicas vocant, quibus et apud nos folia dignoscuntur circa an. 1600 appositae sunt.

Scriptura huius codicis, unius e venustioribus codicibus copticis chartaceis, medium quemdam locum tenet inter uncialem rotundam et oblongam, litterae tamen ⲉ, ⲑ, ⲟ, ⲥ ovatam formam habent earumque ductus tenues a crassioribus vix distinguuntur; cf. Hebbelynck, op. laud. *Les κεφάλαια,* pp. 118-120. Littera ⲩ rectam hastam habet a dextera parte, inclinatamque lineolam a sinistra. Uno eodemque charactere usus est librarius tum in textu, tum in titulis, subscriptionibus ac notis, aliquantulum vero crassiores ac rotundiores sunt litterae unius lineae in principio prologorum priorum et singulorum capitum, duarumque linearum post primam lineam uniuscuiusque evangelii. Accentus indicantur vel puncto vel curva lineola, vel lineola curva cum puncto. Compendia signantur linea cum duplici flexu. Specimen f. 147 invenitur apud Hyvernat, *Alb. pal.*, tab. L. Ductus ad locum scripturae, quae suspenditur, definiendum forma impressi sunt in charta. Minio picta sunt puncta vel maculae in litteris ϥ, ϧ, ϩ, aliquando in ⲫ vel in aliis, cancellationes et verbum ⲥⲙ̀ «iustum est» in tabulis canonum Eusebianorum, signa interpunctionis, signaque marginalia quibus V. T. effata in evangelio secundum Matthaeum distinguuntur. In marginibus atramento signata sunt litteris copticis capita coptica, sectiones Ammonianae, Eusebii canones, minio autem capita graeca. F. 20ᵛ, cui a verso agglutinata est charta recentior, decorant crux et effigies clypeatae quinque atramento et coloribus rubro, viridi et croceo pictae; exhibentur autem D. N. I. C. imberbis, in medio crucis, atque evangelistae barbati inter bracchia quattuor, cum inscriptionibus: ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲟ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ, ⲟ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ, ⲟ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ, ⲟ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ; inter bracchia crucis: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁ̅ϥ̅ ϭ̅ⲣ̅ⲟ̅, «Iesus Christus vicit»; ⲝⲩⲗⲱⲛ ⲍⲱⲏⲥ, ⲡϣⲏⲛ ⲛⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ, «arbor vitae»; in ima pagina, ex utraque crucis parte divisam habes librarii subscriptionem: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲃⲓⲏⲛ ⲅⲓⲱⲣⲅⲓⲥ ⲭⲣⲟⲛⲟⲩ ⲧⲟⲛ ⲁⲅⲓⲟⲛ ⲙ̀ⲣ ⳁⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅ «Deus miserere pauperis Georgii, epochae Martyrum 921» (An. D. 1204-1205). Hanc subscriptionem esse ipsius codicis calligraphi testatur similitudo tum scripturae (e. g. ⲓ ligatum cum ⲩ sequenti, ut ff. 142, lin. 3; 143ᵛ, in mg.; 144, lin. 8; 232ᵛ, lin. 4 a fin.), tum ornamentorum prout eadem perspicere licet adhuc in codice nostro sub ornamentis deauratis de quibus infra, atque ut apparent in codd. Vat. copt. 13 et Brit. Mus. Or. 1315 qui eiusdem sunt librarii. F. 20ᵛ deest quidem, vel deesse videtur, super vocem ⲫϯ accentus quo uti solet codicis calligraphus, nempe lineola curva; hic tamen non continuo sibi constat; plus semel vox ⲫϯ omni caret accentu (cf. Vat. copt. 9, ff. 204ᵛ, l. 6 a fine; 253ᵛ, l. 1; 314ᵛ, l. 12; 419ᵛ, l. 1; 451ᵛ, l. 1; Vat. copt. 13, ff. 24, l. 10; 28, l. 5; 37ᵛ, ult. l.; 52ᵛ, l. 6; 62, l. 2 a fine; 73, ult. l.; 74, l. 6 a fine; 84ᵛ, l. 10 a fine et aliis in locis); pro lineola curva non raro ponitur solum punctum idque aliquando, ut in cod. Vat. copt. 13, ff. 220, lin. 3 a fine, 221ᵛ, lin. ult., lineae transversali sinistrae litterae ϯ ita vicinum ut suspicatus fueris huiusmodi indolis esse punctum quod in subscriptione f. 20ᵛ exhibet ⲫϯ (Hyvernat, *Alb.*, tab. L). Similem crucis imaginem cum subscriptione Georgii, hic vocati filii Mouhedeb, exhibet cod. copt. Brit. Mus. Or. 1315, f. 2ᵛ qui eiusdem, ut dictum, manus est ac cod. Vat. 9; ibidem etiam in subscriptione crucis, vox ⲫϯ leve praebet punctum adhaerens lineolae transversali sinistrae litterae ϯ; in subscriptione autem finali cod. B. M. Or. 1315, calligraphus omnino omittit signum diacriticum super ⲫϯ; in eodem codice tum subscriptionem crucis, tum ipsum textum, tum subscriptionem libri An. Mart. 924 unius esse librarii extra dubium versatur. Codicis ornamentis pristinis ab ignoto pictore

alia superpicta sunt auro obducta: stellulas vel melius rosulas deauratas ubique posuit, tum singulas ut signa interpunctionis maiora, tum binas prope numeros capitum, sectionum et canonum, tum quaternas in paginis fasciculorum extremis sub numeris paginarum et fasciculorum compendiisque nominum sacrorum, tum catervatim in marginibus sinistris ad distinguenda V. T. effata in tribus ultimis evangeliis, aliaque loca nonnulla ut prologum Lucae, verba angelorum et Elisabeth, cantica B. M. V., Zachariae et Simeonis, pericopen de muliere adultera. Auro pariter obductae sunt litterae maiores et lineae quibus tabulae canonum Eusebianorum sepiuntur. Non tantum auro sed et pigmentis rubro et caeruleo distinguuntur litterae maximae illaque ornamenta quae inter verba ⲓ̅ⲥ̅ et ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ et ⲑ̅ⲩ̅ in principio et fine fasciculorum conspiciuntur. Ornamenta tandem enumeranda sunt quae artem veram comprobant pigmentis caeruleo et albo super aurum depicta: fasciae, in quarum fenestris tituli exarati sunt ff. 2, 23, 147 (apud H. Hyvernat, op. laud., tab. L) 237, 389ᵛ; portae, quae triplici arcu initia prologorum priorum superant ff. 15, 142, 231, 385ᵛ vel portae quadratae, quae initium textus coptici tantum tegunt in prologis aliis ff. 16, 143ᵛ, 233, 386ᵛ. Haec pigmenta aurea pristino codici superaddita esse certa produnt indicia. Sub hisce pigmentis, si a tergo conspiciuntur, perspicue adhuc videre est lineamenta inter se innexa eiusdem indolis ac ornamenta crucis f. 20ᵛ de qua supra, nec non ornamenta cod. Vat. 13 ab eodem calligrapho confecta. Item, sub deauratis litteris marginalibus, sive maioribus sive minoribus, ductus perspiciuntur pristini; immo huiusmodi ductus deaurandos pictor noster interdum vel partim vel omnino neglexit; cf. ff. 25, 35, 66, 68, 132, 291ᵛ, 325ᵛ, 338, 353, 354, 373, 397, 410, 415, 416 (coll. f. 409), 460ᵛ, 466ᵛ, 473, 491ᵛ (coll. f. 420); demum, ut minora mittamus, rosae aureae haud integre celant primigeniam interpunctionem rubram; notatu dignum est f. 105, ult. lin., ubi pictor, post delineatum circulum circa pristinum signum ·>, eumdem deaurandum praetermisit. Caeterum, ut dictum, cod. Vat. 9 eiusdem manifeste est calligraphi ac cod. B. M. Or. 1315 cuius ornamenta, tum crucis f. 2ᵛ, tum ipsius codicis passim, unius continuo sunt indolis, rubri, viridis et flavi coloris, omni auro destituta. Praeter ornamenta genuinis suffecta, pictor alia confecit proprio marte. Ad haec pertinet ornamentum f. 504 cum inscriptione arabica: كملت الاربعة الاناجيل المقدسة « Desinunt quatuor sancta Evangelia ». Inter omnia eminet venustissimum ornamentum quod f. 1ᵛ implet, multiplicem crucis graecae effigiem referens atque inscriptiones tum in quattuor angulis ⲓⲏⲥ ⲡⲭ︦ⲥ ⲁϥ|ϭⲣⲟ « Iesus Christus vicit », tum iuxta crucem mediam: ⲝⲩⲗⲱⲛ | ⲍⲱⲏⲥ | ⲡⲓϣϣⲏⲛ | ⲛⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ « lignum vitae » graece et coptice. Imagines, totam paginam implentes, quae evangelia praecedunt, fascia deaurata et linea caerulea septae variisque coloribus depictae, stylum byzantinum redolent; cf. H. Omont, *Miniatures des plus anciens mss. de la Bibliothèque Nationale*, Parisiis, 1929, tabb. LXXX, LXXXII, LXXXIII, LXXXVIII et LXXXIX. F. 22ᵛ D. N. I. C. in throno sedens apostolum Matthaeum stantem benedicit, dum librum apertum ostendit in quo scriptum est ⲃⲓⲃⲗⲟⲥ ⲅⲉⲛⲉⲥⲉⲟⲥ ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅; nomina scripta sunt ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ et ⲟ ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲙⲁⲑⲉⲟⲥ (sic). F. 146ᵛ s. Marcus sedens primum evangelii verbum ⲁⲣⲭⲓ scribit, cui adstat archangelus Michael, apud H. Hyvernat, op. laud., tab. LI; nomina sunt ⲟ ⲁⲅ(ⲓⲟⲥ) ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ et ⲟ ⲁⲣⲭⲁⲅⲅ(ⲉⲗⲟⲥ) ⲙⲏⲭⲁⲏⲗ. F. 236ᵛ s. Lucas sedens scribit: ⲉⲡⲓ, dum angelus stat; desunt nomina. F. 388ᵛ s. Iohannes sedens legit librum in quo scriptum est ⲉⲛ ⲁⲣⲭⲏ ⲏⲛ ⲟ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲕⲉ (sic) ⲟ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲏⲛ dum B. M. V. stat orans manibus

extensis, apud H. Hyvernat, op. laud., tab. LI; nomine apostoli omisso legitur tantum ⲙ(ⲏⲧ)ⲏⲣ ⲑ̅ⲩ̅ « Mater Dei ». Nomina Evangelistarum atramento pallidiore exarata sunt altera manu in summo margine paginarum rectarum. Saec. tandem XVII inc. numeri capitum latinorum in marginibus externis adpicti sunt, nunc vero magna ex parte resecti.

Nonnullae notae arabicae in codice inveniuntur. F. 1 manu patriarchae Gabrielis (1268-1271): المجد لله دايما ابدا | ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁⲫϯ ⲡⲉ | هذا الانجيل المقدس حبسا دايما ووقفا
.وبدا على دير القديس اعظيم | انطونيوس ببرية العربة اوقفه وحبّسه الارخن المسبحى الشيخ الرشيد |
الشماس مخاييل الحكيم ابو حليقة فكل من وقف على هذا المكتوب من الاباء | والاخوة القديسين
الساكنين فى هنا الدير يذكر هذا الحكيم القديس ويطلب | له الر ة من سيدنا المسيح حيا كان
او ميتا وكاتب هذه الاسطر | المسكين غبريال المدعو برحمة الله واحكامه التى لا تدرك بطريرك
مدينة | الاسكندرية وما معها يمنع ويحرم كل من يخرج هذا الكتاب المقدس | من كنيسة هذا الدير
المذكور ولا يطلع به الى لجوسق مثل بقية الكتب ولا | يخبّوه بل يكون فى الكنيسة مع الكتب
ويقرا فيه فى الحدود والاعياد | فى صلاة عشية وباكر ووقت القداس ومن اراد من الرهبان ان
ياخذه | الى قلايته يكشف منه او يقابل به فلا يمنع من ذلك بل اذا فرغ بشغله | يعيده الى الكنيسة
وسلام الرب يحل عليهم ونعمته شملهم ورحمته | تخلص نفوسهم امين والسبح لله دايما ابدا | كتب
ذلك بكنيسة القديس مرقوريس بمصر المحروسة بحضور الحكيم المذكور | فى ثالث برمهات سنة
ستوثمانين وتسع ماية للشهدا الابرار الموافق لخامس رجب الاصم سنة ثمان وستين وستماية « Gloria Deo semper in aeternum (coptice: Dei est gloria). Hoc sanctum evangelium perpetuo dicatum est aeternumque legatum monasterio sancti Antonii magni in Arabico deserto. Legavit (illud) dicavitque gloriosus praeses sapiensque senior, diaconus Michael Abū Halīqah medicus. Quisquis autem scripturam hanc legerit ex sanctis patribus et fratribus in eo monasterio commorantibus, huius sancti medici meminerit eique viventi vel defuncto misericordiam a Christo Domino Nostro apprecetur. Et scriptor horum versuum humilis Gabriel miseratione Dei eiusque decretis incomprehensibilibus patriarcha Alexandriae civitatis eiusque finium nuncupatus, suspendit et anathematizat eos omnes, qui hunc sanctum librum ex ecclesia praedicti monasterii abstraxerint. Non portetur in turrim, sicut alii libri, nec abscondatur, sed in ecclesia sit cum libris, ut in eo legatur diebus dominicis et festis, in precibus serotinis et matutinis atque in tempore missae. Si vero monachorum aliquis illum velit in cellam suam deferre, ut (quidpiam) ex eo deprehendat, vel ad eum conferat, id ei minime vetitum esto, dummodo illum ecclesiae restituat, statim ac suum perfecerit negotium. Pax autem Domini descendat super eos, et gratia eius comprehendat illos, et misericordia eius servet animas illorum. Amen. Et laus Deo semper in aeternum. Hoc scriptum est apud ecclesiam sancti Mercurii in civitate **Miṣr** (a Deo) custodita, praesente praedicto medico, die tertia mensis **barmahāt** anno sanctorum martyrum 986, qui respondet diei quintae (mensis) **raǵab** surdi anni 668 (= 28 feb. 1270 A. D.) ». F. 1ᵛ in margine inf. nota Iohannis patriarchae (1484-1524) scripta per transversum: المجد لله دايما ابدا | الخلاص للرب يا الله الخلاص | يقول هكذا
الحقير يوحنا | الخادم بنعمة الله الشعب | المسيحى بالكرسى المرقسى | من غير استحقاق ويشير | باسم
ربنا يسوع المسيح | ان لا يتوقف احدا فى | الوقفية المذكورة ظاهر | هذه الورقة بما كتب بالامر |

السيّـدى الابوى الغبريبلى | المعروف بالشامى وهو | فى عدة البطاركة المنضجعين | السابع والسبعين من بطاركة | الاسكندرية لما كان دير | القديس انبا انطونبوس | المعروف بدير العربة ببرية | القلزم عامرا بالرهبان | وخلى من عدم السكان | ونهبته العربان | واخذ هذا الكتاب | من يد العرب الذى | نهبوه من جملة النهب | وحللنا بنعمة الله | ما تقدم من القول بمواقع | القلم السيدى الابوى | البطريركى الغبريبلى بما | كُـتب فى مكانه ويكون محلولا | من قبل سلطان الكهنوت | الصادر من الفم الصادق والمقدوس | القايل ما حللتموه يكون محلولا | بطلبات العذرى كل حين | والشهدا والقديسين امين | والسبح لله دايما ابدا | كـيخ رابـع شهر | بشنس المبارك | سَنَة ,ⲁ̅ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅ « Gloria Deo semper in aeternum. Salus in Domino, o Deus, salus! Sic locutus est humilis Iohannes, Dei gratia servus populi christiani in sede Marci indignus, et admonet in nomine Domini nostri Iesu Christi ne quispiam instet in legato a tergo huius folii relato, id est in sententia quam scripsit dominus et pater Gabriel, cogno minatus aš-Šamī (Syrus), qui inter patriarchas dormientes recensetur septuagesimus septimus patriarcharum Alexandrinorum, dum monasterium sancti Abba Antonii, monasterium Arabum nuncupatum in deserto ad mare Rubrum, a monachis habitabatur. (Nunc) enim vacuum est, deficientibus incolis, idque depraedati sunt Arabes; hic vero liber redemptus est a manibus Arabum qui eum subtraxerunt, e tota praeda. Qua re abrogavimus per gratiam Dei, quod relatum est, mandatum a calamo domini ac patris Gabrielis patriarchae, sicut scriptum est in loco suo. Sit ergo solutum auctoritate sacerdotali proveniente ab ore illo veridico et sancto, quod ait: ‘ quodcumque solveritis, solutum erit ’. Per preces semper Virginis (Mariae), martyrum et sanctorum. Amen. Laus Deo semper in aeternum. Scriptum est (die) quarta mensis bašnas benedicti anni 1222 (= 30 april. 1506)). Alia eiusdem nota in mg. sup.: يا الله الخلاص | مــن تاريخ الوقفية المكتوبة ظاهره | وهى ثالث شهر برمهات | سنة ستة وثمانون | وتسعماية قبطية والى | رابع شهر بشنس سنة | الف ومايتى اثنى وعشرين | قبطية الى ان كتب هذا التحليل | جملة ذلك مايتى ستة | وثلثون سنة وشهرين | ويومين ⊙ الموافق لتاريخ العربى من تاريخ | خامس رجب الفرد | سنه ثمان وستين | وستماية .:. والى سادس | شهر ذى الحجة سنة | احدى عشر وتسعماية | جملة ذلك مايتى سنة | وثلثة اربعين سنة | وخمسة شهور ويومين | والشكر لله دايما ابدا | سرمدا | كتب فى تاريخه قرينه « O Deus salus! A die legati a tergo scripti, i. e. tertia mensis barmahāt anni 986 Coptitarum usque ad (diem) quartam mensis bašnas anni 1222 Coptitarum, qua haec solutio scripta est, summa est 236 anni, menses duo, dies duae. Quod respondet in epocha Arabum diei quintae (mensis) raǵab, unici (nuncupati), anni 668, et usque ad (diem) sextam mensis dū'l-hiǵǵah anni 911 summa est 243 anni (lunares), menses quinque, dies duae. Deo gratiarum actio semper in aeternum et in perpetuum. Scriptum est in duplici epocha ». F. 504v nota scripta nomine patriarchae Gabrielis (1525-1568) qui ipse, ut vid., titulum in media pagina scripsit ad documentum confirmandum: المجد لله دايما ابدا bis « gloria Deo semper in aeternum » et الخلاص| للرب يـا الله الخلاص « Salus in Deo, o Deus salus ». Nota legitur: بسم الله الرؤوف الرحيم | اشترى هذا الكتاب المقدس الاربعة بشاير | متى ومرقس ولوقا ويوحنا | الاب السيد البطريرك انبا غبريال الخامس والتسعين | من الابا البطاركة ادام الله تعالى رياسته سنين | كثيرة وازمنة سالمة

مديدة ويخضع اعداه تحت | اقدامه ابتاعه من المعلم برصوم ابن ميخاييل طى بن | بشاده مبلغ فضة جديدة سليمانية خمسين نصف فضة معاملة | تاريخه وصار ملك السيد الاب المكرم البطريرك انبا | غبريال كيخ يوم الاربعا المبارك الثالث من شهر كيهك | سنة مايتى اثنين واربعين بعد الالف للشهدا | الاطهار السعدا الابرار رزقنا الرب بركاتهم تكون معنا امين | والشكر لله دايما | كثيرا ابدا سرمدا « In nomine Dei benevolentis et misericordis. Comparavit hunc sanctum librum quattuor evangelistarum Matthaei, Marci, Lucae et Iohannis, pater et dominus, patriarcha Anba Gabriel, pa̓trum patriarcharum nonagesimus quintus, cuius principatum Deus excelsus perennet ad multos annos et ad longa tempora pacifica, inimicos eius humilians sub pedibus eius. Emit autem illum a magistro **Barṣaum** filio Michaelis **Ṭayyi** filii **Bšādah** solutis quinquaginta dimidiis nummis argenteis novis Sulaymānianis (Sulaymān I, turcicus soldanus, 1520-1566) iuxta nundinationem diei. Transiit ergo (liber) in dominium domini et patris reverendi patriarchae Anba Gabrielis. Scriptum est feria quarta benedicta, die tertia mensis **kīhak** anni 1242 martyrum purorum beatorumque innocentium (29 nov. 1525). Deus vero nobis provideat et illorum benedictiones sint nobiscum. Amen. Gratias Deo semper per multa saecula. Amen ». In mg. interno et inferiore eiusdem f. 504v: انتقل هذا الكتاب المبارك الذى هو الاربعة بشائر المقدسة من ملك القلاية المعمورة بنعمة الله تعالى | وليس لاحدا سلطانا من قيل ربنا يسوع المسيح ان يخرج هذا الكتاب المذكور عن ملك البيعة | والاعتماد فى ذلك غل العلامة المقدسة فى حجة فيه لمضمونه ولربنا المجد دائما | والى ملك بيعة الشهداء الكرام سرجيوس وواخس بالمدينة العظمى الاسكندرية المذكورة بوجه من الوجوه التلاف وعلى بنى الطاعة تحل البركة والشكر لله دائما ا[بد]ا | كيخ اول شهر هتور المبارك سنة ⲁⲥⲛⲅ قبطية « Transiit hic liber benedictus, seu quattuor sancta evangelia, e dominio domus patriarchalis per gratiam Dei, exaltetur! Et nemo gaudet potestate coram Domino Nostro Iesu Christo ut librum memoratum e dominio Ecclesiae et Baptismatis efferat. Propterea apposuerunt in eo sancti doctores testimonium illius tenorem spectans, et Domino nostro laus aeterna. (Transiit) liber in dominium Ecclesiae martyrum illustrium Sergii et Bacchi in potente civitate Alexandrina memorata. (Servetur) a qualicumque re nociva et super filios oboedientiae descendat benedictio. Et Deo gloria aeterna, perennis. Scriptum est die primo mensis **hatūr** benedicti anni coptici 1253 » (an. D. 1536). Inscriptiones f. I sunt: *Portàto da Egitto da me Girolamo uecchietti l'Anno 1594*, et: *Gli Euangelij, questo libro e u*(n) *tesoro, p*(er)*che e segnato di mano* | *di molti patriarchi, et e molto antico, et deputato fedelissimo per* | *confirmare, et corregere gli altri testi* eiusdem manus; *Jo: Bap*(tis)*ta Raimundus bibliothecae* | *Vaticanae dono dedit ex testamento* | *anno 1614; Euangelia caracthere Aegyptio* | *cum interpretatione Arabica.* Antiquae notae sunt: *2, Num. 4* (sic apud Athanasium Kircher), *Nov. 8.* Bibliothecae nationalis Parisiensis rubro impressum est signum in ff. 1 et 504v, sigillum vero Hieronymi Vecchietti conspicitur in marginibus summo et imo f. 2 signatum sine pigmento. Ff. Iv, 14v, 19v, 20r, 21r, 141, 230, 235r, 385r, 386r, 388r, 389r vac.

Integumentum, quod e corio rubro constat, exhibet in dorso trimontium et stellam sex radiorum quae ad gentem Albani i. e. Clementis XI pertinent, atque scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii. Foliorum, quae crudeliter a glutinatore deminuta sunt, acies deaurata. Signaculorum e corio rubro inciso, quae initia ultimorum trium evan-

geliorum praebebant, vestigia conspiciuntur in ff. 144 et 147, 234 et 237, 387 et 389, particulae vero ff. 145, 235 et 388, quibus adhaerebant, excisae sunt et ante glutinationem libri alia charta refectae.

10 (olim 6). Saec. XIII-XIV, chart., mm. 252 × 170, ff. I, 504, linn. 20, 21.

Evangelia quattuor bohairice et arabice sine praefationibus et capitulis. Varias lectiones textus bohairici se collegisse declarat David Wilkins, *Novum Testamentum Aegyptium vulgo Copticum*, Oxonii, 1711, p. IX, titulum tamen referens **ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅**, qui hodie in codice minime apparet. Georgius Horner contulit evangelium Matthaei capitaque tantum Marc. 1, Luc. 24, Ioh. 8, ut refert in descriptione codicis (D_3), cum textum invenisset valde propinquum cod. D_2 seu bibliothecae Nationalis Parisiensis 14, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, vol. I, Oxonii, 1898, p. LXVII. De interpretatione arabica, cuius auctor est al-As'ad Abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl, vide Ignatium Guidi in ephemeride cui titulus *Atti della R. Accademia dei Lincei...*, ser. IV, vol. IV, *Memorie*, Romae, 1888, pp. 19-21. [1] (ff. 1-143v) Evangelium secundum Matthaeum; [2] (ff. 144-234) evangelium secundum Marcum; [3] (ff. 235-388) evangelium secundum Lucam; [4] (ff. 389-503) evangelium secundum Iohannem. Titulus praemittitur primo tantum evangelio **ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ** متى, spatio tamen ante tria alia ad titulum recipiendum vacuo relicto. Paucae conspiciuntur annotationes in marginibus, quarum una (f. 4) prima manu variam lectionem signat, altera, eadem manu, omissionem supplet (f. 173), aliae man. alt. scriptae sunt (ff. 36, 40v, 80, 82v, 91, 92, 117v). Capita graeca in mg. ext. notis rubris notantur, nigris[1] vero capita coptica (Matth. ⲯ̅ⲑ̅, Marc. ⲛ̅ⲇ̅, Luc. ⲡ̅ⲉ̅, Io. ⲙ̅ⲉ̅), sectiones Ammonianae, canones Eusebiani.

Codex, de cuius scriptura et aetate disseruit Horner op. laud., p. LXVII, videtur a duobus librariis exaratus, nam ff. 1-7 scripturam aliquantulum elegantiorem exhibent ac formas diversas litterarum ⲫ, ⳉ, ϥ signorumque interpunctionis. Fasciculis effectus est liber uno et quinquaginta, quorum ultimus ternio, alii quiniones. Primus tamen fasciculus duo prima folia perdidit, sed antequam, ut vid., f. I scriptum acceperit. Fasciculi signati sunt ⲁ̅ – ⲛ̅ⲁ̅ in ang. int. marg. sup. uniuscuiusque primae et ultimae paginae, exceptis tantum libri paginis extremis. Notae foliorum supersunt ⲉ̅ (f. 2v) – ⲫ̅ⲉ̅ (f. 502v) in ang. ext. marg. sup. paginarum aversarum, sed iterantur notae in paginis rectis primi

[1] Perperam Georgius Horner, op. laud.: « ch. Copt. marked by red, ch. Gr. black uncials ».

folii singulorum fasciculorum, symmetriae causa. Locus scripturae, quae suspenditur, ductibus directis et transversis definitur forma impressis in charta. Litterae maximae, cum rotundae, sunt circino delineatae. Minio tactae sunt tum litterae maiores et maximae, tum litterae ⲫ et ϭ, exarata vero interpunctionis signa, lineae quattuor in principio evangelii secundum Marcum tresque in principio evangelii secundum Lucam, nomina evangelistarum compendiata in marg. summo paginarum rectarum aversaeque ultimae uniuscuiusque fasciculi; prima linea evangelii secundum Iohannem litteris exarata est maioribus minio pictis. Crux in f. I^v et ornamentum quo initium evangelii secundum Matthaeum distinguitur, atramento sunt delineata coloribusque picta rubro, croceo et viridi.

Notulae arabicae conspiciuntur in f. I, quarum prima tineis cultroque glutinatoris partim destructa est: [...] خطايا واغفر له جميع خطاياه بطلبات | من ارضى الله باعملاهم (sic) الصلاحة (sic) امين امين امين « ... peccata eius. Dimitte ei omnia peccata eius per postulationes eorum, quorum operibus bonis delectatus est Deus. Amen. Amen. Amen ». Alia manus addidit ارحم يا الله الرحيم « Miserere, Deus misericors » et بعون الله تعالى « Cum auxilio Dei excelsi ». Eiusdem manus ac prima notula inscriptio est: اكليل | كان اكليل مشطها فى يوم الاحد اول يوم بابة المبارك | سنة ⲁⲥⲉ الف وماتين وخمسة للشهدا الاطهار رزقنا الله . . . | بركة صلواتهم امين امين جعلها الله ساعة مباركة | امين | كتبه غبريال بن توما بن درمس (?) بن سلوم « Matrimonium. Matrimonii pompa fuit die dominica, prima die mensis bābah benedicti anno 1205 martyrum purorum (28 sept. 1488), Deus elargiatur nobis... benedictionem precationum eorum. Amen. Amen. Constituat illi Deus horam benedictam. Amen. Hoc scripsit Gabriel, filius Thomae, filii... (?), filii Sallūm ». Alia manus scripsit: اذكر يا رب عبدك غبريال الخاطى الحقير المسكين الغارق | فى الذنوب والخاطايا واغفر له خطاياه بطلبات | من قبلت طلباتهم وبشفاع مرتمريم البتول الزكية | وبشفاع جميع من ارضوه باعمالهم الصالحة امين امين امين امين « Memento, Domine, servi tui Gabrielis, peccatoris, imbecilli, pauperis, in culpis et peccatis submersi, ac ei dimitte peccata sua per postulationes illorum, quorum postulationes accepisti, per intercessionem Dominae Mariae, virginis purae, perque intercessionem omnium quorum operibus bonis laetatus es. Amen. Amen. Amen. Amen. Amen ». Aliae notae exstant in f. 503^v, partim tineis consumptae: كان ميلاد | ولد الولد المبارك للشيخ ا. . . غبريال بن. . . | فى يوم السبت تاسع وعشرين بؤونة سنة ⲁⲥⲑ | للشهدا الاطهار بركة صلواتهم. . . | جعلها الله ساعة مباركة ويجعل. . . | ولد الحياة امين « Nativitas fuit nepotis benedicti seniori... Gabrieli, filio... die sabbati, vigesimo nono (mensis) ba'ūnah anni 1209 martyrum purorum (23 iun. 1493); benedictio precationum eorum... Constituat ei Deus horam benedictam ponatque... et puero vitam. Amen ». | كان ميلاد الولد المبارك قسطنطين فى يوم الخميس | خامس عشرين توت المبارك سنة ⲁⲥⲓⲃ للشهدا الاطهاز رزقنا بركة صلواتهم امين « Nativitas fuit pueri benedicti Constantini feria quinta, die vigesima quinta (mensis) tūt benedicti, anni 1212 martyrum purorum (23 sept. 1495), benedictionem precationum eorum nobis elargiatur (Deus) ». ولدت البنت المباركة مريم فى يوم الاحد المبارك | ثالث عشر ابيب سنة ⲁⲥⲓⲉ للشهدا | الاطهار بركة صلواتهم تحفظنا

« Nata est filia benedicta Maria die dominica benedicta, decima tertia (mensis) abib anni 1215 martyrum purorum (7 iul. 1499), benedictio precationum eorum nos custodiat ». In eodem folio legitur antiqua nota *Vat. 6*. F. 504 est tractus chartae mm. 68 × 153 continens brevem epistolam saec. XV-XVI, ut vid., exaratam arabice. Sigillum, quod in utroque margine f. 1 conspicitur sine atramento impressum, quinque vertagos praebet nomenque *Gir*(olamo) *Vec*(chietti). Ff. 234ᵛ, 388ᵛ, 504ᵛ vac.

In dorso tegumenti, quod corio rubro constat, lineis deauratis ornati, legitur auro impressum *11* | *IV. Evangelia* | *copt. arab.*, sed atramento numerus *11* foedatus est, novusque exaratus *10 Copt.* In pagina interna operculi anterioris nota saec. XVIII *Vat. 4*, quae videtur perperam exarata, siquidem tunc sextus numerabatur codex.

11 (olim Petri a Valle 6). An. 1346 (= 1062 Mart., cf. f. 109), chart., mm. 269 × 186, *ff. 110*, linn. 23.

Evangelium secundum Iohannem bohairice et arabice. Varias copticas lectiones collegit Georgius Horner, qui etiam codicem (V) descripsit, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, t. I, Oxonii, 1898, pp. CXX sq. Arabica interpretatio illa est aegyptiaca vulgata de qua disseruit Ignatius Guidi in ephemeride *Atti della R. Accademia dei Lincei...*, ser. IV, vol. IV, *Memorie*, Romae, 1888, pp. 22-24. Inscriptio praemittitur (f. 3): **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲓ̀ⲥ ⲧⲟ ⲟ̀ⲛⲟⲙⲁ ⲧⲟⲥ** (sic) **ⲁ̀ⲅⲓⲁⲥ ⲧⲣⲓⲁ̀ⲇⲟⲥ ⲟⲩⲙⲉⲑⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ** « Cum Deo. In nomine sanctae Trinitatis unius Deitatis », arabice vero tantum بسم الله « In nomine Dei »; des. (f. 109): **ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲛ ⲉⲛ ⲩ̀ⲣⲏⲛⲏ ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲩ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ͵ⲁ̅ⲯ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲙ̅ⲏ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲥ̅ⲗ̅ⲃ̅** « Evangelium vitae secundum Iohannem, in pace Domini; amen. Stichi MDCC, capita (scil. coptica) XLVIII, parva CCXXXII ». In marg. ext. exstant numeri capitum copticorum, sectionum Ammonianarum, canonum Eusebianorum. In margine quoque addita sunt: manu prima verba coptica quae omissa erant in ff. 17ᵛ, 25, 72ᵛ; alt., ut vid., man. lectiones variae in ff. 87ᵛ, 102ᵛ, 108ᵛ; minio prima manu depictae notulae arabicae, quarum praestantiores (f. 22ᵛ) هذا المكتوب لم يكن وارد القبطى وكانوا يتوقعون... كان به « Quod hic scribitur minime citat copticus... (Ioh. 5, 4) » et (f. 41ᵛ) هذا الفصل من هاهنا غير موجود فى القبطى ولا فى الرومى بل نقل من السريانى وهو موجود فى اكثر النسخ العربية « Hoc caput (pericope de adultera) ab hoc loco non reperitur in coptico nec in graeco, sed translatum est e syriaco atque invenitur in plurimis exemplis arabicis ».

Codex accurate scriptus efficitur undecim quinionibus, primo folio primi fasciculi tamen deperdito unoque addito in fine ultimi fasciculi. Notae fasciculorum leguntur in ang. int. marginis summi paginarum extremarum, foliorum vero ⲍ̅ – ⲣ̅ⲑ̅ (ff. 3ᵛ-108ᵛ)

in ang. ext. paginarum aversarum, primo folio uniuscuiusque fasciculi insuper notato in ang. ext. paginae rectae. Gracilioribus litteris usus et librarius in formula principiali deprecatoria, quam retulimus, in notis numericis, in marginalibus annotationibus et in subscriptione, rotundis vero in quinque primis lineis textus evangelici et quidem grandioribus in duabus primis. Minio exarata sunt duae primae lineae cuiusque capitis (in primo vero sexta et septima), notae capitum, titulus evangelii, interpunctionis signa. Minio tantum tacta sunt primae litterae versiculorum, quae aliquantulum grandiores sunt, litterae ⲫ, ϧ, ductus ad notas numericas foliorum et fasciculorum, nec non lineolae et ornamenta quae addita sunt compendiis ⲓ̅ⲩ̅ ⲕ̅ⲩ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in extremis paginis fasciculorum. Crux in fronte libri (f. 2ᵛ) portaque triplex in margine summo f. 3 atramento pictae sunt atque coloribus rubro et croceo. Subscriptio librarii in f. 109: ⲁϥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ | ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁϩⲓ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲫⲁⲣⲙⲟⲩⲑ(ⲓ) ☧ ☧ ͵ⲁ̅ⲝ̅ⲃ̅ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲟ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀|ϫⲱⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲛⲁⲓ « Explicit in pace Dei, die decima mensis pharmuthi epochae martyrum 1062 (5 apr. 1346), Christo regnante super nos in misericordia sua ». Manus alt. scripsit in mg.: ͵ⲁⲥⲗⲃ سنة للشهدا « Martyrum annus 1232 ». Librarii videtur deprecatio in imo folio minio scripta: | اذكر يا رب عبدك الخاطى يوسف واغفر له جميع خطاياه امين امين امين « Memento, Domine, servi tui Ioseph peccatoris dimitteque ei omnia peccata sua. Amen. Amen. Amen ». F. 110ᵛ probatio calami. Notae codicis in f. 2: *P*(etri a) *V*(alle) *6* et *Nov*(us) *11* necnon *10* atramento pallido. F. 2ᵛ manu saec. XVII: *Euangelio di S. Giouanni in lingua Coptica cioè Egittiaca, et in lingua Arabica.* Ff. 1, 109ᵛ, 110ʳ vac.

In dorso tegumenti membranacei numerus *11* auro impressus.

12 (olim 2). Saec. XIV et XVI, chart., mm. 363 × 250-260, ff. 418, linn. 24.

Epistolae s. Pauli et catholicae, necnon Actus apostolorum bohairice et arabice, cum numeris capitum et sectionum in marginibus scriptis. Foliis quibusdam amissis saeculoque XVI suppletis, textum copticum partis pristinae codicis contulit Georgius Horner, qui accuratae codicem (K) enarravit, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, t. III, Oxonii, 1905, pp. XXXIX-XLI, notata similitudine textus cod. Vatic. copt. 12 et cod. Parisiensis copt. 21; ibid., p. XXIX. David Wilkins antea codicem inspexisse videtur, cum dixerit, *Novum Testamentum Aegyptium*, Oxonii, 1716, p. IX: « Eadem (i. e. Epistolae et Actus Apostolorum) quoque continentur Codice XVII in *Vaticana* ». Codex enim 12 solus est qui eadem contineat ac Vat. 14 modo ab auctore citatus; etsi praeterea num. 17 nullibi in eo appareat, hoc ipso numero (perperam 71 scripto) notatur apud Athanasium Kircher, *Prodromus Coptus sive Aegyptiacus*, Romae, 1636, p. 194.

1 (f. 2) Epistolae s. Pauli XIV. [1] Ad Romanos, cuius textus primigenius inc. (f. 17) in 7, 1 ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ تحب على الرجل ; des. (f. 46ᵛ)

ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ⲉ̀ⲣⲱⲙⲏ ⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ⲓⲥϫⲉⲛ̀ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲫⲟⲓⲃⲏ ϯⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲉⲛⲭⲣⲉⲉⲥ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ,ⲁ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲕ̅ⲁ̅ « Explicit epistola, quam scripsit Romam, scribens Corinthi, et misit per Phoeben, diaconissam ecclesiae quae est Cenchris. Stichi M, capita XXI », arabice autem: كملت الرسالة الى اهل رومية وكان قد كتب بها من قرنتية وارسلها على يد فوبى خادمة كنيسة قنكراوس اصحاح ا اول روس احد وعشرين راسا ولله المجد « Absoluta est epistola ad Romanos. Scripsit autem eam Corinthi et misit eam per manum Phoebes diaconissae ecclesiae Cenchris. Sectio prima. Capita unum et viginti. Deo autem gloria ». Titulus, qui alt. manus est, sic se habet (f. 2): ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله et نبتدى بمعونة الله سبحانه وحسن ارشاده بكتاب الرسايل « Incipimus cum auxilio Dei, cui laus, et pulchro regimine eius librum epistolarum », tandem ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲏ ⟨ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲩⲗ⟩ⲟⲥ ⟨ⲡⲓ⟩ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ et ⲡⲣⲟⲥ ⲣⲱⲙⲁⲟⲩⲥ (sic) ⲁ̅. Rom. 7, 1 ⲣⲱⲙⲓ – 4 ⲉⲧⲙⲱⲟⲩⲧ bis scripta exstant, f. 16ᵛ iterata, quamvis legerentur in f. 17; haec vero pagina triplici ductu cancellata est ter praemissa voce نقلت « exscripsi ». ² (f. 47) Ad Corinthios I, praemisso solo coptico titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲁ̅, et sic deinceps initio aliarum epistolarum, nonnullis exceptis suo loco notandis; suppletis 15, 24 ϩⲟⲧⲁⲛ – 33 ⲛⲓⲥⲁ||ϫⲓ (f. 87) paucisque verbis in imo f. 85 (15, 7, 12), des. (f. 92ᵛ): ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ,ⲁ̅ⲝ̅ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲕ̅ⲃ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲡ̅ⲇ̅ « Explicit epistola prima ad Corinthios (cod. Corinthi); in pace Dei. Stichi MLX, capita XXII, parva autem LXXXIV »; arabice: كملت الرسالة الاولى الى اهل قرنتية بسلام الرب استخات ,ⲁ̅ⲝ̅ روسها ⲕ̅ⲃ̅ صغير ⲡ̅ⲇ̅. ³ (f. 93) Ad Corinthios II; des. (f. 122ᵛ) sola subscriptione arabica: كملت الرسالة الثانية الى اهل قرنتية بمعونة الله « Absoluta est epistola altera ad Corinthios per auxilium Dei ». Capita numerantur XII in mg., sectiones vero seu capita parva XLIX. ⁴ (f. 123) Ad Galatas; des. (f. 137ᵛ) sola subscriptione arabica: كملت الرسالة الى اهل غلاطيا وكان كتب بها من رومية وبعث بها مع طيطس تلميذه ولله المجد كثيرا « Absoluta est epistola ad Galatas; scripsit autem eam Romae et misit eam per Titum discipulum suum. Gloria multa Deo ». Capita VI, sectiones XXX numerantur in marg. ⁵ (f. 138) Ad Ephesios, praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲫⲉⲥⲟⲥ رسالة افسوس ; des. (f. 153): كملت الرسالة الى اهل افسس وكان كتب بها من رومية وبعث بها مع طيطس ولله المجد دائما

« Absoluta est epistola ad Ephesios; scripsit autem eam Romae et misit eam per Titum. Gloria Deo semper ». Capita in mg. numerantur VI, sectiones XXX. [6] (f. 153v) Ad Philippenses, titulo praemisso ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ; des. (f. 164) subscriptione coptica tantum: ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ· ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲉ (sic) ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲟⲩⲟⲣ⟨ⲡ⟩ⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ | ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ⲡⲁⲫⲣⲟⲧⲓⲧⲟⲥ· ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲥ̅ⲓ̅ⲏ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲇ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲕ̅ⲁ̅ « Absoluta est epistola ad Philippenses, scripta Romae et missa per Timotheum et Epaphroditum. Stichi CCXVIII, capita IV, parva autem XXI ». [7] (f. 164v) Ad Colossenses, praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲥⲁⲓⲥ (cod. فولاصاس) رسالة قولاصايس; des. (f. 175): ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲥⲁⲓⲥ· ⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ· ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲧ̅ⲓ̅ⲏ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲕ̅ⲅ̅ « Explicit epistola Pauli apostoli, quam scripsit ad Colossenses; scripsit eam Romae et misit eam per Tychicum Onesimumque et Marcum, discipulos suos. Stichi CCCXVIII, capita VI, parva autem XXIII ». [8] (f. 175v) Ad Thessalonicenses I, praemisso titulo ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲁⲩⲗⲟⲩ ⲏ̅ ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁ̅ رسالة تسالونيقي الاول; des. (f. 184v): ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲏⲛⲁⲥ· ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲓⲗⲟⲩⲁⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲉ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲓ̅ⲏ̅ « (Epistola) ad Thessalonicam explicit, scripta Athenis et missa per Silvanum Timotheumque discipulos eius (Pauli). Stichi CCCXII, capita V, parva autem XVIII ». [9] (f. 185) Ad Thessalonicenses II, praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗ(ⲟ)ⲛⲓⲕⲏ ⲃ̅ ⲏ̅ (sic perperam pro ⲑ̅) تسالونيق الثانية; des. (f. 190): ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ· ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲗⲁⲟ̀ⲇⲓⲕⲓⲁ̀ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ ϛ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ· ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲅ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲏ̅ « Explicit epistola secunda ad Thessalonicam, scripta Laodiceae; misit eam per Tychicum et Timotheum discipulos suos. Stichi CLXXXV, capita III, parva autem VIII ». [10] (f. 190v) Ad Timotheum I, des. (f. 202): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲁ̅ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲉⲛⲛⲁⲥ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲧⲟⲥ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ· ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲩ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲕ̅ⲍ̅ « (Epistola) ad Timotheum I explicit; scripta est Athenis, missa est per Titum, discipulum eius (Pauli). Stichi CCCC, capita VI, parva autem XXVII ». [11] (f. 202v) Ad Timotheum II,

praevia inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲃ̄ رسالة طيموثاوس الثانية ; des. (f. 210v): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲃ̄ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ · ⲁϥⲟⲩⲟⲣ⟨ⲡ⟩ⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲥ̄ⲡ̄ⲉ̄ ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲅ̄ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲓ̄ⲑ̄ « (Epistola) ad Timotheum II explicit, quam scripsit Romae; missa est per Onesimum. Stichi CCLXXXV, capita III, parva autem XIX ». [12] (f. 211) Ad Titum, praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲥ رسالة طيطس ; des. (f. 215v): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲥ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲕⲟⲡⲟⲗⲓⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲁⲣⲧⲏⲙⲁ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ · ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ϥ̄ⲋ̄ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲃ̄ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲑ̄ « (Epistola) ad Titum explicit, scripta Nicopoli; et misit eam per Artemam discipulum suum. Stichi XCVI, capita II, parva autem IX ». [13] (f. 216) Ad Philemonem, praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲙⲱⲛ رسالة فيلمون ; des. (f. 218): ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲙⲱⲛ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ⲇⲉ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ · ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ · ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲙ̄ⲏ̄ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̄ « (Epistola) ad Philemonem explicit; scripta est Romae et misit eam per Onesimum discipulum suum. Stichi XLVIII, caput I ». [14] (f. 218v) Ad Hebraeos, praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲉⲟⲥ ⲓ̄ⲁ̄ رسالة العبرانيين ; des. (f. 252): ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲉⲟⲥ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ · ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ϯϩⲩⲧⲁⲗⲓⲁ̀ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ · ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲯ̄ⲛ̄ⲉ̄ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲓ̄ⲁ̄ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲝ̄ⲃ̄ « (Epistola) ad Hebraeos explicit, quam scripsit in Italia; misit eam per Timotheum. Stichi DCCLV, capita XI, parva autem LXII ».

2 (f. 252v) Epistolae catholicae. [1] Iacobi epistola, praemisso titulo ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗ(ⲏ) ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ ⲁ̄; des. (f. 264): ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲧ̄ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲑ̄ « Epistola Iacobi explicit. Stichi CCC, capita IX ». [2] (f. 264v) Petri I, praemisso titulo ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲁ̄ بطرس الاول ; des. (f. 277): ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗ(ⲏ) ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲁ̄ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Epistola Petri I explicit ». [3] (f. 277v) Petri II, praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲃ̄ رسالة بطرس الثانية; des. (f. 285v): ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲃ̄ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲇ̄ ⲥⲧⲩⲭⲟⲛ ⲕ̄ⲏ̄ « Epistola Petri II explicit. Capita IV, stichi XXVIII ». [4] (f. 286) Iohannis I, praemisso titulo ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲁ̄; des. (f. 297v): كملت رسالة يوحنا الاولى ولله المجد دائما ابدا « Absoluta est epistola Iohannis prima. Deo autem gloria semper in aeternum ». [5] (f. 298) Iohannis II, praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲃ̄ يوحنا الثانية ; des. (f. 299) sine subscriptione. [6] (f. 299v) Iohannis III,

praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲅ̄ رسالة يوحنا الثالثة; des. (f. 301): كملت رسالة يوحنا الثالثة بعون الله امين « Absoluta est epistola Iohannis tertia per auxilium Dei. Amen ». 7 (f. 301v) Iudae, praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲓⲟⲩⲇⲁⲥ رسالة يهودا; des. (f. 304v) كملت رسالة يهودا وهى كمال رسايل الابا الاطهار الحواريين صلاتهم معنا امين « Absoluta est epistola Iudae; et hic est finis epistolarum patrum purorum apostolorum, preces eorum nobiscum. Amen ».

3 (f. 305) Actus Apostolorum, praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲡⲣⲁⲝⲓⲟⲛ ⲧⲟⲛ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲛ بسم الله قصص الرسل الاطهار ar.: « In nomine Dei. Actus apostolorum sanctorum »; des. (f. 416v) sine subscriptione, solis verbis in columella arabica additis ولله الحمد « Deo autem gloria ». Suppleta sunt saec. XVI Act. 20, 25 ϯⲉ̀ⲙⲓ – 21, 31 ϧⲟⲑⲃⲉϥ (ff. 386-389) et 24, 4 ⲙ̀ⲙⲟⲕ 2° – 15 ⲛ̀ⲟⲩϩⲉⲗⲡⲓⲥ (f. 399). Cf. de indole textus F. Foakes Jackson et Kirsopp Lake, *The beginnings of Christianity*, part. I, *The Acts of the Apostles*, vol. III, *The Text*, ed. J. H. Ropes, Londini, 1926, pp. 357-371, appendix V auctore Herbert Thompson.

Codex fasciculis quadraginta tribus confectus est, e quibus perierunt primi duo, primum folium tertii, secundum decimi, folia quattuor ultima quadragesimi, folium primum quadragesimi primi, duoque ultima folia, ut vid., quadragesimi tertii, quae vacua erant vel subscriptionem Actuum Apostolorum et totius libri continebant. Fere omnes fasciculi quiniones erant, decimus tamen et trigesimus tertius integri novem folia tantum habent; quaterniones autem sunt decimus quartus et trigesimus nonus. Notae, quae unciales sunt, conspiciuntur in ang. sup. int. primae et ultimae paginae uniuscuiusque fasciculi prima manu scriptae, habenturque formulae, varie distributae: ⲕ̄ⲉ̄ ⲟ̄ ⲑ̄ⲥ̄, ⲓ̄ⲩ̄ ⲭ̄ⲩ̄, ⲡ̄ⲁ̄ ϭ̄ⲥ̄ « Dominus meus », ⲩ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲥ̄, ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « miserere mei ». Omittitur tamen formula in f. 252v, ultimo scil. fasciculi vigesimi sexti, ubi principium habent epistolae catholicae, titulo in fascia diversi coloris incluso. Tituli qui leguntur in summis paginis, vel rectis tantum, vel omnibus inde a principio epistolae ad Hebraeos, alterius manus sunt; omnino desiderantur in Actibus Apostolorum. Sola ff. ⲃ̄ – ⲓ̄ⲅ̄, quae sunt suppletoria, coptice numerantur, in paginis aversis. Cum notae, quas arabicas vocamus, paulo post codicis translationem in Occidentem non uno in loco perperam scriptae fuissent, nuper codex denuo numeratus est notis impressis in paginis imis.

Scriptura partis pristinae codicis, quae lineis suspenditur forma impressis in charta, fere eiusdem indolis est ac scriptura cod. Vat. 11 an. 1346, aliquantulum tamen grandior. Praeterea Georgius Horner nonnullam ornamentorum similitudinem notavit cum codice Parisino Bibl. Nat. copt. 21, an. 1338, op. laud., t. III, p. XXIX. Litteris gracilioribus in copticis subscriptionibus usus, librarius exaravit litteris grandioribus et crassioribus, sive rotundis, sive in altum productis, unam, duas vel tres lineas in principio epistolarum et Actuum. Minio scripta sunt tituli epistolarum, capitum numeri

eorumque litterae initiales quam plurimae, duae primae lineae uniuscuiusque capitis in utraque lingua, interpunctionis signa aliaque ad testimonia V. T. demonstranda, in marginibus posita; tactae vero sunt litterae maiores in principio versiculorum, litterae ϥ et ϧ, lineolae quae notas numericas tegunt et verba compendiata. Auro illita est linea prima epistolarum Cor. I et II, Eph., Gal., minio Iac. Litterae maximae in principio aliarum epistolarum et Actuum, fasciae quae titulos superant vel continent, necnon ornamenta, quibus capita notantur in margine, atramento confecta sunt pigmentisque croceo, rubro et viridi. Fascia f. 2 suppleti constat atramento, minio et croceo pigmento tantum. Nomen pictoris, ut vid., in fascia f. 138 legitur litteris descendentibus ex utraque parte scriptum ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲥⲓⲙⲱⲛ « pauper Simon ».

Diversa diversi diverso tempore in marginibus scripserunt: verba in textu coptico omissa atramento in ff. 40, 74v, minio in f. 360, lectiones arabicas varias in ff. 110, 117, 157, 183, 199, 209, 368, discrepantias arabicam translationem inter et copticam in ff. 161, 232, 361v, 368, 390v, annotationes pro usu liturgico in ff. 50, 91, 93, 97, 124, 156, 181v, 340, 362v. Cruculae, quae nonnullis in locis ad lectiones definiendas appositae videntur, exaratae sunt atramento pallido. In summo f. 202v legitur nota latina atramento flavo ca. an. 1600, ut vid., exarata: ⟨e⟩*pistu*⟨l⟩*am Timeteus* (sic) *secundam.* F. 1, manu Alexandri Rainaldi *Ep*(isto)*lae omnes B. Pauli Ap*(osto)*li, et Canoniche, et Acta Ap*(osto)*lor*(*um*) | *sermone Aegyptiaco cum interpretatione arabica.* Variae notae codicis: *6*, deinde *N° 2, Nov. 12* et *N° 12.* Codex asseritur ex hereditate Iohannis Baptistae Raimundi apud Angelum Mai, *Catal. Codd. Bibl. Vat. Arab. etc.*, p. 125, sed unde constet nescimus.

Integumentum e corio rubro notam codicis *12* praebet et scuta auro impressa Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

13 (olim 3). Saec. XIII in. et XVI, chart., mm. 318 × 254, ff. I, 261, linn. 23.

Epistolae s. Pauli XIV bohairice et arabice, quae, foliis haud paucis amissis, saec. XVI suppletae sunt. Textum copticum contulit Georgius Horner, codicis (D, pp. suppletae Dr) descriptionem editioni praemittens, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, t. III, Oxonii, 1905, pp. XXII-XXIV. Praemittitur inscriptio libri, quae est alt. man. ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ « cum Deo », بسم الله « in nomine Dei », et هذا الكتاب المبارك يشتمل على رسايل بولس الرسول هم (sic) اربعة عشر رسالة « liber benedictus, qui continet epistolas Pauli apostoli, hae sunt XIV epistolae ». 1 (f. 1) Ad Romanos, solo arabico titulo praemisso: الرسالة الاولى الى اهل رومية « epistola prima, ad Romanos »; textus primigenius inc. (f. 22) 8, 11 ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉϥⲡ︦ⲛ︦ⲁ︦ « per spiritum suum »; des. (f. 46): ⲡⲣⲟⲥ ⲣⲱⲙⲁⲓⲟⲩⲥ: ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ: ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲫⲟⲓⲃⲏ ϯⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ: ⲥⲧⲓⲭⲟⲥ ⲙ̅ ⲕⲉⲫ(ⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲕ̅ⲁ̅ « Ad Romanos: scripta Corinthi; misit eam per Phoeben diaconissam. Stichi M, capita XXI », arabice: كملت الرسالة التى

كتبت الى اهل (suprascr.) رومية وكان كتب بها من قورنثية وبعث بها مع فوبي الاخت خادمة كنيسة قنكراوس والسبح لله « Absolvitur epistola quae scripta est ad Romanos, et scripsit eam Corinthi et misit eam per Phoeben sororem, diaconissam ecclesiae Cenchrarum. Laus autem Deo ». [2] (f. 46v) Ad Corinthios I praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ ⲁ̅ · ⲃ̅ et الرسالة الثانية الى اهل قورنثيوس « epistola secunda, ad Corinthios »; 13, 1 ⲛⲉⲙ ⲫⲁⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ – ⲛϫⲉ[ⲡⲓⲧⲉⲗⲓⲟⲛ] (f. 80) et 15, 13 ⲓⲉ ⲟⲩⲇⲉ – 24 ⲛⲁⲣⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ (f. 87) suppletis, des. (f. 93v): ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ ⲁ̅: ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ: ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲁ: ⲛⲉⲙ ⲁ̀ⲭⲁⲓ̈ⲕⲟⲥ: ⲥⲧⲓⲭⲟ(ⲥ) ,ⲁ̅ⲝ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲕ̅ⲃ̅ « Ad Corinthios I, scripta Ephesi, per Stephanam et Achaicum. Stichi MLX, capita XXII »; تمت الرسالة الاولى الى اهل قورنثيوس وكتبت من افسوس وانفدت مع اصطافانا وخيقوس « Absoluta est epistola prima ad Corinthios; scripta est Ephesi et impensum est a Stephana et Achaico ». [3] (f. 94) Ad Corinthios II praemisso titulo ⲅ̅ ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲃ̅ et الرسالة الى اهل قورنثيوس ايضا وهي الثالثة في العدد « epistola secunda ad Corinthios quoque, quae est tertia in serie; suppletis 10, 9 ⲛⲱⲧⲉⲛ – 16 ⲟⲩⲕⲁⲛⲟⲩⲛ {ⲛϣⲉⲙ} (f. 116) et 11, 7 ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ – 12, 21 ⲙ̀ⲡⲟⲩⲉⲣⲙⲉⲧⲁ̀ⲛⲟⲓⲛ (ff. 118-123), des. (f. 125v): ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ ⲃ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ: ⲛ̀ⲧⲉ ⲑⲙⲁⲕⲉⲇⲟⲛⲓⲁ̀: ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲧⲟⲥ: ⲛⲉⲙ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ: ⲥⲧⲓⲭⲟ(ⲥ) ⲭ̅ⲛ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲓ̅ⲃ̅ « Ad Corinthios II, scripta Philippis Macedoniae; misit eam per Titum et Lucam. Stichi DCLV, capita XII »; arabice: كملت الرسالة الثانية الى اهل قورنثيوس وكان كتب بها بفيلفوس ماقدونية وبعث بها مع ططوس ولوقا والسبح لله « Absoluta est epistola secunda ad Corinthios; scripsit autem eam Philippis Macedoniae et misit eam per Titum et Lucam. Et laus Deo ». [4] (f. 126) Ad Galatas, titulo imposito ⲡⲣⲟⲥ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ ⲇ̅ et الرسالة الرابعة الى اهل خلاطية « epistola quarta, ad Galatas »; suppletis 5, 9-18 (f. 138), des. (f. 141v): ⲡⲣⲟⲥ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ: ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ: ⲥⲧⲓⲭⲟ(ⲥ) ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅: ⲕⲉⲫⲁⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲋ̅ « Ad Galatas, scripta Romae. Stichi CCCXII, capita VI »; arabice: كملت الرسالة الى اهل خلاطية وكان كتب بها من رومية وبعث بها مع فرموبوس ⟨و⟩ططوس تلميذه والسبح لله « Absoluta est epistola ad Galatas; scripsit eam Romae et misit eam per (Fortunatum?) et Titum discipulum suum. Gloria autem Deo ». [5] (f. 142) Ad Ephesios, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲓⲟⲩⲥ ⲉ̅ et الرسالة الخامسة الى اهل افسس « epistola quinta, ad Ephesios »; suppletis 6, 13 ⲉ̀ⲟϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲑⲏ-

ⲛⲟⲩ 1º – 21 (f. 157), des. (f. 158): **ⲡⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲓⲟⲩⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ: ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ: ⲥⲧⲟⲓⲭⲟⲥ ⲧⲓⲃ: ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲱⲛ ⲋ** « Ad Ephesios; scripta Romae, misit eam per Tychicum. Stichi CCCXII, capita VI »; arabice: كملت الرسالة الى اهل افسوس وكان كتب بها من رومية و بعث بها مع طوخوقوس والسبح لله « Absoluta est epistola ad Ephesios; scripsit eam Romae et misit eam per Tychicum. Laus Deo ». [6] (f. 158v) Ad Philippenses, praemisso titulo **ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥⲓⲟⲩⲥ ⲋ** et الرسالة السادسة الى اهل فيليفوس « Epistola sexta, ad Philippenses »; suppletis 1, 5 [**ⲉⲧⲁⲥ**]-**ϣⲱⲡⲓ** – 24 (ff. 159, 160) et 4, 18 **ⲛ̀ⲛⲉⲧⲉⲛⲛⲱⲧⲉⲛ** – 23, des. man. alt. (f. 169) in sola arabica subscriptione manu currenti scripta: كملت رسالة فيلبوسيوس وكان كتب بها من رومية وبعث بها مع طيماثاوس وابفروديطوس والسبح لله دائما ابدا « Absoluta est epistola ad Philippenses; scripsit eam Romae et misit eam per Timotheum et Epaphroditum. Laus Deo semper et in aeternum ». [7] (f. 169v) Ad Colossenses, praemissa inscriptione alt. man. **ⲡ̀ⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲥⲁⲓⲥ** رسالة قولاسايس ; textus primigenius inc. 1, 5 (f. 170), des. autem 4, 16 **ⲗⲁⲟⲇⲓⲕⲓⲁ** 2º (f. 179v); subscriptio est alt. man. (f. 180): **ⲡⲣ(ⲟⲥ) ⲕⲟⲗⲁⲥⲥⲁⲓⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ · ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ · ⲛⲉⲙ ⲭⲁⲓⲕⲟ · ⲛⲉⲙ ⲟ̀ⲛⲓⲥⲓⲙⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ · ⲥⲧⲩ(ⲭⲟⲥ) ⲧⲓⲏ · ⲕ(ⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ) ⲋ** « Ad Colossenses; scripta Romae, missa per Tychicum, Achaicum, Onesimum et Marcum. Stichi CCCXVIII, capita VI »; arabice: كملت الرسالة الى اهل قولاسايس وكان كتب بها من رومية وبعث بها مع طيخيقوس وناسموس ومرقس والمجد لله « Absoluta est epistola ad Colossenses; scripsit autem eam Romae et misit eam per Tychicum, Onesimum et Marcum. Gloria autem Deo ». [8] (f. 180v) Ad Thessalonicenses I, titulo alt. man. praemisso **ⲡ̀ⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁ** et رسالة تسالونيقى الاولى « epistola Thessalonicae prima »; suppletis 1, 1-3 **ⲡⲭ̅ⲥ̅ }ⲙ{** et 4, 9 **ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ** – 17 (f. 187), des. (f. 190): **ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲓⲥ ⲁ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲏⲛⲁⲥ: ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲓⲗⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ: ⲥⲧⲓⲭⲟⲥ ⲧⲓⲃ: ⲕⲉⲫ(ⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲉ̅** « Ad Thessalonicenses I; scripta Athenis, missa per Silvanum et Timotheum. Stichi CCCXII, capita V »; arabice: كملت الرسالة الاولى الى اهل تسالونيقى وكان كتب بها من اثينوس وبعث بها مع طيماثاوس وسلوانس والسبح لله « Absoluta est epistola prima ad Thessalonicenses; scripsit autem eam Athenis et misit eam per Timotheum et Silvanum. Laus Deo ». [9] (f. 190v) Ad Thessalonicenses II, praemisso titulo **ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲏⲕⲏ ⲃ ⲑ** et الرسالة التاسعة

وهى الثانية الى اهل تسالونيقى « epistola nona, quae est secunda ad Thessalonicenses »; des. (f. 195v): ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲓⲥ ⲃ̄ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁⲑⲏⲛⲁⲥ: ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲓⲗⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ: ⲥⲧⲓⲭⲟⲥ ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫ(ⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ) ⲅ̄ « Ad Thessalonicenses II; scripta Athenis, missa per Silvanum et Timotheum. Stichi CLXXXV, capita III »; arabice: كملت الرسالة الى اهل تسالونيق وهى الثانية وكان كتب بها من لاديقية وبعث بها مع طيماثاوس واخيقوس « Absoluta est epistola ad Thessalonicenses, quae est secunda; scripsit autem eam Laodiceae et misit eam per Timotheum et Achaicum ».

10 (f. 196) Ad Hebraeos, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲁⲓⲟⲩⲥ · ⲓ̄ et الرسالة العاشرة الى العبرانيين « epistola decima, ad Hebraeos »; des. (f. 230v): ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲁⲓⲟⲩⲥ: ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ: ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ: ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲯ̅ⲛ̅ⲉ̅: ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲓ̅ⲃ̅ « Ad Hebraeos; scripta Romae, missa per Timotheum. Stichi DCCLV, capita XII » et arabice: كملت الرسالة الى العبرانيين وكان كتب بها من انطاليا (sic) وبعث بها مع طيماثاوس « Absoluta est epistola ad Hebraeos; scripsit autem eam in Italia et misit eam per Timotheum ».

11 (f. 231) Ad Timotheum I, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲛ ⲁ̄ ⲓ̅ⲁ̅ et الرسالة الحادية عشر وهى الاولى الى طيماثاوس « epistola undecima quae est prima ad Timotheum »; suppletis 1, 18-3, 13 ⲟⲩⲛⲓϣϯ (ff. 233-5) et inde a 5, 10 ϫⲉ ⲁⲛ (ff. 239 sqq.), des. alt. manu (f. 242v): ⲡⲣⲟⲥ ·ⲧ· ⲁ̄ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲑ̀ⲙⲁⲕⲁⲗⲟⲛⲓⲁ̀ ⲕⲁⲫⲁⲗⲉⲱⲛ « Ad T(imotheum) I; scripta in Macedonia. Capita (spatio vacuo relicto cum iam desiderantur in mg., inde a f. 239, numeri sectionum) », et arabice: كملت الرسالة الاولة (sic) الى طيماثاوس التى كتبت من ماقدونية والسبح لله دائما ابدا « Absoluta est epistola prima ad Timotheum, quae scripta est in Macedonia. Gloria autem Deo semper et in aeternum ».

12 (f. 243) Ad Timotheum II, manu alt. scripta, cui praemittitur titulus ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑ(ⲉⲟⲛ) ⲃ̄ et رسالة طيماثاوس « epistola Timothei »; des. (f. 251v) sine ulla subscriptione.

13 (f. 252) Ad Titum, item manu alt., praemisso titulo ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲧⲓⲧⲟⲥ dein, minio, ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲥ; arabice: رسالة طيطس « epistola Titi »; des. (f. 258): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲛ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲕⲟⲡⲟⲗⲓⲥ ⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉ̀ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲕⲁⲗⲟⲛⲓⲁ̀ · ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲃ̄ « Ad Titum; scripta Nicopoli; fuit episcopus ecclesiae Macedoniae. Capita II », et arabice: كملت رسالة طيطس وكان كتب بها من نيقا المدينة وارسلها مع ارطما تلميذه الذى صار اسقف ماقدونية وهى فصلين « Absoluta est epistola Titi; scripsit eam Nicopoli (*Niqā al-madīnah*) et misit eam per discipulum suum Artemam, qui factus

est episcopus Macedoniae. Haec est duorum capitum ». 14 (f. 258^{v}) Ad Philemonem, manu alt. scripta, cum titulo ⲡ̀ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲏⲙⲱⲛ et رسالة فيلمون « epistola Philemonis »; des. (f. 261): ⲡ̀ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲏⲙⲱⲛ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ « Ad Philemonem; scripta Romae, per Onesimum », et arabice: كملت رسالة فيلمون كتبت من رومية وارسلت مع اناسيموس « Absoluta est epistola Philemonis; scripta est Romae et missa per Onesimum ». In parte pristina codicis notantur in margine: numeri capitum litteris copticis, numeri sectionum notis numericis cursivis, nomina tandem librorum V. T., qui ab apostolo inducuntur. Ubi valet observare numerum epistolae numeris sectionum subscriptum ordini codicis non respondere, cum sit in epistola ad Hebraeos 14, in epp. I Tim.–Philem. 10-13. Codicis initium (Rom. 1, 1-10, 18 pro parte bohairica, 1, 1-10, 13 pro parte arabica) transcripsit Raphael Tuki in cod. Borgiano copt. 129.

Folia pristina, quae supersunt, scil. ff. 22-79, 81-86, 88-115, 117, 124-137, 139-156, 158, 161-168, 170-179, 181-186, 188-232, 236-238, fasciculorum sunt 3-24 codicis originalis, qui constabat quinionibus in ang. sup. int. extremarum paginarum signatis. Fasciculi decimus quartus, decimus sextus et decimus octavus perdiderunt folium unum, nonus, duodecimus, decimus septimus et decimus nonus folia duo, tertius et vigesimus quartus tria, decimus tertius quinque. Librarius paginas supputavit, eas signans in ff. aversis atque in f. primo recto uniuscuiusque fasciculi, notis uncialibus; titulos scripsit in margine summo ff. aversorum, praemisso epistolarum singularum numero; inscriptiones apposuit in paginis extremis fasciculorum, ut mos est: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲕ̅ⲩ̅ ⲑ̅ⲩ̅. In foliis suffectis, paginae numeratae sunt quam plurimum in paginis aversis notis uncialibus inde a f. 80^{v}, quandoque tamen et notis cursivis in paginis rectis, post vero f. 250^{v} in paginis aversis tantum notis cursivis. Tituli pauci arabice in ff. 119^{v}, 120^{v}, 121^{v}-132^{r}, coptice in ff. 241, 242, 245^{v}, 246^{v}, 247^{v}, 248^{v}. Mox vero folia omnia denuo signata sunt in ang. sup. ext. paginarum rectarum notis copticis cursivis. Tandem, codice Romam advecto, notis, quas arabicas vocant, folia bis numerata sunt, primum inde a f. I in ang. sup. int., postea inde a f. 1 in ang. sup. ext., quam numerationem ut recentiorem, secuti sumus. De indole scripturae copticae codicis primigenii, vide dicta de cod. Vat. copt. 9 an. 1205 collato cum cod. Orient. Musei Britannici 1315 an. 1208, qui eiusdem sunt manus. Scriptura vero arabica haud parum differt a scriptura cod. Vat. copt. 9, cum librarius cod. 13 saepius utatur litterulis suppositis ad litteras sine punctis dignoscendas, solusque apice angulato suprascripto signet litteram س. Ductus ad definiendum spatium scripturae, quae suspenditur, forma impressi sunt in charta. Minio scripta sunt in columna coptica prima linea cuiusque capitis et interpunctionis signa, in margine notae sectionum, nomina librorum V. T. et aliquando puncta quibus loci V. T. laudati distinguuntur, in columella arabica nihil. Minio afficiuntur litterae maiores in principio versiculorum necnon, licet non continuo, litt. ⲝ, ⲫ, ϥ, ϩ, ϧ et ϭ, dum litterae rubrae in principio capitum, vel illae grandiores in prima linea epistolarum nigro tactae sunt. In foliis suffectis, rubro scripta sunt

tituli epistolarum bini, prima linea cuiusque capitis, ubi capita notantur, quandoque etiam in columna arabica, demum, signa interpunctionis columnae copticae. Minio tactae sunt, praeter grandiores et maximas, litterae tantum ⲫ et ϩ, ac lineola, quae nomina compendiata tegit. Atramento scripta sunt arabice nomina librorum V. T. quaedam in foliis suffectis. Atramento delineata pigmentisque decorata croceo rubro et viride conspiciuntur in pristina parte codicis tum litterae maximae in principio epistolarum, tum, ibidem, ornamenta quaedam, fasciae scilicet cum fenestra ad titulos recipiendos, insuper cruces in fine, vel sine inscriptione (f. 93) vel cum inscriptionibus ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲛ̅ⲓ̅ ⲕ̅ⲁ̅ « Iesus Christus vincit » (ff. 46, 141ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁ̅ϥ̅ ϭ̅ⲣ̅ⲟ̅ « Iesus Christus vicit » (ff. 190, 230ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, (f. 125ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥ ..., ultima parte inscriptionis deperdita folio resecto (f. 158), stellulae tandem et cruculae in summis paginis extremis fasciculorum. Iisdem pigmentis croceo rubro viridi distincta, sed prorsus diversi generis, sunt ornamenta in foliis suffectis, crux scilicet in f. Iᵛ cum inscriptione ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ inter crucis brachia et litteris ⲁ ⲱ in marginibus summo et imo, necnon porticus quadruplex et littera maxima in f. 1. Foliis quam plurimis in parte inferiori madore pessum datis, aliquot refecta sunt partesque textus quae perierant restitutae. Nota possessionis legitur in f. 8ᵛ, quod amanuensis perperam vacuum reliquerat: ملك الحقير الخاطى يوسف البدوانى كماله للاب (?) المكرم القس سلامة ادام | الله بعمره مما حرر لكل فى سنة اربعة مشتره من المعلم يوحنا معلم الاطفال بحراة زويلة « Pauper et peccator Ioseph al-Badwānī possedit eum (librum) integrum pro patre reverendo presbytero Salāmah, Deus producat vitam eius! quia per quattuor annos omnino liberavit eum, (librum) autem comparavit a magistro Iohanne, qui pueros docet in vico Zuwaylah ». Manus altera addidit: وهو وقف على البيعة الست السيدة لحارة زويلة لايباع ولا يرهن ولا يعار | وليس فيه تصريف بوجه من الوجوه بعد غين مالكه المذكور الحقير الخاطى يوسف البدوانى « Hoc vero est pium legatum ecclesiae dominae Dominae (B. M. V.) in vico Zuwayleh. Non vendatur (liber), nec oppignoretur, nec commodetur, nec in ullo modo sit ei commutatio post obfuscationem possessoris eius memorati, pauperis et peccatoris, Ioseph al-Badwānī ». Deprecatio manu currenti scripta in f. 230ᵛ: اذكر يا رب برحمتك عبيدك بنى المعمودية واحفظهم | وخلصهم من المهامزين بقوة ذراعك | فان لك القدرة على كل شى وانت القوى العزيز الجبار | العباقرة فى الحروب ولك المجد الى ابد الابدين امين والسبح لله « Memento, Domine, in misericordia tua, famulorum tuorum filiorum baptismatis, et custodi eos et salva eos a detractoribus per virtutem brachii tui; tibi vere est potentia in omnia, quia tu validus es, potens et dominans, fortis in bellis. Et tibi gloria in saecula saeculorum. Amen. Laus Deo ». F. I brevis annotatio partim consumpta: ... مرر وضح | الغلط فى العدد « ... aliquoties, patet error in numeris ». Manu Hieronymi Vecchietti: *Portato d'Egitto da me Gir*(olam)*o* | *Vecchietti l'Ano* (sic) *1597* | *Epistole di san Paulo* (sic). In ima pag. manu Alexandri Rainaldi: *Epistolae D*(ivi) *Pauli carachtere Aegyptio, cum interpret*(atio)*ne Arabica;* et eiusdem in frustulo chartae in med. pagina agglutinato: *Io*(hannes) *Baptista Raimundus dono dedit bibliothecae Vaticanae* | *ex Testamento 1614.* Notae codicis *N° 3* cancell., *Nov. 14* et *N° 13.* Sigillum Hieronymi Vecchietti sine atramento impressum semel in f. I et ter in f. 1.

In dorso integumenti, quod est e corio rubro, conspiciuntur nota codicis *13* necnon scuta Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

14 (olim 5). An. 1357 (Mart. 1074, cf. f. 205) et 1504 (Mart. 1220, cf. f. 350), chart., mm. 285 × 198, ff. I, 351, linn. 21 et 17.

Epistolae s. Pauli et catholicae necnon Actus Apostolorum, bohairice cum interpretatione arabica de verbo ad verbum inter lineas scripta quam, quia pedisequa, consulto omittimus. Codicem inspexit David Wilkins, ut ipse testatur, *Novum Testamentum Aegyptium*, Oxonii, 1716, p. IX; varias lectiones contulit Georgius Horner, qui codicem (G, folia suppleta G^{r}) enarravit, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, Oxonii, 1905, pp. XXXI-XXXIII.

1 (f. 1) Epistolae s. Pauli XIV. [1] Ad Romanos, praemisso titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲏ (sic) ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲡⲣⲟⲥ ⲣⲱⲙⲁⲓⲟⲩⲥ ⲁ̅ « Cum Deo. Hae sunt epistolae Pauli apostoli. Ad Romanos. I ». Textu inde a 9, 15 ⲉ̀ϯⲛⲁⲛⲁⲓ (f. 19) suppleto, des. (f. 39^{v}) alt. man. sine subscriptione. [2] (f. 39^{v}) Ad Corinthios I, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲁ̅; inc. textus primigenius (f. 49) 4, 15; des. (f. 75^{v}): ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲁ ⲛⲉⲙ ⲁ̀ⲭⲁⲓ̀ⲕⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ,ⲣ̅ⲝ̅ ⲕⲉⲫⲁ(ⲗⲉⲟⲛ) ⲕ̅ⲃ̅ ⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲡ̅[ⲇ̅] ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲓ̅ ⲛⲓⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲁⲗⲉⲁ̀ ⲓ̅ⲍ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ « (Epistola) ad Corinthios, scripta Ephesi, (missa) per Stephanam et Achaicum. Stichi DCCCCLX, capita XXII, parva LXXXIV, graeca X, testimonia Veteris (Testamenti) XVII testimonia ». [3] (f. 76) Ad Corinthios II, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲥ ⲃ̅ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 99^{r}): ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲃ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲑⲙⲁⲕⲉⲗⲟⲛⲓⲁ̀ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲧⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲭ̅ⲛ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲓ̅ⲃ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲍ̅ ⲛⲓⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ ⲓ̅ⲁ̅ « (Epistola) ad Corinthios II, scripta Philippis Macedoniae, missa per Titum et Lucam. Stichi DCLV, capita XII, parva L, graeca VII, testimonia XI ». [4] (f. 99^{v}) Ad Galatas, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 110^{v}): ⲡⲣⲟⲥ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲕ̅ⲑ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲇ̅ ⲛⲓⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ ⲓ̅ⲁ̅ « (Epistola) ad Galatas, scripta Romae. Stichi CCCXII, capita VI, parva XXIX, graeca IV, testimonia XI ». [5] (f. 111) Ad Ephesios, titulo praemisso ⲡⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 123^{v}): ⲡⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲗ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲅ̅ ⲛⲓⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ ⲋ̅ « (Epistola) ad Ephesios, scripta Romae, missa per Tychicum. Stichi CCCXII, capita VI, parva XXX, graeca III, testimonia VI ». [6] (f. 123^{v}) Ad Philippenses, titulo praemisso ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 132^{v}): ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲓⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ

ⲣⲱⲙⲏ ⲁϥⲟⲩ{ⲟⲩ{ⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ⲡⲁⲫⲣⲟⲇⲓⲧⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲤⲚⲎ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲕⲁ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲅ̅ « (Epistola) ad Philippenses, scripta Romae; misit eam per Timotheum et Epaphroditum. Stichi CCLVIII, capita IV, parva XXI, graeca III ». [7] (f. 133) Ad Colossenses, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲁⲓⲁⲥ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 141ᵛ): ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲁⲓⲁⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲏⲛⲁⲥ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲩⲭⲓⲕⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲦⲒⲂ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲕⲃ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲃ̅ « (Epistola) ad Colossenses, scripta Athenis; misit eam per Tychicum, Onesimum et Marcum. Stichi CCCXII, capita VI, parva XXII, graeca II ». [8] (f. 141ᵛ) Ad Thessalonicenses I, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁ̅ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 150): ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲏⲛⲁⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲓⲗⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲦⲒⲂ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲓ̅ⲏ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲃ̅ « (Epistola) ad Thessalonicenses I, scripta Athenis, (missa) per Silvanum et Timotheum. Stichi CCCXII, capita IV, parva XVIII, graeca II ». [9] (f. 150) Ad Thessalonicenses II, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲃ̅ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 154ᵛ): ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲃ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲑⲏⲛⲁⲥ ⲁϥⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲓⲗⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲅ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲏ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲁ̅ « (Epistola) ad Thessalonicenses II, scripta Athenis; misit eam per Silvanum et Timotheum. Stichi CLXXXV, capita III, parva VIII, graecum I ». [10] (f. 154ᵛ) Ad Hebraeos, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ϩⲉⲃⲣⲉⲟⲥ; des. (f. 182): ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲁⲓⲟⲩⲥ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲯ̅ⲛ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲓ̅ⲁ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲝ̅ⲁ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲋ̅ ⲛⲓⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ ⲗ̅ⲉ̅ « (Epistola) ad Hebraeos, scripta Romae; misit eam per Timotheum. Stichi DCCLV, capita XI, parva LXI, graeca VI, testimonia XXXV ». [11] (f. 182) Ad Timotheum I, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲁ̅ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 191ᵛ): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲁ̅ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲗⲁⲟ̀ⲇⲓⲕⲓⲁ̀ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲥ̅ⲡ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲋ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲕ̅ⲋ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲅ̅ « (Epistola) ad Timotheum I, scripta Laodiceae. Stichi CCLXXX, capita VI, parva XXVI, graeca III ». [12] (f. 191ᵛ) Ad Timotheum II, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲛ ⲃ̅ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 199): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲥ ⲃ̅ⳁ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲗⲁⲟ̀ⲗⲓⲕⲓⲁ̀ ⳁⲙⲉⲧⲣⲟⲡⲟⲗⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⳁⲫⲣⲓⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉⲛ ⲃⲁⲕⲁⲧⲓⲁ̀ⲛⲏⲥ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲅ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲓ̅ⲏ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲃ̅ « (Epistola) ad Timotheum II, scripta Laodiceae, in metropoli Phrygiae Pacatianae. Stichi CLXXXV, capita III, parva XVIII, graeca II ». Georgius Horner erravit, cum voluerit pro ⲃⲁⲕⲁⲧⲓⲁⲛⲏⲥ intelligere « Cappadociam », op. laud., t. III, p. 611, necnon Angelus Mai scribens in catalogo: « missa per Vaca-

tianum (id nomen inauditum) », *Scriptorum veterum nova collectio*, t. V, part. II, p. 129. Pacatiana enim Phrygiae pars illa est, ad occidentem Bithyniae, in qua sita est Laodicea (W. Pape, *Wörterbuch der griechischen Eigennamen*, ed. 3ª, Brunsvigae, 1863-1870, p. 1106), atque citatur in nonnullis codicibus graecis, in subscriptione ep. ad Timotheum I, apud Constantinum Tischendorf, *Novum Testamentum graece*, ed. 8ª maior, t. II, Lipsiae, 1872, p. 865. Notanda est interpretatio arabica مدينة ملك افريقية من قبل واكاديانس « urbs regia Phrygiae (vel Africae, *Ifriqiyyah*) antea *Wakadianis* ». [13] (f. 199) Ad Titum, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲥ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 203): ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲛ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲕⲟⲡⲟⲗⲓⲥ ⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉ̀ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲙⲁⲕⲉⲇⲟⲛⲓⲁ̀ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ϥ̅ⲋ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲃ̅ ⲕⲟⲩⲭⲓ ⲑ̅ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲁ̅ « Ad Titum, scripta Nicopoli; fuit episcopus ecclesiae Macedoniae. Stichi XCVI, capita II, parva IX, graecum I ». [14] (f. 203) Ad Philemonem, praemisso titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲏⲙⲱⲛ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; des. (f. 205): ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲙⲱⲛ ⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ ⲁⲩⲟⲩⲟⲣⲡⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲟ̀ⲛⲏⲥⲓⲙⲟⲥ ⲥⲧⲩⲭ(ⲟⲥ) ⲙ̅ⲏ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̅ « Ad Philemonem, scripta Romae, missa per Onesimum. Stichi XLVIII, caput I ». Sequitur, initio librarii subscriptionis, conclusio epistolarum Pauli: ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ⲧⲟⲩ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲩ ⲓ̅ⲇ̅ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲣ̅ⲏ̅ ⲉⲛ ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Pauli sancti apostoli (epistolae) XIV. Stichi MMMMMDLXXV, capita CVIII; in pace Domini. Amen ».

2 (f. 209) Epistolae catholicae, praemissis verbis alt. manus ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ et بسم الله , primae autem manus ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ cum interpretatione suprascripta جامع. [1] Iacobi, praemisso titulo ⲓ̀ⲁⲕⲱⲃⲟⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ; des. (f. 218): ⲓ̀ⲁⲕⲱⲃⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ. [2] (f. 218ᵛ) Petri prima, praevio titulo ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲁ̅; des. (f. 229ᵛ): ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲑ̅ ⲕⲟⲩⲭⲓ ⲛ̅ⲉ̅ « Petri epistola. Stichi CCCXXV, capita IX, parva LV ». [3] (f. 229ᵛ) Petri secunda, praevio titulo ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅; des. (f. 236ᵛ): ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲇ̅ ⲕⲟⲩⲭⲓ ⲕ̅ⲏ̅ « Petri epistula II. Stichi CCXXV, capita IV, parva XXV ». [4] (f. 237) Iohannis prima, praemisso titulo ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲁ̅; des. (f. 247): ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲁ̅ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲧ̅ⲁ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲑ̅ ⲕⲟⲩⲭⲓ ⲙ̅ⲋ̅ « Iohannis epistola I. Stichi CCCI, capita IX, parva XLVI ». [5] (f. 247ᵛ) Iohannis secunda, praemisso titulo ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅ϯ; des. (f. 248ᵛ): ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ⲝ̅ⲉ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̅ ⲕⲟⲩⲭⲓ ⲃ̅ « Iohannis epistola II. Stichi LXV, caput I, parva II ». [6] (f. 248ᵛ) Iohannis tertia, praevio titulo ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓ-

ⲥⲧⲟⲗⲏ ⲅ̅ϯ; des. (f. 250): ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲅ̅ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ϥ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲁ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲅ̅ « Iohannis epistola III. Stichi XC, caput I, parva III ». 7 (f. 250) Iudae, praemissa inscriptione ⲓⲟⲩⲇⲁⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲍ̅, i. e. septima catholicarum; des. (f. 253): ⲓⲟⲩⲇⲁⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ϥ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲃ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲍ̅ « Iudae epistola. Stichi XC, capita II, parva VII ». Sequitur subscriptio epistolarum catholicarum: ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲍ̅ ⲉⲛ ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏ ⲧⲱ ⲕ̅ⲱ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲩⲭⲟⲥ ͵ⲁ̅ⲩ̅ ⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ ⲗ̅ⲉ̅ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅ « Catholicae epistolae VII. In pace Domini; amen. Stichi MCCCC, capita XXXV, parva CLXXXVII ».

3 (f. 253v) Actus apostolorum, praemisso titulo ⲡⲣⲁⲝⲓⲥ ⲧⲱⲛ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲛ; des. (f. 350v) manu alt., sine subscriptione, cum textus primigenius (f. 339) desinat in 26, 18 ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲁ.

Continetur in ff. 208-206v index codicis arabice manu alt. scriptus, qui, praevio ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله , inc.: فهرست ما تضمنه هذا الكتاب المبارك المشتمل على رسايل القديس الطاهر بولس والقتاليقون والابركسيس « Index rerum quae continentur in hoc libro benedicto, qui refertur ad epistolas sancti et puri Pauli, ad Catholicas et ad Acta »; des.: قصص اباينا الرسل القديسين في عدد ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅ « Historiae patrum nostrorum sanctorum apostolorum, in (folio) num. CCXLV ».

Codex, cuius folia parata sunt ad scripturam recipiendam impressa forma cum ductibus ad columellas definiendas cumque lineis inclinatis in margine ad commentarium vel alium textum recipiendum, more arabico, nihilominus longis lineis scriptus est sineque commentario marginali. Efficitur, inde a f. I, fasciculis quinque et triginta, qui sunt, ut plurimum, quiniones; duodecim tamen folia habent quartus et ultimus, undecim secundus et septimus, novem primus, octo, tertius et quintus. Nullam notam antiquam exhibent fasciculi, qui tantum in prima pagina summa signati sunt in commodum glutinatoris saec. XVIII in. 1-34, numero 13 perperam iterato in ff. 119 et 129. In ff. suppletis tamen legitur الاول « prima » in f. 28v, ثانية « secunda » in f. 29, ثالث « tertius » in f. 39. Folia signata sunt in ang. sup. ext. paginarum aversarum notis copticis rubris prima ut vid. manu in ff. 49v-158v ⲙ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲛ̅, deinde atramento alt. manu in ff. 159v-163v, 169v, 172v, tandem notis rubris in ff. 164v-168v, 170v, 171v, 173v-339v. In ff. 1-18 leguntur notae nigrae ⲅ̅ – ⲕ̅ et in ff. I-13, notis cursivis, ⲃ̅ – ⲓ̅ⲉ̅, unde patet primum codicis folium periisse. Tituli arabici quandoque conspiciuntur in paginis rectis ff. 2-18 haud prima manu scripti, coptici vero diversis manibus exarati sunt in ff. 49-228 in rectis aut aversis sine, ut vid., norma.

Partis primigeniae codicis scriptura, quae suspenditur, est bonae notae, minor et gracilior in subscriptionibus, eiusdem tamen formae, ubi notandum est partem subscriptionis epistolarum ad Corinthios I et ad Philippenses, necnon totam subscriptionem ep. ad Galatas litteris transversis in marg. inf. scriptas esse, ne litteris minoribus pagina

incipiatur. Litterae maiores conspiciuntur in principio versiculorum, maximae in principio tantum epistolarum et Actuum. Minio scripta sunt tituli, tum in principio epistolarum, tum in paginis summis, duae primae lineae epistolarum ad Corinthios I (alt. man.) et II adque Galatas, littera initialis maxima tantum in aliis, prima linea capitum praeterquam in foliis suppletis, notae capitum et sectionum in margine foliorum pristinorum additae alt. man., interpunctionis signa in ff, 1-3r et in foliis suppletis, spatio in aliis ad ea recipienda vacuo relicto. Rubro quoque exarata est arabica *interpretatio* tota, quae, inter lineas, saec. XIV addita est, necnon annotationes pleraeque marginales. Tactae sunt minio litterae maiores et ⲫ, ϧ in ff. 1v-3, eaedem et litt. ϩ in foliis suppletis. Atramento tandem ac minio depictae sunt porta in summo f. 1 rotaeque octo radiorum in ff. Iv et 208v, quas comitatur inscriptio ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̀ⲓⲟⲥ (f. Iv: ⲓ̅ⲩ̅ⲓ̅ⲟ̅ⲥ̅) ⲑ̅ⲉ̅ⲟ̅ⲥ̅. F. 191v phototypice edidit Eugenius Tisserant, *Specimina codicum orientalium*, Bonnae, 1914, tab. 78.

Subscriptio librarii, quam edidit Georgius Horner cum interpretatione anglica quaeque annectitur conclusioni epp. s. Pauli bohairico-arabicae, legitur bohairice solum in f. 205: ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲧϫⲓϫ ⲙ̀ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ | ⲉⲧⲟϣ ⲡⲓⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲡⲓⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲃⲁⲕ̅ⲓ̅ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲡⲉⲙϫⲏ ϯϯϩⲟ | ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩ̀ⲓ ⲛⲁⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ ϣ̀ⲗⲏⲗ ⲉ̀ϫⲱⲓ ϩⲓⲛⲁ | ⲛ̀ⲧⲁϫⲓⲙⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲡⲁⲣⲣⲏⲥⲓⲁ̀ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲃⲏⲙⲁ ⲉ̀ⲧⲟⲓ ⲛ̀ϩⲟϯ | ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ϯⲥⲙⲏ ⲉⲥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ | ϩⲁⲣⲟⲓ ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲙⲁ-ⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛ̀ⲧⲉⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲣⲓⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲛ | ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲉⲧⲁⲩⲥⲉⲃⲧⲱⲧⲥ ⲛⲱⲧⲉⲛ ⲓⲥϫⲉⲛ | ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲛⲧ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲩ|ⲙⲉⲣⲣⲉ ⲡⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ | ⲁⲓⲥϧⲏⲧϥ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲡⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲉⲧⲉⲛϩⲟⲧ | ϧⲉⲛ ⲛⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩ-ⲧⲉⲣⲟⲥ ⲅⲉⲟⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉϥⲉϯ ⲛⲏⲓ | ⲛ̀ⲟⲩⲛⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲉϥⲧⲱⲃϩ ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉⲁ̀ⲣⲉϩ ⲉⲡⲉ̀ϥⲱⲛϧ | ⲛ̀ϩⲁⲛⲙⲏⲛϣ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛⲥⲏⲟⲩ ⲛ̀ϩⲓⲣⲏⲛⲓⲕⲟⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⲛⲓⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ,ⲁ̅ⲟ̅ⲇ̅ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲑⲱⲟⲩⲧ « Manu pauperis propter multa peccata sua Michaelis, filii Abraham, monachi, ex oppido Pemğē Deum amante. Mementote, quaeso, mei, patres et fratres, orate pro me ut inveniam fiduciam in tremendo tribunali audiamque vocem dicentem: venite ad me, benedicti patris mei, possidete regnum praeparatum vobis ab initio creationis. Hoc fiat mihi et iis qui diligunt apparitionem eius (Domini). Amen. Fiat. Scripsi eum (librum) ad usum venerandi patris Georgii, fidelis inter presbyteros. Deus misereatur mei per preces illius et conservet vitam eius ad multos annos et ad tempora pacifica. Amen. Anni martyrum 1074, mense thōout (= A. D. 1357) ». Emendationes paucae in mg. scriptae sunt a librario variaeque lectiones, copticae paucae al. manu, plures vero arabicae; sed maioris momenti videntur notae arabico-copticae, ut plurimum ad grammaticam spectantes, quas manus saec. XIV pigmento rubro aliquantulum obscuriore adiecit. Initio unius ex illis notis (f. 3) nomen citatur grammatici Coptitae Ibn Kātib Qayṣar. Subscriptio illius qui folia deperdita supplevit, in f. 350v: كمل ذلك بسلام من الرب امين • | فى يوم السبت المبارك خامس [وعشري]ن شهر | برمودة المبارك سنة ,ⲁ̅ⲥ̅ⲕ̅ للشهداء | الاطهار رزقنا الرب بركتهم امين | والمجد لواهب العقل « Hoc absolutum est in pace Domini. Amen. Die sabbati benedicti vigesima quinta mensis benedicti barmūdah anni 1220 martyrum purorum (20 aprilis 1504 an. D.). Dominus largiatur benedictionem eorum. Amen. Gloria datori intellectus ». Manu illius, qui indicem ff. 258-206v composuit, scriptum est in f. Iv: فهرست ما تضمنه الكتاب المبارك | فى وسطه فى ورقة مائتى على ما ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̈

شرح « Cum Deo. Index illorum quae continet liber benedictus in medio, in folio CC, cum aperitur (liber) ». F. 351ᵛ, precatio magna ex parte a tineis consumpta: اذكر يا رب ع[بدك الحق]ير فى جنس البشر | ....بدعه [...]ن شماسا وخادما | لبيعة الملاك الحميد ميخائيل بالثغر الاسكندرية المحروس | الذى جلد ه[ذا كتا]ب الرسايل وامح ذنوبه | واصفح عن...واكتب اسمه فى سفر الحياة | هو ووالده وسائر المعمود[ين] ا[مي]ن وامين [والسبح لله] « Memento, Domine, servi tui, humilis progenie ... diaconi et ministri ecclesiae gloriosi angeli Michahelis in urbe ad confinia hostium Alexandriae custoditae, qui cooperuit hunc librum epistolarum; dele ergo peccata eius et ignosce culpas eius, scribeque nomen eius in libro vitae, (nomen) eius, patris eius et omnium baptizatorum. Amen et amen. [Laus Deo] ». F. I, in quo scripta est notula arabica duarum linearum ad interpretationem loci ep. ad Romanos pertinens, postea exarata sunt testimonia de codice: *Portato da me Girolamo Vecchietti da Egitto l'Anno 1591* | *Le Epistole di san Paulo* (sic) | *le epistole canoniche* | *gli atti degli Apostoli;* deinde eiusdem manus in summa pagina: *Di Girolamo Vecchietti,* cui additum est atramento nigriore *et poi* manu quae scripsit infra: *Dall'Ill*(ustrissi)*mo Sig*(nor)e *Ca*(rdina)*le san Giorgio.* Manu Alexandri Rainaldi, praefecti Bibliothecae: *Jo*(hannes) *Bap*(tis)*ta Raimundus bibliothecae Vaticanae* | *dono dedit ex Testamento anno 1614.* Antiquae notae codicis *8* cancell. et *Vat. 5.* Sigillum Hieronymi Vecchietti sine atramento impressum conspicitur semel in f. I, bis in f. 1. Ff. 205ᵛ, 206ʳ, 351ʳ vacua.

Integumentum e corio rubro stellam et trimontium gentis Albani, i. e. Clementis XI auro impressa exhibet ac notam codicis *J4,* (sic) num. *4* super *3* impresso.

15 (olim 7). Saec. XIV et XVII (f. 1), chart., mm. 330 × 244, ff. I, 59, linn. 24.

Apocalypsis s. Iohannis bohairice et arabice. Textum copticum contulit Georgius Horner, codicem (C) accurate enarrans, *The Coptic Version of the New Testament in the northern dialect,* t. III, Oxonii, 1905, p. LIX. Primo folio deperdito saeculoque XVI suppleto, titulus alt. manus est (f. 1): **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀** بسم الله et: **†ⲁ̀ⲡⲟⲕⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲏⲥ** الرويا التى راها القديس يوحنا الانجيلى « Apocalypsis quam vidit s. Iohannes evangelista ». Textus primigenius inc. (f. 2) in 1, 7; des. (f. 59ᵛ) sola subscriptione coptica: **ⲁ̀ⲡⲟⲕⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲑⲉⲟ̀ⲗⲟⲅⲟⲩ ⲉ̀ⲛ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲉ̅** (sic) **ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲧⲩϫ(ⲟⲥ) ,ⲁ̅ⲱ̅** « Apocalypsis Iohannis theologi. In pace Domini. Amen. Stichi MDCCC ».

Additus est (f. 59ᵛ) prima, ut vid., manu vel saltem coaeva ordo brevis divini officii in maiore hebdomada arabice, inc.: ترتيب حد الشعانين اول رفع البخور توحر صلاة باكر... « Ordo dominicae palmarum. Primum thus fertur, dum absolvitur precatio matutina ... »; des.: ويقال كا ايبار تو اواسطاديتا

ويكمل الصلاة بالواشي العادة « et dicitur καὶ ὑπὲρ τοῦ ιcθατητε (?) et absolvitur precatio orationibus (εὐχή) consuetis ». Codicem transcripsit Raphael Tuki in cod. Borgiano 67.

Folia, quibus efficitur codex, binis columnis exarata, e quodam ampliori libro avulsa sunt, ut aperte manifestant notae fasciculorum et foliorum. Habemus enim, praeter f. suppletum, folia ultima tria fasciculi vigesimi sexti, quiniones quinque signatos ⲕ̅ⲍ̅ – ⲗ̅ⲁ̅, et folia prima quinque fasciculi trigesimi secundi. Folia vero non sunt numerata a librario, sed notas syriacas exhibent, in paginis rectis, inversas atramentoque pallido scriptas ܩܡܚ – ܩܨܕ (148-194). Scriptura, quae suspenditur lineis forma impressis in charta, persimilis est, ut advertit Georgius Horner, scripturae cod. Vat. 12, cuius videsis enarrationem, nec dubium videtur quin idem utriusque codicis librarius sit. Subscriptio in f. 59ᵛ litteris rotundis grandioribus et crassioribus exarata est. F. 1, quod saec. XVII vid. suppletum, fasciam exhibet atramento delineatam minioque tactam, initialem litteram maximam, minio pictam, quae per maximam marginis interni longitudinem protrahitur, primam lineam litteris altioribus scriptam. Variae lectiones additae sunt a librario f. 48, ab altera manu f. 27; menda correcta f. 32 alt. manu. Codex, qui describitur sub num. XXXIV inter codices decreto S. Congregationis de propaganda fide 20 novembris 1723 in Vaticanam bibliothecam illatos (*Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana*, t. III, pars I, Romae, 1725, p. 643) nullam memoriam huius translationis continet. Antiqua nota *7* in summo f. I, *N°. 15* in marg. sup. f. 1. F. Iᵛ vac.

Integumentum e corio rubro constans ornamenta exhibet auro impressa, notam *15* ac scuta Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

16 (olim 11). An. 1345 (Mart. 1061, cf. f. 103), chart., mm. 208 × 155, ff. III, 106, linn. 20.

1 (f. 1) Apocalypsis s. Iohannis bohairice et arabice. Codicem breviter recensuit sub num. 7 Athanasius Kircher, titulum et partem subscriptionis arabicae referens, *Prodromus coptus*, Romae, 1636, pp. 192 sq.; hunc citavit David Wilkins eadem verba arabica transcribens, et quidem e *Prodromo*, ut manifestatur tum num. 7, tum errore communi عشرين pro عشر, interpretationem tamen latinam rescribens, *Novum Testamentum Aegyptium*, Oxonii, 1716, p. IX; fusius tandem codicem enarravit Georgius Horner, qui textus coptici (D) lectiones varias collegit et edidit, *The Coptic version of the New Testament in the northern dialect*, t. III, Oxonii, 1905, pp. LIX-LXI. Titulo arabico praemisso سفر الابوغالمسيس القدس (sic) « liber Apocalypseos sanctae », inc., post invocationem ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله : ⳾ⲁ̀ⲡⲟⲅⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ ⲧⲟⲩ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲟⲩ et رويا القديس يوحنا الانجيلي « Visio sancti Iohannis evan-

gelistae ». Des. (f. 97) sine subscriptione. Librarius, qui iuxta praecepta artis criticae laboravit, paucas voces in margine emendavit atramento, praemisso verbo اصل « exemplar originale », copticas scil. (ff. 19, 57ᵛ, 67ᵛ, 68, 77ᵛ, 78ᵛ, 82ᵛ, 88) et arabicas (ff. 63, 71, 77ᵛ, 78ᵛ, 88); nullo verbo praemisso, arabicas (ff. 78ᵛ, 81ᵛ, 86, 86ᵛ) et copticam (f. 87); addito verbo صح « iustum est », arabicas tantum (ff. 49ᵛ, 51). Varias lectiones librarius exaravit minio et quidem multas, tum ex aliis codicibus coptice vel arabice, praemissa littera خ (نسخة « exemplar ») tum e textu sahidico arabice reddito, praemissa littera ص (صعيدي « sahidicus »). Semel tantum notavimus lectionem e sahidico coptice scriptam (f. 94). Verba ليس في بعض النسخ « deest in quibusdam exemplaribus », quae saepius ad arabicam interpretationem pertinent, quandoque tamen ad textum copticum referuntur. Praeterea conspiciuntur in margine, item prima manu scripta, monita illa liturgica de quibus satis disseruit Georgius Horner, op. laud., pp. LXVI-LXVIII; primum in codice habetur (f. 6) ad 1, 20: ⲟⲩ(ⲱϩⲉⲙ) ⲏⲭ(ⲟⲥ) ⲅ̅ ϩⲱⲃ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲕⲩⲣⲓ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Respons. in tono: " tres res ": Haec sunt quae dicit Dominus, Dominus »; ultimum (f. 91ᵛ) ad 21, 21: ⲟⲩⲱ(ϩⲉⲙ) ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲑⲃⲁⲕⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲟ ⲏⲭ(ⲟⲥ) ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲛ̀ⲑⲟⲕ. « Respons.: " quando tu, civitas magni regis "; in tono: " quando tu " ». F. 90, ante fundamentorum enumerationem Apoc. 21, 19 inseruntur verba de visione: ⲁⲛⲟⲕ ⲁⲓⲛⲁⲩ... ⲉⲑⲙⲉⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ (Horner, op. laud., p. LXVIII), praemisso monito arabico: ثم يرتل البطريرك هكذا باللحن او الاسقف او الكاهن وان وقع الاختيار على الشماس فليقل « deinde patriarcha sic cantat in tropario — vel episcopus, vel presbyter, vel diaconus si eligatur — et dicet »; textum sequitur monitum ad populum: فيجاوبه الشعب بما قاله هو بهذا اللحن الواحد بعينه « respondeat populus verbis quae dixit, in hoc tropario: " Unicus in sua essentia " ».

2 (f. 98) Benedictio ante lectionem Apocalypseos legenda, bohairice et arabice, cui titulus imponitur ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲱϣ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱⲙ البركة المقروة في بدع السفر « benedictio lecta in principio libri »; inc.: ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲓⲥ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲁ̀ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲁϣⲏⲣⲓ· ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲱⲓ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϯⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ et باركوا علي هذه مطانية اغفروا لي يا اخوتي وابنائي صلوا علي لكي السيد يسوع يهبني فهما « Benedicite mihi, ecce paenitentiam, dimittite mihi, fratres et filii, orate pro me, ut Dominus Iesus det mihi intellectum »; des. (f. 102): ⲉ̀ⲣⲉ ϯϩⲓ-

ⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ· ⲕⲱϯ ⲉ̀ⲣⲟⲛ ⲛ̀ⲥⲁⲥⲁ ⲛ̀ⲣⲏϯ ⲛⲓⲃⲉⲛ. ⲁ̀ϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲉⲙⲏⲓ ⲛⲁϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ ϩⲓⲟⲩⲥⲟⲡ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ et سلام الله يحوط بنا من كل جهة قولوا كلكم معى يا اولادى واخوتى امين يكون « Pax Dei circumdet nos ex omni parte. Dicite omnes mecum, filii mei et fratres mei simul (om. arab.). Amen. Fiat ».

Codex, in quo spatium ad scripturam recipiendam forma definitum est in charta impressa, undecim quinionibus efficitur, novissimo folio tantum ultimi fasciculi deperdito. Fasciculi signati sunt litteris copticis in ang. sup. int. primae et ultimae paginae, folia vero notas exhibent in ang. sup. ext. paginarum aversarum, necnon paginarum rectarum primi folii singulorum fasciculorum. Folium primum et alia folia vacua notis carent. Inscriptio in paginis extremis fasciculorum est: ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in p. ult. et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in p. prima, praeterquam f. 98: ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅; ornamentum inter utramque inscriptionum partem idem est continuo. Scriptura, quae suspenditur, nitida est et elegans, gracilior tantum in verbis ante nomina fundamentorum.in 21, 19 insertis, in notis paginarum et fasciculorum, in monitis liturgicis marginalibus, in subscriptione. Litterae grandiores et crassiores in prima linea benedictionis (f. 98). Minio scripta sunt, praeter notas marginales, de quibus diximus, numeri et duae primae lineae sectionum, monita liturgica et populi responsa in 21, 19, titulus benedictionis, quaedam verba in monitionibus liturgicis marginalibus; litterae maximae quaedam atramento exaratae sunt; interpunctionis signa rubra puncto nigro sunt maculata. Minio tacta sunt litterae grandiores in principio versiculorum, litterae ⲫ et ϧ, lineolae quae notas numericas et compendia distinguunt, ornamenta in summis marginibus paginarum externarum fasciculorum. Pigmento caeruleo exaratae sunt lineae 3-6 et 11-13 in f. 1, 15-17 in f. 1^{v}; tacta vero interpunctionis signa deaurata in ff. $1\text{-}3^{r}$. Litterae linearum 2, 7-10 in f. 1, 16 in f. 1^{v} deauratae, pigmento caeruleo tactis litteris initiali praegrandi et o in voce **ϯⲁⲡⲟⲕⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ**. Fascia, quae titulum arabicum portat in f. 1, et ornamentum circulis et foliis effectum more arabico in f. III^{v}, aurum exhibent caeruleo colore et coccineo contectum. Ff. 29^{v} et 30^{r} phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LIII.

Subscriptio librarii, arabice et coptice in f. 102^{v}, arabice tantum prosequitur in f. 103, ut recte cognoverunt antiqui nostri, inde ab Athanasio Kircher, dum erravit Georgius Horner, loc. laud., p. LX, qui inscriptionem f. 103 iunxit ad titulum arabicum donationis, postea in imo f. 102^{v} appositum de quo infra, inc.: كمل ذلك « hoc absolutum est », deinde: **ⲁⲓⲥϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ ⲧⲁϫⲓϫ. | ⲡⲓⲥϧⲁⲓ ⲉϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛⲏⲓ. | ϫⲉ ⲉⲓⲉ̀ⲭⲁϥ ⲛ̀ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ. | ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲁϣⲉ ⲛⲏⲓ. | ⲱ̀ ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ϯⲁⲩⲗⲏ. | ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ ⲛ̀ⲧⲉⲕϣⲉ ⲛ̀|ⲣⲁⲥϯ. ϫⲉ ⲛⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϧⲉⲛ | ϯⲁⲩⲗⲏ· ⲥⲉⲛⲁⲟⲩⲱ̀ⲧⲉⲃ | ϩⲱϯ** et كتبته بيدى | والخط يشهد لى | انه ساتركه | يوما وارتحل يا ساكن الدار | لا تنسى الرحيل | اغدا فكل ساكن | دار سوف يرتحل deinde (f. 103): انتجز بعون الله تعالى وتائيده سفر ابوغالمسيس | المقدس الذى هو رويا القديس يوحنا الانجيلى الرب | يرحمنا ببركاته امين فى يوم الجمعة الخامس عشر | من شهر برمهات سنة احدى وستين والف | للشهداء الاطهار وهو الاسبوع السادس من الصوم | المقدس اعاد الله من بركاته ⊙ علقه لنفسه ولمن | يشا الله تعالى من بعده العبد الحقير المسكين | العاجز التراب الغير

مثمر الموعب من ساير الرذايل | العارى من جميع الفضايل الخاطى اكثر من كل البشر | يوحنا بن ابو المنا بن القدّيس وهو يسال محبة | السادات القاريين فيه او الناظرين اليه ان يتجاوزوا | عن غاطه ويصلحوا نقيصته بكمالهم فاننى جسرت وتقلدت | ما لم اعلم وتذممت ما لم ادرى والرب الاله يعوضهم | عما يتفوهون به من الصلاح بيروشليم السمائية والتملى | بالخيرات الابدية السرمدية بطلبات الشهداء والقديسين امين | والسبح لله دايما ابدا « Scripsi manu mea, (ar.: et) scriptum reddet mihi testimonium, quia relinquam illud quadam die et abibo. O tu qui es (arab.: manes) in domo (αὐλή), ne obliviscaris te cras esse abiturum; qui enim sunt (ar.: omnis manens) in domo, abeant oportet. (F. 103) Absolutus est ope Dei, exaltetur! auxilioque eius liber sanctae Apocalypseos, quae est visio sancti Iohannis evangelistae, Deus misereatur nostri per eius benedictionem! Amen. Feria sexta, die decimo quinto mensis barmahāt anni 1061 martyrum purorum (11 mart. 1345 A. D.), qui est in hebdomada sexta sancti ieiunii, renovet Deus benedictiones eius! Incubuit in hunc (librum) pro seipso, et pro eo quem voluerit Deus, exaltetur! post eum, servus pauper et humilis, impotens, pulvis infructuosus, omni scelere impurus, virtutum omnium expers, omnium hominum vitiosissimus Iohannes filius Abū 'l-Manā, filii al-Qiddīs, qui rogat caritatem dominorum legentium in hoc (libro) vel respicientium ad eum ut se avertant ab erroribus eius et corrigant vitia eius perfectione sua. Aggressus sum enim et conatus sum quod nesciebam et in vituperationem cecidi in hoc quod nescivi; Dominus autem Deus mercedem dabit illis pro correctione enunciata in Jerusalem caelesti, plenitudinem bonorum aeternorum et perpetuorum per precationes martyrum et sanctorum. Amen. Gloria autem Deo semper in aeternum ». F. 102^{v} titulus alienationis: انتقل هذا الكتاب المبارك المتضمن سفر الابوغالمسيس المقدس | من ملك مالكه المذكور فى الصفحه الاخرى الى ملك الشيخ | الرئيس امين الملك ولد الشيخ الرئيس الاكرم بو الكرم فسح الله | فى مديه وقبض المملوك مسطرة الثمن وهذا خطى شاهدا علىّ « Hic benedictus liber continens librum Apocalypseos translatus est e possessione sui possessoris in ultima pagina (i. e. in f. 103^{r}) nominati in possessionem principis ducis Amūn al-Mulk filii principis ducis excellentis Abū 'l-Karam, cuius Deus proferat finem! Accepit servus pretium definitum. Hoc scriptum meum testis adversus me ». F. I manu Hieronymi Vecchietti: *Por*[ta]*to da me Girolamo vecchietti da egitto l'Anno 1594* | *l'Apocalipsi;* in summa pagina vestigia pauca lineae erasae; litteris alt. manu: *dell'I*(llustri)*ss*(i)*mo sig*(n)*o*(r) *Ca*(rdina)*le san Giorgio*; manu Alexandri Rainaldi: *Jo*(hannes) *Bap*(tis)*ta Raimundus bibliothecae* | *Vaticanae dono dedit ex testamento* | *Anno 1614.* F. 106: *Apocalypsis Arabico-coptica.* Sigillum Hieronymi Vecchietti conspicitur pigmento purpureo impressum f. I^{v}, sine pigmento semel in ff. II. 103, ter in f. 1. Sigillum bibliothecae Nationalis Parisiensis in ff. 1. 103. Folio custodiae posteriori nunc agglutinata est charta vestigia exhibens contraria eiusdem sigilli prout apparet in f. 1; unde liquet hanc chartam olim, puta quo tempore Parisiis detinebatur codex, positam fuisse inter ff. III^{v} et 1. Antiquae notae codicis in f. I: *10* cancell. *Num. 11. vet.*, *XVI nov.*. Ff. I^{v}-III^{r}, 97^{v}, 103^{v}, 106^{v} vac.

Integumentum, e corio rubro, praebet in dorso inscripta notam *16* et titulum *Apocal.* | *s. Ioan.* Apparent in f. I operculi antiqui vestigia, quorum lineae praecipuae stellam sex radiorum efficiunt.

17 (olim 12). An. 1288 (= an. Mart. 1004, cf. f. 131v), chart., mm. 255 × 175, ff. VII, 131, linn. 18.

M i s s a l e seu Ⲉὐχολόγιον ad usum presbyteri, bohairice et arabice. Hoc primum typis vulgavit Raphael Tuki additis verbis a diacono populoque proferendis, in liturgicum coptitarum catholicorum usum, nec semper ad fidem codicum, cum Iacobitarum nomina in diptychis omiserit et verbum « Filioque » in fidei symbolo adiecerit. Operis eius titulus est: **ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ**... « Liber trium anaphorarum... » [Romae] 1736. Editio haec et altera, Cahirensis nempe an. 1898, item pro catholicis, **ⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲛ̀ⲁⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲓⲛⲏ**, arabice: خولاجى الكنيسة الاسكندرية praeter anaphoras tres ordinemque communem, exhibent, licet non eodem ordine, liturgiam thurificationis matutinae, versiculos ad Evangelii processionem canendos, diaconorum officium coram patriarcha vel episcopo canonesque per annum. Cahirensium in usum Iacobitarum editionum prior quae auctore Philotheo hegumeno prodiit an. 1887, verba continet tantum a presbytero dicenda; integra autem est editio posterior a Claudio Labib, a. 1904 curata. Tres liturgias Victor Šalaḥ primus latino idiomate reddidit e duobus codicibus, uno bilingui Scaligeriano, altero integriore tunc Gabrielis Negib, non copticum sed arabicum textum interpretatus, *Liturgiae s. Basilii Magni, s. Gregorii Theologi, s. Cyrilli Alexandrini ex arabico conversae*, Augustae Vindelicorum, 1604. Easdem postea e coptica lingua latine interpretatus est atque commentatus Eusebius Renaudot e codice Parisino bibliothecae Nationalis coptico 26, in suo opere *Liturgiarum orientalium collectio*, t. I, Parisiis, 1716, pp. LXXX-CXII, 1-52, 169-322; cf. L. Delaporte, *Catalogue sommaire des manuscrits coptes de la Bibliothèque Nationale*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XVI (1911), pp. 88 sq., sub n. 65. Ordinem communem liturgiae cum anaphora s. Basilii in anglica interpretatione vulgavit Iohannes marchio Butensis illis tantum partibus coptice additis quae clara voce dicuntur, *The coptic morning service for the Lord's day*, Londini, 1882. Aliis tandem translationibus omissis, satis sit referre gallicam illam auctore Macario, patriarchatus Alexandrini administratore apostolico, quam typis mandare curavit Paulus Renaudin, *La Messe copte*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. IV (1899), pp. 14-43, necnon anglicam interpretationem ordinis communis cum anaphora s. Cyrilli e cod. Bodleianae bibliothecae Hungtinton 360, apud F. E. Brightman, *Liturgies eastern and western*, t. I, *Eastern liturgies*, Oxonii, 1896, pp. 144-193. De ordine Missae v. L. Villecourt, *Les observances litur-*

giques de l'église copte, in ephemeride *Le Muséon*, 1923, pp. 285-290; 1924, pp. 244-280; de Anaphora s. Basilii, v. H. Engberding, *Das Eucharistische Hochgebet der Basileiosliturgie* (*Theologie des christlichen Ostens*. Texte und Untersuchungen herausgegeben von der Benediktinerabtei Sankt Joseph Coesfeld, I), Monasterii Guestfalorum, 1931, pp. XXXV, XXXVI, LXXIII-LXXIX.

Prae ceteris citamus opus Eusebii Renaudot (R), tum quia codex unde desumpta est translatio eius latina, ad textum quod spectat, codici nostro Vat. 17 valde videtur affinis, tum quia haec ipsa translatio magis accomodata est lectoribus in lingua coptica minus versatis. Quae codici propria sunt, missis quae leviter tantum discrepant, hic subiicimus.

1 (ff. 2-65) Liturgia s. Basilii. [1] (ff. 2-32) Ordo communis, seu preces ante Anaphoram (R. pp. 1-13) sub titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲟⲩⲉⲩⲭⲏ ⲉⲡϫⲓⲛⲥⲟⲃϯ ⲙⲡⲓⲙⲁ ⲛⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ صلاة من اجل استعداد الهيكل «Cum Deo. Oratio praeparationis altaris»; f. 6v, ante «Ea propter», om. «Diac.: Orate...» (R. p. 2); item in sqq. saepe om. partes diaconi; f. 9v, ante ϯⲙⲉⲧⲣⲉⲙϩⲉ «Absolutio» om. rubricas: «Tunc operiet...» (R. p. 3), item passim in sqq. notas liturgicas quas habet R. et de quibus ipse, p. 175: «Pauci (codices) adiunctas habent rubricas seu breves rituum leges: quae in antiquis prope omnibus desunt»; f. 12v, in Absolutione, post s. Marcum evangelistam nominantur Severus, Cyrillus, Gregorius, Basilius, trecenti decem et octo Nicaeni, centum quinquaginta Constantinopolitani, ducenti Ephesini, Archiepiscopus Abba N. eiusque in ministerio consors episcopus Abba N.; f. 18, Oratio Actuum Apostolorum (R. p. 7) inscribitur coptice et arabice: «Oratio incensi»; f. 21, in Oratione post Evangelium, om. quae dicenda tempore Nili exundationis (R. p. 8); f. 21v, post «Memento Domine servi tui regis terrae» (R. p. 9) addit invocationes pro captivis et pro afflictis quae ap. R. (p. 9) post invocationem pro offerentibus occurrunt; ff. 24-28 Orationes pro pace, pro patriarcha (Rursus precamur; Memento; Super altare, R. pp. 10-11), pro congregatione (R. p. 11) titulis destituuntur ibique memoratur patriarcha non autem eius in ministerio consors episcopus; f. 28v, omissa Oratione pro ecclesia diebus ieiunii etc. (R. p. 11, 12), post rubricam «Populus dicit fidem orthodoxam» transit ad Orationem osculi pacis ad Patrem (Deus magne; Superant, R. pp. 12, 13) et omissa Oratione pacis Iacobi Apostoli (R. p. 13, cf. infra f. 129), des. f. 32: ⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲁⲗⲗⲏⲗⲟⲩⲥ ⲙ̀ ⲫⲩⲗⲩⲙⲁⲧⲓ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ; [2] (ff. 32v-65) Anaphora s. Basilii (R. pp. 13-25); praemittitur titulus: ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ⲫⲓⲱⲧ قداس القديس باسيليوس للاب «Anaphora s. Basilii

ad Patrem ». Iterum om. passim rubricas quae ap. R. leguntur, quandoque etiam responsa populi; f. 42, in Oratione pro omnibus et ad omnia, post « archiepiscopi Papae Abba N. » (R. p. 16), add. « eiusque in ministerio consortis episcopi Abba N. »; f. 43, om. orationes dicendas tempore exundationis Nili et sementis (R. p. 17); f. 44ᵛ, post verba « Nunc Domine... sanctorum tuorum » (R. p. 18), add. monitum diaconi de legendis nominibus patriarcharum defunctorum et prosequitur (f. 45): « memento Domine sanctorum tuorum qui tibi placuerunt » (R. p. 18); f. 45ᵛ, in commemoratione sanctorum, post Marcum evangelistam memorantur soli Severus, Cyrillus, Basilius, Gregorius, Antonius, tres Macarii, missis nempe Dioscoro, Chrysostomo, etc. (R. p. 18); f. 46ᵛ, ante Orationem pro omnibus defunctis « Memento etiam Domine » (R. p. 18), habet rubricam: **ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ** (cf. Tuki, p. ⲣⲕⲉ̅); f. 58, l. 3, in fine Orationis absolutionis ad Patrem, missa prima parte commemorationis vivorum et mortuorum « Memento, Domine, pacis... infirmitatem meam » (R. pp. 22, 23), prosequitur: « ab omni peccato » (R. p. 23, l. 5); f. 59, verbis « Corpus sanctum et sanguis pretiosus », missis rubricis « Ubi diaconus dixerit » etc. (R. p. 23), praemittit titulum **ϯⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀**; ibid. post verba « Filii Dei nostri. Amen », add. **ⲁⲅⲓⲟⲛ ⲧⲓⲙⲓⲟⲛ... ⲧⲟⲩ ⲑ̅ⲩ̅ ⲏ̇ⲙⲱⲛ ⲁⲙⲏⲛ** ut ap. Tuki, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅; f. 60ᵛ, Confessionem (des. « in rei veritate ita esse », R. p. 24) statim sequitur Oratio gratiarum « Ora nostra » (R. p. 24); f. 62, Oratio benedictionis, discrepans ab Oratione « O Domine » (R. p. 25), legitur paucis mutatis ap. Tuki (p. ⲣ̅ⲟ̅ⲅ̅): **ϯⲡⲁⲛⲁⲅⲓⲁ ⲧⲣⲓⲁⲥ** (cf. Bute, op. laud., p. 114, n. 1), ibique nominantur B. M. Virgo, tria luminaria Michael, Gabriel, Raphael, quattuor animalia incorporea, viginti quattuor senes, Ioh. Baptista, centum quadraginta quattuor millia (Innocentium), Apostoli, tres pueri, Stephanus, Georgius, Theodorus, Mercurius, Menas, chorus Martyrum, Antonius, tres Macarii, Iohannes, Pišoi, chorus Staurophororum, angelus huius diei.

2 (ff. 66-103) L i t u r g i a s. G r e g o r i i, sub titulo generali: **ⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ** « Anaphora s. Gregorii ». [1] (ff. 66-70ᵛ) O r d o c o m m u n i s seu preces ante Anaphoram (R. pp. 26-27). F. 68, Oratio osculi pacis « Aeterne Fili » inscribitur: **ⲟⲩⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲁⲥⲡⲁⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲅⲣⲏⲅⲱⲣⲓⲟⲥ ⲩ̅ⲥ̅**, arab.: صلاة الصلح للقديس اغريغوريس atque omittitur Oratio « Christe Deus noster » (R. p. 27); [2] (ff. 70ᵛ-103) A n a p h o r a s. G r e g o r i i (R. pp. 27-38); praemittitur titulus: **ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲱⲣⲓⲟⲥ** قداس القديس غريغوريس « Anaphora

s. Gregorii ». F. 84, verbis « Et hunc quidem panem » (R. p. 31), praemittit « sacerdos hic clamat »; f. 86, in Oratione pro omnibus et ad omnia, om. « et Patris nostri Episcopi Abba N. » et f. 86^v « Hegumenorum » (R. p. 32); f. 88^v, om. « Dignare Domine... fruges terrae » (R. p. 33); f. 89, post verba ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲟⲩϣⲓ « secundum mensuram eorum », monet rubrica arabica reliqua desumenda esse ex Liturgia s. Basilii (cf. R. p. 33 et 17; habentur in codice Vat. copto 17, f. 43, l. 5); f. 91, in commemoratione sanctorum (R. pp. 33, 34), post Marcum evangelistam recensentur soli Cyrillus, Basilius, Gregorius, Antonius, tres Macarii, chorus omnis Sanctorum; f. 99, nota arabica monet Absolutionem et Confessionem dicendas esse ut in Liturgia s. Basilii; habentur autem in codice ff. 56 et sqq.; ff. 99^v-103, leguntur Oratio gratiarum « Gratias agimus Tibi, Pater » (R. p. 38) et Oratio inclinationis « Qui est » (R. p. 37); in hac autem, pro « et quattuor lucidorum... usque in saeculum. Amen » (R. pp. 37, 38), habet tantum (f. 103): « et preces Archangelorum et chororum Martyrum et Staurophororum; sit eorum benedictio et eorum gratia et eorum auxilium nobiscum. Amen ».

3 (ff. 104-125^v) Liturgia s. Cyrilli, initio mutila. Incipit media in Oratione pro vivis: ϫⲓⲛⲑⲱⲟⲩⲧ] ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ « omni congregatione populorum » (R. p. 45, l. 16); f. 117^v, nota arabica monet reliqua prooemii legenda esse ex liturgia s. Basilii; habentur f. 48; f. 121^v, Oratio post Pater Noster « Libera nos » legitur ut ap. Tuki (p. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅), non autem ut ap. R. p. 50, « Rogamus Te » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅); desinit Liturgia s. Cyrilli post Orationem inclinationis ad Patrem, f. 122^v, « Deus qui ita nos dilexisti » (R. p. 50), omissis nempe Orationibus gratiarum actionis 2^a et 3^a (R. pp. 51, 52), sub clausula arabica f. 125^v: كمل قداس القديس كيرلص بسلام الله امين « Absoluta est Liturgia s. Cyrilli. In pace Dei. Amen ».

4 (ff. 125^v-131) Triplici Liturgiae Alexandrinae annectuntur bohairice tantum: [1] Oratio benedictionis panis pro ieiunante « Domine Deus omnipotens, auctor bonorum » (Tuki, p. ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅); huius orationis, necnon sequentis, textum bohairicum e cod. Parisino (Institut Catholique, n. 2) cum versione gallica edidit L. A. Pochou, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. I, N. S., 1918-1919, pp. 242-245; [2] (f. 126) Oratio ante manducationem « Domine, Domine Iesu Christe, Deus noster » (Tuki, p. ⲧ̅ⲟ̅ⲃ̅); [3] (f. 127^v) Oratio post manducationem « Tibi gratias agimus » (Tuki, p. ⲧ̅ⲟ̅ⲗ̅); [4] (f. 128) Oratio super aquas « Domine, Domine Iesu Christe, agne » (Tuki, p. ⲧ̅ⲡ̅); [5] (ff. 129-131) Ordo renovationis calicis si quis

defectus acciderit; [a] (f. 129) rubrica arabica (cf. Tuki, p. ⲧⲛⲃ̅, Vat. copt. 24, f. 268, Vat. copt. 49, f. 89ᵛ; discrepant in recensendis defectibus qui renovationem calicis postulant; insuper Vat. 17 memorat tantum Scripturae lectiones quas integras habent Tuki, pp. ⲧⲛⲇ̅ - ⲧⲛⲉ̅, et Vat. 49, ff. 89ᵛ-92); [b] (f. 129) Oratio osculi Iohannis Bostrensis ad Patrem « Deus omnium Domine » (R. p. 13, Tuki, p. ϥⲃ̅; cf. Brightman, op. laud., p. 186); [c] (f. 129ᵛ) Oratio super calicem « Domine Deus Iesu Christe » quam sequitur monitum: ⲁ̀ⲭⲱ ⲥⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⳁϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁϥⲭⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « dicite: utique Domine... pax; desinit » (similia ap. Tuki, pp. ⲧⲛⲏ̅ - ⲧⲟ̅).

Codicem exscripsit Tuki in cod. Borgiano copt. 87: ff. 1-53, Liturgiae s. Basilii et s. Gregorii; ff. 67-72, fragmentum Liturgiae s. Cyrilli, parte quae desideratur in cod. Vat. Copt. 17 aliunde desumpta; ff. 72ᵛ-74, orationes variae et conclusio codicis Vat. 17, ff. 125ᵛ-131; at, f. 28 et f. 37, om. Severum, et pro tribus Macariis memorantur f. 37ᵛ magnus abba Macarius et ff. 42ᵛ, 49ᵛ uterque Macarius.

Codex complectitur: ff. 9 fasc. ⲁ̅ (ff. 1-9); quiniones ⲃ̅ – ⲓ̅ (ff. 10-99); ff. 4 priora quinionis ⲓ̅ⲁ̅ (ff. 100-103) cuius amissa sunt sex ff. ultima una cum integris fasc. ⲓ̅ⲃ̅ – ⲓ̅ⲇ̅ et f. primo fasc. ⲓ̅ⲉ̅; ff. 2-10 quinionis ⲓ̅ⲉ̅ (ff. 104-112); quinionem ⲓ̅ⲋ̅ (ff. 113-122) et ff. 9 fasc. ⲓ̅ⲍ̅ (ff. 123-131). Fasciculorum notae, omissis ff. notis copticis, appositae sunt summis ang. int. pp. extrem. fasciculorum quas decorant ornamenta lineis inter se innexis confecta, cum inscriptionibus vario ordine occurrentibus ⲓ̅ⲏ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 29ᵛ caret tum inscriptione tum fasc. nota; f. 40 praebet notam fasc. ⲉ̅ corr. ex ⲇ̅; in f. 59ᵛ desideratur nota fasc. ⲋ̅). Haec ornamenta, atramento nigro delineata, picta sunt coloribus rubro et croceo; item crux f. 1ᵛ, portae in summa pagina initiali uniuscuiusque liturgiae et anaphorae, praeterquam initio anaphorae s. Gregorii (f. 70ᵛ), ornamenta marginalia et nonnullae litterae praegrandes; minio scripta sunt initia quarumdam orationum, linea prima vel lineae prima et secunda post lineas initiales grandiores divisionum maiorum, rubricae et orationum inscriptiones; rubro colore tacta sunt litterae marginales communes, litterae ⲫ et ⳁ, interpunctionis signa et ductus super notas ac super voces contractas. Librarius, praeter litteras praegrandes, triplicem praebet scripturae speciem: lineae secunda et tertia initio liturgiarum, et linea prima quarumdam orationum exaratae sunt litteris crassioribus ad uncialem rotundam accedentibus; inscriptiones et rubricae necnon quae a populo et a diacono dicenda unciali graciliori et oblonga sunt confecta; reliqua autem mediam quamdam inter utramque exhibent formam, pluribus saec. XIII codd. communem. Ff. 70ᵛ-71ʳ (olim 68ᵛ-69ʳ) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LV. In codice notatu digna est duplex forma litterae ⲙ in qua ductus utramque hastam coniungens nunc curvus est nunc directus, idque etiam in eodem vocabulo (cf. e. g. f. 2ᵛ, ll. 2, 6: ⲙⲙⲟϥ). Permixtus ille usus litterae ⲙ alios distinguit codd. fere coaetaneos (maxime saec. XIV in.) de quibus infra dicendum. Inter brachia crucis f. 1ᵛ: ⲓ̅ⲏ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲕⲁ̅ ⲁϥϭⲣⲟ ⲡⲓϣϣⲏⲛ ⲛⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ ⲝⲩⲗⲱⲛ ⲍⲱ[ⲏ]ⲥ « Iesus Christus filius Dei, vicit, lignum vitae ». Praeter additiones pristinae manus ff. 26ᵛ, 78, 123ᵛ, paucas habet codex

correctiones vel notas diversarum manuum; ff. 37ᵛ, 38ᵛ, in mg., manu recentiore: « consecratio panis », « consecratio vini »; f. 46, ante commemorationem Severi, in mg., nota eiusdem manus: « inurat Severus ». Genuinus ff. ordo olim incuria glutinatoris turbatus (cf. Mai, p. 131), anno 1927 restitutus est novaeque ff. notae imis ff. appositae sunt, quam enumerationem in citandis ff. secuti sumus. Vacuum est f. 103ᵛ, in quo tamen impressa manent vestigia ornamentorum f. deperditi quo incipiebat liturgia s. Cyrilli. F. 131ᵛ, librarii subscriptio: اهتم بهذه الخولاجى المقدسة الولد المبارك الدين المسيحى | الارتدكسى
الشماس نفيس ولد الاخ البار القديس | الطاهر الناسك القسيس بفام من اهل مدينة اسنا | اهتم بها
من تعبه خاصة ليتعزا بالقراءة فيها فالله ينور | عينى قلبه ليقرا ويفهم ويعمل بما يقرا ويعوضه عن
اتعابه | بما وعد فى انجيله المقدس عن الواحد ثلثين وستين | ومائة وفى الاخرة حياة الابد وكان
الفراغ منها فى | شهر امشير سنة الف واربعة للشهداء يخط | المسكين الحقير المدعى بنعمة الله خادم
كرسى القيس | وهو بطرس بالاسم يسال كل واقف عليها ان يدعوا | له بالمغفرة ومن قال شى له
اضعافه وسلام الله الخال | على رسله الاطهار يحل عليه امين والسبح لله دائما ابدا « Hoc euchologium sanctum curae fuit puero benedicto, devoto christiano orthodoxo, diacono Nafîs, filio fratris pii, sancti, puri, devoti, sacerdotis Bifâm, ex urbe Esneh. Prospexit huic (libro) labore suo proprio ut solacium traheret perlegendo in eo. Illuminet Deus oculos cordis eius ut legat intelligatque ac operetur in iis quae legerit, retribuatque ei pro laboribus eius prout promittitur in evangelio suo sancto, pro uno triginta et sexaginta et centum, et in saeculo venturo vitam aeternam. Et finis huius (libri) evenit mense amšīr anni 1004 martyrum (an. D. 1288). Scripsit pauper miser, vocatus gratia Dei minister sedis episcopalis Al-Qais (Amélineau, *Géographie de l'Egypte*, p. 395), et ipse est Petrus nomine. Rogat omnes ei (libro) operam dantes ut ei impetrent veniam, et qui dixerit aliquid ei duplicabitur et pax Dei, apostolis sanctis concessa, descendat, super eum. Amen. Et gloria Deo perpetua, aeterna ». F. 12ᵛ, manus posterior nomina coptica numerorum ⲧ̅ⲓ̅ⲏ̅ etc., in mg. adiecit. F. 1, nota arabica: هذا الخلاكى ملك الاخ الحبيب الراهب الناسك الشماس اندراوس اندراوس « Hoc euchologium in dominio est fratris dilecti, monachi devoti et diaconi Andreae Andreae ». Initio cod. in f. I, chartae recentioris: *307* (v. cod. Vat. lat. 7136 [catalogum tempore Iulii II confectum], f. 541, coll. cod. Vat. lat. 7135, f. 47; est forsan unus ex duobus codicibus recensitis sub titulis: *Missale cophitu cum glossa arabica ex papyro; Missale cophit* (sic) *ex papyro*, in cod. Vat. lat. 3947, f. 89, *Inventarium bibliothecae Palatinae a divo Sixto IV Pontifice max. fundatae Platyna bibliothecario ac Demetrio alumno custode*, an. 1481); *num. 12, nov. 17.*

Integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa in utroque laterculo necnon in dorso stemmata gerit Alexandri VII, insuper in dorso notam *17* et *Liturgia* | *copta.*

18 (a I. S. Assem. emptus 4). An. 1531 (= an. Mart. 1247; cf. f. 258ᵛ), chart., mm. 115 × 80, ff. 263, linn. 12, 13.

Ordo thurificationis vespertinae et matutinae necnon Liturgia s. Basilii, annexis orationibus variis, bohairice et arabice (ff. 88, 88ᵛ, 152, 202ᵛ, 103, 243ᵛ, 259ᵛ, 260, integre vel partim vacua est

columella textui arabico servata), cum rubricis arabicis; cf. cod. Vat. copt. 17. Praemittitur titulus: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله ترتيب ما يجب على الكاهن اعتماده فى البيعة فى صلاة عشية وباكر والقداس « Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Ordo servandus a sacerdote ministrante in ecclesia ad preces vespertinas, matutinas et ad missam ».

1 (ff. 6-110) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae. Legitur fere ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ١-١١١ (cf. etiam Bute, *The coptic morning service*, pp. 1-34, The morning incense, partim anglice, partim bohairice et anglice); quae praecipue discrepant notamus. [1] (ff. 6-94) Ordo thurificationis vespertinae. Ff. 6-8, rubricae praeviae arabicae in pluribus discrepant a textu quem bohairice et arabice exhibet Tuki, pp. ١, ٢; f. 36, mentio fit solius archipresbyteri, non autem episcopi, ut apud Tuki, p. ٢٦; f. 73, ante commemorationem ⲁⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ « Memento Domine, filiorum Ecclesiae » (Tuki, p. ٦٢) omittit orationem ⲙⲁϩⲧⲉⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕϩⲟϯ « Imple nos timore tuo » (Tuki, p. ٦١); ff. 80-86, in benedictione pro omni tempore (Tuki, pp. ٨١ sqq.) addit Suriel post Raphael et mutat quandoque nominum sanctorum ordinem; benedictiones autem pro variis festis et adiunctis (Tuki, pp. ٦٧-٨٠) partim omittit, partim remittit ad finem thurificationis vespertinae (ff. 86-94); des. (f. 94): كمل ترتيب | رفع بخور عشية | بسلام من الرب امين « Absolutus est ordo oblationis incensi vespertini. In pace Domini. Amen ». [2] (ff. 94v-110) Ordo thurificationis matutinae. In medio relictis, ut monet nota arabica, quae, utrique thurificationi communia, iam leguntur initio codicis (ff. 6-19, cf. Tuki, pp. ٨٥-٩٥), exorditur ab oratione ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ⲛⲓⲇⲱⲣⲟⲛ « Deus qui accepisti dona » (Tuki, p. ٩٥); item f. 96, praetermissis orationibus ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲩⲡⲉⲣ ⲧⲏⲥ ⲏⲣⲏⲛⲏⲥ « Orate pro pace » et reliquis quae iam leguntur in thurificatione vespertina (ff. 21v-28, cf. Tuki, pp. ٩٦-١٠٢), transit ad Orationem pro infirmis ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Rursus oremus » (Tuki, p. ١٠٢); f. 106, Oratio pro peregrinantibus (Tuki, pp. ١٠٨-١١١); f. 109, ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ, ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ « Gratia », « Cantemus » (Tuki, p. ١١١); f. 109v, rubrica arabica de modo absolvendi ordinem thurificationis (om. Tuki) necnon de oratione pro defunctis dicenda sabbato loco orationum pro infirmis et pro peregrinantibus (Tuki, p. ١١١); des.: ولربنا المجد

دائما ابدا سرمدا كل رفع بخور باكر بسلام من الرب امين « Et Domino nostro gloria perpetua, aeterna, perennis. Absoluta est oblatio incensi matutini. In pace Domini. Amen ».

2 (ff. 110v-257) Liturgia s. Basilii. Praemittitur titulus: ⲥⲩⲛⲑⲉⲱ ترتيب خدمة قداس القديس باسيليوس « Cum Deo. Ordo ministrationis liturgiae s. Basilii ». Orationes a sacerdote dicendae fere ut in cod. Vat. copt. 17; partes autem populi et diaconi uberius exhibentur, parcius tamen quam apud Tuki; aliunde saepius sola rubrica memorantur quae iam leguntur in Ordine thurificationis; quae codici praecipue propria sunt hic notamus. [1] (ff. 110v-176v) Ordo communis. Ff. 110v-111v, rubrica arabica qua describuntur ritus praevii a sacerdote servandi pro temporum diversitate; ff. 139-140v, in Oratione absolutionis, post s. Marcum Evangelistam nominantur Severus, Dioscorus, Ioh. Chrysostomus, Cyrillus, Basilius, Gregorius, trecenti decem et octo Nicaeni, centum quinquaginta Constantinopolitani, ducenti Ephesini, Archiepiscopus Abba N.; ff. 153 sqq., in Oratione post Evangelium, habet invocationem pro tempore Nili exundationis (Renaudot, p. 8), pro « regis terrae » (ibid., p. 9), scribit ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ « regis Christum amantis »; f. 175, om. Orationem osculi pacis « Superant » necnon Orationem pacis Iacobi Apostoli. [2] (ff. 177-257) Anaphora. F. 200, in Oratione pro omnibus, om. « et socii ministerii eius episcopi Abba N. »; ff. 206 sqq., in Commemoratione sanctorum, post s. Marcum, nominantur Severus, Dioscorus, Athanasius, Ioh. Chrysostomus, Petrus Martyr, Cyrillus, Basilius, Gregorius, Antonius, Paulus, tres Macarii, Iohannes, Pišoi, abba Paule, Maximus et Dometius, quadraginta novem Martyres, Moyses, Iohannes Niger, Daniel, Pachomius, Theodorus, Šenoute, Besa, Onuphrius, Samuel, Iustus et Apollo, discipulus eius, Apollo et Phib, Piğimi, Archellites, Simeon Stylita, Hermine, Ioannes anachoreta, Benipi et Iohannes, discipulus eius, Macrobius et filii eorum monachi, Iohannes solitarius, Abraham hegumenus, abba Abraham, Georgius, Marcus montis Antonii (cf. Butler, *The ancient coptic churches of Egypt*, Oxonii, 1884, vol. I, pp. 345 sqq.), patriarcha Matthaeus, Barsoma Syrus, Teği, Barsoma Nudus, chorus Angelorum; ff. 250-257, Oratio benedictionis; in nonnullis discrepat a cod. Vat. 17 ut magis accedat ad Tuki, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲩ̅ sqq.; ibi autem nominantur quattuor luminaria Michael, Gabriel, Raphael, Suriel, quattuor animalia incorporea, viginti quattuor senes, Apostoli, tres pueri, rex Georgius, Theodorus, Mercurius, Mena, chorus Martyrum, Antonius, Paule, tres Macarii, Iohannes, Pišoi, abba Paule vir Tammah, Maximus et Dometius, Moyses,

quadraginta novem Martyres, chorus Staurophororum, recti et iusti, angelus huius diei.

3 (ff. 257v-262v) Liturgiae annectuntur: [1] (ff. 257v-258) Oratio pro pace, inc.: ⲧⲱⲃϩ ⲉϫⲉⲛ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Orate pro pace » (Tuki, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲏ̅ sqq.); [2] (ff. 259v-262v) septem orationes maiores, quarum sola quarta, Oratio pro rege, integre traditur: ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ... ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲕⲁϩⲓ « Rursus oremus Deum omnipotentem... memento, Domine, regis terrae nostrae »; des.: ⲛⲉⲙ ⲙⲉⲧⲥⲉⲙⲛⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « et in omni honestate erga te » (cf. Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲩ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅, in Anaphora s. Cyrilli, et Renaudot, p. 41); reliquarum autem orationum mera fit recordatio, utpote iam in aliis codicis partibus occurrentium, scil. pro infirmis (ff. 96 sqq.), pro peregrinantibus (ff. 106 sqq.), pro fructibus, seminibus et aqua (ff. 55 sqq.), pro defunctis (ff. 28v sqq.), pro dona offerentibus (ff. 101 sqq.), pro catechumenis (ff. 157v sqq.).

Codex caret omni ff. et fasc. numeratione coptica: arabice autem minio notati sunt fasciculi, idque initio, inde a fasc. 2: ثانية usque ad fasc. 27: سابع عشرين; sunt autem quiniones praeter fasc. 1 et 26 qui octo sunt ff. et fasc. 27 qui ff. est duorum; posteriore aetate numeris arabicis, ut dicunt, atramento notati sunt fasciculi 2-26 initio, at nota 14 mendose apposita est f. 134 pro 133 et nota 15 f. 142 pro 143; fasc. ultimi numerantur insuper notis copticis cursivis, idque ordine inverso, ⲃ – ⲉ (ff. 252v-222v) extremo fasc. folio appositis. Folium olim signatum 256, anno 1930 in proprium locum restitutum est inter ff. 8 et 9, novaque imis marginibus impressa est totius codicis ff. enumeratio quam secuti sumus. Unius continuo indolis est codicis scriptura; solae litterae marginales ceteras mensura excedunt, minio tinctae; minio etiam usus est librarius in interpunctionis signis, in punctis super ductum compendii, in punctis litterarum ⲫ, ϩ, ϧ et ϯ, in punctis quae, in formam crucis distributa, ornant summas paginas, in notis liturgicis quarum tamen nonnullae atramento sunt exaratae et in ductibus ad textus cancellandos; pigmentis rubro, flavo et viridi obducta est porta qua decoratur f. 6 necnon crux quae integrum occupat f. 5v; inter huius brachia leguntur inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, in summo et imo marg. ⲁ, ⲱ. Ff. 8v-65, in mgg., manus recentior litteris latinis transcripsit textum copticum, cuius transcriptionis hoc sit specimen: f. 8v, ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲕⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁⲅⲁⲑⲟⲥ « denoscht ammok beristos nam bakiout en agatos ». Codicis ff. 144v, 145 (olim 139v, 140) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LVI. Ff. 258v-259, subscriptio librarii: كمل بعون الله تعالى هذا الكتاب
المبارك | فى العشر الاول من شهر ابيب | سنة الف ومائتى سبعة واربعين | للشهداء الاطهار رزقنا
الرب | بركة صلواتهم امين | وناسخه الحقير من بنى البشر المسكين | بخطاياه المرذول بكثرة
اثامه الذى | لا يستحق ان يرفع رأسه لكثرة خزية | بذنوبه واثامه ولا يستحق ان يدعى بأسم |
الانسانية ميخائيل ابن جرجس الشهير | بالطحاوى وهو يضرب المطانوة | ويسأل كل واقفا عليه ومن

يتلوا فيه ان يدعوا له | بالرحمة والمسامحة ومغفرة الخطايا يوم | الدينونة هو ووالديه واخيه وسائر
بنى المعمودية | والمعونة يوم انتقاله وخروج نفسه من جسده | ومن قال شيا فالرب يعوضه كقول
سيدنا فى انجيله | المقدس عهد الواحد ثلثين وستين ومائة ولربنا | المجد دائما ابدا سرمدا « Desinit,
Dei exaltetur! auxilio, hic liber benedictus die undecima mensis abīb, anni 1247 martyrum purorum (an. D. 1531). Dominus tribuat nobis benedictionem per preces eorum. Amen. Et scripsit illum miser inter filios hominum, pauper peccatis suis, vilis multitudine criminum suorum qui dignus non est ut caput suum elevet propter multitudinem turpitudinis in suis peccatis et culpis, qui dignus non est ut humano nomine vocetur, Michael, filius Georgii, vocatus al-Ṭaḥâwî (Amélineau, *Géographie de l'Egypte*, p. 471). Et ipse culpam facit rogatque omnes in eo (libro) operam dantes legentesque ut deprecentur pro eo misericordiam et clementiam veniamque peccatorum in die iudicii, pro ipso et parentibus suis et fratre suo et ceteris filiis baptismatis, et auxilium in die migrationis suae et exitus animae suae e suo corpore. Et qui dixerit aliquid, Dominus ei retribuet secundum verbum Domini Nostri in Evangelio suo sancto promissum pro uno triginta et sexaginta et centum. Et Domino Nostro gloria perpetua, aeterna, perennis ». F. 262v, scripsit lector: طالع فى هذا الخولاكى المقدس العبد الحقير المقرف | بالعجر والتقصير
الذى خطاياه ثقلت على رأسه | وتزايدت اكثر من الرمال والجبال الشامخة غبريال | بالاسم قس لا
بالفعل وهو يعفر بهامته الخاطية الدنية | تحت اقدام كلمن طالعه من السادة الكهنة والاخوة | الشمامسة
ان يذكروا مسكنته بالرحم وبغفرة | الذنوب والسيد المسيح يعوضهم عن ما يقولوه فى | ملكوت
السموات بشفاعة الست السيدة العذرى | وجميع الشهداء والقديسين امين | كتب فى يوم الاحد ια
ابيب | سنة | ⲁⲧⲗⲇ, « Operam dedit huic euchologio sancto servus miser, teter defectibus et inscitia, cuius peccata gravant caput suum et superant numero arenam montesque excelsos, Gabriel, sacerdos nomine non opere. Et ipse caput suum flagitiosum, abiectum, cineribus operit sub pedibus cuiuscumque dominorum sacerdotum et fratrum diaconorum in eo (libro) versantium ut memores sint eius paupertatis, misericordiae et veniae peccatorum causa. Et Christus Dominus eis retribuat effata eorum in regno coelorum per preces Dominae Virginis et universitatis martyrum et sanctorum. Amen. Scriptum est die dominica 11 abīb, anni 1334 (A. D. 1618) ». F. 5, titulus alienationis:
انتقل بالابتياع الشرعى من ملك ميخائيل الطحاوى | [ابن] يوحنا ... (?) الى ملك cⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ
القس سدهم ابن القس سرور | [بثـ]ـن قدره اثنين واربعين نصف ثمن بلا كثر برسم | كتبه المعاد (?)
بمصر [ثم انتقـ]ـل بالارث الشرعى | الى ملك القس يو[حنا ا]بن القس سدهم المذكور بعد | وفاة
والدهى (sic) ثم انتقل بالابتياع الشرعى | من ملك القس يوحنا المذكور بعد كتابة | الى ملك كاتبه
اسحق بن سلمون بالاسم ... (?) | بثمن قدره من الفضة خمسة واربعين نصف | برسم سطره القس
يوحنا المذكور من دفتر | [الرسو]م السلطانية وذلك على يد زوجة | [القس] يوحنا المذكور نيح
الله تعالى نفسه... « Transiit emptione legitima e dominio Michaelis al-Ṭaḥāwī, filii Iohannis... in dominium presbyteri..., filii presbyteri Surūr, pretio, cuius valor est duarum et quadraginta mediarum (drachmarum), pretio sine supplemento, iuxta quod scripsit... Cahirae. Deinde transiit hereditate legitima in dominium presbyteri Iohannis, filii presbyteri... supradicti, post mortem patris eius. Deinde transiit emptione legitima

e dominio supradicti Iohannis presbyteri, post instrumentum, in dominium illius, qui hoc scripsit, Isḥaq, filii Salomonis, nomine..., pretio, cuius valor est quadraginta quinque mediarum (drachmarum) argenti, iuxta quod descripsit presbyter Iohannes supradictus e registro actorum sultanicorum, et hoc per uxorem supradicti presbyteri Iohannis, Deus excelsus quiescere faciat animam eius... ». F. 1: *n°. 18* et altera manu: **ϧεн пран м̀φιωт... кιрιа εтλοгιсон ἀмнн ⲁⲗ̅**. « In nomine Patris... Domine benedic. Amen, alleluia ». F. 263ᵛ, calamo rudi, litterae alphabeti coptici et, in fine, **ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅**. F. 5ᵛ, sigillum atramento impressum imaginem praebens B. M. V. et inscriptionem cuius solae distincte apparent litterae: N... CAIRU...

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt ornamenta, nota *18* necnon stemmata Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

19 (a I. S. Assemani emptus 20, inter codd. arab.). An. 1715 (= an. Mart. 1431 cf. f. 108ᵛ), chart., mm. 223 × 158, ff. 144, II, linn. 13.

Liturgia s. Basilii et Ordo thurificationis vespertinae et matutinae, bohairice et arabice, cum inscriptionibus arabicis.

1 (ff. 2-108ᵛ) Liturgia s. Basilii. Caret codex plerisque rubricis arabicis quae leguntur in cod. Vat. copt. 18 et convenit potius cum cod. Vat. copt. 17; passim tamen orationum conclusiones plenius exhibet et paucas addit rubricas arabicas (ut ff. 3ᵛ, 17ᵛ, 18 etc.) quae in cod. Vat. copt. 17 desiderantur. [1] (ff. 2-51ᵛ) Ordo communis, sub titulo: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** بسم الله قداس القديس العظيم باسيليوس بركاته تكون معنا صلاة استعداد سرا بسلام « Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Liturgia s. magni Basilii; preces eius sint nobiscum. Oratio praeparationis, secrete. In pace ». Ff. 19-20, in Absolutione ad Filium, post s. Marcum, nominantur Severus, Dioscorus, Iohannes Chrysostomus, Athanasius (**ⲉⲑⲛⲁⲥⲓⲟⲥ**), Cyrillus, Basilius, Gregorius, trecenti decem et octo Nicaeni, centum quinquaginta Constantinopolitani, ducenti Ephesini, **ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲣⲉⲩ(ⲥ) ⲡⲁⲡⲁ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ**, i. e. patriarcha Iohannes seu Iohannes XVI, 1671-1678 (cf. f. 20, in mg.: **ⲣ̅ⲅ̅**, ad designandum centesimum tertium patriarcham Alex.), qui memoratur etiam ff. 23, 44, 70; f. 51ᵛ, omittit Orationem pacis « Superat omnem virtutem » (Vat. copt. 17, ff. 30-31, Renaudot, p. 12). [2] (ff. 52-108ᵛ) Anaphora s. Basilii. Praemittitur titulus: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** (in بركاته corr.) بسم الله القوى قداس القديس باسيليوس بركاون معنا « Cum Deo (ar.: in nomine Dei potentis). Liturgia s. Basilii; preces eius sint nobiscum ». Monitio diaconi de legendis dyptichis patriarcharum, quae legitur in cod. Vat. 17, f. 44ᵛ, om. ante commemorationem sanctorum (f. 75); ante memoriam defunctorum (f. 83) sola leguntur

verba ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲩⲱϣ ⲙⲁ; in ipsa autem commemoratione sanctorum, ff. 75-82, post s. Marcum recensentur Severus, Dioscorus, Athanasius, Petrus martyr, Chrysostomus, Theodosius, Cyrillus, Basilius, Gregorius, Gregorius armenus, Antonius, Paulus, tres Macarii, Iohannes hegumenus, Pišoi, Abba Paule, Maximus et Dometius, quadraginta novem Martyres Scetenses, Abba Moyses, Iohannes Kame, Daniel hegumenus, Isidorus, Pachomius et Theodorus discipulus eius, Šenoute et Besa discipulus eius, Onophrius, Kharos, Iohannes, Samuel et Apollo discipulus eius, Apollo, Phib (ⲁⲡⲓⲡ), Piğimi, Ḥor, Phis, Ammonius, Archellites, Arsenius, Sarapammon episcopus, Psate, Callinicus, Pisenthius, filii eorum martyres, Ḥermine, Misael anachoreta, Aukin, filii eorum cruciferi, Simeon stylita, Marcus, Abraham, Georgius, Benipe (ⲃⲁⲛⲓ⟨ⲡⲓ⟩ ⲡⲓⲡ̄ⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ, ar.: انبا حديد) et Iohannes discipulus eius, Barsoma, Ephrem syrus, Abba Marcus, patriarcha Matthaeus, Abraham hegumenus, Teği, Barsoma nudus, chorus sanctorum; ff. 84, sicut ap. Tuki p. ⲣ̄ⲕ̄ⲍ̄, Orationem pro defunctis, statim sequitur Oratio benedictionis: ⲫϯ ⲉϥⲉϣⲉⲛϩⲏⲧ ϩⲁⲣⲟⲛ « Deus sit nobis misericors » (cf. Renaudot, p. 25, et Bute, op. laud., p. 114); in eadem autem post B. M. Virginem invocantur quattuor luminaria ..., quattuor animalia incorporea, viginti quattuor presbyteri, chorus angelorum, ordines caelestes, patriarchae, prophetae, apostoli, martyres, staurophori, recti et iusti, virgines sapientes, angelus huius sacrificii; sequuntur: f. 87, verba ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲡⲁ ⲁⲛⲧⲟⲛⲓ ⲛⲉⲙⲡⲓ e Diaconali complenda (cf. Tuki, p. ⲣ̄ⲕ̄ⲑ̄); ff. 87-708, Oratio post Dypticha et reliqua ut in cod. Vat. 17, ff. 47 sqq. (Renaudot, pp. 19 sqq.), additis tamen ff. 105, 106 rubricis Communionis fere ut ap. Renaudot, p. 24, et omissis Orationibus fractionis « Deus parens lucis », « Dedisti nobis gratiam » (Ren., pp. 20, 21) necnon Oratione inclinationis post Communionem « Servi tui » (Vat. 17, f. 61, Ren., p. 24) et benedictione « Sanctissima Trinitas » (Vat. 17, f. 62, Tuki, p. ⲣ̄ⲟ̄ⲩ̄).

2 (ff. 110-144) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae, praemisso titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله نبتدى بعون الله تعالى وحسن ارشاده بنسخ ترتيب رفع بخور عشية وباكر اعافنا الله على العمل به بسلام من الرب « Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Incipimus, Deo iuvante eiusque bonitate duce, ordinem scribere thurificationis vespertinae et matutinae. Parce nobis, Deus, laboris in eo gratia; in pace Domini ».

Uterque thurificationis ordo in codice exhibetur forma breviore quam apud Tuki, op. laud., breviore etiam quam in cod. Vat. copt. 18, ff. 6-110, quum parcus passim in eo sit usus rubricarum plurimaeque desint preces

iam in Liturgia s. Basilii occurrentes. [1] (ff. 110-131ᵛ) Ordo thurificationis vespertinae. F. 118ᵛ, post salutationem ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Tuki, p. ٢٥) sub rubrica « Commemoratio angelorum, martyrum et sanctorum » addit ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ· ⲭⲉⲣⲉ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ· ⲭⲉⲣⲉ ⲥⲟⲣⲁⲫⲓⲏⲗ (sic; ⲣ scriptum super ⲩ) ·ⲭⲉⲣⲉ ⲥⲟⲣⲟⲩⲏⲗ...; des. f. 119: ⲭⲉⲣⲉ ⲡ̀ⲭⲱⲣⲟϥ (sic) ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ; ff. 119ᵛ, item f. 126, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ (Tuki, pp. ٢٦, ٤٤), ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ (cf. f. 20); f. 123, plane omittit Orationem, e Liturgia s. Gregorii sumendam (Tuki, pp. ٢٢, ٢٣ et ⲥ̅ⲗ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅): ⲟⲩⲟⲩϫⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉⲧϣⲱⲛⲓ « Salus aegrotantibus »; ff. 126 sqq., in Oratione post Evangelium (Tuki, pp. ٤٣-٥١) omittit partes diaconi; post Orationem ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Utique Domine, Domine » (ff. 128-131ᵛ, Tuki, pp. ٥٥-٥٨) desinit, f. 131ᵛ, hac sola nota arabica: « absolutio ad Filium ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ scripta est in Liturgia; deinde levatur crux et sacerdos dicit benedictionem. In pace ». F. 131ᵛ, subscriptio arab.: تم وكمل رفع بخور عشية « Absoluta est thurificatio vespertina ». [2] (ff. 132-144) Ordo thurificationis matutinae. Solae leguntur, absque diaconi monitis ad populum: f. 132-133, Oratio incensi ⲫ̀ⲧ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲟⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Deus qui accepisti » (Tuki, pp. ٩٥, ٩٦); ff. 133-136ᵛ, Oratio pro infirmis ⲡⲁⲗⲓⲛ ⟨ⲟⲛ⟩ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Rursus oremus » (Tuki, pp. ١٠٢-١٠٥); ff. 136ᵛ-138, Oratio pro peregrinantibus ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ... « Memento, Domine, patrum nostrorum » (Tuki, pp. ١٠٩-١١١); ff. 138ᵛ-141, Oratio pro oblationibus ⲁⲣⲓⲫⲙⲉ⟨ⲩ⟩ⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲑⲩⲥⲓⲁ̀ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲟⲥⲫⲟⲣⲁ « Memento, Domine, sacrificiorum, oblationum » (Tuki, pp. ١٠٥-١٠٩); ff. 141-142ᵛ, Oratio pro rege terrae ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲕⲁϩⲓ « Memento, Domine, regis terrae nostrae » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲅ̅ – ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅, in Liturgia s. Cyrilli); ff. 142ᵛ-144, Oratio pro catechumenis ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲏⲕⲉⲑⲏⲭⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ « Memento, Domine, catechumenorum » (Tuki, pp. ⳁ̅ⲏ̅ – ⳁ̅ⲑ̅, in Liturgia s. Basilii).

Locus scripturae, quae suspenditur, ductibus directis et transversis definitur forma impressis in charta. Sola Liturgia S. Basilii instructa est notis copticis foliorum et fasciculorum; notae ff. sunt ⲁ̅ – ⲋ̅ (ff. 1-4) ⲉ̅ – ⲣ̅ⲓ̅ (ff. 5-109), paginis aversis primisque fasc. paginis rectis appositae; fasciculi, in angulo superiore interno paginarum extremarum signati, sunt quiniones (ⲁ̅ – ⲏ̅, ⲓ̅, ⲓ̅ⲁ̅) praeterquam fasc. ⲑ̅ qui novem tantum ff. constat. In apponendis fasc. et ff. notis calligraphus haud semel erravit. In summis fasc. paginis extremis, quae ornamento carent, leguntur inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in pp. aversis, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, in paginis rectis, deest tamen inscriptio necnon fasc. nota initio quinionis ⲁ̅, inscriptio autem f. 80ᵛ est ⲓ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅. Minio scripta sunt tituli, pars rubricarum, lineae secunda et

tertia divisionum maiorum, paucae correctiones manus posterioris; minio autem tactae litterae initiales: rubra sunt interpunctionis signa, puncta super ductus in vocibus contractis (non tamen in summis pp.), puncta litteris ⲫ, ϩ et ϧ infixa; crux in f. 1ᵛ (cum inscriptionibus ⲁ̅ ⲱ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲟ̅ⲥ̅) et ornamenta in fronte ff. 2, 52, 110 obducta sunt coloribus rubro, croceo, viridi et caeruleo. Codicis f. 100ʳ phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LV.

Librarii subscriptiones: f. 51ᵛ: تم وكمل ذلك بعون الله تعالى ونسال | من جوده وتحننه وكرمه العناية | فى البداية والنهاية فله المجد | والاكرام والسجود الان وكل | اوان والى دهر الداهرين امين امين ⊙ « Desinit et absolutum est hoc auxilio Dei, exaltetur! Et precamur a bonitate sua et miseratione sua et liberalitate sua curam in principio et fine. Et ei gloria et veneratio et adoratio nunc et omni tempore et in saecula saeculorum. Amen; amen »; f. 108ᵛ: تم وكمل قداس القديس باسيلوس | بعون الله تعالى وكان الفروغ منه | فى يوم الجمعة المبارك تاسع شهر بؤونة | المبارك سنة الف واربعمائة احدى | وثلثون للشهداء الاطهار السعداء | الابرار بركاتهم تكون معنا وتحوطنا | الى النفس الاخير امين كرياليصون ⊙ « Desinit et absoluta est liturgia s. Basilii auxilio Dei, exaltetur! Et fuit finis huius feria sexta benedicta, die nono mensis benedicti bašnas anni 1431 martyrum purorum, beatorum, iustorum (an. D. 1715). Benedictiones eorum sint nobiscum et custodiant nos usque ad extremum spiritum. Amen. Kyrie eleison »; f. 144ʳ: تم وكمل ترتيب رفع بخور عشية وباكر | بعون الله تعالى وجوده وفضله وكرمه | ونساله الخلاص والمرحمة والرافة | وغفران الخطايا بشفاعات وطلبات | ذات كل طهر وقدس ستنا السيدة | مرتمريم العذرى كل حين والشهداء والقديسين امين ⊙ « Desinit et absolutus est ordo elevationis incensi ad vesperas et ad matutinum auxilio Dei, exaltetur! et bonitate sua et gratia sua et liberalitate sua. Et rogamus eum salutem et misericordiam et clementiam et veniam peccatorum per intercessiones et preces possidentis omnem puritatem et sanctitatem dominae nostrae Dominae Mariae, Virginis omni tempore, et martyrum et sanctorum. Amen ». Ff. 109ʳ, 144ᵛ, I et II vac.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *19* et scuta Pii VI et F. X. de Zelada card. bibliothecarii.

20 (olim 14). An. 1315 (= an. Mart. 1031, cf. f. 149), chart., mm. 173-180 × 131, ff. 159, linn. 14 et 16.

Codex initio mutilus iam solas servat Liturgias s. Gregorii et s. Cyrilli, bohairice et arabice, quibus adduntur diversarum manuum fragmenta liturgica.

1 (ff. 1-70) L i t u r g i a s. G r e g o r i i; vide cod. Vat. copt. 17, ff. 66-103; missis levioribus discrepantiis, quae codici propria sunt hic notamus. [1] (ff. 1-14) O r d o c o m m u n i s, praevio titulo: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲟⲩⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲕⲁⲧⲁⲡⲉⲧⲁⲥⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲩ̅ⲥ̅** صلا:

الحجاب قداس القديس غريغوريس « Cum Deo. Oratio veli liturgiae s. Gregorii, ad Filium (om. ar.) ». Inter Orationem veli et Orationem primam osculi pacis ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ, seu inter ff. pristina ⲣⲓⲁ̅ et ⲣⲓⲃ̅, adjecta sunt duo ff. recentiora (ff. 4 et 5) numeris copticis destituta, cum Oratione ⲉⲧⲓ ⲟⲛ ⲧⲉⲛⲧⲁⲥⲑⲟ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ϩⲁⲣⲟⲕ « Iterum convertimus nos ad Te », quae eodem loco habetur apud Tuki, p. ⲣⲡ̅ⲍ̅; huius autem conclusio, eiusdem manus, legitur in fragmento chartae recentioris quod in f. 6, linn. 1-7, operit conclusionem Orationis veli pristina manu exaratae; conclusio haec cuius initium manus secunda adiecit imo f. 3^{v} ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ..., legebatur ut in cod. Vat. copt. 26, f. 104^{v}; ff. 11-14, additur Oratio osculi pacis « Christe, Deus noster » (Renaudot, p. 27); [2] (ff. 15-70). Anaphora s. Gregorii, praemisso titulo: ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲩ̅ⲥ̅ قداس القديس غريغوريس « Anaphora s. Gregorii, ad Filium (om. ar.) »; ff. 46 sqq., in Commemoratione Sanctorum, post s. Marcum Evangelistam, soli nominantur Severus, Cyrillus, Basilius, Gregorius magnus, Abba Macarius, Antonius, chorus Sanctorum; ff. 56-59, additur Oratio fractionis ad Filium ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ « Tu enim es Verbum » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅-ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅); ff. 63-65, habetur Confessio ⲥⲱⲙⲁ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ quam cod. Vat. copt. 17 semel tantum scripsit, in Liturgia nempe s. Basilii, ff. 59-61; ff. 65-66, pro Oratione gratiarum ad Patrem (Vat. 17, ff. 99^{v}-100), legitur Oratio gratiarum ad Filium « Gratias agimus Tibi Christe Deus » (Ren., p. 37); f. 69^{v}, in Oratione inclinationis post Communionem, pro verbis « per intercessionem Dominae omnium nostrum... usque in saeculum. Amen » (Ren., p. 37-38), legitur tantum doxologia: ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛⲟⲩⲱⲣⲡ ⲛⲁⲕ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ « ad Te mittimus gloriam » ut ap. Tuki, p. ⲥ̅ⲍ̅ⲁ̅; des.: كمل قداس القديس غريغوريوس « Absoluta est Liturgia s. Gregorii ».

2 (ff. 71-149) Liturgia s. Cyrilli. [1] (ff. 71-81^{v}) Ordo communis. Oratio veli ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « Creator », Oratio osculi pacis ad Patrem ⲡⲁⲣⲭⲏⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ « Auctor vitae », alia Oratio osculi pacis ad Patrem ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ « Deus charitatis » ut ap. Renaudot, p. 38-40. [2] (ff. 81^{v}-149) Anaphora s. Cyrilli, praevio titulo: ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ قداس القديس كيرلس « Anaphora s. Cyrilli »; fere ut ap. Ren., p. 40 sqq., at ff. 86^{v}-90^{v}, plene scribit orationes pro infirmis, etc., quas Ren. (p. 41, « infirmos populi — fructibus terrae benedic ») memorat tantum utpote quae iam occurrunt in Oratione incensi matutini; harum textus legitur ut ap. Tuki, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲏ̅-ⲥ̅ⲡ̅ⲅ̅ (des. ⲁⲧϣⲑⲟⲣⲧⲉⲣ ϣⲁ ⲉ̀ⲃⲟⲗ), omissis tamen in cod. Vat. 20 partibus diaconi et populi; f. 91, nota ara-

bica monet Orationem pro aere et fructibus terrae complendam esse ex Liturgia s. Basilii; f. 94, in Commemoratione sanctorum, post s. Marcum, nominantur Severus, Cyrillus, Basilius, Gregorius, magnus Abba Antonius, tres Macarii, chorus sanctorum; ff. 97-100ᵛ, integram, absque tamen parte diaconi, habet Orationem post Dypticha **ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ** « et miserere » (Tuki, pp. **ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅-ⲥ̅ϥ̅ⲃ̅**) quam abreviat Ren., p. 42 « Isaac, Iacob, etc. »; f. 107ᵛ, post **ⲧⲟⲡⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ** (omnium habitationum, Ren., p. 43) add. **ⲛⲉⲙ ⲙⲟⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ** « omnium monasteriorum »; f. 134, integram habet Orationem prooemii fractionis « Iterum gratias agamus » cuius initium tantum memorant Ren., p. 49 et Vat. copt. 17, f. 117ᵛ; hanc (f. 135) sequuntur verba fractionis **ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ... ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲛⲟϥ...** (Vat. 17, f. 49, Lit. s. Bas.); f. 141, addit aliam Orationem fractionis ad Patrem **ⲉⲁⲕϯ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓϩⲙⲟⲧ** « Quum dedisti nobis gratiam » (Vat. 17, f. 52ᵛ, Lit. s. Bas.); f. 143ᵛ, Oratio post Pater noster « Oramus te », legitur ut ap. Ren., p. 50, non autem ut in Vat. 17, f. 121ᵛ, **ⲛⲁϩⲙⲉⲛ**, « libera nos ». Desinit Liturgia s. Cyrilli, f. 149ʳ, post Orationem inclinationis **ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲙⲉⲛⲣⲓⲧⲉⲛ** « Deus qui dilexisti nos » (Vat. 17, f. 122ᵛ), addita nota arabica de petenda Absolutione et Confessione etc. e Liturgia S. Basilii (Ren., p. 36). In mgg., manu posteriore, minio signantur arabice S. Scripturae libri quorum testimonia in precibus liturgicis occurrunt.

3 (f. 150-158ᵛ) Fragmenta liturgica variae aetatis (saec. XIV-XVI); [1] (f. 150) Fragmentum graecum: **ⲉⲩⲗⲟⲅⲏⲑⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲟⲥ...** (Tuki, p. **ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅**); **ⲏ ⲁⲅⲁⲡⲏ...** (Tuki, p. **ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅**); **ⲥⲱⲙⲁ ⲁⲅⲓⲟⲛ** (Tuki, pp. **ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅**, **ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅**); [2] (f. 151) Oratio pro patriarcha defuncto, bohairice, eiusdem forsan manus ac illa quae supplevit ff. 4 et 5: **ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲧⲉⲯⲩⲭⲏ ⲙⲡⲉⲛⲓⲱⲧ... ⲛⲉⲙ ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ** « Memento Dominae animae patris nostri... et omnes episcopos »; [3] (ff. 152, 153 [f. 153, olim signatum 25, e cod. Vat. copt. 23 in hunc proprium locum restitutum est an. 1930]). Fragmenta anaphorae, bohairice cum rubricis arabicis; f. 152, Oratio fractionis ad Patrem: **ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲫⲣⲏϯ ⲛⲟⲩϣⲫⲏⲣⲓ** « Domine, Dominus noster quam admirabile » (Tuki, p. **ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅**); f. 152ᵛ, Oratio fractionis ad Patrem: **ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲉⲣϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ** « Deus qui fecisti nobis gratiam » (Tuki, p. **ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅**); f. 153, sub rubrica: ' tunc sacerdos incensat populum et reversus ad altare dicit ': **ⲫϯ ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟⲕ** « suscipe Deus », des. ibid.: **ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ** « super nos » (Tuki, ordo thurificationis, p. ٢٩, coll. p. ١١٧); [4] (f. 154ᵛ) Fragmentum diaconalis, seu verba a diacono dicenda ad Orationem pro omnibus et ad omnia, in Liturgia s. Cyrilli, praevio titulo: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** طبحات ابينا القديس كيرلس صلواته معنا امين « Cum Deo. Ṭabaḥat

(= ⲧⲱⲃϩ « orate ») patris nostri s. Cyrilli; preces eius sint nobiscum. Amen »; inc.: « orate pro patribus et fratribus aegrotantibus »; des.: « orate pro pace... in omni caritate Christi »; orationes in eodem ordine occurrunt quo ap. Ren., pp. 41-45, praeterquam oratio pro pace quam hic caeteris praemittit (cf. Tuki, pp. ⲥⲟⲉ̅-ⲧⲉ̅, a quo codex interdum recedit).

Praeter ff. enumerationem notis, ut dicunt, arabicis olim summis ff. appositam (ff. 1-156), aliam praebet codex an. 1930 imis ff. impressam, quam in citandis ff. secuti sumus. Pars quae superest codicis primigenii complectitur: ff. 2 fasc. ⲓ̅ⲁ̅ (ff. 1, 2, ⲡ̅ⲑ̅, ⲡ̅ⲓ̅), quiniones ⲓ̅ⲃ̅ - ⲕ̅ⲉ̅ (ff. 3, 6-144, ⲡ̅ⲓ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ⲛ̅) et ff. 5 fasc. ⲕ̅ⲉ̅ (ff. 145-149, ⲥ̅ⲛ̅ⲁ̅ - [ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅], ff. 148, 149, notis copticis carent); in summis pp. extremis fasc. inscriptiones alternatim leguntur: ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ et ⲩ̅ⲥ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅; in iisdem ff. summis, ornamenta variae indolis, ita tamen ut eadem sint in f. ult. fasciculi desinentis ac in f. initiali fasc. sequentis, pigmentis rubro, viridi et croceo illita sunt, sicuti et portae in summis ff. 1 et 71, ac ornamentum in forma ramorum, vel avium, in principio divisionum maiorum atque passim litterae initiales grandiores. Minio usus est calligraphus in ornandis litteris marginalibus communibus atque nonnullis litteris maioribus quibus interdum scriptae sunt orationum lineae primae; minio insuper exarata sunt rubricae, interpunctionis signa, puncta in litteris ϥ et ϧ aut super ductus quibus signantur voces contractae. Codex, cuius ff. 44ᵛ et 45ʳ (olim 43ᵛ, 44ʳ) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LIV, nitidum exhibet specimen scripturae saec. XIV in.; secus tamen ac in plerisque codd. huius saec., ductus imus litterae ⲙ continuo curvus est, nunquam autem rectus (cf. dicta de cod. Vat. copt. 17); litteris gracilioribus exaratae sunt partes diaconi et populi, nonnullae correctiones, necnon subscriptio librarii f. 149: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲉ̀ⲃⲓⲏⲛ ⲉ̀| ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲡϣⲏⲣ (sic) ⲙ̀ⲡⲁⲓ|ⲙⲟⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲥⲟ'ⲇⲟ|ⲙⲉⲛⲧ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ☧ ⳩ ,ⲁ̅ⲗ̅ⲁ̅ « Ego pauper et miser scripsi Petrus, filius huius monasterii Psodoment (Amélineau, *Géographie de l'Egypte*, p. 363). Dominus misereatur eius. Amen. Epocha Martyrum 1031 (= an. Chr. 1315) »; nomen calligraphi etiam apparet in ornamento summi f. 71, ex utroque latere per transversum scriptum: ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ « Pauper Petrus ». F. 149ᵛ, titulus alienationis: رب كما انعمت فزد | انتقل هذا المصحف الشريف بالابتياع الصحيح | الشرعى الى مالك الشيخ السمى غبريال بن المرحوم | مكين العطار نيح الله نفسه وابقا خلفه والبا[يع] | له الشيخ الاكرم برصوما العريف كان بمكتب القس ولى ال[دين] | ميخائيل والمعلم يومئذا بالجوانية وقبض الثمن عن ذلك | ثلثة عا (?) | بدلالة ابراهيم المعروف بجنيحات... | بتاريخ العشر الاوسط من شهر كيهك سنة الف تسعة | وثمانين للشهداء الاطهار رزقنا الله شفاعتهم | والمجد لواهب المواهب | دائما ازلا وابدا | سرمدا | امين « Domine, sicuti largitus es adauge. Hic liber nobilis proba et legitima venditione in dominium transiit senis excelsi Gabrielis, filii defuncti Makīn, pharmacopolae; requiescere faciat Deus animam eius et custodiat eius posteritatem. Et fuit eius (libri) venditor nobilissimus senex Barsūmā, olim praepositus scriptorio sacerdotis Walī ad-Dīn Michael et docens tunc in . . . . . , et accepit pro ipso pretium trium . . . mediante Abraham, vocato Ǧanīḥāt . . . . . Aetate mediae decadis mensis kīhak anni 1089 martyrum purorum (an. D. 1372); tribuat nobis Deus intercessionem eorum. Amen. Et auctori donorum gloria per-

petua, aeterna et aeterna, perennis »; ibidem, per transversum in mg. int., titulus alienationis alter: هذا الكتاب المقدس اوقفه الاب القديس انبا غبريال عرف بابن مكين | على الاب الراهب انبا يوحنا عرف بالمقسي راهب دير القديس انبا انطونيوس ببرية العربة « Hunc sanctum librum legatum ascripsit pater sanctus Abba Gabriel, Ibn Makīn nuncupatus, patri monacho Abba Iohanni, al-Maqsī vocato, monacho monasterii s. Abba Antonii in arabico deserto »; notae variae: f. 150^{v}, in mg. inf.: وقف العظيم فى القديسين | انطونيوس بدير العربة « Dominium potentis inter sanctos Antonii in monasterio arabici (deserti) »; f. 151, in mg. inf.: هذا الخولوكى اوقفه الاب القمص يوحنا | الرئيس بديارات العربة بعد عينة | على دير العظيم انطونيوس « Euchologium hoc, emptum in diem, legatum ascripsit pater hegumenus Iohannes, monasteriorum in arabico (deserto) praepositus, monasterio potentis Antonii »; f. 158^{v}, in mg. ext. per transversum scriptum: اذكروا الحقير من بنى البشر بالخلاص من ضراب | الخطية واكاذيب (?) العدو له (?) ولكم الرحمة من الله سبحانه « Mementote miserrimi hominum ut salvetur a plagis peccati et mendaciis insidiantis in eum; et vobis misericordia a Deo. Ei sit gloria ». F. 1, notae diversarum manuum: *306* (nota cod. in inventario ms. aetate Iulii II, a. 1503-1513 confecto, cod. Vat. latin. 7136, f. 541, cod. Vat. latin. 7135 f. 47; v. etiam cod. Vat. lat., 3951, invent. an. 1539, f. 69); *Missale in littera Egiptiaca* — est forsan unus e duobus codicibus qui in Inventario bibliothecae Vaticanae, an. 1481 (cod. Vat. lat. 3947, f. 89), recensentur sub titulis: *Missale cophitu cum glossa arabica ex papyro; Missale cophit* (sic) *ex papyro —; Liturgia S. Gregorii Aegyptio-Arabica*; in ima pag.: *23 copt.* — hoc f. 1 e genuino loco elapsum, fragmentis cod. Vat. copt. 23 quondam praefixum fuisse testatur cod. Vat. 23 descriptio tum in catalogo ms. Ecchellensis, an. 1686, tum in catalogo ms. Assemaniano quem an. 1831 in lucem edidit A. Mai, *Catal. Cod. Biblioth. Vat. Arab.* etc.; vide dicenda de cod. Vat. 23; in proprium autem locum, initio scil. cod. 20, restitutum fuit post appositum sigillum oblongum Bibliothecae Vaticanae, quod bis exhibet cod. Vat. 20, nempe f. 1 et f. 2 (olim f. 1) quodque hucusque desiderabatur initio cod. copt. Vat. 23; hoc sigillo instructus est cod. Vat. 23, an. 1930; — f. 2, in summo mg.: *20; II. Missae Gregorii et Cyrilli cophtice et Arabic*[*e*]; *12*; in summo f.: *20*. Ff. 70^{v}, 151^{v}, 153^{v}, 154^{r}, 159^{r}, 159^{v} vac.

In dorso integumenti, e corio castanei coloris, auro impressa sunt nota *20*, triregnum cum clavibus necnon stellae e scuto Clementis XI, insuper aquila et lilium e scutis Henrici Noris card. bibliothecarii et Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

21 (olim 15). An. 1343 (= an. Mart. 1059; cf. f. 67), chart., mm. 175 × 132, ff. 67 + 1^{a}, linn. 15-18.

Liturgia S. Cyrilli, bohairice et arabice (cf. cod. Vat. copt. 20, ff. 71-149), sub titulo: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ ⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ [ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ]ⲓ-ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙⲁⲣⲕ(ⲟⲥ) [ⲡⲓⲉⲩ]ⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲧⲏⲥ (sic) قداس مرقس الأنجيلى « Sancta Anaphora s. Marci Evangelistae ». [1] (ff. 1-9^{v}) Ordo communis. F. 1^{a}, Oratio veli (« Creator ») inscribitur [ⲟⲩ ⲉⲩ]ⲭⲏ ⲛ̀ⲭⲉⲡⲉⲧⲁⲥⲙⲁ ⲓ̅ⲱ̅ ⲃⲟⲥ-

ⲧⲣⲓⲛⲟⲩ ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ صلاة الحجاب ليوحنا سرا « Oratio veli Iohannis Bostrensis, epiclesis »; ff. 4-5, Oratio osculi pacis « Deus caritatis » (Renaudot, p. 39) praecedit orationem osculi pacis « Auctor vitae » (Renaudot, ibid.) quae legitur ff. 6-9ᵛ. ² (ff. 9ᵛ-66ᵛ) Anaphora. Ff. 13-40, in Oratione pro omnibus, orationibus sacerdotis miscentur monita diaconi ad populum ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ « Orate pro... », ut ap. Tuki, pp. ⲥⲟϛ sqq.; ff. 18, 19, post Orationem pro peregrinantibus, habetur Oratio pro fluminum plenitudine et pro fructibus terrae, quae des. ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲭⲗⲟⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲣⲟⲙⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲭⲣⲥ « benedic coronae anni per benignitatem tuam » (Ren., p. 17), addita monitione de reliquis sumendis e Liturgia s. Basilii; f. 21, Commemoratio sanctorum desinit post verba ⲛⲓⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲧⲏⲥ « Confessorum » (Vat. 20, f. 93, Ren., p. 41) eadem addita monitione; f. 21, Oratio ⲟⲩⲭⲟⲧⲓ ϫⲉ ⲁ̀ⲛⲟⲛ ⲫⲛⲏⲃ « Et nos, Domine », inscribitur, coptice et arabice: ⲏ̀ⲭⲟⲥ ⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ بلحن البتة « Tonus Genesis » et insuper arabice: بلحن ايوب « Tonus Iob » (Vat. 20, f. 95, Ren., Tuki; « tonus Iob »); f. 29, in Oratione pro patriarcha additur mentio socii eius liturgici abba N.; f. 38, ante ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲁⲥ̀ⲙⲟⲩ, om. « tonus Genesis » (cf. Vat. 20, f. 112); f. 63, om. Orationem fractionis ad Patrem ⲉⲁⲕϯ ⲛⲁⲛ « Dedisti nobis » (cf. cod. Vat. 20, f. 141); f. 63, Oratio post Pater noster legitur ut in cod. Vat. 20, f. 143ᵛ, ⲥⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ « Oramus te » non autem ut in cod. Vat. 17, f. 121ᵛ, ⲛⲁϩⲙⲉⲛ « libera nos »; ff. 64-66ᵛ, Oratio inclinationis qua concluditur Liturgia s. Cyrilli discrepat ab Oratione inclinationis ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲙⲉⲛⲣⲓⲧⲉⲛ « Deus qui dilexisti nos », prout legitur in codd. Vat. 17, 20, 22, 24, 25, 26 (f. 235) et ap. Renaudot et Tuki; inc. ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲣⲓⲕⲓ ⲛⲁⲕ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲛⲟⲩⲥ « Tibi, Domine, inclinamus mentem nostram »; des.: ⲉ̀ⲟⲩϫⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ · ⲉ̀ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉ̅ⲑ̅ · ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ · ϯⲛⲟⲩ « in salutem omnium nostrum, in gloriam et honorem nominis tui sancti, Patris et Filii et Spiritus sancti. Nunc »; eadem Oratio legitur in cod. Vat. copt. 26, f. 232.

Primus codicis fasciculus ff. dumtaxat exhibet 8 (ff. 1, 1ᵃ-7, ⲃ̅-ⲉ̅ [ⲋ-ⲏ] ⲓ̅ pro ⲑ̅); reliqui sunt quiniones ⲃ̅-ⲍ̅ (ff. 8-67, ⲓ̅ⲁ̅-ⲟ̅); in signandis ff. continuo omittit notas ff. 6-9 uniuscuiusque fasc., nota vero quinionis, inde a fasc. ⲃ̅ (f. 8), in pag. prima quinionis bis apparet, nempe ex utraque parte inscriptionis, praeterquam initio fasc. ⲉ̅ et ⲍ̅; inter inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ initio et in fine fasciculorum, leve ornamentum pigmento rubro et viridi vel rubro et flavo tinctum. Codex eamdem fere praebet scripturae indolem ac cod. Vat. copt. 20, gracilioris tamen in partibus diaconi et in subscriptione. Litterae grandiores lineae primae Liturgiae, figurae ramorum et avium ff. 1ᵃ et 4, paucae litterae initiales maiores, crux f. 1ᵛ, cum solitis inscriptionibus ⲁ̅, ⲱ, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥϭⲣⲟ,

pigmentis rubro, flavo et viridi distinguuntur; color viridis fere evanuit; caeteris ampliores sunt et uncialem graecam imitantur linea secunda Liturgiae et linea prima vel lineae primae quarumdam orationum; litterae marginales sunt minio tactae, quandoque integre minio exaratae; reliquus minii usus ut in cod. Vat. copt. 20.

Ff. 66v-68v, subscriptio, bohairice et arabice; propter ff. conglutinationem nonnullae utriusque textus litterae evanuerunt quas tamen, ope vestigiorum in ff. adversis restituere licuit: ☧ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀|ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏ|ⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ | ϯⲑⲣⲓⲁⲥ ⲛ̀ⲟⲙⲟⲟⲩ|ⲥⲓⲟⲥ ⁙ ⲟⲩⲙⲉⲑⲛⲟⲩ|ϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ · ⲧⲉⲛ|ⲱϣⲧ (sic) ⲙ̀ⲙⲟϥ · ⲧⲉⲛ|ϯⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲁϥ · ϣⲁ|ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ · | ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩϫⲱⲕ | ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲁ̀ⲅⲱⲛ (sic) ⲉⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ | ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ ⲡⲉ ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ (= ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ?) | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ | ⲅⲣⲓⲅⲉ̣ⲣⲓ (ductu cancell.) ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ ⁙ | ϧⲉⲛ (ϧ scriptum super ⲛ̀ mendosum) ⲡⲓⲕ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲃⲟⲧ | ⲉⲙϣⲓⲣ ⁙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ | ϩⲁⲛⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ☧ ⲙ̀ⲁ̅ |ⲛ̅ⲑ̅ ⁙ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ | ϧ[ⲉ]ⲛ ⲟⲩⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲧⲉ (sic) | ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ϩⲉϫⲉⲣ | ⲯ̅ⲙ̅[ⲅ̅] ⁙ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓ|ⲣⲏ[ⲛ]ⲏ [ⲛ̀]ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⁙ | ⲟⲩⲟϩ ⲫ[ⲏ ⲉ]ⲧⲁϥϥⲓⲣⲱⲟⲩϣ | ⲛ̀[ϧⲏⲧϥ] ⲫⲓⲱⲧ ⲙ(mutatum in ⲡ)ⲙⲟⲩ|ⲛ[ⲁⲭⲟⲥ ⲡ]ⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲟⲩ|[ⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ] ⲫϯ ⲟⲩⲟϩ | ϣ[ⲉⲙϣⲓⲧ]ϥ ⲡⲓⲡⲣⲉⲥ|ⲃⲩⲧ̣[ⲉⲣⲟ]ⲥ̣ ⲓ̅ⲱ̅ⲛ̅ (suprascr.) ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀|ⲧ[ⲉ] ϯⲁ̀ⲅⲓ̣ⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ · | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ϩⲩⲅⲟⲩ|ⲙⲉⲛⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲛ̅ ⁙ | ϧⲉⲛ ⲡⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀|ϣⲓϩⲏⲧ ⁙ ⲡϣⲁϥⲉ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ | ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (ⲕⲁ suprascr.) ⁙ ⲁϥϥⲓ ⲫⲣⲱ|ⲟⲩϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ | ⲡⲉϥϧⲓⲥ (sic) ⲙ̀ⲙⲏⲓ ⁙ ⲉⲧⲣⲉϥ|ⲉⲣⲙⲉⲗⲉⲧⲁⲛ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲟⲩ|ⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩ|ⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲁϥ ϣⲁ|ⲉ̀ⲛⲉϩ · ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⁙ | ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ | ⲉϥⲉ̀ϯ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲛⲁⲧⲫⲉ ⁙ | ⲛ̀ⲧϣⲉⲃⲓⲱ̀ ⲛ̀ⲛⲁⲡⲕⲁ|ϩⲓ ⁙ ⲛⲓϣⲁⲉ̀ⲛⲉϩ ⲛ̀|ⲧϣⲉⲃⲓⲱ̀ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲣⲟⲥ|ⲟⲩⲥⲛⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲓ̀ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⁙ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | بسم الاب والابن | والروح القدس | الثالوث المساوى | اله واحد ⊙ | نسجد له | نمجده الى | الابد امين ⊙ | كان كمال | هذا الكتاب | المبارك الذى هو | قداس القديس | كرلس | فى الرابع والعشرين | من شهر امشير مـن | سنى الشهداء الف | وخمسين وتسع ⁖ | ومن سنى بنى هاجر | ثلاث واربعين وسبع | مائة بسلام الرب امين | والذى اهتم به الاب | القديس الراهب | كاهن لله وخادمه | القس يوحنا | ابن كنيسة | ابينا القمص انبا | يوحنّس | بجبل شيهات | برية ابينا القديس | ابو مقار | اه[تم به] من | تع[به ا]لحقيق | لكى [يتا]وا فيه | ويكون له | ذكر الى الابد | امين | لكى المسيح الا[هـ]ا | يعضيه عوض | الارضيات السمائيات | وعوض الفانيات | الباقيات فى | اورشليم السماء امين | يكون امين « † In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Trinitatis consubstantialis, unius Deitatis; adoramus eam, glorificamus eam in aeternum. Amen. Absolutus est liber ille benedictus, qui est sanctae (liturgiae) sancti Cyrilli, die vigesima quarta mensis amšīr aerae Martyrum 1059 et anno filiorum Hāǧar (ϩⲉϫⲉⲣ) 743 (= an. D. 1343), in pace Dei. Amen. Et qui eius curam habuit est pater monachus, sanctus, sacerdos Dei et minister, presbyter Iohannes, filius sanctae ecclesiae patris nostri hegumeni abba Iohannis, in monte Scetensi, in deserto patris nostri abba Macarii; curavit eum laboribus suis veris ut legant in eo et sit in memoriam eius sempiternam, amen; ut Christus Deus noster tribuat ei caelestia pro terrenis, aeterna pro temporaneis in caelesti Ierusalem. Amen, fiat, amen ». Quaedam correctiones marginales sunt manus ipsius calligraphi; aliae manus posterioris. F. 1, notationes diversarum manuum: *336;* item sum. mg. f. 67v (cod. Vat. lat. 7136, f. 542v; cf. cod. Vat. lat. 7135, f. 47; v. etiam cod. Vat. lat. 3951, invent. an. 1533, f. 63); *21 copt.; Liber littere egiptie seu cophte cum glossa arabica;* « ϩⲱⲥ » (cantus); *Liturgia*

S. Cyrilli; Or(ati)*ones et officia; IIII or*(ati)*onum et off*(ici)*orum sacrorum cophtice et arabice; Missale Ægyptiaca lingua scriptum et interpretatum lingua arabica et eodem caractere; II, 21 copht.* In parte media f., post calami probationes, nota arabica: اذكر يا رب عبدك الحقير المسكين الغارق | فى ذنوبه حرب ادر (?) رزق الله الرب له | بغفر خطيته بصلات العذرى ام النور امين امين امين « Memento, Domine, servi tui, miseri, pauperis, in peccatis suis demersi... Deus Dominus veniam peccati sui tribuat per precem Virginis, Luminis matris. Amen, amen, amen ». In parte superiore f., atramento delineatum, ornamentum cum triplici porticu.

In dorso tegumenti membranacei, auro impressa sunt in schedula corii rubri *Vat.* | *21*, extra schedulam vero *copt*(icus) necnon stemmata Pii IX et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii.

22 (olim 20). Saec. XIV et saec. XVI–XVII, chart., mm. 165 × 130, ff. 75 + 1ª, linn. 16 et 12.

Liturgia S. Cyrilli, bohairice et arabice; cf. codd. Vat. copt. 20 et 21. Pristinis ff. ⲣ̄ⲟ̄ⲁ̄-ⲣ̄ⲡ̄, saec. XVI-XVII suffecta sunt ff. 21-34. [1] (ff. 1ª-10) Ordo communis; orationum series ut in cod. Vat. copt. 20, ff. 71-81; [2] (ff. 10-74) Anaphora; ff. 13ᵛ-46, in Oratione pro omnibus communiter habet partes diaconi ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ « Orate pro »; cf. cod. Vat. copt. 21; f. 19ᵛ, pro ⲫⲙⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲣⲱⲟⲩ... « Plenitudinem fluminum... » codicis Vat. 21, f. 18, habet Orationem pro aere etc., ⲁⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟ̀ⲓⲛ ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲛⲓⲁ̀ⲏⲣ, ut Vat. 20, f. 91; f. 20ᵛ, solum scribitur initium orationis ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ « Fac ut crescant », quae, ut monet nota arabica, complenda est ex Liturgia s. Basilii; ff. 24ᵛ-25, in Commemoratione sanctorum, post s. Marcum, nominantur Severus, etc., ut in cod. Vat. 20, f. 94ᵛ; f. 27, ante Orationem post Diptycha « Et illorum, omniumque » (Renaudot, p. 42) solam habet diaconi monitionem de diptychis legendis, non autem de commemorandis patribus defunctis ⲧⲱⲃϩ ⲉϫⲉⲛ ⲛⲉⲛⲓⲟ̀ϯ « Orate pro patribus nostris » (cod. Vat. 21, ff. 22ᵛ-23); f. 63ᵛ, ante Orationem fractionis ad Patrem « Deus qui praeelegisti nos », solum habet initium conclusionis « Ut in hoc » (cod. Vat. 20, f. 133, Renaudot, p. 49) addita rubrica arabica de sumenda reliqua eiusdem parte sicut et Oratione ante fractionem « Iterum gratias agamus » (cod. Vat. 20, f. 134, Renaudot, p. 49) e Liturgia s. Basilii; reliqua ut in cod. Vat. 20, ff. 135-148; desinit autem mutilus: ⲛ̀ⲧⲉⲛϭⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ ⲙⲩⲥⲧⲏ[ⲣ]ⲓⲟⲛ ⲉⲧⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲧⲟⲩⲃⲟ « percipiamus haec mysteria pura et purificemur », seu paulo ante finem Orationis inclinationis ad Patrem « Deus qui ita nos dilexisti » (cod. Vat. copt. 20, f. 148, Renaudot, p. 51).

Codex inc. a fasc. ιε̄ (f. ρηᾱ); unde conficitur eumdem ultimam tantummodo exhibere partem libri liturgici amplioris alias complectentis Liturgias, imprimisque s. Basilii cuius, ut dictum, interdum fit mentio in rubricis. Integri sunt quiniones ιε̄-ιζ̄, ιθ̄-κβ̄, seu ff. 1ᵃ-20, ρηᾱ-ρο̄; 35-74, ρηᾱ-σκ̄; ff. 21-34, pristinis suffecta, omni nota coptica sive ff. sive fasc. carent. Eiusdem fere scripturae speciem praebet codex ac codd. Vat. copt. 20 et 21, unde ad prima decennia saec. XIV referendus videtur; universim ipsi conveniunt quae de codd. illorum, maxime cod. 20 ornamentis, etc., dicta sunt; inscriptiones in summis ff. extremis fasc. sunt ϒ̄C̄ ΘC̄ initio, ΙῩ ΧῩ in fine; caeteris maiores sunt Liturgiae tres lineae primae et linea initialis quarumdam orationum; Ordinis communis linn. quarta et quinta et Anaphorae linn. secunda et tertia minio sunt exaratae. In ff. suffectis, quorum scriptura quamdam praebet similitudinem cum Vat. copt. 26, an. 1616 (cf. H. Hyvernat, *Album*, tab. LIV), minio exarata sunt rubricae, linea prima quarumdam orationum, litterae initiales paucae et interpunctionis signa; minio tactae, litterae marg. passim et orationis ⲛⲓϣⲉⲛϩⲙⲟⲧ (f. 32ᵛ) lineae duae priores, litteris maioribus atramento effectae, puncta super compendia et in litteris ⲫ, ϥ, ϩ et ϭ., F. 1ᵛ, titulus alienationis: بسم الله الشريف الرحيم | تم | ملك | الحقير
لخطايا عز الدولة برصوم الشماع وليس لاحد فيه ملك | ولا شبهة ملك | ولا ارث ولا ميراث
الا بعدى كاتبه الحقير مسطر هذه الاحرف | بهذه القائمة عز الدولة برصوم جرجس الشماع قائم
بيع (?) الشهدة بثغر اسكند[ر]ية | المحمية المحروسة بنعمة الله تعالى حرر ذلك (?) يوم الاحد
المبارك تاسع عشر | شهر امشير المبارك سنة ⲁⲥϥⲉ, الموافق لثامن عشرين شهر الحجة الحرام | ختام عام
سبعة وثمانين (?) للهجرة العربية احسن الله تعآ عاقبتها الى خير وسلام | والخير يكون ان شا الله تعآ
« In nomine Dei illustris misericordis. Possidet (librum) vilis peccatis suis 'Izz ad-Daulah Barsūm, cerarius, nec eius ullus habet possessionem nec possessionis speciem, nec haereditatem nec haereditatis ius, nisi post me, scribam ipsius, vilem qui has litteras delineavit in hac schedula, 'Izz ad-Daulah Barsūm Ǧirǧis, cerarium, ministrantem ecclesiis Martyrum ad fines Alexandriae, protectae, custoditae, gratia Dei, exaltetur! Exaravit hoc dominica benedicta, die 19 mensis benedicti amšîr anni 1296 (= an. D., 14 febr. 1580) qui est dies 28 mensis venerabilis (ḏū) 'l-ḥiǧǧah, obsignans annum [9]87 hegirae arabicae. Deus, exaltetur! efficiat finem eius pulchrum propter bonum et pacem; et erit bonum, si placuerit Deo, exaltetur! ». F. 75ᵛ nota possessoris graeca: *ἐν μηνὶ μαρτίου η̄ ἥμερα ς̄ αφος ἐν τῶ κάερω | † τῶ παρὸν βιβλήον ὕπάρχϊ τοῦ ϊωάνου, ιἔρω|μωνάχου τοῦ Κώπτη. καὶ πρώτος ἐφϊμέ|ριος. τῆς 'Αλλήξανδρείας; εἰς τοὺς Κώπτηδες˙ | και διὰ να μὴν ξέβρινα γράψη ἔγραψα | εγὼ ὁ ἄνοθεν κάτοθεν˙ | ΜΪΧΑΗΛ ΤΡΑΧΗΚΩΚΪ γράφω* « Mense martii 8, die 6 (septimanae anno) 1576, in Cairo. Hic praesens liber est Iohannis hieromonachi copti et primi cappellani Alexandriae ad Coptitas; et quia scribere non novit ego scripsi superius et inferius. Michael Trachikoki scribo ». F. 1, notae diversarum manuum: *All Illm̃o sig*(n)*or Ca*(rdina)*le san Giorgio; Portato da Egitto da me Girolamo vecchietti l'anno 1597* | *Messa di sa*(nto) *Cirillo;* manu Alexandri Raiualdi: *Jo. Bapt*(ist)*a Raimundus Bibliothecae* | *Vaticanae dono dedit* | *ex Testamento anno 1614; 14,* ductu deletum; *Vat. num. 20* (*num. 20* deletum); *Nov. 23,* ductu cancellatum et *3* mutatum in *2*; *N. 22; 22 copt.* Sigillum G. Vecchietti, sine atramento impressum conspicitur in f. 1. F. 75ʳ vac.

Integumentum e membrana confectum in dorso impressa praebet in schedula corii rubri *Vat.* | *22*, extra vero schedulam *copt*(icus) et stemmata Pii IX et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii.

23 (olim 24). Saec. XIV–XVI, chart., mm. 175 × 130, ff. 28, linn. 19, 16.

Fragmenta liturgica, indolis et scripturae diversae, bohairice et arabice, et bohairice.

1 (ff. 1-8v) Fragmentum liturgicum pro tempore Nativitatis et Epiphaniae, bohairice et arabice. [1] (F. 1) Oratio pro patriarcha, initio mutila. Inc. ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀⟨ⲁ⟩ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Spiritus Paraclitus qui venit super patres nostros apostolos »; des.: ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲛⲧ. « ora Christum pro nobis ut »; [2] (f. 1v-4) Pericopae e Psalmis; leguntur cum quadam discrepantia, ap. Tuki ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉⲑⲩ̅, Romae, 1763, pp. ⲫ̅ⲝ̅ⲗ̅-ⲫ̅ⲝ̅ⲍ̅, sub titulo ⲡⲓϫⲓⲛϩⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Cantus Nativitatis Domini nostri Iesu Christi »; cf. etiam cod. Vat. copt. 39, ff. 140 sqq., Cantus pro media nocte; Ps. 8, 2, 3 des. ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ; Ps. 2, 7-9 des. ⲙ̀ⲃⲉⲛⲓⲡⲓ; Ps. 28, 1 inc. ⲁⲛⲓⲟⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2, 6 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; Ps. 44, 9 des. ⲛⲉⲕϩⲃⲱⲥ, 13; Ps. 49, 1 inc. ⲓⲥϫⲉⲛ ⲛⲓⲙⲁ ⲛϣⲁⲓ – 3 des. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Ps. 64, 2; Ps. 71, 6; Ps. 71, 10, 11; Ps. 71, 14 inc. ϥⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ, 15 des. ϯⲁ̀ⲣⲁⲃⲓⲁ̀, 17; Ps. 109, 3; Ps. 84, 11, 12; dein: ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ, ⲁϥⲱⲣⲕ ⲛ̀ϫⲉ, ⲛⲓⲙ ⲡⲉ, ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ ϫⲉ (cf. Tuki, op. laud., p. ⲫ̅ⲝ̅ⲩ̅); [3] (ff. 4-8v) sub rubrica « Dicet alleluia pro Baptismo, pericopae pro Epiphania » (cf. Tuki, op. laud., p. ⲫ̅ⲝ̅ⲍ̅ et ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, Romae, 1762, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲩ̅-ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅ ubi a cod. Vat. interdum recedit); Ps. 140, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲧⲁⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ; Ps. 28, 3-5; Ps. 32, 6, 7; Ps. 41, 7 inc. ϯⲛⲁⲉⲣⲡⲉⲕⲙⲉⲩⲓ, 8; Ps. 45, 4, 5 des. ⲙ̀ⲫϯ ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 64, 8 des. ⲛⲉϥϩⲱⲓⲡⲓ (sic), 10 inc. ⲫⲓⲁ̀ⲣⲟ; Ps. 73, 13-16 des. ⲡⲓⲉ̀ϫⲱⲣϩ; Ps. 76, 17-20 des. ⲉⲩⲟϣ; Ps. 88, 10, 26; Ps. 92, 3, 4; Ps. 95, 11-13 des. ⲉ̀ⲡⲕⲁϩⲓ; Ps. 97, 7, 9 des. ⲉ̀ϯϩⲁⲡ ⲉ̀ⲡⲕⲁϩⲓ; Ps. 103, 6-8, 10; Ps. 113, 3-7; sub rubrica ⲁⲗⲗⲏⲗⲟⲩⲓ: Ps. 138, 7-10.

2 (ff. 11-19v) Fragmentum Psalmodiae, continens hymnos (ⲃⲱϩⲉⲙ) pro variis festis; bohairice. Textum, praemissa cod. descriptione, cum variis lectionibus e cod. Vat. copt. 39 et ex opere Domadii (D.) ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϯⲱ̀ⲟⲩ ⲉⲑ̅ⲩ̅ « Liber sanctarum laudum », edidit et gallice vertit Ad. Hebbelynck, *Un fragment de Psalmodie du manuscrit Vatican copte 23, en dialecte bohairique*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLIV (1931), pp. 153-168.

[1] (f. 11[v], cuius plagula recta inscribitur: « Catechismus Aegyptiacus ») absque titulo, ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « Adoramus patrem »; [2] (f. 12) Ⲃ[ⲱ]ϩⲉⲙ « hymnus », litt. « responsum » (de hac voce, v. Hebb., p. 153, et infra, cod. Vat. copt. 39, sect. VIII): ⲁϥⲣⲉⲕ ⲧⲫⲉ « inclinavit caelum »; [3] (f. 12[v]) Ⲃⲱϩⲉⲙ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ: Ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲡⲟⲩⲣⲟ « David rex »; [4] (f. 12[v]) Ⲃⲱϩⲉⲙ ⲡⲓⲙ̅ⲕ̅: ⲡⲓϩⲗⲟϫ ⲉ̀ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ « Dulcedo ecclesiae »; [5] (f. 13) Ⲃⲱϩⲉⲙ ⲡⲁⲣ̅ⲑ̅: ⲉⲣⲉ ⲡⲧⲁⲓⲟ ⲛ̀ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ « Est honor ecclesiae »; [6] (f. 13) Ⲃⲱϩⲉ[ⲙ] ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅: [ⲙⲁ]ⲧⲁⲙⲟⲓ « Doce me »; [7] (f. 14) Ⲃⲱϩⲉⲙ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅: ⲁ ⲧⲁⲓ ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ϭⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ̀ « Haec virgo glorificata est »; [8] (f. 15[v]) Ⲃⲱϩⲉⲙ ϯⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ: ⲁⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲛⲁϫⲓϫ « Vide manus meas »; [9] (f. 16[v]) Ⲃⲱϩⲉⲙ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ: ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲓⲭⲱⲣⲟⲥ « Secundum choros »; [10] (f. 17) Ⲃⲱϩⲉⲙ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ: ⲑⲱⲙⲁⲥ· ⲡⲁⲥⲱⲧⲡ « Thoma, dilecte mi »; [11] (f. 18) Ⲃⲱϩⲉⲙ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ: ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ ⲇⲉ « Vos autem »; [12] (f. 18[v]) Ⲃⲱϩⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅: ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ « Spiritus paraclitus »; [13] (f. 19, absque titulo) ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧⲧⲁⲗⲏⲟⲩⲧ ⲉ̀ⲛⲓⲉ̀ϫⲏⲟⲩ « Homines conscensi in naves » (ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ - ⲑⲏⲛⲟⲩ, prima manu; f. 19[v] textus integer, manu secunda, incompte exaratus).

3 (ff. 20-21) Fragmentum Anaphorae s. Basilii, bohairice tantum; inc.: ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲧⲁⲙⲁⲩ « Memento, Domine, patris mei et matris meae »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲟ̀ⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙⲁⲕ ϯⲛⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛ̀ « et consubstantiale tecum; nunc et », cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅-ⲣ̅ⲛ̅ⲅ̅, a quo tamen in pluribus discrepat.

Codex, uti nunc prostat, continet tria fragmenta quae, omni nota coptica carentia, imis ff. rectis nuper signata sunt numeris 1-28. Fragmentum primum (ff. 1-8) quod saec. XV in. tribuendum videtur, minium exhibet in litteris ⲫ et ⲫ̀, in signis compendii ac interpunctionis et in rubrica f. 8[v]; nonnulla linea vel littera marginalis integre rubra: fragmentum secundum (ff. 11-19), saec. XIV (vide dicta de cod. Vat. copt. 17), minii usum praebet eumdem ac frag. I, sed in ff. 16[v]-18[v] tantum; prima linea f. 11[v] litteris maioribus est exarata; fragmentum tertium (ff. 20, 21) manus est rudioris, forsan saec. XV; vacua sunt f. 21[v], chartae pristinae, et ff. 9, 10, 22-28, chartae posterioris, eiusdem nempe qua refecta sunt codicis ff. lacera. F. 10 signum exhibet officinae chartariae trimontium inter litteras A et N cum lilio superimposito; vide simile signum absque tamen litteris A et N et mensurae aliquantulum minoris, apud C. M. Briquet, *Les filigranes*, Genevae, 1907, t. III, p. 599: » 11935 Rome 1554. Filigr. emprunté à Likhatscheff (n. 3972) ». Codex olim continebat insuper fragmentum Orationis veli e Liturgia s. Gregorii, incerta aetate in proprium locum, seu in cod. Vat. copt. 20 (initio) translato, quo, ut legitur in catal. Mai, utque iam testatur catal. manuscriptus Ecchellensis, Index mss. codd. orient., an. 1685, f. 268[v], sumebat initium cuiusque erant paginarum notae 1, 2; haec pristina enumeratio protrahebatur usque ad p. 24 qua desinebat fragmentum Evangelii s. Iohannis (cf. Ecchellensis, loc. laud.);

ff. autem quae sequebantur iam non paginarum sed foliorum notas exhibebant 25-38 (Ecchellensis, loc. laud., « c. s. 38 »). An. 1930 e cod. translata sunt in proprium locum, nempe [a] in cod. Vat. copt. 54 (post eiusdem f. 4) tria ff, cum pp. notis 19-24 (inc.: **ⲁⲕϣⲟⲡϥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ**, des.: **ⲁⲕⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲧⲉϥ**); [b] in cod. Vat. copt. 20 (post f. 152 numerationis nuperrime appositae) f. unum signatum 25 (inc.: **ⲉⲧⲉ ⲛⲓⲥⲱⲙⲁ**, des.: **ⲉ̀ϫⲱⲛ**).

In dorso integumenti membranacei auro impressa sunt *Vat.* | *23* in schedula e corio rubro, extra vero schedulam *copt*(icus).

24 (olim 21). Saec. XIV in., saec. XIV et saec. XV, chart., mm. 120 × 85, ff. I, 271, linn. 15.

Missale seu Liturgiae s. Basilii, s. Gregorii et s. Cyrilli annexis variis orationibus, bohairice et arabice. Pro Liturgiis s. Basilii et s. Gregorii vide cod. Vat. copt. 17, pro Liturgia s. Cyrilli, cod. Vat. copt. 20. Pristini codicis foliis suffecta sunt ff. 8, 20, 22, 25, 27, 29, 30, 37-42, 45-48, 50, 53, 54, 57, 69, 72, 75, 78, 80, 82, 85, 87, 90, 93-98, 100, 103, 106, 109, 111, 114, 115, 118, 121, 123, 126, 128, 130, 133, 136, 139, 141, 143, 146, 148, 150, 153, 154, 157, 162, 163, 166, 168, 171, 174, 177, 181, 184, 188, 191, 194, 197, 200, 202, 203, 205, 209, 212, 213, 216, 218, 220, 225, 227, 229, 232, 233, 236, 241, 244, 248, 251, 254, 257, 271; ff. 1-7, sunt manus tertiae quae etiam ff. 9, 43v, 70 notas adiecit marginales.

1 (ff. 1-96v) Liturgia s. Basilii, sub titulo: **ⲟⲩⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ** قداس القديس باسيليوس « Anaphora s. Basilii ». [1] (ff. 1-48v) Ordo communis. F. 19, in Oratione absolutionis, s. Basilium recenset ante s. Gregorium; f. 34, legitur Oratio tempore exundationis Nili; f. 42v in Oratione pro pace, pro abba N., legitur abba Gabriel (Gabriel IV [a. D. 1370-1378] vel Gabriel V [a. D. 1409-1428]); f. 46, Oratio pro congregatione sistit in verbis **ⲙⲏⲓⲥ ⲉⲑⲣⲟⲩ** « da ut » (cod. Vat. copt. 17, f. 27v; Renaudot, p. 11); f. 48v, post Orationem osculi pacis « Deus magne », om. Orationem osculi pacis « Superant » quam habet cod. Vat. copt. 17, f. 30. [2] (ff. 49-96v) Anaphora, praemisso **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** « Cum Deo ». F. 64, in Oratione pro omnibus et ad omnia, om. « omnisque loci et monasterii » et « dignare, Domine, aerem... benedicere », sed f. 64v add. Orationem pro exundatione Nili dum, f. 64, ante **ⲛ̀ⲛⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ** manus posterior in textu add. **ⲛⲉⲙ** et in mg. **ⲛⲛⲓϩⲓⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ**; f. 67v, ante Commemorationem Sanctorum, non habet monitum diaconi de diptychis legendis (cod. Vat. copt. 17, f. 44v); in ipsa autem Commemoratione, post tres Macarios, memorantur Iohannes, Pišoi, patres sancti Graeci, quadraginta novem Mar-

tyres, Moyses, dein in mg., tertia manu, bohairice tantum: Iohannes Niger, Daniel, Pachomius, Šenoute, Besa, Barsoma nudus, Teǧi; f. 77, post Orationem fractionis « Domine Deus », om. Orationes fractionis « Deus parens luminis » et « Dedisti nobis » (v. infra ff. 250v et 253); f. 91, Benedictioni ⲧⲡⲁⲛⲁⲅⲓⲁ̀ praemittit ⲛⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲉⲧⲑⲱϣ... « Domini mei patres praepositi... (Tuki, p. ⲣ̄ⲟ̄ⲩ̄), ibique f. 95 sq., memorantur Michael, Gabriel, Raphael, Suriel, viginti quattuor presbyteri etc., omissis quattuor animalibus, dein, post Stephanum, Georgius, Theodorus, Mercurius, Menas, chorus Martyrum, Antonius, abba Paulus, tres Macarii, chorus Staurophorum, Angelus huius diei benedicti.

2 (ff. 97-158) Liturgia s. Gregorii, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲟ̀ « Cum Deo » 1 (ff. 97-104) Ordo communis. F. 99v-100, Oratio veli, post verba ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲣϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲉⲛⲕⲟⲧ « qui iam obdormierunt », des.: ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲁϩϯ ⲛ̀ⲟⲣⲑⲟⲇⲟⲝⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ... « in fide orthodoxa, per gratiam ». 2 (ff. 104v-158) Anaphora. F. 133, in Oratione pro omnibus etc., pro « Dignare, Domine, benedicere plenitudinem fluminum » (Vat. copt. 17, f. 88v), habet « Dignare, Domine, benedicere aerem coeli et fruges terrae » (Ren., p. 33). F. 137v, in Commemoratione Sanctorum, add. Severum; reliqua ut in cod. Vat. copt. 17; ff. 153v-154v, pro Oratione gratiarum actionis « Gratias agimus tibi Pater » (cod. Vat. copt. 17, f. 99v), habet Orationem gratiarum actionis « Gratias agimus tibi Christe » (Ren., p. 37); f. 158, Oratio inclinationis post communionem « Qui est, qui fuit » desinit ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓϯϩⲟ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲧⲱⲃϩ· ⲛ̀ⲧ. « per preces et orationes... » (Ren., p. 37); ff. 158v, 159, vacuis, manus posterior duplicem adiecit conclusionem.

3 (ff. 160-240v) Liturgia s. Cyrilli, praemisso ⲥⲓⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « Cum Deo » (ar.: « in nomine Dei »). 1 (ff. 160-168) Ordo communis. F. 168, om. Orationem osculi pacis « Deus charitatis » (v. f. 262v). 2 (ff. 168v-240v) Anaphora, praevio ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ « Cum Deo ». Ff. 173-181v, 191v-207v, in Oratione pro omnibus, addit monitiones diaconi ad populum: ⲧⲱⲃϩ... « Orate... » ut ap. Tuki, pp. ⲥ̄ⲟ̄ⲉ̄-ⲥ̄ⲡ̄ⲇ̄, ⲥ̄ϥ̄ⲃ̄-ⲧ̄ⲉ̄; f. 177v, initium tantum affert monitionis diaconi de dicenda Oratione pro absentibus quae integre legitur ap. Tuki, p. ⲥ̄ⲡ̄ⲁ̄ et in codd. Vat. copt. 21, f. 16 ac Vat. copt. 25, f. 153; f. 181, post Orationem pro fructibus terrae, habet ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ « Adduc eas (aquas) sursum », cum nota « reliqua ut in Liturgia s. Basilii »; f. 187, ante Orationem post dypticha, om. monitum diaconi de Oratione pro patribus et fratribus defunctis (Tuki, p. ⲥ̄ⲡ̄ⲏ̄, Vat. copt. 21, f. 22v, Vat. copt. 25, f. 160); ff. 195v, Orationis pro patriarcha, utpote iam in Liturgia s. Basilii occurrentis, initia tantum scribit; item, f. 228v initia

Orationis ante fractionem « Ut in hoc sicuti »; f. 228^{v}, om. Orationem fractionis « Rursum gratias agamus Deo » et « populus: Corpus sanctum » (cod. Vat. copt. 20, ff. 134, 135) necnon Orationem fractionis « Quum dedisti nobis » (Vat. copt. 20, f. 141; v. infra, f. 250^{v}). F. 240^{v} nota arabica monet absolutionem et confessionem sumendas esse ex Liturgia s. Basilii et desinit: كمل ذلك بعون الله ⊙ « Absolutum est hoc auxilio Dei ».

4 (ff. 241-271) Triplici liturgiae annectuntur: [1] Oratio benedictionis panis « Domine, Domine Deus omnipotens » (Vat. copt. 17, f. 125^{v}); [2] (ff. 242^{v}-244^{v}) Oratio post manducationem « Gratias tibi agimus, Deus omnipotens » (Vat. copt. 17, f. 127^{v}); [3] (ff. 244^{v}-250^{v}) Oratio fractionis: ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ « Deus qui locutus es cum patre nostro Abraham »; des.: ⲛ̀ⲧⲉⲛ... ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ϫⲟⲥ ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « ut... oremus te et dicamus Pater noster »; desideratur huius orationis f. pristinum ⲥ̅ⲙ̅ⲁ̅: ⲧⲉϥϫⲓϫ ⲉⲃⲟⲗ... ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲫⲱⲓ ⲛ̀ (cf. Vat. copt. 25, ff. 212^{v}-213) cuius prima tantum verba scripsit manus secunda initio f. 248, chartae recentioris et caeterum vacui, cum f. nota ⲥ̅ⲙ̅ⲁ̅; [4] (f. 250^{v}-253) Oratio fractionis « Deus parens lucis, vitae principium » (Vat. copt. 17, f. 51); [5] (f. 253-255) Oratio fractionis « Quum dedisti nobis » (Vat. copt. 17, f. 52^{v}, cf. Vat. copt. 20, f. 141); [6] (f. 255^{v}-256^{v}) Oratio fractionis « Domine Dominus noster quam admirabile » (Tuki, p. ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅); [7] (ff. 256^{v}-257^{v}) Oratio fractionis « Deus qui largitus es nobis », paucis exceptis bohairice tantum (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅ⲏ̅); [8] (ff. 257^{v}-258^{v}) Oratio fractionis: ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲣⲉϥⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲉⲛⲉϩ· ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϯ ⲭⲗⲟⲙ « Domine, Domine Deus, parens lucis aeternae, qui dedisti coronam », des.: ⲉ̀ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲫⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧϦⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ « ad orandum te Pater sancte qui es in caelis » (cf. cod. Vat. copt. 25, f. 215); [9] (ff. 258^{v}-259^{v}) Oratio fractionis « Ecce est nobiscum in hac mensa » (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅ⲑ̅ et p. ⲧ̅ⲛ̅ⲁ̅ partim consentit); [10] (ff. 259^{v}-262^{v}) Oratio fractionis: ⲛ̀ⲧⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ « Tu enim es Verbum Patris », des.: ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀ϫⲟⲥ ϫⲉ « Orate sic et dicite: »; [11] (ff. 262^{v}-265) Oratio osculi « Deus charitatis » (cod. Vat. copt. 20, f. 79); [12] (ff. 265-266^{v}) Oratio thurificationis ad vesperas « Christe Deus noster, magne, tremende » (Tuki, pp. ١٣, ١٤); [13] (ff. 267-268) Oratio thurificationis ad matutinum « Deus qui accepisti dona » (Tuki, pp. ١٥, ١٦); [14] (ff. 268-271) Ordo renovationis calicis si aliquis defectus acciderit; rubricae et oratio super calicem fere ut in cod. Vat. copt. 17, ff. 129 sqq.; Orationis autem osculi pacis « Deus et Dominus » praevie recitandae sola fit mentio.

Codex complectitur ff. 8 fasc. primi (ff. 1-8, notis copticis destituta), quiniones ⲃ̅ - ⲑ̅ (ff. 9-88, ⲓ̅ⲁ̅ - ϥ̅), ff. 11 fasc. ⲓ̅ (ff. 89-99, ϥ̅ⲁ̅ - ⲣ̅), quiniones ⲓ̅ⲁ̅ - ⲓ̅ⲉ̅ (ff. 100-149, ⲣ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲛ̅), ff. 8, fasc. ⲓ̅ⲉ̅ (ff. 150, 151 ⲣ̅ⲛ̅ⲃ̅ [sic], ⲣ̅ⲛ̅ⲃ̅, f. 152 ⲣ̅ⲛ̅ⲅ̅, ff. 153-156, absque nota coptica unciale, f. 157, ⲣ̅ⲛ̅ [sic] continuato errore usque ad finem cod.), quiniones ⲓ̅ⲉ̅ - ⲕ̅ⲉ̅, pro ⲓ̅ⲍ̅ - ⲕ̅ⲍ̅ (ff. 158-267, ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ⲍ̅) et ff. 4 fasc. notati ⲕ̅ⲍ̅, pro ⲕⲏ (ff. 268-271, ⲥ̅ⲍ̅ⲁ̅ - [ⲥ̅ⲍ̅ⲇ̅]); ff. manus secundae, paucis exceptis, carent nota coptica unciali, non autem enumeratione coptica cursiva quae totum codicem pervadit, licet in nonnullis ff. hodie desideretur; primum apparet f. 9ᵛ: ⲓ̅ⲁ̅, ultimo loco f. 266ᵛ: ⲥ̅ⲍ̅ⲑ̅, cui propter errorem f. 157 sqq., respondet nota coptica uncialis ⲥ̅ⲛ̅ⲑ̅. Codex pristinus magnam praebet scripturae similitudinem cum codd. Borg. copt. 112 (an. D. 1307-1308), Vat. copt. 44 (eiusdem fere aetatis, v. infra). Aliunde multa habet communia cum cod. Vat. copt. 16 (an. D. 1345): eadem continuo utrimque apparent ornamenta in paginis extremis fasciculorum cum inscriptionibus ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in p. prima et ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in ultima; idem est usus minii in litteris initialibus maioribus et minoribus etc.; verum orationum inscriptiones, non autem textus linea prima, minio exaratae sunt; similis etiam indolis sunt ornamenta aurea et caerulea (ff. 159ᵛ, 160; cod. Vat. copt. 16, ff. Iᵛ, 1), necnon inscriptiones arabicae (f. 159ᵛ: ⊙ قداس القديس كيرلس « Anaphora s. Cyrilli »; cf. Vat. 16, f. 1), atque litterae maiores (f. 160, l. 1; cod. Vat. 16, f. 1, linn. 1, 2). Codex tamen caret litteris communibus caeruleis et interpunctione aurea cod. Vat. copt. 16, ff. 1-3 quae caeterum in reliqua huius codicis parte iam non apparent. Ornamentum aureum et caeruleum f. Iᵛ quamdam cum ornamento f. 159ᵛ praebet similitudinem, at minus nitide est exaratum nec ad pristinum codicem pertinuisse videtur; ff. manus secundae pristinis sunt affinia, discrepant tamen ut maxime videre est in litteris ⲩ, ⲙ, ⲥ. Scriptura manus tertiae est aetatis aliquanto posterioris. F. I, inscriptiones diversarum manuum: *Portato da Egitto da me Girolamo Vecchietti, l'An*(n)*o 1597; Messe di S. Basilio, di S. Gregorio, di S. Cirillo; 19, 21; 19* ductu est cancellatum eodem calamo qui inter *19* et *21* adiecit *Vet.* ac inferius scripsit *Nov. 24,* super notam anteriorem *19* quae iam tuto legi non potest; in imo f. manu recente: *24 Copto;* sigillum Hieronymi Vecchietti conspicitur in marg. ext., f. I, signatum sine pigmento. Vacua sunt ff. 248ᵛ et 271ᵛ.

In dorso tegumenti membranacei auro impressa sunt in schedula corii rubri *Vat.* | *24,* extra vero schedulam *copt*(icus) necnon stemmata Pii IX et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii.

25. Saec. XIV in. et saec. XVII, chart., mm. 120 × 82, ff. 228, linn. 17, 18.

Missale seu Liturgiae s. Basilii, s. Gregorii et s. Cyrilli, annexis orationibus variis, bohairice et arabice. Pro Liturgiis s. Basilii et s. Gregorii, v. cod. Vat. copt. 17, pro Liturgia s. Cyrilli, cod. Vat. copt. 24, ad quem proprius accedit quam ad cod. Vat. copt. 20, Ff. 1-7, 12-37, 39, 119, 156 manu secunda, saec. XVII, suffecta sunt ff. pristinis; in iisdem ff. orationum inscriptiones arabice tantum prostant.

1 (ff. 1-91) Liturgia s. Basilii. [1] (ff. 1-47) Ordo communis. Ff. 5-7, inter Orationem post praeparationem altaris et Orationem gratiarum actionis inducit orationes actionem liturgicam comitantes: **ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ̀** « Gloria et honor », **ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ** « In nomine Patris », **ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ̀** (ut supra) quae leguntur ap. Tuki, p. ⲓ̅ⲁ̅ et pp. ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅; f. 12, Orationi absolutionis « Domine, Domine Iesu Christe », praemittitur rubrica arabica « Absolutio super ministros dicenda ad ianuam sanctuarii, coram altare »; f. 17, in eadem Oratione, post s. Marcum, nominantur Severus, Dioscorus, Cyrillus, Basilius, Gregorius, etc., et pro « Archiepiscopus et socius eius episcopus » (cod. Vat. copt. 17, f. 12v), memoratur « pater noster venerandus archipresbyter »; ff. 18-23v, Orationi incensi miscentur monitiones diaconi et quaedam rubricae fere ut ap. Tuki, pp. ⲗ̅ⲁ̅-ⲗ̅ⲑ̅, ⲙ̅ⲁ̅-ⲙ̅ⲉ̅, at brevius passim, nec eodem semper ordine; ritum thurificationis patriarchae, episcopi, hegumeni et presbyteri (ff. 22-23) sequuntur, f. 23v-24, Orationes incensi super populum ad Epistolam Pauli « Benedic Paule », « Deus qui accepisti » (Tuki, pp. ⲙ̅ⲁ̅-ⲙ̅ⲉ̅); ff. 28 et 31, adduntur rubricae de thurificatione post Epistolam catholicam et post Evangelium, necnon, f. 37v, de benedicendo populo atque de tribus magnis Orationibus, nempe pro pace, pro patriarcha et episcopis, pro congregatione (Tuki, pp. ⲛ̅ⲁ̅, ⲝ̅ⲁ̅, ⲟ̅ⲁ̅); ff. 32v-34v, in Oratione post Evangelium, Oratio pro seminibus praemittitur Orationi pro aere, Oratio autem pro afflictis sequitur Orationem pro afferentibus dona. [2] (ff. 47v-86v) Anaphora, sub titulo: **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ** قداس القديس باسيليوس « Cum Deo. Anaphora s. Basilii ». F. 59v, in Oratione pro omnibus et ad omnia, pro Oratione « Memento aeris » (cod. Vat. copt. 17, f. 43) habet Orationem pro exundatione Nili; f. 61v, omittit monitionem diaconi de legendis nominibus patriarcharum defunctorum (Vat. copt. 17, f. 44v); f. 63v, in Commemoratione Sanctorum, post tres Macarios, nominantur Iohannes, Pišoi, patres Graeci, quadraginta novem Martyres, Moyses, chorus Sanctorum; f. 69, Oratio fractionis « Dedisti nobis » praecedit Orationem fractionis « Deus parens luminis »; f. 82, Orationi benedictionis « Sanctissima Trinitas » praemittitur « Domini nostri patres... »; in eadem autem, post abba Pišoi, memorantur patres Graeci, quadraginta novem Martyres, Moyses, Šenoute, chorus Staurophorum et Angelus huius diei benedictae.

Liturgiae S. Basilii annectuntur [1] (ff. 87-88) Oratio benedictionis panis « Domine Deus omnipotens, auctor bonorum » (cod. Vat. copt. 17, f. 125v); [2] (ff. 88-89) Oratio post manducationem « Gratias agimus Tibi » (cod. Vat. copt. 17, f. 127v).

2 (ff. 91-137v) Liturgia s. Gregorii praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) بسم الله «Cum Deo», ar.: «in nomine Dei». [1] (ff. 91-98v) Ordo communis. [2] (ff. 99-137v). Anaphora, sub titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⳿ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲩ̅ⲥ̅ بسم الله قداس القديس اغريغوريس «Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Anaphora s. Gregorii; ad Filium (om. arab.)». F. 123, in Commemoratione Sanctorum, ante Cyrillum nominatur Severus; f. 132, nota arabica monet Absolutionem ad Filium sumendam esse ex Liturgia s. Basilii, cf. f. 12; sequitur, f. 132v-137v, Confessio «Corpus et sanguis». Liturgia s. Gregorii desinit mutila, paulo ante finem Orationis inclinationis, ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲥ «et Staurophorum» (cod. Vat. copt. 17, f. 103).

3 (ff. 138-202) Liturgia s. Cyrilli praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ). [1] (ff. 138-145v) Ordo communis. [2] (ff. 146-202). Anaphora, praemisso titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⳿ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ قداس القديس كيرلس «Cum Deo. Anaphora s. Cyrilli». De monitis diaconi in Oratione pro omnibus v. dicta de cod. Vat. copt. 24. F. 159v, nota mg. secundae manus monet ante Orationem «Memento, Domine, patrum nostrorum «(Ren. p. 42) a diacono dicendum esse ⲛⲏ ⲉⲧⲱϣ «qui legunt» (cf. cod. Vat. copt. 17, f. 44v); ff. 167-168v, sicut cod. Vat. copt. 20, ff. 103v-105v, integram habet Orationem pro patriarcha cuius initia tantum scribit cod. Vat. copt. 24, f. 195v; f. 182v, nota mg. secundae manus monet a populo dicendum ⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲟ̀ⲙⲉⲛ, ante verba ⲁϥϭⲓ̀ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲓⲕ «sumpsit panem» (v. Tuki, p. ⲧ̅ⲓ̅ⲉ̅); f. 191v, plene scribit Orationem fractionis «Ut in hoc sicuti et»; f. 192v, initium addit Orationis fractionis «Rursum gratias agimus» e Liturgia s. Basilii integrandae; f. 200, nota arabica monet Absolutionem et Confessionem sumendas esse e Liturgia s. Basilii; Liturgia concluditur (ff. 200v-202) Oratione post sumptionem «Quamnam benedictionem» (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅, Renaudot, p. 51).

4 (ff. 202v-228v) Liturgiis annectuntur: [1] (ff. 202v-203v) Oratio thurificationis ad vesperas «Christe Deus Noster» (Vat. copt. 24, f. 265, cuius brevior est conclusio); [2] (ff. 204-204v) Oratio thurificationis ad matutinum «Deus qui-accepisti» (cod. Vat. copt. 24, f. 267); [3] (ff. 204v-205v) Oratio osculi «Deus et Dominus» (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅ⲅ̅); [4] (ff. 205v-207) Oratio osculi ad Patrem, dicta Severi patriarchae «Deus auctor omnium» (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅ⲉ̅); [5] (ff. 207-208) Oratio osculi ad Patrem, dicta Iacobi «Deus et Dominus» (Vat. copt. 17, f. 129); magna ex parte consonat cum Oratione f. 204v; [6] (ff. 208-210v) Ordo renovationis calicis, si aliquis defectus acciderit; rubricam quae est fere ut in cod. Vat. copt. 17, f. 129, sequitur

Oratio « Domine, Domine Iesu Christe » (Vat. copt. 17, f. 129ᵛ); [7] (ff. 210ᵛ-214ᵛ) Oratio fractionis « Deus qui locutus es cum patre nostro Abraham » (cod. Vat. copt. 24, f. 244ᵛ); [8] (ff. 214ᵛ-215) Oratio fractionis « Deus qui largitus es nobis » (cod. Vat. copt. 24, f. 256ᵛ); [9] (ff. 215-215ᵛ) Oratio fractionis ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲣⲉϥⲥⲁϩⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Domine, Domine Deus ordinator luminis » (cod. Vat. copt. 24, f. 257ᵛ ⲫ̀ⲛⲏⲃ... ⲡⲓⲣⲉϥⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Domine... parens luminis »); [10] (f. 215ᵛ) Oratio fractionis « Domine, Dominus noster, quam »; orationem, cuius codex servavit tantum initium ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅· ⲙ̀ⲫ̀ⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩ, avulso f. ultimo fasc. ⲕ̅ⲁ̅, integram habet cod. Vat. copt. 24, f. 255ᵛ; [11] (ff. 216-217) Oratio fractionis (titulus periit cum f. praeced.) « Deus noster, magne » (Tuki, p. ⲧ̅ⲙ̅ⲍ̅); [12] (ff. 217-218ᵛ) Oratio ante manducationem « Domine, Domine Iesu Christe Deus noster » (Vat. 17, f. 126); [13] (ff. 219-220) Oratio super mensam, post manducationem « Gratias agimus » (Tuki, p. ⲧ̅ⲟ̅ⲍ̅); [14] (ff. 220-220ᵛ) Oratio super aquam « Domine, Domine Iesu Christe » (Vat. copt. 17, f. 128, leviter discrepat); [15] (ff. 220ᵛ-222) Oratio pro peregrinante « Domine Iesu Christe, Deus noster qui socius itineris fuisti » (Tuki, p. ⲧ̅ⲡ̅ⲁ̅); [16] (ff. 222-223) Oratio super oleum ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ « Domine, Domine Iesu Christe, Verbum », des. (f. 223ᵛ): ⲟⲩⲛⲉϩ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲃⲟ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ· ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ· ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ « oleum purificationis per Spiritum tuum sanctum; tu enim es Deus noster; est gloria »; [17] (ff. 223ᵛ-225) Oratio contra morsum animalis venenati, ad Filium: « Adiuro vos » (Tuki, p. ⲧ̅ⲡ̅ⲃ̅); [18] (ff. 225-225ᵛ) Oratio benedictionis « Agne vere Dei patris » (Tuki, p. ٧٣, pro die Resurrectionis); [19] (ff. 225ᵛ-226) Oratio benedictionis « Domine serva populum tuum... da pacem » (Tuki, p. ١٥٢, initio); [20] (f. 226) Oratio benedictionis « Deus benedic nobis omnibus » (Tuki, ibid., in medio); [21] (ff. 226-227ᵛ) Oratio benedictionis « Domine serva populum tuum... custodi eos » (Tuki, pp. ١٥٢-١٥٤); [22] (ff. 227ᵛ-228) Oratio benedictionis post canticum primum « Qui duxisti Moysen » (Tuki, p. ١٦٦); [23] (ff. 228-228ᵛ) Oratio benedictionis post secundum canticum « Qui dedisti paenitentiam servo tuo David » (Tuki, p. ١٦٧); [25] (f. 228ᵛ) Oratio benedictionis post canticum tertium: ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲟⲩⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ϣⲁ ⲡⲓ̅ⲅ̅ ⲛ̀ⲁⲗⲟⲩ ⲛ̀ⲁⲅⲓⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲑⲙⲏϯ ⲛ̀ϯϩⲣⲱ ⲛ̀ⲭⲣⲱⲙ· ⲟⲩⲟϩ « Qui misit angelum suum ad tres pueros sanctos in medio camini ignis et », sic des. fine mutila.

Codex, cuius lineae definiuntur ductu chartae impresso, complectitur: quinionem ⲁ̅ (ff. 1-10), f. primum fasc. pristini ⲃ̅ (f. 11) quod sequuntur ff. viginti sex manus secundae, omni nota coptica destituta (ff. 12-37) et f. ultimum fasc. ⲅ̅ (f. 38), quinionem ⲇ̅ (ff. 39-48)

cuius f. primum, manus secundae, nota caret, quiniones ⲉ̅ – ⲓ̅ⲁ̅ (ff. 49-118), quinionem ⲓ̅ⲃ̅ (ff. 119-128) cuius f. primum recentius nota caret, ff. novem fasc. ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 129-137) qui ultimum f. amisit, ff. novem fasc. ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 138-146) cuius f. primum desideratur, quiniones ⲓ̅ⲉ̅ – ⲕ̅ (ff. 147-206), ff. 9 quinionis ⲕ̅ⲁ̅ (ff. 207-215) qui amisit ultimum f., quinionem ⲕ̅ⲃ̅ (ff. 216-225) et ff. 3 fasc. [ⲕⲅ] (ff. 226-228) cuius nota initialis (f. 226) resecta est cultro glutinatoris quique fine mutilus est. Desunt ff. notae copticae. Anno 1930, post restitutum genuinum ff. ordinem in glutinando codice plus semel turbatum, imis ff. impressa est enumeratio nova quam secuti sumus. In pristino codice qui eamdem fere praebet scripturae indolem ac pars pristina cod. Vat. copt. 24, ornamentum rubri et flavi coloris, in ff. extremis fasciculorum, comitantur inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲛ̅ⲓ̅ ⲕ̅ⲁ̅, ⲕ̅ⲉ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅; pigmentis rubro et flavo distinguuntur stella quae operit f. 90ᵛ, portae initio divisionum maiorum atque ornamenta marginalia in forma avium et ramorum, litterae initiales praegrandes; multae orationes (quod saepe videre est in mss. saec. XIV) primam scripturae lineam exhibent litteris exaratam crassioribus, uncialem graecam quadamtenus imitantibus; monita diaconi et partes populi a precibus sacerdotis distinguuntur scriptura graciliore; minio tactae sunt litterae initiales pleraeque, litterae ⲫ et ϭ, ductus super voces contractas; minio demum exarata sunt interpunctionis signa, tituli orationum ac rubricae, quarumdam orationum litterae primae vel lineae priores. F. 1, manus secundae, ornatur porta rubro, viridi ac caeruleo pigmento obducta.

Notae lectorum: f. 89ᵛ: اذكر يا رب عبدك الخاطى (?) المسكين الغارق فى بحار [الخطايا] | والذنوب عبدك الذى لا استحق ان يدعا الشما[س] | المكرم عبدك يوحنا ابن الشماس المكرم | ابن الشماس المكرم عزيز..... | ..... حنس « Memento Domine servi tui peccatoris, pauperis, immersi in maribus [peccatorum] et culparum, qui dignus non est ut vocetur diaconus venerabilis, servi tui Iohannis, filii diaconi venerabilis Hannis, filii diaconi venerabilis 'Azīz... »; الرب يرحمنى انا المسكين الحقير | يوسف ابن يوحنا ابن حنس | ابو الشروف والرب يعوضه له | ... | كملت | ذلك والكاتب الناسخ | ..... « Dominus misereatur mei. Ego pauper miser Ioseph, filius Iohannis, filii Hannis Abū 'l-Šurūf, et Dominus ei retribuet..... Absolutum est illud et librarius scriptor..... »; f. 90: طالع فى هذا الخولاجى المبارك الذى هو | القداسات الثلاثت العبد الخاطى المسكين | الحقير الراجى رحمة ربه يوسف ابن | يوحنا ابن حنس بلاسم شماس ويظرب (sic) | المطانوة تحت اقدام كلمن قرا فى هذا | الخولاجى يدعوا له بمغفرت الخطايا | والذنوب وكلمن قال شى يعوضه | الرب عن ذلك كما قال فى الانجيل المقدس | ثلاثون وستون ومائة فى يروشليم السمايية | فى ملاكوت السموات امين للشهداء الاطهار | كمل ذلك سنة ⲁ̅ⲧ̅ⲡ̅ⲉ̅ « Operam dedit huic benedicto euchologio, in quo liturgiae insunt tres, servus, peccator, pauper, miser, misericordiam Domini sui exspectans, Ioseph, filius Iohannis, filius Hannis, diaconus nomine. Metaneam facit sub pedibus cuiuscumque in hoc euchologio legerit, ut ei impetrent veniam peccatorum culparumque. Et omnis qui dixerit aliquid, ei retribuet Dominus pro illo, sicut dixit in Evangelio sancto, triginta et sexaginta et centum in Ierusalem caelesti, in regno caelorum. Amen. Absolutum est hoc anno 1386 martyrum purorum (= an. D. 1669-1670); f. 129ᵛ, in mg. externo per transversum scriptum: وكان محينا ابو الفتاح | يوم السبت المبارك

ⲁ̄ⲥⲙⲁ̄ⲗ̄ سنة « Abū 'l-Fattāḥ obiit die sabbato benedicto. Anno 1244 (martyrum) ». F. 1, in summo mg.: *n°. 25.*

Integumentum e corio rubro confectum in utroque laterculo auro impressa stemmata gerit Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii; in dorso, ornamenta et nota *25.*

26. An. 1616 (= an. Mart. 1332, cf. f. 238), chart., mm. 215 × 155, ff. 238, linn. 13.

Missale seu Liturgiae s. Basilii, s. Gregorii et s. Cyrilli, bohairice et arabice. Pro Liturgiis s. Basilii et s. Gregorii, v. cod. Vat. copt. 17, pro Liturgia s. Cyrilli, cod. Vat. copt. 20.

1 (ff. 3-98) Liturgia s. Basilii sub titulo: ⲤⲨ⟨Ⲛ⟩ ⲐⲈⲰ ⲦⲀⲢⲬⲎ ⲘⲠⲒⲖⲈⲦⲒ ⲚⲦⲈ ⲚⲒⲈⲐⲞⲨⲀⲂ بسم الله القوى بدوا الخلاجى القدس « Cum Deo (ar.: in nomine Dei potentis). Initium euchologii sancti ». [1] (ff. 3-48) Ordo communis. F. 19, in Oratione absolutionis ad Filium, post s. Marcum, nominantur Severus, Dioscorus, Iohannes Chrysostomus, Cyrillus, Gregorius, Basilius, trecenti octodecim Nicaeni etc.; f. 22, post Patriarcham Archiepiscopum, memorantur presbyteri et diaconi; f. 32ᵛ, in Oratione post Evangelium, habet petitionem pro exundatione Nili; f. 33ᵛ, ibid., om. « carcere detentos ». [2] (ff. 48ᵛ-98) Anaphora s. Basilii. Praemittitur, ff. 48ᵛ-49ᵛ post rubricam « Liturgia diaconi », admonitio quae, mendis scatens ut totus codex, inc.: ⲞⲨϨⲒ ⲈⲢⲀⲦⲈⲚ ⲐⲎⲚⲞⲨ ⲔⲀⲖⲞⲤ « State congrue » et des.: ⲠⲖⲨⲢⲒ Ⲟ ⲞⲢⲀⲚⲞⲤ ⲔⲈ Ⲏ ⲄⲒ ⲦⲎⲤ ⲀⲄⲒⲞⲤ ⲞⲨ (sic) ⲦⲀⲜⲒⲤ (f. 52ᵛ: ⲦⲎⲤ ⲀⲄⲒⲞⲤ ⲤⲞⲨ ⲆⲞⲜⲒⲤ) « plena sunt caelum et terra sanctae gloriae tuae » (v. similia apud Tuki, pp. ١٧٩-١٨٠, sub rubrica: « ... dicit diaconus ante ⲠⲢⲞⲤⲪⲈⲢⲒⲚ in diebus festis et dominicis »); f. 66ᵛ non habet monitum diaconi de legendis nominibus patriarcharum defunctorum (Vat. copt. 17, f. 44ᵛ); f. 67ᵛ, in Commemoratione Sanctorum, post s. Marcum, nominantur Severus, Dioscorus, Athanasius, Chrysostomus, Cyrillus, Gregorius, Basilius, Antonius, abba Paulus, tres Macarii, chorus Sanctorum »; f. 75, Orationem fractionis « Quum dedisti nobis » habet ante Orationem fractionis « Deus parens luminis »; dein f. 79, Orationem fractionis « Domine noster, Domine Deus ordinator luminis » (cf. cod. Vat. copt. 25, f. 215); f. 91ᵛ, addit alteram Orationem inclinationis capitis « Tu es qui vivificas vitam nostram » (Tuki, pp. ⲦⲘⲂ-ⲦⲘⲄ); ff. 97-98, in Oratione benedictionis quae inc. « Domini nostri patres », nominantur quattuor luminaria Michael, Gabriel, Raphael, Suriel, et post cho-

rum Martyrum, Macarius, abba Antonius, Iohannes, Pišoi, patres Graeci, Moyses, quadraginta novem Martyres...

2 (ff. 102-164ᵛ) Liturgia s. Gregorii, sub titulo: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⳿ⲧⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅ̀ⲣⲓⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲑⲉⲟⲗⲟⲅⲟⲥ بسم الله القوى قداس القديس اغريغوريوس الثاولوغوس « Cum Deo (ar.: in nomine Dei potentis). Anaphora s. Gregorii Theologi ». [1] (ff. 102-112) Ordo communis. F. 104ᵛ, Oratio veli des. ut in cod. Vat. copt. 24, f. 99ᵛ; f. 109, addit aliam Orationem osculi « Christe Deus noster, virtus tremenda » (Renaudot, p. 27). [2] (ff. 112ᵛ-164ᵛ) Anaphora, praemisso titulo: ⳿ⲧⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲓⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲧⲟ (sic) ⲑⲉⲟ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ قداس القديس اغريغوريوس الثاولوغوس « Anaphora s. Gregorii Theologi ». F. 138, in Oratione pro omnibus, post « secundum mensuram eorum », orationem complet verbis: « secundum gratiam tuam; laetifica faciem terrae... » quae sumenda monet cod. Vat. copt. 17 e Liturgia s. Basilii. Ff. 143, 144, in Commemoratione Sanctorum, post s. Marcum, nominantur Severus, Cyrillus, Gregorius, Basilius, Antonius, tres Macarii; f. 152, addit aliam Orationem fractionis « Tu enim es Verbum Patris » (Tuki, pp. ⲥⲙⲃ̅ – ⲥⲙⲉ̅); ff. 158ᵛ-160, integram habet Confessionem « Corpus sanctum » quae in cod. Vat. 17, f. 99 memoratur tantum utpote iam scripta in Liturgia s. Basilii; plane omittit Orationem absolutionis « Domine, Domine Deus Omnipotens » quae tamen legitur in Liturgia s. Basilii f. 83; f. 164ᵛ, Oratio inclinationis « Qui est et fuit », post verba « quod nos omnes consequi speramus » (Renaudot, p. 37), des. « et tu es ad quem mandamus sursum... usque ad saecula saeculorum. Amen » (Tuki, p. ⲥⲝ̅ⲁ̅).

3 (ff. 166-237) Liturgia s. Cyrilli. [1] (ff. 166-175) Ordo communis. [2] (ff. 175ᵛ-237) Anaphora. Ff. 183ᵛ-185, habet Orationem inscriptam « pro fluminibus vel fructibus »: ⲫⲙⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲓⲁⲣⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ̀ⲓ. ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ « Plenitudinem fluminum aquarum benedic, deduc ea sursum » (cf. Tuki, pp. ⲥⲕ̅ⲉ̅ – ⲥⲕ̅ⲍ̅, qui inc. ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ); f. 196ᵛ, Oratio pro vivis, in qua, post patriarcham, nominatur « episcopus ministerii eius socius », desinit: ⲛ̀ⲑⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲁⲕ (cf. cod. Vat. copt. 20, f. 104); ibid., nota arabica monet Orationem esse complendam e superiore Liturgia s. Basilii (cf. ff. 40-41ᵛ); f. 221ᵛ, Oratio prooemii fractionis « Iterum gratias agamus », titulo caret; f. 222ᵛ, Oratio fractionis ad Patrem « Deus qui praeordinasti nos » inscribitur arabice: « Oratio fractionis Severi »; f. 229ᵛ, add. Orationem fractionis ad Patrem: « Deus parens luminis » (cf. f. 77); f. 232ᵛ, sub titulo arabico: « Oratio, secrete,

secundo », addit Orationem inclinationis ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲣⲓⲕⲓ ⲛⲁⲕ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲛⲟⲥ « Tibi, Domine, inclinamus mentem nostram » (cod. Vat. copt. 21, ff. 64 sqq.); f. 235, Oratio inclinationis « Deus qui dilexisti nos », des. f. 237, « invidia, homicidium, dissensio » (Renaudot, pp. 50-51).

Codex, cuius lineae et columnae definiuntur ductu chartae impresso, complectitur quiniones viginti tres (ff. 1-230) et quaternionem unum (ff. 231-238); quinionum notae apparent in p. ultima fasc. 1 (ⲁ̅), in pp. extremis fasc. 2-8 (ⲃ̅-ⲏ̅), in sola p. prima fasc. 9-17 (ⲑ̅, ⲓ̅, ⲓ̅, sic, pro ⲓ̅ⲁ̅ primitus scripto cuius nota ⲁ̅ dein erasa, ⲓ̅ⲁ̅-ⲓ̅ⲉ̅); reliquorum fasc. notae desiderantur; pp. extremas fasc., praeterquam ff. 170ᵛ, 171, distinguit ornamentum minio tactum separans inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ vel ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in p. ult. et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ vel ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in p. prima passim, ⲩ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 130ᵛ) et ⲩ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ (f. 181); foliorum notas habent solae pp. extremae fasc. idque solum usque ad f. 70ᵛ (ⲟ̅). Cruces ff. 2ᵛ, 101ᵛ, 165ᵛ et ornamenta in capite uniuscuiusque Liturgiae, lineis inter se innexis atramento delineata, rubro, viridi et croceo pigmento sunt obducta; rubri coloris sunt tituli et rubricae, interpunctionis signa, puncta infixa litteris ⲫ, ϥ, ϩ et ϧ; minio leviter tacta sunt abreviationis signa et litterae marginales, quarum paucae, inter maiores, distinguuntur insuper pigmento viridi. Quandoque non minio sed atramento apposita sunt titulis et rubricis arabicis puncta diacritica.

F. 237ᵛ librarii subscriptio: ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲁⲅⲁⲡⲏ | ⲛⲁⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩⲓ ⲉⲩ|ⲉϫⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲧⲉϥⲁⲅⲁⲡⲓ ⲉ̀|ϧⲟⲩⲛ ⲫϯ· ϫⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ|ⲡ̀ϧⲁⲉ̀ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲕⲟⲥⲙⲟⲥ | ⲉϥⲣⲁⲛⲁϥ ⲁⲛ ⲫϯ· ⲓⲥ ϯ|ⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲣϥⲓⲱⲡ ⲛⲉ|ⲙⲏⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲁⲛⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧ|ⲟϣ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲁϯⲛⲟⲓ ⲁⲛⲉⲥ|ϧⲁⲓ ⲁⲓⲉⲥϧⲁⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓⲉ̀|ⲃⲓⲏⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲁ(ⲁ corr. in ⲉ)ⲡⲱⲣⲟⲥ· ⲡⲓ|ⲁⲧⲉⲙⲡ̀ϣⲁ ⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ·|ϫⲉ ⲣⲱⲙⲓ · ϫⲉ ⲙⲁⲗⲓⲥⲧⲁ | ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲥⲱⲗⲟⲙⲟⲛ | ⲛ̀ϣⲱⲣⲡⲟ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ·|ⲉⲧⲉ ⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙⲟϧⲟⲛⲟⲛ· ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲙⲁⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲱ ⲉⲥⲉϣⲱ|ⲡⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ· (f. 238) ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁⲓ ⲥⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ|ⲕ̅ⲑ̅ ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ ϯⲣⲟⲙⲡⲓ | ⲑⲁⲓ ☧ ⳨ ,ⲁ̅ⲧ̅ⲗ̅ⲃ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓ|ⲣⲏⲛⲏ ⲛ̅ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ· بالحب الروحانى | اذكرونى يا ابهاتى | واخوتى وقولوا | بحبة لله يا رب | ارحم اعجز العالم | الغير مرضى لله | ها مطانية لا تحاسبونى | لاجل خطاياى | الكثيرة فانى | لم افهم الكتابة | التى كتبتها انا | الحقير الشقي الغير | مستحق ان ادعا | اناسا لا سيما | شماسا سليمان | العريشى ابن ميخائيل | من ناحية مخنان | يا رب اعطهم نياحا | ابديا يكون امين ⊙ | كمل فى | التاسع والعشرين | من شهر برمهات | سنة الف وثلثمائة | اثنين وثلاثين للشهداء | بسلام من الرب امين. « Mementote mei, in charitate, patres mei et fratres mei, dicentes per amorem Dei: Domine miserere ultimi in mundo, qui Deo non placet. Ecce prostrationem! ne rationem poscas a me propter peccata mea multa, quia, non intellecto scripto (?), scripsi (ar. « nam ecce non intellexi scriptum quod scripsi ») ego pauper, humilis, indignus qui vocer homo, maxime diaconus, Salomon Šorpiensis (ar. al-ʿArīšī), filius Michaelis ex urbe (ar. nāḥyah) Moḫonon. Dominus det requiem eis. Fiat, amen. Hac die vigesima nona mensis barmahāt, anni huius epochae Martyrum 1332 (= an. D. 1616) in pace Dei. Amen ». F. 238, minio scriptum: وان وجدت عيبا فشد الخللا ∴ فجل من لا فيه عيبا وعلا « Si vero defectum inveneris, lacunam stringe. Excelsus est et gloriosus ille in quo non exstat macula ».

F. 1, manu secunda: ornamentum, seu porta, atramento delineatum, atque initium Liturgiae s. Basilii ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅... ⲟⲩⲟϩ; f. 1ᵛ *S. C. 52.* ductu cancellatum, dein: *nov. 27*, mu-

tatum: a) in *18*, b) in *26*; f. 2r, *18*; f. 238, in fine, super notulam latinam alia scripta est arabice calamo ita rudi ut neutram legere licuerit. Vacua sunt ff. 98v-101r, 165r, 238v.

In dorso tegumenti membranei, scuta Pii VI et F. X. de Zelada card. bibliothecarii auro impressa; item, nota *18*, atramento correcta in *26*.

27. Saec. XV in., chart., mm. 270 × 180, ff. IV, 128, linn. 17.

Diaconale continens Officium diaconi in celebranda sacra Liturgia, canones pro diversis feriis et diebus festis, psallias; bohairice (interdum graece) et arabice, cum rubricis arabicis.

1 (ff. 1-31v) Officium diaconi. Fere omnia, licet non semper ad litteram nec ordine continuo, leguntur in opere copto-arabico quod edidit Raph. Tuki, Romae, 1736, sub titulo ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲉ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲑⲉⲟⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲕⲉ ⲉⲩⲭⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ « Liber triplicis anaphorae, nempe s. Basilii, s. Gregorii theologi et s. Cyrilli, necnon aliae preces »; partim iam habentur in operis huius sectione quae inscribitur ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲟⲛⲟⲥ ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲟⲩⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ « Officium diaconi coram patriarcha et episcopis » (Tuki, op. laud., p. ١٦٨-١٨٤); nonnulla insuper sunt propria liturgiis s. Gregorii et s. Cyrilli (Tuki, pp. ⲣⲡⲉ - ⲥⲝⲁ et ⲥⲝⲃ - ⲧⲙⲅ) maxime autem s. Basilii (Tuki, pp. ⲅ - ⲣⲡⲅ). Tuki enim ipsis Liturgiis seu Anaphoris plene inserendas curavit partes diacono proprias quas plerique Anaphorarum codices, utpote diaconali servatas, parce tantum memorant (cf. dicta de cod. Vat. copt. 17): v. insuper Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ « Liber ministerii diaconi », Heliopoli, 1920, bohairice et arabice.

F. 1, praemisso bis titulo: خدمة الشماس « Ministerium diaconi », et praeambulis ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁⲅⲓⲟⲥ... « ecce Pater sancte... », ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅... « benedictus Dominus... », ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ⲑⲏⲣⲟⲩ... « omnes gentes... », ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ... « gloria Patri », ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ... ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ, ⲕ̅ⲉ̅ ⲉ̀ⲗⲉⲏ̀ⲥⲟⲛ « orate... » (Tuki, pp. ١٦٨-١٧٠ passim), exhibet librarius (f. 2) invitationem ⲧⲱⲃϩ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « orate ut Deus misereatur nostri » fere ut ap. Tuki, p. ١٧١, non tamen absque quadam oscitatione; nempe post verba ⲧⲱⲃϩ... ϧⲁⲣⲟⲛ « orate... super nos », litteris communibus exarata et rubricam arabicam « dicitur pro patriarcha », prosequitur scriptura graciliore et omissa versione arabica: ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲱⲧⲉⲙ

ⲉ̀ⲣⲟⲛ (add. in mg.) ⲛ̀ⲧⲉϥⲧⲉⲣ (Tuki ϫⲉⲣ) ⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « ut audiat nos, ut dispergat omnem tribulationem » usque ad verba ⲉϥⲉ̀ϯ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲏⲟⲩ ⲛ̀ϫⲁⲙⲉ ⲛ̀ⲛⲟⲧⲉⲙ « dabit ei tempus tranquillum, serenum », ut desinat (ff. 2ᵛ-3) consuetis litteris crassioribus ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ · ⲛ̀ⲧⲉϥϭⲓ ⲛ̀ⲛⲓϯϩⲟ ... ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « audiat nos et accipiat orationes ... peccata nostra » (ut ap. Tuki, p. ١٧٢), minio tamen cancellatis ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ; f. 3, ea pars quae scriptura communi, crassiore nempe, est exarata eumdem exhibet textum ac Tuki, p. ⲕⲁ (ⲧⲱⲃϩ... ⲛⲟⲃⲓ) et cod. Vat. copt. 28, ff. 2ᵛ-3; ff. 3-4, post ⲕⲉ ⲉ̀ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, ⲥⲱⲑⲓⲥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (Vat. copt. 28, f. 3ᵛ ⲥⲱⲑⲓⲥⲟⲙⲉⲛ), ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ..., leguntur invitationes: ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧⲟⲛ ⲑⲩⲥⲓⲁ̀..., ⲩ̀. ⲧⲏⲥ ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏⲥ... ⲩ̀. ⲧⲟⲛ ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉ ⲏ̀ⲙⲱⲛ..., ⲩ̀. ⲧⲏⲥ ⲁ̀ⲅⲓⲁⲥ ⲉⲕⲕⲗ., « orate pro sacrificio... pro pace... pro archipresbytero nostro... pro sancta Ecclesia » (Tuki, pp. ⲗⲉ-ⲗⲍ); dein: f. 4, ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ⲫⲃⲱⲕ « Paulus servus » (Tuki, p. ⲙⲁ), ⲡϩⲙⲟⲧ ⲅⲁⲣ « gratia enim » (Tuki, p. ⲙⲏ, pro ⲙⲋ); f. 4ᵛ, ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲛⲁⲙⲉⲙⲣⲁϯ ⲙⲡⲉⲣⲙⲉⲛⲣⲉ « Catholicon Petri, Dilecti mei nolite diligere » (Tuki, p. ⲛ); f. 5, ⲡⲣⲁⲝⲓⲥ « Actus » (Tuki, p. ⲛⲉ), ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « verbum autem Domini » (Tuki, p. ⲛⲍ); f. 5ᵛ in mg. exter., sub rubrica arabica: « pro diebus Pentecostis, Deo iuvante », ⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲁⲛⲉⲥⲧⲓ « Christus surrexit » (Tuki, pp. ١٦٢, ١٦٣); ff. 5ᵛ-6, post ⲁⲅⲓⲟⲥ... ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣ...; ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ ⲉⲩⲁⲅⲅ... et rubricam ⲯⲁⲗⲙ. ⲧⲱ ⲇⲁ̀ⲇ, habet: ⲥⲧⲁⲑⲏⲧⲉ ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲟⲃⲟⲩ « state cum timore »; ⲕⲉ ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲥⲟⲛ « Domine benedic »; ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ « Domine noster » (Tuki, pp. ⲝⲁ, ⲝⲃ); ff. 6-7, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲛⲟⲥⲟⲩ⟨ⲛ⟩ⲧⲱⲛ... « orate pro infirmis » etc., ut ap. Tuki, pp. ⲟ - ⲟⲅ, at om. « pro salute hominum », « pro salute mundi » (Tuki, p. ⲟⲃ) et rubricas ⲕⲗⲓⲛⲱⲙⲉⲛ ⲧⲁ̀ ⲅⲟⲛⲁⲧⲁ... (Tuki, pp. ⲟⲁ - ⲟⲅ); f. 7, ⲥⲱⲑⲏⲥ... ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣ., ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏⲥ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲁ̀ⲅⲓⲁⲥ ⲉⲕⲕⲗⲏ. formula breviore (Tuki, pp. ⲟⲉ - ⲡⲅ); f. 7ᵛ-10, ⲉⲛ ⲥⲟⲫⲓⲁ̀ ⲑ(ⲉⲟ)ⲩ et professio fidei ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ (ut ap. Tuki, pp. ⲡⲉ - ⲡⲍ; hic tamen post ϧⲉⲛ ⲫⲓⲱⲧ, add. ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ « filioque »); ff. 10-12, post ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ, habet: ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲧⲉⲗⲓⲁⲥ ⲏ̀ⲣⲏⲛⲏⲥ « orate pro pace perfecta » aliasque partes diaconi: ⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ, ⲁⲣⲓⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ, ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ, ⲕⲉ ⲉ̀ⲗⲉ̀ⲏⲥⲟⲛ, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ quae passim leguntur ap. Tuki, pp. ⲡⲏ - ϥⲋ); f. 12 (ubi absque rubrica inc. Anaphora) ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ..., ⲉⲗⲉⲟⲥ..., ⲉ̀ⲭⲱⲙⲉⲛ..., ⲁⲝⲓⲟⲛ..., ⲓ̀ⲕⲁⲑⲓⲙⲉⲛⲓ..., ⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲁⲥ... (Tuki, pp. ϥⲋ - ϥⲑ), ⲡⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ, ⲁⲅⲓⲟⲥ... (Tuki, p. ⲣⲅ); f. 12ᵛ, praemissa rubrica arabica « Dicitur in Liturgia s. Gregorii », ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ... (Tuki, p. ⲥⲅ); ff. 13-14ᵛ, varia sive a populo sive a diacono infra Missam

dicenda: ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲟ ⲉ̀ⲗⲉⲟⲥ... ⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲟ̀ⲙⲉⲛ..., ⲁ̀ⲙⲏⲛ... ⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲟ̀ⲙⲉⲛ..., ⲁⲙⲏⲛ... ⲕⲉ ⲡⲁⲗⲓⲛ..., ⲁⲙⲏⲛ... ⲧⲟⲛ ⲑⲁⲛⲁⲧⲟⲛ..., ⲟⲩⲱϣⲧ..., ⲡⲣⲟⲥ-ⲭⲱⲙⲉⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲏ̀ⲣⲏⲛⲏⲥ, ⲩ̀. ⲧ. ⲁⲣⲭ., ⲩ̀. ⲧ. ⲡⲣⲉⲥⲃ..., ⲉ̀ⲗⲉⲏ̀ⲥⲟⲛ ⲏ̀ⲙⲁⲥ..., ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ̀ (Tuki, pp. ⲣ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅); f. 14ᵛ, post ⲧⲱⲃϩ monet rubrica arabica hortationes ⲧⲱⲃϩ « orate » sumendas esse ex Ṭabaḥāt s. Cyrilli, cf. ff. 24ᵛ sqq.; ff. 14ᵛ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲧⲓⲙⲓⲙ (sic)..., ⲛⲏ ⲉⲧⲟϣ... « qui legunt » (Tuki, pp. ⲣ̅ⲕ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅); ff. 15-18ᵛ, in diptychis: ⲉⲩⲭⲏⲁⲥ ⲕⲉ ⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲁⲥ ⲧⲏⲥ ⲡⲁⲛⲁⲅⲓⲁⲥ (cf. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲗⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, pp. ⲙ̅ⲍ̅ sqq.), recensentur octoginta octo patriarchae Alexandrini, a Marco Evangelista ad Gabrielem V (A. D. 1409-1428) necnon patriarcha Antiochenus Severus; f. 18ᵛ, in imo mg. et f. 19, in summo mg., secunda manus adiecit nomina patriarcharum Alexandrinorum Iohannis XI (A. D. 1428-1453) aliorumque usque ad Iohannem XIII (A. D. 1480-1483); f. 19, in commemoratione monachorum, nominantur Antonius, Paulus, tres Macarii, Iohannes, Pišoi, Paulus, Isidorus, Maximus et Dometius, Moyses, Daniel, Pachomius, Šenoute, Barsôma et Paphnutius; f. 19ᵛ-20ᵛ, ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲛⲕⲟⲧ « Orate pro patribus et fratribus nostris defunctis » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅); f. 20ᵛ, praemissa nota arabica « Dicitur in missa s. Gregorii », ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « solve » (Tuki, p. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅); f. 21, ⲱⲥⲡⲉⲣ..., ⲕⲉ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲥ... (Tuki, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅); f. 21ᵛ, ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ « Pater noster qui es in coelis », solum initium cum adiecta nota arabica « Scriptum in hymno angelico »; f. 21ᵛ, ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁ-ⲗⲁⲥ..., ⲡⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ..., ⲕⲉ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲥ... (Tuki, pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅), ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ..., ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ..., ⲧⲱⲃϩ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ « Orate pro nobis » (Tuki, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲑ̅); f. 22, ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲫϯ... « Benedicite Domino... », solum initium Ps. 150, cum rubrica arabica « Scriptum post canticum quartum »; dein, sub nota « Dicitur in sancta quadragesima »: ⲥⲱⲙⲁⲧⲟⲥ..., ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲥⲱⲙⲁ... (Tuki, p. ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅); ff. 22ᵛ-23, ⲉ̀ⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ, ⲡⲣⲟⲥ-ⲉⲩⲝ. ⲩ̀. ⲧⲏⲥ ⲁ̀ⲝⲓⲟⲥ..., ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫ..., ⲏ̀ ⲭⲁⲣⲓⲥ... (Tuki, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲑ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅); f. 23, ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ... « Orate pro pace » (Tuki, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅); f. 23ᵛ, sub rubrica arabica « Dicitur in fine officii matutini, quando celebratur missa », ⲧⲁⲭⲟⲩⲧⲉⲣⲟⲛ ⲁ̀ⲡⲁⲛⲧⲉⲥ (Tuki, p. ١٠٦); f. 24, sub rubrica arabica « Dicitur extra celebrationem missae », ⲙⲁϣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ « recedite » (Tuki, p. ١٠٧) et, sub rubrica « Dicitur in Liturgia s. Gregorii », ⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲡⲓϩⲓⲏⲃ « Adorate agnum » (Tuki, p. ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅); ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲁ̀ⲅ. ⲁ̀ⲉ̀ⲣⲱⲛ (Tuki, p. ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅); ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲫⲩⲗⲟⲭⲩ..., ⲩ̀. ⲧ. ⲉⲛ ⲡⲁⲗ-ⲗⲁⲧⲓⲱ̀..., ⲩ̀. ⲧ. ⲉⲭⲙⲁⲗ..., ⲕⲗⲓⲛⲁⲧⲉ..., ⲉ̀ⲗⲉⲏ̀ⲥⲟⲛ... (Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅ -

ϲⲕ̅ⲁ̅); f. 25, praemissa (f. 24v) rubrica quae monet haec « orate » dici in Liturgia s. Cyrilli, ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ϯϩⲓⲣⲏ (solum initium cum notula « scriptum antea ») « Orate pro pace » (Tuki, p. ⲥ̅ⲟ̅ⲋ̅); ff. 25-31, ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲉⲧϣⲱⲛⲓ... « Orate pro patribus et fratribus nostris aegrotantibus » (Tuki, p. ⲥ̅ⲟ̅ⲑ̅); ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲩϣⲉ ⲉⲡϣⲉⲙⲙⲟ... « Orate pro patribus et fratribus nostris peregrinantibus » (Tuki, p. ⲥ̅ⲡ̅ⲁ̅); ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡϫⲓⲛⲙⲟϣⲓ ⲉⲡϣⲱⲓ... « Orate pro incremento », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲥⲓϯ... « Orate pro seminibus », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲁ̀ⲏⲣ... « Orate pro aere » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅); ⲧ. ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅... « Orate ut Christus », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲛⲕⲟⲧ (solum initium cum notula « scriptum antea ») « Orate pro patribus et fratribus defunctis », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲏⲉⲧϥⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲱⲟⲩϣ... « Orate pro iis qui curam gerunt », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡⲱⲛϧ... « Orate pro vita », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ... « Orate pro patribus nostris episcopis », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡⲥⲱϫⲡ... « Orate pro reliquis », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡⲥⲉⲙⲛⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲧⲟⲡⲟⲥ... « Orate pro securitate huius monasterii », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲏ ⲉⲧⲟ̀ϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲁ... « Orate pro iis qui stant in hoc loco », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉ̀ⲧⲁⲩϩⲟⲛϩⲉⲛ ⲛⲁⲛ... « Orate pro omnibus qui nobis commendati sunt », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡⲁⲓⲕⲉⲓⲉ̀ⲣⲁⲧⲓⲟⲛ... « Orate etiam pro hoc clero », ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛϫⲓⲛⲑⲱⲟⲩϯ (pro ⲡⲉⲛϫⲓⲛⲑⲱⲟⲩϯ)... « Orate pro congregatione nostra » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲅ̅ - ⲧ̅ⲉ̅); f. 31v, sub rubrica arabica « Legitur in hebdomada Paschatis », ⲕⲉ ⲩ̀. ⲑⲟⲩ ⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲩⲑⲉⲛⲉ ⲏ̀ⲙⲁⲥ (Tuki, p. ١٦٤).

2 (ff. 32-90v) Canones pro variis feriis et diebus festivis, sub titulo arabico: هولاء القوانين « Hi sunt canones ». [1] (ff. 32-47) Canones novem pro adoratione Crucis, ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ٢٦٥-٢٨١, in nonnullis tamen discrepantes, nec eodem continuo ordine; hic enim, pp. ٢٦٩ sq., canonem nostrum septimum (ⲁⲩϯⲓϥⲧ ⲛⲁⲕ « clavis fixerunt te ») ponit inter canones secundum et tertium (f. 35v, initio canonis tertii pro adoratione Crucis ante ⲧⲉⲛⲓ̀ⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛⲁⲕ, scripserat librarius: ⲟⲩϩⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϩⲁⲛⲁ̀ⲧⲟⲟⲩ « Canticum matutinum », ut habet etiam cod. Vat. copt. 28, f. 78v; idem autem librarius litteris ⲧⲟⲟⲩ minio cancellatis, superscripsit ⲣⲟⲩϩⲓ « vesper » quod habet Tuki ad eumdem canonem (p. ٢٧١), sed quarto loco positum); [2] (ff. 47-48v) Canon pro nuptiis Cana in Galilaea (T., p. ٢١٢); [3] (ff. 48v-50) Canon pro festo B. M. V. (T., p. ٢٦١); [4] (ff. 50-51) Canon pro cruce (T., p. ٢٣٥) [5] (ff. 51-53v) Canon pro Nativitate sancta (T., p. ٢٠٩); [6] (ff. 53v-54) Canon

pro martyribus et sanctis (T., p. ٢٦٤); [7] (ff. 54v-67) Canones septem pro festis dominicalibus: (ff. 54v-55v) pro Annuntiatione sancta (T., p. ٢٣٣); (ff. 56-58) pro Nativitate gloriosa (T., p. ٢٠٤); (ff. 58-59v) pro Epiphania gloriosa (T., p. ٢٠٨); (ff. 59v-61) pro dominica Palmarum (T., p. ٢٤٤); (ff. 62-63v) pro dominica Paschatis (T., p. ٢٥٢); (ff. 64-65v) pro die Ascensionis (T., p. ٢٥٥); (ff. 65v-67) pro dominica Pentecostis (T., p. ٢٥٧). F. 67, subscriptio: كملت قوانين السبعة اعياد السيدية بسلام الرب امين ⊙ وبدوهم قانون البشارة « Desinunt canones septem pro festis dominicalibus. In pace Domini. Amen. Incipiunt autem a canone Annuntiationis »; [8] (ff. 67v-74v) Canones pro dominicis quattuor mensis kīhak (T., pp. ١٩٤-٢٠٢); f. 74, subscriptio: كملوا قوانين شهر كيهك بسلام الرب امين « Desinunt canones pro mense kīhak. In pace Domini. Amen »; [9] (ff. 75-90v) Canones pro ieiunio Ninivitarum et pro sancta quadragesima (T., pp. ٢١٤-٢٣٣); f. 90, subscriptio: كملت قوانين الصوم المقدس بسلام الرب اميـن « Desinunt canones pro sancto ieiunio. In pace Domini. Amen ».

3 (ff. 91-128) Psalliae. [1] (ff. 91-96v) Psallia pro caelestibus et terrestribus, Batos; inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲛϣⲗⲏⲗ « Venite omnes cum laetitia, precemur in orationibus nostris », des.: ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ · ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲟⲩⲥⲙⲟⲩ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ. ⲉ̀ϣⲟⲡ... « unusquisque secundum nomen eius; benedictio eorum sit nobiscum. Si... »; [2] (ff. 97-102v) item, Adam; inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲛ̀ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉ̀ⲑⲩ « Venite adoremus Trinitatem sanctam », des.: ⲁ̀ⲣⲓ ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ « miserere nostri in regno tuo »; [3] (ff. 103-106v) Psallia pro cantico tertio, Batos; inc.: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲁϣϥ « Psallite ei quem suspenderunt » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, p. ⲥⲡⲉ̅ pro ⲥϥⲉ̅); [4] (ff. 106v-109v) Psallia in honorem B. M. V., dicenda mense kīhak, Adam; inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ « Venite populi » (T., p. ⲧⲅ̅, pro ⲧⲓⲅ̅); [5] (ff. 109v-111v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ « Domine mi Iesu », Batos; inc.: ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ « Credidi tibi, Fili Dei », des.: ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲁⲕ ⲁ̅ⲗ̅. ⲡⲉⲛⲥⲱⲣ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ « gloria tibi, alleluia, Salvator noster, Fili Dei »; [6] (ff. 111v-116) Psallia in Virginem, Batos; inc.: ⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲁϧ « Audivi doctores » (T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅); [7] (ff. 116-122) Psallia Domine mi Iesu, Batos; inc.: ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲡⲉⲕⲟⲩϫⲁⲓ · ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ̀ « Speravi in salute tua, Deus redemptionis meae », des.: ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ ⲁ̅ⲗ̅. ⲉϣⲟⲡ...

« tua est gloria, alleluia. Si... »; ff. 126 et 122, manus secunda adiecit notam arabicam « Pro versiculis (tropariis) Evangeliorum »; [8] (ff. 122-128) Psallia Batos; inc.: ⲁⲓⲱϣ ⲛ̀ⲧⲁⲥⲙⲏ ⲉⲡϣⲱⲓ ϩⲁⲣⲟⲕ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Clamavi voce mea ad te, Domine mi Iesu », des.: ⲁⲣⲓⲟⲩⲓ (sic) ⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ · ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ « miserere animarum nostrarum. Gloria Patri »; f. 128 (inc. ⲟⲩⲟϩ ⲕⲁϯ ⲉ̀ⲡⲁϭⲣⲱⲟⲩ) est manus recentioris.

Codex constat fasciculis ⲕ̅ⲉ̅ – ⲗ̅ⲑ̅; sunt autem quiniones praeter fasc. ⲕ̅ⲉ̅, ⲗ̅ⲉ̅ et ⲗ̅ⲑ̅ quorum primus habet ff. 6, secundus ff. 8 et ult. ff. 3 chartae primigeniae; ff. I-III necnon ff. 128 et IV sunt chartae posterioris et notis copticis carent; in ff. pristinis notae copticae fasciculorum appositae sunt paginis extremis in summo mg. interno, in summo autem mg. ext., notae syriacae, inde a [ܟܗ] ad ܠܛ, quarum nonnullae partim vel totaliter resectae sunt, notae vero foliorum (ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅ – ⲧ̅ⲡ̅ⲩ̅) singulis paginis aversis necnon paginis rectis initio fasciculorum; imis ff. rectis impressi sunt numeri 1-128. Ff. extrema fasciculorum distinguit ornamentum eiusdem semper indolis minio tactum, cum invocationibus ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 105) vel ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 37) initio et ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ vel ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 104v) in fine. Minio usus est insuper librarius in litteris marginalibus communibus, in punctis quibus signantur ductus super voces contractas et numeros vel quae infixa sunt litteris ⲫ, ϭ, ϩ; rubra sunt demum signa interpunctionis, tituli, pleraeque paragraphorum lineae initiales, sive integrae sive ex parte, linea quae initio sectionum sequitur lineas litteris maioribus scriptas; lineae istae maiores, saepe minio tactae, plerumque incipiunt littera rubra grandiore; rubricae nunc minio, nunc atramento exaratae sunt. Ff. 1 et 32, fasciae, quae titulos portant arabicos pigmento albo exaratos, et stellae aurum exhibent colore rubro et caeruleo ornatum, ibidemque deauratae sunt litterae lineae primae. Ornamenta deaurata cod. Vat. 27 et cod. Vat. 16 (an. D. 1345) eiusdem sunt indolis non tamen eiusdem aetatis, quum in cod. Vat. 27 f. 18v, librarius pristinus iam seriem patriarcharum Alexandrinorum protraxerit usque ad Gabrielem V (an. D. 1409-1428). In summo f. 1, nota *nº 27*. Ff. I-III, 128v et IV vac.

Integumentum codicis, e corio rubro confectum, auro impressa praebet ornamenta necnon notam codicis *27* ac scuta Pii VI et Francisci de Zelada card. bibliothecarii.

28. An. 1306 (an. Mart. 1023, cf. f. 100v) et 1602-1617 (cf. f. 35v), chart., mm. 172 × 125, ff. 100, lin. 13 et 14.

Diaconale continens Officium diaconi in celebranda s. Liturgia, hymnos, canones varios et tabulam numerorum, bohairice (interdum graece) cum rubricis et notis arabicis. Codex, quem exscripsit Raphael Tuki, in cod. Borgiano coptico 9, ff. 106-156, in plerisque consentit cum cod. Vat. copt. 27; quae maxime discrepant hic recensemus.

1 (ff. 1-62) Officium diaconi, praemissis invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله et titulo: ⲡⲓϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ خدمة الشماس « Ministerium diaconi ». F. 1v, ante ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ addit: ⲙⲁⲣⲉϥⲭⲟⲥ ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅ « Dicat

ps. 116 »; f. 2ᵛ, om. quae cod. Vat. 27, f. 2, adiecit scriptura graciliore; f. 3, ante ⲥⲱⲑⲓⲥ (f. 3ᵛ) habet: ⲓ̇ⲧⲁ ⲡⲓⲇⲓⲁ̇ⲕⲱⲛ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲏ̇ⲡⲉⲣ (sic) ⲧⲏⲥ ⲁ̇ⲅⲓⲁ̇ⲟⲩ (sic) ⲧⲣⲁⲡⲉⲍⲁ· ⲟ ⲗⲁⲟⲥ; om. ⲉ̇ⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥ. et ante ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̇. ⲧ. ⲑⲩⲥⲓⲁ̇ add. ⲏ̇ⲣⲏⲛⲏ ⲡⲁⲥⲓⲛ; f. 5, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ, habet ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ; ff. 5-6, sub rubrica arabica « Hoc dicatur post Epistolam » scribit: ⲏ̇ ⲁ̇ⲅⲁⲡⲏ... ⲁⲥⲉϣⲱⲡⲓ, fere ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̇ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̇ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ١٧٢-١٧٥, sed loco ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ nominat ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ et post ⲏⲗⲝⲁⲛⲧ̇ⲣⲓⲁⲥ recenset: ⲁ̇ⲅⲓⲡⲑⲓⲁⲥ ⲕⲉ ⲛⲟⲩϥⲓⲁⲥ· ⲗⲓⲃⲏⲥ ⲑⲏⲡⲁⲛⲑⲁⲡⲟⲗⲏⲥ· ⲕⲉ ⲏ̇ⲣⲓⲛⲏⲥ ϥ̇ⲣⲓⲕⲓⲥ ⲕⲉ ⲙⲟⲣⲓⲑⲁⲛⲓⲁⲥ ⲕⲉ ⲕ̇ⲧⲟⲩⲕⲁⲥ ⲕⲉ ⲏ̇ⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲏ; f. 7ᵛ, add. ⲭ̅ⲥ̅ ⲁ̇ⲛⲉⲗⲏⲫⲑⲏ... ⲯⲩⲭⲱⲛ ⲛ̇ⲙⲱⲛ (sic); cf. Tuki, p. ١٦٢; ff. 7ᵛ-8, verba ⲁ̇ⲑⲁⲛⲁⲧⲟⲥ ⲟ̇ ⲉⲕ (Vat. 27, f. 5ᵛ) sic complet: ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲩ ⲅⲉⲛⲛⲏⲧⲓⲥ... ⲓⲥ ⲟⲩⲣⲁⲛⲟⲥ· ⲉ̇ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ ⲏ̇ⲙⲁⲥ· ⲇⲟⲝⲁ etc. (ff. 5-8, inc.: ⲑⲁϣ, des.: ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ ⲏ̇ⲙⲁⲥ, saec. XVII genuinis suffecta sunt); f. 8ᵛ desinit in rubrica « Haec troparia dicuntur ad tinnitum aeris (ناقوس), in festis Domini, B. M. V., angelorum, apostolorum, martyrum et sanctorum, post triplex ⲁⲅⲓⲟⲥ, ante Evangelium »; ff. 9-10ᵛ, ⲫⲛⲁⲩ ⲙ̇ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲡⲉ ⲫⲁⲓ « Haec est hora benedictionis », des.: ⲁⲕⲥⲱϯ ⲙ̇ⲙⲟⲛ ⲁⲕⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « redemisti nos, misertus es nostri ». F. 11ᵛ-13, sub rubrica « Post Evangelium leguntur hae sectiones; prima, pro sanctis »: ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̇ⲧⲁⲕ... « sancti tui... »; pro martyribus: ϩⲁⲛ ϫⲗⲟⲙ... « coronae... »; ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ... « quis inter deos... »; ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̇ⲙⲟⲕ... « adoramus te »; f. 14ᵛ, pro ⲡⲣⲟⲥ. ⲏ̇. ⲧ. ⲛⲟⲥⲟⲩ⟨ⲛ⟩ⲧⲱⲛ, habet ⲁ̇ⲍⲱⲛⲧⲟⲛ; om. ⲩ̇. ⲧ. ⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲩ̇ⲉⲧⲱⲛ..., sed add. f. 15: ⲏ̇. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ· ⲁ̇ⲇⲣⲟⲡⲟⲛ ⲕⲉ ⲉⲕⲧⲓⲛⲟⲛ; ⲏ̇. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ̇ ⲛ̇ⲧⲟⲩⲕⲟⲥⲙ. ⳤⲕⲉ ⲧⲏⲥ ⲧⲟ ⲡⲟⲗ...; dein, ante f. 16, om. ⲥⲱⲑⲏⲥ... ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ quae leguntur Vat. 27, f. 7; f. 18ᵛ, manus posterior, post verba ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲉ̇ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲫⲓⲱⲧ « qui ex patre procedit », litteris minoribus adiecit ⲛⲉⲙ ⲡ̇ϣⲏⲣⲓ « et filio »; ff. 21ᵛ, 22, add.: « in liturgia s. Gregorii dicit diaconus: ⲥⲧⲱⲙⲉ̇ⲛ ⲕⲁⲗⲱⲥ... ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ (Tuki, p. ١٨١); ff. 22, 23ᵛ, sub rubrica arabica « In liturgia s. Basilii dicit diaconus ad oblationem in diebus festivis et dominicis », add.: ⲟϩⲓ ⲉ̇ⲣⲁⲧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ... « state » (Tuki, pp. ١٧٩-١٨٠); f. 24, ante ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ om. ⲕ̅ⲉ̅ ⲉ̇ⲗⲏⲥⲟⲛ... ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅...; ff. 24-26, quae a populo sunt dicenda signantur rubrica ⲟ ⲗⲁⲟⲥ, quam ignorat Vat. 27; f. 26ᵛ, ante ⲧⲟⲛ ⲑⲁⲛⲁⲧⲟⲛ om. ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ ⲕⲉ ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲟⲙⲉⲛ... (Vat. 27, f. 13ᵛ); f. 27, post ⲟ ⲑⲉⲟⲥ ⲏⲙⲱⲛ add. pericopae praecedentis (ⲥⲉ ⲉⲙⲛⲟⲩⲙⲉⲛ...) versionem copticam ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉⲣⲟⲕ... « cantamus tibi » (Tuki, p. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅) et ⲕⲗⲓⲛⲁⲑⲉ ⲑⲉⲟⲩ...;

ff. 27^{v}-28^{v}, sub rubrica arabica « In celebranda liturgia s. Gregorii, hic dicitur », add. ⲡⲣⲟⲥ. ⲏ̇. ⲧⲟⲛ ⲫⲩⲗⲟⲭⲣⲓⲥⲧⲟⲩ... ⲥⲱⲧⲏⲣⲁⲥ (sic) ⲏ̇ⲙⲱⲛ (cf. Tuki, pp. ⲥ̄ⲕ̄ⲃ̄ - ⲥ̄ⲕ̄ⲉ̄ et cod. Vat. 27, f. 25^{v}), dein: ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ⲭ. ⲛⲓⲕⲁⲣⲡⲟⲥ..., ⲡⲣⲟⲥ. ⲏ̇. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲕⲟⲥⲙⲟⲩ; f. 29, post rubricam arabicam « Hic dicuntur diptycha; liturgiae s. Basilii complementum, post orationem pro presbyteris et diaconis »: ⲉ̀ⲗⲏ̇ⲥⲟⲛ ⲏ̇ⲙⲁⲥ... ⲙⲟⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ (cod. Vat. 27, ff. 14, 14^{v}); ff. 29^{v}-31, add.: ⲧ. ⲉ̀ⲭ. ⲉ̀ⲡϫⲓⲛⲙⲟϣⲓ..., ⲧ. ⲉ̀ⲭ. ⲛⲓ̇ⲥⲓϯ..., ⲧ. ⲉ̀ⲭ. ⲛⲓⲕⲁⲣⲡⲟⲥ... quae, nonnullis in ultima oratione mutatis, habet Vat. 27, ff. 26-27^{v}. In commemoratione defunctorum (ff. 32-38; cf. cod. Vat. 27, ff. 15 sqq.), ff. 32-35^{v}, manus prima recensuit patriarchas Alexandrinos octoginta, nempe a s. Marco usque ad Iohannem VIII (1300-1320), dein, vacuo relicto spatio duarum linearum, imo f. 35^{v}, adiecit, in quantum sub rasura legere est: ⲕⲁⲓ ⲧⲟⲩ ⲡⲛ̄ⲁ̄ⲧⲟⲫⲟ|ⲣⲟⲩ[...] ⲥⲉⲩⲏ̇ⲣⲟⲥ · | ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲟⲩ ⲁⲛ|ϯⲟ̇ⲭⲓⲁ̀ et, interiecta linea punctis et ductibus obliquis effecta, ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ · ⲁⲃⲃⲁ | ⲁⲛⲧⲱⲛⲓ · ⲁⲃⲃⲁ; de patriarcharum nominibus aetate posteriore adiectis, v. infra; f. 36, inter monachos, om. ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁϧⲱⲙ et ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲣⲥⲱⲙⲁ; in fine memorat ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕ., ⲡⲣⲉⲥⲃ., ⲇⲓⲁ̀ⲕ., ⲩ̀ⲡⲟⲇⲓⲁ̀ⲕ., ⲁ̀ⲛⲁⲅⲛⲱⲥⲧ., ⲯⲁⲗⲙⲱⲧⲟⲥ, ⲙⲟⲛⲁⲍ., ⲁⲗⲗⲁⲓⲕⲟⲛ (sic); f. 38, add.: ⲡⲣⲟⲥ. ⲏ̇. ⲧⲟⲛ... ⲑⲗⲓⲡⲟⲙⲉⲛⲟⲛ; f. 38^{v} sqq., ⲟ̇ ⲗⲁⲟⲥ: ⲕⲩⲣ. ⲉ̀ⲗ..., ⲟ̇ ⲗⲁⲟⲥ: ⲱⲥⲡⲉⲣ..., ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ..., ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲡⲣⲟⲥ..., ⲕ̄ⲉ̄ ⲉ̀ⲗ..., et, sub rubrica ⲟ̇ ⲗⲁⲟⲥ: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ... « Pater noster » integre; f. 41^{v}, Ps. 150 integre (cf. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, pp. ⲣ̄ⲝ̄ - ⲣ̄ⲝ̄ⲃ̄); f. 43, post Ps. 150, add. ⲁⲗⲗ... ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ..., ⲁⲗⲗ... ⲇⲟⲝⲁ ⲥⲓ ⲟ̇ ⲑⲉⲟⲥ, ⲁⲗⲗ... ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ..., ⲁⲗⲗ... ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡϣⲏⲣⲓ... ⲥⲱⲧⲉⲙ..., ⲟ ⲓⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ: ϫⲉ ⟨ϥ⟩ⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ... (cf. Labib, pp. ⲣ̄ⲝ̄ⲃ̄, ⲣ̄ⲝ̄ⲅ̄, ⲣ̄ⲝ̄ⲍ̄, qui tamen non habet ⲇⲟⲝⲁ ⲥⲓ..., ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡϣⲏⲣⲓ...); f. 43^{v}: psalliae dicendae ad qurbān pro temporis opportunitate, scil. [a] ff. 43^{v}-45, tempore ieiunii: ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ (Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲇⲓⲁ ⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄ « Liber Psalmodiae sanctae », Heliopoli, 1908, p. ⲫ̄ⲕ̄ⲑ̄); [b] ff. 45^{v}-47, tempore ieiunii et obsequiarum: ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ... « Hominum amator bone » (Labib, p. ⲫ̄ⲕ̄ⲋ̄); [c] ff. 47^{v}-49^{v}, tempore sanctae Pentecostis: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲛ ⲁϥⲙⲟϩ « Tunc repletum est os nostrum » (Labib, p. ⲫ̄ⲛ̄ⲉ̄, pro ⲫ̄ⲛ̄ⲋ̄; de his psalliis v. etiam L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Eglise copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVI, (1923), pp. 275, 277, 281); f. 49^{v}, sub rubrica ⲟ̇ ⲗⲁⲟⲥ, add. ⲁⲛϭⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ « accepimus de corpore » et, ff. 50-51^{v}, ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ « Christe, Verbum Patris », des.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲧⲉⲛϯⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲁⲥ « adoramus eam, glorificamus eam », at om. ⲥⲱ-

ⲙⲁⲧⲟⲥ... ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲥⲱⲙⲁ... quae habet Vat. 27, f. 22; ff. 60-61 (de ff. 52-59 v. infra), sub rubrica bohairico–arabica « diaconus ad lotionem manuum presbyteri post mysteria »: ⲡⲣⲟⲥ. ⲏ̇. ⲧ. ⲁ̇ⲝⲓⲟⲥ... ut Vat. 27, f. 23; ff. 61ᵛ-62, add. varias formulas dimittendi populi, quas vide ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ pp. ١٥٦, ١٥٧, nempe: post Orationem vespertinam ⲉⲛ ⲏ̇ⲣⲏⲛⲏ ⲕⲉ ⲏ̇ⲅⲁⲡⲏ, post Orationem matutinam quando celebratur missa ⲗⲁⲭⲟⲩⲧⲏⲣⲟⲛ ⲙ̇ⲡⲁⲛⲧⲏⲥ, post preces matutinas et vespertinas ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ.

F. 35ᵛ, super partes vacuam et erasam, manus secunda seriem patriarcharum Alexandrinorum produxit usque ad patriarcham nonagesimum octavum seu Marcum V (1602-1617) atque f. 36 in summo mg. addidit: ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁ̇ⲃⲃⲁ ⲁⲛⲑⲟⲛⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲏ et ⲁⲃⲃⲁ ante vocem ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ qua continuatur in textu primigenio monachorum enumeratio necnon l. 2, in spatio vacuo, post ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ: ⲕⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ; item, f. 35ᵛ, nomini ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ tertia manus addidit: ⲓⲱ̅ⲁ (patriarcharum nonagesimum nonum) eademque, ut vid., in mg. ext. adiecit: ⲡⲓⲣⲉϥⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ (sic) « Aegyptium », iuxta nomen Iohannis, patriarchae nonagesimi quarti (cf. Renaudot, *Historia Patriarcharum Alexandrinorum*, Parisiis, 1713, p. 611: « Joannes Misrâ »); quarta demum manus, in angulo interno imi f. 35ᵛ, scripsit ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ (patriarcham centesimum). Eiusdem manus quartae esse dixeris numeros singulis patriarcharum nominibus, inde a seriei initio, superscriptos (ff. 33ᵛ-35ᵛ) necnon notas arabicas quae imo f. 35ᵛ leguntur, ad quosdam patriarchas spectantes, scil.: pro Gabriele (nonagesimo quinto): من منشية الدير المحرق « Ex Minšiyah al-Dair al-Muḥarraq »; pro Iohanne (nonagesimo sexto): منفلوطى « Manfalūṭensis »; pro Gabriele (nonagesimo septimo): من المبير بشرق الدحرجاوية من رهبان دير انبا بيشاى بالبرية « Ex Al-Mambīr ad orientem Al-Duḥrağāwiyah, e monachis monasterii Abba Bīšāi in deserto »; pro Marco (nonagesimo octavo): البياضى من دير ابو مقار « Al-Biyādensis, e monasterio Abū Maqār »; pro Iohanne (nonagesimo nono): الملوانى رئيس دير انطونيوس العربة « Mallawānensis, praepositus monasterii Antonii in arabico (deserto) »; pro Matthaeo (centesimo): من طوخ النصارى وكان من ابو مقار وفى مدة زمانه هاربا ممن تدعوا حاجة اليه فى ٭صلح من الشعب حتى صاروا رعية بلا راعى « Ex Ṭūḫ al-Naṣārā et fuit ex Abū Maqār et in spatio temporis sui aufugiens a petentibus ab eo rem pro populi bono donec essent grex sine pastore ».

Inter ff. primigenia ⲛ̅ⲁ̅ et ⲛ̅ⲉ̅ (ff. 51, 60) saec. XVII in. adiecta sunt ff. octo (52-59) notis copticis destituta; ff. 52-53^{v}, ⲕ̅ⲉ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ⲉⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine, Domine, Domine, qui es Iesus Christus » (Tuki, pp. ١٧٩, a quo aliquantulum discrepat); ff. 53^{v}-59, sub rubrica arabica· « Haec sunt Ṭabaḥāt (seu ⲧⲱⲃϩ « orate ») s. Cyrilli dicenda a diacono »: ⲧⲱⲃϩ ⲉϫⲉ (sic) ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ etc. ut in cod. Vat. 27, ff. 23-31, at om. ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡϫⲓⲛⲙⲟϣⲓ ⲉⲡϣⲱⲓ..., ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲥⲓϯ..., add. autem f. 58: ⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲟϯ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲥⲑⲉⲣⲧⲉⲣ « adorate Deum cum timore et tremore » et f. 59: ⲟⲩⲱϣⲧ ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲱⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « adorate Deum Patrem omnipotentem ».

2 (ff. 63-73^{v}) Hymni, praemissa invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « Cum Deo (ar.: in nomine Dei) ». [1] (ff. 63-71) Hymnus matutinus sub titulo: ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ϫⲉ فلنسبح مع الملائكة قائلين « Cantemus cum angelis » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲃ̅-ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅); codex, f. 69, ter habet: ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲟ̀ ⲑⲉⲟⲥ· ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ· ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲑⲁⲛⲁⲧⲟⲥ et post primum add. ⲱ̀ ⲉⲕ ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲩ ⲅⲉⲛⲛⲉⲑⲓⲥ, post secundum ⲱ̀ ⲥⲧⲁⲩⲣⲱⲑⲓⲥ ⲗⲏ ⲏ̀ⲙⲁⲥ, post tertium ⲱ̀ ⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥ· ⲉⲕ ⲧⲟⲛ ⲛⲉⲕⲣⲟⲛ· ⲕⲉ ⲁ̀ⲛⲉⲗⲧⲟⲛ· ⲧⲏⲥ ⲟⲩⲣⲁⲛⲟⲩⲥ; sequitur, f. 71, ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ « Pater noster qui es in caelis », solum initium; [2] (ff. 71-72^{v}) Hymnus in honorem B. M. V. in duas partes divisus: ⲭⲉⲣⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟ..., ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲕⲙⲓⲥⲓ ⲛⲁⲛ..., « Salve, rogamus te..., salve quae genuisti nobis... » (Tuki, op. laud., pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅, absque sectionum distinctione); [3] (ff. 72^{v}-73^{v}) item: ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ « Exaltamus te » (Tuki, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅); sequitur, f. 73^{v}: ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ « Credimus in unum Deum », solum initium, cum rubrica arabica: « Iam antea scriptum est hoc symbolum orthodoxum in primo libro, in liturgia diaconi. Et Deo gloria aeterna, perennis » (cf. f. 16).

3 (ff. 74-99) Canones varii; magna ex parte ut in cod. Vat. copt. 27. [1] (ff. 74-90^{v}) Canones octo pro adoratione crucis; canonum series ut in cod. Vat. copt. 27, ff. 32-45^{r}; [2] (f. 91) oratio pro vespere et mane: ϣⲉⲡ ⲡⲉⲛϯϩⲟ... (Vat. 27. f. 49^{v}); [3] (ff. 91^{v}-92) canon crucis mane legendus: ⲭⲉⲣⲉ ⲧϣⲉⲗⲉⲧ (Vat. 27, ff. 48^{v}-49 sed addit Vat. 28, ff. 92^{v}-93, ⲡⲓⲗⲩⲙⲏⲛ... ut ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, p. ٢٦٢); [4] (ff. 93-95^{v}): ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅ ⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ « Israel parvus » (Vat. 27, f. 45^{v} ubi est canon nonus pro adoratione crucis); [5] (ff. 95^{v}-97^{v}) canon pro Michaele archangelo: ⲱ̀ ⲡⲓⲣⲁϣⲓ ⲱ̀ ⲡⲓⲟⲩⲛⲟϥ « o gaudium, o laetitia » (cf. Villecourt, *Les observances liturgiques*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVII (1924),

p. 224), des.: **ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲕ̅ⲉ̅ ⲛ̅ⲓ̅ⲛ̅ ϥⲧⲟⲙⲧ ⲉⲃⲟⲗ** « caelestium; et nunc; stupendum est »; [6] (ff. 97^{v}-99) Canon pro martyre, in die festivo: **ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲣ̅** « sanctus ille martyr », des.: **ⲡⲉϥⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ, ⲕⲉ ⲛⲓⲛ, ϥⲧⲙⲟⲧ** (primum **ⲧ** super lineam) **ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ** (**ϯⲡⲁⲣⲑ.** super textum pristinum altera manu scriptum): « Magna eius misericordia; et nunc; stupendum est mysterium Virginis »; f. 99 des.: كملت القوانين الثمنية المعروفة | وقوانين عيد الملائكة والشهداء اى ملاك | وبكمالهم كمل الكتاب والسبح لله دائما ابدا كان واى شهيد كان « Absoluti sunt canones octo noti et canones pro festis angelorum et martyrum — cuiusvis angeli et cuiusvis martyris — et cum eorum fine explicit liber. Et Deo gloria perpetua, aeterna ».

4 (ff. 99^{v}-100) Tabula numerorum seu notae numericae copticae unciales et cursivae, cum earumdem nominibus copticis ab **ⲁ̅** (**ⲟⲩⲁⲓ**) ad **ⲓ̅** (**ⲙⲉⲧ**), a **ⲕ̅** (**ϫⲟⲩⲧ**) usque ad **ⲣ̅** (**ϣⲉ**), a **ⲥ̅** (**ⲃ̅ϣⲉ**) usque ad **ⲁ̅͵** (**ⲟⲩϣⲟ**). Desinit (f. 100) cum nota arabica, partim nunc obliterata integre autem a R. Tuki, in cod. Borg. copto 9, p. 156, servata: وبقية ما ياتى من العدد يصير على هذا الترتيب والسبح لله دائما ابدا « Et reliqui numeri efformantur iuxta hanc tabulam. Et Deo gloria perpetua, aeterna ».

Codex, ubi scriptura quae suspenditur ductibus chartae impressis definitur, constat fasciculis decem, quorum primus habet ff. 4 genuina (ff. 1-4, coptice signata **ⲁ̅** – **ⲍ̅**) et ff. 3 (ff. 5-7) manu saec. XVII in. foliis pristinis suffecta, secundus habet ff. 2 eiusdem manus posterioris (f. 8 et f. 17) ac ff. 8 manus pristinae (ff. 9-16, **ⲓ̅ⲃ̅** – **ⲓ̅ⲑ̅**); sequuntur quiniones pristini **ⲅ̅** – **ⲑ̅** et ff. 5 ultimi fasc. **ⲓ̅** (ff. 18-51, **ⲕ̅ⲁ̅** – **ⲛ̅ⲁ̅**, 60-95, **ⲛ̅ⲉ̅** – **ϥ**, 96-100, [**ϥ̅ⲁ̅**] – [**ϥ̅ⲉ̅**]) quibus, ut dictum, manu (vel manibus? cf. f. 52^{v}, ll. 4-9, f. 56^{v}, lin. 6, f. 57, l. 6, f. 57^{v}, ll. 6-13) saec. XVII interpolata sunt 52-59. In cod. pristino fasciculi signati sunt litteris copticis in ang. sup. int. paginarum extremarum; folia autem, copticis numeris uncialibus signantur in summo ang. ext. paginarum aversarum simulque in pagina recta folii initialis fasciculorum; insuper, summis ff. pristinis rectis, in ang. ext., manus recentior apposuit notas cursivas copticas, partim resectas cultro glutinatoris; ff. suffecta omni nota coptica destituta sunt. Summas paginas extremas fasciculorum distinguit ornamentum lineis inter se innexis atramento delineatum et coloribus rubro et croceo pictum, inter invocationes **ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅**; ornamentum varias exhibet formas (ita tamen ut in fasciculo desinente eiusdem sit indolis ac in fasc. initiali sequente). Scriptura pulchra est, ductus praebens tenues et crassos distincte oppositos, distinctius quidem quam in cod. Vat. copt. 17 (A. D. 1288, Hyvernat, *Album,* tab. LVI) quocum habet similitudinem e. g. in usu simultaneo duplicis formae litterae **ⲙ**; graciliores, pro more, sunt notae ff. et fasciculorum atque inscriptiones. F. 1 decorant fascia et rami cum floribus, ff. 24, 32, rami cum floribus, rubri et flavi coloris; colorem caeruleum exhibet insuper f. 1 in litteris grandioribus, eoque exarata sunt simul ac minio tacta inscriptio

ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, littera initialis ⲥ et textus lineae secundae. Litterae initiales maximae earumque ornamenta signantur pigmentis rubro et croceo, sicut et fasciae ff. 63, 74 atque crux lineis inter se innexis confecta quae operit f. 62ᵛ cum inscriptionibus ⲁ̅ ⲱ̅ ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲛ̅ⲓ̅ ⲕ̅ⲁ̅ minio distinctis; minio exarata sunt: rubricae, tituli, lineae prima et secunda quorumdam incisorum (ff. 32, 33, 36ᵛ, 45ᵛ, 47ᵛ), nomina quorumdam patriarcharum (ff. 33ᵛ-34ᵛ), linn. secunda et tertia cantici matutini (f. 63), tertia et quarta primi canonis crucis (f. 74), plurimae litterae marginales, nomina uniuscuiusque notae numericae (ff. 99ᵛ, 100), interpunctionis signa; minio autem tacta sunt: notae ff., litterae marginales communes, lineae initiales maiores ff. 1ᵛ, 2ᵛ, 4ᵛ, 16, 24, 32, 43ᵛ, 63, 74, litterae ϫ, ⲛ ad fin. lin., ⳉ, ⲩ superscriptum, ϕ, ϩ (aliquando), ϭ, ⲥ⳩ⲥ (raro), ductus qui notas numericas (ff. 44ᵛ, 85, 87ᵛ, 93) vel compendia tegunt aut menda cancellant, lineae quibus finis sectionum signatur; littera ⲁ marginalis non semel partim minio partim atramento effecta est; nonnunquam autem usus est pictor colore viridi fusco (ff. 9, 11, 16, 18, 24, 32, 62ᵛ, 63, 74. Scriptura manus secundae (saec. XVII in.) de qua supra, rudis et incompta est, fere ut in cod. Vat. copt. 26 cuius specimen edidit Hyvernat, *Album*, tab. LV, 1; in usu minii partem codicis primigeniam quadamtenus imitari videtur.

Subscriptiones librarii: f. 62: كمل قداس الشماس بمعونة السيد | المسيح له المجد دائما مع ابيه الصالح | والروح القدس المحيى الان ودائما والى | ابد الدهور امين والمهتم والقارى | والناسخ المسكين اذكرهم يا رب فى مستقر رحمتك « Absoluta est diaconi liturgia auxilio Domini Christi; ei gloria perpetua cum Patre suo bono et Spiritu Sancto vivificante, nunc et semper et in temporum aeternitate. Amen. Et illius qui curam habuit, et lectoris, et scribae pauperis, memento eorum Domine in domo misericordiae tuae »; in imo f. 62ᵛ, sub imagine crucis, litteris gracilioribus: ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲑⲱⲙⲁⲥ « pauper qui scripsit, Thomas »; f. 100ᵛ: اسل بالمحبة الروحانية كل من | وقف على هذا الكتاب ان يقل | يا ربنا والاهنا يسوع المسيح اغفر | خطايا العبد المسكين الناسخ | ثوما بن قزمان بن القس السديد | يعقوب بن القس ملج بالاسم (add. in mg.) الراهب | بدير القديس انطونيوس كتبه يومئذ | عند مقامه بالقاهرة المحروسة | وذلك فى اليوم السادس من شهر | توت سنة الف وثلثة وعشرين | للشهداء الاطهار رزقنا الرب شفاعتهم | والذى يقل اغفر (ا vero erasum) الاله له الاله يغفر | له لان الانجيل الاقدس يقول كما تكيلون | يكال لكم وتزادون ⊙ « In caritate spirituali rogo omnem huic libro inhaerentem, ut dicat: ‘ Domine noster, Deus noster, Iesu Christe, peccata condona famuli pauperis librarii Thomae, filii Cosmae, filii sacerdotis iusti Iacob, filii sacerdotis Maliğ, monachi, nomine (add. in mg.), in monasterio s. Antonii ’. Scripsit illum (librum) eo tempore quo Cahirae (a Deo) custoditae degebat et hoc, die sexto mensis tūt anni 1023 purorum martyrum (= an. D. 1306). Largiatur nobis Dominus eorum intercessionem, dicentique: ‘ condona illi, Deus ’, Deus ei condonabit, nam sanctissimum Evangelium dicit: ‘ In qua mensura mensi fueritis remetietur vobis et adiicietur vobis ’ (Marc. IV, 24) »; f. 59, lector scripsit: دسس دبنى كاركرا | هندى توب انوبا نحسه | اسروين اسروين بهلا بهلا | سها سها ابهجا ابهجا | سعلا بهودا فلفلا اخرج | ايها السم من العظم الى | اللحم ومن الحم (sic) الى الجلد | ومن الجلد الى الشعر ومن | الشعر الى الارض | بقوة من انجى | العظام وهى | رميم تالف. « (Nomina magica). Exi, o venenum, ex osse

in carnem, e carne in pellem, e pelle in pilum, e pilo in terram, virtute illius qui ossa liberat. Et hoc est (os) cariosum erosum (cf. Coran. 36, 78) ». In summo f. 1: *nº 28*; vacat f. 59ᵛ.

Integumentum e corio rubro, auro impressa praebet in dorso ornamenta, notam *28* ac stemmata Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

29-31. An. D. 1712, 1713, 1711 (= Mart. 1428, 1430, 1427, cf. cod. 29, ff. 662, 450ᵛ, cod. 30, f. 407, cod. 31, f. 414), chart.

Lectionarium pro dominicis per annum et variis festis necnon pro hebdomada maiore; de Lectionariis hucusque editis, v. A. Vaschalde, *Ce qui a été publié des versions coptes de la Bible*, in ephemeride *Le Muséon*, 1932, p. 125. Distribuitur in quattuor partes in tres tomos collectas. Partes primam et secundam continet codex 29, partem tertiam codex 30, partem quartam continebat codex 31 nunc deperditus. Lectionum textus est bohairicus additis tamen, fere constanter, arabice primis et ultimis verbis uniuscuiusque lectionis Novi Testamenti; partis primae titulus generalis arabicus est; bohairice autem et arabice leguntur tituli generales partium secundae et tertiae; in parte prima sectionum tituli arabice tantum scripti sunt, in parte secunda bohairice et arabice praeterquam in f. 380ᵛ, ubi arabice tantum; in parte tertia bohairice et arabice ff. 2-214, excepto f. 113 ubi arabice solum; item arabice solum ff. 231ᵛ-406ᵛ; raro arabice vertuntur tituli lectionum Novi Testamenti, frequentius vero inscriptiones comatum Psalterii, addito insuper « ad Missam » ante Ps. Evangelii tertii. Lectionum N. T. inscriptiones comitantur, at parum constanter, notae quibus signantur sectiones Ammonianae et capita coptica pro Evangeliis, necnon capitula magna et parva pro reliquis libris.

Locus scripturae, quae suspenditur, ductibus definitur directis et transversis forma chartae impressis. Pars prima constat quinionibus ⲁ̅ - ⲕ̅ⲍ̅ (cod. 29, ff. 1-269 + 97ª, ⲁ̅ - ⲥ̅ⲝ̅ⲉ̅, ff. 266-269 nota coptica carentibus), secunda quinionibus ⲁ̅ - ⲓ̅ⲏ̅ (ff. 270-448 + 371ª, ⲅ̅ - ⲣ̅ⲡ̅, inde a f. 272) et septem foliis fasc. ⲓ̅ⲑ̅ (ff. 449-455, solo f. 449 coptice notato ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅), tertia, demum, foliis novem fasc. ⲁ̅ (cod. 30, ff. 1-9, ⲅ̅ - ⲓ̅, inde a f. 3), quinionibus ⲃ̅ - ⲙ̅ (ff. 10-399, ⲓ̅ⲁ̅ - ⲩ̅) et foliis novem fasc. ⲙ̅ⲁ̅ (ff. 400-408, ⲩ̅ⲁ̅ - ⲩ̅ⲍ̅, ff. 407, 408, nota coptica destitutis). Fasciculorum et foliorum notae copticae iuxta eamdem normam appositae sunt ac in cod. Vat. copt. 28; in recensendis ff. secuti sumus enumerationem imis pp. rectis nuper impressam. Codices sat decorum praebent specimen scripturae saec. XVIII ineuntis, manus tamen aliquantulum rudioris ac scriptura cod. Vat. copt. 19 qui est eiusdem fere aetatis, an. D. 1715 (Hyvernat, *Album*, tab. LV). Initium singularum partium praecedit crux integram paginam tenens, lineis inter se connexis confecta ac pigmentis obducta rubro, viridi et croceo, cum solitis inscriptionibus ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅,

ⲑ̅ⲥ̅, ⲁ̅, ⲱ̅ minio vel atramento exaratis excepta littera ⲁ̃ initio partium primae et secundae, quae, formam referens aquilae, iisdem decorata est pigmentis ac ipsa crucis imago. Item lineis inter se connexis constant similibusque distinguuntur coloribus ornamenta maiora initio partium aliaque variae formae ac amplitudinis (ampliora passim in cod. 29) initio sectionum, additis quandoque in mg., ramis et avibus; rami et aves apparent quandoque in litteris initialibus grandioribus, maxime in littera ⲁ et in litteris rotundis circino exaratis; variis coloribus, maxime rubro, croceo, viridi, maculantur litterae initiales maiores passim, ornamenta parva in pp. extremis fasciculorum; spatium triangulum subscriptionum arabicarum, in fine sectionum, definitur crucularum catena punctis effecta varie pictis. Minio exarata sunt inscriptiones copticae, inscriptio arabica cod. 30, f. 113, cum punctis diacriticis nigris, paucae notae arabicae et interpunctionis signa; tacta minio litterae marginales communes, litterae ϧ et ϩ, ductus in fine lectionum, ac lineolae super notas numericas ac vocabulorum compendia; duplici ductu directo, rubro et nigro, cancellatae sunt lineae duae cod. 30, f. 6. Inscriptiones nonnullae sectionum arabicae et *in* cod. 30, f. 231ᵛ, inscriptio ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅, ⲑ̅ⲥ̅ spatium occupant vacuum in medio fasciarum. In parte ultima cod. 29 et in cod. 30, pigmenta partim madore deleta sunt, crocea praesertim et viridia. Folia atramento corrosa tela serica tenuissima recens refecta sunt. Cod. Vat. copt. 29, f. 11, sectionem concludit librarius: كمل ما يقرى من الفصول فى الاحد الاول من توت بسلام من الرب امين امين «Absolutum est quod e pericopis legendum dominica prima (mensis) tūt; in pace Domini. Amen. Amen»; in cod. Vat. copt. 29, ff. 19ᵛ, 28ᵛ, 38ᵛ, 49, 58ᵛ, 67ᵛ, 78ᵛ, 89ᵛ, 99ᵛ, 111, 124, 136, 148, 160ᵛ, 172ᵛ, 181ᵛ, 191, 204, 219ᵛ, 228ᵛ, 238, 248, 258ᵛ, 265ᵛ, 284ᵛ, 296, 306, 315, 328, 337, 348ᵛ, 359, 371ᵃᵛ, 380, 395ᵛ, 405ᵛ, 417, 428, 438, 450 et in cod. Vat. copt. 30, ff. 14ᵛ, 27, 42, 58ᵛ, 72ᵛ, 92, 112ᵛ, 123ᵛ, 138, 150, 166, 180, 191, 202, 213ᵛ, 231, 238, 250, 264, 275, 286ᵛ, 299ᵛ, 311, 324, 335ᵛ, 352, 366, subscriptiones ad calcem sectionum eiusdem fere sunt tenoris, mutatis mutandis pro dierum diversitate. Nonnullae tamen quid proprium habent: Vat. copt. 29, ff. 238, 417 et Vat. copt. 30, ff. 231, 286ᵛ desinunt in: والله يعين من استعان به وتوكل عليه امين «Et Deus adiuvabit implorantem auxilium suum et in Ipso confidentem. Amen»; Vat. copt. 29, f. 428, pro «In pace Domini» praebet: شفاعتها تكون معنا امين ومع الناسخ المسكين امين «Intercessio eius (B. M. V.) sit nobiscum. Amen. Et cum librario paupere. Amen»; omittunt codd. Vat. copt. 29, ff. 265ᵛ, 380 et Vat. copt. 30, ff. 14ᵛ, 92, 191, 238, 275, 299ᵛ, 324: ما يقرى من الفصول فى «quod e pericopis legendum in»; Vat. copt. 30, f. 311, nude: تم وكمل «Desinit et absolutum est».

29. Mm. 315 × 210, ff. 455 + 97ᵃ, 371ᵃ, linn. 19.

Lectionarium pro dominicis priorum sex mensium anni et variis festis.

I (ff. 3-266ᵛ) Lectiones pro dominicis sex priorum anni mensium, sub titulo: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله قطمارس مقدس يخدم الستة شهور

الأول اول ذلك « Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Lectionarium sanctum inserviens sex prioribus mensibus; prior illorum ».

1 (ff. 3-38v) Mensis tūt. [1] (ff. 3-11) Dominica I, vesp., Ps. 29, 5, 11, Matth. 11, 11-21 des. ⲟⲩⲟⲓ ⲛⲉ ⲃⲏⲑⲥⲁⲓⲇⲁ; mane, Ps. 30, 7 inc. ⲁⲛⲟⲕ ⲇⲉ ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ - 8 des. ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ, 20; Matth. 21, 23-27; I Tim. 1, 12-19; Iac. 1, 22-27; Act. 13, 25-33 des. ⲉⲧⲁϥⲧⲟⲩⲛⲟⲥ ⲫϯ; Ps. 30, 24 des. ϩⲁⲛⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 20; Luc. 7, 28-35; [2] (ff. 11v-28) dominica II, vesp., Ps. 7, 11-12 des. ⲟⲩⲣⲉϥⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ ⲡⲉ; Luc. 4, 38-41 des. ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫϯ; mane, Ps. 8, 2 des. ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ, 5, 6; Marc. 1, 35-39; II Tim. 1, 12-2, 2; Iac. 2, 5-13; Act. 11, 19-26; Ps. 20, 2, 3; Luc. 10, 21-37; [3] (ff. 20-28v) dominica III, vesp., Ps. 9, 2, 3; Marc. 1, 29-34; mane, Ps. 9, 11, 12; Matth. 8, 5-13; I Cor. 2, 1-16; I Petr. 1, 13-21; Act. 9, 22-31; Ps. 17, 47, 50; Luc. 19, 1-10; [4] (ff. 29-38v) dominica IV, vesp., Ps. 32, 22, 5; Matth. 9, 18-26; mane, Ps. 32, 20, 21; Matth. 15, 21-28; II Cor. 1, 1-14; I Ioh. 3, 8 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ - 18; Act. 9, 36-42; Ps. 28, 11, 9 inc. ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ, 10 inc. ϥⲛⲁϩⲉⲙⲥⲓ; Luc. 7, 36-50.

2 (ff. 39-79v) Mensis bābah, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei ». [1] (ff. 39-49) Dominica I, vesp., Ps. 66, 2; Matth. 14, 15-21; mane, Ps. 62, 2 des. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 3 inc. ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲁⲓⲟⲩⲱⲛϩ; Matth. 28, 1-20; II Cor. 2, 12-3, 6; I Petr. 1, 22 - 2, 10; Act. 13, 36-43; Ps. 33, 2, 4; Marc. 2, 1-12; [2] (ff. 49v-58v) dominica II, vesp., Ps. 66, 6-7; Matth. 17, 23-26; mane, Ps. 62, 7, 4 inc. ⲛⲁⲥⲫⲟⲧⲟⲩ - 5 des. ⲡⲁⲱⲛϧ; Marc. 16, 2-8; II Cor. 3, 4-4, 4; Iac. 3, 13-4, 6; Act. 14, 23-15, 4; Ps. 65, 1 inc. ⲉϣⲗⲏⲗⲟⲩⲓ - 2, 4; Luc. 5, 1-11; [3] (ff. 59-67v) dominica III, vesp., Ps. 70, 5, 6 inc. ⲁ̀ⲣⲉ ⲧⲁϫⲓⲛ̀ⲥ̀ⲙⲟⲩ - 7 des. ⲛ̀ⲛⲓⲙⲏϣ; Marc. 4, 35-40; mane, Ps. 56, 9 inc. ϯⲛⲁⲧⲱⲛⲧ, 10-11 des. ⲁϥⲉⲣⲛⲓϣϯ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ; Luc. 24, 1-12; I Cor. 16, 12-24; Iac. 4, 7-17; Act. 15, 4-12; Ps. 70, 7 inc. ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲃⲟⲏ̀ⲑⲟⲥ - 8; Matth. 12, 22-37; [4] (ff. 68-78v) dominica IV, vesp., Ps. 118, 7-8; Matth. 14, 22-36; mane, Ps. 34, 18, 28; Ioh. 20, 1-18; I Tim. 6, 3-21; Iac. 5, 1-11; Act. 15, 36-16, 1 des. ⲗⲩⲥⲧ̀ⲣⲁ; Ps. 78, 13b inc. ⲁⲓⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ, 13a; Luc. 7, 11-17.

3 (ff. 79-124) Mensis hatūr, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei ». [1] (ff. 79-89v) Dominica I, vesp., Ps. 17, 16 des. ϭⲱⲣⲡ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 31 inc. ⲛⲉⲛⲥⲁϫⲓ; Marc. 4, 10-20; mane, Ps. 64, 10 des. ⲙⲉⲧⲣⲁⲙⲁⲟ̄, 14 inc. ⲛⲓϧⲉⲗⲟⲧ; Matth. 28, 16-20; II Cor. 9, 1-15; Iac. 3, 1-12; Act. 10, 37-11, 1; Ps. 64, 11, 12; Luc. 8, 4-15; [2] (ff. 90-99v) dominica II, vesp., Ps. 103, 13-14 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ; Luc. 22, 27-31; mane,

Ps. 66, 7, 8; Marc. 16, 9-20; Hebr. 6, 7-15; Iudae 14-25; Act. 5, 19-29; Ps. 103, 16, 10; Matth. 13, 1-23; [3] (ff. 100-111) dominica III, vesp., Ps. 85, 2 inc. ⲛⲟϩⲉⲙ, 3, 4; Matth. 11, 25-30; mane, Ps. 85, 2 inc. ⲛⲟϩⲉⲙ, 3, 4; Luc. 24, 13-35; II Thess. 1, 1-12; I Petr. 4, 3-11; Act. 5, 30-42; Ps. 85, 15, 16 des. ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, 17 des. ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ; Luc. 14, 25-35; [4] (ff. 111ᵛ-124) dominica IV, vesp., Ps. 85, 12, 10; Matth. 17, 14-19; mane, Ps. 142, 8, 10 des. ⲉ̀ⲓⲣⲓ }ⲙ̀{ⲛ̀ϩⲁⲛϣ̀ⲫⲉⲣⲓ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧⲕ ⲫϯ ⲉⲑⲛⲁⲛⲁϥ (cf. Ps. 85, 10); Ioh. 20, 1-18; I Cor. 4, 1-16 des. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲟⲓ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲓ; III Ioh. 1-14; Act. 17, 1-12; Ps. 94, 3 des. ϩⲓϫⲉⲛ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ, 7 inc. ⲁ̀ⲛⲟⲛ ⲟⲩⲗⲁⲟⲥ; Marc. 10, 17-30.

4 (ff. 124ᵛ-172ᵛ) Mensis kīhak, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei». [1] (ff. 124ᵛ-136) Dominica I, vesp., Ps. 12, 1, 4 des. ⲛⲁⲃⲁⲗ; Marc. 14, 3-9; mane, Ps. 101, 20, inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁϥϫⲟⲩϣⲧ, 21 des. ⲙ̀ⲡⲉⲗⲧⲏⲥ (sic), 22; Marc. 12, 41-44; Rom. 1, 1-17; Iac. 1, 1-18; Act. 7, 2 inc. ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ – 10; Ps. 101, 14, 17-18 des. ⲛⲓϩⲏⲕⲓ; Luc. 1, 1-25; [2] (ff. 136ᵛ-148ᵛ) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 143, 5, 7 des. ⲛⲁϩⲙⲉⲧ; Luc. 7, 36-50; mane, Ps. 71, 6-7 des. ϩⲓⲣⲏⲛⲏ; Luc. 11, 20-28; Rom. 3, 1-29; I Ioh. 1, 1-2, 6; Act. 7, 23-34 des. ⲉ̀ⲛⲁϩⲙⲟⲩ; Ps. 44, 11-12 des. ⲡⲉ ⲡⲉⲟ̅ⲥ̅ (sic); Luc. 1, 26-38; [3] (ff. 149-160ᵛ) dominica III, vesp., Ps. 131, 13, 14; Marc. 1, 23-31; mane, Ps. 84, 8, 7; Matth. 15, 21-31; Rom. 4, 4-25; I Ioh. 2, 7-17; Act. 7, 35-50; Ps. 84, 11, 12; Luc. 1, 39-56; [4] (ff. 161-172ᵛ) dominica IV, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 67, 16, 17 inc. ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁϥϯⲙⲁϯ; Luc. 8, 1-3; mane, Ps. 95, 12, 13; Marc. 3, 28-35; Rom. 9, 6-33; I Ioh. 2, 27-3, 3; Act. 7, 8-22; Ps. 79 (cod. 49), 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ – 4; Luc. 1, 57-80.

5 (ff. 173-219ᵛ) Mensis ṭūbah, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei». [1] (ff. 173-181ᵛ) Dominica I, vesp., Ps. 46, 2, 3; Luc. 4, 40-44; mane, Ps. 92, 1 des. ⲁϥⲙⲟⲣϥ ⲙ̀ⲙⲟⲥ, 2; Luc. 4, 31-37; Rom. 15, 4-13; I Ioh. 3, 1-11; Act. 14, 23-15, 3; Ps. 97, 2, 3; Matth. 2, 13-23; [2] (ff. 182-191) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 97, 3 inc. ⲁⲩⲛⲁⲩ, 9 inc. ϥ̀ⲛⲁϯϩⲁⲡ; Matth. 14, 22-36; mane, Ps. 96, 1, 2; Marc. 3, 7-12; Galat. 5, 2-14; I Ioh. 3, 18-24; Act. 15, 22-35; Ps. 83, 8 (om. ⲉⲩⲉⲙⲟϣⲓ – ⲉⲩϫⲟⲙ), 10; Luc. 11, 27-36; [3] (ff. 191ᵛ-204) dominica III, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 76, 19 inc. ⲛⲉⲕⲥⲉⲃⲣⲉϫ (sic) ⲁⲩⲉ̀ⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ, 20 des. ⲫⲓⲟⲙ; Ioh. (cod. Luc.) 5, 1-17; mane, Ps. 96, 6, 4; Ioh. 3, 1-21; Hebr. 10, 19-39; I Ioh.

4, 11-21; Act. 2, 38-47; Ps. 65, 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, 8; Ioh. 3, 22-36 des. ⲛ̀ⲉⲛⲉϩ ⲙ̀ⲙⲁⲩ; [4] (ff. 204ᵛ-219ᵛ) dominica IV, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 77, 20 des. ⲁⲩϭⲱ̄ⲗⲕ ⲙ̀ⲙⲁⲩ; Ioh. 5, 31-40; mane, Ps. 79, 20, 19; Ioh. 6, 47-59; Rom. 11, 13-36; I Ioh. 5, 9-21; Act. 11, 2-18; Ps. 35, 10, 11; Ioh. 9, 1-38.

6 (ff. 220-258ᵛ) Mensis amšīr, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei». [1] (ff. 220-228ᵛ) Dominica I, vesp., Ps. 81, 4, 8; Ioh. 6, 15-21; mane, Ps. 118, 105, 135; Ioh. 8, 51-59 des. ⲁϥí ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ· ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲥⲓⲛⲓ ⲛⲁϥⲙⲟϣⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲟⲩⲙⲏϯ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁϥⲥⲓⲛⲓⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ; I Cor. 6, 1-11; II Petr. 1, 10-16 des. ϯⲡⲁⲣⲟⲩⲥⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄; Act. 22, 6-16; Ps. 95, 6, 4; Ioh. 6, 24-38; [2] (ff. 229-238) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 14, 1-3 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲏⲧ; Ioh. 4, 46 inc. ⲛⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲟⲩⲃⲁⲥⲓⲕⲟⲥ (sic) - 53; mane, Ps. 23, 3, 4 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲏⲧ; Ioh. 3, 17-21; Hebr. 7, 1-10, III Ioh. 1-14; Act. 18, 9-23; Ps. 95, 7, 8 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲣⲁⲛ, 9 des. ⲧⲉϥⲁⲩⲗⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ioh. 6, 5-14; [3] (ff. 238ᵛ-248) dominica III, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 16, 15, 3 des. ⲡⲓⲉ̀ϫⲱⲣϩ; Ioh. 5, 39-46; mane, Ps. 88, 53, 50 des. ⲛ̀ⲇⲁⲩⲓⲇ; Ioh. 12, 44-50; Hebr. 3, 1-4, 4; Iudae, 14-25; Act. 20, 7-12; Ps. 88, 2, 7; Ioh. 6, 27-38; [4] (ff. 248ᵛ-258ᵛ) dominica IV, quae est carnisprivii, vesp., Ps. 32, 8, 18; Marc. 11, 22-26; mane, Ps. 99, 2 inc. ⲁⲣⲓⲃⲱⲕ, 3 inc. ⲁ̀ⲛⲟⲛ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ; Luc. 21, 34-38; II Cor. 11, 16-12, 1; II Petr. 1, 1-10; Act. 21, 15-25; Ps. 2, 11, 10; Matth. (cod. Marc.) 6, 1-18. [7] (ff. 259-265ᵛ) Dominica V sex priorum mensium, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 17, 47, 50; Matth. 14, 15-21; mane, Ps. 8, 2 des. ⲧⲏⲣϥ, 5; Marc. 6, 35-44; I Cor. 14, 18-25; Iac. (cod. Petr.) 5, 1-8; Act. 24, 1-9; Ps. 20, 2, 3; Luc. 9, 12 inc. ⲉⲧⲁϥí ⲇⲉ ϩⲁⲣⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲓ̄ⲃ̄ - 17.

F. 266ᵛ, tabula numerorum, seu notae numericae copticae unciales cum earumdem nominibus copticis ab ⲁ̄ usque ad ⲱ̄, dein ϣ̄, ϧ̄, ϥ̄ⲑ̄.

II (ff. 272-450ᵛ) Lectiones pro variis festis, sub inscriptione arabica: نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ ما يجب قراته من الفصول فى الاعياد «Incipimus, cum adiutorio Altissimi eiusque auxilii bonitate, scribere sectiones legendas in festis». [1] (ff. 272-284ᵛ) Die 2 mensis tūt, s. Ioannis Baptistae, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei», vesp., Ps. 51, 10 des. ⲡⲏⲓ ⲙ̀ⲫϯ, 11 inc. ϯⲛⲁⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ; Matth. 14, 1-12; mane, Ps. 91, 13, 14; Luc. 9, 7-12 des. ⲛⲉⲁϥⲉⲣϩⲏⲧⲥ ⲛ̀ⲣⲓⲕⲓ ⲡⲉ; Heb. 11, 32-12, 2; Iac. 5, 9-20; Act. 12, 1-24; Ps. 91, 11, 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ϣⲱⲡⲓ

ⲙ̀ⲙⲟⲧⲉⲛ - 16 des. ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ; Marc. 6, 14-29; [2] (ff. 285-296) die 17 mensis tūt, s. Crucis, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 4, 7, 10; Ioh. 8, 28-42; mane, Ps. 59, 6, 7 des. ⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ; Ioh. 12, 26-36 des. ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ; I Cor. 1, 17-31; I Petr. 2, 11-25; Act. 10, 34-43; Ps. 64, 2, 3; Ioh. 10, 22-38; [3] (ff. 296ᵛ-306ᵛ) die 23 mensis barmūdah, s. Georgii martyris, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 33, 18-19; Matth. 10, 16-23; mane, Ps. 33, 20-21; Marc. 8, 34-39; Rom. 8, 28-9, 5; I Petr. 4, 1-11; Act. 16, 16-34; Ps. 96, 11, 12; Luc. 21, 12-19; [4] (ff. 306ᵛ-315) die 8 mensis hatūr, Quattuor animalium incorporeorum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 67, 18; Marc. 8, 34-39; mane, Ps. 32, 6, 9; Ioh. 12, 26-36 des. ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ; Hebr. 12, 21 inc. ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ⲅⲁⲣ - 13, 2; I Petr. 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ - 22; Act. 11, 2-14; Ps. 79, 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ - 4; Ioh. 1, 43-51; [5] (ff. 315ᵛ-328) die 12 mensis (hatūr), s. Michaelis Archangeli, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 148, 2, 1; Matth. 13, 44-52; mane, Ps. 103, 4, 3; Luc. 15, 3-10; Hebr. 1, 1-2, 4; Iudae 1-13; Act. 10, 1-20; Ps. 102, 20 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ, 21; Matth. 13, 24-43; [6] (ff. 328ᵛ-337) die 24 mensis hatūr, Viginti quattuor seniorum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 96, 7 inc. ⲟⲩⲱϣⲧ ⲛⲁϥ, 8, 9: ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ ⲉ̀ⲙⲁϣⲱ ⲉ̀ϩⲟⲧⲉ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ; Matth. 11, 25-30; mane, Ps. 137 (cod. ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅), 1 inc. ⲙⲡⲉⲙⲑⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ - 2 des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, 1 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲱⲓ; Matth. 12, 1-8; I Tim. 5, 17-6, 2; I Petr. 5, 1-14; Act. 15, 6-12; Ps. 131, 9-10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ, 17 inc. ⲁⲓⲥⲟⲃϯ, 18 inc. ⲉϥⲉ̀ⲫⲓⲣⲓ; Ioh. 1, 1-17; [7] (ff. 337ᵛ-348ᵛ) die 25 mensis (hatūr), s. Mercurii, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 17, (cod. 107), 35, 40; Matth. 8, 5-13; mane, Ps. 67, 36 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ, 4; Luc. 12, 2-12; II Cor. 10, 1-18; I Petr. 4, 1-11; Act. 12, 25-13, 12; Ps. 44, 4, 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ; Matth. 12, 9-23; [8] (ff. 349-359) die 20 mensis barmahāt, Annuntiationis, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 143, 5, 7 des. ⲙⲏϣ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ; Luc. 7, 36-50; mane, Ps. 71, 6, 7 des. ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ; Luc. 11, 24-28; Rom. 3, 1-20 des. ⲙ̀ⲙⲟⲛ ϩ̀ⲗⲓ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲍ ⲛⲁⲙⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ ⲙ̀ⲫϯ; I Ioh. 1, 1-10; Act. 7, 23-34; Ps. 44, 11, 12 des. ⲡⲉ ⲡⲉⲟ̅ⲥ̅ (sic); Luc. 1, 26-38; [9] (ff. 359ᵛ-371ᵃᵛ) die 28 mensis (kīhak), vigilia Nativitatis Iesu Christi, vesp., Ps. 49, 2-3 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 23 inc. ⲁϥⲙ̀ⲙⲁⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲱⲓⲧ; Matth. 1, 1-17; mane, Ps. 75, 2, 3; Matt. 1, 18-25, Gal. 3, 15-4, 18; I Ioh. 4, 1-14; Act. 13, 13-25; Ps. 109,

3; Luc. 2, 1-20; [10] (ff. 372-380) die 29 mensis (kīhak), Nativitatis Domini nostri Iesu Christi, vesp., Ps. 71, 10; Luc. 3, 23-38; mane, Ps. 71, 15; Ioh. 1, 14-17; Hebr. 1, 1-2, 4; II Petr. 1, 12-17, des. ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱϥ; Act. 13, 26-33; Ps. 2, 7-8; Matth. 2, 1-12; [11] (ff. 380v-395v) die 1 mensis ṭūbah, s. Stephani martyris necnon et ss. Dioscori et Asclepii eorumque puerorum, martyrum urbis Aḫmîm, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 5, 13, 12 inc. ⲉⲩⲁ̀ (sic) ϣⲟⲩϣⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ϧⲏⲧⲕ; Matth. 10, 24-33; mane, Ps. 33, 21, 23; Ioh. 12, 20-26; II Cor. 11, 16-12, 12; I Petr. 1, 25 inc. ⲫⲁⲓ ⲇⲉ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ - 10; Act. 6, 1-7, 9 des. ⲁⲩⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Ps. 20, 4, 6; Luc. 10, 1-24; [12] (ff. 396-405v) die 10 mensis ṭūbah, vigilia sancti Baptismatis, vesp., Ps. 41 (cod. 51), 3 des. ⲉⲧⲟⲛϧ, 6 inc. ⲁ̀ⲣⲓϩⲉⲗⲡⲓⲥ, 7 des. ⲡⲁⲛⲟⲩϯ; Matth. 4, 12-17; mane, Ps. 41, 8 des. ⲕⲁⲧⲁⲣⲁⲕⲧⲏⲥ, 9 inc. ⲉⲥⲛ̀ϧⲏⲧ; Ioh. 3, 22-30; I Cor. 1, 1-17 des. ⲉ̀ϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ; II Petr. 1, 12-19; Act. 16, 25-34; Ps. 44, 3; Luc. 3, 1-18; [13] (ff. 406-417) die 11 mensis ṭūbah, sancti Baptismatis, vesp., Ps. 47, 15 des. ⲛⲁⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ, 10-11 des. ⲡⲉⲕⲥ̀ⲙⲟⲩ; Matth. 3, 1-12; mane, Ps. 28, 3, 4; Marc. 1, 1-11; Tit. 2, 11-3, 7; I Ioh. 5, 5-21; Act. 18, 24-19, 6 des. ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 117, 26, 27 des. ⲁϥⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟ̀ⲛ, 16; Ioh. 1, 18-34; [14] (ff. 417v-428) die 21 mensis (ṭūbah), Nativitatis Beatae Mariae Virginis, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 86, 3, 5 inc. ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉⲧϭⲟⲥⲓ, 7; Luc. 10, 38-42; mane, Ps. 47, 2, 9 des. ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ; Matth. 12, 35-50; Hebr. 9, 1-10; II Ioh. 1, 1-13; Act. 1, 1-14; Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟ̀ϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧⲥ, 14, 15 des. ⲛ̀ⲣⲏϯ; Luc. 1, 39-56; [15] (ff. 428v-438) die 13 mensis barmahāt, ss. Quadraginta martyrum Sebastensium et Abba Macarii et omnium Martyrum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 67, 18, 17 inc. ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; Matth. 16, 24-28; mane, Ps. 33, 21, 23; Marc. 13, 9-13; Philipp. 1, 12-26 des. ϧⲉⲛ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ; I Petr. 4, 1-11; Act. 12, 25-13, 12; Ps. 115, 15, 16 des. ⲧⲉⲕⲃⲱⲕⲓ; Luc. 11, 53-12, 12; [16] (ff. 438v-450) die 5 mensis abīb, ss. Apostolorum Petri et Pauli, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 67, 12, 13; Marc. 3, 7-21; mane, Ps. 144 (cod. ⲣ̅ⲗ̅ⲙ̅), 10 inc. ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁⲕ, 11, 12 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ; Luc. 6, 12-23; Rom. 10, 4-18; II Petr. 1, 12-21; Act. 3, 1-16; Ps. 18 (cod. 67) 5, 15 des. ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ; Matth. 10, 1-15.

Librarii subscriptiones: f. 124: اذكر يا رب عبدك الناسخ والقارى والسامع « Memento Domine servi tui scriptoris et lectoris et auditoris »; f. 266: وكان الفراغ من نسخ هذا

القطمارس المقدس الذى يخدم الستة | شهور الاولى من توت الى امشير فى يوم الثلاث المبارك الذى
هو الخامس | من شهر مسرى المبارك سنة الف واربعمائة ثمانية وعشرين للشهداء | الاسعدا الاطهار
رزقنا الله بطلباتهم ومستجيب دعواتهم امام (deletum postea) | امام المنبر المخوف امين والموافق
ذلك فى اليوم السادس من شهر رجب | سنة الف ومائة ثلاثة وعشرين للهجرة العربية وناسخ هذا
القطمارس | العبد الحقير يدعى بلاسم شماس رافائيل ابن القس عبد السيد ابن | اسكوروس ابن صليب
من ناحية البيبارات بلدا وغاطنا بمدينة اخميم | ويسال من الاباء والاخوة الطالعين فى هذا الكتاب
ان يدعوا له | بغفران خطاياه ومن وجد غلطا واصلحه يصلح الله حاله ومن قال | شيا فله امثاله خيرا
ام شرا كقول الانجيل المقدس والشكر لله دائما ⊙ « Absoluta est transcriptio huius katameros benedicti qui sex prioribus inservit mensibus, a tūt usque ad amšīr, feria tertia quae dies quintus est mensis misrī benedicti, anni 1428 beatorum et purorum martyrum; largiatur nobis Deus secundum preces eorum exaudiatque eorum supplicationes coram tribunali terribili. Hoc respondet diei sexto mensis rağab anni 1123 hegirae arabicae. Scriptor huius katameros fuit servus miser, diaconus nomine, Raphael filius presbyteri ʿAbd as-Sayyid, filii Uskūrūs, filii Ṣalīb, patria oriundus e pago Al-Baybārāt, incolens vero urbem Aḫmīm. Rogat patres fratresque hunc librum attente considerantes, ut impetrent ei suorum peccatorum veniam. Qui vero mendum inveniet expungetque illud Deus statum eius componet, et qui dixerit aliquid ei similiter erit bonum vel malum, secundum Evangelii sancti effatum. Et Deo gloria perennis »; f. 328: اذكر يا رب عبدك الناسخ والقارى والسامع فى ملكوتك السمايية امين « Memento Domine servi tui librarii et lectoris et auditoris in regno tuo caelesti. Amen »; f. 450^{v}: وكان النجاز من
نسخ هدا الكتاب المقدس الذى يخدم فى الاعياد المختصة | فى يوم الثلاث المبارك ثانى يوم من النسى
المبارك سنة الف واربعمائة | ثمانية وعشرين للشهداء الاسعدا الاطهار رزقنا الله بطلباتهم | ومستجيب
دعواتهم امام المنبرل (sic) المخوف امين والموافق ذلك فى رابع | يوم من شهر شعبان سنة الف ومائة
ثلاثة وعشرين للهجرة العربية | وناسخ هذا الكتاب العبد الحقير يدعى بلاسم شماس رافائيل ابن | القس
عبد السيد ابن اسكوروس ابن صليب من ناحية البيبارات | بادا وغاطا (sic) بمدينة اخميم ويسال من
الاخوة الطالعين فى هذا | الكتاب ان يدعوا له بغفران خطاياه وكل من وجد غلطا واصلحه | يصلح الله
حاله ويسكنه فردوس النعيم والشكر لله دائما ⊙ « Et huius libri, diebus festivis propriis inservientis, absoluta est transcriptio feria tertia benedicta, die secunda epagomenorum benedictorum anni 1428 beatorum et purorum martyrum; largiatur nobis Deus secundum preces eorum exaudiatque supplicationes eorum coram tribunali terribili. Amen. Hoc aequivalet diei quarto mensis šaʿbān anni 1123 hegirae arabicae. Scriptor huius libri fuit miser servus, diaconus nomine, Raphael filius presbyteri ʿAbd as-Sayyid, filii Uskūrūs, filii Ṣalīb, patria oriundus e pago Al-Baybārāt, incolens vero urbem Aḫmīm. Rogat fratres hunc librum attente considerantes ut ei impetrent suorum peccatorum veniam, et omnis qui mendum inveniet expungetque illud Deus statum eius componet collocabitque eum in paradiso voluptatis. Et Deo gloria perennis ». F. 1, notae diversarum manuum: *I; S. Congregationis Propagandae Fidei decreto in hanc Apostolicam Bibliothecam illatus, ut non solum ad Bibliothecae, sed eiusdem etiam S. Congregationis usus asservetur. Die 26 nov. 1723; nº 29; S. C. 20; nov. 29* (duplici ductu cancellatum, 29 alia manu

superscriptum); f. 2: *valuta del libro 3 zecchini e un riale fuor della legatura.* Ff. 1v, 267-271, 451-455 vac.

Integumentum, e corio rubro, partim refectum, auro impressa praebet in dorso ornamenta, notam *29* et stemmata Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

30. Mm. 320 × 210, ff. 408, linn. 19.

Lectionarium pro dominicis Quadragesimae, Resurrectionis et sequentibus usque ad Pentecosten inclusive, pro festo Ascensionis necnon dominicis mensium bašnas, ba'ūnah, abīb misrī et mensis parvi.

I (ff. 2-123v) Lectiones pro dominicis Quadragesimae et Dominica Resurrectionis, praemisso: بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici », et ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei ». ¹ (ff. 2-14v) Dominica I, vesp., Ps. 16, 1 inc. ϭⲓⲥⲙⲏ, 2; Matth. 6, 34-7, 12; mane, Ps. 17, 2, 3, des. ⲉⲓⲉ̀ⲁⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ; Matth. 7, 22-29 des. ⲛ̀ⲛⲟⲩⲥⲁϧ; Rom. 13, 1-14; Iac. 1, 13-21; Act. 21, 40-22, 16; Ps. 24, 1 inc. ⲁⲓϥⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 2, 4 inc. ⲛⲉⲕⲙⲱⲓⲧ – 5 des. ⲧⲉⲕⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; Matth. 16, 19-33; ² (ff. 15-27) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 50, 3, 4; Marc. 1, 12-15; mane, Ps. 56, 2; Luc. 4, 1-13; Rom. 14, 19-15, 19 des. ⲡⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅; Iac. 2, 1-13; Act. 23, 1-11; Ps. 26, 8 inc. ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲁ – 9 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲓ, 9 inc. ϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ; Matth. 4, 1-11; ³ (ff. 27v-42) dominica III, vesp., Ps. 87, 2, 3; Matth. 15, 1-20; mane, Ps. 54 (cod. 44), 2, 3 des. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ, 17; Matth. 20, 1-16 des. ⲉⲩⲉ̀ⲉⲣϧⲁⲉ̀; II Cor. 6, 2-13; Iac. 3, 1-12; Act. 24, 1-23; Ps. 78, 8 des. ⲛⲉⲕⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ, 9 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲱⲟⲩ; Luc. 15, 11-32; ⁴ (ff. 42v-58v) dominica IV, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 26, 14 inc. ⲭⲉⲙⲛⲟⲙϯ, 13; Luc. 12, 22-31; mane, Ps. 30, 25, 24 des. ϩⲁⲛ ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲛ̀ⲭⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; Matth. 22, 1-14; Eph. 6, 10-24; Iac. 4, 7-17; Act. 25, 13-26, 1 des. ⲉ̀ⲥⲁϫⲓ ⲉ̀ϫⲱⲕ; Ps. 104, 3 inc. ⲙⲁⲣⲉϥⲟⲩⲛⲟϥ – 5; Io. 4, 1-42; ⁵ (ff. 59-72v) dominica V, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 38, 13; Luc. 18, 1-8; mane, Ps. 101, 2-3 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲓ, 13; Matth. 21, 33-46; II Thess. 2, 1-16; Iac. 4, 7-17; Act. 26, 19-27, 8; Ps. 101, 26, 27 des. ⲛ̀ⲟⲩϩ̀ⲃⲱⲥ; Ioh. 5, 1-18 des. ⲛ̀ϩⲩⲥⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲫϯ; ⁶ (ff. 73-92) dominica VI, praemisso: بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici », vesp., Ps. 16, 3, 5; Luc. 13,

22-35; mane, Ps. 25, 2, 3; Matth. 23, 1-39; Coloss. 3, 5-17; I Ioh. 5, 13-21; Act. 27, 27-37; Ps. 65, 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, 10; Ioh. 9, 1-41; [7] (ff. 92v-112v) dominica « Benedicti » (ar.: الاحد الشعانين = dominica Palmarum), praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 121, 1 inc. ⲁⲓⲟⲩⲛⲟϥ, 2; Ioh. 12, 1-11; mane, Ps. 117 (cod. 67) 26, 27 inc. ⲥⲉⲙⲛⲉ ⲟⲩϣⲁⲓ; Luc. 19, 1-10; Hebr. 9, 11-28; I Petr. 4, 1-11; Act. 28, 11-31; Ps. 80, 4, 2-3; Matth. 21, 1-17; Marc. 11, 1-11; Luc. 19, 29-48; Ps. 64, 2, 3; Ioh. 12, 12-19; [8] (ff. 113-123v) dominica Resurrectionis, praemissis: باكر يوم الاحد عيد القيامة المقدسة « Mane diei dominicae festi Resurrectionis sanctae » et ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », Ps. 77, 65, 69; Marc. 16, 2-8; I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲓⲁⲣⲭⲏ (sic) - 49; I Petr. 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ - 4, 6; Act. 2, 22-35; Ps. 117 (cod. 107), 24, 25, 27 des. ⲉ̀ⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲛ; Luc. 24, 1-12.

II (ff. 124-231). Lectiones pro dominicis Pentecostis seu a dominica prima post Pascha usque ad Pentecosten et pro festo Ascensionis Domini. [1] (ff. 124-138) Dominica I, seu dominica nova, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 32, 3, 4; Luc. 5, 1-11; mane, Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲱⲥ, 4; Ioh. 21, 1-14; Eph. 4, 20-5, 14; I Ioh. 2, 7-17; Act. 17, 16-34; Ps. 97, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅, des. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 4; Ioh. 20, 24-31; [2] (ff. 138v-150) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 110, 1 inc. ϯⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ, 2; Ioh. 6, 16-21; mane, Ps. 110 (cod. 111), 3, 4; Ioh. 6, 22-34; Coloss. 2, 6-19; I Ioh. 2, 27-3, 3; Act. 4, 32-5, 11; Ps. 110, 9, 10 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲉ; Ioh. 6, 35-46; [3] (ff. 150v-166) dominica III, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 114, 1 inc. ⲁⲓⲉ̀ⲣⲁⲅⲁⲡⲁⲛ, 2; Ioh. 8, 12-20; mane, Ps. 89, 14, 17 des. ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ; Ioh. 8, 21-26; Coloss. 2, 20-3, 17; I Ioh. 3, 13-24; Act. 5, 19-42; Ps. 113, 20-22, iuxta LXX; Ioh. 8, 28-50; [4] (ff. 166v-180) dominica IV, vesp., Ps. 117, 1 inc. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 2; Ioh. 6, 57-70; mane, Ps. 117, 28; Ioh. 8, 51-59 des. ⲛⲁϥⲥⲓⲛⲓⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ; Eph. 3, 1-21; I Ioh. 4, 7-5, 4; Act. 14, 7-17; Ps. 117, 14-16 des. ⲡⲉⲧⲁⲥϭⲁ̅ⲥⲧ; Ioh. 12, 35-50; [5] (ff. 180v-191) dominica V, vesp., Ps. 134 (cod. 113), 21, 6 des. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ; Ioh. 14, 21-25; mane, Ps. 134 (cod. ⲣⲩⲗ̅), 19, 20; Ioh. 15, 4 inc. ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲕ̀ⲗⲏⲙⲁ - 8; Hebr. 13, 3-25; I Ioh. 5, 13-21; Act. 21, 40-22, 16; Ps. 135, 1 inc. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 2; Ioh. 15, 9-16; [6] (ff. 191v-202) in festo Ascensionis, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 67, 33, 34 des. ⲙⲁ ⲛ̀ϣⲁⲓ, 35; Luc. 9, 51-62; mane, Ps. 67, 19 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, 5 des. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ;

Marc. 16, 12-20; des. ⲛⲧⲉ ⲡⲓ (sic) ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ; I Tim. 3, 13-16 I Petr. 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ - 22; Act. 1, 1-14; Ps. 23, 9-10; Luc. 24, 36-53; [7] (ff. 202v-213v) dominica VI, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 145, 2 des. ϩⲟⲥ ϯϣⲟⲡ, 10; Marc. 12, 28-40; mane, Ps. 146, 1 inc. ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2; Ioh. 14, 8-14; I Cor. 15, 57-16, 8; III Ioh. 1-14; Act. 20, 1-16; Ps. 147 (cod. 146), 1 inc. ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅, 7 inc. ϥ̀ⲛⲁⲛⲓϥⲓ; Ioh. 16, 23 inc. ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ - 33; [8] (ff. 214-231) dominica VII (seu die Pentecostis), praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 50, 14, 12: Ioh. 7, 37-44; mane, Ps. 103, 30, 24 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲟⲫⲓⲁ̀; Ioh. 14, 26-15, 4 des. ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ; I Cor. 12, 1-31 des. ⲛⲓϩ̀ⲙⲟⲧ ⲉⲑⲛⲁⲁⲩ; I Ioh. 2, 20-28; Act. 2, 1-21; Ps. 46, 6, 9; Ioh. 15, 26-16, 33.

III (ff. 231v-406v). Lectiones pro dominicis mensium bašnas, ba'ūnah, abīb, misrī et nasī (seu mensis parvi).

1. Mensis bašnas, praemissa inscriptione: ⲓⲏⲥ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅. [1] (ff. 231v-238) Dominica III, vesp., Ps. 134 (cod. 11), 9 des. ⲧⲉⲕⲙⲏϯ ⲭⲏⲙⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 14[b.a] ⲉⲩⲛⲁⲧⲟⲃϩϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉϥⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ⲟⲩⲟϩ ϥ̀ⲛⲁϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁ ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ; Matth. 22, 34-40; mane, Ps. 97, 3 inc. ⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲟⲩϫⲁⲓ - 4 des. ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲕⲩⲑⲁⲣⲁ; Luc. 24, 1-12; I Cor. 9, 11-18 des. ⲛ̀ⲁ̀ⲧⲁϭⲛⲏ ⲇⲁⲡⲁⲛⲏ; I Petr. 1, 10-14 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲥⲱⲧⲉⲙ; Act. 14, 1-6; Ps. 60 (cod. 16), 6 inc. ⲁⲕϯ ⲛ̀ⲟⲩⲕ̀ⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲁ̀ - 8 des. ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ ⲙ̀ⲫϯ; Luc. 10, 25-28; [2] (ff. 238v-250) dominica IV, vesp., Ps. 45, 11, 12; Matth. 22, 41-46; mane, Ps. 46, 7, 8; Ioh. 20, 1-18; I Cor. 14, 18-31; III Ioh. 1-10; Act. 11, 2-18; Ps. 65, 4, 1 inc. ⲉϣⲗⲏⲗⲟⲩⲓ̀ - 2 des. ⲉ̀ⲡⲉϥⲣⲁⲛ; Luc. 4, 1-15.

2. Mensis ba'ūnah. · [1] (ff. 250v-264) Dominica I, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 110, 3; Ps. 9, 12; Matth. 17, 1-12; mane, Ps. 66 (cod. 65), 2, 7 inc. ⲉϥⲉ̀ⲥ̀ⲙⲟⲩ (1°) des. ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ (2°); Matth. 28, 1-20; Rom. 15, 13-29; I Petr. 1, 1-9; Act. 12, 25-13, 12; Ps. 142, 10 inc. ⲡⲉⲕⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ - 11 des. ⲉⲕⲧⲁⲛϧⲟⲓ, 8 inc. ⲙⲁⲧⲁⲙⲟⲓ; Luc. 11, 1-13; [2] (ff. 264v-275) dominica II, vesp., Ps. 15 (cod. 12), 7-8; Luc. 4, 38-44; mane, Ps. 33, 2-3; Marc. 16, 2-8; I Cor. 2, 6-16; II Petr. 1, 1-11; Act. 14, 1-17; Ps. 12 (cod. 30), 6 inc. ϯⲛⲁϩⲱⲥ, des. ⲡⲉⲧϭⲟ̅ⲥ̅ⲓ, 6 inc. ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲇⲉ, des. ⲡⲉⲕⲛⲟϩⲉⲙ; Luc. 5, 17-26; [3] (ff. 275v-286v) dominica III, vesp., Ps. 6, 2, 37, 16; Matth. 7, 7-12; mane, Ps. 37, 22, 23; Luc. 24, 1-12; I Cor. 4, 1-16 des. ⲉ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲟ̀ⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲓ; II Petr. 1, 19-2, 9 des. ϧⲉⲛ ⲛⲓⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ; Act. 17, 1-9; Ps. 60, 6, 9; Matth. 12, 22-34; [4] (ff. 287-299) dominica IV, vesp., Ps. 83 (cod. 86), 9, 5; Matth. 5, 34-48; mane, Ps. 70,

12, 5; Ioh. 20, 1-18; Coloss. 4, 2-18; Iac. 5, 9-20; Act. 18, 1-11; Ps. 68, 33 inc. ⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲁ - 34 des. ⲉ̀ⲛⲓϩⲏⲕⲓ, 31; Luc. 6, 27-38.

3. Mensis abīb. [1] (ff. 300-311) Dominica I, vesp., Ps. 19, 7 inc. ϯⲛⲟⲩ ⲁⲓⲉ̀ⲙⲓ - 8 des. ⲧⲉϥⲫⲉ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, 10; Luc. 9, 1-6; mane, Ps. 30 (cod. 31), 24 des. ϩⲁⲛⲙⲏⲓ ⲛ̀ⲧⲉ (sic) ⲡⲟ̅ⲥ̅, 20 des. ⲉ̀ⲧⲉⲣϩⲟϯ ϧⲁ ⲧⲉⲕϩⲏ; Matth. 28, 1-20; I Cor. 9, 1-12; I Petr. 1, 1-12; Act. 5, 12-20; Ps. 144, 10 inc. ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ - 11 des. ⲉⲩⲉ̀ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ, 17; Luc. 10, 3-20; [2] (ff. 311v-324) dominica II, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 127 (cod. 109), 1 inc. ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ, 5 des. ⲓ̀ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅; Luc. 16, 1-16 des. ⲥⲉϩⲓⲱⲓϣ ⲙ̀ⲙⲟⲥ; mane, Ps. 40 (cod. 31), 2-3 des. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ; Marc. 16, 2-8; Gal. 1, 1-24; Iudae 14-25; Act. 5, 19-32, Ps. 118, 1, 2; Matth. 18, 1-9; [3] (ff. 324v-335v) dominica III, vesp., Ps. 51, 11 inc. ϯⲛⲁⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ, 10 inc. ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ; Luc. 14, 7-15; mane, Ps. 133, 1; Luc. 24, 1-12; I Tim. 6, 3-16; Iac. 3, 1-13; Act. 18, 12-23; Ps. 144, 17, 18 des. ⲉⲧⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟϥ· ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲱϣ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲟⲩⲃⲏϥ; Luc. 9, 10-17; [4] (ff. 336-352) dominica IV, vesp., Ps. 58, 10 inc. ⲫϯ ⲛ̀ⲑⲟⲕ, 11, 18 des. ϯⲛⲁⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ; Luc. 7, 1-10; mane, Ps. 85, 12, 13 des. ⲁⲕⲛⲟϩⲉⲙ ⲛ̀ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ; Ioh. 20, 1-18; Philipp. 1, 27-2, 11; I Petr. 1, 25 inc. ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ - 2, 12; Act. 19, 11-13 des. ⲛ̀ⲉⲝⲟⲣⲅⲓⲥⲧⲏⲥ, 21 inc. ⲙⲟⲩϣⲧ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲁⲕⲉⲇⲟⲛⲓⲁ̀ (sic), 22 (omissis, lapsu calligraphi, Act. 19, 13b-21a); Ps. 15, 1 inc. ⲁⲣⲉϩ - 2 des. ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅, 3; Ioh. 11, 1-45.

4. Mensis misrī. [1] (ff. 352v-366) Dominica I, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », vesp., Ps. 32, 22, 18; Matth. 14, 22-36; mane, Ps. 32, 20, 21; Matth. 28, 1-20; I Cor. 9, 1-25; I Petr. 3, 8-15 des. ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϩⲏⲧ; Act. 19, 23-32; Ps. 79, 15-16 des. ⲧⲉⲕⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ; Luc. 20, 9-19; [2] (ff. 366v-376) dominica II, vesp., Ps. 118, 145, 146; Luc. 18, 9-17; mane, Ps. 88, 2-3; Marc. 16, 2-8; Eph. 6, 1-18 des. ϧⲉⲛ ⲡⲛ̅ⲁ̅; I Ioh. 2, 7-14; Act. 20, 1-6; Ps. 88 (cod. 31), 6, 16: Luc. 5, 27-39; [3] (ff. 376v-386) dominica III, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, vesp., Ps. 5 (cod. 7), 8 des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, 12 des. ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ; Luc. 11, 27-36; mane, Ps. 14, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ - 3 des. ⲡⲉϥϩⲏⲧ; Luc. 24, 1-12; Rom. 16, 17-27; I Petr. 2, 18-25; Act. 21, 8-14; Ps. 27, 2 des. ⲡⲁⲧⲱⲃϩ, 7 des. ⲉ̀ϫⲱⲓ, 6; Marc. 3, 22-35; [4] (ff. 386v-397v) dominica IV, vesp., Ps. 118 (cod. 115), 169, 176; Luc. 17, 20-37; mane, Ps. 89, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ - 2 des. ϯⲟⲓⲕⲟⲩⲙⲉⲛⲏ; Ioh. 20, 1-18; I Thess. 2, 19-3, 8; Iac. 4, 7-17; Act. 11, 19-26; Ps. 88 (cod. 69), 12, 13 des. ⲁⲕⲥⲟⲛⲧⲟⲩ, 14 inc. ⲙⲁⲣⲉⲥϭⲓⲥⲓ; Marc. 13, 3-13.

5. (ff. 398-406ᵛ) **Dominica, si occurrat, mensis parvi**, vesp., Ps. 40, 14, 13; Luc. 21, 12-19; mane, Ps. 101, 13, 24 inc. **ϯⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ**, 25 des. **ⲛⲁⲉ̀ϩⲟⲟⲩ**; Marc. 13, 32-37; II Thess. 2, 1-11; II Petr. 3, 1-9; Act. 2, 14-21; Ps. 88 (cod. 68), 12-13 des. **ⲁⲕⲥⲟⲛⲧⲟⲩ**, 14 inc. **ⲙⲁⲣⲉⲥⲁ̀ⲙⲁϩⲓ**; Marc. 13, 3-13.

F. 407, subscriptio librarii: | وكان الفراغ من نسخ هذا القطمارس المقدس الذى يخدم حدود الصوم المقدس الى اخر السنة فى يوم الاربعاء المبارك الخامس | من شهر توت المبارك من شهور سنة ألف واربعمائة وثلاثين | للشهداء والموافق لذلك فى الثانى والعشرون من شهر شعبان | من شهور سنة الف ومائة خمسة (corr. ex اربعة) وعشرين هلالية وناسخ | هذا القطمارس العبد الحقير يدعى بلاسم شماس رافائيل ابن القس | عبد السيد ابن اسكوروس ابن صايب من ناحية البيبارات | بلدا وغاطنا بمدينة اخميم ويسال من الاباء والاخوة الطالعين | فى هذا الكتاب ان يدعوا له بغفران خطاياه ⊙ « Et desinit transcriptio huius katameros benedicti qui a dominicis sancti ieiunii usque ad anni finem inservit, feria quarta benedicta die quinto mensis **tūt** benedicti ex mensibus anni 1430 martyrum; quod respondet diei vigesimo secundo mensis **ša'bān** e mensibus anni 1125 lunaris. Librarius huius katameros est servus pauper, diaconus nomine, Raphael filius sacerdotis 'Abd as-Sayyid, filii Uskūrūs, filii Ṣalīb, patria oriundus e pago Al-Baybārāt, incolens vero urbem Aḫmīm. Rogat patres fratresque in hoc libro legentes ut ei impetrent suorum peccatorum veniam ». F. 1, in summo folio: *valuta del libro 3 zecchini e 35 medini* (?) *fuor della legatura;* dein, in schedula folio agglutinata: *S. C. 21; n. 22* (?) (duplici ductu cancellatum, *30* alia manu superscriptum); *s. Congregationis Propagandae Fidei decreto in hanc Apostolicam Bibliothecam illatus, ut non solum ad Bibliothecae sed eiusdem S. Congregationis usus asservetur. Die 26 nov. 1723; n° 30.*

Integumentum e corio rubro auro impressa praebet ornamenta, notam *30* et stemmata Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

31. Codex Vaticanus copticus 31 iam inter deperditos recensetur in elencho quem anno 1800 confecit Gaetanus Marini, Bibliothecae Vaticanae praefectus (cf. cod. ms. Bibl. Vat. cui titulus: *Verifiche*, Arch. Bibl. 60, ff. 55ᵛ, 154ᵛ). Codicis descriptio servata est in Catalogo ms. cod. Vat. lat. 13207, pp. 56, 57 (Mai, *Catalogus codicum Bibliothecae Vaticanae, Arabice etc...*, pars 2, pp. 138, 139); eamdem hic, uncinis quadratis inclusam, referimus:

[Codex in folio chartaceus fol. 414 Copticis literis, et sermone exaratus, inter codices orientales, a S. Congregatione de Propaganda Fide Vaticanae Bibliothecae addictos, num. 22 notatus quo continetur.

Katameros, id est, Psalmi et Lectiones ex Scriptura. *Tomus tertius* pro hebdomada maiori a Dominica palmarum ad matutinum Dominicae Resurrectionis, coptice cum rubricis arabicis. Init. f. 1. Inter sacras lectiones habentur. [1] Homilia seu Cathechesis (sic) S. P. N. Senuthii, quae legitur feria 2 ad primam, init. f. [2] Eiusdem Homilia pro feria 2 ad 11 horam: f. [3] Eiusdem Homilia pro feria 3ª ad primam, fol. [4] Homilia

S. Iohannis Chrisost. (sic) pro feria 4 ad 11 horam. fol. [5] S. Senuthii Abbatis Homilia pro feria 4ª ad Primam fol. [6] Severiani Episcopi Gabalorum Homilia pro fer. 4 ad 11 horam. fol. [7] Iohannis Chrisost. (sic) Homilia pro fer. 6 ad primam horam. fol. [8] S. Athanasii Alexandrini Homilia pro feria 6 ad 11 horam fol. [9] Severi Episcopi Antiocheni Homilia pro Sabbato Sancto sive praeconium in Resurrectionis Dominicam, tono *Illuminare Illuminare Hierusalem*, alternis choris canendum, Arabice. Init f.

Is codex exaratus est A. C. 1711. Sic enim f. 414 ad calcem habetur: وكان هذا الفراغ من نسخ هذه البصخة المقدسة فى يوم الاربعا المبارك الذى هو التاسع والعشرون من شهر طوبة المبارك سنة الف واربعمائة سبعة وعشرين قبطية للشهداء الاطهار رزقنا الله تعالى بطلباتهم امام المنبر المخوف امين والموافق لذالك فى السادس عشر من شهر ذى الحجة المبارك سنة الف ومائة اثنين وعشرين للهجرة العربية وناسخ هذه البصخة العبد الحقير الذى خطاياه ملت الارض طولا وعرضا يدعا بلاسم شماس رافايل ابن القس عبد السيد من ناحية البيارات (sic) وقاطنا (sic) بمدينة اخميم ويسال من الاباء والاخوة الطالعين فى هذا الكتاب ان يدعوا له بغفران خطاياه امين والمهتم بهذه البصخة المقدسة المعلم صهيون ابن المعلم منصور ابن المعلم سليمان القنامى (sic) القاطن (sic) باخميم يطلب بذلك رحمة لنفسه ومغفرة لخطاياه والشكر لله دائما وهذه البصخة صارت ملكا للمعلم صهيون مشترا من ناسخها وليس احدا يدعى فيها بملك خارجا عنه.]

Textus ille arabicus legitur in schedula imae paginae 56 agglutinata. Sequitur p. 57, huius subscriptionis translatio latina (Mai, op. laud. p. 139) cui, utpote passim laxiori, hanc sufficimus: « Et scriptio huius sancti Paschatis (officii) ad finem perducta est feria quarta benedicta, quae est dies vigesimus nonus mensis ṭūbah benedicti anni coptici 1427 martyrum purorum — Deus, exaltetur! nobis concedat deprecationes eorum coram metuendo tribunali. Amen —; quod respondet diei decimo sexto mensis ḏū 'l-ḥiǧǧah benedicti anni 1112 hegirae arabicae. Scriptor huius Paschatis (officii) est servus miser, cuius peccata terram implent longe et late, diaconus nomine vocatus, Raphael, filius sacerdotis 'Abd as-Sayyid, e pago Al-Baybārāt (sic legendum, iuxta subscriptiones codicum vat. copt. 29 et 30) et incolens urbem Aḫmīm. Rogat patres fratresque in hoc libro legentes ut ei deprecentur suorum peccatorum veniam. Amen. Qui curam huius sancti Paschatis (officii) egit, est magister Ṣahyūn, filius magistri Manṣūr, filii magistri Sulaimān, al-Ġannāmī (sic legendum coll. codicibus Vat. copt. 36, ff. 1ᵛ, 396, et 53, f. 159), incolens Aḫmīm. Obsecrat ideo misericordiam pro anima sua et suorum peccatorum veniam. Laus Deo aeterna. Et hoc sancti Paschatis (officium) in dominio est magistri Ṣahyūn qui illud emit a librario, neque ullus est qui titulum habet in illo praeter ipsum ».

32. Saec. XVIII in., chart., mm. 305 × 210, ff. 271, linn. 19 et 17.

Lectionarium pro dominicis priorum sex anni mensium necnon pro vigilia et festo Nativitatis Domini, sive diebus 28 et 29 mensis kīhak; bohairice cum inscriptionibus notisque

arabicis. Codex duplici manu effectus est; prima exaravit ff. 1v-60v, altera ff. 61-271. Sectionum tituli leguntur arabice tantum in parte priore, bohairice et arabice in altera parte, lectionum tituli bohairice omnes, arabice pauci, Psalterii versiculorum inscriptiones bohairice omnes, arabice omnes ad officium vespertinum ubi sectionum titulis adiunguntur, ad officium autem matutinum et ad missam omnes in parte prima, quaedam tantum in altera parte; demum in hac altera parte arabice scripta sunt paucarum lectionum verba prima et ultima. Divisionibus maioribus in parte prima, praeterquam in f. 53v, et sectionibus in parte altera praemittitur: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله (f. 2, add.: القوى; f. 25v: ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲩⲥ القوى « fortis »). Lectiones eaedem sunt saepe ac in cod. Vat. copt. 29, ff. 3-265v, 359v-380; solae quae discrepant notantur.

1 (ff. 2-25) Mensis tūt. [1] (ff. 2-8) Dominica I; f. 3v, Ps. 30, 7 inc. ⲁⲛⲟⲕ ⲇⲉ ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ, 8; ff. 4v-5v, I Tim. 1, 12-17; ff. 5v-6, Iac. 1, 22-24; f. 6-6v, Act. 13, 25-28; [2] (ff. 8-13) dominica II; ff. 8v-9, Luc. 4, 38-41; f. 9, Ps. 8, 2 des. ⲡⲕⲁϩⲓ, 5; f. 10-10v, II Tim. 1, 12-15; f. 10v, Iac. 2, 5-6 des. ⲡⲓϩⲏⲕⲓ; ff. 10v-11, Act. 11, 19-21; ff. 11v-13, Luc. 10, 21-28; [3] (ff. 13-18v) dominica III; f. 14-14v, Matth. 8, 5-9 des. ⲕⲉ ⲟⲩⲁⲓ ⲇⲉ ϫⲉ ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁϥⲓ ·; f. 15, I Cor. 2, 3 inc. ⲛⲏⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩϩⲟϯ - 7 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ (Matth. 8, 9 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲃⲱⲕ - 13 et I Cor. 2, 1-3 des. ⲙⲉⲧⲁⲥⲑⲉ leguntur in f. 16 quod, in medio fasciculo, glutinatoris errore locum tenet f. 15, utroque perperam numerato ⲓ̅ⲉ̅ et ⲓ̅ⲉ̅); f. 15v, I Petr. 1, 13, 14 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̀ⲥⲱⲧⲉⲙ; f. 15v, Act. 9, 22-23 des. ⲁⲩⲉⲣ ⲟⲩⲥⲟϭ; f. 17, Act. 9, 23 inc. ⲛⲓ ⲛ̀ϫⲉ - 26 des. ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲡⲉ; [4] (ff. 18v-25) dominica IV; ff. 21-22, II Cor. 1, 1-5; f. 22, I Ioh. 3, 8 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ - 9; f. 22r.v, Act. 9, 36-38 des. ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥⲱⲧⲉⲙ.

2 (ff. 25v-53) Mensis bābah. [1] (ff. 25v-33) Dominica I; f. 25v, Ps. 66 (cod. 63), 23; ff. 29v-30, II Cor. 2, 12-3, 2; f. 30r.v, I Petr. 1, 22-24 des. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲥⲱ̀ⲟⲩ ⲧⲏⲣϥ ⲁϥⲉⲣ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲟⲩϩⲣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲥⲛⲟⲩⲛⲓⲃⲉⲛ (sic); ff. 30v-31v, Act. 13, 36-41 des. ⲁ̀ⲣⲓϣⲫⲏⲣⲓ; f. 31v, Ps. 33, 2, 3; [2] (ff. 33-39) dominica II; ff. 33r.v, Ps. 66, 6, 5 inc. ϫⲉ ϫⲛⲁϯϩⲁⲡ; ff. 35v-36, II Cor. 4, 5-11 des. ϩⲓⲛⲁ ⲡⲓ ⲕⲉ ⲱⲛϧ ⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅; f. 36v, Iac. 3, 13-16; f. 37r.v, Act. 14, 23-15, 1 des. ⲁⲩϯⲥ̀ⲃⲱ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲛⲏⲟⲩ (sic); f. 37v, pro Luc., cod. mendose in titulo: ⲙⲁⲧⲑ.; [3] (ff. 39-44v) dominica III; f. 39v, in titulo, ⲙ̅ⲁ̅ⲧ̅ⲑ̅, mendose pro Marc.; ff. 40v-41v, Luc. 24, 1-12 des. ⲁϥⲉⲣϣ̀ⲫⲏⲣⲓ; f. 42r.v, I Cor. 16, 9-15 des. ⲫⲟⲣⲧⲟⲩⲛⲁⲑⲟⲥ; ff. 42v-43, Iac. 4, 7-11 des. ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ; f. 43r.v, Act.

15, 4-7 des. ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲉⲟⲥ; f. 44r.v, Matth. 12, 22-28; 4 (ff. 45-53) dominica IV; ff. 49v-50, I Tim. 6, 3-9; ff. 50v-51, Iac. 4, 17-5, 4; f. 51r.v, Act. 15, 36-40 des. ⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ ⲉ̀ⲃⲟⲗ).

3 (ff. 53v-100v). Mensis hatūr. 1 (ff. 53v-62v) Dominica I; ff. 55v-57v, Matth. 28, 1-20; ff. 57v-58v, II Cor. 9, 1-5 des. ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲣⲉⲧⲉⲛⲱϣ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲓⲥϫⲉⲛ ϣⲱⲣⲡ; ff. 58v-59v, Iac. 3, 1-6; ff. 59v-60v, Act. 10, 34-40 des. ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁϩ̅ⲅ̅; 2 (ff. 63-75v) dominica II; ff. 63-64v, Luc. 12, 22-31; ff. 65-66, Marc. 16, 2-8; ff. 66-68, Hebr. 6, 1-15; 3 (ff. 76-87) dominica III; f. 77r.v, Ps. 112, 3, 4; ff. 77v-78v, Luc. 24, 1-12; ff. 81-82v, I Petr. 4, 1-11; ff. 84v-85, Ps. 85, 15, 16; ff. 85-87, Luc. 14, 25-15, 2; 4 (ff. 87v-100v) dominica IV; ff. 87v-89, Matth. 17, 14-20; f. 89, Ps. 142, 8, 10 des. ⲡⲁⲛⲟⲩϯ; ff. 94v-96, II Petr. 1, 1-10.

4 (ff. 101-177) Mensis kīhak. 1 (ff. 101-115) Dominica I; f. 102v, Ps. 101, 20-22; ff. 108v-110v, Act. 1, 1-14; f. 111, Ps. 101, 14, 17; 2 (ff. 115v-128v) dominica II; ff. 119v-123v, Rom. 3, 1-4, 3; ff. 123v-125, I Ioh. 1, 1-2, 2 des. ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉⲛⲥⲱϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ; 3 (ff. 129-141v) dominica III; f. 130v, Ps. 84, 8, 9 des. ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁϥ; 4 (ff. 142-154v) dominica IV; f. 142, Ps. 86 (cod. 67), 5; f. 143, Ps. 95, 11, 12 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲑⲉⲗⲏⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓϣ̀ϣⲏⲛ, 13; 5 (ff. 155-167) die 28 mensis kīhak, vigilia Nativitatis Domini nostri Iesu Christi; ff. 158v-160v, Gal. 3, 15-29; ff. 162v-164, Act. 13, 13-23; f. 164r.v, Ps. 109, 3, 2; 6 (ff. 167v-177) die 29 mensis kīhak, Nativitatis Domini nostri Iesu Christi; ff. 169-170, Ioh. 1, 14-18.

5 (ff. 177v-227) Mensis ṭūbah. 1 (ff. 177v-187) Dominica I; 2 (ff. 187v-197) dominica II; 3 (ff. 197v-211) dominica III; ff. 197v-200, Ioh. 5, 1-18 des. ⲛ̀ϩⲩⲥⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲫ︦ϯ; ff. 207v-209, Act. 2, 38-45; 4 (ff. 211v-227) dominica IV.

6 (ff. 227v-264v) Mensis amšir. 1 (ff. 227v-235v) Dominica I; f. 227v, Ps. 81 (cod. 89), 8, 6; ff. 228v-230, Ioh. 8, 51-58; ff. 230-232, I Cor. 5, 11 inc. ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲟⲩⲁⲓ ⲉⲩϯⲣⲁⲛ - 6, 11; ff. 232-233, II Petr. 3, 14-18; ff. 233-234, Act. 9, 3-9; ff. 234v-235v, Ioh. 6, 22-27; 2 (ff. 236-246) dominica II; ff. 238v-241v, Hebr. 7, 1-17; ff. 241-242v, II Ioh. 1-13; ff. 243-244v, Act. 18, 9-21 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲧⲉϩⲛⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; f. 244v, Ps. 95, 7-9a; 3 (ff. 246v-256) dominica III; ff. 246v-248, Ioh. 5, 39-6, 2; f. 248, Ps. 88, 53, 50; ff. 249-251v, Hebr. 3, 1-4, 2; f. 252r.v, Iudae, 14-17; ff. 252v-253v, Act. 20, 7-11 des. ⲁϥⲥⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ ϣⲁⲧⲉ ⲫⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; ff. 253v-256, Ioh. 6, 27-46; 4 (ff. 256v-264v) dominica IV; f. 256v, Ps. 91, 5, 6; ff. 256v-258, Luc. 17, 1-10; f. 258r.v,

Ps. 88, 12, 2; ff. 258^{v}-260^{v}, Matth. 28, 1-15; ff. 260^{v}-261^{v}, I Cor. 1, 1-8; ff. 261^{v}-262^{v}, Iac. 1, 13-18; ff. 262^{v}-263, Act. 8, 5-10; f. 263^{v}, Ps. 23, 1 inc. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ - 2; ff. 263^{v}-264^{v}, Luc. 19, 1-10.

7 (ff. 265-271) dominica V sex priorum mensium; f. 265, Ps. 80, 2-3; f. 266$^{r.v}$, Ps. 23, 3-4 des. ⲉϥⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲏⲧ; f. 268$^{r.v}$, I Cor. 14, 18-22; ff. 268^{v}-269, Iac. 5, 1-4; f. 269$^{r.v}$, Act. 24, 1-3 des. ⲕⲣⲁⲧⲓⲥⲑⲉ; f. 270, Ps. 62, 2 des. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 3 inc. ⲡⲁⲓⲣⲏϯ.

Notae quibus signantur sectiones Ammonianae et capita, de quibus vide codd. 29, 30, nec continuo nec semper accurate titulis adiunctae sunt.

Codicis folia 1-60 licet manus diversae ac ff. 61-271, hisce tamen coaetanea sunt ac eiusdem chartae; utrimque locus scripturae definitur ut in codd. 29-30, at scriptura quae in altera parte pro more suspenditur, in priore ductibus innititur; haec lineas habet 19, illa autem 17; litteris minoribus exarata sunt ff. 61-271 maiore inter lineas spatio relicto. Complectitur codex quiniones viginti septem integros ⲁ̅ – ⲕ̅ⲍ̅ (ff. 1-270, ⲁ̅ – ⲥ̅ⲟ̅) et f. unum fasc. ⲕ̅ⲏ̅ (f. 271, ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅); notae copticae desiderantur ff. 24, 31^{v}, 32-39; ff. 268, 269 signantur ⲥ̅ⲝ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ pro ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅; foliorum enumeratio quam sequimur imis ff. nuper est impressa. In pp. extremis fasciculorum ornamenta, lineis inter se innexis atramento exarata ac minio tacta, varias praebent formas ita tamen ut eaedem sint in p. ult. fasciculi desinentis ac in p. prima fasciculi sequentis; inscriptiones autem sunt ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in pp. ultimis (praeterquam ⲕ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, f. 50^{v} et ⲕ̅ⲥ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅, f. 260^{v}), et ⲕ̅ⲥ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in pp. primis (praeterquam ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ff. 221 et 261). Initia divisionum maiorum in parte prima praeterquam f. 53^{v}, necnon sectionum in parte altera signat ornamentum coloribus rubro, viridi et croceo pictum; eisdem autem pigmentis illitae sunt litterae initiales maiores, crucis imago f. 1^{v} cum inscriptionibus ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅, ⲑ̅ⲥ̅, ⲁ̅, ⲱ̅ ut in cod. Vat. 29. Minio tacta sunt: litterae marginales communes pleraeque et quaedam maiores, litterae ⲫ, ϩ, ϧ (non autem continuo; in litt. ϩ deest minium inde a f. 78^{v}), ductus qui comitantur ff. et fasc. notas vel compendiorum signa, demum lineae ornatae ad calcem lectionum; minio sunt exarata: tituli coptici lectionum, quaedam litterae marginales communes et rarius lectionum litterae priores (e. g. f. 53^{v}, 63), ductus cancellationis (ff. 59^{v}, 92 etc.) quos comitari solent ductus nigri, nomina notarum numericarum bohairica super lineam adiecta litteris copticis ff. 61, 73, arabicis, ff. 75^{v}, 86, puncta quae in mg. signant locum Isaiae f. 74, aliaque in forma crucularum quae includunt subscriptionem f. 53. Subscriptiones: « Desinit dies... mensis...; in pace Domini. Amen » arabice leguntur in ff. 53, 62^{v}, 75^{v}, 87, 100^{v}, 115, 128^{v}, 154^{v}, 167, 177, 187, 197, 211, 227, 235, 246, 256; f. 53, primus librarius addit: من كان القبر داره | فلا يكثر فشاره « Cui sepulchrum est habitatio, non multiplicabit gloriationem suam ».

In f. 271, subscriptio: كمل الاحد الخامس الذى اذا اتفق | فى كل شهر من الستة شهور الاولى | وهم من توت الى امشير بسلام من الرب امين | والناسخ المسكين الحقير الذليل الخاطى | العاجز الكسلان المهين الحقير مرقوريوس | ابن اسحاق النحال يضرب المطانية | تحت اقدام كلمن تطالع فى هذا المصحف | الشريف ان يدعوا له بالمغفرة ولوالديه | ومن قال شيا فله امثاله فى ملكوت | السموات

وكان الفراغ من نسخ | هذا القطمارس المقدس فى يوم الجمعة | الرابع من شهر كيهك سنة | ͵ⲁⲡⲥⲗⲑ
قبطية للشهداء الاطهار | السعداء الابرار رزقنا الله شفاعتهم امين | والشكر لله دائما ابدا سرمدا ⊙
« Absoluta est dominica quinta pro mensibus nempe (litt.: quando occurrit mensibus) sex prioribus anni i. e. a tūt usque ad amšīr, in pace Domini. Amen. Librarius pauper, egenus, exilis, peccator, inutilis, piger, vilis, miser Mercurius, filius Isaac apiarii, metaniam pulsat sub pedibus uniuscuiusque laborantis in hoc libro illustri ut veniam petat pro eo eiusque parentibus. Qui dixerit aliquid, fiet ei simile in regno caelorum. Et finis advenit transcriptionis huius katameros sancti, feria sexta, die quarto mensis kīhak anni coptici ͵ⲁⲡⲥⲗⲑ martyrum purorum, beatorum, iustorum; Deus tribuat nobis deprecationes eorum. Amen. Gloria Deo aeterna, perpetua, perennis ». Notam anni sic dicti coptici vertit catalogus Assemanianus (cod. Vat. lat. 13207, p. 58): 1439 = an. D. 1723 (ib., p. 57); quo iure non apparet. Suspicamur autem librarium pro anno Martyrum in mente habuisse annum epochae christianae, notamque eius legendam esse ͵ⲁⲯⲗⲑ (ⲡⲥ pro ⲯ inter notas cursivas ͵ⲁ, ⲗ, ⲑ) seu 1739. In fol. I, notae: *I; S. C. 28; nº 32; nov. 44* (?), duplici ductu cancellatum et *31* superscriptum sed dein cancellatum; *32*. F. 271ᵛ vac.

In dorso tegumenti quod e corio rubro constat auro impressa sunt ornamenta, nota *32* necnon scuta Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

33. An. 1719 (= Mart. 1435, cf. f. 326), mm. 320 × 220, ff. IV, 326, linn. 18.

L e c t i o n a r i u m p r o d o m i n i c i s Q u a d r a g e s i m a e, R e s u r r e c t i o n i s e t s e q u e n t i b u s u s q u e a d P e n t e c o s t e n i n c l u s i v e, p r o f e s t o A s c e n s i o n i s e t d o m i n i c i s m e n s i u m b a š n a s, b a ʾ ū n a h, a b ī b, m i s r ī, m e n s i s p a r v i e t d o m i n i c a q u i n t a s e x p o s t e r i o r u m m e n s i u m; bohairice cum titulis et notis arabicis. Arabice leguntur: tituli sectionum (quandoque bohairice et arabice, quandoque arabice solum), tituli lectionum (qui omnes leguntur bohairice) nonnulli, maxime ad Ps. vesp., prima et ultima verba paucarum sectionum, subscriptiones. Sectionum titulis passim praemittitur: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله (ff. 37ᵛ, 280ᵛ, graece tantum; f. 66 add. الحي « viventis »). Lectiones fere ut in cod. Vat. copt. 30, qui tamen caret lectionibus dominicae quintae; solae quae discrepant notantur.

I (ff. 3-117ᵛ) L e c t i o n e s p r o d o m i n i c i s Q u a d r a g e s i m a e. ¹ (ff. 3-14) D o m i n i c a I; f. 3, Ps. 16, 1, om. ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲥⲫⲟⲧⲟⲩ ⲛ̀ϫⲣⲟϥ ⲁⲛ; f. 5, Ps. 17, 2, 3 integr.; ff. 8ᵛ-9ᵛ, Iac. 1, 13-20; f. 12, om. Ps. 24, 5; ² (ff. 14ᵛ-22ᵛ) d o m i n i c a II; ff. 17-18ᵛ, Rom. 14, 19-15, 7; ff. 18ᵛ-19ᵛ, Iac. 2, 1-7; ff. 19ᵛ-21, Act. 23, 1-8; ³ (ff. 23-37) d o m i n i c a III; ff. 29ᵛ-30ᵛ, Iac. 3, 1-7; f. 33ᵛ, Ps. 118, 176, 175; ⁴ (ff. 37ᵛ-53)

dominica IV; ff. 39v-41,* Luc. 10, 25-37; ff. 47v-48, Ps. 104, 3b-4, 7; [5] (ff. 53v-66) dominica V; ff. 53v-55, Luc. 18, 1-8 des. ⲛ̀ϫⲱⲗⲉⲙ; f. 55, Ps. 101, 2, 3 des. ⲡⲉⲕⲙⲁϣϫ ⲉ̀ⲣⲟⲓ; ff. 55-56, Luc. 18, 9-14; ff. 58v-60, II Petr. 3, 1-9; f. 63v, Ps. 101, 26, 27 des. ϫⲛⲁⲕⲟⲗⲟⲩ; [6] (ff. 66v-81v) dominica VI; f. 69v-71, Matth. 20, 17-28; f. 76, Ps. 68, 18-19; ff. 76v-81v, Ioh. 9, 1-38; [7] (ff. 82-105v) dominica Benedicti; ff. 83v-84, Ps. 117, 26, 27 integr.; ff. 94-95v, Matth. 21, 1-13; f. 100, ante Ioh. 12, 12-19, om. Ps. 64, 2, 3; ff. 101-103v, add. I Cor. 15, 1-23 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲧⲁⲅⲙⲁ; ff. 103v-104, Ps. 64, 5-6 des. ϩⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; ff. 104-105v, Ioh. 5, 18 inc. ⲁϥⲉⲣⲟⲩⲱ ⲛϫⲉ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ - 29; [8] (ff. 106-117v) dominica Resurrectionis; ff. 115v-117v, pro Luc. 24, 1-12, habet Ioh. 20, 1-18.

II (ff. 121-187) Lectiones pro Dominicis post Pascha usque ad Pentecosten inclusive et pro festo Ascensionis Domini. [1] (ff. 121-130v) Dominica I; ff. 124v-126, Eph. 4, 20-5, 2; ff. 126-127, I Ioh. 2, 7-14 des. ϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ; ff. 127-129, Act. 17, 16-28 des. ⲟⲩⲟϩ ⲉⲛϣⲟⲡ; ff. 129-130v, pro Ioh. 20, 24-31, habet Ioh. 21, 15-25; [2] (ff. 131-139v) dominica II; ff. 131-132, Ioh. 6, 16-23; ff. 132-133v, Ioh. 6, 24-33; ff. 133v-135, Coloss. 2, 6-15; [3] (ff. 139v-149v) dominica III; ff. 139v-140v, Ioh. 8, 12-18; f. 140v, Ps. 114, 4, 6; ff. 140v-142, Ioh. 8, 21-30; ff. 142-143v, Coloss. 2, 20-3, 11; ff. 145-146v, Act. 5, 19-31; ff. 147-149v, Ioh. 8, 30-50; [4] (ff. 149v-158) dominica IV; ff. 149v-151, Ioh. 6, 58-70; ff. 152-153v, Eph. 3, 8-21; ff. 153v-154v, I Ioh. 4, 7-14; ff. 154v-156, Act. 14, 7-19 des. ϩⲓⲱⲛⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ; f. 156r.v, Ps. 117, 14-16; [5] (ff. 158v-166) dominica V; ff. 160v-161, Hebr. 13, 16? (mutil.)-21; ff. 161-163, III Ioh. 1-15; ff. 163-164v, Act. 22, 1-15; ff. 165-166, Ioh. 15, 9-17); [6] (ff. 166-174v) in festo Ascensionis; ff. 169-170v, Marc. 16, 20, I Tim., I Petr., valde mutila; [7] (ff. 175-180v) dominica VI; ff. 175-176v, Marc. 12, 28-36; ff. 177v-178, I Cor. 15, 57-16, 2; f. 178r.v, I Petr. 1, 2 inc. ⲡⲓϩⲙⲟⲧ - 4 des. ⲛ̀ⲁⲑⲗⲱⲙ; ff. 178v-179, Act. 20, 1-4 des. ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲇⲉ; [8] (ff. 180v-187) dominica VII, seu die Pentecostis; f. 183r.v, I Cor. 12, 1-8 des. ϣⲁⲩϯ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ[ⲥⲟⲫⲓⲁ]; ff. 183v-184, I Ioh. 2, 20-22; ff. 184-185, Act. 2, 1-6 des. ⲁⲩϣⲑⲟⲣⲧⲉⲣ; ff. 185-187, Ioh. 15, 26-16, 15.

III (ff. 187v-326) Lectiones pro dominicis mensium bašnas, ba'ūnah, abīb, misrī et mensis parvi.

1 (ff. 187v-197v) Mensis bašnas. [1] (ff. 187v-191v) Dominica III; f. 187v, Ps. 45, 2, 3 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲕⲁϩⲓ; f. 188v, Ps. 45, 5 inc. ⲁϥⲧⲟⲩⲃⲟ, 6 des. ⲧⲉⲥⲙⲏϯ, 7 inc. ⲁϥϯ ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲙⲏ; ff. 188v-190, Hebr. 11, 1-3;

f. 190$^{r.v}$, I Ioh. 9-10; f. 190^{v}, Act., pauca vestigia; f. 191, Ps. 45, 4-5 des. ⲟⲩⲛⲟϥ; [2] (ff. 191^{v}-197^{v}) dominica IV; ff. 191^{v}-192^{v}, Matth. 12, 1-8; f. 195$^{r.v}$, I Cor. 14, 18-21; ff. 195^{v}, III Ioh. 1-2; ff. 195^{v}-196, Act. 11, 2-4 des. ⲟⲩⲧⲱⲙⲧ ⲉⲟⲩϩⲟⲣⲁⲙⲁ.

2 (ff. 198-228) Mensis ba'ūnah. [1] (ff. 198-206) Dominica I; Ps. 9, 11, 12; f. 202$^{r.v}$, Rom. 15, 13-15; ff. 202^{v}-203, I Petr. 1, 1-2 des. ⲡⲥⲛⲟϥ ⲛ̀ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅; f. 203$^{r.v}$, Act. 12, 25-13, 1 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲏⲣⲱⲇⲏⲥ; f. 203^{v}, Ps. 110, 10^{b}-11 des. ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; [2] (ff. 206-211) dominica II; ff. 208^{v}-209, I Cor. 2, 6-8; f. 209$^{r.v}$, II Petr. 1, 1-2 des. ⲡⲥⲟⲩⲉⲛ ⲫϯ; ff. 209^{v}-210, Act. 14, 1-2; [3] (ff. 212-219) dominica III; ff. 214^{v}-215, I Cor. 4, 1-4; f. 215$^{r.v}$, II Petr. 1, 19; f. 215^{v}, Act. 17, 1-2; ff. 217-220, Matth. 12, 22-36; [4] (ff. 220-228) dominica IV; f. 224^{v}, Coloss. 4, 2-4; ff. 224^{v}-225^{v}, Iac. 5, 9-12 des. ⲉϩⲣⲉⲛ ⲧⲫⲉ; ff. 225^{v}-226, Act. 18, 1-3 des. ⲛⲁⲩⲉⲣϩⲱⲃ ⲡⲉ.

3 (ff. 228^{v}-259^{v}) Mensis abīb. [1] (ff. 228^{v}-235) Dominica I; f. 229^{v}, Ps. 30, 24 des. ϩⲁⲛⲙⲏⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; ff. 229^{v}-231^{v}, Matth. 28, 1-15; ff. 231^{v}-232, I Cor. 9, 1-3; f. 232$^{r.v}$, I Petri, 1, 1; f. 232^{v}, Act. 5, 12; f. 233, Ps. 88, 8-9; ff. 233-235, Luc. 10, 3-16 des. ⲁϥⲥⲱⲧⲉⲙ ⲛ̀ⲥⲱⲓ; [2] (ff. 235-242) dominica II; f. 239$^{r.v}$, Gal. 1, 1-4; ff. 239^{v}-240, Iud. 14-15 des. ⲉⲧⲁⲩⲉⲣⲁⲥⲉⲃⲏⲥ ⲛ̀ϧⲏⲧⲟⲩ; f. 240$^{r.v}$, Act. 15, 21 inc. ⲉⲧⲁϥⲓ ⲇⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ – 22; ff. 240^{v}-242, Matth. 18, 1-10; [3] (ff. 242^{v}-248) dominica III; ff. 245^{v}-246, I Tim. 6, 3-5; f. 246$^{r.v}$, Iac. 3, 1-2; f. 246^{v}, Act. 18, 12-14 des. ⲱ ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ; f. 247, Ps. 144, 18 des. ⲉⲧⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; [4] (ff. 248^{v}-259^{v}) dominica IV; f. 248^{v}, Ps. 58, 10^{b}-11 des. ⲛⲁⲉⲣϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲧⲁϩⲟⲓ, 18^{a}; ff. 252^{v}-253, Philipp. 1, 27-28; f. 253, I Petr. 1, 25^{b}-2, 2; ff. 253^{v}-254, Act. 19, 11-14; f. 254, Ps. 39 (cod.: 40), 5, 17 inc. ⲙⲁⲣⲟⲩϫⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ.

4 (ff. 260-305^{v}) Mensis misrī. [1] (ff. 260-271) Dominica I; ff. 264^{v}-265^{v}, I Cor. 9, 1-9 des. ⲥⲁϫⲟⲗ ϩⲟⲉⲛⲙ̀ⲫϯ (sic); ff. 266-267, pro I Petr. 3, 8-15, Iac. I, 13-20; ff. 267-269, Act. 19, 23-36 des. ϯ ⲉϧⲟⲩⲛ ⲉϩⲣⲁⲩ ⲛ̀ⲛⲁⲓ; [2] (ff. 271^{v}-280) dominica II; ff. 271^{v}-273, Luc. 18, 9-16; ff. 274^{v}-275, Eph. 6, 10-18 des. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲟⲓ ⲛ̀ϣⲣⲱⲓⲥ; ff. 275^{v}-276^{v}, I Ioh. 2, 12-17; ff. 276^{v}-278, Act. 20, 1-12; [3] (ff. 280^{v}-291^{v}) dominica III; ff. 284-285^{v}, Rom. 16, 17-21 des. ⲡⲁⲥⲩⲅⲅⲉⲛⲏⲥ; ff. 286, 288$^{r.v}$, I Petr. 2, 18-3, 4; f. 290, Ps. 27, 2, Ps. 64, 3; [4] (ff. 292-305) dominica IV; f. 294^{v}, Ps. 89, 1 inc. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, 2, 4 inc. ϫⲉ ⲛⲉⲕⲃⲁⲗ, des. ⲁϥⲥⲓⲛⲓ; ff. 297-298, I Thess. 2, 13-3, 3; f. 302, Ps. 88, 12, 13 des. ⲁⲕⲥⲟⲛⲧⲟⲩ, 14 inc. ⲙⲁⲣⲉⲥⲁ̀ⲙⲁϩⲓ; ff. 302-306^{v}, Marc. 13, 3-30.

5 (ff. 306-318ᵛ) Dominica mensis parvi; f. 306, Ps. 40, 14 om. ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ; ff. 306-308, Luc. 21, 16-28; ff. 309-311, II Thess. 2, 1-14; ff. 311-313, II Petr. 3, 1-12; f. 314, Ps. 101, 25 inc. ⲓⲥϫⲉⲛ ϫⲱⲟⲩ - 27 des. ϫⲛⲁⲙⲟⲩⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; ff. 314-318, Matth. 24, 3-34.

6 (ff. 318ᵛ-326) Dominica V sex posteriorum mensium. Vesp., Ps. 17, 47, 50; Luc. 14, 16-24; mane, Ps. 8, 2 des. ⲧⲏⲣϥ', 5; Matth. 16, 5-12; Gal. I, 11-19; Iac. 5, 9-15; Act. 20, 6-12; Marc. 8, 13-21.

Numeri titulis lectionum N. T. adiuncti, in quantum eos prae hodierno codicis statu legere fas est, notant sectiones Ammonianas pro Evangeliis et capita maiora pro reliquis libris.

Codex constat triginta duobus quinionibus ⲁ̅ - ⲗ̅ⲃ̅ = ff. ⲁ̅ - ⲧ̅ⲕ̅, 1-320, et fasciculo ⲗ̅ⲅ̅ quod sex constat ff. scriptis, ff. 321-326, ⲧ̅ⲕ̅ⲁ̅ - ⲧ̅ⲕ̅ⲋ̅, et quattuor ff. vacuis; folia et fasciculi duplici nota coptica in summis ff. aversis (insuper in ff. rectis initio fasc. praeterquam f. 1) signantur, unciali quidem rubra a sinistris, cursiva autem nigra, quae saepe desideratur, a dextris; similes notae cursivae simul ac unciales signant pp. extremas fasciculorum; in iisdem pp. extremis consueta ornamenta cum inscriptionibus rubris ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, aliquando solo minio, aliquando simul pigmento viridi vel etiam croceo confecta (ff. 10ᵛ-11 atramento). Coloris rubri, viridi et flavi sunt ornamenta quae decorant initia sectionum maiorum et plerasque litteras initiales maiores; litterae marginales communes solo minio sunt tactae; puncta rubra signant litteras ϥ, ϩ, ϧ et ductus super voces contractas; minio etiam usus est calligraphus in signis interpunctionis, eoque exaravit rubricas copticas, lectionum titulos et aliquando lineam secundam; prima linea interdum integre scripta est litteris maioribus. In solis ff. vacuis apparent ductus ad singulas scripturae lineas definiendas chartae impressi. Codex, qui primitus haud indecorum fuerit exemplar scripturae saec. XVIII in., multa praebet ff., praesertim circa medium, ita corrosa ut vix vel ne vix quidem legi possint, gravem insuper fragmentorum iacturam expertus.

Librarii subscriptiones, praeter paucas communes quibus nude signatur sectionum finis (cf. dicta de codd. Vat. copt. 29, 30), leguntur: f. 219ᵛ: تم وكمل | ما يجب قراته
من الفصول فى الاحد الثالث | من شهر بؤونة وحقارت الكاتب يسال ويطلب | الى القارى ان
يطلب له من رب السموات والارض | والمـ . . . . الغفران ومن قال شيا فله امثاله | اضعاف | ولله
الشكر | دائما ابديا «Desinit et ad finem perductum est quod e sectionibus legendum in dominica tertia mensis ba'ūnah. Et indignitas scriptoris rogat et deprecatur lectorem ut ei postulet à Domino coelorum et terrae et..... veniam; et qui dixerit aliquid, ei simile dupliciter. Et Deo laus perpetua, aeterna»; f. 228: تم وكمل | ما يجب قراته من
الفصول فى شهر بؤونة المبارك | بسلام من الله تعالى امين والكاتب الحقير المسكين | الذليل
الكسلان الغارق فى بحار الخطايا والذنوب | الذى لا يستحق ان يقيم هامته بين الناس لاجل
كثرة خطايا يسال ويطلب من كل من كان | واقفا على هذه الاحرف ان يصلح ما يجده
من | الغلط فان الكاتب متعلم لا معلم ومن قال شيا | فله عوض الواحد ثلثون وستون

ومائة ولله الشكر | دائما ابديا امين «Desinunt et absolutae sunt sectiones in mense ba'ūnah benedicto legendae; in pace Domini, exaltetur! Amen. Scriptor miser, pauper, vilis, piger, immersus in maribus peccatorum et delictorum, indignus ut caput suum inter homines elevet propter multitudinem peccatorum, rogat et deprecatur omnem his litteris inhaerentem ut corrigat quod invenerit mendum, nam scriptor discens est non docens. Qui dixerit aliquid ei erit commutatio, pro uno triginta et sexaginta et centum. Et Deo laus perennis, aeterna. Amen»; f. 326: تم وكمل | هذا الكتاب المبارك فى يوم السبت المبارك فى تاسع عشر | شهر بؤونة المبارك سنة الف واربعمائة خمسة وثلاثين للشهدة | الاطهار الموافق ذالك فى سادس شهر شعبان من | شهور سنة الف ومائة واحد وثلاثين هلالية عرية | والناسخ المسكين يسال ويطلب من كلمن قرى فى هذه | الكتاب المبارك ان يدعوا له بغفران الخطايا والذنوب | وكلمن وجد غلطة واصلحها يصلح الرب شانه بغوث | الست السيدة العذرى والشهدة والقديسين والسواح | والمجاهدين الذين ارضوا باعمالهم الصالحة امين كيريالايصون | والمجد لله دائما | ابديا سرمدا «Absolutus et ad finem perductus est liber hic benedictus, sabbato benedicto die decimo nono mensis benedicti ba'ūnah anni 1435 martyrum purorum (= an. D. 1719); quod respondet diei sexto mensis ša'bān e mensibus anni 1131 lunaris arabici. Scriptor pauper rogat et deprecatur unumquemque in hoc libro legentem ut pro eo veniam peccatorum et culparum postulet. Quicumque mendum inveniet corrigetque illud, Dominus ei providebit per auxilium Dominae, Dominae Virginis, Martyrum, Sanctorum, Eremitarum et Ascetarum qui suis operibus rectis placuerunt. Amen. Kyrie eleison. Et Deo laus perpetua, aeterna, perennis». In acie foliorum superiore atramento scriptum: قطمارس قبطى قرى (?) فيه (?) من الصوم الى اخر السنة «Katameros copticus in quo a carnisprivio ad anni finem legitur». F. 1: *2* ductu deletum, *Prop. 29, n. 35.* (duplici tractu cancellatum, *33* superscriptum), *n° 33, n° 33. Copt.*; f. 3, in summo marg.: *n° 33.* Ff. 1v, 2r, 2v, 118-120v, 216r (cum nota: سهوا «incuria»), 216v, 287r, 287v, 326v, I-IV vac.

In dorso tegumenti membranacei auro impressa sunt in schedula corii rubri *Vat.* | *33*, extra vero schedulam *copt*(icus) necnon stemmata Pii IX et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii.

34. Saec. XVIII in., chart., mm. 295 × 205, ff. 299, linn. 21.

Lectionarium pro hebdomada maiore; bohairice cum titulis et notis arabicis. Codex duplici manu exaratus est; prima scripsit ff. 2-45v, l. 7, altera ff. 45v, l. 8-299. Prior manus arabice et bohairice habet rubricas (praeterquam ff. 12v et 16, ubi arabice tantum) et titulos sectionum, bohairice tantum titulos lectionum (excepto Ierem., f. 15, qui est copto-arabicus), insuper arabice prima et ultima verba lectionum ff. 16v, 17v. Altera manus arabice tantum scripsit rubricas et titulos sectionum (praeterquam titulum f. 45v qui est copto-arabicus), bohairice tantum titulos lectionum, paucis exceptis copto-arabicis praesertim sectionum initio, bohairice et arabice

titulos hymnorum ff. 279, 298v; demum ff. 92-96v passim, litteris arabicis scripta sunt nomina bohairica notarum numericarum. Lectionarium bohairice et arabice edendum curaverunt hegumenus Pachomius al-Baramūsī atque diaconi Uryān Farğ et Farğ Georgius sub titulo: **ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ... ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲁⲝⲓⲥ ⲛ̀ϯⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ ⲛ̀ⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ ⲛ̀ⲟⲣⲑⲟⲇⲟⲝⲏ** كتاب البصخة المقدسة ... حسب ترتيب الكنيسة القبطية الارثذوكسية « Liber sancti Paschatis... iuxta usum Ecclesiae Aegyptiacae orthodoxae », Heliopoli, 1921; lectionarii homilias ex aliis codicibus, bohairice cum versione anglica, edidit O. H. E. Burmester, *Homilies or Exhortations of the Holy Week Lectionary*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, p. 21 sqq. De ordine officii hebdomadae maioris, vide L. Villecourt, *Le Muséon*, t. XXXVIII, 1925, pp. 269-300.

1 (ff. 2-21v) Dominica Benedicti seu Palmarum, praemisso: **ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲓⲥⲭⲏⲣⲟⲥ** بسم الله القوى « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 2-3) Vesp., Ps. 121, 1, 2; Ioh. 12, 1-11; [2] (ff. 3v-12v) mane, Ps. 117, 26, 27; Luc. 19, 1-10; Hebr. 9, 11-15; I Petr. 4, 1, 2 des. **ϧⲉⲛ ⲫⲟⲩⲱϣ ⲙ̀ⲫϯ**; Act. 28, 11-16; Ps. 80 (cod. 8), 4, 2, 3 des. **ⲙⲟⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲕⲉⲙⲕⲉⲙ**; Matth. 21, 1-17; Marc. 11, 1-11; Luc. 19, 29-48; Ps. 64, 2, 3; Ioh. 12, 12-19; [3] (ff. 12v-21v) praemissa rubrica: ثم من بعد القداس يقرى هـذا البولس والانجيل على الشعب بلحن التجنيز وبدو البولس **ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲛⲕⲟⲧ ⲁⲩⲉⲙⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅** « Deinde, post missam, haec leguntur e Paulo et ex Evangelio super populum, in tono exsequiarum, necnon hoc prooemium Pauli: ' De resurrectione mortuorum qui dormierunt, requieverunt in Christi fide ' » (in editione Heliopolitana inscribitur sectio: صلاة التجنيز « Oratio exsequiamur »): I Cor. 15, 1-4; Ps. 64, 5, 6 des. **ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ**; Ioh. 5, 18 inc. **ⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱ̄ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲏ̅ⲥ̅** – 30; [4] (f. 15) hora 9a, Ierem. (Lament.) 1, 1-4 cum versione arabica (f. 16); Ps. 8, 3, 4; Matth. 21, 10-17; [5] (f. 17v) hora 11a, Is. 48, 12-22; Nah. 1, 2-8; Ps. 8, 3 des. **ⲁⲕⲥⲉⲃⲧⲉ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ**, 10; Matth. 20, 20-28.

2 (ff. 22-34v) Feriae II officium nocturnum. [1] (ff. 22-25) Hora 1a, Soph. 1, 1-12; Ps. 26, 6 inc. **ⲉⲓⲉ̀ϩⲱⲥ** – 8 des. **ⲡⲁϩⲏⲧ ϫⲟⲥ ⲛⲁⲕ**; Ioh. 12, 20-36 des. **ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ**; [2] (ff. 25v-27v) hora 3a, Soph. 1, 14-23; Ps. 27, 9, 2 des. **ϧⲉⲛ ⲡ̀ϫⲓⲛⲑ̀ⲣⲓⲧⲱⲃϩ ⲟⲩⲃⲏⲕ**; Luc. 9, 18-22; [3] (ff. 28-30) hora 6a, Ioel 1, 5-15; Ps. 28, 1, 2; Marc. 10, 32-34; [4] (ff. 30v-33) hora 9a, Mich. (cod. **ⲙⲉⲗⲉⲭⲓⲁⲥ**, ar. ميخا « Micha ») 2, 3-10; Ps. 16, 6, 1; Marc. 8, 27-33; [5] (ff. 33-34v) hora 11a, Mich. 3, 1-4; Ps. 17, 18-19 des. **ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲧϩⲉⲙⲕⲟ**; Matth. 17, 18-22 des. **ⲉϥⲉ̀ⲧⲱⲛϥ**.

3 (ff. 35-62) Feriae II officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى «In nomine Dei fortis». [1] (ff. 35-45v) Mane, Gen. 1, 1-2, 3; Is. 5, 1-9 des. ⲙ̄ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲥⲁⲃⲁⲱⲑ; Eccli. 1, 1-13, 16-24; Sermo Šenute, inc.: ⲉϣⲱⲡ ϫⲉ ϯⲛⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲓⲥⲛⲏⲟⲩ ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣ· ⲉ̀ⲉⲣⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲛⲉⲛϫⲓϫ ⲙ̀ⲫϯ «Si volumus nunc, o fratres, e Dei manibus evadere»; des.: ⲛ̀ⲟⲩⲛⲟϩⲉⲙ «salutem» (Editio Heliop., pp. ⲍ̄ⲏ̄, ⲍ̄ⲑ̄; Burmester, op. laud., p. 24); Ps. 71, 18, 19; Marc. 11, 12-24; [2] (ff. 45v-51v) hora 3a, Is. 5, 20-30; Ier. 9, 12-19 des. ϧⲉⲛ ⲥⲓⲱⲛ; Ps. 121, 1, 2; Marc. 11, 11-19; [3] (ff. 49-51v) hora 6a, Ex. 32, 7-15; Sap. 1, 1-9; Ps. 121, 1, 4; Ioh. 2, 13 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲏ̄ⲥ̄ – 17; [4] (ff. 52-58) hora 9a, Gen. 2, 15-3, 24; Is. 40, 1-5; Prov. 1, 1-9; Ps. 64, 6 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ, des. ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ, 5 des. ⲛⲉϥⲁⲩⲗⲏⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ; Matth. 21, 23-27; [5] (ff. 58-62) hora 11a, Is. 50, 1-3; Eccli. 1, 25-40; Sermo Šenute, inc.: ⲟⲩⲟⲛ ϩⲁⲛϩ̀ⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉⲛⲙⲉⲩⲓ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ϫⲉ ϩⲁⲛⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛⲉ «Sunt res quaedam quas existimamus bonas»; des.: ϫⲉ ⲛ̀ϥⲉⲣϩ̀ⲗⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲁⲛ ⲛⲉ «ipsis non profutura» (Editio Heliop., pp. ϥ̄ⲁ̄, ϥ̄ⲃ̄; Burmester, op. laud., p. 26); Ps. 12, 4-5 des. ⲁⲓϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲟⲩⲃⲏϥ; Ioh. 8, 51-59.

4 (ff. 62v-73v) Feriae III officium nocturnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى «In nomine Dei fortis». [1] (ff. 62v-64v) Hora 1a, Zach. 1, 1-6; Ps. 61, 8, 7; Luc. 13, 23-30; [2] (ff. 64v-66v) hora 3a, Mal. 1, 1-8; Ps. 12, 4, 6 des. ⲡⲉⲕⲛⲟϩⲉⲙ; Luc. 13, 31-35; [3] (ff. 67-68v) hora 6a, Os. (cod. ⲏⲥⲁⲏⲁⲥ) 4, 15-5, 7; Ps. 90, 2-3; Luc. 21, 34-38; [4] (ff. 69-71v) hora 9a, Os. 10, 12-11, 2; Ps. 32, 10-11; Luc. 11, 37-52; [5] (ff. 71v-73v) hora 11a, Am. 5, 6-14 des. ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲱⲛϧ; Ps. 121, 4; Marc. 13, 32-14, 2.

5 (ff. 74-113v) Feriae III officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله «In nomine Dei». [1] (ff. 74-81v) Mane, Ex. 19, 1-8; Iob. 23, 2-24, 25; Os. 4, 1-8; Sermo Šenute, inc.: ϩⲱⲃ ⲃ̄ ⲛⲉ ⲉ̀ϯⲛⲁϫⲟⲧⲟⲩ «Duo dicam»; des.: ⲙ̀ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ «verbum veritatis» (Editio Heliop., pp. ⲣ̄ⲕ̄ⲁ̄ – ⲣ̄ⲕ̄ⲅ̄; Burmester, p. 27); Ps. 119, 2, 7; Ioh. 8, 21-29; [2] (ff. 81v-84v) hora 3a, Deut. 8, 11-20; Eccli. 2, 1-9; Ps. 118, 154-155; Matth. 23, 37-24, 2; [3] (ff. 84v-88) hora 6a, Ezech. 21, 3 inc. ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ – 13; Eccli. 4, 23-5, 2; Ps. 17, 48 inc. ⲡⲁⲣⲉϥⲛⲁϩⲙⲉⲧ, 49, 18; Ioh. 8, 12-20; [4] (ff. 88, 91-106; ff. 89-90 ad codicem non pertinent) hora 9a, Gen. 6, 5-9, 7; Prov. 9, 1-11; Is. 40, 9-31; Dan. 7, 9-15; Ps. 24, 1, 3 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲁϫⲁϫⲓ, 4 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲧϣⲟⲩⲓⲧ; Matth. 24, 3-35; [5] (ff. 106-113v) hora 11a, Is. 30, 25-30; Prov. 6, 20-7, 4; Sermo s. Ioh.

3 (ff. 35-62) Feriae II officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 35-45v) Mane, Gen. 1, 1-2, 3; Is. 5, 1-9 des. ⲙ̄ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲥⲁⲃⲁⲱⲑ; Eccli. 1, 1-13, 16-24; Sermo Šenute, inc.: ⲉϣⲱⲡ ⲝⲉ ϯⲛⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲓⲥⲛⲏⲟⲩ ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣ· ⲉ̀ⲉⲣⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲛⲉⲛϫⲓϫ ⲙ̀ⲫϯ « Si volumus nunc, o fratres, e Dei manibus evadere »; des.: ⲛ̀ⲟⲩⲛⲟϩⲉⲙ « salutem » (Editio Heliop., pp. ⲍ̄ⲏ̄, ⲍ̄ⲑ̄; Burmester, op. laud., p. 24); Ps. 71, 18, 19; Marc. 11, 12-24; [2] (ff. 45v-51v) hora 3a, Is. 5, 20-30; Ier. 9, 12-19 des. ϧⲉⲛ ⲥⲓⲱⲛ; Ps. 121, 1, 2; Marc. 11, 11-19; [3] (ff. 49-51v) hora 6a, Ex. 32, 7-15; Sap. 1, 1-9; Ps. 121, 1, 4; Ioh. 2, 13 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ – 17; [4] (ff. 52-58) hora 9a, Gen. 2, 15-3, 24; Is. 40, 1-5; Prov. 1, 1-9; Ps. 64, 6 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ, des. ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ, 5 des. ⲛⲉϥⲁⲩⲗⲏⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ; Matth. 21, 23-27; [5] (ff. 58-62) hora 11a, Is. 50, 1-3; Eccli. 1, 25-40; Sermo Šenute, inc.: ⲟⲩⲟⲛ ϩⲁⲛϩ̀ⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉⲛⲙⲉⲩⲓ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ϫⲉ ϩⲁⲛⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛⲉ « Sunt res quaedam quas existimamus bonas »; des.: ϫⲉ ⲛ̀ϥⲉⲣϩ̀ⲗⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲁⲛ ⲛⲉ « ipsis non profutura » (Editio Heliop., pp. ϥ̄ⲁ̄, ϥ̄ⲃ̄; Burmester, op. laud., p. 26); Ps. 12, 4-5 des. ⲁⲓϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲟⲩⲃⲏϥ; Ioh. 8, 51-59.

4 (ff. 62v-73v) Feriae III officium nocturnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 62v-64v) Hora 1a, Zach. 1, 1-6; Ps. 61, 8, 7; Luc. 13, 23-30; [2] (ff. 64v-66v) hora 3a, Mal. 1, 1-8; Ps. 12, 4, 6 des. ⲡⲉⲕⲛⲟϩⲉⲙ; Luc. 13, 31-35; [3] (ff. 67-68v) hora 6a, Os. (cod. ⲏⲥⲁⲏⲁⲥ) 4, 15-5, 7; Ps. 90, 2-3; Luc. 21, 34-38; [4] (ff. 69-71v) hora 9a, Os. 10, 12-11, 2; Ps. 32, 10-11; Luc. 11, 37-52; [5] (ff. 71v-73v) hora 11a, Am. 5, 6-14 des. ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲱⲛϧ; Ps. 121, 4; Marc. 13, 32-14, 2.

5 (ff. 74-113v) Feriae III officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei ». [1] (ff. 74-81v) Mane, Ex. 19, 1-8; Iob. 23, 2-24, 25; Os. 4, 1-8; Sermo Šenute, inc.: ϩⲱⲃ ⲃ̄ ⲛⲉ ⲉ̀ϯⲛⲁϫⲟⲧⲟⲩ « Duo dicam »; des.: ⲙ̀ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « verbum veritatis » (Editio Heliop., pp. ⲣ̄ⲕ̄ⲁ̄ – ⲣ̄ⲕ̄ⲅ̄; Burmester, p. 27); Ps. 119, 2, 7; Ioh. 8, 21-29; [2] (ff. 81v-84v) hora 3a, Deut. 8, 11-20; Eccli. 2, 1-9; Ps. 118, 154-155; Matth. 23, 37-24, 2; [3] (ff. 84v-88) hora 6a, Ezech. 21, 3 inc. ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ – 13; Eccli. 4, 23-5, 2; Ps. 17, 48 inc. ⲡⲁⲣⲉϥⲛⲁϩⲙⲉⲧ, 49, 18; Ioh. 8, 12-20; [4] (ff. 88, 91-106; ff. 89-90 ad codicem non pertinent) hora 9a, Gen. 6, 5-9, 7; Prov. 9, 1-11; Is. 40, 9-31; Dan. 7, 9-15; Ps. 24, 1, 3 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲁϫⲁϫⲓ, 4 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲧϣⲟⲩⲓⲧ; Matth. 24, 3-35; [5] (ff. 106-113v) hora 11a, Is. 30, 25-30; Prov. 6, 20-7, 4; Sermo s. Ioh.

Chrysostomi, inc.: ϯⲟⲩⲱϣ ⲇⲉ ⲟⲩⲛ ⲱ̀ ⲛⲓⲥ̀ⲛⲏⲟⲩ ⲉ̀ϯ ⲙ̀ⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲱⲧⲉⲛ « Volo igitur, o fratres mei, in memoriam vobis revocare »; des.: ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ ⲙ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡ̀ϫⲓⲛⲑⲣⲉϥϭⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲧⲙ̀ⲡ̀ϣⲁ « qui vendidit Dominum, dum sumpsit illud indigne » (Editio Heliop., pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅; Burmester, pp. 34 sq., des. ⲙ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲃⲟⲗ); Ps. 44, 7; Ps. 40, 2; Matth. 25, 14-26, 2.

6 (ff. 114-124) Feriae IV officium nocturnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوي « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 114-116) Hora 1ª, Ezech. 22, 17-22; Ps. 58, 17 inc. ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ, 18; Matth. 22, 1-14; [2] (ff. 116-118ᵛ) hora 3ª, Am. 5, 18-27; Ps. 64, 5 (om. replebimur... domus tuae) – 6 des. ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; Matth. 24, 36-51; [3] (ff. 118ᵛ-120ᵛ) hora 6ª, Ier. 16, 9-13; Ps. 101, 2-3 inc. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ; Matth. 25, 1-13; [4] (ff. 120ᵛ-122ᵛ) hora 9ª, Os. 9, 14-10, 2; Ps. 21, 21-22; Matth. 23, 29-36; [5] (ff. 122ᵛ-124) hora 11ª, Sap. 7, 24-30, Ps. 56, 2; Ioh. 11, 55-56.

7 (ff. 124ᵛ-147ᵛ) Feriae IV officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) بسم الله « In nomine Dei ». [1] (ff. 124ᵛ-130) Mane, Ex. 17, 1-7; Prov. 3, 5-15; Os. 5, 13-6, 3; Sermo Šenute, inc.: ϯϫⲱ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲥⲁϫⲓ · ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ϯⲛⲁⲭⲁϥ ⲁⲛ ⲉ̀ⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ · ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲙⲉⲩⲓ · « Dico hoc verbum nec illud relinquam, hoc est: ne cogitetis »; des.: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉⲧⲁ ⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϣⲱⲡⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧⲕ « tu es a quo omnis misericordia » (Editio Heliop., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅; Burmester, p. 30); Ps. 50, 6 inc. ϩⲟⲡⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲕⲙⲁⲓ; 32, 10 des. ϩⲁⲛ ⲗⲁⲟⲥ; Ioh. 11, 46-56; [2] (ff. 130-132ᵛ) hora 3ª, Ex. 13, 17-22; Eccli. 22, 7-22; Ps. 40, 7 des. ⲁ̀ⲛⲟⲙⲓⲁ̀, 2; Luc. 22, 1-6; [3] (ff. 132ᵛ-137ᵛ) hora 6ª, Ex. 14, 13-15, 1 des. ϧⲉⲛ ⲱ̀ⲟⲩ ⲅⲁⲣ ⲁϥϭⲓⲱ̀ⲟⲩ; Eccli. 23, 7-19; Ps. 82, 3, 6; Ioh. 12, 1-8; [4] (ff. 137ᵛ-143ᵛ) hora 9ª, Gen. 24, 1-9; Num. 20, 1-13; Prov. 1, 10-33; Ps. 40, 6 des. ⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲛⲏⲓ, 8 inc. ⲁⲩⲥⲟϭⲛ̀ⲓ, 7 des. ⲛ̀ⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲙⲓⲁ̀; Matth. 26, 3-16; [5] (ff. 144-147ᵛ) hora 11ª, Is. 28, 16-26; Sermo Severi, ⲥⲉⲩ̀ⲏⲣⲟⲥ ⲟⲩⲁⲣⲭ *sic* (Vat. copt. 90, f. 129ᵛ: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲥⲟⲣⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ; Vat. copt. 98, f. 208ᵛ: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲥⲉⲩⲓⲣⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲡⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, Borg. copt. 52, f. 141: ⲥⲉⲩⲏⲣⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ), inc.: ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ϫⲉ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲧⲉⲛⲛⲁϯ ⲙ̀ⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲱⲧⲉⲛ « Ecce nunc rursus fratres, in memoriam vobis revocabimus »; des.: ⲡⲟⲩⲏⲓ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ « domum eorum sempiternam » (Editio Heliop., pp. ⲥ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲓ̅; Burmester, p. 51); Ps. 6, 3 inc. ⲙⲁⲧⲁⲗϭⲟⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; 68, 18; Ioh. 12, 27-36.

8 (ff. 147ᵛ-158ᵛ) Feriae V officium nocturnum. [1] (ff. 147ᵛ-149ᵛ) Hora 1ª, Ezech. 43, 5-11; Ps. 68, 2, 17 inc. ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ; Ioh. 10, 17-21; [2] (ff. 149ᵛ-152) hora 3ª, Am. 4, 4-13; Ps. 54, 22 inc. ⲁⲩϣ̀ⲛⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉϥⲥⲁϫⲓ, 2; Marc. 14, 3-11; [3] (ff. 152-154) hora 6ª, Am. 3, 1-11 des. ⲛ̀ⲧⲉ-

ϫⲟⲙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏϯ; Ps. 139, 2-3; Ioh. 12, 36 inc. ⲛⲁⲓ ⲁϥϫⲟⲧⲟⲩ - 43; [4] (ff. 154v-156v) hora 9a, Ezech. 20, 27-33; Ps. 7 (cod. 24), 2-3 des. ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲟⲩⲓ; Ioh. 10, 29-38; [5] (ff. 157-158v) hora 11a, Ier. 8, 4-9; Ps. 61, 8, 3; Ioh. 12, 44-50.

9 (ff. 159-181v) Feriae V officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ. [1] (ff. 159-162) Mane, Ex. 17, 8-16; Act. 1, 15-20; Ps. 54, 22 inc. ⲁⲩϭⲛⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉϥⲥⲁϫⲓ, 13; Luc. 22, 7-13; [2] (ff. 162-164v) hora 3a, Ex. 32, 30-33, 5 des. ⲉⲧⲑⲏⲛⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Eccli. 24, 1-15; Ps. 93, 21, 23; Matth. 26, 17-19; [3] (ff. 165-169v) hora 6a, Ier. 7, 2 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ - 15; Ezech. 20, 39-44; Eccli. 12, 13-13, 1; Ps. 30, 19 des. ϧⲁ ⲡⲓⲑ̀ⲙⲏⲓ, 14; Marc. 14, 12-16; [4] (ff. 169v-176v) hora 9a, Gen. 22, 1-19; Is. 61, 1-7; Iob. 27, 2-28, 13; Ps. 22, 1-2; Matth. 26, 17-19; omittit catechesin s. Ioh. Chrysostomi: ϯⲛⲁⲩ ⲅⲁⲣ... « Video enim... » quam habent editio Heliop., pp. ⲥⲛⲉ̅, ⲥⲛⲍ̅ et Burmester, pp. 38, 39; [5] (ff. 176v-181v) ad missam (in titulo arabico: « post pelvim »; cf. cod. Borg. copt. 112, ff. 42-52v; L. Villecourt, op. laud., p. 281 sqq.), in tono annuo: I Cor. 11, 23-34; f. 177v, rubrica arabica de omittendis lectionibus ex Epistolis catholicis et Actibus Apostolorum mane iam lectis, et de Ps. dicendo in tono annuo, nempe Ps. 22, 5 des. ϩⲟϫϩⲉϫ ⲙ̀ⲙⲟⲓ, 40, 10 inc. ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲱⲙ; Matth. 26, 20-29; f. 178v, rubrica arabica: « Dein absolvitur Missa et in distribuenda Eucharistia non dicitur ⲁ̅ⲗ̅ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲫϯ sed prophetia Isaiae, qua absoluta non dicitur ⲑⲱⲕⲙ ⲧⲉϯϫⲟ; cantantur vero Psalmus et Evangelium in tono idrībī; cantatur deinde ṭarḥ undecimus feriae quintae omissisque orationibus, additur ⲕ̅ⲉ̅ Paschatis et dicta oratione benedictionis absolvitur hora 11a feriae quintae » (cf. L. Villecourt, op. laud., p. 286; discrepat editio Heliop., p. ⲥⲝ̅ⲁ̅); ff. 179-181v, Is. 52, 13-53, 12; Ps. 49, 17, 18; Ioh. 13, 21-30.

10 (ff. 182-219v) Feriae VI officium nocturnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 182-197) Hora 1a, Ier. (cod. ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ) 8, 17-9, 6; Ps. 101, 2, 9; Ioh. 13, 33-14, 25; Ioh. 14, 26-15, 25; Ioh. 15, 26-16, 33; Ioh. 17, 1-26; [2] (ff. 197v-201) hora 3a, Ezech. 36, 16-23; Ps. 108, 2, 3 inc. ⲁⲩⲕⲱϯ ⲉ̀ⲣⲟⲓ; Matth. 26, 30-35; Marc. 14, 26-31; Luc. 22, 31-39; Ioh. 18, 1-2; [3] (ff. 201-205) hora 6a, Ezech. 22, 23-28 des. ϩⲁⲛⲙⲉⲑⲛⲟⲩϫ; Ps. 58, 2; Ps. 68, 21 inc. ⲛⲁⲓⲟ̀ϩⲓ; Matth. 26, 36-46; Marc. 14, 32-42; Luc. 22, 40-46; Ioh. 18, 3-9; [4] (ff. 205v-210v) hora 9a, Ier. 9, 7-11; Ezech. 21, 28-32; Ps. 27, 3 inc. ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲁϫⲓ - 4 des. ⲛⲟⲩϩⲃⲏⲟⲩⲓ; Ps. 39, 15; Matth. 26, 47-58; Marc. 14, 43-54; Luc. 22, 47-55; Ioh. 18, 10-14; [5] (ff. 210v-219v) hora 11a, Is. 27,

11-28, 15; Ps. 2, 1-2, 4-5; Matth. 26, 59-75; Marc. 14, 55-72; Luc. 22, 56-65; Ioh. 18, 15-27.

11 (ff. 220-275) Feriae VI officium diurnum, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲓⲥϫⲓⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis ». [1] (ff. 220-235) Mane, Deut. 8, 19 inc. ⲡⲉϫⲉ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲛ̀ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅ ϫⲉ ϯⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ – 9, 24; Is. 1, 2-9; Ier. 22, 29-23, 6 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲧⲁϫⲣⲟ; dein paraphr. Matth. 27, 9-10 (praefixo titulo: ⲓⲉⲣⲉⲙⲓⲁⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ) inc. ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲉⲣⲉⲙⲓⲁⲥ, des. ⲉ̀ⲛ̀ϩⲁⲡ; Sap. 2, 12-22; Zach. 11, 11 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲉ̀ⲙⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓϫⲁ⟨ⲛⲁ⟩ⲛⲉⲟⲥ – 14; Mich. 7, 1 inc.: ⲟⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ – 8; Sermo s. Ioh. Chrysost., inc.: ⲟⲩ ϫⲉ ⲡⲉⲧⲉⲛⲛⲁϣϫⲟϥ « Quid igitur nos dicere poterimus »; des.: ⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ « eorum animas » (Editio Heliop., pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲇ̅, ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅; Burmester, p. 39); Ps. 26, 12 inc. ϫⲉ ⲁⲩⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ; Ps. 34, 11-12 des. ϩⲁⲛⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ; Ps. 36, 12 inc. ⲁⲩϧⲣⲁϫⲣⲉϫ; Matth. 27, 1-14; Marc. 15, 1-5; Luc. 22, 66-23, 12; Ioh. 18, 28-40; [2] (ff. 235-246) hora 3ª, Gen. 48, 1-19 des. ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ϯⲉ̀ⲙⲓ; Is. 50, 4-9; Is. 3, 9 inc. ⲟⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ – 15; Is. 63, 1-7 des. ⲛ̀ϣⲉⲃⲓⲱ̀; Iob. 29, 21-30, 10; Ps. 37, 18; Ps. 21, 17 des. ⲡⲉⲧⲁⲥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲓ; Matth. 27, 15-26; Marc. 15, 6-25; Luc. 23, 13-25; Ioh. 19, 1-12; [3] (ff. 246-257) hora 6ª, Num. 21, 1-9; Is. 53, 7 inc. ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲉ̀ⲥⲱⲟⲩ – 12; Is. 12, 2-13, 10; Am. 8, 9-12; Gal. 6, 14-16; Ps. 37, 21 inc. ⲁⲩⲃⲉⲣⲃⲟⲣⲧ – 22 des. ⲡⲓⲛⲟⲩϯ; Ps. 21, 17 inc. ⲁⲩϭⲱⲗⲕ ⲛ̀ⲧⲟⲧ – 18 des. ⲛⲁⲕⲁⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ, 19; Ps. 21, 8 inc. ⲁⲩⲥⲁϫⲓ – 9; Matth. 27, 27-45; Marc. 15, 26-33; Luc. 23, 26-44; Ioh. 19, 13-27; [4] (ff. 257-262) hora 9ª, Ier. 11, 18-12, 13; Zach. 14, 5 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉ̀ⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ – 11; addit editio Heliop., pp. ⲧ̅ⲟ̅ⲍ̅, ⲧ̅ⲟ̅ⲏ̅: ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ... « De resurrectione mortuorum... » et Philipp. 2, 4-11; Ps. 68 (cod. 38), 2-3 des. ⲧ̀ϩⲩⲗⲏ ⲙ̀ⲫⲙⲟⲩ, 22; Matth. 27, 46-50; Marc. 15, 34-37; Luc. 23, 45-46; Ioh. 19, 28-30; [5] (ff. 262-267ᵛ) hora 11ª, Ex. 12, 1-14; Sermo s. Athanasii, inc.: ⲥⲥϧⲏⲟⲩⲧ ⲅⲁⲣ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲅ̀ⲣⲁⲫⲏ· « Sic enim scriptum est in Scripturis »; des.: ϧⲉⲛ ⲛⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲅ̀ⲣⲁⲫⲏ « in verbis Scripturarum » (Editio Heliop., pp. ⲧ̅ⲡ̅ⲅ̅, ⲧ̅ⲡ̅ⲇ̅; Burmester, p. 46); Ps. 142, 6 des. ϩⲁⲣⲟⲕ, 7; Ps. 30, 6; Matth. 27, 51-56; Marc. 15, 38-41; Luc. 23, 47-49; Ioh. 19, 31-37; [6] (ff. 267ᵛ-275) hora 12ª, Lament. 3, 1-66; Ps. 87, 7; Ps. 22, 4, des. ⲛⲉⲙⲏⲓ; Ps. 44, 7, 9 des. ϩ̀ⲃⲱⲥ; Matth. 27, 57-61; Marc. 15, 42-16, 1; Luc. 23, 50-56; Ioh. 19, 38-42.

12 (ff. 275ᵛ-292) Sabbato, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et rubrica arabica: « Mane sabbati laetitiae confertur baptismus, iuxta librum ordinis, usque ad denudationem capitis sacerdotis, dicitur

ϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ, levatur incensum usque dum cantetur hymnus angelicus, dicuntur doxologiae et, post gyrum, sequitur prophetia Isaiae prophetae». [1] (ff. 275v-292) Mane, Is. 55, 2 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉⲣⲟⲓ ⲉ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲟⲩⲱⲙ – 13; omittit catechesin s. Athanasii: ⲁϥⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲛϫⲉ ⲡⲥⲏⲟⲩ... «Recurrit tempus...» quam habent editio Heliop., pp. ⲩⲃ, ⲩⲅ et Burmester, pp. 47, 48; I Cor. 5, 7-13; Ps. 87 (cod. 77), 5 inc. ⲁⲓϣⲱⲡⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲱⲙⲓ – 6 des. ⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ; Ps. 43, 23, 26; Ps. 125, 2, 3 inc. ⲁⲛϣⲱⲡⲓ ⲉⲛⲟⲩⲛⲟϥ; Matth. 27, 62-66; Psallia (ⲯⲁⲗⲓ ⲏ̀ⲭⲟⲥ ⲁ̀ⲇⲁⲙ طرح ادام «Ṭarḥ Adam»), inc.: ⲁⲩⲁϣ ⲡⲉⲛⲥⲱⲣ «Crucifixerunt Salvatorem nostrum», des.: ⲉϥⲭⲁ ⲛⲟⲃⲓ ⲉⲃⲟⲗ «condonans peccata» (Editio Heliop., p. ⲩⲉ; haec, pp. ⲩⲉ-ⲩⲏ, integrum praebet hymnum bohairice et arabice); sequitur rubrica de interpretatione arabica psalliae legenda, textus autem desideratur; des. f. 279: كملت صلاة باكر سبت الفرح بسلام من الرب امين «Absoluta est oratio matutina sabbati laetitiae; in pace Domini. Amen»; [2] (ff. 279v-281) hora 3a, Ierem. 13, 15-22 des. ⲙ̀ⲡⲉϭⲓ ⲛ̀ϫⲟⲛⲥ; Ps. 15, 10-11 des. ⲛⲉ ⲡⲉⲕϩⲟ; Matth. 16, 24-28; [3] (ff. 281-283v) hora 6a, Is. 50, 10-51, 8; Ps. 129 (cod. 125), 1 des. ⲉ̀ⲧⲁⲥⲙⲏ; Ps. 141, 8 des. ⲙ̀ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲡⲟ̅ⲥ̅; Matth. 5, 3-12 des. ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ; [4] (ff. 283v-285v) hora 9a, Is. 45, 15-20 des. ⲥⲟϭⲛⲓ ⲉⲩⲥⲟⲡ; Ps. 40, 11, 6; Ioh. 5, 21-30; des. f. 285v: كملت سواعي يوم سبت الفرح بسلام من الرب اميـن «Absolutae sunt horae sabbati laetitiae; in pace Domini. Amen»; [5] (ff. 286-292) ad missam, I Cor. 15, 1-10; I Petr. 1, 1-4 des. ⲁⲧⲗⲱⲙ; Act. 3, 12-15 des. ⲁ̀ⲣⲉⲧⲉⲛϧⲟⲑⲃⲉϥ; Ps. 3, 6, 4; Ps. 81, 8; Matth. 28, 1-20; f. 290, rubrica arabica: «Non osculantur Evangelium neque pax dicitur sed leguntur diptycha; in distributione eucharistica legitur psalmus 77 in tono ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲅⲁⲣ, deinde dicit» (cf. L. Villecourt, op. laud., pp. 294-295; exinde usque ad finem officii sabbati laetitiae prorsus discrepat editio Heliop., pp. ⲩⲕⲍ – ⲩⲙⲉ); sequuntur Ps. 21, 2, 8, 9, 17-20; Ps. 26, 6 des. ⲛⲁϫⲁϫⲓ; Ps. 37, 21, addito: ⲁⲩⲃⲉⲣⲃⲱⲣⲧ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ· ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ ⲉϥⲟ̀ⲣⲉⲃ· ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩϯⲓϥⲧ ⲉ̀ⲧⲁⲥⲁⲣⲝ (cf. Ideler, *Psalt. copt. Berolini*, 1837, p. 62; O. H. E. Burmester et E. Dévaud, *Psalterii versio Memphitica e recognitione Pauli de Lagarde*, Lovanii, 1925, p. 44; A. Rahlfs, *Septuaginta, Psalmi cum Odis*, Gottingae, 1931, I, p. 28, not. 1; primum incisum v. ap. E. A. Wallis Budge, *The earliest known coptic Psalter*, Londini, 1898, p. 43: ⲁⲩⲛⲟϫⲧ... ⲉϥⲃⲏⲧ; cf. etiam cod. gr. R*, Psalt. graec. lat. Veronense), 22, 23; Ps. 68, 21 inc. ϫⲉ ⲁⲓⲟ̀ϩⲓ – 24 des. ⲉ̀ϣⲧⲉⲙⲛⲁⲩ ⲙ̀ⲃⲟⲗ; Ps. 68, 27 des. ⲁⲩϭⲟϫⲛⲓ ⲛ̀ⲥⲱϥ; Ps. 30, 6 des. ϧⲉⲛ ⲛⲉⲕϫⲓϫ; Ps. 68, 27 inc. ϫⲉ ⲁⲩⲟⲩⲱϩ – 30;

Ps. 87, 7; Ps. 3, 6; Ps. 40, 9 inc. ⲙⲏ ⲫⲏ ⲉⲧⲉⲛⲕⲟⲧ, 11-12 des. ⲁⲕⲟⲩⲁϣⲧ; Ps. 29, 10 des. ⲉⲛ̀ⲧⲁⲕⲟ; Ps. 39, 3 des. ⳾ϩⲩⲗⲏ; Ps. 29, 11 des. ⲁϥⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, 12 des. ⲉⲩⲣⲁϣⲓ ⲛⲏⲓ, 6 inc. ⲣⲟⲩϩⲓ; Ps. 125, 2, 3; doxologia ⲉ̀ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ...; f. 292, rubrica arabica: « Non dicitur 'dimissio' hoc die; prima nocte dominicae Resurrectionis dicitur Evangelium Iohannis deinde Psalmodia. Nec ullus dormit hac nocte, ministris tamen conceditur quaedam relaxatio; quodsi bene se habeant non opus erit ut dormiant. Deum autem rogamus ut nobis omnibus adsit pro salute animarum nostrarum. Et Deo laus aeterna »; cf. L. Villecourt, op. laud., p. 295.

13 (ff. 292v-299v) Dominica Resurrectionis. Mane: Ps. 77, 65, 69; Marc. 16, 2-11; I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ – 38; I Petr. 3, 15 inc. ⲉ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃ⳾, 16; Act. 2, 22-29 des. ⲛⲉⲙⲱⲧⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Ps. 117, 24, 25, 27 des. ⲉϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲛ; Ioh. 20, 1-18; Hymnus Resurrectionis, sub titulo: ⲯⲁⲗⲓ ⲁ̀ⲇⲁⲙ ⳾ⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ طرح ادام للقيامة بطريقة ϭⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Ṭarḥ Adam pro Resurrectione, in tono ϭⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ », inc.: ϭⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ϭⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲱⲓⲧ « Illuminare, illuminare, mons olivarum »; des. (f. 298v) ϫⲉ ⲁϥⲧⲱⲛϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « quia surrexit Dominus »; f. 298v, interpretatio arabica Ṭarḥ, inc.: نور واضى يا جبل الزيتون « Lux splendens, o mons olivarum »; des. (f. 229v): وانعم لنا بملكوته ومشاهدة مجد لا هوته له المجد دائما « nobisque concedat regnum suum et visiones gloriae immensas. Ei laus in aeternum »; f. 299v des.: كمل بعون الله البسخة المقدسة « Absolutum est Deo iuvante sanctum Officium paschale ».

Ff. 89, 90 (saec. XVIII, mm. 188 × 115, linn. 13), in una tantum plagula scripta notisque copticis destituta, fragmentum praebent liturgicum a codice alienum; in summo f. 89 legitur nota arabica: « dicitur quotidie in missa ante (epistolam) paulinam, i. e. post ⲥⲱⲑⲓⲥ ». Sequuntur excerpta e Ps. 86, 1-3 quae, non secus ac preces liturgicae hisce annexae, mendis ita deturpata sunt ut partim iam intelligi nequeant. Inc.: ⲛⲁϥⲥⲁⲛ⳾ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲧⲟⲩ « Fundamenta eius in montibus »; des.: ⲑⲱ ⲉ̀ⲅⲓⲱⲟⲩ ⲁⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ. Scriptura fragmenti quamdam habet affinitatem cum cod. Vat. copt. 81 et aliis e monasterio S. Stephani ad Vaticanum oriundis.

Singulas scripturae lineas et margines externos definiunt lineae chartae impressae, harum tamen vestigia partim evanuerunt. Codicis fasciculi et paginae coptice signantur inde tantum a fasc. ⲉ̅, (ff. 40-49, ⲙ̅ⲁ̅ – ⲛ̅): sequuntur quiniones ⲋ̅ – ⲓ̅ⲋ̅ (ff. 50-88, 91-131, ⲛ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲗ̅; de ff. 89-90, v. supra); in summis ff. extremis fasciculorum, invocationes ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ quas separat ornamentum, eiusdem semper formae, lineamentis inter se innexis confectum; fasciculi qui praecedunt f. 40 constant etiam decem ff., praeter

fasc. primum ff. 1-9; fasciculum ⲓⲅ sequuntur 16 quiniones notis destituti (ff. 132-291, ⲣⲗⲁ - ⲥϥ) et ff. 8 ultimi fasciculi (ff. 292-299, ⲥϥⲁ - ⲥϥⲏ); fasciculorum 2-5 initium signat numerus nomine arabico scriptus (ثانى كراس - خامس كراس). Ff. 2-45v lin. 7, exceptis summi f. 40 notis copticis cum inscriptione et ornamento, alia manu eaque rudiore exarata sunt ac reliqua pars codicis cuius scriptura haud multum differt a scriptura cod. Vat. copt. 19, A. D. 1715. Initio sectionum maiorum, scil. initio primae lectionis singulorum dierum, necnon initio eorumdem officii matutini, in summis ff., exceptis ff. 3v, 147v, 292v, delineatum est ornamentum plerumque minio tactum et saepius cum invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ; earumdem sectionum maiorum littera initialis praegrandis est et minio ornata, prima linea autem aliquando integra exarata est litteris maioribus, quod etiam interdum occurrit initio sectionum minorum (horae tertiae etc.). Rubricae copticae minio sunt exaratae, arabicae plerumque atramento; lectionum tituli sunt rubri coloris; aliquando minio scriptae sunt linea secunda vel tertia etc. sectionum maiorum; minium apparet in litteris marginalibus, in litteris ⲫ, ϩ, ϧ atque in parte priore insuper in littera ϭ passim, et quandoque in litteris ⲃ, ⲝ, ⲯ; minio tacti sunt ductus super notas numericas et super compendia verborum; in cancellandis mendis aliquando minio, aliquando atramento, aliquando minio et atramento simul usus est uterque librarius; f. 1v crux lineamentis inter se innexis confecta, cum inscriptionibus ⲁ, ⲱ, ⲓⲏⲥ, ⲡⲭⲥ, ⲩⲥ, ⲑⲥ, absque pigmentis.

Librariorum subscriptiones quae omnes sunt anonymae: f. 21v: ايها الاخوة بالحب الروحانى اذكروا المهتم والحقير | الناسخ بالرحمة والغفران يذكركم الاله الديان | ومن قال شيا فله عوض ما يقول سبعة اضعاف | ولله الشكر دائما ابديا سرمديا « O fratres, recordamini in caritate spirituali curatoris et librarii miseri, pro misericordia et venia; Deus qui retribuit memor vestrum erit. Et qui dixerit aliquid, ei pro dicto suo retributio septemplex. Et Deo laus perpetua, aeterna, perennis »; f. 62: كمل | يوم الاثنين من البسخة بسلام من الرب والمسؤول من الله العناية فى البداية والنهاية وايها القارى بالحب الروحانى | اذكر حقارة وعدم طهارة الناسخ المسكين بالرحمة والغفران | والرب يعوضك امثال ذلك اضعافا ولله الشكر دائما « Absoluta est feria secunda Paschatis; in pace Domini et rogato Dei auxilio in principio et fine. Tu lector, in caritate spirituali memento turpitudinis et nihili puritatis scriptoris pauperis pro misericordia et venia et Dominus tibi dupliciter illud retribuet. Et Deo laus perpetua »; f. 66v: كملت الساعة الثالثة من ليلة الثلثا بسلام الرب | بالحب الروحانى ايها القارى اذكر حقارة الناسخ بالرحمة والغفران | ومن قال شيا له امثاله ولله الشكر cuius sensus, paucis mutatis, habetur in praecedentibus; f. 68v: كملت السادسة من ليلة الثلثا من البسخة المقدسة بسلام من الرب | ونساله المعونة فى كل الامور ولله الشكر دائما ابديا امين | والمجد لله دائما « Absoluta est hora sexta noctis tertiae sancti Paschatis; in pace Domini. Rogamus eum adiutorium in cunctis negotiis. Deo laus perpetua, aeterna. Amen. Et gloria Deo perpetua »; f. 113v: النهار قد مضا والليل قد اقبل يا سعد من استضاء | عقله وقندل ⊙ العمر منك قد مضا وانت تائه مغفل ⊙ | اسعا على وقتك الا تبقا مخبل ⊙ تندم ولا ينفع الندم | للمقندل ⊙ من كان القبر داره فلا يكثر فشاره ⊙ | ولله الشكر دائما | ابدا « Dies transiit et nox appropinquavit. Felix qui illuminat et illustrat intelligentiam suam. Vita transiit a te quin

recogites et attendas; ambula tempore tuo nisi maneas insipiens. Te paenitebit; illuminato autem non est poenitentiae locus. Cui sepulchrum est habitatio non multiplicabit gloriationem suam. Et Deo laus perpetua, aeterna »; f. 124: الليل قد مضا ونور الصبح قد اشرق وبان | يا نفس استيقضى وامشى فى رضا الرحمان | واحذرى ان يغرك ابليس فى طريق طغيان | وداوى الصوم والصلاة والعفو والغفران | اذا كنت محسنا اعلم انك بالله متشبها «Nox transiit et aurorae lux splenduit, ideo, o anima, vigila et ambula in beneplacito miserantis; cave ne alliciat te diabolus ad viam dolosam; cole ieiunium et orationem et remissionem et veniam. Si liberalis es scito te Deo similem esse »; f. 158ᵛ: كملت ليلة الخميس بسلام من الرب امين | ايها القارى اذكر حقارة الكاتب بالرحمة والغفران | يكون لك عند الله مثل ذلك ولله الشكر دائما «Absoluta est nox quinta; in pace Domini. Amen. O lector memento turpitudinis librarii pro misericordia et venia; erit tibi simile quid apud Deum. Et Deo laus perpetua »; f. 197: كملت الساعة الاولى من ليلة الجمعة | من البسخة المقدسة بسلام من الرب | وبالله الاعانة فى كل الامور ولله الشكر دائما «Absoluta est hora prima noctis feriae sextae Paschatis sancti; in pace Domini. Et apud Deum sollicitudo in omnibus negotiis. Et Deo laus perpetua »; f. 219: كملت ليلة الجمعة المقدسة المعظمة بسلام | وبالحب الروحانى ايها القارى اذكر حقارة وعدم | طهارة الناسخ المسكين بالرحمة والغفران | ومن قال شيا فله امثاله اضعافا ولله الشكر «Absoluta est nox feriae sextae sanctae gloriosae; in pace. In caritate spirituali, o lector, memento turpitudinis et nihili puritatis librarii miseri pro misericordia et venia, et qui dixerit aliquid ei simile quid dupliciter. Laus Deo ». Ff. 267ᵛ-271ᵛ, sectiones Ieremiae in mg. notatae sunt numeris copticis cursivis 1-22. Inscriptiones f. 1: *3; Prop. 30; nov. 46,* cui notae cancellatae suffecta est nota *34.*

In dorso integumenti nota *34* et titulus *Officium* | *hebd. maioris* | *copt. arab.* aureis litteris corio rubro impressa.

35 (a I. S. Assemani emptus 32). An. 1218 (= an. Mart. 934, cf. f. 55ᵛ), membr., mm. 270 × 210), ff. 57, linn. 21.

Antiphonae seu versiculi selecti e Psalmis iuxta canonem Psalterii necnon antiphonae pro variis festis per annum; bohairice. De Canone psalmodico, vide H. Cabrol et H. Leclerq, *Dictionnaire d'Archéologie et de Liturgie*, Parisiis, 1905, I, col. 2306-2307 (sub voce: Antienne).

1 (ff. 1-49ᵛ) Antiphonae e Psalterio, sub titulo: **ⲯⲁⲗⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁⲗⲉⲝⲓⲥ**. Ps. 1, 1; Ps. 2, 1, 2 des. **ⲡⲕⲁϩⲓ** (sequitur rubrica **ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ**, « incensum »), 7; Ps. 3, 2; Ps. 4, 2 (**ⲟⲩⲥⲑ.**), 4 (**ⲕⲉⲥⲑ.**), 7 des. **ⲡⲟ̅ⲥ̅** (**ⲕⲉⲥⲑ.**), 7 inc. **ⲁⲕϯ ⲛ̇ⲟⲩⲛⲟϥ**, 8 (**ⲕⲉⲥⲑ.**), 10; Ps. 5, 2, 3 (**ⲡⲓⲥⲑ.**), 12; Ps. 6, 2 (**ⲥⲑ.**), 3, 4; Ps. 7, 2; Ps. 8, 2 des. **ⲧⲏⲣϥ**; Ps. 9, 2 des. **ⲛ̇ϧⲏⲧⲕ** (**ⲡⲓⲥⲑ.**), 11 (in mg. minio additum), 12; Ps. 10, 2; Ps. 11, 2; Ps. 12, 1 inc. **ϣⲁⲑⲛⲁⲩ**; Ps. 13, 1, inc. **ⲁ ⲡⲓⲁⲧϩⲏⲧ**; Ps. 14, 1 inc.

ⲡⲟ̅ⲥ̅; Ps. 15, 1 inc. ⲁⲣⲉϩ (ⲡⲓⲥⲑ.), 3; Ps. 16, 1 inc. ϭⲓ̈ⲥⲙⲏ, 2 (ⲁⲗⲗⲏ), 3, 4 inc. ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲁⲓⲁⲣⲉϩ (ⲡⲓⲥⲑ.), 6 (ⲕⲉⲥⲑ.), 8 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 13 des. ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ; post rubricam ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲗⲇ̅, Ps. 34, 23 des. ⲉ̀ⲡⲁϩⲁⲡ; Ps. 17, 2, 3 des. ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉⲣⲟϥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 34, 35 (in mg. minio add.); Ps. 18, 23 des. ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ (ⲗⲉⲝⲓⲥ ⲃ̅ϯ), 4 (ⲥⲑ.), 5 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ), 6 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ (ⲕⲉⲙⲏⲥⲟⲥ, ⲕⲉⲥⲑ.), 8; Ps. 19, 2; Ps. 20, 2, 3 des. ⲁⲕⲧⲏⲓⲥ ⲛⲁϥ (ⲟⲩⲥⲑ.), 4 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 6; Ps. 21, 2 (ⲟⲩⲥⲑ.), 11 (ⲕⲉⲥⲑ.), 23 (ⲕⲉⲥⲑ.), 31, 32 des. ⲉⲥⲉ̀ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅; Ps. 22, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲉϥⲟⲩⲉⲧⲟⲩⲱⲧ; Ps. 23, 1 inc. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ, 2, 6 des. ⲛ̀ⲥⲱϥ (ⲁⲗⲗⲏ.), 4, 5 des. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 3 (ⲟⲩⲥⲑ.), 6 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉ ⲙⲏⲥⲟⲥ), 7; Ps. 24, 1 inc. ⲁⲓϥⲁⲓ, 2 des. ⲛⲁϫⲁϫⲓ (ⲡⲓⲥⲑ.), 6 (ⲡⲓⲥⲑ.), 7 des. ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉⲣⲡⲟⲩⲙⲉⲩⲓ̀; Ps. 25, 1 inc. ⲙⲁϩⲁⲡ, 3, 4 des. ⲉϥϣⲟⲩⲓⲧ (ⲁⲗⲗ.), 8, 9 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 2; Ps. 26, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲡⲁⲟⲩⲱⲓⲛⲓ, 2 des. ϯⲙⲕⲁϩ ⲛⲏⲓ (ⲁⲗⲗ.), 13, 11 des. ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ (ⲡⲓⲥⲑ.), 5 inc. ⲁϥⲉⲣⲥⲕⲉⲡⲁⲍⲓⲛ, des. ⲧⲉϥⲥⲕⲩⲛⲏ, 6 des. ϩⲓϫⲉⲛ ⲟⲩⲡⲉⲧⲣⲁ, 6 (in mg. minio add.) inc. ⲁⲓⲕⲱϯ, des. ⲉϣⲗⲏⲗⲟⲩ (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 7, 8 des. ϫⲟⲥ ⲛⲁⲕ, 6 inc. ⲁⲓ̀ⲕⲱϯ (alia scriptura add.), 9 (it.); Ps. 27, 1 (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 des. ϯⲁⲛⲟⲙⲓⲁ (ⲕⲉⲥⲑ.), 8 (ⲕⲉⲥⲑ.), 9; Ps. 28, 1 inc. ⲁⲛⲓⲟⲩⲓ̀, 2 (ⲁⲗⲗ.), 7, 8, 9 des. ⲉ̀ⲓⲟⲩⲗ (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 3 (ⲡⲓⲥⲑ.), 10; Ps. 29, 2; Ps. 30, 2, 3 des. ⲛⲁϩⲙⲉⲧ primo (ⲡⲓⲥⲑ.), 25; Ps. 31, 1, 2 des. ⲡⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲣⲟϥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 8; Ps. 32, 1-3 (ⲁⲗⲗ.), 4, 5 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 6 (ⲟⲩⲥⲑ.), 8 (ⲕⲉⲥⲑ.), 20; Ps. 33, 2-4 (ⲁⲗⲗ.), 5, 9 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲃ̅), 6 (ⲟⲩⲥⲑ.), 8 (ⲕⲉⲙⲉⲥⲟⲥ), 12 (ⲕⲉⲥⲑ.), 18 (ⲕⲉⲥⲑ.), 20, 21 (in mg. minio add.: ⲛⲓⲕⲁⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲧⲛⲁⲣⲱⲓⲥ ⲉⲣⲱⲟⲩ); Ps. 34, 1 inc. ⲙⲁϩⲁⲡ, 2 des. ϩⲟⲡⲗⲱⲛ (ⲡⲓⲥⲑ.), 27 inc. ⲙⲁⲣⲟⲩϫⲟⲥ; Ps. 35, 2 des. ⲛ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧ; Ps. 36, 1 inc. ⲙ̀ⲡⲉⲣϫⲟϩ, 2 des. ⲛ̀ϫⲱⲗⲉⲙ (ⲟⲩⲥⲑ.), 18 (ⲕⲉⲥⲑ.), 29 (ⲕⲉⲥⲑ.), 30 (ⲕⲉⲥⲑ.), 39; Ps. 37, 2, 3 des. ⲛⲉⲕⲥⲟⲑⲛⲉϥ (ⲟⲩⲥⲑ.), 22, 23; Ps. 38, 2 des. ϩⲓⲣⲉⲛ ⲣⲱⲓ, 8 des. ⲁⲛ ⲡⲉ (ⲟⲩⲥⲑ.), 13 des. ⲙ̀ⲡⲉⲣϫⲁⲣⲱⲕ ⲉ̀ⲣⲟⲓ; Ps. 39, 2, 3 des. ⲡⲁϯϩⲟ, 3 inc. ⲁϥⲧⲁϩⲟ (ⲟⲩⲥⲑ.), 10 des. ⲛⲁⲥⲫⲟⲧⲟⲩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 12 (ⲕⲉⲥⲑ. super rasuram), 5 des. ⲉϥⲗⲏⲟⲩ; Ps. 40, 2; Ps. 41, 2 des. ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ; Ps. 42, 1 inc. ⲙⲁϩⲁⲡ des. ⲡⲁϩⲁⲡ, 2 des. ⲡⲁⲧⲁϫⲣⲟ, 4 des. ⲡϩⲟ ⲙ̀ⲫϯ (ⲡⲓⲥⲑ.), 3 des. ⲁⲩϭⲓⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ; Ps. 43, 2 (ⲡⲓⲥⲑ.), 23; Ps. 44, 2 (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 4; 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11, 12 (in mg. minio add.) des. ⲡⲉ ⲡⲉⲟ̅ⲥ̅ (ⲕⲉⲥⲑ.); 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲓⲛⲓ, 16 (ⲛ̀ⲥⲑ.), 17 (ⲕⲉⲥⲑ.), 18 des. ⲛⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ; Ps. 45, 2, 5 des. ⲟⲩⲛⲟϥ (ⲟⲩⲥⲑ.), 5 inc. ⲁϥⲧⲟⲩⲃⲟ, 6 des. ⲧⲉⲥⲙⲏϯ (ⲕⲉⲥⲑ.), 9 (ⲕⲉⲥⲑ.), 12; Ps. 46, 2-4 (ⲁⲗⲗ.), 7, 8 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 6; Ps. 47, 2, 3 des. ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 13; Ps. 48, 2; Ps. 49, 1 inc. ⲫϯ ⲛ̀ⲛⲓⲛⲟⲩϯ, 4 (ⲁⲗⲗ.), 5, 6 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 2, 3 des. ⲟⲩⲟⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (ⲥⲑ.), 14

(ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲃ̅), 23; Ps. 50, 3, 4 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲕⲉⲧⲟⲩⲃⲟ, 5 (ⲁⲗⲗ.), 9, 10 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 11 (ⲙⲉⲥⲟⲥ [sic] ⲃ̅, ⲕⲉⲥⲑ.), 12 (ⲕⲉⲙⲏⲥⲟⲥ), 16 inc. ⲉϥⲉⲑⲉⲗⲏⲗ, 17; Ps. 51, 3, 4 des. ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲧⲏⲣϥ; Ps. 52 om.; Ps. 53, 3; Ps. 54, 2, 3 des. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ; Ps. 55, 2 des. ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲧⲏⲣϥ, 4 inc. ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲇⲉ ϯⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ, 10 inc. ϩⲏⲡⲡⲉ ⲁⲓⲉ̀ⲙⲓ, 11 des. ⲛ̀ⲟⲩⲥⲁϫⲓ primo (ⲡⲓⲥⲑ.), 9 des. ⲙ̀ⲡⲉⲕⲙ̀ⲑⲟ, 9 (2^a manu) inc. ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ; Ps. 56, 2 des. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ; Ps. 57, 2; Ps. 58, 2; Ps. 59, 3, 4, 6 inc. ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲛⲟϩⲉⲙ (ⲁⲗⲗ), 7, 8 des. ⲡⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁϥ, 13 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲛϩⲟϫϩⲉϫ, 14 des. ⲛ̀ⲟⲩϫⲟⲙ (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 6; Ps. 60, 2, 3 des. ϩⲁⲣⲟⲕ (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 inc. ⲁⲕϭ̄ⲁ̄ⲥⲧ, 4 des. ⲟⲩϫⲟⲙ (ⲕⲉⲥⲑ.), 6; Ps. 61, 2, 3 (ⲟⲩⲥⲑ.), 9 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲙ̀ⲑⲟ; Ps. 62, 2 des. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ; Ps. 63, 2 des. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 10 inc. ⲁⲩⲟⲩⲱⲛϩ (ⲡⲓⲥⲑ.), 7 inc. ⲉϥⲉⲓ, 8 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11 des. ⲉⲩⲉⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ; Ps. 64, 2, 3 des. ⲉ̀ⲧⲁⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ (ⲟⲩⲥⲑ.), 6 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ, des. ⲡⲕⲁϩⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 10 des. ⲟⲩⲙⲉⲧⲣⲁⲙⲁⲟ̀ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11 des. ⲛⲉϥⲟⲩⲧⲁϩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 12; Ps. 65, 1 inc. ⲉϣⲗⲏⲗⲟⲩⲓ̀, 2, 3 des. ⲛⲉⲕϩⲃⲏⲟⲩⲓ̀, 5 (ⲁⲗⲗ.), 9, 19 (ⲡⲓⲥⲑ.), 4 (ⲙⲏⲥⲟⲥ; in mg. minio add.: ϥ̅ⲉ̅, ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ϥ̅ⲉ̅ ⲁϫⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲟⲩϣⲉ Ps. 95, 10^a), 8 (ⲕⲉⲥⲑ.), 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, 9 (alia scriptura, in mg.; ⲕⲉⲥⲑ.), 13, 14 des. ϫⲟⲧⲟⲩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 15 des. ϩⲁⲛⲱⲓⲗⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 17; Ps. 66, 2, 5 inc. ϫⲉ ⲭⲛⲁϯϩⲁⲡ, des. ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ (ⲡⲓⲥⲑ.), 3 (ⲕⲉⲥⲑ.), 4; Ps. 67, 2, 3 des. ⲁϥϣⲁⲛⲙⲟⲩⲛⲕ (ⲁⲗⲗ., ⲗⲉⲝⲓⲥ ⲃ̅ϯ), 4, 5 des. ⲡⲉϥⲣⲁⲛ (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ), 28 inc. ⲛⲓⲁ̀ⲣⲭⲱⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲍⲁⲃⲟⲩⲗⲱⲛ, 29 (ⲕⲉⲙⲏⲥⲟⲥ, ⲕⲉⲥⲑ.), 12, 18 des. ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ (ⲙⲏⲥⲟⲥ); 16, 17 inc. ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ, des. ⲛ̀ϧⲏⲧϥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 19 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 24 inc. ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ, 25 (ⲕⲉⲥⲑ.), 26 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 27, 28 des. ⲃⲉⲛⲓⲁ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲁⲩ (ⲡⲓⲥⲑ.), 18 des. ⲉⲩⲑⲉⲛⲓⲛ (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 34 des. ⲛⲓⲙⲁ ⲛ̀ϣⲁⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 36 des. ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁϥ; inter f. 25 et f. 26 cum ff. 2 et 3 quaternionis ⲇ̅, amissae sunt pars posterior antiphonarum Ps. 67, antiphonae Pss. 68-70 et initium antiphonarum Ps. 71; Ps. 71, 7 des. ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ, 15 des. ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 6 (ⲟⲩⲥⲑ.), 8 (ⲙⲏⲥⲟⲥ, ⲕⲉⲥⲑ.), 17 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲕⲁϩⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 18, 19; Ps. 72, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲟⲩⲁⲅⲁⲑⲟⲥ, 3 (ⲟⲩⲥⲑ.), 24 (ⲕⲉⲥⲑ.), 28 des. ϧⲉⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; Ps. 73, 1 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ, des. ϣⲁ ϧⲁⲉ, 2 inc. ⲁⲕⲥⲱϯ (ⲡⲓⲥⲑ.), 2 des. ⲓⲥϫⲉⲛ ϣⲟⲣⲡ (ⲕⲉⲥⲑ.), 12; Ps. 74, 2 des. ⲛⲁⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ secundo; Ps. 75, 2; Ps. 76, 2, 3 des. ⲙ̀ⲡⲁϩⲟϫϩⲉϫ (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 inc. ⲁⲓⲕⲱϯ, des. ⲙ̀ⲙⲟⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11, 12 des. ⲛⲓϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ (ⲕⲉⲥⲑ.), 15; Ps. 77, 1 inc. ⲙⲁϩⲑⲏⲧⲉⲛ; Ps. 78, 1 inc. ⲫϯ, des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 79, 2 des. ⲉ̀ⲥⲙⲟⲩ, 8, 15 inc. ϫⲟⲩϣⲧ, des. ⲁⲛⲁⲩ (ⲁⲗⲗ.), 3 inc. ⲙⲁⲧⲟⲩⲛⲟⲥ, 4 des. ⲉϫⲱⲛ, 15 inc. ϫⲉⲙⲡϣⲓⲛⲓ, 16 des. ⲥⲉⲙⲛⲏⲧⲥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 12 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲃ̅), 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ, 3 des. ⲙⲁⲛⲁ̀ⲥⲥⲏ;

Ps. 80, 2, 3 (ⲡⲓⲥⲑ.), 4; Ps. 81, 1 inc. ⲁ ⲫϯ; Ps. 82, 1 sola verba ⲫϯ ⲛⲓⲙ ⲡⲉ (in mg. alia scriptura); Ps. 83, 2, 3 des. ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲡⲓⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 8 des. ⲉⲩⲭⲟⲙ (ⲥⲑ.), 11 des. ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟ; Ps. 84, 2, 3 (ⲟⲩⲥⲑ.), 8, 9 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 7 (ⲥⲑ.), 11 des. ⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ primo (ⲕⲉⲥⲑ.), 11 inc. ⲟⲩⲇⲓⲕⲉⲟⲥⲩⲛⲏ (ⲕⲉⲥⲑ.), 12; Ps. 85, 1, 2 des. ϯⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ (ⲟⲩⲥⲑ.), 3, 4 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ, 4 (in mg. minio add.: ϫⲉ ⲁⲓϥⲁⲓ...; ⲕⲉⲥⲑ.), 8, 9 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 15 (ⲕⲉⲥⲑ.), 2 inc. ⲛⲟϩⲉⲙ; Ps. 86, 1 inc. ⲛⲉϥⲥⲉⲛϯ, 2; Ps. 87, 2; Ps. 88, 2, 3 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 4, 5 (ⲙⲏⲥⲟⲥ, ⲕⲉⲥⲑ.), 8 (ⲕⲉⲥⲑ.), 9 (ⲕⲉⲥⲑ.), 27 (ⲕⲉⲥⲑ.), 30 (ⲕⲉⲥⲑ.), 37, 38 des. ⲙ̀ⲡⲁⲙ̀ⲑⲟ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Ps. 89, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲛⲓⲧⲱⲟⲩ (ⲡⲓⲥⲑ.), 4 des. ⲉⲧⲁϥⲥⲓⲛⲓ; Ps. 90, 1 inc. ⲛⲉⲧϣⲟⲡ (ⲡⲓⲥⲑ.), 11 (ⲕⲉⲥⲑ.), 13; Ps. 91, 2, 3 des. ϩⲁⲛⲁ̀ⲧⲟⲟⲩⲓ, 3 (alia scriptura) inc. ⲛⲉⲙ (ⲡⲓⲥⲑ.), 13 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 6 (ⲕⲉⲥⲑ), 14 (ⲕⲉⲥⲑ.), 15; Ps. 92, 1 des. ϥⲙⲟⲣϥ ⲙ̀ⲙⲟⲥ; Ps. 93, 1, 2 des. ⲉⲡⲕⲁϩⲓ (ⲡⲓⲥⲑ.), 19; Ps. 94, 1, 2 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (ⲥⲑ.), 3 (ⲕⲉⲥⲑ.), 7 inc. ⲁⲛⲟⲛ ⲡⲉ; Ps. 95, 1, 2 (in mg. ⲟⲩⲥⲑ. primo minio scriptum dein atramento rescriptum; item in mg.: Ps. 95, 12, 13 des. ⲉⲡⲕⲁ[ϩⲓ]) (ⲕⲉⲥⲑ.), 10 des. ⲉ̀ⲣⲁⲧⲥ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11 des. ⲡⲕⲁϩⲓ; Ps. 96, 1 inc. ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲉⲧⲕⲱϯ ⲉ̀ⲣⲟϥ (ⲟⲩⲥⲑ.), 6 (ⲕⲉⲥⲑ.), 7 inc. ⲟⲩⲱϣⲧ, 8 des. ⲁⲥⲟⲩⲛⲟϥ (ⲕⲉⲥⲑ.), 11; Ps. 97, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲟⲩⲥⲑ.), 2 (ⲕⲉⲥⲑ.), 3 inc. ⲁⲩⲛⲁⲩ; Ps. 98, 1 inc. ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲥⲓⲱⲛ (ⲡⲓⲥⲑ.), 6 des. ⲡⲉϥⲣⲁⲛ (ⲕⲉⲥⲑ.), 6 inc. ⲛⲁⲩⲧⲱⲃϩ, 7 des. ⲛⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ; Ps. 99, 2 des. ⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 100, 1 inc. ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ, 2 des. ⲡⲁϩⲏⲧ (ⲁⲗⲗ.), 3 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 5 des. ⲛⲥⲱϥ ⲡⲉ (ⲟⲩⲥⲑ.), 6 des. ⲛⲉⲙⲏⲓ, 6 inc. ⲫⲏ ⲉⲑⲙⲟϣⲓ (in mg. minio add.); Ps. 101, 2, 3 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲓ (ⲟⲩⲥⲑ.), 14 des. ϧⲁⲣⲟⲥ (ⲕⲉⲥⲑ.), 17 (ⲕⲉⲥⲑ.), 22 (ⲕⲉⲥⲑ.), 23; Ps. 102, 1 inc. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 2 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ, 3 des. ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (ⲁⲗⲗ.), 3 inc. ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲗϭⲟ, 4, 5 des. ϩⲁⲛⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ (ⲟⲩⲥⲑ.), 7 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 8 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 inc. ⲉⲥⲉⲉⲣⲃⲉⲣⲓ, 6 des. ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲕⲉⲥⲑ.), 13; Ps. 103, 1 inc. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 2 (ⲁⲗⲗ.), 24, 27 des. ⲧⲉⲕϩⲏ (ⲥⲑ.), 4 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 15 des. ⲟⲩⲛⲉϩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 30; Ps. 104, 1-3 des. ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ (ⲁⲗⲗ.), 7, 8 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 3 inc. ⲙⲁⲣⲉϥⲟⲩⲛⲟϥ, 4 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 6 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 23 (ⲕⲉⲥⲑ.), 14; Ps. 105, 1, 2 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲟⲩⲥⲑ.), 38 des. ⲛⲟⲩϣⲉⲣⲓ; Ps. 106, 1, 2 des. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲡⲓⲥⲑ), 20 (ⲕⲉⲥⲑ.), 32 (ⲕⲉⲥⲑ.), 41 inc. ⲁϥⲭⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 107, 2 des. ⲛ̀ⲧⲁⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ; om. Ps. 108; Ps. 109, 1 inc. ⲡⲉϫⲉ, 2 des. ⲉϥⲉⲟⲩⲟⲣⲡϥ (ⲡⲓⲥⲑ.), 4 des. ⲛ̀ϩⲑⲏϥ (ⲥⲑ.), 4 inc. ϫⲉ ⟨ⲛ⟩ⲑⲟⲕ ⲡⲉ; Ps. 110, 1 des. ⲉⲧⲥⲟⲩⲧⲱⲛ; Ps. 111, 1, 2, 3 inc. ⲧⲉϥⲙⲉⲑⲙⲏⲓ (ⲁⲗⲗ.), 5, 6 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 7, 8 des. ⲛ̀ⲛⲉϥⲕⲓⲙ; Ps. 112, 1, 2 (ⲡⲓⲥⲑ.), 3, 4 des. ⲧⲏⲣⲟⲩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 5, 6 (in mg. minio add.); Ps. 113, 1, 2 des. ⲙⲁ ⲛⲧⲟⲩⲃⲟ (ⲡⲓⲥⲑ.), 3; Ps. 114, infra;

Ps. 115 (ⲣⲓⲗ̅ correctum in ⲣⲓⲉ̅ cum adiuncta in mg. rubrica ϫⲁϥ « relinque illud »), 10, 12 des. ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲡⲓⲥⲑ.), 15 (ⲕⲉⲥⲑ.), 16 inc. ⲁⲛⲟⲕ secundo des. ⲧⲉⲕⲃⲱⲕⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 18, 19 inc. ϧⲉⲛ ⲑⲙⲏϯ; Ps. 114, 1, 2 des. ⲉ̀ⲣⲟⲓ (ⲡⲓⲥⲑ.), 6; Ps. 116, 1; Ps. 117, 1, 2, 16 des. ⲛ̀ⲟⲩϫⲟⲙ primo (ⲁⲗⲗ. ⲕⲉⲥⲑ.), 26, 27 des. ⲉⲣⲟⲛ (26^{b} et 27 alia scriptura, scil. ⲡⲓⲏ... ⲉⲣⲟⲛ; ⲟⲩⲥⲑ.), 19 (ⲟⲩⲥⲑ.), 28 des. ϯⲛⲁϭⲁ̀ⲥⲕ (ⲡⲓⲥⲑ.), 17 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ), 20 (ⲕⲉⲥⲑ.), 24; Ps. 118, 1, 2, 4 (ⲁⲗⲗ.), 7, 8 des. ϯⲛⲁⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ (ⲟⲩⲥⲑ.), 26 (ⲕⲉⲥⲑ.), 96 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 89, 90 des. ϣⲁ ϫⲱⲟⲩ (ⲕⲉⲥⲑ.), 46 (ⲕⲉⲥⲑ.), 97 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲟⲛ ⲕⲉⲥⲑ.), 130 (ⲕⲉⲥⲑ.), 105; om. Ps. 119; Ps. 120, 1; Ps. 121, 1 inc. ⲁⲓⲟⲩⲛⲟϥ, 2, 3 des. ⲛⲟⲩⲃⲁⲕⲓ (ⲁⲗⲗ.), 4 (ⲙⲏⲥⲟⲥ), 6; Ps. 122, 1; Ps. 123, 1 inc. ⲉ̀ⲃⲏⲗ, 2 des. ⲛ̀ϧⲏⲧⲉⲛ; Ps. 124, 1 inc. ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ϩⲑⲏⲟⲩ, des. ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ; Ps. 125, 1 inc. ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲉ; om. Ps. 126; Ps. 127, 1 inc. ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ; Ps. 128, 2; Ps. 129, 1 inc. ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ, 2 des. ⲉ̀ⲧⲁⲥⲙⲏ; Ps. 130, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, des. ⲛⲁⲃⲁⲗ; Ps. 131, 1 inc. ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ̀, 2, 3 des. ⲡⲉⲕⲙⲁ ⲛ̀ϣⲱⲡⲓ (ⲁⲗⲗ.), 13, 14 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉ ⲥⲑ.), 8 (ⲡⲓⲥⲑ.), 9, 10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ (ⲕⲉⲥⲑ.), 16; Ps. 132, 1 inc. ϩⲏⲡⲡⲉ; Ps. 133, 1 inc. ϩⲏⲡⲡⲉ, des. ⲛⲓⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅; Ps. 134, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ, 2 des. ⲡⲏⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ (ⲟⲩⲥⲑ.), 4 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 6 des. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ (ⲕⲉⲥⲑ.), 13, 14 (in mg. minio add.); Ps. 135, 1 inc. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 2, 3 (ⲁⲗⲗ.), 4, 5 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 23, 24 (in mg. minio add.) des. ⲛⲉⲛϫⲁϫⲓ; om. Ps. 136; Ps. 137, 1 inc. ϯⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ; Ps. 138, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 (ⲡⲓⲥⲑ.), 17; Ps. 139, 2; Ps. 140, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅; Ps. 141, 2; Ps. 142, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, des. ⲧⲉⲕⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; Ps. 143, 1 inc. ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 (ⲕⲉⲥⲑ.), 5 (ⲕⲉⲥⲑ.), 9 (ⲕⲉⲥⲑ.), 10 des. ⲡⲉϥⲃⲱⲕ; Ps. 144, 1 inc. ϯⲛⲁϭⲁ̀ⲥⲕ (ⲟⲩⲥⲑ.), 3 (ⲕⲉⲥⲑ.), 4 (ⲟⲩⲥⲑ.), 10 inc. ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, 11 (ⲕⲉⲥⲑ.), 19; Ps. 145, 2 des. ⲉ̀ⲡⲁⲛⲟⲩϯ; Ps. 146, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ; Ps. 147, 12, 14 des. ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ (ⲁⲗⲗ. ⲥⲑ.), 19, 20 (ⲙⲏⲥⲟⲥ ⲕⲉⲥⲑ.), 18 inc. ϥⲛⲁⲛⲓϥⲓ; Ps. 148, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ, 2; Ps. 149, 1 inc. ϫⲱ (ⲟⲩⲥⲑ.), 5; Ps. 150, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ.

2 (ff. 50-57) Antiphonae pro variis festis per annum, sub titulo: ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲕⲁⲧⲁⲗⲉⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲉⲧⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲁⲛ(ⲱⲛ), « Hae sunt antiphonae evangeliorum, extra canonem » (scil. Psalterii, cf. H. Leclercq, op. laud., col. 2307). [1] (f. 50, 50^{v}) Mensis tūt: die 11, Thomas Apostolus, Ps. 67, 24 inc. ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ, 25; die 18, secunda (ⲡⲓⲙⲁϩ̅ⲃ̅) Crucis, Ps. 109, 2; die 22, Iulius, Ps. 96, 11; die 27, Ps. 17, 2, 3 des. ⲡⲁⲣⲉϥⲛⲁϩⲙⲉⲧ; primo sabbato, Ps. 110, 10 des. ⲉⲛⲉ̀ⲧⲓⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ; tertio sabbato, Ps. 4, 7; [2] (ff. 50^{v}-51) Mensis bābah: die 2, Severus (ϣⲱⲣⲡ « mane » super lineam, minio add.), Ps. 105, 21 inc. ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ̀ⲣⲓ, 22 des. ⲛ̀ϫⲁⲙ;

die 4, Bacchus, Ps. 5, 13; die 14, Abba Lacarōn, Ps. 26, 8 inc. ⲁⲓⲕⲱϯ, 9 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲓ; die 23, Dionysius Areopagita, Ps. 88, 8; [3] (ff. 51-52) Mensis hatūr: die 1, Cleopas Apostolus, Ps. 84, 9; die 11, quando incidit in dominicam, Ps. 96, 7 inc. ⲟⲩⲱϣⲧ ⲛⲁϥ, 8 des. ⲁⲥⲟⲩⲛⲟϥ; die 14, tertia Archangeli Michaelis, Ps. 8, 6; si lectio fiat ex epistola Severi 'de querela', die dominica mensis hatūr: Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ primo, vel Ps. 25, 4; [4] (ff. 52-53) Mensis kīhak: die 7, Matthaeus pauper, Ps. 10, 4 inc. ⲡⲑⲣⲟⲛⲟⲥ, 5 des. ⲛⲓϩⲏⲕⲓ; die 11, Abba Piğimi, Ps. 88, 20 inc. ⲁⲓϭⲓ̈ⲥⲓ, 21 des. ⲡⲁⲃⲱⲕ; die 14, Simon vir e ⲡⲁⲛⲟⲩϥ ⲣⲏⲥ (cf. Amélineau, *Géographie*, p. 251), Ps. 129, 4 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ; die 15, Gregorius, Ps. 39, 10 des. ⲛ̀ⲛⲁⲥⲫⲟⲧⲟⲩ; die 22, Archangelus Gabriel, Ps. 33, 8 (rubrica: « die 25 Choiak, Abba Chame, pro quo legitur die 20 Paopi »); die ultima, Ps. 131, 9, 10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ; si dies ultima kīhak inciderit in sabbatum vel dominicam, Ps. 91, 5; [5] (f. 53) Mensis tūbah: die 2, Theonas, archiepiscopus Alexandrinus, Ps. 88, 8; die 4 quadragesimae, Ps. 84, 8; [6] (f. 53v) Mensis barmahāt: die 17, Iacobus, filius Zebedaei, Ps. 80, 2; die 20, Apa Phnouti, martyr et Abba Pithes, Ps. 59, 14 des. ⲛ̀ⲟⲩϫⲟⲙ, 43, 9 inc. ⲧⲉⲛⲛⲁϣⲟⲩϣⲟⲩ, des. ⲧⲏⲣϥ; die 24, Isidorus et Sane, Ps. 33, 20; die 26, Sousennius, Ps. 33, 18; [7] (ff. 54-55) Mensis bašnas: die 2, Iob iustus, Theodorus et Abba Pachomius, Ps. 62, 3 inc. ⲡⲁⲓⲣⲏϯ, 4 des. ϫⲓⲛⲱⲛϧ, vel Ps. 30, 13 inc. ⲁⲓⲉⲣⲙ̀ⲫⲣⲏϯ, 14 des. ⲙ̀ⲡⲁⲕⲱϯ; die 5, Ieremias propheta, Ps. 104, 15; die 6, Apa Isaac Tiphrensis, Ps. 127, 2; die 11, Theoclia uxor (ⲧⲥⲓⲙⲓ sic) Iusti, Ps. 127, 3 des. ⲡⲉⲕⲏⲓ; die 22, Iacobus Anatoleus, Ps. 31, 1; die 25, Coluthus vir Antinōe, Ps. 96, 11 « usque ad finem »; die 27, mors secunda Lazari et sabbato sancto, synaxis, Ps. 3, 6; sabbato sancto, vesp., synaxis, Ps. 3, 6; dominica prima Pentecostes, Ps. 97, 1 inc. ϩⲱⲥ des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅; sabbato ieiunii aestivi, Ps. 16, 1 inc. ϭⲓ̈ⲥⲙⲏ, des. ⲧⲁⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ; dominica prima ieiunii aestivi, Ps. 142, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ; [8] (ff. 55r, 56r.v) Mensis ba'ūnah: die 2, Iohannes Baptista, Ps. 138, 15 des. ⲡⲉⲧϩⲏⲡ; die 4, Apa Šenousi et Apa Arion, Ps. 38, 18 des. ⲁ ⲡ(ⲟ̅ⲥ̅); die 8, Apirōou et Athōm, viri ⟨ⲧⲁ⟩ⲥⲉⲙⲡⲟⲗⲓ (cf. Amélineau, *Géographie*, p. 415), Ps. 98, 6 des. ⲁ̀ⲁ̀ⲣⲟⲛ ϧⲉⲛ; die 10, Tapamounti, martyr, Ps. 148, 12 des. ϩⲁⲛⲁ̀ⲗⲱⲟⲩⲓ; die 14, Apa Kir et Phylea, viri ⲧⲓⲙⲓⲛ̀ϩⲱⲣ (Amélineau, *Géographie*, p. 113), Ps. 33, 9; die 15, Barnabas Apostolus, Ps. 67, 12, 13 des. ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; die 18, Theodorus episcopus Pentapoleos, Ps. 73, 19; die 20, Presbyter novus vir Kaš, Ps. 106, 32 des. ⲧⲉⲕⲕⲗⲏⲥ(ⲓⲁ); die 26, Iesus filius Nave, Ps. 104, 14; die 27, Thomas Šentelet, Ps. 5, 12 inc. ⲉⲩⲉϣⲟⲩϣⲟⲩ, 13 des.

ⲉⲡⲓⲑⲙⲏⲓ; [9] (ff. 56v-57v) Mensis abīb: die 2, Thaddaeus Apostolus, Ps. 39, 10 des. ⲛ̀ⲛⲁⲥⲫⲟⲧⲟⲩ; die 4, Simon Cleophae, Ps. 67, 12, 13 des. ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; die 9, Theodorus vir Babylōn, Ps. 15, 7; die 11, Abba Isaias anachoreta, Ps. 104, 14, des. ⲉ̀ϭⲓ̈ⲧⲟⲩ ⲛϫ(ⲟⲛⲥ); die 14, Apa Ethre martyr, Ps. 55, 11 inc. ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ; die 15, Cyriacus et Iulitta, mater eius, et Abba Ephrem, Ps. 79, 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ, 3 des. ⲙⲁⲛⲁⲥⲥⲏ, vel Ps. 59, 9 des. ⲧⲁⲁ̀ⲫⲉ; die 18, Iacobus frater Domini, Ps. 77, 5 des. ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅; die 22, Macarius, filius Basilidis, Ps. 127, 1 inc. ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ; die 28, Maria Magdalene, Ps. 89, 16; [10] (f. 57v) Mensis misrī: die 5, abba Ordimidoros, martyr, Ps. 45, 5; die 27, Samuel propheta, Ps. 98, 6. Codicem exscripsit Raph. Tuki in cod. Borgiano copt. 87, ff. 77-106v.

Ductus stilo sicco membranae impressi singulas definiunt scripturae lineas et margines. Codex complectitur quaterniones [ⲁ̅] – ⲅ̅ (ff. 1-24), ff. 5 fasciculi [ⲇ̅] (ff. 25-29), quaterniones ⲉ̅ – ⲍ̅ (ff. 30-53) et ff. 4 fasciculi octavi, quae sunt diversae scripturae (ff. 54-57); desiderantur ff. notae copticae, evanuerunt autem, glutinatoris cultro resectae, pleraeque notae fasciculorum; horum paginae extremae signantur, in summo ff. margine, ornamento coloribus rubro, viridi et croceo picto, et inscriptionibus ⲓ̅ⲩ̅, ⲭ̅ⲩ̅. Inter ff. 25 et 26 desiderantur ff. duo (cf. dicta de huius loci textus iactura); suspicamur desiderari insuper f. unum inter ff. 28 et 29, quum f. 28v, antiphonae Ps. 82 brevi tantum nota eaque manus alterius memorentur, et rubrica ⲡⲓⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲡ̅ⲅ̅, in imo f. 28v, alterius etiam videatur esse scripturae ac reliquae. Titulum codicis atque folii 1r marginem exteriorem decorant lineae inter se innexae rubri, viridis et crocei coloris; iisdem coloribus ornatae sunt litterae marginales maiores, minores minio tantum sunt tactae; punctis rubris signantur litterae ⲫ et ϧ necnon ductus super voces coarctatas, rubra sunt etiam interpunctionis signa; minio exaratae sunt rubricae et psalmorum inscriptiones, scriptura aliquantulum diversa a scriptura ipsius textus eademque qua integre exarata sunt ff. 54-57. In capite f. 50, leve ornamentum atramento delineatum. Scriptura textus ff. 1-53v similitudinem praebet cum cod. Vat. copt. 60³ (ff. 61 sqq.) cuius specimen vide ap. Hyvernat, *Album*, pl. XLIII; ubique in codice iam desideratur ductus super vocem coarctatam ⲫϯ. Posteriore manu, nec semper eadem, in mgg. additi sunt nonnulli versiculi, partim minio, partim atramento.

F. 55v, quod casu forsan vacuum remansit (inter antiphonas nempe diei 2ae et diei 4ae ba'ūnah) subscriptio: ⳨ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲥ̅ⲩ̅ (sic) ⲛⲉⲙ ⲡⲓ|ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉ̅ⲑ̅ ⲛ̀ⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟ(ⲥ) | ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲁ̀ⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓ|ⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀|ⲙⲟϥ ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ | ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩ|ⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲁⲣⲭⲏ | ⲙ̀ⲯⲁⲗⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧⲟⲩ | ⲛ̀ⲛⲓⲙⲟⲛⲁⲭ(ⲟⲥ) ⲙ̀ⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲉⲣⲧ (ⲧ suprascriptum in fine) | ⲟⲩⲟϥ ⲙ̀ⲯⲁⲗⲙⲱⲧ(ⲟⲥ) ϧⲉⲛ ⲧⲗⲁⲩⲣⲁ | ⲛⲉⲙ ϯⲉⲕ(ⲕ)ⲗ(ⲏⲥⲓⲁ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁ|ⲕⲁⲣⲓ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲡⲓⲥⲓⲁⲕⲥ (ⲥ ult. suprascr.) ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓ|ⲉ̀ⲣⲟⲯⲁⲗⲧⲏⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲥⲛⲏⲟⲩ ⲙ̀|ⲯⲁⲗⲙⲱⲧ(ⲟⲥ) ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲛⲟⲥⲁⲓⲣ ⳾ ⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲟ(ⲥ) ⳾ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲃⲟϩⲉⲓⲡ | ⲁⲩⲑⲁⲙⲓⲟϥ ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩϥⲓ ⲡⲉϥⲣⲱⲟⲩϣ | ⲉⲁⲩⲧⲏⲓϥ ⲛ̀ϯⲕⲁⲑⲉⲗⲣⲁ ⲉ̅ⲑ̅ ⲉⲩⲉⲣ|ⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲉ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ϧⲓⲥⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲟⲩⲟϩ (manus posterioris) | ϯϯϩⲟ ⲉ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ | ⲛ̀ⲧⲉϥⲉⲣⲡⲟⲩⲙⲉⲩⲓ ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲛⲁⲓ | ⲉⲁⲩⲥϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ ,ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅ ⲛⲛⲓ⳨

ⲙⲉⲛⲉⲛ|ⲥⲁ ⲡⲓⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲉⲡⲓⲥⲕⲟ|ⲡⲟ(ⲥ) ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓⲃ̅ⲧ̅ ⲛⲉⲙ ⲟⲩϫⲟⲥ (ⲟⲩ suprascriptum) ⲉⲣⲉ | ⲛⲓⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ϯⲟⲩⲃⲉ ⲛⲓⲡⲉⲣⲥⲓⲥ ϧⲉⲛ | ⲡⲧⲟⲗⲙⲁⲓⲥ ⲉ̀ⲕⲱϯ ⲉⲓⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ ⲫϯ ⲇⲉ ⲉϥ|ⲓⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲉϥⲟⲩⲱϣ ⲉ̀ⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟ(ⲥ). « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Trinitatis consubstantialis; hic est Deus nostrum Christianorum; adoramus Eum, glorificamus Eum. Factum est hoc exemplar huius parvi libri initiorum Psalterii cura monachorum Dei amantium, ... et cantorum in laura et ecclesia magni Abba Macarii patris diaconi (?) Ioseph hieropsaltis et fratrum eius cantorum patris Nosair et patris Stephani et patris Boheip; confecerunt illud et curam eius egerunt et dederunt illud cathedrae in memoriam sui et omnium qui ipsi vires impenderunt. Rogo omnes qui in hoc lecturi sunt ut recordetur eorum cum misericordia. Scriptum est anno 934 Martyrum, duobus annis et medio post obitum Patris nostri archiepiscopi abba Iohannis (scil. Iohannis VI; cf. A. Van Lantschoot, *Recueil des colophons des manuscrits chrétiens d'Egypte*, [*Bibliothèque du Muséon*, t. I, fasc. 2] Lovanii, 1929, p. 69), Graecis oppugnantibus Persas in Ptolemaide ad obsidendam Ierusalem; Deo propitio (litt. faciente suum beneplacitum) ut liberet mundum ». In laterculo anteriore interno: *Ass. 3, nov. 35.*

In dorso integumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt n. *35* et scuta Clementis XI et B. Pamphili card. bibliothecarii.

36 An. 1709 (= an. Mart. 1425, an. Heg. 1120, cf. f. 396), chart., mm. 215 × 157, ff. I, 396 + 44ª, linn. 19.

Psalmodia cum brevi Diaconali, bohairice et arabice, cum titulis et rubricis arabicis. De Psalmodia seu *Libro chorali*, qui, cum cantibus constet et precibus maxime in honorem B. M. V., non raro vocatur Theotokia, vide A. Mallon, *Les Théotokies*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, 1904, pp. 17 sqq.; de Lacy o' Leary, *The coptic Theotokia*, Lond., 1923, pp. IV, V; L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Eglise copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, pp. 260 sqq.; t. XXXVII, 1924, p. 229. Textus huc spectantes e variis codicibus ediderunt R. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ ⲛⲉⲙ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲁⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲭⲟⲓⲁⲕ *Liber Theotokiarum et ordo mensis Choiak*, Romae, 1764; id. ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉⲑ̅ⲩ̅... *Liber ministerii sacrorum mysteriorum...* Romae, 1763, pp. ⲫ̅ⲙ̅ⲑ̅ – ⲭ̅ⲁ̅; Cl. Labib, ⲡ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲇⲓⲁ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲉⲙⲣⲟⲙⲡⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲑⲁϣⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ϯⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ *Liber Psalmodiae sanctae per annum, sicut eam ordinaverunt patres Ecclesiae Aegyptiorum*, Heliopoli, 1908; id. ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲭⲟⲓⲁⲕ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ... *Liber Psalmodiae mensis Choiak sicut...*, Heliopoli, 1911; Philotheus al-Maqârî et Michael Ǧirǧis, كتاب الابصاليات والطروحات *Liber Psalliarum et canticorum*, Cahirae, 1913; Domadios al-Baramūsī ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲓⲛ-

ϯⲱⲟⲩ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲛⲓⲙ̅ⲣ̅ ⲛⲉⲙ ⲛⲏⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, *Liber sanctarum laudum Virginis, angelorum, apostolorum, martyrum et sanctorum*, Cahirae, 1922; de Lacy o' Leary, op. laud. Citamus prae caeteris opus editum a Cl. Labib an. 1908, reliqua tantum pro partibus quae ibidem desiderantur aut cum eodem minus consentiunt (Labib, absque anni mentione = edit. an. 1908). Prae carentia vocabulorum quae sensui liturgico vocum ⲗⲱⲃϣ et طرح apte respondeant (cf. Villecourt, op. laud. pp. 267, 268), easdem « Lōbš « et « Ṭarḥ » transcribimus.

I (ff. 3-387). Psalmodia, praemissa inscriptione: نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ ابصلمدية يجب قراتها فى شهر كيهك « Deo iuvante (qui exaltetur!) eiusque auxilii beneficio scribere aggredimur Psalmodiam legendam mense kīhak ».

1 (ff. 3-11). Preces praeviae. [1] (ff. 3-6) ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « In nomine Patris » cum ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲉⲧⲣⲓ (sic), Oratione Dominica, et Oratione gratiarum actionis ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agamus » (ut ap. Labib, pp. ⲅ̅ - ⲓ̅); [2] (ff. 6-8) sub rubrica « Dicitur in precibus matutinis », inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ « Venite adoremus » (Labib, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲋ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲁ̅; in cod. Vat. deest versio arabica); [3] (f. 8r.v) ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲱ̀ ⲑⲉⲟⲥ... ⲇⲟⲝⲁ (Labib, pp. ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲕ̅ⲋ̅); [4] (ff. 8v-10v) Ps. 50 (Labib, pp. ⲓ̅ - ⲓ̅ⲉ̅); [5] (ff. 11r.v) hymnus dicendus summo mane, hora tertia diei, hora sexta, hora nona, hora vespertina ac somni et hora mediae noctis, inc.: ϯⲛⲁⲧⲏⲓϥ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Induam Christum »; des.: ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲉⲃⲟⲗ « ut dimittat peccata nostra » (deest versio arabica).

2 (ff. 12-14v) Psallia dicenda vespere in dominicis mensie kīhak, Batos: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ « Venite omnes cum gaudio »; des.: ⲁϥϯⲕⲁⲣⲡⲟⲥ. ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲁⲛϣⲁⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ « dedit fructum. Si cantaverimus » (absque versione arabica).

3 (ff. 15-26v) Oratio pro media nocte et cantus. [1] (ff. 15-17v) Oratio: ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛⲓϣⲏⲣⲓ « Surgite filii »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲣⲉ ⲣⲱⲓ ϫⲱ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲥ̀ⲙⲟⲩ· ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫϯ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⟨ⲛ⟩ⲛⲁⲓ « et os meum loquetur benedictionem tuam; miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam » (Labib, pp. ⲓ̅ⲉ̅ - ⲕ̅ⲁ̅, in paucis discrepat initio et in fine); [2] (ff. 17v-26v) cantus pro media nocte (hic, f. 18, sub titulo ⲏ̀ⲭⲟⲥ, لحن, addito in mg. وهو الهوس « et ipse est hūs [ϩⲱⲥ = cantus] »; cod. Vat. copt. 38, f. 14v: ϩⲱⲥ, هوس; cod. Vat. copt. 39, f. 131v: هوس; quae leguntur in cod. Pierpont Morgan, M. 574, f. 65, sub titulo: ⲛⲁⲓ

ⲛⲉ ⲛⲉϩⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲩϣⲏ diversae prorsus sunt indolis); f. 17^{v}, monitum arabicum de psalterii pericopis proprio tono cantandis, in officio mediae noctis; ff. 18-26, pericopae psalmorum (cum quadam discrepantia leguntur apud Labib, 1911, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ et apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲅ̅ - ⲫ̅ⲝ̅ⲁ̅; hic psalterii pericoparum seriem in plures dividit sectiones quarum tituli sunt: pro dominicis et in mense kīhak, pro Virgine, pro angelis, pro apostolis, pro martyribus et omnibus sanctis, pro patriarchis): Ps. 95, 1 ϩⲱⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ, add. ⲁⲗⲗⲓⲗⲟⲩⲓⲁ̀; item, post reliquas sectiones (numeratio psalmorum arabica, passim in mg. minio apposita, non semper genuinis psalmorum numeris respondet); Ps. 33, 2-4; Ps. 67, 14 ϩⲁⲛⲧⲉⲛϩ - 15; Ps. 67, 16, 17; Ps. 86, 1 ⲛⲉϥⲥⲉⲛϯ - 3; Ps. 47, 2, 3; Ps. 44, 10 ⲁⲥⲟ̀ϩⲓ; Ps. 44, 11, 12 des. ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅; Ps. 44, 14-16; Ps. 86, 5; Ps. 33, 8, 9; Ps. 137, 1 ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ, 2 des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 103, 4, 3 ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱ; Ps. 148, 2, 1 ⲥ̀ⲙⲟⲩ; Ps. 79, 2 ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ, 3; Ps. 17, 10-12 des. ⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ; Ps. 18, 5; Ps. 67, 12, 13 des. ⲡⲉ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; Ps. 28, 11; Ps. 18, 2-5; Ps. 96, 11, 12; Ps. 90, 13, 14 des. ϯⲛⲁⲛⲁϩⲙⲉϥ; Ps. 44, 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ; Ps. 85, 2 ⲛⲟϩⲉⲙ, 4; Ps. 36, 39, 40 des. ⲛⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ; Ps. 96, 1 ⲁ̀ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, 2; Ps. 91, 13, 14; Ps. 67, 4; Ps. 33, 18, 19; Ps. 33, 20, 21; Ps. 115, 15-17 (graece 6-8) des. ⲛ̀ⲥ̀ⲙⲟⲩ; Ps. 36, 30, 31; Ps. 144, 10 ⲛⲓⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, 11 des. ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ, 19; Ps. 31, 11, 6 des. ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ; Ps. 66, 36; Ps. 106, 32; Ps. 106, 41 ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 66, 2; Ps. 27, 9; Ps. 106, 43; in fine (f. 26$^{r.v}$): ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ... « benedic mihi... gloria Patri » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅), et nota arabica (f. 26^{v}): « et post ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ... dicet ⲉ̀ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, dein Psalliam ad Canticum Moysi Prophetae accommodatam ».

4 (ff. 27-29) Psallia ad ⲧⲟⲧⲉ ⲁϥϩⲟⲥ (sic) « tunc cantavit » (i. e., Canticum Moysi seu canticum primum), Adam, inc.: ⲁ̀ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲣⲟⲣⲟ (sic) « Dominus regnavit »; des.: ⲡⲓϩⲏⲕⲓ· ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛⲓⲕⲱϯⲙⲟⲥ... « pauper servus tuus Nicodemus », etc. ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, p. ⲥ̅ⲝ̅ⲍ̅ (pro ⲥ̅ⲟ̅ⲍ̅) qui tamen pro ⲛⲓⲕⲱϯⲙⲟⲥ habet ⲡⲓⲉⲗⲁϫⲓⲥⲧⲟⲥ « minimus ».

5 (ff. 30-34) Primus cantus (ϩⲱⲥ), canticum (ϩⲱⲇⲏ) Moysi Prophetae, Exod. 15, 1-21 des.: ⲁϥϭⲓⲱⲟⲩ.

6 (f. 34$^{r.v}$) Psallia Moysi, Adam: ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ « Scissione » (Labib, pp. ⲗ̅ⲍ̅, ⲗ̅ⲏ̅).

7 (f. 35$^{r.v}$) Lōbš (de hac voce, v. de Lacy o' Leary, op. laud., p. IV, lin. 12) legendum mense kīhak post ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ, inc.: ⲟⲩϣ̀ⲃⲱⲧ « Virgam »; des.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲱ̀ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « adoramus te, o

Christe » (Tuki, ⲡⲓⲭⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲍ̅ pro ⲥ̅ⲟ̅ⲍ̅ sq., qui tamen commata quintum et sextum invertit ac desinit post ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ).

8 (f. 36) Ṭarḥ primi Cantici, Adam, bohairice tantum: ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ « Dixit Dominus Moysi »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕϣⲟⲩⲃⲟⲩ « secundum aridam tuam » (Labib, 1911, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅, vers. 1 et 2); sequitur interpretatio seu commentarius arabice, inc.: قال الرب لموسى مد عصاك « Dixit Dominus Moysi: ' Extende virgam tuam ' »; des.: ينعم الرب علينا بغفران خطايانا « tribuat Dominus nobis veniam peccatorum nostrorum ».

9 (ff. 36ᵛ-40) Sub invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله, Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Domine Iesu », Adam (ad theotokiam feriae II; de Lacy o' Leary, op. laud., p. v), inc.: ⲁ ⲛⲓⲁ̀ⲛⲁⲛϣⲟ ⲛ̀ϣⲟ « Millia millium » (Labib, pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲑ̅).

10 (ff. 40ᵛ-42) Psallia ad theotokiam feriae II, Adam: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Venite omnes hodie » (Tuki, op. laud., pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅ pro ⲥ̅ⲟ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲁ̅).

11 (ff. 43-46ᵛ) Theotokia feriae II, Adam: ⲁⲇⲁⲙ ⲉ̀ⲧⲓ ⲉϥⲟⲓ « Adam quum adhuc esset » (Labib, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲁ̅).

12 (ff. 46ᵛ-47ᵛ) ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ « Lingua enim mea »; des.: ⲛ̀ⲛⲏ (pro ⲛ̀ⲑⲏ) ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « sanctae Mariae » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲅ̅, sub titulo ⲗⲱⲃϣ ⲁⲇⲁⲙ; add. pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲅ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲇ̅: ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ ...).

13 (ff. 47ᵛ-48ᵛ) Lōbš pro ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ (iuxta titulum arabicum), bohairice (inde a ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧⲥ ... لان من قبلها [f. 48] « nam vere ex ea ... », bohairice et arabice): ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉ̀ⲧⲁⲥⲥⲱⲣⲉⲙ « Omnis anima quae erravit »; des.: ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ محب البشر « hominum amatoris ».

14 (f. 48ᵛ) Ṭarḥ ad theotokiam feriae II, Adam, bohairice tantum: ⲁⲇⲁⲙ ⲡⲓϣⲱⲣⲡ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ « Adam primus homo »; des.: ⲉⲑⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ « ut gaudeant in ipso » (Labib, 1911, pp. ⲥ̅ϥ̅ⲃ̅ - ⲥ̅ϥ̅ⲅ̅, vers. 1, 2); sequitur (ff. 48ᵛ, 49) interpretatio arabica, inc.: ادم الرجل الاول وامنا حوى « Adam, primus homo, et mater nostra Eva; des. الليلويا كيرياليصون « alleluia, Kyrie eleison ».

15 (ff. 49ᵛ-51) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Adam (ad theotokiam feriae III): ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Veni ad nos hodie » (Labib, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲇ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅).

16 (ff. 51ᵛ-53) Sub invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله, Psallia ad theotokiam feriae III, Adam: ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ϯ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲉⲧⲁ̀ⲛⲟⲓⲁ̀ « Custodi me, Deus meus, da mihi contritionem »; des.: ⲙ̀ⲡⲉⲕ-

ⲃⲱⲕ ⲛⲓⲕⲟⲩⲇⲓⲙⲟⲥ· ϫⲉ ⲭⲉⲣⲉ... « servi tui Nicodemi, salve... » (cf. Tuki, pp. ⲥⲟⲁ̅, pro ⲥⲡⲁ̅ sq., qui tamen des. ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲡⲓⲉⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ... « servi tui minimi... »).

17 (ff. 54-59) Theotokia feriae III, Adam: ⲡⲓⲭⲗⲟⲙ « Corona » (Labib, pp. ⲣⲟⲍ̅ - ⲣⲡⲏ̅).

18 (f. 59r.v) ⲉⲣⲉ ⲁϣ ⲛ̀ⲗⲁⲥ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲝ ⲛⲁϣⲉⲣⲡⲓⲛⲟⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟ « Quaenam lingua carnalis poterit memoriam tui facere »; des. (f. 59v): ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲧⲙⲟⲛⲕ « sine intermissione » (absque titulo; Labib, pp. ⲣⲡⲏ̅, ⲣⲡⲑ̅, sub titulo: ⲡⲓⲗⲱⲃϣ ⲁⲇⲁⲙ; add., pp. ⲣⲡⲑ̅ – ⲣϥ̅: ⲉⲩⲉⲣⲣⲓⲡⲓⲍⲓⲛ...).

19 (ff. 60-61) Lōbš pro ⲉ̀ⲣⲉ ⲁϣ ⲛ̀ⲗⲁⲥ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲝ, bohairice (inde a ⲉⲩⲉⲣⲣⲓⲡⲓⲍⲓⲛ... يرفرفون [f. 61] « ventilantes », bohairice et arabice), inc.: ϫⲉ ϯⲛⲁⲭⲁⲣⲟⲓ ⲁⲛ « Non tacebo »; des.: ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ عند محب البشر « hominum amatoris ».

20 (f. 61) Ṭarḥ ad theotokiam feriae III, Adam, bohairice tantum: ⲡⲓⲭⲗⲟⲙ « Corona »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡ̀ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « secundum verbum Angeli » (Labib, 1911, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅, vers. 1, 2); sequitur (f. 61v) interpretatio arabica, inc.: الاكليل فخرنا نحن المسيحيين « Corona gloriae nostrae, nostrum christianorum »; des.: لكي ينعم لنا بغفران خطايانا ولربنا له المجد « ut tribuat nobis veniam peccatorum nostrorum, et Domino nostro ei sit gloria ».

21 (ff. 62-64) Psallia ad canticum secundum, Adam, bohairice tantum: ⲁⲣⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Largire nobis, Domine noster »; des.: ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϩⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ (ⲱ corr. ex ⲟ) ⲛ̀ⲛⲉⲛⲛⲉ̀ⲃⲓ⟨ⲏⲛ⟩ (vel ⟨ⲁⲓⲕ⟩) ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲁⲓϣⲁⲛ « ego miser inter humiles pauperes (vel « servos pauperes »); caeterum si ego ».

22 (ff. 65-67) Cantus (ϩⲱⲥ) secundus David, tonus Adam, Ps. 135.

23 (f. 67r.v) Psallia David (ⲯⲁⲗⲓ ⲇⲁⲩⲓⲇ): ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Confiteamur Christo »; des.: ⲡⲉϥⲛⲁⲓ ϣⲟⲡ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ « misericordia eius est in aeternum » (Labib, pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲋ̅, sub titulo ⲯⲁⲗⲓ ⲁⲇⲁⲙ; add. pp. ⲙ̅ⲋ̅, ⲙ̅ⲍ̅: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ...).

24 (f. 68r.v) Lōbš pro ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, bohairice (inde a ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... بصلوات [f. 68v] « per preces », bohairice et arabice), inc.: ⲁ̀⟨ⲓ⟩ⲛⲁⲟⲩⲱⲛ ⲣⲱⲓ « Aperiam os meum »; des.: ⲡⲓⲭⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ· ⲕ|ⲥ|ⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ بغفران خطايانا تباركت « remissionem peccatorum nostrorum; tu benedictus ».

25 (f. 69) Ṭarḥ ad Canticum secundum, Adam, bohairice tantum: ⲙⲁⲣⲉⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ « Psallemus », des.: ϫⲉ ⲟ⟨ⲩ⟩ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ ⲡⲉ « quoniam bonus est » (Labib, 1911, pp. ⲧⲝⲏ, ⲧⲝⲑ, vers. 1, 2); sequitur (f. 69r.v) interpretatio arabica, inc.: فلنرتل مع داود النبى « Cantemus cum David propheta »; des.: بصلوات داود النبى المرتل ينعم لنا الرب بغفران خطايانا « per preces David prophetae, psalmistae, tribuat nobis Dominus veniam peccatorum nostrorum ».

26 (ff. 70-72) Sub invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله, Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, inc.: ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ, « Laetentur, exultent »; des.: ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ « animabus nostris » (Labib, pp. ⲣ̅ϥ̅ - ⲣ̅ϥ̅ⲗ̅, qui add. p. ⲣ̅ϥ̅ⲗ̅, ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ ...).

27 (ff. 72v-75) Psallia ad theotokiam feriae IV, Batos, bohairice tantum: ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « Speravi in te »; des.: ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓⲕⲉⲣⲙⲓ ⲛⲓⲕⲟⲇⲓⲙⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲡ̀ⲥⲉⲡⲓ ... « ego cinis, Nicodemus, et reliqui ... (cf. Tuki, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲍ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ pro ⲥ̅ⲡ̅ⲍ̅ - ϥ̅ⲡ̅, qui des.: ⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲡⲓⲉⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲡⲥⲉⲡⲓ ... « salva servum tuum minimum et reliquos ... »).

28 (ff. 76-81v) Theotokia feriae IV, Batos: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Ordines omnes » (Labib, pp. ⲣ̅ϥ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲉ̅).

29 (ff. 81v-82v) ⲓⲉⲍⲉⲕⲓⲏⲗ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Ezechiel propheta » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲑ̅, sub titulo ⲡⲓⲗⲱⲃϣ ⲃⲁⲧⲟⲥ).

30 (f. 82v) Ṭarḥ dicendum mense kīhak, post ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ, Batos, bohairice tantum: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ « Ordines »; des.: ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ ⲛ̀ⲛⲓⲉ̀ⲱⲛ « conditoris saeculorum » (Labib, 1911, pp. ⲩ̅ⲓ̅ⲍ̅ - ⲩ̅ⲓ̅ⲏ̅, vers. 1, 2); sequitur (f. 83) interpretatio arabica, inc.: كل الطغمات السمائية « Omnes ordines (τάγμα) caelestes »; des.: عند ابنك الحبيب لكى ينعم لنا بغفران خطايانا امين « ad Filium tuum dilectum ut tribuat nobis veniam delictorum nostrorum. Amen ».

31 (ff. 83v-85) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, inc.: ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲅⲁⲣ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲁϯ « Caeterum enim, o dilecti mei »; des.: ⲉ̀ⲣ ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ « fac misericordiam animabus nostris » (Labib, pp. ⲥ̅ⲑ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲃ̅, qui desin. ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ).

32 (f. 85v-88) Psallia ad theotokiam feriae V, Batos, bohairice tantum: ⲁ̀ ⲫϯ ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ « Deus dixit Moysi »; des.: ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ... ϣⲉ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ· ⲉ̀ϣⲱⲡ ... » o Domine noster misericors ... usque in aeternum. Amen. Si ... ».

33 (ff. 89-98) Theotokia feriae V, Batos: ⲡⲓⲃⲁⲧⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Rubus quem vidit Moyses » (Labib, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅).

34 (ff. 98-99ᵛ) ⲫϯ ⲡⲓⲁⲧϣⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Deus invisibilis » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲃ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲇ̅, sub titulo: ⲡⲓⲗⲱⲃϣ ⲃⲁⲧⲟⲥ; hic pro ⲧⲉⲛϯϩⲟ... ⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « oramus... remitte nobis peccata nostra », quo des. codex f. 99ᵛ, habet ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ... ⲱ̀ ϯⲡ̀ⲣⲟⲥⲧⲁⲧⲏⲥ « Salve... o patrona ».

35 (ff. 99ᵛ, 100) Ṭarḥ dicendum post ⲡⲓⲃⲁⲧⲟⲥ, Batos, bohairice tantum: ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ; des.: ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲛ̀ⲑⲩⲡⲟⲥ « ipse est typus » (Labib, 1911, p. ⲩ̅ⲟ̅ⲉ̅, vers. 1, 2); sequitur (f. 100ʳ·ᵛ) interpretatio arabica, inc.: موسى رئيس الانبياء « Moyses archipropheta »; des.: ان الله يقيم لكم نبيا من اخوتكم مثلى فاسمعوا له والمجد لله دائما « ut Deus suscitet vobis prophetam ex fratribus vestris similem mei et audietis ipsum (cf. Deut. XVIII, 15). Et Deo gloria in perpetuum ».

36 (ff. 101-103) Psallia ad canticum tertium, Adam, bohairice tantum: ⲁⲕϣⲉⲡϧⲓⲥⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ « Curam habuisti mei »; des.: ⲉⲛ ⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲩ ⲧ̀ⲣⲓⲫⲓⲥ· ⲗⲱⲓⲡⲟⲛ ⲁⲓϣⲁⲛⲑⲟⲩϯ (sic) « in paradiso voluptatis; caeterum si congregati fuerimus ».

37 (ff. 104-106ᵛ) Cantus (ϩⲱⲥ) tertius sanctorum puerorum Batos, Dan. 3, 52-88 des. ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ, 90.

38 (ff. 106ᵛ-107ᵛ) Sectio graeca dicenda pro tribus pueris sanctis (sic titulus arabicus). [1] (ff. 106ᵛ, 107) pars graeca, inc.: ⲧⲉⲛ ⲉⲛⲱ̀ⲑⲏⲛ ⲛ̀ⲑⲩⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲕⲁⲓ (*τὴν ἄνωθεν θυσίαν καὶ*); [2] (f. 107ʳ·ᵛ) pars bohairica, hellenismis mixta, inc.: ⲉⲩⲗⲉⲅⲟⲛⲑⲁ ⲑⲟⲛ ⲕ̅ⲛ̅· ⲛ̀ⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲅ̅ ⲉⲩϩⲁⲛ ⲑⲙⲉϯ ⲛ̀ϯϩⲣⲟ « Benedicentes Dominum illi tres, in medio camini »; textum minus corruptum v. apud Labib, pp. ⲋ̅ⲉ̅ - ⲋ̅ⲋ̅, cuius pars bohairica inc.: ⲉⲩⲗⲟⲅⲟⲩⲛ ⲧⲟⲛ ⲕⲩⲣⲓⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲅ̅ ⲉⲩϧⲉⲛ· ⲑⲙⲏϯ ⲛ̀ϯϩⲣⲱ; v. etiam Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅, pro ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅, sq.

39 (ff. 108-110ᵛ) Psallia dicenda ad canticum tertium, seu trium puerorum, Batos: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲁϣϥ « Psallite ei qui crucifixus est » (Labib, pp. ⲛ̅ⲋ̅ - ⲋ̅ⲇ̅, Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅, pro ⲥ̅ϥ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅; hic, in fine, pro ⲡⲧⲱⲭⲟⲥ ⲥⲁⲣⲕⲓⲥ « pauper Sarkis » quod habent codex et Labib, scribit ⲡⲧⲱⲭⲟⲥ ⲡⲓⲉⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ).

40 (ff. 111-112) Psallia trium puerorum, Batos, inc.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ « Sequimur te » (Labib, pp. ⲋ̅ⲋ̅ - ⲋ̅ⲑ̅).

41 (ff. 112-119) In Virginem, angelos, martyres et sanctos: ⲁⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ « Intercede pro nobis ». Eamdem orationem habet Labib, pp. ⲋ̅ⲑ̅ - ⲡ̅ⲅ̅; ab ipsa tamen codex non raro recedit, non

tantum in exscribendis mendose angelorum et sanctorum nominibus, sed in eorumdem texenda serie; hic enim post **ⲥⲟⲩⲣⲓⲏⲗ** om. **ⲥⲉⲗⲁⲕⲓⲏⲗ**... **ⲛⲓⲥⲉⲣⲁⲫⲓⲙ**; post **ⲓⲉⲣⲉⲙⲓⲁⲥ**, om. **ⲓⲱⲃ** et **ⲛⲱⲉ**; **ⲓⲥⲓⲇⲱⲣⲟⲥ**, **ⲡⲁⲛⲧⲉⲗⲉⲟⲛ**, **ⲥⲟⲫⲓⲁ**, **ⲉⲩⲫⲟⲙⲓⲁ** ponit post **ⲥⲓⲙⲉⲟⲛ** (Labib, p. ⲟ̅ⲍ̅, post **ⲡⲓⲫⲁⲙⲱⲛ**); pro **ⲕⲗⲟϫ** scribit **ⲡ̀ϫⲟⲗ**; ff. 115 sq., post **ⲕⲁⲩ** add. **ⲕⲟⲗⲗⲟⲑⲟⲥ**, **ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ**, **ⲡⲓⲫⲁⲙⲟⲛ**, **ⲟⲩⲗⲁⲙⲡⲓⲟⲥ**, **ⲡⲁϫⲟⲥ** (**ϫ** corr. e **ⲧ**) **ⲛⲉⲙ ⲕⲁⲥⲓⲉ̀ ⲧⲉϥⲙⲁⲩ**, **ⲕⲓⲣⲓⲕⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲓⲱⲗⲓⲑⲁ**, **ⲁ̀ⲙⲟⲩⲛⲟⲥ ⲡ̀ϫⲟⲗ**, **ⲡ̀ϫⲟⲗ**, **ⲕⲁⲩ** (iterum), **ⲇⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲥⲕⲗⲁⲡⲓⲟⲥ**, **ⲁⲡⲉϩⲫⲉⲃⲉⲩ ⲛⲉⲙ ⲁ̀ⲡⲁ ⲃⲉⲛⲓⲛ**, **ⲁⲕⲕⲟⲣⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲫⲓⲗⲓⲙⲟⲛ**, **ⲓⲥⲓⲧⲉⲣⲟⲥ**, **ⲥⲁⲓⲛⲁ**, **ⲡⲁϧⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲇⲁⲗⲟϣⲉⲙ**; inde autem ab **ⲁ̀ⲡⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲡⲓⲛⲉⲙϩⲁⲛⲕ̀ⲣⲓⲁ** (sic; ar.: الهرقلى, cf. **ⲡⲓⲣⲉⲙϩⲁⲣⲁⲕⲗⲓⲁ**, Labib, p. ⲟ̅ⲍ̅) eadem fere exhibet nomina ac Labib, licet non eodem semper ordine; post **ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲓⲣⲟⲩ⳩** om. **ⲛⲓⲃⲉⲣⲓ**... **ⲁⲣⲥⲉⲛⲓⲟⲥ**; pro **ⲁⲃⲃⲁ ϩⲁⲗⲓⲗ**, habet **ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲓⲡⲉ** (ar.: حديد) et post **ⲡⲁⲣⲥⲟⲩⲙⲁ**, om. **ⲧⲉϫⲓ**; in fine, pro **ⲁⲃⲃⲁ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ**, habet **ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅** et add. **ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ**; longius adhuc a textu codicis recedit Tuki, pp. ⲗ̅ⲏ̅ – ⲙ̅ⲉ̅.

42 (ff. 119r.v) Ṭarḥ cantici tertii, dicendum in fine cantici, Batos, bohairice tantum: **ⲁϥⲧⲁϩⲟ ⲛ̀ϩⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ** « Posuit statuam auream »; des.: **ⲙⲁϩⲑⲏⲧⲉⲛ ⲉ̀ⲛⲁⲥⲁϫⲓ** « attendite verbis meis » (Labib, 1911, pp. ⲫ̅ⲓ̅ⲍ̅ – ⲫ̅ⲓ̅ⲏ̅, vers. 1, 2); sequitur (ff. 119v, 120) interpretatio arabica, inc.: اقام بختنصر الملك « Erexit rex Nabuchodonosor »; des.: اطلبوا من الرب ... سدراك ميصاك وابداناغوا ليغفر لنا الرب خطايانا « rogate Dominum... Sedrak, Misak, Abdenago, ut dimittat nobis Dominus peccata nostra ».

43 (ff. 120v-122) Psallia ad **ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅**, Batos, inc.: **ⲁⲗⲏⲑⲟⲥ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϯ ⲙⲡⲁⲟⲩⲟⲓ** « Vere enim accessi » (Labib, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅).

44 (ff. 122v-123v) Psallia pro theotokia feriae V, Batos, bohairice tantum: **ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ** « Equidem pauper peccator » (Tuki, pp. ⲥ̅ϥ̅ – ⲥ̅ϥ̅ⲃ̅, pro ⲧ̅ – ⲧ̅ⲃ̅).

45 (ff. 125-128) Theotokia feriae VI, Batos: **ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ** « Benedicta » (Labib, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅ – ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅).

46 (ff. 128-130) **ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲛⲓⲙ** « Quam vocabo te » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲙ̅ⲑ̅, sub titulo **ⲡⲓⲗⲱⲃϣ ⲃⲁⲧⲟⲥ**).

47 (ff. 130-131) Lōbš pro **ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ**, inc.: **ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲛⲓⲙ** بمن ادعوك ايتها « Quam te vocabo »; des.: **ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ· ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲁ̀ⲣⲓ ⲡⲉⲛⲙⲉⲩⲓ** السلام لك ايتها العذرى نسال ان تذكرينا « salve, o Virgo, oramus te, miserere nostri ».

48 (ff. 131$^{r.v}$) Ṭarḥ dicendum post ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, Batos, bohairice tantum: ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedicta »; des.: ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡ̀ϣⲟⲩϣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲅⲉⲛⲟⲥ· ⲁ̀ⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓⲭ̀ⲣⲉⲥⲑⲓⲁⲛⲟⲥ « tu es gloria generis nostri, nostrum christianorum » (Labib, 1911, p. ⲭ̅ⲙ̅ⲅ̅); sequitur (ff. 131^{v}, 132) interpretatio arabica, inc.: مباركة انتى فى النساء « Benedicta tu inter mulieres »; des.: وصعد الى السموات كما فى الكتب المقدسة ان يغفر لنا خطايانا له المجد دائما « et ascendit in caelos uti (scriptum est) in libris sanctis, ut tribuat nobis veniam peccatorum nostrorum. Ei sit gloria in perpetuum ».

49 (ff. 132^{v}-134^{v}) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, inc.: ⲁϥϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩ-ⲛⲟϥ « Dedit laetitiam » (Labib, pp. ⲥ̅ⲛ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅).

50 (ff. 135-137) Psallia ad theotokiam feriae V (lege: sabbati), Batos, bohairice tantum: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩϭⲓ̀ϣϣⲱⲟⲩ « Venite omnes cum desiderio » (Tuki, pp. ⲥ̅ϥ̅ⲅ̅, pro ⲧ̅ⲅ̅, sqq.).

51 (ff. 138$^{r.v}$) Theotokia sabbati, Batos (i. e. theotokiae sabbati sectio I, vide infra; cf. Labib, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅), inc.: ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ « Immaculata ».

52 (ff. 138^{v}-141^{v}) Sectio I interpretationum (theotokiae sabbati). [1] (ff. 138^{v}-139^{v}) ⲥⲩⲛⲗⲟⲝⲁⲥⲑⲱⲙⲉⲛ ⲏ̀ⲙⲉⲣⲁⲛ ⲉⲑⲃⲏϯ « Simul gloriamur hodie propter te » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲙ̅, sub titulo ⲛⲓⲃⲱⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ ⲛ̀ⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ « Interpretationes theotokiae sabbati »); [2] (ff. 139^{v}, 140) ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ ⲛ̀ⲥⲉⲙⲛⲉ ⲱ̀ ⲑⲏ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ « Immaculata venerabilis, o sancta »; des.: ϣⲉⲛⲧⲉϥⲥⲱⲧⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ, « si redimat nos in peccatis nostris », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲙ̅, ⲙ̅ⲁ̅, in pluribus discrepat); [3] (ff. 140-141) ⲁⲓⲛⲁ-ϩⲱⲥ ⲛⲁⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Cantabo tibi Domine », bohairice tantum (monet rubrica arabica singulorum versiculorum partem alteram esse repetendam; cf. de Lacy o' Leary, op. laud., p. x: « the Repeater »; [4] (f. 141$^{r.v}$) ⲓⲥϫⲉⲛ ϣⲱⲣⲡ « A mane », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲙ̅); [5] (f. 141^{v}) sectio I interpretationis arabicae, inc.: من هى تدعى الغير دنسة « Quae est ista quae vocatur ' sine macula ' » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲃ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅, Labib, 1911, p. ⲙ̅ⲗ̅).

53 (ff. 141^{v}, 142) Sectio II theotokiae, inc.: ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « Beatam dicimus tuam magnitudinem, o virgo » (Labib, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅).

54 (ff. 142-144^{v}) Sectio II interpretationum. [1] (ff. 142-143) ⲁ̀ ⲫϯ ⲟⲩⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲡⲉϥⲙⲁⲩⲁⲧϥ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ « Misit Deus unicum suum Verbum » (Labib, 1911, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – ⲛ̅ⲁ̅); [2] (f. 143$^{r.v}$) ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲱ̀ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Beatam dicimus tuum magnitudinem, o

Maria », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲛ̅ⲉ̅, ⲛ̅ⲉ̅); [3] (ff. 143ᵛ, 144) ⲃⲱⲣⲡ ⲛⲏⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « Mitte mihi misericordiam tuam magnam », bohairice tantum; repetitur versiculorum pars altera (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲇ̅); [4] (f. 144ʳ·ᵛ) ⲱ̀⟨ⲟⲩ⟩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛⲉⲙ ⲧⲁⲓⲟ̀ « Gloria omnis et honor », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅); [5] (f. 144ᵛ) sectio II interpretationis arabicae, inc.: انا افتح فاي بالامثال « Ego aperiam os meum in parabolis » (Tuki, p. ⲧ̅ⲃ̅ⲇ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅).

55 (f. 145) Sectio III theotokiae, inc.: ϩⲱⲥ ⲙⲁⲛϣⲉⲗⲏⲧ ⲛ̀ⲁⲧⲧⲁⲕⲟ, « Sicut thalamus incorruptibilis » (Labib, p. ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅).

56 (ff. 145-147ᵛ) Sectio III interpretationum. [1] (f. 145) ⲣⲁⲙⲁ (lege ϩⲁⲣⲙⲁ) ⲫϯ ⲛ̀ⲑⲟ, « Currus Dei es tu » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅); [2] (f. 146ʳ·ᵛ) ϩⲱⲥ ⲙⲁⲛϣⲉⲗⲏⲧ « Sicut thalamus », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲍ̅ⲑ̅, ⲟ̅, in pluribus discrepat); [3] (ff. 146ᵛ, 147) ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲱ̀ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Tu enim misericors es, o Domine », bohairice tantum; repetitur versiculorum pars altera (Tuki, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅); [4] (f. 147ᵛ) ⲁⲗⲓⲑⲟⲥ ⲧⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲓⲕⲉⲛⲟⲥ « Vere tu es idonea », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅); [5] (ff. 147ᵛ, 148) sectio III interpretationis arabicae, inc.: مثل عروس بغير فساد « Sicuti sponsa incorrupta » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲃ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅).

57 (f. 148ʳ·ᵛ) Sectio IV theotokiae, inc.: ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ « Tu enim es genus » (Labib, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲑ̅).

58 (ff. 148ᵛ-151) Sectio IV interpretationum. [1] (ff. 148ᵛ, 149) ⲕ̅ⲉ̅ ⲧⲓⲥ ⲟⲩⲙⲟⲓ ⲥⲓ ⲉⲛ ⲑⲉⲓⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓϭ̅ⲥ̅ⲉ̅ⲩ « Domine, quis similis tibi in diis et dominis » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅); [2] (ff. 149ᵛ, 150) ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ « Tu enim es genus », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲡ̅ⲃ̅ - ⲡ̅ⲇ̅); [3] (f. 150ʳ·ᵛ) ⲇⲉⲥⲡⲟⲧⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣϩⲉⲙⲓ « Domine, gubernator », bohairice tantum; repetitur versiculorum pars altera (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲑ̅); [4] (ff. 150ᵛ, 151) ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ « Tu enim es genus », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅); [5] (f. 151) sectio IV interpretationis arabicae, inc.: انتي هي الجنس المعروف « Tu es genus notum » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲅ̅).

59 (f. 151ᵛ) Sectio V theotokiae, inc.: ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲙ̀ⲫⲉ « Tu es secundum caelum » (Labib, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲝ̅).

60 (ff. 151ᵛ-154ᵛ) Sectio V interpretationum. [1] (ff. 151ᵛ-152ᵛ) ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯⲏ (ϯ cancellatum) ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲁⲛϣ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲓⲟϯ « En ecce Dominus qui nutrivit patres nostros » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲛ̅, inc.: ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲫⲏ...); [2] (ff. 152ᵛ, 153) ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲡ̀ⲣⲟ-

ⲥⲧⲁⲥⲓⲥ, « Tu es nobis protectio »; des.: ϧⲉⲛ ⲡⲕⲁϩⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲧⲉⲙⲟⲛ· ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲫϯ « in terra daemonum; propterea laudamus Deum », bohairice tantum; [3] (ff. 153-154) ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Propter nomen tuum, Domine », bohairice tantum; repetitur versiculorum pars altera (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲁ̅); [4] (f. 154) ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲉⲥϩⲱⲥ (pro ⲥⲉϩⲱⲥ) ⲉ̀ⲣⲟ « Coeli laudant te », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲛ̅, ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲥⲉϩⲱⲥ); [5] (f. 154r.v) sectio V interpretationis arabicae, inc.: السماء الثانية التي صارت « Caelum secundum quod fuit » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲅ̅).

61 (ff. 154v, 155) Sectio VI theotokiae, inc.: ϯⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ ⲑⲏ ⲉ-ⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ⟨ⲥ⟩ « Tabernaculum quod vocant » (Labib, pp. ⲥ̅ⲝ̅ – ⲥ̅ⲝ̅ⲃ̅, ϯⲕⲥⲏⲛⲏ... ⲉ̀ⲣⲟⲥ).

62 (ff. 155v-158) Sectio VI interpretationum. [1] (ff. 155v, 156) ⲥⲱⲙⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲓⲉ̀ⲧⲉⲛⲑⲏⲛⲟⲩ « Videte et considerate » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲁ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲃ̅); [2] (ff. 156v, 157) ϯⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ ⲑⲓ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲥ « Tabernaculum quod vocant », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲣ̅ⲓ̅ – ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, in pluribus discrepat); [3] (f. 157r.v) ⲍⲉⲱϣ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉ(lege ⲛⲁ)ⲡⲁⲣⲁⲡ̀ⲧⲱⲙⲁ « Creverunt peccata mea » bohairice tantum; repetitur pars altera versiculorum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅ pro ⲥ̅ⲛ̅ⲃ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲅ̅); [4] (ff. 157v, 158) ⲏ̀ⲗⲓⲏⲃ ⲛⲉⲙ ⲍⲱⲣⲁⲃⲁⲃⲉⲗ « Eliab et Zorobabel », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅ pro ⲥ̅ⲛ̅ⲃ̅: ⲉⲗⲓⲁⲃ ⲛⲉⲙ ⲃⲉⲗⲥⲉⲗⲉⲏⲗ; de Lacy o' Leary, p. 65, ⲏⲗⲓⲁⲃ ⲛⲉⲙ ⲍⲟⲣⲃⲉⲃⲉⲗ, Labib, 1911, p. ⲣ̅ⲉ̅, ⲏⲗⲓⲁⲃ ⲛⲉⲙ ⲍⲟⲣⲟⲃⲁⲗⲉⲗ); [5] (f. 158) sectio VI interpretationis arabicae, inc.: القبة واوانيها « Tabernaculum et vasa eius » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲅ̅).

63 (f. 158v) Sectio VII theotokiae, inc.: ⲁⲓⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲩ « Vocavi te matrem » (Labib, p. ⲥ̅ⲝ̅ⲃ̅).

64 (ff. 158v-161) Sectio VII interpretationum. [1] (ff. 158v-159v) ⲁ̀ⲣⲓⲝⲁⲧⲉ (ar.: ابتدوا) ⲛⲉⲙⲏⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Incipite mecum hodie » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲇ̅; Labib, 1911, p. ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅: ⲁⲣⲝⲁⲧⲉ); [2] (ff. 159v, 160) ⲁⲩ-ⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ, ϫⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲫϯ... ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲉ ⲑⲣⲉⲙⲓⲥⲓ « Vocaverunt te matrem Dei... postquam genuisti », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅; addit duos versiculos ante versiculum ultimum); [3] (f. 160, 160v) ⲏⲇⲉⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲛⲟⲃⲓ « Cognitio omnis peccatorum », bohairice tantum; repetitur pars altera versiculorum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲋ̅: ⲉⲓⲇⲏ-ⲥⲓⲥ); [4] (ff. 160v, 161) ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲫϯ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ « Vocant te matrem Dei, regis », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅); [5] (f. 161) sectio VII interpretationis arabicae, inc.: دعيتي ام الله الحي « Vocata es mater Dei vivi » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲇ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲇ̅).

65 (f. 161v) Sectio VIII theotokiae, inc.: ⲁⲣⲉⲧⲉⲛⲑⲱⲛϯ ⲉ̀ϯⲙⲟⲩⲕⲓ « Similis es scalae » (Labib, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲝ̅ⲇ̅).

66 (ff. 162-164v) Sectio VIII interpretationum. [1] (f. 162r.v) ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲓ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲉⲓ ⲓⲁⲕⲱⲃ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « Bene te vidit Iacob pater noster » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅: ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲉⲓⲇⲉⲛ ⲥⲉ); in rubrica arabica additur 'graece'; [2] (f. 162v-163v) ⲁ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲑⲟⲛϯ ⲉ̀ϯⲙⲟⲕⲓ « Similis es scalae », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲏ̅, quaedam omittit, in aliis saepe discrepat); [3] (ff. 163v, 164) ⲑⲉⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲕⲉⲧ ⲛ̀ⲥⲱⲕ « Deus, ne derelinquas me », bohairice tantum; repetitur pars altera versiculorum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅); [4] (f. 164r.v) ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲙⲟⲕⲓ ⲙ̀ⲙⲏⲓ « Maria, scala vera », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅); [5] (f. 164v) sectio VIII interpretationis arabicae, inc.: سلم راه الاب يعقوب « Scalam vidit pater Iacob » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲇ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲇ̅).

67 (ff. 164v, 165) Sectio IX theotokiae, inc.: ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « En ecce Dominus » (Labib, p. ⲥ̅ⲝ̅ⲇ̅).

68 (ff. 165-168v) Sectio IX interpretationum. [1] (ff. 165-166) ⲓⲥ ⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲏ ⲕⲉ ⲇⲓⲥⲓⲥ ⲉ̀ⲗⲓⲟⲥ من مشارق الشمس الى مغاربها « Ecce (ab) ortu et (usque ad) occasum solis » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲑ̅: ⲓⲥ ⲁⲡⲟ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲱⲛ ⲕⲁⲓ ⲇⲩⲥⲙⲱⲛ ⲏⲗⲓⲟⲩ; Labib, 1911, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅: ⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲏ ⲕⲉ ⲇⲩⲥⲓⲥ ⲏⲗⲓⲟⲩ); [2] (f. 166r.v) ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁϥⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏϯ « En ecce Dominus venit in te », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲣ̅ⲛ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, quaedam omittit, in reliquis saepe discrepat); [3] (f. 167r.v) ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲁ (lege ⲡⲉ) ⲡⲁⲃⲟⲏⲑⲟⲥ « Iesus Christus est auxiliator meus », bohairice tantum; repetitur pars altera versiculorum (Tuki, p. ⲥ̅ⲝ̅, in fine discrepat); [4] (f. 167v) ϩⲉⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲛⲉϫⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Ecce Dominus Deus in utero tuo et exivit », bohairice tantum (Tuki, p. ⲥ̅ⲛ̅ⲑ̅); [5] (f. 168r.v) sectio IX interpretationis arabicae, inc.: هوذا الرب اتا منك « Ecce Dominus exivit de te » (Tuki, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲇ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲇ̅).

69 (f. 168r.v) Psallia dicenda post psalmodiam copticam, Batos, arabice: امدح فى عذرى وبتول « Laudabo virginem et virginem »; des.: بصيح ونقول باعلا الاصوات « clamemus et dicamus voce altissima ».

70 (f. 169) Ṭarḥ ad theotokiam sabbati dicendum post ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ, Batos, inc.: ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ ⲡⲉ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅ « Immaculata est virgo »; des.: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϣⲟⲡ ⲛⲉⲙⲉ « Dominus est tecum » (Labib, 1911, pp. ϫ̅ⲡ̅ⲅ̅, ϫ̅ⲡ̅ⲇ̅, vers. 1, 2); sequitur (f. 169r.v) commentarius arabicus, inc.: الغير دنسة الهادية « Dux immaculata »; des.: لكي ينعم لنا بغفران خطايانا

امين الليلويا « ut tribuat nobis peccatorum nostrorum veniam. Amen; alleluia ».

71 (ff. 169v-171) ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲧⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ « Ave gratia plena » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅, sub titulo: ⲡⲓⲗⲱⲃϣ ⲃⲁⲧⲟⲥ).

72 (f. 171) Ṭarḥ ad ⲭⲉⲣⲉ primum, Batos: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅ « Ave o virgo »; des.: ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏϯ « ex te » (cf. Labib, 1911, p. ⲯ̅ⲅ̅; discrepat vers. 2); sequitur (f. 171r.v) interpretatio arabica, inc.: تعالوا ايها الشعب « Veni, o popule »; des.: والطمانينة الى الابد امين « et securitatem usque in aeternum. Amen ».

73 (ff. 172-173v) ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲧⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ « Ave gratia plena » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ – ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅, sub titulo: Lōbš 2 sabbati).

74 (f. 173v) Ṭarḥ ad ⲭⲉⲣⲉ secundum, Batos: ⲣⲁϣⲓ ⲑⲉⲗⲏⲗ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅. « Gaude, laetare, o Virgo », bohairice tantum; sequitur (f. 174) interpretatio arabica, inc.: فلنجتمع يا حباى بخوف « Congregemur, dilecti, cum verecundia »; des.: ونتال مغفرة خطايانا امين « et obtineamus veniam peccatorum nostrorum. Amen ».

75 (ff. 174v-177) Psallia ad ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅, Batos: ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲟⲃ ⲱ̀ ⲡⲓⲁ̀ⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ « Ego quidem, pauper, ultimus », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ϥ̅ⲉ̅, ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅ pro ⲧ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲑ̅, inc.: ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲉⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ).

76 (ff. 177-179) ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « O Domine noster Iesu Christe » (absque titulo; Labib, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲃ̅ – ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅, sub titulo: Conclusio theotokiarum Batos).

77 (f. 179) Ṭarḥ dicendum post ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅. ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ « Salve, o virgo, paradisus »; des.: ⲡⲓϣⲃⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲁϩϯ « sceptrum fidei », bohairice tantum »; sequitur (f. 179v) interpretatio arabica, inc.: اى انسان جسدانى على وجه الارض « Quisnam homo corporalis super faciem terrae »; des.: ليغفر لنا خطايانا « ut condonet nobis peccata nostra ».

78 (ff. 180-181v) Psallia ad canticum quartum, Adam: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛ̀ⲓⲁⲕⲱⲃ, « Cantate Dominum Deum Iacob », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅ – ⲧ̅ⲃ̅ pro ⲧ̅ⲑ̅ – ⲧ̅ⲓ̅ⲃ̅).

79 (ff. 182-186) Canticum quartum seu Canticum David, Ps. 148, Ps. 149 et Ps. 150.

80 (f. 186) Ṭarḥ dicendum post canticum quartum: ϭⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϫⲓϫ « Sumite manibus vestris », bohairice tantum (Labib, 1911,

p. ⲯⲛⲁ̅); sequitur (ff. 186$^{r.v}$) interpretatio arabica, inc.: خذوا بايديكم العشرة اوتار « Sumite manibus vestris decachordum »; des.: لكي ينعم بغفران خطايانا امين « ut tribuat veniam peccatorum nostrorum. Amen ».

81 (ff. 187-188^{v}) Psallia ad theotokiam diei 1 (dominicae), Adam: ⲁⲓⲛⲁϩⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϫⲟⲙ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ « Laudabo cum virtute Dominum », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ϣⲕⲉ̅ - ϣⲕⲑ̅, in multis discrepat).

82 (ff. 189-191) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, Adam, inc.: ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱⲕ « Quaesivi te » (Labib, pp. ϥⲏ̅ - ⲣ̅ⲅ̅).

83 (ff. 192-193^{v}) Theotokia dominicae, Adam (sectio I theotokiae dominicae), inc.: ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϯⲇⲓⲕⲉⲟⲥ « Vocant te iustam » (Labib, pp. ⲣ̅ⲇ̅ - ⲣ̅ⲍ̅).

84 (ff. 194-197) Sectio I interpretationum (theotokiae dominicae). [1] (ff. 194-195) ⲓⲥϫⲉ ⲁ̀ ⲫϯ ϭⲱ̀ⲣⲡ « Ex quo Deus revelavit » (Tuki, pp. ⲧ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲍ̅ pro ⲧ̅ⲓ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲓ̅ⲍ̅); [2] (f. 195$^{r.v}$) ϯⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲓⲕⲏ « Tabernaculum logicum »; des.: ⲧⲉⲛϯⲧⲁⲓⲟ̀ ⲛⲉ · ⲱ̀ ⲑⲏ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « honoramus te, o sancta Maria », bohairice tantum; [3] (ff. 195^{v}-197) ϧⲉⲛ ⲟⲩⲁⲣⲭⲏ ⲁ̀ⲫϯ (pro ⲁ ⲫϯ?) ϧⲉⲛ ϯⲅⲉⲛⲟⲩⲥⲓⲥ · ⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « In principio Deus, in Genesi, creavit »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « secundum magnam misericordiam tuam », bohairice tantum.

85 (f. 197$^{r.v}$) Evangelium I e s. Luca: Luc. 1, 46-50.

86 (ff. 197^{v}-198^{v}) ϯⲕⲩⲃⲱⲧⲟⲥ ⲉⲥⲟϣϫ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ « Tabernaculum auro obductum » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲓ̅, sectio II theotokiae dominicae).

87 (ff. 199-201^{v}) Sectio II interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ (seu theotokiae dominicae; cf. rubrica arabica ff. 200 sqq. passim). [1] (ff. 199-200) ⲱ̀ ⲛⲁⲓ ⲩ̀ⲡⲟⲧⲓⲅⲙⲁ « O signa haec » (Tuki, pp. ⲧ̅ⲍ̅ pro ⲧ̅ⲓ̅ⲍ̅ sq.); [2] (f. 200) ϭⲓ̀ⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲕⲥ̀ⲙⲏ « Eleva vocem tuam »; des.: ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ · ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ « in cantibus hymnorum et », bohairice tantum; [3] (ff. 200-201) ⲉϥϯⲙⲏⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟ « Manifestans te »; des.: ⲧⲉϥⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ · ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϭⲓ̀ⲥⲓ ⲧⲉⲛϯϩⲓ (lege ϯϩⲟ, ut f. 214^{v}) ⲧⲉⲛⲧⲱ̀ « eius resurrectionem; propterea exaltamus, oramus, rogamus », bohairice tantum; [4] (f. 201$^{r.v}$) ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲉⲛⲁ̀ⲗⲓⲑⲓⲛⲟⲥ « Iesus Christus, Deus noster, verus noster »; des.: ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲙⲁⲩ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « cum matre eius Maria », bohairice tantum.

88 (ff. 201^{v}, 202) Evangelium II e s. Luca: Luc. 1, 51-55.

89 (ff. 202-203): ⲡⲓⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲧⲟⲩϩⲱⲃⲥ ⲙ̀ⲙⲟϥ · « Propitiatorium quod tegebatur » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲓ̅ - ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅, sectio III theotokiae dominicae).

90 (ff. 203-205v) Sectio III interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ. 1 (ff. 203-204) ⲁ̀ⲣⲉϣⲁⲛ ⲛⲓⲙⲉⲩⲓ « Si cogitationes » (Tuki, pp. ⲧⲑ pro ⲧⲓⲑ sq.); 2 (f. 204r.v) ϫⲱϣⲧ ⲉ̀ϫⲱⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Respice in me, Deus meus »; des.: ϯϣⲉⲣⲓ ⲛ̀ⲓⲱⲁⲕⲓⲙ· ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀· ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ· « filia Ioachim, in cantibus hymnorum et », bohairice tantum; 3 (ff. 204v, 205) ⲛⲓⲙⲩⲥⲑⲏⲣⲓⲟⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲇⲟⲝⲟⲛ « Mysteria mirabilia »; des.: ⲡⲟⲩⲣⲟⲩ ⲛⲉⲥⲃⲱⲛ· ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ· ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲧⲉⲛⲧⲱ « rex Hesebon; propterea exaltamus, rogamus, oramus », bohairice tantum; 4 (f. 205v) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲁ̀ⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲓ̀ⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « Venite, videte propitiatorium »; des.: ⲧⲉⲛϯⲓⲱ̀ (pro ⲱⲟⲩ) ⲛⲁϥ ϩⲱⲥ ⲛⲟⲩϯ· ⲧⲉⲛϯ « glorificamus eum ut Deum... », bohairice tantum.

91 (ff. 205v, 206) Evangelium III e s. Luca: Luc. 1, 68-72.

92 (ff. 206v, 207) ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ· ⲉⲧⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲙⲁⲛⲛⲁ ϩⲏⲡ ⲛ̀ϧⲣⲏⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲉϥⲙⲏϯ « Tu es urna aurea pura, in cuius medio absconditum est manna » (absque titulo; Labib, pp. ⲣⲓⲅ – ⲣⲓⲉ, sectio IV theotokiae dominicae).

93 (ff. 207v-210) Sectio IV interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ. 1 (ff. 207v-208v) ⲛⲓⲙⲏⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲛⲁϣⲱⲟⲩ « Portenta multa » (Tuki, pp. ⲧⲓⲁ pro ⲧⲕⲁ sq.); 2 (ff. 208v, 209) ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲓⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ (lege ⲛⲓⲓⲁⲣⲱⲟⲩ, cf. Ps. 136, 1) ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲩⲫⲱⲙⲓⲁ̀ ⲁⲩϩⲉⲙⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩ « Super flumina..., ibi sederunt »; des.: ⲱ ⲧⲣⲁϣⲓ ⲛ̀ⲓⲱⲁⲕⲓⲕ (sic) ⲡⲉⲣⲟⲩⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲛⲛⲁ ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀· ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ « o laetitia Ioachim, gaudium Annae, in cantibus hymnorum et », bohairice tantum; 3 (ff. 209-210) ⲱ̀ⲙⲟⲓⲱⲥ ϯⲡⲁⲣⲑ « Similiter virgo »; des.: ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ· ⲁϥⲟⲩⲟⲙϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̀ⲣⲱⲙⲓ· ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ· ⲧⲉⲛϯϩⲟ· ⲧⲉⲛⲧⲱ· « panem angelorum manducavit homo; propterea exaltamus, rogamus, oramus », bohairice tantum; 4 (ff. 210) ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ « Tu es urna »; des.: ⲧⲉⲛϯⲱ̀ ⲛⲁϥ ϩⲱⲥ ⲛⲟⲩϯ· ⲧⲉⲛϯ « glorificamus eum ut Deum... », bohairice tantum.

94 (f. 210v) Evangelium IV e s. Luca: Luc. 1, 73-77.

95 (ff. 211-212): ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯⲗⲩⲭⲛⲓⲁ̀ « Tu es candelabrum » (absque titulo; Labib, pp. ⲣⲓⲉ – ⲣⲓⲏ, sectio V theotokiae dominicae).

96 (ff. 212-215) Sectio V interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ. 1 (ff. 212-213) ⲛⲓⲧⲟⲅⲙⲁ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲁⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲁⲗⲉⲁ̀ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲙⲉⲥⲓⲁⲥ « Dogmata antiqua Veteris (Testamenti) de Messia » (Tuki, pp. ⲧⲓⲃ pro pro ⲧⲕⲃ sq.); 2 (f. 213v) ϧⲉⲛ ⲟⲩⲃⲁⲗ ⲛ̀ⲛⲛⲁⲏⲧ (sic) « Oculo misericorde »; des.: ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲗⲁⲙⲡⲣⲟⲥ· ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀· ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ « quae (gloria) est splendida; in cantibus hymnorum et », bohairice tan-

tum; [3] (ff. 213v-214v) ⲓⲥ ⲡⲓ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲥⲟⲫⲟⲥ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ « Ecce ille sapiens, magnus patriarcha »; des.: ⲉⲡⲛⲉϩⲙⲉⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϭⲓ̄ⲥⲓ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲧⲉⲛⲧⲱ̄ « ad salvandum nos, propterea exaltamus, oramus, rogamus », bohairice tantum »; [4] (ff. 214v, 215) ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯⲗⲁⲭⲛⲓⲁ̀ « Tu es candelabrum »; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⟨ⲟⲩ⟩ⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁϩϯ ⲧⲉⲛϯⲱ̀ ⲛⲁϥ ϩⲱⲥ ⲛⲟⲩϯ · ⲧⲉⲛϯ « quare quicumque credimus, glorificamus eum ut Deum... », bohairice tantum.

97 (f. 215) Evangelium V (cod. erronee VI) e s. Luca: Luc. 1, 78, 79.

98 (ff. 215v-216v) ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯϣⲟⲩⲣⲏ « Tu es thuribulum » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̄ⲓ̄ⲏ̄ - ⲣ̄ⲕ̄ⲁ̄, sectio VI theotokiae dominicae).

99 (ff. 216v-218v) Sectio VI interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ. [1] (ff. 216v-217v) ⲏ̀ⲗⲓⲏⲃ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲧⲉⲭⲛⲓⲧⲏⲥ ⲍⲟⲣⲃⲁⲃⲉⲗ « Eliab sapiens et artifex Zorobabel » (Tuki, p. ⲧ̄ⲓ̄ⲗ̄ pro ⲧ̄ⲕ̄ⲗ̄; v. supra, f. 157v); [2] (ff. 217v, 218) ϥⲉⲣϣⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲧⲟⲩⲃⲟⲓ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲇⲟⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ « Decet sanctitatem tuam doxologia »; des.: ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓϩⲓⲏⲃ · ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ · ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ « sicut agnus; in cantibus hymnorum et », bohairice tantum; [3] (f. 218r.v) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲟⲛ ⲉ̀ϯⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ « Venite, eamus ad tabernaculum »; des.: ⲛ̀ⲟⲩϩⲁⲣⲙⲁ ⲙ̀ⲙⲁϩⲃ̄ϯ · ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϭⲓ̄ⲥⲓ · ⲧⲉⲛϯϩⲟ · ⲧⲉⲛ « currus secundus; quare exaltamus, rogamus... », bohairice tantum; [4] (f. 219) ⲏ̀ⲗⲓⲏⲃ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ ⲛⲉⲙⲍⲟⲣⲁⲃⲉⲃⲉⲗ ⲛⲉⲙ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ « Eliab sapiens et Zorobabel et Moyses », bohairice tantum (de Lacy o' Leary, p. 12).

100 (f. 219r.v) Evangelium VI e s. Luca: Luc. 2, 29-32.

101 (ff. 219v-220v) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯϭ⟨ⲣ⟩ⲟⲙⲡⲓ « Salve Maria columba » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̄ⲕ̄ⲃ̄ - ⲣ̄ⲕ̄ⲗ̄, sectio VII theotokiae dominicae).

102 (ff. 220v-221v) Sectio VII interpretationum theotokiae ⲥⲉⲙⲟⲩϯ, inc.: ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ « Consolare ecclesias », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ⲱ̄ⲝ̄ⲏ̄ - ⲱ̄ⲟ̄ⲁ̄).

103 (ff. 221v, 222) Ṭarḥ pro theotokia dominicae, Adam: ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ · ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲡⲁⲣ̄ⲑ̄ · ϯⲙⲁϩⲃ̄ϯ ⲛ̀ⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ « Vocant te, Maria virgo, secundum tabernaculum »; des.: ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉⲥⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲓⲁ̀ ϯⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲕⲟⲥ « eius Virginitatis, matris Dei », bohairice tantum; sequitur (f. 222) interpretatio arabica, inc.: دعيّ ايتها العذرى مريم « Vocata es, o virgo Maria »; des.: ويغفر لنا خطايانا « et condonet nobis peccata nostra ».

· 104 (ff. 222v-226) Sectio dicenda mense kīhak, ad (theotokiam) ⲍ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ (cf. f. 226v), inc.: ⲍ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲙ̀ⲙⲏⲛⲓⲛⲓ (sic) ϯⲛⲁⲥⲙⲟⲩ

ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Septies quotidie benedicam tibi, Domine noster », bohairice tantum.

105 (ff. 226v-229v) ⲍ̅ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲙ̀ⲙⲏⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲁϩⲏⲧ « Septies quotidie e corde meo » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲗ̅ – ⲣ̅ⲗ̅, sectio VIII theotokiae dominicae; pars altera huius sectionis, in codicis f. 227, Labib, p. ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅, inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ... ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲑⲙⲁⲩ ⲛ̀ⲉⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲗ « Et clamemus... salve Maria, mater Emmanuel »).

106 (ff. 229v-231) Sub rubrica arabica: « Sectio graeca in Virginem, ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ », inc.: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲡⲉⲣⲓⲥⲧⲩⲣⲓⲟⲛ (pro ⲩⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ) ⲛ̀ⲥⲓⲛⲕ̀ⲗⲏⲑⲓⲕⲟⲛ (lege: ⲥⲩⲛⲉⲕⲗⲉⲕⲧⲟⲛ)· ⲙⲏⲑⲩⲣ ⲧⲟⲩ ⲕⲩⲣⲓⲟⲛ « Salve, Maria, columbarium (lege: propitiatorium) electum, mater Domini », bohairice tantum (de Lacy o' Leary, p. 74: ϯⲡⲓⲩ̀ⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ· ⲛⲥⲩⲛⲕ̀ⲗⲉⲛⲑⲓⲕⲟⲛ· ⲙⲩⲑⲉⲣ ⲑⲟⲩ ⲕⲩⲣⲓⲟⲛ·, post ⲍ̅ ⲛⲥⲟⲡ; Labib, 1911, p. ⲱ̅ⲡ̅ⲍ̅: ϯⲡⲓⲩ̀ⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ· ⲛ̀ⲥⲩⲛ̀ⲕ̀ⲗⲓⲑⲓⲕⲟⲛ· ⲙⲓⲧⲉⲣ ⲑⲉⲟⲩ ⲕⲩⲣⲓⲟⲛ, arab.: المذبح المنتخب ام الاله ربنا « altare electum, mater Dei Domini nostri »).

107 (ff. 231v-234) Sectio laudis in Virginem Mariam, post ⲭⲉⲣⲉ, ante اموى (= ⲁⲩⲙⲟⲩϯ): ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲟⲩ ⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲏϯ « Audite, o dilecti mei », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ϣ̅ⲃ̅ – ϣ̅ⲏ̅).

108 (ff. 234v, 235) ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « Vocaverunt te, Maria Virgo (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲗ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, sectio IX theotokiae dominicae).

109 (f. 235) Ṭarḥ pro ⲧⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲩⲕⲁⲛⲟⲥ, Adam: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ « Ave, Maria, templum Dei »; des.: ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ « Dei veri », bohairice tantum; sequitur (ff. 235-236) interpretatio arabica, inc.: مقدس وممجد ومكرم هو ذكر « Sancta, laudata, honorata est memoria »; des.: بغفران خطايانا امين : « per veniam peccatorum nostrorum. Amen ».

110 (ff. 236-237) ⲧⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲩⲕⲁⲛⲟⲥ ⲉ̀ϩⲟⲧⲉ ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Tu es idonea prae omnibus sanctis » (absque titulo; Labib, pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅, theotokia dominicae, omissa sectionis nota; Tuki, p. ⲝ̅ⲏ̅, cum nota ⲓ̅ⲍ̅ theotokiae dominicae).

111 (f. 237r.v) ⲣⲁⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϭⲟ̀ⲥⲓ « Omne nomen altum » (Labib, pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, cum nota ⲃ̅ seriei secundae; Tuki, p. ⲝ̅ⲑ̅, cum nota ⲓ̅ⲏ̅ theotokiae dominicae).

112 (ff. 237v, 238) ⲡⲉⲱⲟⲩ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲉⲧϭⲟ̀ⲥⲓ « Gloria tua, Maria, exaltata » (Labib, pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅, cum nota ⲅ̅; Tuki, p. ⲟ̅, cum nota ⲓ̅ⲑ̅).

113 (ff. 238-239) ⲟⲩⲥⲕⲩⲛⲏ ⲙ̀ⲙⲏⲓ « Tabernaculum verum » (Labib, pp. ⲣⲗⲉ - ⲣⲗⲍ, cum nota ⲗ; Tuki, p. ⲟ, cum nota ⲕ).

114 (f. 239) Ṭarḥ pro ⲍⲟⲗⲥⲉⲗ, Adam: ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ ⲛ̀ⲑⲟ « O beata es tu » (Labib, 1911, p. ⲱⲛⲉ, sub rubrica: Ṭarḥ Adam pro ⲥⲉⲙⲟⲩϯ); sequitur (f. 239r.v) interpretatio arabica, inc.: من هو انا الحقير فى جنس البشر « Quis ego, pauperrimus hominum »; des.: بشفاعة العذرى مريم امين « per preces Virginis Mariae. Amen ».

115 (ff. 239v-241) ⟨ⲁ⟩ⲍⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ « Consolatus es animas nostras » (Labib, pp. ⲣⲗⲍ - ⲣⲙ, cum nota ⲉ; Tuki, p. ⲟⲁ, cum nota ⲕⲁ).

116 (ff. 241v-243v) ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ « Quis dicere poterit? » (Labib, pp. ⲣⲙ - ⲣⲙⲁ, cum nota ⲋ; Tuki, p. ⲟⲩ, cum nota ⲕⲃ).

117 (ff. 243v, 244) Ṭarḥ pro fine theotokiarum, post ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑ, Adam: ⲁϥⲙⲟⲩϯ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Vocavit Dominus », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ϣⲙⲅ, ϣⲙⲇ, vers. 1-7); sequitur (f. 244r.v) interpretatio arabica, inc.: رب الكرم دعا وكيله « Dominus vineae vocavit procuratorem suum »; des.: بغفران خطايانا الى الابد امين « veniam peccatorum nostrorum in aeternum. Amen ».

118 (ff. 244v-247) Psallia dicenda ad ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (cf. f. 247v): ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲃⲓ « Flevi super peccata », bohairice tantum (Tuki, pp. ⲧⲓⲉ - ⲧⲓⲏ pro ⲧⲕⲉ - ⲧⲕⲏ, in nonnullis discrepat).

119 (ff. 247v-249) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Misericordiae tuae, o Deus meus » (absque titulo; Labib, pp. ⲣⲙⲑ - ⲣⲛⲃ, conclusio theotokiarum Adam et ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ).

120 (f. 249v) Ṭarḥ post ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ, Adam, inc.: ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Misericordiae tuae, o Deus meus », bohairice tantum (Labib, 1911, pp. ϣⲍⲇ, ϣⲍⲉ); sequitur (ff. 250-251) interpretatio arabica, inc.: مراحمك يا الهى « Misericordiae tuae, o Deus meus »; des.: بشفاعة العذرى الطاهرة مرتمريم وللائكة والرسل والشهداء والقديسين امين « per preces Virginis purae Dominae Mariae, angelorum, apostolorum, martyrum et sanctorum. Amen ».

121 (ff. 251v-254) Prologus professionis fidei et professio fidei. Inc. prologus: ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ ⲑ̀ⲙⲁⲩ « Exaltamus te, mater » (Labib, pp. ⲩⲙⲑ - ⲩⲛ), inc. professio fidei (f. 252): ⲉⲛ ⲥⲟⲫⲓⲁ̀ ⲑⲉⲟ̀... ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ « In sapientia Dei... credimus » (Labib, pp. ⲩⲛ - ⲩⲛⲇ).

122 (f. 254r.v) Oratio dicenda cum ⲕⲩⲣⲓⲉ ⲉⲗⲉⲓⲥⲟⲛ, arabice, inc.: ايها المولود من الاب قبل كل الدهور « O genite ex Patre ante omnia saecula »;

des.: ⲕⲉ قائلين افرحي يا ممتلئة نعمة الرب معك « dicentes: ‘ laetare, o plena gratiae, Dominus tecum ’. Kyrie ».

123 (ff. 255-264) Praemittur rubrica arabica: بعد مزامير باكر تقرا ترتيب دير القديس انطونيوس اب الرهبان بركاته تحل علينا امين « Post psalmos matutinos, legitur ordo monasterii s. Antonii, patris monachorum. Benedictiones eius descendant super nos. Amen ». 1 (ff. 255-256) ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲡ̀ϣⲏⲣⲓ « Adoramus patrem et filium » (Labib, pp. ⲥⲡⲩ - ⲥⲡⲉ, simili fere sub rubrica, cf. Tuki, p. ⲣⲙⲁ); 2 (ff. 256-258v) ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲫⲙⲏⲓ « Lux veritatis » (Labib, pp. ⲥⲡⲉ – ⲥϥⲁ, Tuki, p. ⲣⲙⲃ); 3 (f. 259) ⲛ̀ⲑⲟ ⲑ̀ⲙⲁⲩ « Tu mater » (Labib, pp. ⲥϥⲁ, ⲥϥⲃ, sub rubrica ⲉⲑⲃⲉ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « In Virginem »; ap. Tuki, p. ⲣⲙⲉ, absque rubrica, continuatio doxologiae ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ); 4 (ff. 259v, 260) ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ... ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉⲡ̀ϣⲱⲓ « Incensum... ivit in altum » (Labib, pp. ⲥϥⲃ – ⲥϥⲇ, sub rubrica ⲉⲑⲃⲉ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲟⲛ « In Virginem, rursum »; ap. Tuki, p. ⲣⲙⲋ, absque rubrica, continuatio doxologiae ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ); 5 (f. 260v) ϩⲁⲛⲁⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ϣⲟ « Millia millium » (Labib, pp. ⲥϥⲇ, ⲥϥⲉ, sub rubrica ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « In angelos », ap. Tuki, p. ⲣⲙⲍ, sub eadem rubrica); 6 (f. 261) ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Patres nostri apostoli » (Labib, pp. ⲥϥⲉ, ⲥϥⲋ, sub rubrica ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « In apostolos »; item ap. Tuki, p. ⲣⲙⲍ); 7 (f. 261v) ϩⲁⲛⲭ̀ⲗⲟⲙ ⲛ̀ⲁⲑⲗⲱⲙ « Coronae immarcescibiles » (Labib, p. ⲥϥⲋ, ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ, « In martyres »; item, Tuki, p. ⲣⲙⲏ); 8 (ff. 261v-262v) ⲁ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉ̀ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ · ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ‹ⲁ›ⲛ̀ⲧⲱⲛⲓ ϣⲱⲡⲓ « Nomen tuum benedictum, magne abba Antoni, fuit » (Domadios, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲓⲛϯⲱ̀ⲟⲩ, pp. ⲥⲗⲇ – ⲥⲗⲉ); 9 (f. 263) ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁⲕ « Sancti tui » (Labib, pp. ⲥϥⲋ, ⲥϥⲍ, ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, « In sanctos »; Tuki, p. ⲣⲙⲏ, ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ « In cruciferos », vers. 1-3); 10 (ff. 263v, 264) ⲭⲉⲣⲉ ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ « Salve Elia »; des.: ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲱϯ · « da nobis salutem » (Labib, pp. ⲥϥⲍ – ⲥϥⲑ, ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « In patriarchas et prophetas »; Tuki, p. ⲣⲙⲑ, absque titulo, continuatio doxologiae ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, vers. 4-10).

124 (ff. 265-266v) Hymnus angelicus, praemissa inscriptione: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ϫⲉ بسم الله فلنسبح مع الملائكة قائلين « Cum Deo (ar.: In nomine Dei). Cantemus cum angelis », inc.: ⲟⲩⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ « Gloria in excelsis » (Labib, pp. ⲧⲓⲑ – ⲧⲕⲃ).

125 (ff. 266v-268) ⲁⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Dignare Domine » (Labib, pp. ⲧⲕⲃ – ⲧⲕⲉ, Oratio vespertina).

126 (ff. 268v-269v) Trisagion: ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲟ ⲑⲉⲟⲥ, des.: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « Pater noster qui es in caelis » (Labib, pp. ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲕ̅ⲏ̅, sub titulo ⲡⲓⲧ̀ⲣⲓⲁⲥ ⲁⲅⲓⲟⲥ).

127 (ff. 269v-270v) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟ « Salve, oramus te » (Labib, pp. ⲧ̅ⲕ̅ⲏ̅ - ⲧ̅ⲗ̅).

128 (ff. 271-280v) Praemittitur inscriptio arabica: نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ الدكصولوجيات الذى يقروا فى شهر كيهك فى وقت رفع بخور عشية وباكر قبل الانجيل وربنا يرحم ناسخه بالرحمة « Cum adiutorio Dei, qui exaltetur! eiusque ope praecellente scribere aggredimur doxologias legendas mense kīhak ad oblationem incensi, vespere et mane, ante Evangelium. Dominus noster misereatur scribae, per misericordiam ». [1] (ff. 271-272v) ⲉⲣⲉ ⲡ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) « Est ornamentum Virginis », paucis exceptis coptice tantum (Tuki, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲉ̅, pro ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅ sq., sub titulo ⲛⲓⲇⲟⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲭⲟⲓⲁⲕ, « Doxologiae mensis Choiak »; Labib, pp. ⲩ̅ⲡ̅ⲅ̅ - ⲩ̅ⲡ̅ⲉ̅, sub titulo « Doxologia secunda, mense kīhak », om. ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ ⲁⲝⲓⲟⲥ ... ⲉⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙⲟⲩ); [2] (ff. 272v-274) ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲏϯ « Si enim locutus fuero de te » (Labib, pp. ⲩ̅ⲡ̅ - ⲩ̅ⲡ̅ⲅ̅, sub titulo « Doxologia prima mensis kīhak, in Virginem »); [3] (ff. 274-275) ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ (lege ⲉⲑⲩ̅) ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ « Angelus sanctus Gabriel » (Tuki, p. ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅, pro ⲥ̅ⲟ̅ⲏ̅: ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉⲑⲩ̅ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ et p. ⲥⲝⲑ pro ⲥ̅ⲟ̅ⲑ̅: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲛⲓϣϯ; in quibusdam discrepat; sectionem ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲛⲓϣϯ v. etiam ap. Labib, pp. ⲩ̅ϥ̅ⲅ̅, ⲩ̅ϥ̅ⲇ̅, sub rubrica « Doxologia sexta, in archangelum Gabriel, mense kīhak »); [4] (ff. 275-276v) ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲁϥϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ « Gabriel angelus nuntiavit », paucis exceptis coptice tantum (Labib, pp. ⲩ̅ⲡ̅ⲉ̅ - ⲩ̅ⲡ̅ⲏ̅, sub rubrica « Doxologia tertia, mense kīhak »); [5] (ff. 276v-278) ϧⲉⲛ ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲇⲉ ⲙ̀ⲙⲁⲥ (sic) ⲉ̅, ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ « Mense sexto, a rege gloriae » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲁ̅, pro ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅ sqq.); [6] (ff. 278v-279v) ⲉⲧⲉ ⲫⲁⲓⲟ̀ⲡ ⲉⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲁϥⲧⲁⲗⲏ ⲟⲩⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ « Quum vices essent Zachariae, obtulit incensum » (Labib, pp. ⲩ̅ϥ̅ - ⲩ̅ϥ̅ⲃ̅: ⲉⲧⲁ ⲡⲓⲱⲡ ⲓ ⲉ̀ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ, doxologia quinta, mense kīhak); [7] (ff. 279v-280v) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ... ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ « Ave Maria virgo ... ave, archangele Gabriel »; des.: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓϥⲁⲓ ϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ· ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Gabriel nuntius; ut dimittat peccata nostra nobis ».

129 (ff. 281-289) Praemittitur rubrica arabica: دكصو‹لو›جية واطس تقرا فى توزيع حدود شهر كيهك جميعه وبعد الشارات تقرا « Doxologia Batos dicenda dum distribuitur (sacra communio) omnibus dominicis per

mensem kīhak; dicitur post ⲭⲉⲣⲉ ». [1] (ff. 281-285) ⲫⲉⲙⲡϣⲁ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Dignum est enim vere » (Labib, pp. ⲩϥⲗ̅ – ⲫⲁ̅); [2] (ff. 285v, 286) pro sancto ieiunio, ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ « Ieiunium et oratio » (Labib, pp. ⲫⲕ̅ⲑ̅ – ⲫ̅ⲗ̅ⲁ̅, cf. cod. Vat. copt. 28, ff. 43v sqq.); [3] (ff. 286v-287v) ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ « Amator hominum bone » (Labib, pp. ⲫ̅ⲕ̅ⲉ̅ – ⲫ̅ⲕ̅ⲏ̅, pro ieiunio); [4] (ff. 287v-289v) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ϯⲛⲁϩⲱⲥ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ « Misericordias tuas, o Domine meus, cantabo » (Labib, pp. ⲫ̅ⲕ̅ⲁ̅ – ⲫ̅ⲕ̅ⲉ̅, pro ieiunio et pro mense kīhak).

130 (ff. 290-301) Pro sancta Resurrectione. [1] (f. 290r.v) ⲧⲉⲛⲛ̀ⲛⲁⲩ (sic) ⲉ̀ⲧⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ « Videmus Resurrectionem » (psall. ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ et sqq. usque ad ⲁⲣⲉⲙⲓⲥⲓ incl. apud Labib, pp. ⲕ̅ⲃ̅ – ⲕ̅ⲑ̅, sub una rubrica « Psallia pro Resurrectione »); [2] (ff. 290v, 291) ⲁⲙⲱ̀ⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « Venite omnes credentes »; [3] (f. 291r.v) ⲛⲓⲣⲁϣⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Omnia gaudia »; [4] (ff. 291v, 292) ⲛⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲕⲟⲛ « Exercitus angelici »; [5] (f. 292r.v) ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲥⲟϫⲉⲛ « Propter unguenta » (Labib, p. ⲕ̅ⲉ̅: ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ « Quare »); [6] (ff. 292v, 293) ⲛ̀ϣⲱⲣⲡ ⲉ̀ⲙⲁϣⲱ ⲁⲩⲓⲏⲥ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ « Valde mane festinaverunt »; [7] (f. 293r.v) ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ « Mulieres »; [8] (f. 293v) ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « Adoramus patrem »; [9] (f. 294) ⲁⲣⲉⲙⲓⲥⲓ « Genuisti »; [10] (f. 294v, sub rubrica « Pro Resurrectione », in mg. sup.; item ff. 295r.v) ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ « Quis enim in diis » (psall. ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ, ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲕⲁⲗⲱⲥ, apud Labib, pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅ – ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅, sub uno titulo « Pro Resurrectione »); [11] (f. 295) ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲧⲱⲛϥ « Christus Deus noster surrexit »; [12] (f. 295v) ⲕⲁⲗⲱⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Bene in veritate »; [13] (ff. 296-299v) sub rubrica « Psallia Adam pro Resurrectione sancta »: ⲓⲥϫⲉⲛ ϫⲱⲟⲩ ϣⲁϫⲱⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲙⲡⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲩⲙⲟⲛⲕ « A generatione in generationem anni tui non defecerunt », des.: ⲉⲧⲁⲓⲧⲱⲛⲧ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ... « in quo surrexi, caeterum... »; [14] (ff. 299v-301) sub titulo « Pro Resurrectione »: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ « Tunc os nostrum impletum est gaudio » (Labib, pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲉ̅ pro ⲫ̅ⲛ̅ⲉ̅ – ⲫ̅ⲛ̅ⲏ̅).

131 (f. 301r.v) Doxologia pro festo illustri Ascensionis: ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ « Post quadraginta dies », des.: ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉⲡ̀ϣⲱⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ · ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ... « ascendit in caelum, ipse cui gloria... ».

132 (ff. 302-342) Doxologiae in Virginem, ⟨angelos, apostolos, martyres et sanctos⟩, Batos (Labib, p. ⲧ̅ⲗ̅ⲁ̅; pleraeque doxologiae quae sequuntur, quibusdam nonnunquam mutatis in fine, leguntur ap. Labib, 1908, sola litt. L. exinceps laudandum). [1] (ff. 302-303) Doxologia in Virginem: ⲉⲣⲉ ⲡ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲓⲁⲙ « Est ornatus Mariae » (L. pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲁ̅, ⲧ̅ⲗ̅ⲃ̅); [2] (ff. 303-304) psallia in Virginem sanctam: ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ

ⲛ̀ⲑⲟ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲥⲁⲃⲉ « Beata es tu, Maria sapiens » (L., pp. ⲧⲗⲃ - ⲧⲗⲉ); [3] (f. 304r.v) iterum in Virginem puram, Dominam Mariam mediatricem: ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲱ̀ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Magnitudo tua, o Maria » (L., pp. ⲧⲗⲉ - ⲧⲗⲋ); [4] (f. 305r.v) in archangelum Michaelem: ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲁⲣⲭⲟⲛ ⟨ⲛ⟩ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « Michael dux caelorum » (L., pp. ⲧⲗⲋ - ⲧⲗⲏ: ⲛ̀ⲛⲁⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « caelestium »); [5] (f. 306r.v) in archangelum Gabrielem: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲁϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ « Gabrielem angelum vidit Daniel » (L., pp. ⲧⲗⲏ, ⲧⲗⲑ); [6] (ff. 306v-307v) in sanctum angelum Raphaelem: ⲅⲉⲛⲉⲁ̀ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Omnes generationes » (L., pp. ⲧⲙⲁ - ⲧⲙⲅ); [7] (ff. 307v, 308) in archangelum Suriel, buccinatorem: ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « Adoremus Patrem » (L., pp. ⲧⲙⲅ - ⲧⲙⲇ); [8] (ff. 308-309) in illustria quattuor animalia incorporea: ⲡⲓⲇ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲩⲛ « Quattuor animalia » (L., pp. ⲧⲙⲉ, ⲧⲙⲋ); [9] (ff. 309-310) iterum in quattuor animalia spiritualia: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲓ ⲛⲁϧⲁⲥⲓ ⲁⲛ حينئذ لا يتعب فى « Tunc os meum non deficiet », des.: ⲧⲱⲃϩ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲡⲓⲇ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲩⲛ... ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ اطلبوا من الرب عنا ايها الاربع حيوانات... ليغفر لنا خطايانا « orate Dominum pro nobis, quattuor animalia... ut dimittat nobis peccata nostra »; [10] (ff. 310v, 311) in viginti quattuor seniores presbyteros illustres: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉⲕⲧⲁⲓⲟ̀ (sic) « Magna enim est laus {tua} » (L., pp. ⲧⲙⲋ - ⲧⲙⲏ: ⲡⲓⲧⲁⲓⲟ); [11] (ff. 311v-312v) in reliquos angelos simul: ⲍ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Septem archangeli » bohairice tantum (L., pp. ⲧⲙⲏ - ⲧⲛⲁ, pro omnibus habitantibus caeli); [12] (f. 313r.v) in Iohannem filium Zachariae: ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ « Nullus surrexit » (L., pp. ⲧⲛⲁ - ⲧⲛⲃ); [13] (ff. 313v, 314) iterum in Iohannem Baptistam, filium Zachariae: ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲱⲁ̅ « Testatus est Iohannes » (L., pp. ⲧⲛⲃ, ⲧⲛⲅ); [14] (ff. 314-315) in centum quadraginta quattuor millia Innocentium: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉⲟⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Vidi angelum » (L., pp. ⲧⲅ, ⲧⲇ; hic, post ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲩⲗⲏ, des.: ⲁⲣⲓⲡ: ⲱ̀ ⲡⲓⲣⲙⲇ ⲛ̀ϣⲟ: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲏⲥ: ⲛ̀ⲧⲉϥ); [15] (f. 315r.v) in sanctos patres nostros apostolos: ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟϥ ϫⲉ ⲥⲓⲙⲱⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ « Primus inter apostolos vocatur Simon Petrus » (L., pp. ⲧⲛⲅ, ⲧⲛⲇ); [16] (ff. 315v, 316) in martyrem nobilem Stephanum: ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲙ̀ⲙⲣ̅ « Gloriosus ille martyr » (L., pp. ⲧⲛⲑ - ⲧⲝⲁ); [17] (ff. 316v, 317) in martyrem insignem mārī Georgium المظلى (cf. f. 320): ⲍ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ « Septem annos » (L., p. ⲧⲝⲃ); [18] (f. 317r.v) in martyrem Theodorum Stratelatem: ⲁ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϣⲁ-

ⲛⲉϩⲑⲏϥ « Dominus noster Iesus Christus misertus est » (L., p. ⲧⲝⲅ); [19] (ff. 318-319) in martyrem insignem Mercurium: ⲫⲩⲗⲟⲩⲡⲁⲧⲏⲣ ⲙⲁⲣⲕⲟⲣⲓⲟⲥ « Philopater Mercurius » (L., pp. ⲧⲝⲇ - ⲧⲝⲋ); [20] (ff. 319-320) in sanctum Abū Mīna: ⲉϣⲱⲡ ⲟⲩ⟨ⲛ⟩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ϫⲉⲙϩⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲧⲏⲣϥ « Si igitur homo lucretur mundum universum » (L., pp. ⲧⲝⲋ, ⲧⲝⲍ, om. duos versiculos penultimos: ⲛⲓ ϫⲗⲟⲙ ...; ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ); [21] (ff. 320-324v) post rubricam arabicam de dicenda hic doxologia in tres pueros: ⲧⲉⲛⲟⲩⲁϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ « Sequimur te », in omnes sanctos martyres simul: ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲙⲁⲗⲓⲧⲟⲛ ⲑⲉⲟⲩⲗⲱⲣⲟⲥ « Georgius dux militiae (?), Theodorus » (L., pp. ⲧⲝⲍ - ⲧⲟⲋ, ordinem sanctorum quandoque invertit); [22] (ff. 324v-325v) in s. Antonium, monachorum patrem: ⲃⲱⲗ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϩⲏⲧ « Solvite e cordibus vestris » (L., pp. ⲧⲟⲋ - ⲧⲟⲏ; discrepat in fine); [23] (ff. 325v-326v) in insignem abba Paulum magnum: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲩ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲏ « Pater noster sanctus, abba Paulus » (L., pp. ⲧⲟⲏ - ⲧⲡ); [24] (ff. 326v-327v) in sanctos Antonium et abba Paulum: ⲱ̀ ⲛⲓⲥⲧⲓⲗⲗⲟⲥ « O columnae » (L., pp. ⲧⲡ - ⲧⲡⲃ); [25] (ff. 327v, 328) in insignem abba Macarium magnum: ϫⲉⲣⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ « Salve magne abba » (L., pp. ⲧⲡⲃ, ⲧⲡⲅ); [26] (ff. 328v-329v) in abba Macarium eiusque sanctos filios: ⲛⲓϫⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲉⲑⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲕ الشاروبيم الدائم معك « Cherubim qui tibi adstant »; des.: ϣⲁ ⲧⲥⲩⲛⲧⲉⲗⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲉ̀ⲛⲉϩ· ⲧⲱⲃϩ...; ante ⲧⲱⲃϩ اطلب, desideratur versio arabica ultimae partis versiculi praecedentis « usque ad consommationem huius saeculi; orate ... »; [27] (f. 330r.v) in abba Macarium episcopum: ⲉϥⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ⟨ⲕ⟩ ϫⲉ ⲛⲓⲙ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲗⲁⲟⲥ « Quem vocabit te populus tuus » (L., pp. ⲧⲡⲋ - ⲧⲡⲏ); [28] (ff. 330v, 331) in abba Macarium presbyterum: ⲥⲉⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϧⲁⲣⲟⲕ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Testantur de te, in veritate » (L., pp. ⲧⲡⲉ, ⲧⲡⲋ); [29] (ff. 331v, 332) in patrem nostrum abba Iohannem higumenum Scetensem: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲟⲩⲫⲱⲥⲧⲏⲣ « Fuisti enim luminare » (L., pp. ⲧⲡⲏ, ⲧⲡⲑ. Codex om. quartam paragraphum: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲗⲩⲙⲏⲛ ... ⲁⲕⲧⲁⲗϭⲱⲟⲩ, L., p. ⲧⲡⲑ); [30] (ff. 332-333) in sanctum Abba Iohannem nigrum: ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ ϣⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Incensum sparsum est » (L., pp. ⲧϥⲉ - ⲧϥⲍ); [31] (ff. 333v, 334) in abba Pišoi et abba Paulum e Tammah: ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓⲁⲣϫⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲃⲁⲕⲓ· ⲣⲁⲕⲟϯ « Ioseph archipresbyter magnae civitatis Alexandriae » (L., pp. ⲧϥ, ⲧϥⲁ. Codex om. paragraphum penult.: ϫⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ...ⲡϫ̅ⲥ̅); [32] (f. 334r.v) in patres graecos Maximum et Dometium: ⲛⲓⲫⲱⲥⲧⲏⲣ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ

«Lumina veritatis» (L., pp. ⲧϥⲁ, ⲧϥⲃ; in fine discrepat); [33] (ff. 335-336) in sanctum insignem abba Moysen nigrum: ⲡⲓϣⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲙ̅ⲣ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ «Primus martyr sanctus» (L., pp. ⲧϥⲅ – ⲧϥⲋ); [34] (ff. 336-337) rursum in abba Moysen nigrum: ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲁϥϯⲱⲙⲥ عمد الرسول فيلبس «Philippus apostolus baptizavit»; des.: ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲧⲁⲫⲉ ⲛ̀ϯⲡⲉⲧⲣⲁ ⲧⲱⲃϩ... على راس الصخرة اطلب «in vertice petrae, ora...»; [35] (f. 337r.v) in quadraginta novem martyres Scetenses: ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲥ̀ⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ القديسين لابسى الصليب «Sancti staurophori»; des.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲟⲩⲁ̀ⲅⲱⲛⲟⲑⲉⲧⲏⲥ ⲙ̀ⲙⲏⲓ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲧⲱⲃϩ... من قبل المجاهد الحقيق الذى هو ربنا يسوع المسيح اطلبوا «per eorum agonothetem verum Dominum nostrum Iesum Christum; orate...»; [36] (f. 338r.v) in coetum sanctorum staurophororum: ⲑ̀ⲙⲏⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ «Omnes iusti», ar.: كل القديسين «omnes sancti» (L., pp. ⲧϥⲍ, ⲧϥⲏ); [37] (ff. 338v, 339) in Eliam prophetam Thesbitem: ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ ⲡⲓⲑⲉⲥⲃⲓⲧⲏⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ «Elias Thesbites et magnus propheta» (Tuki, Theotokia pp. ⲣϥⲉ, ⲣϥⲋ); [38] (f. 339r.v) in Marcum Apostolum: ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ «Marcus Apostolus» (L., pp. ⲧⲛⲋ, ⲧⲛⲍ. Codex om. paragraphum penult.: ⲭⲉⲣⲉ... ⲡⲓⲑⲉⲱ̀ⲣⲓⲙⲟⲥ); [39] (f. 340r.v) in Virginem sanctam, puram, Dominam Mariam: ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲑⲟ ⲉ̀ⲣⲉⲥⲟⲙⲥ ⲉ̀ϫⲱⲛ «Esto tu respiciens in nos» (L., pp. ⲩⲃ, ⲩⲅ); [40] (ff. 340v, 341) in Severum, patriarcham Antiochenum: ⲡⲓⲕⲉⲃⲉⲣⲛⲓⲧⲏⲥ ⲉⲧⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ «Gubernator firmus» (L., pp. ⲩ, ⲩⲁ); [41] (ff. 341-342) in patriarcham huius temporis: ⲁⲕϭⲓ ⲧ̀ⲭⲁⲣⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ «Accepisti gratiam Moysi» (L., pp. ⲧϥⲑ, ⲩ).

133 (ff. 342v-387v) Doxologiae in Virginem, angelos, martyres et sanctos, tonus Adam. [1] (ff. 342v-343v) In Virginem Dominam Mariam: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲡⲁⲣⲑ̅ ⲉⲑ̅ⲩ̅· ⲭⲉⲣⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲩ «Salve Maria, Virgo sancta, salve mater» (Domadios, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲓⲛϯⲱⲟⲩ, pp. ⲛ, ⲛⲁ); [2] (ff. 343v-345v) rursum in Virginem sanctam: ⲁⲣⲓⲃⲉⲣⲓ ⲁ̀ⲣⲓⲃⲉⲣⲓ ⲛⲓⲛⲏⲥⲟⲥ «Renovemini, renovemini insulae» (Domadios, pp. ⲗⲅ, ⲗⲇ, pro ingressu in templum B. M. V.; hic om.: ⲛⲉⲙ ϯⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ et versiculos sqq. usque ad ⲫ̀ⲗⲱⲃϣ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲉⲕ̀ⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ incl.); [3] (ff. 345v-347) item: ⲁⲣⲁⲭⲓⲁⲥ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (cf. Malach. 1, 11) «Arachias propheta», ar.: ملاخيا النبي «Malachias propheta» (Domadios, pp. ⲕⲉ – ⲕⲍ, inc.: ⲃⲁⲣⲁⲭⲓⲁⲥ, pro Nativitate B. M.); [4] (ff. 347-348v) item: ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁ̀ⲗⲓⲑⲟⲥ· ⲁ̀ⲣⲉϭⲓ̀ⲥⲓ ⲉ̀ⲙⲁϣⲱ لانك ارتفعتي بالحقيقة جدا «Et-

enim vere exaltata es valde », des.: ⲁⲥϫⲫⲟϥ ⲉ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ... ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ولدته الى العالم ... من خطايانا « peperit eum mundo... a peccatis nostris »; [5] (ff. 348v, 349) item: ⲁ̀ⲗⲏⲑⲟⲥ ⲁ̀ⲛⲥⲱⲧⲉⲙ بالحقيقة سمعنا « Vere audivimus »; des.: ⲁϥⲥⲱϯ ⲙ̀ⲙⲟⲛ· ⲁ̀ⲛⲟⲛ ϩⲱⲛ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ... وخلصنا ... ونحن ايضا نطلب ... « redemit nos; nos quoque oramus... »; [6] (ff. 349v-351) in s. Michaelem archangelum: ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲡⲓⲕⲩⲣⲓⲕⲍⲙⲙⲁ ⲛ̀ⲟⲩϫⲁⲓ « Salve, Michael archangele, praeconium (sic. ar.) salutis » (Domadios, pp. ⲡⲉ̅-ⲡ̅ⲑ̅ ...ⲡⲓⲕⲩⲣⲓⲙⲁ); [7] (ff. 351-352v) item: ⲃⲟⲛ ⲟⲩⲙⲏϣ ⲛ̀ⲧⲁⲅⲙⲁ « Est multitudo exercituum » (Domadios, pp. ⲡ̅ⲑ̅ – ϥ̅ⲁ̅); [8] (ff. 353-354) in s. archangelum Gabrielem: ⲱ̀ ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ « O quis poterit dicere » (Domadios, pp. ⲍ̅ⲏ̅ – ⲟ̅, in nonnullis discrepat); [9] (ff. 354v-355v) in s. archangelum Raphaelem: ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲁ̀ⲗⲏⲑⲟⲥ· ϥⲧⲟⲙⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲛⲟⲩⲥ « Etenim vere stupescit mens mea » (cf. Tuki, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲁ̅, pro versiculis 1-4), des.: ϫⲉ ⲫϯ ⲛ̀ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ ⲁ̀ⲣⲓⲃⲟⲏⲑⲓⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲛ يا اله رفائيل عينا « Deus Raphael, adiuva nos »; [10] (ff. 355v-356v) item: ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Veni ad nos hodie » (Domadios, pp. ⲣ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲗ̅); [11] (ff. 356v-358) in angelum Suriel: ⲭⲱ ⲛⲏⲧⲉⲛ ⲥⲟⲩⲣⲓⲏⲗ ⲛ̀ⲣⲉϥϯϩⲟ « Ponite vobis Suriel precatorem » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲁ̅ – ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅, sub titulo « In omnes angelos » inc.: ⲭⲱ ⲛⲏⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲣⲉϥϯϩⲟ); [12] (ff. 358-359v) in quattuor animalia: ⲅ̀ⲣⲁⲫⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ كل الصحف المقدسة « Omnis scriptura sancta »; des.: ⲁ̀ ⲫϯ ⲙⲁϩϥ· ⲛ̀ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲓⲁ̀... الله ملاه رحمة ورافة بشفاعة... « Deus implevit eum misericordia et miseratione; per intercessiones... »; [13] (ff. 360-361) in viginti quattuor seniores: ⲁⲩϭⲓⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡ̀ⲛⲁ̅ « Raptus sum spiritu »; des.: ϣⲁⲩⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲓϩⲓⲏⲃ· ⲉⲧϧⲉⲛ ⲑ̀ⲙⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲑ̀ⲣⲟⲛⲟⲥ... ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛ̀ⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « orant agnum qui est in medio throni... remittat nobis peccata nostra » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲓ̅ⲗ̅, ex parte tantum consentit); [14] (ff. 361-362) item: ⲱ̀ ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲱⲟⲩ من يقدر ينطق بالمجد « O quis poterit dicere gloriam »; des.: ⲛⲏ ⲉⲧϧⲉⲛⲧ ⲉϧⲟⲩⲛ· ⲙ̀ⲡⲓⲧ̀ⲣⲓⲥⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲁ̀... القريبين من الثالوث المقدس ... بشفاعة « qui estis proximi ter sancto; per intercessiones... »; [15] (ff. 362-363) in Iohannem Baptistam, filium Zachariae: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁⲕ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ السلام يا يوحنا « Salve Iohannes »; des.: ⲉⲱ̀ⲗⲓ ⲙ̀ⲫⲛⲟⲃⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ· ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲉⲩⲭⲏ... ويرفع خطية العالم كعظيم رحمته بصلوات « ad tollendum peccatum mundi, secundum magnam tuam misericordiam;

per preces...»; [16] (ff. 363-364v) in centum quadraginta quattuor millia Innocentium: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲟⲩϩⲓⲏⲃ «Vidi agnum» (Domadios, pp. ⲣⲙ̅ⲇ̅, ⲣⲙ̅ⲉ̅, in nonnullis discrepat); [17] (ff. 364v, 365) in patres nostros apostolos sanctos: ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲁϥⲥⲱⲧⲡⲟⲩ «Duodecim elegit» (Tuki, p. ⲥ̅ⲓ̅ⲏ̅); [18] (ff. 365-366v) in tres sanctos pueros: ϩⲁⲛⲥⲉⲛⲥⲉⲛ ⲛ̀ϫⲱ «Sonitus cantuum»; des.: ⲫϯ ⲛ̀ⲓⲁⲕⲱⲃ ϯⲛⲁϣⲉⲙϣⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϩⲱ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... «Deum Iacob serviam illi et ego; per preces...» (Domadios, pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ⲛ̅, ex parte tantum consentit); [19] (ff. 367-368) in archidiaconum Stephanum: ⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲟⲩϣⲱⲡⲓ, «Initio, quum nondum essent» (Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲁ̅); [20] (ff. 368-369v) in mārī Georgium ducem militiae (?) (cf. f. 320): ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲛⲓⲙⲁⲧⲟⲓ (lege ⲛⲓⲙ ⲙⲁⲧⲁⲙⲟⲓ, ut ap. Domadios) ⲱ̀ ⲡⲓⲙⲁⲧⲟⲓ «Te quis notum faciet, o miles» (Domadios, pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅, in nonnullis discrepat); [21] (ff. 369v-370v) in Theodorum: ⲓⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲱⲣⲟⲥ «Ecce Theodorus»; des.: ⲡⲓⲙⲁⲧⲟⲓ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... جندى المسيح ... بصلوات «miles Christi; per preces...» (Domadios, pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲡ̅ⲏ̅, habet tantum versiculos 1-4); [22] (ff. 370-371v) in Mercurium a patribus nostris amatum: ⲑⲱⲟⲩϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ «Convenite omnes hodie» (Domadios, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅ - ⲣ̅ⲝ̅ⲇ̅, paucis mutatis); [23] (ff. 371v-373) in Abū Mena: ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙⲏⲛⲁ; des.: ⲁ̀ⲣⲓⲃⲟⲏ̀ⲑⲓⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲛ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... اعيننا بصلوات «adiuva nos; per preces...» (Domadios, pp. ⲣ̅ϥ̅ⲁ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲃ̅, vers. 1-7); [24] (ff. 373v, 374) in insignem martyrem Philotheum: ⲟⲩⲟⲛ ⲟⲩϩⲗⲏϫ ⲛ̀ⲛⲏⲛⲓ «Est dulcedo mellis» (Domadios, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲟ̅); [25] (ff. 374-375v) in insignem martyrem mārī Victorem: ⲁⲩⲉ̀ⲛ ⲁⲡⲁ ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ ϧⲉⲛ ⲁⲛϯⲟ̀ⲭⲓⲁ̀ جابوا بقطر من انطاكية «Ductus est Apa Victor Antiochiam»; des.: ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛϣⲏⲛ ⲉⲩϭⲟⲥⲓ· ⲉⲩⲟⲧⲡ ⲛ̀ⲕⲁⲣⲡⲟⲥ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... اشجار عالية موسقة ثمر بصلوات «et arbores excelsas, fructiferas; per preces...»; [26] (ff. 375v-377) in insignem martyrem Claudium: ⲉⲓⲟⲩⲉ̀ϣ ⲟⲩϥⲁⲓϣⲓⲛⲓ «Volo nuntium» (Domadios, pp. ⲣ̅ϥ̅ⲏ̅ - ⲥ̅, in nonnullis discrepat); [27] (ff. 377v, 378) in insignem martyrem Iulium: ⲉⲫⲉⲥⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲣⲱⲙⲏ «Ephesus et Roma» (Domadios, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅); [28] (ff. 378-379v) in insignem sanctum Antonium: ⲁ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉⲣⲛⲓϣϯ «Nomen tuum magnum fuit» (Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅); [29] (ff. 379v-381) in insignem sanctum Abba Paulum: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲏ «Tu beatus es pater noster abba Paule» (Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅; Domadios, p. ⲥ̅ⲙ̅ abbreviat et in pluribus discrepat); [30] (ff. 381-383v) in insignem sanctum Macarium: ⲁϥϭⲓ̀ⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲧⲁⲡ ارتفع قرنك «Exaltatum est cornu

tuum »; des.: ϫⲉ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲡⲓ ⲉⲧⲟ̀ⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... لانه... من يشبهك فى القديسين بصلوات « nam nemo similis tibi in sanctis; per preces... »; [31] (ff. 383v, 384) in patres nostros graecos Maximum et Dometium: ⲁⲩⲓ{ⲛⲓ{ (ar. اتوا = ⲁⲩⲓ) ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ « Exierunt patres nostri » (Domadios, pp. ⲥⲙⲑ – ⲥⲛⲁ, inc. ⲁⲩⲓ, in pluribus discrepat); [32] (ff. 384-385) in staurophoros: ⲉⲣⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ « Patres nostri sancti » (Domadios, pp. ⲥⲟⲉ, ⲥⲟⲋ, sub titulo « In omnes sanctos »; Tuki, p. ⲥⲕⲉ « In staurophoros omnes », nonnulla omittit); [33] (ff. 385-386v) in Crucem: ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓ ⲡⲉⲛⲟⲥϥ من قبل دم « E sanguine »: des.: ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲟⲗⲉⲙⲟⲥ· ⲧⲉⲛϯⲱ̀ⲟⲩ... الذى راه قسطنطين فى الحرب نمجد « quam vidit Constantinus in bello; glorificamus... »; [34] (ff. 386v-387v) in patrem nostrum Severum patriarcham: ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲥⲉⲩⲏ̀ⲣⲟⲥ « Hic est Severus » (Domadios, pp. ⲥⲟⲇ, ⲥⲟⲉ, aliquantulum discrepat ».

II (ff. 388-396) Breve diaconale, praemisso titulo: ⲇⲓⲁ̀ⲕⲟⲛⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ هذه خدمة الشماس « Hoc est diaconi ministerium » (cf. codd. Vat. copt. 27 et 28). [1] (f. 388) ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ..., ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ (solum initium), ⲉⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ..., ⲡ̀ⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲕⲉ ⲉ̀ⲗ... (Vat. 27, ff. 1, 2); [2] (f. 388v) ⲧⲱⲃϩ ϩⲓⲛⲁ, des.: ⲉϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 28, ff. 2v, 3); [3] (f. 388v) ⲡ̀ⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲉ̀ⲓⲣⲏⲛⲏⲥ, des.: ⲛ̀ⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (Vat. 27, ff. 3v-5v); [4] (f. 390) ⲡ̀ⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ ⲉⲩⲁⲅⲅ., des.: ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ (Vat. 27, ff. 5v, 6); [5] (f. 390v) ⲡ̀ⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲧⲉⲗⲓⲁⲥ, des.: ⲫⲓⲗⲓⲙⲁⲧⲓ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ· ⲕⲉ (Vat. 27, f. 10v); [6] (f. 391) ⲉ̀ⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲓⲏⲥ, des.: ⲡ̀ⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (Vat. 27, f. 12r.v, cum levi discrimine); [7] (f. 391v) ⲡ̀ⲣⲟⲥ. ⲩ̀. ⲧ. ⲡ̀ⲣⲉⲥⲃ..., ⲩ̀. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣ..., ⲩ̀. ⲧ. ⲁ̀ⲅ. ⲧⲓⲙ... ⲛⲏⲉⲧⲱϣ, des.: ⲛ̀ⲛⲟⲯⲩⲭⲏ... ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ (Vat. 27, ff. 14-15r); [8] (f. 392) ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⟨ⲁ⟩ⲛ̀ⲑⲱⲛⲓ, des.: ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 27, ff. 19-21); [9] (f. 393) ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ..., ⲡ̀ⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ... (Vat. 27, f. 21v); [10] (f. 393) ⲥⲱⲧⲏⲥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ... (Vat. 28, f. 3v) ... ⲕⲉ ⲉ̀ⲗⲉⲏ̀ⲥⲟⲛ; [11] (f. 393) ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲭ̀ⲣⲉⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ... (Vat. 27, ff. 21v, 22); [12] (f. 393v) ⲧ. ⲉ̀ϫ. ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ... ⲙⲁⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥ (Vat. 27, f. 23r.v); [13] (f. 393v) ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ... ⲧⲁⲗϭⲟ· ⲛⲧⲉϥ., ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ... ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁϭⲛⲉ ⲙⲕⲁϩ· ⲛ̀ⲧⲉϥ (Vat. 27, ff. 25-26); [14] (f. 394) ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲁ̀ⲏⲣ... (Vat. 27, f. 27r.v); [15] (f. 394v) ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲡ̀ϫⲓⲛⲙⲟϣⲓ...; ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲓⲥⲓϯ (Vat. 27, ff. 26-27r); [16] (ff. 395v, 396) ⲧ. ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭⲥ..., ⲧ. ⲉ̀ϫ. ⲛⲏ ⲉⲧϥⲓⲫⲣⲱⲟⲩϣ; des.: ⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 27, ff. 27-28).

Codex a R. Tuki, in cod. Borg. copto 80, ff. 2-282 exscriptus est.

Ductus chartae impressi singulas scripturae lineas necnon columnas textui bohairico et arabico servatas definiunt. Codex, sat nitide scriptus, efficitur fasciculis quadraginta (ⲁ̅ – ⲙ̅); horum primus complectitur ff. novem (I, 1-8, inde tantum a f. 3ᵛ copticis notis instructa: ⲉ̅ – ⲓ̅); sequuntur quiniones ⲃ̅ – ⲗ̅ⲑ̅ (ff. 9-387 + 44ª, ⲓ̅ⲁ̅ – ⲧ̅ϥ̅) et fasc. ⲙ̅ novem tantum constans ff. (388-395, ⲧ̅ϥ̅ⲁ̅ – ⲧ̅ϥ̅ⲏ̅, 396 sine nota coptica); pro more, notae ff. copticae appositae sunt ff. aversis, et insuper ff. rectis initio fasciculorum. Fasciculorum paginas extremas signant ornamenta lineis inter se innexis atramento effecta, coloribusque illita rubro, flavo et viridi, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅, vel ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, vel ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in ff. aversis, et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in ff. rectis. Eiusdem indolis sunt fasciae initio divisionum; item litterae marginales maiores quae tamen interdum solo colore croceo vel croceo et rubro sunt obducta; ff. 76, 89, 265, 290, rami cum avibus, pigmentis iisdem rubro, viridi et flavo distincti. Ff. 1ᵛ, 2ʳ·ᵛ, 11ᵛ, 14ᵛ, 26ᵛ, 29ᵛ, 40, 42ᵛ, 51, 53ᵛ, 64ᵛ, 69ᵛ, 75ᵛ, 88ʳ·ᵛ, 100ᵛ, 103ʳ·ᵛ, 107ᵛ, 120, 122, 124ʳ·ᵛ, 132, 137ᵛ, 179ᵛ, 186ᵛ, 191ᵛ, 254ᵛ, 264ᵛ, 270ᵛ, 342, vacua vel semi-vacua, implent vel cruces vel circinationes variae vel formae quadratae solitis pigmentis obductae, partibus interdum nonnullis atramento opertis vel nudis relictis; haec ornamenta, paucis exceptis, ferunt inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ necnon ⲁ et ⲱ (insuper f. 2ᵛ: يسوع المسيح « Iesus Christus »); inscriptiones arabicae quae ornamenta decorant, ff. 1ᵛ et 3, atramento delineatae, nudum habent spatium inter ductus quibus litterae, solito maiores, efficiuntur, dum reliqua ornamentorum spatia variis maculata sunt pigmentis. Divisiones maiores incipiunt linea vel lineis scripturae grandioris, flavi coloris; sequuntur una vel plures lineae minio exaratae non secus ac linea initialis sectionum minorum, rubricae, interpunctionis signa, cancellationes mendorum in textu et quidam ductus super numeros ac compendia; minio tactae sunt litterae initiales communes, litterae ϥ, ϩ et ϧ, lineola notis numericis et vocibus contractis superposita. F. 174ᵛ, formam ornamentorum litterae initialis ⲁ delineavit acumen, charta punctis perforata.

In circulis qui decorant f. 1ᵛ, inscripsit librarius: بسم الاب والابن والروح القدس اله الواحد نبتدى بعون الله تعالى | وحسن توفيقه بنسخ ابصلمدية تقرا فى شهر كهيك (sic) | كاتبه الحقير المسكين ميخائيل ابن يلاطس الصباغ البيارى (sic) | استقرة هذه الابصلمدية الطاهرة المباركة | ملك الشماس المكرم المعلم صهيون ابن منصور الشمير بالغنامى موطنا باخميم « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici. Auxilio Dei, exaltetur! et pulchritudine praesidii sui, scribere aggredimur psalmodiam quae in mense kīhak legitur; scriptor illius fuit miser, pauper, Michael, filius Pilati tinctoris, Baybariensis; haec Psalmodia pura, benedicta, firmum manet dominium diaconi honorati magistri Sahyūn, filii Manṣūr, al-Ġannāmī nuncupati, incolentis Aḫmīm »; f. 191ᵛ, in parte crucis inferiore, a dextris et a sinistris, librarius orationem apposuit: اذكر يا | رب المهتم | بذلك فى ملكوتك | الابدية امين « Memento Domine huius (libri) curam habentis in regno tuo aeterno. Amen »; f. 396, subscriptio librarii: وكان الفراغ من هذه الابصلمدية المباركة يوم الثلاث | المبارك السادس من شهر هتور من شهور سنة الف واربعمائة. | وخمسة وعشرون قبطية للشهداء الاطهار ∴ | الموافق لتاسع والعشرين من شهر شعبان من شهور سنة الف | ومائة وعشرين هلالية ∴ مما عمل برسم الولد المبارك | الشماس المكرم والارخن المبجل المعلم صهيون ابن المعلم منصور الشهير | بالغنامى. موطنا بمدينة اخميم

بالبر الشرق. وعمل ذلك محبتا وكرامتا | فى سيدنا يسوع المسيح بالفاظة الروحانية. طالبا بذالك غفران خطاياه. | يوم الموقف العظيم وحفظا وحرسا فى هذا العالم الزئل من الافات الكانية فيه. | وكلف عليها من ماله وصلب حاله بما انعم الله عليه ورزقه اياه. وليس | لا احدل فيه دعوتا ولا طلب غير المعلم صهيون المذكور اعلاه. والمسيح | الاهنا ومتولى خلاصنا بشفاعة والدته العذرى الطاهرة مرتمريم. | ان ينعم عليه بالغفران والمسامحة بالحياة الهنية والاخرة المرضية. | وبشفاعة الملائكة وروؤس الملائكة والرسل والشهداء والقديسين امين ✠ « Et finis huius psalmodiae benedictae evenit feria tertia benedicta die sexto mensis hatūr ex mensibus anni coptici 1425 martyrum purorum (= an. D. 1708); quod respondet diei vigesimo nono mensis ša'bān e mensibus anni lunaris 1120. Actum est iussu pueri benedicti, diaconi honorati et venerabilis principis, magistri Sahyūn, filii magistri Manṣūr, al-Ǵannāmī nuncupati et incolentis urbem Aḫmīm ad plagam orientalem; fecitque illud amore et reverentia erga Dominum Nostrum Iesum Christum, in liberalitate spirituali, rogans ideo suorum peccatorum veniam in die stationis metuendae necnon tutelam ac praesidium in hoc mundo transeunte a damnis quae ei insunt. Expendit pro ipso (libro) e sumptibus suis qua in re fultus est eis quae Deus ipsi concessit et dedit; nec quisquam ius vel titulum in ipsum habet praeter magistrum Sahyūn superius laudatum. Et Christus Dominus Noster auctorque salutis nostrae, per preces Matris suae Virginis purae Dominae Mariae concedat illi remissionem et indulgentiam in hac vita praesente et in altera ventura; per intercessiones angelorum et principum angelorum et apostolorum et martyrum et sanctorum. Amen ». Inscriptiones in f. I: *Valuta del libro quattro zecchini* | *fuor della ligatura; Die 26 Nov. 1723.* | *S. Congregationis Prop*(agan)*dae Fidei decreto* | *in hanc Ap*(ostoli)*cam Bibliothecam illatus* | *ut non solum ad Bibl*(iothe)*cae, sed ad Ejusdem* | *etiam S. Cong*(regation)*is usus asservetur; n°. 36.* Ff. I^{v}, 1^{r}, 396^{v} vac.

Integumentum, e corio rubro, in dorso praebet ornamenta, notam *36* necnon stemmata Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

37 An. 1623 (= an. Mart. 1339, cf. f. 265), chart., mm. 210 × 145, ff. III, 267 + 252^{a}, linn. 16-19.

Psalmodia, bohairice cum rubricis arabicis; cf. cod. Vat. copt. 36. Ff. pristinis deperditis manu saec. XVIII suffecta sunt ff. 1-3.

F. 1, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », titulus arabice tantum: الابصاليات المقدسة الواطس والادام مديح للست السيدة العذرى الطاهرة مرتمريم والملائكة والرسل والشهداء والقديسين بركاتهم علينا امين « Psalliae sanctae Batos et Adam. Laudes in Dominam Virginem sanctam Dominam Mariam et Angelos, Apostolos, Martyres et Sanctos. Benedictiones eorum sint super nos. Amen ».

1 (ff. 1-11^{v}) [1] (ff. 1-3) Psallia universalis, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ· ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Venite omnes in laetitia, oremus »

(Labib, ed. 1911, pp. ⲫⲗⲅ̅ - ⲫⲙⲃ̅); [2] (ff. 3v-11v) psallia in Virginem Angelos, Martyres et Sanctos, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲛ̀ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉⲑⲩ̅ « Venite adoremus Trinitatem sanctam »; des.: ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲥ « in regno tuo; caeterum » (vers. 1-3 usque ad ⲛⲉⲛ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲁ, ap. Labib, ed. 1908, exinceps laudanda absque anni nota, pp. ⲧⲁ̅, ⲧⲃ̅).

2 (ff. 12-16) Psallia in Dominam nostram Virginem, Batos, inc.: ⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲁϧ « Audivi magistros » (Labib, pp. ⲩⲟⲅ̅ - ⲩⲟⲑ̅, sub rubrica: « dicitur ad oblationem incensi, in dominicis per annum »).

3 (ff. 16-25v) Psalliae pro festo Virginis ingressae in templum. [1] (ff. 16-20) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ « Venite omnes cum gaudio » (cf. Vat. copt. 36, f. 12); [2] (ff. 20-22) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛϫⲱ « Venite fideles, dicamus »; des.: ⲁ̀ⲣⲓ ⲡⲉⲛⲙⲉⲩⲓ ⲧⲉⲣⲉⲛ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ... « memento omnium nostrum; caeterum... »; versus intercalaris: ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲡⲁⲣⲑ.; f. 22, des.: كمل | بسلام من الرب امين « Absolutum est; in pace Domini. Amen »; [3] (ff. 22v-25v) psallia, Batos, inc.: ϯϣⲉⲗⲉⲧ ⲛ̀ⲕⲁⲧⲁⲣⲟⲥ· ϯⲥⲉⲙⲛⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « Sponsa pura, permanens Virgo » (Labib, ed. 1911, pp. ϫⲛ̅ⲏ̅ - ϫⲝ̅ⲉ̅).

4 (ff. 26-31) [1] (ff. 26-28v) Psallia in Dominam nostram Virginem, Batos, inc.: ⲁⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϩⲁⲛⲧⲁⲓⲟ ⲉⲑⲃⲉϯ ⲱ̀ ϯⲃⲁⲕⲓ « Laudes dixerunt de te, o civitas »; des.: ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓϩⲉⲕⲏ· ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭⲏⲥⲧⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲫⲉ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ· « ego pauper, minimus, propter caelum novum »; versus intercalaris: ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯⲑⲉⲟⲩⲗⲟⲩⲕⲟⲥ; f. 28v, des.: كمل « Absolutum est »; deinde al. man.: بسلام من الرب امين « in pace Domini. Amen »; [2] (ff. 29-31) psallia in Dominam Virginem pro reliquis eius festis, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲱⲟⲩ· ⲛⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲉ̅ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Venite omnes hodie, glorificemus Christum » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, pp. ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ pro ⲥⲟ̅ⲏ̅ - ⲥⲟ̅ⲁ̅ pro ⲥⲡ̅ⲁ̅. partim consentit); f. 31 des.: كمل « Absolutum est ».

5 (ff. 31v-35) Psallia in Virginem ad ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁ (sic) ⲱ̀ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Salus tibi, Domine mi », Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲫϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥ̀ⲙⲏ « Venite cantemus Deo, voce »; des.: ⲁ̀ⲣⲓ ⲡⲉⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛⲓⲕⲟⲩϯⲙⲟⲥ... ⲑⲙⲁⲩ ⲛ̅ⲫ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ « memento mei servi tui Nicodemi... mater filii Dei ».

6 (ff. 35-38v) Psallia in Nativitatem et pro mense kihak, Batos, inc.: ⲁ ⲫϯ ⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (Vat. copt. 36, ff. 85v-88).

7 (ff. 38^{v}-45) [1] (ff. 38^{v}-42^{v}) Psallia in Virginem, mense benedicto kīhak (in mg., altera manu nota arabica « ad cantum tertium »), Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ ⲱ̀ ⲡⲓⲟ̀ϩⲓ « Venite omnes in laetitia, o grex »; des.: ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϩⲓⲏⲃ· ⲉ̀ϣⲟⲡ « et ovibus suis, si... »; [2] (ff. 42^{v}-45) psallia in Dominam nostram pro mense kīhak (in mg. nota arabica « ad cantum quartum »), Adam, inc.: ⲁⲕϣⲉⲡϧⲓⲥⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ (cod. Vat. copt. 36, ff. 101-103, ad cant. tertium).

8 (ff. 45^{v}-70^{v}) Sub titulo arabico « Psalliae dicendae ad septem Theotokias, legendae mense kīhak ». [1] (ff. 45^{v}-48^{v}) Psallia ad cantum ⲧⲟⲧⲉ ⲁϥϩⲱⲥ (scil. cant. primum, seu Moysi), Adam; inc.: ⲁ̣ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ (Vat. 36, ff. 27-29; codex, in fine, pro ⲛⲓⲕⲱϯⲙⲟⲥ, habet ⲡⲓⲁ̀ⲗⲁⲭⲩⲥⲧⲟⲥ); [2] (ff. 48^{v}-51) psallia pro Theotokia feriae II, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 40^{v}-42); [3] (ff. 51-53^{v}) psallia pro Theotokia feriae III, Adam, inc.: ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 51^{v}-53); [4] (ff. 53^{v}-56^{v}) psallia pro Theotokia feriae IV, Batos, inc.: ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ (Vat. 36, ff. 72^{v}-75); f. 56^{v} des.: كمل « Absolutum est »; [5] (ff. 57-60) psallia pro Theotokia feriae V, Batos, inc.: ⲁⲓⲛⲁⲉⲣϩⲏⲧⲥ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲁⲛⲣⲁϯ « Incipiam, o dilecti mei » (Tuki, op. laud., pp. ⲥ̅ⲡ̅ pro ⲥ̅ϥ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲗ̅ pro ⲥ̅ϥ̅ⲗ̅); [6] (ff. 60^{v}-64) psallia pro Theotokia feriae VI, Batos, inc.: ⲁⲓⲉ̀ⲣⲉⲧⲓ̀ⲛ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓⲕⲉⲣⲙⲓ « Postulavi ego cinis » (Labib, ed. 1911, pp. ⲫ̅ϥ̅ⲉ̅ - ⲭ̅ⲁ̅); [7] (ff. 64-67^{v}) psallia pro Theotokia sabbati, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 135-137); [8] (ff. 68-70^{v}) psallia pro Theotokia diei dominicae, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ « Venite, gentes » (Tuki, pp. ⲧ̅ⲩ̅ pro ⲧ̅ⲓ̅ⲩ̅ - ⲧ̅ⲉ̅ pro ⲧ̅ⲓ̅ⲉ̅).

9 (ff. 70^{v}-73^{v}) [1] (ff. 70^{v}-72) Psallia pro mense kīhak (in mg. nota arabica « ad cantum secundum »), Adam, inc.: ⲁ ⲡⲁϩⲏⲧ ⲛⲉⲙ ⲡⲁⲗⲁⲥ « Cor meum et lingua mea » (Labib, ed. 1911, pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲛ̅); [2] (ff. 72^{v}-73^{v}) doxologia pro mense kīhak, inc.: ϯϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ ⲫϯ « Gratias ago tibi, Deus » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲗ̅ pro ⲥ̅ϥ̅ⲗ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅ pro ⲥ̅ϥ̅ⲉ̅, sub titulo « Psallia Adam ad cantum tertium »).

10 (ff. 74-77) Psallia pro mense kīhak ad ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Misericordias tuas Domine », Adam, inc.: ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲃⲓ « Ploravi super peccata » (Tuki, pp. ⲧ̅ⲓ̅ⲉ̅ pro ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲓ̅ⲏ̅ pro ⲧ̅ⲕ̅ⲏ̅).

11 (ff. 77-79^{v}) Psallia in D. N. Iesum Christum, in qua memorantur miracula Messiae mense kīhak, Adam (in mg., addito al. m.: هور[...., على « in..... »), inc.: ⲁⲣⲓϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛⲁⲓ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ (Vat. 36, ff. 62-64).

12 (ff. 79ᵛ-83) Psallia in D. N. Iesum Christum, annua; legitur mense kīhak, ad ⲱ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ « O Domine noster », Batos, inc.: ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ (Vat. 36, ff. 174ᵛ-177).

13 (ff. 83-85) Psallia pro mense kīhak ante ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Quaesivi misericordias, tuas, o Deus meus », Adam, inc.: ϯⲛⲁⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Adorabo te »; des.: ⲁⲓⲙⲉⲛⲣⲉ ⲡⲉⲕϩⲱ ϫⲱⲟⲩϣⲧ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲕⲁⲗⲱⲥ « dilexi vultum tuum, respice in me benigne »; versus intercalaris: ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛⲁⲕ ⲁ̅ⲗ̅ ⲇⲟⲝⲁ ⲥⲓ ⲱ ⲑⲉⲟⲥ « gloria tibi, alleluia » (hymnus alphabeticus ϯ – ⲁ̅); f. 85, subscriptio arabica: كملوا | هولاى الابصاليات الذى يقروا فى شهر كيهك جميعا | بسلام من الرب امين « Desinunt illae psalliae quae leguntur mense kīhāk; in pace Domini. Amen »; sequitur al. man.: الرب يورى | يرسم غبط الشيخ سيدى محمد (ult. lin. ductu deleta, محمد insuper eraso) « Dominus..... signet prosperitatem senis Domini mei Muḥammad ».

14 (ff. 85ᵛ-100ᵛ) Psalliae pro nocte festi s. Crucis. [1] (ff. 85ᵛ-88ᵛ) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉⲡⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲁϣϥ « Psallite ei qui crucifixus est »; des.: ⲛⲉⲙ ⲧⲉⲕⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲱ ⲡⲉⲛⲟⲩⲣⲟ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅· ⲉϣⲱⲡ... « et tuae resurrectioni, o rex noster, Iesu Christe; si... »; [2] (ff. 88ᵛ-91) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ... ⲛ̀ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Venite, populi... glorificemus »; des.: ⲁ̀ⲛⲟⲛ ⲡⲉ ⲡⲉⲕⲗⲁⲟⲥ· ⲗⲱⲓⲡⲟⲛ « nos sumus populus tuus; caeterum »; [3] (ff. 91-95) psallia, Batos, inc.: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉⲡⲭ̅ⲥ̅ « Psallite Christo »; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲡ̀ⲭⲱⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ· ⲉϣⲱⲡ... « propter chorum cruciferorum; si... »; [4] (ff. 95-97ᵛ) psallia, Adam, inc.: ⲁⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ· ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲛ ⲟⲩϣⲟⲩϣⲟⲩ « Nobis autem credentibus, non est nobis gloriatio »; des.: ϧⲉⲛ ϯϫⲱⲙ ⲙ̀ⲡⲉⲕ⳩︦ⲥ︦· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ... « in virtute crucis tuae; caeterum... »; [5] (ff. 97ᵛ-99) doxologia, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ̀... ⲛ̀ⲧⲉⲛⲟⲩⲱ̀ϣⲧ ⲛ̀ϯⲑⲣⲓⲁⲥ « Venite omnes... adoremus Trinitatem »; des.: ⲱ ⲡⲓⲟⲩⲣⲱ ⲛ̀ⲟⲣⲑⲟ⟨ⲇⲟ⟩ⲝⲟⲥ ⲕⲟⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲓ̀ⲗⲁⲛⲉ̀ ⲧⲁϥⲙⲁⲩ· ⲛ̅ⲧ̅ⲉ̅ϥ̅· « o rex orthodoxe, Constantine et Helena, mater eius, ut »; [6] (f. 99ʳ·ᵛ) doxologia, inc.: ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲩⲙⲛⲟⲥ ⲱ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « Cantemus, o credentes »; des.: ⲱ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ... ⲓ̀ⲗⲁⲛⲉ̀ ⲧⲉϥⲙⲁⲩ (Labib, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲑ̅, ⲧ̅ⲝ̅, des.: ⲛⲓⲃⲁⲣⲃⲁⲣⲟⲥ; p. ⲧ̅ⲝ̅ⲃ̅: ϫⲉ ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, om. ⲧ̅ⲱ̅· ⲱ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ); [7] (f. 100ʳ·ᵛ) doxologia, inc.: ϥⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲅⲁⲣ ⲉ̀ⲙⲁϣⲟ· ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲏⲓⲛⲓ « Gloriosum enim valde est signum »; des.: ϣⲁⲛⲧⲉϥⲥⲟⲧⲧⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « donec redimat nos a peccatis nostris »; f. 100ᵛ, subscriptio arabica: كملوا الابصاليات والذكصولوجيات عيد الصليب المجيد المقدس بسلام من الرب امين امين امين « Desi-

nunt psalliae et doxologiae pro festo crucis gloriosae et sanctae; in pace Domini. Amen ».

15 (ff. 101-105ᵛ) Psalliae pro ieiunio quadragesimae sanctae. [1] (ff. 101-103ᵛ) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲛⲓⲥⲧⲉⲩⲓⲛ « Venite, ieiunemus » (Labib, pp. ⲫ̅ⲡ̅ⲅ̅ - ⲫ̅ⲡ̅ⲏ̅); [2] (ff. 103ᵛ-105ᵛ) psallia, Adam, inc.: ⲁⲓⲱϣ ⲛ̀ⲧⲁⲥⲙⲏ « Clamavi voce mea » (Labib, pp. ⲫ̅ⲡ̅ⲑ̅ - ⲫ̅ϥ̅ⲅ̅).

16 (ff. 105ᵛ-118ᵛ) Psalliae pro Pentecoste (scil. a die Resurrectionis usque ad festum Pentecostes). [1] (ff. 105ᵛ-108) Psallia pro sancta Pentecoste, Batos, inc.: ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ « Vere credimus » (Labib, pp. ⲫ̅ϥ̅ⲅ̅ - ⲫ̅ϥ̅ⲑ̅, sub titulo « Pro festo Resurrectionis et quinquaginta dierum »); [2] (ff. 108-110) psallia, Adam, inc.: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲙ̀ⲫⲱⲟⲩ... ⲃⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲧⲉⲛϫⲱⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Cantate hodie... omnes dicamus cum angelis »; des.: ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲣⲉϥⲧⲁⲛϧⲟ « Spiritum vivificantem »; versus intercalaris: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥⲧⲱⲛϥ « Iesus Christus surrexit »; [3] (ff. 110-112ᵛ) psallia pro nocte prima Resurrectionis, Adam, inc.: ⲁϥⲧⲱⲛϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲫ̅ϯ̅ « Surrexit Deus »; des.: ⲟⲩⲟϩ ϣⲟⲡⲧⲉⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲕ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ... « et suscipias nos; caeterum... »; [4] (ff. 113-116) psallia pro festo Ascensionis, Batos, inc.: ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ ⲛⲁⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ « Cantabo tibi Domine Deus »; des.: ⲁ̀ⲣⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱϯ· ⲉ̅ϣ̅ⲱ̅ⲡ̅... « largire nobis salutem; si... »; [5] (ff. 116-118ᵛ) psallia, item, Adam, inc.: ⲁⲓⲛⲁϩⲟⲥ ⲛⲁⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Cantabo tibi Domine »; des.: ⲁⲓⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « peccavi tibi »; versus intercalaris: ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ « Spiritus paraclitus ».

17 (ff. 118ᵛ-124ᵛ) Pro vigiliis patrum nostrorum apostolorum eorumque festis. [1] (ff. 118ᵛ-122) Psallia, Batos, inc.: ⲁ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲛ ϯ « Dominus noster Iesus Christus, Deus verus dedit » (Labib, pp. ⲭ̅ⲗ̅ - ⲭ̅ⲓ̅ⲁ̅); [2] (ff. 122-124ᵛ) psallia, Adam, inc.: ⲁⲓⲱϣ ⲟⲩⲃⲏⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Clamavi coram te, Domine » (Labib, pp. ⲭ̅ⲓ̅ⲁ̅ - ⲭ̅ⲓ̅ⲉ̅).

18 (ff. 124ᵛ-137) Psalliae pro nocte festi archangeli Michaelis. [1] (ff. 124ᵛ-128) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ· ⲱ̀ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ « Venite omnes cum laetitia, o gentes »; des.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓϯϩⲟ ⲛ̀ϯⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲟⲥ· ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « precibus Dei genitricis, Michael archangele »; [2] (ff. 128-130ᵛ) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲁⲛⲣⲁϯ· ⲛ̀ⲧⲉⲛⲑⲉⲗⲏⲗ « Venite, o dilecti mei, laetemur »; des.: ⲛⲉⲙ ⲡ̀ⲥⲉⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « cum reliqua parte credentium »; [3] (ff. 130ᵛ-135) psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲁⲣ-

ⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Venite omnes, glorificemus magnum archangelum »; des.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓϯϩⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ· ⲉϣⲱⲡ... « precibus Michaelis magni archangeli; si... »; [4] (ff. 135^{v}-137) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Venite cantemus regi Christo »; des.: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲉ̀ⲧⲁⲗⲁⲡⲟⲣⲟⲥ « ego miser »; versus intercalaris: ⲫϯ ⲙ̀ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Deus Michaelis archangeli » (multa habet communia cum psallia in Suriel, ap. Philotheos, op. laud., pp. ⲩ̅ⲟ̅ⲩ̅ - ⲩ̅ⲟ̅ⲏ̅).

19 (ff. 137^{v}-143) Psalliae pro nocte festi Annuntiationis. [1] (ff. 137^{v}-140^{v}) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲱ ⲛⲁⲙⲁⲛⲣⲁϯ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ « Venite omnes o dilecti mei, adoremus »; des.: ⲡⲉⲕⲃⲟⲕ ⲛⲓⲕⲟⲇⲓⲙⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ ⲱ̀ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ· « servum tuum Nicodemum e peccatis suis, o bone »; versus intercalaris: ⲡⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϭⲓ̅ⲥⲁⲣⲝ ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑ. « Qui carnem sumpsit in virgine »; [2] (ff. 140^{v}-143) psallia, Adam, inc.: ⲁ ⲫϯ ⲡⲓⲇⲩⲙⲓⲟⲣⲅⲟⲥ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲁ̀ⲇⲁⲙ « Deus demiurgus misertus est Adami »; des.: ⲛⲁϩⲙⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ « salva nos in tentationibus »; f. 143, subscriptio arabica alterius manus: كملت هذا الابصالية المباركة من الرب امين « Desinit haec psalmodia benedicta; ⟨in pace⟩ Domini. Amen ».

20 (ff. 143^{v}-158^{v}) Psalliae pro nocte dominicae palmarum. [1] (ff. 143^{v}-146^{v}) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓ (sic) ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Venite omnes credentes, glorificemus »; des.: ⲉ̀ⲣⲉ ⲟⲩⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲱⲟⲩⲓ̀ « parvus puer »; versus intercalaris: ϫⲉ ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲧϭⲟ̅ⲥⲓ « Hosanna in excelsis »; [2] (ff. 146^{v}-149) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲱⲥ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ « Venite cantemus cantico novo »; des.: ⲙⲱⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲇⲉⲥⲡⲟⲩⲧⲁ ⲛ̀ⲟⲩⲁ̀ⲛⲁⲡⲁⲩⲥⲓⲥ· ⲗ̅ⲟ̅ⲓ̅· « da nobis dominum quietis; caeterum »; [3] (ff. 149^{v}-153) psallia, Batos, inc.: ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲟⲩⲁⲓ « Buccinate in neomenia »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « secundum magnam misericordiam tuam »; [4] (ff. 153-155^{v}) psallia, Adam, inc.: ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲁⲗⲡⲓⲅⲅⲟⲥ « Buccinate tuba »; des.: ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ· ⲉⲛ ⲧⲏⲥ ⲙ̀ⲯⲩⲥⲧⲏⲥ « hosanna, rex, in altissimis »; [5] (ff. 155^{v}-158^{v}) psallia, Adam, « graece », inc.: ⲁⲣⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ⲛ̀ⲛⲉⲟⲩⲙⲁⲛⲓⲁ̀ « Buccinate in neomenia »; des.: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ϣⲁ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et benedictio in aeternum. Amen ».

21 (ff. 158^{v}-175^{v}) Psalliae pro nocte Epiphaniae. [1] (ff. 158^{v}-161^{v}) Psallia, Batos, inc.: ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ « Dominus noster Iesus Christus filius »; des.: ⲡⲉⲕⲃⲟⲕ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ· « servus tuus, pec-

cator »; versus intercalaris: ⲟⲩⲟϩ ⲁϥϭⲓⲱⲙⲥ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲓⲱ̅ⲁ̅ « Et baptizatus est a Iohanne »; [2] (ff. 162-165) psallia, Adam, inc.: ⲁ̅ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲣⲟⲩⲣⲟ ⲁϥⲑⲉⲗⲏⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ « Dominus regnavit, exultavit terra »; des.: ϫⲉ ⲁⲓⲫⲱⲧ ϩⲁⲣⲟⲕ « quia ad te confugi »; [3] (ff. 165^{v}-168^{v}) psallia in Ioh. Baptistam, pro nocte festi Epiphaniae, Batos, inc.: ⲁⲓⲛⲁⲉⲣϩⲓⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϭⲓϣϣⲱⲟⲩ « Incipiam in desiderio » (Philotheos, pp. ⲓ̅ⲇ̅ - ⲕ̅); [4] (ff. 169-171^{v}) psallia, item, Adam, inc.: ⲁⲕϭⲓⲥⲓ ⲁ̀ⲗⲓⲑⲟⲥ· ⲱ̀ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲇⲣⲟⲙⲟⲥ « Exaltatus es vere, o praecursor » (Philotheos, p. ⲕ̅ - ⲕ̅ⲉ̅; hic, in fine, pro ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ·ⲡⲓⲁ̀ⲗⲁⲝⲩⲥⲧⲟⲥ, habet: ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛⲓⲕⲟⲗⲁⲓⲙⲟⲥ); [5] (ff. 172-175^{v}) psallia pro nocte Epiphaniae, Batos, inc.: ⲁ̅ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉⲕϯⲥⲓⲥ « Rex creationis »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲧⲁϫⲣⲟϥ ϧⲉⲛ ϯⲥⲩⲛⲧⲉⲗⲓⲁ̀ « et firma eum in consummatione ».

22 (ff. 175^{v}-181) Psalliae pro nocte Nativitatis. [1] (ff. 175^{v}-178^{v}) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϩⲱⲥ... ⲃⲟⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ ϣⲱⲡⲓ « Venite omnes cantemus... gaudium est »; des.: ⲡⲁⲥⲱⲧⲏⲣ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « salvator meus Iesus Christus »; versus intercalaris: ⲡⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ ϧⲉⲛ ⲃⲉⲑⲗⲉⲉⲙ « Qui natus est in Bethleem »; [2] (ff. 178^{v}-181) psallia, Adam, inc.: ⲁ̅ ⲫ︦ϯ︦ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ· ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲉ̀ⲱⲛ « Deus misericors, rex saeculorum »; des.: ⲛ̀ϩⲁⲛϩⲱⲥ ⲁⲥⲫⲏⲗⲟⲥ ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ... « cantuum validorum; caeterum... ».

23 (ff. 181^{v}-188) Psalliae in viginti quattuor presbyteros. [1] (ff. 181^{v}-185) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲫ︦ϯ︦... ⲛⲧⲉⲛⲧⲁⲓⲟ̀ ⲛ̀ϯⲙⲁⲥⲛⲟⲩϯ « Venite cantemus Domino... honoremus Dei Genitricem »; des.: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲕ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ « cum XXIV presbyteris »; [2] (ff. 185-188) psallia, Adam, inc.: ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Custodi me, Deus meus » (Philotheos, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅, recensionem exhibet in multis discrepantem).

24 (ff. 188-194^{v}) Psalliae in martyrem insignem Mar Georgium. [1] (ff. 188-191^{v}) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ... ⲛ̀ⲧⲉⲛⲧⲁⲓⲟ ⲙ̀ⲡⲉϥⲙ︦ⲣ︦ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟⲥ « Venite omnes fideles... honoremus martyrem eius dominum regem Georgium » (Philotheos, pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅; item U. Bouriant, *Petits monuments et petits textes recueillis en Egypte...: Recueil de Travaux relatifs à la philologie et à l'archéologie égyptiennes et assyriennes*, vol. VII, 1888, pp. 124-132; hic, in fine, cum codice habet: ⲧⲱⲛⲕ... ⲱ ⲓⲱ̅ⲁ̅ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ; Philotheos vero ⲧ. ⲱ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲟⲥ); [2] (ff. 191^{v}-194^{v}) psallia, Adam, inc.: ⲁ̅ ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ ⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Exclamaverunt iusti »; des.: ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « dimitte mihi peccata ».

25 (ff. 194v-200) Psalliae in martyrem insignem Mercurium stratelatem, die 25 hatūr. [1] (ff. 194v-198) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲩⲥⲟⲡ « Venite omnes simul »; des.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲅⲉⲛⲟⲥ· ⲫⲓⲗⲟⲩ(ⲡⲁⲧⲏⲣ· ⲙⲁⲣⲕⲟⲣⲓⲟⲥ)· ⲉϣⲱⲡ... « precibus generis nostri, philo(pater Mercuri); si... »; [2] (ff. 198-200) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Venite omnes hodie » (Philotheos, pp. ⲣⲗⲉ̅ – ⲣⲙⲁ̅).

26 (ff. 200-205) Psalliae pro omnibus martyribus et sanctis quorum non sunt psalliae (propriae). [1] (ff. 200-203) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Venite omnes credentes, laudemus »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲱⲡⲧⲉⲛ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲕⲡⲓⲥⲧⲟⲥ· ⲉϣⲱⲡ... « et adnumera nos fidelibus tuis; si... »; [2] (ff. 203-205) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲓⲟⲣⲑⲟⲇⲟⲝⲟⲥ « Venite omnes hodie, orthodoxi »; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲧⲉⲕ(sic)ⲙ̅ⲣ̅ ⲉⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « propter martyrem tuum benedictum ».

27 (ff. 205v-212) Psalliae in archangelum Gabrielem. [1] (ff. 205v-209) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Venite glorificemus »; des.: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Gabriel archangelus »; [2] (ff. 209-212) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲁϯ ⲛ̀ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Venite o dilecti mei, glorificemus »; des.: ⲕⲱ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲛⲉϥⲛⲟⲩⲃⲓ ⲛⲉⲙ ⲡ̀ⲥⲉⲡⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « dimitte ei peccata sua, cum caeteris credentibus ».

28 (ff. 212-216v) Psalliae pro mense kīhak, ad theotokiam feriae VI. [1] (ff. 212-214) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲩⲃⲓ « Ego humilis peccator »; des.: ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « dimitte ei cum credentibus »; variat versus intercalaris: ϫⲉ ⲭⲉⲣⲉ ⲕⲉⲭⲁⲣⲓⲧⲱⲙⲉⲛⲏ ⲱ̀ ⲕ̅ⲥ̅ ⲙⲁⲧⲁ ⲥⲟⲩ; ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲁⲣⲡⲟⲥ « Fructus tuus est benedictus »; ϫⲉ ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ « Nam benedicta es inter mulieres »; [2] (ff. 214v-216v) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱ̀ⲓ⟨ⲛⲓ⟩ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Venite credentes, exclamemus »; des.: ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩ(sic)ⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « servus tuus qui speravit in te »; versus intercalaris: ⲕ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲁⲅⲁⲑⲟⲥ « Domine Iesu Christe, miserere nostri secundum bonitatem tuam ».

29 (ff. 216v-225) Psalliae variae, Adam. [1] (ff. 216v-220) Psallia pro mense kīhak ad ϫⲉⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (?) « Pater noster » (hymnus orationi dominicae aptatus), inc.: ⲁⲓⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Rogavi te, Deus meus »; des.: ⲉⲑⲣⲉϥⲱⲛϧ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ « ut vivat in aeternum; caeterum »; [2] (ff. 220v-223) psallia pro festo angelorum et quat-

tuor animalium, inc.: ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Veni ad nos hodie » (Philotheos, pp. ⲣⲛ̅ⲅ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅); [3] (ff. 223-225) psallia pro ieiunio sancto, inc.: ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ « Custodi me Deus meus »; des.: ⲁⲛϫⲱⲥ ϫⲉ. ⲁ̅ⲗ̅ « dicimus alleluia »; versus intercalaris: ϧⲉⲛ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ ⲛⲉⲙ ϯⲛⲏⲥⲧⲩⲁ̀ « Oratione et ieiunio ».

30 (ff. 225-231ᵛ) Psalliae pro Virginis ingressu in templum necnon pro Domini nostri circoncisione, die 3 mensis kīhak. [1] (ff. 225-228ᵛ) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲛⲓⲟⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲟⲩϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ « Adducite Domino filium Dei » (Philotheos, pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲍ̅ - ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅); [2] (ff. 228ᵛ-231ᵛ) psallia, Adam, inc.: ⲁⲛⲓⲟⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲟⲩ « Adducite Domino gloriam » (Philotheos, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲇ̅ - ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅).

31 (ff. 231ᵛ-238) Psalliae in angelos, quattuor animalia et viginti quattuor presbyteros. [1] (ff. 231ᵛ-235) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Venite omnes cum laetitia, hodie »; des.: ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲧ̀ϫⲓϫ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣϩⲁⲗ « e manu seductoris »; [2] (ff. 235ᵛ-238) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Veni ad nos hodie, o Domine noster » (Philotheos, pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲅ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅).

32 (ff. 238-244) Psalliae pro sabbato sancto. [1] (ff. 238-241) psallia « pro sabbato laetitiae, luminis », Batos, inc.: ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲁϣⲉ⟨ⲓ⟩ⲣⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ « Dominus multa fecit nobiscum »; des.: ⲓⲥϫⲉⲛ ϯⲛⲟⲩ ϣⲁ ϯⲥⲩⲛⲧⲉⲗⲓⲁ̀· « ex nunc usque ad consummationem »; versus intercalaris: ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲉ̀ⲑⲁⲛⲁⲑⲟⲥ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Sanctus immortalis miserere nobis »; [2] (ff. 241-244) psallia pro sabbato laetitiae et nocte sanctae Pentecostis (qua incipit scil. tempus quinquaginta dierum post Resurrectionem), Adam, inc.: ⲁϥⲧⲱⲛϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ « Surrexit Deus »; des.: ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲟⲩⲟϩ ϣⲟⲡⲧ̀ⲛ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « dimitte mihi peccata et accipe nos ».

33 (ff. 244-246ᵛ) Psalliae variae, Batos. [1] (ff. 244-245ᵛ) Psallia in Dominum, inc.: ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅· ⲡⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲓⲑⲓⲛⲟⲥ « Credidi tibi, fili Dei, Deus vere »; des.: ϫⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ (sic) ⲛⲁⲕ ⲁ̅ⲗ̅ « gloria enim tibi; alleluia »; versus intercalaris: ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ « Salvator noster, filius Dei »; [2] (ff. 245ᵛ-246ᵛ) psallia in Dominum annua et in honorem Apa Šenoute, inc.: ⲁⲓⲛⲁϩϯ (manu posteriore mutatum *in* ⲁⲓⲕⲁϩⲑⲏⲓ *« speravi »*) ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅ *« Credidi tibi Domine »*; des.: ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲱϯ ⲙ̀ⲙⲟⲛ « ut salvet nos ». Psalliarum versiculorum initia ordinem sequuntur alphabeticum; desiderantur tamen in priore litterae ⲧ - ⲱ, in alt. litterae ⲛ̅ - ⲡ̅, ϭ̅ cui sufficitur ϣ.

34 (ff. 246v-252) Psalliae in Transfigurationem. [1] (ff. 246v-249v) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲓϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲧⲱⲟⲩ « Levavi oculos in montes »; des.: ⲛⲁϩⲙⲉⲧ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲟⲩϩⲱⲣ « libera me a canibus »; [2] (ff. 249v-252) psallia, Adam, inc.: ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ ⲙⲁⲣⲉ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ ⲑⲉⲗⲏⲗ « Dominus regnavit, exultet terra »; des.: ⲱⲡϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲕϩⲓⲏⲃ· ⲉⲧⲁⲩϣⲱⲡⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲕ· « adnumera eum ovibus tuis quas acquisivisti ».

35 (ff. 252-258) Psalliae in Beatam Virginem pro omnibus dedicationibus (eius ecclesiarum) die 21 ba'ūnah (cf. J. Forget, *Synaxarium Alexandrinum. Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium.* Script. arab., ser. 3, t. 18 (versio), pars 2, p. 179; R. Basset, *Patr. Or.* t. 17, p. 583). [1] (ff. 252-255) Psallia, Batos, inc.: ⲁⲩⲕⲱⲧ ⲙ̀ⲫⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲫⲩⲗⲉⲡⲡⲉⲓⲥ ⲛ̀ⲟⲩϣⲱⲣⲡ ⲛ̀ⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ « Aedificata est hodie Philippis prima ecclesia »; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲡ̀ⲣⲁⲛ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅· ⲛⲉⲙ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ « propter nomen Virginis et Christi, regis gloriae »; [2] (ff. 255-258) psallia, Adam, inc.: ⲁⲩⲕⲟⲧ ⲛ̀ϯⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ « Aedificata est ecclesia »; des.: ⲙⲟⲓ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲟⲩϩⲉⲗⲡⲓⲥ· ⲗⲟⲓⲡⲟⲥ « da mihi spem; caeterum ».

36 (ff. 258v-265) In beatum Abba Pišôi, virum perfectum, die 8 abib. [1] (ff. 258v-261) psallia, Batos, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ...ⲛ̀ⲧⲁⲛⲧⲁⲓⲟ ⲛ̀ϯⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓϣⲱⲓ « Venite omnes... glorificemus Deiparam et sanctum Abba Pišôi »; des.: ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲓⲥⲁⲁⲕ... ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑ̅ⲩ̅ « servi tui Isaac... pater noster sancte »; [2] (ff. 261v-264) psallia, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲱⲟⲩ ϩⲓⲛⲁ « Venite omnes hodie ut »; des.: ϧⲉⲛ ⲧⲙⲉⲧⲟⲩ⟨ⲣⲟ⟩ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ « in regno coelorum »; versus intercalaris: ⲡⲓ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓϣⲱⲓ « Sancte Abba Pišôi »; [3] (ff. 264-265) doxologia, inc.: ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓϣⲱⲓ ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ « Abba Pišôi, iuste »; des.: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲭⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲧⲉ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « et remissionem nostrorum peccatorum ».

Manus posterior nonnullas textui induxit correctiones variasque adiecit notas.

Codex qui, neglecta fasciculorum distinctione, solam exhibebat ff. enumerationem copticam cursivam ⲓ̅ (f. 2v) – ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅ (f. 265v) nuper notis instructus est 1-267, imis ff. impressis. Scripturae primigenia, licet incompta, haud spernendum tamen exhibet specimen paleographiae copticae saec. XVII; minio exarata sunt signa interpunctionis, inscriptiones, monita liturgica, hymnorum versiculi post singula tetrasticha repetendi et quandoque linea initialis vel linea secunda hymnorum; insuper puncto rubro signantur litterae ⲫ, ϧ, ϩ et lineolae quae formas coarctatas verborum superant; litterae maiores macula rubra distinguuntur. Idem videre est in ff. 1-3, quae sunt manus secundae; at fascia in summo f. 1 et littera initialis praegrandis colores exhibent rubrum et flavum.

F. 265, librarii subscriptio: كملت | هذا الابصلمدية يوم الاربعاء المبارك سابع عشرين | شهر ايب مسرى (deletum et rescriptum) المبارك سنة ͵ⲁⲧⲗⲑ للشهداء الاطهار | شفاعتهم معنا امين وكاتبه العبد الخاطى الكثير | الخطايا والذنوب المدعوا بالاسم لا بالعمل الراهب | يوحنا مرقورة المدعوا كاهن بغير استحقاق يسال | من فضل الله وفضلك ايها القارى ان تذكره بالخير | ومن قال شى فالرب يجازيه به بمثله والسلام « Absoluta est haec psalmodia feria IV benedicta, die 27 mensis misrī benedicti anni 1339 martyrum purorum (= an. D. 1623); sit intercessio eorum nobiscum. Amen. Scripsit librum servus peccator, cuius multa sunt peccata et delicta, nomine non autem opere vocatus monachus, Iohannes Mercurius, vocatus sacerdos licet indignus. Rogat Dei gratiam tuamque, o lector, ut reminiscaris eius in bono et qui dixerit aliquid, illud Dominus retribuet ei similiter. Et pax »; f. 265v, precatio lectoris: ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉϩ̀[ⲣⲏ]ⲓ ⲉ̀|ϫⲱⲛ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲇⲓ|ⲕⲉⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓ|ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓϩ|ⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ ⲡⲓⲭⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀|ⲧⲉⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ, cum versione arabica: اطلب من الرب يا سيدى الاب الصديق | انبا يوحنا الاسقف الرب ينعم لنا بغفران خطايانا « Ora Dominum pro nobis, Domine, Pater iuste, abba Iohannes, episcope; Domine, indulge nobis remissionem peccatorum nostrorum »; dein: ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲡⲓⲥ̀ϧⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « Servus tuus qui scripsit haec »; ibid, alterius manus: اذكر يا رب عبدك الخاطى المسكين الذليل | الذى خطاياه قد علت على ثغر كرمل البحر ونجوم السماء | الذى لم يستحق ان يذكر اسمه قسا... امين « Memento, Domine, servi tui peccatoris, pauperis, vilis, cuius peccata limitem superant sicut arena maris et stellae caeli, qui dignus non est ut nomen suum sacerdotem commemoret ... Amen »; ff. 267r-v, ornamenta in formam crucis lineis inter se innexis atramento delineata necnon calami probationes. In acie foliorum inferiore: ابصاليات « Psalliae ». F. I: *13*, dein *Prop. 40, Nov. 37; 37* atramento recentiore scriptum est super rasuram numeri *48* (?). Ff. Iv, II-IIIv, 266r-v vac.

Integumentum e corio rubro confectum, praeter lineas deauratas, impressos habet super numerum *37* et titulum *Psalliae copt. arab.*

38 An. 1370-1378 (cf. f. 288v) et saec. XVII, chart., mm. 175 × 125; ff. 303, linn. 17.

Psalmodia cum brevi diaconali, bohairice et arabice; cf. cod. Vat. copt. 36.

I (ff. 2-275) Psalmodia. Ff. pristinis, saec. ut videtur XVII, suffecta sunt ff. 1-4, 9, 10, 37-98, 121, 220. De psalmodiae editionibus, infra laudandis, v. dicta de cod. Vat. copt. 36. Praemittitur inscriptio ⲤⲨⲚ ⲐⲈ(ⲉ)ⲱ بسم الله بدوا ابصلمودية مقدسة « Cum Deo. Initium psalmodiae sanctae ». Inscriptio ⲤⲨⲚ ⲐⲈ(ⲉ)ⲱ بسم الله recurrit infra, initio sectionum maiorum.

1 (ff. 2-5) Initium orationis mediae noctis, inc.: ⲦⲰⲞⲨⲚⲞⲨ ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ; des.: ⲡⲉⲕⲥⲙⲟⲩ (Vat. copt. 36, ff. 15-17v).

2 (ff. 6-9) Ps. 50 (Vat. 36, f. 17v, solum initium).

3 (ff. 9v-14v) Pro Resurrectione, inc.: ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ « Videmus » (Labib, pp. ⲕⲃ̅ - ⲕⲑ̅, sub rubrica: « Dicendum a Resurrectione usque ad finem mensis hatūr »).

4 (ff. 14v-21v) Cantus pro media nocte, praemissa rubrica « Dic alleluia Resurrectionis (i. e. iuxta tonum anastasimon; cf. Villecourt, *Le Muséon*, 1923, p. 264) et cantum sequentem » (cf. cod. Vat. copt. 36, ff. 18 sqq.; quum in multis discrepet, codicis versiculorum seriem integram hic tradimus): Ps. 95, 1 ϩⲱⲥ ⲉⲡⲟⲥ̅ - 3; Ps. 33, 2-4; Ps. 79, 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ - 4; Ps. 67, 14 inc. ϩⲁⲛⲧⲉⲛϩ - 17 des. ⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ; Ps. 86, 1 inc. ⲛⲉϥⲥⲉⲛⲧ̀ - 3; Ps. 47, 2, 3 inc. ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ (ⲡ correctum ex ⲛ); Ps. 33, 8, 9; Ps. 102, 20 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ, 21; Ps. 137, 1 inc. ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ, 2 des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 18, 4 inc. ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲛ̀ⲥⲉⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ, 5; Ps. 67, 12, 13 des. ⲡⲉ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; Ps. 104, 1, 2 inc. ⲥⲁϫⲓ, 3 des. ⲉ̀ⲑ̅ⲩ̅; Ps. 67, 36; Ps. 44, 4, 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ; Ps. 36, 39, 40; Ps. 33, 20, 21; Ps. 96, 11, 12; Ps. 91, 13, 14; Ps. 36, 30, 31; Ps. 144, 10 inc. ⲛⲏ ⲉ̀ⲑ̅ⲩ̅, 11 des. ⲉⲩⲉ̀ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ, 19; Ps. 31, 11, 6 des. ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ; Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 66, 2; Ps. 27, 9; Ps. 106, 43; des. f. 21v ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « benedic mihi » ... ⲇⲟⲝⲁ ... (Tuki, *Theotokia*, pp. ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅).

5 (ff. 22v-27) Canticum primum Moysi prophetae: Exod. 15, 1-21 des. ⲁϥϭⲓⲱⲟⲩ.

6 (ff. 27-28) Psallia Moysi, Adam, inc.: ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ (cf. Vat. 36, f. 34r.v); in fine add. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ... « precibus Moysi ... ».

7 (ff. 28v-30v) Canticum secundum: Ps. 135.

8 (ff. 31-32) Psalmus (sic pro Psallia; arabice: مدح laus) David, Adam, inc.: ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 36, f. 67r.v); add. in fine ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉ̀ⲣⲟⲫⲁⲗⲧⲏⲥ ⲇⲁⲩⲓⲇ ... « precibus hieropsaltis David ... ».

9 (ff. 32v-35v) Canticum tertium, trium puerorum (Dan. 3, 52-88, des. ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ, 90).

10 (ff. 36-37) Psallia trium puerorum, Batos, inc.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (Vat. 36, ff. 111-112).

11 (ff. 37-48v) Oratio: ⲁⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ. Caret titulo, dum in cod. Vat. 36, ff. 112-119, eadem oratio inscribitur: « In Virginem, apostolos, martyres et sanctos »; codex insuper discrepat in sequentibus: f. 42, post ⲓⲥⲓⲇⲱⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲥⲁⲛⲛⲁ, add.: ⲁⲡⲁ ⲛⲟϣ, ⲁⲡⲁ ⲕⲩⲙⲁ et inferius: ⲁⲡⲁ ⲕⲗⲟϫ; ff. 47v, 48, invocantur ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲧ̀ⲙⲁⲩ-

ⲗⲉⲗⲓⲛⲏ, ⲁⲗⲗⲁⲗⲓⲁ̀, ⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲁ̀, ⲁⲛⲁⲥⲓⲙⲟⲛ (sic), ⲣⲁⲃⲥⲓⲙⲏ; omittitur autem pericope: ⲱⲥⲁⲩⲧⲟⲥ ⲧⲉⲛϭⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲕ... ⲙⲉⲗⲭⲓⲥⲉⲇⲉⲕ quae legitur Vat. 36, ff. 118-119; occurrit praeterea aliquod discrimen in invocationum ordine.

12 (ff. 49-55) Canticum secundum (sic, pro cantico quarto): Ps. 148-150 (Ps. 148 mendose notatur 135).

13 (ff. 55v-59v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, Adam (Vat. 36, ff. 189-191).

14 (ff. 60-95v) Theotokia diei Dominicae. Hanc codicis partem quae continet sectiones octo Theotokiae Dominicae, cum lectionibus Evangelii s. Lucae (cf. Vat. 36, ff. 192-243, passim) e codice ipso bohairice edidit de Lacy o' Leary, *The coptic Theotokia*, Lond.. 1923, pp. 1-6.

15 (ff. 96-98) Doxologia dicenda ad ṭarḥ in laudem B. Mariae Virginis, Adam, inc.: ⲭⲉⲣⲉ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « Salve Virgo »; edidit de Lacy o' Leary, op. laud., pp. 75, 76.

16 (ff. 98-100) Psallia pro Resurrectione sancta, inc.: ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 294v).

17 (ff. 100v-112v) Doxologiae dicendae post psalmos Orationis matutinae, Adam (cf. Vat. 36, f. 255; Labib, ed. 1908, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ϥ̅ⲏ̅). [1] (ff. 100v-101v) ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (Vat. 36, ff. 255-256); [2] (ff. 102-105) ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (Vat. 36, ff. 256-258v); [3] (f. 105v) in Virginem, inc.: ⲛ̀ⲑⲟ ⲑⲙⲁⲩ (Vat. 36, f. 259); [4] (ff. 105v, 106) in angelos, inc.: ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟ ⲛ̀ϣⲟ (Vat. 36, f. 260v); [5] (ff. 106v-107v) in apostolos, [a] inc.: ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 36, f. 261); [b] inc.: ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲁϥⲥⲟⲧⲡⲟⲩ « Duodecim elegit » (Tuki, *Theot.*, p. ⲥ̅ⲓ̅ⲏ̅); [6] (ff. 107v, 108) in martyres, inc.: ϩⲁⲛⲭⲗⲟⲙ (Vat. 36, f. 261v); [7] (ff. 108-109) in abba Antonium, inc.: ⲁ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ (Vat. 36, ff. 261v-262v); [8] (ff. 109-110) in abba Paule, inc.: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ « Tu beatus »; des.: ϣⲁ ⲛⲓⲅⲉⲛⲉⲁ̀ ⲧⲏⲣⲟⲩ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... ... الى كل الاجيال بصلوات « in omnes generationes; precibus... » (cf. Domadios, p. ⲥ̅ⲙ̅ et Tuki, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅, ad quem proprius accedit); [9] (f. 110r.v) in abba Macarium, inc.: ⲱⲟⲩ⟨ⲛⲓ⟩ⲁⲧⲕ ⲛ̀ⲑⲟⲕ طوباك انت « Beatus es tu »; des.: ⲉϥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ϩⲱⲛ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... ... يكون معنا ايضا بصلوات « sit etiam nobiscum; precibus... »; [10] (ff. 110v, 111) in sanctos, inc.: ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲁⲕ (Vat. 36, f. 263); [11] (ff. 111-112) in patres sanctos eremitas, inc.: ⲉⲣⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̀ⲑⲩ̅ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓ ⲡϣⲁϥⲉ « Patres nostri sancti ex deserto » (Domadios, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲟ̅ⲋ̅); [12] (ff. 112-113) in Eliam prophetam, inc.: ⲭⲉⲣⲉ ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (Vat. 36, ff. 263v, 264).

18 (ff. 113-115ᵛ) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ϩⲁⲛⲁⲧϭⲓⲏⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ « Misericordiae tuae, o Deus meus, innumerae » (absque titulo; in mg., arabice, ante ⲛⲓⲧⲉⲗⲧⲓⲗⲓ: « primus »; Labib, pp. ⲣ̄ⲙ̄ⲑ̄ – ⲣ̄ⲛ̄ⲃ̄; p. ⲣ̄ⲛ̄ⲃ̄: « conclusio theotokiarum Adam diei primae et ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ »).

19 (ff. 116-128ᵛ) Theotokia feriae II. [1] (ff. 116-120) Psallia ad ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄, Adam, inc.: ⲁ ⲛⲓⲁⲛⲁⲛϣⲟ ⲛ̀ϣⲟ (Vat. 36, ff. 36ᵛ-40); [2] (ff. 121-128ᵛ) theotokia feriae II, Adam (cf. Vat. 36, f. 43); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, op. laud., pp. 21, 22.

20 (ff. 129-139) Theotokia feriae III. [1] (ff. 129-130ᵛ) Psallia ad ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄, Adam, inc.: ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ (Vat. 36, ff. 49ᵛ-51); [2] (f. 131-139) theotokia feriae III, Adam (cf. Vat. 36, f. 54); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, pp. 29, 30. F. 139, subscriptio arabica: كملت ثداكية | يوم الثلثاء بمعونة الله ومنه | وكرمه وهو برحمته يغفر خطايا | المهتم والقانى والقارى | والخاطى ناقلها امين له المجد دائما | وعلينا رحمته سرمدا « Desinit theotokia feriae III, Deo iuvante cum gratia et liberalite sua. Ipse clementia sua dimittat peccata eius qui curavit (librum), possessoris, lectoris et scribae peccatoris. Amen. Ipsi gloria in perpetuum et, super nos, clementia sua aeterna ».

21 (ff. 139ᵛ-151ᵛ) Theotokia feriae IV. [1] (ff. 139ᵛ-142ᵛ) Psallia ad ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄, Adam, inc.: ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ (Vat. 36, ff. 70-72); [2] (ff. 143-151ᵛ) theotokia feriae IV, Adam (cf. Vat. 36, f. 76); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, pp. 35, 36. F. 151ᵛ, subscriptio arabica: كملت ثداكية يوم الاربعاء | بمعونة المسيح الهنا | له المجد | وعلينا رحمته امين « Desinit theotokia feriae IV, iuvante Messia Domino nostro. Ipsi laus et misericordia eius super nos. Amen ».

22 (ff. 152-169) Theotokia feriae V. [1] (ff. 152-154) Psallia ad ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄, Batos, inc.: ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, f. 83ᵛ-85); [2] (ff. 155-169) theotokia feriae V, Batos (cf. Vat. 36, f. 89); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, pp. 42-44. F. 169, subscriptio arabica: كملت ثداكية يوم | الخميس بمعونة السيد المسيح « Desinit theotokia feriae V, iuvante Domino Messia ».

23 (ff. 169ᵛ-178ᵛ) Theotokia feriae VI. [1] (ff. 169ᵛ-171ᵛ) Psallia ad ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄, Batos, inc.: ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲁⲓϯ ⲙ̀ⲡⲁⲟⲩⲟⲓ (Vat. 36, ff. 120ᵛ-122); quaedam habet propria: f. 170, l. 3 a. fin., addit versiculum: ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ... ⲛ̀ⲛⲓⲇⲉⲙⲱⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Dominus noster... daemones » (cf. Labib, 1908, p. ⲥ̄ⲗ̄ⲉ̄); f. 170ᵛ, l. 4, iuxta versiculum: ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ... ⲛϣⲱⲛⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ

« Dominus noster ... omnem infirmitatem », manus posterior notam arabicam in margine adiecit: هذا غير وارد فى نسخة الاصل « Hoc non laudatur in libro originali » (versiculus legitur in cod. Vat. 36, f. 121, sed eum om. Labib); f. 171v, ante hymni conclusionem, add. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϯⲱⲟⲩ... ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑ̅ⲩ̅ فلهذا نمجد ... والروح القدس « ideo glorificemus ... et Spiritu sancto », adiecta in mg. nota arabica eiusdem manus ac supra: غير وارد النسخة « Non laudatur in libro » (omittunt cod. Vat. 36 et Labib); 2 (ff. 172-178v) Theotokia feriae VI, Batos (cf. Vat. 36, f. 125); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, pp. 51, 52.

24 (ff. 179-203v) Theotokia sabbati. 1 (ff. 179-182) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, inc.: ⲁϥϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲛⲟϥ (Vat. 36, ff. 132v-134v); 2 (ff. 182v-203v) Theotokia sabbati, Batos (cf. Vat. 36, f. 138); textum bohairicum edidit de Lacy o' Leary, pp. 58-61. F. 203v, subscriptio integre legitur licet partim charta sit tecta: كملت ثذاكية يوم | السبت بمعونة الرب | سبحانه « Desinit theotokia sabbati, Deo iuvante. Ipsi gloria ».

25 (ff. 204-210v) Doxologiae pro tempore ieiunii. 1 (ff. 204-205) Pro ieiunio, inc.: ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ (Vat. 36, ff. 285v, 286); 2 (ff. 205-207) pro ieiunio, rursus, inc.: ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ (Vat. 36, ff. 286v-287v; versiculum tamen f. 206v, l. 6 – f. 207, l. 1: ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ϯⲧⲱⲃϩ... ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ فلهذا اطلب... كعظيم رحمتك « Ideo precor ... secundum magnam misericordiam tuam » omittunt cod. Vat. 36 et Labib, p. ⲫ̅ⲕ̅ⲏ̅); f. 207, iuxta versiculum: ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ ⲁϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ... ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ لانه تحنن ... كعظيم رحمتك « Vere misertus est ... secundum magnam misericordiam tuam », scripsit alia manus in margine (v. f. 170v): ليس هو وارد نسخة الاصل « Non laudatur ipse in libro originali » (desideratur versiculus in cod. Vat. 36 et apud Labib, p. ⲫ̅ⲕ̅ⲏ̅); 3 (ff. 207v-210v) item, inc.: ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ (Vat. 36, ff. 287v-289v; codex des. post ⲛ̀ⲁⲧϫⲁⲣⲟⲥ).

26 (ff. 210v-218v) Doxologiae pro tempore Pentecostes. 1 (ff. 210v-212v) sub titulo arabico « Pro tempore Pentecostis et pro festo S. Thomae Apostoli », inc.: ⲑⲉⲗⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ افرحوا بفرح « Exultate cum gaudio »; des.: ⲁⲛⲟⲛ ⲇⲉ ϩⲱⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲉϥⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ... ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ونحن ايضا فلنمجد قيامته ... ويغفر لنا خطايانا « nos quoque glorificemus eius resurrectionem ... ut dimittat nobis peccata nostra »; 2 (ff. 212v, 213) pro festo Ascensionis, inc.: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲉ-

ⲛⲉⲛⲥⲁ ⲓ̅ⲁ̅ ⲛⲉ̀ϩⲟⲟⲩ (V. 36, f. 301ʳ·ᵛ; des. codex: ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ· ⲉϥϩⲉⲙⲥⲓ ⲥⲁ ⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ̀ ⲙ̀ⲡⲉϥⲓⲱⲧ· ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ· وصعد الى السموات وجلس عن يمين ابيه منجل هذا « ascendit in caelos, sedet ad dexteram patris sui; propterea »); [3] (ff. 213ᵛ-216) pro tempore Pentecostes, inc.: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲛ ⲁϥⲙⲟϩ (Vat. 36, ff. 299ᵛ-301; post ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲛⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲟⲙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, codex, ff. 214ᵛ-215ᵛ, add. ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲱⲛϥ... ⲙ̀ⲡⲉϥⲓⲱⲧ الرب قام ... ابيه « Surrexit Dominus... patris sui », quod omittunt cod. Vat. 36 et Labib, p. ⲫ̅ⲛ̅ⲍ̅); [4] (ff. 216-217) ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉⲧⲱ̀ⲗⲓ ربنا يسوع المسيح حامل « Domine Iesu Christe qui tollis »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲉϥϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲁⲓⲧⲟⲩ باعماله التى صنعها « secundum opera quae fecit »; [5] (ff. 217-218ᵛ) ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ... ⲉⲕⲉ̀ϯ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲧⲉⲕϩⲓⲣⲏⲛⲏ ايها المسيح كلمة الاب ... اعطنا سلامك « Christe, Verbum Patris... da nobis tuam pacem »; des.: ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲛⲁⲥ ونمجده « glorificamus eam ». F. 218ᵛ, subscriptio arabica: كملت القطع | المختصة بالصوم المقدس | والخمسين الطاهرة بمعونة ربنا | يسوع المسيح له المجد دائما | وعلينا رحمته سرمدا « Desinit sectio pro tempore ieiunii sancti et Pentecostes purae auxilio Domini nostri Iesu Christi; ei sit gloria in perpetuum et super nos misericordia eius perennis ».

27 (ff. 220-275ᵛ) Doxologiae in beatam Mariam Virginem, angelos, apostolos, martyres et sanctos, Batos; cf. Vat. (=V.) 36, ff. 302-342. [1] (ff. 220-221) In beatam Virginem, inc.: ⲉⲣⲉ ⲡ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (V. 36, f. 302); f. 220ᵛ, om. ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ... ⲛ̀ⲉⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ « Salve, o Virgo, ... Emmanuelem »; item in duobus hymnis sequentibus; [2] (ff. 221-222ᵛ) item, inc.: ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ ⲛ̀ⲑⲟ (V. 36, f. 303); [3] (ff. 222ᵛ, 223) item, inc.: ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ (V. 36, f. 304); [4] (ff. 223ᵛ-224ᵛ) in Michaelem, inc.: ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲟⲩϥⲁⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ (V. 36, f. 305, inc.: ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲁⲣⲭⲟⲛ ⲛⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ); [5] (ff. 224ᵛ, 225) in Gabrielem, inc.: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (V. 36, f. 306); [6] (ff. 225ᵛ-226ᵛ) in Raphaelem, inc.: ⲅⲉⲛⲉⲁ̀ ⲛⲓⲃⲉⲛ (V. 36, f. 306ᵛ); [7] (ff. 226ᵛ-227ᵛ) in Suriel, inc.: ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (V. 36, f. 307ᵛ); [8] (ff. 227ᵛ-228ᵛ) in quattuor animalia, inc.: ⲡⲓⲇ̅ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲛ (V. 36, f. 308); [9] (ff. 228ᵛ-230) item, inc.: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲓ (V. 36, f. 309); [10] (ff. 230-231ᵛ) in seniores, inc.: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲧⲁⲓⲟ (V. 36, f. 310ᵛ); [11] (ff. 232-233) in Iohannem Baptistam, inc.: ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ (V. 36, f. 313); f. 232ᵛ, ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ (cf. Vat. 36, f. 313ᵛ) inc. absque titulo, minio scriptis linn. 1 et 2 omissoque ⲧⲱⲃϩ in fine hymni

praecedentis; [12] (ff. 233-234) in centum quadraginta quattuor millia Innocentium, inc.: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲟⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (V. 36, f. 314); [13] (ff. 234-235) in apostolos, inc.: ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (V. 36, f. 315); [14] (ff. 235-236) in tres pueros, inc.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (V. 36, f. 111); [15] (ff. 236-237v) in s. Stephanum, inc.: ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ (V. 36, f. 315v); textus primigenius des.: ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧ (f. 237, lin. ult.) ⲙⲁ<ⲣ>ⲧⲩⲣⲟⲥ· ⲛⲧⲉϥϫ. (f. 238, lin. 1); f. 237v iteratum exhibet textum folii 230: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲧⲩⲡⲟⲥ... ⲡⲓⲕⲗ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ·, sed bohairice tantum; scripturam f. 237v necnon lineam primam f. 238 ductibus rubris cancellavit ipse forsan librarius adiectis insuper calamo rudiore et pallidiore atramento [a] voce ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ in imo f. 237, [b] f. 237v, e transverso, in columella vacua, doxologiae conclusione ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲟⲥ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ· ⲛⲧⲉϥϫ. (Vat. 36, f. 316v); [16] (f. 238r.v) in s. Georgium, inc.: ⲋ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ (V. 36, f. 316v); [17] (ff. 238v-239v) in s. Theodorum, inc.: ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (V. 36, f. 317); [18] (ff. 239v-240v) in s. Mercurium, inc.: ⲫⲓⲗⲟⲡⲁⲧⲏⲣ ⲙⲁⲣⲕⲟⲩⲣⲓⲟⲥ (V. 36, f. 318); f. 240v, in fine hymni in s. Mercurium ante ⲧⲱⲃϩ, om. ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁⲕ ⲱ̀ ⲡⲓⳁ ...ⲙⲁⲣⲕⲟⲣⲓⲟⲥ « Ave martyr... Mercuri » (V. 36, f. 318v); [19] (f. 241r.v) in abba Mena, inc.: ⲉϣⲱⲡ ⲟⲩⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ (V. 36, f. 319); f. 241v, ante ⲧⲱⲃϩ, om.: ⲛⲓⲭⲗⲟⲙ ... ⲛ̀ⲭⲗⲟⲙ ⲉ̀ϫⲱⲟⲩ « Coronae... coronas super eos » (V. 36, ff. 319v, 320); [20] (ff. 242-247v) in omnes martyres, inc.: ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲙⲁⲗⲓⲧⲟⲛ (V. 36, f. 320 levem praebet discrepantiam in martyrum recensionis ordine); [21] (ff. 248-249) in abba Antonium, inc.: ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϩⲏⲧ (V. 36, f. 324v); in fine discrepat tum a V. 36, tum a Labib, p. ⲧⲟ̅ⲏ̅; [22] (ff. 249v-250v) in abba Paule, inc.: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲩ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲉ· (V. 36, f. 325v); [23] (ff. 250v-252) in s. Antonium et s. Paulum, inc.: ⲱ ⲛⲓⲥⲧⲩⲗⲗⲟⲥ (V. 36, f. 326v); [24] (ff. 252-253) in abba Macarium magnum, inc.: ⲭⲉⲣⲉ ⲁⲃⲃⲁ (ductu rubro cancellatum) ⲡⲓⲛⲓϣ<ϯ> ⲁⲃⲃⲁ (V. 36, f. 327v); [25] (ff. 253-255) in abba Macarium et sanctos, inc.: ⲡⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ (V. 36, f. 328v); [26] (ff. 255-256) in abba Macarium episcopum, inc.: ⲉϥⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲕ (V. 36, f. 330; in cod., paragraphus tertia ⲁⲓϣⲁⲛⲭⲟⲥ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲥⲱⲟⲩ, in textu omissa, postea atramento pallidiore, sed ipsius, ut videtur, librarii manu, in mg. f. 255v, e transverso adiecta est, ultimis verbis cultro glutinatoris partim resectis); [27] (ff. 256-257) in abba Macarium presbyterum, inc.: ⲥⲉⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϧⲁⲣⲟⲕ (V. 36, f. 330v); [28] (ff. 257-258) in higumenum Scetensem, abba Iohannem, inc.: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲟⲩⲫⲱⲥⲧⲏⲣ (V. 36, f. 331v); [29] (ff. 258-259v) in

abba Iohannem nigrum, inc.: ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ ϣⲱϣ ⲉⲃⲟⲗ (V. 36, f. 332); [30] (f. 260r.v) in abba Pišoi et abba Paulum e Ṭammah, inc.: ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲣⲉⲩⲥ (V. 36, f. 333v); [31] (ff. 261-262) in patres graecos Maximum et Dometium, inc.: ⲛⲓⲫⲱⲥⲧⲏⲣ (V. 36, f. 334); [32] (ff. 262-263v) in abba Moysen nigrum, inc.: ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ (V. 36, f. 335); [33] (ff. 263v-264v) in eumdem, iterum, inc.: ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲥ ⲡⲓⲁ́ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (V. 36, f. 336); [34] (ff. 264v-266) in quadraginta novem martyres Scetenses, inc.: ⲛⲓⲁ́ⲅⲓⲟⲥ ⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ (V. 36, f. 337); [35] (f. 266r.v) in omnes staurophoros, inc.: ⲑⲙⲏⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ (V. 36, f. 338); [36] (f. 267r.v) in prophetam Eliam, inc.: ⲏⲗⲓⲁⲥ ⲡⲓⲑⲉⲥⲃⲓⲧⲏⲥ (V. 36, f. 338v); [37] (ff. 267v-268v) in Marcum apostolum, inc.: ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (V. 36, f. 339); [38] (ff. 268v-269v) in Virginem sanctam Dominam Mariam, inc.: ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲑⲟ ⲉ́ⲣⲉⲥⲟⲙⲥ (V. 36, f. 340); [39] (ff. 269v-270v) in Severum Antiochenum, inc.: ⲡⲓⲕⲉⲃⲉⲣⲛⲓⲧⲏⲥ (V. 36, f. 340v); [40] (ff. 270v-271v) in patriarcham huius temporis, inc.: ⲁⲕϭⲓ́ ⲧⲭⲁⲣⲓⲥ (V. 36, f. 341); [41] (f. 272r.v) ⲧⲉⲛϭⲓ̅ⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ ⲑⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Exaltamus te, matrem luminis » (Labib, pp. ⲩⲙ̅ⲑ̅, ⲩ̅ⲛ̅, sub titulo « Prologus ad Credo »); [42] (ff. 272v-275v) ⲉ⟨ⲛ⟩ ⲥⲟⲫⲓⲁ́ ⲑ̅ⲩ̅... ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ ⲉ́ⲟⲩⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ « In sapientia Dei... credimus in unum Deum » (Labib, pp. ⲩ̅ⲛ̅ - ⲩ̅ⲛ̅ⲃ̅).

II (ff. 276-303v) Diaconale, praemissis titulo ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡϣⲉⲙϣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ « Cum Deo; initium ministerii diaconi », necnon rubrica ⲁϫⲱ ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲥⲟ(ⲛ)· ⲁⲙⲏⲛ « Dic : benedic, amen »; cf. codd. Vat. copt. 27 et 28; quae maxime discrepant hic recensemus.

Ff. 276-280v ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ..., passim ut Vat. 28, ff. 1-7v, at f. 277, om. ⲡⲣⲟⲥ... ⲧⲣⲁⲡⲉⲍⲁ; f. 279, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ habet ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ et post ⲟⲩϫⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ, transit ad ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ et reliqua, ut Vat. 28, ff. 6v-7v, sed des. f. 280v: ⲡⲓⲱⲛϧ ⲛ̀ⲉ́ⲛⲉϩ; ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅; f. 380v, ⲡⲣⲟⲥ... ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ usque ad ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ut Vat. 28, ff. 10v-11v; ff. 281-282, ⲡⲣⲟⲥ... ⲩ̇. ⲧ. ⲛⲟⲥⲟⲩⲛⲧⲱⲛ... ⲧⲱⲛ ⲕⲁⲧⲏⲭⲟⲩⲛⲉⲛⲟⲩ (sic) ⲕ̅ⲉ̅ ⲉ́ⲗ., ut Vat. 27, ff. 6-7; ff. 282-283, praemissa nota arabica « Dicuntur tria ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ et Credo superius scripta », transit ad ⲡⲣⲟⲥ... ⲩ̇. ⲧ. ⲧⲉⲗⲓⲁⲥ ⲏ̀ⲣⲏⲛⲏⲥ et reliqua ut Vat. 27, ff. 10v, 11, sed des.: ⲡⲉϥⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ; f. 283, ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲥ̅ⲱ̅ⲣ̅, ut Vat. 27, f. 11r.v, at des.: ⲉⲛϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ; f. 283, ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ et reliqua, fere ut Vat. 27, ff. 12-20v, sed om. ⲱⲥⲁⲛⲛⲁ... ⲩ̀ⲯⲓⲥⲧⲏⲥ quod habet Vat. 27, ff. 12v, 13; ff. 287-288v, dypticha patriarcharum desinunt cum Marco, Iohanne, Gabriele, qui est Gabriel IV, an. 1370-1378; librarius qui in exscribendis patriarcharum

nominibus necnon in apponendis seriei notis, interdum erravit, nominum menda omissionesque ipsemet correxit et supplevit, non semper tamen notarum, ita ut ultimus patriarcha Gabriel notetur octogesimus quartus, dum series emendata nomina complectitur octoginta et sex; noni patriarchae nomen scribitur ⲕⲉⲗⲉⲩⲑⲓⲁⲛⲟⲩ; f. 289ᵛ, inter monachos om. ⲡⲁⲣⲥⲱⲙⲁ; f. 290ᵛ, post ⲧⲙⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 27, f. 20ᵛ), prosequitur: ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̀ⲑⲩ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ et reliqua, ut Vat. 28, f. 38ʳ·ᵛ; des. f. 291ᵛ: ⲧⲱⲛ ⲉ̀ⲱ̀ⲛⲟⲛ ⲁⲙⲏⲛ; ff. 291ᵛ, 292, post rubricam ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ, prosequitur: ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ, fere ut Vat. 28, ff. 40ᵛ-41ᵛ, at des.: ⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲏ̀ⲙⲱⲛ; f. 292, post rubricam ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲫϯ ϧⲉⲛ, add.: ⲏ̀ ⲭⲁⲣⲓⲥ ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲩ̅; des., f. 292: ⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏⲥ; f. 292, sub titulo arabico « Responsa liturgiae s. Gregorii »: ⲱⲥⲁⲛⲛⲁ; des., f. 292ᵛ: ⲛ̀ ⲧⲏⲥ ⟨ⲩ⟩ⲯⲓⲥⲧⲏⲥ (cf. Vat. 27, ff. 12ᵛ, 13); ff. 292ᵛ, 293, ⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲡⲓϩⲏⲃ...; ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ̇. ⲧ. ⲫⲩⲗⲟⲭ̅ⲩ̅ et reliqua, ut Vat. 27, f. 24ʳ·ᵛ; des.: ⲏ̀ⲙⲱⲛ ⲩ̅; f. 293, ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, ut Vat. 27, ff. 20ᵛ, 21, at des., f. 293ᵛ: ⲉⲕⲉⲭⲁⲩ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; ff. 293ᵛ-302, sub titulo arabico « Responsa liturgiae s. Marci seu Cyrilli »: ⲧ. ⲉ̀ⲭⲉⲛ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Orate pro pace » et reliqua, ut ap. Tuki ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ (an. 1736), *Anaphora s. Cyrilli*, pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅ – ⲧ̅ⲕ̅ⲃ̅, collatis pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅; ibidem leguntur sub rubrica ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ passim, et sub rubrica ⲟ ⲗⲁⲟⲥ, ante ⲕ. ⲧⲟ ⲉⲗⲉⲟⲥ, p. ⲧ̅ⲕ̅, et ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, p. ⲧ̅ⲕ̅ⲃ̅; f. 302, sub rubrica arabica « Dicitur diebus ieiunii »: ⲥⲱⲙⲁⲧⲟⲥ, ut ap. Tuki, op. laud., p. ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅; des. f. 302ᵛ: ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲟⲩ · ⲁⲗⲗ. « Gratias agamus pro eis; all. »; f. 302ᵛ, ad dimittendum populum, mane et vespere: ⲉⲛ ⲏⲣⲏⲛⲏ..., ⲧⲁⲭⲟⲩⲧⲉⲣⲟⲛ... (cf. Tuki, op. laud., p. ١٨٤); f. 303, pro feria VI paschatis, ante Evang.: ⲕⲉ ⲩ̇. ... ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲩ; f. 303ᵛ, ad dimittendum populum, extra officium: ⲙⲁϣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ « Ite » (Tuki, p. ١٥٧); sequitur subscriptio: كمل جواب, quam alter amanuensis sic complendam duxit: الابروشات ... لجمعة البصخة المقدسة « Desinunt responsiones invitationum (abrūšāt, ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ)..... in hebdomade Paschatis sancti ».

Ff. 2, 9ᵛ, 28ᵛ, 116, 129, 131, 139ᵛ, 143, 152, 155, 169ᵛ; 172, 179, 182ᵛ habent initio: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei » et ff. 32ᵛ, 121, 276: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ; ff. 21ᵛ, 115ᵛ, 128ᵛ, 139, 142ᵛ, 151ᵛ, 169, 178ᵛ, 218ᵛ, in fine: بلغ « Absolutum est ».

Pristini codicis quinionum supersunt: ff. quattuor (5-8) quinionis ⲁ̅, ff. octo (11-18) quinionis ⲃ̅, quinio ⲅ̅ integer (ff. 19-28), ff. octo (29-36) quinionis ⲇ̅, quinio ⲓ̅ (ff. 99-108), ff. novem (109-117) fasc. ⲓ̅ⲁ̅, ff. novem (118-120, 122-127) quinionis ⲓ̅ⲃ̅, quiniones ⲓ̅ⲅ̅ – ⲕ̅ⲁ̅

(ff. 128-217), ff. novem (218, 221-228) quinionis ⲕⲃ̅, quiniones ⲕⲅ̅-ⲕⲑ̅ (ff. 229-298), ff. quinque (299-303) fasc. ⲗ̅; in hac parte pristina, ff. enumerationis copticae non paucae notae evanuerunt aut resectae sunt, quaedam manu secunda restitutae; ff. suffecta recentiores habent notas copticas, antiquioribus aptatas praeter notam ⲓⲃ̅, f. 10 quam habet etiam f. 11; nota caret f. 219. In parte pristina codicis singulas scripturae lineas necnon columellas textui arabico servatas definiunt lineae forma impressae; in parte altera, solas lineas. Scriptura pristina est nitida; in nonnullis tamen ff., praesertim in ultima cod. parte, ut ff. 256, 289, crassior apparet non autem manus diversae. Fasciculorum ff. extrema leve exhibent ornamentum rubri, viridis et flavi coloris (pigmenta partim vel plane desiderantur inde a f. 228ᵛ) inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in ff. aversis et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in ff. rectis (ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, f. 8ᵛ; ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, f. 99; ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, f. 87ᵛ; ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ff. 148, 198); iisdem coloribus tincta sunt ornamenta seu portae initio sectionum maiorum et litterae initiales grandiores. Minii fit usus in rubricis et titulis, in prioribus scribendis sectionum lineis et ornandis litteris maioribus nigris lineae primae sectionum maiorum, in signis interpunctionis et punctis super ductus qui signant notas et voces coarctatas, in litteris marginalibus minoribus, raro in litteris ϕ, ϩ, ϧ; ipse librarius non pauca menda correxit adiecto interdum inciso omisso. In f. 231, vacuo relicto: سهو اغفروا لى «Negligentia! ignoscite mihi». Pars suppleta duplicem prodit calligraphum idque in eodem quandoque folio; alterius scriptura directa est, alterius sinistrorsum deflexa. Missa quinionum omni distinctione, fasciae ff. 2 et 9ᵛ imitari videntur ornamenta codicis pristini, item crux quae implet f. 1ᵛ cum inscriptionibus ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲁ̅, ⲱ̅ pennisque, a parte superiore, et avibus, a parte inferiore, inter brachia crucis. Usus minii fere ut in foliis genuinis, at litterarum ϕ, ϩ, ϧ, frequentius apparet macula rubra. F. 154ᵛ, praeter calami probationes, habet ornamentum rotundum atramento delineatum effigiem crucis graecae referens.

Notae lectorum; f. 22: اذكر يا رب عبدك الخاطى «Memento, Domine, servi tui peccatoris»; sequitur alia manu: الرب يزرى ويخلص... «Dominus spernit et salvat..,»; deinde, tertia manu, incompte et primis verbis per modum calami probationis repetitis: لا تحن على الصبيان اذ انضربو الضرب | يبرا ويبقا العلم والادبو الضرب | ينفعهم والعلم يرفعهم (?) لو لا المخافات | ما خطوا ولا كتبو ان القصون اذا قومتها | اعتدلت (?) ولا تلين اذا قومتها جثوا «Ne commovearis super pueros quando verberantur; plagae sanantur, manent autem scientia et animi disciplina; iuvant eos verbera et scienta eos erigit; nisi propter timorem non delinearent litteras. Rami, profecto, quando eos arrigis, apte ordinantur, ... quando eos arrigis, ...»; f. 114, in summo mg.: سلام له... ورحم وتذكار «Pax illi .....»; f. 120ᵛ, notula coptica, charta obducta, tuto legi nequit; f. 142ᵛ, precatio lectoris, partim erasa: اذكر يا رب عبدك | الخاطى المسكين الغارق | فى بحار الخطية والذنوب | الذى [لا يستحق ان] يسما (?) | انسا..... ⲁ | ϣⲏⲣⲓ ... ϩ | سعود ... ⲩ | الرب يذكره فى | ملكوته امين «Memento, Domine, servi tui peccatoris pauperis, immersi in maribus peccati et culparum, qui dignus non est ut vocetur homo... filius... Dominus memor eius erit in regno suo. Amen»; f. 303ᵛ: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ|ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓ|ⲫⲏⲟⲩⲓ ⲁ̅ⲗ̅ | ⲥⲙⲟⲩ [ⲉ] | ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅[«Laudate Dominum de coelis alleluia! Laudate Dominum...». In

acie foliorum superiore: . . . (?) اصاليات « Psalliae et .....». F. 1, chartae posterioris: *N°. 38.* Vac. f. 219r.v.

Integumentum, e rubro corio confectum, ornamenta exhibet auro impressa atque in dorso notam codicis *38* ac stemmata Pii VI et Francisci de Zelada card. bibliothecarii.

39. Saec. XIV et saec. XVII, chart., mm. 130 × 88, ff. 301, linn. 16, 17.

Psalmodia, bohairice cum titulis, rubricis et paucis sectionibus arabicis necnon graecis. Codex fine mutilus, continet, praeter fragmentum theotokiae alterius manus, psallias pro variis festis, salutationes seu versiculos ad osculum pacis, troparia evangeliorum pro dominicis, pro tempore ieiunii et quibusdam diebus festis per annum, cantus pro media nocte, canones pro dominicis et festis, fragmentum psalmodiae, hymnos (ⲟⲩⲱϩⲉⲙ) pro variis festis, cantus varios et partem psalmodiae (ff. 282-301) manus et chartae recentioris.

I (ff. 2-3v) Fragmentum theotokiae.

1 (f. 1r.v, absque titulo) ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲏ ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲉ ⲙⲩⲑⲏⲣ « Salve, Deipara virgo, mater »; des.: ⲧⲟⲛ ⲩⲙⲛⲟⲛ ⲏ̇ⲙⲟ[ⲛ] ⲥⲉ ⲙⲉⲅⲁⲗⲓⲛⲟⲙ[ⲉ]ⲛ « cantum nostrum magnificamus te » (Domadios, op. laud., pp. ⲉ̄, ⲋ̄, sub titulo: « Sectio graeca in Virginem », mutato paragraphorum ordine).

2 (f. 3r.v, absque titulo) ⲁⲩϯ ⲛ̇ⲛⲓϣⲱϣⲧ ⲙ̇ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ « Datae sunt claves patri nostro Petro »; des.: ⲁϥⲧⲁⲗⲉ ⲟ̣ⲥⲑⲟⲓⲛⲟϥ ⲉⲧⲥⲟⲧⲡ ⲉⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ « adduxit incensum ad Cherubim ».

II (ff. 4-90v) Psalliae pro variis festis et salutationes, praemisso: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̇ بسم الله « In nomine Dei ».

1 (ff. 4-79v) Psalliae pro variis festis; cf. codd. Vat. (=V.) copt. 36 et 37. [1] (ff. 4-7v) Psallia in tres pueros, ante ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛⲥⲱⲕ, Batos, inc.: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ (V. 36, f. 108); [2] (ff. 7v-12) psallia pro Nativitate, Batos, inc.: ⲁ ⲫϯ ⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ (pristino deperdito suffectum est f. 10 vacuum; integrum textum habet V. 36, ff. 85v-88); [3] (ff. 12-15) psallia, item, Adam, inc.: ⲁ̇ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ · ⲡⲟⲩⲣⲟ (V. 37, f. 178v); [4] (ff. 15v-20) psallia pro Epiphania, Batos, inc.: ⲁ̇ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̇ϯⲕⲧⲏⲥⲓⲥ (V. 37, f. 172); [5] (ff. 20-23v) psallia, item, Adam, inc.: ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ (V. 37, f. 162; in fine discrepat); [6] (ff. 23v-27) psallia pro quadragesima, Batos, inc.: ⲁ̇ⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛ̇ⲧⲉⲛⲉⲣⲛⲏⲥⲧⲉⲩⲓⲛ (V. 37, f. 101); [7] (ff. 27v-30) psallia, item, Adam, inc.: ⲁⲓⲱϣ ⲛ̇ⲧⲁⲥⲙⲏ ⲉ̇ⲡϣⲱⲓ (V. 37, f. 103v); [8] (ff. 30-33v) psallia pro Resurrectione et tempore Pentecostis, Batos, inc.: ⲁ̇ⲗⲏⲑⲱⲥ ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ

(V. 37, f. 105v); [9] (ff. 33v-37) psallia pro Resurrectione, Adam, inc.: ⲁϥⲧⲱⲛϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ (V. 37, f. 110; discrepat in fine); [10] (ff. 37-41) psallia in B. Mariam Virginem, per annum, Batos, inc.: ⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲁϧ (V. 37, f. 12); [11] (ff. 41v-44v) psallia, item, ad ⲥⲉⲙⲟⲩϯ, Adam, inc.: ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ « Credidi, propterea » (Labib, ed. 1908, pp. ϥ̅ⲅ̅ - ϥ̅ⲏ̅); [12] (ff. 45-49v) psallia pro ieiunio et festis apostolorum, Batos, inc.: ⲁ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲛⲟⲩϯ (V. 37, f. 118v); [13] (ff. 49v-53) psallia, item, Adam, inc.: ⲁⲓⲱϣ ⲟⲩⲃⲏⲕ (V. 37, f. 122); [14] (ff. 53-57v) psallia pro festo Inventionis s. Crucis, die 10 barmahāt et die 17 tūt, Batos, inc.: ⲁ̀ⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ (V. 37, f. 91); [15] (ff. 58-61) psallia pro festo Inventionis s. Crucis, Adam, inc.: ⲁⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ (V. 37, f. 95); [16] (ff. 61v-66) psallia pro Dominica Palmarum, Batos, inc.: ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲟⲩⲁⲓ (V. 37, f. 149v); [17] (ff. 66-69) psallia, item, Adam, inc.: ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲁⲗⲡⲓⲅⲅⲟⲥ (V. 37, f. 153); [18] (ff. 69v-72v) psallia pro Nativitate, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϩⲱⲥ (V. 37, f. 175v); [19] (ff. 72v-75) fidei confessio latronis qui erat a dextris, graece, inc.: ⲙ̀ⲛⲏⲥⲑⲩⲧⲏ ⲙⲟⲩ; des.: ⲉ̀ⲃⲟⲏ̀ⲥⲓⲛ · ⲙ̀ⲛⲏⲥⲑⲩⲧⲏ...; [20] (ff. 75-76v) responsum in Dimas latronem, inc.: ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁⲧⲕ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲱ̀ ⲇⲏⲙⲁⲥ ⲡⲓⲥⲟⲛⲓ « Beatus es tu o Dimas latro » (f. 75v, paralexis: ⲁⲥϣⲱⲡⲓ « Fuit »); des.: ⲁ̀ϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉ̀ϣⲱⲡⲓ « dicite omnes: ' Amen, fiat ' »; [21] (ff. 76v-78v) interpretatio arabica, inc.: اذكرني يا رب في ملكوتك اذكرني « Memento mei, Domine, in regno tuo; memento mei ... »; des.: قولوا كلكم امين يكون « dicite omnes: ' Amen, fiat ' »; [22] (ff. 78v-79v) pro vigiliis apostolorum eorumque festis omnibus, post lectionem arabicam Pauli, inc.: ⲱⲛⲧⲟⲥ ⲁ̀ⲗⲏⲑⲱⲥ ⲅⲁⲣ ⲕⲉⲉ̀ⲗⲧⲓⲛ ⲉⲛ ⲧⲓⲛ ⲡⲁⲥⲁⲉⲛ ⲧⲓⲛ ⲅⲓⲛ (cf. Ps. 18, 5; Rom. 10, 18), graece, cum conclusione bohairica: ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛⲉⲙ ⲛ̀ⲥⲉⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓ[ⲙⲁ]ⲑⲏⲧⲏⲥ · ⲛ̀ⲧⲉϥϫ « rogate Dominum ... et reliqui discipuli, ut ».

2 (ff. 81-91v) Salutationes, seu versiculi dicendi ad osculum pacis, in festis, per annum (cf. S. C. Malan, *Original documents of the coptic church*. IV. *The holy Gospel and versicles for every sunday and other feast-days in the year*, Lond., 1874). Brevitatis studio, horum versiculorum sicut et tropariorum quae sequuntur, sola iam tradentur initia. [1] (f. 81) Die 1 anni ⲗⲱⲓϫⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϩⲱⲟⲩ « Omne opus malum »; [2] (f. 81r.v) die 2 tūt, in Iohannem Baptistam ⲭⲉⲣⲉ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲇⲣⲟⲙⲟⲥ « Salve Iohannes, magne praecursor »; [3] (f. 81v) die 17

tūt, in s. Crucem ⲁⲩⲉⲛ ⲡⲓϣⲃⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁ̀ⲁⲣⲟⲛ « Adduxerunt virgam Aaron »; [4] (f. 82) die 21 mensis, per annum ⲟⲩⲛⲟϥ ⲙ̀ⲙⲟ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Laetare, Maria »; [5] (f. 82r.v) die 21 ba'ūnah, in festo Virginis; consecratio Petri ⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ϯⲧⲁⲝⲓⲥ ⲁϥⲫⲱϣ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ « Principium ordinis, consecravit Petrum, patrem nostrum »; in mg. manu posteriore: ⲁϥⲕⲱⲧ ⲛ̀ϯⲉⲕⲕⲗⲓⲥⲓⲁ « Aedificavit ecclesiam » (cf. Malan, p. 68); [6] (f. 82v) die 7 hatūr, in s. Georgium aliosque martyres ϩⲁⲛⲭⲗⲟⲙ « Coronae »; [7] (f. 82v) pro omnibus festis archangeli Michaelis ceterorumque angelorum ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟ « Millia »; [8] (ff. 82v, 83) die 24 hatūr, in presbyteros spirituales ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲕ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ « Salvete viginti quattuor presbyteri »; [9] (f. 83) in festo Nativitatis ⲣⲱϥ ⲅⲁⲣ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲓⲱⲧ « Os enim patris tui »; [10] (f. 83r.v) dominica I kīhak et tempore ieiunii ⲁⲣⲓⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ « Osculamini »; [11] (ff. 83v, 84) dominica II kīhak ⲭⲉⲣⲉ ϯⲙⲁⲥⲛⲟⲩϯ « Salve Deipara »; pro dominica III solum scribitur initium ⲟⲩⲛⲟϥ « Laetare »; [12] (f. 84) dominica IV kīhak ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ ⲫϯ « Lux est Deus »; [13] (f. 84r.v) die 28 kīhak, in vigilia Nativitatis ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ «Omnis spiritus »; [14] (ff. 84v, 85) die 11 tūbah, in festo Baptismatis (Christi) et super pelvim et infra missam (cf. Malan, p. 43) ⲏⲡⲡⲉ ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ « Ecce testimonium reddidit »; [15] (f. 85) die 22 tūbah, in festo patris nostri Antonii et in omnes sanctos ⲛⲏ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲁⲕ « Sancti tui »; [16] (f. 85r.v) die 12 cuiusque mensis, in archangelum Michael et omnes angelos ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟ « Millia »; [17] (ff. 85v, 86) in omnibus festis apostolorum ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Patres nostri apostoli »; [18] (f. 86r.v) tempore ieiunii ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲥ̅ⲱ̅ⲣ̅ « Christe, salvator noster »; in fine: pro Virgine et angelis, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲁ̀ « intercessionibus »; pro apostolis, martyribus et sanctis, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ « precibus »; « deinde dicitur »: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Adoramus te » (sola initia); [19] (f. 86v) feria V hebdomadae sanctae, super pelvim ⲣⲁϣⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲑⲉⲗⲏⲗ « Gaude et laetare »; [20] (ff. 86v, 87) praemissa rubrica « et in mysteriis consecrandis, sacerdos non dicit orationem salutationis, sed populus dicit, post symbolum »: ⲁ̀ⲣⲉⲙⲁⲥϥ ⲁϭⲛⲉ ⲑⲱⲗⲉⲃ « Genuisti eum sine labe » (Malan, p. 56, sub rubrica « also for the Great Thursday »); [21] (f. 87) dominica palmarum ⲩⲥ ⲛⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲱⲟⲩⲓ « Ecce parvuli pueri »; [22] (f. 87r.v) sub rubrica « sabbato sancto, omissa salutione, a sacerdote, dicit populus ante ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ »: ϫⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « In lumine tuo »;

[23] (ff. 87ᵛ, 88) die Resurrectionis et deinceps usque ad festum Ascensionis ⲁ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲧⲱⲛϥ « Christus Deus noster surrexit »; [24] (f. 88) in festo Pentecostes et reliquis festis dominicis ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Veni ad nos hodie »; [25] (ff. 88ᵛ-90) ad sonum campanae secundum, ab omni populo simul in omnibus liturgiis ⲗⲉⲩⲧⲉ ⲓⲥ ⲧⲓⲛ ⲧ̀ⲣⲁⲡⲉⲍⲁ (graece); pro opportunitate addenda: [a] diebus ieiunii et omnibus diebus dominicis a populo, ⲇⲟⲝⲁ ⲥⲓ ⲟ̀ ⲡⲁⲧⲏⲣ (graece); [b] si tempus urgeat, ab iis qui sunt in sanctuario, ⲁⲅⲓⲟⲥ (graece); [c] ⲧ̀ⲫⲉ ⲣⲁϣⲓ « Caelum laetare », a populo; [d] ⲧⲁ ⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ (graece), ab iis qui sunt in sanctuario; [e] si tempus urgeat, in dominicis per annum, a populo, ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲥⲉⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟϥ « Cherubim adorant eum », adiecto in liturgia S. Gregorii: ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ⲛ̀ ⲧⲏⲥ ⲙ̀ⲯⲓⲥⲧⲏⲥ (graece); cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ϥ̅ⲑ̅, sqq. F. 90ᵛ, duplici manu diversa: [a] ⲉϥⲗⲟⲅⲏⲑⲉ ⲡⲉⲛⲑⲁ ⲑⲁ ⲉⲣⲅⲁ (graece)...; [b] ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ « Propter Resurrectionem ».

III (ff. 91-129ᵛ) Troparia Evangeliorum, praemissis invocatione: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̂ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis » et titulo arabico: نبتدى بعون الله وحسن توفيقه بكتب ما يجب قراته من مردات الاناجيل المقدسة فى الاحاد وايام الاعياد والاصوام من اول السنة الى اخرها « Deo iuvante eiusque bonitate duce, scribere aggredimur quod legendum est e tropariis sanctorum Evangeliorum diebus dominicis, festorum et ieiuniorum, a principio usque ad anni finem ».

Pro dominicis mensium tūt, bābah, hatūr, kīhak, tūbah et amšīr; saepe, non tamen continuo ac rarius inde a f. 102, scriptura posteriore arabice adiecta sunt initia evangeliorum ad quae singula spectant troparia quaeque, paucis exceptis, consonant cum evangeliorum initiis codicis Vat. copt. 29, ff. 1-220; cf. etiam Malan, *The holy Gospel and versicles*, pp. 1 sqq., et, pro ipsis tropariis, ibid., *The versicles*, passim. Tropariorum quae saepius recurrunt semel tantum integrum textum tradere solet librarius, initia sola exinceps, addito quandoque monito arabico.

1 (ff. 91-94) Mense tūt. [1] (f. 91ʳ·ᵛ) Dominica I, vesp., ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ « Nullus surrexit »; mane, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩϩⲟⲩⲟ̀ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Tu plus quam propheta »; ad missam, ⲕ̀ϭⲟⲥⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ « Tu excelsior patriarchis »; [2] (f. 92ʳ·ᵛ) dominica II, vesp., ϯϣⲱⲙⲓ ⲅⲁⲣ « Socrus autem »; mane, ϩⲓⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲥⲁ ⲛⲓⲇⲉⲙⲱⲛ « Percute daemones »; ad missam, ⲁ̀ϫⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ « Dic in gentibus »; item, ⲁⲣⲓⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲉⲙⲡϣⲁ « Reddite nos dignos »; [3] (ff. 92ᵛ-93ᵛ) dominica III, vesp.,

ⲉⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ « Emmanuel Deus noster »; item, ϩⲓⲟⲩⲓ; item, ⲧϣⲱⲙⲓ (v. supra); mane, ⲏⲡⲡⲉ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲃⲱⲕ « Ecce dixit servo »; item, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ « Noli oblivisci »; ad missam, ϯⲫⲁϣⲓ ⲛ̀ⲛⲁϩⲓⲡⲁⲣⲭⲟⲛⲧⲁ « Dimidium bonorum meorum »; [4] (ff. 93v, 94) dominica IV, vesp., ϯϣⲉⲣⲓ ⲇⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲱⲛ « Filia autem ducis »; mane. ⲍⲱⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲑⲉⲃⲓⲟ̀ « Novisti humilitatem meam »; item, ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲁϩϯ « Magna est fides tua »; ad missam, ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ « Ecce mulier ».

2 (ff. 94-97v) Mense bābah. [1] (ff. 94-95) Dominica I, vesp., ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ « Quinque millia hominum »; mane, Adam, ϫⲉ ⲙⲉⲧⲁⲙⲉ ⲛⲁⲥⲛⲏ[ⲟⲩ] « Nuntiate fratribus meis »; item, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « In nomine patris »; ad missam, ⲃⲱⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲛⲁⲩϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Solvite vincula omnia », item, ⲁ̀ ⲟⲩⲣⲱⲙⲓ ⲉϥϣⲉⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Homo paralyticus »; [2] (ff. 95-96v) dominica II, vesp., ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ (v. f. 94), item, ⲁⲣⲓⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲣⲉⲙϩⲉ· ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Libera nos Christe (ⲁⲣⲓⲧⲉⲛ postea mutatum in ⲁⲣⲓⲉⲧⲓⲛ, sic; ⲁⲣⲓⲉⲧⲓⲛ exscripsit Tuki, cod. Borgia copt. 27, f. 49; Malan, op. laud., p. 4 « we pray Thee, o Christ, to make us free »); item, ⲥⲓⲙⲟⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲡⲉϥⲛⲟⲩⲥ « Simon Petrus cuius mens »; mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ « Venit ad sepulchrum »; ad missam, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉϫⲁϥ « Nolite enim timere, ait »; item, ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲟⲛϩⲉⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ « Cum iussisset Salvator noster »; item, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ « Et ipse dixit illis »; item, ⲕ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥⲥⲱⲧⲡ « Dominus Iesus Christus elegit »; [3] (ff. 96v, 97) dominica III, vesp., ⲥⲓⲙⲱⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ (v. f. 95); item, ⲍⲉⲟϣ ⲛ̀ϫⲉ ϩⲁⲛϣⲫⲏⲣⲓ « Multiplicata sunt mirabilia »; item, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ (v. f. 95v); item, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ (v. f. 96); mane (inter lineas adiectum: ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀, v. f. 95v), ⲁⲩⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ « Iverunt mulieres »; ad missam, ⲕⲟⲩⲣ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ « Mutus caecus »; item, ϩⲓⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲥⲁ (v. f. 92); [4] (f. 97r.v) dominica IV, vesp., ⲍⲟⲩⲥⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲉⲣϣⲓϣⲓ « Auctoritate et potentia »; item, ϩⲁⲛⲥⲏⲓⲛⲓ (Tuki, cod. Borg. copt. 27, f. 68v: ϩⲁⲛⲥⲏⲛⲓ) ⲁⲩϧⲓⲥⲓ (solum initium) « Medici laboraverunt »; mane, ⲕⲁⲗⲱⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Bene, in veritate »; item, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (solum initium) « Ivit Maria » (v. f. 106v); item, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (v. f. 94v); ad missam, ⲁ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϣⲁⲛⲁϩⲑⲏϥ « Dominus noster Iesus Christus misertus est ».

3 (ff. 97v-100) Mense hatūr. [1] (ff. 97v, 98) Dominica I, vesp., ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥⲱⲧⲉⲙ « Beati qui audierunt »; mane, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); item, ϫⲉ ⲙⲉⲧⲁⲙⲉ (v. f. 94); ad missam, ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩϩⲩⲡⲟⲙⲟⲛⲏ « Da nobis patientiam »; item, ϫⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥⲱⲧⲉⲙ « Hi sunt qui audierunt »; [2] (ff. 98-99) dominica II, vesp.,

ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ ⲡⲉⲧⲉⲛⲓⲱⲧ ⲥⲱⲟⲩⲛ « Vos autem, pater vester novit »; item, ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲙⲁ (v. f. 99v); mane, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ « Propterea glorificamus eum »; item, ⲁ̀ⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam, ϫⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥⲱⲧⲉⲙ « Hi sunt qui audierunt »; [3] (f. 99) dominica III, vesp., ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ ϩⲁⲣⲟⲓ « Venite ad me »; mane, ⲁ̀ⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam, ϩⲱϯ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲁ̀ⲗⲏⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲥ « Oportet me elevari in cruce »; [4] (ff. 99-100) dominica IV, vesp., ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲧⲓⲙⲁⲛ ⲛ̀ⲓϧ « Qui increpavit daemones »; item, ⲛⲏ ⲉⲧϩⲏϣ « Vexatos »; mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (v. f. 106v); ad missam, ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ « Bona huius mundi ».

4 (ff. 100-105) Mense kīhak. [1] (f. 100r.v) Dominica I, vesp., ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ (v. f. 94); mane, ⲟⲩⲟϩ ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲉⲩⲭⲏ « Suscipe orationes nostras »; ad missam, ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ « Zacharias sacerdos »; item, ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ (v. f. 91); [2] (f. 100v-101v) dominica II, vesp., ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ (v. f. 94); mane, ⲛⲏⲇⲉⲙⲱⲛ ⲁⲩϩⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Daemonia eiecerunt »; ad missam, ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥⲱⲧⲉⲙ (v. f. 97v) « Beati qui audierunt »; item, ⲧⲉⲛϯ ⲛⲉ ⲙ̀ⲡⲓⲭⲉⲣⲉⲧⲓⲥⲙⲟⲥ « Salutamus te »; item, ⲟⲩϫⲟⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲏ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ « Virtus Altissimi »; [3] (ff. 101v, 102) dominica III, vesp., ⲛⲓⲇⲉⲙⲱⲛ ⟨ⲁⲩ⟩ϩⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (v. f. 100v); item, ϯϣⲱⲙⲓ ⲅⲁⲣ (v. f. 92); item, ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ (v. f. 94); item, ⲍⲱⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲑⲉⲃⲓⲟ̀ (v. f. 93v); mane, ⲭⲉⲣⲉ ϯϭⲣⲟⲙⲡⲓ « Salve columba »; item, ⲍⲱⲟⲩⲛ (v. f. 93v); ad missam, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲉⲣⲭⲱⲣⲉⲩⲓⲛ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ⲗⲓⲥⲁⲃⲉⲧ « Propterea cantamus cum Elisabeth »; item, ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲉⲙⲡϣⲁ « Exaltamus te digne » (solum initium; troparium integrum vide cod. Vat. copt. 43, f. 22); [4] (f. 102r.v) dominica IV, vesp., ⲉϥⲉ̀ⲟⲩⲱⲛϩ « Apparuit »; item, ⲍⲉⲟϣ (v. f. 96v); mane, ϫⲉ ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲛⲟⲕ « Pax mea »; ad missam, ⲟⲩⲧⲟⲥ ⲧⲉⲛⲉⲣⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲛ « Sic confitemur »; item, ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (v. f. 91); item, ⲕ̀ϭⲟⲥⲓ (v. f. 91v); [5] (ff. 102v-104) die 28 kīhak, vesp., ⲱ̀ ⲛⲓⲛⲁⲕϩⲓ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ « O dolores divini »; item, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ ⲛⲁⲛ « Propter eum qui natus est nobis »; mane, ϫⲉ ⲉⲥⲉ̀ⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲟⲩϣⲏⲣⲓ « Parturiet filium »; item, ϫⲉ ⲫⲏⲁⲧⲥⲁⲣⲝ « Qui sine carne »; item, ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ⲉⲕⲉ̀ⲙⲟⲩϯ « Atque etiam vocabis »; ad missam, ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ ⲧⲉⲛⲣⲁϣⲓ « In his laetamur »; item, ⲛⲉⲙ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Et pax »; [6] (ff. 104-105) die 29 kīhak, in festo Nativitatis, vesp., ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ (v. f. 103); item, ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ ϧⲉⲛ ⲃⲏⲑⲗⲉⲉⲙ « Quum natus esset in Bethleem »; mane, ϫⲉ ⲡⲓⲁⲧⲥⲁⲣⲝ (v. f. 103); ad missam, ⲟⲩⲁⲓ ⲡⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲃ̅ « Unus est ex duobus »; item, ⲁⲩⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲟⲩⲗⲓⲃⲁⲛⲟⲥ « Attulerunt ei

incensum »; item, ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲫϯ « Ipse est Deus »; item, ⲉ̀ⲧⲁⲩ-ⲙⲁⲥϥ (v. f. 104).

5 (ff. 105-108^{v}) Mense tūbah. ^{1} (f. 105) Dominica I, vesp., ⲛⲏ ⲉⲧϩⲏϣ (v. f. 99^{v}); item, ⲛⲓⲇⲉⲙⲱⲛ (v. f. 100^{v}); mane, ϩⲓⲟⲩⲓ̀ ⲛ̀ⲥⲁ (v. f. 92); ad missam, ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ (v. f. 104); ^{2} (f. 105$^{r.v}$) die 10 tūbah, in vigilia Epiphaniae, vesp., ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (v. f. 91); mane, ϯⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ « Galilaea gentium »; ad missam, ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (v. f. 91); item, ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲗⲉⲩⲓ̀ⲧⲏⲥ « Filius enim levitae »; item, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ (v. f. 106); ^{3} (ff. 105^{v}-106^{v}) in festo Epiphaniae, vesp., ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲱ̅ⲁ̅ (v. f. 106^{v}); mane, atramento scriptum super pristinam rubricam « vespere », ⲁⲕⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϧⲁ ⲡⲓⲟⲩⲓⲱⲛⲓ « Testatus est de lumine »; super pelvim, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ « Hic est filius meus »; mane, ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ « Vidi Spiritum »; ad missam, ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲱ̅ⲁ̅ « Testatus est Iohannes »; ^{4} (ff. 106^{v}, 107) dominica II, vesp., ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ (v. f. 95^{v}); mane, ⲁⲥⲓ̀ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϣⲁ ⲛⲓⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ « Venit Maria ad discipulos »; item, ⲛⲓⲇⲉⲙⲱⲛ (v. f. 100^{v}); ad missam, ⲁϥⲁ̀ⲙⲱⲛⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲙ̀ⲛⲟϯ « Sumpsit ubera tua »; ^{5} (f. 107$^{r.v}$) dominica III, vesp., ⲕⲟⲩⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲥ ϫⲉ ⲃⲏⲑ-ⲥⲁⲓⲇⲁ « Piscina vocata Bethsaida »; mane, ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ ⲫϯ « Lux est Deus »; ad missam, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲉⲣⲭⲱⲣⲉⲩⲓⲛ ⲛⲉⲙ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ « Propterea saltamus cum Iohanne »; item, ϩⲁⲛⲭⲗⲟⲙ « Coronae »; ^{6} (ff. 107^{v}-108^{v}) dominica IV, vesp., ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ̀ ⲛ̀ϫⲉ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ (v. f. 106^{v}); mane, ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ « Panis vitae »; ad missam, ⲣⲱⲙⲓ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ « Homo caecus »; item, ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « Audite me »; item, ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « Tu enim creasti ».

6 (ff. 108^{v}-112) Mense amšīr. ^{1} (ff. 108^{v}, 109) Dominica I, vesp., ⲥⲓⲙⲱⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ (v. f. 95); item, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ (v. f. 95^{v}); item, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ (v. f. 96); item, ⳉⲟⲩⲥⲓⲁ̀ (v. f. 97); mane, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ (v. f. 93); ad missam, ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ (v. f. 108); item, ⲁⲛⲉⲣ-ⲡⲉⲙⲡϣⲁ « Digni facti sumus »; ^{2} (f. 109) dominica II, vesp., ϥⲉⲛϩⲟⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲥⲁϫⲓ « Fidelis est sermo »; item, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ (v. f. 96); mane, ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ (v. f. 107); ad missam, ⲉ̄ ⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ (v. f. 94); item, ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ (v. f. 108); ^{3} (ff. 109-110) dominica III, vesp., ϫⲉ ⲱ̀ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ « O Moyses »; item, ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ ⲛⲉⲙ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ « Elias et Moyses »; mane, ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ ϩⲁⲣⲟⲓ (v. f. 99); item, ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁ-ⲫⲙⲏⲓ « Lumen veritatis »; ad missam, ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ (v. f. 108); item, ϫⲉ ⲱ̀ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (v. f. 109); ^{4} (f. 110$^{r.v}$) dominica IV, vesp., ϥⲱϯ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲕⲁⲛⲇⲁⲗⲟⲛ « Tolle scandala »; item, ⲭⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲧⲉⲛ-

ⲥⲛⲏⲟⲩ « Condonate fratribus vestris »; mane, ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲕⲱϯ « Quicumque quaeret »; item, ⲧ̀ⲫⲁϣⲓ (v. f. 93); ad missam, ϥⲱϯ (v. f. 110); item, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Cantamus illi »; [5] (ff. 110v, 111) die 8 amšīr, in introitu Christi in templum (cf. Malan, op. laud., p. 45), vesp., ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ ⲁ̀ⲛⲁⲩ « Venite, videte »; item, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ (v. f. 110v); mane, ϫⲉ ⲡⲓⲁⲧⲥⲁⲣⲝ (v. f. 103); item, ⲡⲓⲁⲧϣⲧⲁϩⲟϥ ⲁⲩϫⲉⲙϫⲟⲙϥ « Qui comprehendi nequit, contrectaverunt »; item, ⲓⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲛ̀ⲥⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲫⲟⲟⲩ « Iesus Christus heri et hodie » (f. 111v initia ⲧⲉⲛϩⲱⲥ..., ϫⲉ ⲡⲓⲁⲧⲥⲁⲣⲝ, ⲡⲓⲁⲧϣⲧⲁϩⲟϥ, ⲓⲏ̅ⲥ..., mendose iterata, postea minio deleta sunt, cum triplici nota arabica: سهو « mendum »); ad missam, ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Orate Dominum »; item, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ « Precibus »; [6] (f. 112) in elevatione (seu praesentatione Christi), vesp., ⲓⲏ̅ⲥ (v. f. 111); mane, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ (v. f. 110v); ad missam, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « Pater noster ».

7 (ff. 112-118) Tempore ieiunii. [1] (ff. 112-113) In ieiunio Ninivitarum, feria II, mane, ⲁⲗⲗⲁ ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ « Sed fac mecum »; feria III, mane, ⲁⲗⲗⲁ ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Sed solve »; feria IV, mane, ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Pax »; in paschate Ninivitarum, mane, ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ « Hominum amator »; ad missam, ϫⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲙⲁⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « Domine Iesu Christe, aedifica »; [2] (f. 113r.v) dominica I, vesp., ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲙⲁ (v. f. 99v); item, ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (v. f. 98); mane, ϩⲓⲟⲩⲓ (v. f. 92); item, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲉⲣⲛⲏⲥⲧⲉⲩⲓⲛ « Dominus noster Iesus Christus ieiunavit »; item, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ϯⲧⲱⲃϩ « Propterea rogo »; ad missam, ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (v. f. 98); item, ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲙⲁ (v. f. 99v); [3] (ff. 113v, 114) dominica II, vesp., ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲉⲣⲛ. (v. f. 113); mane, ⲉ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓϣϣⲏⲛ « Illae sunt arbores »; item, ⲟⲩ ⲡⲉ ⲧⲉⲧⲉⲛⲙⲉⲩⲓ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Quid cogitatis hac de re? »; item, ϯⲡⲩⲗⲏ « Ianua »; ad missam, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (v. f. 113); [4] (ff. 114-115) dominica III, vesp., ⲉ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓϣϣⲏⲛ (v. f. 113); item, ⲑⲁⲓ ⲇⲉ ⲓ̀ⲗⲏ̅ⲙ̅ « Haec est Ierusalem »; mane, ⲙⲁϣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ ⲇⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Exite autem »; item, ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ (v. f. 112v); ad missam, ⲁⲓⲉⲣⲛⲟⲃⲓ « Peccavi »; [5] (f. 115r.v) dominica IV, vesp., ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ ⲇⲉ (v. f. 98); item, ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲙⲁ (v. f. 99v); mane, ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲉⲓ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲏϯ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲟⲛⲓ « Qui cecidit in medium latronum »; ad missam, ⲯⲩⲭⲏ ⲛ̀ϯⲥϩⲓⲙⲓ ⲛⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲧⲏⲥ « Anima mulieris samaritanae »; item, ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥⲱ̅ⲣ̅ « Adoremus Salvatorem nostrum »; [6] (ff. 115v-116v) dominica V, vesp., ϭⲓⲥⲙⲏ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲡⲁϯϩⲟ « Audi, Domine, orationem meam »; mane, ϥⲛ̀ⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫϯ « Veniet Filius Dei »; item, ⲁ̀ⲣⲓⲧ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲧⲉⲗⲱⲛⲏⲥ « Fac mihi sicuti publicano »; ad missam, ⲕⲟⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ (v. f. 107); [7] (f. 116v) dominica VI, vesp., ⲑⲁⲓ ⲧⲉ

ⲓⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ (v. f. 114v); mane, **ⲓⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅** « Ierusalem benedic Domino »; ad missam, **ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲑⲟⲕ** (v. f. 108v); [8] (ff. 116v-118) dominica VII, Olivarum, vesp., **ⲭⲉⲣⲉ ⲗⲁⲍⲁⲣⲟⲥ** « Salve Lazare »; mane, **ⲧ̀ⲫⲁϣⲓ** (v. f. 93); item, **ⲩⲥ ⲡⲓⲟⲩⲭⲁⲓ** « Ecce salus »; ad missam, **ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ** « Qui sedet super Cherubim »; item, **ⲫⲛⲁⲩ ⲉϥ(ⲉⲧ** corr. in **ⲉϥ)ⲧⲁⲗⲏⲟⲩⲧ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲟⲩⲉ̀ⲱ** « Dum ferebatur in asino »; item, **ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲧϭⲟ̅ⲥ̅ⲓ** « Hosanna in excelsis »; ad missam, iuxta tonum proprium festi, **ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ⲧⲟⲩ ⲓⲱ ⲗ̅ⲁ̅ⲗ̅**; ad 2m ev., **ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ⲛ̀ ⲧⲏⲥ ⲯⲓⲥⲧⲏⲥ**; ad 3um ev., **ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲥ ⲧⲟⲩ ⲡ̅ⲓ̅ⲥ̅ⲗ̅**; ad 4m ev., **ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ** « Benedictus rex ».

8 (ff. 118-121) Die Paschatis et tempore Pentecostes. [1] (ff. 118-119) Die Paschatis, vesp., **ⲁⲥⲓ ⲉⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ** (v. f. 95v); item, **ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯⲱ̀** (solum initium) « Propterea glorificamus »; mane, **ϩⲁⲛⲁⲧⲟⲟⲩⲓ** « Mane »; ad missam, **ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲁⲟ̀** « Propterea divites sumus »; vesp., **ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲕⲧⲁⲕ** (**ⲁⲕ** 2° ductibus cancellatum; pro **ⲉ̀ⲧⲁⲕϯ** ?) **ⲛ̀ⲛⲉⲕⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ** « Sicut dedisti (?) sanctis tuis apostolis » (Malan, p. 57: as Thou didst gave Thy peace to Thy holy Apostles); mane, **ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲓϭⲓ̅ⲧ̅ⲥ** « Pacem quam accepi »; ad missam, **ⲁ̅ⲗ̅... ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ** « Al(leluia)... Iesus Christus rex »; item, **ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ** « Ipse cui gloria »; [2] (ff. 119-120) praemissa nota arabica: « Troparium hoc dicitur tempore Pentecostes usque ad noctem Ascensionis et noctem dominicae Pentecostes, praeterquam ad noctem dominicae dominicarum (i. e. dominicae primae post Pascha; cf. Villecourt, *Le Muséon*, 1925, p. 310) », tempore Pentecostes, vesp., **ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲱⲛ ⲁ̀ ⲛⲓⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ** « Ipse cuius praecepto discipuli »; mane, **ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲛ̀ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ** « Qui apparuit discipulis suis »; ad missam, **ⲁⲛⲛⲁϩϯ ⲭⲱⲣⲓⲥ ϭ̅ⲓ̅ⲥⲁⲛⲓⲥ** « Credimus absque dubio »; [3] (f. 120r.v) praemissa nota arabica « Reliquo Pentecostes tempore, si desint troparia propria (cuiusmodi leguntur ap. Malan, op. laud., pp. 59 sqq.), in multis ecclesiis leguntur vers.: **ⲁⲗ. ⲁⲗ.** », in festo Ascensionis, vesp., **ⲟⲩⲟϩ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ** « Et post quadraginta dies »; mane, **ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉⲡϣⲱⲓ** « Ascendit »; ad missam, **ⲁⲩϭⲛ̀ⲉϫⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁ̀ⲙⲁϩⲓ** « Subiecerunt se eius potestati »; [4] (ff. 120v, 121) die Pentecostes, vesp., **ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲉⲣⲡ̀ⲣⲉⲡⲓ** (solum initium) « Ipse quem decet gloria »; mane, **ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕ̀ⲗⲏⲧⲟⲛ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲡⲉϣⲏⲣⲓ** « Spiritus paraclitus qui venit super Filium »; ad missam, **ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ** « Spiritus paraclitus qui venit super apostolos ».

9 (ff. 121-122) Mense bašnas. [1] (f. 121r.v) Dominica III, vesp., ϯⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲏⲧⲥ « Charitas de qua dixit »; mane, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam, ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲁⲛϣⲁⲛⲙⲉⲛⲣⲉ ⲡⲓⲣⲁⲛ « Si dilexerimus nomen »; item, ⲡⲓⲱⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ (v. f. 108); [2] (ff. 121v, 122) dominica IV, vesp., ⲟⲩ ⲡⲉ ⲉⲧⲁ̀ ⲆⲀⲆ « Quid David »; mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (v. f. 106v); ad missam, ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ... ⲙⲁⲥⲃⲱ ⲛⲁⲛ « Domine noster Iesu Christe, ... doce nos »; item, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « Pater noster »; item, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ... ⲉⲣⲛ. (v. f. 113).

10 (f. 122r.v) Mense ba'ūnah. [1] (f. 122) Dominica I, vesp., ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ ⲛⲉⲙ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ (v. f. 109v); mane, ϫⲉ ⲙⲉⲧⲁⲙⲉ (v. f. 94); ad missam, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (v. f. 122); item, ⲁⲓⲉⲣⲉ̀ⲧⲓⲛ ⲟⲩⲟϩ ⲁⲓϭⲓ « Petii et accepi »; [2] (f. 122) dominica II, vesp., ϯϣⲱⲙⲓ ⲅⲁⲣ (v. f. 92); mane, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam ⲃⲱⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲛⲁⲩϩ (v. f. 94v); [3] (f. 122r.v) dominica III, vesp., ⲁⲓⲉⲣⲉ̀ⲧⲓⲛ (v. f. 122); mane, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯⲱ̀ⲟⲩ (v. f. 98v); item, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam, ⲕⲟⲩⲣ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ (v. f. 97); [4] (f. 122v) dominica IV, vesp., ⲙⲉⲛⲣⲉ ⲛⲉⲧⲉⲛϫⲁϫⲓ « Diligite inimicos vestros »; item, ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱ̀ⲟⲩ « Orate pro eis »; mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (v. f. 106v); ad missam, ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ (v. f. 107); item, ⲙⲉⲛⲣⲉ (v. f. 122v).

11 (ff. 122v-124) Mense abīb. [1] (ff. 122v, 123) Dominica I, vesp., ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Beati apostoli »; mane, ϫⲉ ⲙⲉⲧⲁⲙⲉ (v. f. 94); ad missam, ⲁ ⲡⲟⲩϧⲣⲱⲟⲩ « Vox eorum »; item, ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ (v. f. 123); [2] (f. 123r.v) dominica II, vesp., ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲁⲛϣⲁⲛⲙⲟⲩⲛ̀ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Si exspectaverimus eum »; mane, ϥⲛⲁ̀ⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡϣⲏⲣⲓ (v. f. 116); item, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); ad missam, ϥⲱϯ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲕⲉⲛ⟨ⲇⲁⲗⲟⲛ⟩ (v. f. 110); [3] (ff. 123v, 124) dominica III, vesp., ⲱⲟⲩⲛⲓⲁⲧϥ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁⲕⲁϯ « Beatus qui intelliget »; mane, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v); item, ⲁⲥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Vidit angelum »; ad missam, ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ (v. f. 94); [4] (f. 124) dominica IV, vesp., ϩⲓⲟⲩ̀ⲓ ⲛ̀ⲥⲁ ⲛⲓⲆⲉⲙⲱⲛ (v. f. 92); item, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩϩⲟⲩⲟ̀ (v. f. 91v); mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (v. f. 106v); ad missam, ⲭⲉⲣⲉ ⲗⲁⲍⲁⲣⲟⲥ (v. f. 116v).

12 (ff. 124-125v) Mense misrī et dominicis quae supersunt. [1] (f. 124r.v) Dominica I, vesp., ⲍⲟⲩⲥⲓⲁ̀ (v. f. 97); mane, ϫⲉ ⲙⲉⲧⲁⲙⲉ (v. f. 94); item, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ (v. f. 94v); ad missam, ⲡⲓⲱ̀ⲛⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩϣⲱϣϥ « Lapis quem reprobaverunt »; [2] (f. 124v) die 13, in festo Transfigurationis, vesp., ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (v. f. 109v); mane, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ (v. f. 110v); ad missam, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏ⟨ⲣⲓ⟩ (v. f. 106); [3] (f. 124v) dominica II, vesp., ϥⲱϯ (v. f. 110); mane, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95v)); ad missam,

ⲁⲣⲓⲧ (v. f. 116); [4] (f. 124^{v}) dominica III, vesp., ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ (v. f. 107); mane, ⲁⲥⲓ ⲉⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 95^{v}); item, ⲁⲥⲛⲁⲩ ⲉⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗ⟨ⲟⲥ⟩ (v. f. 123^{v}); ad missam, ⲛⲓⲗⲉⲙⲱⲛ (v. f. 100^{v}); [5] (ff. 124^{v}, 125) dominica IV, vesp., ϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡϣⲏⲣⲓ (v. f. 116); mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (v. f. 106^{v}); ad missam, ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲁϥϣⲁⲛⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Cum venerit Christus »; item, ϥ̀ⲛⲁⲓ (v. f. 116); [6] (f. 125$^{r.v}$) dominica V priorum sex mensium, vesp., ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁⲧϥ ⲙ̀ⲫⲏ (v. f. 123^{v}); mane, ⲡⲓⲍ̅ ⲛ̀ⲱⲓⲕ « Septem panes »; ad missam, ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ (v. f. 94); [7] (f. 125^{v}) dominica V posteriorum sex mensium, vesp., ⲁⲓⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲁⲓⲉⲣⲛⲟⲃⲓ « Peccavi, peccavi » (sola haec verba); mane, ⲡⲓⲍ̅ ⲛ̀ⲱⲓⲕ (v. f. 125); ad missam, ⲍⲉⲟϣ (v. f. 96^{v}); [8] (f. 125^{v}) dominica mensis parvi, ad evangelium, ϥ̀ⲛⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡϣⲏⲣⲓ (v. f. 116).

13 (ff. 125^{v}-129^{v}) In festis per annum. [1] (f. 125^{v}) Die 1 mensis tūt, vesp., ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (v. f. 111); mane, ϫⲉⲣⲉ ⲡⲓⲙⲁ ⲛϣⲉ⟨ⲗⲉⲧ⟩ (v. f. 127^{v}); ad missam, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ (v. f. 110^{v}); [2] (ff. 125^{v}, 126) in festo s. Crucis, vesp., ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲏⲓⲛⲓ « Dominus noster Iesus Christus dedit signum »; item, ⲉ̀ⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲣⲁⲛ « Hoc est nomen »; [3] (f. 126) dominica carnisprivii, vesp., ⲁⲗⲗⲁ ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (v. f. 112); mane, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ (v. f. 110^{v}); ad missam, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (v. f. 112); [4] (f. 126$^{r.v}$) in commemoratione Beatae Virginis singulis mensibus, vesp., ⲁ̀ ⲟⲩⲙⲏϣ ⲛ̀ⲥϩⲓⲙⲓ « Multae mulieres »; mane, ⲛⲓⲟⲩⲣⲱⲟⲩ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Omnes reges »; ad missam (manu posteriore: mane), ⲧⲉⲛϭⲓ̅ⲥ̅ⲓ ⲙ̀ⲙⲟ (v. f. 102); ad missam, ⲧⲉⲛϯ (v. f. 101); [5] (ff. 126^{v}, 127) in commemoratione ss. angelorum, vesp., ϣⲁⲣⲉ ⲡⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⟨ⲙ̀⟩ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Angelus Dei »; mane, ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Cum apostolis »; ad missam, ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (v. f. 128^{v}); [6] (f. 127) in nuptiis Canae, ad evang., ⲋ̅ ⲛ̀ϩⲩⲗⲣⲓⲁ̀ « Sex hydrias »; [7] (f. 127$^{r.v}$) in quinque virgines, ad evang., ⲉ̅ ⲛ̀ⲥⲁⲃⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) « Quinque prudentes virgines »; [8] (f. 127^{v}) ad evang. sponsalium, ϫⲉⲣⲉ ⲡⲓⲙⲁ ⲛϣⲉⲗⲉⲧ « Salve thalame »; [9] (f. 127^{v}) ad evang. coronationis (nuptiarum), ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲱⲧⲡⲟⲩ ⲉⲩⲥⲟⲡ « Quae coniunxit simul » (solum initium; v. troparium integrum in cod. Vat. copt. 43, f. 36, et ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲥ̅ⲛ̅ⲋ̅); [10] (f. 127^{v}) ad evang. Baptismatis, ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ « Spiritus paraclitus »; [11] (f. 127^{v}) ad evang. quinque panum, ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ (v. f. 94); [12] (f. 127^{v}) ad evang. septem panum, ⲡⲓⲍ̅ ⲛ̀ⲱⲓⲕ (v. f. 125); [13] (ff. 127^{v}, 128) in festo descensus Spiritus sancti, vesp., ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲟⲛ « Spiritus paraclitus »; mane, ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Spiritus

veritatis »; ad missam, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥϭⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲥⲁⲣⲝ « Ipse accepit carnem nostram »; [14] (f. 128) ad evang. apost., ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ « Petrus et »; [15] (f. 128v) ad evang. prophet., ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Et prophetae »; [16] (f. 128v) ad evang. mart., ⲥⲉⲛⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ « Venient martyres »; [17] (ff. 128v, 129) ad evang. sanctorum, ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁⲧϥ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ « Beatus homo »; [18] (f. 129) ad evang. patriarch., ⲱ̀ⲥⲁⲩⲧⲱⲥ ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Ita exaltamus te »; [19] (f. 129) ad evang. feriae V hebdom. maior., ⲁⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ (v. f. 108v); [20] (f. 129r.v) ad evang. diei primae anni, ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ « Laetentur »; [21] (f. 129v) in die Epiphaniae, ⲡⲓⲓⲟⲣⲇⲁⲛⲏⲥ « Iordanes »; item, ⲣⲱϥ ⲙ̀ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ « Os iusti ».

V (ff. 131-162v). Cantus pro media nocte.

1 (ff. 131-139v) Cantus per annum (cf. dicta de cantu pro media nocte ad cod. Vat. 36, ff. 18 sqq. et cod. Vat. 38, ff. 14 sqq. qui nec secum nec cum cod. Vat. 39, in seligendis pericopis continuo consentiunt). Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ – 3 (add. ⲁⲗⲗ. post singulas sectiones); Ps. 33, 2-4; Ps. 79, 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ – 4 des. ⲉⲛⲉ̀ⲛⲟϩⲉⲙ; Ps. 17, 10-12 des. ⲥⲕⲩⲛⲏ; Ps. 67, 14 inc. ϩⲁⲛⲧⲉⲛϩ, 15; Ps. 67, 16, 17; Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟ̀ϩⲓ, – 12 des. ⲡⲉ ⲡⲉⲟ̅ⲥ̅ (sic); Ps. 86, 1 inc. ⲛⲉϥⲥⲉⲛⲧ – 3; Ps. 47, 2, 3; Ps. 33, 8, 9; Ps. 103, 4, 3 inc. ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱ; Ps. 102, 20, 21; Ps. 137, 1 inc. ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ, 2 des. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 18, 2-5; Ps. 67, 12, 13 des. ⲡⲉ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; Ps. 104, 1 inc. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 2 inc. ⲥⲁϫⲓ, 3 des. ⲉ̀ⲑⲩ̅; Ps. 115, 6-8; Ps. 67, 36 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ, 4 inc. ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ; Ps. 44, 4, 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ; Ps. 90, 13, 14; Ps. 36, 39, 40; Ps. 33, 18, 19; Ps. 33, 20, 21; Ps. 96, 11, 12; Ps. 91, 13, 14; Ps. 36, 30, 31; Ps. 144, 10 inc. ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, 11 des. ⲙ̀ⲙⲟϥ, 19; Ps. 31, 11, 6 des. ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ; Ps. 106, 32, 41 inc. ϫⲉ ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 66, 2, Ps. 27, 9; Ps. 106, 43; des., f. 139v, ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ ⲓⲥ ϯⲙⲉⲧⲁ̀ⲛⲟ̀ⲓⲁ̀ ut Vat. 36, f. 26, et add. ϯϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲱⲧⲉⲛ ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ « rogo vos, mementote mei »; desinit f. 139v cum nota arabica: « Respondet populus ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ ».

2 (ff. 140-162v) Cantus pro festis Nativitatis, Epiphaniae et pro dominica Palmarum. [1] (ff. 140-145v) Die 19 mensis kīhak, in nocte Nativitatis (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲫ̅ⲝ̅ⲗ̅ – ⲫ̅ⲝ̅ⲍ̅, in quibusdam discrepat; cf. cod. Vat. copt. 23, ff. 1v-4). Praemittitur nota arabica: « Diaconi cantant alleluia ⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲏⲙⲱⲛ (cf. Villecourt, *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, p. 264), quod si nesciverint, dicant alleluia annuale »; repetitur ⲁⲗ. post singulas pericopas. Ps. 8, 2, 3 des. ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ; Ps. 2, 7 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁϥϫⲟⲥ, 8; Ps. 28, 1

inc. ⲁⲛⲟⲩⲓ, 2, 6 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ; Ps. 44, 9, 13; Ps. 112, 3, 4 inc. ⲉϫⲉⲛ ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ; Ps. 49, 2, 3 des. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ, Ps. 64, 2; Ps. 71, 6; Ps. 71, 10, 11; Ps. 71, 14 inc. ϥⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲛϫⲉ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ, 15 (habet tantum: ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲟⲩⲃ ⲛⲧⲉ ϯⲁⲣⲁⲃⲓⲁ ⲁⲩⲉⲓⲛⲓ ⲛⲁϥ), 17; Ps. 17, 10-12 des. ⲧⲉϥⲥⲕⲩⲛⲏ; Ps. 109, 3; Ps. 84, 11, 12; in fine (f. 143ᵛ) ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ (cf. f. 138ᵛ); f. 143ᵛ, monet rubrica arabica integre dicendum ⲛⲓⲙ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁ⟨ⲃⲉ⟩ « Quis est sapiens »; sequitur, ff. 144-145, pericoparum ff. 140-143ᵛ versio arabica et in fine, ad libitum, ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... (v. f. 139ᵛ); f. 145ᵛ des. كلت هوس الميلاد المجيد: « Absolutus est cantus Nativitatis gloriosae »; ² (ff. 146-154) die 11 mensis tūbah, in nocte Epiphaniae. Praemittitur (ff. 145ᵛ, 146) rubrica arabica de cantandis ⲁ̅ⲗ̅. ⲡⲓⲥⲟⲛ ⲁⲙⲟⲩ (cf. Villecourt, op. laud., p. 275: ⲡⲓⲥⲁⲛ ⲁⲙⲟⲩ) super pelvim et psalmorum pericopis quae sequuntur. De hisce pericopis v. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, Romae, 1762, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅, a quo tamen codex plus semel recedit. Ps. 140, 1 inc. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲓⲱϣ, 2 des. ⲧⲁⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ; Ps. 28, 3, 4, 9 des. ⲛϩⲁⲛⲓⲁϩϣϣⲏⲛ; Ps. 32, 6, 7; Ps. 41, 7 inc. ϯⲛⲁⲉⲣⲡⲉⲕⲙⲉⲩⲓ, 8; Ps. 45, 4, 5 des. ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 64, 8 des. ⲛⲉϥϩⲱⲓⲙⲓ, 10 inc. ⲫⲓⲁⲣⲟ, des. ⲙⲙⲱⲟⲩ; Ps. 73, 13 des. ⲡⲓⲇⲣⲁⲕⲱⲛ, 14 inc. ⲁⲕⲧⲏⲓϥ - 16 des. ⲡⲓⲉϫⲱⲣϩ; Ps. 76, 17-20 des. ⲉⲩⲟϣ; Ps. 88, 10, 26; Ps. 92, 3, 4; Ps. 95, 11 inc. ⲙⲁⲣⲉϥⲕⲓⲙ - 13 des. ⲡⲕⲁϩⲓ; Ps. 97, 7 des. ⲧⲏⲣϥ, 8, 9 des. ⲡⲕⲁϩⲓ; Ps. 103, 6-8, 10; Ps. 113, 3-7; Ps. 131, 13; sequitur, ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ (cf. f. 138ᵛ) et, f. 151ᵛ, rubrica arabica ut f. 143ᵛ; ff. 151ᵛ-154 pericoparum versio arabica concludenda per doxologiam et, ad libitum, per ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ (cf. Tuki, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅); ³ (ff. 154ᵛ-162ᵛ) dominica Palmarum (apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲫ̅ⲟ̅ⲍ̅ - ⲫ̅ⲡ̅ⲉ̅, mutato interdum pericoparum ordine). Praemittitur rubrica arabica de canendis alleluia ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲙⲉⲛⲟⲥ (cf. Villecourt, op. laud., p. 271), ϩⲱⲥ ⲉⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ et alleluia in tono parvo. Ps. 32, 2-5; Ps. 67, 5, 6 des. ⲭⲏⲣⲁ; Ps. 8, 2, 3 des. ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ; Ps. 9, 12, 13; Ps. 21, 23 inc. ⲉⲓⲉϩⲱⲥ, 24; Ps. 26, 4 des. ⲡⲁⲱⲛϩ; Ps. 47, 12, 13; Ps. 64, 2, Ps. 71, 18, 19 des. ⲡⲓⲉⲛⲉϩ; Ps. 80, 4, 5; Ps. 94, 1 inc. ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ - 3 des. ⲛⲛⲟⲩϯ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; Ps. 112, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ - 3; Ps. 113, 17-19; Ps. 121, 1 inc. ⲁⲓⲟⲩⲛⲟϥ - 4; Ps. 134, 3 des. ⲡⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, Ps. 133, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ; Ps. 134, 19 inc. ⲡⲏⲓ ⲛⲁⲁⲣⲱⲛ - 21; Ps. 146, 1 inc. ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, 2; Ps. 147, 1 inc. ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ - 3; des. (f. 160) cum pericoparum initiis ⲫϯ ⲉϥⲉϣⲉⲛϧⲏⲧ, ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲟϩⲉⲙ, ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ, ⲛⲓⲙ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁⲃⲉ, quas integras vid. ap. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅, et ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲫ̅ⲍ̅ⲅ̅, pro ⲙⲁⲣⲟⲩ-

ϭⲁ̄ⲥϥ; sequitur (ff. 160-162v) versio arabica pericoparum ff. 154v-160 ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲥⲟⲩⲟ̇.

VI (ff. 170-199) Canones pro nonnullis festis et dominicis et pro ieiunio; cf. Tuki (T) ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ١٨٥ sqq., qui passim quaedam addit in fine.

1 (ff. 170-171) Pro die 28 kīhak, seu vigilia Nativitatis, vesp. et mane, tonus Paulus, ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ; des.: ⲡⲉⲛⲥⲱϯ et add., sicut in canonibus sqq., ⲕⲉ ⲛⲩⲛ (quandoque omittitur, quandoque eius loco ⲇⲟⲝⲁ) ⲉⲛⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (T., pp. ٢٠٣, ٢٠٤).

2 (ff. 171-172v) Pro die 29 kīhak, in festo Nativitatis et pro vigilia Epiphaniae, vesp. et mane, ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲓⲥⲓ « Quum natus esset » (T., pp. ٢٠٤-٢٠٦, l. 6).

3 (ff. 172v-176) Pro dominicis mensis kīhak, vesp. et mane, tonus Paulus. [1] (ff. 172v-173v) Dominica I, ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ (T., pp. ١٩٤-١٩٥, l. 24); [2] (ff. 173v-174v) dominica II, ⲁϥϫⲟⲩϣⲧ « Respexit » (T., pp. ١٩٦-١٩٧, l. 24); [3] (ff. 174v-175v) dominica III, ⲇ̅ⲁ̅ⲇ̅ (T., pp. ١٩٩-٢٠٠, l. 9); [4] (ff. 175v, 176) dominica IV, ⲁ̀ ⲡⲓⲥⲏⲟⲩ « Tempus » (T., pp. ٢٠١-٢٠٢, l. 14).

4 (ff. 176v, 177) Pro festo s. Iohannis Baptistae et pro Epiphania, vesp. et mane, tonus Paulus, ⲏ̇ⲥⲁⲏ̇ⲁⲥ; des.: ϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̇ « regnum caelorum » (T., pp. ٢٠٨-٢٠٩, l. 4).

5 (ff. 177-178) Pro die 8 amšīr, in festo Praesentationis Domini nostri in templo, vesp. et mane, tonus (Paulus?), ⲁ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ « Dominus noster » (Tuki, pp. ٢١٣, ٢١٤).

6 (ff. 178-190) Pro ieiunio Ninivitarum et pro quadragesima. [1] (ff. 178-179) Pro tribus diebus ieiunii Ninivitarum, ⲥⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ « Utique oramus » (T., pp. ٢١٤-٢١٥, l. 24); [2] (ff. 179v-181) pro feria II uniuscuiusque hebdomadis ieiunii, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ « Per preces » (T., pp. ٢١٦, ٢١٧); [3] (ff. 181-182v) pro feria III, ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲥ̅ⲱ̅ⲣ̅ « O Salvator noster » (T., pp. ٢١٨, ٢١٩); [4] (ff. 182v-184) pro feria IV, ⲙⲁⲣⲉ ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ ⲧⲁϩⲟⲛ « Misericordia tua potiatur nobis »; des.: ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲁ̀ ⲉⲛⲱϣ, dein arabice: « et reliqua pro more » (T., pp. ٢١٩-٢٢٠, l. 22); [5] (ff. 184-185v) pro feria V, ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ (T., pp. ٢٢١-٢٢٢, l. 1); [6] (ff. 185v-187v) pro feria VI, ⲉ̀ⲗⲉⲏ̇ⲥⲟⲛ (T., pp. ٢٢٣-٢٢٥); [7] (f. 188r.v) pro sabbato, ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Miserere nobis »

(T., pp. ٢٢٥-٢٢٦, l. 15); [8] (ff. 188v-190) pro dominica, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ « Per misericordias tuas » (T., pp. ٢٢٧-٢٢٨, l. 12); f. 190, nota arabica: كملت قوانين الصوم المقدس بسلام الرب امين « Desinunt canones sancti ieiunii. In pace Domini. Amen ».

7 (ff. 190-191) Pro festo Annuntiationis, vespere et mane, tonus Paulus, ⲙⲁⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ « Glorificate » (T., pp. ٢٣٣-٢٣٤, l. 10).

8 (ff. 191-192) Pro dominica Palmarum, ⲣⲁϣⲓ « Gaude » (T., pp. ٢٤٤-٢٤٥, l. 7).

9 (ff. 192-193) Pro tempore Pentecostes, ⲁⲙⲟⲩ « Veni » (T., pp. ٢٥٢-٢٥٣, l. 17).

10 (ff. 193v, 194) Pro sabbato Lazari (in vigilia dominicae Palmarum; cf. Villecourt, *Le Muséon*, 1925, p. 269), tonus Paulus, ⲅⲉⲛⲟⲥ (T., pp. ٢٤١-٢٤٢, l. 9).

11 (ff. 194-195) Coram imagine crucis, ⲁⲩⲓ « Venerunt » (T., pp. ٢٥٠-٢٥١, l. 23); Codex, post ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲑⲁⲛⲁⲧⲟⲥ, addit ⲱ ⲥⲧⲁⲩⲣⲱⲑⲓⲥ ⲇⲓ ⲏⲙⲁⲥ.

12 (f. 195r.v) Pro festo Ascensionis, ⲥⲉⲙⲡϣⲁ « Decet » (T., pp. ٢٥٥-٢٥٦, l. 4).

13 (f. 196r.v) Pro festo Pentecostes, ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ « Spiritus » (T., pp. ٢٥٧-٢٥٨, l. 4).

14 (ff. 196v, 197) In patres apostolos, vesp. et mane, tonus Paulus, ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ « Venite » (T., p. ٢٥٩, ll. 1-21).

15 (ff. 197v, 198) Pro vigilia Epiphaniae, vesp. et mane, tonus Paulus, ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ « Venite » (T., p. ٢٠٧, ٢٠٨).

16 (ff. 198v, 199) In archangelum Michaelem, tonus Paulus, ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ (T., p. ١٩١).

17 (f. 199) In reliquos martyres et sanctos, ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ ⲙ̇ⲙⲟⲕ « Beatum te dicimus » (T., p. ٢٦٤, ll. 3-12).

VII (ff. 200-201v) Fragmentum Psalmodiae.

1 (ff. 200-201v) Fragmentum doxologiae in s. crucem, manus alterius, inc.: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁⲕ ⲱ ⲡⲓ⳩ « Salve, crux »; des.: ⲛ̇ⲧⲉϥⲕⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ « ut dimittat peccata nostra nobis » (cf. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̇ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲇⲓⲁ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̇ⲧⲉⲙⲣⲟⲙⲡⲓ, Heliopoli, 1908), p. ⲩ̅ⲛ̅ⲑ̅, ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲩⲙⲛⲟⲥ quocum partim consentit; v. etiam cod. Vat. copt. 37, f. 94v, lin. 4, ⲭⲉⲣⲉ.

2 (f. 201v) Doxologia in abba Barsauma Nudum, Batos, inc.: ϥⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Celebrat te »; des. fine mut.: ⲡⲉϫⲁϥ ϫⲉ ⲣⲱϥ ⲙ̀ⲡⲓⲑ[ⲙⲏⲓ] « dixit: os iusti » (ut in doxologia s. Theodori, mutato nomine, ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, p. ⲣϥⲁ̅).

VIII (ff. 203-231v) Hymni (arab. لحن et ارباع = ⲃⲱϩⲉⲙ) pro variis festis. De multiplici sensu vocis ⲃⲱϩⲉⲙ, v. H. Iunker, *Koptische Poesie des 10. Iahrhunderts*, in ephemeride *Oriens Christianus*, 1906, pp. 343 sqq.; ⲃⲱϩⲉⲙ hic designat cantum in duas communiter sectiones divisum, quarum altera ⲡⲁⲣⲁⲗⲉⲝ., arab. ربع (ap. Iunker, p. 384 « Recitativ ») priorem plerumque evolvit. Nonnullos hymnos cum variis lectionibus edidit et gallice vertit. A. Hebbelynck (Hebb.), *Un fragment de Psalmodie du manuscrit Vatican copte 23, en dialecte bohairique*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLIV (1931), pp. 157-168; plures autem hymni leguntur, ex alio codice desumpti, ap. Domadium (D.) ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϯⲱ̀ⲟⲩ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ « Liber sanctarum laudum », Cahirae, 1922.

1 (f. 203) Hymnus, initio mutilus (in B. M. V.), inc.: ⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ « Creator »; des.: ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲑⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥ̅ⲱ̅ⲣ̅ ⲛ̀ⲧⲉϥ. « Maria, mater Salvatoris nostri; ut ».

2 (ff. 203-205v) In honorem Beatae Mariae Virginis, ⲁ̀ ⲧⲁⲓⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ (Hebb., p. 159; Vat. copt. 23, f. 14; D., pp. ⲗ̅ⲉ̅ - ⲗ̅ⲏ̅, cum titulo « In Dormitione Virginis »).

3 (ff. 205v-206v) Item, ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲧⲁⲓⲟ̀ « Honor » (Hebb., p. 157; D., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲋ̅: « In dedicatione eius, scil. B. M. V., ecclesiae in Phelboeïs, die 21 ba'ūnah »).

4 (ff. 206v-207v) Item, ⲙⲁⲧⲁⲙⲟⲓ (Hebb., p. 158; Vat. 23, f. 13); ante paralex. habet arabice, f. 206v, « In Virginem, dicitur in distributione mysteriorum, dominica II kīhak ».

5 (ff. 208-209) Item, ⲓⲥϫⲉ ⲧⲉ ⲧⲥⲁⲃⲏⲟⲩⲧ ⲉ̀ⲙⲟϣⲓ ⲁⲛ « Si non es idonea ad iter faciendum »; paralex. ⲡⲉϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁⲙ « Dixit Maria ».

6 (f. 209r.v) In B. M. V., ⲧⲉϭ̅ⲟ̅ⲥⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ « Tu es excelsior Cherubim » (D., p. ⲙ̅ⲃ̅, « In Assumptione B. M. V.; die 21 tūbah); paralex. (discrepat D.) ⲧⲉϭ̅ⲓ̅ⲥⲓ (pro ϭⲟ̅ⲥⲓ ?) ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲁⲣⲁ « Tu exaltata es prae ».

7 (ff. 209v, 210) In B. M. V., pro sponsalibus, ⲁ̀ⲙⲟⲩ ⲧⲉⲕⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲓϣⲉⲗⲉⲧ « Veni, vide hanc sponsam »; paralex. ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲍⲉⲃⲉⲇⲉⲟⲥ « Iohannes, filius Zebedaei ».

8 (ff. 210v, 211) In B. M. V., ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲟⲩⲉ̀ⲕⲱⲧ « Ego aedificator » (D., pp. ⲙ̅ⲋ̅, ⲙ̅ⲍ̅ « In dedicatione eius ecclesiae in Phelboeïs »).

9 (ff. 211-212v) Pro festo Annuntiationis, ⲡⲓϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ « Nuntium »; paralex. ϫⲉ ⲡⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Verbum Domini ».

10 (ff. 212v-213v) Pro festo Nativitatis, ⲡⲓϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲓⲕⲟⲛ « Partus virgineus »; paralex. ⲅⲉⲛⲛⲉⲑⲗⲓⲟⲛ ⲧⲉ ⲑⲁⲩⲙⲁⲥⲧⲟⲛ.

11 (ff. 213v, 214) Item, ⲟⲩⲥⲓⲟ̀⟨ⲩ⟩ ⲁϥϣⲁⲓ « Stella orta est » (D., p. ⲛ̅ⲍ̅; in codice paralex. des. ⲛ̀ⲣⲉϥⲧⲁⲛϧⲟ).

12 (ff. 214-216) In s. Ioh. Baptistam, pro festo Epiphaniae et pro Baptismate, ⲟⲩⲣⲁⲛ ⲛ̀ϣⲟⲩϣⲟⲩ ⲡⲉ « Nomen gloriosum est » (D., pp. ⲝ̅ - ⲝ̅ⲅ̅; cod. add. in fine: ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅...).

13 (f. 216v) Pro festo Resurrectionis, ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲓϫⲱⲣⲟⲥ (Hebb., p. 161; Vat. 23, f. 16v).

14 (ff. 216v-218v) Pro dominica dominicarum (cf. f. 119), ⲁ̀ⲛⲁⲩ (Hebb., p. 160; Vat. 23, f. 15v), des.: ⲟⲩⲉⲛⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ... ⲧⲱⲃϩ.

15 (ff. 218v-219v) Item, in Thomam apostolum, ⲑⲱⲙⲁⲥ (Hebb., p. 161; Vat. 23, f. 17).

16 (ff. 219v-221) In adventu Spiritus sancti, ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ (Hebb., pp. 162, 163; Vat. 23, f. 18).

17 (ff. 221-222v) Petri in Salvatorem, [ⲉ]ϣⲱⲡ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲁⲥⲱⲧⲏⲣ « Si tu es Salvator meus »; paralex. ⲁⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲓ « Veni ad me ».

18 (ff. 222v-223v) In regem Constantinum, ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲛ ⲛⲓⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ϩⲓⲣⲏⲛⲓⲕⲟⲛ « Allatis litteris pacificis »; paralex. ⲁ̀ ⲛⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲥⲱⲧⲉⲙ « Audierunt episcopi ».

19 (ff. 224-225v) In archangelum Michaelem, ⲫⲁⲛⲓⲧⲉⲛϩ ⲛ̀ϩⲁⲧ « Cuius alae argenteae » (partim, nempe usque ad ⲡⲟⲩⲣⲟ, f. 224v, l. 1, legitur ap. D., p. ⲡ̅; partim, scil. ⲁ̀ ⲡⲥⲁⲧⲁⲛⲁⲥ ϭⲓ̀ϣⲓⲡⲓ, f. 224v, l. 2 - ⲛ̀ϩⲉⲣⲓⲙⲟⲥ, f. 225v, l. 5, ap. D., pp. ⲡ̅ⲇ̅, l. 7 - ⲡ̅ⲉ̅, l. 13; in fine discrepant.

20 (ff. 225v-227) In ss. apostolos, ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ « Homines » (Hebb., pp. 163, 164; D., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲍ̅).

21 (ff. 227-228v) Item, ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ ⲇⲉ « Vos autem » (Hebb., pp. 162, D., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ⲕ̅).

22 (ff. 228v, 229) In s. martyrem Georgium, ⲡⲁⲥⲁϧ ⲛ̀ϩⲁⲛⲛⲟⲩⲃ « Magister mi aurifex » (D., pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲃ̅); des.: ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲉⲗⲓⲧⲟⲛ... ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟⲥ.

23 (ff. 229v, 230) In s. martyrem Mercurium, ⲁⲕϭⲣⲟ « Vicisti » (D., pp. ⲣ̅ⲝ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅); des.: ⲙ̀ⲡⲓⲡⲟⲗⲉⲙⲟⲥ.

24 (ff. 230v, 231) In ss. martyres, ⲡⲓϩⲗⲟϫ « Dulcedo » (D., p. ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅, l. 5); paralex.: [a] ϯⲛⲁⲕⲓⲙ « Movebo »; [b] ⲇ̅ⲁ̅ⲇ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ « David

rex » (Hebb., p. 157; D., p. ⲥ̅ⲩ̅, des. ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲡⲁ ⲥϫⲩⲣⲟⲛ); ᶜ ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « Pulchre tibi ».

25 (f. 231ʳ·ᵛ) In ss. martyres, ⲁⲣⲟⲅⲉ (scil. *αρα γε*) ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲥⲱⲧⲏⲣ ⲙⲟⲩ (simile quid habet D., p. ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅, festo s. Marci accommodatum; cod. caret paralex.).

IX (ff. 231ᵛ-272) Cantus varii pro variis adiunctis.

1 (ff. 231ᵛ, 232) Coram imagine B. M. V., angelorum, apostolorum, martyrum et sanctorum, ante طرح Adam, inc.: ϫⲉⲣⲉ ⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲏ ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲏ (D., pp. ⲉ̅ in fine, ⲋ̅).

2 (ff. 232-233) In festis Domini; ad lectionem hortationis ad sponsos; ad missam, ante evangelium, inc.: ⲫⲛⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲡⲉ ⲫⲁⲓ « Haec est hora benedictionis » (cf. Villecourt, *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, pp. 278, 287).

3 (f. 233ʳ·ᵛ) Dum vestitur patriarcha vel episcopus, ad ⲥⲱⲑⲓⲥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ, inc.: ⲛⲓⲥⲁⲃⲉⲩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓ̅ⲥ̅ⲗ̅ « Docti omnes Israel » (Villecourt, op. laud., p. 274).

4 (ff. 233ᵛ, 234) In B. M. V., cantatur dum adest patriarcha, ad incensum ante lectionem Pauli, inc.: ⲧⲁⲓϣⲟⲩⲣⲏ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ « Turibulum hoc aureum » (Villecourt, p. 276).

5 (ff. 234-236ᵛ) Dum sedent patriarchae, archiepiscopi et episcopi, post ⲧⲁⲓϣⲟⲩⲣⲏ, inc.: ⲉⲩⲗⲟⲅⲏⲥⲁⲧⲉ ⲕ̀ (*ἐκ*) ⲧⲏⲥ ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲉⲟⲥ...; sequitur prologus (ff. 234-235) ⲉ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲛ... « Habemus » ... ⲙⲉⲗⲭⲓⲥⲉⲇⲉⲕ (Heb. 4, 14, 16; 5, 4-6; cf. Villecourt, *Le Muséon*, t. XXXVII, 1924, p. 279); des. (ff. 235-236ᵛ): ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲅⲁⲣ ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ « gratia enim Dei Patris » ... ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̅ⲑ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « pater noster sanctus abba N. ».

6 (ff. 236ᵛ-241ᵛ) Dum distribuuntur sacra mysteria, coram patriarcha et episcopis, inc.: ⲁⲩⲧⲁϩⲟⲕ « Constituerunt te »; des.: ⲛ̀ϩⲁⲛⲑⲃⲁ ⲛ̀ⲕⲱⲃ « pluribus mille vicibus »; cantus ita ordinatur alphabetice ut binae strophae eadem incipiant littera; post singulas repetendum est: ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̅ⲑ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « pater noster sanctus abba N. ».

7 (ff. 242-245) Item, in sabbatis et dominicis quadragesimae, ad ϫⲉ ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, inc.: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « Magnum mysterium » (Labib, ed. 1908, pp. ⲫ̅ⲙ̅ⲁ̅ – ⲫ̅ⲙ̅ⲏ̅).

8 (f. 245ʳ·ᵛ) Post distributionem mysteriorum diebus quadragesimae, pro ⲁⲛϭⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, inc.: ⲥⲱⲙⲁⲧⲟⲥ (Labib, pp. ⲫ̅ⲙ̅ⲏ̅, ⲫ̅ⲙ̅ⲑ̅).

9 (ff. 246-247) A nocte Ascensionis usque ad festum Pentecostes, post ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲁⲟ̀, inc.: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅

ⲛ̀ⲉϩⲟⲟⲩ « Post quadraginta dies » (Labib, pp. ⲫ̅ⲝ̅ – ⲫ̅ⲝ̅ⲃ̅, sub titulo: « Doxologia dicenda ab Ascensione ad Pentecosten »; discrepat in fine).

10 (ff. 247-248^{v}) Doxologia pro Resurrectione, Batos, inc.: ⲑⲉⲗⲏⲗ ϧⲉⲛⲟⲩⲣⲁϣⲓ (cf. cod. Vat. copt. 38, ff. 210^{v}-212); des.: ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ ⲉⲣⲡ̀ⲣⲉⲡⲓ ⲛⲁⲕ ⲛⲉⲙ.

11 (ff. 248^{v}-250) Dum distribuuntur sacra mysteria, a die Ascensionis usque ad finem ieiunii apostolorum, inc.: ⲁⲥⲱⲙⲉⲛ ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲉ̅ ... ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡϭ̅ⲥ̅ « Cantemus Domino »; singulae strophae graece et coptice (Labib, pp. ⲫ̅ⲝ̅ⲅ̅ – ⲫ̅ⲝ̅ⲉ̅).

12 (ff. 250-251) Doxologia in Nativitatem, pro mense kīhak, Batos, inc.: ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ « Si enim locutus fuero » (Labib, pp. ⲩ̅ⲡ̅, ⲩ̅ⲡ̅ⲁ̅; in fine discrepat).

13 (ff. 251^{v}-253^{v}) Dum distribuuntur sacra mysteria, diebus dominicis et in feriis, per annum, post ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, inc.: ⲇⲉⲩⲧⲉ ⲡⲁⲛⲧⲏⲥ (Domadios, pp. ⲍ̅ – ⲑ̅; in nonnullis discrepat).

14 (ff. 253^{v}-258) Item, sectio graeca pro dominicis, festis et per annum, sub rubrica: « tono ⲇⲉⲩⲧⲉ ⲡⲁⲛⲧⲓⲥ, vel, iuxta aliud exemplar, tono ⲁⲩⲧⲁϩⲟⲕ » (cf. f. 236^{v}), inc.: ⲁ̀ⲡⲓⲣⲟⲅⲁⲙⲉ « Nuptiarum expers ».

15 (ff. 258-259^{v}) Doxologia in s. crucem, Batos, inc.: ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (cod. Vat. copt. 37, ff. 97^{v}-99).

16 (ff. 259^{v}-260^{v}) Doxologia pro dominica Palmarum, Batos, inc.: ⲇ̅ⲁ̅ⲇ̅ ⲅⲁⲣ ⲡⲓⲉ̀ⲣⲟⲯⲁⲗⲧⲏⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ « David enim hieropsaltes et rex » (partim consentit Labib, pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲇ̅ – ⲫ̅ⲛ̅ⲅ̅).

17 (ff. 261-262) Doxologia pro sabbato Lazari, Batos, inc.: ⲑⲱⲟⲩϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « Congregamini omnes, o fideles ».

18 (ff. 262-267^{v}) Doxologia dum sacra distribuuntur mysteria, tempore ieiunii Nativitatis, Batos, inc.: ϥⲉⲙⲡϣⲁ ⲅⲁⲣ « Dignum est enim » (Labib, pp. ⲩ̅ϥ̅ⲇ̅ – ⲫ̅ⲁ̅).

19 (ff. 268-272^{v}) Commentarium ad Theotokiam sabbati, inc.: ⲓⲥϫⲉⲛ ϣⲱⲣⲡ « A mane »; des. fin. mut. ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲛⲓϣϯ (de Lacy o' Leary, *Theotokia*, pp. 64, 65, col. 1, lin. 9 a. fin.).

X (ff. 282-301) Fragmentum psalmodiae, manus posterioris.

1 (f. 282$^{r.v}$) ⲗⲱⲃϣ ad canticum Moysi, inc.: ⲟⲩϣ̀ⲃⲟⲧ ⲅⲁⲣ (cod. Vat. copt. 36, f. 35); des.: ⲁϥϭ̅ⲓ̅ ⲱⲟⲩ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲉ.

2 (ff. 283-284^{v}) ⲗⲱⲃϣ ad Theotokiam feriae VI, inc.: ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ (cod. Vat. 36, ff. 130-131); des.: ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ.

3 (ff. 284ᵛ-288) Psallia ad ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ, Adam, inc.: ⲁⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲡⲟⲩⲣⲟ (cod. Vat. 36, ff. 27-29).

4 (ff. 288ᵛ-295) Psallia pro Resurrectione, Adam; [1] (ff. 288ᵛ-293) bohairice, inc.: ⲓⲥϫⲉⲛ ϫⲱⲟⲩ (cod. Vat. 36, ff. 296-299ᵛ); [2] (ff. 293-295) arabice, inc.: من جيل الى جيل « A generatione in generationem ».

5 (ff. 295ᵛ-297) Doxologia pro quadragesima, inc.: ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ ⲑⲏ ⲉⲧⲁⲥⲛⲟϩⲉⲙ « Ieiunium et oratio quae liberavit » (ap. Labib, pp. ⲫ̅ⲗ̅ⲉ̅ - ⲫ̅ⲗ̅ⲑ̅, passim).

6 (ff. 297-298ᵛ) Doxologia pro dominica Palmarum; inc.: ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ̀ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲧϭⲟ̀ⲥⲓ « Hosanna in excelsis » ... ϧⲉⲛ ⲡⲣⲁⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « in nomine Domini Virtutum »; dein arabice: اليوم تمت ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ الاقوال من النبوات والامثال كقل اشعيا لما قال نبوة على « Hodie impleta sunt verba prophetiarum et sententiarum, ut retulit Isaias quando dixit prophetiam de Iesu Christo »; des.: ⲱⲥⲁⲛⲛⲁ « hosanna » ... ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅ « rex Israel ».

7 (ff. 298ᵛ-300ᵛ) Doxologia pro dominica Palmarum, inc.: ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ « Qui sedet » (Labib, pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲅ̅ - ⲫ̅ⲛ̅ⲉ̅).

8 (ff. 300ᵛ, 301) ⲡⲓϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ (absque titulo; cf. f. 212ᵛ: « pro Nativitate »); ⲅⲉⲛⲛⲉⲑⲗⲓⲟⲛ (absque titulo; cf. f. 213: « paral., pro Nativitate », discrepant in fine); des.: ⲛⲉⲥϣⲗⲏⲗ « preces eius ».

Pristinae fasciculorum distributionis pauca manent vestigia; quae supersunt testantur codicem fuisse in quiniones divisum. Sunt autem sequentia: f. 11, ⲃ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲃ̅; f. 20ᵛ, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲃ̅; f. 21, ⲅ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ; f. 31, ⲇ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲇ̅; f. 50ᵛ, ⲛ̅ (scil. f.) ⲉ̅, absque inscriptione; in singulis hisce ff., ornamentum lineis inter se innexis confectum ac minio tactum distinguit medium mg. super.; idem ornamentum absque inscriptione et notis praebent ff. 51, 81, 111, 121, 131, 141, 150ᵛ, 151, 222, 242, 252. Foliorum notae leguntur: ⲉ̅, ⲍ̅, ⲑ̅, ⲓ̅ⲁ̅, ⲛ̅ (ff. 6ᵛ, 7ᵛ, 9ᵛ, 11ᵛ, 50ᵛ). Folia recentiora 282-301, quae saec. XVII tribuenda videntur, omni carent ornamento picto; solum f. 288ᵛ inscriptionem praebet minio exaratam; scriptura, haud incompta, solis distinguitur litteris marginalibus quae passim reliquas vix mensura excedunt. Manus posterior ff. aversa, tum pristina, tum recentiora signavit notis copticis cursivis ⲉ̅ (f. 5ᵛ), ⲏ̅ (f. 8ᵛ), ⲓ̅ (f. 10ᵛ) - ⲧ̅ⲃ̅ (f. 301ᵛ); nuper instructus est codex numeratione imis marginibus impressa, quam secuti sumus. Scriptura primigenia litteris grandioribus et ornatis caret; sola ff. 4 et 91 decorat porta atramento effecta et minio picta sicut et ornamenta leviora in ff. extremis fasc., mox memorata; minio ceterum usus est calligraphus in exarandis titulis ac rubricis, ff. et fasc. notis, prima quandoque sectionum linea paucisque litteris initialibus; in paucis demum ff., minium apparet in signis interpunctionis, litteris marginalibus necnon in litteris ⲫ, ϩ, ϧ et ductibus super voces contractas. Ceterum scriptura similitudinem exhibet cum cod. Vat. copt. 40 (an. 1334) necnon cum speciminibus saec. XIV editis ab Henrico Hyvernat, *Album*, tabb. LIII, LIV. 2, LVI. 2; cum nullo tamen plane convenit solamque iam exhibet litte-

ram ⲙ cum ductu inferiore curvo exaratam; unde aetati aliquantulum tardiori tribuenda videtur. Ff. 78v, 79r·v, 253v, 254, nonnullas litteras graecas minio transcripsit librarius litteris arabicis inter lineas adiectis, ita quidem ut habeas: ß = ف ; ⲅ = ج, غ, ك; ⲅⲅ = نج ; ⲇ = د ; ⲧ = ت, د, ط ; ⲩ = ف ; ⲫ = ف ; ⲭ = خ.

Notae lectorum: f. 90, بسم الله | طالع | فى هذه (?) المجموع العبد الحقير الذليل الذى من اجل | كثرة خطاياه لم يقدر يذكر له اسم الخاطى | داوود (?) ابن جرجس ابن بطرس بناحية بوق | فهو يسال كل (?) واقفا عليه ان يدعو له بمغفرة | الخطايا (?) | ومن قال شى الرب يعوضه عوض الواحد | ثلاثين (?) وستين ومائة امين والشكر (?) لله (?) دائما ابدا | فى عاشر هتور | سنة | ⲁⲥϥⲇ « In nomine Dei. Legit in hac (cantuum) collectione servus, pauper, vilis qui propter multitudinem suorum peccatorum impar est ut sibi commemoret nomen, peccator David, filius Georgii, filii Petri, e pago **Būq**. Ipse rogat omnes in hoc (libro) morantes ut ei impetrent peccatorum veniam et qui dixerit aliquid Dominus ei commutet pro uno triginta et sexaginta et centum. Amen. Et Deo laus in perpetuum, in aeternum. Die 10 mensis **hatūr** anni 1294 (martyrum = an. D. 1577) »; eiusdem lectoris, f. 154: اذكر يا رب عبدك الخاطى | المسكين الغارق فــى بحر الخطايا | والذنوب عبدك داوود | ابن المعلم جرجس ابن بطرس بناحية | بوق ببنى زيد بالمنفلوطية ⁖ « Memento, Domine, servi tui peccatoris, pauperis, immersi in culparum et peccatorum mare, servi tui Davidis, filii magistri Georgii, filii Petri, in pago **Būq** Bani Zayd in regione Manfalūtensi (B. T. A. Evetts et A. J. Butler, *The churches and monasteries of Egypt, attributed to Abū Ṣāliḥ* [*Anecdota Oxon.*, sem. ser., t. VII], Oxon., 1895, p. 343) »; f. 199v: بسم الله الرؤوف الرحيم | اذكر يا رب عبدك الخاطى المسكين الغارق فى بحر الخطايا والذنوب عبدك زكريى اذ|كره يا رب فى ملكوت السماوات امين « In nomine Dei clementis misericordis. Memento, Domine, servi tui peccatoris, pauperis, immersi in mare culparum et peccatorum, servi tui Zachariae. Memento eius, Domine, in regno caelorum. Amen »; sequitur al. m.: كل الامور | يوم الدهور والقد من القبور ولله تصير « Dies saeculorum et finis erit sepulchrorum et Deo erunt negotia omnia »; dein, eiusdem Davidis supra memorati: | طالع فى هذه المجموع المبارك العبد الحقير الذليل | الذى منجل كثيرة خطاياه لم يقدر يذكر له اسم | الخاطى فى بنى البشر داوود ابن جرجس بن بطرس | بناحية بوق وهو يسال كل واقفا عليه | ان يدعو له بمغفرة الخطايا ومن قال شى الرب يعوضه عوض الواحد ثلاثين وستين | ومائة امين والشكر (?) لله (?) دائما ابدا . . . | سنة | ⲁⲥϥⲉ | للشهداء (sensus idem fere ac superioris notae f. 90). F. 1, chartae recentioris: in summo folio numerus deletus, inferius vero: *S. Cong. XLIX; Nov. 50* (?) (*50* mutatum in *39*). In acie foliorum superiore: ابصاليات ومردات وهوسات (?) « Psalliae et troparia et cantica ». Ff. 1v, 10r·v, 80r·v, 130r·v, 163-169v, 202r·v, 273-281v, 301v chartae recentioris vac.

In dorso tegumenti, pergameno confecti, nota *39* aureis litteris impressa.

40. An. 1334 (= an. Mart. 1050, cf. f. 248v); chart., mm. 128 × 86, ff. I, 248, linn. 15.

Horologium sub titulo ⲛⲓϣⲗⲏⲗ ⲛⲁⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲁⲡⲓⲉϫⲱⲣϩ صلوات السواعى الليلة والنهارية « Preces diei et noctis », praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀; bohairice et arabice. Codex communiter consentit cum textu horologii quod a Raphaele Tuki, Romae, an. 1750, in lucem editum refertur; mentio autem auctoris, loci et anni desideratur in exemplaribus quae prae manibus habere licuit quaeque in dorso tegumenti inscribuntur: *Diurnum copto arabicum;* horum f. primum titulum praebet: ⲟⲩϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲉ̀ϫⲱⲣϩ ⲛ̀ⲍ̅ « Liber precum diei et noctis, septem ». Ut benigne nos monuit P. Cyrillus Korolevskij, Horologii Tuki versionem latinam, exceptis locis biblicis quae mere indicantur, legere est in cod. Borg. lat. 110, ff. 331-344v. De Horologio vide etiam L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Eglise copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVII, 1924, pp. 209-241 et Bute, *The coptic morning service*, Lond., 1882, pp. 119-144 (Horologii versio anglica).

1 (ff. 1-47v) Mane. 1 (ff. 1-4v) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉ<ⲛ>ⲟⲩⲱϣⲧ « Venite adoremus », ff. 2v-3v, lin. 7: Eph. 4, 1-6 des. ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Tuki, pp. ⲓ̅ⲁ̅ - ⲓ̅ⲇ̅); 2 (ff. 4v-8v) Ps. 150; 3 (ff. 8v-41v) Pss. 1-6, 10-12, 14, 15, 18 (T., add. 24), 26 (T., add. 62, 66, 69), 142 (T., add. Ioh. 1, 1-17, Marc. 1, 1-3); 4 (ff. 41v-46) psallia Adam ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲫⲙⲏⲓ « Lux veritatis » (T., pp. ⲟ̅ⲇ̅ - ⲟ̅ⲑ̅); 5 (f. 46) ⲛ̀ⲑⲟ ⲑⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲛⲓ « Tu es mater luminis » solum initium; cf. Labib, ed. 1908, p. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅); 6 (ff. 46-47v) Absolutio, praemissa rubrica « Dic: cantemus (hymn. angel.) et sanctus (ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲟ ⲑⲉⲟⲥ...) et pater noster et credimus, integre (ⲉ̀ϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ deest in textu arab.), kyrie eleison 41 et hanc absolutionem »: ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Qui mittit lucem » (T., pp. ⲡ̅ⲁ̅, ⲡ̅ⲃ̅; hic, pp. ⲟ̅ⲑ̅ - ⲡ̅ⲁ̅, praemittit aliam absolutionem ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ et, pp. ⲡ̅ⲅ̅ - ⲡ̅ⲉ̅, add. orationem graecam ⲟ ⲉⲛ ⲡⲁⲛⲧⲓ ⲕⲁⲓⲣⲱ; utramque vide ap. Bute, op. laud., p. 123 et p. 124). Folio ⲛ̅ⲁ̅ deperdito suffectum est f. 48; in cod. Barberini Or. 17, f. 50v, desinit hora matutina: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ... ⲥⲱϯ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ « Domine, miserere nostri... salva animas nostras ».

2 (ff. 49-85v) Hora tertia, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ et rubrica « Dic sicut mane », incipiendo scilicet a gratiarum actione et a Ps. 50 (cf. Villecourt, p. 232). 1 (ff. 49-78v) Pss. 19, 22, 23, 25, 28, 29, 33, 40, 42, 44, 45, 46 (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅ - ⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅, add. Ioh. 14, 26-15, 4 ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ); 2 (ff. 78v-83v) troparia; ff. 78v-81v, praemissa rubrica « Dic haec troparia

(ⲗⲉⲝⲓⲥ) post psalmos », ⲡⲉⲕⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ « Spiritus sanctus tuus » (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅ - ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅); ff. 31ᵛ-83ᵛ, praemissa rubrica « Deinde dic sanctus, pater noster et troparion », ⲱ̀ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲟⲩⲣⲁⲛⲓⲟⲛ « O rex caelestis » (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅); [3] (ff. 83ᵛ-85ᵛ) absolutio, sub rubrica « Dic: kyrie eleison 41 et absolutionem »: ⲫ︦ⲧ︦ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫ︦ⲧ︦ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ « Deus, Deus noster, Deus misericordiarum » (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲙ̅; cod. plene scribit litteris gracilioribus (f. 85ᵛ) conclusionem ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ cuius initium tantum legitur ap. T., p. ⲣ̅ⲙ̅); post f. 85, ⲡ̅ⲏ̅, desideratur f. ⲡ̅ⲑ̅ quin tamen appareat textus iactura.

3 (ff. 86-125ᵛ) Hora sexta. [1] (ff. 86-118) Praemissa rubrica « Dic... » ut f. 49: Pss. 53 (inc. 53, 3), 54, 56, 60, 62, 66 (cod. ⲝ̅ⲉ̅ pro ⲝ̅ⲋ̅), 69, 83-86, 90, 92 (T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲗ̅, add. Matth. 5, 1-16); [2] (ff. 118-124) troparia; ff. 118-122, ⲱ ⲫⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ « O qui in die » (T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲗ̅ - ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅); ff. 122-124, sub rubrica « Dic agios, pater noster, deinde dic », ⲁⲕⲓ̀ⲣⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲟⲩϫⲁⲓ « Fecisti salutem » (T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅ - ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅); [3] (ff. 124-125ᵛ) absolutio, post rubricam « Dic kyrie eleison (arabice 50) pater noster et hanc absolutionem »: ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ « Gratias agimus tibi » (T., pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲡ̅ⲅ̅; hic in rubrica om. ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ et post ⲉϥϩⲟⲩⲣⲱⲟⲩ — quo des. cod. Vat. f. 125ᵛ, addito tantum ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ — prosequitur, pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲡ̅ⲗ̅: ⲉⲑⲣⲉⲛⲣⲁⲛⲁϥ... ϯⲛⲟⲩ ⲛⲉⲙ).

4 (ff. 126-158) Hora nona. [1] (ff. 126-150) Omissa rubrica (cf. f. 49): Pss. 95-100, 109-112, 114, 115 (cod. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅ pro ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅; T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅, add. Luc. 9, 10-17); [2] (ff. 150ᵛ-156) troparia; ff. 151-154, ⲱ̀ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲉⲙϯⲡⲓ ⲙ̀ⲫⲙⲟⲩ « O qui gustasti mortem » (T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲍ̅); ff. 154-156, sub rubrica « Dic agios, pater noster, deinde dic », ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲁⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲥⲟⲛⲓ « Quum vidit latro » (T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲍ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲑ̅); [3] (ff. 156-158) absolutio, praemissa rubrica « Dic kyrie eleison 50, pater noster et hanc absolutionem »: ⲫ︦ⲧ︦ ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ︦ⲥ︦ « Deus pater Domini nostri » (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅).

5 (ff. 159-180) Hora undecima. [1] (ff. 159-178) Praemissa rubrica « Incipe pro more »: Pss. 116, 117, 119-128 (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲗ̅; p. ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅, pro: ϯⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁ̀ⲭⲡ ⲓ̅ⲁ̅ « Oratio horae undecimae », habet titulum ϯⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ϩⲁⲛⲁⲣⲟⲩϩⲓ « Oratio ad summam vesperam », et post pss., add., pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲗ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅, Marc. 1, 29-34 et Luc. 4, 38-41); [2] (ff. 178-180) absolutio, sub rubrica, « Dic: dignare (cf. T., p. ⲥ̅ⲛ̅ⲁ̅), sanctus, pater noster, credo, kyrie eleison 50, hanc absolutionem »: ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » (T., pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲛ̅ⲍ̅; codex om. troparia necnon absolutionem ⲡⲁ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ « Domine Iesu Christe » quae habet T., pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅ - ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅).

6 (ff. 181-205) Ad somnum, praevia inscriptione: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ. [1] (ff. 181-203ᵛ) Pss. 129-133, 136, 137, 140, 141, 145-147 (add. T., pp. ⲥⲡⲃ̅-ⲧ̅ⲁ̅, Luc. 2, 25-32, Matth. 24, 45-51, Luc. 21, 34-38, orationem Isaiae et troparia); [2] (ff. 203ᵛ-205) absolutio, praevia rubrica ⲁϫⲱ ut f. 178ᵛ: ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲛⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲣⲟⲕ « Domine, quae peccavimus in te » (T., pp. ⲧ̅ⲅ̅ - ⲧ̅ⲉ̅; praemittit, pp. ⲧ̅ⲁ̅ - ⲧ̅ⲅ̅ absolutionem ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ).

7 (ff. 206-248ᵛ) Media nocte. [1] (ff. 206-238) Praevia rubrica ⲁⲣⲓϩⲏⲧⲥ ut f. 159, Ps. 118, a librario in 22 sectiones divisus, (add. T., pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲍ̅ - ⲧ̅ⲛ̅, Matth. 25, 1-13); [2] (ff. 238-246) troparia; ff. 238-241, ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡⲓⲡⲁⲧϣⲉⲗⲉⲧ « En ecce sponsus » (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ - ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅); ff. 241-243ᵛ, sub rubrica « Dic kyrie eleison 50, pater noster, sanctus, psalmos horae undecimae, dein dic haec troparia », ⲙⲟⲓ ⲛⲏⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Da mihi Domine » (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅ - ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅; hic praemittit, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅ - ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅, Luc. 7, 36-50); ff. 243ᵛ-246, sub rubrica « Dic: ‘ O rex ’ (cf. f. 82), dein dic: kyrie eleison 50, sanctus, pater noster et psalmos somni; dein dic haec troparia », ϧⲉⲛ ⲟⲩⲃⲁⲗ ⲛ̀ⲛⲁⲏⲧ « Oculo misericordiae » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲝ̅ⲏ̅; hic, pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅ - ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, praemittit Luc. 12, 32-46); [3] (ff. 246-248ᵛ) absolutio, praemissa rubrica « Dic: ‘ O rex ’, deinde dic: kyrie eleison 50 et pater noster », necnon arabice solum: « deinde dicit quattuor cantica et theotokiam illius diei et troparia nota necnon hymnum angelicum, credo, kyrie eleison 50, pater noster et hanc absolutionem »: ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Domine, Domine, Iesu Christe » (T., pp. ⲧ̅ⲡ̅ - ⲧ̅ⲡ̅ⲃ̅; hic praemittit, pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲑ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲃ̅, orationem Ezechiae, Is. 38, 10-20; pp. ⲧ̅ⲟ̅ⲃ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲇ̅ orationem ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ; pp. ⲧ̅ⲟ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲏ̅ orationem s. Symeonis Stylitae ⲙⲟⲓ ⲛⲏⲓ ⲫ̅ⲧ̅ ⲛ̀ⲟⲩⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ; cf. cod. Vat. lat. 110, pp. 343, 344).

Codicem exscripsit Raphael Tuki in cod. Borg. copt. 6.

Codex cuius linearum pars superior ac textus arabici columellae ductibus forma impressis definiuntur, nitide exaratus est; complectitur autem ff. 7 quinionis ⲁ̅ (ff. 1-7), quinionis ⲃ̅ ff. 9 genuina (ff. 9-17) et f. unum suffectum (f. 8), quiniones ⲅ̅ - ⲉ̅ (ff. 18-47) quinionis ⲋ̅ ff. 9 codicis genuini (ff. 49-57) et folium unum suffectum (f. 48), quiniones ⲍ̅, ⲏ̅ (ff. 58-77), quinionis ⲑ̅ ff. 9, amisso fasciculi f. ⲡ̅ⲑ̅ (ff. 78-86), quiniones ⲓ̅ - ⲓ̅ⲃ̅ (ff. 87-116), ff. 9 quinionis ⲓ̅ⲅ̅, amisso f. ultimo ⲣ̅ⲗ̅ (ff. 117-125), quinionem ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 126-135, omissa in f. 126 quinionis nota), ff. 9 quinionis ⲓ̅ⲉ̅, amisso f. ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅ (ff. 136-144), quiniones ⲓ̅ⲋ̅ - ⲕ̅ⲉ̅ (ff. 145-244) et ff. 4 ultimi fasc. ⲕ̅ⲋ̅. Fasciculi notantur in angulo superiore interno paginarum extremarum, foliorum autem notae quarum, nonnullis deperditis, prima apparet f. 6 (ⲑ̅) scriptae sunt in ff. aversis, necnon in ff. rectis primis fasciculorum idque in angulo externo, praeterquam f. 195 ubi, errore calligraphi, nota fasciculi apparet a

dextris, et folii nota a sinistris. Quinionum paginas extremas signant ornamenta coloris rubri, flavi et viridis fusci, inter inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (in pp. ult., praeterquam f. 17ᵛ ubi habes: ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅) et ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (in pp. primis, praeterquam f. 1 ubi desideratur, f. 8 ubi habes: ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, f. 18 ubi: ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, f. 48 chartae recent. quod vac., f. 107 ubi: ⲕ̅ⲉ̅ ⲭ̅ⲩ̅, f. 126, ubi inc. sectio maior). Ornamenta quinionum diversas praebent formas ita tamen ut in fine singulorum fasciculorum eaedem sint ac initio fasciculi sequentis. Initia sectionum maiorum indicant portae lineis inter se innexis confectae, quandoque, insuper, ornamenta in forma ramorum et avium, quandoque litterae marginales praegrandes, variis pigmentis distinctae. Litterae marginales communes, litterae ϕ, ϧ, ductus super voces contractas minio sunt tacta; minio vero exarata quaedam litterae marginales, interpunctionis signa, rubricae, nonnullarum sectionum minorum lineae primae. Sectionum maiorum linea prima, interdum lineae duae priores, litteris scriptae sunt maioribus uncialem scripturam rotundam imitantibus, ita tamen ut in linea prima sint magis oblongae; item ad uncialem accedit, communiter saltem, linea prima sectionum minorum quae incipit littera marginali ampliore aliquando ornamentis conspicua, aliquando solo minio distincta vel minio exarata; sectionem f. 15 in margine signat ornamentum in forma ramorum. Amanuensis f. 8, saec. XVIII (?) suppleti, imitari conatus est ornamenta quae decorant quiniones et sectiones codicis pristini.

F. 248ᵛ, subscriptio librarii: ☧ ⳨ ,ⲁ̅ⲛ̅ ϧⲉⲛ ⲑⲟⲩⲡⲉ | ⲉⲣⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲟ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ | ⲉ̀ϫⲱⲛ· ⲉⲑⲃⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀|ⲛⲟⲕ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲉ̀ⲃⲓⲏⲛ | ⲕⲁⲗⲓⲟⲕⲣⲁⲫⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ | ⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ ⲟⲩⲟϩ | ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ | ⲉⲧⲟϣ ⲫⲏ ⲉⲧⲱϣ ⲙⲁ|ⲣⲉϥϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Epochae martyrum 1050 tūbah, regnante Christo super nos; propter Deum, memento mei pauperis et miseri calligraphi, ut Christus misereatur mei et remittat mihi peccata multa; qui legit dicat: amen, amen ». Inter litteras ,ⲁ̅ et ⲛ̅ quibus annus Martyrum memoratur, prae spatio vacuo atramento maculato prima fronte dixeris olim scriptum fuisse numerum centenarium; at, re accurate inspecta, apparet solas notas ,ⲁ̅ et ⲛ̅ esse legendas. Caeterum codicem ad saec. XIV non ad saecula tardiora pertinere universa testatur scripturae indoles in multis affinis scripturae cod. Vat. copt. 16, a. Mart. 1061 (Hyvernat, *Album*, tab. LIII, 1); utramque habet formam litterae ⲙ (cf. dicta de scriptura cod. Vat. 17). Raphael Tuki, in cod. Borg. copt. 6, f. 201, habet inter ,ⲁ̅ et ⲛ̅ levem ductum rubrum. In f. I: *nov. XL.* Manuum diversarum sunt: in summo f. 1: [١]السبعة صلوات « Septem orationes » et, ff. 247ᵛ et 248ᵛ, paginarum initia in mg. superiore rescripta. Praeter f. 48ʳ·ᵛ chartae posterioris, vacua sunt ff. 158ᵛ, 180ᵛ, 205ᵛ; ff. 180ᵛ et 205ᵛ, circinationibus rudis calamus foedavit.

In dorso tegumenti, quod est membranaceum, auro impressus est numerus *40*, super vestigia numeri *39* erronee appositi.

41. Saec. XIV et saec. XVII, chart., mm. 160 × 125, ff. 152, linn. 15.

Interpretatio theotokiarum, bohairice et arabice.

Pristinis ff., saec. ut vid. XVII, suffecta sunt ff. 1-9, 17, 58, 128-138, 147, 148; tardioris aetatis, puta saec. XVIII, sunt ff. 151 et 152. Theotokiarum interpretationes e variis codd. edidit de Lacy o' Leary, *The coptic*

Theotokia, Londini, 1923; cod. Vat. copt. 41 communiter consentit cum cod. copt. 69 Bibliothecae Nationalis Parisiensis, quo inter alios usus est auctor laudatus.

1 (ff. 2-19) Feria II, praemissis inscriptionibus ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis » et ⳿ⲧⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲁ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲃ̄ ⲏ̀ⲭⲟⲥ ⲁⲇⲁⲙ تفسير ثداكية اليوم الاثنين لحن ادام « Interpretatio (arabice add.: theotokiae) feriae secundae, tonus Adam ». [1] (ff. 2-5) ⲁⲣⲉϩ ⲉⲣⲟⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Custodi me, Domine » (de Lacy, p. 22); [2] (ff. 5-7v) ⲃⲟⲩⲛ ⲟⲩⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ « Est paradisus » (de L., pp. 22, 23); [3] (ff. 7v-9v) ⲅⲣⲁⲫⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Omnis scriptura » (de L., p. 23); [4] (ff. 9v, 10) ⲇⲁⲩ⟨ⲓ⟩ⲇ ⲛⲉⲙ ⲥⲁⲙⲟⲩⲏⲗ « David et Samuel »; post f. 9, quod des. ⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ (de L., p. 23, lin. 13), desideratur f. unum; inc. f. 10 ϣⲏⲣⲓ (de L., p. 23, lin. 25, qui des. ϣⲁ⳿ⲧⲥⲩⲛⲧⲉⲗⲓⲁ; add. cod., f. 10, ⲏ̀ⲥⲁⲏⲁⲥ ⲇⲉ ⲟⲛ... ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲟⲓⲕⲟⲛⲟⲙⲓⲛ; [5] (ff. 10v-12v) ⲉ̀ⲣⲉ ⲛⲓⲙ ⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ « Quis poterit dicere » (de L., pp. 23, 24); [6] (ff. 12v-14v) ⲍⲏⲗⲁⲥⲓⲁ̀ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲟⲛⲏⲣⲟⲥ « Omnis altercatio maligni » (de L., p. 24); [7] (ff. 15-16v) ⲏⲥ ϩⲁⲛⲣⲱⲙⲓ « Ecce homines » (de L., p. 24); [8] (ff. 17-19) ⲑⲁⲩⲙⲁⲥⲓⲁ ⲅⲁⲣ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Prodigium enim omne » (de L., pp. 24, 25); abundant recentioris f. 17v quattuor lineae ultimae quae recurrunt initio f. 18 cod. primigenii.

2 (ff. 19v-39) Feria III, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et ⳿ⲧⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲅ̄ ⲏⲭⲟⲥ ⲁⲇⲁⲙ تفسير ثداكية يوم الثلثاء لحن ادام « Interpretatio (ar. add. theotokiae) feriae tertiae, tonus Adam ». [1] (ff. 19v-22) ⳿ⲧⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲓⲧⲕ « Diligam te » (de L., p. 30); [2] (ff. 22v-25) ϭⲓ̅ⲥ̅ⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Exaltate nomen Domini » (de L., p. 30); [3] (ff. 25-27v) ϫⲉⲙⲛⲟⲙ⳿ⲧ « Roboramini » (de L., pp. 30, 31); [4] (ff. 27v-31) ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲓⲓⲁ̀ⲣⲱⲟⲩ « Super flumina » (de L., p. 31); [5] (ff. 31-34) ϧⲱⲧⲉⲃ ⲛ̀ⲛⲉⲧⲉⲛ ⲙⲉⲗⲟⲥ « Interficite membra vestra » (de L., p. 31); [6] (ff. 34-36v) ϥⲛⲁⲓ̀ⲣⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲩⲱϣ « Faciet voluntatem » (de L., pp. 31, 32); [7] (ff. 36v-39) ϣⲁ ⲑⲛⲁⲩ ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Quousque Domine » (de L., p. 32).

3 (ff. 40-59) Feria IV, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et ⲫⲃⲱⲗ ⲛ̀⳿ⲧⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲇ̄ ⲏⲭ(ⲟⲥ) ⲃⲁⲧⲟⲥ تفسير ثداكية يوم الاربعاء لحن واطس « Interpretatio theotokiae feriae quartae; tonus Batos ». [1] (ff. 40-42v) ⲱⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Gloria omnis » (de L., p. 37); f. 42v, ⲁⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϩⲁⲛⲧⲁⲓⲟ « Magna dixerunt », solum initium (cf. fol. 102v); [2] (ff. 43-45v) ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Omnis anima » (de L., p. 37); [3] (ff. 45v-48) ⲭⲉⲣⲉ ⲣⲁϣⲓ ⲱ̀ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Salve, laetare, o Maria » (de L., pp. 37, 38);

[4] (ff. 48-50v) ⲫϯ ⲉ̀ⲧⲟⲩϯⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲁϥ « Deus qui glorificatur » (de L , p. 38); [5] (ff. 50v-54) ⲩⲥ ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲕⲩⲑⲁⲣⲁ « Ecce David cum cithara sua » (de L., p. 38); [6] (ff. 54-56v) ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ⲥⲙⲟⲩ « Anima mea benedic » (de L., pp. 38, 39); [7] (ff. 56v-59) ⲣⲓⲕⲓ ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ « Declinate a malo » (de L., p. 39). In imo f. 59, nota arabica: كمل تفسير يوم الاربعاء بسلام من الله امين « Desinit interpretatio diei quartae. In pace Dei. Amen ».

4 (ff. 59v-81) Feria V, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et ⲧⲉⲣⲙⲏⲛⲓⲁ̀ ⲛ̀ϯⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲉ̅ ⲏⲭ(ⲟⲥ) ⲃⲁⲧⲟⲥ تفسير ثذاكية يوم الخميس لحن واطس « Interpretatio theotokiae feriae quintae; tonus Batos ». [1] (ff. 59v-64) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Venite omnes » (de L., p. 44); [2] (ff. 64v-67v) ⲃⲁⲣⲁⲭⲓⲁⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Barachias propheta » (de L., pp. 44, 45); [3] (ff. 67v-70v) ⲅⲩⲣⲓⲉ̀ ⲡⲉ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Dominus est Iesus » (de L., p. 45); [4] (ff. 70v-72v) ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲅⲁⲣ « David enim » (de L., pp. 45, 46); [5] (ff. 72v-76) ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Quare Domine » (de L., p. 46); [6] (ff. 76-79v) ⲋ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ « Sex diebus » (de L., p. 46; post ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ubi des. de L., add. codex, f. 79r.v: ⲙⲁⲣⲉⲛϯⲱ̀ⲟⲩ... ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ̀ glorificemus ... secundum magnam misericordiam tuam »); [7] (ff. 79v-81v) ⲍ̅ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Septem archangeli » (de L., pp. 46, 47).

5 (ff. 82-102) Feria VI, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et ϯⲉⲣⲙⲏⲛⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲁⲣⲁⲥⲕⲉⲩⲏ̀ ⲏ̀ⲭⲟⲥ ⲃⲁⲧⲟⲥ تفسير ثذاكية يوم الجمعة لحن واطس « Interpretatio (ar. add. theotokiae) feriae sextae; tonus Batos ». [1] (ff. 82-85) ⲁⲓϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲁⲃⲁⲗ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ « Levavi oculos meos » (de L., p. 52); [2] (ff. 85-87v) ⲃⲏⲗⲥⲉⲗⲓⲏⲗ ⲁⲩϫⲟⲥ ⲉⲑⲃⲏⲧϥ « Belseliel de ipso dixerunt » (de L., pp. 52, 53); [3] (ff. 88-90) ⲅⲉⲛⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Generatio omnis » (de L., p. 53); [4] (ff. 90v-93) ⲇⲟⲝⲁⲥⲓ ⲉⲫϯ « Gloria Deo » (de Lacy, p. 53, discrepat in fine); [5] (ff. 93-96) ⲉⲣⲉ ⲁϣ ⲛ̀ⲗⲁⲥ « Quae lingua » (de L., pp. 53, 54); [6] (ff. 96-99v) ⲍⲁⲕⲭⲉⲟⲥ « Zachaeus » (de L., p. 54); [7] (ff. 99v-102) ⲏⲥ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ « Ecce Gabriel » (de L., pp. 54, 55).

6 (ff. 102v-130) Sabbato, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei » et ϯⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲁ̀ ⲡⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲑⲉⲟ̀ⲇ⟨ⲟⲕ⟩ⲓⲁ ⲏ̀ⲭⲟⲥ ⲃⲁⲧⲟⲥ تفسير ثذاكية يوم السبت لحن واطس « Interpretatio theotokiae sabbati; tonus Batos ». [1] (ff. 102v-106v) ⲁⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϩⲁⲛⲧⲁⲓⲟ « Laudes dixerunt » (de L., p. 66); [2] (ff. 106v-109) ⲃⲁⲕⲧⲏⲣⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲃⲱⲧ « Baculus et virga » (de L., pp. 66, 67); [3] (ff. 109v-111v) ⲅⲉⲇⲉⲱⲛ « Gedeon » (de L., p. 67); [4] (ff. 111v-113v)

ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲅⲁⲣ « David enim » (de L., p. 67); [5] (ff. 114-116v) ⲉⲩⲉ̀ⲣⲁϣⲓ « Gaudebunt » (de L., p. 67); [6] (ff. 117-120v) ⲍⲟⲣⲟⲃⲁⲃⲉⲗ « Zorobabel » (de L., p. 68); [7] (ff. 120v-123v) ⲏ̀ⲥⲁⲏ̀ⲁⲥ « Isaias » (de L., pp. 68, 69); [8] (ff. 123v-126) ⲑⲁⲓ ⲧⲉ ϯⲡⲩⲗⲏ « Haec est porta » (de L., p. 69); [9] (ff. 126-130) ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲁϥⲓ̀ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « En ecce exivit » (de L., pp. 69, 70).

7 (ff. 130v-151) Dominica, praemissis: ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei » et ⲟⲩⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲁ ⲛ̀ⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲁ̀ⲇⲁⲙ تفسير ثاوطكية يوم الاحد ادام « Interpretatio theotokiae diei dominicae; (tonus) Adam ». [1] (ff. 130v-136) ⲁⲓⲛⲁⲟⲩⲱⲛ ⲛⲣⲱⲓ « Aperiam os meum » (de L., pp. 12, 13; cod. Paris. Bibl. Nat. copt. 69, f. 242, similiter incipit, non vero ut legitur apud de L., p. 12, ⲁⲓⲛⲁⲟⲩⲱⲙ ⲛⲣⲱⲙⲓ); [2] (ff. 136-139) ⲃⲉⲗⲍⲉⲗⲉⲏⲗ ⲉⲣⲕⲟⲥⲙⲓⲛ « Beseleel ornavit » (de L., p. 13); recentioris f. 138 undecim lineae ultimae: ⲗⲟⲕⲟⲥ... ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ leguntur etiam initio f. pristini 139 ubi ductu rubro sunt cancellatae; [3] (ff. 139-141v) ⲅ̅ ⲛ̀ⲣⲁⲛ « Tria nomina » (de L., p. 13); post verba ⲡⲓⲩ̀ⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ... ⲙ̀ⲫϯ (f. 140v; de L., p. 13) manus posterior in summo mg. f. 141 duas adiecit lineas: ⲁ ⲛⲓⲥⲱⲧⲡ ⲛ̀ⲥⲁϧ « Electi magistri »... ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « super Mariam »; [4] (ff. 141v-147) ⲇⲉⲥⲡⲟⲧⲁ ⲭ̅ⲉ̅ « Domine Christe » (de L., pp. 13, 14); [5] (ff. 147-148v) ⲉⲧⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ ⲟⲩⲱⲣⲡ « Quum Dominus gloriae misisset » (de L., p. 14); des. mutil. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲟⲩⲃ ⲉⲧⲧⲟⲩ (de L., p. 14, col. 2, lin. 21); [6] (ff. 149-151) inc. mutil. ⲟⲩⲉⲣⲧⲱ ⲉ̀ⲡⲉⲥϭ̅ⲓ̅ⲏ (de L., p. 15, col. 1, lin. 25; ibid. p. 14, lin. 3 a. fin. inc. hermenia: ⲋ̅ ⲛⲉϩⲟⲟⲩ « Sex diebus »), des. mutil. f. 150v, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲉⲥⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲁ̀ (de L., p. 15, col. 2, lin. 11); f. 151, manus recentior adiecit: ⲛ̀ⲧⲉϥⲉⲣⲟⲩⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥⲛⲓ̀ϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « Ut faciat misericordiam nobiscum secundum magnam misericordiam suam ». Desiderantur hermeniae septima ⲍ̅ ⲛⲥⲟⲡ et octava ⲧⲉⲛⲉⲣⲉⲧⲓⲛ (de L., pp. 15, 16).

Pristini codicis qui scripturae indole affinis est codicibus Vat. copt. 16, 40, 42 (saec. XIV), immo codici Vat. copt. 17 (an. D. 1288), supersunt ff. septem (ff. 10-16, ⲓ̅ⲅ̅ - ⲓ̅ⲑ̅) fasciculi secundi, quiniones ⲅ̅ - ⲋ̅ (ff. 18-57, ⲕ̅ⲁ̅ - ⲝ̅), quinionis ⲍ̅ ff. novem (ff. 59-67, ⲝ̅ⲃ̅ - ⲟ̅); quiniones ⲏ̅ - ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 68-127, ⲟ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲗ̅), quinionis [ⲓ̅ⲉ̅] ff. 8 (ff. 139-146, ⲣ̅ⲙ̅ⲃ̅ - ⲣ̅ⲙ̅ⲑ̅), quinionis [ⲓ̅ⲋ̅] ff. 2 (ff. 149, 150, ⲣ̅ⲛ̅ⲋ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲍ̅); de modo notandi fasciculos et ff. vide cod. Vat. 40. Eiusdem partis pristinae ornamenta in summis pp. extremis fasciculorum et initio sectionum maiorum necnon crucula in f. 39v eadem fere sunt ac in cod. Vat. copt. 40 (cf. e. g. codicis f. 82 et cod. Vat. 40 f. 49); item usus minii, at solus calligraphus cod. Vat. 41 integre scripsit minio lineam secundam vel lineam tertiam sectionum maiorum; initio et in fine fasciculorum leguntur inscriptiones ⲓ̅ⲅ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ,

ⲛⲓⲕⲁ et ita quidem ut ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ appareat in ff. ultimis (ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, f. 67ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ vel ⲛⲓⲕⲁ in ff. primis.

Folia recentiora quae, exceptis ff. 151 et 152, saec. XVIII adiectis, saec. XVII tribuenda videntur, eiusdem sunt scriptorii, licet non omnia, ad textum copticum quod spectat, eiusdem manus. Locus scripturae, quae suspenditur, ductibus directis et transversis definitur forma impressis in charta. Foliorum notae sunt: ⲩ̅ – ⲁ̅ⲓ̅ (sic, f. 1ᵛ-9ᵛ), ⲕ̅ (f. 17ᵛ), ⲁ̅ⲝ̅ (sic, f. 58ᵛ), ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅ (f. 128ᵛ-138ᵛ), ⲛ̅ (sic pro ⲣ̅ⲛ̅), ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ (ff. 147, 148); in hisce ff. minio exaratae sunt rubricae, lineae tertia et quarta f. 2, lineae secunda et tertia f. 130ᵛ, initia sectionum minorum et in ff. 2ʳ·ᵛ, 3ʳ, 130ᵛ, 131ʳ interpunctionis signa quae alibi prorsus desiderantur; sola insuper minio tactas habent litteras ϕ, ϧ, ϩ et lineolas super voces contractas. Atramento delineatae sunt portae ff. 2 et 130ᵛ sicut et crux f. 1ᵛ cuius inscriptiones sunt: ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲁ̅, ⲱ̅. Codex nuper instructus est ff. enumeratione imis mgg. impressa, quam secuti sumus.

F. 1, nota lectoris metrice, non tamen norma constante, scripta (prima textus verba, per modum ut dixeris probationis calami, in summa pagina iterantur): اصبر
لحكم الله صبرا الى النها واذا عجزت عن الامور | فنم لها ان الامور اذا التوث واتعقدت (sic) |
نزل الرضا من السماء فحماها فلعلها ولعلها | ولعل من عقد الامور فحاها | يا طالب العلم كن بالله
مقتنمو واقتنم العلم فان | العلم يقتنمو العلم تاج الفتا العلم زينتهو | العلم فى القلب كالمصباح فى الظلمة من
عاش | فى الدنية لا علم ولا ادبا يعيش خربن وفى | كل الامور اعما « Sententiam Dei exspecta perseveranter usque in finem et si debilior sis negotiis dormi super ea, nam negotia quando tortuosa sunt et nodosa, gratia e caelo descendit eaque levat ... qui res nectit eas solvit. O qui scientiam exquiris esto erga Deum docilis (?); scientiam acquire nam scientia acquiri potest; scientia diadema est iuvenis, scientia eius ornamentum est; scientia in corde sicuti lucerna est in tenebris. Qui in mundo vivit scientiae expers animique culturae, vivit inanis et cunctis in rebus caecus »; f. 152ᵛ: كتاب تفسير السبعة ثداكيات « Liber interpretationis septem theotokiarum ». F. 1, nota: *Nº 41; 23* (*3* ductu cancellato). Ff. 151ᵛ, 152ʳ vac.

Integumentum, e corio rubro, auro impressa praebet in dorso ornamenta, notam codicis *41* scutaque Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

42 (olim 19). An. 1316 (= Mart. 1032; cf. f. 47), chart., mm. 180 × 130, ff. 135, linn. 12.

Canon, seu ordo adorationis, pro die Pentecostes, bohairice et arabice; tituli et rubricae quandoque bohairice solum. Titulus mutilus est: ⲥ[ⲩⲛ ⲑⲉⲱ] ⲟⲩⲕⲁⲛ[ⲱ]ⲛ [ⲉⲁⲩⲥ]ⲉⲙⲛⲏⲧϥ ⲛ̇ϫⲉ [ⲛⲉ]ⲛⲓⲟϯ ⲉ̇ⲑⲟⲩⲁⲃ [... ϧⲉⲛ ⲡ]ⲓⲉ̇ϩⲟⲟⲩ ⲛ̇ⲧⲉ ϯⲡ[ⲉⲛⲧⲏⲕⲟ]ⲥⲧⲏ بسم الله قانون رتبوه [ا]با[ئنا القدي]سين فى يوم [الخم]سين « Cum Deo (ar.: in nomine Dei). Canon quem statuerunt patres nostri sancti pro die Pentecostes ». Huiusmodi canonem, non tamen ex hoc codice, edidit Raphael Tuki (T), ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ

ⲙⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, pp. ⲦⲔⲈ - ⲨⲒⲈ; vide etiam ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲗⲁⲕⲁⲛⲏ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϫⲓⲛⲟⲩⲱϣⲧ, *Liber pelvis et adorationum*, auctoribus hegumeno Bāḫūm al-Baramūsī et diacono 'Uriyān Farağ, Cahirae, 1921, pp. ⲤⲔⲎ - ⲦⲔⲈ. In fine, alterius manus, rubricae arabicae idem spectantes argumentum.

1 (ff. 4-46v) Adoratio prima. [1] (f. 4r.v) Rubrica de praeparanda thurificatione cui praemittitur: ϩⲁⲛⲁ̀ⲣⲟ[ⲩϩⲓ ⲛ]ϯ[ⲕⲩⲣⲓⲁ]ⲕ̣(ⲏ) [ٱ]عشية الأحد « Vespere dominicae »; desiderantur quae leguntur ap. Tuki et in ed. Cahir. de praemittendis psalmis, psalliis, etc.; item, ante Adorationem secundam et tertiam et alia similia alibi; [2] (ff. 4v-13) Deut. 5, 22-63; [3] (ff. 13-19v) post monitum de dicenda oratione ante Epistolam, I Cor. 12, 28-13, 12; [4] (ff. 19v, 20) praemissa rubrica « Oratio ante Evangelium », Ps. 96, 7 inc. ⲟⲩⲱϣⲧ, 8 des. ⲁⲥⲟⲩⲛⲟⲥϥ, 1 inc. ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ; [5] (ff. 20-30) Ioh. 17, 1-26; [6] (ff. 30v-32v) psallia post Evangelium: ⲉⲣⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲛⲁⲛ « Apostoli annuntiaverunt nobis » (T., pp. ⲦⲘⲈ, ⲦⲘⲌ, ed. Cahir., pp. ⲤⲚⲈ, ⲤⲚⲌ; des. cod. ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ); [7] (ff. 32v, 33) rubrica de dicendis orationibus pro infirmis, pro peregrinantibus, pro fructibus et pro loci salute (nonnihil discrepant T., pp. ⲦⲘⲎ, ⲦⲘⲐ et Cahir., pp. ⲤⲘⲎ, ⲤⲘⲐ); [8] (ff. 33-46v) epiclesis: ⲡⲓⲁⲧϭⲛⲓ ⲡⲓⲁⲧϭⲱϧⲉⲙ « Immaculate, incontaminate » (T., pp. ⲦⲚ - ⲦⲚⲈ, Cahir., pp. ⲤⲚⲐ - ⲤⲜⲌ).

2 (ff. 47v-85) Adoratio secunda. [1] (ff. 47v-51) Deut. 6, 17-25; [2] (ff. 51v-58) I Cor. 13, 13-14, 17; [3] (f. 58v) Ps. 113, 12, 13; [4] (ff. 59-63) Ioh. 4, 1-12; [5] (ff. 63v-68) psallia Batos: ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ « Duodecim apostoli »; des. ⲁϥⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲥⲱϯ ⲙⲙⲟⲛ « venit et redemit nos »; Tuki, p. ⲦⲜⲈ, et Cahir., p. ⲤⲠⲀ, des. ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲑⲙⲱⲟⲩⲧ (cod. f. 65v, lin. 2), addito ap. Tuki ⲧⲱⲃϩ ⲙⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ et utrimque versiculis Evangelii, qui in cod. desiderantur; [6] (ff. 68v-69v) praevio titulo ⲡⲓⲙⲁϩⲃ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲣⲟⲥ ⟨ⲛⲧⲉ⟩ⲡⲓⲣⲉϥⲱ̀ⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ الجزء الثاني من نسايل « Secunda pars (orationis) 'Longanimis' » (ar.: « Secunda pars ex ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ [i. e. 'refocillationibus']»), invitationes (ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ), a diacono dicendae, pro salute mundi et civitatis, pro aere et fructibus, pro flumine, pro rege (discrepat T., pp. ⲦⲜⲈ - ⲦⲜⲌ); [7] (ff. 69v-85) epiclesis: ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Domine Deus noster qui dedisti pacem » (T., pp. ⲦⲜⲌ - ⲦⲞⲂ, Cahir., pp. ⲤⲠⲈ - ⲤϤⲂ).

3 (ff. 85v-133v) Adoratio tertia. [1] (ff. 85v-95v) Deut. 16, 1-18 des. ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲉⲕⲫⲩⲗⲏ; [2] (ff. 95v-104) I Cor. 14, 18-40; [3] (ff. 104v, 105) praemissa rubrica « Oratio Evangelii », Ps. 65, 4, Ps. 71, 11; [4] (ff. 105-115v)

Ioh. 4, 13-42 (T. et Cahir., Ioh. 4, 1-23 des. **ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ**); [5] (ff. 116-118ᵛ) psallia Batos: **ⲟⲩⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ** « Unus enim est Deus Pater » (T., p. ⲧϥⲑ, et Cahir., p. ⲧⲓⲃ, incipiunt: **ⲟⲩⲡⲛⲉⲩⲙⲁ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ**; T., p. ⲧϥⲏ, praemittit aliam psalliam: **ⲡⲭ︦ⲥ︦ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ**); [6] (ff. 118ᵛ, 119) praevio titulo **ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲣⲉϥⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ** الجزو الثالث من نيسلسل « Tertia pars (orationis) ‘ Longanimis ’ » (ar.: « Tertia pars ex **ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ** »), invitationes (**ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ**) ad orandum pro captivis, pro defunctis, pro oblationes offerentibus, pro catechumenis (discrepant T., pp. ⲩⲁ - ⲩⲑ et Cahir., pp. ⲧⲓⲇ - ⲧⲓⲍ); [7] (ff. 119ᵛ-133ᵛ) epiclesis: **ϯⲙⲟⲩⲙⲓ ⲉⲑⲃⲉⲃⲓ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ** « Fons saliens omni tempore » (T., pp. ⲩⲑ - ⲩⲓⲇ, et Cahir., pp. ⲧⲓⲍ - ⲧⲕⲇ, leviter discrepant); des. f. 133ᵛ in notam de precibus in fine recitandis quae sunt: pater noster, **ⲥⲉ ⲡⲟ︦ⲥ︦ ⲡⲟ︦ⲥ︦** « Utique Domine, Domine », absolutio, **ⲧⲉⲛⲛⲏⲟⲩ ϩⲁⲣⲟⲕ ⲉ̀ⲡⲭⲓⲛϩⲱⲧⲡ ⲛ̀ⲧⲉϥⲫⲣⲏ ⲫϯ ⲡⲁⲥⲱⲧ(ⲏⲣ)** « Venimus ad te ad solis occasum, Domine, salvator » et benedictio, missis quae sequuntur ap. T., pp. ⲩⲓⲇ - ⲩⲓⲋ, et in ed. Cahir., pp. ⲧⲕⲉ, ⲧⲕⲋ. Desideratur textus arabicus in ff. 119 et 133ᵛ.

Ff. 135ᵛ-134ᵛ, rubricae arabicae, alterius manus. Praemisso: الله المدبر برحمته « Deus regens misericordia sua », inc.: الذى ترتب فى صلاة السجدة مما كتب بخط ابينا الاب البطريرك انبا بنيامين مما نسخه بيده المقدسة فى كتاب الخمسين وفيه السجدة وهو ان يعمل ثلثة قصارى فخار جدد « Ordinationes pro oratione Adorationis, ex eis quae scripta sunt scriptura patris nostri patriarchae abba Benjamini (II [1327-1339]), scripta manu sua sancta in libro Pentecostes, ubi de Adoratione, scil.: Sumant tres orcas fictiles novas »; des.: وبعدها التحليل **ⲥⲉ ⲡⲟ︦ⲥ︦ ⲡⲟ︦ⲥ︦** ويرفع الصلب ويقبلوه والقانون الملائم للسجدة والتسريح بمرتبة (?) ولا يقرا الانجيل الثالث الا الارشى دياقن لا غير [...] « (dicit) deinde absolutionem **ⲥⲉ ⲡⲟ︦ⲥ︦ ⲡⲟ︦ⲥ︦** ‘ Utique Domine, Domine ’ elevat crucem et osculantur eam; (legit) canonem Adorationi ascriptum et dimissionem uti statutum; verum non legit (ipse) evangelium tertium sed archidiaconus, non alius, [...] ».

Post restitutum genuinum ff. ordinem, olim glutinatoris incuria turbatum, nuper instructus est codex nova eorumdem enumeratione imis paginis rectis impressa quam sequimur; inde autem a f. 4 apparent paginarum notae copticae sed in ff. aversis tantum, iuxta numeros pares, non tamen sine oscitantia appositae, paucis deficientibus, aliis autem suffectis vel correctis. Complectitur autem: ff. 11 quorum ultima pagina habet notam p. ⲕ summo in angulo exteriore et notam fasc. ⲁ in angulo interiore quorumque f. 1 est chartae recentioris, quinionem ⲃ (ff. 12-21, ⲕⲃ - ⲙ), quaternionem ⲅ (ff. 22-29, ⲙⲃ - ⲝ),

ff. 11 fasc. ⲇ̅ (ff. 30-40, ⲍ̅ⲃ̅ – ⲡ), quiniones ⲉ̅ – ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 41-130, ⲡ̅ⲃ̅ – ⲥ̅ⲍ̅) et ff. 5 fasc. ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 181-135, ⲥ̅ⲍ̅ⲃ̅ – ⲥ̅ⲍ̅ⲉ̅, ff. 134, 135 sine nota). « Adorationis » sectiones in singulis ff. rectis memorat inscriptio arabica. Fascia in summo f. 4, ornamenta in summis paginis extremis fasciculorum necnon ornamenta marginalia ff. 4, 47[v], 85[v] quae, foliis 47[v] et 85[v], ipsas litteras grandiores decorant (cf. cod. Vat. 29, p. 106), eamdem fere praebent indolem ac in codd. Vat. copt. 40 et Vat. copt. 41; similis est usus minii in rubricis, in litteris ⲫ, ϧ, in signis interpunctionis, in ductibus super voces contractas; minio integre exaratae sunt lineae tertia et quarta sectionum maiorum. Inscriptiones in foliis extremis fasciculorum sunt ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲛ̅ⲁ̅ⲓ̅ ⲛ̅ⲏ̅ⲓ̅ (in f. 91 ⲛ̅ⲁ̅ⲓ̅ ⲛ̅ⲁ̅ⲓ̅) « Iesu Christe miserere mei »; desiderantur in ff. 51, 110[v], 121, 131. F. 3[v] occupat ornamentum fere integre deletum: crux scil. cuius remanet pars inferior coloribus rubro et flavo ornata necnon consuetae inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲁ̅ϥ̅ϭ̅ⲣ̅ⲟ̅ ⲛ̅ⲓ̅ⲕ̅ⲁ̅, ⲝⲩⲗⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ, ⲡⲓϣϣⲏⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲛϧ « Iesus Christus vicit, lignum vitae »; mediam autem f. partem tenent vestigia crucis graecae quam vocant, circulo inclusae, super pristinum ornamentum depictae. Scriptura duplicem exhibet formam litterae ⲙ, cum ductu inferiore tum directo, tum curvo, de qua dictum est ad cod. Vat. copt. 16. Tituli et rubricae scriptura graciliore exarata sunt, unciali vero rotunda linn. 1, 2 sectionis primae (f. 4[v]), linn. 3, 4 sectionis secundae (f. 47[v]), linn. 1-3 sectionis tertiae (f. 85[v]).

In f. 47, titulus donationis: بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد | هذا الكتاب المبارك وقف على كنيسة | الست السيدة الطاهرة مارة مريم | بحارة الروم السفلى بالقاهرة المحروسة | من يخرج عنها ببيع او برهن او بعارية | او بوجه من سائر الوجوه يكون مبعود | من (نعمة روح القدس (supra lineam ولا يكن له نصيب مع | المؤمنين وكتب فى شهر بشنس سنة الف واثنين وثلاثين للشهداء | الاطهار امين امين امين والسبح لله دائما ابدا « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici. Hic liber benedictus legatum adscriptus est ecclesiae Dominae, Dominae purae, Dominae Mariae in Ḥārat ar-Rūm inferiore Cahirae (a Deo) custoditae. Qui educet illum ad vendendum, dandum in pignus aut arrham, vel alio quovis modo, e gratia Spiritus Sancti excludetur nec erit ei pars cum credentibus. Scriptum est mense bašnas anni 1032 martyrum purorum (= an. D. 1316). Amen; amen; amen. Et Deo laus in perpetuum, in aeternum ». F. 1, notae variae: *num. 19, nov. 53* (?) (*53* mutatum in *42*), dein, plumbo scriptum, *copht. 42*; f. 2: *305, Missale l*(itte)*ra egyptia cophitu cum glossa Arabica* (*glossa* postea ductibus cancellatum, superscripto: *interpretatio*); ex hac nota conficitur codicem in Bibliothecam Vaticanam ante an. 1481 advectum esse; sub eodem enim titulo laudatur in inventario manuscripto illius anni, cod. Vat. lat. 3947, f. 89 (vide etiam codices Vat. lat. 7135, f. 47, Vat. lat. 7136, f. 541, necnon cod. Vat. lat. 3951, Invent. an. 1533, f. 63); *13*; f. 3: *III libellus diversar*(um) *or*(ati)*onum sacrar*(um) *cophtice et arabice* (manus posterior cancellavit: *et arabice*, atque adiecit: *cu*(m) *interpretatione Arabica*). Vac. ff. 1[v], 2[v], 134[r].

In dorso integumenti e membrana confecti, auro impressa sunt *copt*(icus) et stemmata Leonis XIII et I. B. Pitra card. bibliothecarii, necnon super corium rubrum *Vat.* | *42*.

43 (olim 23). Saec. XIV-XV, chart., mm. 130 × 83, ff. 47, linn. 12.

Troparia evangeliorum pro tempore ieiunii, pro dominicis per annum necnon pro festis quibusdam, bohairice cum rubricis arabicis.

1 (ff. 2-8) Tempore ieiunii, sub invocatione: بسم الله الرؤوف الرحيم « In nomine Dei clementis misericordis »; cf. cod. Vat. copt. 39, ff. 112-118v. [1] (ff. 2-3) In ieiunio Ninivitarum, feria II, mane, ⲁⲗⲗⲁ ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲓ (V. 39, f. 112); feria III, mane, ⲁ̀ⲗⲗⲁ ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (V. 39, f. 112); feria IV, mane, ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (V. 39, f. 112v); [2] (ff. 3-4) dominica I, vesp., ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (V. 39, f. 98); mane, ϩⲓⲟⲩⲓ (V. 39, f. 92); ad missam, ϩⲁⲛⲭ̀ⲣⲏⲙⲁ (V. 39, f. 99v); [3] (f. 4r.v) dominica II, vesp., ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (V. 39, f. 113); mane, ⲟⲩ ⲡⲉ ⲧⲉⲧⲉⲛⲙⲉⲩⲓ (V. 39, f. 114); ad missam, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (solum initium, cum rubrica arabica: « integre »; cf. f. 4); [4] (ff. 4v-5v) dominica III, vesp., ⲑⲁⲓ ⲧⲉ ⲓ̀ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ (V. 39, f. 114v); mane, ⲙⲁϣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ (V. 39, f. 114v); ad missam, ⲁⲓⲉⲣⲛⲟⲃⲓ (solum initium, cum rubrica arabica: « usque ad finem »; V. 39, f. 114v); [5] (ff. 5v-7v) dominica IV, vesp., ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (solum initium, cum rubrica arabica: « scriptum est ad dominicam I ieiunii vesp. » [v. f. 3]; ita communiter in codice quoties occurrit troparium iam antea scriptum integre, praeterquam paucis in locis infra notandis); mane, ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲏⲓ (V. 39, f. 115); ad missam, ⲯⲩⲭⲏ (V. 39, f. 115); item, ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (V. 39, f. 115v); item, ⲱ̀ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲟϩⲉⲙ « O qui salvavit »; [6] (ff. 7v, 8) dominica V, vesp., ϭⲓ̀ⲥⲙⲏ (V. 39, f. 115v); mane, ϥⲛⲁ̀ⲓ (solum initium, cum rubrica arabica: « usque ad finem » v. infra f. 45v; V. 39, f. 116); ad missam, ⲕⲟⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲥ (V. 39, f. 107); [7] (f. 8r.v) dominica VI, vesp., ⲑⲁⲓ ⲧⲉ ⲓ̀ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ (v. f. 4v); mane, item; ad missam, ⲕⲉ ⲅⲁⲣ (V. 39, f. 108v); sequitur, f. 8v, nota arabica: « hebdomada septima et Pascha scripta sunt post menses totius anni »; in codice desiderantur.

2 (ff. 9-13) Mense tūt. [1] (ff. 9-10) Dominica I, vesp., ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (V. 39, f. 91); mane, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩϩⲟⲩⲟ̀ (V. 39, f. 91v); ad missam, ⲕϭⲟ̀ⲥⲓ (V. 39, f. 91v); [2] (f. 10r.v) dominica II, vesp., ⲧϣⲱⲙⲓ ⲅⲁⲣ (V. 39, f. 92); mane, ϩ̀ⲓⲟⲩⲓ (v. f. 3); ad missam, tono Adam, ⲁⲭⲟⲥ (V. 39, f. 92); [3] (ff. 10v-11v) dominica III, vesp., ϩⲓⲟⲩⲓ (v. f. 3); mane, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ̀ (V. 39, f. 93); ad missam, ⲧⲫⲁϣⲓ (V. 39, f. 93); [4] (ff. 11v-13) dominica IV, vesp., ⲧ̀ϣⲉⲣⲓ (V. 39, f. 93v); mane, ⲟⲩ ⲡⲉ ⲡⲓⲛⲁϩϯ (V. 39, f. 93v: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲁϩϯ); item, ϫⲱⲟⲩⲛ (V. 39, f. 93v); ad missam, ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥ̀ϩⲓⲙⲓ (V. 39, f. 94).

3 (ff. 13-16v) Mense bābah. 1 (f. 13r.v) Dominica I, vesp., ⲉ̄ ⲛ̀ϣⲟ (V. 39, f. 94); mane, Adam, ϫⲉ ⲙⲁⲧⲁⲙⲉ (V. 39, f. 94); ad missam, ⲃⲱⲗ (V. 39, f. 94v); 2 (f. 14r.v) dominica II, vesp., ⲥⲓⲙⲱⲛ (V. 39, f. 95); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (V. 39, f. 95v); ad missam, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ (V. 39, f. 95v); 3 (f. 15r.v) dominica III, vesp., ⲥⲓⲙⲱⲛ (v. f. 14); mane, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (V. 39, f. 106v); ad missam, ⲕⲟⲩⲣ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ (V. 39, f. 97); 4 (ff. 15v-16v) dominica IV, vesp., ⳉⲟⲩⲥⲓⲁ̀ (V. 39, f. 97); mane, Adam, ⲕⲁⲗⲟⲥ (V. 39, f. 97); ad missam, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (V. 39, f. 97v).

4 (ff. 16v-19) Mense hatūr. 1 (ff. 16v, 17) Dominica I, vesp., ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ (V. 39, f. 97v); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 14); ad missam, ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (v. f. 3); item, ϫⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ (V. 39, f. 98); 2 (f. 17r.v) dominica II, vesp., ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ (v. f. 3); mane, Adam, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (V. 39, f. 98v); ad missam, ϫⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲉ (v. f. 17); 3 (f. 18r.v) dominica III, vesp., ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ (V. 39, f. 99); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 14); ad missam, ϩⲱϯ ⲉ̀ⲣⲟⲓ (V. 39, f. 99); 4 (ff. 18v, 19) dominica IV, vesp., ⲛⲏ ⲉⲧϩⲏϣ (V. 39, f. 99v); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (v. f. 15); ad missam, ϩⲁⲛϫ̀ⲣⲏⲙⲁ (v. f. 3v).

5 (ff. 19v-27) Mense kīhak. 1 (ff. 19v-20v) Dominica I, vesp., ⲏⲡⲡⲉ ϯⲥ̀ϩ⟨ⲓ⟩ⲙⲓ (V. 39, f. 94); mane, ⲟⲩⲟϩ ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟⲕ (V. 39, f. 100); ad missam, ⲕϭⲟ̅ⲥⲓ (integre; etiam f. 9v); 2 (ff. 20v-21v) dominica II, vesp., ⲧϣⲉⲣⲓ (v. f. 11v); mane, ⲛⲓⲗⲉⲙⲱⲛ (V. 39, f. 100v); ad missam, ⲧⲉⲛϯ ⲛⲉ (V. 39, f. 101); 3 (ff. 21v-22v) dominica III, vesp., ⳉⲱⲟⲩⲛ (integre; etiam f. 12v); mane, ϫ̀ⲉ⟨ⲣⲉ⟩ ϯϭⲣⲟⲙⲡⲓ (V. 39, f. 101v); ad missam, ⲧⲉⲛϭ̅ⲓ̅ⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ (integre; V. 39, f. 102, habet initium solum); 4 (ff. 22v-24) dominica IV, vesp., ⲉϥⲉⲟⲩⲟⲛϩ (V. 39, f. 102); ⳅⲉⲟϣ̀ (sub eadem rubrica, cf. V. 39, f. 102v et f. 96v); mane, ϫⲉ ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ (V. 39, f. 102v); ad missam, ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (v. f. 9); item, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (V. 39, f. 102); 5 (ff. 24-25v) die 28 kīhak, vesp., ⲱ̀ ⲛⲓⲛⲁⲕϩⲓ (V. 39, f. 102v); mane, ϫⲉ ⲉⲥⲉ̀ⲙⲓⲥⲓ (V. 39, f. 103); ad missam, ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ ⲧⲉⲛⲣⲁϣⲓ (V. 39, f. 103v); 6 (ff. 25v-27) die 29 kīhak, vesp., ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥ⟨ϥ⟩ (V. 39, f. 104); item, ⲉⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ (V. 39, f. 104); mane, ϫⲉ ⲡⲓⲁⲧⲥⲁⲣⳉ (V. 39, f. 103); ad missam, ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲉϫ̀ⲓⲁⲥ « Sicut dixit Michaeas ».

6 (ff. 27v-31v) Mense tūbah. 1 (f. 27v) Dominica I, vesp., ⲛⲏ ⲉⲧϩⲉϣ (v. f. 18v); mane, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩϩⲟⲩⲟ̀ (v. f. 9); ad missam, ⲉⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ̀ (v. f. 25v); 2 (ff. 27v-28v) die 10 tūbah, vesp., ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (v. f. 9); mane, ϯⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲁ̀ (V. 39, f. 105); ad missam, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲁ-

ϣⲏⲣⲏ (V. 39, f. 106); [3] (ff. 28^{v}-29^{v}) dominica II, vesp., ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ (v. f. 14^{v}); mane, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ « Ipse locutus est eis »; ad missam, ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ (V. 39, f. 107); [4] (ff. 29^{v}, 30) dominica III, vesp., ⲕⲟⲗⲉⲙⲃⲉⲙⲣⲁ (sic; v. f. 8); mane, ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ (V. 39, f. 107); ad missam, ϩⲁⲛϫⲗⲟⲙ (V. 39, f. 107^{v}); [5] (ff. 30-31^{v}) dominica III, vesp., ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ (V. 39, f. 107^{v}); mane, Adam, ⲡⲓⲱⲓⲕ (V. 39, f. 108); ad missam, ⲣⲱⲙⲓ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ (V. 39, f. 108).

7 (ff. 31^{v}-33) Mense amšir. [1] (ff. 31^{v}, 32) Dominica I, vesp., ⲥⲓⲙⲱⲛ (v. f. 14); mane, ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲡⲱⲃϣ̀ (v. f. 10^{v}); ad missam, Adam, ⲡⲓⲱⲓⲕ (v. f. 30^{v}); [2] (ff. 32$^{r.v}$) dominica II, vesp., ϥⲉⲛϩⲟⲧ (V. 39, f. 109); mane, Adam, ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (v. f. 29^{v}); ad missam, ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ (v. f. 13); [3] (ff. 32^{v}, 33) dominica III, vesp., ϫⲉ ⲱ̀ ⲙⲱⲩ̈ⲥⲏⲥ (V. 39, f. 109); mane, Adam, ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (V. 39, f. 109^{v}); ad missam, Adam, ⲡⲓⲱⲓⲕ (v. f. 30^{v}).

8 (ff. 33^{v}-37) In festis. [1] (ff. 33^{v}-35^{v}) Die 8 amšīr, in introitu Domini in templum, vesp., ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲁ̀ⲛⲁⲩ (V. 39, f. 111); mane, ⲫⲏⲁⲧϣⲧⲁϩⲟϥ (V. 39, f. 111); ad missam, ⲓⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ (V. 39, f. 111); post طرح Batos, ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ (V. 39, f. 111^{v}); post طرح Adam, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ (V. 39, f. 111^{v}); ad diapsalma in طرح Adam, ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲏ ⲉ̀ⲛⲁϥϣⲟⲡ... « Qui est, qui erat... »; [2] (f. 35^{v}) die 13 misrī, in Transfiguratione, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ (v. f. 28); [3] (ff. 35^{v}, 36) in nuptiis Canae et pro coronatione (coniugum), ⲅ̅ ⲛ̀ϩⲩⲇⲣⲓⲁ̀ (V. 39, f. 127); [4] (f. 36) ad evangelium pro sponsalibus, ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (v. f. 29^{v}); [5] (f. 36) ad evangelium coronationis, ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲟⲧⲡⲟⲩ (V. 39, f. 127^{v}); [6] (f. 36^{v}) de septem panibus, ⲡⲓⲍ̅ ⲛ̀ⲱⲓⲕ (V. 39, ff. 127^{v} et 125); [7] (f. 36^{v}) de quinque panibus, ⲉ̅ ⲛ̀ϣⲟ (v. f. 13); [8] (ff. 36^{v}, 37) in descensu Spiritus Sancti, ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥϭⲓ (V. 39, f. 128).

9 (ff. 37-38^{v}) Mense bašnas. [1] (ff. 37-38) Dominica III, vesp., ϯⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ (V. 39, f. 121); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ (v. f. 14); ad missam, ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲁⲛϣⲁⲛⲙⲉⲛⲣⲉ (V. 39, f. 121); item, ⲡⲓⲱⲓ⟨ⲕ⟩ (v. f. 30^{v}); [2] (f. 38$^{r.v}$) dominica IV, vesp., ⲟⲩ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲉ ⲇⲁⲩⲓⲇ (V. 39, f. 121^{v}); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (v. f. 15); ad missam, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ (v. f. 4).

10 (ff. 38^{v}-41^{v}) Mense ba'ūnah. [1] (ff. 38^{v}-39^{v}) Dominica I, vesp., ⲏⲗⲓⲁⲥ (V. 39, ff. 122 et 109^{v}); mane, Adam, ϫⲉ ⲙⲁⲧⲁⲙⲉ (v. f. 13^{v}); ad missam, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (V. 39, f. 122; codex des.; ⲙⲁⲣⲉⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ · ϫⲉ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ « adveniat regnum

tuum, quia tua est gloria in aeternum »); item, ⲁⲓⲉⲣⲉ̀ⲧⲓⲛ (V. 39, f. 122); [2] (ff. 39v-40v) dominica II, vesp., ϯϣⲱⲙⲓ (v. f. 10); mane, Adam, ⲁⲥⲛⲁⲩ ⲉⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (V. 39, f. 123v); ad missam, ⲃⲱⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲥⲛⲁⲩϩ (V. 39, f. 94v); [3] (f. 40v) dominica III, vesp., ⲁⲓⲉⲣⲉ̀ⲧⲓⲛ (v. f. 39v); mane, Adam, ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (v. f. 17v); ad missam, ⲕⲟⲩⲣ ⲙ̀ⲃⲉⲗⲗⲉ (v. f. 15); [4] (ff. 40v-41v) dominica IV, vesp., Adam, ⲙⲉⲛⲣⲉ ⲛⲉⲧⲉⲛϫⲁϫⲓ (V. 39, f. 122v); mane, Adam, ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲧⲱⲛϥ (V. 39, f. 87v, salutatio, pars prima; cf. infra f. 42); ad missam, ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ (v. f. 29).

11 (ff. 41v-43v) Mense abīb. [1] (ff. 41v-43) Dominica I, vesp., ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ (V. 39 f. 123); mane, Adam, ⲁϥⲟⲩⲟⲛϩϥ̀ ⲉ̀ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Manifestavit se Mariae » (V. 39, f. 87v, pars altera salutationis ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ); ad missam, ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (V. 39, f. 85v, salutatio); [2] (f. 43r.v) dominica II, vesp., ϩⲁⲛⲫ̀ⲣⲏⲙⲁ (sic; v. f. 3v); mane, ϥⲱϯ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲥⲕⲁⲛⲇⲁⲗⲟⲛ (V. 39, f. 110); ad missam, ϥ̀ⲛⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ (v. f. 7v); [3] (f. 43v) dominica III, vesp., ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁⲧϥ des. mut. (V. 39, f. 123v).

12 (ff. 44-45) [Mense misrī]. [1] (f. 44r.v), absque rubrica, ⲝⲟⲩⲥⲓⲁ̀ (v. f. 15v); mane, Adam, ϫⲉ ⲙⲁⲧⲁⲙⲉ (v. f. 13v); ad missam, ⲡⲓⲱ̀ⲛⲓ (V. 39, f. 124: ⲉⲝⲟⲩⲥⲓⲁ et ⲡⲓⲱⲛⲓ, sub rubrica: « in dominica I mensis misrī et in dominicis quae supersunt »); [2] (ff. 44v, 45) dominica II, vesp., ϩⲁⲛⲭ̀ⲣⲏⲙⲁ (v. f. 3v); mane, Adam, ⲁⲥⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙϩⲁⲩ (v. f. 14); ad missam, ⲁⲣⲓⲧ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ (V. 39, f. 116); [3] (f. 45) dominica III, vesp., ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ (v. f. 29); mane, ⲁϥⲟⲩⲟⲛϩϥ (v. f. 42); ad missam, ⲛⲓⲗⲉⲙⲱⲛ (v. f. 21); [4] (f. 45v) dominica IV, vesp., ϥⲛⲁⲓ̀ ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ (v. f. 7v); mane, Adam, ϫⲉ ⲙⲁⲧⲁⲙⲉ (v. f. 13v).

13 (f. 46r.v) Pro festis, initio mut. [1] (f. 46) Fragmentum (finis troparii ϣⲁⲣⲉ ⲡⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ): ⲉⲣⲱⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ϣⲁϥⲛⲁϩⲙⲟⲩ « super eos et servat eos » (V. 39, f. 126v, sub titulo: « In commemoratione ss. angelorum, vesp. »); [2] (f. 46) troparium in apostolos, ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (V. 39, f. 126v, sub titulo: « In comm. ss. angel., mane »); [3] (f. 46v) troparium in prophetas, ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (V. 39, f. 128v, coll. f. 127); des. cum nota arabica: وهذا ما وجد فيه والسبح لله دائما « Et hoc est quod repertum est in ipso (antigrapho), et gloria Deo in aeternum ».

14 (f. 47r.v) Fragmentum alterius codicis manusque diversae; praemissa rubrica: هذا الطبح يقرا للبطرك والاسقف بطول السنة « Hoc ⲧⲱⲃϩ (orate) dicitur pro patriarcha et episcopo, per annum », inc.: ⲧⲱⲃϩ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Orate ut Christus Deus noster misereatur

nostri »; des.: ⲛ̀ⲧⲉϥϭⲓ ⲛ̀ⲛⲓϯϩⲟ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲧⲱⲃϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁϥ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲟⲩ « ut accipiat orationes et preces sanctorum suorum ». Similia habet Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ١٧١-١٧٢, lin. 3; at codex, post ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ, pro ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ... ⲧⲱⲛ ⲟⲣⲓⲱⲛ ⲁⲩⲧⲏⲥ (Tuki, p. ١٧١, lin. 13 – p. ١٧٢, lin. 15), habet tantum: ⲉ̅ⲑ̅ ⲛ̀ⲟⲥⲓⲟⲧⲁⲧⲟⲥ ⲕⲉ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̅ⲑ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ̅; in reliquis insuper leviter discrepat (cf. etiam Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ, Heliopoli, 1920, pp. ϥ̅ⲇ̅ – ϥ̅ⲉ̅); in fine: وتكمل على جارى العدة « concluditur pro more ».

Constat codex quattuor quinionibus et ff. 7. Soli quiniones 1-3 arabice notati sunt: [ال]كرس الاول, ثانى كراس, الكرس الثالث, in fasciculorum foliis primis rectis; carent folia et fasciculi notis copticis uncialibus; instructus est autem codex ff. notis copticis cursivis ⲁ̅ – ⲙ̅ⲑ̅ (ff. 1-47, nota ⲁ̅ cum angulo externo f. 1 avulsa, deficientibus insuper notis ⲙ̅ⲇ̅ et ⲙ̅ⲋ̅ propter duo ff. deperdita, unum post f. 43, alterum post f. 45) appositis in ff. 3-10 aversis, in rectis autem ff. 2, 11-47. Nuper signatus est codex enumeratione imis mgg. impressa, quam secuti sumus. Praeter stellam partim minio obductam quae medium occupat f. 1ᵛ, nullo decoratur ornamento; ad scripturam quod spectat et minii usum, communem quamdam exhibet indolem cum cod. Vat. copt. 42 (saec. XIV); est tamen scripturae magis incomptae, nec forsan immerito saec. XV tribueretur.

F. 1, notae diversarum manuum: *Copt. XLIII*, in schedula folio agglutinata; *VI Libellus parvus orationum sacrar*(um) *cophtice*; *21* (*1* mutatum in *3?*); *Vat. 23*; *Nov. 54* (*54* ductu deletum); *23*; *Copt. 43*. F. 2, in summo margine, ·*326*· (cf. cod. Vat. lat. 7136, f. 95 [olim 542; catalogum tempore Iulii II confectum], collato cod. Vat. lat. 7135, f. 47).

In dorso tegumenti, quod membrana confectum est, auro impressa sunt in schedula corii rubri *Vat.* | *43*, extra vero schedulam, *copt*(icus) necnon scuta Leonis XIII et I. B. Pitra card. bibliothecarii.

44 (olim 13). Saec. XIV in. (inter an. 1305 et 1320; cf. infra), chart., mm. 265 × 185, ff. 126, linn. 28-30.

Codex continens ritus ordinationum, benedictiones et orationes varias, librum chrismatis et ordinem renovationis ecclesiae antiquae restitutae; bohairice et arabice, paucis exceptis pro opportunitate notandis; accedunt (f. 2) elenchus arabicus episcopatuum Egypti et (f. 126ᵛ) nota indolis litterariae ad psychologiam spectans, manibus posterioribus adiecta.

I (ff. 2ᵛ-60ᵛ) Ritus ordinationum; in ritu ordinationis lectoris, subdiaconi, diaconi, presbyteri, hegumeni et archidiaconi desideratur textus arabicus orationum, ne spatio quidem relicto ad eumdem excipiendum.

Ritum edidit Tuki (= T.), **ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ**, Romae, 1761, pp. ⲁ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅; eiusdem textus versionem latinam ab Antonio Scholz confectam legere est apud Henricum Denzinger (= D.), in ea operis sui *Ritus Orientalium* parte quae inscribitur *Ritus ordinationum ecclesiae Alexandrinorum Iacobitarum*, Wirceburgi, 1863, t. II, pp. 1-63; cf. t. I, p. VI; vide etiam P. Antoine, *L'ordination sacerdotale chez les coptes unis*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XXVIII, 1931-1932, pp. 362-376. De antiquioribus huius Ritus translationibus quarum Denzinger varias laudat lectiones, vide t. II, pp. 1, 2; de variis ritibus, vide etiam A. I. Butler, *The Ancient Coptic Churches of Egypt*, t. II, Oxonii, 1884, pp. 301-323.

1 (ff. 2^v-4^v) Ordinatio lectoris (T., pp. ⲁ̅ - ⲍ̅, D., pp. 2-4) sub titulo **ⲧⲁⲕⲟⲩⲗⲟⲩⲑⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲫⲱϣ ⲛ̀ⲟⲩⲁ̀ⲛⲁⲅⲛⲱⲥⲧⲏⲥ**, ترتيب قسمة الاغنسطس « Ordo ordinationis lectoris » (T., p. ⲁ̅, D., p. 2; addunt « qui fiet post amplexum »). F. 2^v, ritus praevii (T., pp. ⲁ̅, ⲃ̅, D., p. 2; addunt « capite nudo »); ff. 2^v, 3, oratio **ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ** « Rogamus et obsecramus » (T., p. ⲃ̅, D., p. 2); f. 3, ante orationem **ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲁⲟ̀** « Deus, magne in divitiis » om. rubricam « Archidiaconus dicit: Orate » (T., p. ⲅ̅, D., p. 2); in eadem oratione, post verba « huiusce liturgiae », om. « et effudisti dona... qua sanctificasti eos » (T., p. ⲅ̅, D., p. 3); f. $3^{r.v}$, oratio **ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ** « Deus magne et amator hominum », cum rubrica praevia (T., pp. ⲅ̅, ⲇ̅, D., p. 3); f. 3^v, ante orationem **ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ** « Domine, Domine, Deus omnipotens », pro « ad occidentem » (T., p. ⲇ̅, D., p. 3) habet rubrica « ad orientem »; ff. 3^v, 4, ante catechesin, pro rubrica « Post haec da ei librum... sed archidiaconus legit super eum hanc catechesin » (T., p. ⲉ̅, D., pp. 3, 4), habet: « Et osculatur altare et manum episcopi ipsique adstantium et da ei de mysteriis sanctis et diaconus legat super eum hanc catechesin »; f. $4^{r.v}$, post catechesin **ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲙ̀ⲃⲁⲑⲙⲟⲥ ⲡⲉ ⲫⲁⲓ** « Fili mi, hic primus est gradus » (T., pp. ⲋ̅, ⲍ̅, D., p. 4), codex habet rubricam: « Post haec da ei librum ut ferat eum super pectus suum et osculetur altare et episcopum et eos qui ei adstant et da ei de mysteriis sanctis » (T. et D. in fine catecheseos omittunt hanc rubricam cuius tamen partes exhibent in monitione praevia; hac in re, cum cod. consentiunt codices Vat. copt. 45, ff. 32, 33^v et Vat. copt. 46, f. $177^{r.v}$, non autem cod. Vat. copt. 49, f. 7^v); f. 4^v, versio arabica catecheseos, inc.: يا بني هذه اول المنزلة « Fili mi, hic primus est gradus ».

2 (ff. 5-7ᵛ) Ordinatio subdiaconi (T., pp. ⲍ̅ - ⲓ̅ⲉ̅, D., pp. 4-7), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩϩⲩⲡⲟⲇⲓⲁ́ⲕⲱⲛ ⲉⲩⲛⲁⲫⲟϣϥ « De subdiacono ordinando », ar.: من اجل قسمة الابودياقن « De ordinatione subdiaconi ». F. 5, ritus praevii (T., p. ⲍ̅, D., p. 4); ff. 5ʳ·ᵛ, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » (T., pp. ⲍ̅ - ⲑ̅, D., p. 4, 5); f. 5ᵛ, oratio archidiaconi ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲉⲑⲙⲟϩ « Gratia quae implet » (T., p. ⲑ̅ et D., p. 5: « Gratia Domini nostri Iesu Christi quae supplet »; in fine, post ⲕⲉ ⲉ̅ⲗ̅. add. « ter »); ff. 5, 6, oratio ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine, fac eum » cum rubrica praevia (T., pp. ⲑ̅, ⲓ̅, D., p. 5); f. 6, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲟⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Domine Deus omnipotens, qui declarasti » cum rubrica (T., pp. ⲓ̅, ⲓ̅ⲁ̅, D., p. 5); f. 6ʳ·ᵛ, rubrica et oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲡⲉⲛϣⲉⲙϣⲓ « Respice, Domine, super ministerium nostrum » (T., p. ⲓ̅ⲁ̅ et D., p. 5: « super nos et super ministerium nostrum »); f. 6ᵛ, in ipso ritu constitutionis subdiaconi, om. recensionem graecam verborum archidiaconi « N., subdiacone sanctae ecclesiae Dei » (T., p. ⲓ̅ⲃ̅, D., p. 6); ibid., verbis episcopi « Vocamus te N. subdiaconum in ecclesiam ... » (T., p. ⲓ̅ⲃ̅, D., p. 6) addit: « Amen » ac formulam iterat, praemissa rubrica « converte te ad occidentem, da tres cruces super eum dicens »; ff. 6ᵛ, 7, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ ⲫⲛⲏⲃ « Agimus tibi gratias, Domine », praevia rubrica « Da tres cruces super eum, dic hanc orationem, conversus ad orientem » (T., p. ⲓ̅ⲃ̅, D., p. 6 « Episcopus facit tres cruces super eum, sub invocatione Trinitatis ... »); f. 7, oratio ⲉⲟⲩⲱⲟⲩ « In gloriam », praemissa rubrica de impositione orarii ⲟⲩⲛⲁⲣⲓⲟⲛ (sic, T. ⲱⲣⲁⲣⲓⲟⲛ, p. ⲓ̅ⲅ̅; ar.: الاورارية); f. 7ʳ·ᵛ, catechesis bohairice, inc.: ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ⲁⲩⲧⲉⲛϩⲟⲩⲧⲕ ⲉ̀ⲟⲩⲧⲱⲧⲉⲣ « Fili mi, creditus est tibi gradus » cum praeviis rubricis (T., pp. ⲓ̅ⲅ̅ - ⲓ̅ⲉ̅, D., pp. 6, 7); f. 7ᵛ, catecheseos versio arabica, inc.: يا بنى اتمنت على درجة « O fili mi, creditus est tibi gradus »; ibid., in fine, arabice tantum, القانون السابع لابوليدس « Canon septimus Hyppoliti »: يكون له قضايل الشماس ولا تجعل عليه يدا. ولا يقسم. وهو يترك بغير زوجة بعد ان يشهد له ويزكى من جهة جيرانه انه بعيدا من النساء ⊙ « Ipsi sint diaconi beneficia; non tamen ipsi imponetur manus, nec ordinationem accipiet, et ipse remaneat innuptus postquam testati fuerint de ipso atque a vicinis suis proclamatus fuerit mundus et remotus a mulieribus » (T., p. ⲓ̅ⲉ̅, D., p. 7, qui in titulo nomen reticent Hippolyti, in pluribus discrepant; cf. etiam W. Riedel, *Die Kirchenrechtsquellen des Patriarchats Alexandrien*, Lipsiae, 1900, p. 204).

3 (ff. 8-11) Ordinatio diaconi (T., pp. ιε̅ - κε̅, D., pp. 7-10), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲛ̀ⲟⲩⲇⲓⲁⲕⲱⲛ تكريز الشماس « De constitutione diaconi ». F. 8, in fine rubricae de ritibus praeviis, om. « conversa facie ad orientem » (T., p. ιε̅, D., p. 7); f. 8^{r.v}, oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ϯ︦ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » (T., pp. ιε̅ - ιζ̅, D., p. 7); f. 8^{v}, acclamatio archidiaconi ⲡϩⲙⲟⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Gratia Domini nostri Iesu Christi », omissa in rubrica voce ⲡⲣⲟⲥⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ (T., p. ιζ̅, D., p. 8); f. 9, oratio (epiclesis) ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ « Domine, Domine... vere » cum rubrica praevia (T., pp. ιη̅ - κ̅, D., p. 8; orationum ⲁϩⲁ et ⲫⲛⲏⲃ ordinem invertunt); f. 9^{r.v}, oratio episcopi ⲁϩⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine, fac eum », omisso in rubrica: « ad orientem » (T., p. ιη̅, D., p. 8; in codice, conclusio ϯⲛⲟⲩ « nunc » ut ap. D.; T. ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ... « qui est... »); f. 9^{v}, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Respice, Domine » cum rubrica praevia (T., p. κ̅, D., p. 8; post orationem ⲥⲟⲙⲥ « Respice », om. « Converte te... », ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ... « Vocamus te... », « Archidiaconus... », ⲁ̅ⲇ̅ ⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ..., ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲛ̀ⲇⲓⲁ̀ⲕⲟⲛⲟⲥ...; cf. T., pp. κ̅, κα̅, D., p. 8); f. 9^{v}, rubrica « Converte te ad occidentem, signa frontem eius... » cum formula ordinationis ⲉⲛⲫⲱϣⲉⲛ ⲙⲙⲟⲕ... ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ..., « Ordinamus te..., vocamus te... » (T., p. κα̅, D., p. 9); ff. 9^{v}, 10, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus », praemissa rubrica « Da tres cruces super faciem eius... » (T., pp. κα̅, κβ̅, D., p. 9); f. 10, oratio ⲟⲩⲱⲟⲩ « Gloria », praemissa rubrica de impositione zonarii (T., p. κγ̅, D., p. 9); f. 10^{r.v}, catechesis ⲡϩⲱⲃ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲧⲉⲛϩⲟⲩⲧⲕ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲱ̀ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ « Opus ministerii quod tibi commissum est, fili mi » (T., pp. κγ̅ - κε̅, D., pp. 9, 10; ante catechesin omittit cod. rubricam « Ordinatus osculatur... », T., p. κγ̅, D., p. 9); ff. 10^{v}, 11, ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲛ̀ⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲛ̀ ⲧⲏⲥ ⲁ̀ⲅⲓⲁⲥ... « N. diaconus sanctae... » cum praevia rubrica « Episcopus benedicit ei..., episcopus dicit » (T., p. κε̅, D., p. 10); f. 11, catecheseos versio arabica, inc.: اعلم ايها الولد المبارك ان هذه الدرجة التي وهبك الله « Scito, puer benedicte, gradum tibi a Deo collatum »; des. f. 11: كمل تكريز الشماس « Expleta est ordinatio diaconi ».

4 (ff. 11^{v}-15) Ordinatio presbyteri (T., pp. κη̅ - λ̅ⲙ̅, D., pp. 11-16), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲛ̀ⲟⲩⲡⲣⲉⲥⲃⲩ̀ⲧⲉⲣⲟⲥ تكريز القسيس « De constitutione presbyteri ». F. 11^{v}, ritus praevii (T., pp. κη̅, κθ̅, D., pp. 11, 12); ff. 11^{v}, 12, oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ϯ︦ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » (T., pp. κθ̅ - λ̅ⲁ̅, D., p. 12); f. 12^{r.v}, oratio archidiaconi ⲡϩⲙⲟⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ « Gratia Domini nostri » (T., p. λ̅ⲁ̅, D., p. 12); f. 12^{v},

oratio ⲁϩⲁ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲁ̀ⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine, fac eum » sub rubrica « Ora deinde facie tua conversa ad orientem » (T., pp. ⲗ̄ⲁ̄, ⲗ̄ⲃ̄, D., p. 12); omittit monitum praevium « Populus dicit ... » (T., p. ⲗ̄ⲁ̄, D., p. 12), similiter f. 13v et in seqq. passim; ff. 12v, 13, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « Domine, Domine ... qui creasti » cum rubrica praevia (T., pp. ⲗ̄ⲃ̄, ⲗ̄ⲅ̄, D., p. 12; cod. om. « faciens eam crescere et eos qui sunt antistites in ea », ut videtur per homoeoteleuton post ⲉϥⲑⲣⲟ; cf. T., p. ⲗ̄ⲃ̄); f. 13r.v, oratio ⲁϩⲁ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ « Utique, Domine, audi nos », praemisso « Orate » (T., p. ⲗ̄ⲅ̄, D., p. 13); f. 13v, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ « Respice super nos » cum rubrica praevia (T., pp. ⲗ̄ⲇ̄, ⲗ̄ⲉ̄, D., p. 13); f. 13v, in formula ordinationis, in cuius rubrica om. « pollice tuo », scribit ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ « oramus te » pro ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ « vocamus te », ut habet T., p. ⲗ̄ⲉ̄, utque emendavit cod. Borgianus copticus 77, f. 38; inter exclamationem archidiaconi ⲡⲁⲛ̄ⲓ̄ⲙ̄ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲧⲟⲛ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲑⲩ̀ⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « N. presbyter sancti altaris » et episcopi exclamationem ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲛ̄ⲓ̄ⲙ̄ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩ̀ⲧⲉⲣⲟⲥ « Vocamus te N. presbyterum » om. exclamationis archidiaconi formulam bohairicam ⲡⲁⲛ̄ⲓ̄ⲙ̄ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲑⲩⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « N. presbyter altaris », quam habent T., p. ⲗ̄ⲉ̄, D., p. 13; f. 14, oratio ⲟⲩⲱⲟⲩ « Gloria », praemissa rubrica de facienda triplici cruce ac tradenda stola (T., p. ⲗ̄ⲋ̄, D., p. 13); f. 14, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » cum rubrica praevia (T., p. ⲗ̄ⲋ̄, D., p. 13); f. 14r.v, catechesis, bohairice, inc.: ⲁⲣⲓⲉ̀ⲙⲓ ⲛⲁⲕ ⲱ̀ ⲡⲓⲥⲟⲛ ϫⲉ ⲁϣⲧⲉ ⲧⲙⲁⲓⲉ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲑⲱϩⲉⲙ « Scito, frater, quae sit dignitas vocationis » (T., pp. ⲗ̄ⲍ̄ - ⲗ̄ⲑ̄, D., p. 14); ff. 14v, 15, rubrica « Qui ordinatus est osculatur altare et episcopum et adstantes, datur ei de mysteriis, episcopus ter manus ei imponit ... » ut ap. T., p. ⲙ̄, et D., pp. 15, 16, qui eam annectunt admonitioni arabicae de excipiendis confessionibus; haec non legitur in cod. qui desinit, f. 15, cum catecheseos versione arabica, inc.: اعلم ايها الاخ قدر هذه الموهبة « Scito, frater, huius doni dignitatem » et subscriptione: كمل تكريز القسيس بمعونة الله ⊙ « Expleta est ordinatio sacerdotis auxilio Dei ».

5 (ff. 15v-18v) Ordinatio hegumeni (T., pp. ⲙ̄ - ⲙ̄ⲑ̄, D., pp. 16-18), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲑⲱϣ ⲛ̀ⲟⲩϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ تكريز القمص « De ordinatione hegumeni ». F. 15v, ritus praevii (T., p. ⲙ̄, D., p. 16); ff. 15v, 16, oratio ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲫ̄ⲧ̄ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » (T., pp. ⲙ̄ - ⲙ̄ⲃ̄, D., p. 16); f. 16r.v, acclamatio (ⲡⲣⲟⲥⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi ⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ « Gratia Domini nostri Iesu Christi » (T., pp. ⲙ̄ⲃ̄, ⲙ̄ⲅ̄, D., p. 16); f. 16v, oratio episcopi ⲁϩⲁ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲁ̀ⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine,

fac eum » cum rubrica praevia (T., p. ⲙ̅ⲅ̅, D., p. 16); ff. 16ᵛ, 17, oratio (epiclesis) ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲫⲏ ⲉⲧⲥⲱⲟⲩⲛ « Domine, Domine... qui cognoscis » cum rubrica praevia (T., pp. ⲙ̅ⲅ̅ - ⲙ̅ⲉ̅, D., p. 17); f. 17ʳ·ᵛ, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ « Respice, Domine, super nos » cum rubrica praevia (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲋ̅, D., p. 17); f. 17ᵛ, formulae: ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Vocamus te », ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲛ̀ϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ « N. hegumenus » (exclamatio archidiaconi), ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲛ̀ϩⲩ̀ⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ « N. hegumenus » (exclamatio episcopi) cum rubricis propriis, ut ap. T., pp. ⲙ̅ⲋ̅, ⲙ̅ⲍ̅, D., p. 7, verum in fine, post verba episcopi ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, addit ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲱⲧ ⲛ̀ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « pax et aedificatio sanctae Ecclesiae Dei. Amen » omittitque orationem ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ « Gloria » et rubricam praeviam quae leguntur ap. T., p. ⲙ̅ⲍ̅, lin. 3-11 (cf. D., pp. 17, 13); ff. 17ᵛ, 18, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » (T., pp. ⲙ̅ⲍ̅, ⲙ̅ⲏ̅, D., p. 18) cum rubrica praevia « Convertere ad occidentem » quam monet nota marginalis arabica corrigendam esse in « ad orientem »; f. 18ʳ·ᵛ catechesis, bohairice, inc.: ⲁⲣⲓⲉ̀ⲙⲓ ⲛⲁⲕ ⲱ̀ ⲡⲓⲥⲟⲛ ϫⲉ ⲟⲩⲧⲁⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲁϣ ⲛ̀ⲣⲏϯ ⲡⲉⲧⲁⲩⲧⲉⲛϩⲟⲩⲧⲕ ⲉ̀ⲣⲟⲥ « Scito, frater, qualis gradus tibi commissus sit » cum rubrica praevia « Osculetur (ordinatus) altare... » ut ap. T., p. ⲙ̅ⲏ̅, D., p. 18, omissis tamen quae addunt uncis inclusa ⲟⲩⲧⲉⲥⲧⲓⲛ ⲓⲉⲣⲟⲛ ⲑⲉⲓⲟⲛ; f. 18ᵛ, catecheseos interpretatio arabica, inc.: اعلم الك ايها الاخ قدر هذه الرتبة « Scito, frater, huius gradus dignitatem »; des. f. 18ᵛ: والحمد لله دائما « Et laus Deo in perpetuum ».

6 (f. 19ʳ·ᵛ) Ordinatio archidiaconi (T., pp. ⲕ̅ⲉ̅ - ⲕ̅ⲏ̅, D., pp. 10, 11), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲗⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ من اجل الارشي دياقن « De archidiacono ». F. 19, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲁⲓ « Domine, Domine Deus, magne in misericordia » cum rubrica praevia (T., pp. ⲕ̅ⲉ̅, ⲕ̅ⲋ̅, D., p. 10); f. 19ʳ·ᵛ, oratio episcopi ⲛⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Tu iterum nunc, Domine noster », praemissa invitatione diaconi (T., pp. ⲕ̅ⲋ̅ - ⲕ̅ⲏ̅, D., pp. 10, 11); f. 19ᵛ, oratio ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Nunc iterum, Domine noster », praemissa invitatione diaconi (T., p. ⲕ̅ⲏ̅, D., p. 11).

7 (ff. 20-32) Ordinatio episcopi (T., pp. ⲛ̅ - ⲟ̅ⲑ̅, D., pp. 18-27), sub titulo ⲡⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛⲉⲙ ϯⲧⲁⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉϥⲭⲓⲣⲟⲗⲟⲛⲓⲁ, ar.: اقامة الاسقف ورتبة تكريزه « Constitutio episcopi et ordo eius manuum impositionis », bohairice et arabice. Ff. 20-21, rubrica de ritibus praeviis; T., pp. ⲛ̅, ⲛ̅ⲁ̅, in nonnullis discrepat: p. ⲛ̅, lin. 6, post « elegitur » (cod. f. 20, lin. 4) om. « ab omni populo » (cf. D., p. 18, n. 12); p. ⲛ̅ⲁ̅, linn. 9, 10, pro ⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲛ̀ ⲧⲣⲓⲁ̀ⲧⲓⲕⲟⲛ (cod. f. 20ᵛ, lin. 15)

habet ⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲩⲓⲟⲥ (cf. D., p. 19, n. 8); ff. 21-22^{v}, decretum electionis (ⲡⲓⲯⲩⲫⲓⲥⲙⲁ تزكية) episcopi (i. e. « cleri et populi testimonium ad patriarcham Alexandrinum de bonis moribus electi episcopi eiusque meritis », ita A. Mai, *Catalogus codicum Bibliothecae Vaticanae* [*Scriptorum Veterum nova collectio*, t. IV. 2], p. 89; F. Cabrol et H. Leclercq, *Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*, t. III, Parisiis, 1914, col. 2582), inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... ⲉⲛⲥ̀ϧⲁⲓ ϣⲁ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲟⲣⲑⲟⲇⲟⲝⲟⲥ « In nomine Patris... Scribimus ad beatum orthodoxum » (ap. T., pp. ⲛ̅ⲁ̅ - ⲛ̅ⲉ̅, D., pp. 19, 20, nonnulla discrepant nec idem continuo sententiarum est ordo); ff. 22^{v}-23^{v}, allocutio (ⲡⲣⲟⲥⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ مدايح) diaconi ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉ̀ⲧⲁⲥⲙⲉⲛⲣⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Civitas Christum amans » (T., pp. ⲛ̅ⲉ̅ - ⲛ̅ⲋ̅, D., pp. 20, 21); ff. 23^{v}-24^{v}, oratio, ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » cum rubrica praevia (T., pp. ⲛ̅ⲋ̅ - ⲛ̅ⲑ̅; p. ⲛ̅ⲋ̅, lin. 5, post verba « super altare » [cod. f. 23^{v}, lin. 12 a. fin.] om. « ordinandus genua flectat super altare »; cf. D., p. 21); ff. 24^{v}-25^{v}, hortationes orationesque archidiaconi ⲙⲁⲣⲉⲛϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲉⲛ..., ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲧⲫⲉ « Dicamus omnes... », « Domine omnipotens qui es in caelis », cum rubricis praeviis et invocationibus populi ⲕ̅ⲉ̅ ⲉ̅ⲗ̅ (T., pp. ⲛ̅ⲑ̅ - ⲝ̅ⲃ̅; post ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ [cod. f. 25, lin. 3 a. fin.], add. T., p. ⲝ̅ⲁ̅, lin. 6: ⲛⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ « omni tempore », D., p. 22); ff. 25^{v}-26^{v}, oratio ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ « Domine... pater misericordiarum » cum rubricis praeviis (T., pp. ⲝ̅ⲃ̅, ⲝ̅ⲅ̅; p. ⲝ̅ⲃ̅, in rubrica praevia add. initio: « Populus dicit quinquagesies ⲕ̅ⲉ̅ ⲉⲗⲉⲓⲥⲟⲛ », et ante « brachiis eius »: « humeris eius et », D., p. 22); f. 26^{v}, exclamatio (ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲉⲧϯ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩϫⲁⲓ « Gratia dans salutem » (T., pp. ⲝ̅ⲅ̅, ⲝ̅ⲇ̅, D., p. 23); f. 27, oratio ⲁϩⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine, fac eum » cum rubrica praevia (T., p. ⲝ̅ⲇ̅, D., p. 23); f. 27, hortatio archidiaconi ⲟ̀ϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧⲉⲛⲑⲏⲛⲟⲩ « State » (T., p. ⲝ̅ⲉ̅, D., p. 23); ff. 27-28^{v}, oratio impositionis manuum seu ordinationis (ⲭⲓⲣⲟⲇⲟⲛⲓⲁ تكريز) ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ... ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ ⲉ̀ⲧⲉⲙ̀ⲡⲟⲩⲙⲁⲥϥ « Qui es, Domine... une sole ingenite », cum rubrica praevia « Episcopi extendunt manus suas et tangunt brachia eius. Patriarcha dicit hanc orationem manuum impositionis » (T., pp. ⲝ̅ⲉ̅ - ⲝ̅ⲋ̅, D., pp. 23, 24; in rubrica, ante « brachia » addunt « colla et »); ff. 28^{v}, 29, oratio (archiepiscopi) ⲁⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲓⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Dignare, Domine », praevia sola invitatione archidiaconi « Dominum rogemus » (T., pp. ⲝ̅ⲏ̅, ⲝ̅ⲑ̅, D., p. 24, praemittunt insuper: ⲟ ⲁⲣⲭⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲗⲉⲅⲉⲓ); f. 29$^{r.v}$, oratio ϫⲟⲩϣⲧ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉϫⲱⲛ « Respice super nos » cum rubrica

praevia (T., p. ⲝⲑ, D., p. 25); f. 29^{v}, formulae ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲛ̀ⲉ-ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ « Vocamus N. episcopum », ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ « Gloria et honor », ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲧⲡ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ « Vocamus electum Dei », cum rubricis propriis (T., pp. ⲝⲑ, ⲟ, D., p. 25); f. 30$^{r.v}$, acclamationes populi ⲁⲝⲓⲟ :, et hortationes archidiaconi ⲙⲁⲣⲉⲛϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲉⲛ « Dicamus omnes », ⲧⲱⲃϩ ⲉⲑⲃⲉ « Orate pro » (T., pp. ⲟⲁ, ⲟⲃ, D., pp. 25, 26); f. 30^{v}, oratio patriarchae (ⲙ̀ⲡⲓⲡⲁⲡⲁ) ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » cum rubrica praevia (T., pp. ⲟⲃ, ⲟⲅ, D., p. 26); f. 31$^{r.v}$, rubrica finalis, in qua desiderantur quae uncis quadratis inclusa habet D., p. 26, quaeque leguntur ap. T., p. ⲟⲇ, lin. 8, p. ⲟⲍ, linn. 6, 7; in eadem autem rubrica, f. 31^{v}, linn. 10, 11, post verba « det ei de mysteriis sanguinis eius », addit: ⲓⲧⲁ ⲧⲉϥϯ ⲛⲁϥ ⲙ̀ⲡⲉϥϣⲁⲓ « deinde det ipsi nasum suum » (cod. Vat. copt. 45, f. 20^{v}, ad hunc locum habet ويعطيه النفخة « et det ei sufflationem »), quae verba postea ductu sunt cancellata, deleta simul eorumdem versione arabica; sequitur: « imponat dexteram suam capiti eius... », ut ap. T., p. ⲟⲍ, qui praemittit: « det eis de mysteriis sanctis et de calice sanguinis pretiosissimi et insufflans in faciem eius » (D., p. 26, in fine); f. 32, adhortatio arabica, inc.: ايها الاخ الحبيب المبارك هذه الدرجة « Frater dilecte, benedicte, hic gradus » (T., pp. ⲟⲏ, ⲟⲑ); f. 32, lin. paenult., sub titulo من الدسقلية « Ex didascalia »: يعيدوا له ... من بين الاموات « Celebrabitur ei ... a mortuis » (T., p. ⲟⲑ, ll. 6, 7, D., p. 27, ll. 12, 13, titulum omittunt; cf. etiam F. X. Funk, *Didascalia et constitutiones apostolorum*, t. II, Paderbornae, 1905, p. 130, cap. 36, n. 26; I. E. Rahmani, *Testamentum Domini Nostri Iesu Christi*, Moguntiae, 1899, p. 33); des. f. 32: تم ذلك « Absolutum est ».

8 (ff. 32^{v}-34^{v}) De Metropolita (T., pp. ⲟⲑ – ⲡⲇ, D., pp. 33, 34), sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩⲙⲉⲧⲣⲟⲡⲟⲗⲓⲧⲏⲥ صلاة من اجل المطران « Oratio pro metropolita »; bohairice et arabice. Oratio ⲫⲏ ⲉ̀ⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ « Qui es, Domine » cum rubrica praevia, ut ap. T.

9 (ff. 35-60^{v}) Constitutio patriarchae Alexandrini; bohairice et arabice, paucis exceptis, partim etiam graece (T., pp. ⲡⲇ – ⲣⲛⲁ, D., pp. 39-63; vide etiam E. Renaudot, *Liturgiarum orientalium collectio*, t. I, Parisiis, 1716, pp. 467 sqq., cuius varias lectiones laudat D.). Praemittuntur ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ atque titulus ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲣⲭⲏ-ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⊙ تكريز بطريرك الاسكندرية « De constitutione archiepiscopi (ar. patriarchae) Alexandrini ». Ff. 35-36^{v}, rubrica de ritibus praeviis (T., pp. ⲡⲇ – ⲡⲑ, D., pp. 39-42, integras praebent orationem

« Unigenitus Filius et Verbum Dei » et orationem Evangelii « Dominator Domine Iesu Christe... Et aperi sensus animarum... » quas cod., f. 36v, lin. 2 et lin. 5, solummodo memorat); ff. 37-38v, decretum electionis (ⲡⲓⲯⲏⲫⲟⲥ التزكية), inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... ⲫⲙⲟϩ ⲧⲏⲣϥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲏ « In nomine Patris... plenitudo omnis catholicae » (T., pp. ⲡ̅ⲑ̅ - ϥ̅ⲅ̅, D., pp. 42, 43); ff. 38v, 39, formulae subscriptionum (T., pp. ϥ̅ⲅ̅, ϥ̅ⲇ̅, D., p. 43); codex, f. 38v, addit arabice tantum: « Hoc est quod scribunt » cf. D., p. 43, n. 18); ff. 39-40, allocutio archidiaconi, graece et arabice, sub titulo ⲡⲣⲟⲥⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ ⲓⲥ̀ ⲧⲟⲛ ⲉⲛⲑⲣⲟⲛⲓⲥⲙⲟⲥ ⲧⲟⲩ ⲡⲁⲡⲁⲥ, inc.: ⲟⲓ ⲁⲡⲟ ⲧⲏⲥ ⲫⲩⲗⲟⲭ̅ⲩ̅ ⲙⲉⲅⲁ̀ⲗⲱ ⲡⲟ̀ⲗⲉⲟⲥ ⲁ̀ⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲓ̀ⲁⲥ (T., pp. ϥ̅ⲁ̅ - ϥ̅ⲉ̅, D., p. 44); ff. 40v, 41, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » cum rubricis praeviis (T., pp. ϥ̅ⲉ̅ - ϥ̅ⲏ̅, D., p. 45); ff. 41v, 42, rogationes (ⲁⲓⲧⲉⲥⲓⲥ) archidiaconi, graece et arabice, ⲉ̀ⲓⲡⲱⲙⲉⲛ ⲡⲁⲛⲧⲉⲥ (T., p. ϥ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ⲁ̅, D., pp. 45, 46; codex, praeter menda, leves praebet textus discrepantias); ff. 42-43, oratio archiepiscopi (ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ الاساقفة كبير « magnus episcoporum ») ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ... ⲟⲩⲟϩ ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲟⲙϯ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Domine omnipotens... et Deus omnis fortitudinis » cum rubrica praevia (T., pp. ⲣ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲅ̅, D., p. 46); f. 43r.v, exclamatio (ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi, graece et arabice: ⲏ ⲑⲉⲓ⟨ⲁ⟩ ⲭⲁⲣⲓⲥ, praemissis rubricis ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲇ̅, D., p. 47; f. 43v, oratio archiepiscopi ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲧϥ « Utique, Domine, fac eum », omissa, in rubrica, mentione impositionis manus (T., p. ⲣ̅ⲇ̅, D., p. 47); ff. 43v, 44, invitationes archidiaconi, graece et arabice: ⲉⲓⲡⲟⲙⲉⲛ ⲡⲁⲛⲧⲏⲥ; ⲥⲩⲛⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲁⲓ ⲟ̀ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲓ, cum rubricis (T., p. ⲣ̅ⲉ̅, D., p. 47); ff. 44-46v, oratio (seu invocatio, ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ) ordinationis dicenda ab archiepiscopo ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ « Qui es, Domine... pater misericordiarum » cum rubricis praeviis (T., pp. ⲣ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲓ̅, D., pp. 48, 49) in quibus addit codex: ⲟⲩⲉⲩⲭⲏ ⲧⲟⲩ ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲩ; f. 46v, oratio ϫⲟⲩϣⲧ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Respice, Domine » cum rubrica praevia (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅, D., p. 49); ff. 46v, 47, formulae: ⲡⲣⲟⲉ̀ⲭⲉⲓⲣⲏⲥⲑⲏ; ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲁⲣⲭⲏ̀ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉⲛ ⲧⲏ ⲁ̀ⲅⲓⲁ̀; ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲁⲣⲭⲏ̀ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲩ ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲟⲩ ⲛ̀ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ cum rubricis propriis (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, D., p. 49, omittunt ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉⲛ ⲧⲏ ⲁⲅⲓⲁ et pro ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ... ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲟⲩ, habent: ⲇ̅ⲇ̅ ... ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ); f. 47r.v, rubricae de imponendis sticario etc., cum invocatione « In nomine Patris... » deque ritibus servandis ante lectionem systaticae (epistolae) (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, D., pp. 49, 50, leviter discrepant; f. 47, rubricae de imponendis sticario, etc., manus posterior

adiecit in mg.: التونية والطيلسان والطرشيل « alba et pallium et stola »; rubricae arabicae de servandis ritibus ante lectionem epistolae quaedam mutavit, ita ut nunc prout iacet vertenda sit ut legitur ap. D.; demum in imo mg. addidit: « sedet super sunthronum »); f. 47ᵛ, systatica sub titulis ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡϩⲩⲕⲱⲛ ⲛϯ⟨ⲥⲩ⟩ⲥ̀ⲧⲁⲧⲓⲕⲏ وهذه صورة القليلة « Haec est formula systaticae » et ⲟⲩ(T.: ⲏ)⟨ⲥⲩ⟩ⲥⲧⲁⲧⲓⲕⲏ ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲩ... (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, D., p. 50); inc. (graece absque translatione arabica): ⲧⲟ̀ⲓⲥ ⲧⲁⲡⲁⲛⲧⲟ̀ⲓⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲫⲓⲗⲉⲗⲉⲥⲧⲁⲧ (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅, D., p. 50; cod., pro ⲫⲱⲥⲧⲁⲧⲟⲩ ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛⲟⲥ (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅) habet ⲫⲱⲥⲥⲁⲧⲟⲛ ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛ, et post ἀⲣⲱⲁ̀ⲗⲓⲁⲥ, om. ⲕⲁⲓ ⲗⲁⲗⲙⲱⲗⲓⲁⲥ); ff. 47ᵛ-52ᵛ, systatica copto-arabica, sub titulo « Haec sunt scripta magna superioris systaticae graecae quae transtulimus aegyptiace » (ⲙ̀ⲙⲉⲧⲕⲉⲡⲗⲓⲟⲥ, T.: ⲙⲙⲉⲧⲉⲅⲩⲡⲧⲓⲟⲥ), inc.: ⲁⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲑⲱⲟⲩϯ « Nos episcopi congregati » (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅, D., pp. 50-54; codex, f. 48, post ϯⲙⲁⲕⲟⲩⲣⲓⲁ, om. ⲛⲉⲙϯⲁⲣⲱⲁⲗⲓⲁ et, f. 52, pro Athanasio et Cyrillo, memorat solum patriarcham Severum; cf. D., p. 53, nn. 14, 15); f. 52ᵛ, om. rubricam et formulam subscriptionis: « Haec sunt quae subscribunt..., Ego minimus » (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅, D., p. 54); ff. 52ᵛ-53ᵛ, petitiones (ⲉ̀ⲧⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi, graece et arabice, ⲉⲧⲓ ⲉⲕⲧⲉⲛⲱⲥ (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲋ̅, sub titulo ⲗⲉⲏⲥⲓⲥ, D., p. 54 « preces »); f. 53ᵛ, oratio (ⲧⲱⲃϩ) archiepiscopi ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲁⲛⲓⲙ· ⲡⲓⲥⲱⲧⲡ « Vocamus N. electum » (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅, D., p. 55); f. 54, exclamatio archidiaconi dum manum imponit archiepiscopus, cum rubricis praeviis, graece et arabice, inc.: ⲏ̀ ⲑⲉⲓ̀ⲁ̀ ⲭⲁⲣⲓⲥ (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅, D., p. 56); ff. 54ᵛ, 55, exclamatio (ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ) dum episcopi manus imponunt, praeviis rubricis et ⲉⲧⲓ ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲉ̅ ⲗⲉⲏⲙⲱⲛ (sic), inc.: ⲉⲛⲭⲱ ⲛ̀ⲛⲉⲛϫⲓϫ « Manus nostras imponimus » (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲣ̅ⲗ̅, D., p. 56); f. 55, oratio impositionis omophorii cum rubricis praeviis, inc.: ⲉⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ « In gloriam et honorem » (T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, D., pp. 56, 57); f. 55ʳ·ᵛ, exclamationes ⲁⲅⲓⲟⲥ et oratio archidiaconi habenda postquam patriarcha indutus est « omni habitu archiepiscopali », graece et arabice, inc.: ⲏ̀ ⲑⲉ̀ⲓ⟨ⲁ⟩ ⲭⲁⲣⲓⲥ (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅, D., p. 57); f. 56ʳ·ᵛ, oratio archiepiscopi ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, D., p. 58, in rubrica praevia addunt: « convertit se ad orientem »); ff. 56ᵛ, 57, exclamatio (ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ) inthronizationis: ⲉⲛⲉⲣⲑⲣⲟⲛⲓⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱϫ ⲙ̀ⲙⲁⲛⲉ̀ⲥⲱⲟⲩ « Inthronizamus principem pastorum » cum rubricis praeviis (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 58); f. 57ʳ·ᵛ, oratio alta voce dicenda ab archiepiscopo, post recitatum ⲕ̅ⲉ̅

ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, inc.: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲛ̀ϯⲡⲁⲛⲁⲅⲓⲁ ⲧⲣⲓⲁⲥ « In nomine sanctissimae Trinitatis » (T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲋ̅, D., pp. 58, 59); f. 57^{v}, oratio alta voce dicenda ab archiepiscopo dum in cathedra sedet electus, praeviis populi exclamationibus ⲁⲝⲓⲟⲥ..., inc.: ⲉⲛⲧϩⲉⲙⲥⲟ ⲛ̀ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « Facimus sedere abba N. » (T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲋ̅, D., p. 59); ff. 57^{v}-58^{v}, exclamationes populi ⲁⲝⲓⲟⲥ... ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ (T.: ⲗ̅ⲗ̅) ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲩ (graece et arabice) atque ritus servandi post inthronizatum archiepiscopum (T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲋ̅ - ⲣ̅ⲙ̅ⲋ̅, D., pp. 59-61); f. 58, linn. 1-5, spatio relicto vacuo, in columella externa, arabice ea desideratur pars rubricae quae inc.: ⲡⲓⲙ̀ⲃⲟⲛ « (in) ambone » et des.: ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲟⲥⲩ̀ⲛⲏ « pontificatus »; cf. T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅, linn. 14-20, D., p. 59, ca. med.; ibid., lin. 13, post ⲁⲝⲓⲟⲥ, cod. om. tum bohairice tum arabice: ⲟⲩⲟϩ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲣⲟⲗⲟⲅⲟⲥ... ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲉ ⲉⲑⲃⲉ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ « Et hic est prologus... Deus qui propter amorem tuum erga homines »; cf. T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲍ̅, lin. ult. - p. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅, lin. 5 a. fin., D., pp. 59, lin. 9 a. fin., 60; ff. 58^{v}, 59, petitiones (ⲛ̀ⲧⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi, graece et arabice: ⲉⲓⲡⲟⲙⲉⲛ ⲡⲁⲛⲧⲉⲥ (T., pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅, D., p. 62); f. 59^{v}, oratio dicenda ab archiepiscopo, manibus extensis, inc.: ⲫⲛⲏⲃ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Domine, ...rogamus et obsecramus te » (T., pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲙ̅ⲑ̅, D., pp. 62, 63); f. 60$^{r.v}$, orationes ⲙⲁⲣⲟⲩⲉⲣϣⲟⲣⲡ « Anticipent », ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ « Gloria et honor » et rubrica finalis de patriarcha educendo ad patriarchium deque festis per triduum celebrandis ac traditione capitis s. Marci (T., pp. ⲣ̅ⲛ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, D., p. 63); f. 60^{v}, subscriptio arabica: كمل تكريز البطريرك بسلم الرب امين « Desinit ordo patriarchae. In pace Domini. Amen ».

II (ff. 61-68^{v}) Benedictiones et orationes variae.

1 (ff. 61-62) Consecratio baptisterii, sub titulo « Consecratio pelvis sancti baptismi » (Tuki [= T.], ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, Romae, 1702, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅ collatis pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅, Denzinger [= D.], *Ritus orientalium*, t. I, pp. 242, 243); f. 61$^{r.v}$, oratio episcopi ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine Iesu Christe » (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲗ̅, D., pp. 242, 243); f. 61^{v}, praemissa invitatione diaconi « Orate », oratio episcopi ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Nunc iterum Domine » (T., pp. ⲥ̅ⲗ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅, D., p. 243, praemittunt « Populus dicit: secundum misericordiam... », graece); f. 62, praemisso « Sume unguentum, sanctifica illud (baptisterium) dicens », ϯⲉⲣⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲓⲕⲟⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ ϩⲓⲝⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲡⲓⲣⲉϥϯⲱⲙⲥ· ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Sanctifico hoc baptisterium sub nomine sancti Iohannis Baptistae, in

nomine Patris et Filii et Spiritus sancti» (cf. T., pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅, D., p. 245, qui discrepant).

2 (f. 62r.v) Consecratio instrumentorum altaris (T., pp. ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅, Renaudot [= R.], *Liturgiarum orientalium collectio*, t. I, Parisiis, 1716, p. 53; vide etiam R., p. 324). F. 62r.v, sub titulo « Oratio consecrationis omnium instrumentorum altaris; episcopus», ⲫϯ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Deus bone sancte » (T., pp. ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅, R., p. 53); f. 62v, sub rubrica « Sanctifica illa (instrumenta) dicens», ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅ (T., p. ⲛ̅, R., p. 53; cf. R., p. 324).

3 (ff. 62v, 63) Consecratio disci eiusque veli (T., pp. ⲙ̅ⲅ̅, ⲙ̅ⲇ̅, R., pp. 53, 54; vide etiam R., pp. 324, 325). Ff. 62v, 63, sub titulo « Oratio super discum ad sanctificandum eum et eius velum; episcopus», ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲑⲉⲥⲡⲟⲧⲏⲥ « Domine, Domine, Deus, Domine » (T., pp. ⲙ̅ⲅ̅, ⲙ̅ⲇ̅, R., pp. 53, 54; T., om. incisum millenaristicum « recumbentibus in convivio annorum mille » quod servat R); f. 63, sub rubrica « Sume chrisma, sanctifica hunc (discum) dicens», ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅ (T., p. ⲙ̅ⲇ̅, R., p. 54).

4 (f. 63r.v) Consecratio calicis eiusque veli (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲉ̅, R., p. 54; vide etiam R., pp. 327-329). F. 63r.v, sub titulo « Oratio pro calice eiusque velo; episcopus», ⲫⲛⲏⲃ... ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ « Domine... verax » (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲉ̅, R., p. 54); f. 63v, sub rubrica « Sume chrisma, unge hunc (calicem) interius et exterius et dic», ⲟⲩⲧⲟⲩⲃⲟ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲁⲑⲁⲣⲟⲥ « Sanctitas et puritas » (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲉ̅, R., p. 54).

5 (ff. 63v, 64) Consecratio cochlearis (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲍ̅, R., p. 54; vide etiam R., pp. 329, 330, Denzinger, t. I, pp. 413, 414). Ff. 63v, 64, sub titulo « Oratio pro cochleari; episcopus», ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲣⲉ ⲡⲉϥⲃⲱⲕ ⲏ̀ⲥⲁⲏ̀ⲁⲥ « Deus qui fecisti servum tuum Isaiam » (T., pp. ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲍ̅, R., p. 54); f. 64, sub rubrica « Sanctifica hoc (cochlear) dicens», ⲟⲩϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲱⲟⲩ « Virtus et gloria » (T., p. ⲙ̅ⲍ̅, R., p. 54).

6 (f. 64r.v) Consecratio mapparum altaris (T., pp. ⲙ̅ⲍ̅, ⲙ̅ⲏ̅, R., p. 55; vide etiam R., p. 330, 331). F. 64r.v, sub titulo « De mappis tinctis (ar. *nigris*) altaris; episcopus», ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲁⲛⲓⲁ̀ϩⲱⲣ ⲙ̀ⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ « Domine... cuius sunt thesauri misericordiae » (T., pp. ⲙ̅ⲍ̅, ⲙ̅ⲏ̅, R., pp. 330; discrepat R., p. 55); f. 64v, sub rubrica « sanctifica has (mappas) dicens», ⲧⲏⲥ (lege ⲉⲓⲥ) ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ (T., p. ⲙ̅ⲏ̅, R., p. 55).

7 (ff. 64v, 65) Oratio pro imagine (ⲟⲩⲗⲩⲙⲏⲛ, T. add. ⲓ̀ⲉ ⲓⲕⲱⲛⲏ; T., pp. ⲛ̅ⲁ̅ - ⲛ̅ⲅ̅). Ff. 64v, 65, sub titulo « Oratio pro imagine; episcopus», ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉϥⲃⲱⲕ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ « Domine...

qui per servum tuum (codex « suum », item T.; inferius « et dedisti sapientiam ») Moysen » (T., pp. ⲛ̅ⲁ̅, ⲛ̅ⲃ̅; codex, ante ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ, om. ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϯ ⲧⲩⲡⲟⲥ... ϯⲅⲏⲛⲛⲏ, necnon ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ cum rubrica praevia; cf. T., p. ⲛ̅ⲁ̅, lin. 3 a. fin. – p. ⲛ̅ⲃ̅, lin. 4, et p. ⲛ̅ⲃ̅ ca. med.).

8 (ff. 65^{v}, 66) Oratio super cantorem, sub titulo « Oratio super aliquem qui ordinandus est psaltes », ⲫⲛⲏⲃ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Domine... oramus et obsecramus te » (T., ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ... ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲗ̅; in titulo add.: ⲉⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲯⲁⲗⲧⲏⲥ « sive psalten »; Denzinger, t. II, pp. 63, 64, habet tantum benedictionem primi cantoris, prorsum diversam).

9 (ff. 66-67) Oratio super anachoretam (ⲕⲗⲏⲧⲟⲥ حبيس) ⲫⲛⲏⲃ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ « Domine... oramus » (T., op. laud., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲋ̅ – ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅).

10 (f. $67^{r.v}$) Gratiarum actio anachoretae (ⲕⲗⲏⲧⲟⲥ حبيس) ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Gratias agimus tibi, Domine » (T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅); sequitur, f. 67^{v}, rubrica arabica « Dein offertur liturgia qua peracta episcopus dicit super ipsum orationem defunctorum et ascendit cum fune; cantant deinde sacerdotes partem Psalmi 148 et sequentis dicitque episcopus benedictionem et secundam dimissionem et funem secum tollit. Et pax » (T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅, om. « et ascendit cum fune » necnon « et funem secum tollit »).

11 (ff. 67-68^{v}) Oratio super corpora martyrum ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ « Domine Deus noster, rex aeternitatum » cum rubricis arabicis (T., ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲛ̅ⲅ̅ – ⲛ̅ⲉ̅; in titulo add. ⲓⲉ ⲗⲓⲯⲁⲛⲁ et rubricas habet bohairice et arabice).

III (ff. 69^{v}-107^{v}) Liber chrismatis. Legitur fere ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲋ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲋ̅; textum copticum cod. Vat. 44, a R. P. Petro Hamp transcriptum, ab Antonio Scholz latine vertendum curavit Denzinger, quam translationem, collatam cum textu Raphaelis Tuki, edidit, op. laud., t. I, pp. 249-265: *Ordo consecrationis chrismatis et olei catechumenorum ex codice Vaticano Copt. 44 et Tukio.* Utroque potissimum utemur (Tuki = T.; Denzinger = D.), quae codici sunt propria pro opportunitate notatis. Vide etiam A. I. Butler, *The Ancient Coptic Churches of Egypt*, t. II, Oxon., 1884, pp. 330-338; L. Villecourt, *Un manuscrit arabe sur le saint chrême dans l'Eglise copte*, in ephemeride *Revue d'histoire ecclésiastique*, t. 17, 1921, pp. 501-514, et t. 18, 1922, pp. 1-19; *Le Livre du Chrême*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLI, 1928,

pp. 49-80; Arn. van Lantschoot, *Le ms. Vatican copte 44 et le Livre du Chrême (ms. Paris arabe 100)*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, pp. 181-234, ubi, praemissa codicis descriptione (pp. 182-188), arabice editur (pp. 189-213) enarratio historico-liturgica chrismatis conficiendi cum eiusdem translatione gallica (pp. 214-234). Codex textum praebet partim arabicum, partim bohairico-arabicum, partim bohairicum, partim etiam solummodo graecum. Arabice solum (ff. 70, 69ᵛ, 75ᵛ, 76, 88) leguntur ritus servandi feria V hebdomadae sanctae in benedictione chrismatis et olei laetitiae, iuxta usum monasterii s. Macarii, in deserto Scetensi, atque spectantes ad introitum Patriarchae, praeparationem aromatum, ordinem coctionum et celebrationem Missae chrismalis.

1 (ff. 70-69ᵛ) Canon partis praeviae. Praemisso: بسم الاب والابن والروح القدس. الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici », inc.: نبتدى بمعونة الله وحسن توفيقه بنسخ قانون الميرون المقدس والذى جرت به العادة فى رفع الميرون الطاهر بدير القديس بو مقار اب رهبان البرية المعروفة بوادى هيب فى يوم خميس الفصح وهو اليوم الذى غسل سيدنا فيه ارجل التلاميذ القديسين الاطهار « Incipimus, Deo iuvante eiusque bonitate auxilii, scribere canonem chrismatis sancti et quod fieri solet in oblatione chrismatis puri in monasterio sancti Bū Maqār, patris monachorum deserti vocati Wādī Habīb, die quinta Paschatis, sive die quo Dominus noster lavavit pedes discipulorum sanctorum, purorum »; des.: ويجعلهما على الهيكل بمارى مرقص الانجيلى بالاسكنى المذكور الميرون من قبلى والغاليليون من بحرى ويجعل بينهما السجل المضمن ذكر الامانة وهى المسطوغوجيا ثم يبتدى بالقداس « et utrumque deponit in altare Marī Marci Evangelistae, in sanctuario memorato, chrisma nempe ad meridiem, et oleum laetitiae ad septentrionem; inter utrumque autem ponit exemplar quod continet fidei memoriam, hoc est mystagogiam; deinde incipit missam » (intellige ordinem missae chrismalis infra quam fit Consecratio chrismatis et olei laetitiae).

2 (ff. 70ᵛ-85ᵛ) Ordo consecrationis chrismatis (T., pp. ⲥⲡⲉ̅ - ⲧⲗ̅ⲉ, D., pp. 249-262, lin. 17). F. 70ᵛ, rubrica praevia: « Atque postquam positum fuerit unguentum et oleum laetitiae super altare, tunc patriarcha (ⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲣⲉⲩⲥ) incipit benedicere unguentum sanctum, dicit gratiarum actionem, levat incensum; archidiaconus dicit ' Dominum deprecemur '; patriarcha (ⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, ita passim in sqq.) dicit hanc orationem » (T., p. ⲥⲡⲉ̅, lin. 5, D., p. 249, lin. 5 a. fin. – p. 250, lin. 3); ff. 70ᵛ,

71, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine, Domine, Deus virtutum » (T., pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲡ̅ⲏ̅, D., p. 250), bohairice tantum; f. 71r.v, Is. 61, 1-7, absque capitis nota (T., pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅, sub capitis nota ⲝ̅ⲁ̅, D., p. 250, solum habet initium; item pro reliquis s. Scripturae lectionibus); ff. 71v-72, Exod. 30, 22-34 (T., pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅ - ⲥ̅ϥ̅ⲁ̅, sub capitis nota ⲗ̅); ff. 72-73, Heb. 1, 5-2, 4, sub capitis nota ⲁ̅, cum praevia rubrica (T., pp. ⲥ̅ϥ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ϥ̅ⲅ̅); ff. 73-74, I Ioh., 2, 20-28, sub titulo ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟ(ⲛ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲅ̅ (sic) ⲕ(ⲉⲫⲁ)ⲗ ⲅ̅ (T., pp. ⲥ̅ϥ̅ⲇ̅, ⲥ̅ϥ̅ⲉ̅, ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ ⲁ̅ ⲕⲉⲫ: ⲅ̅); ff. 74-75, Act. 10, 34-46, sub capitis nota ⲓ̅ⲑ̅; f. 75, Ps. 88, 20 inc. ⲁⲓϭ̅ⲓ̅ⲥⲓ - 22, bohairice solum cum praevia rubrica bohairico–arabica (T., pp. ⲥ̅ϥ̅ⲍ̅, ⲥ̅ϥ̅ⲏ̅); f. 75r.v, Marc. 14, 3-9, sub capitis nota ⲙ̅ⲅ̅; f. 75v, post rubricam bohairico–arabicam de dicenda oratione consolationis, admonitio archidiaconi, graece tantum, ⲙⲏ ⲧⲏⲥ ⲧⲟⲛ ⲕⲁⲧⲏⲭⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲛ (T., p. ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅, D., p. 250); ff. 75v, 76, rubricae servandae post dimissionem catechumenorum, arabice tantum, inc.: ثم يحمل البطـ ـك البخور وياخذ المسطوغوجية فى حضنه ويخرج من هيكل مار مرقص الانجيلى « Deinde patriarcha levat incensum, sumit mystagogiam in pectore suo et exit e sacello Mār Marci Evangelistae »; des.: يدخل من هيكل ابو شنودة الى اسكنا هيكل ابو مقار ومنه يدخل الى اسكنا هيكل بنيامين ثم يقدس على الميرون اولا ويقول « transit e sacello Abū Šanūdah in sanctuarium sacelli Abū Maqār et ex eo transit in sanctuarium sacelli Binyāmīn, deinde consecrat primo chrisma et dicit » (cf. Villecourt, *Le Livre du Chrême*, p. 61, lin. 6 – p. 62, lin. 13). Rubricis alias suffecit T. (pp. ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅, ⲧ̅, D., p. 251) coptico–arabicas e cod. Vat. copt. 47, f. 15, desumptas; f. 76, post monitum archidiaconi « Stemus bene in pace, Dominum deprecemur », oratio patriarchae ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲟⲛϩⲉⲛ « Christe, Deus noster qui praecepisti » (T., pp. ⲧ̅ⲁ̅, ⲧ̅ⲃ̅, D., p. 251), omissa rubrica ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ quam T. (p. ⲧ̅ⲃ̅, D., p. 251) ponit ante conclusionem ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ; haec oratio et sequentes usque ad f. 85v, bohairice tantum leguntur cum rubricis coptico–arabicis; ff. 76-77, praemissa rubrica « Diaconus ' Capita vestra (inclinate) Deo '; patriarcha », oratio ⲧⲉⲛⲣⲓⲕⲓ ⲛⲁⲕ « Inclinamus tibi » (T., pp. ⲧ̅ⲃ̅ - ⲧ̅ⲇ̅, D., pp. 251, 252); f. 77, Ps. 44, 7, 5 inc.: ⲉⲑⲃⲉ ⲑⲙⲏⲓ, 8, 9, ab episcopo dicendus cum praevio ⲁ̅ⲗ̅. (T., pp. ⲧ̅ⲇ̅, ⲧ̅ⲉ̅, add. ⲁ̅ⲗ̅. post vers. 7 et in fine doxologiae; D., pp. 253); f. 77r.v, oratio ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ « Deus patrum nostrorum », post recitatum symbolum, dicenda a patriarcha (ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ; T., pp. ⲧ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲋ̅; rubricae praemittit « Porro dicuntur tres orationes »; D., pp. 252, 253); ff. 77v-78v, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲛⲓϣϯ « Domine, Deus magne » a patriarcha dicenda post recitatam

« Catholicam » ab archidiacono (T., pp. ⲧⲉ̅ - ⲧⲓ̅, D., pp. 253, 254; discrepant in rubrica praevia); f. 78^v, oratio patriarchae ϯⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ ǹⲧⲉ ⲫϯ « Dilectio Dei » cum praevio monito archidiaconi « Stemus bene » (T., p. ⲧⲓ̅, D., p. 254); f. 79, in dialogo inter populum et patriarcham deest versio graeca quam T., p. ⲧⲓⲁ̅, adiecit e cod. Vat. copt. 47, ff. 30^v, 31 (D., p. 254); ff. 79-80, oratio patriarchae ⲫϯ ǹⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ ǹⲟⲩⲱⲛϧ « Deus patrum nostrorum ... qui creasti vitam » cum monitis archidiaconi: « Qui sedetis surgite », « Ad orientem spectate », « Attendamus » et populi doxologia, orationis partibus suo loco praeponendis (T., pp. ⲧⲓⲁ̅ - ⲧⲓⲉ̅, D., pp. 254, 255; integram habent doxologiam ⲁⲅⲓⲟⲥ, sola initia codex; cf. D., p. 255, n. 3); ff. 80-81, post rubricam « Populus ⲉ̀ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ ...; patriarcha ⲉ̀ⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ », oratio ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲫϯ « Miserere nostri, Deus » (T., pp. ⲧⲓⲉ̅ - ⲧⲓⲑ̅, cum discrepantia in rubrica, ut notat D., p. 256); f. 81, oratio patriarchae ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ « Deus Magne », praemissa invitatione archidiaconi « Adhuc Dominum deprecemur » (T., pp. ⲧⲓⲑ̅, ⲧⲕ̅, D., p. 257); f. 81^{r.v}, hortatio archidiaconi ⲉⲧⲓ ⲉⲕⲧⲉⲛⲟⲥ (T., pp. ⲧⲕ̅, ⲧⲕⲁ̅, non ad litteram consonat et in fine paragraphorum add. ⲕⲩⲣⲓⲉ ⲉ̀ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, D., p. 257); ff. 81^v, 82, post monitum archidiaconi « Inclinate Deo cum timore », oratio a patriarcha dicenda, capite inclinato, ⲟⲩⲱⲣⲡ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Emitte » cum intermedio dialogo inter patriarcham et populum (T., pp. ⲧⲕⲃ̅ - ⲧⲕⲇ̅; in fine rubricae add. « quiete » ac leves in textu praebet discrepantias; cf. D., p. 258); f. 82^{r.v}, oratio archidiaconi ⲉⲧⲓ ⲧⲟⲩ ⲕⲉ̅ ⲇⲉⲏ̇ⲑⲱⲙⲉⲛ (T., pp. ⲧⲕⲇ̅ - ⲧⲕⲉ̅, emendatius et cum quadam textus discrepantia, D., pp. 258, 259); f. 82^v, alia archidiaconi oratio ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « In pace oremus » (T., p. ⲧⲕⲉ̅, D., p. 259); f. 83^{r.v}, praemissa invitatione archidiaconi « Adhuc Dominum deprecemur », oratio patriarchae ⲉⲧⲓ ⲧⲉⲛⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁⲕ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ « Adhuc tibi offerimus » (T., pp. ⲧⲕⲉ̅ - ⲧⲕⲏ̅, D., pp. 259, 260); ff. 83^v, 84, praemissa rubrica « Populus (dicit) ‘ solve, remitte, ignosce ’ » (solum initium; T., p. ⲧⲕⲏ̅, D., p. 260, integre), oratio patriarchae ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Iterum gratias agamus » (T., pp. ⲧⲕⲏ̅ - ⲧⲗⲁ̅, D., pp. 260, 261); f. 84^{r.v}, oratio patriarchae ⲉⲧⲓ ⲟⲛ ⲧⲉⲛⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁⲕ ⲉ̀ⲡϣⲱⲓ « Adhuc tibi offerimus » (T., pp. ⲧⲗⲁ̅ - ⲧⲗⲅ̅, D., p. 261); ff. 84^v, 85, praemissa rubrica « Populus (dicit) ‘ Pater noster ’, archidiaconus (dicit) ‘ capita ’ », oratio patriarchae ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲛⲧⲉⲛ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ « Ne inducas nos in tentationem » (T., pp. ⲧⲗⲅ̅, ⲧⲗⲇ̅, D., p. 261); f. 85, praemissa rubrica « Diaconus ‘ Attendamus cum timore ’ », oratio patriarchae ǹⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲕⲱⲗϫ ⲛⲁⲕ « Tu es cui inclinamus » (T., p. ⲧⲗⲇ̅, ⲧⲗⲉ̅, ante ultimam paragraphum: ⲉⲕⲫⲱ-

ⲛⲏⲥⲓⲥ, D., pp. 261, 262, ibid.: « exclamatio »; cod., ibid., in nota marginali arabica, minio adiecta: « vocem suam elevat »; T. et D. in fine addunt « Portatur unguentum », quod cod. om.); f. 85, rubricae ⲧⲟ ⲡⲣⲟⲁ̀ⲅⲓⲁⲥⲑⲉⲛⲧⲁ ⲙⲩⲣⲟⲛ, etc. (T., p. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 262), praemisso كمل قداس الميرون المبارك ويتلوا ذلك « Absoluta est liturgia chrismatis benedicti et dicitur » et adiecto, in mg. interno, قداس القاليلون « Liturgia olei laetitiae »; ff. 85r.v, oratio patriarchae ⲫ︦ⲧ︦ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Deus sancte » (T., p. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 262); f. 85v, in fine, ante ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ ⲑ̅ⲩ̅ ⲡⲣⲟⲥⲭ om. ⲟ ⲁⲣⲭⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲗⲉⲅⲉⲓ (T., p. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 262). Haec oratio ⲫ︦ⲧ︦ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, cum invocatione sequente (ⲁⲣⲭ. ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ...), quae recurrit initio ritus consecrationis olei laetitiae (f. 86), legitur etiam in cod. Vat. copt. 47, f. 65r.v, in fine ritus consecrationis chrismatis, absque tamen codicis nota marginali « Liturgia olei laetitiae » mox memorata; omnino autem desideratur oratio in ritu chrismatis bohairico-arabico codicis Parisini arabici 100, folio 128, qui desinit: « Dicit archidiaconus ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ... ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ... ⲁⲙⲏⲛ; dein patriarcha ter signat chrisma cruce dicens ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ... ⲁⲙⲏⲛ ».

3 (ff. 86-88v) Ordo consecrationis olei laetitiae seu catechumenorum (T., pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, D., pp. 262-265) sub titulo ⲟⲩⲕⲁⲧⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲟⲛ (T. ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲛ ⲁⲅⲁⲗⲗⲓⲉⲗⲁⲓⲟⲛ) ترتيب قداس القاليلون « Constitutio sancti olei laetitiae », ar.: « Ordo liturgiae olei laetitiae »; bohairice cum rubricis bohairico-arabicis. F. 86, rubrica monet a patriarcha dicendas esse orationes pro aegrotis, pro peregrinantibus, pro aere et frugibus, pro rege, pro defunctis, pro sacrificiis, pro catechumenis, pro pace, pro patribus, pro congregationibus, pro salute, pro afflictis, pro principibus, pro statu ecclesiae, pro frugibus (redundat; T. integre tradit preces pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅ – ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅; D., p. 262); f. 86, oratio patriarchae ⲫ︦ⲧ︦ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Deus sancte » (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅, D., p. 262); f. 86, praemissa monitione diaconi « Cum timore », oratio patriarchae ⲫⲛⲏⲃ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲫ︦ⲧ︦ « Domine, Domine, Deus » (T., p. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅ ca. med. addit ⲉⲁⲕⲥⲟⲃⲧ... ⲉϥⲟⲩⲁⲃ « qui praeparasti... sanctam », D., p. 262); ff. 86v-87v, praemissis graece tantum, invitatione archidiaconi ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ et dialogo inter patriarcham et populum ⲟ ⲕ︦ⲥ︦ etc., oratio patriarchae ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ « Rogamus te Domine » cum monitis diaconi (sic): « Qui sedetis, surgite », « Ad orientem respicite » et populi doxologia ⲁⲅⲓⲟⲥ, orationis partibus suo loco praeponendis (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅, D., pp. 263, 264; T., p. ⲧ̅ⲝ̅, et D., p. 264, ante ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ

« semper », addunt « Archidiaconus ‘ Attendamus ’ »; item, ante orationis sectionem « Sanctus ... », habent integrum populi trisagion necnon rubricam « elevat (patriarcha) manus suas »; in ipsa demum oratione, post verba ⲛ̀ⲛⲓⲟⲩⲏⲃ « sacerdotes », omittunt ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲟⲩⲣⲱⲟⲩ « prophetas in ipso et sacerdotes » quae habet cod., f. 87, lin. ult.; D., p. 264); ff. 87v, 88, praemisso « Populus ‘ Miserere nobis ... ’ », oratio patriarchae, epiclesis, ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Oramus te Domine » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲃ̅, ⲧ̅ⲝ̅ⲅ̅; in rubrica habet « Archisacerdos, inclinato capite », D., p. 264); f. 88, praemisso « Populus ‘ Pater noster qui es in caelis’ », oratio patriarchae ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Rogamus te, Domine noster » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲅ̅, ⲧ̅ⲝ̅ⲇ̅; orationi praemittit « Archidiaconus dicit ‘ Capita vestra inclinate ’ », D., p. 265); f. 88r-v, orationes archidiaconi ϫⲉ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ « Quia tua est gloria » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲇ̅, ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅; praemittit « Archidiaconus dicat orationes exclamationum, dicat alta voce ⲩⲡⲉⲣ ⲧⲟⲩ ⲁⲅⲓⲟⲩ ... », D., p. 265); f. 88v, oratio a patriarcha alta voce dicenda ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲉⲣϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲃⲱⲟⲩ « Quae ante sanctificavimus » (T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, ante ⲉⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ, add. ⲉⲩϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ « dicentes », dum codex integram orationem usque ad ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Ecclesia Dei. Amen », sub unam ponit rubricam « Archiepiscopus ... »; deest etiam in cod. ⲟ ⲗⲁⲟⲥ· ⲥⲱⲑⲉⲓⲥ ⲱⲥⲡⲉⲣ ..., T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, in fiue; D., p. 265); f. 88v: كمل قداس الميرون والغاليلون بسلام من الله امين « Desinit liturgia chrismatis et olei laetitiae. In pace Dei. Amen ». Sectio concluditur rubrica arabica; inc.: ثم من بعد قداس الميرون المبارك والغاليلون ايضا يتركهما ايضا على هياكلهما « Deinde, post liturgiam chrismatis benedicti necnon olei laetitiae, utrumque relinquit in utroque eorum altari »; des.: قبل ان يغطى الامنوت قربانه بالماء ايضا ويتسلمهما البطريرك حيث جرت به العادة ⊙ « priusquam sacrista aqua operuerit suam eucharistiam; et patriarcha utrumque (chrisma et oleum laetitiae) veneratur, ut pro more fieri solet » (cf. Villecourt, op. laud., p. 62, lin. 13 – p. 63, lin. 4, et T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲋ̅, qui nonnulla mutavit).

4 (ff. 89-94) Mystagogia, bohairice et arabice, sub titulo ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ· ϯⲙⲩⲥⲧⲁⲅⲱⲅⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲁϩϯ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲧⲥⲁⲃⲟⲥ ⲉ̀ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲥⲉϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ϧⲁϫⲉⲛ ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ بسم الاب والابن والروح القدس المسطوغوجيا وهى الامانة التى علمها ربنا والهنا يسوع المسيح لتلاميذه يقولها المؤمنون قبل القداس الطاهر « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Mystagogia seu fides quam Dominus noster

Iesus Christus, Deus noster, docuit discipulos suos. Dicunt eam fideles ante Anaphoram sanctam ». Textum exscripsit T. in cod. Borgiano coptico 77, ff. 432ᵛ-440, non autem edidit. Versionem latinam Mystagogiae e Didascalia arabica, cuius est caput XXXIX, edidit F. X. Funk, *Didascalia et Constitutiones Apostolorum*, t. II, Paderbornae, 1905, pp. 133-136; textus Didascaliae arabicae consonat cum textu bohairico usque ad f. 93, lin. 16, ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲓⲕⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧⲕ « per spiritum qui tecum solo loquitur » (Funk, p. 136); exinde autem ab invicem recedunt. Pars finalis, f. 93, lin. 17 – f. 94, in cap. 39 Didascaliae desideratur ap. Funk; inc.: ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛⲱⲧⲉⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛⲉⲙ ϯⲥ̀ⲃⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ هذا هو الذى خدم لكم الانجيل والتعليم الذى ليسوع المسيح « Hic est qui ministravit vobis evangelium et doctrinam Iesu Christi »; des.: ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲟⲥ ⲉϥⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ· ϫⲉ ϯⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲫⲉ... ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲧⲁⲓⲟ... هذا الذى راه الطوبانى استفانس وصرخ قائلا انى ارى السماء ... هذا الذى من قبله المجد والكرامة ... « hic est quem vidit sanctus Stephanus exclamans, dicens: video caelum... Ille ex quo gloria et honor... ». In fine, f. 94, notula arabica de confectione chrismatis, inc.: ومتى احتيج الى دهن الميرون « Quando opus est oleo chrismatis » (textum vide ap. T., p. ⲧ̅ⲍ̅ⲉ̅, lin. 3 a. fin. – p. ⲧ̅ⲍ̅ⲋ̅, lin. 2; versionem gallicam ap. Villecourt, p. 63, linn. 13-19); des. f. 94: كمل والله المجد « Absolutum est. Gloria Deo ».

5 (ff. 107ᵛ-95ᵛ) Documenta varia historico-liturgica ad sacrum Chrisma spectantia; arabice. Eadem edidit, cum praefatione de codicis indole eiusque affinitate cum codice Parisino arabico 100, Arn. van Lantschoot (= v. L.), op. laud., pp. 181-213; addidit, pp. 214-234, documentorum versionem gallicam cum notis criticis, in medium simul adductis quae de codice Parisino scripsit vel ex eodem transtulit L. Villecourt, *Le Livre du Chrême*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLI, 1928, pp. 49-80. [1] (f. 107ᵛ·ʳ) Coctio chrismatis, in eremo s. Abū Macarii, anno Domini 1299 a Theodosio II patriarcha Alexandrino peracta, pars prior, (v. L., pp. 189, 190, 214-217); [2] (ff. 107ʳ-105ʳ) epistola [ad Mafryanum] (v. L., pp. 190-194, 217-219); [3] (ff. 105ʳ, 104ᵛ) fragmentum epistolae Macarii, episcopi urbis Memphis, ad archontas (v. L., pp. 194, 195, 219); [4] (ff. 104ᵛ-103ᵛ) consecratio chrismatis (v. L., pp. 195-197, 219); [5] (f. 103ᵛ) confectio chrismatis (v. L., pp. 197, 198, 219, 220); [6] (ff. 102ᵛ-101ᵛ) descriptio coctionis chrismatis (v. L., pp. 198-200, 220, 221); [7] (ff. 101ᵛ-100ᵛ)

coctio chrismatis, anno Domini 1257 ab Athanasio ibn Kalīl patriarcha Alexandrino peracta (v. L., pp. 200-202, 221-224); [8] (ff. 100^{v}-98^{v}) coctio chrismatis aetate Theodosii II, pars altera (v. L., pp. 202-207, 224-229); [9] (f. 98$^{v.r}$) probatio chrismatis, cum fragmento libri cui titulus كتاب جامع الادوية المفردة « Corpus medicamentorum herbidorum », auctore Abū Bakr Ḥāmid ibn Samǧūn, medico (v. L., pp. 207, 208, 229); [10] (ff. 97^{v}-95^{v}) coctio chrismatis, anno Domini 1305 a Ioanne VIII patriarcha Alexandrino peracta (v. L., pp. 208-213, 229-234). Quum auctor qui omnia accurate refert, post memoratam coctionem anni 1305, sileat de coctione, teste codice Parisino arabo 100 (ff. 30^{v} sqq.), ab eodem Iohanne VIII an. 1320 peracta, rite censetur scripsisse inter an. 1305 et an. 1320; huc accedit codicem, prae scripturae indole de qua infra, affinem esse codici Borgiano copt. 112, an. 1307-1308 (v. L., p. 184).

IV (ff. 108-126) Ordo renovationis ecclesiae veteris restitutae, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲁⲥ ⲁⲥϣⲁⲛⲥⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲕⲱⲧⲥ ⲛ̀ⲕⲉⲥⲟⲡ من اجل مرمة الكنيسة اذا هدمت او وقع منها شىء وبنيت مرة اخرى « De ecclesia vetere collapsa quae iterum aedificatur », ar.: « De instauratione ecclesiae vastatae vel partim collapsae, post eius reconstructionem »; bohairice et arabice, praeter orationes ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, ⲫⲛⲏⲃ ⟨ⲛ̀⟩ⲧⲉ ⲫⲩⲥⲓⲥ, ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, versiculos Pss.: ϩⲱⲥ ..., orationem ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (ff. 123-126) quae bohairice tantum leguntur; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, pp. ⲛ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅. In cod., sectionum numeris carent Vet. Testamenti lectiones quae ap. T. capitis nota signantur, nempe: f. 108, lectio Isaiae (1, 2-31), T., p. ⲛ̅ⲏ̅: ⲕⲉⲫ. ⲁ̅; f. 110^{v}, Is. (2, 2-3, 5), T., p. ⲝ̅ⲅ̅: ⲕⲉⲫ. ⲃ̅; f. 112^{v}, Mich. (3, 12-4, 7), T., p. ⲝ̅ⲋ̅: ⲕⲉⲫ. ⲗ̅); f. 113^{v}, Soph. (3, 14-19 des. ϯⲛⲁⲭⲁⲩ ⲉⲩϣⲟⲩϣⲟⲩ « ponam eos in laudem »), T., p. ⲝ̅ⲑ̅: ⲕⲉⲫ. ⲅ̅; f. 114, Agg. (1, 1 inc. ⲁ ⲟⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Verbum Domini » – 2, 10 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁϩⲉ ⲡⲁⲓⲉⲣⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ « ad aedificandum hoc templum », cf. LXX, Agg. 2, 9), T., p. ⲟ̅: ⲕⲉⲫ. ⲁ̅; f. 116, Ioel. (2, 1-16), T., p. ⲟ̅ⲉ̅: ⲕⲉⲫ. ⲃ̅; f. 117^{v}, Zach. (2, 10-4, 14), T., p. ⲟ̅ⲏ̅: ⲕⲉⲫ. ⲃ̅; f. 120, Am. (1, 1-10), T., p. ⲡ̅ⲅ̅: ⲕⲉⲫ. ⲁ̅; f. 121^{v}, misso orationum textu, memorat tantum in rubrica orationes incensi (ⲟⲩⲉⲩⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ) et gratiarum actionis (ϯⲉⲩⲭⲁⲣⲏⲥⲧⲓⲁ), quae apud Tuki leguntur pp. ⲡ̅ⲑ̅ – ϥ̅ⲃ̅ (or. incensi), ⲡ̅ⲉ̅ – ⲡ̅ⲑ̅ (or. gratiarum actionis); f. 121^{v}, lectio Epistolae ad Hebr. (Hebr. 9, 19-24) in cod. notatur ⲕⲉⲫ. ⲉ̅, ap. T., p. ϥ̅ⲃ̅: ⲕⲉⲫ. ⲉ̅, ⲗ̅ⲁ̅ (sect. Amm.); f. 122, Ps. 50, 9, 11, cum rubrica praevia « Dic trisagion, orationem evangelii et psalm. 50 »,

T., pp. ϥ̅ϒ̅ - ϥ̅ϵ̅; T. addit textum orationis Evangelii: ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Domine, Domine »; f. 122, Io. 10, 22-38, cf. T., pp. ϥ̅ϵ̅ - ϥ̅ⲍ̅; f. 123, misso iterum orationum textu, memorat tantum dicendum: ⲡⲓⲣⲉϥⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ (ar. نيسل, id est ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ « consolationes ») « Longanimis corde » (T., pp. ϥ̅ⲏ̅ - ̅ⲣ̅), pro pace (T., pp. ⲣ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲃ̅), pro patribus (T., pp. ⲣ̅ⲃ̅ - ⲣ̅ⲇ̅: « pro patribus nostris papa, patriarcha et episcopis »), pro salute mundi (T., pp. ⲣ̅ⲇ̅ - ⲣ̅ⲉ̅), pro aqua (T., pp. ⲣ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲍ̅), pro congregatione (T., pp. ⲣ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲏ̅); item, Credo (ⲡⲓⲛⲁϩϯ, T., pp. ⲣ̅ⲑ̅, ⲣ̅ⲓ̅); f. 123[r.v], oratio ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ ⲛ̀ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Domine... qui creasti res omnes », ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ - ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅; f. 123[v], ante orationis sectionem ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲁ̀ⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ « Tu rursum nunc sanctifica », om. ⲟ ⲁⲣⲭⲓⲉⲣⲉⲩⲥ ⲗⲉⲅⲉⲓ (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅); f. 124[r.v], oratio ⲫⲛⲏⲃ ⟨ⲛ⟩ⲧⲉ ⲫⲩⲥⲓⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Domine omnis naturae », ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅; f. 124, ante sectionem ⲛⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Tu rursum nunc Domine », om. ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ ⲗⲉⲅⲉⲓ et ⲟ ⲁⲣⲭⲓⲉⲣⲉⲩⲥ ⲗⲉⲅⲉⲓ (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅); f. 124[v], in rubrica, misso textu, monet tantum legendas esse: orationem dominicam (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅), orationem ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Utique Domine, Domine » (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲓ̅ⲍ̅), absolutionem ad Patrem ϯⲙⲉⲧⲣⲉⲙϩⲉ ⲫⲓⲱⲧ (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅); f. 124[v], oratio ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Qui est sanctus omni tempore » cum rubricis praeviis ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ, ⲁ̀ⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲱⲟⲩ, ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁⲅⲓⲟⲥ... (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅); f. 125, rubrica ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ, partim deleta bohairice (T., p. ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅); f. 125[r.v], Ps. 83, 2-4 des. ⲛⲉⲥⲙⲁⲥ, 26, 4 (om. ⲉⲡⲭⲓⲛⲧⲁϣⲱⲡⲓ... ⲡⲁⲱⲛϩ, quod habet T.), Ps. 25, 8, Ps. 83, 4 inc. ⲛⲉⲕⲙⲁ ⲛ̀ⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ, 5, (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅); f. 125[v], ⲇⲟⲝⲁ, ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ « Gratias agimus tibi », ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲍ̅, qui post ⲧⲁⲓ ⲉⲩⲭⲏ add. ⲙ̀ⲡⲓⲭⲓⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (gratiarum actionis); f. 126, rubricae de modo quo terminatur ritus renovationis, ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅.

V F. 2, manu posteriore, sedium episcopalium Aegypti meridionalis elenchus arabicus, sub titulo: بعض من اسماء الكراسى {بالوجه} بالوجه القبلى من سير الاباء (?) البطاركة « Nonnulla nomina sedium episcopalium in plaga meridionali (desumpta) ex historia Patrum Patriarcharum » (singulis sedium nominibus praemittitur vox اسقف « episcopus »); inc.: اسقف سيوط « Episcopus Siūṭ; des.: اسقف المدح وهى ابصاى « Episcopus al-Madḥ, sive Abṣāy.

VI F. 126[v], manu posteriore, nota indolis litterariae ad psychologiam spectans; inc.: الحكر (?) للرب ان النفس [ال]عاقلة الناطقة غير مرئية ولا محوية « ...Do-

mino. Anima quidem, mente et ratione praedita, invisibilis est et indelebilis »; des.: وكيان يديه ورجليه وهامته وراسه وكل حدوده فيها[ ]دها فيه « et (in) natura manuum eius et pedum eius et cranii eius et capitis eius et omnium eius membrorum ... ».

Codicem transcripsit Tuki in cod. Borg. copt. 77.

Ductus recti et transversi forma impressi in charta partem superiorem linearum scripturae copticae definiunt necnon spatium parti bohairicae et parti arabicae servatum, ita ut prior duas columellas, altera unam occupet; ubi autem desideratur textus arabicus, bohairicus totam paginam invadit. Codex, pro variis eius partibus, multiplicem praebet tum foliorum tum fasciculorum enumerationis seriem, notis non paucis prae gravi marginum erosione ablatis; complectitur autem: [1] quiniones ⲁ̅–ⲋ̅ (ff. 1-60, [ⲁ̅]–ⲍ̅), Ritus ordinationum; [2] ff. ⲁ̅–ⲏ̅ absque fasciculi nota (ff. 61-68), Benedictiones et orationes variae; [3] quiniones ⲁ̅–ⲅ̅ (ff. 69-97, ⲁ̅–ⲗ̅) et ff. 98-107, absque notarum copticarum vestigiis, Liber chrismatis; [4] quinionem ⲁ̅ (ff. 108-117, ⲁ̅–ⲓ̅) et ff. 9 fasc. ⲃ̅ (ff. 118-126) cuius ff. numeri (ⲓ̅ⲁ̅–ⲓ̅ⲉ̅) apparent tantum in ff. 118-122, Ordo renovationis ecclesiae veteris restitutae. Folia notantur in summis ff. aversis praeterquam initio fasciculorum ubi summum occupant angulum externum dum fasciculi nota tenet angulum internum in summis paginis extremis; eaedem paginae exhibent in medio marg. summo ornamentum lineis inter se innexis atramento exaratum, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (in fine fasc.) et ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (initio). Minio scripta sunt rubricae pleraeque et litterae initiales sectionum, interdum etiam paragraphorum, interpunctionis signa; minio autem tacta ornamenta in pp. extremis fasciculorum, lineolae quae notas numericas et compendia distinguunt, litterae ϕ et ϯ, et fasciae atramento delineatae quae primum folium quattuor codicis partium decorant. Imis foliis nuper impressa est nova enumeratio quam secuti sumus. Codicis scriptura, tum coptica tum arabica, singularis est elegantiae; textus bohairicus duplicem prodit formam litterae ⲙ, cum ductu inferiore sive curvo sive directo. Codex, de cuius aetate superius dictum, arctam praebet similitudinem cum codice Borg. copt. 112, an. 1307-1308. In textu graeco ff. 39-40, 41ᵛ et sqq. passim, accentus formam praebent ductus obliqui ad dexteram inclinati. Folia non pauca lineis corrosa sunt sine tamen gravi textus iactura.

F. 126ᵛ, subscriptio librarii: بسم الله | اهتم بهذا الكتاب الكريم التكاريز وعمل الميرون الاب الفاضل | محب الغرباء محب الصالحات المتنى بتعليم كلام الايمان العفيف البر الخير المبتعد | من الجسدانيات والقنايا والشهوات العالمية الملازم الصوم والصلاة وتلاوة | الكتب المقدسة الاب الحسن تبنية والمعلم الصالح لتلاميذه القسيس المكرم المرهب | والرئيس على بيعة الشهيد الشجاع تاوضروس (الاسفهلار (suprascriptum والمجمع الطاهر المقارى المعروف | بالدوير من كرسى منية القديس بو فيس بالاعمال الاشمونين عمره الرب سبحانه | الاسعد فرج الله المدعو بالسمة القدسية ادام الله حفظه واجزل | من كل خير حظه بصلاة ايليا ويوحنا المعمدانى ومقاريوس وانطونى وبخوميوس وابو شنودة امين « In nomine Dei. Operam impendit in hunc librum praeclarum consecrationum et confectionis sancti Chrismatis pater optimus, peregrinorum amator, amans quae sunt integra, sollicitus scientiae verbi Fidei, continens, pius, virtutum cultor, remotus a rebus corporeis

ac bonis et cupiditatibus mundanis, assiduus ieiunio, orationi et lectioni librorum sacrorum, pater in aedificando eximius, magister erga discipulos humanus, sacerdos nobilis et pius, praepositus ecclesiae martyris fortissimi Theodori Stratelatis et sancto caetui Macarii, notus per pagos sedis episcopalis Minyah al-Qiddīs Bū Fīs, in regione Al-Ašmūnain — Dominus, glorificetur! faciat eum prosperum — al-As'ad Farağ Allah, vocatus in sanctam cognationem. Deus suam ei proroget curam sortemque eius omni cumulet bono per preces Eliae et Iohannis Baptistae et Macarii et Antonii et Pachomii et abū Šanūdah. Amen »; f. 95, titulus alienationis: المجد لله دائما ابدا | الخلاص للرب يا الله الخلاص | وقفا
موبدا وحبسا مخلدا على كنيسة الشهداء الكرام | سرجيوس وواخس بثغر الاسكندرية المحروس ينتفع |
بالقراة فيه وقت الحاجة اليه وليس لاحد | سلطانا من قبل الرب سبحانه يجرخه من وقف البيعة |
المذكورة بوجه من وجوه التلاف والحذر من | المخالفة وسلام الرب يحل على الذى يسمع لاجل | الله
ويطيع والنعمة تشمله امين امين امين | والشكر لله دائما ابدا كثيرا سرمدا | كيخ ؛هرتوت
المبارك | سنة ⲁⲥⲗ « Gloria Deo in perpetuum, in aeternum. Salus Domino, o Deus salus. Legatum aeternum votumque perenne ecclesiae martyrum nobilium Sergii et Bacchi, ad fines Alexandriae (a Deo) custoditos, ut inserviat lectioni quo tempore ipsius opus erit; neque ulli sit potestas coram Domino, Ei sit gloria! ut efferat illum e possessione ecclesiae memoratae quocumque modo nocivo et (sit) cautio a transgressione; pax Domini descendat super audientem propter Deum necnon obtemperantem et gratia eum circumdet. Amen, amen, amen. Et laus Deo in aeternum, in perpetuum, abundanter, perenniter. Scriptum in epocha mensis benedicti tūt anni 1230 (martyrum = an. D. 1513) »; f. 126^{v}, nota lectoris partim metrice scripta: بعون (sic Tuki) المخلص | ايكـ[ ]مان
وانت دخرى: وتاكلنى الضباع وانت ليث | ويشـ[رب] من خنابك كل ظامى: واعطش فى حماك وانت
غيث | احذر تضيق [صد]ورك فى الغيب ما لا تعلم وياتى من الكا[ ] ما لا يكون فى الكا[ ] (?)
« Auxilio Salvatoris! ... et tu humiliatus; devoravit me hyaena, et tu leo. Bibet de vicinia tua quicumque sitit et appetit (leg. وعاطش ?) pascua tua, et tu pluvia. Cave ne angusta reddas exordia tua in absconditis, quae latent venient a ... quod non est in ... ». F. 1: *Libro* | *Egittio, Coptico, et Arabico.* Vac. ff. 1^{v}, 69^{r}, 94^{v} et 103^{r} (cum nota سهو « incuria »).

In dorso tegumenti, e membrana confecti, auro impressa est nota *43* atramento cancellata, cui suffectus est numerus *44* atramento scriptus.

45. Saec. XVII, chart., mm. 298 × 213, ff. II, 148 + 12^{A}, 27^{A}, 35^{A}, linn. 19.

Codex liturgicus continens ritum ordinationum et benedictionum ac varias orationes et consecrationes; bohairice et arabice; rubricae, paucis exceptis, leguntur arabice tantum.

I (ff. 1-111) Ritus ordinationum et benedictionum.

1 (ff. 1-23^{v}) Ordinatio episcoporum; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 20-32. Ut monet titulus, codex refert ordinationem plurium simul episcoporum; inde usus formae pluralis, tum in orationibus, tum in rubricis,

ubi Vat. 44 formam praebet singularem. F. 1, praemissa invocatione ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », titulus ⲉⲑⲃⲉ ⲡ̀ⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲛ̀ⲛⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛⲉⲙ ϯⲧⲁⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲟⲩⲭⲓⲣⲟⲧⲱⲛⲓⲁ منجل اقامة الاساقفة ورتبهم حين تكريزهم « De constitutione episcoporum et ritus eorum ordinationis »; ff. 1-2ᵛ, rubricae praeviae et ⲯⲏⲫⲓⲥⲙⲁ, arabice; in levioribus tantum discrepant a textu arabico codicis Vat. 44, ff. 20-22ᵛ; f. 9, in fine orationis « Domine omnipotens », notula arabica: « populus dicet ' Kyrie eleison ' quinquagies » desideratur in cod. Vat. 44, f. 25ᵛ; f. 20ᵛ, in rubrica arabica quae sequitur orationem ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (f. 19, cf. Vat. 44, f. 30ᵛ), post verba (l. 5) ويناوله من السرائر « et det ei de mysteriis », habet: المقدسة ومن كاس الذى هو الدم الطاهر « sanctis et de calice qui est sanguis sanctus »; vide dicta de cod. Vat. 44, f. 31ᵛ, l. 9 (p. 233); hanc rubricam insequitur, sub nota ⲗ̅ⲏ̅, sectio ex Didascalia quae in cod. Vat. 44, f. 32, legitur post hortationem ad episcopum; f. 20ᵛ des.: كمل تكريز الاساقفة بسلام الرب امين « Desinit consecratio episcoporum. In pace Domini. Amen »; ff. 21-22ᵛ, adhortatio arabica ad episcopos nuper consecratos, inc.: ايها الاخوة المباركين هذه الدرجة التى نلتموها وصرتم اليها التى هى الاسقفية « Fratres benedicti, gradus qui datus est vobis et quem consecuti estis, nempe episcopatus »; des.: ويخلص نفوسكم ويخلص نفسى البائسة المسكينة بشفاعة ذات الشفاعات والدة الاله الكلمة وجميع الاباء القديسين امين « salvet animas vestras salvetque animam meam miseram, pauperem, per intercessionem intercessionum Dominae, matris Dei Verbi, et omnium sanctorum patrum. Amen »; ff. 22ᵛ-23ᵛ, Ioh. 20, 19-23, cum rubricis: « hic patriarcha insufflat in faciem eius et dicitur ' Axios ' » (post vers. 21), « iterum insufflat in faciem eius » (post v. 22); cf. Denzinger, *Ritus Orientalium* », t. II, p. 26; des. ibid.: كمل تكريز الاساقفة جميع . والوصية . بمعونة الله . له المجد دائما ⊙ « Absolutae sunt ordinatio episcoporum et exhortatio, Deo iuvante. Ipsi laus in perpetuum ».

2 (ff. 24-29) Ordinatio metropolitae; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 32ᵛ-34ᵛ. F. 24, praemissa rubrica de orationibus sumendis e ritu ordinationis episcopi, traditur, ff. 24-25, elenchus coptico-arabicus sedium episcopalium Aegypti sub titulo: اسماء الكراسى « Nomina sedium »; inc.: اول ذلك ⲁ̀ⲗⲉⲝⲁⲛⲇ̀ⲣⲓⲁ̀ الاسكندرية ⲣⲁⲕⲟϯ مثله « Prima: Alexandria, Rakoti, idem »; des.: كراسى المطرانة « Sedes metropolitanae », ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ يرشليم ⲧⲉⲙⲓⲁ̀ϯ دمياط ⲛⲓⲉ̀ⲑⲁⲩϣ الحبشة « Ierusalem, Damietta, Aethiopes »; ff. 25-29, sub rubrica

arabica « Et haec oratio legitur super metropolitam ante hortationem et evangelium », oratio ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Qui est Dominator Dominus » (Vat. 44, ff. 32v-34v, cf. Denzinger, op. laud., p. 33).

3 (ff. 29v-33v) Ordinatio lectoris; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 2v-4v. F. 29v, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei » et titulo, rubrica arabica praevia partim legitur ut apud Tuki, ⲡⲓⲭⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, p. ⲁ̅, et Denz., p. 2 (Vat. 44, f. 2v), partim discrepat; omissis nempe quae ibidem leguntur de constituendo ordinando absque tunica, capite nudo et cervicibus inclinatis, inc.: « Post amplexum, Episcopus faciem vertit ad occidentem », et prosequitur: « qui eum praesentant... dignus est », ut ap. T., D., Vat. 44, ibid.; omissis deinde quae spectant tunsiones, des.: « post absolutionem imponit crucem capiti eius, dein conversus ad altare dicit orationem laudis, levat incensum et dicit hanc orationem, facie versus ad occidentem; sicuti inventum est in antigrapho »; f. 30v, habet: ⲟⲩⲟϩ ⲉⲕⲫⲱⲛ ... ⲧⲟⲩⲃⲟ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ « et effudisti ... sanctitatem eorum », ut ap. T., p. ⲅ̅, et D., p. 3; om. autem Vat. 44, f. 3; deperdito f. uno post f. 30, desideratur finis orationis ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲁⲟ « Deus magne, dives » (ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁⲕⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ ... ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϯⲛⲟⲩ, Vat. 44, f. 3 ca. med., T., p. ⲅ̅ ca. med., D., p. 3, linn. 6-12: « quem vocasti ... et Spiritus Sancti, nunc »), cuius incisi initium (ⲫⲁⲓ), pro more, signavit calligraphus in imo mg. f. 30v; item deest pars prior orationis ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ « Deus magne et amator hominum » (ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ... ϯⲅⲉⲛⲛⲉ ⲛ̀ⲇⲓⲁⲑⲏⲕⲏ, Vat.. 44, f. 3v., T., pp. ⲅ̅, ⲇ̅, D., p. 3, ca. med.: « Deus magne ... novi Tcstamenti »); f. 33v, post rubricam arabicam « Post haec da ei librum ... » (D., p. 3, in fine), subscriptio: كمل تكريز الاغنسطس بسلام من الرب امين « Absoluta est ordinatio lectoris. In pace Domini. Amen ».

4 (ff. 34-40v) Ordinatio subdiaconi; cf. cod. Vat. 44, ff. 5-7v. F. 39, lin. 9, doxologiae: ⲉⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ ... « Ad gloriam ... » post verba ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ add. ϯⲑⲣⲓⲁⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, cf. D., p. 6; f. 40v, catechesim sequuntur sectiones arabicae duae quarum prior legitur: « Ex canonibus discipulorum: non imponetur manus super subdiaconum, nominentur autem ‘ sequaces diaconi ’ », cf. J. Périer et A. Périer, *Les 127 canons des Apôtres* (*Patrol. orient.*, t. VIII, fasc. 4), Parisiis, 1912, p. 595, sub n. XXVI; altera sectio est canon (septimus) Hippolyti Pontificis Romani, ut in cod. Vat. 44, f. 7v; verum pro « et ipse remaneat innuptus postquam » (Vat. 44, ib.), habet codex: « nec (constituatur) si sit virgo absque uxore, nisi »; f. 40v

des.: كمل تكريز الابودياقن كما وجد فى النسخة والمجد لله « Absoluta est ordinatio subdiaconi ut inventa est in antigrapho. Et Deo gloria ».

5 (ff. 44-50^{v}) Ordinatio diaconi; cf. cod. Vat. 44, ff. 8-11. F. 41, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », rubrica arabica initialis fere ut in cod. Vat. 44, f. 8; f. 43^{v}, primo loco ponit orationem ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲧϥ, dein, f. 44, orationem ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, quas invertit cod. Vat. 44, f. 9; f. 46^{v}, post orationem ⲥⲟⲙⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, habet: ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ..., ⲗ̅ⲇ̅ ⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ ... cum propriis rubricis arabicis (T., pp. ⲕ̅, ⲕ̅ⲁ̅, D., p. 8, in fine: « Vocamus te ... »; om. Vat. 44, f. 9^{v}); ff. 48^{v}-49^{v}, omissa catechesi coptica (cod. Vat. 44, f. 10: ⲡϩⲱⲃ ...), habet catechesim arabicam cuius rubrica arabica fere consentit cum rubrica copto-arabica cod. Vat. 44, ff. 10^{v}, 11, textus tamen amplior est quam in cod. Vat. 44, f. 11; ff. 49^{v}-50^{v}, alia catechesis arabica, quae desideratur in cod. Vat. 44, praemisso بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد له المجد دائما « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici; Ei gloria in perpetuum », inc.: اعلم اليك ايها الاخ المبارك المسيحى الحبيب « Frater benedicte, christiane, dilecte, docebo te »; des.: بشفاعة ... مارة مريم الطاهرة والشاهد الكريم مارى مرقص المدعوا للبشارة وكافة الشهداء المقبولين والاباء القديسين امين « intercessione ... Dominae Mariae purae et martyris illustris Mārī Marci vocati ad Evangelium et omnium martyrum acceptorum et patrum sanctorum. Amen »; f. 50^{v} des.: كمل تكريز الشماس بعون الله « Absoluta est ordinatio diaconi, Deo juvante ».

6. (ff. 51-61) Ordinatio presbyteri; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 11^{v}-15. F. 51, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », rubrica arabica quae leviter discrepat a textu coptico-arabico cod. Vat. 44, f. 11^{v}; f. 54^{v}, habet verba ⲉϥⲑⲣⲟ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲉ̀ⲁⲓⲁⲓ ... omissa in cod. Vat. 44, f. 13; item, f. 57^{v}, verba ⲡ̅ⲁ̅ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲙ̀ⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲑⲩⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ quae om. cod. Vat. 44, f. 13^{v}; ff. 59^{v}-61, omissa catechesi coptica (cod. Vat. 44, f. 14, ⲁⲣⲓⲉⲙⲓ ...), praestant duplicem admonitionem arabicam: prior (ff. 59^{v}-60) similitudinem habet cum catechesi arabica codicis Vat. 44, f. 15, altera (ff. 60-61) inc.: اعلم ايها الولد المبارك اعانك الله الى ما دعاك اليه « Scito, puer benedicte: Deus te adiuvit ad illud ad quod te vocavit »; des.: بشفاعة سيدتنا مرتمريم البتول ... والشاهد الكريم مارى مرقس احد الاربعة الانجيليين مع كافة ساداتنا البطاركة والاساقفة وروؤساء الكهنوت وساير الشهداء والقديسين امين « intercessione Dominae nostrae Dominae Mariae Virginis ... et martyris illustris Mārī Marci, unius

e quattuor Evangelistis, cum universis Dominis nostris patriarchis et episcopis, sacerdotii principibus, et reliquis martyribus et sanctis. Amen »; f. 61, linn. 11, 12, rubrica arabica fere ut in cod. Vat. 44, ff. 14ᵛ, 15, quam sequitur conclusio: كمل تكريز القسيس بعون الله «Desinit ordinatio sacerdotis, Deo iuvante».

7 (ff. 61ᵛ-69ᵛ) Ordinatio hegumeni; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 15ᵛ-18ᵛ. F. 61ᵛ, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », rubrica praevia arabica fere ut in cod. Vat. 44, f. 15ᵛ; f. 68, in fine orationis episcopi ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲡⲓϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁ ⲛⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ, om. ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ... ⲁⲙⲏⲛ (cod. Vat. 44, f. 17ᵛ); ibid. addit rubricam cum oratione sequente ⲉⲟⲩⲱⲟⲩ « Ad gloriam » quae leguntur ap. T., p. ⲙⲍ et D., p. 17, desunt vero in cod. Vat. 44; f. 69ᵛ, om. rubricam ⲙⲁⲣⲉϥⲉⲣⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ... et mandatum ⲁⲣⲓⲉ̀ⲙⲓ ... (Vat. 44, f. 18, T., p. ⲙⲏ, D., p. 18: « Osculetur ..., Scito ... »); f. 69ᵛ, hortatio arabica ad hegumenum fere ut in cod. Vat. 44, f. 18ᵛ; des. f. 69: كمل تكريز القمص بعون الله « Absoluta est ordinatio hegumeni, Deo iuvante ».

8 (ff. 70-92ᵛ) Ordo constitutionis monachi et ritus tradendi schematis, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei », sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲉ︦ⲑ︦ⲩ︦ من اجل الرهبنة « De monachatu». Textum ediderunt Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. ⲣ︦ⲛ︦ⲁ︦ - ⲣ︦ⲟ︦ⲉ︦, bohairice et arabice, et B. Evetts (= Ev.), *Le rite copte de la prise d'habit et de la profession monacale*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XI, 1906, bohairice cum oratione finali arabica, pp. 60-73, 130-139, addita, pp. 140-148, versione gallica. ¹ (ff. 70-82) Constitutio monachi; f. 70, rubrica praevia arabica fere ut ap. T., p. ⲣ︦ⲛ︦ⲁ︦, a quo discrepat in fine, ubi codex nuntiat lectionem Pauli (Ev., pp. 67, 140), T. autem dicendum esse monet kyrie eleison et psallendum; ff. 70-71, sub nota ⲉ︦, Eph. 6, 10-16 (T., pp. ⲣ︦ⲛ︦ⲁ︦ - ⲣ︦ⲝ︦, lectioni Pauli praemittit doxologias et lectiones cum rubricis; Ev., pp. 67, 68, habet Eph. 10-18 des. ⲉ̀ϧⲱⲛⲧ ⲉ̀ⲫϯ, ac mendose lectioni praeponit notam ⲅ︦ pro ⲉ︦); f. 71ᵛ, absque rubrica praevia, Ps. 31, 1, 2; Ps. 24, 7; ff. 72-75 (titul. f. 71ᵛ), Ioh. 3, 1-21 (vers. 16 per homoeoteleuton praetermissus, calamo graciliore, f. 74, in imo mg. adiectus est); ff. 75-77ᵛ, post rubricam de dicendis consolationibus (ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ) et orationibus pro pace, pro patribus et pro congregatione (aliquantulum discrepat T., p. ⲣ︦ⲝ︦ⲏ︦, qui insuper praemittit psalliam), Oratio ⲫ̀ⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲧϭⲟⲥⲓ « Domine, ... qui es in excelsis » (T., pp. ⲣ︦ⲝ︦ⲏ︦ - ⲣ︦ⲟ︦; Ev., pp. 71, 72, 142, discrepat in rubrica); ff. 77ᵛ-78ᵛ, post rubricam de tonsione capillorum, Oratio ⲫ̀ⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ︦ⲥ︦ « Domine ... pater

Domini nostri » (T., pp. ⲣⲟ̅ⲁ̅ - ⲣⲟ̅ⲃ̅; p. ⲣⲟ̅ praemittit responsorium; Ev., pp. 73, 142, 143); ff. 78ᵛ-79ᵛ, actio gratiarum super pileum ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » (T., p. ⲣⲟ̅ⲃ̅; Ev., pp. 130, 143); ff. 79ᵛ-81ᵛ, Oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ « Domine ... qui duxisti nos » (T., pp. ⲣⲟ̅ⲅ̅, ⲣⲟ̅ⲇ̅; Ev., pp. 130-132, 143, 144); ff. 81ᵛ-82ᵛ, benedictio vestium, ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus », traditio tunicae, ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ « Induere », pilei, ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ « Induere », cinguli, ϭⲟⲕⲕ « Cingere » cum rubricis praeviis (Ev., pp. 132, 144; T., pp. ⲣⲟ̅ⲉ̅, ⲣⲟ̅ⲋ̅, plurima habet propria); f. 82, rubrica monet post haec dicendas esse absolutionem ad Filium et benedictionem si non imponitur schema, quod si fiat reservandam esse absolutionem usque ad finem; [2] (ff. 82ᵛ-92ᵛ) Traditio schematis; ff. 82ᵛ-84ᵛ, Oratio super schema, dicenda post gratiarum actionem et thurificationem ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ « Domine ... Pater Domini nostri » cum praevia rubrica (Ev., pp. 133, 134, 144, 145; T., pp. ⲣⲟ̅ⲋ̅ - ⲣⲡ̅ⲇ̅, iterum plurima praemisit); ff. 85-88, Oratio alia ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ « Domine qui duxisti nos » (T., pp. ⲣⲡ̅ⲇ̅ - ⲣⲡ̅ⲍ̅; Ev., pp. 134-136, 145, 146); ff. 88-89ᵛ, praemisso « Signa schema signo crucis et dic », benedictio vestium ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus », traditio schematis ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ « Induere », traditio loricae et pallii ϫⲟⲗϩ̀ⲕ « Induere » (Ev., pp. 136, 137, 146; T., pp. ⲣⲡ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ϥ̅, add. psalliam); ff. 89ᵛ-90ᵛ, Oratio gratiarum actionis post traditum schema ⲡ̀ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲁⲧϣⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ « Domine Iesu Christe, nomen ineffabile » (T., pp. ⲣ̅ϥ̅, ⲣϥ̅ⲁ̅, Ev., pp. 137, 138, 146, 147); ff. 90ᵛ-91ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ; sacerdos imponit manus suas super eum et dicit », Oratio ⲫⲛⲏⲃ ... ⲉⲧϧⲉⲛ ⲧ̀ⲫⲉ « Domine ... qui es in caelis » (T., pp. ⲣϥ̅ⲁ̅, ⲣϥ̅ⲃ̅, Ev., pp. 137, 138); f. 92, rubrica « Dic deinde ⲥⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲟ̅ⲥ̅, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅, impone crucem capiti suo ac dicito absolutionem et benedictionem »; f. 92ʳ·ᵛ; hortatio ad monachum pro die qua vitam monasticam ingressus est, arabice tantum, inc.: اعلم ايها الاخ مقدار النعمة الذى قد ادركتك « Scito, frater, gratiae copiam quae tibi obvenit » (T., pp. ⲣϥ̅ⲅ̅, ⲣϥ̅ⲇ̅, Ev., pp. 138, 139, 147, 148; fere ad litteram consentiunt usque ad قبل انشاء العالم « ante constitutionem mundi », ap. T., p. ⲣϥ̅ⲇ̅, l. 4, Ev., p. 139, l. 3 a. fin.); des.: بشفاعة الاب العظيم انطونيوس وكافة القديسين امين « intercessione potentis patris Antonii et omnium sanctorum. Amen »; f. 92ᵛ des.: كملت رهبنة الرجال بمعونة الله جلت قدرته وعلى سائر المؤمنين رحمته امين « Absolutus est hominum monachatus, Deo iuvante; magna est eius potentia; et super reliquos credentes misericordia eius. Amen ».

9 (ff. 93-104ᵛ) Constitutio monialis, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الله « In nomine Dei », sub titulo ترتيب قسمة النسا رهبانات « Ordo constitutionis monialium ». Ritum constitutionis monialis ediderunt: [a] Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. ⲣϥⲗ̅ - ⲥ̅ⲉ̅, bohairice et arabice; [b] iuxta codicem Vat. copt. 54, cum variis lectionibus e cod. Vat. copt. 45 et cod. Brit. Mus. 1322, L. Villecourt (= V.), in ephemeride *Bessarione*, ser. III, vol. VII, 1909, pp. 35-49 (Introductio), pp. 309-313 (versio gallica), pp. 322-330 (textus bohairicus cum rubrica finali arabica). Ff. 93-94ᵛ, praemissa rubrica ut ap. T., p. ⲣϥⲗ̅, V., p. 308, omissa tamen mentione Ps. 50, I Cor. 7, 25-34 des. ⲧⲉⲥⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅; in mg., post verba ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲫⲏϣ versiculi 34, add. ⲛⲉⲙ ⲑⲏ ⲉⲧⲁⲥϭⲓ ⲛⲉⲙ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅ « quae nupta est et virgo », ar. بين الزوجة والبكر et, in versiculo 35, post verba ⲉⲧⲉ ⲙ̀ⲡⲉⲥϭⲓ, omittit ⲛⲉⲙ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ, ita etiam T., p. ⲣ̅ϥ̅ⲉ̅; cf. V., p. 310, nota 1, p. 323, nota 13 (de huius versiculi lectionibus variis, v. Horner, *The coptic version of the New Testament in the northern dialect*, vol. III, Oxonii, 1905, p. 156; ... *in the southern dialect*, vol. IV, Oxonii, 1920, pp. 215, 216); ff. 94ᵛ, 95, Ps. 44, 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲓⲛⲓ, 16 des. ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ, 14 des. ⲉⲥϫⲟⲗϩ, 15 ⲉⲥⲥⲉⲗⲥⲱⲗ ⲛ̀ⲟⲩⲑⲟ ⲛ̀ⲣⲏϯ; ff. 95-96ᵛ, Matth. 25, 1-13; ff. 96ᵛ-97ᵛ, post rubricam arabicam « Dicent consolationes et tres orationes (cf. f. 75) et credo et hanc orationem » (cf. T., p. ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅ et V., p. 311, 325, qui omittunt « consolationes et »), ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲧⲉⲛϯϩⲟ « Domine ... Pater, oramus » (T., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲏ̅, V., pp. 311, 325, 326); ff. 97ᵛ-104ᵛ, Orationes: pro tonsione capillorum ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϯⲥⲃⲟ « Domine ... qui docuisti », super schema ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « Domine ... omnipotens », gratiarum actionis post traditum schema ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus », impositionis manuum post schema ⲫⲏ (T. ⲫϯ ⲫⲏ) ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲉⲑⲙⲟⲧⲉⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Sanctus (T. « Deus sanctus ») et quiescens in sanctis » cum rubricis propriis, ut ap. T., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲗ̅, omissis tamen in codice, ante orationem impositionis manuum, ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ... ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ et ritu traditionis vestimentorum quem habet T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲃ̅; in multis discrepat Villecourt (v. infra cod. Vat. copt. 54, ff. 69ᵛ-76); f. 104ᵛ, rubrica arabica « Dicetur deinde ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, et absolutio ad Filium, et benedictio »; f. 104ᵛ des.: تم وكمل « Absolutum est et ad finem perductum ».

10 (ff. 105-107ᵛ) Benedictio abbatissae. F. 105, rubrica arabica « Dicetur haec oratio super matrem monialibus praepositam »; ff. 105-107ᵛ, Orationes ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ « Domine, Salvator noster », ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ « Oramus et obsecramus », ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ

« Gratias agimus », ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅, sed Ps. 44 quem integrum habet T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲗ̅, memorat tantum cod. in rubrica.

11 (ff. 108-111) Super anachoretam. [1] (ff. 108-110) Oratio super anachoretam ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ « Domine, ... Pater »; consentit, licet non ad litteram, cum cod. Vat. copt. 44, ff. 66-67; [2] (ff. 110ᵛ, 111) gratiarum actio super anachoretam ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus »; cod. Vat. 44, f. 67ʳ·ᵛ.

II (ff. 111ᵛ-127ᵛ) Orationes et consecrationes variae.

1 (ff. 111ᵛ-113) Oratio super corpus martyrum et sanctorum ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ « Deus noster, rex »; cod. Vat. 44, ff. 67ᵛ-68ᵛ.

2 (ff. 113ᵛ, 114) praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei », Oratio pro velo tincto altaris ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Domine, Domine »; cod. Vat. 44, f. 64ʳ·ᵛ.

3 (ff. 114ᵛ-115ᵛ) Oratio consecrationis omnium instrumentorum altaris ⲫϯ ⲫⲏ(corr. in ⲡⲓ)ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ « Deus bone »; cod. Vat. 44, f. 62ʳ·ᵛ.

4 (ff. 115ᵛ, 116) Consecratio disci eiusque veli ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ « Domine, Domine, Deus », ut cod. Vat. 44, ff. 62ᵛ, 63, cum inciso ⲛⲏ ⲉⲧⲣⲱⲧⲉⲃ, ut ibid. f. 62ᵛ, atque in fine: ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ, ut ibid., f. 63, at pro ⲁⲅⲓⲁⲥⲙⲟⲩ habet codex ⲁⲅⲓⲁⲥⲙⲟⲥ.

5 (ff. 116ᵛ, 117) Consecratio calicis eiusque veli ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ « Domine, Domine ... verax »; cod. Vat. 44, f. 63ʳ·ᵛ.

6 (ff. 117ᵛ, 118) Consecratio cochlearis ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲣⲉ « Deus qui fecisti »; cod. Vat. 44, ff. 63ᵛ, 64.

7 (ff. 118ᵛ-119ᵛ) Benedictio imaginis ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ « Domine, Domine, Deus »; cod. Vat. 44, ff. 64ᵛ, 65; in imo mg. f. 119ᵛ, scriptura graciliore: ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ... ut in f. 116.

8 (ff. 120-121) Consecratio tabulae altari (conficiendo) destinatae ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ « Domine, Domine, Deus omnipotens, qui creasti » (Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲛ̅ⲉ̅, ⲛ̅ⲍ̅; Renaudot, *Liturgiarum orientalium collectio*, t. I, p. 55); in imo f. 121: ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ... ut in f. 116.

9 (ff. 121ᵛ-127ᵛ) praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei », Consecratio fontis baptismalis, ex uno loco in alium translati; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅ et ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅. F. 121ᵛ, rubrica arabica de dicendis ϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (gratiarum actio), oratione incensi et Psalmo 50 (T., p. ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅); ff. 121ᵛ, 122, sub titulo ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ ⲅ̅ (cap. gr. 3), Eph. 4, 1-7; f. 122ᵛ, post rubricam « Dicatur

trisagios et oratio evangelii et psalmus » (T., p. ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅), Ps. 25, 8, 11 inc. ⲥⲟⲧⲧ, 12; ff. 122v-124, Luc. 19, 1-10; ff. 124-125v, Matth. 16, 13-19; f. 125v (T., p. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅), rubrica de dicendis orationibus pro pace, pro patribus, pro congregatione, atque credo et oratione sequente: (ff. 125v-126v) ⲡ̀ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̀ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ « Domine Iesu Christe, unigenite fili » (T., pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅ et ⲥ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲗ̅); f. 127r.v, « Dicet diaconus: ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ̀, dicet episcopus: ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ‘Nunc rursus Domine’ » (T., pp. ⲥ̅ⲗ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅); f. 127v, « Dicet populus: Pater noster qui es in coelis; dicet episcopus: ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ...; dicet diaconus: ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲟⲃⲟ (sic) ...; dicet populus: ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ...; sumit episcopus sanctum chrisma signatque fontem dicens »; sequitur oratio ϯⲉⲣⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ut ap. T., p. ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅ initio, sed addito in codice: ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛ̀ⲏⲥ ⲡⲓⲣⲉϥϯⲱⲙⲥ « in nomine sancti Iohannis Baptistae », post ⲕⲟⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ. Des. subscriptione: كمل تكريز الفسقية التى للمعمودية المنقولة بمعونة الله « Absoluta est consecratio fontis baptismalis translati, Deo iuvante ».

Chartae forma impressi sunt ductus directi et transversi ad definiendas lineas scripturae quae suspenditur atque columellam dexteram textui arabico servatam. Complectitur codex quiniones ⲁ̅ – ⲅ̅ (ff. I, 1-12, 12a-27a), fasc. ⲇ̅, (ff. 28-35, 35a) novem constans ff., uno amisso post f. 30, ut superius dictum, quiniones ⲉ̅ – ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 36-125) et ff. 3 fasc. ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 126-128). Foliis extremis fasciculorum, exceptis f. primo fasc. ⲁ̅ et f. ultimo fasc. ⲓ̅ⲇ̅, appositae sunt notae fasc. in summo angulo interno, notae autem ff. in angulo externo (practerquam in f. 10, ubi loco ⲕ̅ legitur ⲃ̅), omni nota coptica carentibus ff. intermediis; paginae autem extremae fasc. ⲇ̅ notantur (ff. 28, 35a) ⲗ̅ⲁ̅ – ⲙ̅, unde confirmatur hunc fasciculum sicut reliquos primitus decem constitisse ff.; summa fasciculorum ff. extrema (cod. ff. primo et ultimo exceptis) decorat ornamentum atramento exaratum ac (praeter f. 9v) minio tactum, inter inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in ff. aversis, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, in ff. rectis; hasce inscriptiones ac foliorum et fasciculorum notas duplex signat lineola a parte superiore itemque a parte inferiore, utraque extremitate puncto rubro tacta (praeterquam in f. 9v). Minio exarata sunt tituli ac rubricae pleraeque, litterae initiales paucae et interpunctionis signa; minio tacta vero ornamenta lineis inter se innexis confecta, initio divisionum maiorum, lineolae super compendia, litterae ⲫ, ϩ et ϧ, litterae marginales, quarum nonnullae, ut litt. ⲫ et ϯ, ductus habent directos praeter modum in mg. protractos, binis ternisve sectos lineolis, ut ap. H. Hyvernat, *Album*, tab. LIII, 1 (cod. Vat. copt. 16, A. D. 1345, a quo tamen codex scripturae indole discrepat, dum accedit ad cod. Brit. Mus. Or. 1310, A. D. 1663; cf. Hyvernat, *Album*, tab. XLVII, 2). Librarius, qui nonnullis in foliis, vel foliorum partibus, scriptura usus est ad sinistram inclinata, menda quaedam minio cancellavit et atramento correxit; in imis ff. aversis significantur litterae primae f. sequentis. Paucis in locis, folia tela serica refecta sunt.

F. 61, subscriptio librarii: بالمحبة الروحانية | اذكروا المسكين الخاطى الناقل لكى يجد رحمة امام | ربنا يسوع المسيح له المجد دائما امين ⊙ « In caritate spirituali mementote pauperis peccatoris scribae ut misericordiam inveniat coram Domino nostro Iesu Christo; Ei sit

gloria in perpetuum. Amen ». In summo f. I: nota *6*, ductu deleta; in summo mg. folii 1: *45*. Ff. I^r.v^ et 128^r.v^ vac.

In dorso tegumenti, quod e corio castanei coloris constat, auro impressa sunt nota *45*, triregnum cum clavibus necnon stellae e scuto Clementis XI, insuper aquila et lilium e scutis Henrici Noris card. bibliothecarii ac Benedicti Pamphili card. bibliothecarii.

46. An. 1719 (=an. Mart. 1435, an. Heg. 1131, cf. f. 103v), chart., mm. 313 × 210, ff. 236, linn. 35-40.

Codex liturgicus, bohairice et arabice, cum plerisque rubricis mere arabicis, qui, praeter fragmentum ritus benedictionis fontis baptismalis et indices arabicos de quibus in fine dicetur, continet absolutionem puerperae, ordinem baptismi, orationem super baptizatos in die octava, ordinem lectionum et orationum pro festo Epiphaniae in memoriam baptismi Christi, ordinem pelvis, ritum consecrationis altaris eiusque renovationis, benedictionem imaginum, benedictionem disci eiusque veli, ritum exsequiarum, orationem s. Tarbū contra morsus canis rabiosi, ordinem adorationis in fine temporis Pentecostes, ordinem consecrationis ecclesiae novae, orationem super pelvim post lectionem s. Pauli, ordinem consecrationis olei infirmorum atque canonem Petri episcopi civitatis Bahnasā (copt. Pemǧe, graece Oxyrrhinchos) super pelvim, ritum constitutionis monachorum et ritum ordinationum, benedictiones varias (calicis, cochlearis, etc.), benedictionem monachorum et monialium eorumque vestimentorum, ordinem sponsalium et matrimonii.

I (f. 2) Fragmentum ritus benedictionis fontis baptismalis, ⲟ ⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲓ̀ⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲥ ...; ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲉⲧⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ ... « Tu mundus ... »; ⲱⲥⲁⲛⲛⲁ ...; ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ... « in veritate ... »; des.: ϧⲉⲛ ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ, ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ, ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « in omni re », « Orate », « Domine noster, Iesu Christe »; fere ut ap. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅.

II (ff. 5-6v) Absolutio puerperae, bohairice et arabice; vide Tuki (= T.), ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, pp. ⲁ̅ - ⲓ̅, et editionem Cahirensem (ed. 2am, an. 1921 = Cah.), كتاب المعمودية المقدسة « Liber sancti baptismi », auctoribus hegumenis Philotheo al-Maqārī et Barnaba al-Baramūsī ac sacerdote Claudio Georgio, pp. ⲃ̅ - ⲓ̅ⲇ̅.

1 (ff. 5-6) Absolutio mulieris quae peperit filium, peragenda post quadraginta dies (T., pp. ⲁ̅ - ⲍ̅, Cah., pp. ⲃ̅ - ⲍ̅). F. 5r.v, post rubricam de dicenda gratiarum actione et de offerendo incenso, Heb. 1, 8-12 (absque capitis nota, T. sub nota ⲁ̅), Ps. 31, 1 (T. et Cah.: 31,

1, 2), Luc. 2, 21-35 (sub nota ⲇ̅); ff. 5ᵛ, 6, post rubricam « Dic pacem, patriarchas et congregationes et Credo, sacerdos », Oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ « Domine ... thesaure » (T., pp. ⲉ̅ – ⲍ̅, Cah., pp. ⲉ̅ – ⲍ̅); f. 6, in fine, rubrica arabica: « Tunc dicit populus ' Pater noster qui es in caelis '; dicit sacerdos absolutionem (T. et Cah. add. « et benedictionem ») oleoque ungit eam (corr. in: utrumque), filium et (om. Cah. « filium et ») matrem » (T. et Cah. addunt: « et intret [mulier] in ecclesiam et sumat de mysterio sacro »); sequitur: وتم وكمل « Desinit et absolutum est ».

2 (f. 6ᵛ) Absolutio mulieris quae peperit filiam, peragenda post octoginta dies (T., pp. ⲍ̅ – ⲓ̅, Cah., pp. ⲏ̅ – ⲓ̅ⲇ̅). Praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione et de offerendo incenso, I Cor. 7, 12-14, sub nota capitis ⲍ̅; Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟϩⲓ; Luc. 10, 38-42, sub capitis nota ⲇ̅ⲍ̅; in fine nota arabica: « Dicet deinde (orationem) pacis, patriarcharum, congregationum, Credo; deinde dicet sacerdos orationem scriptam in codicis initio (pro parturiente filium ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ), dein absolutionem ad Filium, dein benedictionem, et unget eam oleo, hoc est matrem filiamque (om. Cah. « filiamque »); T., p. ⲑ̅, et Cah. addunt: « intret in ecclesiam ... » ut supra); sequitur: « Et pax ».

III (ff. 7-28) Ordo Baptismi; ordinem vide apud I. A. Assemani, *Codex liturgicus ecclesiae universae*, Romae, 1747, t. I, pp. 141-167; t. II, pp. 150-183; t. III, pp. 82-109, bohairice cum rubricis arabicis ac versione latina a Raphaele Tuki probata (op. laud.: *Approbationes*); Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲓ̅ – ⲣ̅ⲇ̅ⲉ̅, bohairice et arabice, necnon in editione Cahirensi an. 1921, supra laudata; Denzinger, *Ritus Orientalium*, t. I, pp. 191-214, textum latinum refert Assemanianum cum variis lectionibus de quibus vide op. laud. p. 191; utimur potissimum editione bohairico-arabica ut legitur apud Tuki (= T.), versione latina quam edidit H. Denzinger (= D.) necnon, pro opportunitate, editione Cahirensi (= Cah.).

1 (f. 7) Oratio super matrem infantis: ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲱⲛ « Domine, Domine, ... auctor saeculorum »; desideratur ap. T., legitur autem ap. Assem., t. I, pp. 141-143, D., pp. 192, 193, et in ed. Cah., pp. ⲓ̅ⲇ̅ – ⲓ̅ⲋ̅.

2 (ff. 7-25) Ritus baptismi, sub titulo « Initium baptismi sancti »; cf. T., pp. ⲓ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲋ̅, D., pp. 193-213; Cah., pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲣ̅ⲋ̅. F. 7ʳ·ᵛ, praemittitur rubrica bohairico-arabica (bohairica partim mendosa) « Dic Ps. 50, dicet sacerdos gratiarum actionem et postulet nomen baptizandorum, oret diaconus, dicet sacerdos » (cf. T., p. ⲓ̅, linn. 7-12, D., p. 193); f. 7ᵛ, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲣⲉⲕ « Domine, Domine, Iesu Christe, qui

inclinasti » (T., pp. ⲓ̅ⲃ̅, ⲓ̅ⲅ̅, praemisso: « Diaconus dicat: Orate », hanc orationem habet tertio loco, item Cah., p. ⲓ̅ⲏ̅; D. autem primo loco, sicut codex, praemisso tamen « Diaconus: orate, kyrie eleison, Dominum precemur »); f. 7ᵛ, praemisso « Oratio pro catechumenis, diaconus: ' Orate ', sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲛⲉⲕⲁ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Domine ... Pater ... oramus ... servorum tuorum », (T., pp. ⲓ̅, ⲓ̅ⲁ̅, Cah., pp. ⲓ̅ⲏ̅, ⲓ̅ⲑ̅, praemittunt « Dic orationem pro catechumenis et dicat primo diaconus: ' Dominum precemur ' », et addunt, post verba ⲛⲁⲓ ⲛⲱⲟⲩ « miserere eorum » [cod. circa medium orationis], « diaconus dicit: ' orate super catechumenos ' ..., populus dicit: ' kyrie eleison ', sacerdos dicit: ' confirma eos in fide tua ' »; D., p. 194. om. invitationem diaconi et orationem populi); ff. 7ᵛ, 8, praemisso « Oratio super oleum catechumenorum, adduc vas olei et ora hoc modo, sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲟⲩⲱⲣⲡ « Domine, ... Pater ... oramus ... emitte » (T., pp. ⲓ̅ⲁ̅ – ⲓ̅ⲉ̅, sub rubrica « Alia oratio super oleum », item D., pp. 194, 195); f. 8, praemisso « Alia oratio super oleum; diaconus: ' Orate ', sacerdos » (ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ alia manu correctum in ⲓⲉⲣⲉⲩⲥ), ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ ⲫϯ » Domine ... unus solus Deus » (T., pp. ⲓ̅ⲅ̅, ⲓ̅ⲇ̅, praemissa rubrica « Oratio super oleum catechumenorum, diaconus dicit: Orate, Dominum deprecemur », D., p. 194 ca. med.); f. 8, in fine, praemisso « Et sic unge eius frontem et pectus eius et humeros eius (add. arab.: et manus eius et dorsum eius) dicens », ⲉ̀ⲭⲣⲓⲥⲁⲙⲉ̀ⲛ dein (post spatium et ductum in imo f. 8), f. 8ᵛ, ⲉⲗⲉⲱⲛ ⲕⲁⲑⲏⲅⲓⲥⲟⲥ ⲡⲁⲛⲓⲙ ... ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Oleo catecheseos, N. ... Dei. Amen », et ib., lin. 4, absque rubrica, ⲡⲁⲓⲛⲉϩ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲕⲟⲣϥ « Oleum hoc destruat » (T., pp. ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅, sub rubrica « Unge frontem eius dicens », ⲭⲣⲓⲱ ⲥⲉ ⲡⲁⲛⲓⲙ [ⲓⲉ ⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ] ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ... ⲉⲗⲁⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲏⲭⲏⲥⲉⲟⲥ ... ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩ. ⲁⲙⲏⲛ « Ungo te N., in nomine Patris ... oleo catecheseos ... Dei. Amen »; p. ⲓ̅ⲋ̅, sub rubrica « Unge pectus et manus et humeros eius dicens », ⲡⲁⲓⲛⲉϩ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲕⲱⲣϥ; cf. D., p. 195, qui quaedam habet propria) f. 8ᵛ, praemisso « Sacerdos dicit gratiarum actionem, flectant genua, dum sacerdos (dicit) », ⲕ̀ⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲫⲛⲏⲃ « Benedictus es Domine » (T., pp. ⲓ̅ⲋ̅, ⲓ̅ⲍ̅, cum rubricis praeviis « Sacerdos dicat gratiarum actionem, iterum genuflectant, dicit diaconus: ' Deum deprecemur ' », D., p. 195); f. 8ᵛ, praemisso « Diaconus: ' Orate ', sacerdos », ⲛⲉⲕⲉⲃⲓⲁⲓⲕ « Servos tuos » (T., p. ⲓ̅ⲍ̅, D., p. 195); ff. 8ᵛ, 9, sub rubrica « Oratio super eos qui nomina sua dederunt ad recipiendum baptismum, dicit sacerdos », ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Iterum oremus » (T., p. ⲓ̅ⲏ̅, in rubrica habet: « Sacerdos petat nomina baptizandorum, et orat super eos dicens », D., pp. 195, 196);

f. 9, linn. 9, 10, ⲟ ⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ· ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲩϯ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲣⲁⲛ اطلبوا عن الذين كتبوا « Diaconus: 'Orate pro iis qui nomina sua dederunt' », ar.: « orate pro iis qui scripserunt » (addito, f. 11ᵛ, l. 11 a. fin., اسماهم « nomina sua »; T., p. ⲓ̅ⲏ̅ linn. 3-1 a. fin., D., p. 196, linn. 4, 5; quae sequuntur ap. T., p. ⲓ̅ⲏ̅, lin. ult., ⲉϧⲟⲩⲛ ⲉⲑⲣⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ usque ad p. ⲕ̅ⲇ̅, linn. 11, 12, ⲫⲣⲉϥⲉⲣⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ [D., p. 196, lin. 4, « ut Dominus », usque ad p. 197, linn. 20-21, « auctor bonorum animarum nostrarum »], hic omittit codex, eadem tamen suppleturus inferius f. 11ᵛ, lin. 10 a. fin. - f. 13, lin. 21); f. 9, lin. 10-9ᵛ: ⟨ⲡⲓ⟩ϭⲁ̀ⲩⲙⲱⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱϥ « Dux viae eorum qui eum quaerunt », continuatio orationis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ cuius initium legitur f. 13 (T., pp. ⲕ̅ⲇ̅, lin. 12 – ⲕ̅ⲉ̅, D., pp. 197, lin. 21, 198; f. 9ᵛ, praemissa rubrica de impositione manus super baptizandum, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ « In nomine Unigeniti » (T., p. ⲕ̅ⲉ̅, D., p. 198); f. 9ᵛ, rubrica « Caeterum denudetur baptizandus, manu eius dextra extensa ... » (T. p. ⲕ̅ⲍ̅, cum quadam discrepantia); f. 9ᵛ, rubrica mere arabica « Deinde denudetur baptizandus, et manus eius erectas in formam crucis teneat ... » (desideratur ap. T. et in ed. Cah., p. ⲗ̅ⲃ̅; eius autem versionem latinam praebet D., p. 198, linn. 7 sqq.); f. 10, ϯⲉⲣⲁ̀ⲡⲟⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲛⲁⲕ ⲡ̀ⲥⲁⲧⲁⲛⲁⲥ « Abrenuntio tibi, Satana » (T., p. ⲕ̅ⲍ̅, D., p. 198); f. 10, post abrenuntiationem, om. « Postea ter dicit: Abrenuntio tibi; sacerdos insufflet in faciem eius dicens: Exi ... » (T., pp. ⲕ̅ⲍ̅, ⲕ̅ⲏ̅, D., p. 198); f. 10, praemissa rubrica « Deinde verte eum ad orientem et, utraque manu eius extensa, dicet », ϯⲉⲣⲥⲩⲛⲧⲁⲍⲉⲥ⟨ⲑⲉ⟩ ⲛⲁⲕ (ⲑⲉ mutatum in ⲛ prius omissum) ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Profiteor te Christe » (T., p. ⲕ̅ⲏ̅; discrepat D., p. 198); f. 10, praemissa rubrica « Et iterum suggere illi professionem fidei », ϯⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟⲩϯ « Credo in Deum » (T., p. ⲕ̅ⲏ̅, D., p. 198); f. 10ᵛ, rubricae de triplici interrogatione « credis? » (T., pp. ⲕ̅ⲏ̅, ⲕ̅ⲑ̅, D., p. 198), addit bohairice: « si agitur de infante, dicat ille qui eum portat: 'facio hoc pro infante'; post (ⲛⲉⲙ-ⲥⲁⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ) abrenuntiationem et (ⲛ̀ⲛⲉⲙ) confessionem (ⲧⲁⲓ pro ϯ), dic super eos »; f. 10ʳ·ᵛ, oratio ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲫⲉ « Domine, ... Domine caeli » (T., pp. ⲕ̅ⲑ̅, ⲗ̅, D., p. 199); in hac oratione, incuria calligraphi vocabula quaedam omissa sunt quae, manu Tuki suppleta, videre est in cod. Borgiano copt. 76, ff. 44ᵛ, 45; item aliis quibusdam in locis, passim; f. 10ᵛ, omissa invitione diaconi « Humiliate capita », sub rubrica « Tunc genua flectant, et ora super eos dicens », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ « Domine, Salvator noster » (T., pp. ⲗ̅, ⲗ̅ⲁ̅, D., p. 199); ff. 10ᵛ, 11, praemisso « Diaconus: 'orate' », oratio sacerdotis ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯϩⲟ « Propterea

rogamus » (T., pp. ⲗ̅ⲁ̅, ⲗ̅ⲃ̅, D., p. 199); f. 11, rubrica « Deinde sume tibi galileon, unge baptizandum in eius pectore, deorsum, in forma crucis, dicens »; sic bohairice, arabice autem « ... in eorum pectoribus et corde eorum et dorso eorum et cordibus eorum et in medio manuum eorum et in manibus aversis, signo crucis, dicens »; discrepant T., pp. ⲗ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲅ̅, D., p. 199; vide dicenda de codice Vat. copt. 48, f. 27ᵛ; f. 11ʳ·ᵛ, ⲥⲉⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲡⲁⲛⲓ̅ⲙ̅ ⲛ̀ⲟⲩⲛⲉϩ ⲛ̀ⲑⲉⲗⲏⲗ « Ungitur N. oleo laetitiae » (T., p. ⲗ̅ⲅ̅, D., pp. 199, 200); f. 11ᵛ, rubrica de dicendo Amen a diacono deque manu imponenda super catechumenos (T., p. ⲗ̅ⲅ̅, D., p. 200; cod. des. lin. 6 post ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓ atque omittit hortationem diaconi); f. 11ᵛ, lin. 6- lin. 11 a. fin., oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲧⲉⲛⲱϣ « Domine, Domine, Deus omnipotens, clamamus », usque ad verba ⲛⲉⲙ ϯⲇⲱⲣⲉⲁ̀ « et donum » (T., pp. ⲗ̅ⲅ̅ - ⲗ̅ⲇ̅, lin. 9 a. fin., D., p. 200, linn. 6-13); sequitur (f. 11ᵛ, lin. 10 a. fin. - f. 13, lin. 20), interrupta oratione infra (f. 13, lin. 21) prosequenda, fragmentum quod, ut supra notatum est, desideratur f. 9, lin. 10, quodque legitur ap. T., p. ⲓ̅ⲏ̅, lin. ult.-p. ⲕ̅ⲇ̅, lin. 12: f. 11ᵛ, lin. 10 a. fin., ⲁⲩϯ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲣⲁⲛ] (v. f. 9, lin. 10) ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉⲑⲣⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲓⲧⲟⲩ كتبوا] اسماهم لكى يجعلهم الرب « tradiderunt nomina eorum] ut Dominus faciat eos », ar.: « scripserunt] nomina sua ut Dominus faciat eos » (T., pp. ⲓ̅ⲏ̅, lin. ult., ⲓ̅ⲑ̅, D., p. 196, linn. 4, 5); f. 11ᵛ, in imo mg., nota arabica manus posterioris: قوبل وصح « Recognitum est et congruit »; ff. 11ᵛ, 12, post rubricam de flectendis genuis, oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲛⲉⲕⲉⲃⲓⲁⲓⲕ « Domine ... oramus ... famulorum tuorum » (T., pp. ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅, D., p. 196; cod. om. monitionem diaconi); f. 12ʳ·ᵛ, praemissa eadem rubrica, oratio sacerdotis ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ ϧⲉⲛ ⲟⲩϭⲱⲗⲕ ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ̀ « Oremus instantius » (T., pp. ⲕ̅, ⲕ̅ⲁ̅, inc. ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Iterum oremus »; D., p. 196); f. 12ᵛ, praemisso « Diaconus: Oremus », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ϩⲟⲡⲱⲥ ϩⲓⲧⲉⲛ ϯⲉ̀ⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ « Domine ... ut per invocationem » (T., pp, ⲕ̅ⲁ̅ - ⲕ̅ⲅ̅, D., pp. 196, 197); ff. 12ᵛ, 13, praemissa rubrica de genuflexione, oratio sacerdotis ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ « Amator hominum, misericors » (T., pp. ⲕ̅ⲅ̅, ⲕ̅ⲇ̅, D., p. 197); f. 13, praemissa eadem rubrica, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « Domine, Domine, Deus omnipotens »; des. lin. 20, 21, ⲫⲣⲉϥⲥⲁϩⲛⲓ ⲙ̀ⲡⲱⲛϧ ⲫⲣⲉϥⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ ⲛⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ ⲡⲓ « largitor vitae, benefactor animarum nostrarum » (T., p. ⲕ̅ⲇ̅, linn. 6-12, D., p. 197 ca. med.); reliqua huius orationis pars legitur, ut superius dictum, in codicis f. 9, lin. 10-f. 9ᵛ, [ⲡⲓ]ϭⲁⲩⲙⲱⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱϥ,

« dux viae eorum qui eum sequuntur »; f. 13, lin. 21, continuatio orationis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲧⲉⲛⲱϣ quam codex (f. 11ᵛ, lin. 11 a. fin., post ϯⲇⲱⲣⲉⲁ) in medio reliquerat: {ⲡⲓ}ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲟ̀ⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ « Spiritus Sancti et consubstantialis » (T., pp. ⲗ̅ⲇ̅, lin. 8 a. fin.-ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 200, linn. 13 sqq.); ff. 13-14, post monitum diaconi « Orate », oratio sacerdotis ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Qui es, Domine, Domine » (T., pp. ⲗ̅ⲉ̅ - ⲗ̅ⲍ̅, D., p. 200; in codice, sacerdos, subiectum baptismi alloquens, communiter utitur forma plurali, in fine autem forma singulari; T. continuo forma plurali, item Cah.; D. forma singulari); f. 14, pro rubrica prolixiore de ingressu baptisterii quae legitur ap. T., pp. ⲗ̅ⲍ̅, ⲗ̅ⲏ̅, D., p. 201, cod. habet tantum: « tunc sacerdos ingreditur baptisterium et dicit hanc orationem ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ »; f. 14, oratio ⲑⲱϩⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Voca servos tuos » (T., p. ⲗ̅ⲏ̅, D., p. 201, cum levi discrepantia); f. 14, lectioni epistolae ad Tit. 2, 11-3, 7, praemittitur rubrica de dicenda gratiarum actione ac de thurificatione, cum sola mentione ⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲡⲣⲟⲥ (ar.: « Apostolos e Tito »); ff. 14ᵛ, 15, sub nota ⲉ̅, I Ioh. 5, 5, 6, 8-13 (bohairice, vers. 6 post ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥ̀ⲛⲟϥ des.: ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ [ⲡⲓ secunda manu suppletum] ⲡⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ); f. 15, Act. 8, 26-39, sub titulo ⲡⲣⲁⲝⲓⲥ ⲕⲟⲗ, pro ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ), ⲓ̅ⲁ̅; om. orationes quas post lectiones Pauli et Ep. cath. habet T., pp. ⲙ̅ⲁ̅, ⲙ̅ⲇ̅, ⲙ̅ⲉ̅, quasque memorat tantum D., p. 201 (« Domine scientiae ... »; « Domine, Deus noster ... », « Dominator Domine ... »), utpote in libro missali occurentes; f. 15ᵛ, Ps. 31, 1, 2; omissa est rubrica ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque versum; ff. 15ᵛ-17, Ioh. 3, 1-21 inscribitur ⲕⲁⲧⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲕⲁⲗ(sic) ⲉ̅; f. 17, monet rubrica dicendas esse omnes orationes legi solitas post evangelium: orationem ⲡⲓⲣⲉϥϣⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ « Longanimis » orationesque pro infirmis, pro peregrinantibus, pro exundatione, pro aere (arabice: pro exundatione Nili et satis, vel pro aere), pro salute loci, pro rege, pro defunctis, pro oblationibus, pro catechumenis, quas integras habet T., pp. ⲛ̅ⲇ̅ - ⲟ̅ⲃ̅; D., p. 202, ultimam tradit plane, primis solum memoratis; sequitur oratio impositionis manuum, sub rubrica « Sacerdos », ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Famuli tui », ut ap. T., p. ⲟ̅ⲇ̅, D., p. 203, cum levi textus discrepantia; f. 17ᵛ, sub rubrica « Oratio post haec super pelvim », ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Deus prophetarum » (T., p. ⲟ̅ⲅ̅, D., pp. 202, 203, ante ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ); f. 17ᵛ, ante orationem super pelvim (ff. 17ᵛ-18ᵛ) ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓϣⲁⲛϩⲑⲏϥ « Clemens, misericors » (T., p. ⲟ̅ⲇ̅, D., p. 203) praemittit rubricam « Oratio quam dicit sacerdos super seipsum solum, incurvatus super pelvim, dicens hoc modo, quiete (epiclesis) »; T., p. ⲟ̅ⲇ̅, habet: « Chorus dicit ⲥⲱⲑⲉⲓⲥ

ⲁⲙⲏⲛ » (cf. D., p. 203); f. 18ᵛ, rubrica « Post haec, dic orationem pacis et patrum et congregationis et recitatur credo; caeterum sacerdos sumat oleum bonum, merum, absque oratione, et infundat illud ter et sanctificet aquam quae est in pelvi ter in formam crucis, dicens vicissim (add. ar.: graece) » (D., p. 203; T. rubricam in duas partes divisam habet pp. ⲟ̅ⲍ̅ et ⲡ̅ⲇ̅, integre editis orationibus et symbolo fidei; aliquantulum discrepat pars ultima, de olei effusione); f. 18ᵛ, oratio sacerdotis ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ... ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus » (T., p. ⲡ̅ⲇ̅, D., p. 203); ff. 18ᵛ, 19, oratio consecrationis pelvis ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « Deus caelorum » (T., pp. ⲡ̅ⲉ̅, ⲡ̅ⲋ̅, D., p. 204); f. 19, praemissa hortatione diaconi « Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛ̀ⲧ « Creator » (T., pp. ⲡ̅ⲋ̅, ⲡ̅ⲍ̅, D., p. 204); f. 19ʳ·ᵛ, praemissa rubrica « Suffla in aquam ter in formam (add. ar.: crucis) », oratio sacerdotis ⲁⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲱⲟⲩ « Sanctifica hanc aquam » (T., pp. ⲡ̅ⲍ̅, ⲡ̅ⲏ̅, D., p. 204); in hac oratione ante verba ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ, om. codex rubricam de signanda ter aqua cum cruce (T., p. ⲡ̅ⲏ̅, D., p. 204); f. 19ᵛ, omittit monitionem diaconi « Orate ... » et aspasmum ⲏⲡⲡⲉ ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ « Ecce testatus est » (T., pp. ⲡ̅ⲑ̅, ϥ̅, D., p. 205) ac transit ad dialogum inter diaconum et populum atque populum et sacerdotem (T., pp. ϥ̅, ϥ̅ⲁ̅, D., p. 205) in quo om. ⲏ ⲁⲅⲁⲡⲏ ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩ ac pauca mutat; ff. 19ᵛ, 20, oratio sacerdotis ⲁⲛϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ « Oculos nostros levamus » (T., pp. ϥ̅ⲁ̅ - ϥ̅ⲇ̅, D., pp. 205, 206), cum monitis diaconi « qui sedetis surgite », « ad orientem respicite », suo loco orationis partibus praeponendis; ff. 20ᵛ, 21, praemisso tantum: ⲟ ⲗⲁⲟⲥ ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅ̅ « Populus: ⲁⲅⲓⲟⲥ ter », oratio sacerdotis ϯⲛⲟⲩⲟⲩⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ « Nunc igitur, Domine noster » (T., pp. ϥ̅ⲇ̅ - ϥ̅ⲏ̅, D., pp. 206, 207); in hac oratione, ante verba ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « In nomine Patris » om., ut supra, mentionem de signanda aqua (T., p. ϥ̅ⲋ̅, D., p. 206); f. 21, post ⲟ ⲗⲁⲟⲥ ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « Populus: Pater noster », orationum ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, « Ita, Domine », ⲛⲑⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Tu Domine », habet sola initia rubricis immixta (item D., p. 207; integras orationes vide ap. T., pp. ϥ̅ⲏ̅ - ⲣ̅); Absolutionis autem ad Filium solum habet titulum, omittens quae leguntur ap. T., pp. ⲣ̅, lin. 6 a. fin.-ⲣ̅ⲅ̅, lin. 8; D., p. 207, nec ipse integram habet Absolutionem ad Filium, utpote scriptam in liturgia s. Gregorii; f. 21, diaconus « Cum timore attendamus », sacerdos ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁⲅⲓⲟⲥ ... ac rubrica « Sacerdos sumat sanctum chrisma illudque infundat in baptisterium ter in formam crucis et sanctificet aquam per vices, prima vice »; sequitur triplex ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus » ut ap. T., pp. ⲣ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲇ̅, D., p. 207, missa tamen in codice rubrica ante secundam et tertiam benedictionem

f. 21v, sub rubrica « Tunc dicat Alleluia et lectiones convenientes et movet aquam et dicit primo Psalmum ⲕ̄ⲏ̄ », psalmorum pericopae: Ps. 28, 3, 4; Ps. 33, 6, 12, praemisso ⲁⲗⲗⲏ ⲗⲉⲝⲓⲥ ⲃ̄: ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲗ̄ⲅ̄; Ps. 65, 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, praemisso ⲗⲉⲝⲓⲥ (ar.: « Psalmus »); Ps. 50, 9-12, praemisso ⲗⲉⲝⲓⲥ ⲅ̄, ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲛ̄; Ps. 131, 13, praemisso ⲗⲉⲝⲓⲥ (ar.: « Psalmus »; T., pp. ⲣ̄ⲇ̄, ⲣ̄ⲉ̄, D., p. 207, discrepant in lectionum inscriptionibus atque post singulos versiculos addunt ⲁⲗⲗⲏⲗⲟⲩⲓⲁ); f. 21v, conclusio ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « Benedic mihi » (T., p. ⲣ̄ⲉ̄, D., p. 208); f. 21v, in imo mg. alia manu: قوبل وصح « Recognitum est et congruit »; f. 22, oratio sacerdotis ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus » (T., p. ⲣ̄ⲉ̄, D., p. 208); f. 22, rubrica « Dic: Laudate Deum in sanctis » (arab.: « dicetur Ps. 150 ... »; hunc integrum habet T., pp. ⲣ̄ⲉ̄, ⲣ̄ⲋ̄); diaconus sumit baptizandum (codex mendose ϭⲓⲱⲙⲥ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϭⲓⲱⲙⲥ pro ϭⲓ̀ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϭⲓ̀ⲱⲙⲥ) e parte occidentis ut veniat ad orientem super pelvim, ad sinistram sacerdotis, et (sacerdos) petit eius nomen, et illum ter immergit et post singulas immersiones eum erigit et insufflat in faciem eius » (T., p. ⲣ̄ⲋ̄, D., p. 208); f. 22, singulis immersionibus praemittit: ϯⲱⲙⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛ̄ⲓⲙ̄ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ... « Ego te baptizo, N., in nomine ... » ut D., p. 208; T., p. ⲣ̄ⲏ̄, et ed. Cah., pp. ⲡ̄ⲇ̄, ⲡ̄ⲉ̄, ad secundam immersionem habent tantum ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ « et Filii » et ad tertiam ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̄ⲛ̄ⲁ̄ ⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et Spiritus sancti. Amen », additque T. formulam aptatam baptismo feminae; f. 22r.v, post rubricam « Postea sacerdos asperget manus suas aqua ... » (T., p. ⲣ̄ⲏ̄, D., p. 208), oratio dimissionis aquae ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ « Domine ... conditor » (T., pp. ⲣ̄ⲏ̄ – ⲣ̄ⲓ̄, D., p. 208); f. 22v, praemissa rubrica de orando super sacrum chrisma coram altari, oratio sacerdotis ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲉ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ « Domine qui solus potens es » (T., p. ⲣ̄ⲓ̄, D., p. 209); f. 22v, ritus de unctionibus faciendis cum sacro chrismate in variis corporis partibus, ut ap. T., pp. ⲣ̄ⲓ̄ⲁ̄, ⲣ̄ⲓ̄ⲃ̄, at initio formulae primae, ante ⲑⲱϩⲥ « unctio », om. ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ... ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « In nomine ... sancti »; D. autem in rubrica unctionis ultimae add. « brachia »; f. 22v, ante orationem ⲉⲕⲉϣⲱⲡⲓ ⲉⲕⲥ̀ⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedicaris », om. rubricam de impositione manus (T., p. ⲣ̄ⲓ̄ⲃ̄, D., p. 209); f. 23, lin. 1, ante ϭⲓ̀ (cod. mendose ϣⲓ) ⲛ̀ⲟⲩⲡ̄ⲛ̄ⲁ̄ « Accipe Spiritum », om. rubricam de insufflatione in faciem baptizandi (T., p. ⲣ̄ⲓ̄ⲃ̄, D., p. 209); f. 23, praemissa rubrica arabica de induendo baptizato vestimentis albis, ⲟⲩϩⲉⲃⲥⲱ « Indumentum » (T., p. ⲣ̄ⲓ̄ⲅ̄, D., p. 209); f. 23, praemisso « Diaconus: Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲉ̀ϫ̀ⲫⲟ « Domine ... qui praecepisti nativitatem » (T., pp. ⲣ̄ⲓ̄ⲅ̄, ⲣ̄ⲓ̄ⲇ̄, D., pp. 209, 210; hic pergit in adhibenda forma singulari

loquens de subiecto baptismi; cod. autem, T. et Cah., exinceps utuntur forma plurali; vide tamen D., p. 210, nota 1); f. 23r.v, oratio super coronas **ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϯⲭⲗⲟⲙ** « Domine ... qui dedisti coronam » (T., pp. **ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅**, **ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅**; D., p. 210, praemittit antiphonas); f. 23v, praemisso « Impone ipsis coronam dicens », **ⲉⲕⲉⲭⲱ ⲫⲛⲏⲃ** « Pones Domine » (T., pp. **ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅**, **ⲣ̅ⲓ̅ⲋ̅**, D., p. 211; hic, pp. 210, 211, varias praemittit rubricas et antiphonas); ff. 23v, 24, sub rubrica « Dein da eis de mysteriis sanctis et pone manum super eos dicens », oratio **ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲫⲛⲏⲃ** « Benedictus es Domine » (T., pp. **ⲣ̅ⲓ̅ⲋ̅**, **ⲣ̅ⲓ̅ⲍ̅**, D., p. 211); f. 24, sub rubrica « Benedic eis dicens », oratio **ⲙⲁⲣⲟⲩⲁⲓⲁⲓ** « Augeantur » (T., pp. **ⲣ̅ⲓ̅ⲍ̅**, **ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅**, D., p. 211; omittit codex quae leguntur apud T., p. **ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅**, inde a rubrica **ⲛⲁⲓ ⲉⲧⲉϥϫⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛϫⲉ ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ** « Haec dicit sacerdos » usque ad p. **ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅**, lin. 3 a. fin., Cah., pp. **ϥ̅ⲍ̅** - **ⲣ̅**, D., p. 210: « Subsequentia » - p. 211: « et salvos efficiat nos »); f. 24, sub rubrica arabica « Ṭarḥ legendum super baptizatos in processione, tono Palmarum **ⲙⲉϣⲉ ⲛⲁⲕ ϧⲉⲛ** ‘ Vade in ’ », psallia **ⲙⲉ** (sic) **ⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⟨ⲙ̀⟩ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅** « Magnificate Dominum »; des.: **ⲟⲩϩⲩⲣⲏⲛⲏ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲕ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅** « pax sit tibi, puer N. » (T., pp. **ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅** - **ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅**, ca. med., D., p. 212, linn. 3-9); in fine: **ⲁⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ ... ⲛ̀ⲧⲉϥϫ.** « Intercede pro nobis ... ut det » (cf. D., p. 212, linn. 9, 10, T., p. **ⲣ̅ⲕ̅ⲇ̅** in fine); f. 24r.v, commentarius arabicus, inc.: فلنجتمع ايها الاباء الروحانيين والاخوة النجباء المسيحيين « Congregemur, o patres spirituales fratresque nobiles christiani » (Assemani, t. III, pp. 97-105, T., pp. **ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅**, lin. 10 a. fin. - **ⲣ̅ⲕ̅ⲋ̅**, D.. pp. 212, 213; Assem. et T. verbis السلام لك يا يوحنا « Ave, o Iohannes » [f. 24, l. 5 a. fin.] praemittunt « Encomium s. Iohannis Baptistae »; cf. D., p. 212); f. 25r.v, exhortatio s. Iohannis Chrysostomi, sub titulo: وصية من قول يوحنا فم الذهب تقرا على المتعمد من بعد العماد بركة قايلها تكون معنا امين « Exhortatio desumpta e s. Iohanne Chrysostomo; legitur super baptizatum post baptisma; benedictio illius qui dixit eam sit nobiscum. Amen », inc.: قال اعلموا ايها الاخوة الاحباؤ كم هو مقدار الكرامة التى نالوها اليوم بنوكم فى المعمودية المقدسة « Dixit: Scitote, fratres dilecti, quanta sit honoris mensura qua participes facti sunt filii vestri hodie in baptismate sancto »; des.: وينشى بالصلاح بنوكم وبناتكم ويخدع الشيطان « et crescere faciat in rectitudine filios vestros et filias vestras et confundat daemonem »; f. 25v, in margine: على ما فى النقلة « Secundum antigraphum ».

3 (ff. 26v-28) Ritus diei octavi post baptismum; cf. I. A. Assemani, t. III, pp. 105-109; T., **ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ**, pp. **ⲣ̅ⲕ̅ⲋ̅** - **ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅**; Denzinger, t. I, pp. 213, 214, sub rubrica « Ordo solutionis cinguli »; ed. Cah., pp. **ⲣ̅ⲍ̅** - **ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅**. F. 26v, rubrica praevia (arabica), brevior quam

ap. T. et D.: « In die octavo, conveniunt sacerdotes et implent vas aqua, sacerdos dicit laudem (gratiarum actionis) et levat incensum, dicitur Gloria Patri, Pater noster, Ps. 50 atque ex cap. 11 Pauli ad Cor. I »; coptice autem, I Cor. 10, 1 (= cap. gr. 11) - 4 inscribitur ⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲓⲁ̅ (pro ⲓⲁ̅?); post Ps. 31, 1 (T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅; Cah., p. ⲣ̅ⲏ̅, Ps. 31, 1, 2), missis lectionibus Hebr. 1, 6-9, Matth. 3, 1-6, Ps. 113, 3, 5, Matth. 3, 13-17, responsorio ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ... « Hic est Filius meus... » et Ps. 111, 1, 2, quae habet T., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, transit (f. 26v) ad Ioh. 1, 14-17 (T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅); ff. 26v, 27, post rubricam arabicam « Dicitur pax, patres, congregatio (scil. oratio pro pace etc.), credo et ait sacerdos », oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲣⲉϥ<ϯ> ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Domine, Domine, Deus, Deus noster, largitor pacis » (T. pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, D., p. 214); f. 27, in fine, rubrica arabica: « Dicit deinde populus 'Pater noster ...'; dicit sacerdos absolutionem ad Filium et benedicit aquam dum ait; 'Unus Pater sanctus'; dicit populus Ps. 150 et ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ 'Testatus est'; sacerdos autem lavat baptizatum eiusque vestimenta et dimittit aquas eorum in fossam fluvialem, sive in fontem aquarum, sive in agrum mundum »; similia cum quadam discrepantia ap. T., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲉ̅; cf. etiam D., p. 214, et Cah., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅; f. 27, in fine: تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

4 (ff. 27v, 28) Praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei », Cantus super fontem baptismatis (bohairice ⲡⲓⲱⲣⲇⲁⲛⲏ), constans psalmorum pericopis, nempe: Ps. 31, 1, 2; Ps. 28, 3, 4, 9 des. ⲛ̀ϩⲁⲛⲓⲁϩϣ̀ϣⲏⲛ ⲉ; Ps. 32, 6, 7; Ps. 41, 7 inc. ϯⲛⲁⲉⲣⲡⲉⲕⲙⲉⲩⲓ, 8; Ps. 45, 4, 5 des. ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 64, 8 des. ⲛⲉϥϩⲱⲙⲓ (sic), 10 inc. ⲫⲓⲁ̀ⲣⲟ, des. ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ; Ps. 73, 13-16 des. ⲡⲓⲉ̀ϫⲱⲣϩ; Ps. 76, 17-19 des. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲗⲟⲥϫⲟⲥ (sic pro ⲧⲣⲟϫⲟⲥ); Ps. 88, 10; Ps. 92, 3, 4; Ps. 95, 11-13 des. ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ; Ps. 103, 10; Ps. 113, 3-7; Ps. 88, 8 des. ⲛⲓⲛⲟⲩϯ, 10 des. ⲛ̀ϩⲁⲛϣ̀ⲫⲏⲣⲓ; Ps. 106, 32, 41 inc. ϫⲉ ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 106, 43; singulis pericopis additur ⲁⲗ; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅, qui inter incisa Ps. 109, 4, et Ps. 106, 43, habet Ps. 66, 2, et Ps. 27, 9, ac singulis pericopis numerum apponit psalmi unde desumptae; des.: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... « benedic mihi »... etc. ut ap. T., p. ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅.

IV (ff. 30v-36) Ordo orationum super pelvim die 11 ṭūbah; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲑ̅ - ⲥ̅ⲡ̅. F. 30v, rubrica praevia arabica, brevior quam ap. T., monet tantum praemittendam esse gratiarum actionem; sequuntur: ff. 30v, 31, Habac. 3, 1-19; f. 31, Is. 35, 2 inc. ⲙⲁⲣⲉ ⲛⲓϣⲁϥⲉⲩ, des. ⲕⲁⲣⲙⲉⲗⲟⲥ; f. 31v, Is. 40, 1-5 (add. T., pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅, alias duas lectiones Is.); f. 31v, Ier. (Baruch) 3, 36-4, 4 (add. T.,

pp. ⲥⲛⲉ̅ - ⲥⲛⲍ̅ duas lectiones Ez.); ff. 31v, 32, I Cor. 10, 1-11 (sub capitis nota ⲕⲉⲫ [cap. gr.] ⲓⲁ̅; lectionibus Veteris Testamenti solus T. numerum capitis, iuxta LXX, praemittit); f. 32v, Ps. 113, 3, 5, inscriptus ⲣⲓⲅ̅, cum rubrica ⲗⲉⲝ̅ inter utrumque vers.; ff. 32v, 33, Matth. 3, 1-17, cum inscriptione ⲕⲉⲫ absque nota; f. 33, psallia Adam, inc.: ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉ̀ϩⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲉⲙ̀ⲙⲁⲩ « In diebus illis »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲧⲥ̀ϣⲉ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲁⲁⲓϥ ϩⲓⲟⲩⲥⲟⲡ « sicut oportet ut faciamus simul »; hanc om. T. sicut et commentarium arabicum; f. 33r.v, psalliae commentarius, inc.: وفى تلك الايام جاء يوحنا الرب يسوع من الناصرة الى اليهودية (his duobus verbis ductu cancellatis) المعمد « In diebus illis, venit Dominus Iesus a Nazareth in Iudeam »; des.: هذا هو ابنى الحبيب الذى به سررت له فاسمعوا له المجد دائما الى الابد « hic est Filius meus dilectus in quo complacui mihi, ipsum audite. Ei laus in perpetuum in aeternum »; f. 33v, rubrica: « Tunc dicetur troparium Evangelii ⲡⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ 'Hic est filius meus' »; f. 33v, praemisso: « Iuxta aliud exemplar, troparium », inc.: ⲗ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ « Triginta annos »; des.: ϧⲉⲛⲧ̀ϫⲓϫ ⲛ̀ⲓⲱⲁ̅ « manu Iohannis » (T., p. ⲥⲝ̅ⲉ, lin. 8. a. fin.); ff. 33v, 34, post rubricas de dicendis a sacerdote septem orationibus maioribus ac decem maioribus kyrie eleison a populo, necnon a sacerdote ⲙⲁⲣⲉⲛϫⲟⲥ... ⲕ̅ⲉ « dicamus... kyrie » (T., p. ⲥⲝ̅ⲉ, linn. 12-15 a. fin.), oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ... ⲫⲏ ⲉⲧϯ ⲛ̀ⲛⲉϥⲇⲱⲣⲉⲁ̀ « Domine Deus... qui largiris dona tua », ut ap. T., pp. ⲥⲝ̅ⲉ - ⲥⲝ̅ⲏ; hic tamen ponit, p. ⲥⲝ̅ⲉ, post primum versum, invitationem ⲙⲁⲣⲉⲛϫⲟⲥ... « dicamus... », quam codex orationi praemittit, et, p. ⲥⲝ̅ⲍ, add. vers. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲙⲟⲩ... « Domine benedic » qui in codice desideratur; f. 34r.v, praemissa rubrica iteratim de orationibus dicendis a sacerdote, diacono et populo (T., p. ⲥⲝ̅ⲑ, discrepat), oratio sacerdotis ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Potens Deus es Domine », cum monitis diaconi « Qui sedetis surgite », « Ad orientem respicite » et trisagio a populo dicendo, suo loco interponendis (T., pp. ⲥ̅ⲟ - ⲥ̅ⲟ̅ⲅ; in codice, juxta ⲁⲅⲓⲟⲥ, nota marginalis « Hic dicitur pax »); ff. 34v, 35, praemissa rubrica « Populus: secundum misericordiam tuam, Christe », oratio sacerdotis ⲛⲓⲭ̀ⲫⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲫⲩⲥⲓⲥ « Generationes naturae » (T., p. ⲥ̅ⲟ̅ⲅ); f. 35r.v, orationes ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁ̀ⲕⲉⲣⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ « Sanctificasti », ⲁ̀ⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓ̀ⲛ « Sanctifica », cum rubricis propriis (T., pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲅ - ⲥ̅ⲟ̅ⲉ); ff. 35v, 36, oratio ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲟⲩϯⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ « Deus quem glorificant », cum praevia rubrica, et gratiarum actio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus », ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲟ̅ⲍ - ⲥ̅ⲛ̅.

V (ff. 36v-40) Ordo benedictionis pelvis; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲥ̅ⲡ̅ - ⲧ̅ⲕ̅ⲉ. Rubricam praeambulam, fere ut ap. T.,

p. ⲥⲡ̅, sequuntur, omissis qui ap. T. leguntur capitum numeris: ff. 36ᵛ-37ᵛ, Gen. 18, 1-23; f. 37ᵛ, compendium narrationis transitus maris rubri (Exod. 14) cum initio Cantici Moysi (Ex. 15, 1) et compendium narrationis transitus Iordanis (Ios. 3); utrumque ut ap. T., pp. ⲥⲡ̅ⲉ̅, ⲥⲡ̅ⲍ̅; ff. 37ᵛ, 38, Is. 4, 2-4 des. ⲛⲉⲙ ⲛⲓϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲥⲓⲱⲛ; f. 38, Ezech. 36, 25 inc. ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϫⲉ ϯⲛⲁⲛⲟⲩϫϧ (T., p. ⲥ̅ϥ̅ⲁ̅) - 29 des. ⲛⲉⲧⲉⲛⲁ̀ⲛⲟⲙⲓⲁ̀ ⲧⲏⲣⲟⲩ; f. 38ʳ·ᵛ, Ezech. 47, 1-9 des. ⲥⲉⲛⲁⲱⲛϧ; f. 38ᵛ, praemisso ⲕⲉⲫ ⲉ̅ (cap. gr. 5), I Tim. 4, 9, solum initium ϥⲉⲛϩⲟ⟨ⲧ⟩; f. 40ᵛ, praemisso ⲕⲉⲫ ⲉ̅, I Tim. 4, 9-5, 10; om. quae ap. T. leguntur: p. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅, ⲡⲁⲣⲟⲓⲙⲓⲁ ⲕⲉⲫ. ⲑ̅; p. ⲥ̅ⲡ̅ⲏ̅, ⲏⲥⲁⲓⲁⲥ ⲕⲉⲫ. ⲛ̅ⲉ̅; p. ⲥ̅ϥ̅ⲗ̅, ⲏⲥⲁⲓⲁⲥ ⲕⲉⲫ. ⲁ̅; p. ⲥ̅ϥ̅ⲉ̅, ⲕⲁⲑⲏⲕⲉⲥⲓⲥ; pp. ⲧ̅: ⲟⲩⲟϩ ⲉⲩϫⲱ ⲙ̀ⲡⲓⲧⲣⲓⲥⲁⲅⲓⲟⲥ - ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅.

VI (ff. 42-48) Consecratio altarium; cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅. F. 42, rubrica arabica de agendis et dicendis ante Scripturae lectiones, paulo evolutior quam ap. T., p. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅; ff. 42-45ᵛ, (absque nota) II Par. 3, 1-6, 11; T., pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲛ̅ⲑ̅, interdum leviter discrepat sicut in lectionibus, passim; f. 45ᵛ, lectionem Par. sequitur rubrica (om. T.) de cantando hymno in B. M. V.: ⲧⲁⲓϣⲟⲩⲣⲏ (cf. cod. Vat. copt. 39, f. 233ᵛ), de thurificatione, de cantando a populo, in tono Pauli: ⲁⲩⲉⲛ ϯⲧ̀ⲣⲁⲡⲁⲍⲁ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ... « Adduxerunt tabulam auream... »; f. 45ᵛ, praemisso ⲕⲉⲫ. ⲉ̅ (i. e. cap. gr. 6), Hebr. 9, 2-10 (T., p. ⲣ̅ⲛ̅ⲑ̅); abundat nota marginalis arabica lectionis Pauli memorans initium et finem; f. 46, post rubricam ar., ampliorem quam ap. T., p. ⲣ̅ⲝ̅, de precibus recitandis inter lectiones Pauli et Evangelii, Ps. 64, 2, 3, addita monitione de dicendo a diacono ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ « Magnificetur », a sacerdote ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ (om. T.) et evangelio ab episcopo; abundat nota arabica evangelii Iohannis memorans initium et finem; ff. 46ᵛ, 47, sub nota ⲕⲉⲫ. ⲕ̅ⲇ̅ (cap. copt. 24), Ioh. 10, 22-38; in fine: والمجد لله « Et gloria Deo »; f. 47, rubricae de ritibus et orationibus post Evangelium, quas partim habet T., p. ⲣ̅ⲝ̅; f. 47ᵛ, oratio ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲩⲥⲓⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Domine omnis naturae », cum monito diaconi ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Tu rursum nunc, Domine » (T., p. ⲣ̅ⲝ̅, coll. pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲗ̅, discrepat in fine); ff. 47ᵛ, 48, rubrica ar. de unctione altarium precibusque eam comitantibus (om. T.); f. 48, oratio ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ ⲉⲧⲫⲉ... « Domine, Domine... qui creasti caelum... »; des.: ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅. ϯⲛⲟⲩ (T., p. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅, coll. pp. ⲛ̅ⲉ̅, ⲛ̅ⲍ̅ ca. med.); f. 48, praemissa rubrica ar. de ungenda tabula lignea, oratio ⲁⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ « Sanctifica » (T., p. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅); in fine rubrica de dicenda ab episcopo oratione ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus » (T., pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅) et a populo ⲁⲕϭⲓ ⲧ̀ⲭⲁⲣⲓⲥ « Accepisti gratiam »;

des. f. 48: تم وكمل بسلام من الرب امين « Explicit et absolutum est in pace Domini. Amen ».

VII (ff. 48^v, 49) Renovatio consecrationis tabulae altaris profanatae. F. 48, rubrica ar. de caeremoniis et precibus praeviis, fere ut ap. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, p. ⲣ̅ⲡ̅ⲗ̅; sequitur oratio, bohairice solum, ⲫⲛⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲩⲥⲓ⟨ⲥ⟩ ⲛⲓⲃⲉⲛ (cf. f. 47^v), cum monito arabico « Dicit diaconus 'Orate', dicit sacerdos (episcopus al. manu add.) » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⟨ⲟ⟩ⲛ̀ ϯⲛⲟⲩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ (cf. f. 47^v); des., f. 49, cum rubrica ar. « Dicitur Pater noster ... ungit episcopus tabulam sancto chrismate dicitque ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ... » et monito finali (T., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲗ̅).

VIII (f. 49^{r-v}) Benedictio imaginis. Oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... in quibusdam recedit tum a cod. Vat. copt. 44, ff. 64^v, 65, tum a Raphaele Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲛ̅ⲁ̅, ⲛ̅ⲃ̅; habet cum T. ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥ⟨ϯ⟩ⲧⲩⲡⲟⲥ...; in fine, cum cod. Vat. 44, om. ϭⲓ ⲙ̀ⲙⲩⲣⲟⲛ ...

IX (f. 49^v) Consecratio disci eiusque veli, cum rubricis arabicis; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 62^v, 63, a quo vix discrepat.

X (ff. 50-105) Liturgia funerum; cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲧ̅ⲑ̅ - ⲫ̅ⲕ̅ⲗ̅, necnon libri funerum editionem Heliopolitanam bohairico-arabicam (= Heliop.), an. 1905, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϩⲏⲃⲓ.

1 (ff. 50-64^v) Funus patriarchae vel episcopi (T., pp. ⲧ̅ⲑ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲋ̅; Heliop., pp. ⲟ̅ - ⲡ̅ⲉ̅ habet tantum funus breve). F. 50, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀, titulus et rubrica fere ut ap. Tuki, pp. ⲧ̅ⲑ̅ - ⲧ̅ⲓ̅ⲁ̅, item, ff. 50^v-57^v, lectiones sacrae Scripturae, cum rubricis et titulis ut ap. T., pp. ⲧ̅ⲑ̅ - ⲧ̅ⲙ̅, omissis tamen in codice capitum notis librorum Veteris Testamenti: f. 50^v, praemissis ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ قانون من اجل الاساقفة « Canon pro episcopis » et inscriptione: « Canon lectionum Veteris Testamenti quae conveniunt defunctis; lectio e Moyse propheta, cantus Deuteronomii secundus », Deut. 32, 39-43; f. 51, Gen. 25, 7-11 des. ⲧ̀ϣⲱϯ ⲙ̀ⲡⲛⲁⲩ (ar. على بير الحي نظر); ff. 51-52, Ios. 23, 1 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲓⲏⲥⲟⲩ ⲛⲉ ⲁϥⲉⲣϧⲉⲗⲗⲟ ⲡⲉ - 14; f. 52, sub titulo « Pro episcopis et sacerdotibus » (idem titulus ante reliquas lectiones Veteris Testamenti praeterquam ante III Reg., ubi tantum: « Pro Episcopis »), Deut. 31, 14-16 des. ϧⲁⲧⲉⲛ ⲛⲉⲕⲓⲟϯ; f. 52^{r-v}, Deut. 32, 48-52 des. ⲛ̀ⲛⲉⲕϣⲉ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲣⲟϥ; ff. 52^v, 53, Iob. 14, 7-22; f. 53^{r-v}, II Reg. (cod. ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲛ ⲁ̅) 1, 17-27; f. 53^v, III Reg. 2, 1-10; ff. 53^v, 54, Prov. 8, 13-21; f. 54^{r-v}, Ion. 2, 1 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲣⲉ ⲓⲱⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲑ̀ⲛⲉϫⲓ - 11; ff. 54^v-55^v, Dan. 12, 1-13; ff. 55^v, 56, Ez. 37, 1-14; f. 56^v, Is. 38, 1-8; f. 57^{r-v}, post rubricam de incipienda Liturgia etc. (T., p. ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅), sub nota ⲕⲉⲗ ⲅ̅ (cap. gr.), II Tim. 3, 10-4, 8 des. ⲡⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (post lectionem II Tim.

om. diaconi orationes ⳁⲁⲅⲁⲡⲏ, ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ et invitationem ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ quas habet T., pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲑ̅ – ⲧ̅ⲙ̅ⲁ̅); ff. 57ᵛ, 58, sub nota ⲕⲉⲗ ⲅ̅ (T., p. ⲧ̅ⲙ̅ⲁ̅ pro ⲧ̅ⲙ̅ⲁ̅), I Petr. 2, 11-17; ff. 58-59, sub nota ⲕⲉⲗ ⲗ̅ⲏ̅ (om. arab.) ⲙ̅ⲉ̅ (T., p. ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅: ⲕⲉⲫ. ⲗ̅ⲏ̅: ⲥ̅ϥ̅ⲁ̅, sect. Amon.), Act. 20, 17-38; f. 59ᵛ, post rubricam « Tunc sistunt eum in trono et dicunt super ipsum prologum » (T., p. ⲧ̅ⲙ̅ⲉ̅), omissis quae leguntur ap. T.: ⲉⲩⲗⲟⲅⲏⲥⲁⲑⲉ etc. (pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲙ̅ⲍ̅), transit, sub nota ⲟ̅ⲃ̅, ad Ps. 72, 24, 28, cum rubrica ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque versum (T., p. ⲧ̅ⲙ̅ⲏ̅); ff. 59ᵛ, 60, sub nota ⲕⲉⲗ. ⲕ̅ⲅ̅, Joh. 10, 1-18; ff. 59ᵛ, in imo mg. قوبل وصح « Recognitum est et congruit » et f. 60, in mg. externo: صح « Congruit »; ff. 60ᵛ, 61, psallia post Evang. in tono ⲡⲓϩⲏⲃ⟨ⲓ⟩ « Luctus », inc.: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ صرت لنا مقدما « Fuisti nobis patriarcha », des.: ⲧⲉⲛⳁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲱ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲣⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲛⲁϩⲣⲉⲛ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ... ⲛⲧⲉϥϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲭⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲛⲟⲃⲓ نسالك يا ابينا القديس لتشفع فينا قدام مخلصنا ... وينعم لنا بغفران خطايانا « oramus te, o pater noster sancte, intercede pro nobis apud Salvatorem nostrum ... ut dignetur remittere nobis peccata nostra »; f. 61ʳ⁻ᵛ, alter cantus, tono ⲁⲇⲁⲙ ⲡⲓϩⲏⲃⲓ « Adam, luctus », inc.: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛⲓⲱⲧ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲧⲉⲛⲣⲉϥⳁⲥ̀ⲃⲱ انا ابوكم ومعلمكم « Ego pater vester et magister vester »; des.: ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲕⲉⲛⲧⲟⲗⲏ ووصاياك « et mandata tua »; utroque cantu caret T.; horum loco habet, p. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅, responsorium ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ quod desideratur in cod. sicut et pericopae e Ps. 117, Ps. 118, Ps. 138 (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅; v. tamen f. 87); f. 62ʳ⁻ᵛ, praevia rubrica « Peracta missa et post sumptum sacrum mysterium convertuntur omnes ad defunctum dicentes super eum anastasin » (ar. التجنيز; T., p. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅, discrepat in fine), sub nota ⲕⲉⲗ. ⲍ̅, Rom. 5, 6-17 (T., p. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅); ff. 62ᵛ, 63, omissa lectione Hebr. (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅), « Rursus oratio super defunctum in ecclesia post anastasin » (ar. التجنيز; discrepat ap. T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅), oratio ante Evang.: ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Dominator Domine » (T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅); f. 63, Ps. 109, 4, 5; f. 63ʳ⁻ᵛ, sub nota ⲕⲉⲗ ⲓ̅ⲉ̅ (cap. copt.), Ioh. 6, 35-46; f. 64, omissis quae habet T. post Ev. Ioh., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲗ̅ – ⲧ̅ⲟ̅ⲗ̅ (vide tamen infra, f. 64 et f. 88), transit ad rubricam « Iterum oratio super defunctum in ecclesia, post evangelium sanctum, ad Patrem » et ad orationem ⲫⳁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲥⲁⲣⲝ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Deus spirituum et Domine omnis carnis » (T., pp. ⲧ̅ⲟ̅ⲗ̅ – ⲧ̅ⲟ̅ⲉ̅); f. 64, rubrica ⲙⲁⲣⲉ ⲡⲓⲕ̀ⲗⲏⲣⲓⲕⲟⲥ... « Clerus ... » (T., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅); f. 64ᵛ, psallia ⲁ̀ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ ⲕⲟⲧϥ » Terra reversa est » (T., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅); f. 64ᵛ, rubrica ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓⲑⲱⲙⲥ « Post sepulturam» ut ap. T., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲉ̅; cod. om. ipsam orationem

ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ (T. ibid.); sequitur conclusio ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (ar. جنيز. T., p. ⲧⲟⲍ, ⲡⲓϩⲏⲃⲓ «luctus») ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ... «Desinit ⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (ar. 'funus') Episcopi...»; f. 64^{v}, in fine, sub rubrica arabica «Post Paulum, in exsequiis Patriarchae», oratio ϯⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲧ̀ⲣⲓⲁⲥ ⲉⲑⲩ محبة الثالوث القدس «Dilectio Trinitatis sanctae»; des.: ϧⲉⲛ ⲡⲟⲥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ بالرب امين «in Domino. Amen»; dein, sub rubrica «Dicitur ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ pro patribus defunctis loco (ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ) pro vivis», ⲡⲣⲟⲥ.: ⲩ̀ⲡⲉⲣ ⲯⲩⲭⲏ ⲧⲟⲛ ⲏ̀ⲙⲱⲛ ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲓ ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ.

2 (ff. 65-68) Funus presbyterorum (T., pp. ⲧⲟⲍ – ⲧϥⲍ, Hel., pp. ⲡⲉ – ϥⲍ). F. $65^{r.v}$, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione, de levando incenso et recitandis psalmorum lectionibus, Ps. 134, 1-5; post ⲁⲗⲗⲏ, item ad pericopen sequentem (T., pp. ⲧⲟⲍ – ⲧⲟⲑ, ca. med. varias praemittit Pss. pericopas quae hic non leguntur), Ps. 106, 31, 32, 41 inc. ϫⲉ ⲁϥϫⲱ – 43; Ps., 118, 25, 26, 27 inc. ⲙⲁⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ – 30; add. ⲁⲗⲗⲁ ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ: ⲇⲟⲝⲁ: ⲛⲓⲛ; cf. T., p. ⲧⲡⲁ; ff. 65^{v}-66^{v}, sub nota ⲕⲉⲗ. ⲅ, II Cor. 4, 10-5, 10 (T., pp. ⲧⲡⲇ – ⲧⲡⲍ, qui pp. ⲧⲡⲁ – ⲧⲡⲅ praemittit lectionem ex ep. ad Rom. et, pp. ⲧⲡⲍ – ⲧϥ, add. lectionem ex I Cor. variasque Pss. pericopas); f. 66^{v}, Ps. 90, 1 inc. ⲉϥⲉ̀ⲙⲧⲟⲛ, 2 des. ⲡⲁⲣⲉϥϣⲟⲡⲧ ⲉ̀ⲣⲟⲕ, 11; inter v. 2 et 11, rubrica ⲗⲉⲝⲓⲥ (Heliop., p. ϥⲁ, pro Ps. 90, 1, 2, 11, habet Ps. 64, 5, 6 des. ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; cf. T., p. ⲧϥ; omittunt in v. 5: «replebimur bonis domus tuae»; T., pp. ⲧϥⲁ, ca. med., ⲧϥⲃ, alias add. Pss. pericopas); ff. 66^{v}, 67, sub capitis nota ⲟⲉ, Matth. 25, 14-21; ff. 67-68, misso responsorio post Evangelium ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ (T., p. ⲧϥⲇ), habet rubricam ⲁ̀ϫⲱ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ ... «Dic pacem ...» et orationem ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲣⲛⲓϣϯ «Quam magna fuerunt» ut ap. T., pp. ⲧϥⲇ – ⲧϥⲍ; f. 68, post rubricam arabicam «Dicitur Pater noster, dicit sacerdos absolutionem ad Filium et orationem funeris», كمل ذلك «Absolutum est»; f. 68, praemisso «dicet pro defuncto in specie», oratio ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲡⲉ ⲡⲁⲥⲱⲣ رؤوف هو مخلصي «Misericors est salvator meus»; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ ϫⲉ ϥⲥⲙⲁ كعظيم رحمتك. بارك هو «secundum magnam misericordiam tuam. Benedictus» (haec desideratur ap. T., et in ed. Heliop.).

3 (ff. 68^{v}-71) Funus diaconorum (T., pp. ⲧϥⲏ – ⲩⲓ, Heliop., pp. ϥⲏ – ⲣⲓⲃ). F. 68^{v}, post rubricam, Ps. 65, 16-19; post ⲁⲗⲗⲏ (item in sq.), Ps. 118, 105-112; Ps. 134, 13-20; sequitur ⲁⲗ etc. ut ap. T., p. ⲩ; f. $69^{r.v}$, sub nota ⲕⲉⲗ ⲓⲑ, I Cor. 15, 23 inc. ⲁ̀ⲡⲁⲣⲭⲏ ⲡⲭⲥ-38 (T., pp. ⲩⲅ, ⲩⲇ, add. lect. ex II Cor., Ps. 19, 2, 3, etc. cum rubricis quae in cod. desiderantur;

Heliop., p. ⲣ̅ⲗ̅, add. tantum Ps. 19, 2, 3); f. 69^{v}, Ps. 138, 13-15 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲧϩⲏⲡ; ff. 69^{v}, 70, sub nota ⲕ̅ⲑ̅, Ioh. 12, 20-26; ff. 70-71, rubrica (bohairice solum) « Dic pacem » etc., oratio ⲡⲁ{ⲓ}ⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ « Rursum oremus », ac rubrica (arabice solum) « Populus dicit Pater noster » etc. ut ap. T., pp. ⲩ̅ⲉ̅ – ⲩ̅ⲓ̅.

4 (ff. 71^{v}-74^{v}) Funus monachorum (T., pp. ⲩ̅ⲓ̅ – ⲩ̅ⲕ̅ⲉ̅; Heliop., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅ – ⲣ̅ⲗ̅). Ff. 71^{v}, 72, rubrica « Dic gratiarum actionem » etc. ut ap. T., p. ⲩ̅ⲓ̅; dein, sub titulo ⲗⲉⲝⲓⲥ (T., ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ) ⲗ̅ⲅ̅, Ps. 33, 12-16; praemisso ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅ (item ad sectionem seq.), Ps. 118, 121-128; Ps. 54 (cod. 53; T., ⲛ̅ⲗ̅), 5-9 des. ⲟⲩⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ϩⲏⲧ; sequitur ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅ etc. ut ap. T., p. ⲩ̅ⲓ̅ⲅ̅; f. 72$^{r.v}$, sub nota ⲕⲉⲫ. ⲓ̅ⲁ̅ (ⲁ ductu cancellatum; T., ⲕⲉⲫ. ⲓ̅: ⲙ̅), Rom. 8, 2-11 (post. Rom., T. add., pp. ⲩ̅ⲓ̅ⲉ̅ – ⲩ̅ⲓ̅ⲏ̅, lect. ex II Cor. et Ps. 6, 9-11, cum rubricis, Heliop., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅ – ⲣ̅ⲕ̅, add. solum Ps. 6, 9-11); f. 72^{v}, Ps. 54 (cod. 53), 8, 9 des. ⲟⲩⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ϩⲏⲧ; ff. 72^{v}, 73, sub nota ⲕⲉⲗ ⲟ̅ⲃ̅, Luc. 20, 27-38; ff. 73-74, rubrica (bohairice solum) « Dic pacem » etc., oratio ⲫϯ ⲡⲓⲁ̀ⲧⲁⲣⲭⲏ « Deus absque principio » et rubrica « Dic Pater noster » etc. ut ap. T., pp. ⲩ̅ⲕ̅ⲅ̅ – ⲩ̅ⲕ̅ⲉ̅, qui praemittit, pp. ⲩ̅ⲕ̅ⲁ̅ – ⲩ̅ⲕ̅ⲅ̅, lect. Evang. Ioh.; item Heliop., pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲅ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅; f. 74$^{r.v}$, Sermo in monachum defunctum, ex dictis Apa Šenūte, arabice tantum (om. T. et Heliop.); inc.: قال هلموا ايها الابناء وابكوا لهلاكنا ما دمتم فى موضع البكاء « Dixit: Venite huc, o filii, lugete super ruinam nostram; nolite immorari huic lacrymarum loco »; des.: وتراف علينا يا ذا المجد العظيم الحال فى {الروح القدس} الاب ولروح القدس من البدو الى اباد الدهور امين « ut mitem reddas nobis, Domine gloriae magnae, condicionem, in Patre et Spiritu sancto, a principio usque ad aeternitatem saeculorum. Amen ».

5 (ff. 74^{v}-76^{v}) Funus monialium (T., pp. ⲩ̅ⲕ̅ⲍ̅ – ⲩ̅ⲗ̅ⲉ̅, Heliop., pp. ⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲙ̅ⲃ̅). Ff. 74^{v}, 75, post rubricam (T., p. ⲩ̅ⲕ̅ⲍ̅), Ps. 12, 1 inc. ϣⲁⲑⲛⲁⲩ (sic) – 5 des. ⲟⲩⲃⲏϥ; Ps. 118, 161-168 (praemisso ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅); Ps. 15 (absque nota numerica, sed praemisso ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅), 7-11; sequitur ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅, ⲥⲙⲟⲩ etc. ut ap. T., p. ⲩ̅ⲕ̅ⲑ̅; f. 75$^{r.v}$, sub nota ⲕⲉⲗ ⲗ̅, II Cor. 5, 11-17; Ps. 16, 1, 2; sub nota ⲕⲉⲗ. ⲗ̅ⲍ̅, Luc. 10, 38-42; ff. 75^{v}-76^{v}, rubrica (bohairice solum) « Dic pacem » etc., oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ « Domine spirituum », rubrica « Dic Pater noster » etc. ut ap. T., pp. ⲩ̅ⲗ̅ⲃ̅ – ⲩ̅ⲗ̅ⲉ̅.

6 (ff. 76^{v}-79^{v}) Funus virorum saecularium (T., pp. ⲩ̅ⲗ̅ⲉ̅ – ⲩ̅ⲛ̅ⲁ̅, Heliop., pp. ⲅ̅ – ⲕ̅ⲃ̅). In rubrica praevia om. ⲟⲩⲟϩ ⲁϫⲱ: ⲇⲟⲝⲁ... ⲛ̀ⲛⲁ quae add. T.; ff. 76^{v}, 77, Ps. 138 (cod. ⲣ̅ⲏ̅ⲗ̅), 7-10; Ps. 118, 175, 176, praemisso ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅; Ps. 113, 16-18; Ps. 114, 1-9 praemisso ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅; f. 77,

rubrica (bohairice tantum) « Dein dic: benedic mihi ... » ut ap. T., p. ⲩⲗⲏ; ff. 77-78, sub nota ⲕⲉⲗ. ⲓⲏ, I Cor. 15, 1-21; f. 78, Ps. 64 (cod. boh. et arab.: Ps. 61, sub nota ⲝⲁ pro ⲝⲗ), 5 des. ⲛⲉⲕⲁⲩⲗⲏⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ, 6 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ, des. ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ (T., p. ⲩⲙⲃ, Ps. 64, 5, 6, inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ, des. ⲧⲏⲣϥ, cum rubrica ⲗⲉⲝⲓⲥ ante ⲥⲱⲧⲉⲙ); f. 78r.v, sub nota ⲓⲁ, Ioh. 5, 18 inc. ⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱ̀ – 29 des. ⲛ̀ⲱⲛϧ (T., p., ⲩⲙⲗ, des. ⲛ̀ⲕⲣⲏⲥⲓⲥ et add., pp. ⲩⲙⲗ – ⲩⲙⲉ, psalliam ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ et orationem ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ); ff. 78v-79v, rubrica (bohairice solum) « Dic pacem » etc., oratio ⲫϯ ⲡⲓϣⲁⲉ̀ⲛⲉϩ « Domine qui es in aeternum » cum rubrica finali ut ap. T., pp. ⲩⲙⲉ – ⲩⲙⲑ, qui, pp. ⲩⲙⲑ – ⲩⲛⲁ, add. orationem ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ͞ⲥ, item Heliop., pp. ⲕ – ⲕⲃ.

7 (ff. 79v-81) Funus puerorum (T., pp. ⲩⲛⲁ – ⲩⲝ, Heliop., pp. ⲕⲅ – ⲗⲗ). In rubrica praevia om. ⲛⲉⲙ... ⲡⲓⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲛ quod add. T.; f. 79v, Ps. 26 (nota 26 in titulo arabico tantum), 9 inc. ϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ, 10, 13; Ps. 64, 5, 6 des. ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ (praem. ⲁⲗⲗⲏ); post rubricam ⲗⲝ, absque nota, Ps. 33, 23; Ps. 114, 4 inc. ⲱ̀ ⲡⲟ͞ⲥ – 6 (praem. ⲁⲗⲗⲏ); Ps. 117, 5; sequitur ⲁⲗⲗⲏ, ⲇⲟⲝⲁ etc. ut ap. T., p. ⲩⲛⲍ; ff. 79v, 80 (absque sectionis nota, T.: ⲓⲗ), I Thess. 4, 12-17; Ps. 26, 10, 11 inc. ϭⲓⲙⲱⲓⲧ, 12 des. ⲛⲏ ⲉⲧϩⲟϫϩⲉϫ ⲙ̀ⲙⲟⲓ (T.: ⲗⲉⲝⲓⲥ post v. 10; p. ⲩⲛⲉ, add. pericopen e Ps. ⲣⲓⲗ; item Heliop., p. ⲕⲍ, sed om. Ps. 26, 11); f. 80r.v, sub nota ⲕⲉⲗ ⲓⲑ, Luc. 7, 11-16; ff. 80v, 81, post rubricam (bohairicam) « Dic pacem » etc., oratio ⲡⲉⲛⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ « Vere Deus noster »; rubrica arabica: « Dicat populus Pater noster » etc., fere ut ap. T., pp. ⲩⲛⲉ – ⲩⲝ.

8 (ff. 81v-83) Funus mulierum adultarum (T., pp. ⲩⲝ – ⲩⲟ, Heliop., pp. ⲗⲉ – ⲙⲍ). F. 81v, in rubrica praevia pro ⲡⲓϩⲏⲃⲓ « funus » habet ϯⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (ar. جنز « funus »); sequuntur: Ps. 102, 1-4; Ps. 113, 16-18 (praem. ⲁⲗⲗⲏ); Ps. 118, 81, 109, 132 des. ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, 133 des. ⲡⲉⲕⲥⲁϫⲓ, 175 (praem. ⲁⲗⲗⲏ); in fine: ⲇⲟⲝⲁ: ⲛⲓⲛ.; ff. 81v-82v, sub nota ⲕⲉⲗ ⲕ, I Cor. 15, 39-49; Ps. 114, 7, 4 inc. ⲱ̀ ⲡⲟ͞ⲥ, 5 des. ⲟⲩⲑ̀ⲙⲏⲓ ⲡⲉ (T., ante v. 4: ⲗⲉⲝⲓⲥ); sub nota ⲕⲉⲗ ⲝⲃ (cap. gr.; T.: ⲗⲃ), Matth. 26, 6-13; ff. 82v, 83, post rubricam (bohairice tantum) « Pax, patriarchae, congregationes, credo », oratio ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲁⲩϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Revera perfecta est » (T., pp. ⲩⲝⲉ - ⲩⲝⲑ) cum rubrica arabica in fine: « Dicitur Pater noster, absolutio ad Filium dein oratio sepulturae ».

9 (ff. 83v-84v) Lectiones super mulieres quae moriuntur in partu (T., pp. ⲩⲟⲑ – ⲩϥ et Heliop., pp. ⲝⲗ – ⲝⲑ; ab utroque recedit codicis rubrica praevia dum addit: « non intrent in ecclesiam, sed deponentur extra ianuam »). Is. 26, 9-20; sub nota ⲕⲉⲗ ⲍ, Rom. 5, 1-15;

Ps. 77, 38 des. ⲛⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 39; Ioh. 16, 20-23 des. ⲛ̀ϩⲗⲓ ⲁⲛ; f. 84v, rubrica: coptice « Dic: Pax ... », dein arabice: « dicatur, ut supra, oratio funeris mulieris adultae, absolutio, oratio sepulturae; f. 84v des.: وكمل ذلك بعون الله تعالى « Absolutum est iuvante Deo, exaltetur! ».

10 (ff. 85-86v) Funus puellarum (T., pp. ⲩ̅ⲟ̅ - ⲩ̅ⲟ̅ⲑ̅, Heliop., pp. ⲙ̅ⲏ̅ - ⲛ̅ⲑ̅). F. 85, post rubricam (v. T.), Ps. 33, 12, 6; Ps. 61, 2, 3 des. ⲡⲁⲥⲱⲧⲏⲣ; Ps. 70, 5 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ, 6 (praemittit ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅; T. et Hel. addunt « ad modos funerum »); Ps. 88, 48, 49 des. ⲉ̀ϥⲙⲟⲩ; Ps. 118, 73-76 des. ⲉ̀ϯⲛⲟⲙϯ ⲛⲏⲓ (praem. ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅); sequitur ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅ ⲥ̀ⲙⲟⲩ etc., ut ap. T., p. ⲩ̅ⲟ̅ⲃ̅; ff. 85-86, sub nota ⲓ̅ⲉ̅, I Cor. 15, 50-58; Ps. 38, 13 inc. ⲁⲛⲟⲕ ⲟⲩϣⲉⲙⲙⲟ, 14; Matth. (absque sect. nota) 9, 18-31; f. 86, post rubricam (bohairicam) « Dic pacem » etc., oratio ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ « Salvator noster, benefice », cum rubrica arabica in fine (f. 86v) ut ap. T., pp. ⲩ̅ⲟ̅ⲉ̅ - ⲩ̅ⲟ̅ⲑ̅.

11 (ff. 87-90v) Praemisso, in mg. superiore, arabice: « Funus eorum qui moriuntur in hebdomada Paschatis », inc. sectio cum titulo bohairice et arabice: Funus patriarcharum et episcoporum (T., p. ϥ̅ⲕ̅ⲉ̅, collatis pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅ sqq.). F. 87, post rubricam « Dic benedictionem, leva incensum », Ps. 117, 1-5; Ps. 118, 33-40 (praem. ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅); Ps. 138, 11-15 (praem. ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅; sequitur ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅, ⲇ̅ⲟ̅ⲝ̅ⲁ̅ ⲛⲓⲛ); ff. 87v-89, sub nota capitis ⲓ̅ⲃ̅, Heb. 13, 7-21; Ps. 60, 5, 6; Ps. 118, 83, 84; Ps. 145, 2 des. ϯϣⲟⲡ, 5; Ps. 118, 81, 82; Ps. 90, 1, 2; sub nota capitis ⲟ̅ⲏ̅ (T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅: ⲟ̅ⲍ̅ ⲥ̅ⲟ̅), Luc. 22, 24-30; ff. 89-90, post rubricam « Dic pacem » etc. (T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅), oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Domine, Domine Iesu Christe » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅ - ⲧ̅ⲟ̅); f. 90r.v, post rubricam « Dic Pater noster, absolutionem et si sepelierint eum dicant », Ps. 131, 1, 2, 8, 9 des. ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲓⲁⲕⲱⲃ (ar. عبدك = ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ); sub nota ⲕⲉⲗ ⲝ̅ⲍ̅, Luc. 19, 11-19; f. 90v (in summo mg. « Oratio super tumulum; legitur ... »), oratio super tumulum ⲁ̀ⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Memento Domine », cum rubrica finali ut ap. T., pp. ⲧ̅ⲟ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲍ̅, sed in oratione, pro ⲡⲓⲡⲁⲧⲣ., ⲉⲡⲓⲥⲕ., ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ, cod. habet solum ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ; in fine, ⲁϥϫ⟨ⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ⟩ كمل ذلك « Absolutum est hoc ».

12 (ff. 90v-92v) Lectiones recitandae in removenda tegete (ⲛⲓⲁ̀ⲛⲁⲅⲛⲱⲥⲓⲥ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲱϣ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲉϫⲉⲛ ⲡ̀ϫⲓⲛⲱ̀ⲗⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲑⲟⲙ, الفصول التى تقرا فى رفع الحصير; T., pp. ϥ̅ⲃ̅ - ϥ̅ⲓ̅ⲇ̅, sub titulo « Lectiones dicendae super tumulos et die tertio et die septimo defunctorum »; Heliop., pp. ⲣ̅ⲟ̅ - ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅, sub eodem titulo ac in codice, addito « et super tumulum in noctibus commemorationis »). Ff. 90v, 91, praemissa rubrica « Sumant ollam novam » etc.,

ut ap. T., p. $\overline{\text{ⲫⲃ}}$, Ps. 50, 3-6 des. **ⲡⲉⲕⲙⲑⲟ ⲉ̀ⲃⲟⲗ**, 11; f. 91, Ps. 118, 57-61 (praem. $\overline{\text{ⲁⲗⲗⲏ}}$, dicendum, iuxta T., p. $\overline{\text{ⲫⲗ}}$, ad modos funeris); Ps. 85, 1-5 (praem. $\overline{\text{ⲁⲗⲗⲏ}}$); sequitur rubrica bohairica de dicendo **ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ** « benedic mihi » etc. ut ap. T., p. $\overline{\text{ⲫⲗ}}$ (Heliop. diversam exhibet Psalterii lectionum seriem); f. 90r.v, sub nota capitis $\overline{\text{ⲏ}}$, Rom. 5, 6-15 (T., p. $\overline{\text{ⲫⲋ}}$, add. lectionem ex II Cor.); Ps. 77, 38 des. **ⲛ̀ⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ**, 39 (absque nota Psalmi; T. add. Ps. 85, 67); ff. 91v, 92, Ioh. 11, 38-45 (absque capitis nota; T. praemittit Luc. 7, 17-33); f. 92r.v, post rubricam bohairicam « Dic pacem » etc. (T., p. $\overline{\text{ⲫⲓⲃ}}$), oratio **ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ** « Gratias agimus tibi » (T., pp. $\overline{\text{ⲫⲓⲃ}}$ – $\overline{\text{ⲫⲓⲗ}}$); rubrica finalis ut ap. T. (p. $\overline{\text{ⲫⲓⲗ}}$), sed pro **ⲉϫⲉⲛ ⲛⲓϩⲃⲱⲥ ⲓⲉ ⲉϫⲉⲛ ⲡⲓⲙ̀ϩⲁⲩ** « super vestimenta sive super tumulum », habet cod.: **ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲕⲁⲧⲟⲗⲓⲛ** (cod. Borg. copt. 112, f. 179: **ⲛⲓⲕⲁⲧⲁⲡⲟⲗⲓⲛ**) **ⲛⲓϩⲃⲱⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲏⲓ** « super linteamina (arabice: الغطا ; etiam in cod. Borg. copt. 112) et vestimenta et ea quae sunt in domo » (Heliop.: « spargat aquam super locum »).

13 (ff. 96-101v) Lectiones pro defunctis qui moriuntur hebdomada Paschatis (T., pp. $\overline{\text{ϥⲕⲉ}}$ – $\overline{\text{ϥⲙⲏ}}$; in codice, lectiones Scripturae carent capitis nota). [1] (f. 96r.v) Pro presbyteris, Num. 20, 22 inc. **ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲓ** — 30; [2] (ff. 96v, 97) pro diaconis, Iob. 6, 30-7, 18; [3] (f. 97r.v) pro monachis, Eccli. 2, 1-9; [4] (f. 97v), pro monialibus, Prov. 31, 10-20; [5] (ff. 98-99) pro viris, Gen. 50, 4-25 (Heliop., pp. $\overline{\text{ⲣⲙⲅ}}$ – $\overline{\text{ⲣⲛ}}$); [6] (f. 99r.v) pro pueris, III Reg. 17, 17-24; [7] (ff. 99v-100v) pro mulieribus adultis, Gen. 23, 1-24, 1 (Heliop., pp. $\overline{\text{ⲣⲛⲁ}}$ – $\overline{\text{ⲣⲛⲉ}}$); [8] (f. 101r.v) pro puellis virginibus, Iud. 11, 30-39 des. **ⲓⲥϫⲉⲛ ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ.**

14 (ff. 102-103) Lectiones pro Missa defunctorum (T., pp. $\overline{\text{ⲩϥ}}$ – $\overline{\text{ⲩϥⲉ}}$). Rom. (absque cap. nota) 6, 5-18 des. **ⲉⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲫⲛⲟⲃⲓ**; I Petr. (sub cap. nota $\overline{\text{ⲅ}}$) 1, 22-25 des. **ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ**; Act. (absque cap. nota) 2, 29-35; Ps. (absque nota, T., p. $\overline{\text{ⲩϥⲗ}}$: Ps. $\overline{\text{ⲣⲃ}}$, praemissa rubrica) 102, 14 inc. **ⲁ̀ⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ**, 15; Ioh. 6, 35-46, initium tantum lectionis utpote iam scriptae pro exsequiis patriarcharum et episcoporum (cf. f. 63); missis quae sequuntur ap. T. pp. $\overline{\text{ⲩϥⲉ}}$ sqq., des. cum nota arabica « Desinit et absolutum est ».

15 (103r.v) Lectio super tumulum: **ⲫⲛⲏⲃ ⲡ$\overline{\text{ⲟⲥ}}$ ⲫ$\overline{\text{ϯ}}$ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ** « Domine, Domine, Deus omnipotens » (T., p. $\overline{\text{ⲩⲙⲑ}}$ – $\overline{\text{ⲩⲛⲁ}}$); sequitur subscriptio arabice de qua infra.

16 (ff. 103v-105v) Lectiones pro die quadragesimo, mense sexto et anniversario « et omni requie in omni hora »; Heliop.,

p. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅, habet: « Legenda super tumulum in fine mensis, sex mensium, anni, et nocte universitatis commemorationum » (T., pp. ⲫ̅ⲓ̅ⲁ̅-ⲫ̅ⲕ̅ⲁ̅; p. ⲫ̅ⲓ̅ⲁ̅ add. in titulo: « super tumulum ... »). Praevia rubrica ut ap. T., p. ⲫ̅ⲓ̅ⲁ̅, Ps. 68, 2-4, 8; Ps. 118, 17-21 des. ⲛ̀ⲛⲓⲣⲉϥϩⲓ ⲛ̀ϩⲟ (praem. ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅); Ps. 68, 14 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ - 19 des. ⲥⲟⲧⲥ (praem. ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅); Coloss. (cod. perperam Galat.), sub nota ⲕⲉⲗ. ⲃ̅, 1, 12-22; Ps. (absque nota; T., p. ⲩ̅ⲓ̅ⲑ̅: Ps. ⲣ̅ⲁ̅, praemissa rubrica) 101, 3 inc. ⲣⲉⲕ ⲡⲉⲕⲙⲁϣϫ, 5 des. ⲡⲁϩⲏⲧ; sub nota ⲕⲉⲗ. ⲙ̅ⲉ̅, Luc. 14, 7-15; f. 105, post rubricam ut ap. T., p. ⲫ̅ⲕ̅ⲁ̅, oratio ⲡⲓⲕⲁϩⲓ ⲉϥⲕⲟⲧϥ ⲉ̀ⲡⲕⲁϩⲓ « Terra in terram reversa est »; f. 105ᵛ, rubrica arabica: « Dicitur Pater noster, absolutio ad Filium »; in fine وكمل ذلك « Absolutum est ».

XI (ff. 106-109ᵛ) Ritus recitandae orationis Apa Tarbū (bohair. ⲑⲁⲣⲡⲟⲩ) super morsu canis rabiosi saucium, praemisso: صلوة ابونا القديس ابا ترбو لعضة الكلب الكلب « Oratio patris nostri sancti Apa Tarbū pro morsu canis rabiosi ». Ritum ediderunt: Tuki (T.), ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, pp. ⲩ̅ⲟ̅ⲉ̅-ⲩ̅ϥ̅ⲁ̅, qui tamen vitam apa Tarbū ipsumque eius nomen reticet, in multis ceterum discrepans; E. Galtier, *Bulletin de l'Institut français d'archéologie orientale au Caire*, t. IV, 1905, pp. 112-127 (cf. *Analecta bollandiana*, t. XXV, 1906, pp. 341, 342; t. XLI, 1922, pp. 183, 184); Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲑⲱϩⲥ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, Heliopoli, 1908, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅-ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅; cf. etiam C. Kopp, *Glaube und Sakramente der kopti schen Kirche*, Romae, 1932, pp. 172-175: Das Gebet des Apa Tarbū (*Orientalia Christiana*, t. XXV, 1). In describendo ritu, librarium presse sequimur, licet ordine procedat incerto, non unico, ut videtur, codice usus. Partem codicis Mancuniensis coptici 52 eumdem exhibentem ritum accurate descripsit W. E. Crum, *Catalogue of the coptic manuscripts in the collection of the John Rylands Library*, Mancunii, 1909, sub n. 467, pp. 236-238.

Monet nota arabica marginalis, manus posterioris, haec in usu esse apud partem coptitarum, haereticam nempe; apud catholicam autem, ut vana atque auctoritate destituta haberi.

1 (f. 106, linn. 2-11) Rubrica arabica: « Sumuntur septem panes rotundi, septem casei, paulum olei et paulum vini ... »; des.: « det tibi salutem, ac giris peractis, dicet ⲡⲁⲥⲑⲁⲛⲁⲡⲓⲥⲑⲟⲛ ⲕ̅ⲉ̅ »; cf. Galtier, pp. 116 (arab.), 121 (gallice), qui tamen nonnihil discrepat, praesertim in fine.

2 (f. 106, linn. 11-19) Praemissa superioris rubricae recensione breviore, formula adiurationis, inc.: ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲑⲁⲍⲁⲣ(ⲣ super lin. adiectum) ⲡⲁⲣ ϩⲁⲍⲁⲣ; des.: ⲑⲁⲣⲡⲟⲩ ⲑⲁⲣⲛⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ. Leguntur, tum rubrica,

tum formula, fere ad litteram ut in opere clarissimi auctoris Abū 'l-Barakāt inscripto: « Lampas tenebrarum », ubi exaratae sunt ad fidem codicis Marci, episcopi sedis Minyah Banī Ḥaṣīb (cf. cod. Vatic. arab. 623, f. 198).

3 (f. 106, linn. 20-33) Titulus et rubrica: « Oratio patris nostri Apa Tarbū; dic gratiarum actionem super septem panes et super septem caseos et nonnullos dactylos et paulum olei; congrega septem parvulos pueros et da septem giros homini (ⲧ̀ ⲛ̀ⲍ̅ ⲛ̀ⲕⲱϯ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ, ar.: سبع (sic) ودور الراجل دوران i. e. fiat septies circuitus hominis; cf. Galtier, pp. 116, 121) quem canis rabiosus momordit, dicens: ' quonam in pace incedis? mille bona tibi, dum mihi tu occurris '. Ipse autem dicet: ' Vado ad ecclesiam sancti apa Tarbū quaerens (hic des. textus arab., redundat textus bohairicus: ⲉⲕ [pro ⲉⲓ]ⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲁ ⲟⲩ ⲉⲓϣⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲥⲁ ⲟⲩ) remedium homini quem momordit canis rabiosus '; revertere, Deus dabit tibi salutem per preces sancti apa Tarbū ».

4 (f. 106, linn. 34-44) Vita sancti apa Tarbū, bohairice tantum, praemisso: ⲁ̀ⲭⲱ ⲙ̀ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲅⲓⲟⲥ (lege ⲡⲓ) ⲁⲡⲁ ⲑⲁⲣⲡⲟⲩ; inc.: ⲁⲥϣⲱⲡⲓ ⲇⲉ ϧⲉⲛ ⲡ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲇⲓⲱⲅⲙⲟⲥ « Accidit tempore persecutionis », prosequens fere ut ap. Galtier, p. 123, at des. abrupte: ϧⲉⲛ ⲧ̀ⲫⲁϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲁϥ « medio die ... ».

5 (ff. 107-109ᵛ) Praemisso arabice « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti..., incipimus... orationem scribere sancti Apa Tarbū ... »: [1] (f. 107) rubrica arabica eiusdem fere indolis, at magis evoluta, ac rubricae f. 106, desin. (lin. 12): « dicit populus: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲱ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ' Adoramus te, Christe ' »; [2] (f. 107) Eph. 6, 10, sub nota ⲕ̅ⲏ̅, initium tantum lectionis cum nota arabica « integre scripta est in oratione septima Lampadis » (Eph. 6, 10-18 des. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅); cf. f. 164; Tuki, op. laud., pp. ⲩ̅ⲡ̅ⲇ̅, ⲩ̅ⲡ̅ⲉ̅; [3] (f. 107) bohairice, alia lectio ex epistola ad Eph., « in nonnullis exemplaribus », Eph. 3, 13-17 des. ⲡⲓⲛⲁϩϯ (T., pp. ⲩ̅ⲡ̅ⲃ̅ - ⲩ̅ⲡ̅ⲇ̅, Eph. 3, 13-21); [4] (f. 107) arabice, Eph. 3, 13-21; [5] (ff. 107ᵛ-108ᵛ), adiecta rubrica arabica « Dicet deinde ' agios ' et orationem Evangelii »: Ps. 6 3, 2 (Galtier, p. 117, T., p. ⲩ̅ⲡ̅ⲉ̅); sub nota ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ. ⲕ̅ⲁ̅, Ioh. 5, 1-18 des. ⲛ̀ϩⲩⲅⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲫϯ (Galtier, p. 117, Ioh. 5, 1-7 des. ⲛϫⲉ ⲛⲓⲙⲱⲟⲩ; T., p. ⲩ̅ⲛ̅ⲉ̅, Ioh. 5, 1, 2 des. ⲃⲏⲑⲥⲁⲓⲇⲁ); Ps. 21, 13 (T., p. ⲩ̅ⲡ̅ⲉ̅); Matth. 15, 21-28 (T., pp. ⲩ̅ⲡ̅ⲋ̅, ⲩ̅ⲡ̅ⲏ̅); [6] (f. 108ᵛ) rubrica arabica: « Tunc dicuntur septem orationes maiores »; harum initia (T., p. ⲩ̅ⲡ̅ⲏ̅) partim in ipso textu leguntur, partim in mg. externo; in eodem mg. excerpta quaedam orationum, in honorem s. Tarbū, ad sacerdotem vel ad populum spectantium, cum rubricis; [7] (f. 108ᵛ) rubrica arabica de

dicendis tribus orationibus maioribus, professione fidei necnon oratione (f. 108ᵛ, lin. 13 sqq.; arabice tantum): « Domine meus et Deus, Iesu Christe... tu enim creasti caelum et terram, maria et flumina... »; des. (lin. 5 a fin.): « in saecula saeculorum »; cf. Galtier, p. 120, lin. 5-p. 121, coll. p. 125, lin. 10 a. fin. – p. 127, qui in nonnullis discrepat, addito insuper paulo ante finem, Ps. 90; v. etiam., T., pp. ⲩϥ̄, ⲩϥⲁ̄; [8] (ff. 108ᵛ-109ᵛ) oratio sancti apa Tarbū, arabice, inc. (lin. 3 a. fin.): « Fuit tempore persecutionis, vir a Deo dilectus, nomine Apa Tarbū »; usque ad f. 109ᵛ, lin. 2, communiter consentit cum Galtier, p. 118, lin. 13-p. 120, lin. 5, coll. pp. 123-125, lin. 10; missa autem oratione « Domine meus et Deus, Iesu Christe », utpote « superius scripta », ac relata pueri sanati dimissione, des.: « in saecula saeculorum. Amen, amen »; [9] (f. 109ᵛ) rubrica arabica de unctione pueri: « Tunc dicet Pater noster, absolutionem... (cf. Tuki, p. ⲩϥⲗ̄, linn. 1-7, Labib, p. ⲣⲙⲍ̄, qui in nota addit transcriptionem graecam formulae ⲡⲉⲥⲑⲁⲛⲁ ⲡⲁⲥ: ϣ̀ϣⲉⲡⲉⲣⲓⲕⲁⲥ...) dicentes: ⲡⲁⲥⲑⲁⲛⲁⲡⲓⲥⲧⲟⲛ... »; des.: « dicit benedictionem et recedunt in pace. Et gloria Deo ». In fine, subscriptio: تم كمل صلات انبا تربوا صلاته تكون معنا امين « Desinit et absoluta est oratio Apa Tarbū; oratio eius sit nobiscum. Amen ».

XII (ff. 110-130ᵛ) Ordo adorationis in festo Pentecostes, bohairice et arabice, cum rubricis arabicis. Multa habet communia cum cod. Vat. copt. 42; quae maxime discrepant hic notamus.

1 (ff. 110-115ᵛ) Adoratio prima. F. 110, monet rubrica arabica populum in ecclesia esse congregandum hora nona, recitaturum psalmos horarum etc., fere ut ap. Tuki (T.), ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, p. ⲧⲕ̄ⲋ̄, at psalliae Adam pro Apostolis ⲁⲓⲟⲩⲱϣ (sic) ⲟⲩⲃⲏⲕ « Clamavi coram te » (T., pp. ⲧⲕ̄ⲋ̄ - ⲧ̄ⲗ̄, des. cod.: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲁⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ) praemittit cod. (disiunctive) psalliam Adam pro Ascensione ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ ⲛⲁⲕ (cf. Vat. 37, f. 113, qui in levioribus discrepat); Cahir., pp. ⲥ̄ⲗ̄ⲃ̄ - ⲥ̄ⲗ̄ⲋ̄, solam habet psalliam ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ; f. 111, pro codicis Vat. 42, f. 4, rubrica brevi de thurificatione legitur nota arabica prolixior de recitanda theotokia Dominicae etc., fere ut ap. T., p. ⲧⲗⲁ̄; ff. 111-113ᵛ, lectiones biblicas habet ut in cod. Vat. 42, ff. 4ᵛ-30, non tamen absque gravi interdum textus discrepantia soloque relato initio lectionis I Cor. 12, 28 sqq. utpote « scriptae in oratione tertia Lampadis »; addit autem nonnullas rubricas, ut ap. T., p. ⲧ̄ⲙ̄; f. 113ᵛ, psallia ⲉⲣⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Vat. 42, f. 30) inscribitur Psallia Adam; post ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ, add.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ut ap. T., p. ⲧⲙⲍ̄; f. 113ᵛ, rubrica, post monitum de dicendo, in tono Adam, versiculo Evangelii ⲫⲁⲓ ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ « Cui gloria » (cf. T., p. ⲧⲙⲍ̄, qui

praemittit ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ...) eadem fere habet, at brevius, ac cod. Vat. 42, ff. 32^v, 33; ff. 113-115^v, orationi ⲡⲓⲉⲧⲁϭⲛⲓ ⲡⲓⲁⲧϣⲱϧⲉⲙ (Vat. 42, ff. 33-46^v) adnectit rubricam de genu flectendo, de cruce elevanda ac recitando Kyrie eleison quadragesies et semel.

2 (ff. 115^v-119^v) Adoratio secunda. F. 115^v, monet rubrica incipiendum esse ut in Adoratione prima (cf. T., pp. ⲧⲛⲉ̅, ⲧⲛⲍ̅); ff. 115^v-117^v, in lectionibus biblicis, praeter communes discrepantias de quibus supra, pro I Cor. 13, 13-14, 17 (Vat. 42) habet, sub nota ⲓⲉ̅, I Cor. 14, 1-12; pro Ps. 113, 12, 13, habet Ps. 113, 12 des. ⲙⲡⲓⲥⲗ̅, 13, 14 des. ⲉ̀ⲣⲟⲛ (in psalteriis graeco et coptico, Ps. 113, 20-22), praevio monito de dicendo ⲁⲅⲓⲟⲥ et de psalmo cantando in tono annuo Evangelii Missae (T., p. ⲧⲝ̅ⲁ̅); pro Ioh. 4, 1-12, cum Tuki et Cahir. habet Luc. 24, 36-53, ac monet Evangelii commentarium inferius scriptum esse (missa f. nota; vide ff. 128^v-130^v); f. 117^v, addit versiculos ⲁ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲁⲩϩⲓⲱⲓϣ « Apostoli annuntiaverunt », ⲁⲩϭⲛⲉⲭⲱⲟⲩ ⲙⲡⲉϥⲁⲙⲁϩⲓ (T., p., ⲧⲝ̅ⲉ̅, Cahir., p. ⲥⲡⲃ̅) « Subiecerunt se dominationi eius »; f. 117^v, psallia ⲡⲓⲓⲃ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ desinit ut ap. T., p. ⲧⲝ̅ⲉ̅ (Cahir., p. ⲥⲡⲗ̅), ad quem propius accedit quam ad cod. Vat. 42; f. 117^v, rubrica arabica de dicendis versiculo ϫⲉ ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus », orationibus etc., fere ut ap. T., pp. ⲧⲝ̅ⲉ̅ - ⲧⲝ̅ⲍ̅; ff. 118-119^v, post orationem ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ (Vat. 42, ff. 69^v-85), rubrica ut in fine Adorationis primae; des. f. 119^v: تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

3 (ff. 120-130^v) Adoratio tertia. F. 120, rubrica praevia ut f. 115^v; ff. 120-123^v, lectiones biblicae; cf. Vat. 42, ff. 85^v-115^v; pro Deut. 16, 1-18, leguntur tantum Deut. 16, 1-12, nonnullis insuper incisis omissis vel mutatis; pro I Cor. 14, 18-40, habet I Cor. 14, 18-33, addito arabice, f. 121^v: « Misericordia Dei descendat super animas vestras »; ff. 121^v, 122, commentarius arabicus Epistolae; inc.: وانا اشكر الله لانى انطق باصناف الالسنة « Glorifico Deum quia variis instructus sum linguis »; cf. T., pp. ⲧⲡ̅ⲗ̅ - ⲧⲡ̅ⲍ̅; f. 122, responsorium (ⲃⲱϩⲉⲙ) pro Spiritu sancto, seu festo Pentecostes, ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲓ « Spiritus ... qui venit » (T., pp. ⲧⲡ̅ⲍ̅ - ⲧⲡ̅ⲑ̅); f. 122^v, post rubricam arabicam ut f. 116^v, pro Ps. 64, 4 etc., legitur Ps. 44, 13, et, ff. 122^v-123^v, pro Ioh. 4, 13-42, Ioh. 4, 5-24; ff. 123^v-124^v, commentarius arabicus Evangelii, inc.: سيدنا يسوع المسيح اقبل الى مدينة السامرة « Dominus noster Iesus Christus tetendit ad Samariae urbem »; cf. T., pp. ⲧϥ̅ⲗ̅ - ⲧϥ̅ⲍ̅; f. 125, pro psallia ⲟⲩⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ (Vat. 42) legitur psallia Batos: ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ « Christus Verbum Patris » (T., pp. ⲧϥ̅ⲏ̅, ⲧϥ̅ⲑ̅); f. 125^v, alia psallia Batos pro Evangelio « ad fidem

alterius codicis » ⲞⲨⲠⲚⲀ ⲄⲀⲢ ⲠⲈ ⲫϯ « Spiritus enim est Deus », ut ap. T., pp. ⲦϤⲐ–ⲨⲀ, at des. ϯⲐⲈⲞⲖⲞⲄⲒⲀ (T., p. Ⲩ ca. med.); f. 125ᵛ, interpretatio arabica eiusdem psalliae, verum usque ad finem productae ut ap. T., pp. ⲦϤⲐ–ⲨⲀ, cuius textus arabicus bohairicum pressius sequitur; inc.: روح هو الله الاب « Spiritus est Deus Pater »; f. 125ᵛ, Evangelii troparium, tono Batos, inc.: ⲯⲨⲬⲎ ⲚϯⲤϨⲒⲘⲒ ⲚⲤⲀⲘⲀⲢⲒⲦⲎⲤ « Anima mulieris Samaritanae », ut ap. T., pp. ⲨⲀ, ⲨⲂ, at des.: ⲚⲦⲀⲫⲘⲎⲒ (T., p. ⲨⲂ, lin. 7); f. 125ᵛ, rubrica de dicendis ⲘⲀⲢⲈⲚⲞⲨⲰϢⲦ « Adoremus », ⲬⲈ ϤⲤⲘⲀⲢⲰⲞⲨⲦ « Benedictus », quattuor orationibus, ⲀⲢⲒⲔⲀⲦⲀⲜⲒⲞⲨ{Ⲓ}Ⲛ « Dignare » atque ⲞⲨⲰϢⲦ Ⲙⲫϯ « Adorate Deum » (initia tantum; plene ap. T., pp. ⲨⲂ–ⲨⲎ); ff. 125ᵛ-127ᵛ, oratio ϯⲘⲞⲨⲘⲒ (Vat. 42, f. 119ᵛ) des. ut ap. T., p. ⲨⲒⲀ; notam de dicendo « Pater noster » etc. (Vat. 42, f. 133ᵛ) sequitur (f. 128) Canon festi: ⲠⲒⲠⲚⲀ ⲘⲠⲀⲢⲈⲔⲖⲎⲦⲞⲚ (T., pp. ⲨⲒⲈ, ⲨⲒⲊ) cum rubrica finali « deinde benedictio populusque recedit in pace »; des. f. 128: كمل ولله القوة والمجد وعلينا رحمه ابدا سرمدا امين ختام « Absolutum est: et Deo sit virtus et gloria ac misericordia eius super nos in aeternum, in perpetuum. Amen. Finis »; ff. 128ᵛ-130ᵛ, commentarius arabicus Evangelii s. Lucae pro secunda Adoratione (cf. f. 117ᵛ), inc.: وفيما التلاميذ متحيرين بعد صلب الرب وقيامته « Dum discipuli versabantur in stupore post Domini crucifixionem et resurrectionem »; des.: وكتاب الابركسيس بعد الانجيل اخبر بارث التلاميذ روح القدس المحيي الذى له المجد الى الابد امين « et liber Actuum, qui sequitur Evangelium, refert apostolorum haereditatem Spiritus Sancti vivificantis, cui laus in aeternum. Amen »; f. 130ᵛ, in fine: « Deinde dicitur ṭarḥ ».

XIII (ff. 136-143ᵛ) Ordo consecrationis sanctuariorum (haikal) novorum, bohairice et arabice, cum notis et rubricis plerumque mere arabicis. Vide R. Tuki, ⲠⲒϪⲰⲘ ⲈϤⲈⲢⲀⲠⲀⲚⲦⲞⲔⲦⲒⲚ, ⲠⲒⲘⲈⲢⲞⲤ ⲚϨⲞⲨⲒⲦ (= T), pp. ⲨⲜⲄ–ⲬⲞⲈ; ⲠⲒⲘⲈⲢⲞⲤ ⲘⲘⲀϨⲤⲚⲀⲨϯ ⲚⲦⲈ ⲠⲒⲈⲨⲬⲞⲖⲞⲄⲒⲞⲚ (= T. 2), in sectionibus spectantibus ad consecrationem ecclesiae, altaris et baptisterii; G. Horner (= H.), *The service of the consecration of the church and altar according to the coptic rite, edited with translation from a coptic and arabic ms. of A. D. 1307*, Lond., 1902; cf. etiam G. Horner, *The consecration of a church, altar and tank according to the ritual of the coptic Church*, in ephemeride *Proceedings of the society of biblical Archaeology*, 1899, pp. 88 sqq. In codice, descriptio consecrationis sanctuariorum propriam praebet indolem. Lectionum et orationum, quas T. et H. passim habent integras, plerumque sola notantur initia bohai-

rica; rubricae autem arabicae nec omnes nec continuo tramite occurrunt in operibus laudatis; summatim, in quantum fas est, hic recoluntur.

1 (f. 136) Praemissis بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici » et ترتيب تكريز الهياكل الجدد « Ritus consecrationis ecclesiarum novarum », prooemium arabicum: وذلك فى يوم الاحد المبارك الثامن من شهر بشنس سنة الف ومائه سبعة وعشرين للشهداء الاطهار على يد السيد الاب البطريرك المكرم انبا غبريال الثامن والثمنون من الاباء البطاركة بالكرسى المرقسى فى بيعة الشهيد العظيم مرقوريوس بدرب البحر بمصر المحروسة بحضور الاباء القسوس والاراخنة والشمامسة والشعب الارتدكسى. والاعتماد فى ذلك كالشرح المكتوب فيها. بعد ان احضر الاب البطريرك المشار اليه عدة تراتيب. وحصل الاتفاق على هذا الترتيب. ورسم بعمله وعمل فى تاريخه. والمجد لواهب العقل. وعلينا رحمته الى الابد امين ⊙ ونقل هذا الترتيب من نسخة نقلها من كراريس يذكر فيها انها بخط ارميا ابن القمص خادم القيامة الشريفة لولده الولد الحبيب الشماس المكرم شركيس كتبه له ليطالع فيه وقت الاحتياج * ولله المجد والوقار ⊙ « Et hic peractus est die dominica benedicta, die octava mensis bašnas anni 1127 Martyrum purorum (= an. D. 1411), a Domino patre patriarcha venerabili Gabriele, octogesimo octavo inter sedis Marcianae patres patriarchas, in ecclesia martyris potentis Mercurii, in quadrivio fluminis (P. Casanova, *Notes sur un texte copte du XIII*[e] *siècle*, in *Bulletin de l'Institut français d'archéologie orientale*), t. I, Le Caire, 1901, pp. 168, 169) in Miṣr (a Deo) custodita coram patribus sacerdotibus et archontibus et diaconis et populo orthodoxo. Et ecce rei ratio, ut scripto traditum est: postquam supradictus patriarcha plures adducendos curavit ritus (litt. ordines) et inter omnes constitit de hoc ritu, eumdem peragendum decrevit et peractus est die statuto. Et gloria Ei qui dat intellectum et super nos misericordia eius. Amen. Et hic ritus exscriptus est e codice qui et ipse desumptus est e fasciculis in quibus refertur eosdem esse exaratos a Ieremia, filio hegumeni, ministro (ecclesiae) Resurrectionis illustris, in gratiam filii sui, filii dilecti, diaconi venerabilis, Šarkīs; scripsit eum in eius commodum, ut eumdem adeat tempore opportuno. Et Deo gloria et honor! ».

2 (f. 136[r-v]) Ordinationes praeviae usque ad solemnem patriarchae ingressum in ecclesiam (de hisce pauca tantum ap. T., p. ϒϞϒ et H., pp. 1, 2). Seligitur prae caeteris dies dominica. Praemittitur Oratio ante somnum, qua absoluta, brevis indulgeatur quies patriarchae et sacerdotibus, digne ornetur ecclesia ut in die Resurrectionis; erecta imagine Resurrectionis ad orientem, accensis cereis, adductis septem lampadibus

cum oleo et ellychniis, iisque accensis ad orientem, ponentur ad orientem super tertium gradum septem tubi lutei et super eos septem ollae magnae plenae aquae dulcis quibus immittentur folia iasmini, citri limonii, arboris medicae, citri decumanae, citri, vineae, arboris Mariae (fici sycomori); cf. H., *Notes*, pp. 33, 34. Sequuntur alia minuta de foliis et ramis inter ollas collocandis, de praeparandis variis instrumentis, tabulis novis, haikal, calice, quattuor evangeliorum libris copticis atque cherubim et seraphim inter cereos. Ante ingressum altaris leguntur integre psalmi 120 necnon, coram altari, ab uno e sacerdotibus assistentibus evangelium s. Ioannis usque ad finem, et post brevem quietem aggrediuntur communem Orationem mediae noctis eamque continuam, nihil adiecto. Incipit deinde Oratio matutina consueta, atque post cantum angelicum, incensum, doxologiam Batos, lectionemque evangelii coptice et arabice, cum cantibus propriis **ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲙⲉⲛⲟⲥ**, hosanna, alleluia, introducitur patriarcha in ecclesiam.

3 (ff. 136ᵛ, 137) Initium ritus consecrationis et recitatio psalmorum. Post solemnem ingressum in ecclesiam, peractis variis ritibus quae partim tantum leguntur ap. T., p. ⲩⲝⲩ, in fine, H., pp. 1-3, patriarcha, facie versa ad orientem, legit orationem libri consecrationis **ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ⲧ︦ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ** « Domine, Domine, Deus omnipotens, rex » (solum initium bohairice, T., pp. ⲩⲝⲗ-ⲩⲝⲍ, H., pp. 3-9); dictis ⲕ̅ⲉ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ... ⲁ̅ⲗ̅, **ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲉⲧⲣⲓ, ⲕⲉ ⲛⲓⲛ, ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ, ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ** seu Ps. 50 integre recitando (T. pp. ⲩⲝⲍ-ⲩⲝⲑ), Gloria Patri et ⲁ̅ⲗ̅ ⲁ̅ⲗ̅..., inchoatur lectio psalmorum 121-151, ab archipresbytero incipienda et ex ordine prosequenda a sacerdotibus et diaconis. Paucis exceptis, quorum initia traduntur bohairica, psalmi solis notis recensentur numericis, eorum autem recensioni variae miscentur rubricae de modo recitandi et alternandi versiculos et de cantu **ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ** « Confiteamur » (T. 2, pp. ⲣϥⲏ-ⲥ); memorato autem psalmi 150 initio, cui add. ⲁ̅ⲗ̅, monet codex post singulos versiculos cantandum esse **ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ** « Laudate Dominum ... gloria et laus » a patriarcha deinde incipiendum esse « alleluia » aurorae sabbati laetitiae et recitandum Ps. 151 comitante populo, additoque ⲁ̅ⲗ̅ singulis versiculis; finita demum recitatione bohairica, Psalmum 151 a diacono interpretandum esse arabice ad ianuam chori (T. pp. ⲩⲝⲑ-ⲫⲉ, ⲩⲓⲗ, integros habet psalmos, bohairice et arabice, absque rubricis intermediis, item H., pp. 10-80, cum sola nota arabica ad Ps. 135 « versiculis additur 'hosanna' »). Interea praeparatur sedes patriarchae ad ianuam tabernaculi (**ⲥⲕⲏⲛⲏ**; cf. *Journal of theological studies*, t. V, 1903-1904, pp. 560, 561), accenduntur lampades

necnon cerei gerendi a presbyteris et diaconis, paratur liber prophetiarum arabice et coptice; absoluta interpretatione Ps. 151, fit gyrus altaris dum cantatur Ps. 116, proceditur extra ianuam tentorii et recitatio psalmorum concluditur cum Gloria Patri, integre dicendo tono ⲁ̅ⲇ̅.

4 (ff. 137-138) Lectio prophetiarum V. T. Recensentur per prima verba bohairice et arabice ac, excepta prophetia prima, per ultima verba arabice. Sunt eaedem lectiones quas integras tradunt T., pp. ⲫ̅ⲉ̅ – ⲭ̅ⲇ̅ (hic prophetiam undecimam in duas dividit sectiones: ⲓ̅ⲁ̅, p. ⲫ̅ⲙ̅ⲉ̅, et ⲓ̅ⲃ̅, p. ⲫ̅ⲛ̅ⲁ̅; at p. ⲫ̅ϥ̅ⲇ̅ iterat notam ⲓ̅ⲋ̅, p. ⲭ̅ⲓ̅ⲃ̅ iterat notam ⲓ̅ⲍ̅, et transit p. ⲭ̅ⲓ̅ⲏ̅ ad notam ⲓ̅ⲑ̅), et H., pp. 81-309, nempe: ⲁ̅ Gen. 1, 1-2, 4 (T. des. ⲛ̀ⲑⲁⲙⲓⲱⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲫ︦ⲧ︦); ⲃ̅ Gen. 28, 10-22; ⲅ̅ Ex. 25, 1-40 et 26, 1-30; ⲇ̅ Ex. 30, 17-31, 11; ⲉ̅ Ex. 39, 43-40, 36 (T. et H. habent 39, 43-40, 31 des. ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲙⲁ ⲛⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ); ⲋ̅ Ex. (cod. perperam Num.) 40, 31 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ϫⲱⲕ – 36; ⲍ̅ Num. 4, 1-16; ⲏ̅ Num. 4, 17-32; ⲑ̅ Ios. 3, 7-4, 9; ⲓ̅ II Reg. 6, 1-20 des. ورجع داود الى بيته يسبح « reversus est David ad domum suam ut benediceret »; ⲓ̅ⲁ̅ I Par. 15, 2-16, 37; ⲓ̅ⲃ̅ I Par. 28, 2-29, 22 des. امام الرب بفرح عظيم « coram Domino cum ingenti gaudio »; ⲓ̅ⲅ̅ II Par. 3, 1-6, 11; ⲓ̅ⲇ̅ III Reg. 8, 1-21; ⲓ̅ⲉ̅ II Par. 6, 12-7, 16; ⲓ̅ⲋ̅ III Reg. 8, 22-9, 3; ⲓ̅ⲍ̅ Is. 59, 20 (arabice incipit: ويخرج من صهيون ويد الرب « Et egressus est ex Sion et manus Domini », T. inc.: ⲟⲩⲟϩ ⲧϫⲓϫ ⲙⲡⲟ︦ⲥ︦ ⲁⲥϣⲱⲡⲓ ϩⲓϫⲱⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉ̀ⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲓⲱⲛ « Et manus Domini fuit super me et egredietur ex Sion », H., ut codex bohairice, inc.: ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉ̀ⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲓⲱⲛ) — 60, 21; ⲓ̅ⲏ̅ Ezech. 1, 3-28; ⲓ̅ⲑ̅ Ezech. 40, 1-19; ⲕ̅ Ezech. 42, 15-44, 5 des. اوامر بيت الرب وجميع نواميسه « (de universis) caeremoniis domus Domini et de cunctis legibus eius ». Orationes, theotokias, psallias, quas T. lectionibus intermiscet (cf. H., *Appendix*, pp. 27-29), codex omittit, varias autem introducit rubricas quas T. et H. ignorant. F. 137, monet primam prophetiam coptice legendam esse ad pulpitum evangelii, a patriarcha circumdato ceroferariis, eamdem deinde vertendam esse arabice ab archidiacono qui, absoluta lectione, sedet in proprio loco simul cum sacerdotibus et populo, atque legendas esse reliquas prophetias coptice et arabice a sacerdotibus et diaconis secundum gradum suum (sequitur prophetiarum enumeratio superius relata); ad prophetiam decimam sextam notatur eamdem vertendam esse a patriarcha, et eius loco, ab episcopo assistente, si adsit; f. 138, ad prophetiam vigesimam, monet rubrica, in media eius lectione arabica, ad ianuam chori pendenda et accendenda esse septem thuribula et super

ea paranda esse septem lampades et septem cereos, ac crucem in medio; absoluta translatione arabica ultimae prophetiae, surgit patriarcha, thuribulis thus imponit et incensat altare; ipse deinde incensatur dum clerus manibus tenet cereos accensos. His peractis, cantatur in tono paralexis hymnus ⲁⲙⲟⲩ ⲧⲉⲕⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲓϣⲉⲗⲉⲧ « Veni, vide hanc sponsam »; habetur integre bohairice et arabice ut ap. T. 2, pp. ⲣⲕⲑ, ⲣ̅ⲗ̅, hic tamen inc. ⲁⲙⲟⲩ ⲛⲧⲁⲧⲁⲙⲟⲕ ⲉⲧⲁⲓϣⲉⲗⲉⲧ « Veni ut ostendam tibi hanc sponsam », et inter verba ⲛ̀ⲧⲉϥϫ. et ⲉⲣⲉⲡⲓⲥⲙⲟⲩ (T. 2, p. ⲣ̅ⲗ̅) add. ⲧⲱⲃϩ ⲡⲁϭ̅ⲥ̅ ⲛ̅ⲓⲱⲧ ... ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓⲙ̅ ⲛ̀ⲧⲉϥϫ. « Ora, Domine pater ... abba N., ut ».

5 (ff. 138v, 139) Lectiones N. T. Recensentur solum: primis verbis bohairice et arabice pro lectione Apoc., arabice pro reliquis, atque ultimis verbis arabice; non paucis autem ditantur rubricis propriis. Lectionem Apoc. 21, 1-23, comitatur nota: Absoluta thurificatione, patriarcha conversus, stat ad evangeliarium, depositisque cruce in medio ac lampadibus et thuribulo, ac finita paralexi, cantat librum Apocalypsis inde ab ⲟⲩⲟϩ ⲁⲓⲛⲁⲩ « Et vidi », tono consueto, circumdatus sacerdotibus cum cereis, donec perveniat ad lapides (scil. Apoc. 21, 19); tunc tono proprio dicitur (responsorium) ⲁⲛⲟⲕ ⲁⲓⲛⲁⲩ « Ego vidi » (T., p. ϫ̅ⲗ̅ⲉ̅, lin. 7, T. 2, p. ⲣ̅ⲗ̅) et, tono ⲉⲩⲉ̀ϣⲱⲡⲓ, cantantur atque iterantur tetrasticha ⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲥⲙⲏϯ « Est Salvator noster in medio eius » (T., ib., lin. 10, et T. 2, p. ⲣ̅ⲗ̅). Hisce absolutis, incipit patriarcha lectionem lapidum (Apoc. 21, 19b, 20), cantatis post singulos trinos lapides tetrastichis laudatis; lecto duodecimo fundamento, pergit usque ad finem ⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ϥⲉⲣⲟⲩⲣⲟ ... ⲡⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ (Apoc. 22, 5; cf. H., p. 319; T., p. ϫ̅ⲗ̅ⲋ̅, des. Apoc 21, 27); clerus, versus ad evangeliarium, tono gaudii dicit ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ... « Benedictio theologi Iohannis ... » (T. 2, p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅) atque patriarcha integram lectionem (Apoc.) interpretatur arabice. Sequuntur rubricae minutae de ingressu in chorum dum cantatur ⲧⲁⲓϣⲟⲩⲣⲏ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ « Hoc thuribulum aureum » (T. 2, p. ⲥ̅ⲑ̅), de levando incenso a patriarcha, de dicenda consueta oratione incensi ante lectionem Pauli, de triplici gyro circa altare, de incensando patriarcha, de cantando ⲡⲓϩ̀ⲙⲟⲧ ⲅⲁⲣ ⲫϯ ... « Gratia enim, Deus ... », de incensanda ecclesia ab archipresbytero dum cantantur, tono Pauli, ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ, « per preces », ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ « Adoramus » (T. 2, p. ⲥ̅ⲓ̅; discrepant T., pp. ϫ̅ⲗ̅ⲋ̅, ϫ̅ⲗ̅ⲏ̅, H., pp. 320-322; H., *Appendix*, p. 29: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ). Deinde unus e diaconis legit coptice Heb. 9, 2-10 (lectio sub capitis nota 23; T. 2, pp. ⲗ̅ⲉ̅-ⲗ̅ⲏ̅, sub notis ⲕ̅ⲉ̅, ⲑ̅; discrepant T.,

pp. ϫⲗⲏ, ϫⲗⲑ, Heb. 13, 10-16, et H., pp. 322-328, Heb. 7, 26-9, 1); dicto ab uno e sacerdotibus ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲅ̀ⲛⲱⲥⲓⲥ « Domine scientiae » (T. 2, pp. ⲣⲗⲁ, ⲣⲗⲃ), legitur catholicon Iac. 2, 14-23 (sub capitis nota 14; T. 2, pp. ⲣⲗⲅ, ⲣⲗⲇ, H., pp. 328-330; T., pp. ϫⲗⲑ-ϫⲙⲁ, habet I Ioh. 1, 1-7). Absoluta lectione coptice, sacerdos socius dicit orationem eius ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ « Domine, Deus noster » (T. 2, pp. ⲣⲗⲇ, ⲣⲗⲉ); dum autem vertitur arabice, sacerdotes et ministri sedent coram patriarcha, facie versa ad orientem, diciturque super eos absolutio ad Patrem ⲡⲓⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ̀ « Sanator » (T. 2, p. ⲣⲓⲏ), dein ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Servi tui » (T. 2, pp. ⲣⲗⲉ, ⲣⲗⲍ), et, tono Praxis, ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛ̀ϥ « Qui adduxit » (T. 2, p. ⲣⲗⲍ), ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲁ̀ⲗⲏⲑⲟⲥ « Benedictus vere » (T. 2, pp. ⲣⲗⲍ, ⲣⲗⲏ); dein, post thurificationem (fuse descriptam), ac orationem Actuum ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲟⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Deus qui suscepisti » (T. 2, p. ⲣⲗⲏ; cf. H., *Appendix*, p. 29), fit lectio Actuum 7, 44-55 (sub capitis nota 19; T. 2, pp. ⲙ, ⲙⲁ, habet, sub notis ⲏ et ϥⲉ, Act. 7, 44-50; H., pp. 330-334; T., pp. ϫⲙⲁ, ϫⲙⲃ, habet Act. 15, 13-21). Patriarcha deinde ascendit altare, cantatur responsorium « Spiritus Sanctus », dicuntur trisagion, ⲧⲱⲃ<ϩ> ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Orate Deum », ⲁⲥϣⲱⲡⲓ « Fuit », tetrasticha paralexis ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ « Spiritus », Gloria Patri (T. 2, pp. ⲣⲗⲑ-ⲣⲙⲁ) et haec tetrasticha tono suo proprio (bohairice et arabice; similia quaedam habet, sed brevius, H., *App.*, p. 29), inc.: ϯⲥⲕⲩⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲙⲉⲑⲣⲉ « Tabernaculum testimonii »; des.: ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲥⲉⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟϥ « Cherubim adorant eum » (T. 2, pp. ⲣⲙⲁ-ⲣⲙⲃ). Dicit patriarcha orationem evangelii et cantat psalmum (cf. T. 2, p. ⲣⲙⲃ, T., p. ϫⲙⲃ, H., p. 334); dicuntur ⲙⲁⲣⲟⲩϭⲁⲥϥ « Exaltetur » (T. 2, p. ⲣⲙⲅ) et ⲥ̀ⲑⲁⲧⲓⲧⲉ legitque patriarcha primum evangelium, scil. Matth. 17, 1-5 des. وهو سرور (T., pp. ϫⲙⲃ, ϫⲙⲅ, H., pp. 335, 336); dicto pro more ⲕⲉ ⲧⲟⲩ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓ ⲥⲟⲩ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅, legit patriarcha evangelium alterum, scil. Ioh. 10, 22-42 (sub capitis nota 92; T., pp. ϫⲙⲉ-ϫⲙⲏ, H., pp. 341-346; uterque praemittit Marc. et Luc.; T. 2, pp. ⲥⲓⲑ-ⲥⲕⲃ, in consecratione baptisterii novi, habet Matth. 17, 1-5 et Ioh. 5, 1-18 des. ⲛⲉⲙⲫϯ). Post evangelii interpretationem arabicam, patriarcha se vertit ad orientem dum sacerdos socius dicit ⲡⲓⲣⲉϥⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ « Longanimis » (orationem scil. qua introduci solent orationes consolationis ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ, cf. T., p. ϫⲙⲏ, H., p. 346); patriarcha decies dicit, tono magno, ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Deus, miserere nostri » (T. 2, p. ⲣⲙⲅ), sono campanae, dum respondetur ⲕⲉ; demum signat tabulas signo crucis, simul ac ministros et populum, atque cantantur tono Resurrectionis troparia pro evangelio. Troparia haec quae integra habet codex, bohairice et ara-

bice, inc.: ⲫⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲙⲁⲣⲉⲛⲧⲁⲟⲩⲟϥ « Hoc enim proferamus »; des.: ⲉⲩⲗⲟⲅⲟⲗⲟⲅⲓⲁ ⲛⲁⲕ « in laudem tui », add. bohairice ⲱⲥⲁⲩⲧⲟⲥ ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲁⲣⲓⲡ(ⲙⲉⲩⲓ) « ita exaltamus te; memento » (T. 2, p. ⲣⲙⲗ; pro ⲱⲥⲁⲩⲧⲟⲥ... habet ⲁⲣⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ).

6 (f. 139r.v) Commemorationes et Orationes e libro Consecrationis. Praemisso ⲥⲱⲑⲓⲥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ, dicit patriarcha orationem pro infirmis ac sacerdotes, secundum gradum suum, orationes pro itinerantibus, pro rege terrae, pro aere caeli, pro oblationibus, pro defunctis, pro salute, pro omnibus qui se memoriae commendaverunt, pro adstantibus, pro gradibus sacerdotii, pro catechumenis, (orationum memorantur soli tituli, bohairice et arabice, cum notis ⲁ̅-ⲓ̅ⲃ̅, oratione pro itinerantibus notis ⲃ̅ et ⲅ̅ signata; orationes integras habet T. 2, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅-ⲣ̅ⲝ̅ⲑ̅; easdem hic omittunt T. et H.; cf. tamen T. ad prophetias V. T. superius laudatas et H., *Appendix*, pp. 27, 28); in fine, ⲕ̅ⲉ̅ ter et, post dictum a diacono ⲧⲱ̅ ⲕ̅ⲩ̅, archipresbyter legit invitationes e libro Consecrationis, singulas comitante cantu ⲕ̅ⲉ̅, ⲙⲁⲣⲉⲛϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲉⲛ ⲉⲛϯϩⲟ ⲉⲣⲟⲕ « Dicamus omnes, deprecantes te » (solum initium; integrae leguntur ap. T., pp. ϫ̅ⲛ̅ⲃ̅, ϫ̅ⲛ̅ⲅ̅, et H., pp. 352-356, qui eas tribuunt archidiacono); in fine, ter « Kyrie eleison » (T., p. ϫ̅ⲛ̅ⲅ̅, et H., p. 356: « Kyrie eleison » centies; om. codex orationem ⲡⲓⲟ̀ⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ ab episcopo dicenda, T., pp. ϫ̅ⲛ̅ⲅ̅-ϫ̅ⲛ̅ⲉ̅, H., pp. 356-359). Dicit deinde archipresbyter vel, si desit, sacerdos assistens: ⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲗⲁⲟⲥ « Salva populum tuum » (solum initium; integre ap. T., pp. ϫ̅ⲛ̅ⲉ̅-ϫ̅ⲛ̅ⲍ̅, H., pp. 359-363, qui pro « archipresbyter » habent « archidiaconus) »; in fine, levatur crux et, tono minore, elata voce dicuntur 150 ⲕ̅ⲉ̅. Signat deinde altare, ministros et populum, dicunturque tres orationes maiores: pro pace, pro patribus, pro congregatione (T. 2, pp. ⲣ̅ⲁ̅-ⲣ̅ⲗ̅, ⲣ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲏ̅), necnon ϯⲙⲉⲧϣⲉⲙϣⲉ ⲓ̀ⲇⲱⲗⲟⲛ « Idololatria » (T. 2, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲗ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅), credo, ⲕ̅ⲉ̅ ter, ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏ ⲡⲁⲥⲓⲛ, et oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine, Deus virtutum » (T. 2, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅-ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅, T. pp. ϫ̅ⲙ̅ⲑ̅, ϫ̅ⲛ̅, H., pp. 347-349), ⲕ̅ⲉ̅ ter, ⲓ̀ⲣⲏⲛⲏ ⲡⲁⲥⲓⲛ et oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲟⲩⲟϩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲡⲧⲏⲣϥ « Domine, Domine omnipotens et Domine universi » (T. 2, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲏ̅, T., pp. ϫ̅ⲛ̅, ϫ̅ⲛ̅ⲁ̅, H., pp. 350-352). Postea signat ter tabulas signo crucis, dicuntur ⲕ̅ⲉ̅ ter, ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲡⲁⲥⲓⲛ et oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲡⲓⲁⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲇⲏⲙⲓⲟⲩⲣⲅⲟⲥ « Domine, Domine omnipotens, verax, creator » (T. 2, pp. ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅, H. pp. 431, 432); tum elata voce dicitur ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲟ ⲉ̀ⲗⲉⲟⲥ ⲥⲟⲩ ⲕ̅ⲩ̅: ⲕⲉ ⲙⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲁⲥ ⲁⲙⲁⲣⲧⲓⲁⲥ ⲏ̀ⲙⲁⲥ, legitur oratio ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⟨ⲟⲩⲱⲣⲡ⟩ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ « Tu iterum, nunc,

mitte super nos » (T. 2, pp. ιε̄, ιϛ̄, H., pp. 432, 433), et post κε̄ ter ac diaconi προσευξασθε, dicitur oratio τενϯϩο ουοϩ τεντωβϩ ἀμοκ πιμαιρωμι « Oramus et obsecramus Te, amatorem hominum » (T. 2, pp. κᾱ, κβ̄, H., pp. 444-446). Post monitum diaconi ουωϣτ ἀπιϩιηβ ἀλογος ἀτε φϯ « Adorate agnum, Verbum Dei » et adorationem populi, dicit archipresbyter orationem epiclesin descensus Spiritus Sancti αϩα πεννηβ σωτεμ ἐρον « Utique, Domine, audi nos » (hic additur « et finis eius est ναθμου ἀἐπουρανιον »; H., p. 446; cf. T. 2, p. κβ̄, linn. 10-17); respondet clerus per triplex ελεησον ἡμας ο θ̄c̄ ὁ σωτηρας ἡμων clamatque archipresbyter πεκλαος γαρ ... ευχω ἀμος « Populus tuus enim ... dicentes » atque ter dicit χε ναι νηι φϯ πενσωθ(ηρ) « Miserere mei Deus, salvator », populo ter respondente κε̄. Dicit deinde (archipresbyter) ϩανθυσιἀ⟨c⟩τηριον ἐθουαβ singulis respondentibus « Amen » (T. 2, pp. κβ̄, κγ̄, H., p. 447), diciturque κε̄ ter ac populus pro more addit ὥσπερ ιν κε ιστιν (T., p. χ̄ξ̄η̄, H., p. 384). Insuper dicit archipresbyter orationem φνηβ ἀφυсιс νιβεν « Domine omnis creaturae » (T. 2, pp. κγ̄, κδ̄, H. pp. 448-450), recitatur « Pater noster qui es in caelis », sacerdos assistens dicit pro more cε π̄ō̄c̄ π̄ō̄c̄ « Utique Domine, Domine » (T. 2, pp. ρ̄ῑδ̄-ρ̄ῑε̄; H., p. 385, solum initium cum rubrica: episcopus) ac patriarcha ἀθοκ π̄ō̄c̄ « Tu, Domine » (T. 2, pp. ρ̄ῑε̄, ρ̄ῑϛ̄; H., p. 385, solum initium) et absolutionem ad Filium, ad cuius conclusionem diaconus, elata voce, ait σωθις ... ἀπροσχωμεν respondetque populus κε̄ κε̄ ἡc πατηρ...

7 (ff. 139ᵛ-143) Benedictiones et unctiones. Archipresbyter, tono baptismi, dicit alleluia atque cantatur super pelvim ἀμου πισον ᾱλ̄ « Veni, frater, all. ». Interim patriarcha accedit ad ollas aquae plenas easque ter signat cruce dicens ευλογιτος κ̄ῡc̄ ῡc̄ χ̄c̄ ῡc̄ θ̄c̄ αγιαсμος π̄ν̄ᾱ του ἀγιον ἀμην. Respondent sacerdotes ιc πατηρ ἀγιος ῡc ιος αγιος (epiclesis) et patriarcham involvunt super pallium linteamine usque ad scapulas (cf. H., Appendix, p. 30), sedet autem in throno prope altare, conversus ad orientem. Adductis ed eum scutella et ollis a sacerdotibus, quorum unus tenet evangelium (T., p. χ̄ξ̄θ̄, H., pp. 385, 386), aquam effudit in scutellam ex ollis quas frangit ne in profanos serviant usus; tum, in forma crucis, aquam benedictionis signat staechade, myrto et herbis, atque adductas a sacerdotibus tabulas lavat aqua benedicta; singulas, e medio sublatas, abstergunt sacerdotes spongia primum, deinde velo ex erioxylo, ac ponunt ante synthronum, curantes ne guttula quidem aquae benedictae cadat in terram. Patriarcha et sacerdos qui aquam

benedictam ipsi obtulit manus lavant veloque ex erioxylo abstergunt. Omnibus compositis, cantant ⲁ̅ⲗ̅ ut dictum, illudque pro opportunitate iterant donec absolvatur tabularum lavatio. Deinde patriarcha integras legit, e libro Consecrationis, tono baptismi, psalmorum sectiones quas excipit cantus ⲁ̅ⲗ̅ tono minore; additur ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲉⲧⲣⲓ ter, ad quod respondetur ⲕⲉ ⲛⲩⲛ; postea dicet ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Benedictus Dominus ... saeculorum omnium. Amen » (bohairice tantum; T. 2, pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲗ̅ et ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅) dicetque populus ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲫϯ ϧⲉⲛ « Laudate Deum in » (T. 2, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲗ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅) atque, tono Resurrectionis, ϫⲉ ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus » (T. 2, p. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅) et, integre, ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲓⲭⲟⲣⲟⲥ « Iuxta choros », ⲁⲛⲓ ⲧⲉⲕϫⲓϫ « Adduc manum tuam » et ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲫⲛⲏⲃ « Audi, Domine »; quae si non sufficiant additur hymnus (لحن) de Spiritu Sancto cum paralexi. Dicitur deinde theotokia dominicae inde a ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ ϯϭⲣⲟⲙⲡⲓ ⲉⲑⲛⲁⲥⲟⲥ « Salve, Maria, columba pulchra » usque ad ⲱ̀ ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ « o quis poterit dicere » (Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲗⲓⲁ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, Heliopoli, 1908, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅-ⲣ̅ⲙ̅; vide supra cod. Vat. copt. 36, pp. 142 et 157-159, nn. 101-106). Sequitur cantus ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ « Quis enim inter deos » (Labib, op. laud., p. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅). Infra hunc cantum accedit patriarcha ad tabulas, iuxta synthronum, post sumptum velo albo benedicto chrismatis vas quocum in forma crucis ter signat tabulas dicens ⲉⲛⲉⲣⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ⲛ̀ⲛⲁⲓⲑⲩⲥⲓⲁ̀⟨ⲥ⟩ⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲉⲣϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲭⲁⲩ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ, ar. نرشم هذه المذابح الذى تقدم وضعهم باسم الاب ... امين « Consecramus haec altaria iam posita, in nomine Patris... Amen » (T., 2, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅). In locum suum redit ac conversus ad orientem singula altaria (seu tabulas) ad se adducta a sacerdotibus signat chrismate dicens ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅, respondentibus sacerdotibus ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ (T. 2, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲉ̅). Tunc sacerdotes singula ex ordine proprio loco adaptant, curantes ne quidquam ex eis cadat; archipresbyter ope lintei benedicti chrismate purgat manus (patriarchae) atque vas chrismatis in locum reponit. Quodsi vasa, vestimenta vel imago adsint non benedicta, (patriarcha) opportunitate usus, eadem consecrat post consecrationem altaris, legit super ea orationes proprias eaque signat singula dum cantatur, ut superius dictum est. Hisce omnibus absolutis, patriarcha levat velum quo amictus erat, vestiuntur altaria ornamentis albis ut in die Resurrectionis, ponuntur super ea vasa et calices benedicti, ad ministerium sacra, cherubim et seraphim, seu flabella, quorum alae se tangant, ac sancta evangelia coptica (similia ap. H., p. 460); haec ibi remaneant usque ad finem ritus, tres dies et tres noctes. Deinde patriarcha e libro Consecrationis legit gratiarum actionem

ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ « Gratias agimus Tibi » (H., pp. 455, 456), orationem ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « Nunc iterum rogamus Te » (H., pp. 456, 457) et orationem ⲁⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Memento, Domine Deus, omnium » (H., pp. 464-466), atque ad monitum diaconi ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ ... ⲕ̀ⲗⲓⲛⲁⲧⲉ (T. 2, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅, H., p. 466) populus prosternitur; tum legit patriarcha orationem ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « Domine, rex omnipotens » (H., pp. 467-469), qua lecta surgit populus, ter dicens ⲕ̅ⲉ̅. Descendit deinde patriarcha de altari, benedicit populum a quattuor partibus (T. 2, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲍ̅) orationemque (scil. ⲫⲛⲏⲃ) arabice vertit; respondet populus: « Amen ». Postea ponitur ante ingressum altaris thronus novus cui insidet patriarcha stantibus ante eum ceroferariis; tandem coram illo, tono festi sanctae crucis, cantatur coptice ṭarḥ quem deinde, post lectum ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, commentantur arabice; patriarcha interim sedet in throno usque ad finem eius commentarii. Ṭarḥ (f. 141) inc.: ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲛ̀ϯⲧⲣⲓⲁⲥ « Laudemus Trinitatem »; des.: ⲱ̀ ⲡ̀ϣⲟⲩϣⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅ ⲧⲱⲃϩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « o gloria Israel. Ora Dominum »; commentarius arabicus (ff. 141-143) inc.: نسبح الثالوث القدس « Laudemus Trinitatem sanctam »; des.: اقم الساقطين القيام ثبتهم. المعترفين اليك اقبل طلباتهم « erige debiles, firmos robora, confitentium accipe orationes » (litteris ⲁ̅ ⲃ̅ significavit librarius vocem اقبل praemittendam esse voci اليك).

Hunc Ordinem consecrationis sanctuariorum novorum exscripsit Raphael Tuki in codice Borgiano coptico 77, ff. 296-321v.

XIV (ff. 146r.v, 148-149v) Pars liturgiae benedictionis pelvis (feria V hebdomadae sanctae); bohairice et arabice praemissa, arabice, oratione cum rubrica; cf. Tuki (T.), ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ, pp. ⲥ̅ⲡ̅-ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅. F. 146, oratio dicenda super pelvim post lectionem Pauli (scil. I Tim. 4, 9-5, 10, quae hic desideratur; cf. T., pp. ⲥ̅ϥ̅ⲍ̅–ⲧ̅), inc.: ايها الرب اله القوات يسوع المسيح « Domine, Deus virtutum, Iesu Christe »; des.: ويوهلنا لسماع صوته الفرح الامر لنا بالدخول الى مقاصيره بشفاعة سيدتنا ... امين « dignosque nos reddat qui audiamus vocem eius laetam qua iubet nos intrare in domos suas, per intercessionem Dominae nostrae... Amen »; sequitur rubrica arabica de dicendis ' agios ', etc. (T., p. ⲧ̅); f. 146r.v, Ps. 50, 9, 12; Ioh. 13, 1-17 (sub capitis nota 31; T., pp. ⲧ̅ⲁ̅ – ⲧ̅ⲉ̅); f. 148, post rubricam de dicendis oratione consolationis (ϯⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ) et orationibus septem, pro infirmis, etc. (T., pp. ⲧ̅ⲍ̅, ⲧ̅ⲏ̅), oratio ⲕ̅ⲉ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲙⲟⲣϥ ⲛ̀ⲟⲩⲗⲉⲛⲧⲓⲟⲛ « Domine qui cinxisti te linteo » (T., pp. ⲧ̅ⲏ̅ – ⲧ̅ⲓ̅ⲅ̅, aliquantulum discrepat); ff. 148v, 149, rubricae et oratio ⲫⲛⲏⲃ... ϭⲓⲥⲓ

ⲛⲛⲉⲕⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ « Domine... exalta misericordias tuas » cum diaconi monitis « Qui sedetis surgite » ante ⲉ̀ⲁⲕⲙⲟⲣⲕ « Cinxisti te », « Ad orientem spectate » ante ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ « Nunc rursus » necnon rubrica « Populus: Cherubim, agios ter » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ϯⲙⲟⲩⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲁⲓ « Tu enim es fons misericordiae », fere ut ap. T., pp. ⲧⲓⲇ, ⲧⲓⲍ-ⲧⲕ; rubricae quae sequuntur leguntur ampliores ap. T., pp. ⲧⲕ, ⲧⲕⲁ, qui monet insuper recitandos esse Pss. 135, 148, 149 ante psalliam Batos (f. 149, T., pp. ⲧⲕⲃ, ⲧⲕⲅ) ⲡⲉⲛⲟⲥ ⲁϥⲭⲱ ⲛ̀ⲛⲉϥϩⲃⲱⲥ ⲛ̀ϧⲣⲏⲓ « Dominus noster deposuit vestimenta sua »; f. 149v, oratio post pelvim ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟⲥ... ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Domine, Domine... gratias agimus » (ut ap. T., pp. ⲧⲕⲅ, ⲧⲕⲇ, omissis tamen in cod. rubricis ante ⲧⲉⲛϯϩⲟ̀..., et monito diaconi in fine); f. 149v, oratio gratiarum actionis (T., p. ⲧⲕⲉ, praem.: « Rursus ») ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ « Gratias agimus tibi » (des. ϧⲉⲛ ⲡⲓϩ̀ⲙⲟⲧ).

XV (ff. 151-165v) Ordo unctionis infirmorum, seu officium Lampadis; bohairice et arabice. Ordinem ediderunt Tuki (T.), ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲣⲗⲏ-ⲥⲗⲉ; Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲑⲱϩⲥ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, Heliopoli, 1908, pp. ⲑ-ⲣⲕⲍ. Editionis Tuki versionem latinam vide ap. Denzinger, *Ritus orientalium*, II, pp. 484-501; quum Denzinger presse sequatur textum Tuki illius translationem per singula laudare superfluum visum est; summariam ordinis Lampadis versionem legere est ap. A. Georgi, *De Miraculis s. Coluthi*, Romae, 1793, pp. 361-369, secundum editionem Tuki, et ap. Cl. Kopp, *Glaube und Sakramente der Koptischen Kirche*, Romae, 1928, pp. 158-165, iuxta usum hodiernum, cum nonnullarum orationum versione germanica.

1 (ff. 151-155) Prima Oratio, seu officii pars spectans ad presbyterum primum. F. 151, rubrica brevis de ponendis in lampade septem ellychniis, de recitandis a presbytero primo oratione gratiarum actionis (scil. ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ, cf. T., p. ⲣⲗⲑ, coll. T., ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, p. ⲡⲉ) ac, post oblatum incensum ac dictum Ps. 50, oratione infirmorum (legitur ap. T., pp. ⲣⲙⲃ-ⲣⲙⲇ: ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ); ff. 151-152, oratio (dicenda a presbytero primo) ⲁⲕϯ ⲙ̀ⲡⲉⲕϩ̀ⲙⲟⲧ « Dedisti gratiam tuam » (T., pp. ⲣⲙⲇ-ⲣⲙⲑ, addit partes populi ⲕⲉ ⲉⲗ; cf. Georgi, p. 362); f. 152, rubrica de accendendo a presbytero primo ellychnio primo; f. 152, oratio ⲉⲑⲃⲉ ϯϩⲩⲣⲏⲛⲏ « Pro pace » (T., pp. ⲣⲙⲑ, ⲣⲛ); f. 152r.v, oratio ⲡⲟⲥ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ϭⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ « Domine misericors, manifesta misericordiam tuam » (T., pp. ⲣⲛ, ⲣⲛⲁ, Labib. pp. ⲓⲉ, ⲓⲍ); f. 152v, oratio dicenda super oleum, epiclesis, ⲡⲟⲥ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲫⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ « Domine, misericors, sanator » cum rubrica « clamat sacerdos » ante conclu-

sionem ϫⲉ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ « Tua est gloria » (T., pp. ⲣⲛⲁ, ⲣⲛⲃ); f. 153$^{r.v}$, Iac. 5, 10-20; f. 153^{v}, post rubricam de dicendo trisagio (missis quae habet T., pp. ⲣⲛⲇ, ⲣⲛⲉ), Ps. 6, 3, 2 (Labib, psalmorum pericopis add. ⲁⲇ, passim); ff. 153^{v}, 154, sub nota capitis 26, Ioh. 5. 1-3 des. ⲉⲩϣⲱⲟⲩ (sic), 5-17; versiculos 3^{b}, 4 (de motu aquae), quibus caret textus bohairicus arabice supplevit in mg. manus posterior; bohairice leguntur, uncis inclusi, ap. T., pp. ⲣⲡⲉ, ⲣⲡⲋ; textum integrum praebet Labib, p. ⲕⲇ; cf. dicta de hoc commate in descriptione codd. Vat. copt. 9, p. 27, et Vat. copt. 11, p. 36; ff. 154-155, praemissa rubrica de legendis a presbytero tribus orationibus pro pace, pro patribus, pro congregatione (leguntur integrae ap. T., pp. ⲣⲛⲑ-ⲣⲝⲇ) et credo, oratio ⲫⲛⲏⲃ... ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ « Domine ... rex aeternitatum » (T., pp. ⲣⲝⲉ – ⲣⲝⲏ, leves praebet discrepantias; item pauca propria habet Labib, pp. ⲕⲏ – ⲇⲉ); in fine f. 155: تم كمل الصلاة الاولة بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est prima Oratio. In pace Domini. Amen ».

2 (ff. 155^{v}-156^{v}) Secunda Oratio. F. 155, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, rubrica de accendendo secundo ellychnio a presbytero secundo dicendaque ab eo oratione secunda, quae est pro peregrinis (Labib, p. ⲇⲉ; integre ap. T., pp. ⲣⲝⲑ – ⲣⲟ); f. 155^{v}, sub nota capitis 18, Rom. 15, 1-7; post rubricam de dicendo trisagio (missa mentione de oratione evangelii, de qua T., p. ⲣⲟⲃ), Ps. 101, 1, 2 inc. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ; ff. 155^{v}, 156, sub capitis nota 64, Luc, 19, 1-10; f. 156$^{r.v}$, post monitum diaconi ⲧⲱ ⲕⲉ ⲇⲉⲏⲑⲱⲙⲉⲛ, oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ « Domine misericors ... qui suscepisti » (T., pp. ⲣⲟⲇ – ⲣⲟⲉ); f. 156^{v} des: كملت الصلاة الثانية بسلام من الرب امين « Absoluta est Oratio secunda. In pace Domini. Amen ».

3 (ff. 157-159) Tertia Oratio. F. 157, rubrica de accendendo tertio ellychnio a presbytero tertio atque de recitanda oratione tertia, quae est pro fructibus (Labib, p. ⲙⲋ; integre ap. T., pp. ⲣⲟⲋ – ⲣⲟⲏ); f. 157$^{r.v}$, sub capitis nota 16, I Cor. 12, 28-13, 8 des. ⲙ̀ⲡⲉⲥϩⲉⲓ ⲉ̀ⲛⲉϩ; f. 157^{v}, post rubricam de dicendo trisagio, Ps. 37, 2, 3; ff. 157^{v}, 158, sub capitis nota 19 (ar.: 18), Matth. 10, 1-8; ff. 158-159, post monitum diaconi ⲧⲱ ⲕⲉ..., oratio ⲕ̀ⲥ̀ⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ « Benedictus es Domine, Deus noster » (T., pp. ⲣⲡⲅ – ⲣⲡⲋ; tum in f. 158^{r}, tum in f. 158^{v}, incisa quaedam in textu praetermissa, in mg. per transversum adiecta sunt).

4 (ff. 159-161) Quarta Oratio. F. 159, rubrica de accendendo quarto ellychnio a presbytero quarto necnon de recitanda oratione quarta, quae est pro rege (integre ap. T., pp. ⲣⲡⲋ – ⲣⲡⲑ, et ap. Labib, pp. ⲝⲃ – ⲝⲇ); f. 159$^{r.v}$,

Rom. 8, 14-21, absque capitis nota; f. 159ᵛ, post rubricam de dicendo trisagio, Ps. 50, 2, 3 (in v. 2, post ⲕⲛⲓϣϯ ductu deletum pergit: ϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲕⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ); ff. 159ᵛ, 160, sub nota 64 (pro 34), Luc 10, 1-11; ff. 160-161, post monitum diaconi ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅..., oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ⟨ⲧ⟩ϯⲥⲃⲱ «Domine, qui es docens» (T., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲃ̅-ⲣ̅ϥ̅ⲋ̅); in fine: كملت الصلاة الرابعة بسلام من الرب امين «Desinit Oratio quarta. In pace Domini. Amen».

5 (ff. 161-162ᵛ) Quinta Oratio. F. 161, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, rubrica de accendendo quinto ellychnio a sacerdote quinto atque de recitanda oratione quinta, quae est pro defunctis (Labib, p. ⲟ̅ⲍ̅; integre ap. T., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅-ⲥ̅); f. 161ʳ·ᵛ, sub capitis nota 3, Gal. 2, 16-20; f. 161ᵛ, post rubricam de dicendo trisagio, Ps. 141, 8; ff. 161ᵛ-162ᵛ, sub capitis nota 33, Ioh. 14, 1-19; f. 161ᵛ, post monitum diaconi ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅..., oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ «Gratias agimus tibi» (T., pp. ⲥ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲋ̅).

6 (ff. 162ᵛ-164) Sexta Oratio. F. 162ᵛ, rubrica de accendendo sexto ellychnio a sacerdote sexto atque de recitanda oratione sexta, quae est de oblationibus (Labib, p. ⲡ̅ⲏ̅; integre ap. T., pp. ⲥ̅ⲋ̅-ⲥ̅ⲏ̅); ff. 162ᵛ, 163, Coloss. 3, 12-17, absque capitis nota; f. 163, post rubricam de dicendo trisagio, Ps. 4, 2; f. 163ʳ·ᵛ, sub nota 21, Luc. 7, 36-50 (ad Luc. 7, 40, ⲟⲩⲟⲛ ⲫ ⲛ̀ⲥⲁⲑⲉⲣⲓ, in mg. legitur ⲉ̅ϣ̅ⲉ̅); f. 164, post monitum diaconi (f. 163ᵛ) ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅..., oratio ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ(pro ⲛ)ⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ (ar. الارواح) ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲥⲱⲙⲁ «Domine animarum et corporum» (T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲓ̅ⲇ̅).

7 (ff. 164-165) Septima Oratio. F. 164, rubrica de accendendo septimo ellychnio a sacerdote septimo atque de recitanda oratione septima, quae est pro catechumenis (integre ap. T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲓ̅ⲋ̅, et ap. Labib, pp. ⲣ̅-ⲣ̅ⲅ̅); f. 164ʳ·ᵛ, sub capitis nota 6, Eph. 6, 10-18 des. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅; f. 164ᵛ, post rubricam de dicendo trisagio, Ps. 24, 18, 20; ff. 164ᵛ, 165, sub capitis nota 5, Matth. 6, 14-18; f. 165, post monitum diaconi ⲧⲱ ⲕⲉ..., oratio ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ «Iterum oremus» (T. pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲕ̅).

8 (f. 165ʳ·ᵛ) Unctio infirmi. [1] (f. 165) Rubrica de accessu infirmi ad lampádem dum circumstant tres sacerdotes ad dexteram et tres ad sinistram, etc. (amplior ap. T., p. ⲥ̅ⲕ̅); f. 165ʳ·ᵛ, oratio a presbytero primo dicenda ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ... ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲱϣ ⲙ̀ⲫⲙⲟⲩ ⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ «Domine misericors... qui non vis mortem peccatoris» (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲁ̅, Labib, pp. ⲣ̅ⲓ̅-ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅); [2] (f. 165ᵛ) praemissa rubrica «Deinde sacerdos ungit infirmum vel confitentem, unoquoque dicendo», oratio ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ «Deus, Pater bone» (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲁ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅, Labib, pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅-ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅); in ipsa oratione unctionis, habet codex: ⲙⲁⲧⲁⲗϭⲟ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓϣⲱⲛⲓ ⲛ̀ⲥⲱⲙⲁⲧⲓⲕⲟⲛ «sana servum

tuum ab infirmitatibus corporis » (T., p. ⲥⲕⲃ̄, Labib, p. ⲣⲓⲅ̄, Denzinger, II, p. 498), non autem « a morbis tam spiritus quam corporis », ut habet Denzinger, p. 505, iuxta textum mere arabicum codicum Vat. copt. 55 (an. D. 1709) et Vat. copt. 79 quorum alter e priore paucis mutatis exscriptus est; incisum « a morbis spiritus » desideratur etiam in codd. Borg. copt. 112 (an. D. 1307-1308), f. 108ᵛ, et Borg. copt. 125 (saec. XIV), f. 152ᵛ; ³ (f. 165ᵛ) sub rubrica « Ipsis eum adhuc ungentibus cantet populus », ⲱ ⲛⲏ ⲉⲑⲩ̄: ⲉ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲧ̀ⲙⲟⲩⲙⲓ « O sancti, quibus est fons » (T., pp. ⲥⲕⲅ̄, ⲥⲕⲇ̄, Labib, pp. ⲣⲓⲇ̄, ⲣⲓⲉ̄); f. 165, dum plene habet T. (pp. ⲥⲕⲅ̄ - ⲥⲗⲉ̄) quae sunt agenda et dicenda in conclusione ordinis Lampadis, desinit codex brevi rubrica: « Dic hymnum angelicum, Pater noster; dicat sacerdos absolutionem Filii; frater aegrotus ungat se oleo donec compleantur septem dies (de hoc tacet T.) et sumat de mysteriis sanctis. In pace Domini. Amen ».

XVI (ff. 166-171ᵛ) Canon statutus a Petro episcopo civitatis Pemǧē, ut legatur super pelvim die 5 abīb, in festo Apostolorum Petri et Pauli. Canonem ediderunt Tuki (T.), **ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩⲧ**, pp. ⲩⲓⲉ̄ - ⲩⲝⲇ̄ (tacet nomen Petri episcopi), et Baḫūm al-Baramūsī, **ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧ̀ⲗⲁⲕⲁⲛⲏ**, Cahirae, 1921 pp. ⲣⲗⲇ̄-ⲣⲡⲑ̄; de hoc canone vide etiam O. H. E. Burmester, *Two services of the coptic Church attributed to Peter, bishop of Behnesā*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, pp. 237-245, qui praebet Canonis versionem anglicam iuxta cod. 1159 Coptic. Mus. Cahirae, cum praefatione et variis lectionibus. F. 166, rubrica monens praevie dicendas esse gratiarum actionem et orationem incensi (add. T. dicendum esse a populo Psalmum 50; prolixiora sunt praeambula in edit. Cahir., pp. ⲣⲗⲇ̄-ⲣⲗⲇ̄); f. 166, sub capitis nota 9 (om. ar.), Exod. 15, 22-16, 1 des. ⲛ̀ⲥⲓⲛⲁ; f. 166ʳ·ᵛ, Ex. 30, 17-30; ff. 166ᵛ, 167, Is. 1, 17-26; f. 167ʳ·ᵛ, Is. 35, 1-10; ff. 167ᵛ, 168, Is. 43, 16-44, 6; f. 168ʳ·ᵛ, Zach. 8, 7-19; f. 168ᵛ, Zach. 14, 8-11; f. 168ᵛ, monet nota arabica dicendum esse « Apostolum » ex officio pelvis necnon Ps. (scil. I Tim. 4, 9-5, 10, et Ps. 50; cf. T., p. ⲥϥⲍ̄; T., pp. ⲩⲕⲃ̄ - ⲩⲕⲉ̄, pro ⲩⲗⲃ̄ - ⲩⲗⲉ̄, integram habet lectionem Apostoli et, post rubricam, Ps. 50, 9, 12; item Cahir., pp. ⲣⲛⲉ̄ - ⲣⲝ̄); ff. 168ᵛ, 169, Ioh. 5, 1-17 (om. Ioh. 5, 3ᵇ, 4, quae T. uncis includit, integrum textum praebet Cahir., pp. ⲣⲝ̄, ⲣⲝⲁ̄; cf. dicta de f. 153ᵛ; finis lectionis Ioh. arabice iteratur in summo f. 169ᵛ); f. 169ᵛ, rubrica arabica monet decies dicendum esse a populo 'kyrie eleison' in (tono) maiore, a sacerdote dicenda septem orationes maiores, troparium evangelii necnon orationem pelvis feriae V Paschatis superius scriptam (cf. f. 148), cuius initium

est ⲫⲏ ⲉ̇ⲧⲁϥⲙⲟⲣϥ; sequitur, bohairice arabice, nota de recitandis centum ⲕ̅ⲉ̅, tribus orationibus maioribus et Credo necnon de dicendo ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ a diacono ac sequente oratione a presbytero (T., pp. ⲩ̅ⲗ̅ [pro ⲩ̅ⲙ̅]–ⲩ̅ⲙ̅ⲑ̅, plurima addit inter quae septem orationes maiores; item Cahir., pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅–ⲣ̅ⲟ̅ⲋ̅; cf. Burmester, pp. 239-241); f. 169v, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « Domine omnipotens » (T., pp. ⲩ̅ⲙ̅ⲑ̅, ⲩ̅ⲛ̅; cf. Burmester, p. 241), cum monitionibus diaconi ⲓ ⲕⲁⲑⲓⲙⲉⲛⲓ, ante ⲡⲓϩⲙⲟⲧ « Gratia », et ⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲥ, ante ⲛ̇ⲑⲟⲕ ⲡⲉ « Tu es »; sequitur « populus: ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ », initium solum (T., p. ⲩ̅ⲛ̅ⲁ̅); ff. 169v, 170, post rubricam: « Sacerdos: ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅ̅, ⲟⲩⲭⲟⲩⲁⲃ ⲅ̅ « Sanctus ter », oratio ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ « Da nobis » (des. ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉ̅ⲑ̅... « nomen sanctum tuum »; T., pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲁ̅, ⲩ̅ⲛ̅ⲃ̅, Burmester, pp. 242, 243); f. 170r.v, praemisso « Diaconus ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ, sacerdos », oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine Iesu Christe » cum monitione diaconi ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ, ante ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Nunc rursus, Domine » (T., pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲇ̅, ⲩ̅ⲛ̅ⲋ̅ », Burmester, pp. 243, 244); f. 170v, rubrica arabica « Populus dicit Pater noster, sacerdos absolutionem ad Filium, dicitur ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̇ⲫϯ 'Benedicite Domino' (scil. Ps. 150, quem integrum habet T., pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲍ̅, ⲩ̅ⲛ̅ⲏ̅), (sacerdos) ter signat aquam; dein diaconi hanc cantant psalliam dum sacerdos lavat pedes populi » (cf. Burmester p. 244); ff. 170v, 171, psallia ⲁ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲛⲟⲩⲙⲏⲓⲛⲓ « Dominus noster Iesus Christus dedit signum » (T., pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲏ̅–ⲩ̅ⲝ̅ⲁ̅, Burmester pp. 244, 245); f. 171v, gratiarum actio post pelvim ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ « Gratias agimus » (T., p. ⲩ̅ⲝ̅ⲁ̅, Burmester, p. 245). In fine conclusio arabica: كل ما يجب قرآنه على القصرية فى يوم عيد اباءنا الرسل القديسين ائمة الدين وبرهان اليقين بطرس وبولس الذى هو الخامس من شهر ابيب بسلام من الرب امين « Absolutum est quod legendum super pelvim die festo patrum nostrorum Apostolorum sanctorum, principum religionis et argumenti fidei firmae, Petri et Pauli, die quinto mensis abīb. In pace Domini. Amen »; in imo mg. interiore: يا رب بمعونك واحسانك امنى لنا (?) « Domine, dona nos auxilio tuo et beneficio ».

XVII (f. 174r.v) Hortationes ad monachos, arabice tantum. Praemittitur: « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici. Incipimus, Deo iuvante eiusque bonitatis praesidio, scribere hortationem ad monachos postquam monachi facti sunt ». [1] (f. 174r.v) Hortatio prima, inc.: اليوم يا اخوة حضر زمان خلاصكم وتجديدكم اليوم « Hodie, fratres, adest tempus salvationis vestrae et renovationis, hodie »; des: مع الاب الذى لا ابتداء والروح القدس المنبثق المساوى معه بالطبيعة معطى الحياة من لان والى الابد امين « cum Patre qui est absque principio atque Spiritu sancto procedente ab eo

eique secundum naturam consubstantiali, atque vivificante, ex hoc nunc et usque in aeternum. Amen »; [2] (f. 174v) hortatio altera, inc.: ايها الاخ الحبيب الودود اعرف مقدار هذه الرتبة التى نلتها للخلاص « O frater amate, dilecte, scito gradus huius virtutem quem consecutus es ad salutem »; des.: وسلام ربنا يسوع المسيح ... يكون معى ومعك ومع جميع الحاضرين كل حين وكافة السامعين ولربنا المجد وعلينا رحمته الى ابد الابدين امين « et pax Domini nostri Iesu Christi ... sit mecum et tecum, et cum omnibus adstantibus, omni tempore, et universitati auditorum. Et Domino nostro gloria et super nos misericordia eius in aeternum. Amen ».

XVIII (ff. 175r.v) Benedictio monachi. Textus solis constat rubricis arabicis cum orationum initiis bohairicis; cf. cod. Vat. copt. 45, ff. 70-92v, a quo non raro discrepat, pressius passim sequens ordinem editionis Raphaelis Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ sqq.; nonnullas insuper habet rubricas proprias; inc.: ينبغى للذى يحب ان يصير راهبا ان يقطع اولا تعلقاته من الامور الدنيانية ويزهد الاهل والاقارب والمال « Oportet ut qui optat fieri monachus primum e medio tollat suam rerum mundanarum sollicitudinem, derelinquat familiam, proximos et bona »; des.: ويقول الكاهن ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ وتحليل الابن ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ الى اخره وتقرى الوصية المختصة بلبس القلنسوة « dicet sacerdos 'Utique Domine, Domine' et absolutionem ad Filium 'Tu, Domine' usque ad finem, et legitur hortatio assumendae cucullae propria ».

XIX (ff. 176-193) Ritus ordinationum bohairice et arabice, fere ut in cod. Vat. copt. 44, ff. 2v-19v, addita tamen orationum versione arabica.

1 (ff. 176-177v) Ordinatio lectoris; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 2v-4v. Cod., in ipso textu vel in mg., addit formulam adhibendam dum ordo non uni soli sed pluribus confertur; leves insuper praebet discrepantias in orationibus et in exhortatione arabica, in fine legenda, quae inc.: يا ابنى هذا اول منزلة

2 (ff. 178-180) Ordinatio subdiaconi; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 5-7v. F. 179v, ante rubricam ⳨ ⲧ̅ ⲛ̀ⲥ⳪ (Vat. 44, f. 6v), om. rubricam ⲫⲟⲛϩⲕ ⲉ̀ⲡⲉⲙⲉⲛⲧ ... nec iterat ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ (Vat. copt. 44, f. 6v, lin. 12 a. fin.); f. 180, catecheseos finalis habet tantum versionem arabicam quae consentit, licet non ad verba, cum textu cod. Vat. copt. 44, f. 7v; inc.: يا ابنى قد اتمنت; in fine, om. canonem septimum Hippolyti.

3 (ff. 180v-184) Ordinatio diaconi; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 8-11. F. 180v, in fine rubricae, add.: « facie eius conversa ad orientem »; f. 181, in rubrica ante orationem ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, pro « ad altare » (Vat. copt. 44, f. 9), habet « ad orientem »; hanc autem orationem, sicut cod. Vat. copt. 45, f. 43,

praeponit orationi ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅; f. 182^{v}, ante rubricam ϣⲁⲣⲉ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ϯ ⲥⲙⲟⲩ ⲛⲁϥ, om. catechesim bohairicam (Vat. copt. 44, f. 10$^{r.v}$); huius autem versioni arabicae, quae nonnulla habet propria, praemittit rubricam: « In antigrapho (legitur): ter spiret in faciem eius, dicens accipe Spiritum sanctum, dein legatur hic sermo super diaconum »; inc.: اعلم ايها الولد المبارك; f. 183$^{r.v}$, praemisso « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici », alia hortatio arabica, inc.: اعلم ايها الولد المبارك المسيحي الحبيب الخير الارتدكسي ... ان هذا الفرع الزاهر من الاصل الطاهر « Scito puer benedicte, christiane, dilecte, bone, orthodoxe... hanc sancti principii manifestam consequentiam », des.: ويعينك على وفا ما ضمنت ويعضدك في العلم بما سمعت بشفاعة ذات الشفاعات (الطاهرة (cancellatum) الباهرة سيدتنا البتول القديسة مارتمريم الطاهرة والشاهد الكريم ماري مرقس المدعو للبشارة وكافة الشهداء المقبولين والاباء القديسين ⟨و⟩النساك المجاهدين امين « et iuvabit te in persolvendis quae promisisti tibique aderit in doctrina sicut audivisti, per intercessionem Dominae intercessionum, purae, praeclarae, Dominae nostrae Virginis sanctae, Dominae Mariae purae et martyris illustris Mārī Marci, vocati ad Evangelium, et universitatis martyrum probatorum et patrum sanctorum et ascetarum certantium. Amen »; f. 183^{v}, ṭarḥ Adam in laudem diaconorum, tono Ramorum, post missam, ⲣⲁϣⲓ ⲑⲉⲗⲏⲗ ⲱ ⲡⲓⲥⲱ(corr. in ⲟ)ⲛ « Gaude, laetare, o frater », bohairice; ff. 183^{v}, 184, commentarius arabicus, inc.: اجتمعوا ايها الاباء الروحانين والاجوة النجباء المسيحين « Congregamini, o patres spirituales et fratres nobiles christiani »; des.: ولنختم القول بالمجد والاكرام والسجود للاب والابن والروح القدس الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين امين امين « et, ut sigillemus sermonem, in gloriam et honorem et adorationem Patri et Filio et Spiritui sancto, nunc et in omni tempore et usque in saeculum saeculi. Amen, amen, amen ».

4 (ff. 184^{v}-188^{v}) Ordinatio presbyteri; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 11^{v}–15. F. 186^{v}, ante verba episcopi ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Constituimus te » om., in fine monitionis diaconi, ⲧⲏⲥ ⲫⲓⲗⲟⲭ̅ⲟ̅ⲩ̅ ⲡⲟⲗⲉⲟⲥ ⲛⲓⲙ̅ « Christi amantis civitatis N. »; in ipsa autem Constitutionis formula, pro « in altare quod vocatum est orthodoxorum » (cod. Vat. copt. 44, f. 13^{v}), codicis textus bohairicus habet ⲉ̀ⲡⲓⲙⲁ ⲛⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲕⲟⲥ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ϯⲁⲅⲓⲁ̀ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϧⲉⲛ ϯⲣⲁⲃⲏ ⲛ̀ⲍⲉⲃⲓⲗⲏ « in altare sanctum sanctae ecclesiae sanctae Dei Genitricis, sanctae Mariae, in vico Zūwaylah »; hanc variam lectionem, quam ignorat textus arabicus, desumptam dixeris e codice huius nominis ecclesiae adscripto; f. 187$^{r.v}$, omissa catechesi coptica codicis Vat. 44, duas habet monitiones arabicas

quarum prior occurrit in cod. Vat. 45, ff. 60-61, neglectis tamen quae in codice leguntur f. 187, l. 2 a. fin.: واوصيك الوصية الكبرى الضرورية « tibi dedit mandatum magnum stricte urgens », usque ad f. 187ᵛ, l. 14: ونعمة الرب عليك سابغة « et (sit) gratia Dei abundans super te »; altera autem, pro presbytero monacho, inc.: ولا باس بان تقبل المعترف اذا جاء اليك (T., p. ⲗ̅ⲑ̅, D., pp. 14, 15); f. 187ᵛ, arabice solum legitur rubrica « Ordinatus osculatur » (cod. Vat. copt. 44, ff. 14ᵛ, 15); f. 188, ṭarḥ a coetu presbyterorum dicendum tono ⲙⲁϣⲉ ⲛⲁⲕ « Vade », inc.: ⲙⲁ ⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⟨ⲙ̀⟩ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙⲏⲓ « Magnifica Deum mecum »; des.: ⲱ̀ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « o presbyter N. »; f. 188ʳ·ᵛ, praecedentis ṭarḥ commentarius arabicus, inc.: (cancell.) اعلموا تعالوا (suprascriptum) ايها الاباء الروحانيين والاخوة النجباء لنجذل بالروح والقلب « Venite {Scitote}, patres spirituales et fratres illustres, ut gaudeamus spiritu et corde »; des.: ⲕ̅ⲉ̅ الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين نقولا اجمعين « nunc et in omni tempore et in saecula saeculorum. Amen. Dicamus omnes: 'Kyrie' »; f. 188ᵛ, catechesis arabica (additur in titulo: « inventa in alio codice »), fere ut in cod. Vat. copt. 44, f. 15, inc.: اعلم اليك ايها الاخ In imo mg. nota arabica: « Oratio (ritus) ordinationis hegumeni ».

5 (ff. 189-191ᵛ) Ordinatio hegumeni; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 15ᵛ-18ᵛ. F. 189, in rubrica praevia om. ⲕ̅ⲉ̅ dicendum a populo additque, in fine, ⲉ̀ⲡⲉⲓⲉⲃⲧ « ad orientem »; f. 191, ut cod. Vat. copt. 45, f. 68, in fine orationis episcopi om. ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ additque « ter signat cruce... »; f. 191ʳ·ᵛ, omissa rubrica « Osculetur altare ... », habet solam monitionem arabicam quae legitur fere ut in cod. Vat. copt. 44, f. 18ᵛ, inc.: اعلم اليك ايها الاخ.

6 (ff. 192-193) De archidiacono, ut in cod. Vat. copt. 44, f. 19ʳ·ᵛ.

XX (ff. 193-209ᵛ) Benedictiones variae.

1 (f. 193) Sub rubrica « Psalmus, in alio codice 'pro consecratione baptisterii' », Ps. 25, 8, 11 inc. ⲥⲱⲧⲧ, 12, ⲁⲗ.; desinit nota arabica: « Deinde Evangelium Zachaei » (Luc. 19, 1-10; cf. Denzinger, *Ritus Orientalium*, t. I, p. 246, linn. 3-7).

2 (f. 193) Consecratio calicis eiusque veli, ut in cod. Vat. copt. 44, f. 63ʳ·ᵛ.

3 (ff. 193ᵛ, 194) Consecratio cochlearis; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 63ᵛ, 64; f. 193ᵛ, lin. 8 a. fin., post. ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, addit ⲁ̀ ⲡⲉⲕⲁ̀ⲗⲟⲩ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ϭⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « accepit servus tuus Moyses » quod legitur in cod. Vat. 44, f. 62, lin. 14 a. fin., in consecratione instrumentorum; desinit, ut ibid., f. 62ᵛ, « accipit chrisma ... dicens ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ».

4 (f. 194r.v) Consecratio veli tincti, ut in cod. Vat. copt. 44, f. 64r.v.

5 (ff. 196-207) Ordo consecrationis baptisterii, sub titulo: ترتيب وضعه ابينا القديس انبا بطرس اسقف مدينة البهنسا « Ordo statutus a nostro patre sancto Petro episcopo civitatis Bahnasā »; bohairice et arabice cum rubricis arabicis. Ordinem, tacito nomine episcopi Petri, edidit Tuki (T.), ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅, quam editionem, additis praefatione et variis lectionibus, latine vertendam curavit Denzinger (D), op. laud., t. I, pp. 235-246; vide etiam O. H. E. Burmester, *Two services of the coptic Church*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, pp. 246-254, qui rubricis arabicis addit versionem anglicam. F. 196, rubrica arabica praevia legitur fere ut ap. T., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ (D., p. 236), verum post ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ « per preces », pro « episcopus discooperit caput suum », habet « ad nomen episcopi, archipresbyter velo serico tollit tiaram (تاجه) episcopi »; f. 196, orationum « Miserere nostri », « Adoremus Patrem », « Ut laudemus te », quae integre leguntur ap. T., pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅ (D., pp. 236, 237), codex initia tantum laudat et in rubrica quae praecedit Ps. 121, pro « unus sacerdos » vel « princeps sacerdotum » (D., p. 237, n. 1), scribit « Pater episcopus »; ff. 196-197, Pss. 121, 126, 131 (cod. 126), cum nota marginali arabica de Pss. integre recitandis; similis nota legitur ff. 197, 198, de Pss. 132, 133, qui desiderantur, spatio relicto vacuo ad eosdem recipiendos; f. 198r.v, Ps. 134; f. 199, rubricam de legendo Ps. 135 per tetrasticha (ⲗⲉⲝⲓⲥ ⲛⲉⲙ ⲗⲉⲝⲓⲥ, ar.: ربع بربع) sequitur primus Psalmi versiculus; rubricae « Dein dicitur in tono sabbati gaudii, sono campanae » annectitur solum initium Cantici « Laudemus Christum » (T., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲇ̅ - ⲥ̅, D., pp. 237, 238), sicut et solis verbis bohairicis ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ incipit conclusio quae dein arabice protrahitur usque ad finem (T., p. ⲥ̅, D., p. 238); f. 199, lectiones e libris Veteris Testamenti praecedit rubrica arabica « Tunc sedet episcopus in throno et diaconus incipit lectionem prophetiarum easque interpretatur diaconus; sunt autem »; ff. 199-200, Gen. 28, 10-22; f. 200r.v, Is. 1, 16-25 des. ⲉ̇ⲟⲩⲧⲟⲩⲃⲟⲩ; ff. 200v-202, Ezech. 40, 1-19; f. 202v, rubrica de recitandis tono consueto ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Ps. 116) cum nota: « integre dicendus », ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ, etc.; universe convenit cum editione T., pp. ⲥ̅ⲏ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ (D., pp. 238, 239), initiis tantum traditis Ps. et hymnorum quos integros habet T. omissaque mentione hymni ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯϣⲟⲩⲣⲏ; ff. 202v, 203, sub nota capitis ⲅ̅, Eph. 4, 1-10; f. 203, lectionem Pauli sequitur rubrica arabica: « Infra lectionem Pauli coptice, unus e sacerdotibus dicit ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ {ϯ cancell.}ⲛⲓⲅ̀ⲛⲟⲥⲓⲥ 'Domine scientiarum', coptice dicitur catholicon et infra lectionem dicit sacerdos ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ 'Domine Deus noster', atque

absoluta interpretatione, sedent sacerdotes et ministri dicitque episcopus super eos absolutionem ⲡⲓⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ ‘Sanator’ et ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ‘Servi tui’ » (apud. T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲃ̅ et ⲥ̅ⲓ̅ⲁ̅, legitur partim ante, partim post lectionem epistolae catholicae, D., p. 239); f. 203$^{r\cdot v}$, sub nota capitis ⲅ̅, I Petr. 3, 17-22; f. 203^{v}, rubrica « Deinde dicitur ⲭⲉⲣⲉ (correctum in ϣⲁⲣⲉ) ⲫϯ ‘Deus’ et ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ‘Benedictus’, levat episcopus incensum una manu, sacerdos assistens dicit orationem Actuum iique incensantur quibus congruit »; ff. 203^{v}, 204, sub nota capitis ⲥ̅ⲟ̅ⲃ̅, Act. 19, 1-10; f. 204, rubricae de dicendis post lectionem Actuum ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲋ̅ - ⲥ̅ⲓ̅ⲏ̅ (D., pp. 239, 240), solis tamen relatis orationum initiis; f. 204, Ps. 113, 3, 5; f. 204, nota arabica: « Iuxta alium codicem, dicitur Evangelium Zachaei publicani (Luc. 19, 1-10) et alterum ex Matthaeo ‘Quum venit Iesus in regionem Caesareae Philippi’ (Matth. 16, 13-19), et pars e Ps. 25 ante Evangelium; scripta est infra » (f. 206^{v}; cf. T., pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅-ⲥ̅ⲙ̅ⲃ̅, D., p. 246); f. 204^{v}, Matth. 17, 1-5; ibid., nota arabica: « dicitur alterum Evangelium ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲉⲟⲛ)ⲓ̅ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ ⲇⲉ ⲛⲉ ⲡ̀ϣⲁⲓ: ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲟⲩ⟨ⲗⲁⲓ⟩ estque scriptum in prima Oratione officii Lampadis » (cf. f. 153^{v}, Ioh. 5, 1 sqq.); altera pars rubricae: « tunc dicitur ⲕ̅ⲉ̅... » ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲃ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅ (D., p. 240); f. 205, oratio salutationis (ⲁⲥⲡⲁⲥⲙⲟⲥ) dicenda ab episcopo ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲙ̀ⲡⲁⲓϯϩⲟ « Suscipe hanc orationem » (T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲅ̅, D., p. 240); f. 205, rubrica: « Tunc dicitur (a populo) salutatio ⲣⲁϣⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲑⲉⲗⲏⲗ ‘Gaude et laetare’ (integram habet T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅), dicit diaconus ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ, sacerdos dicit integre ⲏ ⲁⲅⲁⲡⲏ ⲧⲟⲩ (integre ap. T., ibid.); dicitur dein ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ‘Adoramus’; ungit in forma crucis pelvim et ollas dicitque sacerdos ⲟ ⲕ̅ⲥ̅ ⲙⲁⲧⲁ ⲡⲁⲛⲧⲟⲛ (quae sequuntur orationem ⲏ ⲁⲅⲁⲡⲏ om. T. per homoioteleuton); populus ⲕⲉ ⲙⲉⲧⲁ ⲧⲟⲛ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲟⲥ... », et reliqua ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ (D., p. 241); hic pro ⲟ ⲓⲉⲣⲉⲩⲥ habet ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, ut saepe alibi; f. 205$^{r\cdot v}$, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Domine, Domine » (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲋ̅, D., p. 241); f. 205^{v}, praemisso: « Diaconus: Qui sedetis surgite », ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲕϫⲟⲥ « Tu enim qui dixisti » (T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲋ̅, D., p. 241); f. 205^{v}, omittit quae leguntur ap. T., p. ⲥ̅ⲕ̅ⲋ̅, lin. 6 a. fin.: ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ ⲗⲉⲅⲉⲓ · ⲉⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲁⲥ, usque ad p. ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅, lin. 4 a. fin.: ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ (D., p. 241: « Diaconus dicit: Ad orientem ... » usque ad p. 242: « in omnibus »), addito in mg. monito arabico de omissione; ff. 205^{v}, 206, praemissis ⲟ ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲟ ⲓⲉⲣⲉⲩⲥ, oratio ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine noster Iesu Christe » (T., pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅-ⲥ̅ⲗ̅, D., pp. 242, 243; cf. cod. Vat. 44, f. 61); f. 206, rubrica ⲟ ⲗⲁⲟⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲟ ⲉⲗⲉⲟ̀ ⲥⲟⲩ ⲕ̅ⲉ̅, dein: ⲟ ⲓⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ et oratio ϯⲛⲟⲩ ⲟⲩⲛ

ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Nunc igitur Domine » (T., pp. ⲥ̅ⲗ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅, D., p. 243); f. 206ᵛ, rubricae de dicendis et agendis in ipsa benedictione columbethrae, cum levi discrepantia datisque in cod. solis orationum initiis, leguntur ap. T., pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲃ̅ (D., pp. 243, 244); f. 206ᵛ, Ps. 25, 8, 11 inc. ⲥⲟⲧ⟨ⲧ⟩, 12; Ps. 26, 4; Ps. 42, 3, 4; ff. 206ᵛ, 207, rubricam de dicendis ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ « Benedic mihi », etc., sequitur versiculus integer ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ « Benedictus », ut ap. T., ⲥ̅ⲗ̅ⲗ̅ (D., p. 244); f. 207, ritus finalis etiam ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲗ̅ - ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅, solis tamen integre scriptis formulis unctionis baptisterii, necnon ⲉϥⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅...; in fine: تم وكمل بسلام من الرب سبحانه امين « Desinit et absolutum est. In pace Domini. Ipsi gloria. Amen ».

6 (ff. 207ᵛ-209ᵛ) Ordo renovationis calicis si quis defectus acciderit, praemisso بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici »; cf. codices Vat. copt. 17, ff. 129-131, et Vat. copt. 24, ff. 268-271; Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅. Tuki in describendo Ordinis ritu, quem se invenisse asserit (p. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅) in manuscripto monasterii Scetensis s. Macarii, cum codice consentit, at p. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅, linn. 1-5, et p. ⲧ̅ⲛ̅ⲍ̅, linn. 2-6, integre exhibet ⲁⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡ̀ϣⲁ..., ⲁⲣⲉⲙⲁⲥⲉϥ... additque, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲍ̅, ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅, verba consecrationis panis et vini. Ff. 207ᵛ, 208, I Cor. 11, 23-27; f. 208, Ps. 22, 5; f. 208ʳ·ᵛ., Matth. 26, 26-29; f. 208ᵛ, oratio ⲫ̀ⲧ ⲟⲩⲟϩ ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Deus et Dominus omnium » (T., p. ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅); ff. 208ᵛ, 209, oratio ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Domine, Domine Iesu » (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅, ⲧ̅ⲛ̅ⲑ̅), bohairice tantum; f. 209ʳ·ᵛ, rubrica arabica finalis ut ap. T., pp. ⲧ̅ⲟ̅, ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅.

7 (f. 209ᵛ) Oratio dicenda post evangelium in ritu consecrationis altarium, bohairice tantum, inc.: ϯⲙⲉⲧϣⲁⲙϣⲉ ⲓ̀ⲇⲱⲗⲟⲛ « Idololatria » (T., ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, p. ⲣ̅ⲟ̅ⲗ̅; v. supra, f. 47).

XXI (ff. 210-221ᵛ) Benedictio monachi, monialis et abbatissae.

1 (ff. 210-216) Ordo constitutionis monachi et ritus tradendi schematis; cf. cod. Vat. copt. 45, ff. 70-92ᵛ. ¹ (ff. 210-212ᵛ) Constitutio monachi; cf. cod. Vat. 45, ff. 70-82ᵛ. F. 210, in rubrica praevia omittit monitum de dicendis ⲕ̅ⲉ̅ ⲉ̅ⲗ̅ et ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ; f. 210, lectionis Eph. 6, 10 sqq., habetur initium addita monitione arabica: « Scripta est in Oratione septima Lampadis, ad paginae numerum » (hic deest; vide f. 164); f. 210, rubrica « Tunc dicunt agios, orationem Evangelii et Ps. ⲗ̅ⲁ̅ (31, 1 prima verba); Evangelium et Ps. sumuntur e Baptismate, ad Litur-

giae Evangelium, ad paginae numerum 19 » (v. f. 15ᵛ, ca. fin.); ff. 210-211, post rubricam de praemittendis orationibus pro pace, pro patribus et pro congregatione necnon credo, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ, ut in cod. Vat. 45, ff. 75-77ᵛ; f. 211, rubrica et oratio ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ut in cod. Vat. 45, ff. 77ᵛ-78ᵛ, at partim bohairice tantum; f. 211ʳ·ᵛ, oratio gratiarum ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (Vat. 45, ff. 78ᵛ-79ᵛ); ff. 211ᵛ, 212, praemisso bohairice et arabice « Dic hanc orationem », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ (Vat. 45, ff. 79ᵛ–81ᵛ); f. 212ᵛ, praemisso « Surgit et signat in forma sanctae crucis vestimenta », ritus benedictionis et traditionis tunicae, pilei et cinguli, ut in cod. Vat. 45, ff. 81ᵛ, 82, addito ut ibid., f. 82, monito de dicenda absolutione etc. si non imponatur schema. In fine: والمجد لربنا « Gloria Domino nostro »; [2] (ff. 213-216) traditio schematis; cf. cod. Vat. copt. 45, ff. 82ᵛ-92ᵛ. Ff. 213-215ᵛ, rubricae et orationes ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅, ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ, ϥ̀ⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ, ⲭⲱⲗϩⲕ, ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲁⲧⲥⲁϫⲓ, ⲫⲛⲏⲃ ... ⲉⲧϧⲉⲛ ⲧ̀ⲫⲉ, ut in cod. Vat. 45, ff. 82ᵛ–91ᵛ; attamen, f. 214ʳ·ᵛ, in oratione ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ, post verba ⲛⲉⲙⲓ ⲉⲛⲓⲙⲉⲧⲥⲁ̀ⲛⲕⲟⲧⲥ ⲉⲡϫⲓⲛϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « scire insidias plene usque in saeculum. Amen », quae uncis includit, calligraphus notat arabice: « alter codex » atque prosequitur ⲛ̀ⲉⲙⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲕⲟⲧⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲃⲟⲗⲟⲥ; cf. T., ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, p. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅, linn. 16, 17, B. Evetts, *Revue de l'Orient Chrétien*, t. 11, 1906, p. 146: « pour qu'il puisse connaître les ruses du diable »; exinde autem usque ad finem orationis ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, desideratur in cod. textus arabicus; f. 215ᵛ, rubrica arabica: « Ponit crucem super caput eius (monachi) dicitque absolutionem ad Filium ac legit super eos (sic) hanc hortationem »; ff. 215ᵛ, 216, hortatio arabica ut in cod. Vat. 45, f. 92ʳ·ᵛ, cum levi quadam discrepantia, addita, e. g., post nomen s. Antonii mentione « stella deserti », inc.: اعلم ايها الاخ الحبيب; [3] (f. 216) ordo traditionis schematis pro viris; est rituum compendium arabicum in quo preces solis memorantur initiis; in fine quaedam habet propria de agendis et dicendis post hortationem. Inc.: (sic) ان كان الاخ يلبس القلنسوة والاسكيم فى يوما واحدا « Quod si frater accipit cucullam et schema eadem die »; des.: فيدوروا به البيعة لا غير واذا ابتها ذلك يبتدوا بخدمة القداس كالعادة وان كان الاخ قس او شماس يخدم القداس فى ذلك اليوم « et ducitur circum ecclesiam, nec quidquam ultra; hoc autem peracto, incipit liturgia missae pro more; quod si frater est sacerdos vel diaconus, ministerio fungetur in missa hoc die »; in fine f. 216: كملت ترتيب لباس الرهبنة والقلنسوة والاسكيم « Absolutus est ritus vestiendi monachos, et cucullae, et schematis ».

2 (ff. 216^{v}-220^{v}) Ordo constitutionis monialis. Magna ex parte legitur ut in cod. Vat. copt. 45, ff. 93-104^{v}; quae codici propria sunt notamus. F. 216^{v}, in rubrica praevia, pro Ps. 118, scribitur Ps. 128; in epistola ad Corinthios ignorat quae cod. Vat. 45 in mg. adiecit ad I Cor. 7, 34; f. 217^{v}, in rubrica quae sequitur lectionem Evangelii, om. « consolationes »; ff. 218-219^{v}, orationes ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϯⲥ̀ⲃⲱ, ⲫⲛⲏⲃ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ, ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ut in cod. Vat. 45, ff. 97^{v}–103, verum inde a f. 218^{v}, lin. 3, desideratur textus orationum arabicus; f. 219^{v}, orationi gratiarum actionis ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ annectit hanc rubricam arabicam: « Quod reliquum est orationum completur ex Ordine monachorum usque ad finem; dicet hanc orationem quae incipit: ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ, et post eam ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ, et postea ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ et complementum et benedictionem; quod si accipiat schema dicet orationem hanc »; ff. 219^{v}, 220, oratio ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲁⲃ (scil. impositionis manuum post schema) ut in cod. Vat. 45, ff. 103-104^{v}, at partim bohairice; f. 220$^{r.v}$, sub rubrica « Oratio super oleum pro unctione virginum », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲟⲩⲣⲟ « Domine ... rex » (om. Vat. 45; Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲓ̅ⲋ̅, quaedam addit, alia mutat; cf. Villecourt, *Bessarione*, ser. III, t. VII, 1909, pp. 317, 341).

3 (ff. 220^{v}, 221) Benedictio abbatissae. Orationes ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ et ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ut in cod. Vat. copt. 45, ff. 105-107^{v}, sed bohairice solum sub rubricis arabicis.

4 (f. 221$^{r.v}$) Adhortatio legenda super monacham, peracta eiusdem benedictione; arabice. Praemisso بسم الاب ولابن والروح القدس الاله الواحد له المجد الدائم وعليا بركته « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici. Ipsi gloria aeterna, et super nos benedictio eius », inc.: اعلمى ايتها الاخت المباركة مقدار النعمة الذى ادركتك لانك قد لبستى اسكيم الملائكة «Scito, soror benedicta, mensuram gratiae quae tibi obvenit; ecce enim induisti schema angelorum »; des.. تعالوا الى يا مباركين ابى ارثوا الملك المعد لكم من قبل انشا العالم بشفاعة كافت القديسين الذين ارضوه من البدء والى الابد امين « venite ad me, benedicti Patris mei, possidete regnum paratum vobis ante originem creationis mundi, per intercessionem omnium sanctorum qui Ipsi placuerunt ab initio et usque in saeculum. Amen »; f. 221^{v}: كملت وصية الراهبة بسلام من الرب امين امين امين « Absoluta est adhortatio ad monacham. In pace Domini. Amen, amen, amen ».

5 (f. 221^{v}) Ṭarḥ pro monachis, Adam, ad modos ϭⲓ ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Illuminare », dicendum post arabicam Evangelii lectionem, bohairice tantum, inc.: ⲫϯ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓⲇⲏⲙⲓⲟⲩⲣⲅⲟⲥ « Deus misericors, auctor mundi »;

des.: ω ⲡⲟ̅ⲥ̅ « o Domine » (T., p. ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅, linn. 9-24); quae sequitur interpretatio arabica inc.: الله الرحوم الخالق الكثير الرحمة اب الانوار «Deus misericors, creator, cuius magna misericordia, pater luminum » (T., pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅ - ⲣ̅ⲝ̅ⲋ̅, leviter tantum discrepat).

XXII (ff. 222-236v) Ritus sponsalium et matrimonii; bohairice et arabice, quaedam arabice tantum pro opportunitate notanda. Ritum vide ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅ - ⲧ̅ⲏ̅, et in editione Cahirensi كتاب رتبة الاكليل الجليل *Liber ordinis matrimonii venerabilis*, auctoribus hegumeno Philotheo al-Maqārī, hegumeno Barnaba al-Baramūsī et sacerdote Claudio Georgio, an. 1921. Quum ad codicem magis accedit editio Raphaelis Tuki (T.), hac potissimum utemur simul ac eiusdem translatione latina quam cum variis lectionibus praebet H. Denzinger (D.), *Ritus Orientalium*, t. II, pp. 367-383; cf. etiam C. Kopp, *Glaube und Sakramente der koptischen Kirche* (*Orientalia christiana*, vol. XXV), Romae, 1932, pp. 192-204; A Raes, *Le consentement matrimonial dans les rites orientaux* (*Ephemerides liturgicae*, t. XLVII), 1933, pp. 136-138.

1 (ff. 222-224v) Ritus sponsalium, sub titulo ϯⲁⲕⲟⲗⲟⲩⲑⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲣⲏⲃ ترتيب الاملاك « Ordo sponsalium ». F. 222, post rubricam de ritibus praeviis ac de dicenda gratiarum actione et de offerendo incenso (T., p. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅, D., p. 367), sub nota ⲁ̅ ϯ(ⲁⲣ)ⲭⲏ, I Cor. 1, 1-10; f. 222v, Ps. 84, 11, 12 (T. ⲗⲉⲝⲓⲥ ante v. 12, om. codex et Philotheus); ff. 222v, 223, Ioh. 1, 1-17; f. 223, rubrica « Dic consolationes tres, pro pace, pro patribus, pro congregatione, et credo » (arabice: « Dic consolationes, orationes tres et credo ») quam sequuntur, ff. 223-224, quattuor orationes (ⲉⲩⲭⲏ ⲁ̅ - ⲇ̅) sponsalium: ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲡ̀ⲗⲁⲍⲓⲛ « Deus qui formasti », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ « Domine, amator hominum », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣϣ̀ⲫⲏⲣ « Domine, Domine, Deus noster, qui comitatus es », ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ « Gratias agimus »; om. partes populi quas habet T., pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲁ̅ - ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅ (D., pp. 367-369; item alibi passim); f. 224v, rubrica bohairica arabica de dicendis Pater noster, absolutione et benedictione, ut ap. T., p. ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅ (D., p. 369), adiecto in mg. arabice solum: « Dic Pater et absolutionem ad Filium; deinde dicet duodecies Kyrie eleison et dicet benedictionem. Perfectum et absolutum »; f. 224v, oratio super vestes ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥⲟⲗⲥⲉⲗ « Domine Iesu Christe ... qui ornasti »; des. ⲛ̀ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩ̀ⲙⲟⲧ « veritatis; per gratiam » (ut ap. T., pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲙ̅ⲏ̅, linn. 1-10 paucis mutatis; D., p. 369, 370).

2 (ff. 225v-233v) Ritus matrimonii, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, sub titulo: « ⲉⲧⲃⲉ ⲡ̀ⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ ⲙ̀ⲡⲓⲅⲟⲙⲟⲥ ترتيب قيام الزواج « De consti-

tutione matrimonii » (arabice: « Ordo constitutionis matrimonii »). Ff. 225v, 226, post rubricam « Dic gratiarum actionem et leva incensum », sub capitis nota ē, Eph. 5, 22-6, 3; f. 226, sub nota ē, I Petr. 3, 5-7; f. 226r·v, sub nota ⲙⲍ̄, Act. 16, 13-15; f. 226v, sub nota ⲓⲏ̄, Ps. 18, 6, et Ps. 127, 3; f. 226v, sub nota ⲙ̄, Matth. 19, 1-6; f. 227r·v, oratio, divisa in sectiones quae desinunt ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ ⲕ̄ⲉ, ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲏ ⲉⲧ{ⲁϥ}ϧⲉⲛⲧ̇ⲫⲉ « Domine omnipotens, qui es in caelis » (T., pp. ⲥⲛ̄ⲉ̄ - ⲥ̄ⲝ̄, D., pp. 371-373; T., p. ⲥ̄ⲛ̄ⲉ̄, sicut et infra, praemittit responsorium; orationem autem tribuit diacono; cf. D., p. 371, n. ***); ff 227v, 228, praemissa rubrica arabica « Deinde dicet consolationes et tres orationes et credo et orationes super coniuges » (infra, f. 233v, « Dic consolationes, pacem, patres, congregationes », cf. T., p. ⲥ̄ⲝ̄, D., p. 373), oratio ⲫ̄ⲧ̄ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧ{ⲁϥ}ϣⲟⲡ ⲉⲑⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Deus, qui es permanens » (T., pp. ⲥ̄ⲝ̄, ⲥ̄ⲝ̄ⲁ̄, D., p. 373); ff. 228-229, oratio secunda ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩ̄ⲧ̄ ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ « Domine, Deus noster, creator » (T., pp. ⲥ̄ⲝ̄ⲃ̄ - ⲥ̄ⲝ̄ⲇ̄, D., pp. 373, 374); f. 229r·v, oratio ⟨tertia⟩ ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩ̄ⲧ̄ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉ̀ⲣⲉⲡⲱⲛϧ ϣⲱⲡⲓ « Domine Deus noster... qui fecisti vitam oriri » (T., pp. ⲥ̄ⲝ̄ⲉ̄ - ⲥ̄ⲝ̄ⲍ̄, D., pp. 374, 375); ff. 229v, 230, oratio ⲣⲉⲕⲡⲉⲕⲙⲁϣϫ ⲡⲟ̄ⲥ̄ « Inclina aurem tuam, Domine » (T., pp. ⲥ̄ⲝ̄ⲏ̄, ⲥ̄ⲝ̄ⲑ̄, sub titulo « Oratio inclinationis capitis », D., p. 375); f. 230, sub titulo « Dic unctionem », arabice: « Oratio super oleum eorumque (coniugum) unctio », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡ̀ⲕⲏⲛⲉⲙⲁ ⲛ̄ⲧ̄ϫⲱⲓⲧ « Domine ... qui per fructum olivae » (T., pp. ⲥ̄ⲟ̄ⲁ̄ [pro ⲥ̄ⲟ̄], ⲥ̄ⲟ̄ⲁ̄, D., pp. 375, 376); f. 230r·v, oratio (arabice: « oratio post unctionem eorum oleo ») ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲫ̄ⲧ̄ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ « Domine Deus virtutum » (T., p. ⲥ̄ⲟ̄ⲅ̄, D., p. 377); ff. 230v, 231, oratio coronae. ⲫ̄ⲧ̄ ⲫⲏ ⲉ̄ⲑ̄ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥ⟨ⲧ⟩ϫⲗⲟⲙ « Deus sancte, qui coronasti » (T., pp. ⲥ̄ⲟ̄ⲇ̄ - ⲥ̄ⲟ̄ⲉ̄, D., p. 378); f. 231, sub rubrica « Impones eis coronam dicens », oratio ⲉⲕⲉϫⲱ ⲡⲟ̄ⲥ̄ « Impone, Domine » (T., pp. ⲥ̄ⲟ̄ⲉ̄, ⲥ̄ⲟ̄ⲍ̄, D., p. 378); f. 231r·v, ṭarḥ pro coniugibus, Adam, ϩⲁⲛϫⲗⲟⲙ « Coronae » (T., p. ⲥ̄ⲟ̄ⲍ̄, D., pp. 378, 379); f. 232r·v, praemisso « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici », hortatio legenda super sponsos post coronationem, arabice tantum, inc.: الحمد لله الدائم قبل كل الدهور الاول غير موصوف « Gloria Deo qui manet ante omnia saecula, principium inenarrabile » (cf. T., pp. ⲥ̄ⲟ̄ⲑ̄ - ⲥ̄ⲡ̄ⲉ̄, qui aliquantulum discrepat ipsique hortationi arabicae versiculos miscet copticos arabicos a choro recitandos; D., pp. 379, 380); f. 233, ṭarḥ pro coniugibus, dum sponsa ducitur ad maritum, tono Ramorum, ad modos ⲙⲁϣⲉ ⲛⲁⲕ « Vade », bohairice tantum, inc.: ϩⲱⲥ ⲉⲡⲟ̄ⲥ̄ « Cantate Domino » (T., p. ⲥ̄ⲡ̄ⲍ̄, D., p. 380); f. 233r·v, eiusdem commentarius arabicus, inc.: اجتمعوا

ايها الاباء الروحانيين والاخوة النجبا « Congregamini, patres spirituales et fratres illustres » (T., pp. ⲥⲡⲏ, ⲥⲡⲑ); in fine: تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

3 (ff. 233ᵛ, 234) Depositio coronae e capite sponsi die septimo (ⲍ, prius scripto ⲅ; cf. D., p. 380, nota**): I Tim. 4, 9-15, cuius lectionis utpote iam scriptae in officio pelvis (v. f. 40ᵛ, linn. 1-18) initium tantum memorantur et finis (integre ap. T., pp. ⲥϥ, ⲥϥⲁ, adiunctis rubricis quas cod. omittit; D., p. 380); Ps. 127, 3; sequitur, sub nota capitis ⲁ, mentio lectionis Ioh. (1, 14-17; T., p. ⲥϥⲃ) iam scriptae in ritu sponsalium (vide ff. 222ᵛ, lin 2 a. fin., 223); ff. 233ᵛ, 234, sub rubrica « Dic consolationes, pacem, patres, congregationem, credo et hanc orationem », ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ « Deus patrum nostrorum » (T., pp. ⲥϥⲅ, ⲥϥⲇ, D., pp. 380, 381); f. 234, rubrica arabica: « Deinde dicitur Pater noster et absolutio, tolluntur coronae et dicitur benedictio » (ap. T., p. ⲥϥⲃ, ablatio coronarum sequitur benedictionem; D., p. 381).

4 (ff. 234–235) Lectiones dicendae in synaxi sponsorum extra dies dominicales (T., pp. ⲥϥⲇ – ⲧ, D., p. 381): Eph. 4, 1-7; lectionis I Petri 3, 5-9 (T., pp. ⲥϥⲉ, ⲥϥⲋ), utpote iam scriptae in ritu coronae (cf. f. 226), solum initium, sub nota capitis ⲉ; Act. 4, 32-35, sub notis ⲕⲉ(ⲫⲁ)ⲗ(ⲁⲓⲁ) ⲓⲅ ⲛ; Ps. 20 (cod. 27), 2, 3; Ioh. 2, 1-11.

5 (ff. 235-236ᵛ) Ritus matrimonii secundi pro viduis. F. 235ʳ·ᵛ, praemissa rubrica arabica « Dicitur gratiarum actio et levatur incensum » sine mentione orationis dominicae et Ps. 50 (T., pp. ⲧ, ⲧⲁ), I Cor. 7, 7-9; Ps. 127, 3; Ioh. 3, 27-29, sub capitis nota ⲍ; ff. 235ᵛ, 236, praemissa rubrica arabica « Dicuntur deinde consolationes, pax, congregatio, credo et oratio haec » (discrepat T., p. ⲧⲃ; D., p. 382): ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲡ̀ⲗⲁⲍⲓⲛ « Domine... qui formasti », des. ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲟⲕ (T., pp. ⲧⲅ – ⲧⲉ, D., p. 382); f. 236ʳ·ᵛ, hortatio legenda pro secundis nuptiis, arabice, inc.: المجد لله القديم الازلى القدير الدائم السرمدى « Gloria Deo, antiquo, aeterno, forti, permanenti, aeterno » (T., pp. ⲧⲉ – ⲧⲏ).

Ff. 1ᵛ et 3 diversarum manuum praebent tabulas nec secum nec cum codicis rerum ordine plane consentientes. Tabula f. 1ᵛ inc.: الاطفال الذكور الاطفال الاناث « Pueri, puellae »; des: ترتيب تكريز الهياكل الجدد « ordo consecrationis sanctuariorum novorum »; f. 3, praemittuntur « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici. A Domino poscimus auxilium et salutem » necnon praeambulum quo scriptor nuntiat se in lectorum commodum incipere tabulam rerum in libro collectarum; tabula inc.: اول

ذلك الكارز الاغنسطس الابودياقن « Exordium. Ordines: anagnostes, subdiaconus»; des.: الرهبانات النساء الرجال العلمانيين « (funera) monialium, laicorum ».

Ad spatium linearum atque columellarum definiendum chartae impressi sunt ductus directi et transversi; horum tamem vix curam habuerunt amanuenses. Caret codex omni fasciculorum distinctione et enumeratione sicut et enumeratione foliorum coptica; signa numerica arabica, ut dicunt, olim summis plagulis rectis apposita, sola notabant folia scripta; nuper autem imis plagulis rectis impressa est foliorum enumeratio integra, quam secuti sumus. Non una continuo manu, saec. XVII ineunte, exaratus est codex, cuius scriptura tum tenuis apparet tum crassior, tum recta tum inclinata, tum maioribus tum minoribus litteris effecta. Desiderantur ornamenta varie picta; nonnullae interdum occurrunt litterae marginales grandiores atramento exaratae, quarum paucae sunt minio tactae, e. g. ff. 19 sqq; ibid. etiam, sicut et alibi sparsim, minio exarata sunt rubricae, interpunctionis signa et puncta nonnullis litteris ductibusque adiecta. Ff. 11v, 17v, 21v, 59v, 79v, 84v, 89v, 92v, 183, 185v, 195v, 215v, 227v et 236v, in mg., variae manus: قوبل وصح « Recognitum et iustum est »; f. 60: صح « Iustum est »; f. 205v: قوبل « Recognitum est ».

Amanuensis subscriptiones: f. 6, in fine: يارب ارحم وسامح لعبدك الكاتب المسكين بقوة العذرى والملائكة « Domine, esto misericors et benignus erga servum tuum librarium pauperem, praesidio Virginis et Angelorum »; f. 103v: تم كمل هذه التجانيز فى يوم الاثنين المبارك ثاني عشر ابيب سنة ١٤٣٥ للشهداء | موافق لاخر شهر شعبان سنة الف ماية واحد وثلاثين عربية والحمد لله «Desinunt et absoluta sunt funera feria secunda benedicta, (die) duodecimo (mensis) abīb anni 1435 Martyrum (= an. D. 1719), seu ultimo (die) mensis ša'bān anni 1131 arabici. Et gloria Deo »; f. 174v, in fine: ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ « Ignosce mihi ». F. 1: *Die 26. Nov. 1723.* | *S. Congregationis Propagandę Fidei decreto* | *in hanc Apostolicam Bibliothecam illatus,* | *ut non solum ad Bibliothecę, sed eiusdem etiam* | *S. Congreg(ation)is usus asservetur; N. 46.* Vac. ff. 2v, 3v-4v, 26r, 28v-30r, 39r-40r, 41r.v, 93r-95v, 106v, 131r-135v, 143v-145v, 147r.v, 150r.v, 172r-173v, 195r.v, 225r.

Integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa praebet in dorso ornamenta, notam 46 necnon scuta Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

47 (olim card. Caraffa 72). Saec. XIII med. (cf. f. 87) et saec. XVII ?, chart., mm. 236 × 158, ff. 89, linn. 14.

Liber chrismatis continens liturgiam consecrationis chrismatis sancti, consecrationis olei laetitiae et praeparationis pelvis necnon documenta varia historica liturgica ad sacrum chrisma spectantia. Sectiones priores, bohairice cum interpretatione arabica postea adiecta; sectio ultima arabice tantum, manu pristina. De libro chrismatis, vide cod. Vat. copt 44, ff. 69v-107v.

1 (ff. 1-65^{v}) Ordo consecrationis chrismatis. Ff. 1-3^{v}, sub titulo: ⲧⲓⲕⲁⲧⲁ⟨ⲥⲧⲁ⟩ⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀[ⲅⲓⲟⲛ] ⲙ̀ⲙⲩⲣⲟⲛ ⲉ̀ⲩⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ترتيب الميرون القدس والمجد للرب « Constitutio sancti chrismatis, in gloriam Dei » (ar.: « et gloria Deo ») ac rubrica: « Archidiaconus dicit gratiarum actionem et offert incensum, archidiaconus dicit: ‘ Dominum deprecemur ’, patriarcha (ⲁⲣⲭⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ) dicit » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, p. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅; Denzinger, *Ritus orientalium*, t. I, pp. 249, 250), oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 44, ff. 70^{v}, 71); ff. 3^{v}-6^{v}, omissis lectionibus Isaiae et Exodi et praevia rubrica (Vat. 44, ff. 71-72), Hebr. 1, 5-2, 4 sub capitis nota ⲁ̅; ff. 6^{v}-9, sub titulo ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ ⲓ̅ⲱ̅. ⲁ̅ et capitis nota ⲅ̅, I Ioh. 2, 20-28; ff. 9-12^{v}, sub capitis nota ⲓ̅ⲑ̅, Act. 10, 34-46; f. 12^{v}, praemissa rubrica (T., p. ⲥ̅ϥ̅ⲍ̅, D., p. 250), Ps. 88, 20 inc. ⲁⲓϭⲓⲥⲓ-22; ff. 13-14^{v}, sub capitis nota ⲙ̅ⲅ̅, Marc. 14, 3-9; ff. 14^{v}, 15, rubrica et admonitio archidiaconi ⲙⲏ ⲧⲏⲥ (Vat. 44, f. 75^{v}); ff. 15-16, lin. 10, rubrica bohairica arabica, quae est brevior quam rubrica mere arabica codicis Vat. 44, ff. 75^{v}, 76, quamque e codice nostro edidit T. pp.. ⲥ̅ϥ̅ⲑ̅, ⲧ̅, inc.: ⲓⲧⲁ ϣⲁⲩⲙⲟϣⲓ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ « Deinde ingrediuntur » (D., p. 251, linn. 1-13); ff. 16-18, rubrica: « Archidiaconus clamet: ‘ stemus bene in pace; Dominum deprecemur ’ », et oratio patriarchae (ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ; Vat. 44: archiepiscopi) ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϩⲟⲛϩⲉⲛ ⲛⲁⲛ (Vat. 44, f. 76, ante conclusionem ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡ̀ϩⲙⲟⲧ, « per gratiam », om. ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ; cf. T., p. ⲧ̅ⲃ̅, D., p. 251); ff. 18-22, post rubricam « Diaconus: ‘ Capita vestra ’ », omissa mentione patriarchae, oratio ⲧⲉⲛⲣⲓⲕⲓ ⲛⲁⲕ (Vat. 44, ff. 76-77); f. 22$^{r.v}$, Ps. 44, 7, 5 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲑⲙⲏⲓ, 8, 9, cum rubrica praevia ut in Vat. 44, f. 77, sed addito ⲁⲗ. post v. 7 et in fine doxologiae; ff. 23-24^{v}, oratio ⲫ︦ϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ dicenda a patriarcha (ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, item in sequentibus), post recitationem symboli (Vat. 44, f. 77$^{r.v}$, pro « episcopus » habet ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ); ff. 24^{v}-30, oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ dicenda a patriarcha post lectum catholicon (Vat. 44 ff. 77^{v}-78^{v}; pro « episcopus » habet « archiepiscopus »); cod. infine rubricae praeviae addit: « usque dum finierit », cf. D., p. 253; ff. 30-31, monitio diaconi « Stemus bene », oratio patriarchae ϯⲁⲅⲁⲡⲏ et dialogus inter patriarcham et populum (Vat. 44, ff. 78^{v}, 79); pro « episcopus », habet « archiepiscopus », addita in mg., manu posteriore, verborum dialogi interpretatione graeca (T., p. ⲧ̅ⲓ̅ⲁ̅); ff. 31^{v}-38, oratio ⲫ︦ϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ cum monitis diaconi « Qui sedetis surgite », « Ad orientem spectate », « Attendamus », « Agios », orationis sectionibus suo loco praeponendis; Vat. 44, ff. 79-80, discrepat in describendis angelis alatis, pro « episcopus » et « diaconus », habet « archiepiscopus » et « archidiaconus »,

trisagion tribuit populo, codex diacono, ac monitionem diaconi « Attendamus » ponit statim ante trisagion, dum codex eam praeponit verbis ⲉⲩϩⲱⲥ ⲉⲩⲥⲙⲟⲩ « celebrantes, laudantes »; ff. 38-42, oratio patriarchae ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲫ̅ϯ, sub rubrica: « Sacerdos (ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ) inclinet caput et dicat hanc orationem » (Vat. 44, ff. 80-81, sub rubrica : « Archiepiscopus, epiclesis »); ff. 42-43, praemissa invitatione diaconi « Adhuc Dominum deprecemur », oratio patriarchae (ⲁⲣⲭⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, item in sequentibus) ⲫ̅ϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Vat. 44, f. 81, in rubrica: « archidiaconus »; item infra); ff. 43-45ᵛ, adhortatio diaconi, graece: ⲉⲧⲓ ⲉⲕⲧⲉⲛⲟⲥ (Vat. 44, f. 81ʳ·ᵛ); ff. 45ᵛ-48ᵛ, oratio patriarchae ⲟⲩⲱⲣⲡ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, cum rubricis praeviis (Vat. 44, f. 81ᵛ) quibus addit, in fine: « quiete » (D., p. 258, lin. 3); ff. 49-51ᵛ, adhortatio diaconi, graece: ⲓ̇ⲗⲓ (sic) ⲧⲟⲩ ⲕ̅ⲩ̅ ⲗⲉⲏⲑⲱⲙⲉⲛ (Vat. 44, f. 82ʳ·ᵛ; cod. in fine paragraphorum om ⲕ̅ⲉ̅ ⲉⲗ., praeterquam in hortationis conclusione ubi consentit cum cod. Vat. 44); ff. 51ᵛ-52ᵛ, adhortatio archidiaconi (sic) ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 44, f. 82ᵛ); ff. 52ᵛ-55ᵛ, oratio patriarchae ⲉ̀ⲧⲓ ⲧⲉⲛⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁⲕ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ cum praevia invitatione diaconi (Vat. 44, f. 83ʳ·ᵛ); ff. 55ᵛ-59, oratio patriarchae ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ, cum rubrica praevia (Vat. 44, ff. 83ᵛ, 84); ff. 59-62ᵛ, oratio patriarchae ⲉⲧⲓ ⲟⲛ ⲧⲉⲛⲓⲛⲓ ⲛⲁⲕ ⲉⲡϣⲱⲓ (Vat. 44, f. 84ʳ·ᵛ); ff. 62ᵛ, 63, oratio ⲙⲡⲉⲣⲉⲛⲧⲉⲛ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ cum rubrica praevia in qua omittitur mentio patriarchae et pro archidiacono laudatur diaconus; item in rubricis f. 63ᵛ (Vat. 44, ff. 84ᵛ, 85); ff. 63ᵛ-65, oratio ⲛⲧⲟⲕ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲕⲟⲗϫ ⲛⲁⲕ (Vat. 44, f. 85; codex habet ⲕⲫⲟⲛⲏⲥⲓⲥ ante ultimam orationis sectionem, quod arabice tantum legitur in cod. Vat. 44); f. 65ʳ·ᵛ, oratio finalis ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ cum rubricis (Vat. 44, f. 85ʳ·ᵛ; cod. in rubrica praevia nominat archidiaconum et episcopum atque in rubrica finali, ante ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲟⲟⲩ [sic], archidiaconum).

2 (ff. 66-77) Ordo consecrationis olei laetitiae, sub titulo ϯⲕⲁⲧⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲟ(ⲛ) ترتيب الغاليلاون القدس « Constitutio sancti olei laetitiae ». Ff. 66-67, oratio patriarchae (ⲁⲣⲭⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ) ⲫ̅ϯ ⲡⲉ (sic) ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, cum rubrica de praemittendis orationibus pro aegrotis etc. (Vat. 44, f. 86); ff. 67-68, oratio (patriarchae) ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ cum praevia monitione archidiaconi (Vat. 44, f. 86; habet cod., f. 67ᵛ, verba ⲉⲁⲕⲥⲟⲃϯ ... ⲉϥⲟⲩⲁⲃ, in cod. Vat. 44 omissa); f. 68, invitatio diaconi ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ (Vat. 44, f. 86ᵛ); f. 68, in dialogo inter patriarcham et populum (Vat. 44, f. 86ᵛ), quaedam desiderantur quaedam autem occurrunt posteriore manu correcta vel suppleta; ff. 68, lin. ult. —72ᵛ, oratio patriarchae ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « Rogamus te Domine » cum

monitis archidiaconi « Ad orientem spectate », « Attendamus » et populi doxologia « Agios », orationis sectionibus suo loco praeponendis (Vat. 44, ff. 86v-87v); f. 69v, cod. omittit sectionem ⲛⲑⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ cum monito praevio « Qui sedetis » quae, ut monet nota marginalis arabica, manus posterior supplevit (ff. 84-85v); haec eadem manus, f. 68v, l. 4 a. fin., in columella arabica perperam adiecit الشماس « Diaconus »: ⲏ ⲕⲁⲑⲓⲙⲉⲛⲓ; f. 70v, ante verba ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ, habet rubricam « Archidiaconus: Attendamus », ut Tuki, p. ⲧ̅ⲝ̅, D., p. 264; f. 71, rubrica integram praebet doxologiam populi necnon incisum: ϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉϥϫⲓϫ ⲉⲡϣⲱⲓ « elevat manus » et, in ipsa oratione, post ⲛⲟⲩⲛⲟⲃⲓ (f. 72v), addit: ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲉ̀ⲣⲉ « Ipse ex quo »; ff. 72v-75, oratio patriarchae (ⲁⲣⲭⲓⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ) ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ cum rubricis praeviis (Vat. 44, ff. 87v, 88; cod. in rubrica, pro « archiepiscopus, epiclesis », habet: « archiereus inclinat caput »); ff. 75-76, oratio ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 88; cod. in rubrica habet ⲡⲓⲗⲁⲟ(ⲥ) postea mutatum in ⲡⲓⲗⲓⲁ(ⲕ)ⲟ(ⲛⲟⲥ) additque: « Archidiaconus: Inclinate capita »; omittit autem mentionem patriarchae); f. 76r.v, post rubricam: « Diaconus dicat orationes, exclamationem (ⲉⲕⲫⲱⲛⲏⲥⲓⲥ), dicat alta voce » (cf. T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲗ̅, D., p. 265), omittit orationem diaconi ⲩⲡⲉⲣ ⲧⲟⲩ ⲁⲅⲓⲟⲩ (desideratur etiam in cod. Vat. 44) necnon orationem ϫⲉ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ (Vat. 44, f. 88r.v) quas, ut monent notae marginales arabicae (f. 76r.v), manus posterior supplevit (ff. 85v-86v); ff. 76-77, sub rubrica « Dic alta voce », oratio ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲉⲣϣⲱⲣⲡ (Vat. 44, f. 88v, sub rubrica « Patriarcha magna voce »); f. 77, graece ⲥⲱⲑⲓⲥ ⲱⲥⲡⲉⲣ... ⲅⲉⲛⲉ(ⲱⲛ) ⲁ(ⲙⲏ)ⲛ (cf. T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲝ̅ⲋ̅, D., p. 265; om. Vat. 44, f. 88v).

3 (ff. 77-83) Ordo praeparationis pelvis (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅ - ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅; desideratur in cod. Vat. copt. 44), bohairice tantum. F. 77r.v, rubrica: « Ad praeparationem pelvis: da gratiarum actionem, offer incensum ... dic hanc orationem pelvis » ut ap. T., p. ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅, linn. 8-20; ff. 77v-80v, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅... ⲧⲉⲛϯⲱⲟⲩ « Domine, Domine ... glorificamus » (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅ - ⲧ̅ⲝ̅ⲑ̅); ff. 80v-82, rubricae: « Dicant Pater noster qui es in caelis, et dic orationem inclinationis capitis ... », ut ap. T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲑ̅, ⲧ̅ⲟ̅; ff. 82-83, oratio gratiarum actionum dicenda a patriarcha (ⲁⲣⲭⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ) ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ « Gratias agimus tibi » (T., pp. ,ⲧ̅ⲟ̅ ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅); f. 83, rubrica finalis: « Archiepiscopus dicat benedictionem ... » ut ap. T., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲁ̅.

4 (ff. 84-86) Fragmentum liturgiae olei laetitiae, manu posteriore suppletum, bohairice et arabice. 1 (ff. 84-85v) Praemissa rubrica

arabica cultro glutinatoris fere integre resecta (inc.: ⲏ ⲕⲁⲑⲓⲙⲉⲛⲓ), orationis ⲧⲉⲛϯϩⲟ (cf. f. 68 lin. ult.) sectio ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ superius omissa (cf. f. 69v); [2] (ff. 85v, 86) oratio diaconi ⲩ̀ⲡⲉⲣ ⲧⲟⲩ ⲁⲅⲓⲟⲩ ..., graece (T., p. ⲧ̄ⲝ̄ⲇ̄); proprius huius orationis locus est in f. 76, post rubricam « Diaconus dicat orationes ... » ut monet nota arabica, utque videre est in f. 149 codicis Borgiani coptici 75, partim e cod. Vat. 47 descripti; [3] (f. 86r.v) oratio a patriarcha alta voce dicenda ϫⲉ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ (Vat. 44, f. 88v.r); cf. dicta ad f. 76.

5 (ff. 89-86v) Documenta historica et liturgica ad sacrum chrisma spectantia; arabice tantum (ff. 89-87 manu ipsius codicis librarii, f. 86v manu alterius calligraphi, non tamen eiusdem quae codicis translationem arabicam exaravit). De enarratione partibusque eidem adiunctis, vide Arn. van Lantschoot, *Le ms. Vatican copte 44 et le Livre du Chrême*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, p. 181, not. 5. [1] (f. 89-88) Enarratio consecrationis chrismatis a patriarcha Alexandrino Gabrieli ibn Turaik in monasterio s. Macarii, anno Mart. 849 (an. D. 1133), peractae, inc.: بسم الاب والابن والروح القدس اله واحد (in ras.) ما نقل من كتاب تكريز المورن بدير القديس بو مقار من نسخة بخط الاب القديس انبا غبريل البطريرك نيح الله نفسه « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici (in ras.). Quod descriptum est libri consecrationis chrismatis in monasterio s. Abba Macarii, iuxta exemplar manus sancti Patris Abba Gabrielis patriarchae (an. D. 1132-1145); Deus faciat ut anima eius quiescat in pace »; ipsamet narratio inc.: الذى جرت عليه الحال عند رفع المورن المقدس فى دير القديس بو مقار فى يوم الخميس الكبير سنة تسع واربعين وثمان مائة « Ritus adhibitus in consecratione chrismatis sancti in monasterio s. Abba Macarii, magna feria quinta anni octingentesimi quadragesimi noni (= an. D. 1133) »; des: وقريت عليه صلاته التى جرت بها العادة والمجد لله دائما ابدا « et legitur super illud oratio eius pro more consueto. Et gloria Deo in perpetuum, in saeculum »; [2] (f. 87v, linn. 1-10) excerptum ex Epistola Macarii ad archontes (cf. L. Villecourt, *La lettre de Macaire, évêque de Memphis, sur la liturgie antique du chrême et du baptême à Alexandrie*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, pp. 33-46), inc.: وذكر انبا مقارة كاتب السنودية وهو اسقف منوف « Et abba Macarius, scriba synodicae epistolae et ipse episcopus sedis Manūf, meminit »; des.: ولما صار انبا افراهام استمر عمله فى يوم الخميس الفصح والمجد لله دائما ابدا « et tempore Abba Afrāhām (i. e. Ephraemi Syri, an. D. 971-975), invaluit mos conficiendi chrisma feria quinta Paschatis. Et gloria Deo in perpetuum, in aeternum »;

[3] (f. 87ᵛ, lin. 11-f. 87, lin. 6) varia de chrismatis coctione, inc.: ووجد مكتوب ان زيت المورن كان يطبخ بافاوى « Scriptum reperitur oleum chrismatis coqui in ollis »; des.: جعل على كل رطل زيت بالمصرى ستة دراهم دهن وهذا بالتقدير والمجد لله « et pro unoquoque raṭl aegyptiaco ponuntur sex drachmae balsami; idque juxta certam mensuram. Et gloria Deo »; [4] (f. 87, lin. 7-fin.) descriptio herbarum quibus usus est patriarcha Athanasius ibn Kalīl (an. D. 1250-1261) in coctione chrismatis; inc.: وصفة حوائج المورن الذى عملت فى ايام ابونا السيد البطرك انبا اثناسيوس ادام الله بعمره « Elenchus herbarum chrismatis confecti diebus patris nostri Domini patriarchae Abba Athanasii; protrahat Deus vitam eius »; des.: بعد ذلك وجدنا فى قصب الذريرة جزوا كبيرا « postea reperimus, calamum aromaticum quod spectat: 'magna portio' » (e formula votiva « Deus eius protrahat vitam » deducitur codicem exaratum esse ipsa patriarchae Athanasii aetate; cf. van Lantschoot, loc. laud. et p. 216, not. 3.); [5] (f. 86ᵛ, lin. 11 a. fin.) descriptio aromatum iuxta «exemplar pristinum», inc.: صفة الذرور الذى يخلط مع الدهن « Elenchus aromatum cum oleo mixtorum »; des.: وبقية الحوائج تغلا على ما نض اولا والسبح لله دائما ابدا « et herbarum reliquum coquitur uti primum adnotatum. Et laus Deo in perpetuum, in saeculum ».

Codicem exscripsit Raphael Tuki in cod. Borgiano coptico 75, ff. 120-155.

Ductus chartae impressi scripturae lineas a parte superiore definiunt marginesque internos et externos. Complectitur codex: quiniones sex (ⲁ̅ – ⲋ̅, ff. 1-44, [ⲁ] – ⲙ̅ⲁ̅, 45-59), fasciculum duorum foliorum (ⲍ̅, manus alterius, ff. 60, 61), binionem unum (ⲏ̅, manus incertae, ff. 62-65), quaternionem unum (ⲑ̅, manus incertae, ff. 66-73), quinionem unum (ⲓ̅, manus incertae, ff. 74-83), binionem unum (cum notis ff. 84 et 90 in summo angulo externo, ff. 84-89); fasciculorum notae apparent in summo angulo interno folii initialis, non autem in folio ultimo, eorumque ff. extrema carent inscriptionibus cum ornamento. Foliorum notae copticae, propter iacturam in summis angulis externis, evanuerunt e ff. 1-2, penitus autem desiderantur inde a f. 44; ubi autem apparent, signant summum angulum externum plagulae rectae, praeterquam ff. 10, 13, 15, 34, 41, ubi scriptae sunt in plagula aversa. Initium codicis ornat fascia lineis inter se innexis confecta ac minio tacta sicut et littera initialis orationis ⲫⲛⲏⲃ in eodem folio 1 atque aliae paucae, ff. 23, 55, 68, 79: Minio exarata sunt tituli divisionum ff. 1 et 66, inscriptiones sectionum passim, rubricae (paucis exceptis ut f. 81, lin. 2, 3 a. fin., f. 81ᵛ, lin. 2, 8), nonnullae litterae initiales, quandoque etiam vocabulum primum vel integra linea prima paragraphorum, interpunctionis signa, quae raro occurrunt, atque notae numericae ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅ (ff. 15ᵛ et 16). Pristinae manus scriptura bohairica, quae paucas praebet litteras marginales maiores, distinguitur ductu directo, nunquam curvo, imae litterae

ⲙ, maxime autem usu fere continuo accentus seu lineolae curvae super vocabulum ⲫϯ, (vide supra, p. 29, notam de scriptura codicis Vat. copt. 9); eadem manu pristina scripta videtur sectio arabica ff. 89-87, medii saec. XIII; nota autem arabica imi f. 86ᵛ manus est diversae. Tardioris aetatis est calligraphus qui sat venuste et gracili ductu exaravit versionem arabicam in mgg. vacuis (quibusdam foliis exceptis quorum textus arabicus est manus alterius) necnon textum bohairicum ff. 84-86 atque additamenta foliorum 30ᵛ, 31, superius laudata; qua aetate autem scripserit pressius definiri vix potest. Codex non caret scriptionis mendis sat gravibus quorum nonnulla ipsius calligraphi manu correcta sunt. Nuper imis plagulis rectis impressa est foliorum enumeratio 1-89 quam secuti sumus.

F. 89ᵛ, nota bohairica: ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫϯ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ | ϫⲉ ⲁⲥⲕⲁϩⲑⲉⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲛ̀ϫⲉ | ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ | ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉϥⲥ︦ⲧ︦ⲥ︦ « Miserere mei Deus et miserere mei; quia speravit in te anima mea. Per crucem suam », necnon calami probationes. In summo angulo externo f. 89: *ch. scv.*; in laterculi anterioris pagina interna: *Caraf.* (i. e. bibliothecae Petri Aloysii Carafa) *72*; infra: *nov. 47*. Vac. f. 83ᵛ.

Integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa habet ornamenta atque in dorso notam *47*, stellam et trimontium gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon stemma Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

48. An. 1640 (= an. Mart. 1356, cf. f. 69ᵛ), chart., mm. 300 × 210, ff. 69, linn. 19.

Codex liturgicus continens absolutionem mulieris post partum et ordinem baptismi; bohairice et arabice cum notis mere arabicis; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 5-27. Accedunt (ff. 68ᵛ, 69) nota de unctionibus olei laetitiae et chrismatis necnon (f. 69ʳ·ᵛ) carmen (arǧūzah) de baptismo.

I (ff. 2-12) Absolutio mulieris post partum (Vat. 46, ff. 5-6).

1 (ff. 2-7ᵛ) Absolutio mulieris quae peperit filium. Ff. 2ᵛ, 3, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ et rubrica de dicenda gratiarum actione et de offerendo incenso, Heb. 1, 8-12, sub capitis nota ⲁ︦; f. 3, Ps. 31, 1; ff. 3-5ᵛ, Luc. 2, 21-35, sub capitis nota ⲁ︦; ff. 5ᵛ-7ᵛ, post rubricam: « Dic tres orationes, pacem, patres... », oratio ⲡⲟ︦ⲥ︦... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ (Vat. 46, ff. 5ᵛ, 6); concluditur (f. 7ᵛ) rubrica arabica: « Deinde dicit populus Pater noster qui es caelis et dicit sacerdos absolutionem et benedictionem, deinde ungit matrem et introducat (eam) in ecclesiam ut particeps fiat mysteriorum sacrorum. Desinit. In pace Domini. Amen, amen, amen » (de variis huius rubricae lectionibus vide dicta ad cod. Vat. 46, p. 258).

2 (ff. 8-12) Absolutio mulieris quae peperit filiam, expletis octoginta diebus. F. 8ʳ·ᵛ, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis » et rubrica de dicenda gratiarum actione, etc.,

I Cor. 7, 12-14, absque capitis nota (Vat. 46, f. 6v, sub nota ⲍ̅); ff. 8v, 9, Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟϩⲓ; f. 9r.v, Luc. 10, 38-42; ff. 9v-12, praemissa rubrica « Dic pacem, patres, congregationem, credo et hanc orationem », oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ (Vat. 46, f. 6v et f. 5); concluditur (f. 12) rubrica arabica: « Deinde dicitur Pater noster qui es in caelis... mysteriorum sacrorum (ut in f. 7v). Et gloria et potestas et honor Deo altissimo, semper, in aeternum. Desinit et absolutum est in pace ».

II (ff. 12v-69) Ordo sancti baptismi (Vat. 46, ff. 7-28).

1 (ff. 12v-14) Praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis », oratio super matres infantum ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̇ (Vat. 46, f. 7).

2 (ff. 14-54v) Ritus praevii (absque titulo; Vat. 46 « Initium s. Baptismi »). Ff. 14-15, sub sola rubrica: « Oratio super catechumenos, diaconus: Dominum precemur » et omissa mentione Ps. 50, oratio presbyteri ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (cf. dicta de cod. Vat. 46, f. 7r.v, qui orationum ordinem invertit; uterque codex caret invitatione diaconi « Orate... » et oratione populi Kyrie eleison, quae habentur ap. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧ̀ⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲓ̅ⲁ̅); ff. 15-16v, praemisso: « Diaconus dicit Orate », oratio ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲣⲉⲕ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ (Vat. 46, f. 7v); ff. 16v-17v, oratio super oleum (catechumenorum) ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ « (Vat. 46 f. 8, ca. med.; iterum ordinem orationum invertit) cum praevia rubrica « Sacerdos adducat vas olei; diaconus: Orate » (cf. Vat. 46, f. 7v); ff. 17v-18v, praemissa rubrica « Diaconus dicit: Orate, sacerdos dicit », oratio altera super oleum ⲫⲛⲏⲃ ... ⲟⲩⲱⲣⲡ (Vat. 46, f. 8, initio); f. 18v, sub rubrica « Unge frontem dicens », ⲉⲗⲉⲟⲛ ⲕⲁⲑⲏⲕⲉⲥⲉⲟⲥ ...; ibid., sub rubrica « Unge eius pectus et eius manus et eius humeros dicens », ⲡⲁⲓⲛⲉϩ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲕⲱⲣϥ « Hoc oleum destruat » (Vat. 46, f. 8, discrepat in rubricis; codex accedit ad textum Raphaelis Tuki, op. laud., pp. ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅, et Henrici Denzinger, *Ritus orientalium*, t. I, p. 195, omisso tamen ⲭⲣⲓⲱ ⲥⲉ ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ [ⲓⲉ ⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ] ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ... ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ « Ungo te, N., in nomine Patris ... unius » quod habent T., pp. ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅, ante ⲉⲗⲁⲓⲟⲛ, et Cah., p. ⲕ̅ⲋ̅); f. 19r.v, praemisso: « Diaconus: Dominum deprecemur », oratio sacerdotis ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩ⟨ⲧ⟩ (Vat. 46, f. 8v, praemittit « Sacerdos dicit gratiarum actionem ... »); ff. 19v, 20, post rubricam « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 8v); f. 20r.v, praemisso « Diaconus: Deum precemur » et sub rubrica « Sacerdos quaerat nomina baptizandorum et oret super eos dicens », oratio ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛ̀ⲧ̀ϩⲟ (Vat. 46, ff. 8v, 9; discrepat in rubrica quae in cod. legitur

ut ap. T., p. ιη̅, D., p. 195); ff. 20ᵛ-22, praemisso « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (T., pp. ιθ̅, κ̅; Vat. 46, f. 11ᵛ, lin. 5 a. fin.-f. 12; codex ille, ut suo loco dictum est, inde a f. 9, lin. 10, usque ad. f. 13, lin. 21, orationes permiscet, codex autem noster ordinem sequitur editionis Raphaelis Tuki, quaedam tamen praetermittens); f. 22ʳ·ᵛ, praemissis rubrica de genuflexione necnon invitatione diaconi « Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 46, f. 12ʳ·ᵛ); ff. 22ᵛ-24, praemisso « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ... ϩⲟⲡⲱⲥ (Vat. 46, f. 12ᵛ); f. 24, omissis orationibus ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ (Vat. 46, ff. 12ᵛ, 13), ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ (Vat. 46, f. 13 et f. 9, lin. 10-f. 9ᵛ) et ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ (V. 46, f. 9ᵛ), transit ad rubricam abrenuntiationis: « Denudetur autem baptizandus, respiciat ad occidentem, extensa eius dextra, et ita dicat; quod si sit infans, eius loco dicat sic pater eius vel mater eius, vel eius patrinus » (nonnihil discrepat a Tuki, p. κ̅ⲍ̅, et a cod. Vat. 46, f. 9ᵛ, in rubrica bohairica, qui, ut dictum, nec ipsi secum plane consentiunt); f. 24ʳ·ᵛ, ϯⲉⲣⲉ̀ⲡⲟⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ {ⲙ}ⲙⲙⲟⲕ ⲡ̀ⲥⲁⲧⲁⲛⲁⲥ (Vat. 46, f. 10); ff. 24ᵛ, 25, praemissa rubrica « Deinde verte eos ad orientem manibus elevatis, dicens (ar.: dicentes) ita », ϯⲉⲣⲥⲩⲛⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲛⲁⲕ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 46, f. 10); f. 25, praemissa rubrica (arabice tantum) « Tunc ipsos invitat ut recitent: Credo, dicuntque omnes simul » ϯⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟⲩϯ (Vat. 46, f. 10, discrepat in rubrica); f. 25ᵛ, rubrica (arabice) « Tunc eum ter interroga dicens: credis? respondetque: credo; dein dicet diaconus ⲧⲱ ⲕⲉ̅ ⲗⲉⲛⲑⲱⲙⲉⲛ » (ut ap. T., p. κ̅ⲑ̅; Vat. 46, f. 10, in fine discrepat); ff. 25ᵛ, 26, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ (Vat. 46, f. 10ʳ·ᵛ; codex incisa quaedam omittit); ff. 26-27ᵛ, praemissis admonitione diaconi « Humiliate capita » et invitatione ad genuflectendum, oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱ̅ⲣ̅ cui absque altero monito diaconi adiungitur ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 46, ff. 10ᵛ, 11); f. 27ᵛ, rubrica arabica « Deinde sumit galileum (oleum scil. laetitiae) i. e. oleum sanctum et ungit baptizandum in corde et in brachiis et in parte anteriore pectoris eius retro (sic; ita etiam T., p. λ̅ⲅ̅, cod. Vat. copt. 52, f. 154, cod. Borgia copt. 112, f. 10; Denzinger, p. 199, habet: in stomacho ac dorso), et in media utraque manu, in forma crucis, et dicet sic – Et in Deo, adiutorium in principio et in fine » (discrepat Vat. 46, f. 11); ff. 27ᵛ, 28, ⲥⲉⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛⲓⲙ (Vat. 46, f. 11ʳ·ᵛ); ff. 28-29ᵛ, praevio monito diaconi « Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲧⲉⲛ[ⲱϣ] (Vat. 46, f. 11ᵛ, lin. 6-lin. 11 a. fin., f. 13, linn. 21 sqq.; codex omittit rubricam praeviam de impositione manus et de unctione cum oleo sancto, quam habet T., p. λ̅ⲅ̅; in

ipsa oratione, om. ⲁⲙⲏⲛ post ⲛ̀ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ et post ⲛ̀ⲟⲩⲟⲩϫⲁⲓ, (Vat. 46, f. 13); ff. 29v-31v, praemisso « Diaconus dicit: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 46, ff. 13-14; in codice, sacerdos continuo utitur forma plurali, alloquens baptizandos); f. 31v, rubrica arabica « Deinde sacerdos ingreditur baptisterium sanctum, sumit oleum sanctum quod in baptisterium effundit in forma crucis, dicet usque ad finem ʻIn nomine Patris’ necnon, submissa voce, hanc orationem » (ap., T., pp. ⲗ̅ⲍ̅, ⲗ̅ⲏ̅, sub titulo « Ordo benedictionis aquae baptismi », addito in fine ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ ⲙⲩⲥⲧⲓⲕⲟⲥ; Vat. 46, f. 14, discrepat); ff. 31v, 32, oratio ⲑⲱϩⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 14; codex, in levioribus discrepat nec plane consentit cum T., p. ⲗ̅ⲏ̅); f. 32, rubrica arabica « Tunc sacerdos dicet orationem gratiarum actionis, levabit incensum, deinde leget sectiones copticas easque interpretabitur arabice, scilicet » (Vat. 46, f. 14, T., p. ⲗ̅ⲑ̅, omittunt distinctionem inter textum copticum et arabicum); ff. 32-33, sub titulo « Apostolus ad Titum ⲃ̅ », bohairice: Tit. 2, 11-14, arabice: Tit. 2, 11-3, 7 (Vat. 46, f. 14, Tit. 2, 11-3, 7, bohairice et arabice) addito, per modum conclusionis: « Gratia Dei cum omnibus vobis. Amen » (Tit. 2, 15b; similes conclusiones vide in codd. Vat. copt. 52, 53, suo loco memorandas); f. 33, in mg., nota arabica: وهذه مطانوة يا اخوة لا تاخذونى باقتصارى فى القبطى لان فى هذا الزمن قليل الذى يطيل روحه الى حين يصل الى ههنا ولله الشكر « Ecce prostrationem. Fratres, ne mihi exprobretis (textum) copticum mutilum, nam hisce temporibus pauci sunt quorum animus non deficiat antequam huc perveniant. Et gloria Deo »; ff. 33v, 34, sub capitis nota ⲉ̅, bohairice: I Ioh. 5, 5, 6 des. ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥ̀ⲛⲟϥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲡⲉⲧⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϫⲉ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲡⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « sanguine et spiritu, et spiritus est qui testatur quoniam spiritus est veritas »); arabice: I Ioh. 5, 5, 6, 8-13 (Vat. 46, ff. 14v, 15, discrepat) addito in fine: « Nolite diligere mundum » (I Ioh. 2, 15a); ff. 34-35, sub capitis nota ⲓ̅ⲁ̅, bohairice: Act. 8, 26-28, arabice: Act. 8, 26-39 (Vat. 46, f. 15r.v, Act. 8, 26-39, bohairice et arabice) addito in fine: « Verbum Domini non praeteribit (cf. Matth. 24, 35); crescet et augebitur in hac Ecclesia sancta »; f. 35r.v, Ps. 31, 1, 2, bohairice et arabice; ff. 35v-39, sub capitis nota ⲉ̅, Ioh. 3, 1-21, bohairice et arabice; f. 39, rubrica « Deinde dicunt septem orationes magnas, scil. pro infirmis, peregrinantibus, aquis, regibus, defunctis, oblationibus, catechumenis, quae est haec » (discrepat Vat. 46, f. 17, qui caeterum, post rubricas, transit ad orationem impositionis manus); ff. 39-40, oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛ{ⲡⲁⲛ}ⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ « Domine, Dòmine, Deus omnipotens » (T., pp. ⲟ̅ⲁ̅, ⲟ̅ⲃ̅, Denzinger, p. 202; omittit codex monitionem diaconi ac invocationes populi);

ff. 40-41, praemisso « Diaconus: Dominum deprecemur », oratio sacerdotis ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « Deus prophetarum » (T., p. ⲟ̅ⲅ̅, Denzinger, pp. 202, 203, cum titulo « Oratio super Iordanem, seu baptisterium »); f. 41$^{r.v}$, oratio impositionis manus ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 17, T., p. ⲟ̅ⲇ̅, ad quem cod. proprius accedit); f. 41^{v}, rubrica arabica « Oratio quam dicit sacerdos submissa voce secum solus, prostratus super baptisterium et populus dicit ⲥⲱⲑⲓⲥ » (Vat. 46, f. 17^{v}, « populus: ⲥⲱⲑⲓⲥ »); ff. 41^{v}-44, oratio ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓϣⲁⲛⲁϩⲑⲏϥ (Vat. 46, ff. 17-18^{v}); f. 44, praemissa rubrica arabica « Postea sacerdos dicet tres orationes maiores quae sunt: pax, patres, congregatio necnon credo; deinde sumet oleum sanctum illudque effundet in Iordanem (baptisterium) ter, in forma crucis et signabit aquam dicens » (Vat. 46, f. 18^{v}, discrepat in rubrica de olei effusione); f. 44, oratio ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 18^{v}; codex om. ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ et orationem ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ); ff. 44-45, praemissa hortatione diaconi » Dominum deprecemur », oratio sacerdotis ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ (Vat. 46, f. 19); ff. 45-46^{v}, praemissa rubrica arabica « Hic sacerdos ter sufflat in aquam in forma crucis tenens crucem in manibus signatque ter aquam dicens », oratio ⲁⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ (Vat. 46, f. 19$^{r.v}$); f. 46, in mg., adiectam habet rubricam arabicam « Hic (nempe ad ϧ̀ⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ) sacerdos aquam ter cruce signat » (T., p. ⲡ̅ⲏ̅, Denzinger p. 204); ff. 46^{v}, 47, ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ..., ⲉⲗⲉⲟⲥ..., ⲏ ⲁⲅⲁⲡⲏ ac dialogus inter diaconum et populum, et inter sacerdotem et populum, ut ap. T., pp. ϥ̅, ϥ̅ⲁ̅, Denzinger p. 205 (discrepat Vat. 46, f. 19^{v}); ff. 47-49^{v}, oratio sacerdotis ⲁⲛϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ ⲉⲡϣⲱⲓ (Vat. 46, ff. 19^{v}-20^{v}) cum monitis diaconi « Qui sedetis surgite », ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲫⲱϫⲓ (f. 48), et « Ad orientem respicite », ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ (f. 48^{v}); ff. 49^{v}-53, praemisso « populus: ⲁⲅⲓⲟⲥ ...; sacerdos: ⲭⲟⲩⲁⲃ ... ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏ⟨ⲓ⟩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ « Sanctus ... in veritate, Dominus Deus noster », oratio ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ (Vat. 46, ff. 20^{v}, 21; T., p. ϥ̅ⲇ̅, leviter discrepat in parte praeambula ⲭⲟⲩⲁⲃ quam om. Vat. 46; cf. Denzinger, p. 206); f. 53, rubrica arabica « Tunc populus dicet Pater noster qui es in caelis, et sacerdos dicet absolutionem ad Filium ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ..., dein diaconus dicet ⲧ⟨ⲁ⟩ⲥ ⲕⲁⲫⲁⲗⲁⲥ et sacerdos ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ..., deinde sumet sanctum chrisma partemque eius effundet in baptisterium, ter in forma crucis signabit aquam et dicet semel ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ... et iterum ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ... et ter ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ... » (ita etiam Denzinger, p. 207; cf. dicta ad cod. Vat. 46, f. 21); ff. 53^{v}-54^{v}, praevia rubrica arabica (fere ut in cod. Vat. 46, f. 21^{v}), Psalmorum pericopae ut in cod. Vat. 46, f. 21^{v}, verum absque enumeratione « lectionum », singulis pericopis sola prae-

missa Psalmi nota numerica; f. 54ᵛ, conclusio ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ, oratio ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, ff. 21ᵛ, 22).

3 (ff. 55-64) Ritus baptismi. F. 55, ritus triplicis immersionis et praevia rubrica arabica ut in cod. Vat. 46, f. 22; ff. 55-56ᵛ, oratio dimissionis aquae ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ, cum praevia rubrica arabica (Vat. 46, f. 22ʳ·ᵛ; f. 56, in mg., nota arabica « Hic sacerdos parum aquae simplicis ponit in baptisterium » ut ap. Denzinger, p. 208 ca. fin.; om. Vat. 46, f. 22, et T., p. ⲣ̅ⲑ̅); ff. 56ᵛ, 57, oratio super chrisma ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ cum praevia rubrica arabica (Vat. 46, f. 22ᵛ; codex discrepat in rubrica quae sonat ut ap. Denzinger, pp. 208, 209); f. 57, ritui unctionis praemittitur rubrica arabica « Deinde incipit ungere pueros sancto chrismate, in forma crucis, idque trigesies sexies »; sequitur, ff. 57-58, enumeratio unctionum cum formulis propriis et ita quidem ut octo unctiones priores laudentur ante formulam primam ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ... (formulas vide ap. T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, Denzinger, p. 209, qui sicut Vat. 46, f. 22ᵛ, discrepant in rubricis), quattuor sequentes ante formulam secundam, sex sequentes ante formulam tertiam, sex sequentes ante formulam quartam, sex ultimae ante formulam sextam; f. 58ʳ·ᵛ, sub rubrica arabica « Peractis unctionibus, sacerdos super singulos seorsim dicit », oratio (benedictionis) ⲉⲕⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲉⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, ff. 22ᵛ, 23); f. 58ᵛ, rubricam de insufflatione in faciem baptizandi ponit post ϭⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ϥⲟⲩⲁⲃ, ante verba ⲟⲩⲟϩ ϣⲱⲡ ⲛ̀ⲟⲩⲥ̀ⲕⲉⲩⲟⲥ ⲉ̀ϥⲟⲩⲁⲃ (cf. Vat. 46, f. 23); f. 58ᵛ, ritus de induendis vestimentis albis ⲟⲩϩⲉⲃⲥⲱ (Vat. 46, f. 23); ff. 58ᵛ-60, monitum diaconi et oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲉ̀ϫⲫⲟ ut Vat. 46, f. 23, at cod. in mg. externo adiectam habet notam arabicam « Absoluta pro omnibus pueris unctione necnon insufflatione, dicit super omnes hanc orationem »; f. 60ʳ·ᵛ, oratio super coronam ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ ϫ̀ⲗⲟⲙ ut Vat. 46, f. 23ʳ·ᵛ, adiecta tamen in folii 60 margine externo inferiore rubrica arabica « Hic sacerdos celebrans et reliqui ecclesiae sacerdotes benedicunt simul coronam » (Denzinger, p. 210 ca. med.); ff. 60ᵛ-61ᵛ, oratio impositionis coronarum ⲉⲕⲉ̀ϫⲱ ⲫⲛⲏⲃ cum rubrica arabica (Vat. 46, f. 23ᵛ); ff. 61ᵛ, 62, oratio benedictionis ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ̀ ⲫⲛⲏⲃ (Vat. 46, f. 23ᵛ), adiecta, in mg. f. 61ᵛ, rubrica arabica, madore partim corrosa, « Deinde dat ipsis sanctam communionem et ponit manum super eos dicens » (Vat. 46, loco laud.); ad haec notavit librarius: في الزمن المتقدم كانت هذه ما تقرى الا بعد التناول ولكن في هذا الزمن لاجل الاستعجال في خروجهم من البيعة فتقرى بعد وضع الاكاليل تعجلا « Primitus ita res se habebant; non legebatur (scil.

ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ) nisi post communionem; hodie autem, prae eorum properantia reliquendae ecclesiae, dicitur post impositionem coronarum, festinanter »; f. 62^{v}, oratio ⲙⲁⲣⲟⲩⲁⲓⲁⲓ cum rubrica arabica propria (Vat. 46, f. 24); f. 63, rubricae arabicae « Haec dicit sacerdos postquam desinit induere baptizatos et lumbos eorum praecingere in forma crucis, coronam ponendo in capite uniuscuiusque eorum, et dicit haec » (T., p. ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅) subiungit: وكان يجب انه يكتب قبل ولكن ما وجدناه في النسخة الذى نسخنا منها فوقعنا به في نسخة غيرها كتبناه ههنا « Haec scribenda erant antea; eadem autem non invenimus in codice quem exscribimus, deprehendimus vero in alio codice; eadem hic scribimus »; sequitur: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ... « In nomine Patris... » (partim graece tantum), ἄξιος...; « si femina » ἀξία... (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅, Denzinger, p. 210; rubricam et verba liturgica om. Vat. 46, f. 24); ff. 63-64, sub rubrica arabica « Deinde sacerdos dicit has antiphonas et populus cantat ⲁⲝⲓⲟⲥ », ϭⲓ ⲛⲟⲩⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉϥⲟⲩⲁⲃ « Accipe Spiritum sanctum » (T., pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅, lin. 8, Denzinger, p. 211, linn. 1-14; om. Vat. 46); f. 64, sub rubrica arabica « Finita coronarum impositione populus cantat hoc responsorium », ϩⲁⲛⲭⲗⲟⲙ ⲛ̀ⲁⲧⲗⲟⲙ « Coronas incorruptibiles » (T., p. ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅, Denzinger, p. 211; om. Vat. 46); f. 64, rubrica finalis, arabice: « Dum leguntur ea quae supersunt responsoria, sacerdos recitat orationes superius exaratas, quarum prior incipit ⲉⲕⲉ̀ⲭⲱ (cf. f. 61), altera autem, post communionem legi solita, nunc legitur hoc loco atque incipit ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲫ̀ⲛⲏⲃ » (cf. f. 61^{v}).

4 (ff. 64^{v}-67) Ordo solutionis cinguli. Ff. 64^{v}-65^{v}, oratio dicenda super baptizandos dum solvitur cingulum, post communionem (ita rubrica arabica), ⲫ̀ⲛⲏⲃ... ⲫⲣⲉϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Domine ... largitor pacis » (Vat. 46, ff. 26^{v}, 27, T., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅, et Denzinger, p. 214, sub rubricis diversis).

5 (ff. 66-67) Praemisso: بسم الاب والابن والروح القدس اله واحد له المجد دائما الى الابد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici, Ei sit gloria in perpetuum in saeculum », hortatio legenda super baptizatos post impositas coronas, arabice, inc.: اعلموا ايها الاخوة الاحباء المباركين مقدار هذه الكرامة « Scitote, fratres dilecti, benedicti, quantus sit honor »; des.: بشفاعة ذات الشفاعات ... مرتمريم والسابق الصابغ يوحنا المعمد وساداتنا الرسل الاطهار وكافة الشهداء والقديسين تقولنا نحن اجمعين امين « intercessione Dominae intercessionum... Dominae Mariae, et praecursoris baptizantis Iohannis Baptistae, et dominorum nostrorum apostolorum purorum omniumque martyrum et sanctorum. Dicamus omnes simul: Amen ».

6 (ff. 67-68v) Ṭarḥ Adam eiusque interpretatio arabica Batos, legenda super baptizatos in nocte baptismi, tono Ramorum. [1] (f. 67r.v) Ṭarḥ, inc.: ⲙⲁ ⲱⲟⲩ(ⲱ super lineam adiectum)ⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲡϭ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙⲏⲓ (Vat. 46, f. 24: ⲙⲉ ⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲡϭ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙⲏⲓ); codex arabice habet: ما هو عظم (supra lineam مجد) الرب « Quam magna est gloria Domini », discrepat insuper inde a tertia paragrapho: ⲁⲣⲓ̅ⲡ̅ ⲱ ⲡⲓⲡⲣⲟⲇⲣⲟⲙⲟⲥ « Intercede, o praecursor » quacum desinit: ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « ut nobis dimittat peccata nostra »; [2] ff. 67v-68v, eiusdem ṭarḥ interpretatio arabica, inc.: تعالوا ايها الاباء الروحانيين (Vat. 46, f. 24r.v, leviter discrepat).

III (ff. 68v, 69) Nota de unctionibus olei laetitiae et chrismatis quarum summa est sex et triginta sex, deque earum sensu mystico, inc.: قال فان الميلاد الجسدانى اذا كمل للامرآة الحامل الحامل اثنى واربعون يوما كمل الجنين فى بطنها « Dicit: De nativitate corporea; post peractos feminae gravidae dies quadraginta duos, completus est foetus in sinu eius »; des.: ومنها ̅و منه واليه وبها الكمال فافهم ذلك والمجد لواهب العقل « et ex eis (unctionibus) sex, ab ipso ad ipsum, et cum his summa. Capias illud et laus datori intelligentiae ».

IV (f. 69r.v) Carmen de baptismate, praemissis inscriptione بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد له المجد الى الابد امين « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici; Ei sit gloria in saeculum. Amen » necnon titulo ارجوزة جمعها الاب المكرم القمص ارميا الناسخ نيح الله نفسه من ارجوزة للاب الاسقف انبا اتناسيوس اسقف قوص رحمنا الرب بمقبول صلواتهم مما يلزم الكاهن فى العماد وهى هذه « Carmen collectum a patre venerando hegumeno Ieremia, librario — Deus faciat requiescere animam eius —, e carmine patris episcopi Abba Athanasii, episcopi Qūṣ — Dominus sit nobis misericors, acceptis eorum precibus —, de iis quibus fungitur sacerdos in baptismate ». Inc.: ايها الحبر الموتمن امام الشريعة المطلوب عن نفوس اولاد البيعة « O Pontifex fidelis, princeps legis, vocate pro animabus Ecclesiae filiorum »; des.: لينالوا بطلباتكم نعيم الاخرة ومن اجل الله الصفح عن الزلل فانهما كثيرين الخطايا وقليلين العمل والسبح لله دائما « ut consequantur precibus vestris paradisum vitae futurae et, Dei gratia, veniam pro culpa, nam ambobus multa sunt peccata exigua autem opera. Et gloria Deo in perpetuum ». F. 69v, in mg. externo, glossae duae minio exaratae. In fine: تم وكمل بعون الله تعالى ما يجب قراآته فى المعمودية المقدسة « Desinit et absolutum est iuvante Deo, exaltetur! quod legendum est in baptismate sancto ».

Codex qui sat decorum praebet specimen scripturae saec. XVII mediantis constat quinionibus ̅ⲁ̅ – ̅ⲋ̅ (ff. 1-60, ̅ⲁ̅ – ̅ⲝ̅, pagina prima fasciculi quinti perperam notata ̅ⲉ̅ pro ̅ⲛ̅) et ff. novem fasciculi ̅ⲍ̅ (ff. 61-69, ̅ⲝⲁ̅ – ̅ⲝⲑ̅). Notae ff. apparent in singulis paginis aversis atque insuper in paginis rectis initio fasciculorum, notae autem fascicu-

lorum, in eorumdem paginis extremis praeterquam initio fasc. primi et in fine fasc. ultimi; paginas illas extremas signant ornamenta continuo eadem lineis inter se innexis confecta atque pigmentis obducta rubro et croceo usque ad f. 31, ac minio solo inde a f. 40v; inscriptiones sunt: ⲓ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄, in fine quinionum 1, 2, 4; ⲩ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲥ̄, in fine quinionum 3, 5, 6; ⲩ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲥ̄, initio quinionum 2, 3; ⲓ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄, initio quinionum 4, 6 et fasc. 7; ⲩ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄, initio quinionis 5. Portae initiales ff. 2, 8 et 12v, atque crux f. 1v, lineis inter se innexis exaratae coloribus pictae sunt rubro, croceo et viridi; iisdem coloribus distinguuntur aves et rami quae ornatum complent crucis folii 1v, necnon in summo f. littera ⲁ in forma avis; crux illa, cuius brachia circulis includuntur, praeter litteram ⲁ et litteram ⲱ in imo f., inter brachia varias habet inscriptiones: ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ⲩ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲥ̄, ⲡⲓ⳩ ⲡⲉ ⲧⲉⲛϩⲉⲗⲡⲓⲥ « Crux est spes nostra »; litteram ⲱ, inscriptiones crucis atque fasciculorum, voces contractas ac notas numericas, signant lineolae nigrae tactae punctis rubris. Litterae initiales praegrandes ff. 2 et 12v, varie ornatae, pigmentis obductae sunt rubro et croceo; litterae maiores primae lineae orationum in ff. 2, 8, 12, litterae marginales mediae et minores pleraeque minio tactae sunt, paucae litterae mediae sunt minio scriptae; minio exarata sunt rubricae (littera initialis ⲁ rubricae f. 2 insuper flavo tacta est pigmento), interpunctionis signa ac puncta in litteris ϥ, ϭ, ϩ; textus arabicus, qui est atramento confectus in orationibus et nunc minio nunc atramento in rubricis, bis exhibet minium in littera initiali, nempe in ff. 2 et 8. Rubricas finales ff. 7v et 12, et subscriptiones ff. 12 et 69, exornant circuli nigri inter puncta rubra; f. 69, titulum carminis de baptismate signant cruculae punctis nigris et circulo rubro effectae.

Librarii subscriptiones: f. 12: بالحب الروحانى ايها الاباء | الناظرين فيه اذكروا حقارة | وعدم طهارة كاتب هذه الاحرف | يذكركم الرب بالرحمة والغفران | يوم الموقف المرهوب ولله الشكر « In caritate spirituali, o patres hunc (librum) inspicientes, mementote paupertatis et inopiae puritatis scriptoris litterarum harum; Deus memor vestrorum erit per misericordiam et veniam in die comparutionis tremendae. Et Deo laus »; f. 69, ll. 1-5: ومن اجل الله | اذكروا الخاطى المسكين الذليل الناسخ بمغفرة الخطايا والذنوب | ومن قال شيا فله امثاله اضعاف | ولله الشكر دائما | امين « Propter Deum, mementote peccatoris, pauperis, vilis, scribae, pro venia peccatorum et culparum; et qui dixerit aliquid ei similiter duplum. Et Deo laus in perpetuum. Amen »; f. 69v, ll. 17-19: وكان الفراغ منه فى يوم السبت المبارك ثامن | عشرين شهر بشنس المبارك سنة ⲁⲧⲛⲉ للشهداء الاطهار السعداء | الاطهار الابرار رزقنا الله تعالى الخلاص بمقبول صلواتهم امين « Et evenit illius (scriptionis) finis sabbato benedicto, die vigesimo octavo mensis bašnas benedicti, anni 1356 martyrum purorum, beatorum, purorum, justorum (= an. D. 1640). Deus, exaltetur! salutem nobis largiatur accipiendo preces eorum. Amen ». F. 1: *8* (cancellatum); *Cong. 35*; *n*[...]; f. 1v, in summo mg.: *Cong. 35. n. XLVIII*; f. 2: *48* (minio); *missionis Cairensis soc*(ietatis) *Iesu.*

Integumentum, e pergameno confectum, praebet notam *48* auro in dorso impressam.

49 (olim 25). Saec. XVI med. (cf. f. 95v), chart., mm. 270 × 185, ff. I, 101, linn. 17.

C o d e x l i t u r g i c u s continens ritum ordinationum lectoris, subdiaconi, diaconi, presbyteri, hegumeni et archidiaconi, necnon orationes varias, bohairice et arabice, cum partibus mere arabicis, addita triplici horta-

tione arabica ad diaconos nempe, ad presbyteros et ad presbyteros monachos.

I (ff. 1-63^{v}) Ritus ordinationum; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 2^{v}-60^{v}. Praemittuntur arabice: in fascia summi f. 1: بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici »; infra fasciam: كتاب تكريز برسم رتب الكهنوت فقط « Liber consecrationis de conferendis solis gradibus sacerdotii ».

1 (ff. 1-8) Ordinatio lectoris. F. 1, inscriptionem « Ordo ordinationis lectoris » habet arabice tantum; ff. 1-2, rubrica praevia (Vat. 44, f. 2^{v}; codex add. « capite nudo » ut Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, p. ⲁ̅ et Denzinger *Ritus orientalium*, t. II, p. 2; in textu arab. omittit اذا قدم الذى يصير اغنسطا « Quando sistitur ordinandus in anagnosten », Vat. 44, f. 2, l. 3); ff. 2-3, oratio ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ (Vat. 44, ff. 2^{v}, 3; codex super lineas habet minio adiectas formas adhibendas in ordinatione plurium lectorum; item in sequentibus ordinationum ritibus); ff. 3^{v}-4^{v}, praemissa invitatione archidiaconi « Orate » et rubrica « Episcopus dicit hanc orationem facie conversa ad orientem », ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛⲣⲁⲙⲁⲟ̀ (Vat. 44, f. 3, discrepat in rubricis); ff. 4^{v}-6, oratio ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 3$^{r.v}$); ff. 6-7, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ cum praevia rubrica (Vat. 44, f. 3^{v}; codex in rubrica habet « ad occidentem »); f. 7^{v}, omissa catechesi bohairica ⲡⲁϣⲏⲣⲓ (Vat. 44, f. 4) cum rubrica « Et osculetur » (Vat. 44, ff. 3^{v}, 4), transit ad rubricam « Da ei librum ... de mysteriis » (Vat. 44, ff. 4$^{r.v}$), addito in fine: « non imponant ei manum sed legant super eum hanc catechesin » (cf. Tuki, p. ⲉ̅, Denzinger, pp. 3, 4); ff. 7^{v}, 8, catechesis arabica, inc.: يا بنى هذه اول منزلة (Vat. 44, f. 4^{v}, leviter discrepat); f. 8 des.: والمجد لواهب العقل « Et gloria intelligentiae datori ».

2 (ff. 8^{v}-18^{v}) Ordinatio subdiaconi. Ff. 8^{v}, 9, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, ritus praevii (Vat. 44, f. 5; codex discrepat in fine, ubi habet « Episcopus dicat gratiarum actionem, levet incensum [add. in mg.: cum oratione] et adiungat hanc orationem facie conversa ad orientem); ff. 9-11^{v}, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 44, f. 5$^{r.v}$); ff. 11^{v}, 12, oratio archidiaconi ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲉ̀ⲑⲙⲟϩ (Vat. 44, f. 5^{v}; codex, in fine, post ⲕ̅ⲉ̅ ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, add. ⲅ̅); ff. 12-13, oratio ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲧϥ cum praevia rubrica (Vat. 44, ff. 5^{v}, 6); ff. 13-14, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲱⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 6); ff. 14^{v}, 15, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲡⲉⲛϣⲉⲙϣⲓ (Vat. 44, f. 6$^{r.v}$, initio orationis om. ⲉ̀ϫⲱⲛ ⲛⲉⲙ

« super nos et »); ff. 15v, 16, ritus constitutionis subdiaconi ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ..., ⲡⲁⲛⲓⲙ..., ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ... (Vat. 44, f. 6v; codex, post ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ... ⲁⲙⲏⲛ, habet arabice: الكاهن الشريك « sacerdos socius »; f. 16, sicut et Tuki, p. ⲓⲃ, post verba « Vocamus te N. subdiaconum... » om. « Amen »; om. etiam formulam iteratam ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ cum rubrica praevia); ff. 16-17v, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ cum rubrica praevia (Vat. 44, ff. 6v, 7); ff. 17v, 18, oratio impositionis orarii (ⲟⲩⲣⲁⲛⲓⲟⲛ) ⲉⲟⲩⲱⲟⲩ (V. 44, f. 7); f. 18, canon septimus Hippolyti, arabice, inc.: يكون له, ut in cod. Vat. 44, f. 7v, lin. 2 a. fin. (Vat. 44, f. 6r.v, praemittit catechesin bohairice et arabice); des. f. 18: والمجد لله دائما « Et gloria Deo in perpetuum »; f. 18v, catechesis, arabice, inc.: يا بنى قد امتنت (Vat. 44, f. 6v; cod. evolvit conclusionem); f. 18v des.: والمجد لواهب العقل « Et laus datori intelligentiae ».

3 (ff. 19-31v) Ordinatio diaconi. F. 19r.v, ritus praevii (Vat. 44, f. 8); ff. 19v-22, oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 44, f. 8r.v); ff. 22-23, oratio archidiaconi sub titulo ⲡⲣⲟⲥⲫⲱ(ⲟ corr. in ⲱ)ⲛⲏⲥⲓⲥ: ⲡϩⲙⲟⲧ ⲙⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 44, f. 8v); ff. 23-24, oratio ⲁϩⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲧⲉϥ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 9r.v; in codice, conclusio ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ut ap. Tuki, p. ⲓⲏ); ff. 24-26, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲏⲛⲟⲥ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 9, inverso ordine utriusque orationis ⲁϩⲁ et ⲫⲛⲏⲃ); ff. 26-27, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 9v); f. 27v, ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ (Vat. 44, f. 9v, linn. 3, 2 a. fin.) cum rubrica praevia « Converte te ad occidentem, signa frontem eius ... » (codex, consonans cum H. Denzinger, pp. 8, 9, formulam ordinationis ⲉⲛⲫⲱϣⲉⲛ ⲛ̀ⲛⲓⲙ ... ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ ⲁⲙⲏⲛ, Vat. 44, f. 9v, linn. 6-3 a. fin., hic omissam, cum levi discrepantia habet f. 28); f. 27v, ⲡⲁ̅ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲛ̀ⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲑⲩⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « N. diaconus altaris » sub rubrica « Archidiaconus clamet » (Denzinger, p. 8, in fine; om. Vat 44); f. 28, sub rubrica « Episcopus (dicat) », formula ordinationis ⲉⲛⲫⲱϣ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁ̅ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « Ordinamus te N. » (vide supra; cf. Denzinger p. 9, nota 1); ff. 28-30, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 10; codex in rubrica pro ϩⲟ « facies » habet ⲧⲉϩⲛⲓ « frons » [sed ar.: وجه « facies »]); f. 30r.v, oratio ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ cum rubrica de impositione zonarii (Vat. 44, f. 10); f. 30v, rubricae « Ordinatus osculatur altare et episcopum » (add. ar.: « et omnes qui ei adstant »), adiungitur coptice: « deinde legatur super eum haec catechesis » (om. Vat. 44 totam rubricam); f. 30v des.: كمل تكريز الشماس بسلام من الرب امين « Desinit ordo diaconi. In pace Domini. Amen » (Vat. 44, f. 11, in fine; hic catechesi arabicae praemittit bohairicam); f. 31, catechesis arabica, inc.: اعلم ايها الولد المبارك

(Vat. 44, f. 11, vix discrepat); f. 31^{v}, ⲡⲁⲛⲓⲙ̅ ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲧⲏⲥ ⲁⲅⲓⲁⲥ (Vat. 44, ante catechesin arabicam).

4 (ff. 32-46) Ordinatio presbyteri. Ff. 32-33, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei », ritus praevii (Vat. 44, f. 11^{v}); ff. 33^{v}-35^{v}, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ⲧ︦ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 44, ff. 11^{v}, 12); ff. 35^{v}-36^{v}, oratio archidiaconi ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 44, f. 12$^{r.v}$); ff. 36^{v}-37^{v}, praemisso monito « Populus dicit ... » (om. Vat. 44), oratio ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲧϥ cum rubrica (Vat. 44, f. 12^{v}); ff. 37^{v}-39^{v}, praemisso monito « Populus dicit ... » (om. Vat. 44), oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ cum rubrica (Vat. 44, ff. 12^{v}, 13; codex habet integrum textum ut ap. Tuki, p. ⲗ̅ⲃ̅); ff. 39^{v}-40^{v}, oratio ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲛ, praemisso « Orate » (Vat. 44, f. 13$^{r.v}$); f. 41$^{r.v}$, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ cum rubrica (Vat. 44, f. 13^{v}); ff. ff. 41^{v}, 42, ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ cum praevia rubrica (ut ap. Tuki, p. ⲗ̅ⲉ̅, Denzinger, p. 13; Vat. 44, f. 13^{v}, discrepat); f. 42$^{r.v}$, exclamatio archidiaconi ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲑⲩⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ (in forma bohairica ut ap. Tuki, p. ⲗ̅ⲉ̅, lin. 8 a. fin., omissa forma graeca codicis Vat. 44, f. 13^{v}: ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ... ⲡⲟⲗⲉⲟⲥ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅; T., p. ⲗ̅ⲉ̅, ca. med.); f. 42^{v}, exclamatio episcopi ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ (Vat. 44, f. 13^{v}); f. 43, oratio ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 14); ff. 43-44^{v}, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 14, in paucis discrepat); f. 45, catechesis arabica, inc.: اعلم الملك ايها الاخ (Vat. 44, f. 15; hic, f. 14$^{r.v}$, praemittit catechesin bohairicam); ff. 45^{v}, 46, rubrica « Qui ordinatus est osculatur altare ... » (Vat. 44, ff. 14^{v}, 15, rubricam praemittit catechesi arabicae).

5 (ff. 46^{v}-58^{v}) Ordinatio hegumeni. Ff. 46^{v}, 47, ritus praevii (Vat. 44, f. 15^{v}); ff. 47-49, oratio ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ⲧ︦ ⲛⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 44, ff. 15^{v}, 16); ff. 49^{v}-50^{v}, oratio (ⲡⲣⲟⲥⲫⲟⲛⲏⲥⲓⲥ) archidiaconi ⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 44, f. 16$^{r.v}$); ff. 50^{v}, 51, oratio ⲁϩⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲧϥ cum rubrica praevia (Vat. 44, f. 16^{v}); ff. 51^{v}-54, oratio (epiclesis) ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲥⲱⲟⲩⲛ cum rubrica praevia (Vat. 44, ff. 16^{v}, 17); ff. 54-55, oratio ⲥⲟⲙⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ cum rubrica (Vat. 44, f. 17$^{r.v}$); ff. 55-56, formulae ⲧⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ; ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲛ̀ϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ (exclamatio archidiaconi); ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲛ̀ϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ (exclamatio episcopi) cum rubricis propriis (Vat. 44, f. 17^{v}; codex in fine exclamationis archidiaconi habet: ⲉ̀ⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ⲧ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Ecclesiae Dei. Amen », pro ⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲧⲏⲥ ⲫⲓⲗⲟ̅ⲭ̅ⲩ̅ ⲡⲟⲗⲉⲟⲥ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ codicis Vat. 44; cf. Denzinger, p. 17, nota 15); ff. 56-57^{v}, oratio ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ cum rubrica praevia (Vat. 44, ff. 17^{v}, 18); ff. 57^{v}, 58, rubrica « Osculetur altare ... » (Vat. 44, f. 18; codex omittit catechesin bohairicam); f. 58^{v}, catechesis arabica, inc.: اعلم الملك ايها الاخ (Vat. 44, f. 18^{v},

a quo vix discrepat); des. f. 58^v: والمجد لله دائما ابدا « Et gloria Deo in perpetuum, in saeculum ».

6 (ff. 59-63^v) Ordinatio archidiaconi. F. 59$^{r.v}$, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲁⲓ cum rubrica (Vat. 44, f. 19); ff. 60-62^v, oratio episcopi {ⲛ}ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ cum praevia invitatione diaconi (Vat. 44, f. 19$^{r.v}$); ff. 62^v-63^v, oratio ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ cum praevia invitatione diaconi et rubrica « Episcopus » (Vat. 44, f. 19^v, om. « episcopus »); f. 63^v, conclusio arabica: كمل نسخ تكريز رتب الكهنوت خارجا عن تكريز رؤساء الكهنوت فانهم لم يكتبوا فى هذا المحل بسلام من الرب امين امين والمجد لواهب العقل « Desinit descriptio collationis graduum sacerdotii praeter collationem graduum sacerdotii superiorum; illi enim hoc loco scripti non fuerunt. In pace Domini. Amen, amen. Et gloria Ei qui dat intelligentiam ».

II (ff. 65-95) Benedictiones et orationes variae.

1 (ff. 65-66^v) Consecratio instrumentorum altaris ⲫϯ ⲡⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲥ, ut in cod. Vat. copt. 44, f. 62$^{r.v}$, at codex in summo mg. f. 66^v, ad ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ ⲕ̅ⲥ̅, rubricae adiectam habet hanc notam arabicam, folio inverso exaratam « glossa: Benedicit quinque crucibus manumque in chrismate volvit ».

2 (ff. 66^v-68) Consecratio disci et veli ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲑⲉⲥⲡⲟⲧⲏⲥ (Vat. 44, ff. 62^v, 63; codex, in fine orationis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ, post ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ, om. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲙ̀ⲡⲟⲗⲓⲥ « civitatis N. »; codex uterque habet incisum millenaristicum).

3 (ff. 68-69^v) Consecratio calicis eiusque veli ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲁⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ (Vat. 44, f. 63$^{r.v}$).

4 (ff. 69^v-71) Consecratio cochlearis ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲟ̀ⲣⲉ (Vat. 44, ff. 63^v, 64).

5 (ff. 71-72^v) Consecratio mapparum altaris ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲁⲛⲓⲁ̀ϩⲱⲣ (Vat. 44, f. 64$^{r.v}$; codex, bohairice et arabice, in titulo orationis habet « De mappis tinctis altaris »).

6 (ff. 72^v-74^v) Oratio pro imagine ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 44, ff. 64^v, 65).

7 (ff. 74^v-76^v) Oratio super corpora martyrum ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ (Vat. 44, ff. 67^v-68^v; codex initio orationis om. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅).

8 (ff. 77-84) Consecratio fontis baptismalis; cf. cod. Vat. copt. 45, ff. 121^v-127^v. F. 77, praemisso titulo ⲉ̀ϫⲓⲛⲉ̀ⲣⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ ⲛ̀ϯⲕⲟⲗⲩⲙⲃⲏⲑⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ترتيب تكريز المعمودية المقدسة « Ad consecrationem (ar.: ordo consecrationis) fontis sancti baptismi », rubrica praevia: « Episcopus dicat gratiarum actionem, offerat incensum et dicat Apostolum ad

Ephesios »; ff. 77-78ᵛ, Eph. 4, 1-7, absque capitis nota; ff. 78ᵛ, 79, praemissa sola rubrica « Dic trisagion », Ps. 28, 3, 4 inc. ⲛ̀ϧⲣⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲛⲓϣϯ (Vat. 45: Ps. 25, 8, 11ᵇ, 12); ff. 79-80ᵛ, Matth. 16, 13-19, sub capitis nota ⲗ̅ⲁ̅ (Vat. 45 praem. Luc. 19, 1-10); f. 80ᵛ, orationi ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ (ff. 80ᵛ-82ᵛ), relicta rubrica de dicendis orationibus pro pace, etc. (Vat. 45, f. 125ᵛ), solum praemittit « Episcopus dicit hanc orationem »; ff. 82ᵛ-83ᵛ, oratio ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ cum praevia rubrica (Vat. 45, f. 127ʳ·ᵛ); ff. 83ᵛ, 84, oratio ϯⲉ̀ⲣⲁⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ (Vat. 45, f. 127ᵛ) cum rubrica praevia in qua om. « dicet populus: Pater noster ... ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁⲅⲓⲟⲥ ».

9 (ff. 84-85ᵛ) Oratio dicenda ab episcopo super seipsum ante (incipiendam) ordinationem, submissa voce (titulus arabice solum), ⲙⲁⲣⲉⲛⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲫ︦ϯ︦ ... ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ « Oremus Dominum Deum ... ego sum servus tuus N. » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, pp. VI, VII, cum rubrica bohairica et arabica).

10 (ff. 86-87) Benedictio throni, thuribuli et vasorum (titulus arabice solum) ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ « Oramus et deprecamur » (Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲛ̅, ⲛ̅ⲁ̅, add. in titulo « vestium sacerdotalium » et « calicis » levesque praebet in ipsa oratione discrepantias).

11 (ff. 87-89ᵛ) Renovatio consecrationis altaris polluti. Ff. 87-88, praemisso arabice titulo cum rubrica de ritibus praeviis, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ {ⲛⲓ}ⲫⲩⲥⲓⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 46, f. 48ᵛ, aliquantulum differt in rubrica); ff. 88-89ᵛ, oratio ⲛⲑⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ cum praevio monito diaconi (Vat. 46, ff. 48ᵛ, 49; codex omittit ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ cum rubrica codicis Vat. 46, f. 49).

12 (ff. 89ᵛ-95) Ordo renovationis calicis si quis defectus acciderit; cf. codices Vat. copt. 17, ff. 129-131, Vat. copt. 24, ff. 268-271, et Vat. copt. 46, ff. 207ᵛ-209. F. 89ᵛ, rubrica praevia arabice tantum; cf. dicta p. 61 de cod. Vat. copt. 17; ff. 89ᵛ-91, I Cor. 11, 23-27; f. 91, Ps. 22, 5; ff. 91-92, Matth. 26, 26-29; f. 92, rubrica arabica « Post evangelium sacerdos dicet pacem (i. e. orationem pro pace), patres, coetum et credo et hanc orationem aspasmos »; ff. 92ᵛ, 93, oratio (Iacobi Bostrensis) ⲫ︦ϯ︦ ⲟⲩⲟϩ ⲫⲛⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 46, f. 208ᵛ; cod. post ⲟⲩⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ add. ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲡ︦ⲛ︦ⲁ︦ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ); f. 93, rubrica arabica « Deinde sacerdos dicet verba consecrationis calicis, et haec »; ff. 93ᵛ, 94, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ (Vat. 46, ff. 208ᵛ, 209); f. 95, rubrica arabica: « Deinde sacerdos dicet ⲛⲑⲟⲕ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ..., deinde sumet calicem levabitque eum dicens ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ..., deinde dicet Ps. 150 populusque particeps

fiet mysteriorum et sacerdos absolvet officium pro more »; f. 95 des.: والمجد لله دائما « Et gloria Deo in perpetuum ».

III (ff. 100v-96) Hortationes arabicae, praemisso بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici ».

1 (ff. 100v-99) Hortatio ad diaconum, sub titulo « Hortatio legenda super diaconum post lectum ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲁ̅ⲝⲓⲟⲥ », inc.: ... اعلم ايها الولد ان هذا الفرع الزاهر من الاصل الطاهر ut in cod. Vat. copt. 46, f. 183, cum discrepantia in conclusione; in mg. adduntur formulae adhibendae si sermo dirigatur ad plures diaconos.

2 (ff. 99-97) Hortatio ad sacerdotem, sub titulo « Hortatio legenda super sacerdotem in fine eius ordinationis », inc.: اعلم ايها الولد المبارك اعانك الله; cod. Vat. 45, ff. 60-61, eamdem praebet hortationem fere ad litteram, omissis tamen quae habentur in codice nostro inde ab inciso واوصيك الوصية الكبرى الضرورية (f. 98, ll. 6, 7) usque ad verba ونعمة الرب عليك سابغة (cf. cod. Vat. copt. 46, f. 187r.v).

3 (ff. 97-96) Hortatio ad monachum sacerdotem, sub rubrica « Si ordinatus est monachus, leget super eum hanc orationis reliquam partem », inc.: ولا باس بان تقبل الاعتراف اذا جاء اليك معترفا بخطيته, ut in codice Vat. copt. 46, f. 187v, fere ad litteram, addita conclusione longiore.

Ductus chartae impressi linearum et marginum spatium definiunt. Codex, haud indecore exaratus, complectitur quiniones novem (ff. I, 1-89) et folia duodecim fasciculi ultimi (ff. 90-101). Quiniones 1-3 in summo angulo interno paginarum extremarum coptice signantur (ⲁ̅-ⲅ̅) praeterquam initio codicis et in pagina ultima fasciculi tertii; eaedem solae paginae in summo angulo externo praebent foliorum notas copticas unciales (ⲓ̅, ⲓ̅ⲁ̅, ⲕ̅, ⲕ̅ⲁ̅, ⲗ̅); numeris copticis cursivis notantur ff. recta, in summo angulo externo (ⲃ̅ - ⲃ̅ⲣ̅, pro ⲣ̅ⲃ̅, ff. 1-100, II; f. 93, notae ϥ̅ⲁ̅ mendose adiecta est nota ϥ̅ⲅ̅ iam scripta in f. 92); nominibus arabicis recensentur fasciculi, inde a fasciculo secundo (كراس ثاني, f. 10), in primis paginis rectis, idque in summo angulo externo. Inscriptiones in foliis extremis fasciculorum leguntur: ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 9v, 19v), ⲩ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ (f. 29v), ⲓ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ (ff. 39v, 49v, 59v, 69v, 79v, 89v), ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (ff. 10, 20, 40, 50, 60, 70, 80, 90; caret inscriptione f. 30); inter illas inscriptiones apparent ornamenta inter se innexa varie picta, pigmento scil. rubro aut viridi solo, rubro et viridi, rubro, croceo et viridi, ac diversae formae, ita tamen ut eadem sint ornamenta fasciculi desinentis ac folii primi fasciculi sequentis. Folium Iv occupat crux auro obducta coloribusque distincta caeruleo et rubro cum inscriptionibus caeruleis ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲭ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅. Similis indolis ornatum praebet fascia f. 1; pauca insuper folia aurum exhibent variis, ad nutum pictoris, mixtum pigmentis (rubro nempe, viridi, croceo rarius-

que caeruleo) in stella f. 64v, in portis vel fasciis, in figuris avium et ramorum quae vel margines ornant vel litteras initiales praegrandes efformant aut complent, in litteris grandioribus oblongis quibus exarata est quarumdam sectionum linea prima vel saltem littera initialis, in stellulis demum quibus nonnullis in plagulis signatur interpunctio. Litterae marginales grandiores, cum rotundae, circino delineatae sunt. Non paucae lectiones lineam primam, vel lineam secundam, vel lineam secundam et tertiam habent litteris maioribus atramento confectam; has sequitur interdum linea minio scripta. Minio praeterea exarata sunt tituli et rubricae, exceptis quibusdam rubricis arabicis (ff. 32v, 33, 41v, 42, etc.), ritus ordinationum formulae plurales inter lineas adiectae (cf. ff. 2, 3), pleraeque inscriptiones in paginis extremis fasciculorum, foliorum notae cursivae copticae ac fasciculorum numeri arabice scripti, signa interpunctionis pleraque, puncta litteris ϕ, ϭ et ϩ, infixa; minio tactae sunt litterae marginales communes, necnon lineolae quae notas numericas et compendia distinguunt. Subscriptiones sectionum includunt cruculae punctis rubris effectae. In ff. 35v-82v, haud raro in rubricis copticis arabicis ordinem consuetum invertit librarius, textu arabico posito ad sinistram, bohairico ad dextram.

F. 95v, librarii subscriptio; وكان الفراغ من هذه الكتاب المبارك فى زمان | السيد الاب
البطريرك انبا غبريال الخامس والتسعين ادام الله | تعالى رياسته وذلك من عدد الاباء البطاركة
بالكرسى المرقصى وذلك | مما اهتم بنسخه الاب المكرم الفاضل اللبيب والاباء المبار المكرم
المختار | ذو المناقب الجميلة والمناهج الجليلة ذو الحكمة الروحانية والسيرة الكاملة | النوريانية
الذى لاجل سعيه الطاهر ارتقا الى درجة الاسقفية وشاع ذكر | فضائله وعلمه وعمله وتعليمه ورعاية
شعبه وكمل عليه القول ايها العبد الامين | امينا وجدتك فى القليل انا اقيمك على الكثير ادخل الى
ملكوت سيدك | ابينا (باسليوس e nomine primitivo انبا يونس compositum) المتقطن (بكرسى
ابساى in rasura, pristini vocabuli paucis relictis vestigiis) ادام الله سنى حياته سالمة
من الاكدار | ويثبته على كرسيه سنين كثيرة وازمنتا سالمة مديدة بشفاعة العذرى امين | وناقله
المسكين الكثير الخطايا والذنوب المتزر بملابس | الرذائل العارى من جميع الفضائل الذى لا
يستحق ان يسما انسانا بالكلية لاجل | خطاياه واثامه وهو يسال كل قرا فى هذه الكتاب او وقف عليه
ان يدعوا له بغفران الخاية | ومن قال شى فله امثاله ومن وجد غلطة واصلحا الرب يصلح اخرته بصلاية
ستنا العذرى البتول امين | والمجد لواهب | العقل « Et finis huius libri benedicti evenit tempore domini patris patriarchae Abba Gabrielis, nonagesimi quinti (1525-1568) — producat Deus excelsus principatum eius — scilicet in serie patrum patriarcharum super cathedram Marcianam. Et qui curavit eum transcribendum fuit pater honoratus, excellens, prudens et mitis, purus, venerabilis, electus, venustis dotibus gravique habitu praeditus, doctrina spirituali ac vita perfecta et dilucida insignis, qui vitae curriculo sancto ascendit ad gradum episcopalem, cuiusque lata est fama virtutum, scientiae, laboris, institutionis atque populi sui curae, in quo impletus est sermo: 'Serve probe, quia in parvis te inveni fidelem, super magna te extollam, intra in regnum Domini tui', (nempe) pater noster Basilius occupans sedem (episcopalem urbis) Absāy; Deus annos producat vitae eius incolumis a perturbationibus et firmet eum super sedem suam per annos multos ac tempora pacifica diuturna, per preces Virginis. Amen. Et eius librarius fuit pauper, peccatis et culpis abundans, vitiorum vestibus amictus, universitate virtutum nudus, indignus qui vocetur homo in uni-

versum propter peccata et scelera sua; et rogat unumquemque in hoc libro lecturum vel curam ejusdem habiturum ut ipsi apprecetur peccatorum remissionem; qui autem dicit aliquid huiusmodi et qui mendum invenit illudque corrigit, Dominus accommodabit vitam eius futuram per preces Dominae nostrae Virginis virgineae. Amen. Et laus Ei qui dat intellectum »; partem inferiorem f. 96 olim tegebat schedula cuius plagula scripta, chartae pristinae agglutinata, fragmentum exhibet arabicum pacti venditionis; notae autem arabicae quae legebatur in imo folio pristino pauca manent vestigia. In codicis laterculo anteriore interno: *25. Vat.* et *Nov. 30* (*30* ductu cancellatum et *49* superscriptum); f. I: *Codex iste* | *emptus fuit ab Em*(minentissi)*mo et Rev*(erendissi)*mo Cardinali* | *Hieronymo Casanate* | *ex Bibliotheca* | *Sancti Andreę de Valle.* Ff. 64r, 101r.v, vac.

Integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa praebet in dorso ornamenta, notam *49* ollamque e tessera gentilicia Innocentii XII necnon stellam e scuto Hieronymi Casanate card. bibliothecarii.

50. Saec. XVI et saec. XVII, chart., mm. 260 × 170, ff. 86, linn. 16-19.

Codex liturgicus continens ritum absolutionis mulieris post partum et ordinem baptismi; cf. codd. Vat. copt. 46, ff. 5-28, et Vat. copt. 48, ff. 2-69v. Partes quibus codex conficitur nec eadem manu exaratae sunt nec, ut suo loco dicetur, ad unum eumdemque codicem pertinuerunt.

I (ff. 1-13). Absolutio puerperae post quadraginta dies, bohairice et arabice cum rubricis arabicis.

1 (ff. 1-8) Absolutio mulieris quae peperit filium, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei ». Ff. 1-5v, post rubricam de dicenda gratiarum actione et de offerendo incenso, Heb. 1, 8-12, Ps. 31, 1, Luc. 2, 21-35, sub capitis nota ⲗ̅; ff. 5v-8v, post rubricam « Dicentur tres orationes: pax, patres, congregatio, et credo et haec oratio », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ (Vat. 46, ff. 5v, 6); f. 8v, rubrica « Populus dicet Pater noster et sacerdos (dicet) absolutionem et benedictionem et unget mulierem oleo et intrabit (mulier) in ecclesiam ad participandum mysteriis sacris » (cf. dicta de cod. Vat. 46, f. 6, et cod. Vat. 48, f. 7v); f. 8v des.: بسلام من الرب « In pace Domini ».

2 (ff. 9-13) Absolutio mulieris quae peperit filiam. Ff. 9-10v, praemissis بسم الله « In nomine Dei » et rubrica « Dicetur gratiarum actio ... », I Cor. 7, 12-14, absque capitis nota, Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟ̀ϩⲓ, Luc. 10, 38-42, sub capitis nota ⲣ̅ⲕ̅ⲗ̅ (Vat. 46, f. 6v, sub nota ⲗ̅ⲋ̅); ff. 10v-13, praemissa rubrica « Dicetur pax ... », oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ (cf. Vat. 46, f. 6v); f. 13, conclusio, arabice: « Dein dicetur ' Pater noster ' et absolutio et bene-

dictio, atque sacerdos unget ... mysteriis sacris» (ut f. 8ᵛ); f. 13 des.: والمجد لله دائما ابدا «Et gloria Deo semper in saeculum».

II (ff. 14-26) Fragmentum ritus baptismi; bohairice et arabice cum quibusdam rubricis mere arabicis; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 14-17. F. 14, finis orationis (ⲉⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ) ⲑⲱϩⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ «Voca servos tuos»; inc.: [ⲛ̀ⲧⲉ] ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ «regni tui» (Vat. 46, f. 14, lin. 21, Tuki, p. ⲗⲏ, Denzinger, t. I, p. 201, lin. 14); ff. 14ᵛ-17, praemissa rubrica arabica de dicenda gratiarum actione ac de thurificatione, Tit. 2, 11-3, 7, absque capitis nota (Vat. 46, f. 14ʳ·ᵛ; codex, in mg. f. 17, addit rubricam arabicam de dicenda oratione ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧ̀ⲅⲛⲱⲥⲓⲥ «Domine scientiae»; cf. Tuki, p. ⲙⲁ, Denzinger, p. 201, lin. 23); ff. 17-18ᵛ, sub capitis nota ⲉ̅, I Ioh. 5, 6, 8-13 (v. 6 ut in cod. Vat. 48, f. 33ᵛ; discrepat Vat. 46, f. 14ᵛ); codex, in mg. f. 18ᵛ, notam habet arabicam de dicendis a sacerdote oratione ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ «Domine, Deus noster» (Tuki, p. ⲙⲗ, Denzinger, p. 201, lin. 27) et, dum sedet coram eo diaconus, oratione ⲡⲓⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ (absolutio ad Patrem) «Qui sanas» (cf. Tuki, p. ⲙⲉ; Denzinger, p. 201, lin. 30); ff. 18ᵛ-21ᵛ, sub capitis nota ⲓⲁ, Act. 8, 26-36; ff. 21ᵛ, 22, Ps. 31, 1, 2; ff. 22-26ᵛ, sub capitis nota ⲉ̅, Ioh. 3, 1-21; f. 26ᵛ, rubrica «Deinde dicit septem orationes magnas quae sunt: infirmi, peregrinantes, aquae, rex, defuncti, oblationes, catechumeni, estque haec» (Vat. 46, f. 17 ca. med.); orationis pro catechumenis, mutilo hic codice (cf. f. 27), solum sequitur initium ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲓⲱⲧ «Domine, Domine, Deus omnipotens, pater» (Vat. 46, f. 7ᵛ, D., p. 202).

III (ff. 27-85ᵛ) Ordo baptismi; bohairice et arabice cum rubricis quibusdam plerumque arabicis. Ff. 27-75, excepto f. 65 recentiore, eiusdem sunt manus ac ff. 16-26; quae tamen, ut testatur foliorum et fasciculorum enumeratio, pertinent ad alium codicem vel saltem ad aliam codicis sectionem, fortassis de baptismo plurium simul (vide inferius notam marginalem f. 32 et rubricam f. 49).

1 Sub charta vacua quae operit plagulam rectam folii 27, perspicere licet nitida vestigia partis ultimae orationis pro catechumenis inde nempe a verbis ⲛⲉⲕⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ usque ad ⲡⲉⲕⲡⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ (Tuki, p. ⲟⲃ, linn. 15-25) cum subscriptione كملت السبع اواشي والسبح لله دائما ابدا «Desinunt septem orationes. Et laus Deo semper, in saeculum».

2 (ff. 27ᵛ-85) Ritus baptismi, sub titulo ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲉ̅ⲑ̅ المعمودية المقدسة «Baptismus sanctus» (cf. codd. Vat. copt. 46, ff. 7-28, et Vat. copt. 48, ff. 12ᵛ-69), praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉ̀ⲱ بسم الله «In nomine Dei». Ff. 27ᵛ-29ᵛ, sub rubrica arabica «Baptismus sanctus unius masculi. Oratio absolutionis super

matrem infantis», ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄... ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ (Vat. 46, f. 7); in mg. f. 27v: ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲣⲉϥϩⲉⲙⲓ... ⲙ̀ⲙⲉⲥⲓⲱ̀ cum nota arabica نسخة « codex » (incisum addendum post ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ ⲛ̀ⲛⲓⲉ̀ⲱⲛ, ut testantur codd. Vat. 46, f. 7, Vat. 48, f. 12v, cf. Denzinger, p. 192); ff. 29v-30v, oratio pro catechumenis, praemissa invitatione diaconi « Dominum deprecemur », ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 7v); in mg. f. 30: ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲣⲕⲁⲧⲏⲕⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ cum nota نسخة « codex »; ff. 30v-32, praemissa invitatione diaconi « Orate », oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲣⲉⲕ (Vat. 46, f. 7v); ff. 32-33v, sub rubrica arabica « Oratio super oleum; sume manu vas olei et diaconus dicet ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ; dicet sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ (Vat. 46, ff. 7v, 8); f. 32, in mg. externo, nota arabica monet scribam errasse atque orationi huic (scil. ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ) praemittendam esse aliam orationem super oleum, quae legibur a sacerdote in baptismo plurium sub numero (folii ?) 9 quaeque incipit ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ (Vat. 46, f. 8 ca. med.; cf. cod. Vat. 48, ff. 16v-18v); f. 33v, sub rubrica arabica « Ungit frontem eius dicens », oratio ⲉ̀ⲗⲉⲟⲛ et, sub rubrica « Ungit cor eius, manus et dorsum dicens », oratio ⲡⲁⲓⲛⲉϩ, ut in cod. Vat. 48, f. 18; discrepat Vat. 46, f. 8r.v; ff. 33v-34v, praemisso « Diaconus: Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 48, f. 19; Vat. 46, f. 8v, discrepat in rubrica); ff. 34v, 35, praemisso « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ « Servus tuus » (Vat. 46, f. 8v, et Vat. 48, f. 19v, ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Servi tui »; vide codicis notam marginalem folii 32 de baptismo plurium); ff. 35-36, praemisso « Diaconus: Dominum precemur » cum rubrica arabica « Sacerdos petit nomen baptizandi et orat super eum », ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ (Vat. 48, f. 20; in rubrica discrepat Vat. 46, f. 8v); ff. 36-37, praemisso « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ « Domine ... servus tuus » (Vat. 48, f. 21, ⲫⲛⲏⲃ ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ « Domine... servi tui », item Vat. 46, ff. 11v, 12, qui, f. 9, lin. 10-f. 13, lin. 21, varia habet permixta); ff. 37-38, praemissa rubrica arabica de genuflexione cum invitatione diaconi « Dominum deprecemur », oratio ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 46, f. 12, om. verba ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ, Vat. 48, f. 22r.v.); ff. 38-39v, praemisso « Diaconus: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ... ϩⲟⲡⲱⲥ (Vat. 46, f. 12v, Vat. 48, ff. 22v-24); f. 39v, rubrica arabica « Denudetur baptizandus ... » ut in cod. Vat. 48, f. 24; ff. 39v, 40, abrenuntiatio ϯⲉⲣⲁ̀ⲡⲟⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲥⲁⲧⲁⲛⲁⲥ (Vat. 48, f. 24r.v); f. 40r.v, sub rubrica arabica « Vertit faciem ad orientem ... dicat », ϯⲥⲩⲛⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲛⲁⲕ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ (Vat. 48, ff. 24v, 25); ff. 40v, 41, sub rubrica « Deinde ipsos invitat ut profiteantur Fidem ... », ϯⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟⲩϯ (Vat. 48, f. 25); f. 41, rubrica arabica « Tunc eum ter interrogat ... » (Vat. 48, f. 25v);

ff. 41-42, praemisso « Diaconus: Dominum deprecemur », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ut in cod. Vat. 48, ff. 25^{v}, 26, at codex de baptizando loquitur in forma singulari: ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ « servus tuus » dum Vat. 48, sicuti et Vat. 46, f. 10$^{r.v}$, formam praebent pluralem ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ; ff. 42-43^{v}, praemissis ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ et rubrica arabica de genuflectendo, oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ cui, absque intermedio monito diaconi, adiungitur ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛϯϩⲟ, ut in cod. Vat. 48 ff. 26-27^{v}; ff. 43^{v}, 44, post rubricam arabicam de ungendo baptizando in pectore, ut in cod. Vat. 48, f. 27^{v}, ⲥⲉⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ (Vat. 48, ff. 27^{v}, 28); ff. 44-45^{v}, praemisso monito diaconi « Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ut in cod. Vat. 48, ff. 28-29^{v}; ff. 45^{v}-48, praemisso « Diaconus dicit: Orate », oratio sacerdotis ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 48, ff. 29^{v}-31^{v}; codex de baptizando loquitur in forma singulari); f. 48, rubrica arabica « Sacerdos ingreditur baptisterium et dicit secrete hanc orationem »; f. 48^{v}, in mg. additur: « effundit oleum sanctum in baptisterium in forma crucis et dicit » (utramque rubricam iungit cod. Vat. 48, f. 32^{v}); ff. 48^{v}, 49, oratio ⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ « Voca servum tuum » (Vat. 48, ff. 31^{v}, 32, utitur forma plurali ⲑⲱϩⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ, item Vat. 46, f. 14); f. 49, rubrica: « Tunc sacerdos dicit orationem gratiarum actionis ac offert incensum (cf. f. 14^{v}), dein dicitur Paulus et Catholicon (lectiones habentur in ff. 14^{v}-26^{v}) quorum recitat initia sacerdos, et dicitur absolutio ad Patrem (ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲓⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ, cf. f. 18^{v}, in mg.); tunc dicuntur Praxis et Psalmus et Evangelium e codice pro pluribus (cf. f. 32, in mg.), deinde consolationes (ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ) et septem orationes notae, nempe: infirmi, peregrinantes, aquae, rex terrae, defuncti, oblationes, catechumeni, estque haec »; ff. 49-50, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲫⲓⲱⲧ (cf. f. 26 et Vat. 48, ff. 39-40); ff. 50^{v}, 51, praemisso « Diaconus: Dominum deprecemur », oratio ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (Vat. 48, ff. 40-41); ff. 51-52, oratio impositionis manuum ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (cf. Vat. 46, f. 17, a quo codex discrepat, accedens ad cod. Vat. 48, f. 41$^{r.v}$); ff. 52-55, praemissa rubrica « Oratio dicenda a sacerdote super seipsum, submissa voce, coram baptisterio » cum nota marginali « dicitur ⲥⲱⲑⲓⲥ ⲁⲙⲏⲛ », oratio ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓϣⲁⲛⲁϩⲑⲏϥ (Vat. 46, ff. 17^{v}-18^{v}; codex in rubrica accedit ad cod. Vat. 48, f. 41^{v}); f. 55$^{r.v}$, sub rubrica arabica « Deinde sacerdos dicit tres orationes maiores quae sunt pax, patres, congregatio, necnon credo; deinde sumit oleum sanctum et in forma crucis illud infundit in Iordanem (baptisterium) signabitque aquam dicens », oratio sacerdotis ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (rubrica et oratio ut in cod. Vat. 48, f. 44); ff. 55^{v}-56^{v}, praemissa hortatione dia-

coni « Dominum precemur », oratio sacerdotis ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ (Vat. 46, f. 19; codex, sicut Vat. 48, f. 44, om. ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ et ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ); ff. 56ᵛ-58, sub rubrica arabica « Ter sufflat in aquam, in forma crucis », adiecta in mg. nota arabica « Signat aquam cruce », oratio sacerdotis ⲁⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ⲍⲓⲛ (Vat. 46, f. 19ʳ·ᵛ, ignorat notam marginalem; Vat. 48, f. 45, in fine rubricae habet « signat ter aquam »); f. 58, diaconus: ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲑⲣⲟ[ⲡⲟⲛ], sacerdos: ⲓ ⲁⲅⲁⲡⲏ ⲧⲟⲩ ⲑ︦ⲩ︦ ⲡⲁⲧⲣⲟⲥ, cum rubrica arabica de recitanda oratione usque ad finem (discrepant Vat. 46, f. 19ᵛ, Vat. 48, ff. 46ᵛ, 47); ff. 58-60ᵛ, oratio sacerdotis ⲁⲛϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ cum monitionibus diaconi « Qui sedetis surgite » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲫⲱϫⲓ (f. 59), « Ad orientem respicite » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ (f. 59ᵛ), ut ap. Vat. 46, ff. 19ᵛ-20ᵛ; ff. 60ᵛ-64ᵛ, post trisagion populi, oratio sacerdotis ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ (Vat. 46, ff. 20ᵛ, 21); f. 64ᵛ, rubrica arabica « Populus dicit 'Pater noster' et sacerdos ⲥⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ et ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ et absolutionem ad Filium; diaconus dicit ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲱⲃⲟⲩ et sacerdos ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ, deinde sumit sanctum chrisma ex eoque infundit in baptisterium ter, in forma crucis et signat aquam et dicit prima vice »; sequitur (ff. 64ᵛ, 65) triplex ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (cf. cod. Vat. 46, f. 21, ubi leviter discrepat rubrica praevia); ff. 65-66, psalmorum pericopae (Ps. 28, 34, Ps. 33, 6, 12, Ps. 65, 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, Ps. 50, 9-12, Ps. 131, 13) ut in cod. Vat. 46, f. 21ᵛ, at cum rubricis mere arabicis omissoque ⲁⲗⲗⲏ inter pericopas; f. 66, conclusio ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ (Vat. 46, f. 21ᵛ); f. 66ᵛ, oratio sacerdotis ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 22); ff. 66ᵛ, 67, praemissa rubrica arabica « Dicitur deinde Ps. 50, et diaconus sumit baptizandum a parte occidentis eumque dirigit versus orientem ad baptisterium... », ϯⲱⲙⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, ut in cod. Vat. 46, f. 22, iterato, ut ibid., ante secundam et tertiam immersionem ϯⲱⲙⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛ︦ⲓ︦ⲙ︦ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ; ff. 67-68ᵛ, oratio dimissionis aquae ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ cum praevia rubrica arabica (Vat. 46, f. 22ʳ·ᵛ); ff. 68ᵛ, 69, oratio super chrisma, cum praevia rubrica arabica, ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲉⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ (Vat. 46, f. 22ᵛ); ff. 69-70, formulae unctionum cum rubricis arabicis ut in cod. Vat. 46, f. 22ᵛ, at, in ultima rubrica, codex post « brachia » om. « ac eius humeros » (cf. Denzinger, p. 209); f. 70ʳ·ᵛ, praemissa rubrica arabica « Pone manum super eum », ⲉⲕⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲉⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 22ᵛ, om. rubricam; codex, in summo mg. f. 70ᵛ, ante verba ϭⲓ̅ ⲛ̀ⲟⲩⲡ︦ⲛ︦ⲁ︦ ⲉϥⲟⲩⲁⲃ « accipe spiritum sanctum », habet rubricam arabicam « Hic suffla in faciem eius, in forma crucis gloriosae », quam om. Vat. 46, f. 23); f. 70ᵛ, praemissa rubrica arabica de induendo baptizato vestimentis albis, ⲟⲩϩⲉⲃⲥⲱ (Vat. 46, f. 23); ff. 70ᵛ-72, praemisso « Diaconus: Domi-

num precemur », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲉϫⲫⲟ (Vat. 46, f. 23; in codice, fit sermo de uno baptizato, item in oratione sequente; vide dicta de cod. Vat. 46, ad h. loc.); ff. 72-73, oratio super coronas ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϯ ⲭⲗⲟⲙ (Vat. 46, f. 23r.v); f. 73r.v, oratio impositionis coronae ⲉⲕⲉ̀ⲭⲱ ⲫⲛⲏⲃ (Vat. 46, f. 23v; in codice, initio orationis, verba ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ⲛ̀ϩⲁⲛⲭⲗⲟⲙ « servos tuos coronas », pristina manus, ut videtur, minio correxit in ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲟⲩⲭⲗⲟⲙ « servum tuum coronam » necnon, in rubrica praevia, « corona eos » in « corona eum », addito in mg. سهو « error »), ff. 73v-75, rubrica arabica « Deinde da ei (Vat. 46: eis) de mysteriis sanctis et manum pone super eos (sic) et dic » cum oratione ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲫⲛⲏⲃ (Vat. 46, ff. 23v, 24); f. 75r.v, praemisso « Benedic ei (Vat. 46: eis) dicens », oratio ⲙⲁⲣⲉϥⲁⲓⲁⲓ « Augeatur » (Vat. 46, f. 24, « Augeantur »); ff. 75v-77, praemissa rubrica arabica « Oratio dicenda super baptizatum, post octo dies; quod si intendat aliam petere regionem, dicatur super eum postquam ipsi datum est de mysteriis sanctis », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲣⲉϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (Vat. 46, ff. 26v, 27, sub alia rubrica).

3 (ff. 77v-79) Exhortatio post baptismum auctore aṣ-Ṣafī ibn al-ʿAssāl, arabice. Praemisso بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Dei unici », inc.: قال الحمد لله الذى نقلنا من العدم الى الوجود بالميلاد الجسدانى « Dixit: Laus Deo qui transtulit nos ex nihilo ad existentiam per nativitatem corporalem »; des.: وبركات الاب البطريرك انبا فلان راعى الشعب المرقسى ورئيسه امين « et (per) benedictiones patris patriarchae abba N., pastoris populi Marciani et principis eius. Amen »; in fine: والسبح لله دائما ابدا سرمدا امين « Laus Deo semper, in saeculum, in perpetuum. Amen ».

4 (ff. 79v-84) Ordo solutionis cinguli die octavo post baptismum (Vat. 46, ff. 26v-28). F. 79v, rubrica arabica « Die septimo post diem baptismi, congregantur sacerdotes et afferunt vasa aquae plena; et sacerdos dicit gratiarum actionem levatque incensum recitando orationem, diciturque 'Gloria Patri' et 'Pater noster' et Psalmus 50 » (Vat., 46, f. 26v, discrepat; vide Denzinger, pp. 213, 214); ff. 79v, 80, sub nota capitis ⲓ̅ⲁ̅, I Cor. 10, 1-4; f. 80r.v, praemissa rubrica arabica « Dicitur 'Sanctus' et oratio evangelii », Ps. 31, 1, 2 (Vat. 46, f. 26v, Ps. 31, 1); ff. 80v-82, sub capitis nota ⲉ̅, Matth. 3, 1-6 (Tuki, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲣ̅ⲗ̅; Vat. 46, f. 26v, habet Ioh. 1, 14-17); ff. 82-83, praemisso arabice « Dicitur pax, patres, congregatio et credo; et sacerdos dicit hanc orationem », ⲫϯ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲣⲉϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (Vat. 46, ff. 26v, 27, inc.: ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅

{ⲫϯ} ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲣⲉϥϯ ...); f. 83v, nota arabica: minio « Deinde dicitur ' Pater noster ' ... ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ » (Vat. 46, f. 27); atramento « deinde lavat infantem in aqua et eius cingulum et vestimentum baptismi quod erat super corpus eius et mittit aquam in lacum vel in flumen vel in agrum mundum » (Vat. 46, f. 27, leviter discrepat); in fine: والمجد لله دائما ابدا سرمدا « Et gloria Deo semper, in saeculum, in perpetuum ».

5 (ff. 83v-85v) Ṭarḥ Adam pro baptizatis eiusque interpretatio arabica; dicitur post processionem, tono Ramorum (cf. Denzinger, p. 212 n. *). [1] (ff. 83v, 84) Ṭarḥ, bohairice tantum, inc.: ⲙⲁ{ⲣ}ⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 46, f. 24r.v; codex, aliquantulum discrepans, des.: ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ); [2] (ff. 84-85v) commentarius arabicus, inc.: فلنجتمع ايها الاباء (Vat. 46, f. 24r.v, leviter discrepat); in fine: ولله المجد والشكر دائما ابدا امين «.Et Deo gloria et honor in perpetuum, in saeculum. Amen ».

Pristini codicis supersunt ff. 16-75, praeter f. 65; complectuntur autem: f. ultimum quinionis ̅ⲅ̅ (̅ⲕ̅), quinionem ̅ⲇ̅ (̅ⲕ̅ⲁ̅ - ̅ⲗ̅), novem ff. ultima quinionis ̅ⲓ̅ⲃ̅ (̅ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅ - ̅ⲣ̅ⲕ̅), quiniones ̅ⲓ̅ⲅ̅, ̅ⲓ̅ⲇ̅ (̅ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅ - ̅ⲣ̅ⲙ̅), ff. novem ultima quinionis ̅ⲓ̅ⲉ̅ (̅ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅ - ̅ⲣ̅ⲙ̅ⲑ̅) et integrum quinionem ̅ⲓ̅ⲋ̅ (̅ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅ - ̅ⲣ̅ⲝ̅); paucae foliorum notae amissae sunt; ductus habet chartae impressos, ad definiendum tum columellas tum lineas scripturae quae suspenditur. Ad scripturae et ornamentorum indolem quod pertinet, affinitatem praebet haec codicis pars cum cod. Vat. copt. 49, nec immerito ad saec. XVI eamdem referas. In ff. extremis fasciculorum, ornamenta inter se innexa sunt rubri et crocei coloris, variae formae ac, sicut in cod. 49, ita disposita in ultima plagula eadem sint ac in plagula prima fasciculi sequentis; inscriptiones sunt ̅ⲓ̅ⲥ̅ ̅ⲭ̅ⲥ̅ in fine, ac ̅ⲩ̅ⲥ̅ ̅ⲑ̅ⲥ̅ initio. Aurum apparet mixtum coloribus aut solo rubro, aut rubro et croceo rariusque caeruleo: in porta f. 27v, in foliorum 18v, 22, 26v, 27v, 45v, 52v, litteris grandioribus atque ornatis quas sequitur integra linea deaurata; aliae litterae grandiores vel ornamenta sola praebent pigmenta varii coloris, auro praetermisso vel deleto. Sectiones incipiunt ab una vel pluribus lineis maioribus minio tactis, quas non raro sequitur linea minio scripta (cf. Vat. 49); minium apparet insuper in titulis et rubricis, exceptis non paucis rubricis arabicis, in litteris marginalibus communibus, in signis interpunctionis, in punctis quae litteris ⲫ et ⲇ sunt infixa aut ductus distinguunt super notas numericas verborumque compendia.

Scriptura fragmenti manus secundae (ff. 14, 15, 76-85) a pristina non adeo discrepat; est tamen aetatis tardioris, puta saec. XVII. Haec pars, quae ductus habet chartae impressos summas scripturae lineas definientes, caret omni foliorum et fasciculorum nota. Minio exarata sunt tituli et rubricae copticae omnes, arabicae nonnullae, interpunctionis signa, puncta litteris ⲫ, ⲇ et ϩ infixa atque ea quae ductus ornant super compendia verborum; tandem rubra sunt puncta in forma crucis distributa quae comitantur subscriptiones f. 14 ac f. 85v. In eodem f. 85v, finem textus arabici signant

similes cruculae rubrae circulos includentes atramento exaratos, fere ut in codice Vat. copt. 48 (an. 1640). Minio praeterea tacta sunt ornamentum f. 79^{v}, litterae marginales necnon litterae maiores lectionum lineae primae.

Fragmentum manus tertiae (ff. 1-13) magis est incomptum et ad tardiorem aetatem videtur referendum sicut et f. 65 quod est rudioris adhuc indolis. Folia 1 et 9 ornant fenestrae lineis inter se innexis atramento effectae absque pigmentis; lectionum litterae initiales integrae sunt rubrae; caeterum usus fit minii fere ut in foliis manus secundae.

In describendo codice secuti sumus foliorum enumerationem imis paginis rectis impressam. Alias notas, iisdem arabicis, ut dicitur, numeris calamo exaratas, praebet codex in summis angulis rectis, notas scil. *1-13* (ff. 1-13); *36-48* (ff. 14-26); *14-35* (ff. 27-48); *49-85* (ff. 49-85), unde liquet ff. 14-26, in summo angulo signata *36-48*, quondam posita fuisse inter folia hodierna 48 et 49, quod neque pristinae foliorum numerationi copticae, ac fasciculorum distinctioni, neque ipsi rerum ordini erat consentaneum.

Subscriptiones amanuensis secundi: f. 14: اذكروا الحقير غبريال بالاسم قس اقل واحقر خدام | كهنة البيعة التى للدت السيدة بحارة زويلة | ومن قال شيا له امثاله اضعاف «Mementote pauperis Gabrielis, nomine sacerdotis, minimi miserrimique ministrorum sacerdotum ecclesiae Dominae Dominae in Ḥārat Zuwaylah; et qui dixerit aliquid ei similiter duplum»; f. 85^{v}: اذكروا الحقير الخاطى غبريال بالاسم قس اذكروه | بالرحمة ومن قال شى له امثاله اضعاف | ذلك «Mementote pauperis peccatoris Gabrielis, sacerdotis nomine; mementote eius in misericordia; et qui dixerit aliquid ei similiter duplum illius». F. 1: *50* (minio); *Congr. 39; n. 50.* Ff. 13^{v}, 27^{r}, 86$^{r \cdot v}$, vac.

Integumentum ex pergameno auro impressam praebet in dorso notam *50.*

51. Codex Vaticanus copticus 51 inter deperditos recensetur in elencho quem anno 1800 confecit Gaetanus Marini, Bibliothecae Vaticanae praefectus (cf. *Verifiche*, Arch. Bibl. 60, f. 154^{v}). Codicis descriptio servata est in catalogo ms. cod. Vat. lat. 13207, p. 76, cum nota marginali *manca* quam Mai habet ut Assemanianam (Mai, *Scriptorum veterum nova collectio*, t. V, Romae, 1831, p. 149); descriptionem hic, uncinis quadratis inclusam, referimus:

[Codex in 4 bombyc. foliorum partim Copticis partim Arabicis literis exaratus, inter codd. Arabicos, a Petro Aloysio Carafa Archiep(isco)po Larissaeo, a secretis S. Cong(regatio)nis de Propaganda Fide. nunc (secunda manu correctum in: mox) S. R. E. Cardinalis Ep(isco)pi Portuensis, Vaticanae Bibliothecae addictos, num. 71 notatus: ubi continentur

1 Consecratio Ecclesiae et Altaris. copt. Arabic: Init. f. 1. 2 Liturgia S. Gregorii Theologi. Copt. Arab: fol. 3 Liturgia S. Cyrilli Alexandrini. Copt. Arab: f.

Is Codex].

52. An. 1707 (= an. Mart. 1423, cf. f. 214), chart., mm. 215 × 155, ff. 217, linn. 15.

C o d e x l i t u r g i c u s continens ritum sponsalium et matrimonii, ritum funerum, absolutionem puerperae et ordinem baptismi; bohairice cum rubricis mere arabicis et versione arabica plerisque lectionibus annexa, proprio loco memoranda.

I (ff. 2-78) R i t u s s p o n s a l i u m e t m a t r i m o n i i; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 222-236^{v}.

1 (ff. 2-18^{v}) R i t u s s p o n s a l i u m, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله الرؤوف الرحيم « In nomine Dei benevolentis, misericordis » (Vat. copt. 46, ff. 222-224^{v}). Ff. 2-3^{v}, praemissa rubrica « Dicit gratiarum actionem, levat incensum, et dicit tres orationes et legit Paulum », I Cor. 1, 1-10, sub capitis nota ⲁ̅ (Vat. 46, f. 222, discrepat in rubrica); f. $4^{r.v}$, eiusdem lectionis versio arabica; in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 4^{v}, praemissa rubrica « Deinde dicitur ‘ Agios ’ et oratio evangelii et Psalmus », Ps. 84, 11, 12 (Vat. 46, f. 222^{v}, om. rubricam); ff. 5-7, Ioh. 1, 1-17; f. $7^{r.v}$, lectionis evangelii versio arabica; f. $8^{r.v}$, praemissa rubrica « Deinde dicit ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (consolationes) et tres orationes et credo et hanc orationem super sponsos » (Vat. 46, f. 223, discrepat bohairice, consentit arabice), ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲡ̀ⲗⲁⲍⲓⲛ (Vat. 46, f. 223); f. 9, eiusdem orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); sequitur troparion ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ « Christus, Verbum Patris » (initium solum; om. Vat. 46); ff. 9-11, secunda oratio pro sponsis ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ (Vat. 46, f. $223^{r.v}$, habet ⲫⲛⲏⲃ pro ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ); f. $11^{r.v}$, eiusdem orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 11^{v}-13, tertia oratio pro sponsis ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣϣ̀ⲫⲏⲣⲓ *sic* (Vat. 46, ff. 223^{v}, 224); sequitur troparion ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣⲫⲱⲣϣ « Nolite separare » (initium solum; om. Vat. 46); f. $13^{r.v}$, tertiae orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 13^{v}-15, quarta oratio pro sponsis ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ (Vat. 46, f. 224); sequitur troparion ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Benedicite Domino, omnes gentes » (initium solum; om. Vat. 46); f. $15^{r.v}$, quartae orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 15^{v}-17, praemissa rubrica de dicendis ‘ Pater noster ’, absolutione et benedictione, oratio super vestes ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (Vat. 46, f. 224^{v}); f. $17^{r.v}$, eiusdem orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 17^{v}-18^{v}, psallia dicenda super vestes ϯⲥ̀ⲧⲟⲗⲏ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲁⲩϯ ϩⲓⲱⲧϥ ⲙ̀ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ « Veste spirituali indutus est Michael » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲑ̅; Denzinger, *Ritus orientalium*, t. II, p. 370; om. Vat. 46); f. 18^{v}, psalliae versio arabica (Tuki, ibid.).

2 (ff. 19-78) Ritus matrimonii, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ, sub titulo ترتيب ما يقرى على الذين يتصلون بالزواج « Ordo rerum quae dicendae sunt super eos qui matrimonio iunguntur » (Vat. copt. 46, ff. 225v-232v). Ff. 19-21v, praemissa rubrica de dicendis gratiarum actione, oratione incensi et tribus orationibus, Eph. 5, 22-6, 4, absque capitis nota (Vat. 46, f. 225v, discrepat in rubrica et om. Eph. 6, 4); ff. 21v-22v, lectionis versio arabica; in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 22v, praemisso « Dicuntur ' Agios ' et oratio evangelii et hic psalmus », Ps. 18, 6; ff. 22v, 23, Ps. 127, 3 (Vat. 46, f. 226v, distinctionem psalmorum omittit necnon ⲁ̅ⲗ̅ in fine); ff. 23-24v, sub capitis nota ⲛ̅ⲃ̅, Matth. 19, 1-10 (Vat. 46, f. 226v, Matth. 19, 1-6); f. 25r.v, lectionis versio arabica, sub notis 52 (cap. copt.), 189 (sect. Amm.); ff. 25v-28v, oratio sacerdotis ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲱⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲧ̀ⲫⲉ (Vat. 46, f. 227r.v); sequitur troparion ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ « Christus Verbum » (initium solum; om. Vat. 46); ff. 29-30, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 30-31, oratio ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧϣⲱⲡⲓ ⲉⲑⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ super coniuges cum praevia rubrica de dicendis ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ etc. (Vat. 46, ff. 227v, 228); sequitur troparion ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣ̀ⲏϯ « Sicuti » (initium solum; om. Vat. 46); f. 31v, orationis versio (Vat. 46, ibid.); ff. 32-34v, oratio secunda ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ (Vat. 46, ff. 228-229); sequitur troparion ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲁⲛⲟⲕ « Pax mea, ego » (initium solum; om. Vat. 46); ff. 34v-35v, orationis secundae versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 35v-38, oratio tertia ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥ{ⲉ̀ⲧⲁϥ} ⲑⲣⲉⲡⲱⲛϧ ϣⲱⲡⲓ (Vat 46, f. 229r.v); sequitur troparion ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲉ̀ϫⲱⲣϩ « Angelus huius noctis » (initium solum; om. Vat. 46); ff. 38v, 39, orationis tertiae versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 39-40, sub titulo coptico arabico « Oratio inclinationis », ⲣⲉⲕ ⲡⲉⲕⲙⲁϣϫ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 46, ff. 229v, 230, absque titulo); sequitur troparion ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ « Benedic nobis Domine » (initium solum; om. Vat. 46); f. 40r.v, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 40v-42, sub rubrica « Oratio super oleum eosque ungit », ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲕⲏⲛⲉⲙⲁ (Vat. 46, f. 230); f. 42r.v, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); f. 42v, sub rubrica « Ecce quod recitandum ad unctionem sponsi », ⲫⲁⲓⲛⲉϩ ⲡⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲕⲱⲣϥ ⲛ̀ⲇⲉⲙⲱⲛ « Oleum hoc compescat daemones » (Tuki, p. ⲥ̅ⲟ̅ⲁ̅, et Denzinger, p. 376; om. Vat. 46); f. 43r.v, sub rubrica « Ecce quod recitandum ad unctionem sponsae (litt. العرايس sponsarum) », ⲁⲕⲑⲱϩⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲕⲁ̀ⲫⲉ (lege ⲛ̀ⲧⲁⲁⲫⲉ) « Unxisti caput meum » (Tuki, p. ⲥ̅ⲟ̅ⲃ̅, Denzinger, p. 377; om. Vat. 46); ff. 43v-44v, sub titulo « Oratio postquam eos unxit », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ (Vat. 46, f. 230r.v); ff. 44v, 45, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 45-47, sub rubrica « Oratio coro-

narum; eas tene (manu) et sic ora », ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥ<ϯ> ϫⲗⲟⲙ (Vat. 46, ff. 230ᵛ, 231); f. 47ʳ·ᵛ, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); ff. 47ᵛ, 48, oratio impositionis coronae ⲉ̀ⲕⲉϫⲱ cum praevia rubrica (Vat. 46, f. 231); f. 48ᵛ, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid); ff. 48ᵛ, 49, ṭarḥ pro coniugibus, tonus Adam, ϩⲁⲛ ϫⲗⲟⲙ (Vat. 46, f. 231); f. 49ʳ·ᵛ, eiusdem versio arabica (Vat. 46, ibid), addito in fine: والحمد لله دائماً « Et gloria Deo in perpetuum »; f. 49ᵛ, post rubricam « Deinde dicit ' Pater noster ' et absolutionem et hanc acclamationem (تطقيس) » ⲇⲟⲝⲁ ⲕⲉ ⲑⲩⲙⲓ (Tuki, p. ⲥⲟ̅ⲋ̅, Denzinger, p. 378); f. 50ʳ·ᵛ, sub rubrica « Dicit deinde haec tetrasticha pro sponso », ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁ̀ⲇⲁⲙ « Qui benedixit patrem nostrum Adam » (Tuki, p. ⲥ̅ⲟ̅ⲏ̅, Denzinger, p. 379, sub alia rubrica); ff. 50ᵛ, 51, sub rubrica « Et haec pro sponsa », ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁ̀ⲇⲁⲙ ⲛⲉⲙ ⲁⲩⲁ̀ « Qui benedixit patrem nostrum Adam cum Eva » (T., pp. ⲥⲟⲏ, ⲥ̅ⲟ̅ⲑ̅, Denzinger, p. 379); ff. 51-55ᵛ, hortatio legenda super coniunctos, arabice, inc.: الحمد لله الدائم قبل كل الدهور (Vat. 46, f. 232ʳ·ᵛ), cum initiis versiculorum ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲥⲉⲟⲩⲱϣⲧ « Cherubim adorant », ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Rex pacis », ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲧⲁϣⲉⲣⲓ « Audi filia mea » (integre ap. Tuki, pp. ⲥ̅ⲡ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲅ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲇ̅; T. addit insuper versiculos ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ [p. ⲥ̅ⲡ̅ⲃ̅], ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ [p. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅] et ⲫⲛⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ [pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲋ̅]); f. 55ᵛ, rubrica « Deinde dicit ' Pater noster ' et benedictionem »; f. 56, canon super sponsum (للعريس) post hortationem, inc.: ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲓⲭⲉⲗⲏⲧ (sic) ⲉ̀ⲧⲏⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ « Salve sponsa splendens » (T., pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲋ̅, ⲥ̅ⲡ̅ⲍ̅: ⲭⲉⲣⲉ ⲧϣⲉⲗⲉⲧ, Denzinger, p. 380); f. 56, in fine: تم كمل الاكليل بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est (liturgia) coronae. In pace Domini. Amen ».

3 (ff. 56ᵛ-61) Depositio coronae e capite sponsi die septimo (Vat. copt. 46, ff. 233ᵛ, 234). Ff. 56ᵛ-57ᵛ, praemissa rubrica de dicendis gratiarum actione et oratione turis, I Tim. 4, 9-15, sub capitis nota ⲉ̅ (Vat. 46, om. rubricam et memorat tantum lectionis initium ac finem); ff. 57ᵛ, 58, lectionis versio arabica; f. 58, praemisso « Deinde dicit ' Agios ' et orationem evangelii », Ps. 127, 3 (Vat. 46, om. rubricam); ff. 58ᵛ, 59, Ioh. 1, 14-17 (Vat. 46, sola mentio); f. 59ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; in fine: والحمد لله دائماً « Et laus Deo in perpetuum »; ff. 59ᵛ-61, post rubricam « Dic ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (consolationes) et pacem et patres et congregationem et credo et hanc orationem », oratio sacerdotis ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 46, ff. 233ᵛ, 234); f. 61ʳ·ᵛ, orationis versio arabica (Vat. 46, ibid.); desinit cum rubrica « Deinde dicitur ' Pater noster ' ... » (Vat. 46, f. 234); des. f. 61ᵛ: والسلام « Et pax ».

4 (ff. 62-69ᵛ) Sectiones legendae infra liturgiam matrimonii (Vat. copt. 46, ff. 234-235). Ff. 62-63, Eph. 4, 1-7; f. 63ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; ff. 63ᵛ-64ᵛ, sub capitis nota ⲉ̄, I Petr. 3, 5-9 (Vat. 46, f. 234, solum initium); ff. 64ᵛ, 65, lectionis versio arabica; ff. 65ᵛ, 66, sub notis ⲓ̄ⲅ̄, ⲛ̄, Act. 4, 33-35; f. 66ᵛ, lectionis versio arabica; in fine: لم تزل كلمة الرب « Non transibit verbum Domini »; ff. 66ᵛ, 67, Ps. 20, 2, 3; ff. 67-69, Ioh. 2, 1-11; f. 69ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; in fine: والمجد لله « Et gloria Deo ».

5 (ff. 70-78) Ritus matrimonii secundi pro viduis (Vat. copt. 46, ff. 235-236ᵛ). F. 70ʳ·ᵛ, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione, de levando incenso, de recitandis 'Pater noster' et Ps. 50, I Cor. 7, 7-9 (Vat. 46, f. 235, discrepat in rubrica); f. 70ᵛ, lectionis versio arabica; ff. 70ᵛ, 71, Ps. 127, 3; f. 71ʳ·ᵛ, sub capitis nota ⲍ̄, Ioh. 3, 27-29; f. 72, lectionis versio arabica; ff. 72-74ᵛ, praemissa rubrica « Dicit deinde ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (consolationes) et pacem et patres et congregationem et credo et hanc orationem », oratio sacerdotis ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲡ̀ⲗⲁⲍⲓⲛ (Vat. 46, ff. 235ᵛ, 236, discrepat in rubrica); ff. 74ᵛ, 75, orationis versio arabica; f. 75, rubrica « Deinde dicit 'Pater noster' et absolutionem; deinde ungit eos oleo et dat benedictionem » cum conclusione arabice والشكر لله دائما « Et gloria Deo in aeternum » (om. Vat. 46; Tuki, p. ⲧ̄ⲉ̄, Denzinger, p. 383, habent rubricam leviter discrepantem); ff. 75ᵛ-78, praemisso بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici », hortatio ad eos qui secundas nuptias inierunt, arabice, inc.: المجد لله القديم الازلي (Vat. 46, f. 236ʳ·ᵛ); in fine f. 78: تم وكمل كتاب الزواج بسلام من الرب امين امين « Desinit et absolutus est liber matrimonii. In pace Domini. Amen ».

II (ff. 78ᵛ-125) Liber funerum; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 65-92ᵛ.

1 (ff. 78ᵛ-90) Funus presbyteri (Vat. 46, ff. 65-68). Praemittitur titulus ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله الرووف الرحيم نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ كتاب التجنيز اول ذلك تجنيز الكهنة « In nomine Dei benevolentis, misericordis. Incipimus auxilio Dei, exaltetur! et praestantia eius subsidii, scribere librum funeris, imprimisque funeris presbyterorum ». Ff. 78ᵛ-80ᵛ, sub rubrica « Sacerdos denudat caput, dicit gratiarum actionem, levat incensum et dicit hosce Psalmos »: Ps. 138, 7-10; Ps. 118, 122-124; Ps. 114, 7-9; Ps. 56, 2; Ps. 118, 174, 175; singulas pericopas, quae carent psalmorum notis, sequitur ⲁ̄ⲗ̄ (cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲧ̄ⲟ̄ⲍ̄, ⲧ̄ⲟ̄ⲏ̄; alias habet lectiones cod. Vat. 46, f. 65ʳ·ᵛ); ff. 80ᵛ-81, sub capitis nota ⲕ̄ⲁ̄, I Cor., 15, 23-28 (discrepat Vat. 46, f. 65ᵛ; legitur ap. T., pp. ⲧ̄ⲡ̄ⲍ̄, ⲧ̄ⲡ̄ⲏ̄,

sub titulo « Lectio tertia »); ff. 81ᵛ, 82, lectio Pauli arabice, I Cor. 15, 23-38 des. جسدا كما شاء (T., pp. ⲧⲡⲍ̅ - ⲧϥ̅); ff. 82ᵛ, 83, sub rubrica « Dein dicit 'Agios' et orationem evangelii et psalmum » (absque capitis nota), Ps. 19, 2-4 (T., p. ⲧϥ̅; discrepat Vat. 46, f. 66); ff. 83-84ᵛ, sub capitis nota ⲟ̅ⲉ̅, Matth. 25, 14-21; f. 85ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; ff. 85ᵛ-86ᵛ, praemissa rubrica « Deinde dicit pacem, patres et congregationem, et credo et hanc orationem », oratio كما عظمت اعمالك يا رب arabice tantum (Vat. 46, f. 67ʳ·ᵛ, bohairice [ⲙ̀ⲫ̀ⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲣⲛⲓϣϯ] et arabice); ff. 86ᵛ, 87, sub rubrica « Psallia cantanda in obsequiis defunctorum, tono ⲁⲩⲁϣ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ » (cf. L. Villecourt, *Les observances liturgiques dans l'Eglise copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, p. 271, lin. 5), ⲧⲁⲓⲯⲩⲭⲏ ⲑⲁⲓ « Anima haec »; des.: ⲙ̀ⲫ̀ⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲕⲟⲩⲱⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲟⲛⲓ ⲉⲧⲥⲁⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ « sicut aperuisti latroni qui erat ad dextram » (Tuki, pp. ⲩ̅ϥ̅ⲉ̅, ⲩ̅ϥ̅ⲍ̅ [Lectiones synaxis defunctorum], vers. 1-4, qui des.: ⲙ̀ⲡⲓⲥⲟⲛⲓ ⲉⲧⲉ̀ⲙ̀ⲙⲁⲩ « latroni illi »; ibid., p. ⲫ̅ⲁ̅, solum consentit initium, item in ed. Heliop., p. ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅; om. Vat. 46); ff. 87-88, psalliae versio arabica, inc.: هذه النفس « Anima haec »; des.: والمجد والاكرام والسجود للثالوث المقدس الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين « et gloria et honor et adoratio Trinitati sanctae, nunc et omni tempore et in saeculum saeculorum. Amen » (Tuki, pp. ⲩ̅ϥ̅ⲉ̅ - ⲩ̅ϥ̅ⲑ̅, discrepat praesertim in fine); ff. 88-89, praemissa rubrica « Si defunctus est sacerdos (T., p. ⲩ̅ϥ̅ⲑ̅, 'si est sacerdos magnus in suo ordine') hinc fit exordium, terminatur autem interpretatione ṭarḥ », اجتمعوا جميعا معا يا اولاد البيعة الارثدكسية « Congregamini omnes simul, filii Ecclesiae orthodoxae »; des.: هذه النفس الذى اجتمعنا بسببها يا رب نيحها « anima haec cuius gratia convenimus, Domine, da ei requiem » (T., pp. ⲩ̅ϥ̅ⲑ̅ - ⲫ̅ⲁ̅, partim tantum consentit); f. 89, rubrica « Deinde populus dicit credo, deinde dicitur ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ⲇⲉⲏ̀ⲑⲱⲙⲉⲛ et oratio haec in diptychis »; ff. 89-90, oratio in diptychis, inc.: فلنشكر الله ضابط الكل خالق السماء والارض « Laudemus Deum omnipotentem, creatorem caeli et terrae »; des.: ونخضع لك بروسنا امام مجدك المقدس امين « et humiliamus tibi capita nostra coram gloria tua sancta. Amen ».

2 (ff. 90ᵛ-95ᵛ) F u n u s d i a c o n i (Vat. 46, ff. 68ᵛ-71). Ff. 90ᵛ-91ᵛ, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione, de levando incenso, et dicenda lectione Pauli ex I Cor. (cf. Vat. 46, f. 69ʳ·ᵛ, I Cor. 15, 23-38), II Cor. 4, 10-15 (T., pp. ⲩ̅ⲅ̅, ⲩ̅ⲇ̅, om. Vat. 46), absque capitis nota; ff. 91ᵛ, 92, lectionis versio arabica; f. 92, praemissa rubrica « Dicitur 'Agios', oratio evangelii et psalmus », Ps. 138, 13, 15 des. ϩⲉⲛ ⲡⲉⲧϩⲏⲡ (Vat. 46, f. 69ᵛ, et T., pp. ⲩ̅ⲇ̅, ⲩ̅ⲉ̅, add. 138, 14) addito ⲁ̅ⲇ̅; ff. 92ᵛ-93ᵛ,

Ioh. 12, 20-26 (Vat. 46, ff. 69ᵛ, 70, sub capitis nota ⲕⲑ); ff. 93ᵛ, 94, lectionis versio arabica; ff. 94-95ᵛ, praemissa rubrica «Deinde dicitur: pax ... et haec oratio», وايضا نسال الله ضابط الكل (arabice tantum; cf. Vat. 46, ff. 70-71, qui addit textum bohairicum **ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ**).

3 (ff. 95ᵛ-102) Funus viri adulti (Vat. 46, ff. 76ᵛ-79ᵛ). Praemittitur **ⲥⲩⲛⲑⲉⲱ** بسم الله الرووف الرحيم «In nomine Dei benevolentis, misericordis». Ff. 95ᵛ-96ᵛ, I Cor. 15, 1-7 (Vat. 46, ff. 77-78, habet I Cor. 15, 1-23, cum praeviis rubricis et psalmorum pericopis) absque capitis nota; ff. 96ᵛ-97ᵛ, lectionis I Cor. 15, 1-23 (des. رتبته) versio arabica; in fine: نعمة الله «Gratia Dei»; f. 98, praemissa rubrica «Dicitur 'Agios'...» (ut f. 92), Ps. 64, 5, 6 des. **ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ** (discrepat Vat. 46, f. 78); ff. 98-100ᵛ, Ioh. 5, 18 inc. **ⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱ** – 29 (Vat. 46, f. 78ʳ·ᵛ, discrepat); ff. 100ᵛ, 101, lectionis versio arabica; ff. 101-102, praemissa rubrica» Deinde dicitur pax ... et haec oratio», الله الازلي (Vat. 46, ff. 78ᵛ-79ᵛ, addit textum bohairicum **ⲫϯ ⲡⲓϣⲁ ⲉⲛⲉϩ**).

4 (ff. 102ᵛ-106ᵛ) Funus mulieris adultae (Vat. 46, ff. 81ᵛ-83). Ff. 102ᵛ, 103, praemisso **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** بسم الله الرووف الرحيم «In nomine Dei benevolentis, misericordis», cum rubrica de dicenda gratiarum actione et levando incenso, I Cor. 15, 39-42, bohairice (Vat. 46, ff. 81ᵛ, 82, habet I Cor. 15, 39-49, cum praeviis rubricis et psalmorum pericopis); f. 103ʳ·ᵛ, I Cor. 15, 39-49, arabice; f. 103ᵛ, rubrica «Dicuntur 'Agios', oratio evangelii et psalmus»; f. 104, Ps. 114, 7, 4 inc. **ⲱ ⲡⲟ̅ⲥ̅**, 5 des. **ⲟⲩⲑⲙⲏⲓ ⲡⲉ**; ff. 104-105, sub capitis nota ϛ̅ⲃ̅, Matth. 26, 6-13; f. 105ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; ff. 105ᵛ-106ᵛ, oratio بالحقيقة لك (Vat. 46, ff. 82ᵛ, 83, addit textum bohairicum **ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲁⲩϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ**).

5 (ff. 107-111ᵛ) Funus puellae (Vat. 46, ff. 85-86ᵛ). Ff. 107-108, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione et de levando incenso, I Cor. 15, 50-55, bohairice (Vat. 46, f. 85ʳ·ᵛ, habet, I Cor. 15, 50-58, cum praeviis rubricis et psalmorum pericopis); f. 108ʳ·ᵛ, I Cor. 15, 50-58, arabice; f. 108ᵛ, praemissa rubrica de dicendis 'Agios' et oratione evangelii, Ps. 38, 13 inc. **ⲁⲛⲟⲕ ⲟⲩϣⲉⲙⲙⲟ**, 14; ff. 108ᵛ-110, Matth. 9, 18-31; f. 110ʳ·ᵛ lectionis versio arabica; ff. 110ᵛ-111ᵛ, praemissa rubrica «Deinde dicitur pax ... et haec oratio», مخلصنا صانع الخيرات (Vat. 46, f. 86ʳ·ᵛ, addit textum bohairicum **ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ**).

6 (ff. 112-116) Funus puerorum (Vat. 46, ff. 79ᵛ-81). F. 112ʳ·ᵛ, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione et de levando incenso, I Thess. 4, 12-14, bohairice (Vat. 46, ff. 79ᵛ, 80, habet I Thess. 4, 12-17, cum

praeviis rubricis et psalmorum pericopis); ff. 112^{v}, 113, I Thess. 4, 12-17, arabice; f. 113$^{r.v}$, praemissa rubrica de dicendis ‘ Agios ’ et oratione evangelii, Ps. 26, 10, 11 inc. ϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ, 12 des. ⲛⲏ ⲉⲧϩⲟϫϩⲉϫ ⲙ̀ⲙⲟⲓ ; ff. 113^{v}-114^{v}, Luc. 7, 11-16 ; ff. 114^{v}, 115, lectionis versio arabica ; ff. 115-116, praemissa rubrica « Deinde dicitur pax ... et haec oratio », الهنا الحقيقى (Vat. 46, ff. 80^{v}, 81, addit textum bohairicum ⲡⲉⲛⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ).

7 (ff. 116-125) Sectiones legendae in removenda tegete. Praemittitur نبتدى بعون الله تعالى بنسخ الفصول الذى يقرى فى الحصير بعد ثلاثة ايام « Incipimus, Deo iuvante, exaltetur ! scribere sectiones legendas in removenda tegete post tres dies » (Vat. 46, ff. 90^{v}-92^{v}). Ff. 116^{v}, 117, sub rubrica « Dicit gratiarum actionem, levat incensum et dicit », Ps. 50, 3-6 des. ⲡⲉⲕⲙ̀ⲑⲟ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅ (Vat. 46, ff. 90^{v}, 91, ampliorem habet rubricam et ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅ praeponit psalmo sequenti, item ad reliquas psalmorum lectiones) ; f. 117$^{r.v}$, sub nota ⲣ̅ⲏ̅ pro ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅, Ps. 118, 57-61 ; ff. 117^{v}, 118, Ps. 85, 1, 2 ; f. 118, Ps. 85, 3-5 des. ⲛⲁϣⲁ ⲡⲉⲕⲛⲁⲓ et additur ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲓⲥ ϯⲙⲁ⟨ⲧⲁⲛⲓⲁ⟩ ⲁ̅ⲗ̅ « benedic mihi, ecce metaniam ; al. » (Vat. 46, f. 90, utramque Psalmi 118 pericopen sub una habet rubrica) ; f. 118$^{r.v}$, pericoparum psalmorum versio arabica sub titulo : « E psalmis Davidis prophetae ; orationes eius super nos. Amen » ; des. Ps. 85, 5 : تكثر رحمتك ut in texto bohairico et additur : مجد الهنا امين « Lauda Deum nostrum. Amen » ; ff. 119-121, II Cor. 1, 1-10 (cf. Tuki ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲫ̅ⲍ̅ - ⲫ̅ⲑ̅ ; Vat. 46, f. 91, habet Rom. 5, 6-15) ; f. 121$^{r.v}$, lectionis versio arabica ; f. 121^{v}, praemissa rubrica de dicenda oratione evangelii, Ps. 85, 6, 7 (T., p. ⲫ̅ⲑ̅ ; Vat. 46, f. 91, habet Ps. 77, 38, 39) ; ff. 122-123, Luc. 7, 18-23 (T., pp. ⲫ̅ⲑ̅, ⲫ̅ⲓ̅ ; Vat. 46, ff. 91^{v}, 92, habet Ioh. 11, 38-45) ; f. 123$^{r.v}$, lectionis versio arabica, cui additur : والمجد لله دائما « Et laus Deo semper » ; ff. 123^{v}, 124, praemissa rubrica « Deinde dicitur: pax, patres, congregatio, credo, oratio defunctorum, deinde dicitur haec oratio », نشكرك ايها الرب (Vat. 46, f. 92$^{r.v}$, addit textum bohairicum ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ; in rubrica autem, om. « oratio defunctorum ») ; ff. 124^{v}, 125, oratio, praemissa rubrica « Deinde oratur pro anima quae exivit e corpore ; sumit aquam et aspergit sarcinas et vestimenta ; deinde ‘ dicit Pater noster ’, absolutionem et hanc orationem », inc.: ايها السيد الله ضابط الكل ... الذى يشا ان يحيى الناس جميعا « Domine, Deus qui omnia gubernas ... qui voluisti ut omnis homo viveret » ; des. : الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين امين امين « nunc et in omni tempore et in saecula saeculorum. Amen, amen, amen » (Vat. 46, f. 92^{v}, et T., p. ⲫ̅ⲓ̅ⲗ̅, discrepant in

rubrica et omittunt orationem); f. 125 des.: كمل كتاب التجنيز بسلام من الرب امين امين « Explicit liber funerum. In pace Domini. Amen. Amen ».

III (ff. 125v-137v) Absolutio puerperae; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 5-6v.

1 (ff. 125v-133v) Absolutio puerperae quae peperit filium (Vat. 46, ff. 5-6). Ff. 125v-126v, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei » necnon rubrica de dicenda gratiarum actione et de levando incenso, Heb. 1, 8-12; f. 126v, lectionis versio arabica, sub nota ⲗ̅ (Vat. 46, f. 5, absque nota; Tuki: ⲁ̅), addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 126v, rubrica « Deinde dicitur 'Agios' et psalmus » (absque mentione orationis evangelii); f. 127, Ps. 31, 1; ff. 127-129v, Luc. 2, 21-35; ff. 129v-130v, lectionis versio arabica, sub nota ⲋ̅ (Vat. 46, f. 5r-v, sub nota ⲗ̅); ff. 130v-133, praemissa rubrica « Dein dicit tres orationes: pax, patres, congregatio, et credo; deinde sacerdos dicit hanc orationem », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ⲧ︦ ... ⲡⲓⲑⲩⲥⲁⲩⲣⲟⲥ (Vat. 46, ff. 5v, 6); f. 133r-v, orationis versio arabica cum evoluta conclusione.

2 (ff. 134-137v) Absolutio mulieris quae peperit filiam, expletis diebus octoginta (Vat. 46, f. 6v). Ff. 134-135, praemissa rubrica de dicenda gratiarum actione et de levando incenso, I Cor. 7, 12-16, bohairice (Vat. 46, f. 6v, I Cor. 7, 12-14); f. 135r-v, lectionis versio arabica, sub nota ⲗ̅ⲗ̅ (Vat. 46, ibid., I Cor. 7, 12-14, sub nota ⲋ̅), addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; ff. 135v, 136, praemissa rubrica de dicendis 'Agios' et oratione evangelii, Ps. 86, 1–3, sub nota ⲛ̅ⲉ̅ pro ⲡ̅ⲉ̅ (Vat. 46, f. 6v, habet Ps. 44, 10); ff. 136-137, Luc. 10, 38-42; f. 137r-v, lectionis versio arabica, sub nota ⲗ̅ⲋ̅, addito in fine: والمجد لله دائما « Et laus Deo semper »; f. 137v, rubrica « Deinde dicit orationem quae habetur in absolutione matris masculi, i. e. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ︦ⲧ︦ (cf. f. 130v), eiusque interpretationem arabicam; deinde dicit populus 'Pater noster' et sacerdos dicit absolutionem et benedictionem, ac terminatur consueta oratione congruente » (Vat. 46, f. 6v, discrepat).

IV (ff. 138-213v) Ordo Baptismi; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 7-28.

1 (ff. 138-194) Ritus praevii (Vat. copt. 46, ff. 7-22). F. 138, rubrica praevia « Pelvim impleant aqua dulci munda; curet sacerdos ne quis pluries baptizetur; si nomina eorum sint profana, ea mutet in nomina sanctorum; tondit capillos capitum eorum ac similiter (tollit) ornamenta eorum manuum, pedum, collorum, pectorum, ante baptismum (similia quaedam habet C. Kopp, *Glaube u. Sakramente der Koptischen Kirche* [*Orientalia Christiana*, t. XXXV, fasc. 1], Romae, 1932, p. 78). Deinde sacerdos dicit orationem gratiarum actionis, levat incensum et dicit hanc orationem »;

ff. 138-140, oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲡⲓⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲟⲛ (Vat. 46, f. 7, sub titulo « Oratio super matrem infantis »; in pluribus discrepat); ff. 140-141, praemisso « Oratio pro catechumenis; diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ... ⲧⲉⲛϯϩⲱ ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 7ᵛ, secundo loco); ff. 141-142ᵛ, praemissa rubrica « Diaconus dicit ⲡⲣⲟⲥ ...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲣⲉⲕ (Vat. 46, f. 7ᵛ, primo loco); ff. 142ᵛ-143ᵛ, praemissa rubrica « Deinde sumit vas olei et orat super illud; diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ (Vat. 46, f. 8, secundo loco); ff. 143ᵛ-144ᵛ, praemissa rubrica « Diaconus dicit ⲡⲣⲟⲥ ...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲟⲩⲱⲣⲡ (Vat. 46, f. 8, primo loco); f. 145, sub rubrica « Unge frontem eius et dic », ⲉ̀ⲗⲉⲟⲛ ⲕⲁⲑⲏⲕⲉⲥⲉⲟⲥ (Vat. 46, qui aliquantulum in hisce discrepat, f. 8ᵛ, linn. 1-3); f. 145, sub rubrica « Unge cor, dorsum et manus eius et dic », ⲡⲁⲓⲛⲉϩ (Vat. 46, f. 8ᵛ, linn. 4, 5); f. 145ʳ·ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat, 46, f. 8ᵛ, discrepat in rubrica); f. 146ʳ·ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 8ᵛ, ca. med.); ff. 146ᵛ, 147, praemisso « Diaconus, dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ (Vat. 46, ff. 8ᵛ, 9, discrepat in rubrica); f. 147ʳ·ᵛ, praemisso « Diaconus dicit », ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩϯ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲣⲁⲛ (Vat. 46, f. 9, linn. 9, 10 des. ⲛ̀ⲛⲟⲩⲣⲁⲛ, f. 11ᵛ, linn. 10-8 a. fin.); ff. 147ᵛ-148ᵛ, praemisso (hic, praeter morem graece et arabice) « Sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, ff. 11ᵛ, lin. 7 a. fin., 12, discrepat in rubrica; codex media in oratione, post ⲉⲩⲥⲉⲃⲏⲥ 1°, quaedam omisit per homoeoteleuton); ff. 148ᵛ-149ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ ϧⲉⲛ ⲟⲩϭⲱⲗⲕ (Vat. 46, f. 12ʳ·ᵛ, om. « ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ »); ff. 149ᵛ-151, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ... ϩⲱⲡⲟⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ϯⲉ̀ⲡⲓⲕⲗⲏⲥⲓⲥ (Vat. 46, f. 12ᵛ); f. 151, praemissa rubrica « Deinde denudetur baptizandus et respicit ad occidentem et manu extensa dicit — vel, si infans sit, pater eius, vel mater, vel patrinus loco eius dicit », اجحدك ايها الشيطان, arabice tantum (Vat. 46, f. 10, habet insuper textum bohairicum ϯⲉⲣⲁⲡⲟⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ; f. 9ᵛ, in fine, discrepat in rubrica); f. 151ʳ·ᵛ, praemissa rubrica « Deinde vertitur ad orientem et, utraque manu erecta, dicit », اعترف لك, arabice tantum (Vat. 46, f. 10, addit textum bohairicum ϯⲉⲣⲥⲩⲛⲧⲁⲍⲉⲥⲑⲉ); f. 151ᵛ, praemissa rubrica « Deinde eis suggerunt ut profiteantur hanc fidem », اومن بالله, arabice tantum (Vat. 46, f. 10, addit textum bohairicum ϯⲛⲁϩϯ); f. 151ᵛ, rubrica « Deinde interrogent eum ter, dicentes: credis? ipseque respondet dicens: credo » (arabice tantum; Vat. 46, f. 10, bohairice et arabice);

ff. 151ᵛ-152ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟ... ⲙⲁⲧⲁϫⲣⲉ (Vat. 46, f. 10ʳ·ᵛ, in nonnullis discrepat; item Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲕ̅ⲑ̅, ⲗ̅; monitum diaconi quo caret Vat. 46, habet T., p. ⲕ̅ⲑ̅); ff. 152ᵛ-154, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅...; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ (Vat. 46, ff. 10ᵛ, 11, discrepat in rubrica); f. 154, rubrica « Deinde sumit oleum sanctum et ungit baptizandum in pectore, in brachiis... — ut in codice Vat. copt. 48, f. 27ᵛ, (vide dicta ad hunc locum; discrepat Vat. 46, f. 11) — et complet 36 unctiones » (cf. Denzinger, *Ritus orientalium*, t. I, p. 199, nota *); f. 154ᵛ, formula unctionis ⲥⲉⲑⲱϩⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ⲡⲁⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ (Vat. 46, f. 11ʳ·ᵛ); ff. 154ᵛ-156ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅; sacerdos », ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲱⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲧⲉⲛⲱ̀ϣ (Vat. 46, f. 11ᵛ, lin. 6-lin. 11 a. fin., f. 13, linn. 21 sqq; discrepat in rubrica); ff. 156ᵛ-158ᵛ, praemisso « Diaconus dicit ⲡⲣⲟⲥ...; sacerdos », ⲫⲏ ⲉⲧϣⲱⲡ ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 46, ff. 13-14); f. 158ᵛ, rubrica « Deinde sacerdos intrat in baptisterium et dicit hanc orationem » (Vat. 46, f. 14); f. 159ʳ·ᵛ, ⲑⲱϩⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 14); ff. 159ᵛ-162, praemissa rubrica « Tunc sacerdos dicit orationem gratiarum actionis, levat incensum et legit has de baptismate sectiones; ex epistola ad Tit. ⲃ̅ », Tit. 2, 11-3, 7; f. 162ʳ·ᵛ, lectionis versio arabica; ff. 163-164ᵛ, sub rubrica « Catholicon Iohannis, caput ⲏ̅ », I Ioh. 5, 5, 6 des. ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲛⲟϥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲡⲉⲧⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϫⲉ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲡⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ, 8-13 (Ioh. 5, 6, ut in cod. Vat. copt. 48, f. 33ᵛ; discrepat V. 46, f. 14ᵛ,); ff. 164ᵛ, 165, lectionis versio arabica; ff. 165-167ᵛ, sub capitis nota ⲓ̅ⲁ̅, Act. 8, 26-39; f. 168ʳ·ᵛ, item arabice, addito in fine: لا تزال كلمة الرب « Non transibit verbum Domini »; f. 168ᵛ, rubrica « Deinde dicit 'Agios' et orationem evangelii et psalmum »; f. 169, Ps. 31, 1, 2, addito ⲁ̅ⲗ̅; ff. 169-173, sub capitis nota ⲋ̅, Ioh. 3, 1-21; ff. 173ᵛ-174ᵛ, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et gloria Deo semper »; ff. 175-176, praemisso « Deinde dicit ⲛⲓⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (consolationes) et septem orationes et dicit deinde », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ ... ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ ⲛ̀ⲕⲁⲑⲏⲭⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ « Domine ... oramus ... servi tui catechumeni », ut ff. 140-141, cum levi discrepantia (Vat. 46, f. 17, memoratur tantum in rubrica); f. 177ʳ·ᵛ, praemisso « Dicit hanc orationem », ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃⲓⲁⲓⲕ (Vat. 46, f. 17); ff. 177ᵛ-180, praemisso « Oratio quam dicit sacerdos super seipsum, inclinatus super fontem baptismalem », ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓϣⲁⲛϩⲑⲏϥ (Vat. 46, ff. 17ᵛ-18ᵛ); f. 180ᵛ, praemissa rubrica « Deinde sacerdos dicit tres orationes magnas; pax, patres, congregatio, deinde dicit credo, deinde sacerdos sumit oleum sanctum e quo effundit in baptisterium ter in forma crucis dicens », ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 18ᵛ, praemittit ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲟⲥ);

ff. 180-181^{v}, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ (Vat. 46, ff. 18^{v}, 19); f. 182$^{r.v}$, praemisso « Diaconus dicit ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; dicit sacerdos », ⲫⲣⲉϥⲥⲱⲛⲧ (Vat. 46, f. 19); ff. 182^{v}-184, praemisso « suffla ter in aquam, in forma crucis et dic », ⲁ̀ⲣⲓⲁ̀ⲅⲓⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲱⲟⲩ (Vat. 46, f. 19$^{r.v}$; codex post priores orationes om. ⲁⲙⲏⲛ, quod habent Vat. 46, f. 19, et Tuki, p. ⲡ̅ⲍ̅, sed, f. 183^{v}, ante ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ habet ut Tuki, p. ⲡ̅ⲏ̅, rubricam de signando ter aquam cum cruce, quam om. Vat. 46); f. 184^{v}, dialogus inter diaconum et populum atque inter sacerdotem et populum: « Diaconus: ⲓⲥⲡⲁⲍⲏⲥⲑⲉ ⲁ̅ⲗ̅; populus, absque psalmodia: ⲏ̀ⲡⲉ ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ 'Ecce testatus est Iohannes'; diaconus: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ 'Vidi Spiritum sanctum'; ⲡ̀ⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲧ̀ⲣⲟⲡⲟⲩ; sacerdos: ⲏ̀ ⲁ̀ⲅⲁⲡⲓ ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩ ⲕⲉ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ (sic); sacerdos: ⲟ̀ ⲕ̅ⲥ̅ ⲙⲉⲧⲁ ⲡⲁⲛ; populus: ⲕⲉ ⲉⲙⲙⲁ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲟⲩ ⲥⲟ⟨ⲩ⟩; sacerdos: ⲁ̀ⲛⲟ ⲏ̀ⲙⲟⲛ ⲧⲁⲥ; populus: ⲉϫⲱⲙⲉⲛ; sacerdos: ⲉⲩϫⲁⲣⲓⲥⲧⲓⲥⲱ; populus: ⲁ̀ⲝⲓⲟⲛ ⲕⲉ ⲇⲓⲕⲉⲟⲛ; sacerdos ter: ⲁ̀ⲝⲓⲟⲛ ⲕⲉ ⲇⲓⲕⲉⲟⲛ » (cf. Denzinger, *Ritus orientalium*, t. I, p. 205; vide etiam cod. Vat. copt. 48, ff. 46^{v}, 47; discrepat Vat. 46, f. 19^{v}); ff. 185-187^{v}, ⲁⲛϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ cum monitis diaconi « Qui sedetis surgite » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲫⲱϫⲓ, f. 186, et « Ad orientem respicite » ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲁⲕⲟⲩ⟨ⲁϩ⟩ⲥⲁϩⲛⲓ, f. 186^{v}, ut in cod. Vat. 46, ff. 19^{v}-20^{v}; ff. 187^{v}-191^{v}, praemisso « Populus dicit ⲛⲓϫⲉⲣⲟⲩⲃⲩⲙ, ϫⲉ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ; sacerdos dicit ϫⲟⲩⲁⲃ ter » (cf. Denzinger, p. 206), ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲫⲛⲏⲃ (Vat. 46, f. 20: ϯⲛⲟⲩ ⲟⲩⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ; discrepat in rubrica; codex, f. 190, ante verba ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ [Vat. 46, f. 21], addit rubricam « Signat aquam et dicit » [Tuki, p. ϥ̅ⲉ̅, Denzinger, p. 206]); ff. 191^{v}, 192, rubricae « Dein sacerdos sumit sanctum chrisma et dicit absolutionem ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; diaconus: ⲧⲉ ⲕⲁⲫⲁⲗⲁⲥ; sacerdos: ⲛ̀ⲑⲱⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; diaconus: ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲟⲃⲟ⟨ⲩ⟩ ...; sacerdos: ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, deinde dicit sacerdos ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ... ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅; deinde fundit chrisma sanctum in baptisterium ter, in forma crucis, singulis vicibus signans aquam, dicens » (Vat. 46, f. 21, addit initio « populus: ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ »); f. 192, ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 21); ff. 192-193^{v}, praemisso « Dicit 'alleluia' et troparia, movet aquam et dicit », psalmorum pericopae: Ps. 28, 34, sub titulo ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲕ̅ⲏ̅, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅; Ps. 33, 6, 12, absque titulo; Ps. 65, 12, inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, absque titulo, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅; Ps., 50, 9-12, absque titulo; Ps. 131, 13, 14 des. ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ, sub titulo ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅ (Vat. 46, f. 21^{v}, discrepat in titulis et om. Ps. 131, 14^{a}); ff. 193^{v}, 194: ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲉⲧⲣⲓ, ⲕⲉ {ⲁ̀}ⲛⲓⲛ, ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ... ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (cf. Vat. 46, ff. 21^{v}, 22, qui aliquantulum discrepat).

2 (ff. 194-204v) **Ritus baptismi** (Vat. copt. 46, ff. 22-24, 26v, 27). F. 194, praemissa rubrica « Deinde dicit Ps. 150 ... et diaconus sumit baptizandum ... » (Vat. 46, f. 22), ϯⲱⲙⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ (Vat. 46, ibid.; codex in fine uniuscuiusque immersionis om. ⲁⲙⲏⲛ); ff. 194-196, praemissa rubrica « Postea sacerdos asperget manus suas aqua ... », oratio dimissionis aquae ⲫ̇ⲛⲏⲃ ... ⲫⲣⲉϥⲑⲁⲙⲓⲟ̀ (Vat. 46, f. 22r.v); f. 196, praemisso « Sumit chrisma et orat super illud coram altari », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧⲁϥ (Vat. 46, f. 22v); ff. 196v, 197, ritus unctionum cum sacro chrismate in variis corporis partibus (Vat. 46, f. 22v); ff. 197v, 198, praemissa rubrica « Pone manum super eos, coronam manu tenens, et dic », ⲉⲕⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲉ̀ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 46, f. 22v; om. rubricam; Tuki, p. ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, Denzinger, p. 209, in rubrica om. « coronam manu tenens »); f. 198, praemisso « Tunc baptizatus induitur vestimentis albis; dicit sacerdos », ⲟⲩϩⲉⲃⲥⲱ (Vat. 46, f. 23); ff. 198-199, praemisso « Diaconus ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ ...; sacerdos », ⲫ̇ⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲟϩⲁ̀ϩⲉ (ⲉ cancell.) ⲙⲭ̀ⲫⲟⲛ (Vat. 46, f. 23); ff. 199-200v, sub titulo « Oratio super coronas », ⲡⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ ϫ̀ⲗⲟⲙ (Vat. 46, f. 23r.v); ff. 200v, 201, praemisso « Deinde imponit eis coronas », ⲉⲕⲉ̀ϫⲱ ⲫ̇ⲛⲏⲃ (Vat. 46, f. 23v); ff. 201-202, sub rubrica « Deinde da eis de mysteriis ... », ⲉ̀ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲫ̇ⲛⲏⲃ (Vat. 46, ff. 23v, 24); ff. 202-203, sub rubrica « Dicit benedictionem », ⲙⲁⲣⲟⲩⲁⲓⲁⲓ (Vat. 46, f. 24); ff. 203-204v, sub rubrica « Sacerdos dicit hanc orationem », ⲫϯ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫ̇ⲣⲉϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (Vat. 46, ff. 26v, 27; codex hic omittit quae habet Vat. 46, a f. 24 post benedictionem usque ad f. 26v, lin. 7 a. fin.).

3 (ff. 205-208v) **Ordo solutionis cinguli** (Vat. copt. 46, ff. 26v, 27). F. 205r.v, praemisso « Solutio baptizati die tertio; sacerdos dicit gratiarum actionem, levat incensum et recitat Paulum », Hebr. 1, 6-9 (Tuki, p. ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅; om. Vat. 46); f. 206, item arabice, addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 206, praemisso « Dicitur 'Agios' et oratio evangelii et psalmus », Ps. 112, 1, 2 (Tuki, p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅); ff. 206v, 207, Ioh. 1, 14-17 (Vat. 46, f. 26v); f. 207r.v, item arabice, addito in fine: والمجد لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 207v-208v, praemisso » Sacerdos dicit tres orationes: pax, patres, congregatio, populus dicit credo et sacerdos hanc orationem », ⲫ̇ⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲫ̇ⲣⲉϥϯ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (Vat. 46, ff. 26v, 27); f. 208v des.: « Deinde populus dicit 'Pater noster', sacerdos autem absolutionem et benedictionem. Et absolutum est ».

4 (ff. 209-213v) **Hortatio legenda super baptizatos, post baptismum**, arabice tantum, inc.: اعلموا ايها الآباء والاولاد الاحباء ما هو مقدار الكرامة التى نالوها بنيكم اليوم « Scitote, patres et pueri dilecti, quantus sit honor

quem filii vestri acceperunt hodie »; des.: ازرع فيه الاناة وكل التقوى الذى ترضى الله لكى يحيى بنعمة ربنا يسوع المسيح الذى له المجد والاكرام الى الابد امين « obsere eum patientia et omni virtute quae Deo placet, ut vivat in gratia Domini nostri Iesu Christi, cui laus et honor in saeculum. Amen » (Vat. 46, f. 25r.v, partim tantum consentit); f. 213v, in fine: كملت كتاب المعمودية والاكاليل والتجنيز بسلام من الرب امين « Absolutus est liber baptismi et coronarum et funeris. In pace Domini. Amen ».

Codex constat quinionibus viginti et uno atque foliis septem quaternionis vigesimi secundi; caret autem tum fasciculorum tum foliorum notis copticis usque ad f. 99; inde autem a f. 100, folia aversa signantur ⲣ̄ – ⲥⲓⲅ̄ (ff. 100v-213v), nota ⲣϥⲉ̄ iterata atque nota ⲣϥⲑ̄ praetermissa; fasciculi autem signantur ⲓ̄ (f. 100v) – ⲕⲃ̄ (f. 211). In recensendis foliis secuti sumus enumerationem imis paginis rectis nuper impressam. Fasciculorum paginae extremae, inde a f. 10v usque ad f. 211, in summo margine exhibent ornamenta inter inscriptiones ⲓⲅ̄ ⲭⲅ̄, lineis inter se innexis confecta ac, praeterquam in ff. 10v, 11, 171, minio tacta. Ad reliqua quod spectat vide descriptionem codicum Vat. copt. 29-31 qui eiusdem sunt calligraphi; caret tamen litteris et ornamentis grandioribus variique coloris pigmentis, solo minio adhibito. Ff. 188, 191, correctiones in mg. adiectae sunt, secunda ut videtur manu.

F. 214, subscriptio amanuensis: وكان الفراغ من هذه الكتاب المقدس فى يوم السبت المبارك | رابع عشر (correctum ex احد عشرين) شهر امشير المبارك سنة الف واربعماية | ثالثة وعشرين للشهداء الاطهار نفعنا الله بركاتهم | ومستجيب دعواتهم امام المنبر المخوف امين والموافق | ذلك (supra lin. سابع) (cancell. سادس) عشر ذى القعدة (cancell. اا) سنة الف ومابة | وثمانية عشر للهجرة العربية وناسخ هذه الكتاب العبد | الحقير يدعى بلاسم شماس رافائيل ابن القس عبد السيد | ابن اسكوروس من ناحية البيبارات وغاطنا بمدينة | اخميم وليس احدا يدعا فيه بملك غير القس عبد السيد | ويسال الاباء والاخوة الطالعين فى هذه الكتاب ان يدعوا | له بغفران خطاياه والشكر لله دائما « Et evenit finis huius libri sancti sabbato benedicto, die decimo quarto mensis amšīr benedicti, anni 1423 Martyrum purorum (= an. D. 1707) — Deus utiles nobis efficiat benedictiones eorum audiatque obsecrationes eorum coram tremendo tribunali. Amen —; hic respondet diei decimo septimo (mensis) ḏū 'l-qa'dah, anni 1118 hegirae arabicae. Scripsit librum hunc servus pauper, nomine vocatus diaconus, Raphael, filius sacerdotis 'Abd as-Sayyid, filii Uskūrūs, e pago Al-Baybārāt et incolens urbem Aḫmīm, nec ullus sit qui dominium in eo (libro) repetat praeter sacerdotem 'Abd as-Sayyid, rogatque patres et fratres in hoc libro legentes ut ei impetrent peccatorum suorum veniam. Et laus Deo semper »; sequitur eiusdem manus titulus alienationis minio exaratus: واشترا هذا الكتاب المعلم صهيون ابن المعلم منصور | ابن المعلم سليمان الغنامى لقاطن باخميم من ابينا القس | عبد السيد وصار ملكا للمعلم صهيون وليس احدا | يدعى فى هذا (ex هذه) الكتاب بملك خارجا عن المذكور « Hunc emit librum magister Ṣahyūn, filius magistri Mansūr, filii magistri Sulaymān al-Ġannāmī, incolens Aḫmīm, a patre nostro sacerdote 'Abd as-Sayyid. Et (liber) dominium effectus est magistri Ṣahyūn neque ullus in hoc libro dominium repetat praeter (virum) memoratum ». F. 1: *5*; *Valuta*

del libro un zecchino | *fuor della ligatura; N. 52*; f. 1ᵛ: *Die 26. nov. 1723.* | *S. Congregationis Propagandę Fidei decreto* | *in hanc Ap*(ostoli)*cam Bibliotheca*(m) *illatus,* | *ut non solum ad Bibliothecę, sed ad eiusde*(m) | *etiam S. Cong*(regation)*is usus asservetur.* Ff. 214ᵛ-217ᵛ vac.

Codicis integumentum, e corio rubro confectum, in dorso, auro impressa exhibet ornamenta, notam *52*, scuta Pii VI et Francisci Xaverii de Zelada card. bibliothecarii.

53. An. 1706 (= an. Mart. 1423, cf. f. 158) et saec XVII ex., chart., mm. 215 × 155, ff. 160, linn. 15 et 14.

Codex liturgicus continens ritum funerum; bohairice cum rubricis communiter mere arabicis et versione arabica plerisque lectionibus annexa, proprio loco memoranda. Ff. 75-103 ex alio codice desumpta sunt idque opera ipsius calligraphi ut liquet ex rerum indice quem, in fine, subscriptioni suae praemisit.

1 (ff. 2-70) Funus patriarchae vel episcopi; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 50-64ᵛ. F. 2ʳ·ᵛ, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉ)ⲱ بسم الاب ... الاله واحد نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ كتاب التجنيز من اجل بطريرك او اسقف يتنيح « In nomine Patris ... Dei unici. Incipimus, auxilio Dei excelsi et bonitate eius adiutorii, scribere librum funerum pro patriarcha vel episcopo qui quievit », rubrica arabica ut in cod. Vat. 46, f. 50; f. 2ᵛ, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓ⟨ⲉⲡⲓ⟩ⲥⲕⲟⲡⲟⲥ « Pro episcopo », rubrica coptica arabica « Canon lectionum Veteris Testamenti, quae conveniunt defunctis » (Vat. 46, f. 50ᵛ); ff. 2ᵛ-3ᵛ, sub titulo « Ex Genesi Moysi Prophetae, pro episcopis », Gen. 25, 7-11 des. ϯϣⲱϯ ⲙ̀ⲫⲛⲁⲩ (Vat. 46, f. 51; praemittit Deut. 32, 39-43); f. 4, item arabice; ff. 4-8, Ios. 23, 1 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲓⲏⲥⲟⲩ ⲛⲉⲁϥⲉⲣϧⲉⲗⲗⲟ ⲡⲉ – 14; ff. 8-9, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 9ᵛ-10ᵛ, Deut. 31, 14-16 des. ϧⲁⲧⲉⲛ ⲛⲉⲕⲓⲟϯ; f. 10ᵛ, item arabice; ff. 11-12, Deut. 32, 48-52 des. ⲛ̀ⲛⲉⲕϣⲉ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲣⲟϥ; f. 12ʳ·ᵛ, item arabice; ff. 12ᵛ-15, Iob. 14, 7-22; f. 15ʳ·ᵛ, item arabice; ff. 16-18, II Reg. (cod. ⲃⲉⲥⲓⲗⲓⲟⲛ ⲁ̅) 1, 17-27; ff. 18ᵛ, 19, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 19-20ᵛ, III Reg. 2, 1-10; f. 20ᵛ, item arabice, addito in fine والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 21-22, Prov. 8, 13-21; f. 22ᵛ, item arabice; ff. 23-26ᵛ, Dan. 12, 1-13 (Vat. 46, f. 54ʳ·ᵛ, praemittit Ion. 2, 1 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲣⲉ ⲓⲱⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲑ̀ⲛⲉϫⲓ – 11); ff. 26ᵛ-27ᵛ, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 27ᵛ-31, Ez. 37, 1-14; ff. 31-32, item arabice; ff. 32ᵛ-34, Is. 38, 1-8; f. 34ʳ·ᵛ, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 35-38, post rubricam arabicam

de incipienda Liturgia etc. (Vat. 46, f. 57), II Tim. 3, 10-4, 8 des. ⲡⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ; ff. 38-39, lectionis versio arabica addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; ff. 39-40ᵛ, I Petr. 2, 11-17; ff. 40ᵛ, 41, item arabice, addito in fine: لا تحبوا العالم « Ne diligatis mundum »; ff. 41-45ᵛ, Act. 20, 17-38; ff. 45-46ᵛ, item arabice, addito in fine: لم تزل كلمة الرب « Non praeteribit verbum Domini »; f. 47, Ps., 72, 24, 25, cum praevia rubrica (Vat. 46, f. 59ᵛ; codex inter utrumque vers. om. ⲗⲉⲝⲓⲥ); ff. 47-50ᵛ, Ioh. 10, 1-18; ff. 50ᵛ-51ᵛ, item arabice, addito in fine: والمجد لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 51ᵛ-53ᵛ, psallia post evangelium, tono ⲡⲓϩⲓⲏⲃ (sic; ar. التجنيز = ⲡⲓϩⲏⲃⲓ), ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ (Vat. 46, ff. 60ᵛ, 61); f. 53ᵛ, psalliae versio arabica; f. 54ʳ·ᵛ, praemissa rubrica « Post Liturgiam; quando tumulatur dicitur hic psalmus », Ps. 131, 1, 2, 9, 10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ (omittit Vat. 46; cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲧⲟ̄ⲃ̄); ff. 54ᵛ-56, sub capitis nota ⲝ̄ⲍ̄, Luc. 19, 11-19 (T., pp. ⲧⲟ̄ⲃ̄ - ⲧⲟ̄ⲗ̄); f. 56ʳ·ᵛ, item arabice, addito in fine: والمجد لله دائما « Et laus Deo semper »; f. 57ʳ·ᵛ, sub titulo « Oratio super tumulum », ⲁ̀ⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲡⲁⲛⲓⲙ ⲡⲓⲟⲩⲏⲃ « Memento, Domine, servi tui N., sacerdotis » (T., pp. ⲧⲟ̄ⲉ̄, ⲧⲟ̄ⲍ̄; post « servi tui N. » habet: « patriarchae, vel episcopi, vel sacerdotis »); ff. 57ᵛ, 58, item arabice; in fine: « Populus dicit 'Pater noster' et ⟨sacerdos⟩ absolutionem ad Filium »; dein: وكل « Et desinit » (T., p. ⲧⲟ̄ⲍ̄); f. 58, praemisso: بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici », rubrica arabica « Haec sunt legenda diebus tertio, septimo et quadragesimo inter dies luctus; dicit sacerdos orationem gratiarum actionis, levat incensum, deinde legit prophetiam Ionae prophetae », quam sequitur bohairice et arabice titulus « E Iona propheta, pro episcopis et sacerdotibus »; ff. 58-60, Ion. 2, 1 inc. ⲁⲣⲉ ⲓⲱⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲑ̀ⲛⲉϫⲓ - 11 (Vat. 46, f. 54ʳ·ᵛ); f. 60ʳ·ᵛ, item arabice, addito in fine: والسبح لله « Et laus Deo »; ff. 60ᵛ-63, praemissa rubrica « Deinde legitur Paulus ex Rom. ⲍ̄ », Rom. 5, 6-17 (Vat. 46, f. 62ʳ·ᵛ); ff. 63-64, lectionis versio arabica, addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 64ʳ·ᵛ, Ps. 109, 4, 5 (Vat. 46, f. 63); ff. 64ᵛ-66ᵛ, Ioh. 6, 35-46, sub capitis nota ⲓ̄ⲉ̄ (Vat. 46, f. 63ʳ·ᵛ); f. 67ʳ·ᵛ, item arabice, addito in fine والمجد لله دائما « Et laus Deo semper »; ff. 67ᵛ-68ᵛ, sub rubrica bohairica arabica « Iterum oratio super defunctum post anastasin » (arabice التجنيز « funus »), ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡⲟ̄ⲥ̄ (Vat. 46, ff. 62ᵛ, 63; in rubrica praevia cancellata sunt verba « in ecclesia » quae habet Vat. 46, f. 62ᵛ); ff. 68ᵛ, 69, orationis versio arabica; f. 69ʳ·ᵛ, oratio, arabice tantum, اله الارواح ورب كل الاجساد (Vat. 46, f. 64ᵛ); ff. 69ᵛ, 70, alia oratio, arabice solum, التراب عاد الى التراب (Vat. 46, f. 64ᵛ);

f. 70: تم كمل تجنيز الاساقفة والبطاركة ورفع الحصير بسلام من الرب امين « Desinunt et absoluta sunt funus episcoporum et patriarcharum et ablatio tegetis. In pace Domini. Amen »; sequitur rubrica « Si quis moritur in hebdomada paschali, leguntur super ipsum prophetiae funeris et ṭarḥ tono paschali necnon oratio tumuli post eius sepulturam ».

2 (ff. 72-92) Funus patriarcharum et episcoporum, post Missam; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 87-90. F. 72, praemissa inscriptione بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici », titulus: نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه ننسخ تجنيز البطاركة والاساقفة « Incipimus, auxilio Dei exaltetur! et bonitate eius adiutorii, scribere funus patriarcharum et episcoporum » (scil. post absolutam anaphoram; vide Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅ sqq. et, in fine codicis, rerum indicem). F. 72-74ᵛ, post rubricam « Dicitur gratiarum actio, levatur incensum et leguntur istae psalmorum sectiones » (T., p. ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅; codex in mg. addit « Hic legitur prophetia Moysi; scripta est post lectionem evangelii », correctum in « post evangelium »), Ps. 117, 1-5; Ps. 118, 33-40; Ps. 138 (absque nota, praemisso ⲁⲗⲗⲏ), 11-15 (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲧ̅ⲛ̅ⲉ̅; codex, in Ps. 138, 11, post ⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ, pro ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲟⲩⲛⲟϥ habet ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ et, in vers. 12, post ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, om. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲉϫⲱⲣϩ ⲉϥⲉ̀ⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ); add. in fine ⲁ̅ⲗ̅ ⲇ̅ⲟ̅ⲝ̅ⲁ̅ ⲛ̅ⲓ̅ⲛ̅; ff. 74ᵛ-76, Heb. 13, 7-14 (T., pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲏ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲁ̅, Heb. 13, 7-21); ff. 76ᵛ, 77, Heb. 13, 7-21, arabice, addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; ff. 77ᵛ-79, psalmorum pericopae: Ps. 60, 5, 6; Ps. 118, 83, 84; Ps. 145, 2 des. ϯϣⲟⲡ, 5; Ps. 118, 81, 82; Ps. 90, 1, 2 (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲇ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅); ff. 79-80ᵛ, sub capitis nota ⲟ̅ⲏ̅ (item Vat. 46, f. 88ᵛ; Tuki: ⲟ̅ⲍ̅, ⲥ̅ⲟ̅), Luc. 19, 11-19 (T., pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲝ̅ⲍ̅); f. 81, item arabice; f. 81, rubrica « Hic legitur ṭarḥ post evangelium; scriptum est post prophetiam »; f. 81ᵛ-85ᵛ, praemissa rubrica « Dicitur: pax, patres, congregatio, credo et haec oratio super episcopos », ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 46, ff. 89-90); ff. 86-87, orationis versio arabica; f. 87, rubrica « Dicitur 'Pater noster' et absolutio »; f. 87ʳ·ᵛ, ductibus rubris cancellata, adiecta bis nota « error », rubrica « Si tumuletur, dicuntur hic psalmus et evangelium »; Ps. 131, 1, 2; sub nota ⲝ̅ⲍ̅, Luc. 19, 11 des. ⲧⲟⲧⲉϥ ⲉ̀ϫⲉ, et in imo mg. ⲟⲩ (leguntur in cod. Vat. copt. 46, f. 90, et ap. T., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲃ̅); ff. 88-89ᵛ, praemissa inscriptione « Canon sectionum Veteris (Testamenti) quae defunctis conveniunt; hic legitur in funere patriarcharum et episcoporum, e summa prophetiarum; sectio legis Moysi prophetae, cantus secundus », Deut. 32, 39-43 (Vat. 46, f. 50ᵛ); f. 90, lectionis versio arabica; ff. 90ᵛ, 91, ṭarḥ legendum post evangelium, inc.: ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛ-

ιωτ « Ego, pater vester »; des.: ⲛⲉⲙ ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ « cum omnibus hominibus »; ff. 91-92, ṭarḥ interpretatio arabica, prolixior, inc.; انا ابوكم ومعلمكم « Ego, pater vester et magister vester »; des.: لكى يعطينا عقولا متيقظا لنحفظ اقوالك ووصاياك « ut nobis tribuat intelligentiam vigilantem, ad servanda tua verba et praecepta »; in fine, rubrica « Prophetia illa legitur ante Paulum, ṭarḥ autem post evangelium ».

3 (ff. 92v-103v) Funus mulierum quae moriuntur in partu; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 83v-84v. F. 92v, praemissis inscriptione بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici » et titulo نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ الفصول التى يقرا على النسا الذين يلدوا اذا ماتوا « Incipimus auxilio Dei, exaltetur! et bonitate eius adiutorii, scribere sectiones quae leguntur super mulieres quae pariendo moriuntur », rubrica arabica, ut in cod. Vat. copt. 46, f. 83v; ff. 92v-95, Is. 26, 9-20; ff. 95v, 96, item arabice; ff. 96v-98, sub capitis nota ⲍ̄, Rom. 5, 1-10, bohairice (Vat. 46, f. 84, Rom. 5, 1-15); ff. 98v-99v, Rom. 5, 1-15, arabice; f. 99v, Ps. (absque nota) 77, 38 des. ⲛⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, 39; ff. 100-101, Ioh. 16, 20-23 des. ⲛ̀ϩⲗⲓ ⲁⲛ; f. 101, item arabice; ff. 101v, 102, oratio pro mulieribus ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲁⲩⲭⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ quae des. ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲁⲧϣⲓⲛⲓ · ϧⲉⲛ ⲡⲓ (Vat. 46, f. 82v, lin. 14 a. fin.); ff. 102v-103v, eadem oratio arabice, integre (Vat. 46, ff. 82v, 83), quam sequitur rubrica « Dicitur ' Pater noster ', absolutio ad Filium et oratio super tumulum »; f. 103v, in fine: تم وكمل بسلام من الرب امين « Desinit et absolutum est. In pace Domini. Amen ».

4 (ff. 104-117v) Funus monachorum; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 71v-74v. F. 104, praemissis inscriptione بسم الاب ... الاله واحد « In nomine Patris ... Dei unici » et titulo تجنيز الرهبان « Funus monachorum », rubrica arabica, ut in cod. Vat. 46, f. 71v; ff. 104-106, psalmorum pericopae (codex initio sectionum om. ⲁⲗⲗⲏ) : Ps. (absque titulo) 33, 12-16; Ps. 118, 121-128; Ps. 54 (cod. et Vat. 46: 53), 5-9 des. ⲟⲩⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ϩⲏⲧ; sequitur ⲁ̅ⲗ̅ⲗ̅ⲏ̅ etc. (Vat. 46, f. 72); ff. 106-108v, sub capitis nota ⲓ̄, Rom. 8, 2-11; ff. 108v, 109, lectionis versio arabica, at des. Rom. 8, 11: يحيى اجسادكم (Vat. 46, habet Rom. 8, 11, integre), addito in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; f. 109v, Ps. 54 (cod. et Vat. 46: 53), 8, 9; ff. 109v-111v, sub capitis nota ⲟ̅ⲃ̅, Luc. 20, 27-38; ff. 111v, 112, item arabice, addito in fine: والمجد لله « Et laus Deo »; ff. 112-116, praemissa rubrica (bohairice solum) « Dic pacem ... », ⲫϯ ⲡⲓⲁ̀ⲧⲁⲣⲭⲏ (Vat. 46, ff. 73-74); ff. 116-117v, orationis versio arabica quam sequitur rubrica « Dic ' Pater noster ' et abso-

lutionem ad Filium » (Vat. 46, f. 74, addit « orationem super tumulum »); f. 117v, in fine: تم كمل « Desinit et absolutum est ».

5 (ff. 118-127v) Funus monialium; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 74v-76v. F. 118, praemissis invocatione بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris... Dei unici » et titulo نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ تجنيز الرهبانات « Incipimus auxilio Dei exaltetur! et bonitate eius adiutorii scribere funus monialium », rubrica arabica, ut in cod. Vat. 46, f. 74v; ff. 118-120v, psalmorum pericopae (codex om. ⲁⲗⲗⲏ initio sectionum): Ps. (absque titulo) 12, 1 inc. ϣⲁⲑⲛⲁⲩ – 5 des. ⲟⲩⲃⲏϥ; Ps. 118, 161-168; Ps. 15, 7-11; ff. 120v-121v, sub capitis nota ⲕ̅, II Cor. 5, 11-17; f. 122, lectionis versio arabica, addito in fine نعمة الله « Gratia Dei »; f. 122v, Ps. 16, 1, 2, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅; ff. 122v-123v, Luc. 10, 38-42; ff. 123v, 124, item arabice, addito in fine: والمجد لله « Et laus Deo »; ff. 124-126v, praemisso (bohairice solum) « Dic pacem... », oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ (Vat. 46, ff. 75v-76v); ff. 126v-127v, orationis versio arabica; in fine evolvit conclusionem.

6 (ff. 128-157) Lectiones pro defunctis qui in hebdomada Paschatis moriuntur, praemissis inscriptione بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici » et titulo نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ الفصول التى تقرا على الاموات اذا ماتوا فى جمعة البسخة المقدسة « Incipimus, auxilio Dei exaltetur! et bonitate eius adiutorii, scribere sectiones quae leguntur super defunctos, quando moriuntur in hebdomada Paschatis sancti »; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 98-101v. [1] (ff. 128-130) Pro presbyteris; ff. 128-129v, Num. 20, 22 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲓ – 30; ff. 129v, 130, item arabice, addito in fine: والسبح لله « Laus Deo »; [2] (ff. 130-134) pro diaconis; ff. 130v-133, Iob. 6, 30-7, 18; ff. 133-134, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; [3] (ff. 134-136) pro monachis; ff. 134v-135v, Eccli. 2, 1-9; ff. 135v, 136, item arabice; [4] (ff. 136-138) pro monialibus; ff. 136-137v, Prov. 31, 10-20; ff. 137v, 138, item arabice, addito in fine: والسبح لله دائما « Et laus Deo semper »; [5] (ff. 138-145) pro viris; ff. 138v-143v, Gen. 50, 4-25; ff. 143v-145, item arabice; [6] (ff. 145v-147v), pro pueris; ff. 145v-147, III Reg. 17, 17-24; f. 147r.v, item arabice; [7] (ff. 148-153v) pro mulieribus adultis; ff. 148-152, Gen. 23, 1-24, 1; ff. 152-153v, item arabice, addito in fine: والسبح لله « Et laus Deo »; [8] (ff. 153v-157) pro puellis virginibus; ff. 154-156v, Iud. 11, 30-39 des. ⲓⲥϫⲉⲛ ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ; ff. 156v, 157, item arabice, addito in fine: والسبح لله « Et laus Deo »; f. 157, in fine: تم وكمل كتاب التجنيز الذى هو تجنيز الاساقفة

والبطاركة بسلام من الرب امين « Desinit et absolutus est liber funeris seu funeris episcoporum et patriarcharum. In pace Domini. Amen. ».

Ff. 157ᵛ, 158, Index rerum arabicus, inc.: فهرسة هذا الكتاب ... اول ذلك تجنيز الاساقفة والبطاركة عدده B̄ « Index hujus libri ... Primo, funus episcoporum et patriarcharum, sub nota 2 »; des.: تجنيز البنات الاطفال فى جمعة البصخة عدده p̄n̄γ̄ « funus puellarum in hebdomada Paschatis, sub nota 153 ».

Pars codicis genuina (ff. 1-74, 104-160), cuius lineas et margines definiunt ductus chartae impressi, complectitur quiniones septem ā – z̄ (ff. 1-70, [ā] – ō), ff. quattuor quinionis octavi (ff. 71-74, ōā – ōδ̄), septem ff. ultima quinionis undecimi (ff. 104-110, p̄δ̄ – p̄ī) et quiniones duodecimum ad decimum sextum (ff. 111-160, p̄īā – [p̄z̄]; desiderantur notae copticae ff. 1, 158-160, necnon fasciculorum notae in ff. 70, 71, et a f. 111 usque ad finem). Haec codicis pars eiusdem est calligraphi ac cod. Vat. copt. 52 eademque praebet ornamenta et inscriptiones in fasciculorum paginis extremis (iis exceptis quae quinionis nota destituuntur) eumdemque passim usum minii; minio tamen carent ductus super plerasque foliorum notas numericas necnon notas numericas fasciculorum ā, B̄, fasciculi γ̄ in f. 30ᵛ; verba nonnulla mendose scripta, minio cancellavit calligraphus.

Pars ex alio codice desumpta (ff. 75-103) lineas praebet chartae impressas ad definienda tum margines tum lineas scripturae quae suspenditur. Huius partis folia primitus signabantur notis c̄ā – c̄δ̄γ̄, quibus erasis vel cancellatis suffectae sunt notae ōē – p̄γ̄, reliquorum codicis foliorum enumerationi accomodatae; item erasae sunt notae quinionum quorum supersunt: quinio k̄ā (ff. 75-84, cum notis pristinis c̄ā – c̄ī), quinionis k̄B̄ ff. tria priora et tria ultima (ff. 85-90, c̄īā – c̄īγ̄, c̄īн̄ – c̄k̄), quinio k̄γ̄ (ff. 91-100, c̄k̄ā – c̄δ̄) et ff. tria priora fasciculi k̄δ̄ (ff. 101-103, c̄δ̄ā – c̄δ̄γ̄); in summis plagulis extremis fasciculorum, inter ornamenta lineis inter se innexis confecta et pigmentis rubro, flavo et viridi distincta, leguntur inscriptiones īγ̄ x̄c̄ (f. 75), īγ̄ x̄γ̄ (ff. 84ᵛ, 85, 90ᵛ, 91, 100ᵛ, 101). Ad scripturae indolem quod spectat non multum discrepat haec pars suppleta a codice primigenio, habet tamen minio tacta litteram ϕ et ductus super notas numericas, dum deest minium in accentibus scripturae arabicae. In recensendis codicis foliis secuti sumus numerationem imis paginis rectis impressam.

F. 158, librarii subscriptio: وكان الفراغ من نسخ هذه الكتاب يوم الاثنين المبارك سادس | يوم من شهر كيهك المبارك سنة الف واربعماية ثلاثة وعشرين | قبطية الموافق ذلك شهر رمضان ثمانية ايام فى شهر سنة | الف ومايه وثمانية عشر للهجرة العربية « Et evenit finis huius libri transcriptionis feria secunda benedicta, die sexto mensis k hak benedicti, anni 1423 coptici (= an. D. 1706). Hoc respondet mensi ramaḍān, die octavo mensis, anni 1168 hegirae arabicae »; f. 159, titulus possessionis: هذه الكتاب | صار ملك صهيون ابن منصور ابن | سليمان الغنامى بناحية اخميم | وذلك مشترى من ابينا القسيس | عبد السيد (البيارى (sic « Hic liber dominium effectus est Ṣahyūn ibn Manṣūr ibn Sulaymān al-Ġannāmī ex urbe Aḫmīm. Emit illum a patre nostro sacerdote ʻAbd as-Sayyid al-Baybārī ». F. 1: *6* ductu cancellatum; *S. C. 25; Nov.* [...] *40* ([...] *40* ductu cancellatis et *53* adiecto); ***Valuta del libro un zecchino*** | ***fuor della ligatura; Die 26. nov. 1723.*** | ***S. Congreg*(ation)*is Propagande***

Fidei decreto | *in hanc Ap*(ostoli)*cam Bibliothecam illatus,* | *ut non solum ad Bibliothecę, sed ad ejusde*(m) | *etiam S. Cong*(regation)*is usus asservetur.* Ff. 1v, 70v-71v, 158v, 159v-160v, vac.

Integumentum, e membrana confectum, auro impressam praebet in dorso notam *53*.

54 (olim 18). Saec. XV, chart., mm. 164 × 125, ff. 137, linn. 13.

Liber liturgicus continens, praeter duas homilias arabicas (ff. 137v-111v), ritum constitutionis monachi et monialis, bohairice et arabice, cum partibus mere arabicis; cf. cod. Vat. copt. 45, ff. 70-104v

1 (ff. 1-59v) Ritus constitutionis monachi et traditionis schematis. [1] (ff. 1-23v) Praemissa inscriptione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei », titulus ⳿ⲧⲁⲕⲟⲗⲟⲩⲑⲓⲁ ⲛⲧⲉ ⲡϫⲓⲛⲫⲱⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ترتيب قسمة الرهبان « Ordo constitutionis monachorum ». F. 1-2v, rubrica praevia ut in cod. Vat. 45, f. 70, at bohairice et arabice (textum bohairicum et versionem gallicam, vide apud B. Evetts [= Ev.], *Revue de l'Orient chrétien*, t. XI, 1906, pp. 67 et 140); rubricae pristinae f. 2, varia adiecta sunt arabice: [a] in mg. ext., iuxta verba « levat incensum »: « Et cantant ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ et deinde dicitur ⲇⲟⲝⲁ et ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ et Ps. 50 et Ps. 118 »; « Et post lectionem magni psalmi 118, dicetur oratio pro infirmis et postea hymnus angelorum » (cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲉϥⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲧⲓⲛ, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲇ̅); [b] inter columellas bohairicam et arabicam, iuxta verbum « legat »: « ⲁⲗⲗⲉⲗⲩⲓⲁ(?) et sectio ante Paulum »; ff. 2v-5, sub capitis nota ⲉ̅, Eph. 6, 10-16 des. ⲛ̀ⲭⲣⲱⲙ (mutil., amisso f. uno, ⲏ̅, post. f. 4; Vat. 45, ff. 70-71, habet Eph. 6, 10-16 integr.; Ev., pp. 67, 68, habet, Eph. 6, 10-18 des. ⲉ̀ϧⲱⲛⲧ ⲉ̀ⲫ⳿ⲧ); f. 5, Ps. 64, 5 inc. (mutil.) ⲁⲕϣⲟⲡϥ (Ev., p. 68, lin. 8 a. fin.: Ps. 64, 5; praemittit « Dic trisagion » et Ps. 31, 1; Vat. 45, f. 71v, habet Ps. 31; 1, 2; Ps. 24, 7); in fine, in mg. ext., nota arabica « Dicetur ⲕⲉ ⲩ̀ⲡⲉⲣ ⲧⲟⲩ »; ff. 5-12, Ioh. 3, 1-21; f. 12, in mg. ext., notae arabicae : « post evangelium (dicitur) ṭarḥ », « troparium evangelii: ⲟⲩⲣⲉϥϣⲉⲛ » (cf. Tuki, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲏ̅); ff. 12-17, praemisso « Dic pacem, patres, congregationes, credo et hanc orationem », ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ (Vat. 45 ff. 75-77v); codex, ff. 13v-108v, orationibus, inter lineas, minio adiectas habet formulas adhibendas pro pluribus monachis vel monialibus simul; ff. 17v-19, praemissa rubrica de tonsione capillorum, oratio ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 45, ff. 77v-78v); in mg. f. 17v, nota arabica « Cum tonsione capillorum dicetur ⲣⲁϣⲓ ⲟⲩⲟϩ » (cf. Tuki, pp. ⲣ̅ⲟ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲁ̅); ff. 19v-21v, gratiarum actio super

pileum ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (Vat. 45, ff. 78v-79v); ff. 21v, 22, benedictio vestium cum rubrica praevia (Vat. 45, ff. 81v, 82; cod. om. orationem ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ); f. 21v, in mg. externo, nota arabica « Dicetur ⲁⲣⲉϯ ϩⲓⲱϯ in induendis vestibus » (cf. T., p. ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅); f. 22r.v, traditio tunicae ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ cum rubrica praevia (Vat. 45, f. 82); f. 22, in mg., nota arabica « Dicitur in vestiendo »; ff. 22v, 23, traditio pilei ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ cum rubrica praevia (Vat. 45, f. 82); f. 22v, in mg., nota arabica « Hic dicitur ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ ⲫϯ (cf. T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲋ̅); f. 23r.v, traditio cinguli ϧⲟⲕⲕ cum rubrica praevia (Vat. 45, f. 82v); f. 23v, rubrica arabica « Populus dicit 'Pater noster qui es in caelis' deinde sacerdos dicit absolutionem (in mg. adiectum: et kyrie eleison quadragesies et semel) et benedictionem; quod si frater qui monachus constituitur intendat hic induere schema sanctum, remittitur lectio 'Pater noster' ..., usque ad finem ordinis schematis »; des. f. 23v: ولله الجد دائما ابدا « Et Deo gloria semper, in saeculum »; [2] (ff. 24-51v) traditio schematis. F. 24, praemissis inscriptionibus ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei » et titulo (arabice solum) ترتيب لباس اسكيم الرهبنة للرجال « Ordo induendi schematis monacalis pro viris », rubrica arabica « Dicitur gratiarum actio, levatur incensum cum oratione propria, deinde dicuntur 'Gloria Patri' et 'Pater noster qui es in caelis' et Ps. 50, et deinde alleluia in tono funeris » (similia habet T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲋ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅; discrepat Vat. 45, f. 82v); in mg., nota arabica « Incipitur ut primum » (T., p. ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅: « Populus dicit ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ 'Adoramus', ut primum », cf. p. ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, ubi inc. ritus constitutionis monachi); ff. 24-30, sub capitis nota ⲛ̅ⲏ̅, Hebr. 13, 7-25 (T., pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅ – ⲣ̅ⲡ̅); f. 30r.v, Ps. 91, 13, 14 (T., p. ⲣ̅ⲡ̅); ff. 30v-34v, sub capitis nota ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, Luc. 12, 32-44 (T., pp. ⲣ̅ⲡ̅ – ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅); ff. 34v-38v, praemisso arabice « Deinde dicuntur tres orationes magnae et credo et haec oratio » (T., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲃ̅; discrepat Vat. 45, f. 82v), oratio super schema ⲫⲛⲏⲃ ... ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 45, ff. 82v-84v); ff. 38v-44v, oratio alia ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲧⲉⲛ (Vat. 45, ff. 85-88); ff. 44v-47v, praemisso « Signa schema signo crucis, dicens », benedictio vestium ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, traditio schematis ⲙⲟⲓ ϩⲓⲱⲧⲕ, traditio loricae ⲭⲟⲗϩⲕ (Vat. 45, ff. 88-89v; f. 45v, traditioni schematis praemittitur in mg. nota arabica « Dicitur responsorium ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ »; cf. T., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅); f. 47v, in mg., ad calcem traditionis schematis, nota arabica « Postquam induit schema, unge cum oleo dicens ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ 'Rex pacis' » (T., p. ⲣ̅ϥ̅); ff. 47v-49v, oratio gratiarum actionis post traditum schema ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲧⲥⲁⲭⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ (Vat. 45, ff. 89v-90v); ff. 49v-51v, praemisso « Diaconus ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ », oratio impositionis manuum ⲫⲛⲏⲃ ... ⲉⲧϧⲉⲛ ⲧⲫⲉ (Vat. 45 ff. 90v-91v);

f. 51v, rubrica arabica « Populus dicit 'Pater noster qui es in caelis', deinde sacerdos dicit absolutionem et exhortationem, et populus dicit 'Kyrie eleison' et sacerdos dicit benedictionem » (Vat. 45, f. 92, discrepat; item T., p. ϥϥϩ); [3] (ff. 59v-52v) hortationes, arabice. Ff. 59v-55, hortatio legenda super viros qui induerunt speciem angelicam et schema sanctum, inc.: اعلم ايها الاخ المبارك قدر هذه المنزلة الجليلة التى وصلت اليها « Scito, benedicte frater, mensuram dignitatis venerabilis ad quam accessisti »; eamdem hortationem, sed directam ad monialem, edidit L. Villecourt, in ephemeride *Bessarione*, ser. III, t. VII, 1909, pp. 318-321, 343-347; ff. 54v-52v, praemissa invocatione: بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici », alia hortatio absque titulo, inc.: اعلم ايها الاخ مقدار النعمة التى قد ادركتك, fere ut cod. Vat. copt. 45 (vide p. 253); post verba « ante constitutionem mundi », habet codex, f. 53: ما لم تره عين ... بشفاعة العذرى ... والصديقين « quod oculus non vidit ...; per intercessionem Virginis ... et iustorum », et desinit f. 52v: نقولوا اجمعين كيريا ليصون « Dicamus omnes: 'Kyrie eleison' »; والسبح لله دائما ابدا « Et laus Deo semper, in saeculum »; كمل ذلك بعون الله له المجد دائما وعلينا رحمته سرمدا « Absolutum est Deo iuvante, Ipsi gloria semper et super nos misericordia eius in perpetuum ».

2 (ff. 60-108v) Ritus constitutionis monialis et traditionis schematis. Ritum iuxta codicis textum cum variis lectionibus edidit, L. Villecourt (V.) in ephemeride *Bessarione*, ser. III, t. VII, 1909, pp. 35-49 (introductio), 309-321 (versio gallica), 322-347 (textus bohairicus, cum partibus arabicis; cf. Vat. copt. 45, ff. 93-104v, qui om. ritum schematis). [1] (ff. 60-79) De Constitutione mulierum monialium (V. pp. 309-313, 322-330); [2] (ff. 79v-103) traditio schematis (V., pp. 313-318, 331-342); [3] (ff. 108v-104) hortatio legenda super mulieres cum induerunt speciem angelicam et schema sanctum, arabice solum (V., pp. 318-321, 343-347; hortatio eadem est ac superior hortatio ad monachum, foliorum nempe 59v-55, verum hic ad mulierem directa).

3 (ff. 110v-109) Rubricae arabicae (alterius manus, eiusdem nempe cuius sunt notae marginales supra memoratae) de ordine servando in tradendo schemate monachis. Praemissa invocatione بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici » cum titulo ترتيب خدمة لباس الرهبان الاسكيم المقدس « Ordo ritus induendi monachos schemate sancto », inc.: يبتدى الاسقف بصلاة الشكر « Episcopus incipit oratione gratiarum actionis »; des.: ثم يقول الكاهن البركة ويبتدى بتقدمة القداس « deinde sacerdos dicit benedictionem et incipit missam »; f. 109v, in fine: ولربنا المجد دائما وعلينا رحمته

سرمدا « Et Domino nostro gloria semper et super nos misericordia eius in perpetuum ».

4 (ff. 137v-111v) Duae homiliae arabicae quarum prior (ff. 137v-126v) Sermo de descensu Domini ad inferos (cf. f. 126v) initio mutila est, altera (ff. 126-111v) inscribitur Homilia s. Epiphanii Cyprensis de depositione corporis D. N. Iesu Christi in sepulchro. Utraque per modum orationis unius legitur graece, sub titulo *Homilia II. In sabbato magno*, apud Migne, *P. G.*, t. 43, coll. 439-464, inter opera dubia aut spuria s. Epiphanii. De relatione quae intercedit inter codicem et codd. Pauli Sbath, nn. 24, 38[58], 125[22], 523[2], fragmenta duo bohairica (codicem Cahirensem n. 61, f. 2, ac codicem Tischendorff XXV, f. 18), necnon homiliam bohairicam codicis Vat. copt. 65, ff. 1v-29v, vide Arn. van Lantschoot, *Allocution de Timothée d'Alexandrie*, in *Le Muséon*, t. XLVII, 1934, p. 24, n. 31. [1] (ff. 137v-126) Homilia prior, initio duobus ff. mutila, inc. (f. ٣): الغراب الاسود المحال منها « atrum corvum, diabolum, ex ea eiecit » (*P. G.* 43, col. 452, linn. 5, 4 a. fin.: [*Καὶ*] *τὸν ζοφερὸν διάβολον κόρακα ἐκ ταύτης* [*ἐξορισάσης*]); folium unum (٩) desideratur post f. 132 (scil. inter ff. 132 et 131) quod des.: لكنكم ما تروسون ايضا منذ الان (*ἀλλ' οὐδ' αὐτῶν ὑμῶν ἔσεσθε ἄρχοντες*, ibid., col. 457, linn. 35, 36); f. 131v, inc.: لان هناك قطع المسيح (*ἐκεῖ γὰρ τότε διέκοψε χριστός*, ibid., col. 460, lin. 7); des. hom.: فلذلك قوموا بنا فلنرحلن من هاهنا من الموت الى حياة الابد امين « propterea surgite et eamus hinc, a morte ad vitam aeternam. Amen » (ibid., col. 464, linn. 19-20: *διὸ ἐγείρεσθε, ἄγωμεν εντεῦθέν, ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.* ⟨*Ἀμήν*⟩); f. 126v, subscriptio: كمل المئمر المقول على نزول الرب الى الجحيم بمعونة الرب له المجد والشكر دائما ابدا وعلينا رحمته سرمدا امين « Desinit sermo de descensu Domini ad inferos, auxilio Dei; ipsi gloria et laus semper, in saeculum, et super nos misericordia eius in sempiternum »; [2] (ff. 126-111v) praemisso بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris ... Dei unici », homilia altera, sub titulo; مئمر قاله الاب القديس ايفانيوس اسقف قبرص على وضع جسد سيدنا يسوع المسيح فى القبرة « Homilia S. Epiphanii Cyprensis de depositione corporis D. N. Iesu Christi in sepulchro ». F. 126, praevia rubrica « Legitur in sabbato maiore, mane si vis, vel ad horam tertiam », inc.: هذا اليوم سكوت عظيم فى الارض « Hodie silentium potens in terra »; des. (f. 111v): هذا الذى له المجد والقدرة مع ابيه الصالح وروحه الكلى القدس وعلينا رحمته الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين « cui gloria et potestas una cum Patre suo bono et Spiritu suo universali et sancto; et super nos eius misericordia, nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen » (ff. 126-112v, lin. 2: وخواتيمه حفظهما غير مفتوحة = *P. G.* 43, col. 440:

Σήμερον σιγὴ πολλὴ ἐν τῇ γῇ · – col. 452, linn. 18, 19 : *καὶ σφραγῖδας ἀδιανοίκτους σώζων*; ff. 112ᵛ, lin. 3 : قوموا فلنسير من هاهنا من البلى الى البقا ad fin. = ibid., col. 464, lin. 21 : ⟨*ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν*⟩, *ἀπὸ τῆς φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν*, ad fin.; f. 111ᵛ des.: كمل المثمر بسلام من الرب امين « Explicit sermo. In pace Domini. Amen ».

Codex efficitur: foliis sex quinionis ⲁ̅ (ff. 1-6, [ⲗ̅] – ⲍ̅, ⲑ̅, ⲓ̅) et quinionibus ⲃ̅ – ⲓ̅ⲁ̅ (ff. 7-106, ⲓ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲓ̅), foliis quattuor eiusdem chartae ac ff. 1-106, sed omni fasciculi foliorumque nota coptica unciali destitutis (ff. 107-110), insuper, foliis viginti septem, chartae diversae, instructis foliorum et fasciculorum enumeratione coptica cursiva in retrocessu disposita ac complectentibus folia septem quinionis ⲁ̅ (ff. 137-131, ⲩ̅ – ⲏ̅) et quiniones ⲃ̅, ⲩ̅ (ff. 130-111, ⲓ̅ – ⲗ̅); manus posterior hanc enumerationem cursivam produxit usque ad f. 103 (ff. 110-103, ⲗ̅ⲁ̅ – ⲗ̅ⲍ̅; nota ⲗ̅ⲍ̅ iterata). In foliis chartae pristinae (ff. 1-110), ductus forma impressi definiunt tum margines et textus arabici columellas, tum spatium linearum scripturae quae suspenditur. Folia 1-106 notantur in summis plagulis aversis, eorumdem autem fasciculi, in summo angulo interno folii ultimi aversi et in utroque summo angulo folii primi recti (praeterquam initio codicis); fasciculorum summas paginas extremas ornamentum signat lineis inter se innexis confectum ac minio tactum, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅, ⲭ̅ⲥ̅ in ff. aversis et ⲩ̅ⲥ̅, ⲑ̅ⲥ̅ in foliis rectis; minio exarata sunt tituli et rubricae coptica necnon, paucis exceptis, arabica, ubi copticis apposita, lectionum littera initialis passim, orationum liturgicarum formae plurales inter lineas adiectae pro pluribus simul, ductus ad menda cancellanda, interpunctionis signa; minio tacta sunt portae quae decorant summa ff. 1, 24, 60, 79ᵛ, quaedam litterae initiales grandiores et litterae marginales communes, litterae ⲫ, ϧ, ductus ad voces coarctatas et, in fasciculorum foliis extremis, ductus qui signant notas numericas. Ff. 109ᵛ-110, manus posterioris, carent ornamentis et pigmento. Ff. 111-137 chartae diversae, ad calcem adiecta, solum exhibent minium in titulo et rubrica f. 126, in ductibus cancellationum, in subscriptione f. 111ᵛ, in stellis quae comitantur subscriptionem f. 126ᵛ, in punctis per textum arabicum sparsis. Codex in catalogo Assemaniano (Mai, *Scriptorum veterum nova collectio*, t. V, part. II, Romae, 1831, p. 151), non immerito tribuitur saec. XV; quod enim ad scripturae indolem spectat, similitudinem praebet cum codice Vat. copt. 27 (saec. XV; v. supra, p. 98) nec aliunde multo postponendus videtur codicibus Vat. copt. 2 (saec. XIV; v. supra, p. 9) et Barberini orient. 17 (an. D. 1496). In imo mg. f. 8, nota: *Deest finis Epistolae: versus Psalmi et initium Evangelii Ioannis*; haec spectat ad folia deperdita ⲏ̅ – ⲓ̅ⲁ̅ quorum primum adhuc desideratur, tria reliqua, quondam perperam adiuncta codici Vat. copt. 23, an. 1930 in proprium locum translata sunt (v. supra, p. 82). Imis ff. rectis nova impressa est foliorum enumeratio quam secuti sumus. F. 1, in summo mg.: *Libellus ceremoniarum monachorum egipt.* (?), et infra: *N. 18*; f. 18ᵛ: *18, Vat. 18.* Codex iam memoratur in catalogo tempore Iulii II confecto, i. e. in cod. Vat. lat. 7136, f. 95ᵛ (olim f. 542ᵛ), idque sub nota *332* qua hodie caret. Vacant ff. 52ʳ, 103ᵛ, 109ʳ, 111ʳ.

Integumentum, e pergameno confectum, in dorso habet notam *54* auro impressam.

55. An. 1709 (= Mart. 1425, cf. f. 54v), chart., mm. 160 × 110, ff. 57, linn. 9.

Codex liturgicus continens Ordinem lampadis et Ordinem solutionis cinguli die octavo post baptismum; arabice, cum paucis lectionibus vel initiis bohairicis, foliis constans, more arabico, in retrocessu legendis; accedunt ascetica et liturgica manu posteriore in plagulis extremis adiecta.

1 (ff. 1v-50) Ordo lampadis; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 151-165v. Ordinis versionem latinam e cod. Vat. copt. 79 qui paucis mutatis e codice nostro exscriptus est, edidit Denzinger (= D.), *Ritus Orientalium*, t. II, pp. 501-506, sub nota Vat. copt. 78 (cf. cod. Vat. copt. 79, f. 38v).

1 (ff. 1v-12v) Prima oratio (Vat. 46, ff. 151-155). F. 1v, praemissis invocatione بسم الاب ... الله واحد « In nomine Patris ... Dei unici » et titulo كتاب صلاة القنديل « Liber orationis Lampadis », rubrica praevia arabica de ponenda sede coram altari etc., ut ap. D., pp. 501, 502 (p. 502, perperam legit Ps. 31 pro Ps. 50; discrepat Vat. 46, f. 151, item inferius passim, in rubrica praevia); ff. 2-4v, oratio dicenda a presbytero maiore اعطيت نعمتك « Dedisti gratiam tuam » (D., p. 502; Vat. 46, ff. 151-152, leviter discrepat); ff. 4v, 5, sub rubrica « Dicent clerici », **ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲡⲉ ⲫϯ ⲉϥϣⲟⲡ** « Lux est Deus, habitans » (cf. Tuki, **ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ**, p. ⲡ̅ⲉ̅, l. 6 a. fin.; om. Vat. 46); f. 5r.v, praemissa rubrica « Presbyter accendit candelam quae est ad orientem » (D., p. 502), invocationes: من اجل السلامة ... من اجل تقديس « Pro pace ... pro sanctificatione » (Vat. 46, f. 152; codex tertiae invocationi add.: « hic et in omni loco », ac propriam habet deinde invocationem « Pro omnibus qui memoriae nostrae se commendaverunt ⲕ̅ⲉ̅ »; in ultima invocatione, pro « servo tuo N. » habet « servo tuo Iob — quod est nomem librarii — et N. »); ff. 5v, 6, oratio ايها الرب الرووف اعلن « Domine misericors, manifesta » (Vat. 46, f. 152r.v, leviter discrepat); f. 6v, oratio secreto dicenda super oleum ايها الرب الرووف مشفى « Domine misericors, sanator » (Vat. 46, f. 152v; codex conclusioni لان لك non praemittit « alta voce »); ff. 7-8, sub rubrica « Diaconus dicit catholicon Iacobi », Iac. 5, 10-20; f. 8r.v, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 6, 3, 2, bohairice, addito ⲁ̅ⲗ̅; ff. 8v-10v, praemissa rubrica de dicendo **ⲥⲧⲁⲑⲏⲧⲉ**, Ioh. 5, 1-17 (Vat. 46, ff. 153v, 154; codex textum exhibet continuum); ff. 10v-12v, praemissa rubrica de canendo **ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ** « Adoramus te » et de dicendis orationibus pro pace, patribus et congregatione atque credo, oratio السيد الرب يسوع المسيح ملك الدهور « Domine, Domine Iesu Christe, rex aeternitatis » (Vat. 46, ff. 154-155; in rubrica om. **ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ**); in fine: تمت الصلاة الاولة بسلام « Desinit oratio prima. In pace ».

2 (ff. 13-16v) Secunda oratio (Vat. 46, ff. 155v-156v). F. 13, rubrica praevia de accessu presbyteri secundi etc., ut ap. D., p. 502 (discrepat Vat. 46, f. 155v); ff. 13-14, lectio Pauli recitanda a diacono, Rom. 15, 1-7; f. 14, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 101, 1, 2 inc. ϦⲈⲚ ⲠⲒⲈϨⲞⲞⲨ, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅. (Vat. 46, f. 155v; in cod. discrepat v. 2); ff. 14-15, praemissa rubrica de dicendo ⲒⲤⲦⲀⲐⲒⲦⲈ, Luc. 19, 1-10; ff. 15-16v, praemisso « Dicitur ⲔⲤⲘⲀⲢⲰⲞⲨⲦ 'Benedictus' usque ad finem; dicit diaconus ⲦⲰ ⲔⲰ̅ ... et dicit presbyter hanc orationem », ايها الرب الرووف محب البشر « Domine misericors, amator hominum », (Vat. 46, f. 156v.r); f. 16v, in fine: تمت الصلاة بسلام من الرب امين امين « Absoluta est oratio. In pace Domini. Amen, amen ».

3 (ff. 17-22) Tertia oratio (Vat. 46, ff. 157-159). F. 17, rubrica praevia de accessu presbyteri tertii etc., ut ap. D., p. 503, qui tamen in fine om. « diversis temporibus dicetur oratio conveniens »; ff. 17v-18v, lectio Pauli recitanda a diacono, I Cor. 12, 28-13, 8 des. لا يسقط ابدا; ff. 18v, 19, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 37, 2, 3, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 19-20, praemissa rubrica de dicendo ⲒⲤⲦⲀⲐⲒⲦⲈ, Matth. 10, 1-8; ff. 20-22, praemisso « Dicitur ⲔⲤⲘⲀⲢⲰⲞⲨⲦ et dicit diaconus ⲦⲰ ⲔⲨ̅ ... et dicit presbyter hanc orationem », تبارك ايها الرب الاهنا « Benedictus Dominus Deus noster » (Vat. 46, ff. 158-159); f. 22, in fine: تمت الصلاة الثالثة بسلام من الرب امين امين « Absoluta est oratio tertia. In pace Domini. Amen »; deinde, alia ut videtur manu (saltem ex parte): من قول بولص الرسول من (قول) corr. (ex بولص) (الرسول) [?] (cancell. الحلم الرحمة الامانة « E verbo Pauli apostoli, e verbo Apostoli (?): patientia, misericordia, fides » (cf. Galat. 5, 22).

4 (ff. 22v-28) Quarta oratio (Vat. 46, ff. 159-161). F. 22v, rubrica de signanda lampade a quarto presbytero etc., ut ap. D., p. 503; ff. 22v-23v, oratio pro rege, bohairice, ⲠⲀⲖⲒⲚ ⲞⲚ ⲘⲀⲢⲈⲚϮϨⲞ ⲈⲪϮ ... ⲀⲢⲒⲪⲘⲈⲨⲒ ⲠⲞ̅Ⲥ̅ ⲠⲒⲞⲨⲢⲞ « Iterum oremus Deum ... Memento, Domine, regis » (textus omittitur in cod. Vat. 46, f. 159, legitur ap. Tuki, ⲠⲒⲬⲰⲘ ⲚⲦⲈ ϮⲘⲈⲦⲢⲈϤϢⲈⲘϢⲒ, pp. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅ - ⲣ̅ⲡ̅ⲑ̅, qui tamen om. invitationem praeambulam ⲠⲀⲖⲒⲚ ⲞⲚ ac utitur forma plurali ⲚⲚⲎ ⲈⲦⲀⲨⲈⲢⲞⲨⲢⲞ « regnantium »; in codice, f. 23, rubricae « Diaconus dicit », « Presbyter dicit », arabice tantum leguntur [D., p. 503]); f. 23v, rubrica « Diaconus dicit Paulum ... » (D., p. 503); f. 24r.v, Rom. 8, 14-21; in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; ff. 24v, 25, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 50, 2, 3, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 25-26, praemissa rubrica de dicendo ⲒⲤⲦⲀⲐⲒⲦⲈ,

Luc. 10, 1-11; ff. 26-28, praemisso « Dicetur ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ et dicit diaconus ⲧⲱ ⲕ̅ⲩ̅ ...; dicit presbyter hanc orationem », ايها الرب المودب « Domine, qui es docens » (Vat. 46, ff. 160-161).

5 (ff. 28ᵛ-32) Quinta oratio (Vat. 46, ff. 161-162ᵛ). F. 28ᵛ, rubrica praevia de faciendo signo crucis a quinto presbytero etc., ut ap. D., p. 504; ff. 28ᵛ-29ᵛ, lectio Pauli recitanda a diacono, Gal. 2, 16-20; f. 29ᵛ, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 141, 8, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 29ᵛ-31ᵛ, praemissa rubrica de dicendo ⲓⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ, Ioh. 14, 1-19; ff. 31ᵛ, 32, praemisso « Dicitur ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ et dicit diaconus ⲧⲱ ⲕ̅ⲩ̅ ... et dicit presbyter hanc orationem », نشكرك « Gratias agimus tibi » (Vat. 46, f. 162ᵛ).

6 (ff. 32ᵛ-36) Sexta oratio (Vat. 46, ff. 162ᵛ-164). F. 32ᵛ, rubrica praevia de faciendo signo crucis a sexto presbytero etc., ut ap. D., p. 504, ubi tamen legendum est « pro oblationibus » loco « pro adstantibus »; ff. 32ᵛ-33ᵛ, lectio Pauli recitanda a diacono, Coloss. 3, 12-17; in fine: نعمة الله مع جميعكم امين « Gratia Dei cum omnibus vobis. Amen »; f. 33ᵛ, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 4, 2, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 34-35ᵛ, praemissa rubrica de dicendo ⲓⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ, Luc. 7, 36-50; ff. 35ᵛ, 36, praemisso « Dicitur ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ et dicit diaconus ⲧⲱ ⲕ̅ⲩ̅ et dicit presbyter hanc orationem », الاه الارواح والاجساد « Domine animarum et corporum » (Vat. 46, f. 164).

7 (ff. 36ᵛ-40ᵛ) Septima oratio (Vat. 46, ff. 164-165). F. 36ᵛ, rubrica praevia de faciendo signo crucis a septimo presbytero etc., ut ap. D., p. 504; ff. 36ᵛ-37ᵛ, oratio pro catechumenis, bohairice, ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲛⲓⲕⲁⲧⲏⲭⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ « Memento, Domine, catechumenorum » cum invitatione diaconi ⲧⲱⲃϩ (Tuki, op. laud., pp. ⲥ̅ⲓ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲓ̅ⲋ̅, discrepat); ff. 37ᵛ-38ᵛ, lectio Pauli recitanda a diacono, Eph. 6, 10-18 des. بالروح; in fine: نعمة الله مع جميعكم امين « Gratia Dei cum omnibus vobis. Amen »; f. 38ᵛ, praemissa rubrica de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 24, 18, 20, bohairice, add. ⲁ̅ⲗ̅; f. 38ᵛ, rubrica « Si presbyter legere praeferat evangelium coptice, legat haec, et legat arabicum postea » (D., qui sequitur cod. Vat. copt. 79, minus accurate refert rubricam codicis in nota ** p. 504); f. 39ʳ·ᵛ, Matth. 6, 14-18, bohairice; ff. 39ᵛ, 40, sub rubrica « Deinde dicet (scil. arabice) sectionem evangelii Matthaei », Matth. 6, 14-18, arabice; f. 40ʳ·ᵛ, praevia rubrica « Dicitur ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, et dicit diaconus ⲧⲱ ⲕ̅ⲩ̅ ...; dicit presbyter hanc orationem », وايضا نسالك « Iterum oremus » (Vat. 46, f. 165).

8 (ff. 41-45^{v}) Unctio infirmi (Vat. 46, f. 165$^{r.v}$). F. 41$^{r.v}$, rubrica de accessu infirmi ad altare etc., ut ap. D., p. 505, ubi tamen pro « ante pontificem » legendum est « ante ianuam », pro « ostendit ei crucem » legendum « ponit crucem super eum », et pro « alius » legendum « aliquis necessitudinem cum ipso habens »; ff. 41^{v}, 42, oratio presbyterorum simul ايها الرب الرووف ... الذى لا يشا موت الخاطى « Domine misericors ... qui non vis mortem peccatoris » (Vat. 46, f. 165$^{r.v}$); ff. 42-43, praemissa rubrica « Tunc unguntur infirmi oleo in nomine Domini praesentesque legati, singulis presbyteris dicentibus hanc orationem, ad orientem » (discrepat D., p. 505), اللهم ايها الاب الصالح « Deus, pater bone » (Vat. 46, f. 165^{v}); ff. 43-44^{v}, praemissa rubrica « Deinde singuli presbyteri ungunt infirmum et cantant hanc sectionem coptice, nempe » (discrepat D., p. 505), ⲱ ⲑⲏ (lege ⲛⲏ) ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲧⲉⲛ ⲛ̀ϯⲙⲟⲩⲙⲓ, bohairice et arabice (Vat. 46, f. 165^{v}); ff. 44^{v}-45^{v}, rubrica « Postea cantant hymnum angelorum usque ad finem, symbolum fidei; dicit sacerdos ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ et deinde ⲛⲑⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ et absolutionem ad Filium » etc., ut ap. D., pp. 505, 506, qui om. « dicit sacerdos ⲥⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ »; in fine: والسبح لله دائما ابديا سرمديا امين امين « Laus Deo semper, in saeculum, in perpetuum. Amen, amen ».

9 (ff. 46-50^{v}) Oratio pro eo qui moriturus est, praemisso « Dicitur in oratione septima ». Inc.: ايها الرب الاله ضابط الكل الذى سمع تضرع ابينا ادم وخلصه من الجحيم « O Domine, Deus, moderator omnium, qui exaudisti supplicationem patris nostri Adam, eumque ab inferno servasti », cum rubricis de dicendo ab omnibus 'Kyrie eleison' post singulas supplicationes; des.: وخلص عبدك فلان وساير عبيدك المسيحيين الارتدكسين لانك مستحق المجد والاكرام والسجود الان وكل اوان والى دهر الداهرين وابد الابدين امين امين امين « et salva servum tuum N. et reliquos servos tuos christianos orthodoxos. Te enim decet laus, honor, veneratio, nunc et in omni tempore, et in saeculum saeculorum et in aeternitatem aeternitatum. Amen, amen, amen »; f. 50^{v} des.: تم وكمل هذه الكتاب المبارك بسلام من الرب امين امين « Explicit et absolutus est liber benedictus. In pace Domini. Amen, amen ».

II (ff. 51-54^{v}) Ordo solutionis cinguli baptizatorum (post diem octavum); cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 26^{v}-28. F. 51, rubrica praevia « Conveniunt diaconi et populus, ponitur vas aquae, dicit sacerdos gratiarum actionem ac levat incensum, dicit populus ⲕ̅ⲉ̅ ⲁ̅ⲗ̅ (sic), ⲇⲟⲝⲁ ..., legit diaconus Paulum e I Cor. ⲙ̅ⲉ̅ » (discrepat Vat. 46, f. 26^{v}); f. 51, I Cor. 10, 1, bohairice (Vat. 46, f. 26^{v}, I Cor. 10, 1-4); f. 51^{v}, I Cor. 10, 1-4 des. الروح; in fine: نعمة الله « Gratia Dei »; ff. 51^{v}, 52, praemissa rubrica

de dicendis trisagio et oratione evangelii, Ps. 31, 1, 2, bohairice (Vat. 46, f. 26v, Ps. 31, 1); ff. 52-53, Matth. 3, 1-6, bohairice, (Vat. 46, f. 26v, habet Ioh. 1, 14-17); f. 53r.v, Matth. 3, 1-6, arabice; f. 53v, rubrica « Deinde dicit responsorium **ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̇ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅** ‘ Vidi Spiritum sanctum ’ et dicit tres orationes minores et fidem et hanc orationem » (cf. Denziger, *Ritus Orientalium*, t. I, p. 214; discrepat Vat. 46, f. 26v); ff. 53v, 54, oratio الله الاهنا معطى السلامة « Deus, Deus noster, largitor pacis » (Vat. 46, ff. 26v, 27; codex abbreviat); f. 54v, post rubricam de dicendis ‘ Pater noster ’ et absolutione atque, a populo, **ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲁⲅⲓⲟⲥ** ..., تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

III (ff. 1 et 55v-56v) Ascetica et liturgica, manu posteriore, arabice.

1 (f. 1, linn. 1-8) Sub titulo من قول الحكما « E verbis sapientum », Sententiae asceticae, inc.: من زهد فى الدنيا قد اراح نفسه من عداوت الناس « Qui renuntiat mundo quietem paravit animae suae adversus inimicitias hominum »; des: والراغب فيها فهو فى كل يوم جالب عقوبة لنفسه « qui autem ipsius (mundi) est avidus, omnibus diebus aerumnas conflat animae suae ».

2 (f. 1, linn. 8-fin.) Oratio super oleum infirmorum. Inc.: السيد الرب يسوع المسيح كلمة الله الاب الذى قال لتلاميذه ... ان كان احدكم مرضيا « Domine, Domine, Iesu Christe, Verbum Dei Patris, qui mandasti discipulis ... si quis in vobis infirmatur » (Iac. 5, 14); des. (in mg. int.): دهن مقدس دهن عافية دهن شفا دهن طهارة بروحك القدوس امين « oleum sanctum, oleum emundationis, oleum sanationis, oleum puritatis, per Spiritum tuum sanctissimum. Amen ».

3 (ff. 55v-56v) Sub titulo من تعاليم ابائنا الرسل الاطهار بركاتهم علينا امين « E doctrinis Patrum nostrorum sanctorum apostolorum; benedictiones eorum sint super nos! Amen », Consilia ascetica et monita ad clerum. Consilia conspicuum exibent elenchum criteriorum et operum quae sunt propria tum vitae bonae tum vitae malae; monita pertinent ad officia cleri erga infirmos et pauperes necnon ad officia sacerdotum erga episcopum. Inc.: وهذا علامات السامعين العاملين. مدموع. وتنهد. وجه. مغبس. صمت. توكل. هدو « Ecce criteria eorum qui sunt auditores factores: lacrimae, suspiria, vultus demissus, silentium, fiducia, quies »; des.: لكن القسيس سلطان الاسقف فى كل شى ما خلا الشرطونية وتقديس الاماكن الطاهرة والمذبح لاجل هذا يجب عليه ان يطهر اعمال الفضيلة هذه الذى يجب على الاسقف عملها وان لا يلحقه شى من الشر ويعلم ان الملائكة الذين اخطوا لم يشفق الله عليهم « sacerdoti sit potestas episcopi in omni-

bus praeter cheirotoniam et consecrationem locorum sacrorum et altaris; hoc autem iuris est eius (episcopi); quodsi (sacerdos) fungatur hisce praestantioribus operibus quae servantur episcopo, etiamsi mali quid ipsi non accidit, sciat Deum non misertum esse angelorum qui peccaverunt ».

Ductus forma impressi margines et lineas definiunt scripturae quae suspenditur. Codex caret omni foliorum notatione coptica fasciculorumque distinctione; minio exarata sunt rubricae, tituli plerique, interpunctionis signa, ductus cancellationis, ductus in fine sectionis f. 40 et levia ornamenta conclusiones vel subscriptiones comitantia: minio tacta sunt tituli sectionum maiorum, litteris grandioribus exarati, cum ornamentis eosdem comitantibus, litterae marginales maiores et communes, litterae ⲫ, ϭ, ϩ, ductus super voces coarctatas et lineolae in fine sectionum passim, ornamentum f. 45ᵛ lineis inter se innexis confectum, nomen includens librarii, ornamenta in forma crucularum, variae indolis, in f. 54, et in f. 55 ubi comitantur orationem pro librario atque crucem effingunt imum folium implentem. Scriptura manus secundae pigmento caret. Nuper imis ff. rectis impressa est enumeratio quam secuti sumus.

Subscriptiones librarii: f. 45ᵛ, in medio ornamenti: ⲓⲱⲃ ⲡ̇ | ϣⲏⲣⲓ ⲛ | ⲑⲉⲟⲧⲟⲣⲟⲥ « Iob filius Teodori »; f. 54ᵛ: وكان الفراغ من هذا الكتاب المبارك فى يوم | الاحد المبارك الثامن عشر من شهر بؤونة المبارك | سنة ١٠٠٠٤٠٠٢٠٥ للشهداء الاطهار ⊙ الموافق ذلك للخامس عشر | من شهر ربيع اخر ١١٢٥ للهجرة والله هو المعين | وبه نستعين امين ⊙ والناسخ المسكين الحقير الذليل | الذى لا يستحق ان يذكر اسمه بين الناس من | كثرة خطاياه الذى علية على راسه الحقير الذليل | ايوب ابن المعلم تادرس كاتب هذا الاحرف يا رب | اغفر خطاياه امين « Et evenit finis hujus libri benedicti die dominica benedicta, decimo octavo (die) mensis ba'ūnah benedicti anni 1425 Martyrum purorum (= an. D. 1709); hoc aequivalet (diei) decimo quinto mensis rabī' II (anni) 1125 hegirae. Et Deus auxiliator est et ad eius praesidium confugimus. Amen. Et librarius miser, pauper, vilis, qui indignus est ut suo vocetur nomine inter homines propter multitudinem suorum peccatorum quae caput suum superant, pauper, vilis, Iob, filius magistri Theodori, scriptor est harum litterarum. Domine, condona peccata ejus. Amen »; f. 55: | اذكر يا رب كاتبه بالرحمة والرافة والغفران واسكنه فى | فردوس النعيم فى احضان ابائنا | القديسين ابراهيم واسحق ويعقوب امين امين امين « Memento, Domine, scriptoris (libri) illius pro misericordia et clementia et venia, et habitare fac eum in paradiso voluptatis, in sinibus patrum nostrorum sanctorum Abraham et Isaac et Iacob. Amen, amen, amen ». In codicis laterculo anteriore interno: *Ass*(emani) *21; Nov. 55* (*55* super rasuram numeri *32* [?]). Vac. f. 57ʳ·ᵛ.

Integumentum, e pergameno confectum, praebet in dorso notam *55* per transversum auro impressam.

56. Saec. *XIV* et saec. *XVII*, chart., mm. *210* × *135*, ff. *58*, linn. *17*.

C o d e x l i t u r g i c u s continens canonem Petri episcopi civitatis Pemǧe, pro liturgia pelvis in festo apostolorum Petri et Pauli, necnon sectiones evangeliorum cum antiphonis e psalterio legendas in processionibus festi sanctae crucis et in dominica Palmarum.

1 (ff. 1-48) Canon Petri episcopi pro liturgia pelvis in festo apostolorum Petri et Pauli; bohairice et arabice; cf. cod. Vat. copt. 46, ff. 166-171ᵛ. Foliis pristinis deperditis saec. XVII suffecta sunt ff. 1, 2, 48. F. 1ʳ·ᵛ, titulus et rubrica ut in cod. Vat. 46, f. 166; ff. 1ᵛ-3ᵛ, Ex. 15, 22-16, 1 des. ⲛ̀ⲥⲓⲛⲁ (Vat. 46, f. 166, praem. capitis notam ⲑ̅); ff. 3ᵛ-6ᵛ, Ex. 30, 17-30; ff. 6ᵛ-9, Is. 1, 17-26; ff. 9-12, Is. 35, 1-10; ff. 12-16, Is. 43, 16-44, 6; ff. 16ᵛ-20ᵛ, Zach. 8, 7-19; ff. 20ᵛ-22, Zach. 14, 8-11; ff. 22-25ᵛ, sub capitis nota ⲉ̅ (nota mg. arabica add. « prima », scil. epistola), I Tim. 4, 9-5, 10 (Vat. 46, f. 168ᵛ, in rubrica arabica memorat lectionem hanc, quam omittit, sumendam esse e liturgia pelvis; item quod spectat ad versiculos Ps. 50); f. 26, Ps. 50, 9, 12, praemisso « Dic trisagion »; ff. 26ᵛ-30ᵛ, sub capitis nota ⲗ̅ⲁ̅, Ioh. 13, 1-17 (Vat. 46, f. 146ʳ·ᵛ; discrepat Vat. 46, ff. 168ᵛ, 169); ff. 30ᵛ-36ᵛ, praemissa rubrica « Dic 'kyrie eleison' decies, dicit sacerdos has orationes super pelvim », oratio ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲙⲟⲣϥ ⲉ̀ⲟⲩⲗⲉⲛⲧⲓⲟⲛ (Vat. 46, f. 148ʳ·ᵛ; Vat. 46, f. 169ᵛ, discrepat in rubrica et initium tantum habet orationis ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲙⲟⲣϥ); ff. 36ᵛ-39, praemissa rubrica de dicendis centum ⲕ̅ⲉ̅ etc. (Vat. 46, f. 169ᵛ), oratio ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ cum monitionibus diaconi ante ⲡⲓϩⲙⲟⲧ (f. 37ᵛ) et ante ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ (f. 38), ut in cod. Vat. 46, f. 169ᵛ; ff. 39-40ᵛ, praemisso ⲟ ⲗⲁⲟⲥ ⲡⲣⲟⲥⲭ ⲁ̀ⲅⲓ(ⲟⲥ) ⲁ̀ⲅ(ⲓⲟⲥ) ⲁ̀ⲅ(ⲓⲟⲥ), oratio ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ; ca. finem, tres lineae partim deletae sat imperite rescriptae sunt in charta recentiore agglutinata (Vat. 46, ff. 169ᵛ, 170); ff. 41-44, praemisso « Diaconus ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ », oratio ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, cum monitione diaconi ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ante ϯⲛⲟⲩ ⲟⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (f. 43), ut in cod. Vat. 46, f. 170ʳ·ᵛ; f. 44ʳ·ᵛ, rubrica « Dic 'Pater noster qui es in caelis'; sacerdos (dicat) absolutionem ad Filium, diaconus ⲙⲉⲧⲁ ⲫⲟⲃⲟⲩ; sacerdos sanctificet aquam ter cruce, dicat 'Benedicite Domino', cingat se linteo ut lavet pedes totius populi, diaconis cantantibus hanc psalliam, tono Batos » (Vat. 46, f. 170, in quibusdam discrepat); ff. 44ᵛ-47ᵛ, psallia ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 46, ff. 170ᵛ, 171); ff. 47ᵛ, 48, oratio gratiarum actionis post pelvim ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (Vat. 46, f. 171ᵛ).

2 (ff. 48ᵛ-58ᵛ) Lectiones evangeliorum cum antiphonis e psalterio, bohairice et arabice cum titulo et notis arabicis (antiphonae partim carent textu arabico); cf. Tuki, ⲡⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁϩⲥⲛⲁⲩϯ, pp. ⲫ̅ⲋ̅ – ⲫ̅ⲓ̅ⲉ̅. Haec codicis pars posterioris est aetatis, saec. XVII ut videtur. F. 48ᵛ, praemissa invocatione بسم الاب ... الاله الواحد له المجد دائما « In nomine Patris ... Dei unici, ipsi gloria semper », titulus: نبتدى بمعونة الرب سبحانه بكتب فصول الاناجيل المقدسة المختصة بدورة عيدى الصليب المجيد والشعانين اول ذلك الرسل « Incipimus auxilio Dei, ipsi gloria, scribere sectiones evangeliorum

ad processionem pertinentes festorum Crucis venerandae et Palmarum; prima ⟨pro⟩ apostolis » (T., p. ϥ̅ⲍ̅); f. 48v, Ps. 67, 12, Ps. 18, 5 (T., p. ϥ̅ⲍ̅, sub unica nota ⲝ̅ⲍ̅; codex absque nota); ff. 49-50v, sub nota ⲟ̅ⲑ̅ (sectionis Amm.), Matth. 1, 1-8 (T., pp. ϥ̅ⲍ̅ – ϥ̅ⲑ̅); f. 50v, ante ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ, arabice: « Angelus Michael » (T., p. ϥ̅ⲑ̅, « Pro angelo Michael et pro angelis »); f. 51, Ps. 102, 20 des. ⲙⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ, arabice des. كلامه, 21 (T., p. ϥ̅ⲑ̅); ff. 51-53v, Matth. 13, 44-52 (T., pp. ϥ̅ⲑ̅ – ϥ̅ⲓ̅ⲁ̅, sub nota ⲗ̅ⲏ̅); ff. 53v, 54, Ps. 86, 3, 5 inc. ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉⲧϭⲟⲥⲓ, 7; arabice: Ps. 86, 3 des. الله, 7 (T., p. ϥ̅ⲓ̅ⲁ̅, sub rubrica « Pro Deipara Virgine »); ff. 54-55, Luc. 10, 38-42 (T., pp. ϥ̅ⲓ̅ⲁ̅ – ϥ̅ⲓ̅ⲃ̅, sub notis ⲣ̅ⲕ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲑ̅); f. 55r.v, Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟⲩϩⲓ ⲉⲣⲁⲧⲥ, 11; in textu arabico om. codex مشتملة بثوب موشى (T., pp. ϥ̅ⲓ̅ⲃ̅, ϥ̅ⲓ̅ⲅ̅, sub rubrica « Iterum pro Deipara Maria »); ff. 55v-58v, sub nota ⲁ̅ (T. sub nota ⲅ̅), Luc. 1, 39-56 (T., pp. ϥ̅ⲓ̅ⲅ̅ – ϥ̅ⲓ̅ⲉ̅).

Ductus chartae impressi definiunt tum lineas scripturae quae suspenditur, tum margines, tum columellas textui arabico servatas.

Codicis pristini supersunt folia sex quinionis ⲁ̅ (ff. 3-8, ⲉ̅ – ⲓ̅), quiniones ⲃ̅ – ⲇ̅ (ff. 9-38, ⲓ̅ⲁ̅ – ⲙ̅) et folia novem quinionis ⲉ̅ (ff. 39-47, ⲙ̅ⲁ̅ – ⲙ̅ⲑ̅); foliorum signa numerica apparent in ff. aversis praeterquam in folio initiali fasciculorum ubi summum angulum externum occupant plagulae rectae; fasciculorum notae scriptae sunt in summo angulo interno paginarum extremarum quarum variae sunt inscriptiones, partim iam deletae, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 8v) ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ (f. 9); ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 18v) ⲭⲱ ⲛⲏⲓ (f. 19); ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 28v); ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 29); ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 38v); ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 39). Pigmentis coloris rubri et flavi, ex parte erosis, obducta sunt ornamenta initio et in fine quinionum; minio exarata sunt tituli et rubricae, quaedam litterae marginales grandiores et interpunctionis signa; minio tactae sunt litterae marginales passim, litterae ϥ, ϭ, necnon ϩ (in primis foliis codicis), littera ⲛ ductu curvo in fine lineae exarata atque ductus qui voces contractas et, in fasciculorum foliis extremis, notas numericas distinguunt. Ad scripturae indolem quod spectat, codex affinitatem praebet cum codice Borgiano copt. 7 (an. D. 1379) tum universim, tum maxime in litteris marginalibus ⲉ, ⲛ, ϥ (cf. e. g. codicis f. 30v, et Borg. 7, f. 103). Ipse librarius interdum quaedam, in textu omissa, in mg. supplevit.

Pars codicis recentior quae caret foliorum notis et fasciculorum distinctione manus prodit diversas variusque in ipsa est minii usus; minio scripta sunt titulus et rubrica praevia f. 1 et titulus (non autem invocatio praevia) f. 48; minio tacta sunt litterae marginales, litterae ϥ, ϭ, ϩ et interpunctionis signa in ff. 2r.v, 48-57v, non tamen constanter; in titulis ff. 49-57v minii apparent vestigia. In summo laterculo anteriore interno: *Ass*(emani) *22. Nov. 33* (*33* ductu cancellato et *56* adiecto); in imo f. 58v: *Finis.*

Integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa habet in dorso notam *56*, stellam et trimontium gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon stemma Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

57 (a I. S. Assemani emptus 6). Saec. IX, membr., mm. 370 × 260, ff. 280, linn. 37.

Homiliae s. Iohanni Chrysostomo adscriptae, bohairice.

1 (ff. 1-6) Homilia in Luc. 12, 18, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲩⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉⲧⲥϧⲏ[ⲟ]ⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ (ⲗⲟⲩⲕⲁ minio scriptum in rasura) ϫⲉ ϯⲛⲁϣⲟⲣϣⲉⲣ ⲛⲛⲁⲁⲡⲟⲑⲏⲕⲏ « E sermone quem protulit s. Iohannes Chrysostomus de eo quod scriptum est in Evangelio secundum Lucam : ‘ Destruam horrea mea ’ ».

Inc.: ⲛⲓ̀ϩⲁⲙϣⲏⲟⲩ ⲙⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉⲭⲛⲓⲧⲏⲥ ϧⲉⲛ ⲧⲟⲩⲧⲉⲭⲛⲏ « Fabri quidem lignarii periti in arte sua »; des.: ϫⲉ ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲓⲛⲁⲏⲧ ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩ ⲡⲉ ⲉⲧⲟⲩⲛⲁⲛⲁⲓ ⲛⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉⲧⲉ ⲫⲱϥ ⲡⲉ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « beati misericordes quia ipsorum miserebuntur in Christo Iesu, Domino nostro, cui est ... Amen » (*P. G.* 64, Index, coll. 1373, 1374, *Οἱ μὲν τέκτονες...*, cum mentione « Spuria et praetermissa »; legitur homilia in cod. Vat. graeco 569, f. 336, *Οἱ μὲν τέκτονες ἢ ῥυκάνῃ ἢ σκεπάρνῃ* – f. 339ᵛ, *μακάριοι γὰρ οἱ ἐλεήμονεις ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται ἐν ΧΩ ΙΥ μεθ' οὗ ἡ δόξα τῷ Πατρὶ... Ἀμήν;* vide etiam cod. Mosq. 129, f. 234).

2 (ff. 6ᵛ-14) Homilia in Matth. 6, 24, sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩⲕ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟ(ⲛ) ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ · ϫⲉ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲛ̀ϩⲗⲓ ⲉⲉⲣⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲛⲁⲩ ⲓⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲉⲥⲧⲉ ⲟⲩⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲉⲛⲣⲉ ⲟⲩⲁⲓ · ⲓⲉ ⲉⲑⲣⲉϥϣⲉⲡ ⲟⲩⲁⲓ ⲉⲣⲟϥ · ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉϥⲉⲣⲕⲁⲧⲁⲫⲣⲟⲛⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓϫⲉⲧ « Idem sanctus Iohannes Chrysostomus, e sermone vigesimo primo, cum interpretatus est Evangelium secundum Matthaeum, scil.: ‘ Nemo potest duobus dominis servire; aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet ’ ».

Inc.: ⲁⲕⲭⲛⲁⲩ ϫⲉ ⲡⲱⲥ ⲕⲁⲧⲁ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲕⲟⲩϫⲓ · ϣⲁϥϫⲱ ⲛ̀ⲥⲱϥ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ « Vidisti quomodo paulatim relinquat praesentia »; des.: ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲧⲁⲓⲟ ⲫⲁ ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲡⲉ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « gratia et benignitate Domini nostri Iesu Christi, ex quo gloria et honor qui est Patris cum ipso ... Amen » (*P. G.* 57, col. 293, lin. ult., *Ὁρᾷς πῶς κατὰ μικρὸν τῶν ὄντων ἀφίστησι* – col. 300, lin. 21, *χάριτι... Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα... Ἀμήν*).

3 (ff. 14ᵛ-22ᵛ) Homilia in Matth. 6, 28, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲙⲁϩⲕ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟ(ⲛ) ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ · ⲙⲁⲓⲁ̀ⲧⲉⲛⲑⲏⲛⲟⲩ ⲉⲛⲓϩⲣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲕⲟⲓ · ϫⲉ ⲡⲱⲥ

ⲥⲉⲁⲓⲁⲓ ⲉⲛⲥⲉϧⲟⲥⲓ ⲁⲛ · ⲟⲩⲇⲉ ⲛ̀ⲥⲉⲉⲣⲓⲟⲡⲏ ⲁⲛ · ϯϫⲱ ⲇⲉ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛⲱⲧⲉⲛ ϫⲉ ⲟⲩⲇⲉ ⲥⲟⲗⲟⲙⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲱⲟⲩ ⲧⲏⲣϥ · ⲙ̀ⲡⲉϥϯ ϩⲓⲱⲧϥ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ « Ex ethicis sermonis vigesimi secundi eiusdem doctoris, sancti Iohannis Chrysostomi, interpretantis Evangelium secundum Matthaeum: 'Considerate lilia agri quomodo crescunt; non laborant neque nent; dico autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis' ».

Inc.: ⲉⲧⲁϥϫⲱ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲛⲁⲅⲕⲉⲟⲛ ⲉⲧϭⲓ ⲉϧⲟⲩⲛ ⲉϯⲭⲣⲓⲁ̀ « Postquam locutus est de necessitatibus spectantibus ad ea quae oportet et decet »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲧⲑⲏϣ ⲉϣⲱⲡⲓ · ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁ ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲡⲉ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et participes simus bonorum quae statuta sunt futura, per gratiam et hominum dilectionem Domini nostri Iesu Christi quocum est gloria Patris ... Amen » (*P. G.* 57, col. 299, *Εἰπὼν περὶ τῆς ἀναγκαίας τροφῆς* - col. 308, *καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτευξόμεθα ἀγαθῶν χάριτι ... Ἀμήν*).

4 (ff. 23-30ᵛ) Homilia in Matth. 18, 18, sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ · ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ · ϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲧⲉ̀ⲧⲉⲛⲛⲁⲥⲟⲛϩϥ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲕⲁϩⲓ ⲉϥⲉϣⲱⲡⲓ ⲉϥⲥⲟⲛϩ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ « Idem rursus doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, de eo quod scriptum est in Evangelio: 'Quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in caelo' ».

Inc.: ϯⲡⲩⲅⲏ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲱⲛϧ ⲟⲩⲫⲩⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲉⲧϣⲟⲡ ⲛⲁⲥ « Fontis aquarum vitae una est natura »; des.: ⲙ̀ⲡⲓⲍ̅ ⲛ̀ⲟ̅ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲉⲩⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ · ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « septuagesies septies in Christo ... in gloriam eius et Patris eius boni et Spiritus sancti, usque in aeternum. Amen » (*P. G.* 60, col. 759, *Μίαν ἔχουσα ἡ πηγὴ τοῦ ὕδατος τὴν φύσιν* - col. 764, *ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά · ἐν Χριστῷ ... ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν*).

5 (ff. 31-34ᵛ) Homilia de paenitentia, sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲁ̀ · ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ « Idem rursus doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, de paenitentia, ex (Evangelio) secundum Matthaeum ».

Inc.: ⲫⲏ ⲅⲁⲣ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲁⲡⲟⲗⲁⲩⲓⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲏϣ ⲛ̀ⲃⲟⲏ̀ⲑⲓⲁ « Qui enim gavisus est multo auxilio »; des.: ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲑⲛⲁϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « ut participes simus bonorum futurorum, in regno caelorum; per gratiam ...

Amen » (f. 31ᵛ, l. 1, ⲕⲁⲧⲁ ⲇⲉ ⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲉⲙⲙⲁⲩ – f. 34ᵛ = *P. G.* 58, col. 736, lin. 19, *Εἴπωμεν δὲ καὶ περὶ τῆς μελλούσης ἡμέρας* [cf. nota 64: *Κατὰ δὲ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν*] – col. 738, *ἵνα καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν, χάριτι .,. Ἀμήν.* In textu graeco desiderantur quae habet codex in f. 31ʳ: ⲫⲏ ⲅⲁⲣ ... ϣⲁϥⲉⲣⲁ̀ⲅⲁⲡⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲛⲓϣϯ; codex aliunde ignorat homiliae graecae partem priorem: col. 729 – col. 736 linn. 18, 19 *τοιαῦτα*).

6 (ff. 35-45) Homilia in Matth. 1, 1, sub. titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲛ̀ⲟⲙⲏⲗⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ · ⲡⲓϫⲱⲙ ⲙ̀ⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲇ̅ⲁ̅ⲇ̅ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ « Ex homilia secunda sancti Iohannis Chrysostomi interpretantis Evangelium secundum Matthaeum: ' Liber generationis Iesu Christi, filii David, filii Abraham ' ».

Inc.: ϩⲁⲣⲁ ⲧⲉⲧⲉⲛⲓ̀ⲣⲓ ⲙ̀ⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲁ « Meministisne admonitionis »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲛ̀ⲧⲟⲩϣⲱⲡⲓ ⲉⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲗⲁⲙⲡⲣⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛϭⲣⲟ... ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁ ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲡⲉ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et ita sint insignes victoriae nostrae ... ipse quocum est gloria quae est Patris et Spiritus sancti in aeternum. Amen » (*P. G.* 57, col. 23, *Ἆρα μέμνησθε τῆς παραγγελίας* – col. 32, *καὶ οὕτω λαμπρὰ τὰ νικητήρια ἀναδησάμενοι ... ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν*).

7 (ff. 45ᵛ-51) Homilia de haemorrhoissa, sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩⲙ̅ⲑ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲁϥ · ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ⲑⲏ ⲉⲧⲉ ⲡⲓⲥⲛⲟϥ ϣⲁⲧ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲁⲣⲟⲥ ⲉⲧⲉ ϯⲉⲙⲟⲣⲣⲟⲟⲩⲥⲁ ⲧⲉ · ⲏ̀ⲑⲓⲕⲟ(ⲛ) « Idem rursus sanctus Iohannes Chrysostomus, ex sermone eius quadragesimo nono, dum interpretatus est Evangelium secundum Matthaeum, et de ea de qua sanguis fluebat, seu de haemorrhoissa. Ethica ».

Inc.: ⲙⲁⲣⲉⲛϭⲟϩ ⲉⲡⲓϣⲧⲁϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥϩⲃⲟⲥ ϩⲱⲛ « Tangamus fimbriam vestimenti eius nos quoque »; des.: ⲉⲧⲣⲉⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « ut digni simus eorum per gratiam et hominum dilectionem Domini nostri Iesu Christi ex quo ... Amen » (*P. G.* 58, col. 507, lin. 35, *Ἁψώμεθα τοίνυν καὶ ἡμεῖς τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ* – col. 510, *καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν, χάριτι ... Ἀμήν*).

8 (ff. 51ᵛ-58ᵛ) Homilia de eleemosyna, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩⲛ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ · ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲛⲁⲏⲧ · ⲏⲑ(ⲓⲕⲟⲛ) « Ex sermone quinquagesimo secundo sancti Iohannis

Chrysostomi interpretantis Evangelium secundum Matthaeum. De misericordia. Ethica ».

Inc.: ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲅⲁⲣ ⲛ̀ⲑⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ « Secundum magnitudinem enim bonorum »; des: ⲉ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲧϦⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁⲙⲏⲛ « bonorum quae sunt in regno caelorum; per gratiam ... Amen » (*P. G.* 58, col. 522, lin. 20, *Ὅσῳ γὰρ ἂν τις μείζονα εὐεργετῆται* - col. 526, *καὶ τῶν αἰωνίων ἀπολαύσομεν ἀγαθῶν, χάριτι ... Ἀμήν).*

9 (ff. 59-66) Homilia in superbiam, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ Ϧⲉⲛ ⲛⲓⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟ(ⲛ) ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ · ⲟⲩⲃⲉ ϯⲩ̀ⲡⲉⲣⲓⲫⲁⲛⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧϭⲁⲥⲓϩⲏⲧ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ ⲉⲧϣⲟⲩⲓⲧ · ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲥⲱⲧⲉⲙ ⲛ̀ⲥⲁ ⲛⲓⲡⲁⲑⲟⲥ · ϥϩⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ · ⲉⲙⲉⲧⲃⲱⲕ ⲛⲓⲃⲉⲛ · ⲉⲧⲉⲛϣⲁϣⲓ · ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲟⲩⲡⲉⲧⲉⲥϣⲉ ⲡⲉ · ⲉⲣⲁϣⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲛⲁⲡⲕⲱϯ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲉⲧⲣⲉϥⲉⲣⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ ⲙ̀ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ · ⲉ̀ⲉⲣⲙ̀ⲕⲁϩ ⲇⲉ ⲉϫⲉⲛ ⲛⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ « Ex ethicis sancti Iohannis Chrysostomi interpretantis Evangelium secundum Matthaeum, contra arrogantiam superbiae et vanae gloriae; et quod qui aurem praebet passionibus peior est omni servitute amara et quod oportet gaudere de eis quae pertinent ad beneficentiam in veritate, dolere autem de malis ».

Inc.: ⲁⲕⲛⲁⲩ ϫⲉ ⲡⲱⲥ ⲁϥⲓ̀ⲣⲓ ⲛ̀ⲧϩⲟϯ « Vidisti quomodo timorem iniecit »; des.: ⲉⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲧϦⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ · Ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « bonorum quae sunt in regno caelorum; per gratiam ... Amen » (*P. G.* 58, col. 569, lin. ult., *Εἶδες πῶς ἑκατέρωθεν φοβερὰν ἐποίησε τὴν ἀπειλήν* - col. 574, *καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτευξόμεθα ἀγαθῶν χάριτι... Ἀμήν).*

10 (ff. 66v-74) Homilia de vana gloria et paenitentia, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ · ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲉ ϩⲑⲏⲟⲩ ⲭⲏ Ϧⲉⲛ ⲛⲁⲡⲁⲓⲉⲱⲛ ⲛ̀ⲉϥⲗⲏⲟⲩ · ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓ̀ⲁ · ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲁⲧⲁⲛⲓⲝⲓⲥ « Sermo beati Iohannis, Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, de iis quorum cor positum est in hoc vano saeculo, et de paenitentia et de compunctione ».

Inc.: ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲭⲱ ⲛ̀ⲥⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲓϩⲃⲏⲟⲩⲓ̀ ⲙ̀ⲙⲉⲧⲉϥⲗⲏⲟⲩ « Qui reliquerunt res vanas »; des.: ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲡⲧ Ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲧⲫⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲟⲩⲛⲟⲃⲓ · ⲟⲩⲟϩ ⲫⲱⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et qui onusti pondere peccatorum suorum; et tibi est gloria ... Amen » (legitur sub nomine s. Ephraemi Syri ap. I. S. Assemani, *S. P. N. Ephraem Syri omnia opera quae extant*, t. VI, Romae, 1746, p. 308, *Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια καὶ ἀπολ-*

λύμενα πράγματα κατελίπατε - p. 314, *σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν τῶν πτωχῶν καὶ ἀπηλπισμένων · καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία ... Ἀμήν;* codex, f. 73ᵛ, lin. 5 a. fin. – f. 74, lin. 4, ante doxologiam, addit **ⲡⲓⲗⲩⲙⲏⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏ ⲉⲧϫⲏ ϧⲉⲛ ⲡⲓϫⲓⲙⲱⲛ ... ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲧϥⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲟⲩⲛⲟⲃⲓ** « portus eorum qui in procella versantur ... oneribus peccatorum eorum » ; similis homilia legitur in *P. G.* 60, coll. 735-738, inter orationes Chrysostomo perperam adscriptas).

F. 266ᵛ, in mg. externo, iuxta titulum homiliae et manu posteriore: **ⲱϣ ⲛ̀ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ** « Lege hunc (sermonem) pro defunctis ».

11 (ff. 74-89ᵛ) Homilia qua demonstratur Deum non esse auctorem malorum, sub titulo **ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉϥⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ϫⲉ ⲡⲉⲧⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲁⲛ ⲡⲉ ⲫ︦ϯ︦** « Idem rursus doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus ex Ethicis suis, de eo quod causa malorum non est Deus ».

Inc.: **ⲫⲏ ⲉⲧϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲧϩⲏⲧ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲧⲕⲁϯ. ϫⲉ ⲡⲉⲧⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲡⲉ ⲫ︦ϯ︦** « Qui dicit in insipientia et amentia: ' Deus causa malorum est ' »; des.: **ⲑⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉⲛⲛⲁⲥⲓⲛⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧⲥ · ⲁ̀ⲕⲱⲗⲩⲧⲟⲥ · ⲉⲩⲉⲣⲕⲱⲗⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲁⲛ · ⲉⲑⲣⲉⲛⲉⲣⲁ̀ⲡⲟⲗⲁⲩⲓⲛ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « per quam transibimus absque impedimento et prohibitione, ut fruamur bonis ... Amen » (*P. G.* 31 [opera s. Basilii], col. 332, lin. 20, *Εἰ γὰρ κακῶν αἴτιος, οὐκ ἀγαθὸς δηλονότι* - col. 353, *ἣν παρελθόντες ἀκωλύτως, εἴσω γενοίμεθα τῆς ἀπολαύσεως τῶν καλῶν... Ἀμήν;* pars praeambula textus graeci, col. 329 – col. 332, lin. 20, in qua plurima leguntur de iis qui Deum esse negant, discrepat ab exordio textus bohairici, linn. 1-10; hic autem inde a lin. 11, **ⲟⲩⲟϩ ⲓⲥϫⲉ ⲡⲉⲧⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲡⲉ** « et si causa malorum est », consonat cum textu graeco superius laudato).

12 (ff. 90-97ᵛ) Homilia de ficu sterili, sub titulo **ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲃⲱ ⲛ̀ⲕⲉⲛⲧⲉ** « Idem rursus doctor sanctus Iohannes Chrysostomus loquens de ficu ».

Inc.: **ⲟⲩⲃⲁⲗ ⲙⲉⲛ ⲉϥⲛⲁⲩ ⲉⲟⲩϣϣⲏⲛ ⲉϥⲧⲁⲟⲩⲟ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ** « Oculus quidem videns arborem producentem odorem fragrantem »; des.: **ⲉϫⲉⲛ ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩⲁϣϥ ⲉⲣⲟϥ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲡⲓⲱⲟⲩ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « per eum quem in ipso (ligno) crucifixerunt, Christum, per quem gloria ... Amen » (*P. G.* 59, col. 585, *Ὀφθαλμὸς μὲν ὁρῶν ἢ δένδρον ἀνθοφόρον* - col. 590, *τὸν ἐν αὐτῷ σταυρωθέντα Χριστόν! ᾧ ἡ δόξα ... Ἀμήν*).

13 (ff. 98-111ᵛ) Homilia de Nativitate Domini, sub titulo **ⲟⲩⲟⲙⲏⲗⲓⲁ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ·**

ⲉⲑⲃⲉ ⲡϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ⲧ̅ ⲁⲙⲏⲛ · «Homilia quam protulit sanctus Iohannes Chrysostomus de Nativitate Domini nostri Iesu Christi. In pace Dei. Amen».

Inc.: ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲙⲉⲛ ⲛⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ · ⲥⲉⲉⲣⲡⲣⲁⲧⲧⲓⲛ ⲛⲟⲙⲓⲙⲟⲥ «Rursus quidem Patriarchae faciunt secundum legem»; des.: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲧⲁⲓⲟ ⲛⲉⲙ ϯⲡⲣⲟⲥⲕⲩⲛⲏⲥⲓⲥ ⲉⲣⲡⲣⲉⲡⲏ ⲛⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Iesu Christi per quem gloria et honor et adoratio decent ipsum et Patrem eius bonum et Spiritum sanctum, in aeternum. Amen» (*P. G.* 49, col. 351, *Ἃ πάλαι πατριάρχαι μὲν ὤδινον* - col. 362, *Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ τῷ Πατρὶ, ἅμα τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, δόξα ... Ἀμήν*).

14 (ff. 112-122) Homilia in Epiphaniam, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉⲡϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲉⲡⲓⲫⲁⲛⲓⲁ «Sermo quem protulit sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, quem habuit in festum Epiphaniae».

Inc.: ⲡⲁⲓϣⲁⲓ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁⲥⲧⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲭⲏ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲕⲩⲕⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡϫⲓⲛⲕⲱϯ ⲛ̀ϯⲣⲟⲙⲡⲓ «Festivitas haec ecclesiastica Servatoris nostri qui semper nobiscum per cyclum et gyrum anni»; des.: ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲙⲁⲣⲉⲛϯⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲣⲉⲛⲉⲣϩⲩⲙⲛⲟⲥ ⲉⲣⲟϥ ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲉⲣⲉ ⲱⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ «ipsum glorificemus et ipsi cantemus quia ipsi est gloria omnis ... Amen» (f. 117ᵛ, l. 7, ⲁⲕⲥⲱⲧⲉⲙ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ - f. 122, l. 11, ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ⲡⲁⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲉ̀ⲧⲁⲓϯⲙⲁϯ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ = *P. G.* 50, col. 805, l. 15, *Ἤκουες γὰρ ἀρτίως* - col. 808, l. 23, *οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηὐδόκησα*). Homiliae partem primam (ff. 112-117ᵛ, lin. 6) in *P. G.* hucusque reperire non licuit; distinguitur variis locis e s. Scriptura allatis, nempe: Pss. 49, 3; 79, 4; Tit. 2, 11; Luc. 10, 24; Matth. 13, 17; 3, 17; Ioh., 17, 6; Tit. 2, 11; Ps. 136, 4; Tit. 2, 11; Matth. 15, 24; Tit. 2, 12 (bis), 13 (bis); Ioh. 1, 51; Tit. 2, 13 (quater), 14; Matt. 3, 17, atque (f. 116ᵛ, linn. 16-20) in medium profert verba Arii: «Paulus, hoc loco (Tit. 2, 13), Patrem vocat magnum Deum quia, ut dixit, ipse solus est magnus Deus nec quisquam ei similis est».

15 (ff. 122ᵛ-131ᵛ) Homilia in Gen. 11, 1, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟ(ⲥ) ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ϯⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ · ϫⲉ ⲛⲁⲣⲉ ⲡⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ ϣⲟⲡ ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲫⲟⲧⲟⲩ ⲛⲟⲩⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲥⲙⲏ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲧⲏⲣⲟⲩ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ⲧ̅ ⲁⲙⲏⲛ «Sermo sancti Iohannis Chrysostomi archiepiscopi Constantinopolitani,

loquentis de eo quod scriptum est in Genesi: 'Omnis terra erat in uno labio et in una voce, omnes'. In pace Dei. Amen».

Inc.: ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲁⲛⲉⲣⲕⲁⲧⲁⲛⲧⲁⲛ ⲉϯⲧⲉⲥⲥⲁⲣⲁⲕⲟⲥⲧⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ «En ecce, caeterum, pervenimus ad sanctam quadragesimam»; des.: ⲫⲁⲓ ⲉⲣⲉ ⲱⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛⲉⲙ ⲧⲁⲓⲟ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛⲉⲙ ⲡⲣⲟⲥⲕⲩⲛⲏⲥⲓⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲣⲡⲣⲉⲡⲏ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ «ipse quocum gloria omnis et honor omnis et adoratio omnis decet Patrem ... Amen» (*P. G.* 53, col. 273, *Ἰδοὺ πρὸς τὸ τέλος ἐφθάσαμεν λοιπὸν τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς* - col. 282, *Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ τῷ Πατρί, ἅμα τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, δόξα ... Ἀμήν*).

16 (ff. 132-136ᵛ) Homilia in Ps. 48, 6, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲣⲙⲏⲛⲓⲁ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁϩⲙ̄ⲏ̄ ⲛ̀ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲁ ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ ϯⲛⲁⲉⲣϩⲟϯ ϧⲁⲧϩⲏ ⲛ̀ⲟⲩⲉϩⲟⲟⲩ ⲉϥϩⲱⲟⲩ ϯⲁⲛⲟⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲑⲓⲃⲥ ⲉⲥⲕⲱϯ ⲉⲣⲟⲓ «Similiter idem rursus doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, ex interpretatione Psalmi quadragesimi octavi, de paenitentia: 'Cur timebo in die mala, inquitas calcanei mei circumdat me'».

Inc.: ⲕⲉⲙⲓ ϫⲉ ⲛⲁϣ ⲛ̀ⲣⲏϯ ⲟⲩⲡⲣⲟⲃⲗⲏⲙⲁ ⲟⲩⲟϩ ⲟⲩⲉⲛⲓⲅⲙⲁ ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲥⲕⲟⲧⲓⲛⲟⲥ ⲡⲉ ⲡⲁⲓⲥⲁϫⲓ «Novisti quomodo problema et aenigma obscurum sit hoc verbum»; des.: ϫⲉ ⲟⲩϧⲏⲓⲃⲓ ⲧⲉ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲭⲁ ϩⲑⲏⲟⲩ ⲉⲣⲟⲥ · ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲕⲁⲡⲛⲟⲥ ⲉⲧⲉ ϣⲁϥⲃⲱⲗ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲱⲗⲉⲙ · ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲡⲓⲱ̀ⲟⲩ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ «umbram esse cui confidunt et magnum fumum qui cito dissolvitur. Ipse per quem gloria ... Amen» (*P. G.* 55, col. 226, lin. 35, *Εἶδες πῶς πρόβλημα, καὶ αἴνιγμα, καὶ σκοτεινὸς ὁ λόγος* - col. 229, lin. 18, *ὅτι σκιαῖς πεποίθασι, καὶ ἐπὶ καπνῷ μέγα φρονοῦσι;* in textu bohairico sequitur hic doxologia).

17 (ff. 136ᵛ-140ᵛ) Homilia de muliere Samaritana, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ ⲛ̀ⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲧⲏⲥ «Similiter idem rursus Iohannes Chrysostomus, episcopus Constantinopolitanus, loquens de muliere Samaritana».

Inc.: ⲗⲁⲥ ⲙⲉⲛ ⲅⲁⲣ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲱⲙⲓ ⲥⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲓⲕⲁⲛⲟⲥ ⲁⲛ «Nulla enim lingua humana idonea est»; des.: ⲉⲫⲛⲟⲙⲟⲥ ⲙ̀ⲫ︦ϯ︦ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲧⲥⲓⲟⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ϧⲉⲛ ⲡⲭ︦ⲥ︦ ⲓⲏ︦ⲥ︦ ⲡⲉⲛⲟ︦ⲥ︦ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ «in legem Dei, et satiemur ipsa in Christo Iesu Domino nostro, per quem ... Amen» (*P. G.* 64, Index, coll. 1393, 1394: *Πᾶσα μὲν γλῶσσα ἀνθρωπίνη οὐχ ἱκανή*, cum mentione «Spuria et omissa»; vide homiliam in codicibus Barocc. 212, f. 292, et Mosq. 271, f. 335).

Titulo homiliae praemittitur rubrica manus, ut videtur, saec. XIII: ⲧⲙⲁϩⲅ̅ⲧ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛ̅ · ⲅ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲁ ⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ « Dominica tertia (temporis) Pentecostes; tres sermones post invicem ».

18 (ff. 141-153ᵛ) Homilia in Ioh. 4, 4 sqq., sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲁϥ · ⲉⲑⲃⲉ ⲧⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲧⲏⲥ · ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲛⲁϥⲑⲏϣ ⲡⲉ ⲉⲥⲓⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲑⲟϣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲁ · ⲛⲉⲙ ⲡⲥⲱϫⲡ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲉⲫⲁⲗⲉⲟⲛ « Idem rursus doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, ex sermone eius de Samaritana et quod 'Oportebat ut transiret per regiones Samariae' et de reliqua parte huius capitis ».

Inc.: ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲕⲏⲣⲩⲍⲓⲛ ⲛⲁⲛ ⲛⲛⲓⲁⲑⲗⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲧⲏⲥ « Hodie Christus promulgavit nobis certamina Samaritanae »; des.: ⲥⲉⲉⲣⲁ̀ⲛⲁⲕⲏⲣⲓⲧⲧⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ⲡϭ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲥⲁϫⲓ · ⲫⲱϥ ⲡⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Dominum proclamant verbo suo. Ipsi est gloria ... Amen » (*P. G.* 59, col. 535, *Σήμερον ἡμῖν ὁ Χριστὸς τοὺς ἄθλους τῆς Σαμαρείτιδος ἀνεκήρυξεν* - col. 542, lin. 17, *διὰ τὸν λόγον ἀνακηρύττουσα ἦν;* textus bohairicus hic desinit, addita conclusione).

In summo f. 141, rubrica eiusdem manus ac supra (homilia 17): ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲙⲁϩⲃ̅ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓϩⲟⲩⲓⲧ · ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲱϣ « Hic (sermo) est secundus post primum, in suo die lectionis ».

19 (ff. 153ᵛ-158) Homilia de Samaritana et in Ioh. 12, 27 sqq., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟ(ⲥ) ⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲧⲥⲁⲙⲁⲣⲓⲧⲏⲥ · ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϫⲉ ⲧⲛⲟⲩ ⲁ ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ϣⲑⲟⲣⲧⲉⲣ · ⲛⲉⲙ ⲡⲥⲱϫⲡ « Similiter idem rursus sanctus Iohannes Chrysostomus loquens de Samaritana et de eo quod scriptum est 'Nunc anima mea turbata est' et reliqua ».

Inc.: ⲫⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲕⲉⲛϥ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲫⲓⲱⲧ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲓ̀ⲁⲧⲣⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲥⲏⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲥⲱⲙⲁ ⲉⲩⲥⲟⲡ « Qui est in sinu paterno Dei Patris, archiatrus et medicus animarum nostrarum et corporum simul »; des.: ⲁⲩⲥϧⲉ ⲡⲉⲣⲁⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲁⲩⲉⲣϩⲩⲡⲟⲅⲣⲁⲫⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲉϩⲩⲡⲟⲅⲣⲁⲫⲏ · ϧⲉⲛ ⲡϫⲱⲙ ⲙ̀ⲡⲱⲛϧ · ⲙⲁⲣⲉⲥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ ⲧⲛⲟⲩ ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲧⲉⲡⲟⲗⲏⲧⲓⲁ · ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ⟨ⲛ⟩ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ... ⲁⲙⲏⲛ « scriptum est nomen tuum in caelis, subscripta est subscriptio tua in libro vitae; manifestetur autem nunc vitae tuae institutum ut simus haeredes regni caelorum ... Amen ». Homiliam in *P. G.* hucusque detegere non licuit; distinguitur variis locis e s. Scriptura allatis: Ioh. 4, 6; Matth. 26, 38, 39, 38 (bis), 39; Ier. 25, 15, 27; Matth. 20, 18; 16, 22, 23; Ioh. 18, 11; Marc. 14, 27;

Ioh. 12, 27; 4, 6 (bis), 7 (bis); Gal. 3, 27, atque propriam habet comparationem inter Hevam quae hora sexta a diabolo est seducta et mulierem Samaritanam hora sexta adductam ad salutem.

Titulo homiliae praemittitur rubrica eiusdem manus ac supra (homilia 17): ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲙⲁϩ̅ⲅ̅ · ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓⲃ̅ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ «Hic (sermo) est tertius post duo priores».

20 (ff. 158-166) Homilia in Ioh. 2, 4, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟ(ⲥ) ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭ(ⲏ)ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓϩⲟⲡ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲁ · ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲉⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲧⲁⲟⲩⲛⲟⲩ «Similiter idem doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, episcopus Constantinopolitanus, (sermo) quem protulit de nuptiis Galileae et de eo quod scriptum est 'Nondum venit hora mea'».

Inc.: ϯⲡⲣⲟⲑⲩⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲥⲡⲟⲩⲇⲏ · ⲥϯ ⲉⲣⲟⲩⲟⲧ ⲛⲁⲛ «Ardor festinationis vestrae alacritatem nobis tribuit»; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉϯ ⲛⲁⲕ ⲛ̀ⲛⲓⲉⲧⲏⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲕϩⲏⲧ · ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲁ̀ⲡⲟⲗⲁⲩⲓⲛ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ «et det tibi petitiones cordis tui, ut fruamur bonis ... Amen» (*P. G.* 59, col. 133, lin. 20, *Ὥστε εἰ βούλεσθε ἡμῖν τὴν προθυμίαν διεγεῖραι* - col. 138, *καὶ δῴη σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου · ἵνα καὶ τῶν ἐνταῦθα καὶ τῶν μελλόντων ἀπολαύσωμεν ἀγαθῶν ... Ἀμήν;* textus bohairicus, qui caeterum nonnunquam discrepat, caret initio praeambuli textus graeci).

21 (ff. 166ᵛ-171ᵛ) Homilia in Annuntiationem, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ · ϣⲁ ϯⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲟⲥ ⲉⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲑⲙⲁⲩ ⲙ̀ⲫϯ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ «Sermo quem protulit sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, de nuntio Gabrielis Genitrici Dei benedictae, matri Dei Verbi».

Inc.: ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲙⲉⲛ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ «Prima quidem dominica»; des., amissis duobus foliis ultimis (pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲅ̅ – ⲧ̅ⲙ̅ⲋ̅): ⲟⲩ ⲇⲉ ⲡⲉ ⲉⲧⲁϥⲱⲣⲕ «quamnam iuravit [veritatem]?» (*P. G.* 62, col. 763, lin. 25 a. fin., *Τῇ προτέρᾳ Κυριακῇ* – col. 766, lin. 17 a. fin., *ποίαν δὲ αὐτῷ ἀλήθειαν ὤμοσεν*).

22 (ff. 172-178ᵛ) Homilia de eventibus tempore Gainae et de divitiarum despectu, sub titulo ⲟⲩⲟⲙⲏⲗⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ · ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) · ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲩϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲥⲏⲟⲩ ⲛ̀ⲅⲁⲓⲛⲁ · ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲙ̀ⲕⲁϩ ⲛ̀ϩⲏⲧ «Homilia eiusdem doctoris s. Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopoli-

tani, quam protulit de rebus quae advenerunt tempore Gainae et de afflictione ».

Inc.: ιc ονμηϣ ⲛ̀χρονοc ϯχω ⲛ̀ρωι « Ecce per multum tempus sileo »; des. mutilus: ονοϩ ⲛ̀τενχⲫο ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲛικⲁρποc ⲛ̀τε ϯⲫιλοcοⲫιⲁ « et lucremur fructus philosophiae ». Praeter folium ultimum (pp. c̄ξ̄ν̄, c̄ξ̄λ̄ pro τ̄ξ̄ν̄, τ̄ξ̄λ̄), desideratur unum folium (pp. τ̄ⲛ̄ζ̄, τ̄ⲛ̄η̄) inter f. 176 (des. ⲙ̀παcχαc εϭεπ ⲛονⲛι ⲙ̀ⲫρηϯ ⲛ̀ον « non permittit eam [avaritiam] radices agere, sicut ») et f. 177 (inc. ονοϩ εϥⲙοτεⲛ ⲛ̀ερκⲁτⲁⲫρονιⲛ ⲙ̀ⲙοϥ « et praestans et despectus ». — *P. G.* 52, col. 413, lin. 2 a. fin., *Πολὺν ἐσίγησα χρόνον* - col. 417, lin. 33, *οὐκ ἀφίησι φυῆναι ὥσπερ [δρεπάνῃ]*; col. 418, lin. 10, *ἔνδοξος καὶ εὐκαταφρόνητος* - col. 420, lin. 18, seu lin. 5 a. homiliae finem, *ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας δρεψώμεθα καρπόν*).

23 (ff. 179-184) Homilia in II Thess., sub titulo ομοιωc εβολ ϧεⲛ πιⲙⲁϩδ̄ ⲛ̀λογοc ⲛ̀τε πιⲁγιοc ιωⲁⲛⲛηc πιχρicοcτομοc · ονοϩ πιⲁρχηεπicκοπο(c) ⲛ̀τε κωⲛcτⲁⲛτιⲛονπολ(ic) εϥερ⟨ερ⟩ⲙηⲛενιⲛ ⲛ̀ϯεπicτολη ⲙ̀ⲙⲁϩβ̄ϯ ⲛ̀τε ϯπροcθεccⲁλοⲛικεic « Similiter e quarto sermone sancti Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, interpretantis epistolam secundam ad Thessalonicenses ».

Inc.: το λοιποⲛ ⲛεⲛcⲛηον τωβϩ εχωι « Caeterum, fratres, orate pro me »; des.: εcεϣωπι ⲛⲁⲛ τηρον εθρεⲛχιⲙι ⲛ̀ονπⲁρρηcιⲁ ⲙ̀πεϥⲛ̀θο εβολ ϩιτοτϥ πωον ⲙ̀ⲫιωτ ⲛεⲙⲁϥ... ⲁⲙηⲛ « fiat nobis omnibus ut inveniamus fiduciam coram ipso per ipsum; gloria Patri cum ipso ... Amen » (*P. G.* 62, col. 489, lin. 18, *Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν* - col. 492, *ἣν γένοιτο μετὰ παῤῥησίας ἡμᾶς ἅπαντας ἰδεῖν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν*).

24 (184^v-188^v) Homilia in II Thess., sub titulo ομοιωc εβολ ϧεⲛ πιⲙⲁϩε̄ ⲛ̀λογοc ⲛ̀τε πιⲁγιοc ιωⲁⲛⲛηc πιχρicοcτομοc ονοϩ πⲁρχ(η)επicκοπο(c) ⲛ̀τε κωⲛcτⲁⲛτιⲛονπολ(ic) · εϥερ⟨ερ⟩ⲙηⲛενιⲛ ⲛ̀τⲁιεπicτολη ⲛ̀ονωτ ⲙ̀ⲙⲁϩβ̄ϯ ⲛ̀τε ϯπροcθεccⲁλοⲛικηc « Similiter e sermone quinto sancti Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, interpretantis epistolam secundam ad Thessalonicenses ».

Inc.: ⲙ̀ⲫρηϯ γⲁρ ⲛ̀ονηι ⲛ̀ονωτ ενϣοπ ⲛ̀ϧητϥ « Sicut enim domum unam habitantes »; des.: ⲛ̀τεⲛερπεⲙπϣⲁ ⲛ̀ⲛⲁν επεⲛο̄c̄ ῑη̄c̄ π̄χ̄c̄ · ϧεⲛ ονπⲁρρηcιⲁ ... ⲁⲙηⲛ « ut digni simus qui videamus Dominum nostrum Iesum Christum, cum fiducia ... Amen » (*P. G.* 62, col. 497,

lin. 22, *Καθάπερ γὰρ οἰκίαν μίαν οἰκοῦντες* – col. 500, *μετὰ πολλῆς τῆς παῤῥησίας ἀξιωθῆναι ἰδεῖν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν ... Ἀμήν*).

25 (ff. 188v-196v) Homilia in ultima verba I Thess., sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧϩⲁⲓⲏ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓⲥ · ⲉⲁϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ « E verbis ultimis primae epistolae ad Thessalonicenses quam interpretatus est sanctus Iohannes Chrysostomus ».

Inc.: ⲁⲣⲓⲁⲥⲡⲁⲍⲉⲥⲑⲉ ⲛ̀ⲛⲉⲧⲉⲛⲉⲣⲏⲟⲩ « Salutate invicem »; des.: ⲛⲁⲓ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲑⲣⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲣⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « quae ut assequamur fiat nobis omnibus per gratiam et charitatem Domini nostri ... Amen » (*P. G.* 62, col. 464, lin. 6, *Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς* – col. 468, *ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι ... Ἀμήν*).

26 (ff. 196v-200v) Homilia in I Thess. 3, 5, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟ(ⲥ) · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓⲥ · ⲑⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲧⲉⲥⲁⲣⲭⲏ ϫⲉ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲁⲛⲟⲕ ϩⲱ ϯϣϩⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ ⲁⲛ · ⲁⲓⲟⲩⲱⲣⲡ ⲉⲉⲙⲓ ⲉⲡⲉⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ · ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁⲅⲁⲡⲏ « Similiter e sermone quarto sancti Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, interpretantis primam epistolam ad Thessalonicenses, cuius initium est ' Propterea et ego amplius non sustinens, misi ad cognoscendam fidem vestram ', et de charitate ».

Inc.: ⲑⲁⲓ ⲟⲩⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲙⲁⲣⲉⲛϭⲟⲥ « Hanc igitur plantemus nunc »; des.: ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲭⲱ ⲛⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « fiat ut dimittat nobis, ut assequamur bona omnia quae sunt in regno caelorum, in Christo ... Amen » (*P. G.* 62, col. 420, lin. 3 a. fin., *Ταύτην οὖν φυτεύσωμεν* – col. 422, *εἰ δὲ ἀφεθῇ, πάντων ἐπιτευξόμεθα τῶν ἐν οὐρανῷ ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ ... Ἀμήν*).

27 (ff. 201-211) Homilia in I Thess. 4, 14-16, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓⲥ · ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ · ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲁⲛϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛⲱⲧⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ · ϫⲉ ⲁⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲛϧ · ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁⲥⲉⲡⲓ ⲉⲧⲡⲁⲣⲟⲩⲥⲓⲁ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ · ⲛ̀ⲛⲉⲛⲫⲟϩ ⲉⲛⲏ ⲉⲧⲁⲩⲛ̀ⲕⲟⲧ · ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲙⲏ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲥⲁⲗⲡⲓⲅⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲉϥⲉ̀ⲓ ⲉⲡⲉⲥⲏⲧ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲧⲫⲉ · ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅

ⲉⲩⲉⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲛ̀ϣⲟⲣⲡ · ⲁⲛⲟⲛ ϩⲱⲛ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲱⲥ ⲁⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲛϧ ⲉⲑⲛⲁⲥⲱϫⲡ ⲉⲩⲉϩⲟⲗⲙⲉⲛ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ ⲉⲩⲥⲟⲡ · ϧⲉⲛ ϩⲁⲛϭⲏⲡⲓ ϫⲉ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲁⲡⲁⲛⲧⲁⲛ ⲉⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲁⲏⲣ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲉⲛⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Similiter idem rursus sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, interpretans primam epistolam ad Thessalonicenses, dicens ‘Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quia nos qui vivimus, qui residui sumus in adventum Domini, non praeveniemus eos qui dormierunt, quoniam ipse Dominus in iussu, in voce archangeli et in tuba Dei descendet de caelo; mortui in Christo resurgent primi; deinde nos quoque qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus, ut occurramus Domino in aere; et sic semper cum Domino erimus’ ».

Inc.: ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Prophetae omnes »; des.: ⲙ̀ⲡⲟⲩⲓ̀ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲡϩⲏⲧ ⲛ̀ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛⲁⲓ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲑⲣⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲣⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « nec intravit in cor hominum; quibus contingat nobis omnibus ut fruamur in regno caelorum, per gratiam ... Amen » (*P. G.* 62, col. 439, *Οἱ προφῆται μὲν* - col. 446, *μήτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη · ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι ... Ἀμήν*).

28 (ff. 211ᵛ-217ᵛ) Homilia in II Thess., sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭ̀ⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲛ̀ϯⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓⲥ « Ex Ethicis, similiter sancti Iohannis Chrysostomi interpretantis secundam epistolam ad Thessalonicenses ».

Inc.: ϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϧⲉⲛ ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ « Dicit in prima epistola »; des.: ⲉⲧⲁⲩⲱϣ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲉⲛⲣⲓⲧϥ ⲛⲁⲓ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲑⲣⲉⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « quae promissa sunt diligentibus eum, contingat nobis omnibus ut iisdem digni simus; per gratiam ... Amen » (*P. G.* 62, col 467, lin. 2 a. fin., *Εἰπὼν ἐν τῇ προτέρᾳ ἐπιστολῇ* - col. 472, *τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ*).

29 (ff. 218-225) Homilia in II Thess., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ · ⲡⲓⲭ̀ⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁϥ · ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲛ̀ϯⲙⲁϩⲥⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓ̀ⲥ « Similiter rursus sanctus Iohannes Chrysostomus, ex eius Ethicis, interpretantis secundam epistolam ad Thessalonicenses ».

Inc.: ⲓⲥϫⲉ ⲟⲩϩⲁⲡ ⲙ̀ⲙⲏⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲡⲉ « Si iudicium rectum est Dei »; des.: ⲛ̀ⲧⲉⲛⲥⲱⲧⲡ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ϯⲁ̀ⲣⲉⲧⲏ · ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲛ̀ϣⲁϣⲛⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « ut eligamus nobis virtutem et possimus

consequi bona ... Amen» (*P. G.* 62, col. 475, lin. 23 a. fin., *Εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ* - col. 480, *καὶ τὴν ἀρετὴν αἱρώμεθα, καὶ δυνηθῶμεν ἐπιτυχεῖν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ... καὶ φιλανθρωπίᾳ*).

30 (ff. 225-230) Homilia in II Thess., sub titulo **ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ · ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲟⲛⲓⲕⲉⲓ̈ⲥ · ⲏⲑⲓⲕⲟⲛ** «Similiter rursus idem doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, episcopus Constantinopolitanus, ex epistola ad Thessalonicenses. Ethica».

Inc.: **ⲕⲉ ⲅⲁⲣ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲉⲓⲭⲏ** «A tempore enim quo versatus sum»; des.: **ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲧⲁϩⲉ ⲡⲉⲛⲃⲓⲟⲥ ⲉⲣⲁⲧϥ · ⲉϥⲉⲣⲉⲩⲑⲏⲛⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲙⲉⲧⲁⲕⲣⲓⲃⲏⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲫ︦ϯ︦ ϫⲉ ϩⲓⲛⲁ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ** «ut instituamus vitam nostram rectam cum omni cura, secundum Deum, ita ut ... Amen» (*P. G.* 62, col. 482, lin. 15 a. fin., *Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν* - col. 486, *καὶ μετὰ πάσης ἀκριβείας τὸν ἑαυτῶν βίον εὐθύνειν, ἵνα... καὶ τὰ ἑξῆς*).

31 (ff. 230v-236) Homilia in I Cor., sub titulo **ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ · ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ · ⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ** «Similiter rursus idem doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, interpretans primam epistolam ad Corinthios. Ethica».

Inc.: **ⲁⲛⲟⲕ ϩⲱ ⲙ̀ⲡⲓϣϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙⲱⲧⲉⲛ** «Ego quoque non possum loqui vobiscum»; des.: **ⲉⲧϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̈ ⲑⲁⲓ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲛⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲑⲣⲉⲛⲉⲣⲡⲉⲙ̀ⲡϣⲁ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ** «in regno caelorum; quod contingat nobis omnibus ut simus ipso digni, per misericordias ... Amen» (f. 230v, lin. 12, **ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲟⲛ ⲉϥⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲣⲉⲙⲉⲫⲉⲥⲟⲥ** – f. 233, lin. 8, **ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ ⲙⲁⲗⲗⲟⲛ ϧⲁⲧⲉⲛ ⲫ︦ϯ︦** = *P. G.* 61, col. 13, lin. 30, *Διὰ τοῦτο καὶ Ἐφεσίοις γράφων* - col. 14, lin. 3 a. fin., *πολλῷ μᾶλλον παρὰ θεῷ*; f. 233, lin. 9, **ⲟⲩ ϫⲉ ⲟⲩⲛ ⲡⲉ ⲡⲉϫⲁϥ ⲡⲉ ⲡⲓⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ** – f. 236, **ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̈ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ** = ibid., col. 20, lin. 26 a. fin., *Τί οὖν φησιν ὁ χριστιανός* - col. 22, *καὶ τῶν τῆς θείας βασιλείας ἐπιτυχανόντων · ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι... Ἀμήν*).

32 (ff. 236-247) Homilia in I Cor., sub titulo **ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ** «Similiter rursus sanctus Iohannes Chrysostomus ex prima epistola ad Corinthios».

Inc.: **ⲓⲥϫⲉ ⲇⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲡⲉⲧⲕⲱⲧ ϩⲓϫⲉⲛ ⲧⲁⲓⲥⲉⲛϯ** «Si quis aedificat super hoc fundamentum»; des.: **ⲛ̀ⲧⲉⲛϫⲫⲟ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲁ̀ϩⲉⲙ ⲙⲓⲥⲓ**

ⲛ̀ⲕⲉⲥⲟⲡ · ϫⲉ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲛⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲉⲧⲑⲏϣ ⲉϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « ut lucremur regenerationem iterum, ut scilicet assequamur bona quae statuta sunt futura in regno ... Amen » (*P. G.* 61, col. 75, *Εἴ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον* - col. 82, *καὶ ἑαυτοὺς ἀνακτησώμεθα, ἵνα καὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν, χάριτι ... Ἀμήν*).

33 (ff. 247-256ᵛ) Homilia in I Cor., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕ ⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲏ̀ⲑⲓⲕⲟⲛ ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲓⲟⲩⲥ « Similiter rursus idem doctor, sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, ex Ethicis, interpretans primam epistolam ad Corinthios ».

Inc.: ⲛⲟⲃⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Omne peccatum »; des.: ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲉⲙⲙⲁⲩ · ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « in illo die, per gratiam ... Amen » (*P. G.* 61, col. 146, lin. 20, *Πᾶν ἁμάρτημα* - col. 152, *κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, χάριτι ... Ἀμήν*).

34 (ff. 256ᵛ-262) Homilia in I Tim.; de paenitentia, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩⲓ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲛ̀ϯϣⲟⲣⲡⲓ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲛ · ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓ̀ⲁ « E sermone duodecimo sancti Iohannis Chrysostomi interpretantis primam epistolam ad Timotheum; de paenitentia ».

Inc.: ⲙⲁⲣⲉⲛⲙⲉⲛⲣⲉ ⲫ̀ϯ ϫⲉ ⲟⲩⲛ ϯⲛⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲟϯ « Diligamus Deum ergo nunc cum timore »; des.: ⲉⲩⲱ̀ⲫⲉⲗⲓⲁ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ ⲉⲩⲱⲟⲩ ⲇⲉ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ « in subsidium animarum nostrarum, in gloriam autem ... Amen » (*P. G.* 62, col. 583, lin. 16, *Μετὰ φόβου τοίνυν ἀγαπῶμεν τὸν θεόν* - col. 586, *τῶν μεγάλων αὐτοῦ δωρεῶν · ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι ... Ἀμήν*).

F. 256ᵛ, in mg. ext. iuxta titulum, manu posteriore: [ⲱ]ϣ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓ̀ⲁ « Lege: de paenitentia »; dein, alia manu: ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ϧⲁⲉ̀ · ⲟⲛ · ⲉⲩϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ϯⲙⲁϩ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲡⲏⲡ · « Sermo ultimus, pariter; leguntur dominica quarta epēp ».

35 (ff. 262-267) Homilia in Tit., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ · ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲉⲣ⟨ⲉⲣ⟩ⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲧⲓⲧⲟⲛ « Similiter sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, interpretans epistolam ad Titum ».

Inc.: ϩⲟⲥⲟⲛ ϫⲉ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲑⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲝⲓⲱⲙⲁ « Ad modum enim magnitudinis dignitatis »; des.: ⲛ̀ϯⲁ̀ⲣⲉⲧⲏ · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲛⲓⲉⲡⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲁ̀ ⲉⲧⲁⲩⲱϣ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛⲁⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ

« virtutis, et ita consequamur promissa quae nobis statuta sunt in Christo ... Amen » (*P. G.* 62, col. 667, lin. 4. a. fin., *Ὅσῳ γὰρ μέγα τὸ ἀξίωμα* - col. 670, *τὴν ἀρετὴν, οὕτω τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐν Ἰησοῦ ... Ἀμήν*).

36 (ff. 267-272^v) Homilia in Tit., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲧⲓⲧⲟⲛ « Similiter sanctus Iohannes Chrysostomus in epistolam ad Titum ».

Inc.: ⲙ̀ⲡⲉⲣϯ ϩⲑⲏⲧⲉⲛ ⲡⲉϫⲁϥ ⲉⲛⲓⲙⲩⲑⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲉⲧⲣⲉϥϫⲉϣϥⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ « Nolite attendere, ait, fabulis insanis Iudaeorum » ; des.: ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ⲛⲁⲩ ⲉⲫϯ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ... ⲁⲙⲏⲛ « ut digni simus qui videamus Deum ; per Christum ... Amen » (*P. G.* 62, col. 679, lin. 15, *Μὴ προσέχοντες, φησὶν, Ἰουδαϊκοῖς μύθοις* - col. 682, *ἵνα τὸν θεὸν ἰδεῖν καταξιωθῶμεν, ἐν Χριστῷ ... Ἀμήν*).

37 (ff. 272^v-278^v) Homilia in Coloss., sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ · ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ · ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲛⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗ(ⲓⲥ) ⲉϥⲉⲣ<ⲉⲣ>ⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲥⲕⲟⲗⲗⲁⲥⲁⲓⲥ « Similiter idem sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, interpretans epistolam ad Colossenses ».

Inc.: ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁⲣⲉϥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ « Verbum Domini sit in vobis » ; des. mutila cum paginae nota ⲫ̅ⲝ̅ⲇ̅ : ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ ⲕⲱϣ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲟⲩⲃⲏⲓ « quare clamas ad me ? » (*P. G.* 62, col. 359, lin. 11 a. fin., *Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω* - col. 364, lin. 14, *Τί βοᾷς πρός με;*).

38 (ff. 279-280^v) Fragmentum homileticum complectens folia duo (scil. duo ultima ff. fasc. ⲗ̅ⲉ̅), versus marginem externum mutila, quorum prius habet paginarum notam ⲫ̅ⲟ̅ⲇ̅, alterum notam ⲫ̅ⲟ̅ⲉ̅ amisit. Inc.: ⲟⲩⲟϩ ⲉⲣⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲓ ⲛ̀ⲙ̀ⲕⲁϩ ⲛ̀ϩⲏⲧ ⲥⲑⲉⲣⲧ[ⲉⲣ ·] ⲙ̀ⲡⲓⲛⲁⲩ ⲉⲧⲟⲩⲛⲁⲣⲁϣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓⲛⲁⲏⲧ « et qui tristes sunt turbantur, qua hora laetabuntur misericordes » ; des.: ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲟⲩⲥⲟⲩ [... ⲛ]ⲉⲙ ⲛ̀ϫⲁⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧ « et in momento ... et omnia quae ».

Elencho codicum copticorum bohairicorum, opera Chrysostomo adscripta continentium, quem confecit de Lacy 'o Leary, *Littérature copte (Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*, t. IX, coll. 1609, 1610), adde: fragmentum homiliae octavae in Matthaeum (cod. Tischendorf XXVIII, ff. 5-7) ; alia fragmenta exhibent *Catenae in Evangelia aegyptiacae* quas edidit P. de Lagarde, Gottingae, 1886 (vide ibid. p. VI), necnon codices Tischendorf XXVIII, ff. 8-15, Brit. Mus., Add. 14,740 A, ff. 10, 11, 24, et Cahirenses 36, 36$^{\text{Add.}}$

Varia manu in marginibus adiectae sunt diversae indolis annotationes lectionem publicam homiliarum spectantes : ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque »,

ad definiendas partes publice legendas, et ⲥ ante interrogationes (cf. Ad. Hebbelynck, *Le Muséon*, t. XXXV, 1922, pp. 306, 307); plurium sectionum initium (ff. 51^{v}, 66^{v}, 74) signatur vocabulo ⲥⲟⲕⲥ « Trahe » quod vocis tonum forsan respicit (cf. W. E. Crum, *A. coptic dictionary*, Oxonii, 1929 sqq., p. 362); ff. 35, 110^{v}, in mg.: ϫⲁⲕ (?) « Desine ». F. 23^{v}, ad incisum ⲟⲩ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲉⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟϥ ... ⲉϥⲉϣⲱⲡⲓ ⲉϥⲃⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « Quid est quod dicit Dominus ... erit solutum in caelis », in mg. legitur ⲥⲟϩⲓ « Stat », adiecto manu recente « Manet »; f. 220^{v}, in mg., iuxta verba ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉϯⲡⲁⲛⲉⲣⲉⲥⲓⲥ ... « Audi effatum ... », legitur ⲛⲁⲙⲉ « Vere ». Homiliae 2-37 signantur notis ⲁ̅-ⲗ̅ⲋ̅ (nota ⲗ̅ in f. 225 praetermissa, nota ⲅ̅ resecta) necnon vocibus سحت (= ⲥϧⲏⲧϥ ?) (ff. 6^{v}, 23, 31, 35, 45^{v}, 51^{v}, 59, 66^{v}, 74, 98, 112, 122^{v}, 132, 136^{v}, 141, 153^{v}, 158, 166^{v}, 172, 179, 184^{v}, 188^{v}, 196^{v}, 201, 211^{v}, 218, 225, 230^{v}, 236, 247, 256^{v}, 262, 267, 272^{v}) et *σχηφ* vel (?) *σχετφ* (ff. 45^{v}, 51^{v}, 66^{v}, 122^{v}) iuxta titulum; in summo f. 22^{v}: *σχητ* (?).

Codicis sectiones 1-19 exscripsit Tuki in cod. Borg. copt. 119, sectiones 20-38, in cod. Borg. copt. 111, pp. 1-579; item sectiones 1, 2, in cod. Borg. copt. 111, pp. 805-822, et sectionem 21 in cod. Borg. copt. 111, pp. 601-611.

Ductus directi stilo sicco carneae plagulae membranae impressi binas definiunt scripturae lineas, transversi vero, plumbo in singulis paginis effecti, spatium marginibus et litteris marginalibus servatum; spatium partis scriptae est circiter mm. 305 × 165. Complectitur codex quaterniones ⲁ̅ – ⲕ̅ⲁ̅ (ff. 1-168, pp. ⲁ̅ – ⲧ̅ⲗ̅ⲋ̅), ff. sex quaternionis ⲕ̅ⲃ̅ (ff. 169-174, pp. ⲧ̅ⲗ̅ⲍ̅ – ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅, ⟨ⲧ̅ⲙ̅ⲍ̅⟩ – ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅); ff. sex quatern. ⲕ̅ⲅ̅ (ff, 175-180, pp. ⲧ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲋ̅ pro ⲧ̅ⲛ̅ⲋ̅, ⟨ⲧ̅ⲛ̅ⲑ̅⟩ – ⲥ̅ⲝ̅ⲃ̅ pro ⲧ̅ⲝ̅ⲃ̅, ⟨ⲧ̅ⲝ̅ⲉ̅⟩ - ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ pro ⲧ̅ⲝ̅ⲏ̅); quaterniones ⲕ̅ⲇ̅ – ⲗ̅ⲉ̅ (ff. 181-276, pp. ⲧ̅ⲝ̅ⲑ̅ – ⲫ̅ⲝ̅) et ff. quattuor quatern. ⲗ̅ⲋ̅ (ff. 277-280, pp. ⲫ̅ⲝ̅ⲁ̅ – ⲫ̅ⲝ̅ⲇ̅, ⟨ⲫ̅ⲟ̅ⲅ̅⟩ – [ⲫ̅ⲟ̅ⲋ̅]). Paginarum notae appositae sunt plagulis aversis secundum numeros pares necnon, secundum numeros impares, in summo angulo externo folii initialis fasciculorum; desiderantur notae ⲕ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲕ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅, ⲧ̅ⲋ̅; f. 17^{r} mendose signatur ⲙ̅ⲑ̅ pro ⲗ̅ⲅ̅; item, ff. 175^{v}-180^{v}, ⲥ̅ⲛ̅ⲇ̅ – ⲥ̅ⲝ̅ⲏ̅ pro ⲧ̅ⲛ̅ⲇ̅ – ⲧ̅ⲝ̅ⲏ̅, f. 102^{v}, ⲥ̅ⲃ̅ pro ⲥ̅ⲇ̅, f. 103^{v}, ⲥ̅ⲇ̅ pro ⲥ̅ⲋ̅, et, f. 226^{v}, ⲥ̅ⲝ̅ pro ⲩ̅ⲝ̅; quaternionum notae occupant summum angulum internum in fasciculorum paginis extremis. Eaedem paginae extremae in medio summo mg. exhibent crucem vel ornamentum levi calami ductu delineata, quandoque pigmentis rubro et viridi obducta, inter varias inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲱⲛϧ « Iesus vita »; ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅; ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲡ̅ⲣ̅ⲥ̅; ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲕⲁ; ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ ⲏⲙⲱ(ⲛ); ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲱⲛϧ; ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅; ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲡ̅ⲣ̅ⲥ̅; ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲧⲟⲩ ⲡ̅ⲣ̅ⲥ̅; ⲛⲓⲕⲁ; ⲝⲓⲗⲟⲛ ⲍⲱⲏⲥ; ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅; ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅; ⲩ̅ⲥ̅ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩ; ⲩ̅ⲥ̅ ⲧⲟⲩ ⲑ̅ⲩ̅; ⲩ̅ⲥ̅ ⲭⲣⲓⲥⲧⲟⲥ ⲑⲉⲟⲩ. Partis mediae fasciculorum utraque plagula signatur ductu rubro obliquo: in mg. summo externo pro plagulis aversis, in imo mg. ext. pro plagulis rectis; in mediis summis plagulis aversis, crucula quattuor punctis effecta; in ff. 1, 81, 88^{v}, 89$^{r.v}$, 96^{v}, 97$^{r.v}$, 104^{v}, 105, inscriptiones et paginarum atque fasciculorum notae minio exaratae sunt, alibi atramento;

interpunctionis signa constant ductu directo simplice vel duplice. Codex eminet scripturae venustate atque parco ornatu. In sola plagula initiali textus incipit littera praegrandi varie picta; reliquarum sectionum littera initialis mensura vix excedit litteras marginales communes quae, paucis exceptis, pigmento carent. In f. 1, ornamentum, lineis inter se innexis confectum atque coloribus rubro, croceo et viridi distinctum, involvit titulum marginesque externum et imum invadit; similia ornamenta, at leviora, circumdant titulos reliquarum sectionum, praeterquam in ff. 74, 158, 272^{v}, ubi solis constant ductibus pictis, et in ff. 153^{v}, 230^{v}, ubi desunt colores, atque in ff. 136^{v}, 188^{v}, 267, quae nudum habent homiliae titulum; f. 74 exhibet insuper ornamentum marginale rubri et viridis coloris in forma ramorum et botruum. Minio scripta sunt sectionis initialis titulus ipsiusque textus linea prima caeteris grandior atque lineae secunda, tertia et quarta; quandoque signa ·> quae passim sacrae Scripturae excerpta comitantur. Singulas sectiones concludunt ductus directi cum punctis; item subscriptionem f. 184 quam etiam comitantur signa ·>. Tituli, subscriptiones ff. 200^{v} et 211, notae foliorum et fasciculorum eorumque inscriptiones exarata sunt unciali oblonga, textus autem unciali rotunda; subscriptio f. 184 dextrorsum inclinatur. Codex, cuius specimina ediderunt Henricus Hyvernat, *Album*, tab. XX (f. 184), et Eugenius Tisserant, *Specimina codicum orientalium*, Romae, 1914, tab. 76 (f. 45^{v}), prae scripturae indole, coaetaneus videtur codici Brit. Mus., Or. 8812, qui est an. Mart. 605, seu an. D. 889. Textus imi f. 105, madore semi deletus, calamo recente hinc illinc suppletus est; foliorum 9-20 margines externi resecti sunt absque tamen textus iactura.

F. 184, titulus donationis: ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲡⲁⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡϯⲙⲁϯ ⲙ̀ⲫ︦ϯ︦ | ⲛⲉⲙ ⲡϥⲓⲣⲱⲟⲩϣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲥ · ⲡⲁⲡⲁ | ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ | ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲁⲣⲓⲡⲉϥⲙⲉⲩⲓ ⲉϥⲟⲛϧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁϥ | ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲛ̅(ⲁⲧ)ⲓⲕⲟ(ⲛ) ⳤ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ | ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲁ | ⲙ̀ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲉⲙ ⲛⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁϥ · | ⳤ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲡⲁ ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ ⲡⲓⲣⲉϥⲱϣ | ⲧⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲯⲩⲭⲏ · ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟϥ | ⲁⲧϥⲓ ⲫⲣⲱⲟⲩϣ ⲛ̀ⲛⲓⲅⲣⲁⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁϥⲥϧⲏⲧⲟⲩ | ⲉⲣⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ ⲥϧⲏⲧ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ ϧⲉⲛ ⲡϫⲱⲙ | ⲛ̀ⲛⲏⲉⲧⲟⲛϧ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ « Cum Deo. Factum est hoc memoriale huius boni libri, Deo beneplacito et cura fidelium, per papam Victorem sanctuarii magni abba Macarii. Mementote eius viventis, ut Dominus misereatur eius et filiorum eius spiritualium atque ut quum transierit ex hac vita Dominus det requiem beatae eius animae cum sanctis suis. Et recordemini papae Theodori lectoris, ut Dominus misereatur animae eius, quia ipse curam gessit scripturarum sacrarum, scribens eas; Dominus Iesus scribat nomen eius in libro viventium. Amen et amen et amen »; ff. 200^{v} et 211, librarii subscriptio: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ · ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲥⲃⲟⲩⲓ « Benedic mihi, dimitte mihi, humili »; f. 266^{v}, in mg. externo, nota lectoris: ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲧⲉ ϯⲫ (sic) « Macarius, in misericordia Dei ». F. 1, in imo mg.: ⲕ︦ⲍ︦ (notae similes partim saltem eiusdem manus, alibi apparent in codicibus Vaticanis 58-69). Folium custodiae modo initio adiectum inscriptiones exhibet: in plagula aversa, *Ass. 6,* | *n. 56;* in plagula recta, manu recentiore: *De hoc codice* | *Zoega catalog. p. 4. sqq.;* ff. 1 et 280^{v}, sigilla bibliothecae apostolicae Vaticanae et bibliothecae nationalis Parisiensis.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *57*, trimontium et stellae familiae Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

58 (a I. S. Assemani emptus 7). Membr., mm. circiter 345 × 268, ff. 194.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

I (ff. 1-9ᵛ) Saec. IX, ff. 9, linn. 34.

Encomium quadraginta novem martyrum ac magistriani eiusque filii, sub titulo ϯϫⲓⲛⲥⲉⲙⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲕⲁⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙ̅ⲑ̅ ⲉⲧⲉⲛⲉⲣϣⲁⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲟ⟨ⲟⲩ⟩ ⲡⲓⲙ̅ⲑ̅ ⲛ̀ϧⲉⲗⲗⲟⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲙⲁⲅⲓⲥⲧⲣⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ · ⲁⲥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲧⲟⲡⲟⲥ (ult. ⲡ corr. ex ⲗ) ⲫⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲁ̀ⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲉ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲭⲓⲣ ⲛⲁϩⲣⲁϥ ⲛⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲓⲣⲉⲙⲭⲉⲃⲣⲟ ⲙⲉⲛⲉⲥⲓⲛⲉ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Depositio ossium sanctorum martyrum quorum hodie festum agimus, quadraginta novem seniorum cum magistriano eiusque filio sancto; facta est in hoc ipso monasterio (ⲧⲟⲡⲟⲥ) patris nostri pneumatophori abba Macarii Scetensis, die quinto mensis mekhir, coram abba Iohanne hegumeno sancto ex Ǧebro Menesine (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte à l'époque copte*, Parisiis, 1893, p. 149). In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt, cum praefatione et versione gallica, Seymour de Ricci et Eric O. Winstedt, *Les quarante-neuf vieillards de Scété*, in *Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale*, t. XXXIX, Parisiis, 1917, pp. 323-358.

In summo angulo externo folii 1, sub charta nova qua refectum est, legitur: ⲥⲟⲩⲉ̅ ⲙⲙⲉⲭ(ⲓⲣ) « Die 5 (mensis) mekhir », manu recentiore additum; alia manus in mg. adiecit, f. 5, ante ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ: ϣⲁ « Usque »; f. 6, ante verba ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ϯⲟⲩⲛⲟⲩ: ⲱϣ « Lege »; ibid., ante ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲗⲁⲟⲥ: ϣⲁ; f. 8ᵛ, ante ⲛⲁⲓ ⲇⲉ: ⲱϣ; f. 9, ante ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲏⲟⲩ: ϣⲁ, et ante ϧⲉⲛ ⲥⲟⲩⲇ̅: ⲱϣ.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 103-111ᵛ.

Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi quaternas definiunt scripturae lineas, ductus transversi, plumbo exarati, margines et columellam litteris marginalibus servatam; spatium partis scriptae est circiter mm. 280 × 170. Constat codex quaternione ⲁ̅ (ff, 1-8, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅, in plagulis aversis secundum numeros pares notatae) et folio uno (f. 9) notis destituto; fasciculi nota ⲁ̅, f. 8ᵛ, vix apparet; insuper, in angulis summis internis foliorum 1 et 9, manus recentior notis ⲕ̅ⲅ̅, ⲕ̅ⲇ̅, fasciculos signavit; in summo f. 8ᵛ, crucula inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ atque levia ornamenta, atramento exarata; f. 9 inscriptionibus caret. Partis mediae fasciculi utraque plagula signatur ductu rubro in forma nexus: in imo mg. pro plagula aversa, in summo mg. externo pro plagula recta; in summis plagulis aversis, excepto f. 9ᵛ, ductus leves

in forma crucis. Titulum involvunt fasciae lineis variis effectae; initium codicis distinguit ornamentum in forma ramorum; f. 7, simile ornamentum, at levius, signat paragraphum quae inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲧⲁⲓⲕⲉⲛⲓϣϯ ⲛ̀ϣⲫⲏⲣⲓ (op. laud., p. 343) atque, ibid., levius ornamentum paragraphum quae inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲛ; desunt pigmenta. In titulo, in inscriptionibus f. 8^{v}, in subscriptione, et in notis paginarum usus est calligraphus unciali oblonga, in ipso textu unciali rotunda. Vox ⲫ︦ϯ︦ signatur lineola concava; accentus efficiuntur vel ductu simplici, vel ductu cum lineola curva; interpunctionis signa duplici ductu directo. Ad scripturae indolem quod spectat, codex in pluribus affinis videtur codici Brit. Mus. Orient. 8812 et codici Vat. copt. 57, de quorum aetate superius dictum. F. 9^{v}, post triplicem ductuum lineam qua finis codicis signatur, subscriptio (om. de Ricci et Winstedt in op. laud.): ⲡⲁⲓ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲫⲁ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲛ̄ⲛ̄ ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁ · | ⳨ ⲡⲁⲥⲟⲛ ⲓⲉⲣⲉⲙⲓⲁⲥ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ ⳨ ⲡⲁⲥⲟⲛ | ⲅⲁⲩⲣⲓⲏⲗ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡⲭ︦ⲥ︦ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲱⲟⲩ | ⳨ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲯⲩⲭ(ⲏ) ⲉⲙⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲛ̄ⲛ̄ ⲛⲓϫⲓ ⲡⲟⲩⲓⲱⲧ ⲁⲙⲏⲛ « Hic sermo est patris abba Zachariae et fratris Ieremiae, fratris eius, et fratris Gabriel. Dominus Iesus Christus benedicat eis et det requiem animae patris apa Niği patris eorum. Amen ».

2 (ff. 10-23^{v}) Saec. X med., ff. 14, linn. 29-32.

Sermo Zachariae, episcopi urbis Sẖōou, de Iesu oblato in templo, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛⲭⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲡⲓⲟ̀ⲥⲓⲱ̀ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲭ︦ⲣ︦ⲥ︦ ⲥϧⲱⲟⲩ ⲉⲑⲃⲉ ⲧϫⲓⲛⲓ ⲙⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ⲓ̈ⲗ︦ⲏ︦ⲙ︦ ⲉϥⲟⲓ ⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁϥϭⲓⲧϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲥⲩⲙⲉⲱⲛ ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲉϥϫⲓϫ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟϥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo quem habuit pater noster sanctus abba Zacharias, sanctissimus episcopus urbis Christum amantis Sẖōou (E. Amélineau, *La Géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 410), de ascensu Domini in Ierusalem dum esset parvus puer et de modo quo accepit eum Simeon in manibus suis et benedixit ei. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, Henricus de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 1-30; homiliarum editionem diligenter commentatus est H. I. Polotsky, in ephemeride *Orientalische Literaturzeitung*, 1930, pp. 871-881.

F. 10, in summo margine, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲏ︦ ⲙⲙⲉⲭⲓⲣ « Die 8 (mensis) mekhir »; ff. 11$^{r.v}$, 12, in mg., ⲕ manu rudi; f. 17, in mg. externo, manu recentiore: ⲥⲟⲕⲥ « Trahe », ante Canticum Simeonis, cuius finem signat crux eiusdem forsan manus; ff. 12^{v}, 15, 17, 21, in mg. externo, cruculae punctis vel ductibus effectae signant orationum initium. Occurrunt in textu paucae correctiones diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 666-836.

Codex eiusdem est manus estque eiusdem indolis palaeographicae ac codices Vaticani coptici 58^{6}, 58^{7}, 58^{10}, 58^{11}, 62^{1}-62^{8} (demptis ff. 156-158), 67^{2}, 67^{3}, 68^{2}, 68^{3}, 68^{8}-68^{10},

69[4], Cahirenses Mus. Copt. 1, 1Add., 2, 3, 3A, 37, 37Add., 48 I et II, Cantabrigiensis bibl. Univers. Add. 1885, 8, Lipsienses Tischendorf XXIV, ff. 3, 9, 12, 22-24, 30-33, 49, Tischendorf XXV, ff. 1, 4, 11-13, 15, 22, 23, 30, 31, Londinensis Brit. Mus. Or. 1241 (35), Mancunienses bibl. John Rylands 440, 445; specimina scripturae ediderunt H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXXIII et XL 1, et H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tabb. III A et B, VII A necnon, in fronte operis, specimen codicis Tischendorf XXIV, f. 49, qui codex, ut arbitratur auctor, scriptus esset circa an. D. 985. Nonnullis in subscriptionibus, ut suo loco dicetur, librarius prodit nomen suum: Khaēl, filius Matoi. Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi sunt super quaternas scripturae lineas; ductus transversi margines definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 300 × 180. Constat codex quaternione ⲁ̄ (ff. 10-17) et foliis 6 quaternionis ⲃ̄ (ff. 18-23, resectis duobus ultimis foliis); in plagula aversa f. 17, notas numericas ⲓ̄ⲉ̄ et ⲃ̄ (sic pro ⲁ̄) pristinae manus, separat ornamentum in forma crucis, atramento delineatum, inter inscriptiones ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄; in plagula recta f. 18, idem fere ornamentum, cum inscriptionibus ⲛⲁⲓ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄, separat notas ⲃ̄ et ⲓ̄ⲋ̄; paginarum notae ⲕ̄ – ⲗ̄ⲁ̄ (ff. 10v-16v), ⲓ̄ⲏ̄ – ⲕ̄ⲏ̄ (ff. 18v-23v), secundum numeros pares in foliis aversis appositae, sunt manus posterioris. In angulo summo interno f. 17v necnon in margine superstite ultimi folii aversi (resecti) quaternionis ⲃ̄, manus recentior notis ⲓ̄ⲁ̄ et ⲓ̄ⲃ̄ fasciculos signavit. Exceptis notis numericis ff. 17v et 18r et inscriptionibus fasciculorum, quae sunt uncialis oblongae, codex exaratus est unciali rotunda. Prima orationis linea scripta est litteris grandioribus. Litterae marginales sunt mensurae inaequalis caeterisque passim maior est littera marg. ⲁ; spatium interpunctionis signis servatum, quod est vacuum, saepius sequitur littera solito amplior; accentus lineola simplici vel puncto efformantur. Pigmenta rubra, crocea et viridia decorant ornamentum lineis inter se innexis confectum quod, titulum involvens, protrahitur in marginem externum; f. 17, ad canticum Simeonis, leve ornamentum postea, ut videtur, adiectum. Tituli verba ultima ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ⲧ̄ ⲁⲙⲏⲛ adiecta sunt scriptura gracili oblonga; pluribus in foliis, litteras semi deletas atramento restituit manus recentior. F. 10, in imo margine: ⲣ̄ⲟ̄ⲏ̄.

3 (ff. 24-34v) Saec. X in., ff. 11, linn. 33-35.

Sermo s. Iohanni Chrysostomo adscriptus de Michaele archangelo, de divina misericordia et de latrone paenitente, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲩⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲁⲣⲭⲏⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲁⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲙⲉⲧϣⲁⲛϩⲑⲏϥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ⲧ̄ · ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲥⲟⲛⲓ ⲉⲧⲁⲩⲁϣϥ ⲥⲁ ⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ⲧ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo quem habuit sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, de magno archangelo Michaele, summo militiae duce caelestium, et de divinis hominum dilectione et misericordiis; locutus est

praeterea de latrone crucifixo ad dexteram Domini nostri Iesu Christi. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, I. Simon, *Homélie copte inédite sur S. Michel et le Bon larron, attribuée à S. Jean Chrysostome*, in ephemeride *Orientalia*, t. III, Romae, 1934, pp. 217-242.

F. 24, in summo mg., manu posteriore: **ⲥⲟⲩⲓ̄ⲃ̄ ⲙ̀ⲙⲉϫⲓⲣ ϧⲉⲛ ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲟϥⲉⲣ** « Die 12 (mensis) mekhir; in abba Benofer »; f. 26v, in imo mg., eadem scriptura qua titulus, adiecta sunt verba **ⲁ ⲫⲣⲏ ⲟϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧϥ**... **ϯⲣⲟⲙⲡⲓ ⲧⲏⲣⲥ** prius mendose scripta f. 27v, linn. 1-3 ubi deinde deleta, additis in mg. externo: **ϣⲱϥⲧ** « Mendum », in mg. vero interno: **ϫⲁⲕ** « Desine » et paulo infra, ad. lin. 4: **ⲱϣ** « Lege ». Item, ex industria, magna ex parte deletae sunt folii 28v lineae 4-13: **ⲡⲓⲙⲁϩⲓ̄ⲁ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ**... **ⲉⲧⲁϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ** quibus refertur apparitio Michaelis undecima, scil. Constantino; ad locum deletum, in mg. externo, duplex legitur nota: [1] **ϫ[ⲁ] ⲫⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲱϣϥ ϫ̣[ⲉ] ⲉⲧⲉⲓ̄ⲁ̄ ⲛ̀ⲟ̣[ⲩ]ⲙⲉⲑⲛⲟⲩϫ [ⲡⲉ] ⲱϣ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁϩⲓ̄ⲃ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩⲓ̄ⲃ̄ ⲛⲁⲑ̣[ⲱⲣ] ⲡⲉ** « Relinque hoc, ne legas illud, quum undecim (scil. undecima apparitio) sit mendax; lege duodecimam vicem, quae est die duodecimo athōr (apparitionem scil. sub patriarcha Eumenio) »; [2] **ⲉⲩⲙⲉⲛⲓⲟⲥ ⲉⲧⲟⲓ ⲛ̀ϣⲟⲣⲡ ⲉⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲥ ϫⲁ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ** « Quum Eumenius sit prior Constantino, relinque Constantinum »; ibid, in mg., ad narrationem duodecimae apparitionis: **ⲱϣ** « Lege »; f. 31, post nuntiatum sermonem de latrone, in mg. **ϫⲁⲕ** « Desine »; paucae correctiones in ipso textu. F. 26v, in mg., **ⲍ**, **ⲋ**, et, f. 27, **ⲏ**, **ⲍ**, cuius rei ratio non apparet.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 621-637.

Codex ab eodem librario Matoi exaratus est ac codices Vaticani coptici 64[1]-64[7] et 66[11], Cahirenses Mus. copt. 10, 10Add., 19, 19Add., 52, 63, Lipsienses Tischendorf XXIV, ff. 4, 7, 8, 14, 25-27, Tischendorf XXVIII, ff. 5-7, Mancuniensis bibl. John Rylands 437; specimina scripturae phototypice edita vide ap. H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXXIV et XXXVII, H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n-Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tabb. IV B, VII B, X A et XIV A. Codicis lineas binas scripturae definiunt ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi dum plumbo delineata sunt margines et, interdum, columellae litteris marginalibus servatae; spatium scriptum est circiter mm. 270 × 165. Complectitur codex quaternionem **ⲁ̄** (ff. 24-31, pp. ⟨**ⲁ̄**⟩ - **ⲓ̄ⲋ̄**) et folia tria ternionis **ⲃ̄** (ff. 32-34, pp. **ⲓ̄ⲍ̄** – **ⲕ̄ⲃ̄**). Titulum, foliorum et fasciculorum notas, inscriptiones **ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄** in summis plagulis aversis, invocationes **ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄** (f. 31v) et **ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ** « miserere nostri » (f. 32), exaravit calligraphus unciali oblonga, textum vero unciali rotunda venusta; accentus efformantur tum levi lineola tum puncto in lineolam curvam producto; signat vocem coarctatam **ⲫϯ** lineola convexa. Inscriptiones ff. 31v,

32, separat crux lineis inter se innexis atramento effecta; partis mediae fasciculi ⲁ̅ utraque plagula signatur levi cruce atramento delineata: in imo mg. pro plagula aversa, in summo mg. pro plagula recta. Titulum circumdat ornamentum lineis inter se innexis confectum, obductum pigmentis rubro et croceo; iisdem coloribus illita est littera initialis homiliae cuius linea prima caeteras mensura excedit punctaque praebet rubra quibusdam litteris infixa. Caret textus interpunctionis signis praeterquam in fine paragraphi quartae f. 27ᵛ et paragraphi tertiae f. 29; f. 26, linn. 1-4, inter particulam ⲛⲉⲙ et nomen sequens, signum ·>; ibidem, sicut in ff. 24ᵛ, 25ᵛ, 31, 32ᵛ, post singula enumerationis membra relinquitur spatium vacuum; insuper plurima exhibet spatia vacua non tantum inter vocabula, verum etiam inter vocabulorum syllabas, maxime in penultima paragraphorum linea.

4 (ff. 35-64ᵛ) Saec. X-XI, ff. 30, linn. 30-33.

Martyrium sancti Eusebii, filii Basilidis, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲑⲗⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁ⟨ⲣ⟩ⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲉⲩⲥⲉⲃⲓⲟⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲧⲏⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲗⲁⲧⲏⲥ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲙⲉⲭⲓⲣ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrum athlophori et nobilis et martyris Domini nostri Iesu Christi, sancti Eusebii, filii Basilidis stratelatis, quod consummavit die vigesimo tertio mensis mekhir. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit cum versione gallica H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 1-39.

In summo f. 30, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲅ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲭⲓⲣ « Die 23 (mensis) mekhir »; paucae occurrunt in textu emendationes diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 265-284.

Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi binas definiunt scripturae lineas necnon marginum spatium; spatium partis scriptae est circiter mm. 265 × 175. Continet codex, praeter f. 35, quaterniones ⲁ̅ – ⲅ̅ (ff. 36-59, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲙ̅ⲏ̅) et 5 ff. priora quaternionis ⲇ̅ (ff. 60-64, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – [ⲛ̅ⲏ̅]): paginarum notae apponuntur iuxta numeros pares in plagulis aversis necnon secundum numeros impares initio fasciculorum ⲃ̅ – ⲇ̅: fasciculorum paginas extremas, praeterquam in f. initiali, in summo mg. signant ornamenta lineis inter se innexis effecta quorumque pigmenta fere evanuerunt, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, varie distributas. Ornamenta, lineis inter se innexis effecta pigmentisque rubro, croceo et viridi obducta, decorant titulum et mg. externum folii 36 cuius imum mg. signant rami pigmentis viridi et rubro tacti; iisdem coloribus pictae sunt littera initialis praegrandis atque imago crucis folii 35ᵛ quod, licet extra seriem quaternionum positum, ad codicem pertinet; f. 57, initium paragraphi ⲉⲩⲥⲉⲃⲓⲟⲥ ⲇⲉ ϩⲱϥ ... signant littera marginalis praegrandis et, in mg. externo, ornamentum atramento delineatum; simile ornamentum in imo mg. externo f. 62; in summo mg. f. 41ᵛ, tres cruculae punctis effectae; in summo mg. f. 48, crucula atramento delineata. Textus linea prima, cui infixa sunt puncta rubra, caeteras mensura excedit;

interpunctionis signa apparent tantum in plagulis extremis fasciculorum, spatia vacua eodem modo sparsa ac in codice superiore (Vat. 58[3]); accentus, quibus caeterum raro utitur librarius, linea tum recta tum inclinata signantur; fere semper desideratur ductus super vocem coarctatam ⲫ̅ϯ̅. Calligraphus, tum in titulo, tum in textu, eadem usus est scriptura unciali sat rudi et incompta, in qua vix rationem habuit ductuum membranae impressorum; f. 36, litteras semi deletas atramento restituit manus recentior.

F. 35[v], iuxta crucem pictam inscriptio, inverse legenda: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ | ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ | ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲛ̀ⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ ⲉⲥϧⲉⲛ | ⲟⲩⲙⲉⲧⲛⲟⲩϯ ⲉ̀ⲛⲟⲩⲱⲧ ⲁⲙⲏⲛ | ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲟⲩⲓ ⲛⲁⲅⲁⲡⲏ | ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭ(ⲟⲥ) ⲡⲓⲕⲗⲏⲣⲟⲥ | ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲗⲁⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩ<ⲟ>ⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲛⲁ|ⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁ<ⲓ>ϫⲱⲙ ⲫⲁⲓ ϩⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ⲑⲁϣ ⲟⲩⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀|ⲛⲁⲓ ⲧⲁϫⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲛ̀|ⲯⲩⲭⲏ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲃⲏⲙⲁ ⲉ̀ⲧⲟⲓ ⲛ̀|ϩⲟϯ ⲧⲉϥⲭⲁ ⲟⲩⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁ|ⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϫⲉ ⲥⲉⲟϣ ⲙ̀|ⲙⲁϣⲱ ⲡⲁⲣⲁ | ⲡⲓϣⲱ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲫⲓⲟⲙ ⲛ̀ⲍ̅ ⲛ̀|ⲕⲱⲡ ⲛ̀ⲥⲟⲡ | ⲁⲙⲏⲛ · ϥ̅ⲑ̅ | ⲭⲣⲟⲛⲟⲛ | ⲧⲟⲩ ⲕⲟⲥⲙⲟⲩ: ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲓ̅ⲍ̅ | ⲥⲧⲁⲩⲣⲱⲑⲓⲥ ͵ⲁ̅ⲓ̅ⲍ̅ | ⲙⲁⲣϯⲣⲟⲥ ⲯ̅ⲙ̅ⲁ̅ | ϯⲙⲁϩⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ | ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲁϩⲓ̅ⲅ̅ ⲛ̀ⲡⲉⲣⲓ|ⲱⲧ(ⲏ; sic in cod. Vat. 66, f. 313[v]) « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Trinitatis consubstantialis quae est in una deitate. Amen. Rogo, mementote mei in charitate, Domini mei patres monachi, clere, popule et quicumque lecturi in hoc ipso libro, ut Christus Deus meus concedat aliquantulum misericordiae animae meae infirmae et miserae, coram tribunali suo metuendo, et remittat mihi paululum peccatorum meorum, superant enim arenam maris septies. Amen, amen. Aetatis mundi 6517, Crucifixi 1017, Martyrum 741 (= an. D. 1025), anni 132 periodi decimae tertiae (aerae scil. Aniani, dictae etiam Alexandrinae, cuius periodus erat annorum 532: $532 \times 12 + 132 = 6516$; in subscriptione codicis Vat. copt. 66, f. 313[v], eiusdem fere tenoris, pro anno 132 legitur 133) »; f. 64[v], nota eiusdem ut videtur manus, quae iam ex parte evanuit quamque tamen integram habet R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, f. 284; cf. etiam Hyvernat, op. laud., p. 39, ubi sola littera initialis uncis inclusa est; ut nunc prostat, ita eam legimus: [ⲡⲓϣⲱⲓ] ⲁⲛⲟⲩⲃ ⲩ(ⲓ)ⲟⲥ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲁ̀ⲙⲉ | ⲫ̅ϯ̅ [ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ] ϫ[ⲉ ⲁⲓⲉ]ⲣⲛⲟⲃⲓ ⲙ̀ⲙⲁ|ϣⲱ ⲫ̅ϯ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃ[ⲓ] ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ | ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉ̀ϥⲉϭⲓ ϩⲱϥ | [ⲕⲁⲧⲁ] ⲡ[ⲓⲥⲙⲟ]ⲩ ⲁⲙⲏⲛ ϛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⳩ ⲁⲇⲁⲙ ͵ⲉ̅ⲫ̅ⲓ̅ⲍ̅ (Tuki, f. 284, et Hyvernat, p. 39, haud recte: ͵ⲍ̅ⲫ̅ⲓ̅ⲍ̅): ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ͵ⲁ̅ⲓ̅ⲍ̅: ⳥ ⲯ̅ⲙ̅ⲁ̅ « Pišōi Anoub, filius Makari Ame. Deus misereatur mei quia peccavi multum; Deus, dimitte peccata mea mihi. Qui dicet 'Amen' accipiet ipse etiam secundum benedictionem. Amen et amen. Aerae Adami 6517, Christi 1017, Martyrum 741 (= an. D. 1025) ». F. 35[v] phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXI. F. 36, in imo margine: ⲥ̅ⲓ̅ⲇ̅; f. 35[r] vac. praeter notam ⲥ̅ⲓ̅ⲇ̅ in ima pagina.

5 (ff. 65-78[v]) Saec. X-IX, ff. 14, linn. 32-34.

Vita Dorothei, filii praefecti Isauriae, sub titulo ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ϯϫⲓⲛⲱⲛϧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲇⲱⲣⲟⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲡⲁⲣⲭⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲩ̀ⲥⲁⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲭⲱⲣⲁ · ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲁϭⲛⲉ ⲥⲏϥⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ « Vita et conversatio Dorothei diaconi, filii praefecti Isauriae regionis, qui martyr fuit absque gladio. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲁⲩⲫⲓⲣⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲙⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « Narratum est nobis de diacono fideli »; des.: ⲁⲩϯ ⲱⲟⲩ ⲙⲫⲏ ⲉⲧⲓⲣⲓ ⲛⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛⲧⲁϥ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ... ⲁⲙⲏⲛ « gloriam dederunt ei qui facit mirabilia in sanctis suis, Domino nostro et Deo nostro... Amen ». Occurrunt in textu complures emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki, in cod. Borg. copt. 122, ff. 393-409.

Codex eiusdem manus est ac codex Vat. 58⁴, immo, quamvis propria sit singularum paginarum enumeratio, communem praebet cum ipso fasciculorum seriem. Incipit a tribus foliis ultimis quaternionis ⲇ̅ (ff. 65-67, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲅ̅); sequuntur quaternio ⲉ̅ (ff. 68-75, pp. ⲍ̅ – ⲕ̅ⲃ̅) et ff. tria fasciculi ⲋ̅ (ff. 76-78, pp. ⟨ⲕ̅ⲅ̅⟩ – ⲕ̅ⲏ̅); nota ⲕ̅ⲋ̅ est posterioris aetatis sicut, in f. 76, nota fasciculi ⲋ̅, quae est tamen manus diversae; pristinae manus est nota ⲋ̅ in f. 78ᵛ). Inscriptiones ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (f. 67ᵛ), ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 68), ⲕ̅ⲥ̅(?) ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (f. 75ᵛ), ⲩ̅ⲥ̅ [ⲭ̅ⲥ̅] (f. 78ᵛ) separant ornamenta lineis inter se innexis effecta quorum pigmenta fere evanuerunt; prima plagula fasciculi ⲋ̅ inscriptione et ornamento caret. Inter pigmenta quibus obducta fuerunt ornamentum tituli et littera initialis praegrandis, iam solus color viridis nitide apparet; punctis rubris tactae sunt litterae reliquis ampliores lineae primae. Vestigia interpunctionis apparent in f. 65ʳ necnon in plagulis extremis fasciculorum, praeterquam in f. 78ᵛ; ff. 69ᵛ, 70ᵛ, 73, in summo margine, cruculae atramento delineatae. Tituli litterae ⲛⲧⲉ ϯⲩⲥⲁ, madore fere deletae, alia manu refectae sunt unciali oblonga.

F. 78ᵛ, nota lectoris: ⲉⲣⲉ ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲛⲇⲱⲣⲟⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲛⲧ⟨ⲉ⟩ ϯϩⲩⲥⲁⲩⲣⲓ|ⲁ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲧⲏⲣⲉⲛ ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ « Benedictio Dorothei, diaconi Isauriae, sit nobiscum omnibus in aeternum. Amen ».

6 (ff. 79-89ᵛ) Saec. X med., ff. 11, linn. 29-32.

Martyrium sancti Polycarpi, sub titulo ⲫⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ ⲙⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲟⲗⲓⲕⲁⲣⲡⲟⲥ ⲫⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲛⲛⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲥⲟⲩⲕ̅ⲑ̅ ⲙⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲙⲉⲭⲓⲣ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrologium sancti episcopi et martyris Christi, abba Polycarpi, discipuli apostolorum, quod consummavit die vigesimo nono mensis mekhir. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum versione gallica, E. Amélineau, *Les actes coptes du martyre de St. Polycarpe*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. X, Londini, 1888, pp. 391-417; textum ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 62-72. Cf. etiam H. E. Winlock et W. E. Crum, *The monastery of Epiphanius at Thebes*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 205.

In summo margine plagulae initialis adiectum est manu posteriore: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲑ̅ « Die 29 » et, alia manu: ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « In Virgine »; f. 82, in mg., ⲥ ante interrogationem; paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 409v-422.

Codex ab eodem librario exaratus est ac cod. Vat. copt. 58[2] communemque praebet indolem palaeographicam. Complectitur codex: folia quinque ultima quaternionis ⲁ̅ (ff. 79-83), cum vestigiis trium foliorum resectorum ante f. 79, necnon folia sex quaternionis ⟨ⲃ̅⟩ cuius duo folia postrema pertinent ad codicem sequentem (Vat. 58[7]). Fasciculorum notae pristinae vel erasae vel nova nota superscripta cancellatae sunt praeter notam ⲁ̅, in margine interno f. 83v, quae adhuc apparet sub nota suffecta ⲕ̅; folium 84, in margine interno, habet fasciculi notam ⲓ̅ⲁ̅ (sic) manus posterioris. Paginarum notae pristinae, secundum numeros pares foliis aversis appositae, apparent sub notis suffectis in ff. 79v-83v (ⲇ̅-ⲓ̅) et, absque nota superscripta, in f. 84r.v (ⲣ̅ⲝ̅ [sic], ⲣ̅ⲝ̅ⲃ̅); notae folii 84 spectant paginarum enumerationem codici sequenti communem, quam manus posterior ita complevit: ⲣ̅ⲛ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲝ̅ (ff. 79v-83v); ⲣ̅ⲝ̅ⲇ̅ – ⲣ̅ⲟ̅ⲇ̅ (ff. 85v-89v, nota ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅ incuria omissa). Ff. 83v, 84, ornamenta fasciculorum, fere ut in cod. Vat. copt. 58[2], inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri ». Titulum f. 79 decorat leve ornamentum coloribus rubro et viridi obductum.

7 (ff. 90-107v) Saec. X med., ff. 18, linn. 29-32.

Encomium sancti Macrobii, episcopi urbis Pšati, auctore Mēna, eiusdem urbis episcopo, sub titulo ⲟⲩⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲏⲛⲁ ⲡⲓⲟ̀ⲥⲓⲱ̀ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲡϣⲁϯ ⲉⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲱ̀ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲣⲓⲥⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲁⲛ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲣⲟⲃⲓ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁⲓⲡⲟⲗⲓⲥ ⲛⲟⲩⲱⲧ ⲡϣⲁϯ ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥⲉⲣⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩ ⲃ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Encomium quod protulit abba Mēna, sanctissimus episcopus urbis Christum amantis Pšati, in sanctissimum et ter beatum patrem nostrum sanctum abba Macrobium, episcopum et martyrem eiusdem huius urbis Pšati, in die commemorationis eius gloriosae, seu die secundo mensis phamenōth. In pace Dei. Amen ».

Textum edidit, cum versione gallica, H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 225-246.

Diversarum manuum sunt notae marginales: ff. 94, 100, 101v, ϣⲁ « Usque ad »; ff. 94v, 102, ⲱϣ « Lege »; ⲥ ante interrogationes passim; f. 107v, ⲥⲕⲉⲣⲕⲉⲣ « Protrahe » (cf. W. E. Crum, *A coptic Dictionary*, Oxonii,

1929 sqq., p. 329); f. 91, in mg. ext., ⲛ (?); ff. 95^{v}, 96^{v}, 98^{v}, 99^{v}, 100^{v}, 103, 106^{v}, initia orationum cruce signantur.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 422^{v}-445.

Codex ab eodem librario exaratus est ac codd. Vat. copt. 58^{2} et Vat. copt. 58^{6} communemque praebet indolem palaeographicam. Complectitur codex duo folia ultima quaternionis codicis praecedentis (ff. 90, 91) et duos quaterniones integros (ff. 92-107); pristinae manus adhuc apparent fasciculorum notae ⲓ̅ (f. 91^{v}), ⲓ̅ⲁ̅ (ff. 92, 99^{v}), ⲓ̅ⲃ̅ (ff. 100, 107^{v}), paginarum notae ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅ (f. 91^{v}), ⲣ̅ⲟ̅ⲍ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲏ̅ (f. 92^{r-v}), ⲣ̅ⲡ̅ (f. 93^{v}), ⲣ̅ϥ̅ⲃ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲅ̅ (ff. 99^{v}, 100), ⲥ̅ (f. 103^{v}); posterioris manus nunt notae fasciculorum, pristinis ex parte superscriptae, ⲓ̅ⲁ̅ (f. 91^{v}), ⲓ̅ⲃ̅ (ff. 92, 99^{v}), ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 100, 107^{v}) et notae paginarum ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲕ̅ (ff. 90^{v}-107^{v}, notis ⲣ̅ϥ̅ – ⟨ⲣ̅ϥ̅ⲑ̅⟩ incuria praetermissis); insuper, notis ⲕ̅ⲁ̅ (f. 91^{v}), ⲕ̅ⲃ̅ (f. 99^{v}), ⲕ̅ⲅ̅ (f. 107^{v}), in summo margine interno, alia manus fasciculos signavit. Ff. 97^{v}, 98, 99^{v}, 100, 107^{v}, litteras semi deletas refecit manus recentior. F. 90 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXIII.

8 (ff. 108-122^{v}) Saec. IX-X, ff. 15, linn. 32-34.

Sermo Zachariae, episcopi urbis Sẖōou, de paenitentia, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲕⲉ ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲏⲧⲓⲕⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲥⲁϧ ⲛⲟⲩⲱⲧ· ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲉⲩⲥⲉⲃⲏⲥ· ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁ̀· ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲥϧⲱⲟⲩ· ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛⲁϩⲣⲉⲛ ⲛⲁⲧⲉϥⲡⲟⲗⲓⲥ· ⲉϥⲑⲱϩⲥ (sic, pro ⲉϥⲑⲱϩⲉⲙ) ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ· ⲉⲧⲁⲥⲑⲱⲟⲩ ϩⲁ ⲫ̅ϯ̅· ϧⲉⲛ ⲡⲟⲩϩⲏⲧ ⲧⲏⲣϥ· ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲛ̀ⲥⲉⲛⲟϩⲉⲙ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲡⲉϥϫⲱⲛⲧ· ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ ⲅⲁⲣ ⲁ ⲟⲩⲑⲁⲛⲁⲧⲓⲕⲟⲛ ⲉⲣϩⲏⲧⲥ· ⲛ̀ϣⲱⲡⲓ ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲏϣ ⲙ̀ⲙⲁ· ⲉϥⲉⲣϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲧⲁϫⲣⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ· ϫⲉ ⲛ̀ⲛⲉϥϭⲟϩ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ϩⲱⲟⲩ· ⲉ̀ⲁϥϫⲱ ⲉϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲛ̀ⲧϩⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲣⲉⲙⲛⲏⲛⲉⲩⲏ « Similiter alius sermo exhortatorius eiusdem doctoris pietatis, sancti patris nostri abba Zachariae, episcopi urbis Christum amantis Sẖōou, quem habuit coram civibus suis, exhortans eos ut se converterent ad Deum toto corde suo et sic servarentur ab ira eius — iam enim mortalis morbus coeperat grassari multis in locis —, praevie eos ita firmans, ne eos quoque attingat, introducendo huic (sermoni) historiam rerum quae acciderunt Ninivitis ».

Sermonem cum praefatione et versione gallica edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 31-57; eiusdem homiliae fragmentum bohairicum servatum est in codice copt. n. 65 Musaei coptici in Cahira Vetere, vide Arn. van Lantschoot, *Allocution de Timothée d'Alexandrie*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLVII, 1934, p. 24, n. 29. Codex desinit mutilus: ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲁⲑ[...

In margine externo f. 108, manu posteriore scriptum est: ⲡⲓⲅ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲓⲛⲉⲩⲏ: ϧⲉⲛ ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲙ̀ⲙⲏϯ « Dies tres Ninive. In tabernaculo medio ». Ff. 116, 117, 118ᵛ, in mg. externo, littera ⲥ ante interrogationes; ff. 115ᵛ, 120ᵛ, 122, paragraphi initium signant in mg. externo tres ductus transversi ductu directo divisi.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 686-708.

Codex eumdem prodit amanuensem (scil. Khaēl, cf. f. 194) ac codices Vaticani coptici 58[12], 61[4], 62[12], 66[6-9] et Cahirenses Musaei coptici 7, 8, 7-8[Add.]; specimina scripturae librarii vide ap. H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tabb. II ᴀ et ʙ. Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi definiunt tum margines tum binas scripturae lineas; spatium scripturae servatum est circiter mm. 270×175. Continet codex quaternionem ⲁ̅ (ff. 108-115, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅) et septem ff. quaternionis ⲃ̅ (ff. 116-122, pp. ⲓ̅ⲋ̅ – ⲕ̅ⲁ̅), cum vestigiis folii octavi resecti; inter notas ⲓ̅ⲉ̅ et ⲁ̅ (f. 115ᵛ) atque ⲃ̅ et ⲓ̅ⲋ̅ (f. 116), leguntur inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 115ᵛ) et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 116) cum ornamento in forma crucis ductibus inter se innexis exarato; in caeteris foliis aversis, inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ in summo margine. Partis mediae fasciculorum (ff. 111ᵛ, 112, 119ᵛ, 120) utraque plagula signatur ductu curvo atramento effecto: in imo mg. externo pro plagula aversa, in summo mg. externo pro plagula recta; paginarum notae leguntur pro more secundum numeros pares in foliis aversis, addita nota ⲓ̅ⲋ̅ initio fasciculi ⲃ̅. Codex integre exaratus est unciali rotunda praeter inscriptiones et notas numericas, linea prima textus litteris solito maioribus; accentus levi ductu constant. Ff. 108, 111ᵛ, litteras fere deletas atramento restituit manus posterior. Titulum includit ornamentum in forma ramorum, rubri, viridis et crocei coloris. Interpunctionis signa, puncta litterae marginali ⲱ (f. 114) necnon litteris ⲟ et ⲫ quandoque infixa, pars sinistra litterae maioris ⲁ (passim), ductus qui signant seriem vitiorum in ff. 120ᵛ, 121, et emendationes nonnullae minio sunt effecta.

• 9 (ff. 123-150ᵛ) Saec. X med., ff. 28, linn. 31-35.

Sermo in Psalmum 6, sancto Iohanni Chrysostomo adscriptus, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲏⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲁϥϫⲟϥ ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁϩⲋ̅ ⲙ̀ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲉⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲇⲉ ϧⲁϫⲉⲛ ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo sancti Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, quem dixit interpretans Psalmum sextum; eum autem protulit ante sanctum ieiunium. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲟⲩⲡⲉⲧⲉⲥϣⲉ ⲡⲉ ⲉⲑⲣⲉ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲧⲟⲩⲃⲟ « Aequum est ut initium ieiunii sancti sit in munditia »; des.: ⲛⲧⲉⲛϣⲱⲡⲓ ⲛⲣⲉϥϭⲓ ⲭⲗⲟⲙ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓⲭⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲧⲉ ⲛⲉⲛ-

ⲛⲟⲃⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ϯⲉ (sic) ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ... ⲁⲙⲏⲛ « accipiamus coronam per remissionem peccatorum nostrorum simusque digni regni caelorum ... Amen » (*P. G.* 81 [opera s. Anastasii Sinaitae], col. 1077, *Πρέπουσαν τῆς τῶν νηστειῶν ἀρχῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας ὑπόθεσιν* — col. 1116, *στεφανῖται γενόμενοι, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἀξιωθῶμεν... Ἀμήν*; eiusdem homiliae alia recensio graeca, op. laud., coll. 1116-1144). Fragmentum bohairicum eiusdem sermonis ex alio codice, nempe Cahirensi 61. iii, vide ap. H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 11, 14; respondet textui codicis Vaticani inde a f. 136ᵛ, lin. 11 a. fin., usque ad f. 137ᵛ, lin. 14.

In summo mg. f. 129, nota liturgica manus posterioris, partim resecta: ϯⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ ⲉⲧϧⲁϫⲉⲛ ⲡⲓⲙⲟⲩⲣ ⲉϧⲟⲩⲛ « Dominica ante ieiunium ». In marginibus, annotationes diversarum manuum: f. 124, ϣ(ⲁ) « Usque », ⲱ(ϣ) « Lege »; f. 128ᵛ, ante invocationem ⲁⲗⲗⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲥⲟϩⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲉⲕϫⲱⲛⲧ « Verum, Domine, ne corripias me in ira tua »: ⲥⲟⲕⲥ « Trahe » (cf. dicta de hac voce ad cod. Vat. copt. 57); ⲥ, passim, ante interrogationes; f. 137ᵛ, ⲥϧ[ⲁ]ⲓ ϣⲁ ⲙⲛⲁⲓ « Scribe(?) hucusque »; quidam loci laudati initio signantur cruce punctis vel ductibus effecta. In textu paucae occurrunt correctiones manuum diversarum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 451-485ᵛ.

Ductus plagulae carneae membranae impressi transversi definiunt margines, directi autem variae mensurae spatia scripturae servata; spatium partis scriptae est circiter mm. 280 × 165. Codex constat quaternionibus ⲁ̅ – ⲅ̅ (ff. 123-146) et foliis quattuor fasciculi ⲇ̅ (ff. 147-150); paginarum notae, ⲓⲉ̅, ⲓⲋ̅, ⲗⲃ̅, ⲙⲏ̅, ⲙⲑ̅, apparent tantum in summis marginibus externis foliorum 130ᵛ, 131, 138ᵛ, 146ᵛ, 147, simul cum notis fasciculorum ⲁ̅ – ⲇ̅ quae occupant summum mg. internum; inter utramque notam, crux quinque constans punctis cum inscriptionibus: ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (ff. 130ᵛ, 138ᵛ, 146ᵛ), ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Domine, miserere nostri » (f. 131), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 147); inscriptiones illae et notae numericae sicut et subscriptio f. 150ᵛ exaratae sunt unciali oblonga, titulus autem et textus, unciali rotunda. Accentus signantur ductu cum lineola curva in f. 123, alibi ductu vel puncto; desiderantur interpunctionis signa sed abundant spatia vacua ut in cod. Vat. copt. 58[2]. Titulum et marginem dextrum f. 123 decorat ornamentum lineis inter se innexis confectum cum pigmentis rubro et croceo; minio tactum est ornamentum litterae initialis sermonis cuius linea prima reliquas mensura excedit.

F. 150ᵛ, post duplicem lineam lineolis flexuosis et punctis effectam, subscriptio manu Khaël, filii Matoi (vide cod. Vat. copt. 58[2]): ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲫⲩⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲭⲁⲏⲗ ⲩ̅ⲥ̅ | ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲧⲭⲉϩⲗⲓ ⲁⲙⲏⲛ ⳽ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, da requiem animae minimi Khaël, filii Matoi Tkhehli. Amen et amen »; f. 132, in imo mg., nota lectoris bohairice et arabice: ⲡⲓⲥⲟⲩⲥ ⲯⲁⲗⲙⲱⲇ(ⲟⲥ) | ⲫϯ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁⲣⲟϥ | ⲁⲙⲏⲛ ⳨ ⲱ̅ⲕ̅ⲁ̅ « Pisous cantor. Deus

misereatur eius. Amen. (An.) martyrum 821 (= an. D. 1104-1105)», يسوس الابسلمدس | غفر الله له ذنوبه وزلاته | بصلوات من قراه او قرىء عليه امين «Pisūs cantor. Ignosce ei, Deus, culpas et peccata eius per preces lectoris vel auditoris. Amen». F. 123, in imo margine: ⲥⲉ̅.

10 (ff. 151-159ᵛ). Saec. X med., ff. 9, linn. 29-31.

Homilia s. Iohannis Chrysostomi in Ps. 38, sub titulo **ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲏⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲥ ⲉⲡⲓⲣⲏⲧⲟⲛ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩⲗ̅ⲏ̅ ⲙ̀ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ϫⲉ ⲡⲗⲏⲛ ⲁⲩϣⲑⲉⲣⲑⲱⲣ ⲛⲉⲫⲗⲏⲟⲩ ⲛϫⲉ ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲟⲛϧ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ⲧ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** «Sermo quem protulit sanctus Iohannes Chrysostomus, episcopus Constantinopolitanus (litt. Constantini), de verbo quod est in Psalmo trigesimo octavo: ‘Verumtamen turbati sunt in vanum omnes homines viventes’. In pace Dei. Amen».

Inc.: **ϥⲑⲱϩⲉⲙ ⲛⲟⲩⲟ̀ϩⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲧⲁϩⲉ ⲧⲉⲃⲧ ⟨ⲛ⟩ϫⲉ ⲟⲩⲙⲁ ϣⲏⲕ ϧⲁⲧⲉⲛ ⲫⲓⲟⲙ** «Invitat piscatorem piscantem locus profundus sub mare»; des. (mutilus, deficiente saltem doxologia): **ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲉⲧⲁⲣⲉⲧⲉⲛ{ⲛ}ⲁⲓⲥ ⲛⲏⲓ** «ego sum cui hoc fecistis» (*P. G.* 55, col. 559, *προτρέπεται καὶ κόλπος βύθιος ἁλιέα* — col. 561, *ἐμοὶ ἐποιήσατε*, adiecta nota [a]: «Reg. unus *ἐμοὶ ἐποιήσατε, εἶπεν ὁ Χριστός· Ὦ ἡ δόξα*, etc., et sic claudit Homiliam»).

In summo f. 151, manu rudi: **ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲙⲟⲩⲣ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ** «Sabbatum ieiunii»; ff. 157ᵛ, 158ᵛ, in mg.: ⲥ, ante interrogationem; paucae emendationes in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 486-497.

Codex eiusdem amanuensis est ac codices Vaticani coptici 58[2] (vide p. 386), 58[6], 58[7], communemque praebet cum ipsis indolem palaeographicam. Constat quaternione ⲁ̅ (ff. 151-158, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅) et folio primo quaternionis ⲃ̅ (f. 159, pp. ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅) cuius desideratur f. secundum (pp. ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅) ut liquet ex paginarum enumeratione homiliae sequentis quae eiusdem est manus; pristinae manus sunt paginarum notae ⲃ̅ (f. 151ᵛ), ⲏ̅ (f. 154ᵛ), ⲓ̅ⲉ̅ (f. 158ᵛ), ⲓ̅ⲍ̅ (f. 159) et fasciculorum notae ⲁ̅ (f. 158ᵛ), ⲃ̅ (f. 159; nota ⲁ̅ in summo ang. interno f. 151, licet antiqua, videtur esse manus diversae); manus posterioris sunt paginarum notae reliquae, secundum numeros pares plagulis aversis appositae; insuper notis ⲕ̅ⲏ̅ (f. 151) et ⲕ̅ⲑ̅ (f. 159) manus recentior fasciculos in summo angulo interno signavit. Ornamentum tituli (f. 151) ut in cod. Vat. copt. 58[6], at coloribus rubro et croceo obductum.

11 (ff. 160-177v) Saec. X med., ff. 18, linn. 28-31.

Homilia sancti Iohannis Chrysostomi in Ps. 50, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ{ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ}ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲙⲁϩⲛ̅ ⲙ̀ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo quem protulit sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, in Psalmum quinquagesimum. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲉϣⲁⲣⲉ ⲛⲓⲥⲁϧⲟ ⲧⲉⲛⲑⲱⲛⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲧⲟⲩⲥⲃⲱ ⲉϯⲫⲩⲥⲓⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣϩⲱⲃ « Artifices imitantur arte sua naturam operarii »; des.: ⲫⲏ ⲉⲧⲉⲙⲡⲉϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲛ̀ⲧ ⲉϥⲉⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ ⲁϥⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲟⲧϥ ⲉϯ⟨ⲉ⟩ⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲙⲱⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ϯϣⲟⲣⲡ ⲛⲉⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲁ̀ ⲁϥⲉⲙⲓ ϫⲉ ϯⲉⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲁ̀ ϩⲱⲟⲩ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲁϥⲁⲙⲟⲛⲓ ⲛⲧⲟⲧϥ ⲉϯⲙⲁϩⲥⲛⲟⲩϯ ⲉϥϯ ⲱ̀ⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ⲉϥϣⲉⲡ ϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅... ⲁⲙⲏⲛ « qui non cohibuit concupiscentiam corporis cohibuit concupiscentiam aquae (cf. II Reg. 23, 15 sqq.) et ex prima concupiscentia novit concupiscentiam esse malam, quare cohibuit concupiscentiam secundam, gloriam tribuens et gratiam agens Domino nostro ... Amen » (*P. G.* 55, col. 565, *Οἱ ζωγράφοι μιμοῦνται τῇ τέχνῃ τὴν φύσιν* — col. 574, lin. 15, *Ὁ σωμάτων ἐπιθυμῶν, ὕδατος οὐκ ἐπιθυμεῖ· μᾶλλον δὲ ἐπεθύμει, ἐκράτει δέ. Οὐ γὰρ λέγω, ὅτι ἐκτὸς ἦν τῆς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ τῇ φιλοσοφίᾳ περιεγένετο τῆς ἐπιθυμίας, καὶ οὐχ ἥψατο*).

Codicis textus graecum non verbotenus sequitur caretque pericopis nonnullis quae in codice Vat. copt. 61, ff. 210-216v, unde exscriptus est, verbis ϣⲁ « Usque », ⲱϣ « Lege », ut praetermittendae signantur: post *τὸν σαλευόμενον* (col. 565, lin. 14, codex, fol. 160v, lin. 8, Vat. 61, fol. 210v, lin. 3), omittit *Καὶ καθάπερ - τί πρὸς ἐμέ* (col. 565, lin. 29, Vat. 61, fol. 211, lin. 11); post *Οἷόν τι λέγω* (col. 567, lin. 22, cod., fol. 163v, lin. 9, Vat. 61, fol. 213v, lin. 10 a. fin.), om. *Πολλοί – τὸ φάρμακον* (col. 567, lin. 38, Vat. 61, fol. 214, lin. 9 a. fin.); post *τὸ κάλος τῆς διανοίας* (col. 568, lin. 43, cod., fol. 166, lin. 7, Vat. 61, fol. 216v, lin. 9), om. *Τί γάρ ἐστιν εὔμορφος γυνή – Ἦλθεν ὁ Δαυίδ* (col. 568, lin. 7 a. fin., Vat. 61 mutil.). Codicem exscriptum esse e cod. Vat. 61 testantur tum utriusque textus consonantia tum paragraphorum distributio; habet autem ultimam homiliae partem, unde videtur librarius codicem Vat. 61 adhuc integrum prae manibus habuisse. De authentia huius homiliae, vide A. Wilmart, *La collection des 38 homélies latines de Saint Jean Chrysostome*, in ephemeride *Journal of theological Studies*, t. XIX, Londini, 1918, pp. 308, 309.

In margine et quandoque in ipso textu, ante interrogationes: ⲥ; paucae correctiones varii calami; f. 177, in mg. manu rudi: ⲥⲕⲉⲣⲕⲉ[ⲣ] « Protrahe » et infra, ante doxologiam, ⲭⲁⲕ ⲉⲃ[ⲟⲗ] « Desine »; in summo f. 160, manu posteriore: ⳨ ⲡⲉ̅ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲙⲟⲩⲣ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲣⲏⲥ « † Die sexta quadragesimae; in tabernaculo meridionali ».

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 501-522.

Codex eiusdem est manus ac codices Vaticani coptici 58^2 (vide p. 386), 58^6, 58^7 et 58^{10} quibuscum communem praebet indolem palaeographicam. Continet sex folia ultima quaternionis ⲋ̅ (ff. 160-165, pp. ⟨ⲕⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅), cuius folium secundum (pp. ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅) desideratur in fine codicis praecedentis, quaternionem ⲋ̅ (ff. 166-173, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲙ̅ⲏ̅) et quattuor folia fasciculi ⲗ̅ (ff. 174-177, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – ⲛ̅ⲉ̅); in solis plagulis extremis fasciculorum notae sunt pristinae manus; notis ⲗ̅ (f. 166) et ⲗ̅ⲁ̅ (f. 174), in summo angulo interno folii recti, manus posterior fasciculos ⲋ̅ et ⲍ̅ signavit. Scriptura et ornamenta eiusdem sunt indolis ac in cod. praecedente, demptis pigmentis in tituli ornamento.

F. 177ᵛ, post triplicem lineam lineolis flexuosis et punctis effectam, nota lectoris (Iohannis, vide cod. Vat. copt. 62, f. 298): ⳨ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉ⟨ⲩⲓ⟩ ⲁⲛⲟⲕ ⲭⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲛⲟⲩⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲁϯ ⲁⲙⲏⲛ ⲕⲉ ⲁⲣⲓⲡⲁ⟨ⲙⲉⲩⲓ⟩ « Memento mei, peccatoris, ut Dominus meus Iesus Christus det mentem et intellectum. Amen. Iterum memento mei ».

12 (ff. 178-194ᵛ) Saec. IX-X, ff. 17, linn. 31, 32.

S e r m o s a n c t i B a s i l i i d e i e i u n i o, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲥⲁϧ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲟⲓⲕⲟⲩⲙⲉⲛⲏ ⲧⲏⲣⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ⲡⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲕⲉⲥⲁⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲕⲁⲡⲡⲁⲇⲟⲕⲓⲁ̀ ⲉⲁϥϫⲟϥ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo magni doctoris totius orbis terrarum sancti Basilii, episcopi Caesareae Cappadociae, quem habuit de sancto ieiunio. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲟⲩⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲁⲗⲡⲓⲅⲅⲟⲥ « Clangite, in neomenia, tuba »; des.: ⲉⲁⲛϭⲓ ⲙ̀ⲡϯϣⲉⲃⲓⲱ̀· ⲛ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲁⲓⲧⲟⲩ· ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲱⲛ ⲛⲁⲑⲙⲟⲩⲛⲕ· ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲭ︦ⲣ︦ⲥ︦ ϧⲉⲛ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦ ... ⲁⲙⲏⲛ « quum acceperimus retributionem operum quae fecimus in saeculo sine fine, secundum multitudinem benignitatis eius, in Christo ... Amen » (*P. G.* 31, col. 164, *Σαλπίσατε, φησίν, ἐν νεομηνίᾳ, σάλπιγγι* — col. 184, *ἐν δὲ τῷ μέλλοντι αἰῶνι τῆς ἀνταποδόσεως τῶν βεβιωμένων ἡμῖν ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ... Ἀμήν*); usque ad f. 186ᵛ, lin. 2: ϣⲁϥⲣⲱϧⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧϩⲟⲩⲟ (*καθαρωτέρα γίνεται*, col. 173, lin. 6), textum graecum sequitur textus bohairicus, non tamen ad litteram; exinde magis dispar est sermo, multa tamen praebens communia at ordine saepe diverso.

F. 179, in margine, ante verba: « Tempus autem ieiunii », ⲥⲟⲕ « Trahe » (cf. Vat. copt. 57), minio scriptum; minio adiectae sunt pleraeque emendationes; in summo f. 178: ϯⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ ⲙ̀ⲙⲟⲩⲣ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ (manu ut videtur saec. XIII) ⲛ̀ⲛⲓϣϯ (alia manu) « Dominica ieiunii magni ».

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 641-662. De f. 191 (ubi de vitiis ebrietatem comitantibus) collato cum sermonis Athanasiani fragmento MMA. 14. 1. 64 Musaei metropolitani Neo Eboracensis, vide W. E. Crum et H. G. Evelyn White, *The Monastery of Epiphanius at Thebes*, t. II, Neo Ebor., 1926, p. 162, n. 21.

Constat codex quaternionibus ⲁ̅ et ⲃ̅ (ff. 178-193) et folio uno (f. 194); ff. 178-187 paginarum notas habent ⲃ̅ – ⲕ̅, secundum numeros pares plagulis aversis appositas, insuper notas ⲓ̅ⲋ̅ in f. 186 et ⲗ̅ⲃ̅ in f. 193ᵛ; f. 194 omni nota caret; ff. 178, 186, initio scil. fasciculorum, in summo margine interno, ⲓ̅ⲏ̅ et ⲓ̅ⲑ̅ manus posterioris. Codex eiusdem est scripturae ac cod. Vat. copt. 58[8]; praeterea, eadem sunt utrimque ornamenta, inscriptiones et notae in ff. extremis fasciculorum, inscriptio ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ in summis ff. aversis, similia sunt ornamenta coloris rubri, viridis et crocei, in forma ramorum quae decorant titulum, idem est usus minii, iidem ductus membranae impressi; propria habet codex litteram praegrandem initialem in forma avis et ramorum, varie pictam, atque lineam primam reliquis altiorem et, quibusdam in litteris, minio distinctam. In summo f. 194ᵛ: ⲙⲉⲭⲓⲣ manu rudi, deinde imago S. Theodori stratelatis equo insidentis et draconis caput lancea perfodientis, atramento delineata sed ex parte deleta, eadem fere ac in cod. Vat. copt. 66, f. 194, cum inscriptione ⲟⲩⲁⲅⲓⲟⲥ (a sinistris) ⲑⲉⲱⲗⲱⲣⲟⲥ ⲡⲉⲥⲧⲣⲁⲧⲉⲗⲁⲧⲉⲥ (a dextris) « Sanctus Theodorus Stratelates »; a dextris s. Theodori vix apparet imago viduae.

F. 194, post triplicem lineam, lineolis flexuosis et punctis effectam, subscriptio amanuensis: ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛⲁⲧ:ⲉⲙⲡϣⲁ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲭⲁⲏⲗ ⲁⲙⲏⲛ « Domine Iesu, miserere famuli tui indigni, diaconi Khael. Amen »; ibid., post lineam eiusdem indolis ac supra, nota lectoris: ⳨ ⲓⲥ ϯⲙⲉⲗⲁⲛⲓⲁ̀ ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲟϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲉⲧⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲡⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣ|ⲡⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁⲣⲁ ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲥⲉⲩⲏⲣⲟⲥ ⲩ̊ ⲭⲁⲑⲁⲣⲉⲛ ϩⲟⲡⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁ|ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥϫⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲯⲩⲭ[ⲏ] | ϧⲉⲛ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ (ⲟⲩ supra lineam alia manu iteratum) ⲛ̀ⲉⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲡⲏ ⲉⲧⲛⲁ|ϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉ̀ϥⲉϭⲓ̀ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ ϛ ⲁⲙⲏⲛ « Ecce paenitentiam, o patres mei sancti, quicumque legetis in hoc ipso libro, mementote peccatoris prae omnibus hominibus Severi filii Khatharen, ut Dominus meus Iesus Christus det quietem pauperi eius animae, in regno suo aeterno. Amen. Qui dixerit ' Amen ', accipiet secundum benedictionem. Amen et amen »; in mg. externo, nota cum ipso mg. partim resecta: ⲁⲣ[ⲓ]ⲡⲁⲙⲉⲩⲓ [ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲣⲉϥ]|ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲅⲉⲱⲣ[ⲅⲓⲟⲥ] | ⲛ̀ⲧ⟨ⲉ⟩ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ [ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲛⲁ]|ⲛⲟⲃⲓ ⲧⲏ[ⲣⲟⲩ ⲛⲏⲓ] | ⲉⲃⲟⲗ « Memento mei peccatoris Georgii ut Dominus Iesus Christus remittat mihi peccata mea omnia ».

F. I, in schedula folio agglutinata, index rerum; f. Iᵛ: *nov. LVIII., vet. 7;* in ff. 1 et 194ᵛ, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

Integumentum, quod est e corio rubro, in dorso auro impressa habet ornamenta, notam *58* necnon stellas e scuto Clementis XI, aquilam et lilium e scutis Henrici Noris card. bibliothecarii et Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

59 (a I. S. Assemani emptus 8). Membr., mm. 320×240, ff. 167.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-29ᵛ) Saec. X, ff. 29, linn. 30-35.

Martyrium sancti Iacobi Persae, sub titulo (f. 1ᵛ) ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲑⲗⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ ⲡⲓⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲡⲉⲣⲥⲏⲥ ⲉⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁⲅⲱⲛ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲍ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲁⲑⲱⲣ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrologium athlophori et martyris Christi Iacobi Persae, qui consummavit certamen suum die vigesimo septimo mensis athōr. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 24-61; eiusdem folia 21-28ʳ, lin. 15 (ⲁⲙⲏⲛ) edidit et germanice vertit O. von Lemm, *Iberica*, in *Mémoires de l'Académie impériale des sciences de S. Pétersbourg*, ser. VIII, t. VII, n. 6, 1906, pp. 1-17. De fragmentis bohairicis martyrii Iohannis Persae, Cahirae et Lipsiae conservatis eorumque cum codice Vaticano convenientia, vide H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 75. Eiusdem martyrii fragmentum sahidicum e codice Borg. copt. 109[145] edidit et latine vertit Ant. Georgi, *De Miraculis s. Coluthi*, Romae, 1793, pp. 252-272; quae ibid. leguntur pp. 252-266, lin. 5, universim consentiunt cum narratione codicis Vat., f. 18, lin. 9, ⲛⲓⲣⲉϥϧⲱⲧⲉⲃ ⲇⲉ ⲁⲩϧⲱⲛⲧ « interfectores appropinquaverunt » – f. 20ᵛ, lin. 7, ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « saeculorum. Amen »; in medio relictis quae addit cod. Vat., ff. 20ᵛ sqq., fragmentum Borgianum breviter narrat mortem martyris capite truncati eiusque sepulturam; cf. etiam E. O. Winstedt, *Some Munich coptic fragments*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXIX, 1907, pp. 315, 316, W. E. Crum et H. G. Evelyn White, *The Monastery of Epiphanius at Thebes*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 204, n. 13.

In marginibus, variae notulae ad lectorem spectantes: ϣⲁ « Usque », ⲱϣ « Lege », passim; f. 9, ante orationem « Domine, cui servio a iuventute », ⲥⲟⲕ « Trahe » (cf. Vat. copt. 57); ⲥ, ante interrogationes; ⲕⲱ (f. 5) « Pone » (?); ⲕ = ⲕⲱ (?), passim; quaedam pericopae cruce vel ductu in margine signantur; paucae correctiones varii calami; litterae avulsae cum mg. externo folii 1 calamo recentiore partim restitutae sunt.

Codex ab eodem librario exaratus est ac codices Vaticani coptici 59², 63¹ et 63⁶. Ductus plagulae carneae membranae impressi margines non autem scripturae lineas definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 265 × 170. Complectitur codex tria folia ultima quaternionis ⲓ̅ (ff. 1-3, pp. [ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅] – ⲣ̅ⲝ̅; folii 1 nota coptica resecta est cum summo margine), quaterniones ⲓ̅ⲁ̅ – ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 4-27, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲁ̅ – ⲥ̅ⲏ̅) et ff. duo prima quaternionis ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 28, 29, pp. ⲥ̅ⲑ̅ – [ⲥ̅ⲓ̅ⲃ̅]). Paginarum notae secundum numeros pares appositae sunt plagulis aversis, insuper plagulis rectis in folio initiali fasciculorum; in quaternionum paginis extremis, summum marginem decorat crux, lineis inter se innexis atramento exarata, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅, varie distributas; partis mediae fasciculorum utraque plagula signatur cruce minio, ut videtur, delineata, nonnunquam tamen cultro glutinatoris partim vel penitus resecta: in summo margine externo pro plagula aversa, in imo margine externo pro plagula recta. Codicis titulus, notae numericae et inscriptiones in summis paginis exarata sunt unciali oblonga, textus vero unciali rotunda; accentus tum puncto tum lineola recta vel convexa signantur. Pigmentis rubro et viridi obducta sunt ornamentum quod includit titulum et textus littera initialis praegrandis quae formam avis imitatur; linea prima reliquas mensura excedit. Inde a f. 28 apparent litterae marginales minio signatae necnon interpunctionis signa rubra; horum locum alibi tenent linea simplex vel duplex atramento effecta vel solum spatium vacuum; huiusmodi spatio desinit quandoque linea penultima paragraphorum, ut in codd. Vat. copt. 58¹ et sequentibus. Textum concludunt lineae tres lineolis flexuosis, punctis et circulis effectae. Litterae non paucae ff. 3ᵛ, 4, semi deletae, posteriore aetate atramento obductae sunt. Ff. 1ᵛ, 2, in mg. externo, translationes arabicae vocabulorum copticorum.

F. 1, in summa pagina: **ⲟⲩⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲙ̀ⲡⲉϥ|ϣⲉ ϧⲉⲛ** « Beatus vir qui non ambulavit in »; in media pagina, nota lectoris incompte scripta: نصر فى هذ⟨ا⟩ الكتاب الخاطى المسكين الغارق فى بحر الخطايا والذنوب | الحقير فى القسوس لاجل له كثير علم وهو بغير عمل وهو يسال كلمن | يقف على هذه الاحرف يدعى له بالمغفرة و . . . | كتب بتاريخ شهر طوبه سنة **ⲁ̅ⲙ̅ⲉ̅** للشهداء الاطهار صلاتهم معنا « Librum hunc inspexit peccator, pauper, immersus in mare peccatorum et culparum, egens inter sacerdotes; ipsi enim copiosa est doctrina sed operibus caret; rogat ipse quemcumque hisce litteris immoraturum ut postulet pro ipso veniam et... Scripsit in epocha mensis ṭūbah anni 1046 Martyrum purorum (= an. D. 1330); preces eorum sint nobiscum »; f. 7ᵛ, in summo mg., notula amanuensis, ut videtur, partim resecta: [. . . ي]حنس الخاطى غفر الله له امين « ... Iohannes (cf. cod. Vat. copt. 63⁶, f. 184ᵛ), peccator; Deus, da ei veniam. Amen »; f. 29, in ima pagina, manu rudi: **ⲁⲛⲟⲕ ϩⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ** « Ego, peccator »; in f. 29ᵛ, quod phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXI, inscriptiones diversarum manuum: ¹ manu rudi, eiusdem forsan lectoris qui notulam apposuit in cod. Vat. copt. 62, f. 55ᵛ, **ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲓⲥⲁ̀ⲁ̀ⲕ ⲡⲓⲣⲉϥⲱϣ ⲫ̅ϯ ϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲁϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « Minimus Isaac lector; Deus det illi intellectum. Amen »; ² scriptura semi cursiva, **ⲁⲛⲟⲕ ⲭⲁ ⲡⲓⲁ̀ⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁⲣⲁ | ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ | ⲛ̀ⲛⲟⲃⲓ ⲡⲏ ⲉⲑⲛⲁⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲧⲉϥⲭⲟⲥ | ⲉⲣⲉ ⲫ̅ϯ ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ ⲉⲛⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ | ⲧⲏⲣⲟⲩ | ⲁⲙⲏⲛ | ⳤ ⲁⲙⲏⲛ** « Ego minimus, peccator prae omnibus hominibus, memento mei ut Dominus remittat mihi peccata mea; qui meminerit mei dicat ‘ Deus remittat ei peccata sua omnia ’. Amen et amen »; notulae eiusdem lectoris, ad medium marginem externum, pauca manent vestigia; ³ **ⲁⲓⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲫⲁⲓ**

ϧⲉⲛ ϯⲙⲁϩ|χ̅ (ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ super lineam, alia ut videtur manu) ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⳥ ⲉⲣⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ | ⲉϥⲱ̀ϩⲓ ⲛⲟⲩⲣⲟ ϩ̀ϫⲱⲛ | et, post spatium, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲡⲉⲛⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ | ⲁⲛⲟⲕ ϣⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲛⲓⲁⲧⲛ̀ⲡϣⲁ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲡⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲕⲓⲣⲓⲁⲛⲓ | [ⲡ]ϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲥ ⲡⲓⲣⲉⲙϭⲙ̀ⲟⲩⲙⲓ ⲓⲥ ϯⲙⲁⲧⲁⲛⲓⲁ̀ ϯ|[ϯϩ]ⲱ ϣⲁ̀ ⲃⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲥϧⲁⲓ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ | [ⲡⲉⲛ]ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲛⲟⲩⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛ̀ⲧⲁϥ ⲛⲏⲓ ⳤ ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ | [ⲧⲏⲣⲟⲩ] ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⳤ ⲧⲉϥϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲙⲏⲛ ϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲧ|[ⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ⲉϥⲉϭⲓ̀ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ...] ⲡⲉϫⲉ (finis cum imo margine resectus) « Scripsi hoc anno sexcentesimo sanctorum Martyrum (= an. D. 883-884), Domino Iesu Christo stante rege super nos. In nomine Domini nostri Iesu Christi, Dei nostri in veritate, ego, infirmus indignorum, miser, diaconus Kiriani, filius diaconi Stauri, vir Čmoumi (cf. E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 182); ecce paenitentiam; rogo unumquemque qui has litteras lecturus est ut Dominus noster Iesus det intellectum et sapientiam suam mihi, remittatque omnia peccata mea mihi et det requiem patri meo. Amen. Qui dicet ' Amen ' accipiet secundum benedictionem... » (huius notae scriptura prorsus aliena est ab ipsius codicis scriptura, sive oblonga sive rotunda, dubiaque videtur auctoritas diaconi Kiriani testantis se anno Martyrum 600 scripsisse); in summa et media pagina quaedam conscribillationes. In imo f. 1: ⲁ̅.

2 (ff. 30-49[v]) Saec. X, ff. 20, linn. 32-35.

Sermo Archelai, episcopi Neapolitani, de archangelo Gabriele, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲥⲁϧ ϧⲉⲛ ⲛⲁⲫ︦ϯ︦ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁⲣⲭⲏⲗⲁⲟⲥ· ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲁ̀ⲡⲟⲗⲓⲥ· ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ· ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲟⲩϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲟⲩⲟⲓ ⲉⲣⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ϩⲁⲛⲁ̀ⲝⲓⲱⲙⲁⲧⲓⲕⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ· ⲉⲩϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟϥ· ϫⲉ ⲉⲛⲟⲩⲱϣ ⲉⲑⲣⲉⲕⲧⲁⲙⲟⲛ· ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ· ⲉⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲙ̀ⲡⲓϩⲱⲃ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁⲗⲟⲅⲟⲥ· ϫⲉ ⲉⲧⲁⲩϫⲉⲙϥ ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲥⲩⲛⲧⲁⲅⲙⲁ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲉⲟⲛ· ⲉⲁϥⲟⲩⲟⲛϩⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅· ⲉⲛⲉⲛⲓⲟ̀ϯ ⲛ̀ⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅· ⲉⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲭⲟⲓⲁⲕ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo quem protulit magnus doctor in rebus divinis sanctus Archelaus, episcopus Neapolitanus, de sancto archangelo Gabriele, dum accesserunt ad eum magnates urbis rogantes eum: ' Volumus ut instruas nos de die archangeli sancti Gabrielis ', manifestans rem dialogi reperti scilicet in constitutionibus antiquis quas patefecit Dominus noster Iesus Christus patribus nostris sanctis apostolis Hierosolymis commorantibus; die vigesimo secundo khoiak. In pace Domini. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione, variis lectionibus et versione gallica, Henricus de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 242-291. De aliis eiusdem argumenti codicibus, vide op. laud., pp. 243, 244.

F. 39, in imo margine externo: ⲕ; ⲥ ante interrogationes; insuper ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », cum marginibus partim resecta; in textu, paucae correctiones varii calami.

Codex ab eodem exaratus est calligrapho eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 59[1], continuata fasciculorum et paginarum serie. Complectitur ff. 6 ultima quaternionis ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 30-35, pp. ⟨ⲥ̅ⲓ̅ⲋ̅⟩ – ⲥ̅ⲕ̅ⲇ̅), quaternionem ⲓ̅ⲉ̅ (ff. 36-43, pp. ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅ – ⲥ̅ⲙ̅) et trinionem ⲓ̅ⲋ̅ (ff. 44-49, pp. ⲥ̅ⲙ̅ⲁ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲃ̅); inscriptiones in summis fasciculorum plagulis extremis sunt ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (in fine) et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ (initio). Secus autem ac in cod. Vat. 59[1], titulus exaratus est scriptura unciali rotunda. Titulum et folii initialis margines decorant ornamentum lineis inter se innexis confectum aliudque in forma avis, pigmentis rubro, viridi et croceo obducta; iisdem coloribus picta est littera initialis; linea prima reliquas mensura excedit. Signa interpunctionis rubra et ornamenta rubra litterarum marginalium, quae in solis ff. ultimis codicis praecedentis apparent, hic integer habet codex; pars sinistra litterae marginalis ⲁ minio est exarata; quarumdam pericoparum initium signant ornamenta marginalia rubra (f. 34[v], rubra et viridia) in forma animalium vel ramorum. Textum concludunt lineae tres quarum prima et tertia, atramento exaratae, lineolis directis et punctis effectae sunt, secunda autem punctis et lineolis flexuosis rubris constat: in parte vacua f. 49[v], crux atramento delineata.

F. 49[v], nota lectoris bohairica arabica: ⲫ︦ϯ ⲉⲕⲉⲥⲙⲟⲩ ⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲙⲓⲛⲁϩ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙⲕⲟⲩⲗⲟϫ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟϥ ⲁⲙⲓⲛ « Deus benedic servo tuo Minah, filio Kūloǧ, benedic ei. Amen »; يا رب ارحم عبد الخاطى المذنب مينا بن قالج الديروطى رزقه الله شفاعة السيدة [مرتمريم] | والدة النور السيد يسوع المسيح وشفاعة الثلثة ابو مقار وشقاعة القديسين امين امين | رحم الله عبد قراه ودعا لمن كتبه التوبة المرحمة امين امين « Domine, miserere servi peccatoris, rei, Mīnā filii Qulūǧ, ex Dayrūṭ; concedat ei Dominus preces Dominae, Dominae Mariae, matris luminis Domini Iesu Christi, et preces trium abū Maqār et preces sanctorum. Amen. amen. Deus, miserere servi qui hoc legit et rogat pro scriptore paenitentiam misericordem. Amen, amen »; in imo margine: ⲣ̅ⲕ̅ⲍ̅; f. 30[v], in ima pagina, conscribillationes.

3 (ff. 50-57[v]) An. 918 (= an. Mart. 634, cf. cod. Vat. copt. 59[4]), ff. 8, linn. 34.

Martyrium sancti abba Paphnūti, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛ̇ⲧⲉ ⲡⲓϣⲱⲓϫ ⲙ̇ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̇ⲧⲉ ⲡⲭ︦ⲥ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲫⲛⲟⲩϯ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̇ⲃⲟⲗ ⲛ̇ⲥⲟⲩⲕ̅ ⲙ̇ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲫⲁⲣⲙⲟⲩⲑⲓ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̇ⲧⲉ ⲫ︦ϯ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrium athletae martyris Christi sancti abba Paphnūti, quod consummavit die vigesimo mensis pharmūthi. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta Martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 110-119, latine verterunt, praemissa praefatione, ibid., versio, ser. III, t. I, Parisiis, 1908, pp. 7, 72-77.

Codex fine mutilus est; in textu paucae occurrunt emendationes.

Codex eiusdem est manus ac codices Vaticani coptici 59[4] et 66[5]; specimina scripturae habent H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXIII (Vat. 59[4], f. 84) et XLII 3 (Vat. 66[5], f. 131v), et *The paleographical Society, Facsimiles of manuscripts and inscriptions* (*Oriental series*), Londini, 1875-1883, tab. C (Vat, 66[5], f. 124). Ductus plagulis carneis membranae impressi binas scripturae lineas definiunt marginesque internos et externos necnon collumellas ad litteras marginales recipiendas; spatium scripturae servatum est circiter mm. 275 × 160. Continet codex solum quaternionem ⲍ̅ (ff. 1-8, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅); in summo f. 57v, ornamentum lineis inter se innexis atramento delineatum inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅. Codicis titulus necnon librarii invocationes exarata sunt unciali oblonga, textus unciali rotunda; titulum et mg. externum signat ornamentum coloris rubri, viridis et flavi, ad cuius instar effecta est textus littera initialis; litterae lineae primae caeteris sunt maiores. Accentus efficiuntur tum lineola recta tum puncto in lineolam curvam producto; lineola convexa signat vocem coarctatam ⲫ︦ϯ︦; interpunctionis signa duplici lineola tenui effecta sunt; desideratur minium.

In summis ff. aversis 50-56, leguntur librarii invocationes et orationes, varie distributae: ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu, demonstra viam mihi »; ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑ(ⲓⲛ) ⲉⲣⲟⲓ « Domine Iesu, adiuva me »; ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu, miserere mei »; ϯⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲕ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Benedico tibi, Domine Iesu »;

4 (ff. 58-84v) An. 918 (= Mart. 634, cf. f. 78), ff. 27, linn. 33, 34.

Martyrium sancti Macarii Antiocheni.

Textum, initio mutilum, cum versione gallica edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 40-77; de fragmento quod ex opere laudato desumptum exhibet A. Mallon, *Grammaire copte, Chrestomathie* (in variis editionibus), vide *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, p. 130. Praeter partem praeambulam, complectitur codex triplicem sectionem pro triplici martyrio.

F. 65v, ad verba ⲛⲁⲓ ⲇⲉ ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲇⲟⲩⲝ (Hyvernat, p. 56) in mg., apposito signo in forma avis, ⲭⲁⲩ ⲉⲃⲟⲗ « Relinquantur »; f. 69v, ad verba ϣⲉ ⲡⲉⲕⲟⲩϫⲁⲓ (Hyvernat, p. 56), ⲭⲁ « Relinque »; in textu, paucae correctiones varii calami.

De universa codicis indole vide dicta de cod. Vat. copt. 59[3] qui eiusdem est manus. Inter utrumque desiderantur quaterniones ⲏ̅ et ⲑ̅ finem complectentes prioris codicis et initium alterius. Constat codex quaternionibus ⲓ̅ – ⲓ̅ⲅ̅ (ff. 58-80, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – ϥ̅ⲋ̅) et foliis quattuor fasciculi ⲍ̅ (ff. 81-84, pp. ϥ̅ⲍ̅ – [ⲣ̅ⲓ̅]); in fasciculorum plagulis extremis inscriptiones sunt: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, in fine, et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri », initio; librarii invocationes in foliis aversis (cf. Vat. 59[3]) eaedem occurrunt in singulis fasciculis atque, paucis exceptis, eodem ordine. F. 78, locus quo narratur martyris occisio signatur ornamento in forma ramorum, minio leviter tacto. Tituli triplicis martyrii eadem exarati sunt unciali oblonga ac titulus codicis Vat. copt. 59[3], librarii invocationes et subscriptio. Pluribus in plagulis,

litteras semi deletas manus posterior atramento restituit. Textum concludit duplex linea punctis et lineolis flexuosis effecta.

F. 84 (vide H. Hyvernat, *Album*, tab. XXIII), oratio librarii: **ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲡⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁⲛ|ϯⲱ̀ⲕⲉⲟⲥ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ.** « Benedictio sancti Abba Macarii Antiocheni sit nobiscum omnibus. Amen »; dein, post lineam atramento exaratam, amanuensis subscriptio: **ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ϩⲱ ⲛ̀ⲁⲅⲁⲡⲏ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ | ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲏⲧϥ· | ⲓⲁⲕⲱⲃ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲡⲁⲡⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲭⲁⲙⲉ ⲉⲑⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲭⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲧⲟϣ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϛ ⲧⲉϥ|ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲯⲩⲭⲏ· | ϯϯϩⲟ ⲁϫⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ· ¦ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲉⲣⲉ | ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ· ⲛⲉⲙⲁϥ ϩⲱϥ | ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉ̀ⲱⲛ ⲛⲉⲙ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ· | ⲭⲣⲟⲛⲟ(ⲥ) ⲧⲱⲛ ⲁⲅⲓⲟⲛ ⳥ ⲭ̅ⲗ̅ⲇ̅· |** et, post lineam lineolis flexuosis et punctis effectam, **ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥ|ϣⲱⲡ ⲉⲣⲟϥ ⲛ̀ⲧⲡⲣⲟϩⲉⲣⲉⲥⲓⲥ ⲛ̀ϯⲭⲏⲣⲁ ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ | ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲧⲉⲃⲓ ⲥⲛⲟⲩϯ ⲉⲕⲉϣⲱⲡ ⲉⲣⲟⲕ ⲛ̀ⲧⲡⲣⲟ|ϩⲉⲣⲉⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲛⲉⲕⲉⲃⲓⲁⲓⲕ ⲉⲧⲁⲩϥⲓ ⲫⲣⲱⲟⲩϣ ¦ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛ̀ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ | ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲣⲉ ϧⲓⲥⲓ ⲓⲉ ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀|ⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲉⲕⲉⲉⲣⲡⲓ|ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ ⲉⲧⲓ ⲉⲩϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥ|ⲙⲟⲥ· | ϛ ⲁⲩϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛⲉϥⲗⲏⲟⲩ | ⲉⲕⲉϯ ⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲁ ⲛⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϩⲓ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲁⲙⲏⲛ ϛ ⲁⲙⲏⲛ· | ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ·** « Oro, mementote mei quoque in charitate, mei quidem pauperis peccatoris qui scripsi hoc, Iacobi, minimi filii (monasterii) Iohannis Nigri (cf. H. G. Evelyn White, *The monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Ebor., 1926, p. 272), ut Dominus remittat mihi abundantiam peccatorum meorum multorum et det requiem miserae animae meae; oro, dicite omnes ' Amen '. Qui dicet ' Amen, fiat ', Dominus Iesus faciat magnam misericordiam suam cum ipso quoque in hoc saeculo et in eo quod venturum est. Amen. Aerae sanctorum Martyrum 634 (= an. D. 917-918). — Deus bone et hominum amator, qui accepisti oblationem duorum assium pauperis viduae, accipe oblationem servorum tuorum qui curam habuerunt huius boni memorialis huius libri. Anima omnis quae praestiterit laborem vel memoriale suum in ipso, Domine Iesu Christe, fac misericordiam cum ipsis dum adhuc sunt in hoc mundo. Quodsi exierint ex hac vita vana, da eis haereditatem cum sanctis qui sunt scripti in hoc libro. Amen et amen, fiat »; f. 84v, in mg. interno, manu rudi: طالع فى هذا الكتاب الحقير | بخطايه الذى لا يستحق ان | ‹يدعى› انسان لا سيما راهب وقسيس | الذى خطايه اكثر من الرمل | الذى على شاطى البحر وهو | [... (ras)] يضرب | المطانوة لكل من قرا يذكره | بالرحمة والرب الاله يذكره | فى ملكوت كما وعد فى انجيله | المقدس عوض الواحدة | ثلاثين وستين ومائة | الى حياة الابد امين « Operam dedit in hunc librum miser peccatis suis qui dignus non est ut vocetur homo, praesertim monachus et sacerdos, cuius peccata superant arenam quae in littore maris exstat; et ipse pulsat metaneam omni legenti ut memor sit eius in misericordia, et Dominus Deus memor illius erit in regno, prout in evangelio suo sancto promisit: pro uno triginta, sexaginta et centum, ad vitam aeternam. Amen »; variae unius eiusdemque manus notae arabicae in reliqua pagina sparsim apparent, quibus interpretandis frustra vires impensae sunt. F. 84v, in ima pagina: ⲡ̅ⲓ̅.

5 (ff. 85-95v) Saec. X, ff. 11, linn. 33.

Sermo s. Cyrillo Alexandrino adscriptus de paenitentia, sub titulo **ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ· ⲟⲩⲟϩ**

ⲟⲛ ϫⲉ ϣⲁⲣⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲣⲁⲛⲉⲭⲉⲥⲑⲉ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ· ⲛ̀ⲧⲉϥⲉⲣⲥⲙⲟⲧ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϣⲁⲧⲉϥⲧⲁⲥⲑⲟϥ ⲉ̀ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀· ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ϥⲟⲩⲱϣ ⲁⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϩ̀ⲗⲓ ⲧⲁⲕⲟ ϫⲉ ⲡϩⲱⲃ ⲛ̀ⲛⲉϥϫⲓϫ ⲡⲉ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩⲥϩⲓⲙⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲛⲓⲭⲉⲟⲥ ⲉⲥϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲣⲁⲕⲟϯ· ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ· ⲉ̀ⲁⲡⲟ̅ⲥ̅ ϭⲓ̀ ⲙⲱⲓⲧ ϧⲁϫⲱⲟⲩ (ⲩ erasum) ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲡⲁⲣⲓⲑⲙⲟⲥ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁⲛⲟⲥ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲓⲗⲟⲝⲟⲛⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲥⲩⲛⲁⲅⲱⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲏϯ ⲉⲧⲁϥϭⲓ ⲱⲙⲥ ⲉⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥⲏⲓ ⲧⲏⲣϥ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲏⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓⲥ̀ⲧⲁⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥϣⲉⲣⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲥⲛⲁⲩ ⲙ̀ⲃⲟⲗ· ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲉϥⲗⲁⲗⲉ ⲡⲓⲥⲛⲟϥ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥϣⲉⲣⲓ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲏϯ ⲛ̀ϯⲥⲩⲛⲁⲅⲱⲅⲏ· ⲁ̀ ⲟⲩⲙⲏϣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ ⲛⲁϩϯ ⲉ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅· ϩⲓⲧⲉⲛ ϯϣⲫⲏⲣⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo sancti Cyrilli, archiepiscopi Alexandrini, quem protulit de paenitentia. Et etiam: quod Deus tolerat hominem peccatorem omni modo agere donec eum convertat ad paenitentiam, nec vult ut quisquam pereat quia opus manuum suarum. Etiam locutus est de muliere Manichaea quae erat in civitate Alexandrina, in diebus infantiae suae (scil. Cyrilli), quam Dominus duxit in numerum Christianorum. Praeterea locutus est de Philoxono, archisynagogo Iudaeorum, quomodo baptizatus est, factus Christianus cum tota domo sua ratione prodigii quod evenit per crucem Christi, necnon de filia eius quae vidit dum ungeret (Philoxonos) sanguine qui exivit de cruce oculos filiae suae in medio synagogae. Multi e Iudaeis crediderunt in Christum per prodigium quod viderunt. In pace Dei. Amen ».

Codicem cum praefatione et versione gallica edidit Marius Chaîne *Sermon sur la Pénitence attribué à S. Cyrille d'Alexandrie* in *Mélanges de la Faculté orientale de Beyrouth*, t. VI, 1913, pp. 493-528.

Codicis textus desinit fine conclusionis mutilus; f. 85, in summo margine externo, partim resecto:]ⲝⲉⲛⲟⲥ; paucae occurrunt correctiones varii calami.

Ductus, stilo sicco plagulis carneis membranae impressi, tum margines tum quattuor linearum spatium definiunt; spatium partis scriptae est circiter mm. 260 × 155. Complectitur codex quaternionem ⲁ̅ (ff. 85-91, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅) et folia tria binionis ⲃ̅ (ff. 92-94, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅ⲃ̅; desideratur, f. 93, nota fasciculi manus pristinae); summa ff. 92ᵛ, 93, decorat crux lineis effecta inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅; partis mediae fasciculorum utraque plagula ductu rubro notatur: in summo margine externo pro folio averso, in imo margine externo pro folio recto; notis ⲁ̅ (f. 85) et ⲃ̅ (f. 93) manus recentior fasciculos signavit in summo margine interno. Codicis titulus necnon inscriptiones fasciculorum unciali oblonga exarata sunt, textus unciali rotunda; accentus efficiuntur tum puncto tum levi ductu. F. 85 habet

ornamentum coloribus rubro, viridi et croceo pictum quod titulum involvit et ad imum marginem dextrum protrahitur. Minio tactae sunt litterae, reliquis maiores, lineae primae atque littera marginalis ⲟ plagulae initialis; ibidem, quaedam litterae semi deletae manu posteriore restitutae sunt. In imo f. 85: ⳅ̅ⲅ̅.

6 (ff. 96-136[v]) Saec. X, ff. 41, linn. 33, 34.

Vita sancti Macarii Scetensis Sarapioni, episcopo urbis Thmūi, adscripta, sub titulo ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲫⲱⲥⲧⲏⲣ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲡ︦ⲛ︦ⲁ︦ⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲉⲧϫⲏⲕ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲁⲣⲉⲧⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ· ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ· ⲫⲓⲱⲧ· ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲣⲭⲏⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲟⲩⲛⲁⲭⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ· ⲉⲁϥⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲛ̀ⲙⲟϥ ϫⲉ ⲁⲡⲁ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲱⲛ· ⲡⲓⲟⲥⲓⲱ̀ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲛⲙⲁⲓⲭ︦ⲣ︦ⲥ︦ ⲑⲙⲟⲩⲓ ⲡⲓⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲁⲛⲧⲱⲛⲓ ⲡⲓⲡ︦ⲛ︦ⲁ︦ⲙⲁⲧⲟϥⲟⲣⲟⲥ (sic) ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Vita magni luminis et pneumatophori, consummati in omni virtute, abba Macarii, patris et ducis monachorum montis sancti Scetensis, quam narravit apa Sarapion, sanctissimus episcopus urbis Christum amantis Thmūi, discipulus abba Antonii pneumatophori. In pace Dei. Amen ».

Vitam s. Macarii Scetensis cum praefatione et versione gallica edidit E. Amélineau (= Am.), *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. XXVIII-XL, 46-117, praesertim, ut ait p. 46, n. 1, iuxta codicem Vat. copt. 64[1] collatum cum eiusdem argumenti codice nostro et codice Vat. copt. 62[1]; tanta tamen hoc egit incuria ut propter frequentia menda in laudandis textibus saepe lectorem fugiat quonam ex codice singula deprompserit.

Ff. 96-120[v] (ⲛⲏ ⲙⲉⲛ ⲟⲩⲛ ⲉⲧⲁϥϩⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ – ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲉⲧⲉⲕⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲛ ⲛ̀ⲙⲟϥ ϯⲛⲟⲩ) leguntur fere ut ap. Am., pp. 46-96. Inter ff. 120 (pp. ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅) et 121 (pp. ⟨ⳅ̅ⲁ̅⟩, ⳅ̅ⲃ̅) perierunt folia quinque cum initio narrationis de haeretico Hieraca.

Ff. 121-128[v], lin. 2, narratio de haeretico Hieraca, initio mutila, inc.: ⲁϥⲉ̀ⲙⲓ ϫⲉ ⲡⲓϩⲱⲃ ⲟⲩⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲫ︦ϯ︦ ⲡⲉ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲙⲟϣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ « novit rem esse a Deo et ambulavit sanctus »; des.: ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲓ̀ⲉⲣⲱⲙⲓⲙⲟⲥ; cf. M. Chaîne *La double recension de l'Histoire lausiaque dans la version copte*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XXV, Parisiis, 1925-1926, p. 247, lin. 4-p. 255, p. 264, lin. 15-p. 267, lin. 4 a. fin.; vide dicenda de cod. Vat. copt. 59[8]. De Hieraca, cf. *P. L.* 21, col. 452, *P. G.* 34, coll. 47-50, 209-216, *P. G.* 41, coll. 980, 981, *P. G.* 42, col. 213.

F. 128ᵛ, lin. 3-f. 131ᵛ, lin. 7 a. fin. (ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉ̀ⲧⲁϥ-ⲉⲣϧⲉⲗⲗⲟ – ⲉϥⲣⲁϣⲓ ⲉϥϯ ⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲫϯ) fere ut ap. Am., p. 99, lin. 7-p. 104, lin. 10.

F. 131ᵛ, lin. 6 a. fin.-f. 133ᵛ, lin. 2 a. fin. (ⲁ ⲟⲩⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ – ⲉⲧϣⲟⲡ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ), duplex narratiuncula de sanatione mulieris maleficio mutatae in equam et de liberatione iuvenis a daemone vexati; textum edidit cum versione gallica M. Chaîne, op. laud., pp. 271-275; ad priorem narrationem quod spectat, cf. *P. L.* 21, col. 451, *P. G.* 39, coll. 1044-1047; ad alteram, cf. *P. G.* 34, coll. 181-184, 149.

F. 133ᵛ, lin. 1 a. fin.-f. 136, lin. 2 a. fin. (ⲧⲉⲛⲛⲁⲕⲏⲛ ϫⲉ ⲉ̀ⲣⲟⲛ – ⲁϥⲛ̀ⲕⲟⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓϧⲉⲗⲗⲟ ⲉⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ) fere ut ap. Am., p. 104, lin. 10-p. 109, lin. 12.

F. 136, lin. 1 a. fin.-f. 136ᵛ, lin. ult., brevis narratio sancti Macarii funeris quod fuse describunt et commentantur codices Vat. copt. 62[1] et Vat. copt. 64[1] (Am., pp. 109-117); deesse videtur doxologiae finis quum desinat ⲡⲱⲟⲩ ... ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « gloria ... cum Spiritu sancto ».

Varias lectiones folii 106, lin. 9-f. 106ᵛ, lin. 2, et folii 109, lin. 4 a. fin.-f. 109ᵛ, lin. 21, e fragmento Cahirensi 57 Musaei coptici, vide ap. H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 135; de aliis Cahirensibus necnon de Lipsiensibus (Tischendorf) fragmentis ad Macarium spectantibus vide ibid. pp. 124-135; cf. etiam W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXIX, 1907, pp. 302, 303. De textu sahidico vitae s. Macarii Scetensis, vide Zoega, *Catalog.*, pp. 287 et sqq.; W. E. Crum, *Catalogue of the coptic mss. of the John Rylands library*, Mancunii, 1909, p. 49, n. 95. Cf. etiam *P. G.*, t. 21, coll. 449-452, et t. 34 passim; *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 129, 131, 185-194. De authentia necnon de fide historica vitae copticae Macarii, vide H. G. Evelyn White, op. laud., t. II, pp. 465-468. Tituli verba ⲑⲙⲟⲩⲓ et ⲁⲛⲧⲱⲛⲓ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲙⲁⲧⲟϥⲟⲣⲟⲥ in rasura scripta sunt manu posteriore; paucae occurrunt in textu emendationes varii calami. In summo f. 96, manu recentiore: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲏⲡ· ϧⲉⲛ ⲧⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲉ̀ⲣⲏⲥ « Die decimo quarto epēp; in tabernaculo abba Macarii, ad austrum ».

Ductus plumbo in carneis praesertim plagulis delineati definiunt tum margines, tum collumellam ad litteras marginales recipiendas, tum spatium quattuor scripturae linearum; inde a f. 123, solos margines; spatium scripturae servatum est circiter mm. 270 × 160. Constat codex quaternionibus ⲇ̅ – ⲋ̅ (ff. 96-119, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲙ̅ⲏ̅), ff. 1, 7, 8 quaternionis

ⲍ (ff. 120-122, pp. ⲙⲑ, ⲛ, ⟨ⲝⲁ⟩ - ⲝⲇ, amissis ff. 2-6, pp. ⲛⲁ - ⲝ), quaternionem ⲏ (ff. 123-130, pp. ⲝⲉ - ϥ) et ff. sex quaternionis ⲑ (ff. 131-136, pp. ϥⲁ - ⲣⲃ); in foliis extremis fasciculorum, praeterquam in ff. 96 et 120, inter paginarum et fasciculorum notas, ornamentum lineis inter se innexis delineatum est cum invocatione ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅. Quaterniones ⲉ - ⲑ manus recentior, in summo angulo interno folii primi recti, signavit insuper notis ⲉⲓ, ⲍⲓ, ⲏⲓ, ⲑⲓ, ⲕ; accentus efformantur tum puncto, tum levi ductu, tum puncto in lineolam curvam producto; nonnunquam desideratur lineola super vocem coarctatam ⲫϯ; interpunctionis signa effecta sunt duplici ductu directo. Titulum, qui, sicut invocatio ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ et notae numericae, exaratus est unciali oblonga, decorat ornamentum atramento effectum partim lineis directis vel transversis, partim lineis inter se innexis; desiderantur pigmenta. Textus quattuor lineae priores, ex parte deletae, inscite rescriptae sunt; harum lectionem genuinam reperire est in cod. Vat. copt. 62[1], f. 1, Partem superiorem f. 112 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XLI 1.

7 (ff. 137-149[v]) Saec. X, ff. 13, linn. 35, 36.

Apophthegmata sancti Macarii, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ « De abba Macario ».

Codice, ut teste, usus est E. Amélineau, *Apophthegmes sur saint Macaire*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. 203-234, ubi edidit et gallice vertit codicis Vaticani coptici 64 folia 116-135 cum praefatione, pp. XLII-XLVIII (ibid. p. 203, n. 2, pro *Cod. Vat. copt. LXIV*, fol. 113-152, lege fol. 113-132 [116-135 hodiernae numerationis], pro *Cod. LIX*, fol. 137-153, lege fol. 137-149[v]). Codex universe consentit cum textu laudati codicis Vat. copt. 64; omittit tamen: [a] f. 138[v], lin. 17, post verba ⲛⲁⲩ ϫⲉ ϯⲛⲁϥ ⲁⲛ ⲡⲉ, sectionem quae in cod. Vat. 64, f. 118, lin. 7-f. 121, lin. 15, posita est inter notas marginales ⲙ̇ⲡⲉⲣ ⲱ[ϣ] « Ne legas » (f. 118) et ⲱϣ « Lege » (f. 121), utpote a lectore praetermittenda (Am., p. 206, lin. 4 a. fin.: ⲉϥⲥⲓⲛⲓⲱⲟⲩ ⲛ̇ⲟⲩⲥⲟⲡ-p. 211, lin. 4 a. fin.: ⲛ̇ⲧⲉ ⲛⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̇ϣⲉⲙⲙⲱⲟⲩ); [b] f. 145, lin. 5, post ⲉϥⲟⲩⲱⲙ ⲛⲟⲩⲥⲟⲃ ⲛ̇ϯⲉⲃⲗⲱⲙⲁⲥ, (per homoeoteleuton) incisum codicis Vat. 64, f. 129, linn. 9-14 ⲛⲉ ⲟⲩⲥⲛⲁϩ ⲗⲉ ⲁⲛ ... ⲉϥⲟⲩⲱⲙ ⲛ̇ⲟⲩⲥⲟⲡ ⲛ̇ϯⲉⲃⲗⲟⲙⲁⲥ (Am. p. 224, lin. 2 a. fin.-p. 225, lin. 2). Quae in hoc codice leguntur magna ex parte reperire est inter *Apophthegmata sancti Macarii*, *P. G.* 34, coll. 231-264; cf. etiam Th. Hopfner, *Ueber die sa'idischen Apophtegmata Patrum Aegyptiorum*, in *Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien, phil.-hist. Klasse*, t. 61, fasc. 2, Vindobonae, 1918, pp. 29, 30, et W. Bousset, *Apophthegmata*, Tubingae, 1923, pp. 57, 58.

In summo f. 137, manu posteriore: ϯⲙⲁϩ̅ⲇ̅ ⲛ̇ⲕⲩⲣⲓⲁ̇ⲕⲏ ⲛ̇ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Dominica quarta quadragesimae »; in marginibus, quaedam signa lectionis

plerumque manu rudi adiecta; f. 143, ca. med., ad verba **ⲡⲉϫⲉ ⲡⲓⲫⲉⲗⲗⲟ**... et ad verba **ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϫⲁϥ**... (Amélineau, p. 221, linn. 4 et 6), in mg. externo: **ⲥⲟⲕⲥ** « Trahe », et infra: **ϫⲁⲕ** « Desine »; f. 147ᵛ, in mg., **ⲥ** ante verba **ⲁⲩⲭⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ**; occurrunt in textu paucae correctiones varii calami.

Ductus plagulae carneae membranae impressi quattuor circiter linearum spatium marginesque definiunt; spatium scripturae servatum est circiter 270 × 165 mm. Complectitur codex quaternionem ⲁ̅ (ff. 137-144, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅) et folia quinque ternionis ⲃ̅ (ff. 145-149, pp. ⲓ̅ⲋ̅ – ⲕ̅ⲉ̅); partis mediae fasciculorum utraque plagula signatur cruce minio delineata, cultro glutinatoris partim resecta: in summo mg. externo pro plagula aversa, in imo mg. ext. pro plagula recta; in summis ff. 144ᵛ, 145, 149ᵛ, variae formae ornamenta inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲕⲁ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 144ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 145), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Iesu Christe, miserere mei » (f. 149ᵛ); inscriptiones illae et notae numericae exaratae sunt unciali oblonga, textus vero unciali rotunda; linea prima caeteras mensura excedit; lineis inter se innexis efformata est textus littera initialis praegrandis ⲁ. Folii initialis marginem externum et imum marginem signant ornamenta in forma avium et ramorum; f. 138, in mg. externo, leve ornamentum ad initium effati abba Paphnuti. Litterae marginalis ⲁ pars sinistra saepe desideratur, minio nempe supplenda; caret autem codex omni pigmento. Accentus efficiuntur tum levi lineola, tum puncto in lineolam curvam producto; vocem coarctatam ⲫ︦ⲧ︦ notat lineola convexa, addito saepe puncto inferiore; litterae marginales ⲁ, ⲉ, ⲓ, ⲗ, ⲛ, signantur non raro duplici ductu quem superat punctum in lineolam curvam productum; interpunctionis signa exhibent vel simplicem vel duplicem lineolam. Summae plagulae aversae, exceptis fasciculorum plagulis extremis, praebent leve ornamentum eadem manu effectum qua notae numericae, quodque plerumque comitatur inscriptio litteris graecis minutis exarata varii tenoris, nempe: f. 139ᵛ: ⲡⲛⲟⲩⲧⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, miserere mei. Amen », f. 141ᵛ: ⲡⲛⲟⲩⲧⲓ ⲧⲓ ⲟⲩⲕⲁⲧⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, da intellectum servo tuo. Amen », f. 142ᵛ: ⲡⲁⲧⲋ^ω ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, Iesu mi, miserere mei. Amen », f. 143ᵛ: ⲫ︦ⲧ︦ ⲧⲓ ⲟⲩⲭⲁⲣⲓⲥ ⲉⲙⲡⲉⲛϩⲱⲃ ⲉⲛⲧⲋⲓⲧⲋ ⲁⲙⲏⲛ ⳝ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, da gratiam operi manuum nostrarum. Amen et amen », f. 145ᵛ: ⲡⲁⲧⲋ^ω ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Domine mi Iesu Christe, fac misericordiam cum servo tuo. Amen », f. 146ᵛ: ⲡⲁⲧⲋ^ω ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑⲓⲛ ⲉⲧⲁⲙⲉⲧⲧⲋⲱⲃ ⲁⲙⲏⲛ « Domini Iesu Christe, adiuva imbecillitatem meam. Amen », f. 147ᵛ: ⲡⲁⲧⲋ^ω ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲧⲓⲧⲋⲟⲣⲧⲋⲥ ⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲛⲧⲉ ⲡⲥⲁⲗⲗⲁⲛⲁⲥ « Domine, Iesu mi, eripe me e laqueo malo diaboli », f. 148ᵛ: ⲫ︦ⲧ︦ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, miserere mei. Amen ». Textum concludunt lineae tres punctis et lineolis flexuosis nigris effectae. F. 137, manus posterioris est ornamentum, lineis inter se innexis exaratum, cum titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ « De abba Macario »; in summo angulo interno ff. 137 et 145, notae ⲁ̅ⲕ̅, ⲃ̅ⲕ̅, manus recentioris. Partem superiorem f. 141ᵛ phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XLI 2.

8 (ff. 150-167ᵛ) Saec. X, ff. 18, linn. 35, 36.

V i t a s a n c t i M a c a r i i m a g n i, sub titulo **ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲛⲓϣϯ** « De abba Macario Magno ».

Codicem (omissis: ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲇⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ – ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ [f. 163, lin. 4 a. fin.-f. 166, lin. 22; E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, p. 105, lin. 2-p. 112, lin. 2]), additis variis lectionibus e codice Vat. copt. 64[6] paucisque e codice Vat. copt. 59[6], cum praefatione et versione gallica edidit M. Chaîne, *La double recension de l'Histoire lausiaque dans la version copte*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XXV, Parisiis, 1925, pp. 232-270; in praefatione, perperam exhibet codicem ut Vaticanum Borgianum. Textus in levioribus tantum discrepat a codice Vat. copt. 64[6] atque plura habet communia cum aliis codicibus Vaticanis, maxime cum cod. Vat. copt. 59[6]; cf. M. Chaîne, op. laud., p. 233. Quamvis in praefatione codicis (item in cod. Vat. copt. 64[6]) moneat Vitae auctor se acturum de Macario Alexandrino et de Macario Aegyptio, reapse de solo Macario Aegyptio fit sermo. De Macario Alexandrino vide cod. Vat. copt. 69[4] qui alterius est manus.

In spatio vacuo folii 167[r.v], calligraphus narratiunculam adiecit de angelo qui a fratribus Scetensibus videri solitus infra anaphoram, iam non apparuit propter diaconum rei temporalis nimis sollicitum. Inc.: ⲁⲩⲭⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲕⲗⲏⲣⲓⲕⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ « Narraverunt de clericis Scetensibus »; des. (mutilus ultimisque litteris fere deletis): ⲉⲥⲉⲛ̀ⲧⲟⲧⲉⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲟⲩⲥⲩⲛⲏⲇⲏⲥⲓⲥ ⲉⲥⲟⲩⲁⲃ ⲉⲥⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ ... ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲛϣϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲉ̀ϯ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ... ⲛⲉⲧⲉⲙⲓ « dum est in vobis conscientia munda, purificata ... ut dare valeamus Domino nostro ... scientes »; similia sahidice edidit Zoega, *Catal.*, pp. 322, 323; cf. etiam *P. G.* 87, col. 3015.

In summo f. 150, manu recentiore: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲍ̅ ⲙ̀ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ « Die vigesimo septimo mensis phamenōth ». In margine externo f. 150: ⲉ̅ ⲱϣ; ff. 152, 162, in mg. ext.: ⲥⲟⲕⲥ « Trahe »; ff. 159[v], 164[v]: ⲥ ante interrogationes; f. 160[v], in mg. int.: ⲥ (= ⲥⲟⲕⲥ?) ad ultimam paragraphum narrationis de Hieraca. Paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codex eiusdem est manus ac cod. Vat. copt. 59[7] eamdemque praebet indolem palaeographicam. Constat quaternionibus ⲁ̅ et ⲃ̅ (ff. 150-165, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅) et bifolio ⲅ̅ (ff. 166, 167, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲗ̅ⲋ̅); invocationes leguntur in fasciculorum plagulis extremis: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Iesu Christe, Deus, miserere famuli tui. Amen » (f. 157[v]), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (f. 158), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ « Iesu Christe, miserere famuli tui » (f. 165[v]), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (ff. 166, 167[v]). Pristinae manus sunt ornamenta marginalia, partim resecta, foliorum 152 et 154 necnon, f. 154, ornamentum lineis inter se innexis effectum cum titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲁⲣⲁⲕⲁ « De Hieraca »; quaedam insuper occurrunt initio sectionum litterae ampliores eiusdem indolis ac littera initialis cod. 59[7]. Inscriptiones in summis plagulis aversis, litteris graecis minutis exaratae, sunt sequentes: f. 150[v]: ⲫ̅ϯ̅ ⲧⲓ

ⲟⲩⲕⲁⲧⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ (v. f. 141ᵛ), ff. 151ᵛ, 155ᵛ, 160ᵛ, 162ᵛ: ⲡⲛⲟⲩⲧⲓ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, miserere servi tui. Amen », ff. 152ᵛ, 159ᵛ: ⲡⲁⲧⲍ ⲓⲏⲥ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ (v. f. 142ᵛ), f. 153ᵛ: ⲡⲁⲧⲍ ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩⲧⲓ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Domine mi Iesu Christe, Deus noster, miserere servi tui. Amen », f. 154ᵛ: ⲡⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡⲛⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲙⲏⲛ « Pater et Filius et Spiritus sanctus. Amen », f. 156ᵛ: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲙⲏⲛⲁ ⲁⲙⲏⲛ « Deus, miserere servi tui Mēna. Amen », f. 158ᵛ: ⲡⲁⲧⲍ ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲁⲙⲏⲛ « Domine mi Iesu Christe, miserere servi tui. Amen », f. 161ᵛ: ⲡⲁⲧⲍ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine mi, Amen », f. 163ᵛ: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ (v. f. 148ᵛ), f. 164ᵛ: ⲡⲁⲧⲍ ⲓⲏⲥ ⲧⲓⲧⲓϩⲟ ⲉⲣⲟⲕ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine mi Iesu, oro Te, miserere mei. Amen ». F. 156, in mg. externo, nota lectoris: ⲡⲓϣⲱ[ⲓ ?] | ϧⲉⲛ ⲡ[ⲓⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ] | ⲫϯ ⲁ[ⲙⲏⲛ] « Pišōi, in misericordia Dei. Amen »; f. 150, manus recentioris (v. f. 137) est ornamentum lineis inter se innexis cum titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲛⲓϣϯ « De abba Macario magno »; in summo angulo int. ff. 150, 158, 165, notae ⲩⲕ, ⲝⲕ, ⲉⲕ, manus posterioris; in mgg. ff. 163, 165ʳ·ᵛ, 166, conscribillationes.

In summo laterculo interno anteriore: *Ass. 8. Nov. 58*; ff. 1 et 167ᵛ, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, impressa sunt nota *59*, trimontium et stella gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon stemma Benedicti Pamfili card. biliothecarii.

60 (a I. S. Assemani emptus 9). Membr., ff. 126, mm. 295 × 220.

Opera hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-21ᵛ) Saec. XII-XIII, ff. 21, linn. 25, 26.

Martyrium sancti Pisurae, initio mutilum.

Codicem cum versione gallica et notis edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 114-134. Paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Ductus plagulae carneae membranae impressi definiunt tum margines tum duarum linearum spatium; spatium scripturae servatum est circiter mm. 240 × 140. Complectitur codex quaterniones ⲃ, ⲩ (ff. 1-16, pp. ⲓⲍ – ⲙⲏ) et folia quinque ternionis ⲝ (ff. 17-21, pp. ⲙⲑ – ⲛⲏ). In summis fasciculorum plagulis extremis, ornamentum lineis inter se innexis confectum ac pigmentis obductum rubris, viridibus et croceis, varias exhibens formas; idem comitantur inscriptiones ⲓⲩ ⲭⲩ in plagulis rectis et ⲕⲉ ⲟ ⲑⲥ in plagulis aversis; inscriptiones et notae numericae praebent uncialem oblongam, ipse textus uncialem rotundam; accentus signantur tum lineola tum puncto, addita nonnunquam lineola curva. Minio tactae sunt litterae marginales fere omnes, lineolae quae comitantur inscriptiones et notas aut signant voces coarctatas, necnon litterae ⲫ et ϧ; minio exarata sunt interpunctionis signa. Finis paragraphorum aliquando imum marginem invadit, quae pars scripturae tunc

linea inferiore distinguitur (cf. ff. 7, 13, 16ᵛ). In imo f. 21ᵛ, duplex linea ductibus et punctis effecta finem signat narrationis. Ubique in codice sicut in codd. 60^{2-4} qui eumdem produnt calligraphum, iam desideratur lineola super vocem coarctatam ⲫϯ; cf. dicta, p. 141, de cod. Vat. copt. 35; item in inscriptionibus marginalibus praeter solam inscriptionem f. 44ᵛ, ubi punctum rubrum super vocem ⲫϯ apparet. Eiusdem amanuensis est etiam codex Lipsiensis Tischendorf XXIX, f. 23.

2 (ff. 22-60ᵛ) Saec. XII-XIII, ff. 39, linn. 25, 26.

Martyria tria sanctorum Pirōou et Athōm, sub titulis: f. 22, ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲑⲗⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅· ⲛⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲣⲱⲟⲩ· ⲛⲉⲙ ⲁⲑⲱⲙ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ· ⲛⲓⲣⲉⲙⲧⲁⲥⲉⲙⲡⲟϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲑⲟϣ ⲃⲟⲩⲥⲓⲣⲓ· ⲉ̀ⲧⲁⲩϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ϥ̅ⲑ̅ « Martyrium athlophororum martyrum Christi Pirōou et Athōm, fratris eius, virorum e Tasempoti (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 415), in nomo Bousiri, quod consummaverunt fortiter die octavo (mensis) epēp. In pace Dei. Amen »; f. 38ᵛ, ϯⲙⲁϩⲥⲛⲟⲩϯ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩ́ⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ· ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲁ̀ⲑⲱⲙ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ· ⲛⲁϩⲣⲉⲛ ⲡⲟⲙⲡⲓⲟⲥ ⲡⲓϩⲏⲅⲉⲙⲱⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲣⲉⲙⲟⲩⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛ̀ⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Secundum martyrium sanctorum Iesu Christi Domini nostri martyrum Pirōou et Athōm, fratris eius, coram Pompio, duce (urbis) Peremoun (E. Amélineau, op. laud., pp. 317, 318). In pace Dei. Amen »; f. 51ᵛ, ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲙⲁϩⲅ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲣⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲁⲑⲱⲙ ⲉ̀ⲧⲁⲩϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲟⲩⲏ̅ ⲛ̀ⲉⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲧ(ⲉ) ⲫϯ « Tertium martyrium sanctorum Christi martyrum Pirōou et Athōm quod consummaverunt die octavo (mensis) epēp. In pace Dei ».

Codicis tres sectiones cum versione gallica edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 135-173. Varii calami sunt translationes arabicae verborum copticorum in margine vel inter lineas adiectae; f. 53ʳ·ᵛ, correctio ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ... (Hyvernat, op. laud., p. 165, n. 3); pauca signa marginalia initio quarumdam paragraphorum; occurrunt insuper emendationes diversarum manuum.

Communem habet codex indolem palaeographicam cum cod. Vat. copt. 60^{1} qui ab eodem calligrapho fuit exaratus. Complectitur autem quaterniones ⲁ̅ - ⲇ̅ (ff. 22-53, pp. ⟨ⲁ̅⟩ - ⲝ̅ⲇ̅) et septem folia priora quaternionis ⲉ̅ (ff. 54-60, pp. ⲝ̅ⲉ̅ - ⲟ̅ⲏ̅); in paginis extremis fasciculorum, inscriptiones ut in cod. Vat. 60^{1}, item ornamenta, verumtamen solo minio

tacta. Titulum initialem et titulos secundi ac tertii martyrii, qui ad oblongam scripturam accedunt, involvit ornamentum lineis inter se innexis confectum, rubri, viridis, caerulei et flavi coloris; ad delineandum ornamentum tituli initialis, quod in imum marginem producitur, ductus transversi et directi membranae impressi sunt; pigmentis rubro, viridi, caeruleo et auro obducta est linea prima textus, solito amplior et ornatior; litterae initiales praegrandes primae et tertiae partis tactae sunt pigmentis rubro, caeruleo et auro, littera autem partis secundae pigmentis rubro, viridi et auro; littera secunda textus partis secundae et tertiae aurum praebet et minium; linea secunda partis primae ac linea prima partis secundae et tertiae reliquas mensura aliquantulum excedunt; litteras ceteris crassiores exhibet linea secunda partis tertiae. Minio exarata sunt martyrii titulus primus integer, tituli secundae sectionis et tertiae partim, linea quarta et quinta partis primae ac linea tertia et quarta partis tertiae; auro tacta sunt paucae litterae marginales communes, ductus quidam et puncta super vocabula, crux et ornamentum marginale f. 23 ad verba ϧⲉⲛ ⲡⲓⲥⲛⲟⲩ (Hyvernat, p. 135), quibus incipit narratio primi martyrii, necnon crux marginalis f. 56ᵛ quae initium orationis signat.

Invocationes pictoris: f. 22, in imo margine externo: ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⳿ⲉⲙ|ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲛ | ⲧⲯⲩⲭⲏ ⲙ̀|ⲡⲓⲉ̀ⲃⲓⲏⲛ ⲇⲁⲩ|ⲓ̀ⲇ ⲁⲙⲏⲛ «Domine, da requiem animae pauperis David. Amen»; f. 60ᵛ, in summa imagine, minio: ⲡ̣ⲟⲥ ⲁⲣⲓⲟⲩⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ϯⲯ⟨ⲩ⟩ⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲇⲁⲩⲓ̀ⲇ ⲁⲙⲏⲛ «Domine, miserere animae peccatoris David. Amen»; in imo folio, atramento: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁ ⲛ̀ϯⲯⲩⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲇⲁⲩⲓ̀ⲇ ⲡⲓⲍⲱⲅⲣⲁϥⲟⲥ ⲁⲙⲏⲛ «Domine, miserere animae peccatoris David pictoris. Amen». Spatium vacuum f. 60ᵛ occupat imago effigies exhibens cum inscriptionibus: a sinistris, s. Iohannis filiam regis liberantis a serpente, praesentibus rege et regina, et, a dextris, s. Simeonis; effigies pictae sunt coloribus rubro, viridi, croceo et caeruleo, nimbi autem deaurati. Inscriptiones sunt: ⲟ̀ ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ, ⲡⲟⲩⲣⲟ «rex», ϯⲟⲩⲣⲟ «regina», ϯϣⲉⲣⲓ «filia», ⲡϩⲟϥ «serpens», ⲟ̀ ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲥⲩⲙⲉⲱⲛ· Folium 60ᵛ phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XLIII. Imago ad codicem spectat sequentem (ff. 61-85ᵛ). In multis ff. aversis, exceptis ff. extremis fasciculorum, summos margines signant invocationes unciali oblonga exaratae: ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑⲓⲛ ⲉⲣⲟⲓ «Domine Iesu, adiuva me» (f. 22ᵛ), ⲫϯ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ «Deus, dimitte mihi» (ff. 23ᵛ, 28ᵛ, 35ᵛ, 43ᵛ, 44ᵛ [ⲫ̅ϯ̅]), ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ «Domine Iesu, dimitte mihi» (ff. 26ᵛ 27ᵛ), ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «Domine Iesu, miserere mei» (ff. 31ᵛ, 41ᵛ, 55ᵛ), ⲫϯ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ «Deus, salva me» (ff. 34ᵛ, 39ᵛ, 42ᵛ), ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «Deus, miserere mei (ff. 38ᵛ, 40ᵛ, 46ᵛ 47ᵛ, 48ᵛ), ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉⲣⲟⲓ «Domine Iesu, illumina me» (f. 57ᵛ).

3 (ff. 61-85ᵛ) Saec. XII-XIII, ff. 25, linn. 25-27.

Martyrium sanctorum Iohannis et Simeonis, sub titulo ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲥⲩⲙⲉⲱⲙ (sic) ⲡⲉϥϣⲫⲏⲣ ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲁⲩϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲓ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ «Martyrium sancti martyris Christi Iohannis presbyteri et Simeonis, socii eius. Dies

autem quo consummaverunt suum sanctum martyrium est undecimus mensis epēp. In pace Dei. Amen».

Martyrium cum versione gallica edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 174-201.

Codex ab eodem scriptus est calligrapho ac cod. Vat. 60², continuata fasciculorum et paginarum serie. Complectitur folium ultimum fasciculi ē (f. 61, pp. ⟨oϴ⟩, π̄) et quaterniones ς̄ – н̄ (ff. 62-85, pp. πā – pκē [pro pκн̄]). Titulum includit ornamentum rubri, viridis et flavi coloris; iisdem pigmentis obducta est littera initialis praegrandis; linea prima reliquas mensura excedit, linea secunda ductu crassiore est exarata. Minio scriptae sunt pars tituli ac lineae tertia et quarta ipsius textus; reliqua ut in cod. Vat. 60². Invocationes in summis paginis leguntur: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Deus miserere mei » (ff. 62ᵛ, 65ᵛ, 72ᵛ, 73ᵛ, 78ᵛ, 84ᵛ), ⲫϯ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ « Deus, salva me » (ff. 66ᵛ, 76ᵛ), ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu, miserere mei » (ff. 68ᵛ, 71ᵛ), ⲫϯ ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « Domine, illumina me » (f. 79ᵛ). Textum concludit duplex linea punctis et ductibus flexuosis effecta.

4 (ff. 86-126ᵛ) Saec. XII-XIII, ff. 40, linn. 24-26.

Vita Iohannis Khamē, sub titulo ⲟⲩⲙⲉⲣⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲟⲗⲏⲧⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲅⲉⲛⲛⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲑⲉⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲛⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ϫⲁⲙⲏ ⲉⲩϩⲏⲟⲩ ⲛⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉⲣⲟϥ· ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲁϥⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ⲉ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ϫⲟⲓⲁⲕ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Pars e vita et conversatione beati nostri patris pneumatophori et gennophori (ⲅⲉⲛⲛⲟⲫⲟⲣⲟⲥ = « fortitudinem gerens »; Davis, mox laudandus: « An unidentified word »), theophori, staurophori, presbyteri gloriosi, abba Iohannis Khamē, in utilitatem uniuscuiusque qui eam auditurus est. Dies autem quo quievit est dies vigesimus quintus mensis khoiak. In pace Dei. Amen ». Desideratur codicis quaternio ē.

Vitam, cum praefatione paleographica et historica atque versione anglica, edidit M. H. Davis, *The life of Abba John Khamē*, in *Patrologia orientalis*, t. XIV, fasc. 2, Parisiis, 1919. In textu, paucae emendationes varii calami.

Codex eiusdem est manus ac codd. Vaticani coptici 60¹⁻³ eamdemque praebet indolem paleographicam. Continet quaterniones ā – ϫ̄ (ff. 86-117, pp. ⟨ā⟩ – ξ̄ϫ̄) amissoque fasciculo ē, quaternionem ς̄ (ff. 118-125, pp. πā – ϥ̄ϫ̄, folio 125 nota destituto) ad quem accedit f. 126 (absque nota). Inscriptiones et ornamenta minora in summis paginis extremis fasciculorum ut in cod. Vat. 60¹, ornamentum titulum involvens ususque minii ut in codicibus Vaticanis 60² et 60³; integra linea prima textus litteris maioribus exarata est, coloribus picta

rubro, viridi et croceo; litteras ceteris crassiores exhibent textus linea secunda et tertia necnon linea quarta quae minio scripta est. Invocationes in summis paginis leguntur: ⲫϯ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Deus, dimitte mihi » (ff. 87v, 90v, 99v, 100v, 102v, 112v, 114v, 118v, 121v), ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Deus, miserere mihi » (ff. 88v, 103v, 116v), ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Dimitte mihi, Domine Iesu » (f. 91v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏ̀ⲑⲓⲛ ⲉⲣⲟⲓ « Domine Iesu, adiuva me » (f. 94v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu, miserere mei » (f. 95v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « Domine Iesu, illumina me » (f. 97v), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ (f. 104v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Domine Iesu, dimitte mihi » (ff. 107v, 110v), ⲫϯ ⲁⲣⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉⲣⲟⲓ « Deus, illumina me » (f. 120v).

F. 125 (post duplicem lineam lineolis flectuosis effectam, addita linea eiusdem indolis in fine), manu quae invocationes summis paginis apposuit: ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲥϧⲁⲓ · ⲁⲙⲏⲛ | ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲱϣ · ⲁⲙⲏⲛ | ⲟⲩⲕⲁϯ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲥⲱⲧⲉⲙ · ⲁⲙⲏⲛ « Misericordia scribenti. Amen. Pax legenti. Amen. Intellectus audienti. Amen »; f. 125v, nota manu Iohannis, episcopi (sedis) Samannūd: ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁ ⲫϯ ⲡⲉ | حبس على ولتاكى القديس بو مقار فمن اخرجه خارجا من القستالى الى | قلاية اخرى او الى مكان اخر خارجا عن | القستالى او استعاره ولم يرده | او اقتناه لنفسه دون كنيسة | بو مقار يكون تحت المنع | والحرم ويكون نصيبه مع | يهودا الاسخريوطا والاخذ | والمعطى حتى يخرجه كلاهما | تحت هذا الرباط الواحد وكتب | المسكين يونس خادم كرسى سمنود | بتاريخ (بولس خادم ابى شنود (Davis, p. 320, haud accurate: ببيج سنة احد وسبعين وتسع مائة « Dei est gloria. Legatum bibliothecae sancti Bū Maqār. Et quisquis asportat librum e tabulario ad cellam alteram vel ad alium locum extra tabularium, vel mutuatur eum nec refert eum, vel usurpat eum sibimetipsi exclusa ecclesia Bū Maqār, sub interdicto erit et sub anathemate Iudae Iscariotae. Qui vero librum capit et qui tradit ita ut asportetur, erunt ambo sub eodem vinculo. Scripsit pauper Iohannes, minister sedis (episcopalis) Samannūd (cf. A. Mallon, *Une école de savants égyptiens*, in *Mélanges de la faculté orientale de l'Université Saint-Joseph*, t. I, 1906, pp. 117-121) in epocha anni nongentesimi septuagesimi primi (= an. D. 1254-1255); f. 126, nota lectoris: بسم الاب والابن والروح القدس اله | واحد | اقسم على كل من قرا (supra lineam فى هذا الكتاب) بسم السيد المسيح ان | يذكرنى فى عقيب صلاته ويدعى لى بالرحمة | والمغفرة ويقول يا رب اغفر لعبدك يوحنا | الراهب بالاسم وكلمن ذكرنى المسيح يذكره قدام | ابيه والسبح لله دائما ابدا امين « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici. Quemvis in hoc libro legentem obsecro in nomine Christi Domini ut memor sit mei post orationem suam et impetret mihi veniam et misericordiam dicatque ' Domine, condona servo tuo Iohanni, monacho nomine '; et quisquis mei memor erit, Christus eius recordabitur coram Patre suo. Et laus Deo in perpetuum, in saeculum. Amen »; f. 126v, in media pagina: الحوابة المعمورة.

In plagula aversa operculi anterioris: *Assem. IX, n. 59*; ff. 1 et 126v, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis; f. 125v, sigillum bibliothecae Vaticanae.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *60* necnon stella et trimontium gentis Albani, i. e. Clementis XI, et scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

61 (a. I. S. Assemani emptus 10). Membr., ff. 222, mm. 340×273.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-63v) Saec. X, ff. 63, linn. 33, 34.

Vita Simeonis Stylitae auctore Antonio, discipulo eius, sub titulo ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ· ⲁⲃⲃⲁ ⲟⲩⲙⲉⲱⲛ (sic)· ⲫⲁϯⲙⲉⲥⲟⲡⲟⲧⲁⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲥⲩⲣⲓⲁ· ⲉ̀ⲁϥⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ· ⲛ̀ϫⲉ ⲟⲩⲁⲓ· ⲛ̀ⲛⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ· ⲉⲡⲉϥⲣⲁⲛ ⲡⲉ ⲁ̀ⲛⲧⲱⲛⲓⲟⲥ· ⲉϥϫⲱⲕ· ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲟⲗ· ⲙ̀ⲡⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ· ϫⲉ ⲉϥⲉϣⲱⲡⲓ· ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ· ⲉⲩⲙⲉⲩⲓ̀ ⲛⲉⲛⲉϩ· ⲉⲩϩⲓⲕⲱⲛ ⲇⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲣⲉⲧⲏ· ⲧⲏⲣⲟⲩ· ⲛⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ· ⲉⲑⲟⲩⲱϣ ⲉ̀ⲱⲛϧ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅· ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ· ⲉⲃⲟⲗ· ⲛ̀ⲛⲓϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲉⲧⲁ ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲣⲉⲛⲉⲣⲅⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ· ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ ⲛ̀ϩⲁⲛⲙⲏϣ ⲉⲩⲟϣ· ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱ ⲛ̀ⲥⲱϥ· ⲙ̀ⲡⲁⲓⲃⲓⲟⲥ (ⲃ alia manu mutatum in ⲇ)· ⲉⲁϥϫⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲉϥⲇⲣⲟⲙⲟⲥ ⲉⲃⲟⲗ· ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲉⲧⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ⲧⲁⲓⲟ ⲛⲓⲃⲉⲛ· ⲛ̀ⲥⲟⲩⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ (ϧⲉⲛ... ⲁⲙⲏⲛ posteriore manu adiectum) « Vita patris nostri sancti abba Symeon viri Mesopotamiae Syriae, quam narravit unus ex eius discipulis cuius nomen est Antonius, adimplens quidem quod scriptum est: ' In memoria aeterna erit justus '; in exemplar omnium virtutum cunctis qui volunt vivere in Christo Iesu Domino nostro; ad annuntiandum etiam virtutes et mirabilia quae fecit Deus per ipsum manifeste, coram multitudine magna; et (quomodo) reliquit hanc vitam, quum consummasset suum cursum et suum luctamen dignum omni laude, die tertio mensis mesorē. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲟⲩϯ ⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Deus, quem laudant in sanctis »; des. fine mutilus: ϩⲓⲛⲁ ⲛⲧⲉⲛⲉⲣϣⲫⲏⲣ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲟⲛ ⲉⲡⲭⲗⲟⲙ... ⲛⲧⲉⲛϣⲁϣⲛⲓ ⲉⲧⲁⲡⲟⲗⲁⲩⲥⲓⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲟⲩⲛⲟϥ « ut participes simus cum ipso etiam coronae... ut consequamur oblectationem et gaudium ».

Codicem commentatus est eiusque ff. 1-31 germanice partim ad litteram vertit, partim compendio tradidit W. E. Crum, *Die koptische Uebersetzung des Lebens Symeons des Styliten*, in ephemeride *Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft*, t. XXVI, 1927, pp. 119-128. De vita graeca s. Symeonis Stylitae, auctore Antonio, vide H. Lietzmann, *Das Leben des heiligen Symeon Stylites*, in *Texte und Untersuchungen zur Geschichte der*

altchristlichen Literatur, t. XXXII, fasc. 4, Lipsiae, 1908, pp. 19-79, 200-211, 218-223.

In summo f. 1, manu posteriore: ⲥⲟⲩ̅ⲅ̅ ⲙⲙⲉⲥⲱⲣⲏ « Die tertio mesōrē ». In marginibus, et quandoque etiam in ipso textu, nonnulla occurrunt signa et notae lectionem spectantia, diversarum manuum et aetatum: ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », passim; f. 20, ϣⲁ ⲡⲁⲓ « Usque ad hoc »; ⲥ ante interrogationes passim (ff. 26ᵛ, 29ᵛ, 44, primae manus); f. 39ᵛ, ⲥⲟⲕⲥ « Trahe »; f. 43ᵛ, ⲁϣ; f. 44ᵛ, ⲱϣ ⲉⲃⲟⲗ « Exclama »; f. 63ᵛ, ad verba ϩⲓⲛⲁ ⲛⲧⲉⲛⲉⲣϣⲫⲏⲣ « Ut participes simus »; ⲥⲕⲉⲣ (= ⲥⲕⲉⲣⲕⲉⲣ) « Protrahe »; ff. 29, 30, 31, 32, ⲅ; ff. 40, 42ʳ·ᵛ, 43ᵛ, 44, ϭ; f. 27ᵛ, in mg. ext. ad linn. 1-8: ⲁⲣⲭ(ⲏ), ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ϥ̅ⲑ̅, ⲭⲁⲕ « Initium », « Domine Iesu, miserere mei. Amen », « Desine »; ff. 41, 44, crux marginalis distinguit initium orationis eiusque finem signum ·/. (= ϣⲁ); ff. 29-44ᵛ, varia signa lineolis tum directis tum transversis diversimode composita. Occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 112-167ᵛ.

Codex eiusdem amanuensis est ac cod. Vat. copt. 67[1] et cod. Lipsiensis Tischendorf XXV, ff. 8-10. Ductus plagulae carneae membranae impressi margines, columellas ad litteras marginales recipiendas et spatium duarum circiter linearum definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 275 × 185. Efficitur codex quaternionibus ⲁ̅ – ⲍ̅ (ff. 1-56, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅) et foliis septem quaternionis ⲏ̅ (ff. 57-63, pp. ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅–ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅) cuius folium ultimum cum fine conclusionis desideratur. Paginarum notae appositae sunt summis foliis aversis secundum numeros pares necnon, secundum numeros impares, in summo angulo externo plagulae initialis fasciculorum. In summis plagulis extremis fasciculorum, variae formae ornamentum rubri, flavi et viridis coloris, inter invocationes ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, praeterquam in f. 1 et in f. 24 quod notam praebet fasc. ⲅ̅, at caret ornamento consueto et, pro solita invocatione, habet ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine Iesu Christe »; leviora ornamenta, minio tacta, in iisdem paginis extremis per summum marginem protrahuntur. Titulum ac folii 1 margines externum et imum decorat ornamentum lineis inter se innexis confectum ac pigmentis rubro, viridi et croceo obductum, ad cuius normam exaratae sunt textus litterae primae praegrandes ⲫ† ⲫⲏ quae mediam fere partem occupant plagulae initialis. Minio effecta sunt ductus qui comitantur paginarum notas numericas usque ad f. 10ᵛ, interpunctionis signa (·) in ipso textu, ⟨· in fine paragraphorum, addita nonnunquam lineola flexuosa), signa marginalia quae comitantur interdum Scripturae locos et auctorum excerpta (cf. Crum, op. laud., p. 120, n. 1, p. 121) vel initia distinguunt quarumdam paragraphorum, litterae paucae initiales cum suis ornamentis. Minio tactae sunt litterae marginales passim. Nonnullarum paragraphorum initium signat vel littera initialis maior coloribus picta rubro, viridi et flavo cum ornamento similiter picto, vel ornamentum solum. Textus exaratus est unciali rotunda, unciali vero oblonga: titulus, notae numericae, invocationes in plagulis extremis fasciculorum et invocationes quae insuper in summis ff. aversis passim occurrunt, scil. ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲛⲁⲧⲁⲛⲏ « Domine Iesu

Christe, miserere nobis in dilectione » (f. 1ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ (ff. 2ᵛ, 5ᵛ, 23ᵛ, 31ᵛ), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine Iesu Christe » (ff. 7ᵛ, 12ᵛ, 44ᵛ, 50ᵛ, 61ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 14ᵛ, 19ᵛ, 22ᵛ, 27ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲛⲁⲅⲁⲡⲏ « Iesu, miserere mei in dilectione » (f. 28ᵛ), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu, miserere mei » (f. 30ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Iesu Christe, miserere mei » (f. 41ᵛ); accentus efformantur tum puncto, tum puncto in lineolam curvam producto; vocem coarctatam ⲫ̅ϯ̅ signat lineola flexuosa. Ff. 1, 9, 17, in summo angulo interno, manus posterior fasciculos ⲁ̅ – ⲅ̅ signavit notis ⲓ̅ⲇ̅, ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲋ̅; in imo f. 1: ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅. F. 1 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXV, ac partem superiorem f. 56ᵛ (olim 61ᵛ), ibid., tab. XLII 2.

2 (ff. 64-81ᵛ) Saec. X, ff. 18, linn. 29-33.

Martyrium sancti apa Ari, sub titulo **ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲡⲁ ⲁⲣⲓ ⲡⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲉⲧⲛⲟⲩϥⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲙⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩ ⲑ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « Martyrium sancti apa Ari, presbyteri (civitatis) Šetnūfi (cf. E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 424, 425) et fortis martyris Domini nostri Iesu Christi, quod consummavit die nono mensis mesōrē. In pace Dei. Amen ».

Codicem cum versione gallica edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 202-224.

In summo f. 64, manu recentiore: **ⲥⲟⲩ ⲑ̅ ⲙⲙⲉ(ⲥⲱⲣⲏ)** « Die nono mesōrē »; f. 65, in mg., manu rudi: **ⲱ[ϣ]** « Lege »; f. 77, in mg., **ϣⲁ** « Usque »; paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 62-75ᵛ.

Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi duas circiter scripturae lineas marginesque definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 260 × 175. Constat codex quaternione ⲁ̅ (ff. 64-71, pp. ⟨ⲁ⟩ – ⲓ̅ⲋ̅; paginarum et fasciculorum notae, ⲓ̅ⲋ̅ et ⲁ̅, unice apparent in f. 71ᵛ), quaternione omni nota destituto (ff. 72-79) ac foliis duobus, similiter nota carentibus (ff. 80, 81); in summo f. 71ᵛ, ornamentum atramento delineatum, inter inscriptiones ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅. Titulum, qui eadem unciali rotunda scriptus est ac ipse textus, includunt lineae inter se innexae rubri, flavi ac viridis coloris; iisdem coloribus pictum est ornamentum in forma ramorum quod folii primi marginem externum decorat. Caeterum pigmentis et minio caret codex. Littera initialis reliquas litteras marginales et linea prima caeteras mensura excedunt; non raro desiderantur interpunctionis signa in spatio vacuo; accentus tum puncto tum lineola tum puncto in lineolam curvam producto efficiuntur; lineolam super vocem coarctatam ⲫ̅ϯ̅ librarius saepe omittit; titulum et textum f. 64, semi deletos, manus recentior atramento restituit. Codicem concludit triplex ductus leviter ornatus, atramento effectus. In summo angulo interno ff. 64, 72, 80, fasciculorum notae recentiores ⲕ̅ⲁ̅, ⲕ̅ⲃ̅, ⲕ̅ⲅ̅. In imo f. 64: ⲣ̅ϥ̅ⲃ̅.

3 (ff. 82-116^{v}) Saec. X in., ff. 35, linn. 31-33.

Sermo Petri Alexandrini de contemptu rerum mundanarum, de resurrectione, de iudice venali et de Michaele archangelo, sub titulo ⲟⲩⲕⲁⲑⲏⲅⲏⲥⲓⲥ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲭⲱ ⲛ̀ϩⲏⲑⲟⲩ ⲉ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲁⲙⲁⲟ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲭⲣⲏⲙⲁ ⲛⲉⲙ ⲧⲟⲩⲙⲉⲧϫⲱⲣⲓ ⲉⲩϥⲱϫⲓ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲓϣⲁⲉ̀ⲛⲉϩ ⲉⲩⲭⲱ ⲛ̀ϩⲏⲑⲟⲩ ⲉ̀ⲛⲓⲡⲣⲟⲥⲟⲩⲥⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁ̀ⲧⲟⲩ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ ⲉⲑⲛⲁϣⲱⲡⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲛⲧ ⲧⲏⲣϥ ⲉ̀ⲁϥϫⲟⲥ ⲇⲉ ϫⲉ ⲁⲣⲉϣⲧⲉⲙ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲉⲣⲇⲓⲟ⟨ⲓ⟩ⲕⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ϣϫⲟⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲟⲩⲣⲟ ⲟⲩⲇⲉ ⲟⲩⲁⲣⲭⲱⲛ ⲟⲩⲇⲉ ⲟⲩϩⲏⲅⲉⲙⲱⲛ ⲉⲣⲇⲓⲟⲓⲕⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏⲉⲧⲕⲱⲗϫ ⲙ̀ⲡⲓϩⲁⲡ ⲉⲑⲃⲉ ⲇⲱⲣⲟⲛ ⲉϥϯⲥⲃⲱ ⲛ̀ⲛⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲁⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁ ⲉϥϧⲱⲛϫ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲑⲣⲟⲩⲉⲣⲙⲁⲓϩⲏⲕⲓ ⲁϥϫⲉ ϩⲁⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲧⲁⲓⲟ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧϫⲟⲙ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Catechesis quam protulit abba Petrus archiepiscopus Alexandrinus de iis qui cor apponunt divitiis et opibus et eorum potentiae, fraudantes seipsos rebus aeternis, cor apponentes solis temporalibus. Locutus est etiam de resurrectione futura creaturae omnis quum dixisset: si homo seipsum regere non potest, neque rex, neque princeps, neque dux ipsum regere valet. Locutus est etiam de iis qui inflectunt iudicium propter donum, docens magnates in singulis locis, hortans eos ut diligant pauperes. Dixit etiam pauca de honore Michaelis archangeli, summi ducis exercitus caelorum. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ϯⲛⲁϭⲓ̀ ⲛ̀ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲉ̀ϫⲱⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲛⲓⲙ ⲓⲉ ⲁⲛⲛⲁⲉⲣⲛⲓⲙ ⲙ̀ⲡⲣⲟⲟⲓⲙⲓⲟⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲁϫⲓ « A quo mihi assumam exordium sermonis, vel quodnam faciemus prooemium orationi? »; des.: ϩⲓⲛⲁ ⲁϥϣⲁⲛⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱⲛ... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ « ut si quaerat nos... in saeculum saeculorum omnium. Amen ».

Huius homiliae fragmenta servant: bohairice, codex Lipsiensis Tischendorf XXV, f. 15 (cf. W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXIX, 1907, p. 305, O. von Lemm, *Kleine koptische Studien LI*, in *Mémoires de l'Académie impériale des sciences de S. Pétersbourg, classe phil. hist.*, ser. VIII, t. VIII, fasc. 12, 1908, pp. 4, 5; respondet fragmentum textui codicis inde a f. 114^{v}, lin. 12 a. fin. usque ad f. 115^{v}, lin. 13); sahidice, codex Borgianus bibliothecae Nationalis Neapolitanae I B 14, n. 461 = Zoega CCLXXXVIII, duo folia priora (pp. ⲗ︦ⲑ︦–ⲙ︦ⲃ︦), codex

Neo Eboracensis Pierpont Morgan M 602, ff. 2-14, codices Parisini bibliothecae Nationalis copt. 130^{5}, ff. 61, 102, copt. 131^{3}, ff. 81-85, copt. 131^{6}, ff. 38, 43, copt. 131^{7}, f. 49, codex bibliothecae Nationalis Vindobonensis K 9808, necnon fragmentum papyraceum cuius textus edidit et anglice vertit W. E. Crum, *Theological texts from Coptic papyri*, in *Anecdota Oxoniensia*, semitic. ser., t. XII, Oxonii, 1913, pp. 56, 57 (cf. Arn. van Lantschoot, *Allocution de Timothée d'Alexandrie*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLII, 1934, p. 23, n. 29). Vide etiam W. E. Crum, *Texts attributed to Peter of Alexandria*, in ephemeride *Journal of theological Studies*, t. IV, 1902-1903, pp. 387, 388, 394-397.

F. 82, in summo margine, manu posteriore: **ⲥⲟⲩⲓ̅ⲃ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ ϧⲉⲛ ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲟϥⲉⲣ** « Die duodecimo mesōrē; in abba Benofer »; nonnullae occurrunt in textu emendationes diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 76-109.

Codex eiusdem est amanuensis, scil. Theodori (cf. cod. Vat. copt. 66^{3}, f. 95), ac codices Vaticani coptici 63^{2}, 66$^{1-3}$, 66^{10}, Lipsiensis Tischendorf XXIV, f. 41, Mancuniensis 446; specimina scripturae vide ap. H. Hyvernat, *Album*, tab. XLI 3, et E. Tisserant, *Specimina codicum orientalium*, Bonnae, 1914, tab. 77. Ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi tum margines tum duarum circiter linearum spatium definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 260 × 175. Efficitur codex quaternionibus ⲁ̅ – ⲇ̅ (ff. 82-113, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲝ̅ⲇ̅) et tribus foliis binionis ⲉ̅ (ff. 114-116, pp. ⟨ⲝ̅ⲉ̅⟩ – ⲟ̅); in summis foliis extremis fasciculorum, praeterquam in ff. 82 et 116^{v}, apparent ornamenta minora inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 89^{v}, 98), ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 90, 97^{v}, 105^{v}, 106, 113^{v}), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 114). Inscriptiones illae et paginarum fasciculorumque notae exaratae sunt unciali oblonga, titulus vero codicis et textus unciali rotunda; accentus lineola vel puncto notantur. Partis mediae fasciculorum utramque plagulam distinguit crux: in summo mg. pro pagina aversa, in imo mg. pro pagina recta. Titulum decorat ornamentum, lineis inter se innexis confectum, rubri, viridis et flavi coloris; eadem praebent pigmenta rami cum floribus imi marginis f. 82 et littera initialis homiliae cuius linea prima caeteris est amplior. Minio exarata sunt interpunctionis signa (desunt in ff. 82, 96^{v}, 97, 113^{v}, 114 et 116^{v}); minio tactae sunt aliquando litterae **ⲟ** et **ⲥ** post interpunctionem. Non raro partim vacua relicta est penultima paragraphorum linea. In foliis aversis 84, 92, 98, 102, 108, crux punctis effecta; in foliis primis fasciculorum, manu posteriore sat rudi, positae sunt in summo angulo interno notae ⲓ̅ⲁ̅ – ⲓ̅ⲉ̅ Textum concludit triplex linea punctis et lineolis directis effecta. In imo f. 82: ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅.

4 (ff. 117-142^{v}) Saec. IX-X, ff. 26, linn. 31-33.

Sermo Theodosii Alexandrini de Assumptione B. M. V., sub titulo **ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ· ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛϫⲉ ⲡⲉⲛⲧⲣⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲧⲏⲥ· ⲉ̀ⲧⲉⲣⲫⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅· ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲇⲉ· ⲉ̀ⲧⲁⲛⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ**

ⲛ̀ⲧⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲏⲣⲉⲛ· ϯⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲟⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲣⲓⲁ· ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲉ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲟⲩⲣⲏ· ⲉⲁϥⲉⲣϩⲏⲧⲥ ⲓⲥϫⲉⲛ ϯⲟⲓⲕⲟⲛⲟⲙⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅· ϣⲁ ⲡϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲁⲓⲁ̀ⲅⲓⲁ̀ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ· ⲛⲉⲙ ⲧⲉⲥⲁ̀ⲛⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ· ⲉ̀ⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟ̀ ⲇⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲗⲟⲅⲟⲥ· ϧⲉⲛ ϯϧⲁⲏ̀ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ· ⲉ̀ⲧⲉϥⲛⲁⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϧⲏⲧⲥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo quem protulit ter beatus pater noster abba Theodosius archiepiscopus Alexandrinus et confessor Christophorus; protulit eum de assumptione Dominae nostrum omnium Deiparae sanctae Mariae, die decimo mensis mesōrē, incipiens ab oeconomia Christi usque ad consummationem huius sanctae Virginis et eius assumptionem sanctam; protulit hunc sermonem ultimo anno, quo ipse obdormivit (= an. D. 566-567). In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲙⲫⲟⲟⲩ ⲁⲥϫⲟⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲥ ⲇⲁⲩⲓⲇ « Hodie impleta est prophetia hymnologi David »; des. fine mutil.: ⲕⲁⲧⲁⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲥ· ϫⲉ ⲉⲓϩⲟⲕⲉⲣ· ⲁⲧⲉⲧⲉⲛ⟨ⲧⲉⲙ⟩ⲙⲟⲓ· ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓⲟ̀ⲃⲓ ⲡⲉ ⲁⲧⲉⲧⲉⲛⲧⲥⲟⲓ « sicut dixit: ' esurivi et nutrivistis me, sitivi et dedistis mihi potum ' (Matth. 25, 35) ».

Partem codicis narrativam (f. 124^{v}, lin. penult., ⲁϥϫⲉⲕ ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ, usque ad f. 141, lin. 4 a. fin., ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲉϥϫⲟⲙ) edidit et anglice vertit Forbes Robinson, *Coptic apocryphal Gospels*, in *Texts and Studies*, t. IV, fasc. 2, Cantabrig., 1896, pp. 90-127, codice accurate descripto pp. xxv, xxvi, additisque, p. 219, variis lectionibus e codice Crawford 46 (nunc Mancuniensi 441 bibliothecae John Rylands, cf. W. E. Crum, *Catalogue of the Coptic manuscripts*, Mancunii, 1909, p. 219) necnon, pp. xxvi, xxvii, excerptis e cod. Cantabrigiensi Add. 1876. 8. Initium homiliae iuxta cod. copt. Cahirensem 9 edidit et anglice vertit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 61; ibidem, p. 62, textui quem edidit Forbes Robinson varias adiecit lectiones e fragmentorum serie Cahirensi 9$^{Add.}$ i-iii, ad quam pertinent tum fragmentum mox laudatum Mancuniense 441, tum fragmenta Lipsiensia Tischendorf XXVI, f. 1, et XXVII, f. 9. De aliis codicibus copticis ad Dormitionem Mariae spectantibus, vide H. G. Evelyn White, op. laud., pp. 54-60. De textibus graecis aliisque, vide M. Jugie, *L'Assomption de la Sainte Vierge dans les cinq premiers siècles*, in ephemeride *Échos d'Orient*, 1926, fasc. 1-3, necnon *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 146-149.

In summo folio 118, manu posteriore: ⲫⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲋ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ· ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ « Hoc proprie die decimo sexto (mensis) mesōrē; in (sanctuario) Virginis ». F. 133, in mg.: ϣ[ⲁ] « Usque »; occu-

runt passim, in marginibus et in textu, signa /// (= ⲱϣ « Lege ») et ·/. (= ϣⲁ « Usque »); paucae emendationes, partim minio, varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 46v-69.

Exaratus est codex ab eodem calligrapho eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 58[8] (vide p. 394). Complectitur quaterniones ⲁ̅ – ⲅ̅ (ff. 117-140, ff. [sic] ⟨ⲁ⟩ – ⲕ̅ⲇ̅) et sola folia duo priora fasciculi ⲇ̅ (ff. 141, 142, ⲕ̅ⲉ̅, ⲕ̅ⲋ̅); fasciculorum plagulas extremas, excepto f. 117, decorat ornamentum quandoque minio tactum inter inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 124v, 132v, 140v), ⲕⲁⲓ ⲕⲁⲛ (ff. 125, 133), ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 141). Minio tactae sunt quandoque litterae marginales ⲟ, ⲥ, ⲱ, ϧ et littera communis ⲟ, raro littera ⲫ; rubra sunt autem pars sinistra litterarum marginalium ⲁ et ⲇ, passim, necnon signa quae locos biblicos comitantur et ornamenta quae sectionum initium distinguunt. Ornamenta in capite codicis, littera initialis et prima textus linea, fere se habent ut in cod. Vat. copt. 61[3]. F. 126v, lin. 13, ⲭⲣⲱⲙ prima manu rescriptum est in rasura; f. 140, ⲉⲧⲉϥⲧⲩⲭⲏ iteratum linea rubra cancellatum est. Ff. 117v-120, in mgg., manu posteriore, versio arabica quorumdam vocabulorum copticorum in textu occurrentium; f. 137, in imo mg., conscribillationes. Ff. 117, 125, 133, manus posterior notis ⲁ̅ – ⲅ̅ fasciculos signavit in summo angulo interno; f. 117, litteras partim deletas atramento restituit manus recentior; ibid., in imo mg.: ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅.

5 (ff. 143-184v) An. 962 (= an. Mart. 678, cf. f. 143), ff. 42, linn. 30, 31.

Homilia de patriarchis Abraham, Isaac et Iacob, sancto Athanasio, archiepiscopo Alexandrino, adscripta, sub titulis: f. 143v, ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲱⲙⲁ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ· ⲡⲓⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁ̀ⲣⲭⲏⲥ· ⲁ̀ⲃⲣⲁⲁⲙ· ⲛⲉⲙ ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ· ⲛⲉⲙ ⲓ̀ⲁⲕⲱⲃ ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅· ⲁ̀ⲃⲣⲁⲁⲙ ⲙⲉⲛ· ⲁ̀ϥⲭⲁ ⲥⲱⲙⲁ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ· ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ ⲇⲉ ⲟⲛ· ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲏ̅· ⲓ̀ⲁⲕⲱⲃ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲏ̅· ⲙ̀ⲡⲁⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲣⲱ ⲟⲛ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ· ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀ⲩϭⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ· ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ̀· ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲟⲩⲟⲛϩϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁ̀ⲃ· ⲁⲃⲃⲁ ⲁ̀ⲑⲁⲛⲁⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲓⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲉⲁ̀ⲥ· ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲭⲉⲙϥ ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲥⲩⲛⲧⲁⲅⲙⲁ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲉⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁ̀ⲃ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Hic est exitus e corpore patrum nostrorum sanctorum trium patriarcharum Abraham, Isaac et Iacob (seu) Israel. Abraham quidem deposuit corpus die vigesimo octavo mensis mesōrē, Isaac iterum die vigesimo octavo, Iacob rursum die vigesimo octavo eiusdem mensis mesōrē et recepti sunt in caelis cum gloria et honore; quem (exitum) manifestavit pater noster sanctus abba Athanasius, archiepiscopus (civitatis) Rakoti et apostolicus Alexandrinus, quem invenit in libris antiquis patrum nostrorum sanctorum apostolo-

rum. In pace Dei. Amen »; f. 159: ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁ̀ⲣⲭⲏⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̄ⲏ̄ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ϯ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Hic est exitus e corpore patriarchae Isaac, filii Abraham, die vigesimo octavo mensis mesōrē. In pace Dei. Amen »; f. 173: ⲫⲁⲓ ϩⲱϥ ⲟⲛ ⲡⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲓ̀ⲁ̀ⲕⲱⲃ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ· ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟϥ ϫⲉ ⲡⲓⲥ̄ⲗ̄· ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̄ⲏ̄ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ϯ̄ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Hic ipse etiam est exitus e corpore patris nostri Iacob patriarchae, quem vocant Israel, die vigesimo octavo mensis mesōrē. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit Ignatius Guidi, *Il testo copto del Testamento di Abramo*, in *Rendiconti della reale Accademia dei Lincei, Classe di scienze morali, storiche e filologiche*, ser. V, t. IX, Romae, 1900, pp. 157-180; *Il Testamento di Isacco e il Testamento di Giacobbe*, ibid., pp. 223-264, cum praefatione de aliis horum apocryphorum recensionibus; tria Testamenta germanice vertit, additis notis philologicis, E. Andersson, *Abraham's Vermächtnis*, in ephemeride *Sphinx*, t. VI, 1903, pp. 220-236, *Isak's Vermächtnis*, ibid., t. VII, 1903, pp. 77-94, *Jacob's Vermächtnis*, ibid. pp. 129-142. Sahidice servatum est Testamentum Isaac in codice Pierpont Morgan M 577, ff. 12v-25v. Vide etiam Montague Rhodes James, *The Testament of Abraham*, in *Texts and Studies*, t. II, fasc. 2, Cantabrigiae, 1892.

In summo f. 143v, manu posteriore: ⲡⲓγ̄ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ « Tres patriarchae »; in margine externo, manu rudi: ⲥⲟⲩⲕ̄ⲏ̄ ⲙⲙⲉⲥⲱⲣⲏ « Die vigesimo octavo mesōrē »; ff. 159, 173, in summo mg., eadem manu: ⲕ̄ⲏ̄ ⲟⲛ « 28 rursum ». Passim, in mgg., varia occurrunt signa lectionis: ⲱϣ (vel ⲱ) « Lege », ϣⲁ (vel ϣ) « Usque », ϫⲁ « Desine »; f. 154v, prima ut videtur manu: ϫⲁ ⲉ̀[ⲃⲟ]ⲗ « Desine »; in textu, paucae emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 69v-100v.

Codex ab eodem librario exaratus est ac codices Vaticani coptici 62[15] et, ut videtur, 66[12], 68[4]; specimina scripturae vide ap. H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXIX, XXX et XLII 4. Binas lineas scripturae necnon margines definiunt ductus stilo sicco plagulae carneae membranae impressi; spatium scripturae servatum est circiter mm. 270 × 175. Continet codex folium ultimum quaternionis ⲗ̄ (f. 143), quaterniones ⲉ̄ – ⲍ̄ (ff. 144-167), binionem ⲏ̄ (ff. 168-171), folia novem quinionis ⲑ̄ (ff. 172-180) et binionem ⲓ̄ (ff. 181-184); notae fasciculorum appositae sunt eorum foliis extremis, nota ⲏ̄ f. 172 perperam scripta pro ⲑ̄. Paginarum notae, appositae plagulis aversis secundum numeros pares necnon secundum numeros impares in summo angulo externo folii initialis fasciculorum, leguntur

ⲝ̅ⲗ̅ – ⲣ̅ⲙ̅ⲗ̅ (ff. 143^{v}-184^{v}), quarum solae integrae servatae sunt notae ⲝ̅ⲗ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲗ̅, reliquarum parte dextra erasa; notam ⲣ̅ⲙ̅ⲗ̅ refecit manus recentior. In fasciculorum plagulis extremis, ornamentum, lineis inter se innexis atramento exaratum, separat inscriptiones: ⲭ̅ⲉ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ ⲟ ⲇⲩⲛⲁⲙⲉⲱⲥ (ff. 143^{v}, 159^{v}), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Iesu Christe, miserere nobis » (f. 144), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (ff. 151^{v}, 171^{v}, 180^{v}), ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ (ff. 152, 172), ⲧⲩⲡⲟ(ⲥ) ⲥⲧⲁⲩⲣⲟ(ⲥ) (f. 160), ⲝⲩⲗⲟ(ⲛ) ⲍⲱⲏⲥ (f. 167^{v}), ⲝⲩⲗⲟⲩ ⲥⲧⲁⲩⲣⲟ(ⲥ) ⲝⲩⲗⲟ(ⲛ) ⲍⲱⲏⲥ (f. 168), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Miserere nobis » (f. 181), ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲕ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 184^{v}); in reliquis summis plagulis aversis (f. 153^{v} excepto), crucula ductibus solutis exarata; in summis ff. 149, 164, crux punctis effecta. Trium codicis partium titulos decorat ornamentum, in forma praesertim ramorum, coloris rubri, flavi et viridis; iisdem pigmentis effectae sunt earumdem sectionum litterae initiales quas sequitur linea reliquas mensura excedens; caeterum codex coloribus caret. Duplici lineola signatur interpunctio quam saepius excipiunt litterae ampliores. Ductus directi quarumdam litterarum in imum vel summum marginem producuntur; in ff. 144^{v}, 145, media etiam in plagula, ubi per spatium licet, litterae ⲁ pars dextra in altum proicitur; non raro littera ⲫ praeter modum ampliatur. Tum tituli, tum textus scripti sunt unciali rotunda, notae numericae autem, inscriptiones in summis marginibus et subscriptio f. 158^{v} unciali oblonga; subscriptiones ff. 143, 172^{v}, 184^{v}, litteras exhibent ad dextram inclinatas; accentus lineola simplici vel duplici efformantur, addita nonnunquam lineola curva in altum producta. F. 145^{v}, in imo mg. externo, rudi calamo delineata est imago partim resecta viri, manu dextra gladium tenentis, manu vero sinistra scutum, cum inscriptione [ⲟ ⲁⲅⲓⲟⲥ] ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ. Codicis f. 143 (olim 148) et partem folii 179^{v} (olim 184^{v}) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXVIII et XLII 4.

Amanuensis subscriptiones: f. 143, ⳨ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟ(ⲥ)· ⲫⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲉ̀ⲧⲉⲛϣⲉⲙϣⲓ | ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ· ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲥⲟⲛ | ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓϩⲏⲧ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲉⲧ|ⲥⲱⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲡⲉϥⲣⲁⲛ ⲉⲁϥϣⲟⲡϥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϧⲓⲥⲓ | ⲛⲓⲇⲓⲟⲛ ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ϯⲃⲩⲃⲗⲩⲟ̀ⲑⲏⲕⲏ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ· ⲉⲑⲣⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ | ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲙⲉⲗⲉⲧⲁⲛ ⲉⲡⲓ̀ⲗⲁⲟⲥ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ· ϩⲓϫⲉⲛ ϯ|ⲕⲁⲑⲉⲇⲣⲁ ⲉⲩϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲛⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲓⲟ̀ϯ | ϯϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲱⲧⲉⲛ ϧⲁ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⳤ ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁ|ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟϥ | ⲁⲣⲓⲡⲉϥⲙⲉⲩⲓ̀ ϩⲱⲥⲟⲛ ⲉϥϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ|ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲕⲉ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲣⲟⲑⲃⲉϥ ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ ⲛ̀ⲛⲉⲛϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛⲉⲙ ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ ⲛⲉⲙ ⲓ̀ⲁⲕⲱⲃ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲗⲓⲥⲟⲥ | ⲛ̀ⲧⲉⲡⲟⲩⲛⲟϥ · ⲯⲩⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⲉ̀ϥⲉϭⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ · — ⳤ ⲁⲩⲥϧⲏⲧ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ϧⲉⲛ ϯⲙⲁϩⲭ̅ⲟ̅ⲏ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁ|ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲉϥⲟⲓ ⲇⲉ ⲛⲟⲩⲣⲟ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉϫⲱⲛ ⲛ̀|ϫⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ · ⲛⲁϩⲣⲁϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓ̀ⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲏⲛⲁ ⲡⲁⲣⲭ(ⲏ)|ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ. ⲉ̀ϥⲟⲓ ⲇⲉ ⲛ̀ϩⲏⲅ(ⲉⲙⲱⲛ) ⲉⲧⲗⲁⲩⲣⲁ | ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓ̀ⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓϩⲏⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓ̀ⲱⲧ ⲛⲁⲣⲭ(ⲏ)ⲡⲣⲉⲥ(ⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ) | ⲡ̀ⲡ ⲭⲁⲏⲗ · ⲁⲙⲁ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉ̀ϥⲟⲓ ⲛⲟⲓⲕⲟⲛⲟⲙⲟ(ⲥ) ⲉ̀ⲧⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̈ | ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓ̀ⲱⲧ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟ(ⲥ) ⲁⲃⲃⲁ | ⲙⲏⲛⲁ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲛⲓϣ̅ϯ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ⲉ̀ⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱ̀ϣ ⲉ̀ϯⲕⲁ|ⲑⲉⲗⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓ̀ⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲙⲏⲛⲁ | ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲡⲓϫⲁⲗ ⳤ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲙⲏⲛⲁ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ϯⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ϯ ⲡⲓ|ⲕⲁϯ ⲛⲱⲟⲩ ϫⲉ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲁⲓϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲟⲩⲉϩⲟⲟⲩ | ⳤ ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ̀ ϩⲱ ϧⲁ ⲡⲓⲉⲃⲓⲏⲛ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲡⲓⲥⲃⲟⲩⲓ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ | ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲯⲩⲭⲏ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲃⲏⲙⲁ ⲉ̀ⲧⲟⲓ ⲛ̀ϩⲟϯ ⲁⲙⲏⲛ | ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉ̀ϥⲉϭⲓ

ⲕⲁⲧⲁⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Trinitatis sanctae consubstantialis; hic est enim Deus noster cui servimus et in quo speramus. Fuit hoc memoriale huius sancti libri lectionis per fratrem nostrum Deum amantem monachum (monasterii) Patris nostri Macarii, cuius nomen novit Deus, qui, cum eum propriis suis sumptibus comparavit, tradidit eum bibliothecae domini mei patris Macarii ut patres nostri lectores tempore suo venturi legant populo ex ipso in cathedra, in memoriale eius et patrum eius. Rogo vos, omnes qui lecturi estis in ipso et qui ipsum audituri estis, mementote eius dum versatur in hoc mundo, ut Dominus faciat magnam suam misericordiam cum ipso; et cum (e corpore) exierit, ut Dominus faciat illum recumbere in sinu pristinorum nostrorum patrum Abraham, Isaac et Iacob, in paradiso iucunditatis. Omnis anima quae dicet ' Amen ' recipiat secundum benedictionem. Amen. — Et scriptus est liber iste anno 678 sanctorum Martyrum, regnante super nos Domino nostro Iesu Christo, sub patre nostro abba Mēna archiepiscopo Alexandrino, hegumeno laurae patris nostri Macarii Scetensis patre nostro archipresbytero apa Khaēl, dum simul erat oeconomus ecclesiae magni abba Macarii pater noster episcopus abba Mēna filius (i. e. monachus cellae [?]) martyrum et dum erant lectores in cathedra patris nostri abba Macarii patres nostri diaconus Mēna, filius (monachus cellae [?]) Piğal, et diaconus Mēna, filius (monachus) magnae cellae (vide H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn* t. II, Neo Eboraci, 1932, pp. 282, 362). Domine Deus, da ipsis intellectum quia hoc memoriale factum est diebus eorum. Mementote etiam mei pauperis qui scripsi, humilis Macarii, ut Dominus det requiem miserae animae meae in tribunali suo metuendo. Amen. Qui dicet ' Amen ' recipiet secundum benedictionem. Amen »; f. 158ᵛ, inter duplicem lineam lineolis et punctis effectam: ⲁϥϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲉⲣⲉ ⲡⲉϥⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲗⲁⲟⲥ ⲧⲏⲣϥ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ « Desinit vita Patris nostri patriarchae Abraham; sit benedictio eius sancta cum populo nostro omni in aeternum. Amen »; f. 172ᵛ, post lineam similis indolis ac supra: ⳨ⲥ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲃⲟⲩⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥϫⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲯⲩⲭ(ⲏ) ⲁⲙⲏⲛ « Memento humilis qui scripsit Macarii ut Dominus det requiem pauperi eius animae. Amen »; f. 184ᵛ, post lineam similis indolis ac supra: ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲡⲓⲥⲉⲙⲛⲓ ⲛ̀ⲁⲑⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ · ϥⲑ « Memento mei, ut Deus remittat mihi peccata mea omnia, ut det mihi intellectum, ut det mihi munditiam sine peccato. Amen »; f. 153ᵛ, in summo mg., librarii invocatio: ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁⲣⲟⲓ « Domine Iesu Christe, misericors esto mihi »; in summo angulo externo, alia manu: ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Domine Iesu »; f. 154, in summo mg. ext., manu recentiore: ϫⲉ ⲟⲩⲟⲓ ⲛⲉ ϯⲯⲩⲭⲏ ⲧⲉⲣⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ « Vae tibi, anima; exibis »; f. 184ᵛ, in imo mg.: ⲥ̅ⲛ̅ⲗ̅.

6 (ff. 185-193ᵛ) Saec. X, ff. 9, linn. 32.

Sermo adscriptus sancto Gregorio Nazianzeno, de sacrificio Abrahae, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲡⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲁⲛⲍⲓⲁⲛⲥⲟⲥ ⲉϥϩⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁ ⲉ̀ⲧⲁ ⲫ̅ϯ̅ ⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϫⲉ ϭⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕϣⲏⲣⲓ ⲡⲉⲕⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲕⲟⲩⲁϣϥ ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ ⲛ̀ⲧⲉⲕⲉⲛϥ ⲛⲏⲓ

ⲉϩⲣⲏⲓ ⲛ̀ⲟⲩϭ̅ⲗⲓⲗ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲟⲩⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲧⲱⲟⲩ ⲉ̀ϯⲛⲁⲧⲁⲙⲟⲕ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲅⲉⲛⲉⲥⲓⲥ « Sermo sancti Gregorii Theologi, episcopi Nazianzeni, referentis locum quo Deus locutus est cum Abraham patriarcha dicens: ‘ Sume dilectum filium tuum quo delectatus es Isaac et offer eum mihi in holocaustum super unum montium quem ostendam tibi ’, sicut scriptum est in libro Genesis (Gen. 22, 2) ».

Codicem edidit et gallice vertit M. Chaîne, *Une homélie de s. Grégoire de Nysse, traduite en copte, attribuée à saint Grégoire de Nazianze*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XVII, 1912, pp. 395-409; t. XVIII, 1913, pp. 36-41. De affinitate huius homiliae cum sermone sancti Gregorii Nysseni qui legitur in *P. G.* 46, coll. 553-576, vide ibid., t. XVII, pp. 37-41.

In summo folio 185, manu recentiore: **ⲥⲟⲩ ⲕ̅ⲏ̅ ⲙ̀ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ: ⲡⲓⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ: ⲃ̅ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲁ ⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ** « Die vigesimo mesōrē; tres paticarchae; duo sermones se invicem excipientes ».

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 114, ff. 182-188v.

Ductus stylo sicco membranae impressi definiunt margines et binas lineas scripturae quae suspenditur; spatium scripturae servatum est circiter mm. 275 × 175. Codex constat quaternione ⲕ̅ (ff. 185-192, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅) et folio uno nota destituto (f. 193); paginarum notae appositae sunt plagulis aversis secundum numeros pares. In summo f. 192v, ornamentum in forma crucis inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅. Codicis titulum comitantur lineamenta inter se innexa, cum pigmentis rubro, croceo et viridi; eiusdem indolis est praegrandis littera initialis; caeterum deest minium et vacuum est spatium interpunctioni servatum. Linea prima reliquas altitudine excedit; tum titulus, tum textus scripti sunt unciali rotunda, inscriptiones fasciculi (f. 192v) et notae numericae unciali oblonga; accentus puncto vel levi lineola efficiuntur; vocem coarctatam ⲫϯ signat lineola convexa. In summo angulo interno f. 185, nota ⲑ̅ manu rudi. Textum concludit triplex linea punctis et lineolis flexuosis effecta. Folium 193 (olim 198) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXII; aliud scripturae specimen, eiusdem ut videtur manus, ap. H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tab. XII A.

F. 193, subscriptiones: [1] nota cursiva (cf. Hyvernat, op. laud., p. 16) **ⲡⲁϭ̅(ⲥ̅) ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲡⲓⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲡⲓⲁⲅⲁⲑ(ⲟⲥ) ⲡⲓϣⲁⲛⲑⲙⲁⲭⲧ | ⲡⲓⲣⲉϥϣⲱⲟⲩ ⲛϩⲏⲧ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧⲁϥⲥⲭⲁⲓ | ⲡⲓⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲉϩⲟⲧⲉ ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲓⲕⲁϩⲓ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ | ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲥ ⲙⲁⲛ̣ⲑ**(ⲑ super lin.) **ⲁⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲁⲙⲏⲛ** « Domine mi Iesu Christe, misericors, miserator, bone, benigne, longanimis, hominum amator, miserere peccatoris qui scripsit, miseri prae omnibus hominibus qui sunt super terram, Iohannis Macarii, filii Stauri... Amen, fiat, amen »; [2] nota arabica eiusdem manus بسم الله الواحد امين | هذا كتاب كتبته بيدى سوف تبلا يدى ويبقا الكتاب وكتب العبد الخاطى المذنب | يحنس مقارة بن اصطوروس بن بنوب مقارة مثبوت بخطه بيده (supra vocem بخطه: ⲑⲉⲱⲗ⟨ⲱⲣⲟⲥ⟩, nomen scriptoris notulae sequentis) « In nomine Dei unici. Amen. Scriptum hoc scripsi manu mea; manus profecto esse desinet, scriptum autem permanebit. Scripsit servus peccator,

reus, Iohannes Macarii, filii Stauros, filii Panūb, firmato scripto suo manu sua. Theodorus»; ³ nota manus posterioris ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲓⲕⲁϩⲓ ⲙⲉⲛ ⲡⲓⲕⲉⲣⲙⲓ | ⲡⲓⲁⲧⲉⲙⲡϣⲁ ⲉⲡⲓⲣⲁⲛ ⲉⲧⲁⲩⲧⲏϥ ⲉⲣⲟϥ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ | ⲑⲉⲱⲇ(ⲱⲣⲟⲥ) ⲡϣⲏⲣ ⲙⲉⲕⲟⲩⲣⲓ ⲡⲓⲣⲉⲙⲥⲁϩⲣⲁϣⲧ | ϩⲓⲛⲁ ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ | ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ ⲋ ⲁⲙⲏⲛ ⲁ... ⳩ ⳨ ⲯ̅ⲓ̅ⲁ̅... «Memento peccatoris qui est terra et cinis, indigni nomine quod accepit, diaconi Theodori, filii Mercurii de Sahrašt (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 409), ut Dominus Iesus Christus remittat mihi multitudinem peccatorum meorum. Amen et amen... anno Martyrum 711...»; ⁴ nota manus alius ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲥ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲡⲓⲗⲟⲧⲟⲥ ⲡⲓⲣⲉⲙϣⲗⲏⲙⲓ | ϧⲉⲛ ⲧⲉϥⲡⲁⲧⲣⲓⲥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲁϥ ⲁⲙⲏⲛ ϩⲁⲙⲏⲛ «Memento Petri, filii Piloti, civis Šlēimi, in patria sua; Domine, da ei intellectum. Amen, amen». F. 193ᵛ, notae incompte exaratae diversarum manuum: ¹ [ϧ]ⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϯ|[ϯϩ]ⲟ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁ|ⲣⲁ ⲣⲱⲙⲓ ⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲕⲁϩⲓ ⲉ... ⲉ | ⲓⲥ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲱϯ ⲉϫ[.]ⲃⲟⲣ[...] ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ | [ⲧⲉ] ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲁⲙⲏⲛ | ⳨ ⲛ̀ⲫⲣⲁⲛ «In nomine Dei qui est ante omnia. Oro, ego miser peccator prae hominibus qui sunt super terram... Ecce metanoeam, Domine pater theophore (?), memento mei ut Dominus remittat mihi peccata mea. Amen, fiat, amen. In nomine»; ² ⳨ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ϩⲱⲃ | ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥ|ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁⲣⲁ «In nomine Dei qui est ante omnia. Ego miser peccator prae......»; ³ ⳨ ϧⲉⲛ ⲡⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲁⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ ⲙⲓϧⲁⲏⲗ ⲡⲓⲧⲁⲗⲉ|ⲡⲱⲣⲟⲥ ⲛⲉⲃⲓⲏⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ... «In nomine illius qui est ante omnia. Ego minimus Michael, miser pauper in veritate....». F. 185, litteras partim deletas atramento restituit manus recentior; f. 186ᵛ, in margine externo: ⲓⲱⲥⲁⲁ̣.

7 (ff. 194-209ᵛ) Saec. X, ff. 16, linn. 32.

Sermo Amphilochii de sacrificio Abrahae, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲁⲙⲫⲓⲗⲟⲭⲓⲟⲥ ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲕⲟⲛⲓⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛ ⲓ̀ⲥⲁⲁⲕ ⲡⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲑⲩⲥⲓⲁ̀ «Sermo abba Amphilochii, episcopi Iconii, de patriarcha Abraham qui obtulit Isaac filium suum in sacrificium».

Inc.: ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲭⲏ ϧⲁ ⲫⲛⲟⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉϥⲫⲩⲥⲓⲥ «Unusquisque subiacet legi suae naturae»; des. fine mutil.: ⲉⲧⲁϥⲧⲱⲛϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲑ[ⲙⲱⲟⲩⲧ... «quum surrexit ex mortuis...».

Codicis versionem germanicam, auctore Adulpho Iacoby, edidit Gehr. Ficker, *Amphilochiana*, t. I, Lipsiae, 1906, pp. 281-306.

In summo mg. f. 194, nota partim resecta, manus posterioris: ⲛⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ «Sabbatis».

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 189-200.

Codex ab eodem calligrapho exaratus est ac cod. Vat. 61⁶ eamdemque praebet indolem paleographicam. Constat quaternionibus ⲁ̅ et ⲃ̅ (ff. 194-209; pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅). In summis ff. 201ᵛ, 202, 209ᵛ, leve ornamentum atramento delineatum inter inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅

(ff. 201v, 209v), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nobis » (f. 202). Ornamenta eiusdem sunt indolis ac in cod. Vat. 61[6]. Ff. 194, 202, in summo angulo interno, manus recentior notis ⲓ̅, ⲓ̅ⲁ̅, fasciculos signavit; f. 194, in mg. ext., conscribillationes.

8 (ff. 210-216v) Saec. X, ff. 7, linn. 31.

Sermo sancti Iohannis Chrysostomi de Ps. 50, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭ̀ⲣⲩⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲙⲁϩⲛ̅ ⲙ̀ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲩ(ⲣⲏⲛⲏ) « Sermo quem protulit sanctus Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, quem protulit de Ps. 50. In pace ».

Inc.: ⲉϣⲁⲣⲉ ⲛⲓⲥⲁϧⲟ « Solent pictores »; des. mutilus: ⲁⲗⲗⲁ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲟⲩⲧⲁϩ « sed nullus est fructus » (*P. G.* 55, col. 565, *Οἱ ζωγράφοι* - col. 568, lin. 23 a. fin. *καρπὸν οὐκ ἔχουσιν*).

Ex hoc codice exscriptus fuerit cod. Vat. copt. 58[11], qui, ut dictum p. 397, eumdem exhibet textum, in medio relictis pericopis quae in codice, utpote in lectione omittenda, ponuntur inter notas marginales ϣⲁ « Usque » et ⲱϣ « Lege ».

In summo f. 201: ⲛⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ « Sabbatis ». Littera ⲥ ante interrogationes.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 172-176.

Ductus plagulae carneae membranae impressi tum margines tum binas scripturae lineas definiunt; spatium partis scriptae est circiter mm. 285 × 180. Paginae signantur ⲃ̅ - ⲓ̅ⲇ̅ in foliis aversis, secundum numeros pares. Titulus ac notae numericae paginarum exarata sunt unciali oblonga, textus unciali rotunda venustate conspicua; accentus puncto vel levi lineola efficiuntur; vocem coarctatam ⲫϯ signat punctum in lineolam curvam productum. Lineamenta inter se innexa quibus titulus includitur, ornamenta in forma ramorum in margine externo f. 210 necnon littera initialis praegrandis obducta sunt pigmentis rubro, viridi et flavo; minio exarata sunt interpunctionis signa, puncta litteris quandoque infixa necnon ornamenta levia quibus pleraeque litterae marginales signantur. In summo f. 210v: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu Christe, miserere mei », unciali oblonga; ff. 211, 212, 213, 215, in summa plagula, levis crux atramento effecta. F. 210, in summo angulo interno, manus recentior nota ⲏ̅ fasciculum signavit.

9 (f. 217r-v) Saec. X, f. 1, linn. 30.

Fragmentum alii sermonis (*Τὰ λείψανα*) in Ps. 50, sancto Iohanni Chrysostomo adscripti.

Inc.: ⲟⲩϫⲁⲓ ⲁ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲟⲩⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ « salutis. Vidistis prophetam »; des.: ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉϥⲛⲁⲓ « miserere mei;

magna enim est misericordia tua» (*P. G.* 55, col. 575, lin. 8, *ἐλπις. Εἴδετε τὸν προφήτην* – col. 576, lin. 23 a. fin., *Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ὁ γὰρ ἔλεος σου ἄφατος*); in versione bohairica, ubi passim parcior est sermo, omittuntur quae in textu graeco, utpote e Theodoreto desumpta, uncis inclusa sunt; cf. *P. G.* 55, coll. 563, 564, Monitum; vide etiam A. Wilmart, *La collection des 38 homélies latines de Saint Jean Chrysostome*, in ephemeride *Journal of theological Studies*, t. XIX, Lond., 1918, p. 309.

Folium ad eumdem pertinuit codicem ac cod. Vat. copt. 61[8] eamdemque praebet indolem palaeographicam. In plagula recta notae ⲗ̅ (fasc.) et ⲙ̅ⲑ̅ (pag.), in plagula aversa nota paginae ⲛ̅. In summo f. 217, ornamentum pigmentis rubro, flavo et viridi obductum, inter inscriptiones ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ «miserere nobis»; ibid., in summo angulo interno, manus recentior fasciculum nota ⲁ̅ⲓ̅ signavit.

10 (ff. 218-222v) Saec. X, ff. 5, linn. 34, 35.

Martyrium sancti Apoli, initio mutilum.

Codicem cum versione latina ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I = *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 242-248; versio, ser. III, t. I, Parisiis, 1908, pp. 148-151. Ad eumdem codicem pertinent folia quattuor cod. Musaei coptici Cahirensis 11; eadem edidit, cum versione anglica, H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 87-91; vide, ibid., pp. 92, 93, alterius codicis eiusdem Martyrii fragmenta Lipsiensia Tischendorf XXIV, ff. 4, 27, collata cum codice Vaticano. Cf. etiam W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXIX, 1907, p. 291; O. von Lemm, *Kleine koptische Studien LI-LV* = *Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St.-Pétersbourg, classe hist.-philol.*, ser. VIII, t. VIII, fasc. 12, Petroburgi, 1908, pp. 1-4.

F. 218, in margine externo: ϣⲁ «Usque», ⲱϣ «Lege», manus posterioris; f. 220, in mg., ⲥ ante interrogationem.

Ductus plagulae carneae membranae impressi ad margines et quaternas scripturae lineas definienda fere evanuerunt; spatium partis scriptae est circiter mm. 290 × 180. Complectitur codex binionem ⲋ̅ (manu posteriore mutatum in ⲉ̅, ff. 218-221, pp. ⲕ̅ⲑ̅ – ⲗ̅ⲏ̅, pro ⲗ̅ⲉ̅) cui accedit folium unum nota destitutum (f. 222); partem mediam binionis signant lineolae rubrae: in summo margine externo pro plagula aversa, in imo margine externo

pro plagula recta; in summo f. 218, ornamentum minio pictum inter inscriptiones ⲓ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄; inscriptiones illae atque notae fasciculi et paginarum minio exarata sunt unciali oblonga; minio etiam effecta sunt interpunctionis signa, puncta quandoque litteris infixa et ornamenta marginalia initio paragraphorum et sectionum ubi aliquando (ff. 218ᵛ, 221) formam praebent avium cum ramis. Ipse textus exaratus est unciali rotunda; accentus efformantur puncto vel lineola tum directa tum convexa; specimen scripturae vide apud H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tab. V ᴀ.

F. 222, post triplicem lineam rubram punctis et lineolis flexuosis effectam, subscriptiones librarii: [1] (unciali oblonga, prima linea minio exarata) ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲡⲁⲡⲟⲗⲓ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲓⲟⲩⲥⲧⲟⲥ· | ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲩⲗⲁⲧⲏⲥ· ⲛⲓⲥⲱⲧⲡ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲁ̄ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲥⲟⲩⲣⲏ · | ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Desinit martyrium sancti ap⟨a⟩ Apoli, filii Iusti stratelatis, electorum martyrum Iesu Christi, die primo mensis mesōrē. In pace Dei. Amen »; [2] (unciali rotunda) ϥ͞ⲥ · ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ | ⲙ̀ⲙⲏⲓ · ϯⲥⲟⲫⲓⲁ̀ · ⲛⲉⲙ | ⲡⲙⲟϩ ⲛ̀ϯⲁⲅⲁⲡⲏ · ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥ|ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛⲧⲡⲣⲟⲉ̀ⲣⲉⲥⲓⲥ | ⲛ̀ϯⲭⲏⲣⲁ ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ · ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓⲗⲉⲃ|ⲧⲟⲛ ⲃ̄ · ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲟⲛ ϯⲛⲟⲩ | ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲫ︦ϯ︦ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁⲡⲁ|ⲡⲟⲗⲓ ⲡⲓϥ︦ⲣ︦ · ⲛ̀ⲧⲡⲣⲟϩⲉⲣⲉⲥⲓⲥ ⲙ̀|ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲅⲉⲱⲣⲅⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲓ̀ⲱⲁⲛⲛⲏⲥ | ⲡⲓϧⲉⲙⲥ · ⲛⲉⲙ ⲁⲛⲛⲁ ⲧⲉϥⲃⲟⲏ̀ⲑⲟⲥ | ⲛⲉⲙ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ · ⲛⲉⲙ ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲛⲟⲩ|ϣⲏⲣⲓ · ⲭⲱ ⲛⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲛⲟⲃⲓ | ⲙⲁ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲉⲃⲓⲏⲛ ⲙ̀ⲯⲩⲭⲏ · ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ ⲛ̀ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛⲉⲙ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲛⲉⲙ ⲓⲁⲕⲱⲃ | ⲙⲁⲣⲟⲩⲉⲣⲡⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ϯⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ · ⲥϧⲏⲧⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲧⲕⲗⲏⲣⲟ|ⲛⲟⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁⲕ ⲁⲙⲏⲛ ⲕ(ⲁⲓ) ⲁⲙⲏⲛ (ⲙⲁ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ... ⲓⲁⲕⲱⲃ prima manu inter lineas minio adiectum, scriptura unciali oblonga) « Domine Iesu Christe, lux vera, sapientia et plenitudo dilectionis, qui suscepisti propositum viduae pauperis per duo minuta, suscipe nunc etiam, Domine Iesu Christe, Deus sancti ap⟨a⟩ Apoli martyris, propositum servi tui Georgii, filii Iohannis Piẖems, et Annae, adiutricis eius, et Iohannis et Ioseph, filiorum eorum; remitte eis peccata sua; da requiem pauperibus animabus eorum in sinu Abrahae et Isaac et Iacob; digni fiant resurrectionis iustorum; scribe eos in haereditate sanctorum tuorum. Amen et amen ». F. 222ᵛ vacat praeter notam ⲉ̄, in summo margine interno, qua manus recentior fasciculum signavit (vide f. 218); f. 218, littera *F* calamo recente, in summo angulo interno.

In imo f. 1: *Ass. 10* | *ff. 60; 61 Vat. Copto.*

In folio chartaceo quod initio codicis adiectum est, duplex legitur nota recentior: prima, auctore A. Bšiai, monet ff. 30-34 extra genuinum ordinem posita esse et in finem codicis referenda; altera, viri clarissimi Iohannis Mercati Bibliothecae Vaticani Praefecti, meminit haec folia in proprium locum restituta esse anno 1922; eadem aetate imis plagulis rectis impressa est nova foliorum enumeratio quam secuti sumus. Ff. 1 et 222ᵛ, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis. Operculo anteriori interno agglutinatum est dorsum tegumenti pristini, e corio rubro, scuta exhibens Leonis XIII et I. B. Pitra card. bibliothecarii atque inscriptionem *Vat.* | *61.*

Tegumentum partim tela viridi partim membrana confectum praebet in dorso, atramento impressa, *Vat. copt.* | *61* necnon scuta Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii.

62 (a I. S. Assemani emptus 11). Membr., ff. 298 (+ 198a), mm. 340 × 265.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-37v) Saec. X med., ff. 37, linn. 30-33.

Vita sancti Macarii Scetensis. Tituli magna ex parte avulsi haec supersunt: ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲓ[ⲛⲓϣϯ... ⲙⲁⲕⲁ]ⲣⲓ ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲛⲓⲙ[ⲟⲩⲛⲁⲭⲟⲥ...] ⲛⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ· ⲉ[ⲁϥ... ⲙ̀]ⲙⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛ[ⲓⲱⲧ... ⲥⲁⲣⲁ]ⲡⲓⲱⲛ ⲡⲓⲙⲁⲑ[ⲏⲧⲏⲥ...] ⲁⲛⲧⲱⲛⲓⲟⲥ [ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ]ⲧⲉ ⲫ[ϯ ⲁⲙⲏⲛ] « Vita magni... Macarii patris monachorum... montis sancti Scete, quam (narravit) pater noster... Sarapion discipulus... Antonii. In pace Dei. Amen »; cf. cod. Vat. copt. 59[6]; vide etiam dicenda de cod. 64[1] ad quem codicis narratio propius accedit.

Codici nonnulla sunt propria: f. 12v, lin. 8 a. fin., post ⲉ̀ⲡⲓⲱⲛϧ ⲛⲉⲛⲉϩ omittit narrationem de falsa stupri accusatione quae inc.: ⲡⲓⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ ⲇⲉ ⲉⲧⲉⲙⲙⲁⲩ (Vat. 59, f. 106, lin. 8, Vat. 64, f. 4, lin. 17; Amélineau, p. 66, lin. 8) quaeque desinit: ⲁϥϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲕⲉⲙⲱⲓⲧ (Vat. 59, f. 109, lin. 5; in cod. Vat. 64, f. 7, lin. 4 a. fin. desinit ⲉ̀ϣⲉ ⲛⲁϥ ⲉⲕⲉⲙⲱⲓⲧ ⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩ, Amélineau, p. 72, lin. 4); inter f. 24 et f. 25 desideratur folium unum (pp. ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅, initium fasciculi ⲋ̅) cuius textus legitur in cod. Vat. 59, f. 119, lin. 13 a. fin. (ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲑⲉⲣⲧⲉⲣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲛⲁϫϩⲓ· ⲛⲑⲱⲟⲩ ⲇⲉ ⲡⲉϫⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ, cf. Amélineau, p. 93, lin. 3) -f. 120, lin. 12 (ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ϩⲓϫⲉⲛ ⲟⲩⲗⲩⲙⲏⲛ, Amélineau, p. 94, lin. 12; cf. dicenda de cod. Vat. 64, f. 19v); inter f. 30 et f. 31 desiderantur ff. duo (pp. ⲝ̅ⲅ̅-ⲝ̅ⲋ̅) quorum textum praebet cod. Vat. 64, f. 24v, lin. 2 a. fin. (ⲙ̀ⲡⲉϥⲛ̀ⲕⲟⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ, Amélineau, p. 104, lin. 8) -f. 26v, lin. 11 a. fin. (ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϫⲉ ⲟⲩⲁⲓ ⲙⲙⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ, Amélineau, p. 107, lin. 13). Lectiones varias folii 13, lin. 4 a. fin. -f. 14, lin. 9 a. fin., e fragmento Cahirensi 57, vide ap. H. E. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 135.

Notae marginales, variis manibus: ⲥ, ante interrogationes, passim; ff. 18, 22v, ⲱϣ « Lege », ff. 21, 24, ϣⲁ « Usque », f. 27, ϫⲁ[ⲕ]; f. 21v, in mg., manu librarii ut videtur, ad verba ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲧⲁⲥⲑⲟ (Amélineau, p. 86, lin. 5): ⲁⲣⲭⲏ ⲉⲡⲙⲁϩⲃ̅ « Initium pro secundo » et, paulo inferius, ad verba ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ ⲇⲉ (Amélineau, p. 86, lin. 9), ϫⲁⲕ « Desine ». In summo f. 1, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲏⲡ ⲱϣ (desin.,

folii parte dextra resecta) « Die decimo quarto epēp; lege ». Occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 122, ff. 314-367r, eoque usus est in codice Borg. copt. 116, ff. 185-243v, 2-31r, pro partibus quae desiderantur in codice Vat. copt. 64[1]. Zoega, *Catal.*, p. 132, ad Cod. LXXIII: « ex volum. Vaticano LIX vel LXII », lege « Vaticano LXII »; e codice Vat. LIX nihil a Tuki exscriptum reperire est in codicibus Borgianis.

Codex ab eodem librario exaratus est ac cod. Vat. copt. 58[2] (v. p. 386) eamdemque praebet indolem palaeographicam. Complectitur quaterniones ⲁ̅ – ⲋ̅, ff. sex quaternionis ⲁ̅ cuius desideratur utrumque folium extremum, et folia septem quaternionis ⲉ̅ qui amisit folium primum; paginae notantur: ⲁ̅ – ⲓ̅ⲃ̅ (ff. 2v-6v), ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲍ̅ (ff. 8v, 9), ⲕ̅ – ⲕ̅ⲉ̅ (ff. 10v-13v), ⲗ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲅ̅ (ff. 16v, 17), ⲗ̅ⲏ̅, ⲙ̅ (ff. 19v, 20v), ⲙ̅ⲇ̅ – ⲙ̅ⲏ̅ (ff. 22v-24v), ⲛ̅ⲃ̅, ⲛ̅ⲇ̅ (ff. 25v, 26v), ⲝ̅, ⲝ̅ⲃ̅ (ff. 29v, 30v), ⲝ̅ⲏ̅ – ⲟ̅ⲃ̅ (ff. 31v-33v), ⲟ̅ⲉ̅ (f. 35v); notis autem carent ff. 1 (lacerum), 7, 14, 15, 18, 21, 27, 28, 34, 36, 37. In ff. extremis fasciculorum, excepto f. 1, ornamentum lineis inter se innexis atramento exaratum, cum inscriptionibus: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 8v, 16v, 24v), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓ (sic) « miserere, miserere » (f. 9), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 17). Codicis titulum, folii primi marginem externum magna ex parte avulsum et textus lineam primam, litteris grandioribus exaratam, ornant lineamenta inter se innexa rubri et crocei coloris; locum autem quo proprie incipit vitae Macarii narratio, f. 2v, lin. 1, ⲡⲓⲛⲓϣϯ ϫⲉ (Amélineau, p. 48, lin. 12), signat ornamentum minio confectum, in forma rami. Caeterum desunt pigmenta. Textum concludit quadruplex linea lineolis flexuosis et punctis effecta.

F. 37v, subscriptio librarii, unciali oblonga: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲭⲁⲏⲗ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere servi tui Khaēl, filii Matoi. Amen »; in imo mg., post lineam ductibus et punctis effectam, manu rudi recentiore: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲛⲧⲟⲛ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲥⲟⲩⲣⲱⲣ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲏⲛⲁ ⲃⲁⲃⲩⲗ[ⲱⲛ] | ⲁⲙⲏ[ⲛ] « Domine, da requiem famulo tuo Sourōr, filio Mēna Babylōn. Amen » (nota eiusdem lectoris in f. 89v). In angulo summo externo f. 6v, manu recentiore: ⲁⲗ(ⲏ)ⲑ(ⲱⲥ) (?).

2 (ff. 38-55v) Saec. X med., ff. 18, linn. 30-32.

Vita Danielis Scetensis, sub titulo ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ· ⲁⲃⲃⲁ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ ⲡⲓϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲭⲓⲛϣⲱⲛϧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ ⲙⲁϯ ⲉⲣⲱⲟⲩ· ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲁϥⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ « Vita patris nostri sancti abba Danielis hegumeni Scetensis et vitae institutum sanctorum quibuscum convenit; et quod dies quo quievit est octavus mensis pašons. In pace Dei ». Duo desiderantur folia: unum (pp. ⲑ̅, ⲓ̅) post f. 41, alterum (pp. ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅) post f. 44.

Codicem cum versione italica edidit notisque ditavit Ignatius Guidi, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. V, 1900, pp. 535-564, t. VI,

1901, pp. 51-53; cf. etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 56, 57; P. van Cauwenbergh, *Études sur les moines d'Égypte depuis le Concile de Chalcédoine (451) jusqu'à l'invasion arabe (640)*, Lovanii, 1914, pp. 10, 11, 84, 85. De Vitae Danielis recensione graeca, syriaca, arabica et ethiopica, vide L. Clugnet, *Bibliothèque hagiographique orientale*, t. I, Parisiis, 1901.

Notae marginales diversarum manuum: ⲥ ante interrogationes, passim; f. 45v:]ⲏ̅; f. 48: ⲱ[ϣ « Lege »; f. 50: ⲅ̅ ϣⲁ « 3, usque », ante ⲁⲥϣⲱⲡⲓ; f. 53v: ⲱ. Paucae emendationes occurrunt in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 117, ff. 3-18v.

Codex qui eiusdem est calligraphi ac codices Vaticani coptici 58[2] (vide p. 386) et 62[1] communem cum ipsis habet indolem palaeographicam. Constat autem foliis septem quaternionis ⲁ̅ cuius desideratur folium quintum, foliis septem quaternionis ⲃ̅ qui amisit folium primum et quaternionis ⲅ̅ foliis quattuor primis; paginarum notae sunt ⲁ̅ – ⲏ̅ (ff. 39v-41v), ⲓ̅ⲃ̅ (f. 42v), ⲓ̅ⲉ̅ (f. 44v), ⲕ̅ – ⲕ̅ⲁ̅ (ff. 45v-47v), ⲕ̅ⲉ̅ (f. 49v), ⲁ̅ⲃ̅ – ⲙ̅ⲃ̅ (ff. 51v-55v). In summis ff. 44v, 51v, 52, ornamentum atramento exaratum inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (f. 44v), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Iesu Christe, miserere nostri » (f. 51v), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 52). Ornamentum tituli ut in cod. Vat. copt. 58[6].

F. 55v, Subscriptiones: [1] ipsius librarii, unciali oblonga, ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱⲃ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲭⲁⲏⲗ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲧⲭⲉϩⲗⲓ | ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere infirmi qui scripsit Khaēl, filii Matoi Tkheḥli (cf. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 501, 509, 510). Amen »; [2] eiusdem manus, ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲱⲛ | ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲙⲏⲛⲁ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, da intellectum patribus nostris lectoribus diacono Sarapiōn et diacono Mēna. Amen »; [3] manus eiusdem lectoris Isaac qui notulam scripsit in cod. Vat. copt. 59, f. 29v (vide p. 401), ⲓⲥⲁ̀ⲁ̀ⲕ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲫ̅ϯ̅ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁⲣⲟϥ ⲧⲉϥ|ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅ | ⲫ̅ϯ̅ ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲱϥ · ⲉ ⲑ ⲑ ⲡ « Isaac minimus lector, Deus misereatur eius et remittat ei. Amen. Deus, qui dicet ' Amen ', Deus remittet ei quoque.... »; [4] tertiae manus, ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲥⲉⲩⲏ̀ⲣⲟⲥ ⲫ̅ϯ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Peccator Severus; Deus misereatur eius. Amen ». Notae posteriores ⲓ̅ – ⲓ̅ⲃ̅, in summo angulo interno plagulae initialis fasciculorum appositae, cultro glutinatoris maxima ex parte resectae sunt.

3 (ff. 56-68v) Saec. X med., ff. 13, linn. 30-32.

Martyrium sancti apa Til, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉⲧⲟⲩⲁⲃ ⲁⲡⲁ ⲧⲓⲗ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ (ⲥⲟⲩⲓ̅ⲉ̅ ⲛ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ in ras.) ⲉⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium sancti martyris Domini nostri Iesu Christi, sancti apa Til, quod strenue consummavit die decimo sexto mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Martyrium cum versione latina ediderunt e cod. Vat. copt. 66[6], additis variis lectionibus e codice nostro, fine mutilo, I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 89-109; versio, ser. III, t. I, Parisiis, 1908, pp. 61-71; de martyrio apa Til, vide etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 18, 19.

F. 59, in margine, ante interrogationes, littera ⲥ, librarii ut videtur manus.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 367ᵛ-385.

Codex eiusdem amanuensis est eamdemque praebet indolem palaeographicam ac codices Vaticani coptici 58² (vide p. 386), 61¹ et 61²; insuper habet communem fasciculorum et paginarum enumerationem cum codice praecedenti. Complectitur nempe quattuor folia ultima quaternionis ⲋ̅ (ff. 56-59), quaternionem ⲍ̅ (ff. 60-66, primo folio resecto absque textus iactura) et folia duo priora binionis ⲏ̅ (ff. 67, 68); in summis ff. 66ᵛ et 67, ornamentum atramento effectum inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 66ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 67); notae numericae, ornamenta et inscriptiones desiderantur in summis ff. 59ᵛ et 60; paginae signantur ⲙ̅ⲍ̅ – ⲙ̅ⲏ̅ (ff. 56ᵛ-58ᵛ), ⲛ̅ⲃ̅ (f. 60ᵛ), ⲛ̅ⲋ̅ (f. 62ᵛ), ⲝ̅ (f. 64ᵛ), ⲝ̅ⲍ̅ (f. 66ᵛ), ⲝ̅ⲉ̅ (f. 67), ⲝ̅ⲏ̅ (f. 68ᵛ). F. 67, in summo angulo interno, manus posterior fasciculum nota ⲓ̅ⲍ̅ signavit. Ornamentum tituli ut in cod. Vat. copt. 62².

F. 65, in imo margine, nota eiusdem manus ac subscriptio ultima f. 55ᵛ: ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲥⲉⲩⲏⲣⲟⲥ ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Peccator Severus; Deus misereatur eius. Amen ».

4 (ff. 69-89ᵛ) Saec. X med., ff. 21, linn. 29-33.

Epistolae Petri Mongi et Acacii, sub titulo generali ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲁⲕⲁⲕⲓ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ· ⲛⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ϩⲟⲧⲉ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲛ « Hae sunt epistolae abba Petri et Acacii, archiepiscopi Constantinopolitani, quo tempore (hic) mentem mutavit ».

Codicem, qui constat octo epistolis Petri ad Acacium et sex epistolis Acacii ad Petrum, cum praefatione critica et versione gallica edidit E. Amélineau, *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVᵉ et Vᵉ siècles*, in *Mémoires de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, fasc. 1, Parisiis, 1888, pp. XXXI-XLVI, 196-228; de hac editione, vide P. de Larminat, *Revision du texte copte des Lettres de Pierre Monge et d'Acace*, in *Atti del II° congresso internazionale d'Arte christiana*, Romae, 1902, pp. 337-343, 352. Cf. etiam O. Bardenhewer, *Geschichte der altkirchlichen Literatur*, t. IV, Friburgi Brisgoviae, 1924, pp. 82, 83, 219, ubi memoratur insuper epistolarum recensio armena.

In summo f. 69, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲇ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲑⲱⲣ· ⲋ « Die quarto athōr et » ac infra: ⲋ ⲁⲕϣⲁⲛⲉⲣⲭ̀ⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲑⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ̀ ⲓ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ· ⲓ̀ⲧⲉ ⲁ̀ⲑⲱⲣ· ⲁ̀ϫⲟⲥ « et si illo tibi opus fuerit, die dominicali qui superest mense paopi vel mense athōr, dic ». In mgg., varia lectionis signa et ⲥ ante interrogationes; f. 89, ante conclusionem, ⲥⲕⲉⲣⲕⲉⲣ « Protrahe ». Paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codex eiusdem est scripturae ac codd. Vaticani coptici 58^2 (vide p. 386) et $62^{1\text{-}3}$ eamdemque praebet ornamentorum indolem, at propriam exhibet fasciculorum et paginarum enumerationem. Continet quaterniones ⲁ̅ et ⲃ̅ et folia quinque fasciculi ⲅ̅; ff. 76ᵛ, 77, 84ᵛ, 85, in summo mg. signantur ornamento inter inscriptiones ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (ff. 76ᵛ, 84ᵛ) et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (ff. 77, 85); paginae notantur ⲃ̅ – ⲓ̅ (ff. 69ᵛ-73ᵛ), ⲓ̅ⲉ̅ (f. 76ᵛ), ⲓ̅ⲍ̅ (f. 77ᵛ), ⲕ̅ – ⲕ̅ⲇ̅ (ff. 78-80ᵛ), ⲕ̅ⲏ̅ (f. 82ᵛ), ⲗ̅ⲃ̅ (f. 84ᵛ), ⲗ̅ⲅ̅ (f. 85), ⲙ̅ (f. 88ᵛ), omissis alibi notis. Ornamentum, quod titulum generalem includit simul ac titulum epistolae primae, eiusdem est indolis ac in cod. Vat. copt. 62^3; singulos titulos epistolarum comitantur lineae lineolis flexuosis et punctis effectae. In summo angulo interno ff. 69, 77, 85, notis ⲓ̅ⲉ̅ – ⲓ̅ⲍ̅, nunc partim resectis, manus posterior fasciculos signavit; f. 82, in mg. externo, ⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ bis scriptum, diversa manu.

F. 89ᵛ, in summo folio, imago sancti militis rudi calamo effecta, inferius vero, manibus variis: [ϧⲉⲛ ⲫⲣ]ⲁ̣ⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ « In nomine Patris et Filii »; ⲁⲣⲓⲡⲙⲉⲩⲓ ⲛⲡⲓⲣⲉϥⲛⲟⲃⲓ ⲥⲟⲩⲣⲱⲣ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲏⲛⲁ | ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛ ⲉⲛⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲛⲧⲟⲛ ⲛⲁϥ ⲁⲙⲏⲛ « Memento peccatoris Sourōr, filii Mēna Babylōn, ut Deus det ei requiem. Amen » (cf. f. 37ᵛ). Ff. 84ᵛ, 88ᵛ, in mg., translationes arabicae quorumdam vocabulorum copticorum; f. 89, in imo mg.: ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅.

5 (ff. 90-119ᵛ) Saec. X med., ff. 30, linn. 30-35.

Catechesis Evhodii adscripta de Dormitione beatae Mariae Virginis, sub titulo ⲟⲩⲕⲁⲑⲏⲕⲉⲥⲓⲥ ⲉⲧⲁϥⲧⲁⲩⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲙⲟⲧ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲁⲃⲃⲁ ⲉⲩⲭⲟⲇⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲟⲗⲓⲥ ⲣⲱⲙⲏ ⲉⲡⲓⲙⲁϩⲃ̅ ⲡⲉ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟⲥ ⲇⲉ ⲉ̀ⲧⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲏⲣⲉⲛ ϯⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲕⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲙ̀ⲡⲓϩⲱⲃ ⲛⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ ϫⲉ ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲥⲃⲓⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲧⲱⲃⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲓⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Catechesis quam protulit pater noster sanctus et omnimode honorandus abba Evhodius, archiepiscopus magnae civitatis Romae, secundus post Petrum apostolum; protulit eam de Domina omnium nostrum Deipara sancta Maria, manifestans nobis rem, scilicet consummavit vitam suam sanctam die vigesimo primo mensis tōbi, secundum Ægyptios. In pace Dei. Amen. »

Textum ediderunt E. Revillout, *Apocryphes coptes*, in *Études égyptologiques*, t. VIII, fasc. 1, Parisiis, 1876, pp. 75-112, et P. de Lagarde, *Aegyptiaca*, Gottingae, 1883, pp. 38-63; anglice vertit, cum praefatione, Forbes Robinson, *Coptic apocryphal Gospels*, in *Texts and Studies*, t. IV, fasc. 2, Cantabr., 1896, pp. XXIV, 44-66, additis, pp. 66-89, eiusdem sermonis fragmentis sahidicis desumptis e codicibus Borgianis Neapolitanis CCLXXIII, CCLVIII 1, CCLIX, et Oxoniensi Clarendon. B 3. 15; inter codicis f. 98 (des. ⲁⲛⲟⲛ ⲇⲉ ϩⲱⲛ ⲛⲁⲛⲟⲓ ⲛ̇ⲟ̄ⲃ̄) et f. 99 (inc. ⲉⲃⲟⲗ ⲟⲩⲛ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲛⲓϣϯ ⲛϩⲱⲃ) desiderantur ff. sex, quorum iacturam non adverterint auctores laudati; varias lectiones e fragmentis bohairicis Cahirensibus 31, $31^{Add.}$ I et II, videre est apud H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 59, 60. Alii textus sahidici de Dormitione beatae Mariae Virginis, attamen textui bohairico non semper consoni, exstant: in codicibus Pierpont Morgan M 596, ff. 19^{v}-26, M 598, ff. 1-8^{v}; in cod. Argentoratensi copt. 413 (edidit W. Spiegelberg, *Eine sahidische Version der Dormitio Mariae*, in *Recueil de travaux relatifs à la philologie et à l'archéologie égyptiennes et assyriennes*, t. XXV, Parisiis, 1903, pp. 1-15; cf. O. von Lemm, *Koptische Miscellen CVI*, in *Bulletin de l'Académie impériale des sciences de St.-Pétersbourg*, ser. VI, t. V, Petroburgi, 1911, pp. 1135-1139); in cod. Parisiensi copt. 131^{8}, f. 152; in codicibus Vindobonensibus K 9400 (edidit C. Wessely, *Griechische und koptische Texte theologischen Inhalts*, fasc. IV, in *Studien zur Palaeographie und Papyruskunde*, t. XV, Lipsiae, 1914, pp. 123, 124), K 9401, K 9783. Nonnulla codici nostro affinia praebet sermo Evhodio adscriptus quem edidit F. Rossi, *Trascrizione e traduzione di un sermone sulla passione del Nostro Signore Gesù Christo*, in *Memorie della R. Academia delle scienze di Torino*, ser. II, t. XLII, Taurini, 1892, pp. 107-143, 205-217; cf. O. von Lemm, *Koptische Miscellen CXXVIII*, op. laud., t. VII, 1913, pp. 536-544. Vide etiam W. E. Crum, *Theological texts from Coptic papyri*, in *Anecdota Oxoniensia*, ser. semitica, t. XII, Oxonii, 1913, p. 17.

Paucae occurrunt in textu emendationes diversarum manuum et varia signa lectionis in margine, imprimisque signum ⲥ ante interrogationes.

Codicem exscripsit, R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 23-46^{v}.

Codex eiusdem est amanuensis Khaël ac codices Vaticani coptici 58^{2} (vide p. 386) et 62^{1-4} quibuscum communem praebet indolem palaeographicam; attamen ductus directi plagulae carneae membranae impressi definiunt, praeter morem, binas lineas scripturae. Constat codex quaternione ⲁ̄ (ff. 90-97, pp. ⟨ⲁ̄⟩ – ⲓ̄ⲉ̄), primo et ultimo folio quaternionis ⲃ̄ (f. 98,

pp. ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅, f. 99, pp. ⟨ⲗ̅ⲁ̅⟩, ⲗ̅ⲃ̅), quaternionibus ⲅ̅, ⲇ̅ (ff. 100-115, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲝ̅ⲇ̅) et binione ⲉ̅ (ff. 116-119, pp. ⲝ̅ⲉ̅ – ⲟ̅ⲃ̅). Summas paginas extremas fasciculorum, excepto f. initiali codicis, decorat ornamentum inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, in plagulis aversis, et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri », in plagulis rectis; fasciculorum paginas medias signat crux minio adiecta, in summis foliis aversis et in imis foliis rectis; notae paginarum desiderantur in ff. 91ᵛ-96ᵛ, 100ᵛ-106ᵛ, 108ᵛ, 109ᵛ, 112ᵛ, 113ᵛ, 117ᵛ, 118ᵛ. Ornamenta tituli, marginis externi et primae textus lineae ut in cod. Vat. copt. 62[1]; linea textus secunda scripta est litteris maioribus partim minio tactis. Minio exarata sunt interpunctionis signa paginae primae, dum reliquae codicis plagulae vacuum praebent spatium interpunctioni servatum et omni carent pigmento.

Subscriptiones et notae: f. 90, in ornamento marginali, manu ipsius calligraphi, ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲛⲁ ⲙ̀|ⲡⲉⲕ|ⲃⲱⲕ | ⲭⲁⲏⲗ | ⲙⲁⲧⲟⲓ « Domine, miserere famuli tui Khaēl Matoi »; f. 119ᵛ, [1] eadem manu, ⳩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲭⲁⲏⲗ ⲩ̅ⲥ̅ ⲙⲁⲧⲟⲓ | ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere peccatoris qui scripsit, Khaēl filii Matoi. Amen »; [2] post notulam fere integre erasam, manu recentiore, ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫ̅ⲫ̅ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲓⲥ ϯⲙⲓⲧⲁ́ⲛⲓⲁ́ | ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ̀ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁ|ⲣⲉ ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲕⲁϩⲓ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀|ⲧⲉ ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « In nomine Dei, principii omnium rerum, metanoeam ago, rogo, memento mei, miseri peccatoris prae omnibus hominibus qui sunt super terram, ut Dominus Iesus Christus remittat mihi. Amen »; [3] in mg., nota partim resecta, بسم الله | يا رب ارحم عبدك الخاط[ى] | الفقير المحتاج الى رح[متك] | وقف مقدر من يفطر الحر[وف] | رحم اليه عزواه ودعا [له] | بالتوبة والمغفرة ام[ين] | يا رب العلمين « In nomine Dei. Domine, miserere servi tui peccatoris, inopis, misericordia tua carentis, sustine fata illius qui effecit litteras, miserere ipsius, ipsum consolare, et adduc eum ad paenitentiam et veniam. Amen. O Domine universorum », nonnulla (linn. 4 et 5) sunt lectionis et interpretationis incertae. In imo f. 90: ⲡ̅ⲟ̅.

6 (ff. 120-142ᵛ) Saec. X med., ff. 23, linn. 30-32.

Encomium sancti Iohannis Baptistae, initio mutilum.

Textum cum praefatione critica edidit et gallice vertit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. I, in *Coptica*, t. I, Hauniae, 1922, pp. 1-52 (cf. Ad. Hebbelynck, *Le Muséon*, t. XXXV, 1922, p. 307); vide ibid., pp. 2-11, alia idem documentum spectantia, imprimisque fragmenta quae ediderunt F. Rossi, *Trascrizione di tre manoscritti copti*, in *Memorie della R. Academia delle scienze di Torino*, t. XXXVII, Taurini, 1886, pp. 115-144, 163-172, et E. Revillout, *Évangile des douze Apôtres*, in *Patrol. orient.*, t. II, Parisiis, 1907, pp. 131, 132.

In marginibus, diversarum manuum signa lectionis: ⲥ ante interrogationes et * initio et in fine quarumdam paragraphorum. Paucae correctiones in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki, in cod. Borg. copt. 117, ff. 173-191ᵛ.

Codex eiusdem est calligraphi eiusdemque indolis palaeographicae ac codices Vaticani coptici 58[2] (vide p. 386) et 62[1-5]; ductus directi membranae impressi ut in cod. praecedenti.

Amisit codex folium primum quaternionis ⲁ̅, integros autem habet quaterniones ⲃ̅ et ⲅ̅; paginarum notae leguntur ⲓ̅ⲉ̅ (f. 126^{v}), ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅ (f. $127^{r \cdot v}$), ⲗ̅ⲃ̅ (f. 134^{v}), ⲗ̅ⲅ̅ (f. 135). Uti in cod. 62^{5}, in summis ff. extremis fasciculorum, excepto f. 142^{v} quod vacuum habet summum mg., ornamenta et inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ, et in fasciculorum paginis mediis crux minio effecta.

F. 142, subscriptio librarii (unciali oblonga): ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲭⲁⲏⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere servi tui Khaēl filii Matoi. Amen »; f. 142^{v}, nota donationis, ab ipso librario exarata, cuius finis interiit cum imo folio cui suffecta est nova membrana: ⳥ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ | ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ ⲫⲁⲓ | ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲉⲧⲉⲛϣⲉⲙϣⲓ ⲙⲙⲟϥ ⲁ̀ⲛⲟⲛ | ϧⲁ ⲛⲓⲭⲣⲓⲥⲧⲓⲁⲛⲟⲥ · ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛϫⲉ ⲡⲁⲓ|ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲱϣ | ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲛⲓⲟϯ ⟨ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲫⲓⲗⲟⲑ(ⲉⲟⲥ) ⳽ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲍⲁⲕⲁⲣⲓ(ⲁ)ⲥ | ⳽ additum postea prima manu⟩ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲗⲟⲩⲣⲟϯ ⳽ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ ⟨ⲛⲟⲩϣⲏⲣⲓ ⳽ ⲛⲟⲩⲓⲟϯ ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲁⲣⲝ add. postea prima manu⟩ | ⲛⲓⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ | ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲕⲟⲛ | ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲫⲓⲗⲟⲑⲉⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲛ̀ⲕⲟⲩϫⲓ ⲛⲓⲣⲉⲙⲉⲗⲙⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲟⲩⲡⲁⲧⲣⲓⲥ | ⲁⲩϣⲟⲡϥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲟⲩϧⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲓⲇⲓⲟⲛ | ⲁⲩⲧⲏⲓϥ ⲉϧⲟⲩⲛ ⲉϯⲁⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀|ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ ⟨ⲛⲁⲅⲁⲡⲓ ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲟⲩⲯⲩⲭ(ⲏ) add. postea prima manu⟩ | ⲧⲉⲛϯ ϯϩⲟ ⲉⲣⲱⲧⲉⲛ ϧⲁ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀[ϧⲏⲧϥ... « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Trinitatis sanctae consubstantialis; hic est enim Deus noster cui servimus, nos christiani. Factum est hoc memoriale huius sancti libri lectionis per patres Deum amantes patrem Philotheum et patrem Zachariam et patrem Douroti et patrem Macarii, fratrem eius, filios eorum et patres eorum secundum carnem, monachos monasterii patris nostri iusti, magni abba Macarii, filios spirituales beati patris Philothei, filii Abrahae parvi, virorum Elmi, secundum patriam suam (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 162, 163); comparaverunt illud proprio suo labore illudque dederunt ecclesiae sancti patris nostri abba Macarii Scetensis in charitatem pro animabus suis; rogamus vos, unumquemque qui legerit in [hoc... ». In mgg. f. 126^{v} conscribillationes.

7 (ff. 143-155^{v}, 159-165^{v}) Saec. X med., ff. 20, linn. 31-34.

Sermo Theophili Alexandrini de Anania, Azaria et Misael, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲑⲉⲟ̀ⲫⲩⲗⲗⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉⲁϥϫⲟϥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲅ̅ ⲛⲁⲗⲟⲩ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲛⲁⲛⲓⲁⲥ ⲁ̀ⲍⲁⲣⲓⲁⲥ ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩⲓ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ ⲡⲉ ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ϫⲉ ⲡⲁⲅⲓⲁⲥⲙ̀ⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲧⲟⲡⲟⲥ ⲉⲧⲁϥⲕⲟⲧϥ ϧⲉⲛ ⲡⲟⲩⲣⲁⲛ ϧⲉⲛ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉϥϫⲏ ⲙ̀ⲙⲁⲩ ϩⲱϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲉⲅⲕⲗⲏⲥⲧⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲙⲁⲛⲇⲣⲓⲧⲏⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲥⲓⲱ̀ⲟⲩⲧ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲱⲙⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲉⲡϧⲁⲉ̀ ⲇⲉ ⲁϥϯⲙⲁϯ ⲉϯⲙⲉⲧⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲙⲟⲩⲛ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo (quem) protulit sanctus abba Theophilus, archiepiscopus Alexandrinus,

loquens in ecclesia (litt. martyrio) trium sanctorum puerorum Ananiae, Azariae, Misael, die recordationis eorum sanctae, qui est decimus mensis pašons, et consecrationis sanctuarii eorum quod condidit in nomine eorum Alexandriae dum aderat quoque abba Iohannes, archimandrita montis Siōout, qui fuit homo pneumatophoros et in fine obtinuit episcopatum (urbis) Šmoun. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum versione gallica et praefatione de variis documentis ad idem argumentum spectantibus, H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 121-157. De eiusdem sermonis fragmentis Lipsiensibus, vide W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*; t. XXIX, 1907, p. 307.

F. 143, in summo mg., manu posteriore: ⲉⲩϣⲓⲃ̅ϯ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲃ̅ ⲛ̄ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲟⲩⲣⲟⲙⲡⲓ ⲉⲩⲱϣ ⲙ̀ⲫⲁⲓ · ⲕⲉ ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲟⲛ ⲉⲩⲱϣ ⲛ̀ⲛⲟⲩϣⲫⲏⲣⲓ · ⲉ̀ⲧⲉ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲫⲙⲏⲛ ⲉⲩϣⲉⲙϣⲓ ϧⲉⲛ ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲉⲣⲏⲥ · ⲟⲩⲇⲟⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ ⲡⲉ « Duo hi sermones (scil. Vat. 62^7 et 62^8) alternantur; legitur hic (sermo) uno anno, altero anno leguntur miracula eorum, seu (sermo) qui sequitur, continuo. Officium fit in tabernaculo australi; est doxologia ». F. 144, lin. 4 a fin., ϣⲁⲧⲉⲕ, alia manu in mg. iteratum est. Varia habet codex diversarum manuum signa et notas marginalia ad lectionem spectantia; huiusmodi sunt: crux initio quarumdam paragraphorum, ⲱ(ϣ) « Lege », ϣ(ⲁ) « Usque », rudi manu, sparsim; ⲥ ante interrogationes; f. 153, ϫⲁ « Desine » ante ⲛⲁⲓϫⲱ ⲅⲁⲣ (de Vis, p. 141, lin. ult.). Paucae emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 191v-206v.

Codex eiusdem est manus eiusdemque indolis palaeographicae ac codices Vaticani coptici 58^2 (vide p. 386) et 62^{1-6}; ductus directi membranae impressi ut in codice praecedenti. Componitur codex quaternionibus ⲁ̅, ⲃ̅ (ff. 143-155, 159-161) et binione ⲅ̅ (ff. 162-165); paginarum notae apparent tantum in plagulis extremis fasciculorum (excepta, pro more, prima et ultima): ⲓ̅ⲉ̅ (f. 150v), ⲓ̅ϛ̅ (f. 151), ⲕ̅ⲃ̅ (f. 161v), ⲕ̅ⲅ̅ (f. 162). Ornamenta et inscriptiones in summis paginis extremis fasciculorum, atque crux in paginis mediis eadem sunt ac in codicibus 62^5 et 62^6. Ff. 156-158 fragmenta sunt alterius codicis, de quibus infra (8). Titulum involvunt lineamenta inter se innexa rubri, viridis et crocei coloris, eisdemque pigmentis obducta est littera initialis; litterae sequentes lineae primae, caeteris maiores, carent pigmento sicut reliqua pars codicis.

F. 165v, subscriptio manus posterioris: ⳩ ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) | ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲩⲓ | ⲛ̀ⲛⲁϩⲣⲉⲛ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϩⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲟⲩⲛⲟⲩⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲕⲁϯ {ⲛ} | ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲥⲉⲙ (ⲉ supra lineam; lege ⲥⲉⲙⲛⲓ?) ⲛ̀ⲧⲁϥ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥϫⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛ̀ⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ. | ϫⲉ ⲥⲉⲟϣ ⲉ̀ϩⲟⲧⲉ ⲡⲓϣⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲟⲙ. ⲛⲉⲙ ⲛ̀ⲫⲣⲏϯ

ⲛ̀ⲛⲓⲥⲓⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲫⲉ | ϧⲉⲛ ⲡⲟⲩⲁϣⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⟨ⲙ⟩ⲡⲁⲩϣϭⲓ ⲏⲡⲓ ⲛ̀ⲙⲱⲟⲩ « Cum Deo. Rogo, mementote mei, domini patres qui legetis, mementote mei apud Dominum nostrum Iesum Christum ut det mihi mentem et intellectum et firmitatem suam dimittatque mihi multitudinem peccatorum meorum, quia numerosiora sunt arena maris et, in multitudine sua, sicut stellae caeli quae sunt innumerabiles »; alia manu, probationes calami; in imo mg: ⲕ̣.

8 (ff. 156-158v) Saec. X, ff. 3, linn. 31, 32.

Fragmenta tria in s. Petrum Alexandrinum. [1] (ff. 156, 158) Fragmenta duo encomii s. Petri Alexandrini. Primum inc., ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ « sicut Iohannes »; des. ⲛ̀ⲡⲁⲧⲣⲓ[ⲁⲣⲭⲏⲥ « patriarchae » = Vat. copt. 62, f. 190, lin. 8-f. 191, lin. 14; alterum inc.: ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ « gloriae »; des.: ϫⲉ ⲁⲩⲑⲱⲛ ⲛⲓⲁⲛ[ⲛⲱⲛⲛⲁ « ubi sunt cibaria? » = Vat. copt. 62, f. 195v, lin. 9-f. 196v, lin. 14; [2] (f. 157) fragmentum martyrii s. Petri Alexandrini, inc.: ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲟⲩ{ⲟⲩ}ⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ « quae iusserunt », des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ « sicut audivi » = Vat. copt. 62, f. 201, lin. 12 a. fin.-f. 202, lin. 6 a. fin.

Varias lectiones trium fragmentorum in notis edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 248-250, 257-259, 268-270. Paucae emendationes varii calami.

Ductus plumbo in plagula carnea membranae delineati definiunt marginum spatium; spatium partis scriptae est circiter mm. 280 × 200. Paginarum notae in paginis aversis appositae sunt: ⲋ̅ (f. 156v), ⲓ̅ⲋ̅ (f. 158v), ⲕ̅ⲋ̅ (f. 157v). Nitida est foliorum scriptura, pigmentis et ornamentis carens; accentus levi lineola efficiuntur; vocem coarctatam ⲫϯ signat lineola convexa; signa interpunctionis, quibus librarius raro utitur, lineola simplici vel duplici constant.

9 (ff. 166-188v) Saec. X med., ff. 23, linn. 27-34.

Encomium Ananiae, Azariae et Misael, Cyrillo Alexandrino adscriptum, sub titulo ⲟⲩⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲓϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲉⲧⲁ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲓⲧⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓⲅ̅ ⲛⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲛⲁⲛⲓⲁⲥ ⲁ̀ⲍⲁⲣⲓⲁⲥ ⲙⲓⲥⲁ{ⲏⲗ}ⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲥⲏⲟⲩ ⲉⲧⲁⲩⲕⲱⲧ ⲛⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲩⲕⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲣⲁⲕⲟϯ ϯⲙⲉⲧ̣ⲣⲟⲡⲟⲗⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲭⲏⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟⲩⲁ̀ⲅⲓⲁⲥⲙⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩⲓ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Encomium quod protulit sanctus Cyrillus, archiepiscopus Alexandrinus, narrans virtutes et portenta quae Deus fecit per tres sanctos Ananiam, Azariam, Misael, quo tempore erectum est ipsis hoc magnum oratorium Alexandriae, in metropoli

Ægypti, die festivitatis eorum sanctae, seu die decimo mensis pašons. In pace Dei. Amen ».

Textum cum praefatione, versione gallica et variis lectionibus e codice Vat. copt. 69[5], edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 158-202.

F. 166, in summo mg., notam praebet lectionis, eiusdem manus ac nota folii 143: ⲉⲩϫⲱ ⲛ̀ⲑⲁⲓ ⲓⲉ̀ ⲑⲏ ⲉⲧϧⲁϫⲱⲥ· ⲟⲩⲣⲟⲙⲡⲓ ⲉⲩϫⲱ ⲛ̀ⲑⲁⲓ· ⲕⲉⲣⲟⲙⲡⲓ· ⲉⲩϫⲱ ⲛ̀ⲑⲏ ⲉⲧϧⲁϫⲱⲥ· ϧⲉⲛ ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲉ̀ⲣⲏⲥ ⲉⲩϫⲱ ϯⲇⲟⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ « Dicitur hic (sermo) vel superior; uno anno hic, altero anno superior; in tabernaculo australi; dicitur doxologia ». Ante interrogationes, littera ⲥ; f. 178, in mg.: ϣⲁ « Usque »; pauca insuper occurrunt signa lectionis manus rudioris; ff. 170, 171v, 178, notis ⲁ̅, ⲃ̅, ⲉ̅, signavit amanuensis initium primi, secundi et quinti portentorum; paucae correctiones varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 206v-222.

Codex eiusdem est manus et indolis palaeographicae ac codices Vaticani coptici 58[2] (vide p. 386) et 62[1-7]; ductus directi membranae impressi ut in codice 62[7]. Constat codex quaternionibus ⲁ̅ et ⲃ̅ (ff. 166-181) et ternione ⲅ̅ (ff. 182-187) cui accedit folium unum omni nota destitutum; paginarum enumeratio in solis fasciculorum plagulis extremis apparet; ornamenta et inscriptiones in plagulis extremis fasciculorum atque crux in eorum plagulis mediis normam sequuntur codicum Vat. copt. 62[5-7]. Tituli ornamentum solo minio exaratum est; textus litterae initiales minio tactae sunt. Finem singularum narrationum distinguunt lineolae flexuosae cum punctis.

F. 188, subscriptio calligraphi, unciali oblonga: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲭⲁⲏⲗ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Domine, miserere miseri Khaēl, filii Matoi. Amen »; f. 188v, notae lectoris: [1] unciali oblonga, ⳥ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲙⲁ ⲙⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲯⲩⲭ(ⲏ) ⲙⲡⲓⲉⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲛ̀ⲧⲁⲗⲉⲡⲟⲣⲟ(ⲥ) ϩⲁⲡⲓⲡ « Domine Deus, da requiem animae minimi, miseri, Ḥapip (ar. حبيب) »; [2] unciali rotunda, ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙⲡⲓⲥⲃⲟⲩⲓ ⲛⲉⲃⲓⲏⲛ ϩⲁⲡⲓⲡ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Domine, miserere humilis miseri Hapip. Amen ». F. 171v, in imo mg.: ϧⲉⲛ ⲫ⟨ⲣⲁⲛ⟩ « In nomine », manu posteriore; eadem manu, in mg. ext. f. 174v: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ.

10 (ff. 189-198v) Saec. X in., ff. 10, linn. 33, 34.

Encomium sancti Petri Alexandrini, auctore Alexandro, archiepiscopo Alexandrino, sub titulo ⲟⲩⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ· ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲁ̀ⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲟⲥ· ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲉⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲡⲓⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ· ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁⲓⲡⲟⲗⲓⲥ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ· ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅· ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲉⲩⲕⲧⲏⲣⲓⲟⲛ· ⲉⲧⲥⲁⲡⲉⲙⲉⲛⲧ ⲛ̀ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲩⲉⲣϣⲁⲓ ⲛⲁϥ ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ

ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ· ⲉ̀ⲧⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ⲑ̅ ⲛ̀ⲁⲑⲱⲣ ⲡⲉ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ « Encomium quod protulit abba Alexander, archiepiscopus Alexandriae, in sanctum Petrum, virginem et archiepiscopum eiusdem civitatis, qui martyrium subiit propter nomen Domini nostri Iesu Christi, quod protulit in ipsius oratorio ad occidentem civitatis; festum eius celebrant die eius commemorationis venerabilis, seu die vigesimo nono athōr. In pace Dei. Amen ».

Encomium edidit, cum versione gallica, H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 247-262; eiusdem fragmentum (f. 193, lin. 11 — f. 198^{v}, lin. 1) legitur apud A. Mallon, *Grammaire copte*, Beryti, 1926, pp. 68-77 (Chrestomathia); de hoc encomio videatur etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 204, 205.

In summo mg. folii 189, manu posteriore: ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) « In Virginis (sanctuario) ». Varia signa lectionis in marginibus: f. 192^{v}, ϣⲁ « Usque », f. 194^{v}, ⲱϣ « Lege », f. 195, crux ad verba ⲛⲑⲱⲟⲩ ⲇⲉ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Illi omnes ». Paucae emendationes in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 733-748.

Codex, qui eumdem amanuensem prodit ac codices Vaticani coptici 62^{11} et 69^{5}, Lipsiensis Tischendorf XXIV, ff. 43, 45-48, Mancuniensis 448, Cahirenses 16, 54 I, II, habet ductus plagulae carneae membranae impressos ad margines spatiumque quattuor scripturae linearum definienda; spatium scripturae servatum est circiter mm. 280 × 175. Efficitur codex quaternione ⲁ̅ (ff. 189-196, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅) et duobus foliis primis quaternionis ⲃ̅ (ff. 197, 198, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅); notae paginarum appositae sunt foliis aversis secundum numeros pares, addita nota ⲓ̅ⲍ̅ in plagula initiali fasc. ⲃ̅; in summis fasciculorum paginis extremis apparet crux (minio tacta in f. 196^{v}, insuper pigmento croceo obducta in f. 197) inter inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 196^{v}), ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ (f. 197); partis mediae quaternionis utraque plagula signatur cruce atramento delineata; manus posterioris sunt notae fasciculorum ⲓ̅ⲅ̅ (f. 189) et ⲓ̅ⲇ̅ (f. 197), in summo angulo interno appositae; in plagulis aversis, praeterquam in ff. 190^{v}, 196^{v}, 198^{v}, in summo mg., ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, in plagulis autem rectis, exceptis ff. 189 et 197, crux quattuor punctis constans. Titulus codicis, inscriptiones in summis foliis necnon paginarum et fasciculorum notae exarata sunt unciali oblonga, textus autem unciali rotunda; accentus efformantur tum lineola directa, tum puncto in lineolam curvam producto; vocem coarctatam ⲫ̅ϯ̅ signat lineola concava vel lineola directa minio tacta. Lineamenta inter se innexa cum figuris quadratis, pigmentis rubro, viridi et croceo obducta, decorant marginem externum paginae initialis, leviora autem viridis et crocei coloris titulum involvunt. In imo mg., rami, glutinatoris cultro partim resecti, pigmentis ornati sunt rubro, viridi et croceo sicut et litterae praegrandes lineae primae quae figuras exhibent avium et botruum. Sectiones maiores signant ornamenta in forma ramorum vel avium minio exarata; f. 192, in mg. ext. ad verba ⲟⲩⲟϩ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ, ornamentum leve in forma ramorum coloribus rubro et viridi obductum. Minio signata sunt inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ in summis marginibus, litterae initiales minores, litterae nonnullae in ipso textu, maxime littera o post

interpunctionem, et ductus super voces coarctatas; voces ⲫⲓⲱⲧ, ⲡϣⲏⲣⲓ, quando ad personas ss. *Trinitatis* referuntur, *tria superant puncta minio apposita*; ff. 189, 192, litterae ⲟ et ⲫ nonnumquam etiam colore flavo tactae sunt. Interpunctionis signa rubra formas praebent diversas: × ad spatia maiora, ·> ad spatia minora, ∿ in fine paragraphorum. Textum concludit linea rubra ornamentis, lineolis et punctis effecta. Folium 189 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXVIII; aliud scripturae specimen vide ibid., tab. XXXVI.

F. 198ᵛ, subscriptio amanuensis, minio: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲡⲓ̅ⲇ̅ⲓ̅ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲕⲟⲥⲙⲏⲧ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere servi tui diaconi Gabriel Kosmēt. Amen »; ff. 190ᵛ, 198ᵛ, in summo mg. litteris graecis minutis: ⲡⲁ̅ⲍ̅ⲥ̅ ⲓⲏⲥ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, Iesu mi Christe, miserere mei. Amen ». F. 189, lineas textus partim deletas manus recentior atramento restituit; ibid., in imo mg., manu rudi: ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅. Folium 190 nova membrana partim refectum est.

11 (ff. 198ª-210ᵛ) Saec. X in., ff. 13, linn. 33.

Martyrium sancti Petri Alexandrini, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ· ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲛ̀ⲥⲟⲩ̅ⲕ̅ⲑ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲁ̀ⲑⲱⲣ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium sancti Petri, archiepiscopi Alexandriae, qui consummavit suum certamen sanctum die vigesimo nono mensis athōr. In pace Dei. Amen ».

Martyrium edidit, cum versione gallica, H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de L'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 263-283. Fragmentum bohairicum, ex eodem cod. ac Vat. 62⁸?, vide in cod. Cahir. 50 quem, cum versione anglica, edidit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 119; huius fragmenti pagina ⲙ̅ⲁ̅, linn. 1-11 = codicis f. 210ᵛ, linn. 19 ad fin.; caetera exhibent martyrii conclusionem quam cod. Vat. amisit. De textus iactura f. 198ª, vide H. Hyvernat, op. laud., pp. 263, 264.

Varia signa lectionis in mg.: ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », passim; f. 203, ⲥ ad interrogationem; f. 206, crux ad orationem ϫⲉ ⲡϣⲏⲣⲓ « O Fili »; f. 206ᵛ, ⲥⲟⲕⲥ « Trahe », minio. Occurrunt in textu paucae emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 748-768.

Codex eiusdem amanuensis est ac cod. Vat. copt. 62¹⁰ eamdemque praebet indolem palaeographicam, immo ad eumdem pristinum pertinet codicem, continuata eiusdem paginarum et fasciculorum enumeratione; constat nempe sex foliis ultimis quaternionis ̅ⲃ̅ (ff. 198ª-203, pp. ⟨ⲕ̅ⲁ̅⟩ – ̅ⲗ̅ⲃ̅) et foliis septem quatern. ̅ⲅ̅ (ff. 204-210, pp. ̅ⲗ̅ⲅ̅ – ̅ⲙ̅ⲉ̅, ultimo folio deperdito); f. 204, pristinae fasciculi notae ̅ⲅ̅ praefixit notam ̅ⲓ̅ eadem manus quae in eiusdem folii summo angulo interno nota ̅ⲓ̅ⲉ̅ quaternionem signavit (cf. ff. 189, 197). In summis foliis 203ᵛ, 204, inscriptiones ̅ⲓ̅ⲩ̅ ̅ⲭ̅ⲩ̅ (f. 203ᵛ) ̅ⲩ̅ⲥ̅ ̅ⲑ̅ⲩ̅ (f. 204) et ornamenta

minio exarata sunt sicut fasciculorum et paginarum notae. Ornamenta plagulae initialis (H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXVI), tituli scilicet, marginum et litterae textus primae, pigmentis obducta sunt rubro, viridi et croceo; nonnullae insuper litterae minores eiusdem paginae pigmento croceo tactae sunt. Nova membrana refecta sunt folia lacera 198ª et 203.

12 (ff. 211-242ᵛ) Saec. IX-X, ff. 32, linn. 33-36.

Vita Isaac, archiepiscopi Alexandriae, auctore Mēna, episcopo urbis Pšati, sub titulo ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲡⲟⲗⲓⲥ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲥⲁⲁⲕ· ⲉⲁϥϩⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ· ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲏⲛⲁ· ⲡⲓⲟ̀ⲥⲓ⟨ⲟ⟩ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲡϣⲁϯ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Vita magni patriarchae sancti et archiepiscopi magnae civitatis Alexandriae, abba Isaac, quam narravit sanctus abba Mēna, venerabilis episcopus civitatis Pšati. In pace Dei. Amen ».

Vitam ediderunt cum praefatione et versione gallica: E. Amélineau, *Histoire du patriarche copte Isaac*, in *Bulletin de correspondance africaine*, t. II, Parisiis, 1900; E. Porcher, *Vie d'Isaac, patriarche d'Alexandrie de 686 à 689*, in *Patrol. orient.*, t. XI, fasc. 3, Parisiis, 1915, emendata, in notis, editione superiore.

In folio summo initiali, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲑ︦ ⲛⲁⲑⲱⲣ ⲟϣϥ ⲉⲧϩⲏ « Die 9 athōr; lege hoc primum ». In marginibus, nonnunquam etiam in textu, notae lectionis variae indolis diversarum manuum: ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », passim; littera ⲥ ante interrogationes; f. 225ᵛ, ⲁⲣⲭ(ⲏ); f. 230ᵛ, ⲧⲁⲣⲭ(ⲏ) ⲡⲓⲙⲁϩⲃ︦ ⲛ̀ⲥⲟⲡ « Initium, secunda vice »; litterae ⲕ, ⲗ, ⲛ, ϭ, sensus incerti. Paucae occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 222ᵛ-252ᵛ.

Codex ab eodem librario exaratus est eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 58⁸ (vide p. 394). Complectitur integros quaterniones ⲁ︦ – ⲇ︦ (pp. ⟨ⲁ︦⟩ – ⲝ︦ⲇ︦); in summis angulis internis ff. 211, 219, 227, 235, manus posterior notis ⲓ︦ⲉ︦ – ⲓ︦ⲏ︦ fasciculos signavit; in paginis extremis fasciculorum, excepta pagina initiali, ornamenta et inscriptiones: ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ ⲡ︦ⲭ︦ⲥ︦, ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri », ut in cod. 58⁸. Inscriptiones ⲓ︦ⲏ︦ⲥ︦ in summis marginibus cultro glutinatoris nonnunquam partim resectae sunt. Titulus scriptus est unciali oblonga. Rubri, viridis et crocei coloris sunt lineamenta inter se innexa quae titulum involvunt, sicuti et rami qui decorant folii initialis marginem externum. Nonnullarum sectionum initia distinguuntur levi ornamento marginali rubro; minio etiam exarata sunt signa ·> quae comitantur locos s. Scripturae, correctio ⲟⲩ

f. 216, paucae notae marg. ⲱϣ, ϣⲁ, et ⲁⲣⲭ(ⲏ) folii 225v. Textum concludunt lineae tres lineolis flexuosis ac punctis effectae.

F. 212v, in summa plagula, invocatio litteris graecis minutis: ⲡⲁⲍⲥ ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ ⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine Iesu mi Christe, miserere mei. Amen »; in imo f. 242v: ⲁⲣ⟨ⲓⲡ⟩ⲁ-ⲙⲉⲃⲓ « Memento mei »; ⲣⲙⲍ, manu posteriore; item, in angulo externo, alia manu.

•

13 (ff. 243-252v) Ca. med. saec. X, ff. 10, linn. 31-34.

Epistola Severi Antiocheni ad diaconissam Anastasiam in Matth. 23, 35, sub titulo ⲟⲙⲟⲓⲱⲥ ⲟⲩⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲛⲧⲓⲟⲭⲓⲁ̀ ⲁⲃⲃⲁ ⲥⲉⲩⲏⲣⲟⲥ ⲉϥⲥϧⲏⲧⲥ ϣⲁ ⲟⲩⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϫⲉ ⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲁ ϯⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲉϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓⲛ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣⲁⲃⲟⲗⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲓⲥⲱⲧⲏⲣ ϫⲟϥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ϫⲉ ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉϥⲓ̀ ⲉϫⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲥⲛⲟϥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲑⲙⲏⲓ ⲉⲧⲁⲩⲫⲟⲛϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓϫⲉⲛ (ⲛ correctio ex ⲡ) ⲡⲕⲁϩⲓ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲡⲥⲛⲟϥ ⲛⲁⲃⲉⲗ ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ ϣⲁ ⲡⲥⲛⲟϥ ⲛ̀ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲃⲁⲣⲁⲭⲓⲁⲥ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲣⲉⲧⲉⲛϧⲟⲑⲃⲉϥ ⲟⲩⲧⲉ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲙⲁ ⲛⲉⲣϣⲱⲟⲩϣⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Similiter epistola patriarchae sancti et archiepiscopi Antiochiae, abba Severi, quam scripsit ad virginem sanctam Anastasiam diaconissam, interpretans parabolam quae est in Evangelio de eo quod Salvator dixit in Evangelio: ‘ Ut veniat super vos sanguis omnis iustus qui effusus est super terram inde a sanguine Abel iusti usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae, quem occidistis inter templum et altare ’. In pace Dei. Amen ».

Epistolam, cuius desideratur conclusio, edidit, cum praefatione et versione gallica, M. Chaîne, in ephemeride *Oriens Christianus*, nova ser., t. III, 1913, pp. 32-58; cf. Ioh. Mercati, ibid., t. IV, 1914, pp. 59-63.

In imo mg. folii initialis, manus posterior adiecit: ⲥⲟⲩⲏ̅ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩⲧ « Die octavo thōout ». Notae marginales ad lectionem spectantes: f. 247v, manu rudi, ⲱϣ « Lege »; ff. 248v, 251, 252v (alia manu), initium sectionis distinguit lineola directa tribus lineolis transversis divisa eiusque finem signum ⁙ (ff. 249v, 251v, in textu); littera ⲥ ante interrogationes. Pluribus in locis, amanuensis ipse, ut videtur, menda sua correxit.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 253-261.

Codex eiusdem est manus ac codices Vaticani coptici 62[14] et 68[7] (an. D. 957). Ductus plagulae carneae membranae stilo sicco impressi tum margines tum varium linearum spatium definiunt; spatium partis scriptae est circiter mm. 270 × 175. Constat codex quaternione ⲁ̅ (ff. 243-250, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲋ̅, omissa nota ⲏ̅ in f. 246v) et duobus foliis prioribus

quaternionis ⲕ̄ (ff. 251, 252, pp. ⲓ̄ⲍ̄ – ⲕ̄); in summo mg. ff. 250ᵛ et 251, inter invocationes ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri », ornamenta cum vestigiis pigmenti viridis in f. 251; in plerisque summis plagulis rectis crucula quattuor punctis effecta; in plagulis autem aversis: ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄. Textus exaratus est unciali rotunda, titulus, inscriptiones et notae numericae necnon correctio f. 249ᵛ, unciali oblonga; accentus efformantur tum puncto, tum levi lineola, tum puncto in lineolam curvam producto; vocem coarctatam ⲫϯ signat punctum vel lineola directa. Lineamenta inter se innexa quae involvunt titulum, ornamenta quadrata marginis externi ac flores et rami imi marginis plagulae initialis pigmentis obducta sunt rubri, viridis et crocei coloris. Littera initialis praegrandis est et ornata, pigmenta autem amisit; reliquae litterae lineae primae caeteris sunt ampliores. Nullibi in textu apparet minium ac vacua sunt spatia interpunctioni servata; in enumeratione folii 252, duplex lineola separat prima membrorum elementa a seqq., e. g. ⲛⲉⲙ = ⲛⲓⲗⲟⲩⲍ, ⲛⲣⲉϥ = ϯϣⲱϣ, ⲛⲁⲧ = ϣϥⲁⲓ. In imo f. 243, manu posteriore: ⲥ̄.

14 (ff. 253-265ᵛ) Ca. med. saec. X, ff. 13, linn. 31-34.

Martyrium sancti Didymi, initio et fine mutilum. Initio deest folium unum, cuius sola plagula aversa ad « Martyrium » spectabat, ut testantur eiusdem plagulae pigmentorum vestigia summo folio 253; pauca tantum desiderantur in fine codicis quum desinat narrato iam martyris funere.

Codicem, cum versione gallica, edidit H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 284-303.

In marginibus, varia lectionis signa ut in codice praecedenti; insuper ϣⲁ « Usque », manu rudi. Occurrunt in textu emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 529-547ᵛ.

Martyrium ad eumdem pertinet codicem ac praecedens Epistola Severi quacum communem habet non tantum scripturae indolem sed fasciculorum et paginarum enumerationem. Complectitur nempe: ff. quinque ultima quaternionis ⲃ̄ (ff. 253-257, pp. ⟨ⲕ̄ⲩ̄⟩ – ⲗ̄ⲃ̄, scripto ⲙ̄ⲃ̄ pro ⲕ̄ⲉ̄ in f. 254ᵛ et omissa a manu pristina nota ⲕ̄ⲏ̄ in f. 255ᵛ; notae ⲕ̄ⲉ̄, ⲕ̄ⲏ̄, manu recente additae sunt) et quaternionem ⲩ̄ (ff. 258-265, pp. ⲗ̄ⲩ̄ – ⲙ̄ⲏ̄). In paginis extremis fasciculorum, ornamenta et inscriptiones ut in codice praecedenti, item inscriptio ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ et crucula in plerisque summis paginis; notae paginarum ⲗ̄ⲃ̄, ⲗ̄ⲏ̄, litteris graecis minutis scriptae sunt. F. 265, nonnullas litteras madore partim deletas manus recentior atramento restituit.

15 (ff. 266-276ᵛ) Ca. med. saec. X, ff. 11, linn. 28-31.

Homilia in sanctos Innocentes, initio mutila.

Codicem breviter descripsit et cum versione gallica edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. I, in *Coptica*, t. I, Hauniae, 1922, pp. 107-126.

F. 270^{v}, in mg., ante verba ϫⲉ ⲟⲩⲥⲙⲏ ⲁ̀ⲛⲥⲟⲑⲙⲉⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲁⲙⲁ « Vocem, eam audivimus in Rama » (de Vis, p. 115): [ⲥ]ⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ « Trahe ». Emendationes paucae manu, ut videtur, ipsius amanuensis.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 549-561^{v}.

Codex ab eodem librario exaratus est ac cod. Vat. copt. 61[5] (v. p. 424) eamdemque praebet indolem palaeographicam; attamen solos margines definiunt ductus qui stilo sicco plagulae carneae membranae impressi sunt praeterquam in ff. 274 (pagina pilosa), 275, ubi plumbo delineati; f. 274^{v} praeter morem ductus non recepit. Deperdito primo folio, constat codex foliis septem quaternionis ⲁ̅ (ff. 266-272, pp. ⟨ⲅ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅) et binione ⲃ̅ (ff. 273-276, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅ⲇ̅); in paginis extremis fasciculorum, summum mg. signat crux inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 272^{v}), ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 273), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 276^{v}); cruculae in summis foliis aversis et rectis, ut in cod. Vat. copt. 61[5]. Desunt ornamenta picta nec minii apparent vestigia atque vacuum est spatium interpunctioni servatum. Locos s. Scripturae in mg. comitantur signa ·>. Textum concludit linea ornamentis, punctis ac lineolis flexuosis effecta. In imo f. 276^{v}: ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅.

16 (ff. 277-298^{v}) Saec. X, ff. 22, linn. 31-35.

Vita sancti Martyriani anachoretae, initio mutila.

Inc.: ϩⲱⲥ ⲇⲉ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲟ̀ϩⲓ ⲉⲣⲁⲧϥ ⲛ̀ⲟⲩⲉϩⲟⲟⲩ ⲉϥϣⲗⲏⲗ· ⲁ̀ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲃⲟⲗⲟⲥ ⲉⲣ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲇⲣⲁⲕⲱⲛ « dum staret autem sanctus quodam die orans, diabolus speciem assumpsit magni draconis »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲕⲟⲥⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲥⲉⲙⲛⲟⲥ ⲁϥⲑⲟⲙⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲁ ⲉϥⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲉⲩⲉⲣⲯⲁⲗⲗⲓⲛ ϧⲁϫⲱⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲓⲙⲏϣ ⲉⲩϯ ⲱ̀ⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅... ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « et curaverunt cadaver eius cum reverentia et (episcopus) sepelivit eam in loco nobili, psallente coram ea multitudine, gloriam reddente Domino nostro ... saeculorum omnium. Amen ». Avulsa est pars dextera folii 288 cum gravi textus iactura.

Textus non pauca exhibet additamenta et emendationes manuum diversarum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 12-51^{v}.

Codex ab eodem librario exaratus est ac codices Vat. copt. 67[5], Lipsiensis Tischendorf XXIV, ff. 40, 42, et Cahirensis 109. Ductus membranae impressi tum margines tum spatium varium linearum definiunt; spatium scripturae servatum est circiter mm. 280 × 175. Continet codex septem ff. ultima quaternionis ⲁ̅ (ff. 277-283, pp. ⟨ⲅ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅), quaternionem ⲃ̅ (ff. 284-291, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲗ̅ⲃ̅) et septem ff. quaternionis ⲅ̅ (ff. 292-298, pp. ⲕ̅ⲅ̅ – [ⲙ̅ⲉ̅], ultimo folio deperdito). Paginarum notae appositae sunt foliis aversis secundum numeros pares necnon, secundum numeros impares, in plagulis primis rectis fasciculorum; nonnullae notae desiderantur, resectae, ut videtur, cultro glutinatoris. Paginas extremas fasciculorum signant invocationes ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲕ̅ⲩ̅ (f. 283^{v}), ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅

(f. 284), ιⲩ ⲭⲩ ⲑⲩ ⲩⲥ (f. 291ᵛ), ιⲩ ⲭⲩ (f. 292), et ornamenta quae minio exarata sunt in plagulis aversis, atramento autem in plagulis rectis; manus recentior ornamentum f. 284 minio foedavit ac ornamentum et inscriptiones f. 292 pigmentis rubro, viridi et croceo obduxit; paginas medias fasciculorum distinguunt vestigia crucis, minio in mgg. externis effectae; in summis plagulis, praeterquam in paginis extremis quaternionum, crucula quattuor punctis formata. Textus scriptus est unciali rotunda, ductibus litterarum ⲫ, ⲯ, ϧ, ϯ, in summum mg. altius solito proiectis atque, ubi per spatium licet, etiam alibi; invocationes in paginis extremis fasciculorum et notae numericae uncialem exhibent oblongam; accentus lineola directa vel convexa, raro autem concava, notantur; pauca apparent pristinae interpunctionis signa quae constant duplici lineola et aliquando, in fine paragraphorum, linea flexuosa. Minio exarata sunt pleraeque paginarum notae numericae, ornamenta litterarum marginalium, puncta super vocabulorum compendia et, f. 297ᵛ, puncta quae litteras iteratas ⲉⲣⲱⲓⲥ circumdant, interpunctionis signa ·> et ornamenta marginalia, partim resecta, quae aliquando formam praebent avium vel ramorum; minio tactae sunt litterae marginales pleraeque et, in ipso textu, litterae paucae solito maiores post interpunctionis signa. Textum concludunt lineae tres lineolis et punctis effectae.

F. 298ᵛ, nota lectoris (vide cod. 58, f. 177ᵛ): ⳨ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩ ⲁⲛⲟⲕ ⲭⲁ ⲗⲁⲭⲓⲥⲧⲟⲥ ιⲱⲁⲛⲛⲏⲥ | ⲛⲧⲉ ⲡⲁⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲁⲙⲏⲛ «Memento mei, minimi Iohannis, ut Dominus meus Iesus Christus det intellectum. Amen»; ibid., in imo mg.: ⲟ̅ⲑ̅.

In folio averso membranae recentioris, custodiae modo initio addito: *Assem. XI*; in folio recto, etiam membranae recentioris, ad calcem codicis, manu recente: ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲛⲱⲛϧ ⲛ̀ⲣⲉϥⲙⲉⲧⲉⲑ|ⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ϫⲉ ιⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ϣⲁ̅ⲙ̅ ⲡⲓⲥϧⲁⲓ «Manifestavit hunc librum vitae salutiferum Iohannes... scriptor (?)», cui notulae adiecit alia manus, eadem quae in ff. 254ᵛ, 255ᵛ, notas ⲕ̅ⲉ̅, ⲕ̅ⲏ̅ supplevit: *poche parole tutti spropositi da chi scrisse queste parole*. Ff. 1 et 298ᵛ, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

Codicis tegumentum, e corio rubro confectum, in dorso auro impressa exhibet notam *62*, trimontium et stellas gentis Albani i. e. Clementis XI necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

63 (a I. S. Assemani emptus 12). Membr., ff. 188, mm. 320×250.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-27ᵛ) Saec. X, ff. 27, linn. 30-33.

Homilia de sancto Michaele archangelo, initio mutila.

Inc.: ϯϩⲓⲱⲧⲕ ⲛ̀ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲧⲟⲩⲃⲟ ⲛⲉⲙ ϯⲇⲓⲕⲉⲟ́ⲥⲩⲛⲏ ⲟⲩⲟϩ ⲭⲛⲁϩⲱⲗ ⲉⲧⲉϥⲁⲩⲗⲏ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ «induere pace et munditia et iustitia, et pervenies ad aulam eius in gaudio»; des.: ⲛ̀ϫⲉ ⲧⲉⲛⲟ̅ⲥ̅

ⲧⲏⲣⲉⲛ ϯⲑⲉⲟⲇⲟⲕⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲙⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϯⲣⲉϥϫⲫⲉ ⲫ︦ϯ︦ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ϯⲁⲅⲓⲁ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ... ⲁⲙⲏⲛ «Domina omnium nostrum, Theotokos sancta et virgo in omni tempore, vere Dei Genitrix, sancta Maria, per gratiam... Amen».

Eamdem homiliam, Theodosio Alexandrino adscriptam, e codicibus sahidicis Brit. Mus. Orr. 7021 et 6781, cum praefatione et versione anglica, edidit E. A. Wallis Budge, *Miscellaneous coptic Texts in the dialect of Upper Egypt*, Londini, 1915, pp. CXXXV-CXLIV, 321-431, 893-947. Initium codicis Vaticani legere est in op. laud., p. 361, linn. 2 et 19 (Or. 7021, f. 23 ca. fin., Or. 6781, f. 11 ca. med.): ϯ ϩⲓⲱⲱⲕ ⲛ̀ϯⲣⲏⲛⲏ. Textus bohairicus et textus sahidicus communiter consentiunt, non semper tamen ad verbum. Magis recedit recensio Vaticana a textu bohairico quem e codice chartaceo Curzoniano edidit E. A. Wallis Budge, sub titulo *Saint Michael the archangel, Three encomiums*, Londini, 1894, pp. 1-61 (vide p. 22, lin. 22, locum ubi incipit fragmentum Vaticanum). Brevior aliquantulum est recensio quam praebet codex sahidicus M 607, ff. 2-23, in *Bybliothecae Pierpont Morgan codices coptici photographice expressi*, cura Henrici Hyvernat, t. XXVII, Romae, 1922. Tria demum fragmenta ad idem argumentum spectantia, duo bohairica (Cahirensia 32 et 32^Add. π) et unum sahidicum (Cahirense 32^Add. ι), edidit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 66-70, cum notis de convenientia fragmentorum cum aliis codd. hucusque editis.

Varias praebet codex variae manus notas marginales lectionem spectantes: ante interrogationes ⲥ vel ɔ; ϣⲁ «Usque», ⲱϣ «Lege», passim; f. 6, ϭ; f. 12ᵛ, ⲕ; f. 22, ϫⲁⲕ «Desine»; f. 27, ante conclusionem, ⲥⲕⲉⲣ[ⲕⲉⲣ] «Protrahe»; initium nonnullarum sectionum signant cruculae vel ductus incompti. F. 18ᵛ, ⲡⲓⲁⲣⲭⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ̅ partim scriptum est in rasura; occurrunt etiam paucae emendationes varii calami.

Codex eiusdem amanuensis est ac cod. Vat. copt. 59[1] (vide p. 401) eamdemque praebet indolem palaeographicam. Amissis tribus primis fasciculis, exhibet quaterniones ⲇ̅–ⲋ̅ (ff. 1-24, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – ϥ̅ⲋ̅) et tria folia prima quaternionis ⲍ̅ (ff. 25-27, pp. ϥ̅ⲍ̅ – ⲣ̅ⲃ̅); folium signatum 15, quod olim positum erat perperam inter ff. 9 et 10, ut iam calamis recentioribus, tum arabice: راجع وجه ١١ على طول «Convertere ad plagulam 11 pro (textus) consequentia» (f. 9ᵛ), بعد هذا راجع وجه ١٠ ثم وجه ١٦ «Post hoc convertere ad plagulam 10 dein ad plagulam 16» (f. 14ᵛ), tum gallice: *Ce feuillet et les quatre suivants doivent être placés avant le précédent* (f. 10), *Ce folio va entre 15 et 16* (f. 15), notatum legitur, anno 1933 in proprium locum restitutum est inter ff. 15 et 16; quaedam paginarum notae cum summis foliis resectae sunt. In plagulis extremis fasciculorum, ornamentum, lineis inter se innexis confectum, separat invocationes ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in ff. aversis, et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ

« miserere nostri » in ff. rectis, at ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « miserere mei » in f. 9. Excepta cruce, minio exarata, quae signat plagulas medias quaternionum, codex caret omni pigmento. F. 17ᵛ, ornamentum in forma ramorum distinguit initio seriem dictorum ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ « Ego sum Michael ». Pauca occurrunt interpunctionis signa.

F. 27ᵛ, inter duas lineas lineolis, tum directis tum flexuosis, punctis et ornamentis effectas, subscriptio librarii, unciali oblonga solito maiore: ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ | ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲱϣ ⲁⲙⲏⲛ | ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲱⲧⲉⲙ ⲁⲙⲏⲛ « Misericordia ei qui scripsit. Amen. Pax ei qui legit. Amen. Intellectus eis qui audiunt. Amen ». F. 21, in imo mg. externo, notula lectoris partim resecta: ميخائيل الخاطى المذنب | بس[م] الله الرح[ن] الرح[يم] « Michael, peccator, reus. In nomine Dei clementis, misericordis ».

2 (ff. 28-54ᵛ) Saec. X in., ff. 27, linn. 30-33.

Martyrium sancti Theodori Orientalis et sociorum, conclusione mutila, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ ⲡⲓⲭⲱⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟϥ ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϣⲫⲏⲣ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲉⲧⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲑⲁϩⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲁⲓ ⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲛⲟⲩⲱⲧ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲕⲟⲛ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲉⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲗⲉⲟⲛⲧⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲁⲃⲉⲩⲥ ⲡⲉ ⲛⲉⲙ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲁⲛⲏⲅⲏⲣⲟⲥ ⲡⲓⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲡⲉⲣⲥⲏⲥ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲭⲱⲕ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲁⲑⲗⲏⲥⲓⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲃ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲧⲱⲃⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium s. Theodori, fortis martyris Christi Iesu, quem vocant Orientalem, et sociorum eius martyrum quos Dominus vocavit ad idem cum ipso certamen martyrii, scilicet sancti Leontii Arabi et sancti Panegiri ex Persis, qui absolverunt suum certamen fortiter, die undecimo mensis tōbi. In pace Dei. Amen ».

Textum ediderunt: cum versione italiana, I. Balestri, in ephemeride *Bessarione*, ser. II, t. x, 1906, pp. 151-168, 248-263; ser. III, t. ɪɪ, 1907, pp. 34-45; cum versione latina I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. ɪ, Parisiis, 1907, pp. 34-62; versio, 1908, pp. 30-43; cf. E. O. Winstedt, *Coptic texts on saint Theodore the General, St. Theodore the Eastern, Chamoul and Justus*, Lond., 1910, pp. ɪ-xxx, 1-169; W. Hengstenberg, *Der Drachenkampf des Heiligen Theodor*, in ephemeride *Oriens christianus*, nov. ser., t. II, 1912, pp. 274-280; vide infra, cod. Vat. copt. 65³.

In summo f. 28, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲭⲟⲓⲁⲕ · ϧⲉⲛ ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲟⲩϥⲉⲣ « Die duodecimo khoiak; in abba Benūfer ». In marginibus passim: ⲱϣ, « Lege », ϣⲁ « Usque » et ⲥ vel ɔ ante interrogationes; ff. 32, 36ᵛ, 45, 50ᵛ, 52ᵛ: ⲕ; insuper cruculae et varia signa rudiora et

recentiora lectionem spectantia. Occurrunt in textu emendationes diversarum manuum.

Codex ab eodem librario exaratus est ac cod. Vat. copt. 61[3] (vide p. 421) eiusdemque est indolis palaeographicae. Complectitur quaterniones ⲁ̄ – ⲅ̄ (ff. 28-51, pp. ⟨ⲁ̄⟩ – ⲙⲏ) et tria ff. prima binionis ⲇ̄ (ff. 52-54, pp. ⟨ⲙⲑ⟩ – ⲛⲇ̄); in paginis extremis fasciculorum invocationes ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ (ⲓ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄ in ff. 35[v], 51[v]) quas separat ornamentum minio tactum; in nonnullis summis plagulis aversis crucula quattuor punctis effecta; in summo folio 48[v]: ⲡⲁ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine Iesu Christe, miserere mei ». Lineamenta inter se innexa, rubri, viridis et crocei coloris, decorant titulum et litteram initialem praegrandem ⲁ quae est in forma avis; iisdem pigmentis distinguitur ornamentum in forma rami, in folii initialis imo margine dextro. Minio exarata sunt interpunctionis signa ·>; minio tactae sunt litterae marginales fere omnes, litterae ⲉ, ⲟ, ⲫ, passim in textu, necnon aliquando litterae ⲑ, ⲥ, ⳿; minio obducta est crux quae plagulas medias fasciculorum distinguit. Fasciculorum initiis manus posterior summo angulo interno notas apposuit ⲓ̄ⲃ̄ – ⲓ̄ⲉ̄. Partem superiorem folii 36 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XLI 3, partem superiorem f. 48[v] E. Tisserant, *Specimina codicum orientalium*, Bonnae, 1914, tab. 77. Plagulae initialis litteras partim deletas atramento refecit manus recentior.

3 (ff. 55-78[v]) Saec. X, ff. 24, linn. 30-33.

M a r t y r i u m sancti Apater et sororis eius Irai, sub titulo ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ · ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲁⲑⲗⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲣ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ · ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲡⲁⲧⲏⲣ ⲛⲉⲙ ⲏ̀ⲣⲁⲓ̈ ⲧⲉϥⲥⲱⲛⲓ · ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲧⲏⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲩⲗⲁⲧⲏⲥ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲣⲱⲙⲉⲟⲥ · ⲉⲧⲁⲩϫⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲁⲅⲱⲛ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲕⲟⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲑⲱⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrologium fortis et victoris martyris Domini nostri Iesu Christi, sancti Apater et Irai eius sororis, filiorum Basilidis Stratelatae regni Romanorum, qui consummaverunt certamen martyrii die vigesimo octavo mensis thōout. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit cum versione gallica, H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 78-113. Folium ultimum, alterius manus, suffectum est folio pristino deperdito.

Diversarum manuum sunt lectionis signa marginalia, quorum nonnulla partim resecta: ⲥ ante interrogationes, ⲱϣ « Lege » (ff. 55[v], 70[v], 71, 74[v], 75, 77), ϣⲁ « Usque » (ff. 74[v], 76[v]), [ϫⲁ]ⲕ [ⲉⲃⲟ]ⲗ « Desine » (f. 68[v]), ⲥϧ[ⲁⲓ] « Scribe » (f. 71). Emendationes varii calami occurrunt in textu.

Codex eiusdem amanuensis est ac cod. Mancuniensis bibl. John Rylands 338. Ductus transversi, plumbo in paginis delineati, definiunt margines, ductus vero plagulis carneis membranae stilo sicco impressi binas scripturae lineas; spatium partis scriptae est

circiter mm. 285 × 180. Codicem efficiunt quaterniones tres signati ⲕⲃ̅–ⲕⲇ̅, unde colligitur eumdem esse partem codicis pristini amplioris. Paginarum notae plurimae vel omissae sunt vel, resectae, evanuerunt; nunc iam solum integre vel partim apparent in ff. 55v (ⲃ̅), 56v (ⲇ̅), 57v (ⲋ̅), 58v (ⲏ̅), 59v (ⲓ̅), 62v (ⲓⲋ̅), 63 (ⲓⲍ̅), 70v (ⲕⲃ̅), 71 (ⲕⲅ̅). Linea rubra ad medias quaternionis plagulas distinguendas, in summo angulo externo pro pagina aversa, in imo angulo externo pro pagina recta, apparet, ob folia in conficiendis quaternionibus resecta, in f. 3 averso et f. 4 recto fasciculorum secundi et tertii. In summis paginis extremis fasciculorum, ornamentum inter invocationes ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ quarum locum tenet, in f. 62v, invocatio uberior de qua infra. Titulus, inscriptiones et notae numericae exarata sunt unciali oblonga, ipse textus unciali rotunda; accentus efficiuntur tum puncto, tum lineola, tum puncto in lineolam curvam producto; interpunctionis signa simplici vel duplici lineola directa constant. Folii initialis ornamenta, textus littera initialis necnon linea prima similis sunt indolis ac in cod. Vat. copt. 63[2], absque tamen pigmentis, quibus codex prorsus caret; levia ornamenta in forma ramorum comitantur sectionum initium ac nonnullas litteras marginales; levius ornamentum ad seriem verborum ⲛⲉⲙ (f. 69v). Textum concludit duplex linea lineolis et punctis effecta.

Inscriptiones partim resectae in summis marginibus, librarii manu: f. 56v, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲧⲏⲓ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ «Domine Iesu mi, dimitte mihi»; f. 57v, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ «Domine Iesu mi, salva me»; f. 59v, [ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅] ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ «Domine Iesu, dimitte mihi»; f. 62v, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏ[ⲑⲓⲛ] ⲉⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲛⲁⲧϣⲁⲩ ϫⲱ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ «Domine Iesu, Deus meus, adiuva Ioseph servum tuum inutilem; dimitte ei»; in imo margine f. 73, nota lectoris: ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩ ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ϣⲟⲡ ⲉϫⲉⲛ ⲡⲕⲁϩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ϫⲁ ⲛⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ «Memento mei, peccatoris, ⟨qui⟩ sum super terram, ut Dominus dimittat peccata mea mihi. Amen, amen». F. 78v, in imo margine: ⲙ̅ⲏ̅.

4 (ff. 79-105v) Saec. X, ff. 27, linn. 29.

Homilia s. Iohannis Chrysostomi in II Cor. 5, 17, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲓⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲁϥϫⲟϥ ⲉⲡⲓⲣⲏⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ϫⲉ ϩⲱⲥⲇⲉ ⲛⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲥⲱⲛⲧ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ ⲡⲉ ⲛⲓⲁⲣⲭⲉⲟⲥ ⲁⲩⲥⲓⲛⲓ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ϩⲁⲛⲃⲉⲣⲓ ⲁⲩϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo sancti Ioannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, quem habuit de verbo Apostoli ‘ Quoniam qui in Christo sunt, nova sunt creatura; vetera transierunt, ecce nova facta sunt ’. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲅⲁⲣ ⲉϣⲁϥⲉⲣⲟⲩⲟⲧ ⲛϫⲉ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓ ⲉⲥⲓϯ ⲙ̀ⲡⲉϥϫⲣⲟϫ ⲉⲧⲕⲟⲓ « Sicut enim agricola alacris esse solet ad seminandum semen suum in agro »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲁϫⲟⲥ ⲉⲑⲃⲏⲧⲟⲩ ϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲥⲱⲛⲧ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛ̅ⲟ̅ⲥ̅ ... ⲁⲙⲏⲛ « et dic de ipsis: ‘ qui in Christo est, nova est creatura; in Christo Iesu, Domino nostro ... Amen »

(*P. G.* 64, col. 25, *Πολλὴ μὲν γηπόνῳ προθυμία καταβάλλειν τὰ σπέρματα* — col. 34, *ὥστε, Εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις. Ὑπὲρ δὲ τούτων ἁπάντων εὐχαριστήσωμεν τῷ θεῷ ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν*).

Inter utrumque sermonem graecum et bohairicum rerum potius quam verborum est consensus, nec desunt graviores discrepantiae; sic verba *ὡς κέρατα ἑστηκότα*, col. 25, linn. 24, 25, quae in editorum monito praevio (*P. G.* 64, p. 10) ut Chrysostomo abiudicanda notantur, ignorat recensio bohairica (f. 80, linn. 11, 12), nec parum discrepat utriusque textus conclusio.

In summo mg. f. 79, manu posteriore, **ⲥⲟⲩⲁ̅ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩⲧ** « Die primo thōout »; in mg. externo, alia manu, **ⲥⲟⲩⲁⲓ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩⲧ ⲱϣ ⲛϥⲁⲓ** « Die primo thōout lege hoc »; item, paulo inferius, manu rudiore (partim resectum). In marginibus passim, **ϣⲁ** « Usque », **ⲱϣ** « Lege ». Paucae occurrunt correctiones diversarum manuum.

Ductus directi, stilo sicco plagulae carneae membranae impressi, spatium definiunt duplicis lineae scripturae; bini ductus transversi spatium litteris marginalibus servatum; spatium partis scriptae est circiter mm. 240 × 165. Constat codex quaternionibus ⲁ̅ – ⲓ̅ⲅ̅ et tribus foliis fasciculi ⲓ̅ⲇ̅; paginarum notae in solis plagulis extremis fasciculorum scriptae sunt, incipiendo a f. 86[v] (ⲓ̅ⲉ̅); in summo angulo interno ff. 79, 87, 103, manus posterior notis ⲓ̅ⲇ̅, ⲓ̅ⲉ̅, [ⲓ̅]ⲋ̅ fasciculos signavit (nota ⲓ̅ⲉ̅ in f. 95 cum summo mg. resecta). Inter fasciculorum et paginarum notas numericas atque invocationes ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, atramento exaratum est ornamentum lineis inter se innexis effectum. Notae numericae et inscriptiones unciali oblonga, reliqua unciali rotunda scripta sunt; accentus efficiuntur puncto vel levi lineola; vox coarctata ⲫ̅ⲧ̅ signatur lineola concava. Titulus praeter morem minio exaratus est atque vacuum praebet spatium ornamento servatum. Praegrandis est littera initialis homiliae minio obducta; duae lineae priores reliquis sunt ampliores et punctis rubris distinctae; quattuor punctis rubris, in forma crucis, efficiuntur interpunctionis signa, quae in ultima plagula omissa sunt; demum, puncta rubra infixa sunt nonnullis litteris marginalibus et in ipso textu, post spatium vacuum, litterae o, raro aliis; locos sacrae Scripturae comitantur signa marginalia. Scriptura est nitida; vide specimen ap. H. Hyvernat, *Album*, tab. XLII, 1, quae partem superiorem folii 103 codicis exhibet. Textum concludunt lineae tres lineolis et punctis effectae.

F. 105[v], subscriptio manus recentioris: **ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲉϥ|ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲑⲉⲱⲇ|ⲣⲟⲥ ⲥ̅ⲩ̅ ⲡⲣⲙ̇ⲛ̀ⲥⲓⲟⲩⲧ** « Memento peccatoris Theodori filii, ex Siūt ». In summo f. 79, conscribillationes; in imo folio 105[v]: ⲇ̅ⲑ̅.

5 (ff. 106-172[v]) Saec. X, ff. 68, linn. 31-35.

Encomium s. Georgii martyris, Theodoto Ancyrensi adscriptum, sub titulo **ⲟⲩⲉⲛⲅⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ · ⲁⲃⲃⲁ ⲑⲉⲟⲇⲟⲧⲟⲥ · ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲛⲕⲏⲣⲁ ·**

ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲁⲗⲁⲧⲓⲁ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲣⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲑⲙⲏⲓ · ⲡⲓⲥⲓⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ϩⲁⲛⲁⲧⲟⲟⲩⲓ̀ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲙⲉⲗⲓⲧⲱⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲅⲁⲗⲓⲗⲉⲟⲥ · ⲡⲓⲙⲁⲧⲟⲓ ⲛⲭⲱⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ︦ⲥ︦ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲣⲉⲙϯⲟⲥⲡⲟⲗⲓⲥ · ⲛⲧⲉ ϯⲡⲁⲗⲓⲥⲧⲓⲛⲏ · ⲉⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲕ︦ⲅ︦ ⲛⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲫⲁⲣⲙⲟⲩⲑⲓ ⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥⲥⲩⲛⲅⲉⲛⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲛⲓϣϯ ⲛⲛⲁⲅⲱⲛ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣϩⲩⲡⲟⲙⲉⲛⲓⲛ ⲉⲣⲱⲟⲩ · ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲧⲁⲓⲟ ⲉ̀ⲧⲁϥϭⲓⲧⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲏⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Encomium quod protulit beatus episcopus abba Theodotus, episcopus Ancyrae Galatiae, die commemorationis gloriosae solis veritatis, stellae matutinae, magni herois (cf. cod. Vat. copt. 71, f. 59, col. b.: ⲡⲓⲙⲉⲗⲓⲧⲟⲛ الفضل) Galilaeorum, militis fortis Christi, sancti Georgii martyris viri Diospolis Palaestinae, qui est dies vigesimus tertius mensis pharmouthi, manifestans eius cognationem et magna certamina quae sustinuit et honores quos accepit in caelis. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit cum praefatione et versione anglica, E. A. W. Budge, *The martyrdom and miracles of saint George of Cappadocia*, Lond., 1888, pp. XIII-XV, 83-173, 274-331; eumdem textum ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 183-269; vide etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 72-74; E. W. Brooks, *Acts of S. Georg*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVIII, 1925, pp. 67-115; H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 73, 74. Codex varias praebet additiones et correctiones de quibus vide Balestri-Hyvernat, op. laud.

Notae marginales varii calami et signa lectionem spectantia nonnunquam ex parte resecta sunt vel madore deleta; cruculae, passim; f. 117v, ad verba ⲟⲩⲭⲣⲏⲥⲧⲏⲛⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲁⲣⲣⲏⲥⲓⲁ̀ quae sequitur in textu duplex lineola obliqua: ϣⲁ ϫⲁ ⲧⲉϥⲙⲁⲣϯⲣⲓⲁ [ⲉ]ⲫⲁϩⲟⲩ ⲫⲱⲛϩ ⲛ̀ⲛⲓ[ⲥⲁ]ϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ[ⲙ]ⲁⲣⲧⲏⲣⲓⲁ [ ]ⲭⲡⲓⲱ̄ ⲥⲁⲑⲏ · ϯⲉ̄ ⲛ̣ⲭⲱⲃⲓ ⲛϧ̣ⲁⲓⲉ ⲟ̄ ⲱϣ ⲛⲉⲙ ⲛⲁⲓ « Usque. Postpone martyrium eius; inverte sermones martyrii ... exinceps; quinque folia post septuaginta (?); lege cum hisce »; f. 121v, iuxta verba ϫⲉ ϥϩⲱⲟⲩ ... ⲛⲉⲙⲱⲧⲉⲛ: ⲫⲱⲛϩ ⲛⲁⲓ [ ]ⲟ̣ⲩⲏⲓ ⲥⲁ[ ] ⲙⲁⲣⲧⲩ[ⲣⲓⲁ] ϣⲁ [ ]ϧ̣ⲁ̣ⲓ̣ⲉ̣ «Inverte haec ... »; ff. 139, 149v, 161, iterantur in mg. prima verba textus sectionis; ff. 151v, 162v, ϫⲁⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Desine »; f. 162v, ad verba ϯⲛⲁⲑⲉⲣⲉⲛⲓⲫⲩⲗⲏ: ⲱϣ ⲉ̀ⲧϩⲏ [ⲉ]ϩⲣⲏⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓ[ⲉ]ϫⲱⲣϩ ⲉ̀ⲧⲉⲙ[ⲙ]ⲁⲩ ⲁϥ[ⲟ]ⲩⲟⲛϩϥ ⲉ̀ⲣⲟϥ [ⲛ̀]ϫⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̀ⲏ̅ⲥ̅ [ⲁ]ϥⲥⲁϫⲓ ⲛ̣ⲉⲙⲁϥ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϫⲉ ϫⲉⲙⲛⲟⲙϯ ⲡⲁ[ⲁ]ⲗⲟⲩ ⲅⲉⲱⲣⲅⲓⲟ[ⲥ] [ⲟ]ⲩⲟϩ ϭⲣⲟ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Lege prius: In ipsa illa nocte sese

manifestavit ei Dominus noster Iesus locutusque est cum ipso dicens: 'Confortare, puer mi Georgi, et viriliter age'»; f. 163, ϣⲁⲅ̅ «Usque ad 3»; f. 166^{v}, ϣ(ⲁ) «Usque», ⲱ(ϣ) «Lege»; f. 168, ⲱϣ; f. 169^{v}, ⲁⲣⲭⲏ.

Ductus membranae impressi tum margines, tum binas scripturae lineas definiunt; spatium partis scriptae est circiter mm. 250 × 175. Complectitur codex quaterniones ⲁ̅ – ⲋ̅ (ff. 106-153), septem folia quaternionis ⲍ̅ (ff. 154-160; quintum fasciculi folium resectum sine textus iactura) et folia duodecim (ff. 161-172) quae omni nota coptica carent. Quaternionum ⲁ̅ – ⲍ̅ plagulas extremas, exceptis ff. 106 et 137^{v}, signant ornamenta obducta pigmentis rubro et flavo, partim deletis (omittuntur pigmenta in f. 113^{v}), inter varii tenoris inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, ⲡⲁⲟⲩⲣⲟ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «Rex meus, Iesu, miserere mei», ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲓⲛⲁⲓ (sic), ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅. Leguntur insuper amanuensis invocationes in summis marginibus: f. 106^{v}, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ «Domine Iesu, deduc me in via»; f. 144^{v}, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲛⲁⲧⲁⲡⲏ «Domine Iesu, miserere mei in dilectione». Paginarum enumeratio coptica mendosa fit inde a f. 113^{v}, ubi ⲓ̅ⲉ̅ scriptum est pro ⲓ̅ⲋ̅, continuato errore usque ad f. 116^{v} quod nota signatur ⲕ̅ⲁ̅; in reliquis foliis paginarum notae sunt: ⲕ̅ⲃ̅ (f. 117^{v}), ⲕ̅ⲇ̅ (f. 118^{v}), ⲕ̅ⲉ̅ (f. 119^{v}), ⲕ̅ⲏ̅ - ⲗ̅ⲃ̅ (ff. 120^{v}-122^{v}), ⲗ̅ⲅ̅ (f. 123^{v}), ⲗ̅ⲓ̅ correctum in ⲗ̅ⲋ̅ (f. 124^{v}), ⲗ̅ⲏ̅ - ⲣ̅ (ff. 125^{v}-156^{v}), ⲣ̅ⲁ̅ (f. 157^{v}), ⲣ̅ⲃ̅ – ⲣ̅ⲋ̅ (ff. 158^{v}-160^{v}). Codicis titulus, inscriptiones et notae numericae exarata sunt unciali oblonga, textus vero unciali rotunda. Encomii littera initialis eiusdem est mensurae ac caeterae litterae lineae primae, quae reliquas ter altitudine excedit, ac punctis rubris tacta est. Quaedam litterae initiales caeteris sunt minores; interpunctio duplici levi lineola recta signatur; efficiuntur accentus puncto, nonnumquam insuper in lineolam curvam producto, vel lineola directa. Plagulae initialis margines decorant et titulum a textu separant lineamenta inter se innexa, cum figuris quadratis; ibidem autem pigmentum rubrum et vestigia coloris crocei sola iam apparent. Interdum puncta rubra infixa sunt litteris ⲟ, ⲫ et ϧ. F. 172 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXVI.

F. 172, nota donationis quam includit ornamentum lineolis inter se innexis atramento confectum: ⳩ ϧⲉⲛ ⲡⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲡⲉⲛ|ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ | ⲡⲁⲓ ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛ̀ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧⲟⲩ ⲛ̀|ⲛⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲥⲛⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁⲓ|ⲁⲅⲁⲡⲏ ⲡⲓⲗⲓⲁ̀ⲕⲟⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲉⲛⲉⲙ | ⲡⲓϯⲁ̀ⲕⲟⲛ ⲕⲉⲗⲗⲟⲩϫ ⲛⲉⲙ ⲛⲟⲩϣⲏⲣⲓ [ϫⲉ ⲛ̀ⲧⲱ]ⲟⲩ | ⲁⲩϣⲟⲫϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲟⲩϧⲓⲥ (sic) ⲙ̀ⲙⲏ[ⲓ ⲁⲩ]ⲧⲏⲓϥ | ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ϯⲁ̀ⲕⲓⲁ̀ ⲛⲉⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲉⲧⲉⲙ[ⲡⲓ]ⲁⲣⲭⲁⲛⲅⲉⲗⲟⲥ | ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ϯϫⲉⲫⲣⲟⲛⲉ ϧⲉⲛ ⲡ[ⲑⲟ]ϣ [ ] | ⲉⲩϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲟⲩⲓⲟϯ | ϯϯϩⲟ ⲉⲃⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ | ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ⲧⲟⲩϫⲟⲥ ϫⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲛϧ | ⲛ̀ⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲱ[ⲟⲩ] | ⲕⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲧⲥⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲱⲟⲩ ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀|ⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ ⲧⲉϥⲣⲟⲑⲃⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ | ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉⲑⲟⲩⲁ (sic) ⲁⲩⲣⲁϩⲁⲙ | ⲛⲉⲙ ⲓⲥⲁ[ⲁⲕ] ⲛⲉⲙ ⲓⲁⲕⲱⲃ [ⲁ]ⲙⲏⲛ «In nomine Domini nostri Iesu Christi. Fuit hoc bonum memoriale huius libri per Dei amantes fratres, amantes charitatem, diaconum Petrum et diaconum Kellouğ et filios eorum; nam ipsi acquisiverunt illud veris suis laboribus, dederunt illud sanctae ecclesiae archangeli Michaelis (civitatis) Ǧephrone in nomo [...] (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 505), in memoriale eorum et patrum eorum. Rogo eos omnes qui in hoc legerint vel qui illud audierint ut

dicant: qui sunt vivi, Dominus faciat cum eis magnam suam misericordiam, qui autem exierunt (e corpore; lege ⲉⲧⲁⲩⲉⲓ), Dominus det requiem animabus eorum et faciat eos decumbere in sinu patrum nostrorum sanctorum Abraham, Isaac et Iacob. Amen »; f. 172v, nota lectoris: ⳩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲛⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ ⲡⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ ⲛⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲛⲁⲅ̣ⲁ̣ⲑ(ⲟⲛ) | ⲡⲏ ⲉⲣⲉ ⲛⲉϥⲁϩⲱⲣ ⲙⲉϩ ⲛ̀ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲡⲏ ⲉⲧϫⲓ̣ ⲟⲩ̣|ⲥⲟⲙⲥ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲥⲁ ⲑⲙⲉⲗⲁⲛⲓⲁ̀ ⲛⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ | ⲡⲏ ⲉⲑⲃⲟⲩϣ ⲫⲙⲟⲩ ⲁⲛ ⲛ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲛⲡⲣⲏϯ ⲧⲉϥ|ⲧ̣ⲁ̣ⲥ̣ⲑⲟϥ ⲧⲉϥⲱⲛϧ ⲧⲉⲛⲧⲱⲃϩ ⲛⲧⲉⲕⲙⲉⲑⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ | ⲫ̅ϯ̅ ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱ⟨ⲙⲓ⟩ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓϯϩⲟ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲅⲉⲱⲣⲅⲓ | ⲧⲉⲕⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲣⲉ ϧⲓⲥⲓ ⲓⲉ ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉ|ⲃ̣ⲓ ⲛ̣ⲧ̣ⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛϫⲱⲙ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉⲱⲛ | ⲓⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲕⲉ ⲉ̀ⲱⲛ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲕⲉϭⲓ ⲛⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ | ⲉⲛⲓⲧⲟⲡⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲉⲙⲧⲟⲛ ϫⲉ ⲛⲑⲟⲕ ⲉⲣⲉ ⲡⲉⲣϣⲓϣⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ | ⲛ̣ⲧ̣ⲟ̣ⲧⲕ ⲡⲓⲱ̀[ⲟⲩ] ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲡⲣⲉⲡⲓ ⲛⲁⲕ ⲫⲓⲱⲧ | ⲛⲉⲙ ⲫϣⲏⲣ[ⲓ ⲛⲉⲙ] ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ϣⲁ ⲛⲓⲉⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ | ⲭⲣⲟⲛⲟ[ⲛ] ⲙⲁⲣⲧ̣ⲏ̣ⲣⲟⲥ̣ ⲭ̅ⲟ̅ⲃ̅ « Domine Deus virtutum, qui es in sinu Patris tui boni, cuius thesauri sunt pleni misericordiae et miserationis, qui respicis omni tempore conversionem peccatorum, qui non vis mortem peccatoris, ita ut convertatur et vivat, rogamus tuam bonitatem, Deus amans homines, per preces sancti Georgii, ut facias misericordiam cum omnibus quorum labores vel memoriale in hoc parvo sunt libro, in hoc saeculo vel in saeculo futuro. Domine, suscipe eorum animam in regionibus quietis; quia tui est potestas misericordiarum; gloria et benedictio decent te, Pater, cum Filio et Spiritu, in saecula omnia. Amen. Epocha Martyrum 672 (= an. D. 955-956) ». Quaedam folia madore corrosa sunt, non sine aliquo textus ac summi marginis invocationum atque subscriptionum detrimento. In imo f. 106: ⲧ̅ⲓ̅ⲙ̅ ⲩ̅ « Timotheus (?) filius »; ibid., alia manu: ⲥ̅ⲍ̅ⲍ̅.

6 (ff. 173-188v) Saec. X, ff. 16, linn. 34-36.

Martyrium Apa Sarapamon, initio mutilum.

Codicem edidit, cum versione gallica, H. Hyvernat, *Les actes des martyrs de l'Égypte*, t. I, Parisiis, 1886, pp. 304-331.

Codex ab eodem librario exaratus est ac cod. Vat. copt. 59[1] (vide p. 401) eamdemque praebet indolem palaeographicam. Amisso primo fasciculo, continet codex quaterniones ⲃ̅ et ⲅ̅; paginae signantur ⲓ̅ⲍ̅ (f. 173) – ⲙ̅ⲏ̅ (f. 188v). Inscriptiones in summis paginis extremis fasciculorum leguntur ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ (initio), ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (in fine); has separant lineamenta inter se innexa, in forma crucis quae in solis ff. 173 et 180v, manu posteriore, pigmentis rubro et croceo obducta sunt; eadem manu minio tacta sunt passim litterae marginales et interpunctionis signa. Variis in summis foliis aversis, inscriptio ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅. Deest in codice crux quae medias fasciculorum plagulas distinguat.

F. 184v, in summo margine, invocatio, amanuensis ut videtur manu (vide cod. 59[1], f. 7v): يا رب ارحم عبدك يحنس « Domine, miserere servi tui Iohannis ».

In laterculo anteriore interno: *Ass. 12. n. 62*; in folio averso, eidem laterculo custodiae modo adiecto, schedula chartacea titulos refert operum quae in codice leguntur. Ff. 1 et 188v sigilla exhibent bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

Codicis tegumentum, e corio rubro confectum, in dorso auro impressa habet notam *63*, trimontium et stellas gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

64 (a I. S. Assemani emptus 13). Membr., ff. 185, mm. 348×280.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1-3 (ff. 1-60ᵛ) Saec. X in., ff. 60, linn. 31-35.

1 (ff. 1-32ᵛ) Vita sancti Macarii Scetensis, mutila initio et doxologia necnon folio uno (pp. ⟨ⲛ̅ⲉ⟩, ⲛ̅ⲋ̅) post f. 19; cf. codd. Vaticanos copticos 59⁶ et 62¹. Inc.: ⲉϯⲙⲉⲧϣⲁⲙϣⲉ ⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉϥⲓⲟϯ (E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, Parisiis, 1894, p. 60, lin. 7).

Initium vitae Macarii quod in codice desideratur habet cod. Vat. copt. 62, ff. 1-9, lin. 10 a. fin., ⲉϥⲛⲁⲩ, « videns »; textus folii amissi post f. 19, legitur in cod. Vat. copt. 59, f. 119ᵛ, lin. 13, ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛⲁϥ « et dixit ei abba Macarius » – f. 120ᵛ, lin. 14 a. fin., ⲉ̀ⲛⲉϩ « nunquam » (partim etiam in cod. Vat. copt. 62, f. 25ʳ·ᵛ); partem doxologiae amissam in fine, vide in cod. Vat. copt. 62, f. 37ᵛ, lin. 6 a. fin., ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ ...; cf. E. Amélineau, op. laud., p. 60, lin. 7-p. 117, lin. 3 a. fin., ubi in notis signantur codicis partes amissae.

Foliorum 4 et 6 varias quasdam lectiones e fragmento Cahirensi 57 edidit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 135.

Tum in marginibus tum in textu varia sparsa sunt lectionis signa diversarum manuum: cruculae, signum ⋉, ⲥ ante interrogationes, passim; f. 7, ⲱ[ϣ] « Lege »; f. 15ᵛ, ⲁⲣⲭⲏ ⲡⲓⲙⲁϩ̅ⲃ̅ « Initium; secundus » ad verba ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲧⲁⲥⲑⲟ et infra ϫⲁⲕ « Relinque »; cf. Amélineau, p. 86, n. 6; f. 18ᵛ, ϣⲁ « Usque »; f. 20, in imo mg. externo, ⲡϩⲁⲏ̀ ⲡⲓⲉ̀ⲣⲁⲕⲁ « Finis Hieracae », ad verba ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲇⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (Amélineau, p. 96); de Hieracae historia quae in cod. non legitur, vide Amélineau, p. 104, n. 8, et dicta superius de cod. Vat. copt. 59⁶. Folii initialis cum imo ang. externo litterae nonnullae perierunt quas manus recens supplere tentavit in membrana qua codex refectus est; paucae emendationes occurrunt in textu.

Codicis ff. 1-32ᵛ, addita versione arabica, exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 116, ff. 185-243ᵛ.

2 (ff. 33-41ᵛ) Vita s. Pauli anachoretae, sub titulo ⲡⲓϫⲓⲛⲱⲛϧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲭⲱⲣⲓⲧⲏⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ « Vitae institutum abba Pauli, anachoretae sancti ». Folii 34 exiguum tantum remanet fragmentum.

Vitam edidit, cum versione gallica et praefatione, E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Bassse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. IV-XVII, 1-14; de textu bohairico collato cum s. Hieronymi *Vita s. Pauli eremitae (P. L.* 23, coll. 17-30), vide, cum debitis tamen cautelis, Amélineau, op. laud., pp. IV-XVII; cf. etiam F. Nau, *Le texte grec original de la Vie de s. Paul de Thèbes*, in ephemeride *Analecta Bollandiana*, t. XX, 1901, pp. 121-157, et A. Kugener, *S. Jérôme et la Vie de Paul de Thèbes*, in ephemeride *Byzantinische Zeitschrift*, t. XI, 1902, pp. 513-517. De s. Paulo eremita, vide etiam Zoega, *Catalogus*, pp. 360.

F. 33, in summo mg., manu posteriore: ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Primo sabbato quadragesimae ». In marginibus, ⲥ vel ⲟ ante interrogationes, passim; f. 36ᵛ, ante ϫⲉ ⲟⲩⲟⲓ ⲛⲁⲥ ⲣⲁⲕⲟϯ (Amélineau, p. 5), in mg., ⲥⲟⲕⲥ « Trahe »; f. 41, crucula ad orationem ⲱ̀ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ « O Domine »; f. 41ᵛ, ante ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ ⲅⲁⲣ (Amélineau, p. 14), ⲥⲟⲕⲥ, minio scriptum; ibidem, in textu, correctio minio adiecta; paucae occurrunt insuper emendationes varii calami.

Codicis ff. 33-41ᵛ exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 111, pp. 721-733.

3 (ff. 42ᵛ-60ᵛ) Apophthegmata de s. Antonio, sub titulo ⲛⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϧⲉⲗⲗⲟⲓ ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲁⲛⲧⲱⲛⲓ « Verba seniorum de abba Antonio »; desiderantur finis et folium unum post f. 42.

Apophthegmata, cum versione gallica et praefatione, edidit E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. XVII-XXVII, 15-45; cf. etiam I. Guidi, *Coptica* in *Rendiconti della R. Accademia dei Lincei, classe di scienze morali, storiche e filologiche*, ser. V, t. XV, Romae, 1906, pp. 463-465; R. Pietschmann, *Apophthegmata Patrum boheirisch*, in *Nachrichten von der k. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, philol. – hist. Klasse*, Gottingae, 1899, pp. 36-48. De vita et apophthegmatibus s. Antonii, vide *P. G.* 65, coll. 76-88, ubi, col. 83, num. 28, idem refertur sermo quo desinit codex; *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 16, 17; Th. Hopfner *Ueber die koptisch-sa'idischen Apophthegmata Patrum Aegyptiorum*, in *Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien, philos. – hist. Klasse*, t. 61, fasc. 2, Vindobonae, 1918, pp. 32, 33; W. Bousset, *Apophthegmata*, Tubingae, 1923, pp. 186, 195. Vide etiam G. Zoega, *Catalogus*, p. 356.

F. 42ᵛ, in summo mg., manu secunda: ϯⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Dominica prima quadragesimae ». F. 54, in mg., rudi calamo:

ⲥⲟⲕⲥ « Trahe » ante orationem virginis lugentis (Amélineau, p. 34), cuius initium duplici ductu, finis vero (ⲛ̀ϫⲟⲃⲓ) cruce eodem calamo signantur; item, f. 60^v, ⲥⲟⲕⲥ, manu altera, ante apophthegma ⲟⲩϩⲉⲗⲗⲟ ⲁϥⲉⲣⲉⲧⲓⲛ ⲙ̄ⲫ̄ⲧ̄ « Senex Deum rogavit » (Amélineau, p. 45); insuper varia lectionis signa vel notae, passim, imprimisque ⲥ ante interrogationes et cruculae, tum in margine, tum in ipso textu. Quaedam occurrunt emendationes.

Codicis ff. 42^v-60^v exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 274-310, et, addita versione arabica omissaque transcriptione codicis folii 42^v, in cod. Borg. copt. 116, ff. 135-180.

Codex Vat. copt. 64^{1-3} eumdem prodit amanuensem ac cod. Vat. copt. 58^3 (vide p. 338) quocum communem universim habet indolem palaeographicam. Constat codex quaternionibus ⲃ̅, ⲅ̅ (ff. 1-16), foliis septem quaternionis ⲇ̅, cuius desideratur folium quartum (ff. 17-23), quaternione ⲉ̅ (ff. 24-31), folis septem quaternionis ⲋ̅ (ff. 32-38) resecto folio secundo, foliis septem quaternionis ⲍ̅, cuius desideratur folium quintum (ff. 39-45), quaternione ⲏ̅ (ff. 46-53) et foliis septem quaternionis ⲑ̅ (ff. 54-60) ultimo folio resecto; paginae atramento signantur in plagulis extremis fasciculorum: ⲓ̅ⲍ̅, ⲗ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲅ̅, ⲙ̅ⲏ̅, ⲙ̅ⲑ̅, ⲝ̅ⲇ̅, ⲝ̅ⲉ̅, ⲡ̅, ⲡ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅; minio signantur in foliis aversis, ⲗ̅ⲇ̅ - ⲙ̅ⲇ̅ (ff. 1^v-6^v), ⲙ̅ⲇ̅ (sic, f. 7^v), ⲗ̅ⲇ̅ (f. 9^v), ⲗ̅ⲋ̅, iuxta ⲗ̅ⲇ̅ cancellatum (f. 10^v), ⲗ̅ⲉ̅ mutatum in ⲗ̅ⲋ̅ (f. 11^v), ⲙ̅ - ⲙ̅ⲋ̅ (ff. 12^v-15^v), ⲛ̅, iuxta ⲝ̅ⲏ̅ cancellatum (f. 17^v), ⲛ̅ⲃ̅, iuxta ⲝ̅ cancellatum (f. 18^v), ⲛ̅ⲇ̅ (f. 19^v), ⲛ̅ⲏ̅ - ⲝ̅ⲃ̅ (ff. 20^v-22^v), ⲝ̅ⲋ̅ - ⲟ̅ⲏ̅ (ff. 24^v-30^v), ⲡ̅ⲋ̅ (f. 33^v), ϥ̅ - ⲣ̅ⲇ̅ (ff. 35^v-42^v), ⲣ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲓ̅ (ff. 43^v, 44^v), ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲋ̅ (ff. 46^v-52^v), ⲣ̅ⲇ̅ - ⲣ̅ⲙ̅ⲃ̅ (ff. 54^v-60^v); f. 32^v signatum est nota ⲡ̅ⲃ̅ manu recenti; haec etiam notam ⲡ̅ adiecit summo mg. externo folii 31^v cuius nota pristina ⲡ̅ fere evanuerat. In summis plagulis extremis fasciculorum ornamenta apparent, pigmentis rubro, viridi et croceo obducta praeterquam in f. 32, ubi colores desiderantur, et ff. 38^v, 39, ubi solo minio exarata sunt sicut et foliorum fasciculorumque notae; ornamenta comitantur inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in plagulis aversis et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nobis » in plagulis rectis; in reliquis paginis aversis, exceptis ff. 32^v, 42^v et 43^v, minio scripta est invocatio ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅; lineolae flexuosae, coloris ut videtur rubri, distinguunt fasciculorum plagulas medias in summo angulo externo paginae aversae et in imo angulo externo paginae rectae. F. 33, ornamentum lineis inter se innexis confectum, ac pigmentis obductum rubro, viridi, caeruleo et croceo, decorat titulum, unciali oblonga scriptum, marginem externum et imum marginem necnon litteram initialem o cui infixa sunt puncta viridia et crocea in forma crucis. Pars reliqua lineae primae litteras habet maiores punctis rubris tactas; f. 42^v, ornamentum tituli et litterae initialis idem fere ac in folio 33, marginem tamen non invadit; litterae lineae primae caeteris sunt maiores, non omnes tamen minio tactae. Nonnullas litteras marginales maiores et initia quaedam sectionum comitantur ornamenta in forma ramorum, avium, vel etiam unicornis (f. 9), rubri, viridis et crocei coloris, vel solo minio effecta. F. 41^v, textus concluditur lineola lineolis flexuosis necnon punctis nigris et rubris effecta. Praeterquam in f. 32^v, minio exarata sunt interpunctionis signa ·>, puncta litteris marginalibus aliisque nonnullis, in ipso textu, infixa,

pars sinistra litterae ⲁ marginalis, paucis locis exceptis ubi haec minio tacta est vel solo atramento scripta, levia demum ornamenta paucis litteris marginalibus adiecta. Desiderantur communiter interpunctionis signa in fine paragraphorum. Nonnullis in plagulis, litteras partim deletas atramento restituit manus posterior.

4 (ff. 61-115) Saec. X in., ff. 55, linn. 32-35.

Apophthegmata de abba Macario, sub titulo ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲣⲉⲧⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ « E virtutibus patris nostri iusti magni abba Macarii ». Desiderari folium unum post f. 96 (vide infra) iam suadent verba quibus incipit folii 97 paragraphus prima (ⲙⲡⲥⲙⲟⲧ ⲛ̀ϩⲁⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲛ) quae nec cohaerent cum fine folii 96[v] (ⲉⲧⲉ ⲛⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲛⲏⲣⲓⲁ ⲛⲉ) nec solitum produnt initium novae narrationis (cf. E. Amélineau, op. laudando, pp. 174, 175, ubi nihil de folii iactura).

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. XL-XLII, 118-202; cf. Th. Hopfner, *Ueber die koptisch-sa'idischen Apophthegmata Patrum Aegyptiorum*, in *Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien, philos.-hist. Klasse*, t. 61, fasc. 2, Vindobonae, 1918, pp. 30-32. De folio 108, lin. 1-f. 108[v], collato cum fragmento Cahirensi 56, vide H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 135. Inter codicis apophthegmata unum tantum legitur inter *Apophthegmata Macarii* codicum Vat. copt. 59[7] et Vat. copt. 64[5], narratio scil. de daemone qui falce armatus Macario occurrit (Amélineau, op. laud., pp. 119, 120, et pp. 206, 207; cf. *P. G.* 34, col. 245, num. 11). Leguntur insuper inter Macarii apophthegmata graeca, haec dicta Macarii: de vastatione Scetensi (*P. G.* 34, col. 244, num. 5, Am., pp. 135, 136); de contumeliis tacite ferendis (*P. G.* 34, col. 249, num. 23, Am., p. 126); de divitiis Domini et paupertate daemonis (*P. G.* 34, col. 252, num. 24, Am., pp. 168, 169).

F. 61, in summo mg., manu posteriore: ϯⲙⲁϩ̅ⲃ̅ϯ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ϩ̅ⲙ̅ « Dominica secunda quadragesimae »; dein, paulo superius, alio calamo, duplex lineola obliqua cum monito ϣⲁ ⲙ̅ⲋ̅ ⲛ̀ϩⲟ ⲛϫⲱⲙ ϫⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ « Usque ad plagulam quadragesimam sextam; desine »; f. 69, in mg., ad verba ⲟⲩⲥⲟⲛ ⲁϥϣⲉⲛ (Amélineau, p. 131, lin. 1), ϫⲁⲕ ⲉⲃⲟ[ⲗ] « Desine »; f. 71, in mg., ⲥϧⲁⲓ « Scribe » ad ⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (Am., p. 134); f. 80, in mg., ̅ⲅ̅ ϣⲁ (bis, varii calami) « 3; usque »; f. 83[v], in parte vacua lineae 8 a. fin., calamo rudi: ª crux et ductus

directus, [b] in mg.: ⲥⲟⲕⲥ « Trahe », ante ⲛⲁⲓ ϫⲉ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ (Am., p. 154, lin. 10), [c] lin. ult., ⲉⲩⲱ̀ⲟⲩ « in gloriam » (doxologia), post ⲡⲓⲑⲏⲣⲓⲟⲛ (Am., ibid., lin. 3 a. fin.); f. 84 in mg., eadem manu ac inscriptio prima summi f. 61: ϯⲙⲁϩⲅ̅ϯ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅, « Dominica tertia quadragesimae » (Am., ibid.); paulo superius, atramento rescriptum super minium: ⲁⲣⲭ(ⲏ); in fine textus lineae sextae: ϣⲁ « Usque », minio adiectum; f. 86, in mg., ad verba ϫⲉ ⲁ̀ ⲣⲁⲕⲟϯ (Am., p. 158, linn. 5, 6): ⲥⲟⲕⲥ « Trahe », calamo rudi; f. 89, in imo angulo externo, manu rudi: ⲭⲁⲕ « Desine »; eadem manu, ad ultimae paragraphi finem (Am. p. 163, lin. 7): ⲃ̅ « 2 »; f. 103ᵛ, in mg., ad verba ϯϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛⲁⲕ (Am., p. 185, lin. 6): ⲇ̅ ⲁⲣⲭ(ⲏ); dein paulo inferius, alio calamo qui finem praecedentis paragraphi signavit signo ·/. et lineola: [a] ⲥⲟⲕⲥ « Trahe », [b] ⲭⲁ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ · ⲉⲩϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧ(ⲟⲛ) ⲙ̀ⲙⲁϩⲇ̅ « Relinque hoc (scil. quod sequitur), quum dicatur sabbato quarto », [c] in fine paragraphi, post ⲡⲓⲧⲏⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ (Am., ibid., lin. 8): ⲉⲩⲱⲟⲩ « In gloriam », [d] inferius, ad ⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ: ⲁϫⲟ ⲙ̀ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲧⲥⲁⲧϩⲏ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ϯⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲙ̀ⲙⲁϩⲇ̅ « Dic sermonem qui praecedit hunc dominica quarta »; f. 105, in mg., manu rudi: ⲭⲁⲕ « Desine »; f. 114ᵛ, ad verba ⲉϣⲱⲡ ⲇⲉ (Am., p. 202, lin. 12): ⲥⲟⲕⲥ « Trahe » (bis scriptum, calamo diverso). In marginibus et in textu, passim, manuum diversarum: ⲥ vel ↄ ante interrogationes, ⲱϣ vel ⲱ « Lege », ϣⲁ vel ϣ « Usque », cruculae et signa varia lectionem spectantia. F. 69, pauca verba quae lacerato folio exciderant, in membrana nova manus recens restituere tentavit; paucae insuper emendationes in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 52-148.

De universa codicis indole palaeographica, vide codices Vaticanos copticos 58[3] (cf. p. 388) et 64[1-3] qui eiusdem sunt amanuensis. Complectitur quaterniones ⲁ̅ – ⲇ̅ (ff. 61-92), septem folia quaternionis ⲉ̅ (ff. 93-99), quaternionem ⲋ̅ (ff. 100-107), trinionem ⲍ̅ (ff. 108-113), et folia duo fasciculi ⲏ̅ (ff. 114, 115). Ut in codicibus Vaticanis copticis 64[1 et 3], paginae atramento signatae sunt in fasciculorum plagulis extremis; minio autem, iuxta numeros pares, in paginis aversis: ⲃ̅ – ⲓ̅ⲇ̅ (ff. 61ᵛ-67ᵛ), ⲓ̅ⲏ̅ – ⲗ̅ (ff. 69ᵛ-75ᵛ), ⲗ̅ⲇ̅ – ⲙ̅ⲋ̅ (ff. 77ᵛ-83ᵛ), ⲛ̅ – ⲝ̅ⲃ̅ (ff. 85ᵛ-91ᵛ), ⲝ̅ⲋ̅ – ⲟ̅ⲋ̅ (ff. 93ᵛ-98ᵛ), ⲡ̅ⲃ̅ – ϥ̅ⲇ̅ (ff. 100ᵛ-106ᵛ), ϥ̅ⲏ̅ – ⲣ̅ⲉ̅ (108ᵛ-112ᵛ); in summo f. 84, atramento, manu alia: ⲙ̅ⲍ̅; notis carent ff. 114ᵛ et 115ʳ·ᵛ. Fasciculus ⲉ̅, iuxta paginarum enumerationem (ⲝ̅ⲉ̅, ⲡ̅, ff. 93, 99ᵛ) in plagulis extremis, integer erat quaternio; inter f. 96 et f. 97, remanent vestigia folii resecti. Mutilum esse pristinum quaternionem (vide superius dicta de textus omissione) iam innuitur ex eo quod, praeter morem, plagula carnea f. 4 respicit plagulam pilosam. Iam folium exciderat quando foliis 96ᵛ, 97ᵛ, notae plagularum appositae sunt ⲟ̅ⲃ̅, ⲟ̅ⲇ̅, uti etiam colligitur ex omissione

notae ⲟ̅ⲏ̅. Foliorum resectorum vestigia supersunt inter f. 109 et f. 110 necnon inter f. 110 et f. 111, absque tamen textus iactura et salva plagularum in paginis extremis fasciculi enumeratione qua sex tantum folia fasciculo tribuuntur, sociatis caeterum iuxta normam plagulis pilosis. Ornamenta fasciculorum pigmentis obducta sunt praeterquam in folio 114. Lineolae flexuosae, ad medias fasciculorum distinguendas paginas, nonnunquam simul positae fuerunt sive in sola plagula aversa (ff. 64^v, 80^v, 96^v), sive in sola plagula recta (ff. 89, 111). In plagulis extremis fasciculorum recentior manus summo margini interno novam apposuit fasciculorum enumerationem ⲓ̅ – ⲓ̅ⲍ̅ qua continuatur series quaternionum praecedentium codicum. Ornamenta tituli et marginum folii initialis necnon linea textus prima eiusdem sunt indolis ac in f. 33; attamen textus littera prima gracilior est solisque pigmentis rubro et croceo distincta; f. 73, in mg., imago avis ut in f. 39; f. 80, ornamentum marginale in forma ramorum coloribus rubro, viridi et croceo depictum. In nonnullis marginibus, manus posterior translationem arabicam quorumdam verborum copticorum adiecit.

F. 115, post triplicem lineam punctis lineolisque flexuosis effectam, librarii subscriptio, unciali oblonga: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere servi tui Matoi. Amen »; dein alia manu ⲁⲙⲏⲛ... Variis in plagulis litteras partim deletas atramento refecit manus recentior. Media pars inferior f. 115 resecta, nova membrana restituta est.

5. 6 (ff. 116-155^v) Saec. X in., ff. 41, linn. 31-38.

5 (ff. 116-135^r) Apophthegmata de s. Macario, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲛⲓϣϯ « De abba Macario magno ».

Apophthegmata, collato cod. Vat. copt. 59^7, edidit et gallice vertit, cum praefatione, E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. XLII-XLVIII, 203-234; cf. dicta de cod. Vat. copt. 59^7 cui textus codicis est affinis. Varias lectiones folii 120, lin. 4 a. fin.-f. 121, lin. 5, e fragmento Cahirensi 55, vide apud H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 135.

F. 116, in summo mg., manu posteriore: ϯⲙⲁϩ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Dominica quarta quadragesimae »; in angulo externo paucae litterae calami rudis magna ex parte resectae. F. 118, in mg., ad verba ⲉϥⲥⲓⲛⲓⲱⲟⲩ (Amélineau, p. 206, lin. 14): ⲙ̀ⲡⲉⲣⲱ̣[ϣ] « Ne legas »; f. 118^v, ad verba ⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓϫⲓⲙⲓ (Am., p. 207, lin. 16), in mg.: ⲥϧⲁⲓ « Scribe »; f. 127, in mg., ad verba ϫⲉ ⲱ̀ ⲡⲓⲣⲓⲙⲓ (Am., p. 221, lin. 5): ⲥⲟⲕⲥ « Trahe »; item, eadem manu, in f. 135, post verba ⲟⲩⲟϩ ⲁⲓⲱⲣⲕ (Am., p. 234, lin. 3); notae ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », ⲥ ante interrogationes, variae manus, signaque lectionis, passim. Occurrunt in textu emendationes varii calami.

6 (ff. 135v-155v) Vita s. Macarii Magni, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ ⲛⲉⲙ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲣⲉⲙⲣⲁⲕⲟϯ « De abba Macario Aegyptio et de abba Macario Alexandrino ».

Ad textum quod spectat vide, p. 411, dicta de codice Vat. copt. 59[8] a quo leviter tantum discrepat; codice usus est M. Chaîne in opere ibidem laudato, *La double recension de l'Histoire lausiaque*, pp. 239-259. De Macario Alexandrino quem memorat titulus nullus est sermo.

F. 135v, in summo mg. externo, partim resecto, manus rudis titulo adiecit: [ⲟ]ⲩⲟϩ ⲟⲛ ϫⲉ ⲉⲧⲁϥ[ⲓ ⲉ]ⲃⲟⲗ ⲉⲡⲉϥⲃⲓⲟⲥ ⲉⲧ[ⲥ]ⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛⲥⲟⲩ[ⲕ̄]ⲍ̄ ⲙⲡⲓⲁ̀[ⲃⲟ]ⲧ [ⲫ]ⲁⲙⲉ[ⲛ]ⲱⲑ « et etiam, exivit e vita sua benedicta die 27 mensis phamenōth »; inferius, manu elegantiore: [ⲁϫ]ⲱ ⲫⲁⲓ ϧⲉⲛ ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ ⲕ̄ⲍ̄ « Dic hoc phamenōth 27 »; f. 155v ad verba ϫⲉ ⲁϥⲁⲓⲧ ⲛ̀ⲙ̀ⲡϣⲁ (Chaîne, p. 259, lin. 8 a. fin.), in mg.: ⲭⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ « Desine » et, paulo inferius, ad verba ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲧⲟⲩ (Chaîne, lin. 6 a. fin.): ⲥⲟⲕⲥ « Trahe ». Calamo rudi varia in marginibus adiecta sunt lectionis signa, imprimisque ⲥ ante interrogationes. In textu paucae correctiones varii calami.

Codicem Vat. copt. 64[5-6] exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 122, ff. 148v-214v.

De universa codicis indole, vide dicta de codicibus Vaticanis copticis 58[3] (cf. p. 388) et 64[1-5] qui eiusdem sunt calligraphi. Complectitur codex quaterniones ⲁ̄ - ⲉ̄ (ff. 116-155), paginarum notis (⟨ⲁ̄⟩ – ⲡ̄) atramento et minio appositis ut in codicibus praecedentibus; atramento scripta sunt, praeter notas et invocationes in plagulis extremis fasciculorum, paginarum numeri ⲝ̄ⲅ̄, ⲝ̄ⲏ̄, atque invocatio ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ff. 148v, 149v; nota paginae desideratur in f. 135v, atque erronee numerantur ff. 136v-138v notis ⲙ̄ – ⲙ̄ⲁ̄ (pro ⲙ̄ⲃ̄ – ⲙ̄ⲅ̄); nota ⲙ̄ⲅ̄ neglecta est. In plagulis extremis fasciculorum, manus posterior, summo angulo interno, notis ⲓ̄ⲏ̄ – ⲕ̄ⲃ̄ quaterniones signavit. Ornamenta fasciculorum pigmentis obducta sunt praeterquam in ff. 123v, 132 et 139v. Ornamenta plagulae initialis (vide H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXVII) pigmentis rubro, croceo ac viridi fusco obducta sunt; titulus est minio scriptus sicut integra linea prima. F. 135v, minio exarata sunt titulus et textus linea prima cuius littera ⲡ initialis praegrandis est ac lineis inter se innexis confecta cum racemo inter utramque hastam; titulum involvit ornamentum coloribus pictum rubro, viridi et flavo, sicut aves in mg. externo. F. 127, in mg., ad verba ⲁⲩϫⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (Amél. p. 221), avis similis indolis ac in imo f. 116; f. 129, in mg., avis minio picta ad verba ⲁⲩϫⲟⲥ ... ϫⲉ ⲁϥⲉⲣ ⲗ̄ ⲛ̀ⲁⲃⲟⲧ (desiderantur apud Amél., p. 225, lin. 4); f. 131v, initium sectionis ⲁⲩϫⲟⲥ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲏⲧϥ (Amél. p. 228) notatum est in mg. avi minio exarata et coloribus croceo et viridi obducta; f. 138, ornamentum marginale et avis minio delineata, ad verba ⲁ ⲟⲩⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ (Chaîne, p. 242, lin. 15); f. 140, initium sectionis de Hieraca (Chaîne, p. 245) signant, praeter ornamentum rubrum ut in maioribus sectionibus passim, rami et avis coloris rubri, flavi et viridis; similis indolis sunt rami qui, f. 141v,

litteram comitantur initialem sectionis de iuvene edace (Chaîne, p. 255). Codex concluditur duplici linea rubra lineolis flexuosis et punctis effecta. Manus posterior, ut in codice praecedenti, translationem arabicam quorumdam verborum copticorum adiecit. Nonnullas litteras partim deletas atramento restituit manus posterior.

F. 135, post triplicem lineam ut in f. 115, unciali oblonga, subscriptio calligraphi: ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲙⲁⲧⲟⲓ «Domine, miserere famuli tui Matoi», addita in fine alia linea minio effecta. Nonnullis in plagulis manus posterior litteras partim deletas restituit atramento.

7 (ff. 156-185v) Saec. X in., ff. 30, linn. 31-35.

Excerpta ex Historia Lausiaca, in quadruplicem sectionem divisa.

Codicem edidit et latine vertit E. Amélineau, *De Historia Lausiaca*, Parisiis, 1887, pp. 73-124. De textu coptico collato cum textu graeco, vide C. Butler, *The Lausiac history of Palladius*, in *Texts and Studies*, t. VI, n. 1, Cantabrigiae, 1898, pp. 105-155; cf. A. Lucot, *Palladius, Histoire Lausiaque*, Parisiis, 1912, pp. XIII-XXII.

[1] (ff. 156-158) Epistola ad Lausium, sub titulo ϯⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥϧⲏⲧⲥ ⲛ̀ⲗⲁⲩⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲡⲣⲉⲡⲟⲥⲓⲧⲟⲥ ⲡⲓⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ «Epistola quae scripta fuit ad Lausium praepositum, servum Christi. In pace Dei. Amen» (Amélineau, pp. 73-76). In *P. G.* 34, coll. 1001, 1002, *Μακαρίζω σου - τὴν γνῶσιν τοῦ Χριστοῦ*, textus graecus, ad rerum summam quod spectat, consentit cum textu bohairico, qui tamen est saepe prolixior; cf. Butler, op. laud., pp. 110, 111; [2] (ff. 158-167) praefatio ad historiam Lausiacam, sub titulo ⲡⲓϫⲓⲛⲱⲛϧ ⲛ̀ⲧⲉ ϩⲁⲛⲣⲱⲙⲓ ⲉⲩⲟⲩⲁⲃ ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ⲗⲁⲩⲥⲓⲟⲥ · ⲡⲓⲡⲣⲉⲡⲟⲥⲓⲧⲟⲥ · ⲡⲓⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ «Vita hominum sanctorum quam narraverunt Lausio praeposito, servo Iesu Christi» (Am., pp. 76-91). In *P. G.* 34, col. 1001, *Πολλῶν πολλὰ* - col. 1010, *ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ὀρθῆς προαιρέσεως*, textus graecus ita fere se habet ad textum bohairicum ac in sectione 1; cf. Butler, op. laud., pp. 110, 111; [3] (ff. 167v-174) de apa Pamo, sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲁ̀ⲡⲁ ⲡⲁ̀ⲙⲱ (Am., pp. 92-104). In *P. G.* 34, omissa praefatione codicis bohairici, ff. 167-168v, lin. 3, sectio haec, quae complectitur cap. X et cap. XI, inc. col. 1028: *Περὶ Παμβώ. Τούτου τοῦ ὄρους ἐγένετο* (f. 168v, lin. 4, ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲟⲩⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲧⲱⲟⲩ) ac des. col. 1033, linn. 20, 19, a. fin.: *Ἵνα μὴ κἀγώ σε βαρήσω, ἔβρεξα*; de discrepantia textus bohairici et textus graeci vide Butler, op. laud., pp. 111-115, 128-131, 154; [4] (ff. 174-185v) de Evagrio diacono,

sub titulo ⲉⲑⲃⲉ ⲉⲩⲁⲅⲣⲓ ⲡⲓⲁⲗⲓⲁⲕⲱⲛ (Am., pp. 104-124); sectio haec unum amisit folium (pp. ⲛ̅ⲑ̅, ⲝ̅) inter f. 184 et f. 185, estque fine mutila. In *P. G.* 34, omissa praefatione codicis bohairici (ff. 174-175, lin. 10; vide tamen Butler p. 116, *a*), cap. de Evagrio inc. col. 1188: *Τὰ κατὰ Εὐάγριον*; des. col. 1195: *τῆς ἐναρέτου πολιτείας τοῦ ἀοιδίμου Εὐαγρίου*; utrimque insuper diversum est ipsius initium narrationis ita ut inde tantum a textus graeci col. 1188, capitis lin. 11, *Οὗτος τῷ μὲν γένει γέγονε Ποντικὸς*, incipiat consensus cum textu bohairico, (f. 175, lin. 14 a. fin., ⲡⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲟⲩⲛ ⲉⲧⲉⲛⲫⲓⲣⲓ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛⲉⲟⲩⲣⲉⲙⲡⲟⲛⲧⲟⲥ ⲡⲉ « Hic homo igitur quem annuntiamus vir Ponticus erat ». Caeterum uterque textus non parum discrepat, ut videre est ap. Butler, op. laud., pp. 115-119, 131-135; de iactura textus bohairici, amissis folio (pp. ⟨ⲛ̅ⲑ̅⟩-ⲝ̅) ipsiusque codicis fine, vide Butler, pp. 133, 135.

In summo f. 156, manu posteriore: ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲁϩⲉ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Sabbato quinto quadragesimae »; in mg. ext. partim resecto: ⲉ̅ ⲛ̀ⲥⲁⲃⲃⲁⲧ[ⲟⲛ] ⲛ̀ϩ̅ⲙ̅; f. 174, initio sectionis de Evagrio: ⳾ⲙⲁϩⲉ̅ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϩ̅ⲙ̅ « Dominica quinta quadragesimae ». Tum in textu, tum in margine, varia signa lectionis imprimisque ⲥ ante interrogationes; f. 167, in mg., ad conclusionem sectionis secundae, ⲥⲟⲕⲥ « Trahe ». Paucae occurrunt in textu emendationes.

Codex qui eiusdem universim est indolis ac codices Vaticani coptici 58[3] (vide p. 388) et 64[1-6] ab eodem calligrapho exarati, constat quaternionibus ⲕ̅ⲁ̅ – ⲕ̅ⲅ̅ (ff. 156-179) et foliis sex quaternionis ⲕ̅ⲇ̅ (ff. 180-185) qui est folio sexto et folio octavo mutilus. Atramento appositae sunt notae paginarum ⲃ̅ – ⲉ̅, necnon paginarum et fasciculorum notae in ff. extremis fasciculorum praeterquam initio fasciculi ⲃ̅ ubi notae sunt minio scriptae; manus recentior, ut in codd. Vat. 64[4-6], novam adiecit, in summis angulis internis, fasciculorum enumerationem ⲕ̅ⲅ̅ – ⲕ̅ⲉ̅. Sectionum tituli atramento exarati sunt unciali oblonga; ornamentum in paginis extremis fasciculorum, praeterquam in f. 164 ubi minio exaratum est, pigmentis caret; f. 156, ornamentum, ramos exhibens virides et flores rubros, ac pigmento croceo tactum in parte extrema, occupat summum marginem, marginem vero externum rami et botrus necnon avis in imo angulo dextro, rubri, viridis et flavi coloris; titulum a textu separant lineolae virides et rubrae. Praegrandis est littera initialis ⲟ fuscis tacta pigmentis flavo et viridi et in medio ferens crucem; textus linea prima, cuius duo tantum litterae minium exhibent, caeteris est amplior. Sectionis secundae titulum distinguit ornamentum atramento exaratum, lineolis constans cum punctis a parte superiore et inferiore, signis autem ·> et cruculis ad marginem internum; mg. externum ornat avis similis indolis ac in f. 4; textus littera initialis praegrandis et littera secunda reliquis maior minio tactae sunt. Sectionis tertiae titulum ornant lineae inter se innexae atramento exaratae; litteram initialem minio tactam per integrum mg. externum protrahit ornamentum eiusdem indolis ac ornamentum marginale f. 156; linea initialis reliquas amplitudine

excedit. Sectionis quartae initium signat ornamentum marginale in forma animalis bicornis cum pigmentis viridi, flavo et rubro; littera initialis lineis inter se innexis effecta, exhibet fusci coloris pigmenta rubra et viridia. In nonnullis plagulis, finem quarumdam paragraphorum signant puncta cum lineolis manus recentioris. Variis in plagulis litteras partim deletas atramento restituit manus posterior.

Pristina codicis foliorum enumeratio, notis ut dicunt arabicis, summis plagulis rectis apposita, mendosa fit inde a f. 33 quod perperam signatum est nota 31, errore protracto usque ad finem codicis. Huic enumerationi nuper alia est addita imis paginis impressa, quam secuti sumus. In plagula aversa folii anterioris custodiae modo adiecti: *Ass. 13.* In ff. 1 et 185^{v}, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis. Vac. ff. 42^{r} et 115^{v}.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *64*, trimontium et stellae gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

65 (a. I. S. Assemani emptus 14). Membr., ff. 120, mm. 315 × 240.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus cum fragmento operis apocryphi, bohairice.

1 (f. 1^{r}) Ca. an. 979 (= an. Mart. 695, cf. f. 120), linn. 8.

Doxologia seu conclusio alicuius sermonis.

Inc. ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲉ̀ⲣⲉ ⲱⲟⲩ « Ipse per quem est gloria »; des.: ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « in saecula saeculorum. Amen ».

Textus occupat partem superiorem plagulae rectae folii 1 quod est folium secundum quaternionis ⲉ̅ unde codex nunc exorditur; fragmentum est eiusdem scripturae ac caetera codicis folia. Textum concludunt lineae tres variae indolis. Partem inferiorem plagulae occupat nota manus secundae, scripta unciali oblonga, cum oratione in forma acrostichidis et telostichidis exarata (cf. f. 29^{v}), iteratis inde a linea quinta, litteris primis et ultimis, quae nomen efficiunt scriptoris: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁ ⲧⲁϫⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲗ(ⲉ)ⲡⲱⲣⲟ(ⲥ) | ⲙ̀ⲯⲩⲭⲏ ⲁⲛⲟⲕ ϣⲁ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥ)ⲧⲣⲥ (sic) ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩ|ⲧⲉⲣⲟ(ⲥ) ⲡⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲩ(ⲓⲟ)ⲥ ⲡⲁⲡⲁ ⲙⲟⲩⲕⲁ ⲡⲓⲣⲉⲙ|ⲡⲓϣⲁϥⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲑⲟϣ ⲛ̀ⲧⲁⲙⲓⲁϯ ⲁⲙⲏⲛ· | ⲡ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲡⲁⲃⲟⲏⲑⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲁⲙⲁ ⲛⲫⲱⲧ ⲉⲟⲩⲥⲟⲡ ⲡ | ⲓ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲧⲁϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲧⲁϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲧⲁⲙⲉⲧⲕⲟⲩϫⲓ ⲓ | ϣ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲟⲧⲏⲣⲓⲁ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲟⲩⲱϣ ϣ | ⲉ ⲉⲣⲉ ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲕϫⲓϫ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲭⲁⲧ ⲛ(ⲛ̀ correctio ex ⲉ?)ⲁⲕ ϫⲉ ⲉ̣ | ⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫ̅ϯ̅ ϫⲉ ⲧⲁϩⲉⲗⲡⲓⲥ ϧⲁⲧⲟⲧⲕ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛ̀ⲓⲃⲉⲛ ⲛ | ⲛ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲟϣ ⲉ̀ⲣⲉ ⲛⲉⲕⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲟϣ ⲟⲛ ⲛ | ⲟ ⲟⲩⲛⲁϩⲏⲧ ⲡⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲡⲁⲟⲩⲣⲟ ⲟ | ⲩ ⲩⲙⲛⲟⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛⲉⲙ ⲥⲙⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛⲱϥ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲩ | ϥ ϥⲓ ⲡⲁⲣⲱⲟⲩϣ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲕⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ϫⲉ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲉⲧⲥⲟϥ ϥ | ⲓ ⲓⲏⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ϣⲉⲛϩⲏⲧ ϧⲁⲣⲱⲓ ϫⲉ ⲁ̀ ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ⲉⲣⲕⲟⲩϫⲓ ⲓ | « Domine Deus, miserere pauperis miserae animae meae; ego minimus presbyter Pišennoufi, filius apa Mouka, ex Pišafe in nomo Tamiati. Amen. Dominus est adiutor meus et refugium meum simul; Iesus est fortitudo

mea et spes mea, ab infantia mea; sis mihi salus et serva me in tua voluntate; anima mea in manibus tuis semper; assume me tibi; miserere mei, Deus, quia spes mea apud te est omni tempore; peccata mea multa, misericordiae tuae multae etiam; misericors est Dominus et ipse est rex meus; hymni omnes et benedictiones omnes Ipsius sunt; curam habe mei in bonis tuis, quia ego impurus; festina, miserere mei, quia anima mea humiliata est ». Folium phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XXV.

2 (ff. 1^v-29^v) Ca. an. 979 (= an. Mart. 655, cf. f. 120), ff. 29, linn. 26-33.

Homilia Marci Novi, patriarchae Alexandrini, de Christi sepultura eiusque descensu in infernum, sub titulo ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉⲣⲫⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ ⲉ̀ⲧⲉⲛϩⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟϩⲓ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲃⲉⲣⲓ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲕⲱⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϫⲓⲛⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲟⲩⲃⲏϥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲁ̀ⲙⲉⲛϯ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁⲇⲁⲙ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉⲧⲛⲉⲙⲁϥ ⲉⲩⲥⲟⲡ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉⲧϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ϫⲉ ⲁϥⲙⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϫⲱⲕ ⲉⲩⲓ̀ⲣⲓ ⲙ̀ⲫ︦ϯ︦ ⲡⲓⲁⲧⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ϯⲥⲁⲣⲝ ⲉ̀ϣⲁⲥⲙⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲥϭⲓ ⲙ̀ⲕⲁϩ ⲕⲁⲧⲁ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⲑⲱⲥ ⲛ̀ⲫⲩⲥⲓⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ϫⲉ ϯⲙⲉⲧⲛⲟⲩϯ ⲟⲩⲁⲧⲙⲟⲩ ⲧⲉ ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲉⲥⲫⲩⲥⲓⲥ ⲧⲉ ϧⲉⲛ ⲫⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲁϥϩⲱⲧⲡ ⲛ̀ϯⲁⲧⲙⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲑⲏ ⲉ̀ϣⲁⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲟⲩⲙⲉⲧⲟⲩⲁⲓ ϣⲁⲧⲉϥϭⲓ ⲙ̀ⲕⲁϩ ⲉⲑⲃⲏⲧⲉⲛ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲟⲩ ϧⲁⲣⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲫⲙⲟⲩ ⲛ̀ϯⲥⲁⲣⲝ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉϥϣⲱⲗ ⲛⲁⲙⲉⲛϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ. « Primus sermo quem protulit Christum ferens, fidelis archipresbyter gregis Christi, abba Marcus Novus, archiepiscopus Alexandrinus, de sepultura Servatoris nostri et de clamore ad eum illorum qui erant in inferno, et de modo quo sursum duxit Adamum eosque qui erant cum ipso simul. Locutus est etiam de iis qui dicunt mortuum esse Dominum absolute, Deum immortalem assimilantes carni quae moritur et patitur secundum suam naturam; adiecit deitatem immortalem esse secundum suam naturam. In hoc enim coniunxit (naturam) immortalem ei quae moritur in unitate, donec passus est pro nobis et mortuus est pro nobis in morte carnis et spoliavit infernum. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, H. de Vis, *Homélie cathédrale de Marc, patriarche d'Alexandrie*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXIV, 1921, pp. 179-216, t. XXXV, 1922, pp. 17-48. Homilia magna ex parte legitur graece inter opera dubia s. Epiphanii (*P. G.* 43, coll. 439-464); de aliis eiusdem homiliae recensionibus ipsiusque auctore, vide *Le Muséon*, t. XXXV, pp. 37-39, necnon dicta superius, p. 358,

de cod. Vat. copt. 54. Inter f. 24 (p. ⲣ̅ⲗ̅) et f. 25 (p. ⲣ̅ⲗ̅ⲇ̅), desideratur folium unum ut iam innuit deficiens nota ⲣ̅ⲗ̅ⲃ̅, utque colligitur tum e codicis textu qui hoc loco hiat, tum e textu graeco quo usus est auctor; des. enim f. 24ᵛ: ⲁⲓϣⲱⲡ ⲉⲣⲟⲓ ... ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ quod temere a manu recenti mutatum est in ϩⲓⲛⲁ ⲁⲛⲟⲕ quodque iuxta textum graecum: *κατεδεξάμην ἵνα σκωρπίσω τῶν ἁμαρτιῶν σου τὸ φορτίον* (*P. G.* 43, col. 461, lin. 12 a. fin.), his fere verbis complendum esset: ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀[ⲧⲁⲱ̀ⲗⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲧⲫⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲕⲛⲟⲃⲓ]; inc. f. 25: [ⲁⲛⲟⲕ] ϩⲱ ⲁⲓⲭⲱⲡ ⲛ̀ⲧⲁⲙⲉⲧⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧⲕ... ⲁⲓϯ ϩⲓⲱⲧⲕ (ⲕ fere integre erasum) ⲛ̀ϯϣⲉⲑⲏⲛ ⲛ̀ϣⲁⲣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡϣⲓⲡⲓ (*P. G.* 43, col. 464, lin. 16, *ἀλλ' ἰδοὺ ἔκρυψας ἐν ἑαυτῷ θεὸν γυμνόν. Ἐνεδύθης τὸν τῆς αἰσχύνης δερμάτινον χιτῶνα*). Paucae apparent in textu correctiones diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 2-19ᵛ.

Membranae plagulis, nunc carneis nunc pilosis, stilo sicco impressi sunt ductus qui definiunt tum margines, tum varium spatium lineis scripturae servatum; spatium partis scriptae est circiter mm. 255 × 150. Constat codex foliis septem ultimis quaternionis ⲋ̅, quaternionibus ⲍ̅, ⲏ̅, et foliis sex fasciculi ⲑ̅. Paginarum notae (⟨ⲡ̅ⲗ̅⟩ – ⟨ⲣ̅ⲙ̅ⲃ̅⟩) secundum numeros pares inscriptae sunt summo angulo externo in foliis aversis praeterquam in ff. 1 et 29, insuper secundum numeros impares initio fasciculorum ⲍ̅, ⲏ̅, ⲑ̅; quaternionum notae infixae sunt summis angulis internis paginarum extremarum; easdem paginas extremas, in summis ff. 7ᵛ, 8, 23ᵛ, 24, distinguit sola crux quinque punctis effecta quam a notis numericis separat linea directa; in summis ff. 15ᵛ, 16, crux lineis inter se innexis efformata. Caret codex pigmentis. Textus exaratus est unciali rotunda depressa, titulus autem, inscriptio summi folii 29ᵛ et subscriptio amanuensis unciali oblonga; atramentum coloris est languidi. Titulo in mg. externo sociatur ornamentum in forma avis et ramorum. Linea prima sermonis exarata est litteris maioribus quae tamen versus marginem internum ita decrescunt ut ultimae iam normam praestent communem; quarumdam paragraphorum initia distinguunt litterae reliquis marginalibus ampliores. Accentus efformantur levi lineola directa; lineolae autem super voces coarctatas in utraque parte extrema desinunt crassiores. Vacuum est spatium interpunctioni servatum; in imo f. 29, triplex linea ornata. Specimina scripturae, quae in toto cod. Vat. 65 eiusdem est indolis, vide ap. H. Hyvernat, *Album*, tabb. XXV et XL 2, necnon in *The Paleographical Society. Facsimiles of manuscripts and inscriptions* (*Oriental series*), Londini, 1875-1883, tab. XCII.

In summo f. 29ᵛ, punctis cincta, invocatio calligraphi, ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϭⲓ́ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ «Domine Iesu Christe, deduc me in via»; inferius, manu secunda, eadem qua nota f. 1, oratio in forma acrostichidis et telostichidis, litteris primis et ultimis uniuscuiusque lineae non iteratis atque littera ⲩ omissa in serie: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲡⲓϫⲱⲡ | ⲓ̀ⲉⲣⲉⲧⲓⲛ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲑⲣⲉϥⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ | ϣⲱⲡⲓ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲧⲁϫⲣⲟ ⲉⲑⲃⲉ ϫⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲟϣ | ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲭⲁⲧ ⲛ̀ⲥⲱⲕ ϫⲉ | ⲛⲁϩⲙⲉⲧ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ϫⲉ ϯⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲛⲁⲓⲱⲓ ⲛ̀ⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲛⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲕⲁⲧⲁ ⲟⲩⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲟⲩⲛⲁϩⲏⲧ ⲡⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲟⲩⲣⲉϥⲧⲟⲩϫⲟ | ϥⲥⲱⲟⲩⲛ{ⲟⲩ} ϫⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ϩⲗⲓ ⲡⲉ ⲉϥϣⲟϣϥ |

ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲣⲉϥⲧⲟⲩϫⲟ ⲛⲑⲟϥ ⲉⲑⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «Domine, da intellectum mihi Pišennoufi, infirmo; rogo per Dominum Deum ut misereatur mei; esto mihi firmamentum quia peccata mea multa; propter multitudinem peccatorum meorum ne me repudies; serva me, Deus meus, quia pecco omni tempore; fui servus peccati omni hora; misericors est Dominus Deus et auctor salutis; novit hominem esse rem contemptibilem; Iesus est auctor nostrae salutis, ipse veniet ad me »; in medio folio, subscriptio ipsius amanuensis: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲁⲡⲁ ⲙⲏⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲉⲛⲑⲱϣ | ϯϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ⲓⲥ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀ ⲛⲟⲩⲟⲛ | ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ | ⲧⲉϥϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲙⲉⲧϫⲱⲃ | ϫⲉ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲟⲩⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲁⲣⲁ | ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲕⲁ̀ϩⲓ «Ego apa Mena, filius Enthōš, rogo — et ecce prostrationem — unumquemque lecturum in hoc libro ut det requiem infirmitati meae, nam peccator ego prae omnibus hominibus qui sunt super terram »; in imo folio, sub ornamento lineis inter se innexis manu posteriore effecto, legitur: بسم الله الراحمن الرحيم « In nomine Dei clementis, misericordis ». F. 23v, in mg. externo et in imo mg., litterae alphabeti arabici adiuncta earumdem, ut videtur, transcriptione cryptographica; f. 6v, in imo mg., manu recentiore: يا يلاهي ومخلصي من كل عثرة سيدى يسوع المسيح « O Deus meus et liberator meus ab omni prolapsione, Domine meus Iesu Christe ». Margines nonnullos varia manus conscribillationibus foedavit.

3 (ff. 30-98v) Ca. an. 979 (= an. Mart. 695, cf. f. 120), ff. 69, linn. 27-32.

Encomium s. Theodori Orientalis et s. Theodori Stratelatis, Theodoro Archiepiscopo Antiocheno adscriptum, sub titulo ⲟⲩⲉⲛⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲟⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲧⲏⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲉⲑⲩⲙⲓⲛ ⲉⲡϣⲟⲩϣⲟⲩ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲛⲧⲓⲟ̀ⲭⲓⲁ̀ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉ̀ⲡⲧⲁⲓⲟ̀ ⲛ̀ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲓϫⲱⲣⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥϭⲣⲟ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲗⲁⲧⲏⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲓⲱⲁⲛ⟨ⲛⲏⲥ⟩ ⲡⲓⲣⲉⲙⲛ̀ⲭⲏⲙⲓ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϧⲱⲧⲉⲃ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲟϫ ⲛ̀ⲇⲣⲁⲕⲱⲛ ⲁϥⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓϣⲏⲣⲉ̀ ⲕⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲭⲏⲣⲁ ⲛ̀ⲣⲉⲙⲉⲩⲭⲏⲧⲟⲥ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ϭⲓ ⲱ̀ⲟⲩ ⲉⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟ̀ ⲇⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲉⲛⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲟⲩⲉⲙⲡϣⲁ ϧⲉⲛ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲟⲥ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡϩⲟⲩⲟ̀ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲏϣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲗⲁⲟⲥ ⲑⲟⲩⲏⲧ ϧⲉⲛ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲉⲩⲉⲣϣⲁⲓ ⲛ̀ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲩⲗⲁⲧⲏⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲉ̀ⲧⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲣⲱ ⲟⲛ ⲡⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲁⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲟⲥ ⲡⲉ ⲉⲑⲃⲉ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲛⲧⲟⲩⲕⲟⲧ ⲉⲩⲕⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲗⲁⲧⲏⲥ ⲡⲉ ⲁⲗⲗⲁ ⲛⲁⲩⲓ̀ⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲉϥϣⲁⲓ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱⲣⲓ ⲛⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲉⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ

« Encomium quod protulit confessor sanctus Christi, anhelans gloriam martyrii, sanctus abba Theodorus archiepiscopus Antiochenus; hoc protulit in honorem martyrum Christi et fortium victorum, sancti Theodori Orientalis et sancti Theodori Stratelatae, filii Iohannis Aegyptii, qui occidit magnum draconem, qui salvum fecit infantulum viduae civitatis Euchetos, et nomen Christi glorificatum est; protulit autem hoc encomium, secundum eorum dignitatem, in sanctuario sancti Theodori Orientalis, dum congregata erat abundantia multitudinis populi in ecclesia, festivitatem celebrans Theodori Stratelatae, die eius commemorationis gloriosae, sive die vigesimo mensis epēp, qui est ipse etiam dies consecrationis sanctuarii sancti Theodori Orientalis, nam nondum aedificatum erat oratorium sancto Theodoro Stratelatae, sed festum eius sanctum celebrabatur in sanctuario fortis Orientalis. In pace Dei. Amen ». Codex amisit f. unum post f. 36, ac fine mutilus est.

Codicem cum introductione et translatione anglica, additis fragmentis bohairicis Lipsiensibus et sahidicis e bibliotheca Nationali Parisiensi necnon e Musaeo Cahirensi et Musaeo Britannico, edidit E. O. Winstedt, *Coptic texts on Saint Theodore the General, St. Theodore the Eastern, Chamoul and Iustus*, Lond., 1910, pp. i-xxx, 1-166. Editionem critice commentatus est O. von Lemm, *Koptische Miscellen CVII*, in *Bulletin de l'Académie impériale des sciences de St-Pétersbourg*, ser. VI, t. v, 1911, pp. 1140-1157; vide etiam O. von Lemm, *Kleine koptische Studien LI*, in *Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St.-Pétersbourg, classe hist.-philol.*, ser. VIII, t. viii, 1908, pp. 7-9. Cf. cod. Vat. copt. 63[2].

Cruculae initium signant quarumdam sectionum. Paucae in textu occurrunt correctiones diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 114, ff. 20-58.

Codex qui eiusdem manus est ac cod. praecedens communem cum ipso habet indolem palaeographicam. Complectitur septem ff. quaternionis ⲇ̅ (ff. 30-36, pp. ⟨ⲇ̅⟩ – ⲓ̅ⲇ̅) cuius desideratur folium ultimum, quaterniones ⲉ̅ – ⲏ̅ (ff. 37-92, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅) et ff. sex priora quaternionis ⲑ̅ (ff. 93-98, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅ – ⲣ̅ⲙ̅). Folii initialis marginem summum et marginem externum decorat ornamentum ductibus effectum atque lineis inter se innexis; f. 57, in margine externo, ornamentum in forma quadrupedis. F. 44[v], in imo mg., nota, partim madore deleta et partim resecta, eadem manu quae scripsit notam marginalem in f. 6[v] et varios margines conscribillationibus foedavit: | يا يلاهى ومخلصى من كل عثرة سيدى يسوع المسيح... ...(الطاهرة الست السيدة مرتمريم?) العذرا والدت الخلاص ... | ... « O Deus meus et liberator ab omni prolapsione, Domine mi Iesu Christe... pura, Domina, Domina Maria, Virgo, mater salutis... ».

4 (ff. 99-120^v) An. 979 (= an. Mart. 695, cf. f. 120) et saec. XII-XIII, ff. 22, linn. 27-32 et linn. 26-28.

Vita s. Onuphrii anachoretae, sub titulo ⲫⲁⲓ ⲡⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲡⲟⲗⲏⲧⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ⲡⲛ̅ⲁ̅ⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲟϥⲉⲣ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁⲭⲱⲣⲓⲧⲏⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲋ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲡⲁⲱ̀ⲛⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Haec est vita et conversatio patris nostri sancti pneumatophori, abba Beṅofer anachoretae, quam consummavit die decimo sexto paōni. In pace Dei. Amen ».

Codicem cum praefatione et versione gallica edidit E. Amélineau, *Voyage d'un moine égyptien dans le désert*, in *Recueil de travaux relatifs à la philologie et à l'archéologie égyptiennes et assyriennes*, t. VI, Parisiis, 1885, p. 166-194 Vitae s. Onuphrii fragmentum sahidicum edidit I. A. Mingarelli, *Aegyptiorum codicum reliquiae Venetiis in bibliotheca Naniana asservatae*, Bononiae, 1785, pp. CCCXXXVII-CCCXLIII; cf. Amélineau, op. laud., pp. 192-194; textum sahidicum edidit E. A. W. Budge, *Coptic Martyrdoms etc. in the dialect of Upper Egypt*, Lond., 1914, pp. 205-223, cum introductione, pp. XXI, XXII, LXIV-LXVIII, et versione anglica, pp. 455-472; sahidice etiam servata est vita Onuphrii in cod. Pierpont Morgan M 580, ff. 2-19^v. De aliis Vitae recensionibus vide *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 179, 180. Codex sahidicus quem cum versione gallica edidit W. E. Crum, *Discours de Pisenthius sur saint Onnophrius*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. XX, 1915-1917, pp. 38-67, pauca exhibet ad ipsam s. Onuphrii vitam spectantia. Pristinis ff. deperditis suffecta sunt ff. 117, 118; inversum lecta, haec folia praebent fragmentum subiacens operis apocryphi et quidem eiusdem manus ac reliqua pars codicis. De hoc fragmento vide infra Vat. copt. 65[5].

Codex qui, praeter ff. 117, 118, eiusdem est amanuensis eiusdemque indolis palaeographicae ac codd. Vaticani coptici 65[1-3], constat quinionibus ⲁ̅–ⲃ̅ (ff. 99-114, pp. ⟨ⲁ̅⟩–ⲗ̅ⲃ̅) et quattuor ff. primigeniis ternionis ⲅ̅ (ff. 115, 116, 119, 120, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲗ̅ⲋ̅, ⟨ⲙ̅ⲁ̅⟩ – ⟨ⲙ̅ⲇ̅⟩) quibus adiectum est folium duplex (ff. 117, 118) absque notis copticis pro textu superscripto. F. 99 titulum distinguit, in mg. summo et in mg. dextro, ornamentum eiusdem indolis ac ornamentum f. 1^v; plagulae initialis manus posterior atramento obduxit litteras partim deletas. F. 120 phototypice ediderunt *The Paleographical Society* et H. Hyvernat, vide supra, p. 469. Scriptura manus secundae ff. 117, 118, referenda videtur ad saec. XII-XIII; minio exarata sunt interpunctionis signa et ductus super voces coarctatas; minio tactae litterae marginales necnon litterae ⲫ et ϧ.

F. 120, in ima plagula, lineolis cum punctis sursum et deorsum distincta, subscriptio graeca: ⲙⲛⲏⲥⲑⲩⲧⲏ ⲕ̅ⲉ̅ ⲗⲟⲩ ⲗⲟⲩⲗⲟⲩⲥ ⲥⲟⲩ ⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲩ) ⲗⲓⲁ̀ⲕⲟ(ⲛⲟⲩ) | ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ

ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲩ) ⲙⲏⲛⲁ ⲡ[ ]ⲁⲩ ⲁ̀ⲡⲟ ⲭⲱⲣⲓⲟ(ⲩ) ⲛⲓⲙⲁ ⲛⲑⲱⲙⲥ | ⲥⲩⲛⲑⲣⲟⲛⲟ(ⲩ) ⲑⲙⲟⲩⲓ ⳤ ⲧⲕⲉϩⲗⲓ ⲥⲩⲛⲭⲱⲣⲓⲍⲟⲛ | ⲧⲟⲛ ⲡⲁⲣⲁⲡⲧⲱⲙⲁⲧⲁ ⲓ̀ⲙⲟⲛ ⲁⲙⲏⲛ ⲭⲣⲟⲛⲟ(ⲛ) ⳁ ⲭ̅ϥ̅ⲉ̅ «Memento, Domine, servi tui minimi diaconi Gabrielis, filii Mena..., e loco Nima nthōms, sub sede (episcopali) Thmoui et Tkeḥli (cf. E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 284, s. v. Nimanthôout, ut ipse legit, et pp. 500-502, 509, 510); da veniam delictis nostris. Amen. Epocha Martyrum 695 (= an. D. 978-979)»; ibid., manu rudi in imo mg.: من ادم الى نوح الفى سنة واثنين واربعين سنة ومن نوح الى بنا الجوسق خمس مائة وثمانية وخمسين سنة | ومن بنا الجوسق «Ab Adamo usque ad Noe, duo millia et quadraginta duo anni, et a Noe usque ad aedificationem turris, quingenti quinquaginta et octo anni, et ab aedificatione turris»; f. 120ᵛ, manu Gabrielis supra memorati, nota donationis ex parte deleta ac duplici linea involuta, quibusdam litteris manu recente restitutis, aliis autem temere mutatis: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ | ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ⲫ︦ϯ︦ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ⲛⲓⲇⲱⲣⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲃⲉⲗ | ⲡⲓⲑⲙⲏⲓ ⲛⲉⲙ ϯⲑⲩⲥⲓⲁ ⲛⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲛⲉⲙ ϯⲧⲉⲃⲓⲃ̅ϯ ⲛⲧⲉ ϯⲭⲏⲣⲁ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲙⲉⲧⲛⲁⲏⲧ ⲛ̀|ⲧⲉ ⲕⲟⲣⲛⲓⲗⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ | ϯⲛⲟⲩ ⲟⲩⲛ ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲉⲕⲉϣⲱⲡ ⲉ̀|ⲣⲟⲕ ⲙ̀ⲡⲁⲓ[ⲁ]ⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲇⲱⲣⲟⲛ ⲛ̀ⲑⲩⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓϫⲱⲙ | ⲛ̀ⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙⲡⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲟⲩⲟϩ | ⲙ̀ⲙⲁⲓⲁⲅⲁⲡⲏ ⲛϩⲩⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ⲡⲁⲡⲁ ⲙⲏⲛⲁ ⳤ | ⲑⲱϧ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⳤ ϯⲙⲁⲛⲛⲁ ⲧⲉϥⲙⲁⲩ ⳤ ⲙⲁⲛ|ⲛⲁⲑⲓ ⲧⲉϥⲃⲟⲏⲑⲟⲥ ⳤ ⲓⲃⲁⲛⲟⲥ ⳤ ⲉⲛⲑⲱϧ ⳤ ⲃⲓⲕ|ⲧⲱⲣ ⳤ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲱⲣⲟⲥ ⲛⲉϥϣⲏ[ⲣⲓ] ⳤ ⲥⲉⲗⲙⲉⲛⲓ ⳤ | ⲕⲩⲣⲁ ⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲉϥϣⲉⲣⲓ ⳤ ⲁⲡⲁ ϩⲱⲣ ⳤ ⲗⲓⲟⲥ ⲛⲉϥ|ⲥⲛⲏ[ⲟ]ⲩ ⳤ ⲧⲁⲭⲏⲗ ⳤ ϯⲛ̀ⲁⲙⲉⲣ ⳤ ϯⲫⲁⲛⲧ ⳤ ⲉⲗⲗⲓ | ⲛⲉϥⲥⲱⲛⲓ ⳤ ⲙ̀ⲡⲁⲛⲓϧⲁϯ ⲡⲥⲟⲛ ⲙ̀ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⳤ | ⲡⲥⲱϫⲡ ⲛⲧⲉϥⲥⲩⲅⲅⲉⲛⲓⲁ ⲧⲏⲣⲥ ⲉⲩ|ⲥⲟⲡ | — ⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ | [ⲛⲟ]ⲩϧⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲏⲓ ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲧⲁⲅⲓⲁ̀ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁⲙⲟⲩ[ ] | ⲛⲉⲓⲉ̀ⲃⲧ ⲉⲩϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲓⲟϯ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲛⲕⲟⲧ[?] | — ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⳤ ⲉⲑⲛⲁ|ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ⲥⲉϫⲟⲥ ϫⲉ ϩⲟⲥⲟⲛ ⲉϥⲟⲛϧ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥ|ⲙⲟⲥ ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟϥ ϧⲉⲛ ⲥⲙⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲙ̀ⲡⲛⲁⲧⲓ|ⲕⲟⲛ ! ⳤ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲧⲉ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀|ⲧⲉϥⲯⲩⲭⲏ ⲧⲉϥⲣⲟϩ[ⲃⲉϥ] ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ ⲛ̀ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲛⲉⲙ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲛⲉⲙ ⲓⲁⲕⲱⲃ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲡⲟⲩⲛⲟϥ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ϥ̅ⲑ̅ «In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Deus, qui accepisti dona Abel iusti et sacrificium patris nostri Abrahae et duo minuta viduae et eleemosynas Cornelii et paenitentiam Petri, nunc igitur, Domine omnipotens, accipe hoc sanctum donum oblationis huius libri lectionis a patre nostro Deum amante et hegumeno caritatem amante apa Mēna cum Thōḫ, patre eius, et Timanna, matre eius, et Mannathi, uxore eius, et Ibanos, Enthōḫ, Victore et Theodoro, filiis eius, et Selmeni et domina Irene, filiabus eius, et apa Ḥōr et Lios, fratribus eius, et Takhēl, Tinamer, Tiphant et Elli, sororibus eius, et Mpaniḫati, fratre patris eius, et reliquo totius eius cognationis simul. — Paravit illud veris eorum laboribus, dedit illud sanctae Mariae (in vico) Tamou[iah?] ad orientem, in memoriale sui et patrum eius qui obdormierunt —. Rogamus omnes qui in ipso lecturi sunt et illud audituri sunt ut dicant: 'Quamdiu victurus est in hoc mundo, Dominus benedicat ei omni benedictione spirituali; et, quando exierit e corpore, Christus, Deus noster, det requiem animae eius et faciat illum requiescere in sinu Abrahae, Isaac et Iacob, in paradiso iucunditatis. Amen et amen et amen'»; incisum, inter lineolas positum, manu librarii pristinae subscriptioni adiectum est litteris minoribus; ibid., in imo margine, manu rudi ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ et conscribillationes.

5 (ff. 118ᵛ-117) Ca. an. 979 (= an. Mart. 695, cf. f. 120), ff. 2, linn. 29-31.

Fragmentum operis apocryphi subiacens scripturae secundae inversum legendum, in quo sermo est de rebellione Satanae recusantis adorare Christum eiusque crucem et honorem praestare Adamo, deque eius eiectione e caelo post certamen cum Michaele.

Inc. [ⲡⲓⲥⲧⲉⲫⲁ]ⲛⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁⲕⲉⲣⲥⲧⲉⲫⲁⲛⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛⲏⲓ · ⲡⲉϫⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁϥ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲏⲛ ⲉ̀ϫⲟⲥ ⲛⲁⲕ ⲱ̀ ⲡⲓϭⲁⲥⲓϩⲏⲧ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲉ ⲙⲉⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲁⲕ ⲟⲩⲇⲉ ⲕⲗⲏⲣⲟⲥ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲉⲕϯ ⲱⲟⲩ ⲛⲏⲓ ⲟⲩⲇⲉ ⲡⲁⲕⲉⳁ « Corona qua coronasti me. Dixit Dominus: Non intermisi dicere tibi, o superbe: ' non erit tibi pars mecum neque sors in aeternum, quia non glorificasti me neque crucem meam ' »; des.: ⲁϥⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲏⲭⲁⲏⲗ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ ⲁⲩⲥⲟ̣ⲭⲡϥ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲁⲥⲓ ⲉϣⲧⲉⲙⲥⲉⲕ ϧⲣⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϣⲁⲓ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ · ⲓ̀ⲧⲁ ⲡⲉϫⲉ ⲙⲁⲥⲧⲉⲙⲁ ⲡⲓⲡⲟⲛⲏⲣⲟⲥ « iussit Michaelem et Cherubim forare eum sicut taurum ad impediendum clamorem e naso suo in aeternum. Tum dixit malignus Mastema ».

Paginae signantur secundum numeros pares ⲙ̅, ⲙ̅ⲃ̅ (ff. 118, 117); scriptura autem eiusdem est amanuensis ac reliqua pars codicis, verum partim eluta est, partim latet sub scriptura secunda.

In plagula aversa operculi anterioris: *Ass. 14, n. 64.* In ff. 1 et 120ᵛ, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

Tegumentum, e corio rubro confectum, in dorso auro impressa habet notam *65*, trimontium et stellam gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

66 (a I. S. Assemani emptus 15). Membr., ff. 313, mm. 335 × 260.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-18) Saec. X in., ff. 18, linn. 29-35.

Martyrium s. Ignatii Antiocheni cum oratione Heronis, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓ̀ⲅⲛⲁⲇⲓⲟⲥ ⲫⲏ ⲉⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟϥ ϫⲉ ⲑⲉⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲉⲧⲉ ⲫⲏ ⲡⲉ ⲉ̀ⲧⲉⲣⲫⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲫ̅ϯ̅ · ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉ̀ⲁⲛϯ{ⲓ}ⲱⲭⲓⲁ̀ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓϩⲓⲱⲓϣ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ · ⲉⲁϥϫⲉⲕ ⲧⲉϥⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲣⲱⲙⲏ · ⲛ̀ⲥⲟⲩ̅ⲍ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium s. Ignatii quem vocant theophorum seu eum qui fert Deum, qui fuit episcopus

Antiochiae post praedicationem Apostolorum. Martyrium consummavit Romae die septimo mensis epēp. In pace Dei. Amen. » Orationem Heronis (ff. 17ᵛ, 18) praecedit, f. 17, titulus in imo mg. adiectus, unciali oblonga: **ⲡⲓϣⲗⲏⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲏⲣⲱⲛ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲓ ⲉⲫⲙⲁ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲓⲅⲛⲁⲇⲓⲟⲥ ⲡⲓⲑⲉⲟ́ⲫⲟⲣⲟⲥ** « Oratio sancti Heronis qui venit in locum Ignatii Theophori ».

Codex editus est apud I. B. Lightfoot, *The Apostolic Fathers*, pars II, t. III, Londini, 1889, pp. 281-298, praemissa introductione (op. laud., t. II, pp. 364-366) ubi codex breviter describitur variaeque recoluntur eiusdem martyrii editiones et recensiones copticae; de hisce vide etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 102-104. Codicis unum desideratur folium inter f. 8 (des. **ⲉⲑⲛⲁ[ⲛⲟⲩⲟⲩ]**) et f. 9 (inc. **ⲟⲩⲟϩ ⲛⲓⲡⲟⲗⲉⲙⲟⲥ**); textus deperditus sahidice legitur ap. F. Rossi, *Vita di sant'Ilarione e martirio di sant'Ignazio, vescovo d'Antiochia*, in *Memorie della reale Accademia delle scienze di Torino, scienze morali, storiche e filologiche*, ser. II, t. XXXVIII, Taurini, 1888, p. 62, col. 3, linn. 16, 17 (**ⲉⲧⲛⲁⲛⲟⲩⲟⲩ**) - p. 64, col. 1, linn. 22, 23 (**ⲁⲩⲱ ⲙ̀ⲡⲟⲗⲉⲙⲟⲥ**). Martyrii fragmenta sahidica duo, K 7587 et K 7588, edidit C. Wessely, *Griechische und koptische Texte theologischen Inhalts*, fasc. IV, in *Studien zur Palaeographie und Papyruskunde*, t. XV, Lipsiae, 1914, pp. 157-160; eadem germanice transtulit notisque ditavit W. Till, *Koptische Heiligen- und Märtyrerlegenden*, in *Orientalia christiana analecta*, fasc. 102, Romae, 1935, pp. 19-21.

In summo f. 1, manu posteriore, nota liturgica partim resecta: [ⲱϣ ...] **ⲩ̣ⲧ̣ ⲛϣⲟⲣⲡ · ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲱϥ ⲱϣ ⲙⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁ̀ⲡⲁ** [ ] **ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ϧⲉⲛ ⲧⲥⲕⲏⲛⲏ ⲛⲁ̀ⲡⲁ ϣⲉⲛⲟⲩⲧ · ⲓⲥ ⲧⲱϥ ⲉⲧ**[ ] **ϥ̣** « Lege ... prius; deinde lege in patrem nostrum apa ... in hoc ipso die, in sanctuario apa Šenouti ... »; in mg. externo, alia manu: **ⲥⲟⲩ̣ⲍ̅ ⲛⲉⲡⲏ[ⲡ]** « Die 7 epēp ». F. 12, in mg. ext., manu rudi: ⲱ[ϣ] « Lege »; f. 8ᵛ, ad verba **ⲓⲉ ⲑⲁⲁ̀ⲣⲓⲥⲧⲟⲃⲟⲩⲗⲟⲥ**, signum ⳩ in margine. Occurrunt in textu paucae emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 89-106.

Codex eiusdem est amanuensis eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 61³ (vide p. 421). Complectitur quaternionem ⲁ̅ (ff. 1-8, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅), septem ff. posteriora quaternionis ⲃ̅ (ff. 9-15, pp. ⟨ⲓ̅ⲑ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅) et folia tria prima binionis ⲅ̅ (ff. 16-18, pp. ⟨ⲗ̅ⲅ̅⟩ – ⟨ⲗ̅ⲉ̅⟩, nota ⲗ̅ⲇ̅ [pro ⲗ̅ⲉ̅] perperam iterata in f. 17ᵛ). Summa folia 8ᵛ, 15ᵛ, 16, decorat variae formae ornamentum, lineis inter se innexis effectum, inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 8ᵛ, 16), ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 15ᵛ); manus recentior, ff. 1 et 16, in summo angulo

interno fasciculos notis ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲏ̅, signavit. Titulum decorant ornamentum lineis inter se innexis confectum, rubri, viridis et crocei coloris, et, a parte sinistra, ad singulas lineas, signum ·>. Minio exarata sunt signa interpunctionis; minio autem tactae sunt litterae marginales orationis Heronis et aliquando littera o post interpunctionem. Litteras in plagula initiali partim deletas atramento restituit manus posterior. Textum concludunt lineae tres variae indolis.

2. 3 (ff. 19-95^{v}) An. 926 (= an. Mart. 641; cf. f. 95), ff. 78, linn. 29-33.

2 (ff. 19-82) D e v i r t u t i b u s e t m i r a c u l i s a p a Š e n o u t e, a u c t o r e Bēsa, sub titulo ϩⲁⲛ ⲕⲟⲩϫⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ · ⲉ̀ⲧⲁ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲓⲧⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ · ⲙ̀ⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲁⲡⲁ ϣⲉⲛⲟⲩϯ · ⲡⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲙⲁⲛⲇⲣⲓⲧⲏⲥ · ⲉⲁϥϩⲩⲥⲧⲟⲣⲓⲛ (ⲛ emendatio ex ⲁ̀) ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁ̀ⲡⲁ ⲃⲏⲥⲁ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ · ⲉⲩⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲫ̅ϯ̅ · ⲟⲩⲟϩ ⟨ⲉ⟩ⲟⲩϩⲏⲟⲩ ⲛⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ · ⲛ̀ⲥⲉϯ ⲱ̀ⲟⲩ ⲙ̀ⲫ̅ϯ̅ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ · ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ̀ ⲇⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ · ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩ ⲍ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ⲡⲉ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ « Pauca quaedam e virtutibus et miraculis quae operatus est Deus per patrem nostrum sanctum, prophetam, apa Šenoute, presbyterum et archimandritam, quae narravit sanctus apa Bēsa, discipulus eius, in gloriam Dei et utilitatem omnium qui audient ea, ut glorificent Deum omni tempore, maxime autem die eius commemorationis sanctae qui est dies septimus mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Vitam, addita versione gallica, edidit E. Amélineau, *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVe et Ve siècles*, in *Mémoires publiés par les membres de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, Parisiis, 1888, pp. 1-91, cum introductione, pp. VI-XV. Eamdem postea accuratius edidit I. Leipoldt, *Sinuthii archimandritae vita et opera omnia*, fasc. 1, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. II, t. II, Parisiis, 1906, pp. 7-76, cum praefatione de fragmentis (pp. 1-5) quibus insuper in edendo textu usus est atque de praecipuis scriptis ad vitam et opera archimandritae Šenoute spectantibus; de hisce cf. etiam: *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 235-237; H. E. Winlock et W. E. Crum, *The Monastery of Epiphanius at Thebes*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 201, 204; H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 157, 163.

In summo f. 19, nota liturgica, manus posterioris, partim resecta: ... ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓ ⲉϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ « ... hoc ipso die » et, alia manu, in mg.

externo: ⲥⲟ[ⲩ]ⲍ̄ ⲛ̀ⲉ[ⲡⲏⲡ] « Die 7 epēp ». Signa lectionis in mgg., varii calami: f. 44ᵛ, [ⲥ]ⲕⲉⲣ « Protrahe »; f. 50ᵛ, ϣⲁ « Usque »; f. 52ʳ·ᵛ, ⲥϧⲁⲓ « Scribe »; f. 67, ⲥⲕ[ⲉⲣ]ⲕⲉ[ⲣ] « Protrahe »; f. 67ᵛ, ϫⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ ϫⲏ « Desine ». In textu occurrunt emendationes diversis manibus effectae.

Codicis ff. 19-82 exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 229-268.

3 (ff. 82ᵛ-95ᵛ) Martyrium s. Isaac Tiphrensis, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲡⲓⲣⲉⲙϯⲫⲣⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲑⲱϣ ⲡⲁⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲍ̄ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrium sancti abba Isaac, viri ex Tiphrē in nomo Panau (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 144), quod consummavit die septimo mensis pašons. In pace Dei. Amen ».

Martyrium ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta Martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 73-89, cum variis lectionibus e cod. Vat. copt. 69[3] et ex editione Passionis Isaac Tiphrensis iuxta cod. Brit. Mus., Or. 8799, auctore E. A. Wallis Budge, in ephemeride *Transactions of the Society of Biblical archaeology*, t. IX, 1887, pp. 92-110; de aliis huius martyrii recensionibus vide *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, p. 121.

F. 82ᵛ in mg. bis habet ϣⲁ « Usque », ⲱϣ Lege », manus posterioris; pauca, alibi, lectionis signa. Emendationes diversarum manuum occurrunt in textu.

Codicis ff. 82ᵛ-95ᵛ exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 107-115ᵛ.

Codex eiusdem est calligraphi eamdemque universim praebet indolem palaeographicam ac codices Vaticani coptici 61[3] et 66[1] (vide p. 421). Constat autem quaternionibus ⲁ̄ – ⲑ̄ (ff. 19-95, pp. ⟨ⲗ̄ⲁ⟩ – ⲣ̄ⲙ̄ⲉ̄) et binione ⲓ̄ (ff. 91-94, pp. ⟨ⲣⲙⲍ⟩ – ⲣⲛ̄ⲇ̄); de f. 95 vide infra. Inscriptiones in summis paginis extremis fasciculorum sunt: ⲓ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄ in ff. 26ᵛ, 42ᵛ, 50ᵛ, 82ᵛ, 90ᵛ, 94ᵛ, et ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ in aliis plagulis; in summis ff. 19ᵛ, 31ᵛ, 37ᵛ, 40ᵛ, 43ᵛ, 44ᵛ, 52ᵛ, 54ᵛ, 55ᵛ, 62ᵛ, 65ᵛ, 69ᵛ, 81ᵛ, crucula quattuor punctis constans. F. 19, titulum involvit rubri, viridis et crocei coloris ornamentum quod in mg. interno protrahitur ad efformandam textus litteram initialem ϯ; titulum f. 82ᵛ distinguit ornamentum lineis inter se innexis atramento effectum. Usus minii apparet ut in cod. Vat. 66[1], usque ad f. 28 inclus.; in ff. sequentibus spatium interpunctionis signis servatum aut vacat aut duplici ductu qui minio caret signatur. Manus recentior in summo angulo interno plagulae initialis fasciculorum notas adiecit ⲓ̄ⲑ̄ – ⲕ̄ⲉ̄ (cf. f. 16).

Folium 95 est extra fasciculorum seriem positum, omni carens nota numerica. In utraque folii pagina eadem fere legitur, manu Theodori codicis librarii, nota donationis, ita

quidem ut in altera plagula appareat inversa. F. 95: ⳁ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ | ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓ|ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛ̀ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ|ⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ | ⲙ̀ⲡⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲟⲗⲑⲁ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϣⲏⲣⲓ (ⲏ emendatio ex ⲉ) ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅|ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ϯⲁⲅⲓⲁ ⲛⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲏϩⲏⲧ ϧⲉⲛ | ⲡⲥⲛⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ | ⲕⲱⲥⲙⲁ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲉ̀ϫⲉⲛ | ϯⲕⲁⲑⲉⲇⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁ|ⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲓⲁⲕⲱⲃ ϧⲉⲛ ϯ|ⲙⲁϩⲭ̅ⲙ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ | ⲓⲥ ⲗⲓⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ | ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ | ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲙ̀|ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛⲧⲉ ⲕⲟⲗⲑⲁ ⲧⲉ ⲡⲁ|ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲉⲙ ⲛⲁ|ϣⲱⲧϥ (calamo recente mutatum in ϣⲱϥⲧ) ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Fuit hoc bonum memoriale huius parvi libri lectionis per nostrum Deum amantem patrem Abraham, filium Koltha, et filios eius spirituales; dedit illud sanctae ecclesiae patris nostri sancti abba Macarii Scetensis tempore patris nostri sancti abba Cosmae, archiepiscopi Alexandrini, lectore in cathedra patris nostri abba Macarii diacono Iacobo, anno 641 Martyrum (= an. D. 924-925). Ecce prostrationem. Mementote mei, infirmi peccatoris qui scripsi Theodori, filii spiritualis patris Abraham filii Koltha, ut Dominus meus Iesus dimittat mihi peccata mea et delicta mea omnia. Amen »; f. 95^{v}: ⳁ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ | ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲛ | ⲛ̀ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛϫⲱⲙ | ⲉⲛⲱϣ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ | ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲟⲗⲑⲁ ⲛⲉⲙ | ⲛⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲉⲩϣⲉⲛⲉⲣ|ⲫⲙⲉⲩ⟨ⲓ⟩ ⲛⲁϥ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅|ⲧⲓⲕⲟⲛ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛⲁϩⲣⲁϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛ|ⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲕⲱⲥⲙⲁ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏ|ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉϥⲟⲓ ⲛⲣⲉϥ|ⲱϣ ⲉ̀ϯⲕⲁⲑⲉⲇⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ | ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ | ⲓⲁⲕⲱⲃ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ | ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ | ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ | ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓⲕⲟⲛ | ⲙ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲟⲗⲑ⟨ⲁ⟩ ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲉⲙ ⲛ⟨ⲁ⟩ϣⲱϥⲧ | ⲧⲏⲣⲟⲩ, cuius sensus datur in nota praecedenti. In imo f. 95^{v}: ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅.

4 (ff. 96^{v}-123^{v}) Saec. X in., ff. 28, linn. 29-34.

Martyrium s. apa Epime, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲑⲗⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ · ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲡⲁ ⲉ̀ⲡⲓⲙⲉ ⲡⲓⲣⲉⲙⲡⲁⲛⲕⲱⲗⲉⲩⲥ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲑⲟϣ ⲡⲉⲙϫⲉ · ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉ̀ⲃⲟⲗ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium athlophori strenui et martyris Christi, sancti apa Epime, e Pankōleus nomi Pemǧe (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 95, 96), qui consummavit agonem suum sanctum die octavo mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt et latine verterunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 120-156; versio,

1908, pp. 78-98; cf. *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, p. 65. Codex amisit ultimum folium cum conclusione; haec autem, manu posteriore suffecta in imo mg. f. 123ᵛ, glutinatoris cultro partim resecta est (cf. Balestri-Hyvernat, op. laud., p. 156).

F. 96ᵛ, in summo mg. externo, [ⲥⲟ]ⲩ[ⲏ̄] ⲛ[ⲉ]ⲡⲏⲡ « Die [octavo] epēp », manu posteriore; tum in marginibus, tum in textu, notae et signa lectionis diversarum manuum: ϣⲁ « Usque », ⲱϣ « Lege », ⲥ ante interrogationes, triplex lineola transversa (= ⲱϣ), et lineola obliqua inter duo puncta (= ϣⲁ). Nonnullae emendationes varii calami occurrunt in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 116-135ᵛ.

Ductus directi stilo sicco plagulis carneis membranae impressi spatium scriptum in quinque sectiones quinque circiter linearum dividunt, transversi vero margines internos et externos definiunt; spatium scriptum est circiter mm. 275 × 175. Complectitur codex ff. quinque ultima quaternionis ⲓ̄ⲁ̄ disiunctim posita, quaterniones ⲉ̄ et ⲋ̄ et septem ff. prima quaternionis ⲍ̄; paginae signantur ⲍ̄ – ⲍ̄ⲁ̄ (ff. 97ᵛ-99ᵛ, nota carente f. 96, nota ⲍ̄ⲁ̄ in f. 100ᵛ iterata et errore continuato usque in f. 115ᵛ), ⲍ̄ⲉ̄ – ϥ̄ⲁ̄ (f. 101-115ᵛ), ϥ̄ⲏ̄ – ⲣ̄ⲓ̄ⲃ̄ (ff. 116ᵛ-123ᵛ). Cruculae in plagulis extremis fasciculorum sive lineis inter se innexis sive circulis effectae sunt; inscriptiones ibid. leguntur ⲓ̄ⲩ̄ ⲭ̄ⲩ̄ ⲩ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲩ̄ (f. 100ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ (ff. 101, 109, 117), ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ (f. 108ᵛ), ⲓ̄ⲩ̄ ⲭ̄ⲩ̄ (f. 116ᵛ); reliquas summas paginas rectas ornat crucula quattuor constans punctis; fasciculorum medium signant lineae rubrae, partim resectae, in summo et imo mg. externo folii recti praeterquam in f. 97. Titulus et textus exarati sunt unciali rotunda venusta, inscriptiones in plagulis extremis fasciculorum, unciali oblonga; accentus levi lineola tum directa tum curva efficiuntur; vocem ⲫ̄ϯ signat punctum in lineolam curvam productum. Folii 96ᵛ titulum involvunt, praeterquam a parte marginis interni, lineae inter se innexae pigmentis viridi et rubro obductae; ibid., rubri, viridis et crocei coloris sunt aves in summo et in medio mg. externo necnon textus littera initialis praegrandis ⲁ in forma avis cum ramis et floribus. Reliquae litterae lineae primae caeteris maiores sunt ac punctis rubris tactae. Quibusdam in foliis minio exarata sunt interpunctionis signa ·>, quae alibi plerumque desiderantur; punctis rubris internis, vel lineolis rubris marginalibus distinguntur quaedam litterae initiales; puncta rubra exhibet interdum littera ⲟ post spatia vacua. Levia ornamenta initia signant paucarum paragraphorum. Praeter paginas extremas fasciculorum, alia folia aversa varias habent invocationes in summo margine easque varia scriptura; unciali oblonga: ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ (ff. 101ᵛ-104ᵛ, 106ᵛ, 107ᵛ, 111ᵛ, 113ᵛ, 115ᵛ, 118ᵛ, 120ᵛ-123ᵛ); ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫ̄ϯ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉⲕⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Amen » (f. 98ᵛ); ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲓⲛⲁⲓ ⲡⲓⲛⲁϩⲏⲧ « Iesu, misericors, miserator » (f. 99ᵛ); ⲫ̄ϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Deus, miserere mei. Amen » (f. 114ᵛ); ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲱⲥ ⲛ̀ⲃⲉⲣⲓ « Cantate Domino cantico novo » (f. 119ᵛ); litteris graecis minutis: ⲡⲁ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ⲉⲛⲧⲏⲓ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, Iesu mi Christe, miserere mei. Amen » (ff. 97ᵛ, 105ᵛ, 109ᵛ [om. ⲛⲏⲓ] 110ᵛ, 112ᵛ, 117ᵛ); cf. cod. Vat. copt. 59⁷·⁸ (pp. 410-412).

5 (ff. 124-155v [+ 145b, 146b, 147b, 148b, iterata post f. 148 oscitatione illius qui folia notis dictis arabicis signavit]) An. 917-918 (= an. Mart. 634, cf. f. 155), ff. 36, linn. 33-37.

Encomium abba Pisentii, episcopi urbis Keft, auctore abba Moyse, eiusdem civitatis episcopo, sub titulo **ϩⲁⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲧⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲱⲩ̀ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲉϥⲧ ⲉⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓⲥⲉⲛⲧⲓⲟⲥ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲁⲓⲡⲟⲗⲓⲥ ⲛⲟⲩⲱⲧ ⲕⲉϥⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲉⲧⲧⲁ̣ⲓⲏⲟⲩⲧ ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩⲓ̅ⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ⲡⲉ · ⲉϥⲉⲣⲥⲩⲛⲫⲱⲛⲓⲛ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲓ̀ⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⲉⲩⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅** « Pauca ex encomiis quae effatus est abba Moyses, episcopus urbis Keft, de sancto abba Pisentio, episcopo eiusdem civitatis Keft, die eius recordationis gloriosae qui est dies decimus tertius mensis epēp, consentiente cum ipso, Iohanne eius (scil. Pisentii) discipulo. In gloriam Domini nostri Iesu Christi ».

Codicem edidit cum praefatione et versione gallica E. Amélineau, *Un évêque de Keft au VIIe siècle*, in *Mémoires présentés à l'Institut égyptien du Caire*, t. II, Parisiis, 1889, pp. 261-423. Vitam sahidicam, cui textus bohairicus affinis est, cum variis lectionibus bohairicis, edidit et anglice vertit E. A. Wallis Budge, *Coptic apocrypha*, Londini, 1913, pp. 75-126, 258-321, praemissa introductione, pp. XLI-L, et addita, pp. 322-330, anglica e codice bohairico Vaticano translatione trium narrationum quae in textu sahidico desiderabantur; vitae fragmenta sahidica vide ap. W. Till, *Koptische Pergamente theologischen Inhalts*, fasc. I, in *Mittheilungen aus der Papyrussammlung der Nationalbibliothek in Wien*, nova ser., fasc. II, Vindobonae, 1934, pp. XVII, 31-43. De variis Vitae Pisentii textibus, cf. *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, p. 203; H. E. Winlock et W. E. Crum, *The Monastery of Epiphanius at Thebes*, Neo Ebor., 1926, t. I, pp. 199, n. 4, 203, 221-231, t. II, p. 352; de Lacy o' Leary, *The arabic life of S. Pisentius*, in *Patrologia orientalis*, t. XXII, fasc. 3, Parisiis, 1930, praefatio.

F. 124, in summo mg., calamo rudi, **ⲥⲟⲩⲓ̅ⲅ̅ ⲛⲉⲡⲏⲡ** « Die 13 epēp ». Paucis in marginibus, **ϣⲁ** « Usque », **ⲱϣ** « Lege », varia manu; f. 147B, **ⲱϣ ϣⲁ ⲡⲓϫⲱⲕ** « Lege usque ad finem », et inferius alia manu, الهدوء « Quies ». Occurrunt in textu emendationes diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 268v-296.

Codex eiusdem est librarii Iacobi, eamdemque universim praebet indolem palaeographicam ac codd. Vaticani coptici 59^3 et 59^4 (vide pp. 404, 405). Efficitur quaternionibus ⲁ̅ – ⲇ̅ (pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲝⲇ̅) et binione ⲉ̅ (pp. ⲝⲉ̅ – ⟨ⲟⲃ̅⟩). Summae plagulae extremae fasciculorum

ornamenta praebent lineis inter se innexis diverse exarata inter inscriptiones: ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 131^{v}, 139^{v}, 140, 147^{v}, 151^{v}), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ «miserere nostri» (ff. 132, 148, 152). Sacrae Scripturae locos comitantur signa ⟨· in mg. F. 152, ornamentum marginale in forma ramorum decorat sectionis initium. F. 124 phototypice edidit *The Paleographical Society. Facsimiles of manuscripts and inscriptions* (*Oriental series*), Lond., 1875-1883, tab. C; f. 131^{v}, H. Hyvernat, *Album*, tab. XLII 3. In summis foliis aversis, praeterquam in plagulis extremis fasciculorum et in f. 146^{v}, librarii invocationes et inscriptiones varie distributae leguntur: ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ, ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑ(ⲓⲛ) ⲉⲣⲟⲓ, ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, ϯⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲕ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, ut in cod. Vat. copt. 59^{3} (vide p. 404).

F. 155, subscriptio librarii: ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲓⲥⲉⲛϯ ϣⲱⲡⲓ | ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ | ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ | ⲓⲁⲕⲱⲃ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲥⲉⲛⲟⲩϯ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲡ̀ ⲓⲱ̅ⲁ̅ ⲭⲁⲙⲉ | ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲙⲯⲩⲭⲏ | ⲁⲙⲏⲛ ⲭⲣⲟⲛⲟ(ⲥ) ⲧⲱⲛ ⲁⲅⲓⲟⲛ ⳁ ⲭ̅ⲗ̅ⲇ̅ «Benedictio sancti abba Pisentii sit nobiscum omnibus. Amen et amen et amen. Memento pauperis peccatoris, qui scripsit, Iacobi, filii patris Šenouti, monachi apa Iohannis Khame, ut Dominus det requiem miserae eius animae. Amen. Epocha sanctorum Martyrum 634 (= an. D. 917-918). In f. 155^{v}, in summo angulo externo, manu rudi, nota lectoris: ⲁⲛⲟⲕ ⲭⲁ | ⲡⲓⲣⲉϥ|ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ | ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ «Ego, peccator Macarius»; in media plagula, conscribillationes.

6 (ff. 156-171^{v}) Saec. IX-X, ff. 16, linn. 30-34.

M a r t y r i u m s. a p a T i l, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (ⲉⲛ erasum) ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁ̀ⲡⲁ ⲧⲓⲗ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ. «Martyrium sancti et martyris Domini Iesu Christi sancti apa Til quod strenue consummavit. In pace Dei. Amen».

Codicem, cum variis lectionibus e cod. Vat. 62^{3} ac praefatione et versione latina, ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 89-109; versio, 1908, pp. 6, 7, 61-71; cf. cod. Vat. copt. 62^{3}.

F. 156, in summo mg., manu posteriore: ⲱϣ ⲙ̀ⲫⲁⲓ ⲛ̀ϣⲟⲣⲡ · ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲱϥ ⲱϣ ⲛ̀ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲫⲁ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲉ̅ ⲛ̀ⲉ̀ⲡⲏⲡ · ⲉϥϧⲉⲛ ⲣ̅ⲙ̅ⲅ̅ ⳤ ϥ̅ⲁ̅ ⳤ ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅ ⳤ ⲥ̅ⲡ̅ⲃ̅ · ⲡⲓⲃ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ «Hoc lege prius; postea lege in Iohannem qui est Evangelii aurei, die 16 epēp; est in (codicibus; vide cod. Vat. copt. 68^{5}, f. 53; Balestri-Hyvernat, versio, p. 7: ' libro ', Zoega, p. 26: ' foliis ') 143 et 91 et 179 et 282; ambo in eodem die»; hae notae referendae sunt ad numeros quibus codices in monasterio s. Macarii signabantur quique imis marginibus folii

primi vel ultimi codicum legi solent. F. 169, in mg., c ad interrogationem. Nonnullae emendationes varii calami apparent in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 136-147.

Codex eiusdem est calligraphi ac cod. Vat. copt. 58[8] (vide p. 394) ac communem habet cum ipso indolem palaeographicam, at f. 171[v] minio caret. Constat quaternionibus ⲁ̅, ⲃ̅ (pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅); notae paginarum ⲓ̅ⲃ̅, ⲓ̅ⲗ̅, litteris graecis minutis scriptae sunt; lineola curva, quae medias fasciculorum plagulas distinguit, apparet tantum in imo angulo externo paginae aversae. Ornamentum quod decorat titulum ac folii initialis marginem idem est prorsus ac in cod. Vat. copt. 58[12], f. 178, protractum tamen usque in mg. inferiorem; textus littera initialis solo minio distinguitur. Inscriptiones in plagulis extremis fasciculorum et in nonnullis summis foliis aversis leguntur ut in codicibus 58[8] et 58[12]; f. 158, leve ornamentum rubrum in mg. signat initium narrationis ⲛⲁⲣⲉ ⲟⲩⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ (Balestri-Hyvernat, textus, p. 91, lin. 13).

F. 171[v], subscriptio librarii post triplicem lineam ornatam, eadem unciali oblonga qua inscriptiones in summis marginibus: ⳩ ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲡⲁ ⲧⲓⲗ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ dein, inter duas lineas ornatas: ⲓⲥ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩ⟨ⲓ⟩ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲃⲟⲩⲓ ⲛⲁⲧⲉⲙⲡϣⲁ | ⲡⲓⲕⲁϩⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲕⲉⲣⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ ⲛⲁⲓ ⲛⲁϥ (ϥ ex ⲡ emendatum) ⲁⲙⲏⲛ « Benedictio sancti apa Til sit nobiscum omnibus. Amen. — Ecce prostrationem. Domini mei patres, mementote disciuli indigni, pulveris et cineris, ut Deus misericors misereatur eius. Amen »; in ima plagula, manu rudi: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲛⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉ | ϥⲉϯ ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ | ⲁⲡⲟⲩ ⲁⲩⲟⲩⲙⲉⲛ ⲁⲙⲏⲛ ⲥⲉϣⲱⲡⲓ « In nomine Domini Iesu Christi qui est ante omnia. Det intellectum mihi, peccatori, Abū.... Amen, fiat »; in summo mg., conscribillationes.

7. 8 (ff. 172-210[v]) Saec. IX-X, ff. 39, linn. 30-34.

7 (ff. 172-194) M a r t y r i u m s. T h e o d o r i S t r a t e l a t a e, doxologia mutilum, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲗⲁⲧⲏⲥ · ⲡⲓϫⲱⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ · ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϭⲣⲟ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ · ⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ · ⲉϩⲣⲏⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ · ϣⲁⲧⲉϥϭⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲭⲗⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲏⲣⲓⲕⲟⲛ · ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲅⲉⲛⲛⲉⲟⲥ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrium sancti Theodori Stratelatae, fortis martyris Domini nostri Iesu Christi, qui vicit in omni certamine bono pro nomine Christi, donec accepit coronam martyrii, quod consummavit strenue die vigesimo mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Passionem ediderunt cum praefatione et versione latina I. Balestri et H. Hyvernat, *Actus martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 157-181; versio, 1908, pp. 8, 99-112. De aliis documentis ad Theodori martyrium spectantibus vide op. laud., versio, p. 8; H. G. Evelyn White, *The*

Monasteries of the Wadi n' Natrūn, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 75-78; cf. etiam cod. Vat. copt. 65[3].

F. 172 varias exhibet inscriptiones marginales manus posterioris; in summo mg.: ⲱϣ ⲙ̀ⲫⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥϣⲫⲏⲣⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ · ⲉⲩⲥⲁⲧϩⲏ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲱϥ « Lege hoc et eius miracula (Vat. 66[8]) in hoc eodem die, quae (miracula) sunt infra »; in mg. externo, eadem manu: ϧⲉⲛ ⲡⲓ[ⲁ]ⲅⲓⲟⲥ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲥⲁⲃⲟⲗ « In sancto Marco, foras »; dein, eadem manu: ⲗⲟϫⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̣̀; paulo inferius, alia manu: ⲥⲟⲩ[ⲕ̅] ⲛ̀ⲉⲡ[ⲏⲡ] « Die [20] epēp ». Paucae correctiones varii calami adiectae sunt minio vel atramento.

8 (ff. 194ᵛ-210ᵛ) De miraculis s. Theodori post martyrium, sub titulo ϩⲁⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓϫⲟⲙ ⲛⲉⲙ ⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲉ̀ⲧⲁ ⲫ︦ⲧ︦ ⲁⲓⲧⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲱⲣⲟⲥ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ {ⲛ̀}ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ⲧ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Pauca e virtutibus et miraculis quae fecit Deus per sanctum Theodorum post consummatum eius martyrium. In pace Dei. Amen ».

Miracula ediderunt cum praefatione et versione latina I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta Martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 182-199; versio, 1908, pp. 8, 112-122; vide etiam H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 75, 78. Secus ac legitur ap. Balestri-Hyvernat (textus, p. 182, n. 2, versio, p. 8), inter f. 194 et f. 195 nullum prorsus deest siquidem quaternionis ⲅ̅ unum tantum desideratur folium, septimum scilicet, seu ultimum Martyrii s. Theodoris doxologia mutili. Paucae correctiones occurrunt in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 147ᵛ-174.

Eiusdem manus est codex ac cod. praecedens (vide cod. Vat. copt. 58[8], p. 394) eamdem universim praebens indolem palaeographicam. Complectitur autem quaterniones ⲁ̅, ⲃ̅ (ff. 172-187, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅), ff. septem quaternionis ⲅ̅ (ff. 188-194, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲙ̅ⲇ̅, ⟨ⲙ̅ⲏ̅⟩) et quaterniones ⲇ̅, ⲉ̅ (ff. 195-210, pp. ⲙ̅ⲑ̅ – ⟨ⲡ̅⟩, ff. 209, 210, nota coptica carentibus); inscriptio plagulae initialis fasc. ⲇ̅ (cuius notam ⲇ̅ praecedit ⲅ, absque lineola superiore) est ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅; desiderantur lineolae quae medias distinguunt fasciculorum plagulas. Initio quaternionum, in summis angulis internis, rudi calamo adiectae sunt aetate recentiore fasciculorum notae ⲏ̅ – ⲓ̅ⲃ̅. Ornamenta nonnulla in summis fasciculorum paginis extremis minio sunt obducta. Pigmenta quae inter binas lineas croceas decorant titulum f. 172 partim sunt erosa ita ut iam sola appareant vestigia fusca coloris viridis et rubri; textus littera initialis, lineis inter se innexis exarata, pigmenta habet rubra et viridia partim deleta; linea prima litteris maioribus est exarata inter leves ductus directos minio effectos; titulum

f. 194ᵛ includit leve ornamentum ductibus alternis rubro et viridi effectum; iisdem pigmentis ornatur littera initialis praegrandis; linea prima ut in f. 172, at duae eiusdem litterae partim minio sunt exaratae. Initia miraculorum (ff. 198, 199ᵛ, 201, 205ᵛ, 208ᵛ) signant ornamenta rubra.

F. 210, inter duas lineas ornatas, subscriptio manu amanuensis, scriptura gracili ad dexteram inclinata: ⳩ пcмоү мпіаγιос өеóⲇωро(с) ϣωпι пемап тнроү амнп « Benedictio sancti Theodori sit nobiscum omnibus. Amen »; ibidem, nota lectoris rudi calamo scripta et, in fine, inde a verbo амнп, in mg. extern. sursum protracta: ⳩ ⲫⲧ̄ ⲫн етаqϣωп ероq ппіⲇорои ите авеⲗ пі|өмні пем ϯөесіа пте пепішт авраам ϯпоу пеппнв | піатаөос оуоϩ пмаірωмі ппаі пϣенерⲫмеуоуі п|те пiреq-⟨ерповi⟩ пар⟨а⟩ пісопт тнрq пікермі пем пікаϩі | ⲫн етемϣа ап емоуϯ ероq ппіраи етаумоуϯ п|моq хе моупахос ⳉаірои пϣнрі ппп̄ᾱϯкоп | ппі-еⲗϩіqі ке іоустос пеqішт ката сарꝁ пем ма|ріа теqмау піремⳉоо[у к]ата тоупатріс ϩопос п|п̄о̄с̄ ϯ мтоп ппоу[ψуχн ⳉеп пеq]внма етоі пϩоϯ | птеqер пінаі пем поуϣнрі мепепсωоу теqϯ пі|каϯ поου ⳉеп ϯметсаве псноу півеп ке тер п|еqпаі ппі⟨ϣ⟩ϯ пемоу ⳉеп ϯχріа те паікос⟨мос⟩ ке ауϣап|-сіпі евоⲗ ⳉеп паікосмос псмот пρасоуі пте п̄о̄с̄ | ерпеqпаі пιϣϯ пемωоу ⳉеп пеqвнма етоі пϩоϯ | χропо марϯ ψпа. [амнп есеϣωпі] амнп | ⲫн еөп[ахос] | хе амн[п] | еqеϭі [ката] | пісмо[у м]|мні | аісⳉа[і паі] | псоу[. .] | пϣір « Deus qui accepisti dona Abel iusti et sacrificium patris nostri Abrahae, nunc, Domine noster bone et hominum amator, ⟨accipe⟩ hoc memoriale peccatoris prae omni creatura, cineris et terrae, indigni qui vocetur nomine quo vocatur monachus, Ḫairon qui filius spiritualis Elḫifi est, Iusti, patris sui secundum carnem, et Mariae matris suae, ex Sḫōou, secundum patriam eorum, ut Dominus det requiem animabus eorum in tribunali suo tremendo et faciat misericordiam cum filiis eorum post eos, detque eis intelligentiam in sapientia omni tempore et faciat misericordiam suam magnam cum eis in rebus necessariis huius mundi et, cum exierint ex hoc mundo in modo somnii, Deus faciat magnam suam misericordiam cum ipsis in tribunali suo tremendo. Epochae Martyrum 781 (= an. D. 1064-1065). Amen, fiat, amen. Qui dicet ‘ Amen ’ accipiet secundum benedictionem vere. Scripsi hoc die... amšīr ». Notae lectoris Ḥapip (v. p. 442): f. 173ᵛ, in imo angulo externo, notula atramento obducta: піеⲗаχ(істос) ϩапіп « Minimus Ḥapip »; f. 181, in imo mg.: п̄о̄с̄ наі мпек-вωк ϩапіп піреqерпові | ӯс̄ мпоуϩωр амнп ⳩ ⳩ ψпⲗ « Domine miserere famuli tui Ḥapip peccatoris, filii Pouḫōr (= abū Ḫōr). Amen. Epochae Martyrum 784 (= an. D. 1067-1068) »; f. 195, in margine externo, nota partim resecta: іс ϯмета[піа арі]|пмеуі а[пок] | ⳉа пів[ωк піат]|мпϣа пі[реqер]|повi пі[своуі] | піевіпп [пара] | рωмі п[івеп] | пітаⲗе[пωрос] | ϩапіп [ ]|птепχ[с̄ і̄н̄с̄] | χа пап[овi] | пні ев[оⲗ ϩі]|тен пе[теп]|еуχн ⳩ [⳩] | ψпⲗ « Ecce prostrationem. Memento mei, servi indigni, peccatoris, vilis, miseri prae omnibus hominibus, pauperis Ḥapip... ut Christus Iesus remittat mihi peccata mea, per preces vestras. Epochae Martyrum 784 (= a. D. 1067-1068) ».

F. 194ʳ, a librario vacuum relictum, imaginem exhibet s. Theodori in equo sedentis ac manu dextra caput draconis lancea perfodientis, cum inscriptione in parte superiore, оүаγіос өеώⲇωрос пестратнⲗатнс; in parte inferiore versus mg. externum, vidua sanctum orans pro filiis, cum inscriptione, partim resecta, теχнра · ессапс епест[ра]-тнⲗатес е[тве] песϣ[нре]; in imo f. a sinistris, ipsi filii, cum inscriptione порⲫапос.

Inscriptiones dialectum produnt fayūmicam. Eamdem imaginem exhibet f. 210v, ubi pro ⲉⲥⲥⲁⲡⲥ « orans » legitur ⲉⲥⲣⲓⲙⲉ « lugens », inscriptione integre conservata, et omisso ⲛⲟⲣⲫⲁⲛⲟⲥ. F. 194 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XVI. F. 201, in imo mg., conscribillationes; item in f. 204, manu Ḥapip. Litterae plagulae initialis, partim deletae, atramento restituit manus recentior.

9 (ff. 211-232v) Saec. IX-X, ff. 22, linn. 29-32.

Sermo, s. Cyrillo Alexandrino adscriptus, de hora mortis, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ· ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ· ⲉⲑⲃⲉ ϯϫⲓⲛⲉⲣⲛⲩⲛⲫⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲩⲭⲏ· ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ· ⲛⲁϯ ⲛ̀ⲧⲉϥⲯⲩⲭⲏ· ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ⲛⲉⲛϫⲓϫ ⲙ̀ⲫϯ ⲉⲧⲟⲛϧ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲟⲩ· ⲉⲩⲟⲓ ⲛ̀ϫⲁϫⲓ ⲉ̀ⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲑⲉⲟ̀ⲫⲓⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲉ̀ⲡⲓⲫⲁⲛⲓⲟⲥ· ⲉ̀ⲧⲁⲩⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲕⲁⲑⲉⲣⲉⲥⲓⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱ̀ⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲏⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲑⲃⲉ ⲥⲓⲥⲓⲛⲛⲓⲟⲥ ⲡⲓⲥⲓⲟⲩⲣ· ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲣⲏϯ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲛⲕⲟⲧ· ϧⲉⲛ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲱⲣⲟⲥ· ⲡⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲏⲗⲁⲧⲏⲥ ⲉϥⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲫϯ· ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲑⲉⲟ̀ⲇⲱⲣⲟⲥ· ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉϥⲧⲁⲥⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲉ̀ⲧⲉϥⲁⲣⲭⲏ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo quem protulit sanctus Cyrillus, archiepiscopus Alexandrinus, de vigilantia animae et de hora qua homo miser dabit animam suam in manus Dei viventis. Dixit de iis qui mortui sunt dum essent invicem inimici. Locutus est etiam de abba Theophilo et Epiphanio qui scripserunt condemnationem sancti Iohannis Chrysostomi. Locutus est etiam de Sisinnio eunucho; de modo quo quievit in sanctuario sancti Theodori Stratelatae, orans Deum sancti Theodori ut eum restitueret in pristinum suum locum. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit cum praefatione et versione gallica E. Amélineau, *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVe et Ve siècles*, in *Mémoires de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, fasc. 1, 1888, pp. XXVIII-XXXI, 165-195. De fragmentis bohairicis Lipsiensibus eiusdem orationis (codd. Tischendorf XXIV, f. 16; XXVII, f. 12) quae edidit I. Leipoldt, *Sinuthii archimandritae vita, bohairice*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, ser. II, t. II, Parisiis, 1906, pp. 78-80, vide O. von Lemm, *Kleine koptische Studien LI*, in *Mémoires de l'Académie impériale des sciences de S. Pétersbourg, classe hist.-philol.*, t. VIII, fasc. 12, Petroburgi, 1908, pp. 2, 3, 9, 10. Aliud fragmentum Lipsiense (cod. Tischendorf XXV, f. 25) vide ibid., pp. 5, 6; cf. etiam W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts* in *Pro-*

ceedings of the Society of Biblical archaeology, t. XXIX, 1907, p. 306, ubi insuper duo alia fragmenta notantur, nempe cod. Tischendorf XXV, ff. 18 et 19.

F. 211, in summo mg., manu posteriore: **ⲥⲟⲩⲕ̅ⲁ̅ ⲛⲉⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ** « Die 21 epēp, in Virgine ». In marginibus, signa lectionis varii calami: f. 222^{v}, **ϫⲁⲕ** « Desine »; f. 224, manu rudi, **ϣ[ⲁ]** « Usque », f. 226, **ⲱϣ** « Lege »; manus recentior folii 239 conclusionem complevit: **ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲃⲟⲗ** « Ipse a quo ». Paucae correctiones minio sunt adiectae.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 174^{v}-189.

Sicut codices Vaticani coptici 66$^{6-8}$, codex eiusdem est amanuensis eamdemque habet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt, 58^{8} (vide p. 394). Constat quaternionibus ⲁ̅, ⲃ̅ (ff. 211-226, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅, nota ⲓ̅ folii 215^{v} recurrente in f. 216^{v}, f. 217^{v} signato ⲓ̅ⲃ̅ et f. 218^{v} ⲓ̅ⲉ̅) atque trinione ⲋ̅ (ff. 227-232, pp. ⲗ̅ⲋ̅ – ⲙ̅ⲇ̅, ff. 230, 231, notis destitutis). In plagulis extremis fasciculorum inscriptiones leguntur ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Miserere nostri » (ff. 218^{v}, 227) ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (ff. 219, 226^{v}, 232^{v}). Titulum decorat ornamentum rubri, viridis et flavi coloris, ramis cum floribus constans in mgg. summo et externo, lineis autem inter se innexis in spatio quod titulum dividit a textu; utriusque indolis ornamentum cum iisdem pigmentis coniunctim praebet littera initialis praegrandis, in forma avis; linea prima textus similis indolis est ac in codice praecedenti. Desiderantur lineolae quae medias fasciculorum plagulas distinguunt. Paginae initialis et finalis codicis litteras nonnullas, partim deletas, restituit atramento manus posterior. Manus posterioris etiam sunt notae fasciculorum ⲓ̅ⲋ̅ – ⲓ̅ⲉ̅, summo angulo interno ff. 211, 219, 227 appositae.

10 (ff. 233-268^{v}) Saec. X in., ff. 36, linn. 29-33.

Martyrium s. apa Anūb auctore Iulio de Khbeḥs, sub titulo **ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲁⲡⲁ ⲛⲟⲩⲃ · ⲡⲓⲣⲉⲙⲛⲁⲏⲥⲓ · ϧⲉⲛ ⲡⲑⲟϣ ⲛⲓⲙⲉϣⲟϯ · ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲙ̀ⲡⲉϥⲁ̀ⲅⲱⲛ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲇ̅ · ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « Martyrium sancti martyris Domini nostri Iesu Christi sancti apa Anoub e Naēsi, in nomo Nimešoti (cf. E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 272, 273), qui consummavit certamen suum sanctum die vigesimo quarto mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt cum praefatione et versione latina I. Balestri et H. Hyvernat, *Actus martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 200-241; versio, 1908, pp. 8, 9, 123-147; de partibus editis ab A. Giorgi, vide ibid., versio, p. 9. Post f. 241 desideratur folium unum de quo vide op. laud., textus, p. 76, n. 1, lin. 4 a. fin.

In summo f. 233, manu rudi posteriore: **ⲥⲟⲩⲕ̅ⲇ̅ ⲛ̀ⲉⲡⲏⲡ** « Die 24 epēp. » In mgg. et in textu, signa lectionis diversarum manuum: cruculae, **ϣⲁ** « Usque », **ⲱϣ** « Lege », **ⲥ** et **ↄ** ad interrogationes; f. 255, ad **ⲕⲥⲱⲟⲩⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅** (Bal. Hyv., p. 225, lin. 7): **ϣⲁ ⲡⲁⲓ ⲙⲁ** « Usque ad hunc locum »; alibi variae formae ductus incompti, initio sectionum. Occurrunt in textu emendationes diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 189v-214.

Codex eiusdem est amanuensis ac codices Vaticani coptici 61[3] (vide p. 421), 63[2] ac 66[1-3], quibuscum communem habet indolem palaeographicam. Efficitur quinque ff. posterioribus quaternionis ⲃ̅ (ff. 233-237, pp. ⟨ⲕ̅ⲅ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅), septem foliis quaternionis ⲅ̅ (ff. 238-244, pp. ⟨ⲗ̅ⲅ̅⟩ – ⲙ̅, ⟨ⲙ̅ⲅ̅⟩ – ⲙ̅ⲏ̅, amisso folio quinto, pp. ⟨ⲙ̅ⲁ̅⟩, ⲙ̅ⲃ̅) et quaternionibus ⲇ̅ – ⲋ̅ (ff. 245-268, pp. ⟨ⲙ̅ⲑ̅⟩ – ϥ̅ⲋ̅); in plagulis extremis fasciculorum, inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, praeterquam in ff. 237v et 244v. Titulum involvit ornamentum rubri, viridis et crocei coloris, lineis inter se innexis constans sicut et dorsum litterae initialis ipsius textus, quae formam avis imitatur; reliqua pars lineae primae litteris maioribus est scripta. Ff. 264v, 265, manus recens litteras partim deletas atramento delineavit.

11 (ff. 269-287v) Saec. X in., ff. 19, linn. 33, 34.

De morte s. Iosephi fabri lignarii, sub titulo **ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓⲭⲓⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓⲁⲙϣⲉ ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲁⲣⲝ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉ⟨ⲣ⟩ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥⲱⲛϧ ⲉ̀ⲁⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲧⲁⲙⲉ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉⲡⲉϥⲃⲓⲟⲥ ⲧⲏⲣϥ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲓⲧⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲱⲓⲧ· ⲁ̀ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ϩⲱⲟⲩ ⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲁⲓⲥⲁϫⲓ ⲁⲩⲭⲁⲩ ϧⲉⲛ ϯⲃⲩⲃⲗⲓⲟ̀ⲑⲏⲕⲏ ϧⲉⲛ ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅· ⲟⲩⲟϩ ⲟⲛ ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲓϧⲉⲗⲗⲟ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲭⲁ ⲥⲱⲙⲁ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ⲋ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲉ̀ⲡⲏⲡ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ** « Hic est exitus e corpore patris nostri Ioseph fabri lignarii, patris Christi secundum carnem, cuius vitae anni erant centum et undecim, quum vitam eius totam Servator noster docuit apostolos in monte Oliveti. Apostoli quoque scripserunt haec dicta ac eadem posuerunt in bibliotheca Hierosolymis. Die autem quo sanctus senex deposuit corpus suum est vigesimus sextus mensis epēp. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt E. Revillout, *Apocryphes coptes*, Parisiis, 1876, pp. 43-71, necnon, simul ac textus recensionem arabicam et fragmentum sahidicum codicis Borgiani copt. 109[121], P. de Lagarde, *Aegyptiaca*, Gottingae, 1883, pp. 1-37; textus bohairici versionem anglicam edidit Forbes Robinson, *Coptic apocryphal Gospels*, in *Texts and Studies*, t. IV, fasc. 2, Cantabrigiae, 1896, pp. 130-147, additis, pp. 220-229, post bre-

vem praefationem (p. 220), notis criticis ad editionem Pauli de Lagarde cum variis lectionibus (pp. 221, 222) e fragmento bohairico Crawford 39 nunc Mancuniensi 440; vide ibid., pp. 146-151, Dormitionis s. Iosephi fragmenta sahidica, cum versione anglica, cod. Borgiani copt. 109[116] et cod. Brit. Mus. Or. 3581 B (11) atque, pp. 152-159, versionem anglicam codicis Borgiani copt. 109[121] quem ediderat de Lagarde, op. laud., p. 9-29. Variorum codicum descriptionem praebet Forbes Robinson, op. laud., pp. XXVII-XXIX.

In summo f. 269, manu rudi: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲉ̅ ⲛ̇ⲉⲡⲏⲡ « Die 26 epēp ». Tum in textu, tum in mgg., varia lectionis signa: f. 276ᵛ, crucula ad verba ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅; f. 276ᵛ, lin. 4, et f. 278, lin. 12 a. fin, signum ·/. (= ϣⲁ); ⲥ ante interrogationes. Occurrunt in textu nonnullae emendationes.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 214ᵛ-227ᵛ.

Codex eiusdem est manus eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 58[3] (vide p. 388). Complectitur quaterniones ⲁ̅, ⲃ̅ (ff. 269-284, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅) ac folium duplex fasciculi ⲅ̅ (ff. 285, 286, pp. ⲗ̅ⲅ̅ – ⲗ̅ⲉ̅; levem crucem, quae medias fasciculorum distinguit plagulas, vide in imo f. 285ᵛ et in summo f. 286), cui accedit folium separatum (f. 287), absque nota. Titulum involvit ornamentum lineis inter se innexis exaratum ac rubro, viridi et croceo coloribus pictum ad cuius instar effectae sunt textus litterae duae priores, praegrandes; vide plągulam initialem codicis apud H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXIV.

F. 287, post triplicem lineam lineolis flexuosis ac punctis effectam qua concluditur textus, nota aetatis posterioris auctore Ḥapip (cf. ff. 184, 195ᵛ): ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲉⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲛ̀ⲣⲉϥⲉϥⲛⲟⲃⲓ ⲡⲓⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲉⲧⲭⲟⲛⲥ | ϧⲉⲛ ⲡϣⲓⲕ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ ϩⲁⲡⲓⲡ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁϥ ⲁⲙⲏⲛ | ⲁⲓⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲏ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲉⲡⲏⲡ ☧ ⳩ ⲯ̅ⲡ̅ⲅ̅ « Memento mei, minimi peccatoris, miseri qui foetet in puteo peccatorum suorum, Ḥapip; Domine, miserere eius. Amen. Scripsi die vigesimo octavo mensis epēp, epochae Martyrum 783 (= an. D. 1067) ». F. 287ᵛ (vide H, Hyvernat, *Album*, tab. XVII), imago s. Mercurii equo insidentis et caput Iuliani transfodientis, cum inscriptionibus in parte superiore ⲟⲩⲁⲅⲓⲟⲥ ⲙⲉⲣⲕⲟⲩⲣⲓⲟⲥ in parte inferiore ⲓⲟⲩⲗⲓⲟⲥ ⲡⲣ̀ⲣⲁ ⲛ̀ⲁⲛⲟⲙⲟⲥ « Iulius rex impius »; in mg. interno superiore vir armatus cum inscriptione ⲡⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉϥⲥⲁⲧ̣ ⲉⲣⲁϥ ⲛ̀ⲧ⟨ⲥⲏⲃⲓ⟩ « Angelus gladium proiiciens in eum »; in medio mg. interno, alter vir armatus. Imago eiusdem est calligraphi ac imagines s. Theodori, ff. 194 et 210; sicut ibidem, inscriptiones sunt fayūmicae. Facies Iuliani partimque facies s. Mercurii, calamo qui recentem prodit aetatem, super pristinam effigiem delineatae sunt. F. 269, in imo mg.: ⲣ̅ⲟ̅ⲗ̅.

12 (ff. 288-313ᵛ) Saec. X med., ff. 26, linn. 32-35.

Homilia s. Gregorii Nazianzeni de amore pauperum, sub titulo ⲟⲩⲟ̀ⲙⲏⲗⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲁϥϫⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲁ̀ⲛⲍⲓⲁ̀ⲛⲥⲟⲥ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉ̀ⲁϥϫⲟⲥ ⲉ̀ⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲙ̀ⲁⲓϩⲏⲕⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Homilia quam protulit

sanctus Gregorius, episcopus Nazianzenus, loquens de amore pauperum. In pace Dei. Amen ».

Inc.: **ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛⲉⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲟⲩⲟϩ ⲛⲓϣⲫⲏⲣ ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ ϣⲱⲡ ⲉ̀ⲣⲱⲧⲉⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲉ̀ⲧⲉⲛⲛⲁϫⲟϥ ⲉ̀ⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓϩⲏⲕⲓ** « Viri fratres et socii pauperes, accipite sermonem quem dicturi sumus de amore pauperum »; des.: **ⲉ̀ⲧⲉ ⲑⲁⲓ ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲛⲓϩⲏⲕⲓ· ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉⲣϧⲁⲉ̀· ⲙⲁⲗⲓⲥⲧⲁ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲛⲏ ⲉ̀ⲧϣⲱⲛⲓ· ϫⲉ ϩⲓⲛⲁ ⲁ̀ⲛϣⲁⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲃⲓⲟⲥ· ⲛ̀ⲥⲉϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲕⲩⲛⲏ ⲛ̀ⲉ̀ⲛⲉϩ ϧⲁⲧⲉⲛ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄... ⲁⲙⲏⲛ** « quae (virtus) est misericordia erga pauperes et in egestatem lapsos, praesertim erga infirmos, ut cum recesserimus ex hac vita perducant nos in aeterna tabernacula apud Dominum nostrum... Amen » (*P. G.* 35, col. 857, *Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ συμπένητες, πτωχοὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ τῆς θείας χάριτος ἐπιδεεῖς... δέξασθε τὸν περὶ φιλοπτωχίας λόγον* – col. 909, *ταύτην εἰσφέρωμεν αὐτῷ διὰ τῶν δεομένων, καὶ χαμαὶ σήμερον ἐρριμμένων, ἵνα, ὅταν ἐνθένδε ἀπαλλαγῶμεν, δέξωνται ἡμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνὰς, ἐν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν*). De eiusdem homiliae fragmentis bohairicis Cahirae, Lipsiae et Mancunii servatis, vide H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Ebor., 1926, pp. 181, 182. Fragmentum Cahirense quod ibid. editum est respondet, non tamen absque quodam tum verborum tum rerum discrimine, codicis f. 288ᵛ, lin. 3 a. fin. – f. 289ᵛ, lin. 9 a. fin.

In summo f. 288, manu posteriore: **ϯϩⲟⲩⲓϯ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲡⲏⲡ** « Dominica prima epēp »; in imo f. 313ᵛ, alia manu: **ⲉⲡⲏⲡ**. Paucis in locis leguntur, manu rudi exaratae, notae marginales: ⲥ ad interrogationes, ϣⲁ « Usque », ⲱϣ « Lege »; nonnullae correctiones scriptura gracili adiectae sunt.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 113, ff. 61-88ᵛ.

Codex eiusdem est amanuensis ac cod. Vat. copt. 68[4]; insuper, indole palaeographica tam affinis est codici Vat. copt. 61[5], licet nonnullae litterae, e. g. ϩ, speciem praebeant leviter discrepantem, ut ab eodem librario Macario exaratus videatur. Ductus directi, paginae carneae membranae impressi, in solis apparent plagularum partibus superiore et inferiore; spatium scripturae servatum est circiter mm. 270 × 180. Constat codex quaternionibus ⲁ̄–ⲅ̄ (ff. 288-311, pp. ⟨ⲁ̄⟩ – ⲙ̄ⲏ̄) et folio duplici (ff. 312, 313, pp. ⲙ̄ⲑ̄ – ⲛ̄ⲃ̄). Summae plagulae extremae fasciculorum exhibent ornamentum inter inscriptiones ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄; manus posterior notis ⲉ̄, ⲋ̄, in summo angulo interno ff. 296, 304, quaterniones ⲃ̄ et ⲅ̄ signavit; in aliis summis marginibus, crucula, lineis effecta in paginis aversis, quattuor autem punctis in paginis rectis. Paginarum notae appositae sunt secundum numeros pares in foliis aversis ac insuper secundum numeros impares initio fasciculorum. Tituli ornamentum, textus littera initialis eiusque linea prima eamdem praebent speciem ac in cod. Vat. copt.

61[5]; codici proprium est ornamentum quo in imum marginem producuntur litterae ⲣ, ⲧ, ⲫ, ϥ, ϯ; in cod. Vat. copt. 61[5], eodem ornamento quandoque signantur litterae ⲫ, ϧ, ϯ, in summum marginem productae; vide Hyvernat, *Album*, tab. XLII 4. Textum concludit linea punctis, lineolis et ornamentis effecta.

F. 313[v], praemisso singulis lineis signo ·>, subscriptio manus posterioris, eiusdem ac subscriptio cod. Vat. copt. 58, f. 35 (cf. H. Hyvernat, *Album*, tabulae XXX, XXXI): ϯϯϩⲟ ⲟⲩⲟϩ ϯⲧⲱϩⲡ (manu recenti mutatum in ϯⲧⲱⲃϩ) ⲙ̀ⲙⲱⲧⲉⲛ ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲟϯ ⲡⲓⲕⲗⲏⲣⲟ(ⲥ) ⲛⲉⲙ | ⲡⲓⲗⲁⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲟⲩⲓ | ϩⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁϫⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲯⲩⲭ(ⲏ) ϧⲉⲛ ⲡⲉϥ|ⲃⲏⲙⲁ ⲉ̀ⲧⲟⲓ ⲛ̀ϩⲟϯ ⳤ ⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) | ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀(ⲕⲱⲛ) ⲡⲓϣⲱⲓ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲁ̀ⲙⲉ ⲡⲓⲙⲟⲩⲛⲁⲭⲟⲥ ⲡⲓ|ⲣⲉⲙⲡⲓϩⲟⲣⲙⲉⲥⲧⲁⲙⲟⲩⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲑⲟϣ ⲧⲁⲙⲓⲁϯ ⳤ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛ̀|ⲛⲁⲓⲟϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲛ̅ⲁ̅ϯⲕⲟⲛ ⳤ ⲛⲁⲓⲟϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲕⲓⲕⲟⲛ | ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉ̀ϥⲉ̀ϭⲓ ϩⲱϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⲭⲣⲟⲛⲟⲛ ⲙⲁⲣϯⲣⲟⲥ ⲯ̅ⲙ̅ⲁ̅ = ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲟⲩϣⲟⲓ̅ⲍ̅ = ϯⲙⲁϩⲓ̅ⲅ̅ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲓⲱ̀ⲧⲏ | ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅ = ⲡⲓϫⲓⲛⲑⲁⲙⲓⲟ̀ ,ⲋ̅ⲓ̅ⲍ̅ ⳤ ⲫ̅ = ⲡⲓⲣⲏ ⲅ̅ = ⲡⲓⲟϩ ⲓ̅ⲉ̅ = ⲥⲟⲩⲕ̅ⲉ̅ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ | ⲁϫⲡⲓ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲧⲓⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Rogo et deprecor vos, Domini patres, clere et popule, Domini patris mei abba Macarii, ut recordemini mei, ut Christus, Deus meus, det requiem pauperi animae meae in tribunali suo metuendo et dimittat mihi peccata mea, ego, minimus peccator, diaconus Pišōi, filius Macarii Ame, monachus, ex Piḥormestamoul in nomo Tamiati (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 345, 346), et det requiem patribus meis omnibus spiritualibus et patribus meis secundum carnem. Amen. Qui dixerit ' Amen ' accipiat quoque secundum benedictionem. Amen. Epocha Martyrum 741; Christi 1017; 133 periodi decimae tertiae (scil. aerae Aniani, cf. Vat. Copt. 58, f. 35); Creationis 6517 (litt. 6017 + 500); solis 3; lunae 15, die 25 paopi, hora 11 diei, feriae quintae. In Christo Domino nostro. Amen ».

In laterculo anteriore averso: *Assem. XV n. 65*; ibid., ca. med., in charta agglutinata, elenchus partium codicis, cum nota *cod. script. an. Christi 1065*; in folio anteriore custodiae causa adiecto: *copto 66* (*66* manu recentiore adiectum) et infra, cancellatum: *Etiopico.* Ff. 1 et 313[v], sigilla bibliothecae Apostolicae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis. Vac. ff. 18[v] et 96[r].

Integumentum e corio rubro confectum in dorso exhibet auro impressa notam *66*, trimontium et stellas gentis Albani i. e. Clementis XI necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

67 (a I. S. Assemani emptus 16). Membr., ff. 131, mm. 345 × 270.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 9-33[v]; ff. 1-8 = cod. Vat. copt. 68[11], ff. 191-198 enumerationis novae imis ff. appositae) Saec. X, ff. 25, linn. 34.

Sermo Beniamini, archiepiscopi Alexandrini, de nuptiis Canae, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑ-

ⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ⲡⲛ̅ⲁⲧⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲃⲉⲛⲓⲁⲙⲓⲛ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓϩⲟⲡ ⲉⲧⲁϥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲧⲩⲁⲛⲁ (manu posteriore mutatum in ⲧⲕⲁⲛⲁ) ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲧⲁⲗⲓⲗⲉⲁ̀ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo quem protulit pater noster sanctus pneumatophorus abba Beniamin, archiepiscopus Alexandrinus, de nuptiis quae fuerunt in Cana Galilaeae. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. I, in *Coptica*, t. I, Hauniae, 1922, pp. 53-106.

In imo f. 9, manu rudi: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲅ̅ ⲛ̀ⲧⲱⲃⲓ « Die 13 tōbi ». In marginibus et in textu, varia variae manus signa lectionis; f. 17^v, ϣⲁ « Usque » et f. 18, manu posteriore, ⲱϣ « Lege ». Textus quasdam praebet emendationes et additiones unciali oblonga adiectas, pristina ut videtur manu, aliasque manus alterius.

Codex eiusdem est amanuensis ac cod. Vat. copt. 61[1] (v. p. 418) quocum communem habet indolem palaeographicam. Constat quaternionibus ⲁ̅–ⲅ̅ (ff. 9-32, pp. ⟨ⲁ̅⟩–ⲙ̅ⲏ̅) et f. primo fasc. ⲇ̅ (f. 33, pp. ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅); inscriptiones in plagulis extremis fasciculorum leguntur ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 16^v, 17, 25, 32^v), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ (f. 33); f. 24^v solis distinguitur consuetis ornamentis. Fasciculorum paginas medias signat linea rubra transversa in summis ff. aversis et in imis ff. rectis, cultro glutinatoris partim nonnunquam resecta. Folii initialis titulum marginesque undique decorant lineae inter se innexae rubri, flavi, cineracei, fusci et viridis coloris, quibus pigmentis obductae sunt etiam tres litterae praegrandes lineae primae; litteras marginales communes solum distinguit minium. Tituli lineas, quarum tertia et quarta minio exaratae sunt, distinguunt signa ·⟩ a sinistris et ⟨· a dextris, minio exarata ad linn. 1, 2, 5, atramento ad lin. 3, 4; signum rubrum ·⟩ in mg. comitatur paragraphum de proditoribus Iudae aequiparandis (f. 12^v ⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲉ – ⲫⲙⲁⲣⲏⲥ, op. laud., pp. 64, 65); in f. 20 ad verba ϯⲛⲁϫⲱ ⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲓⲕⲉϣⲫⲏⲣⲓ « Dicam insuper et hoc miraculum », ornamentum rubri et viridis coloris. Praeter ff. extrema fasciculorum, plurimae plagulae varias habent amanuensis inscriptiones, unciali oblonga exaratas, plerumque inter levia ornamenta rubra: ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « Domine mi Iesu Christe » (ff. 11^v, 25^v, 28), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Domine mi Iesu, miserere nostri » (ff. 13), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲁⲅⲁⲡⲏ « Domine mi Iesu Christe, miserere mei in dilectione » (ff. 14^v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « Domine Iesu » (f. 17^v), ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Domine mi Iesu, miserere mei » (f. 21^v), ⲫ̅ϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Deus, miserere mei » (f. 22^v), ⲡⲁⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ⲁⲅⲁⲡⲏ « Servator mi bone, miserere mei in dilectione » (f. 23^v), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ (f. 26^v), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲁⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Iesu, Servator mi, miserere mei » (f. 30^v). F. 1, tum in titulo tum in textu, pleraeque litterae manu posteriore rescriptae sunt; item in imo f. 20, verbum ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, quod unciali oblonga pristina manu inter signa rubra ·⟩ ⟨· fuerat adiectum. F. 27, initio lineae quartae a. fin., ea quae praecedebant nomen ⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲟⲥ (op. laud. p. 94, lin. 6) quaeque signabantur a parte superiore punctis rubris cum lineolis, erasa sunt sicut primae litterae lineae sequentis.

F. 33^v, sub triplici linea quae ductibus constat atramento effectis cum ornamentis minio tactis, amanuensis subscriptio minio exarata litterisque uncialibus oblongis dextror-

sum leviter inclinatis: ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲥϧⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ | ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲱϣ ϥ̅ⲑ̅ | ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲱⲧⲉⲙ ⲁⲙⲏⲛ | ⲫ︦ϯ︦ ⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲗ(ⲁ)ⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ϣⲉⲛⲟⲩϯ ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛ | ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ « Misericordia ei qui scripsit. Amen. Pax ei qui legit. Amen. Intellectus eis qui audiunt. Amen. Deus, dimitte peccata minimo Šenouti Babylōn. Amen »; ibid., in summo angulo externo, conscribillationes. In imo f. 9: ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅.

2 (ff. 34-68v) Saec. X med., ff. 35, linn. 31-34.

Vita sanctorum Maximi et Dometii, auctore abba Pšoi Constantinopolitano, sub titulo ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲙⲁⲝⲓⲙⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲇⲟⲙⲉⲧⲓⲟⲥ ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲁⲗⲉⲛⲧⲓⲛⲟⲥ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛⲛⲓⲣⲱⲙⲉⲟⲥ ⲉⲧⲁⲩϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲃⲓⲟⲥ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉϥ ⲉⲑⲙⲉϩ ⲛ̀ⲁⲣⲉⲧⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲁⲩϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲉⲛⲧⲟⲗⲏ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲙⲉⲛ ⲛ̀ϧⲏⲧⲟⲩ ⲉⲧⲉ ⲙⲁⲝⲓⲙⲟⲥ ⲡⲉ ⲁϥⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲧⲱⲃⲓ ⲡⲓϫⲉⲧ ⲇⲉ ⲉⲧⲉ ⲇⲟⲙⲉⲧⲓⲟⲥ ⲡⲉ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲍ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲣⲱ ⲟⲛ ⲉⲁϥϩⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡϣⲟⲓ ⲡⲓⲣⲉⲙⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ ⲉ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ϣⲓⲏⲧ ⲛⲁϩⲣⲁϥ ⲛ̀ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲛⲉⲙ ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̀ⲥⲓⲇⲱⲣⲟⲥ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁϥⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉϥⲟⲓ ⲛ̀ⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲑⲱϣ ⲛ̀ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲟⲩⲥⲏ ⲡⲓϫⲁⲙⲉ ⲛ̀ⲧⲉϥϣⲉⲃⲓⲱ̀ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲉ ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲇⲉ ⲛ̀ⲛⲁⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁⲃⲃⲁ ⲡϣⲟⲓ ⲉⲩⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲁϥⲭⲁϥ ϧⲉⲛ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲉⲩϩⲏⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲟⲩⲱϣ ⲉⲱⲛϧ ⲕⲁⲧⲁ ⲫ︦ϯ︦ « Vita sanctorum graecorum Maximi et Dometii, filiorum Valentini, regis Graecorum, qui consummaverunt vitam suam bonam, plenam virtutum omnium, quum implevissent mandata omnia evangeliorum sanctorum. Unus quidem ex illis, qui est Maximus, quievit die decimo quarto mensis tōbi; alter autem, qui est Dometius, die decimo septimo eiusdem mensis. Narravit eam abba Pšoi, Constantinopolitanus, primus diaconus qui fuit in Šiēt apud abba Macarium, hominem Dei, et abba Isidorum qui quievit dum erat diaconus et huic successit abba Moyses Niger. Quum scripsisset vitam sanctorum illorum, ipse abba Pšoi, in memoriale, posuit eam in ecclesia, in utilitatem eorum omnium qui volunt vivere secundum Deum ».

Codicem edidit cum praefatione et versione gallica E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. XLIX-LIV, 262-315. Vitae recensionem sahidicam integram reperire est in *Bybliothecae Pierpont Morgan codices coptici photographice expressi*, t. XL, Romae, 1922, tabulis 35-50 e codice M. 584 (ff. 13-20) et tabulis 51-96, e codice Cahirensi Hamouli C³ (ff. 1-23), eius-

dem codicis pristini ac cod. M. 584. Partem Cahirensem iam typice ediderat cum praefatione et versione gallica H. Munier, *Une relation copte sa'īdique de la Vie des saints Maxime et Domèce*, in *Bulletin de l'Institut français d'archéologie orientale*, t. XIII, Cahirae, 1916, pp. 93-140; de relatione quae intercedit inter recensionem bohairicam ac recensiones sahidicam, syriacam et arabicam, vide ibid., pp. 93-95.

In summo f. 34, manu rudi: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲍ̅ ⲛ̀ⲧⲱⲃⲓ « Die 17 tōbi ». In mgg.: f. 36ᵛ, ⲥ, ante interrogationem; f. 37ᵛ, ⲱ(ϣ) « Lege », manu rudi; f. 43, eadem manu, ϣ(ⲁ) « Usque »; f. 44, ad verba ⲁⲗⲗⲁ ⲙⲁⲗⲗⲟⲛ (Amél., p. 278), duplex crucula; f. 46, ad verba ⲉϣⲱⲡ ⲅⲁⲣ (Amél., p. 281): ⲱ(ϣ) « Lege », pristinus plumbo, dein atramento scriptum; f. 53ᵛ, ante verba ⲛⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Amél., p. 292): ⲥⲟⲕⲥ « Trahe » et, paulo inferius, ad verba ⲑⲁⲓ ⲅⲁⲣ: ⲁⲣⲭⲏ cum crucula; f. 54, initio narrationis ⲙⲁ ϩⲑⲏⲧⲉⲛ (Amél., p. 292): ⲭⲁⲭ ⲉⲃⲟⲗ « Desine »; f. 60, ad verbum ⲉⲡⲧⲏⲣϥ (Amél., p. 302): ⲭⲁ « Desine ». In textu, paucae correctiones partim, ut videtur, pristinae manus.

Codex eiusdem est amanuensis Khaēl, filii Matoi, ac cod. 58² (vide pp. 386, 387) eamdemque universim praebet indolem palaeographicam, at ductus membranae impressi duabus circiter scripturae lineis respondent; ductus autem transversi, ad margines definiendos, plumbo delineati sunt. Constat quaternionibus ⲁ̅ – ⲇ̅ (ff. 34-65) et tribus ff. ultimis binionis ⟨ⲉ̅⟩ (ff. 66-68); paginarum notae solae apparent in plagulis extremis fasciculorum (ⲓ̅ⲉ̅, ⲓ̅ⲍ̅, ⲗ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲅ̅, ⲙ̅ⲃ̅, ⲙ̅ⲑ̅, ⲍ̅ⲇ̅) et in ff. 34ᵛ (ⲃ̅), 35ᵛ (ⲇ̅); medias quaternionum plagulas signat crux atramento effecta in summis foliis aversis et in imis foliis rectis. Inscriptiones in ff. extremis fasciculorum ⲁ̅ – ⲇ̅ sunt ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in plagulis aversis, ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » in plagulis rectis. Titulum involvit, vacuo tamen relicto mg. interno, leve ornamentum lineis inter se innexis confectum, coloribus pictum fuscis rubro et viridi; iisdem coloribus distinguitur textus littera initialis; ultimae litterae lineae primae, quae caeteris est amplior, punctis rubris tactae sunt. Nonnulla folia madore maculata sunt, versus medium, absque gravi textus iactura. Textus concluditur triplici linea lineolis flexuosis et punctis effecta.

3 (ff. 69-89ᵛ) Saec. X med., ff. 21, linn. 30-36.

Catechesis sancti Basilii, episcopi Caesareensis, in dedicationem ecclesiae B. M. Virginis, fine mutila, sub titulo ⲟⲩⲕⲁⲑⲏⲕⲓⲥⲓⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲉⲥⲁⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲕⲁⲡⲡⲁⲇⲟⲕⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲡⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲛ̀ⲑⲏ ⲉⲧϫⲟⲗϩ ⲙ̀ⲡⲓⲧⲟⲩⲃⲟ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϯⲣⲉϥϫⲫⲉ ⲫ̅ϯ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ϯⲁ̀ⲅⲓⲁ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟ̀ ⲛ̀ⲧⲁⲓⲕⲁⲑⲏⲅⲓⲥⲓⲥ ϧⲉⲛ ϯⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲃⲉⲣⲓ ⲉⲧⲁϥⲕⲟⲧⲥ ⲛⲁⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲉⲩⲙⲉⲛⲓⲟⲥ ⲡⲓⲡⲣⲉⲡⲉ(ⲉ cancell., ⲟ supra scriptum)-

ⲥⲓⲧⲟⲥ ⲥⲁⲡⲉⲓⲉⲃⲧ ⲛ̀ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲁⲅⲓⲁ́ⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ́ⲃⲟⲧ ⲡⲁⲱ́ⲛⲓ ⲉ̀ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲛ̀ⲫⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲥⲁϧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲓⲁ́ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ϫⲉ ⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲁ ⲛⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲕⲉⲧ ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ́ ϧⲉⲛ ⲡⲉⲥⲣⲁⲛ ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩϫⲟⲕⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲡⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ́ⲃⲟⲧ ⲡⲁⲱ́ⲛⲓ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲧⲁⲓⲕⲁⲑⲏⲕⲏⲥⲓⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲡⲟⲣⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲛⲱⲓⲕ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲣⲁⲙⲁⲟⲓ ⲛ̀ⲁⲑⲛⲁⲓ· ϫⲉ ⲛⲓⲕⲟⲗⲁⲥⲓⲥ ⲡⲉ ⲡⲟⲩⲙⲁ ⲛ̀ϣⲱⲡⲓ ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Catechesis quam protulit sanctus Basilius, episcopus sanctus Cesareae Cappadociae, in memoriam illius quae fuit omni tempore puritate vestita, Deiparae in veritate, sanctae Mariae. Protulit hanc catechesin in magna ecclesia nova quam aedificavit ipsi Eumenius, praepositus ad orientem civitatis, quam consecravit die vigesimo primo mensis paōni, manifestans nobis, scriptor sanctus beatus Basilius, diem quo apostoli aedificaverunt et consummaverunt ecclesiam in eius nomine fuisse diem vigesimum primum mensis paōni. Locutus est etiam in hac catechesi de libidinosis, de adulteris, de divitibus immisericordibus, (docens) tormenta esse eorum commorationem in aeternum. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, M. Chaîne, *Catéchèse attribuée à saint Basile de Cesarée: une lettre apocryphe de saint Luc*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. 23, 1922-1923, pp. 150-159, 271-302. De varia eiusdem homiliae recensione in fragmentis bohairicis Lipsiensibus servata vide W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in ephemeride *Proceedings of the Society of Biblical archaeology*, t. 29, 1907, p. 304; Chaîne, op. laud., p. 153.

In summo mg. externo f. 69, manu posteriore, nota partim resecta ⲕ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲧ[ⲱⲃⲓ] « Die 21 tōbi » et, paulo inferius, alia manu, ⲉⲩϣⲉⲙϣⲓ ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) « Ministrant in Virgine ». In marginibus passim, ⲥ ante interrogationes, ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », varia manu; f. 74, ad verba ⲛⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Chaîne, p. 273), ⲥϧ[ⲁ̀ⲓ] « Scribe »; alibi pauci ductus in signa lectionis. Nonnullae emendationes diversarum manuum apparent in textu.

Codex qui, sicut cod. Vat. 67[2] quocum communem habet indolem palaeographicam, eiusdem est amanuensis ac cod. Vat. copt. 58[2] (vide pp. 386, 387), constat quaternionibus ⲁ̅, ⲃ̅ (ff. 69-84, pp. ⟨ⲁ̅⟩ - ⲗ̅ⲃ̅) et primis quinque foliis ternionis ⲅ̅ (ff. 85-89, pp. ⲗ̅ⲅ̅ - ⟨ⲙ̅ⲃ̅⟩) cuius ultimum folium desideratur cum homiliae conclusione; paginarum notae desiderantur in ff. 70v, 74v, 79v, 81v, 86v, 88v, 89v; f. 87v, nota paginae ⲗ̅ⲏ̅ a manu posteriore perperam mutata est in ⲗ̅ⲙ̅; ibid. in summo angulo externo, scriptura unciali oblonga, invocatio ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫ̅ϯ̅ « Miserere mei, Deus », partim resecta. Ornamentum folii initialis

idem est ac in codice Vat. 67[2] sed totum titulum involvit; textus prima linea ut in eodem codice absque tamen punctis rubris. In summo angulo interno, initio fasciculorum manus posterior adiecit notas ⲋ̅ - ⲏ̅ partim resectas a parte superiore. Variis in plagulis litterae partim deletae atramento restitutae sunt.

4 (ff. 90-109ᵛ) Saec. X med., ff. 20, linn. 30-34.

Martyrium sancti apa Sarapionis, sub titulo (f. 90ᵛ) ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲡⲁ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲱⲛ ⲡⲓⲣⲉⲙⲡⲁⲛⲉⲫⲱⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲑⲟϣ ⲛⲓⲙⲉϣϣⲱⲧ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ⲍ̅ ⲛ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲧⲱⲃⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Martyrium beati martyris Domini nostri Iesu Christi, sancti apa Sarapiōn, viri Panephōsi nomi Nimeššōt (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 64, 65, 300, 301), quod consummavit die vigesimo septimo mensis tōbi. In pace Dei. Amen».

Codicem, cum praefatione et versione italiana, edidit I. Balestri, in ephemeride *Bessarione*, ser. II, t. IX, Romae, 1905, pp. 33-50, 179-192; t. X, 1906, pp. 48-58; eumdem ediderunt, cum introductione et versione latina, I. Balestri et H. Hyvernat, *Actus martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 63-88; versio, 1908, pp. 6, 47-60. De codicis iactura post f. 100, vide ibid., textus, p. 76, versio, p. 6.

In summo f. 90ᵛ, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲍ̅ ⲛ̀ⲧⲱⲃⲓ «Die 27 tōbi». In marginibus, passim, varia manu, cruculae, ⲥ ante interrogationes, ϣⲁ «Usque», ⲱϣ «Lege»; f. 105, ad supplendam levem textus iacturam manus recens, cuius nulla fit mentio in op. laud., p. 82, lin. 11, in mg. scripsit ⲉⲑⲣⲉ; paucae emendationes in textu.

Codex eiusdem est amanuensis ac codices Vaticani coptici 69[3] (an. D. 962), 69[6] et Lipsiensis Tischendorf XXV, f. 5. Ductus stilo sicco membranae plagulis carneis impressi duas circiter definiunt scripturae lineas atque margines internos et externos; partis scriptae spatium est circiter mm. 280 × 180. Complectitur autem ff. tria ultima quaternionis ⲉ̅ (ff. 90-92), quaternionem ⲋ̅ (ff. 93-100), quaternionem ⲏ̅ (ff. 101-108) et folium unicum omni nota destitutum (f. 109). Paginae signantur secundum numeros pares in foliis aversis excepto folio initiali, insuper secundum numerum imparem ⲡ̅ⲁ̅ in f. 93ᵛ et secundum numerum parem ϥ̅ⲏ̅ in plagula recta f. 101; fasciculi signantur in summis paginarum extremarum marginibus internis. Paginarum enumeratio mendis non caret atque sic legitur: ⲟ̅ⲏ̅ - ⲡ̅ⲇ̅ (ff. 91ᵛ-94ᵛ), ⲡ̅ⲇ̅ (pro ⲡ̅ⲋ̅) - ϥ̅ⲋ̅ (ff. 95ᵛ-100ᵛ), ϥ̅ⲏ̅ (f. 101ʳ), ⲣ̅ - ⲣ̅ⲓ̅ (ff. 101ᵛ-106ᵛ), ⲣ̅ⲓ̅ (pro ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅, f. 107ᵛ), ⲣ̅ⲓ̅ⲃ̅ (pro ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅, f. 108ᵛ). Summas plagulas extremas fasciculorum decorat ornamentum lineis inter se innexis atramento confectum, inter inscriptiones ⲡⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ «Domine Iesu» (f. 92ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «miserere mei» (ff. 93ᵛ,

100^v, 101), ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 108); reliqua folia aversa distinguit crucula quinque punctis effecta cum lineolis flexuosis, dum ornamenta ampliora, lineolis inter se innexis exarata, alio calamo adiecta sunt in summis ff. 94^v, 95, 102^v, 103, necnon in mg. externo f. 109^v ad ultimam codicis paragraphum. Unciali rotunda depressa scriptus est textus, unciali oblonga titulus quem involvit, vacuo tamen relicto mg. interno, ornamentum pigmentis rubro, viridi et croceo obductum; iisdem coloribus picta est textus littera initialis ⲁ, in forma avis; reliquis sunt maiores litterae lineae primae. Quaedam litterae marginales punctis vel lineolis distinguuntur, absque minio; accentus efformantur vel levi ductu vel ductu cum lineola curva in altum producta; ductu cum lineola flexuosa distinguitur vox coarctata ⲫϯ; interpunctionis signa, quae caeterum rarissime scripsit librarius, duplici lineola notantur.

F. 109^v, sub triplici linea quae, signis ·> et <· inclusa, punctis constat ac ductibus flexuosis, subscriptiones librarii, unciali oblonga, leviter dextrorsum inclinata: ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲛ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲡⲁ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲱⲛ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ | ⲧⲏⲣⲟⲩ ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Benedictio sancti apa Sarapiōn sit nobiscum omnibus, usque in aeternum. Amen, amen, amen »; ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲉⲙⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓⲥⲕⲉⲗⲟ(ⲥ) ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Domine, da requiem minimo Khaēl Piskelos. Amen »; ibid., notae lectorum: ⲫ̅ϯ̅ ⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲓ̀ⲥⲁ̀ⲁⲕ ⲡⲥⲁⲗⲙⲟⲩⲧⲟⲥ ⲁ̅ⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅ « Deus, miserere peccatoris Isaac psalmodistae. Amen » (cf. codd. Vat. 59, f. 29^v, Vat. 62, f. 55^v; vide pp. 401, 434); eadem ut videtur manu ac notae secunda et tertia f. 90^v, de quibus infra (partim evanuit): ϯϯϩⲟ ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛⲧⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ | ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲛⲟⲕ ϣⲁ ⲡⲓⲧⲁⲗⲉⲡⲟⲣⲟⲥ ⲛⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ | ϯϯϩⲟ ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ [ⲛⲥⲉ]|ⲉⲣⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ | ⲛⲟϩⲉⲙ ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ϥⲉϭⲓ̅ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ | ⲁⲙⲏⲛ « Oro, memento mei ut Dominus meus Iesus Christus dimittat mihi multitudinem peccatorum meorum; ego miser peccator Gabriel; rogo eos qui lecturi sunt (ut sint) memores mei, ut Dominus meus Iesus Christus salvet animam meam. Qui dicet ‘ Amen ’, accipiet secundum benedictionem. Amen »; in summo mg. externo, rudi calamo: ⲭⲁⲏⲗ; circa med. mg., duplex nota unius ut videtur manus: ... ⲏⲣⲓ ⲡⲓⲣⲉϥ|[ⲉⲣⲛ]ⲟⲃⲓ ⲡⲁⲣⲁ « ... peccator prae »; ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ | ⲁⲛⲟⲕ ⲙⲏⲛⲁ | ⲡⲓϫⲱⲃ ⲛ|ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲁ[ⲙ]ⲏⲛ « Memento mei; ego Mina, pauper peccator. Amen ». F. 90, notae lectorum partim cum mg. resectae: in summo f. fayyumice: ⳨ ⲥⲩⲛ ⲑ(ⲉⲱ) ϩⲙ ⲡⲣⲁⲛ ⲫϯ ⲡⲓⲁⲕⲁⲑⲱⲥ ⲛⲫϯ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙ[ⲉⲩⲓ] | ⲁⲛⲁⲕ ϩⲁ ⲡⲓⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲛⲣⲉⲃⲉⲣⲛⲁⲃⲓ ⲛⲉⲃⲓⲏⲛ ⲙ[ⲡⲁ]|ⲣⲁ ⲣⲱⲙⲉ ⲛⲓⲙ ⲡⲓⲁⲧⲉⲙϣⲟ ⲙⲡⲓⲣⲁⲛ ϫⲉ ⲙⲱⲛⲁⲭⲟⲥ ⲥⲧ[ⲉⲫⲁ]|ⲛⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲫϯ ⲕⲁ ⲛⲁⲛⲁⲃⲓ ⲛⲟⲓ ⲉⲃⲁⲗ ⲁⲙⲉⲛ ⲕⲉ ⲁⲙⲉⲛ « Cum Deo; in nomine Dei. Bone Deus, memento mei, pauperis peccatoris, miseri prae omnibus hominibus, indigni nomine monachi, Stephani, ut Deus dimittat mihi peccata. Amen et amen »; eiusdem (?) Gabrielis ac supra: ⳨ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲡⲉⲛⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ϧⲉⲛ [ⲟⲩ]|ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ϯϯϩⲟ ⲛⲏ ⲉⲧⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛ ⲡⲁ⟨ⲓ⟩ⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅[ⲏ̅ⲥ̅] | ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫ̅ϯ̅ ⲉⲧⲭⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲃⲟⲗ ↄ ⲧⲉϥ|ϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛⲏⲓ ↄ ⲧⲉϥⲛⲟϩⲉⲙ ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲧⲟⲧϥ ⲛ̀ⲡⲓⲡⲟⲛ[ⲏ]|ⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲇⲓⲁⲃⲟⲗⲟⲥ ↄ ⲧⲉϥϯ ⲡⲓⲥⲉⲙⲛⲓ ⲛⲏⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲣⲉϥ|{ⲣⲉϥ}ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ϯϯϩⲟ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲛⲁⲱϣ ⲧⲟⲩⲉⲣⲡ[ⲁ]|ⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ↄ ⲧⲉϥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲫⲏ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲁϩⲏⲧ ⲫ[ⲏ] | ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ϥⲉ⟨ϭⲓ̅⟩ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ · ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲫ[ⲏ] | ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛ̀ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲁⲙⲏⲛ ⲟⲩⲃⲟⲏ[ⲑⲓ] | ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ⲥⲉϣⲱⲡⲓ ⲁⲙⲏⲛ « In nomine Domini nostri Iesu Christi, Dei nostri in veritate. Rogo eos qui legent in hoc loco, ut Dominus meus Iesus Christus, filius

Dei, dimittat mihi multitudinem peccatorum meorum, det mihi intellectum, liberetque animam meam a maligno diabolo et tribuat mihi sapientiam; et ego peccator sum Gabriel; rogo omnes qui lecturi sunt ut memores sint mei, ut Deus misereatur mei et compleat ea quae sunt in corde meo. Qui dicet 'Amen', accipiet secundum benedictionem. Amen. Misericordia ei qui scripsit. Amen. Intellectus eis qui legent. Amen. Auxilium dicentibus 'Amen, fiat, amen'»; eadem manu: ϯϯϩⲟ ⲣⲓⲛⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ [ⲁⲙⲏⲛ] | ϥⲉϭⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲫⲏ ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ ⲟⲩⲕⲁϯ ⲛⲏ [ⲉⲑ]|ⲛⲁⲱϣ ⲁⲙⲏⲛ ⲟⲩⲃⲟⲏⲑⲓ ⲛⲏ ⲉⲧⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ [ⲉⲣⲉ]|ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ «Oro, memento mei, ut Dominus meus Iesus Christus misereatur mei. Qui dicet 'Amen', accipiet secundum benedictionem. Amen. Misericordia ei qui scripsit. Amen. Intellectus eis qui legent. Amen. Auxilium eis qui audient. Amen. Qui dicet 'Amen', Christus remittet ei peccata sua. Amen, amen». Subscriptionem concludunt duo ornamenta lineis confecta inter se innexis quae sequitur lineola punctis constans cum ductibus flexuosis.

5 (ff. 110-139v) Saec. X, ff. 30, linn. 31-35.

Sermo sancti abba Demetrii, archiepiscopi Antiocheni, de verbis Isaiae I, 16, 17, 18a, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲧⲓⲙⲏⲧⲣⲓⲟⲥ· ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟ{ⲕⲟ}ⲡⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲛⲧⲓⲟ̀ⲭⲓⲁ· ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲉⲣⲭⲓⲣⲟⲗⲟⲛⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲓ̀ⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ. ⲉ̀ⲧⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲇⲉ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲉⲧ̀ⲁ ⲏⲥⲁⲓ̀ⲁⲥ ϫⲟϥ· ϫⲉ ⲕⲉⲧ (ⲧ manu posteriore mutatum in ⲙ ita ut legendum esset ⟨ϫⲉ⟩ ϫⲉⲕⲉⲙ) ⲑⲏⲛⲟⲩ· ⲙⲁⲧⲟⲩⲃⲉ ⲑⲏⲛⲟⲩ ⲁ̀ⲗⲓⲟⲩⲓ ⲛⲁⲓⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϩⲏⲧ· ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ ⲛ̀ⲛⲁⲃⲁⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲕⲏⲛ ⲉ̀ⲣⲱⲧⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ ⲥⲁⲃⲟ ⲉ̀ⲓⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲁ ⲟⲩϩⲁⲡ ⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉⲧϭⲏⲟⲩ ⲛ̀ϫⲟⲛⲥ ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲓ ⲙ̀ⲡϩⲁⲡ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲣⲫⲁⲛⲟⲥ ⲛⲁⲑⲙⲁ· ⲓ̀ⲉ̀ ϯⲭⲏⲣⲁ· ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲓ̀ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲣϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲉⲙ ⲛⲉⲧⲉⲛⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ· ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅· ⲛⲉⲙ ⲡⲥⲉⲡⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲏⲧⲟⲛ· ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀· ⲁϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ϩⲁⲛⲣⲱⲙⲓ ⲛⲉⲩⲥⲉⲃⲏⲥ· ⲁⲩϣⲱⲡⲓ ⲉⲩⲥⲟⲃⲧ ⲉⲡϧⲁⲉ ϩⲓⲧⲉⲛ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Sermo quem protulit sanctus abba Demetrius, archiepiscopus Antiochiae, qui magnum Iohannem presbyterum ordinavit, quem protulit nempe de verbo quod dixit Isaias 'Convertimini (manus posterior: lavamini), purificamini, tollite quae sunt mala de cordibus vestris e conspectu oculorum meorum, desinite a malis vestris, discite benefacere, prosequimini iudicium, liberate oppressum, facite iudicium orphano absque sede, vel viduae; ite, pacem agite mutuo, dicit Dominus'; et reliqua huius dicti. Locutus est etiam in eodem sermone de paenitentia, ostendens vitam

hominum piorum; paenitentia servavit eos in fine. In pace Dei. Amen ».

Codicem cum praefatione et versione gallica edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. I, in *Coptica*, t. I, Hauniae, 1922, pp. 127-197. Codex mutilus est uno folio post f. 137 et sermonis parte ultima; porro ad folia amissa pertinent fragmenta Lipsiensia Tischendorf XXIV, ff. 40 et 42 atque Cahirense 109; Tisch. XXIV, f. 42, est f. quod desideratur post f. 137, Cahir. 109 complet fasciculum ⲗ̄ (v. infra), Tisch. XXIV, f. 40, est folium initiale fasciculi ⲉ̄. De hisce fragmentis, de sermonis recensione bohairica Taurinensi quam edidit Fr. Rossi, necnon de fragmentis sahidicis ad idem argumentum spectantibus, vide A. van Lantschoot, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLVII, 1934, p. 23, not. 29.

In summo f. 110, nota liturgica manus posterioris, cultro glutinatoris partim resecta: ϯϩⲟⲩⲓϯ ⲛⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲛⲧⲉ ⲧⲱⲃⲓ « Prima dominica post baptismum, mense tōbi ». In mgg. et in textu, signa lectionis varia manu: ⲥ ad interrogationes, ⲱϣ « Lege » (f. 117ᵛ, [ⲱ]ϣ ⲛⲁⲕ « Lege tibi »), ϣⲁ « Usque » (f. 115ᵛ, ϣⲁⲃ̄, f. 122, ϣⲁⲓ̄, iuxta eamdem notam ⲓ̄ alio calamo scriptam, f. 127ᵛ, ϣⲁⲗ̄). Nonnullae emendationes varii calami occurrunt in textu; f. 115, lineae mendose scriptae atramento cancellatae sunt.

Codex est eiusdem amanuensis ac cod. Vat. 62[16] quocum communem habet indolem palaeographicam (vide p. 448). Complectitur quaterniones ⲁ̄ – ⲩ̄ (ff. 110-133, pp. ⟨ⲁ̄⟩ – ⲙⲗ̄) et ff. sex quaternionis mutili ⲗ̄, amissis ff. 5 et 8 (vide supra; ff. 134-139, pp. ⲙⲉ̄ – ⲛⲃ̄, ⟨ⲛⲉ̄⟩ – ⟨ⲛⲏ̄⟩). Paginarum notae, quae partim atramento, partim minio sunt exaratae ac manu forsan diversa, desiderantur in ff. 115ᵛ, 119ᵛ, 133ᵛ (in f. 135ᵛ nota ⲙⲏ̄ scripta fuit ut apparet ex vestigiis relictis in summo f. 136), 139ᵛ; f. 126ᵛ, ⲗⲃ̄ scriptum est pro ⲗⲗ̄, continuato errore usque ad f. 132ᵛ. In summis paginis extremis fasciculorum, ornamenta, quandoque etiam notae et inscriptiones, crasse obducta sunt vel minio, vel pigmentis viridi, rubro et flavo, vel viridi et flavo solum. Inscriptiones ibidem leguntur: ⲓ̄ⲩ̄ ⲭ̄ⲩ̄ (ff. 117ᵛ, 133ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (ff. 118, 134), ⲩ̄ⲥ̄ ⲭ̄ⲥ̄ (f. 125ᵛ), ⲓ̄ⲩ̄ ⲩ̄ⲥ̄ (f. 126); in solo f. 117ᵛ sunt minio scriptae. Titulum involvit ornamentum lineis innexis confectum, ac rubro, flavo et viridi pigmentis distinctum, quod versus imum protrahitur marginem, ubi apparet avis eisdem picta coloribus. Illius ornamenti instar effecta est textus linea prima praegrandis quam sequitur duplex linea minio scripta. Minio exarata sunt insuper f. 110ᵛ linea prima paragraphi ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ϫⲉ ϯⲛⲟⲩ (de Vis, p. 131), interpunctionis signa ·> (haec saepe praecedit duplex lineola nigra); varia ornamenta marginalia ac puncta quae comitantur signa vocis coarctatae. Ex hisce non pauca obducta sunt iisdem coloribus idque eadem manu rudi ac ornamenta in summis plagulis extremis fasciculorum; minio tactae sunt litterae marginales communes. Interdum apparent pigmenta (e. g. in

summis ff. 116^{v} et 139) et conscribillationes (f. 129^{v}) rubri coloris pallentis ad instar crucularum quae media signant fasciculorum folia aversa. Ff. 120 et 125, ornamenta in forma avium atramento sunt sine arte delineata. In summo f. 133^{v}, minio, inverse legendum: ⲁⲛⲧⲓⲡ[ ]; in imo f. 110: ⲟ̄ⲃ̄; ibid., manus recentioris: ⲅⲉⲱⲣⲅⲓ [...].

In pagina aversa folii quod custodiae modo initio codicis adiectum est: *Ass. 16, nov. 67* (correctio ex *66*); plagulae internae operculi anterioris agglutinata est schedula elenchum exhibens operum quae in codice continentur. In ff. 1 et 139^{v}, sigilla bibliothecae Apostolicae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

Integumentum e corio rubro confectum in dorso exhibet auro impressa notam *67*, trimontium et stellas gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

68 (a I. S. Assemani emptus 17). Membr., ff. 198, mm. 340 × 270.

Opera homiletica et hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-15^{v}) Saec. X, ff. 15, linn. 34-40.

Martyrium s. apa Lacarōn et sociorum eius, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲙⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲡⲁ ⲗⲁⲕⲁⲣⲱⲛ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲉⲧⲁⲩϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲉⲙⲁϥ ⲉⲧⲁϥϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲙⲡⲉϥⲁⲅⲱⲛ ⲛⲉⲙ ⲧⲉϥⲁⲑⲗⲩⲥⲓⲥ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲛⲥⲟⲩⲓ̅ⲇ̅ ⲙⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲡⲁⲟⲡⲓ · ϦⲈⲚ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Martyrium s. martyris Christi apa Lacarōn et eorum omnium qui consummaverunt cum ipso, qui consummavit agonem suum et suum certamen gloriosum die decimo quarto mensis paopi. In pace Dei. Amen ».

Codicem ediderunt cum versione latina I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta Martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 1-23, versio, 1908, pp. 11-23.

In summo mg. externo folii 1, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲓ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲟⲡⲓ « Die 14 paopi ». F. 1^{v}, in mg., ⲥ ante interrogationem cuius finis notatur signo ./·; f. 2, in mg., ⲥ ad interrogationem. Occurrunt in textu nonnullae emendationes diversarum manuum.

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 118, ff. 2-30^{v}.

Lineae stilo sicco plagulae carneae membranae impressae margines definiunt internos et externos atque, ubi apparent, in quattuor sectiones dividunt spatium scriptum quod est circiter mm. 275 × 180. Constat codex foliis septem quaternionis ⲁ̅ (ff. 1-7) et quater-

nione Ⲓ̅Ⲉ̅; notae paginarum copticae in solis plagulis extremis fasciculorum apparent: Ⲓ̅Ⲉ̅ (f. 7ᵛ), Ⲗ̅Ⲃ̅ (sic) f. 8, Ⲗ̅Ⲃ̅ (f. 15ᵛ). Cum ultima plagula fasciculi primi signetur Ⲓ̅Ⲉ̅, videri possit huius fasciculi unum folium desiderari ac reapse, inter ff. 5 et 6 vestigium remanet folii resecti; nulla tamen inter utrumque apparet textus iactura (cf. Balestri-Hyvernat. p. 8). Summas paginas extremas fasciculorum distinguit crucula quinque punctis effecta, inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 7ᵛ, 15ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 8). Textus scriptus est unciali rotunda aliquantulum depressa, titulus, notae numericae et inscriptiones unciali oblonga. Leve ornamentum lineis inter se innexis exaratum, solo minio tactum, titulum decorat; textus linea prima incipiens a littera initiali praegrandi reliquas mensura excedit. Caeterum desiderantur pigmenta ac pauca occurrunt interpunctionis signa in spatiis vacuis.

F. 15ᵛ, post triplicem lineam ductibus et punctis confectam, subscriptio unciali oblonga dextrorsum inclinata: ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙⲡⲓϫⲱⲃ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲭⲁⲏⲗ ⲩ̅ⲥ̅ ⲙⲁⲧⲟⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere pauperis qui scripsit Khaēl, filii Matoi. Amen ». A serie codicum quorum Khaēl certus est calligraphus (vide pp. 386, 387) codex indole palaeographica nimis discrepat quam ut subscriptionem hanc de ipso martyrii textu exarato secure interpretari liceat. In imo f. 15ᵛ: ⲥ̅ⲕ̅ⲗ̅.

2 (ff. 16-21ᵛ) Saec. X med., ff. 6, linn. 32-34.

Martyrium s. Lucae evangelistae, sub titulo ⳨ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲏⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium sancti Lucae evangelistae sancti. In pace Dei. Amen ».

Codicem edidit cum praefatione et versione italiana I. Balestri, *Il martirio di s. Luca evangelista*, in ephemeride *Bessarione*, ser. II, t. VIII, 1905, pp. 128-140; textum ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 1-8. Alterius eiusdem Martyrii recensionis bohairicae duplex fragmentum: Cahirense 5, 6 et Cantabrigense Add. 1886. 3, cum variis lectionibus e codice Vaticano et versione anglica, edidit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi n' Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 47-50. Inc. fragm. Cah.: ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ · ⲉⲑⲣⲉϥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ... ⲉ̀ⲧⲉⲙⲙⲁⲩ (om. Vat.) ⲕⲉⲥⲁⲣ ⲇⲉ ⲛⲏⲣⲱⲛ (Vat. f. 16, lin. 13 a. fin., ⲉⲧⲁϥⲉ̀ⲙⲓ ... ⲛⲏⲣⲱⲛ); des. fragm. Cantab.: ⲁϥϧⲣⲁϫ[ⲣⲉϫ (Vat. f. 18, lin. 8); fragmentum Cantab. iam ediderat, cum versione anglica, St. W. Gaselee, *A bohairic fragment of the 'Martyrdom of St. Luke'*, in ephemeride *The Journal of theological Studies*, t. X, 1908, pp. 52, 53. De Martyrii s. Lucae recensionibus arabica et ethiopica vide H. G. Evelyn White, op. laud., p. 27, necnon *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, p. 127.

In summo f. 16, inscriptio manus posterioris, a parte superiore resecta: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲃ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲟⲡⲓ « Die 22 paopi ». F. 21^{v}, ante conclusionem, ⲥⲕⲉⲣ « Protrahe »; ante interrogationes ⲥ (minio scriptum, f. 17); cruculae et duplex lineola obliqua, passim. Paucae occurrunt emendationes unciali exaratae oblonga.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 32-40.

Codex eiusdem est amanuensis ac codex Vat. copt. 58[2] (vide, pp. 386, 387) quocum universim communem habet indolem palaeographicam. Ductus stilo sicco plagulis carneis impressi spatium duarum definiunt linearum, margines vero ductus plumbo delineati. Constat sex foliis posterioribus quaternionis ⲩ̅ cuius nota numerica servata est in summo angulo interno f. 21^{v} quod fasciculi desinentis distinguit ornamentum lineis inter se innexis confectum, inter invocationes ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅; paginarum notae ⟨ⲗ̅ⲑ̅⟩ - ⲙ̅ⲏ̅, leguntur tantum in ff. 17^{v}, 19^{v}, 20^{v}, 21^{v}. Medias quaternionis plagulas signat crux atramento pallido effecta in summa pagina externa f. 17^{v} et in ima pagina externa f. 18. Pigmentis rubro, croceo et viridi, obducta sunt tituli ornamentum lineis inter se innexis exaratum necnon eiusdem indolis littera initialis praegrandis. In folii 16 margine externo, sub inscriptione ⲗⲟⲩⲕⲁⲥ ⲡⲉⲩ[ⲁⲅ]ⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲏⲥ, delineata est imago s. Lucae, manu sinistra librum tenentis; humana facies adumbrata est insuper in summo spatio vacuo litterae initialis ⲛ. Partem superiorem f. 16 phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. XL 1.

In imo f. 21^{v}, inter duplices lineas ductibus effectas et punctis, subscriptio calligraphi, unciali oblonga: ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓϫⲱⲃ ⲉⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲁⲙⲏⲛ « Domine, miserere pauperis qui scripsit. Amen ».

3 (ff. 22-32^{v}) Saec. X med., ff. 11, linn. 32, 33.

Martyrium s. Cyriaci, archiepiscopi Hierosolymitani, et matris eius, fine mutilum, sub titulo ⳨ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲓⲙⲓ ⲙ̀ⲡⲓⳁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛⲉⲙ ⲁⲛⲛⲁ ⲧⲉϥⲙⲁⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium sancti Cyriaci, archiepiscopi Hierosolymitani, qui invenit crucem sanctam Domini nostri Iesu Christi, et Annae matris eius. In pace Dei. Amen ».

Codicem, cum praefatione et versione gallica variisque lectionibus e cod. Brit. Mus. Add. 14,740 A, f. 16, edidit I. Guidi, *Textes orientaux inédits du martyre de Judas Cyriaque, évêque de Jérusalem*, in ephemeride *Revue de l'Orient chrétien*, t. IX, 1904, pp. 310-333; textum ediderunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 9-23. De eiusdem Passionis recensionibus syriaca, ethiopica et armena, vide *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 54, 55.

In summo f. 22, manu posteriore: ⲥⲟⲩⲕ̄ⲃ̄ ⲙⲡⲁⲟⲡⲓ » Die 22 paopi ». In f. 32ᵛ, ad finem: ⲥⲕⲉⲣ « Protrahe »; de hac nota ac de aliis notis et signis lectionis marginalibus quae in codice occurrunt v. cod. Vat. 68²; f. 30, in mg., manu rudi, ⲱ(ϣ) « Lege », ϣ(ⲁ) « Usque ». Paucae correctiones adiectae sunt unciali oblonga; f. 22ᵛ, in imo mg. calamo recentiore, ad supplendam ultimae lineae iacturam (cf. I. Balestri et H. Hyvernat, op. laud., p. 10, lin. 10): ⲫⲟⲛϫϥ.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 42-57.

Codex eiusdem est calligraphi ac codices Vaticani coptici 58² (vide pp. 386, 387) ac 68², quibuscum, praesertim cum hoc ultimo, communem praebet indolem palaeographicam. Complectitur quaternionem ⲁ̄ (ff. 22-29, pp. ⟨ⲁ̄⟩ - ⲓ̄ⲉ̄) ac tria ff. prima quaternionis ⲃ̄ (ff. 30-32, pp. ⲓ̄ⲋ̄ - ⟨ⲕ̄ⲃ̄⟩, nota carentibus ff. 24ᵛ, 26ᵛ-28ᵛ, 30ᵛ-32ᵛ); in summis ff. 29ᵛ, 30, crux lineis inter se innexis effecta inter inscriptiones ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ (f. 29ᵛ), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (f. 30). Titulum involvit ornamentum lineis inter se innexis effectum pigmentisque obductum rubro, croceo et viridi; eadem pigmenta decorant textus litteram initialem. Aetate posteriore minio adiectae sunt in ff. 22 et 30 novae fasciculorum notae ⲑ̄, ⲓ̄, in summo angulo interno et, alia manu, ⲓ̄ⲁ̄, ⲓ̄ⲃ̄, in summo angulo externo.

4 (ff. 33-52ᵛ) Saec. X med. et saec. XIII (cf. f. 52), ff. 20, linn. 31-36 et 24.

Homilia s. Basilii, episcopi Caesareensis, de Arca Noe, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲉ̀ⲁϥϫⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ · ⲡⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲕⲉⲥⲁⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲕⲁⲡⲡⲁⲇⲟⲕⲓⲁ̀ · ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲉ ϩⲁⲛⲥⲛⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲓ ϣⲁⲣⲟϥ ⲉⲩⲛⲁϫⲉⲙ ⲡⲉϥϣⲓⲛⲓ · ⲁⲩⲥⲁϫⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲟⲩⲉⲣⲏⲟⲩ ϧⲉⲛ ϯⲅⲣⲁⲫⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁ̀ⲃ · ⲉⲩϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲟϥ · ϫⲉ ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲣⲟⲛ ⲛ̀ϯⲕⲩⲃⲱⲧⲟⲥ · ⲉⲧⲁ ⲛⲱⲉ̀ ⲑⲁⲙⲓⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲕⲁⲧⲁⲕⲗⲏⲥⲙⲟⲥ · ⲉ̀ⲧⲁϥⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲓⲛⲟⲃⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ · ⲛ̀ⲑⲟϥ ϩⲱϥ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲉϥⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲡⲟⲩⲛⲁϩϯ · ⲁϥⲑⲱⲧ ⲛ̀ⲡⲟⲩϩⲏⲧ ⲁϥⲉⲣⲉⲣⲙⲏⲛⲉⲩⲓ̀ⲛ ⲛⲱⲟⲩ · ⲙ̀ⲡ̄ⲛ̄ⲁⲧⲓⲕⲱⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲕⲓ̀ⲕⲱⲥ · ⲁϥϫⲉ ϩⲁⲛⲕⲟⲩϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ ⲉⲣⲱⲟⲩ · ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲛⲟϩⲉⲙ ⲛⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ ⲁϥⲥⲁϫⲓ ⲇⲉ ⲟⲛ · ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲧⲁⲓⲟ̀ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲟⲗⲏⲧⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲥⲛⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ · ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̄ϯ̄ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo quem locutus est sanctus Basilius, episcopus Caesareae Cappaddociae, quum fratres monachi venissent ad visitandum eum; locuti sunt invicem de sacra Scriptura, rogantes eum: ‘ Interpretare nobis arcam quam exstruxit Noe in cataclysmo qui venit super mundum pro peccatis hominum ’. Ipse autem sanctus Basilius, videndo eorum fidem, annuit eis et interpretatus est eis secundum spiritum et secundum carnem; quaedam pauca etiam dixit

eis de salute eorum animarum, atque locutus est de dignitate institutionum fratrum monachorum. In pace Dei. Amen».

Codicem, cuius ultimum folium est aetatis recentioris, edidit H. de Vis, cum praefatione et versione gallica, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 203-241.

In summo f. 33, manu recentiore: ⲥⲟⲩⲕ̅ⲉ̅ ⲛ̀ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ ϧⲉⲛ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ «Die 25 paopi; in Virgine». In mg.: f. 34^v, ϣⲁ «Usque», ⲱϫϣ «Lege», f. 36^v, ϣⲁ ⲗ̅, f. 40^v, ⲱϫϣ, f. 51^v, ϣⲁ. Paucae emendationes in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 58-81.

Codex eiusdem est amanuensis ac cod. Vat. copt. 66[12] (vide p. 489); complectitur ff. sex ultima quaternionis ⲗ̅ (ff. 33-38, pp. ⟨ⲛ̅ⲧ̅⟩ – ⲝ̅ⲗ̅), quaternionem ⲉ̅ (ff. 39-46, pp. ⲝ̅ⲉ̅ – ⲡ̅), quinque ff. ternionis ⲋ̅ (ff. 47-51, pp. ⲡ̅ⲁ̅ – ϥ̅) et folium posterioris aetatis (mm. 28 × 22; spatium scriptum circ. mm. 23 × 15) folio deperdito suffectum (f. 52, absque nota); in summis foliis extremis fasciculorum, ornamentum inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (ff. 38^v, 39), ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 46^v), ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ «miserere mei» (f. 47). Titulus exaratus est uncialı oblonga; in plagula initiali (vide H. Hyvernat, *Album*, tab. XXIX), similia ornamenta ac in cod. Vat. 66[12], at titulum separat a textu ornamentum in forma rami cum floribus. F. 36, in summa pagina aversa, invocatio ⲫ̅ϯ̅ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ «Deus, ignosce mihi», unciali oblonga exarata. In ultimo folio averso, codex Vat. copt. 66[12] vestigia servavit pigmentorum alterius codicis folii initialis cui quondam adhaeserat; vestigia tamen non quadrant in ornamentum folii initialis codicis (f. 33), quocum connexus videri potest (de Vis, p. 203) prae continua fasciculorum et paginarum enumeratione. Manus posterior minio adiecit fasciculorum notas ⲓ̅ⲁ̅ – ⲓ̅ⲗ̅ in summo angulo interno foliorum 33, 37, 39, 47.

5 (ff. 53-104^v) Saec. X, ff. 52, linn. 33-36.

Vita Iohannis Parvi, auctore Zacharia episcopo civitatis Sẖōou, sub titulo ⲫⲃⲓⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲙ̀ϥⲱⲥⲧⲏⲣ ⲟⲩⲟϩ ⲉⲧϫⲏⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲁ̀ⲣⲉⲧⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ· ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ϩⲏⲅⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ· ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲕⲟⲗⲟⲃⲟⲥ ⲉⲁϥⲓⲥⲧⲟⲣⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲫⲓⲗⲟⲡⲟⲛⲟⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲫⲟⲣⲟⲥ ⲁ̀ⲗⲏⲑⲱⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲥⲁϧ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲉⲩⲥⲉⲃⲏⲥ· ⲁⲃⲃⲁ ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲡⲓⲟ̀ⲥⲓⲟ̀ⲧⲁⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲥϧⲱⲟⲩ· ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛⲑⲣⲟⲩⲣⲁⲟⲩⲱ̀ ϧⲁⲧⲟⲧϥ ⲛϫⲉ ϩⲁⲛⲣⲉϥⲉⲣϩⲟϯ ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲉⲣⲡⲣⲟⲧⲣⲉⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧϩⲟⲩⲟ̀ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉⲡⲁⲓϩⲱⲃ ⲉⲁϥϫⲟϥ ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉϥⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ̀ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲟⲩⲟϩ ⲉⲧⲧⲁⲓ̀ⲏⲟⲩⲧ· ⲉⲧⲉ ⲥⲟⲩⲕ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲫⲁⲟ̀ⲫⲓ ⲡⲉ «Vita magni luminis et perfecti in omni virtute patris nostri sancti presbyteri et hegumeni Scetensis, abba Iohannis

Parvi, quam narravit diligenter theophorus vere et magister pietatis, abba Zacharias, sanctissimus episcopus urbis Christi amantis Sh̠ōou, dum aderant coram ipso timentes et amantes Deum, et eum ad hoc multum hortantes; hanc narravit die commemorationis eius sanctae et gloriosae, qui est dies vigesimus mensis paopi ».

Codicem edidit, cum praefatione et versione gallica, E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. LIV-LXIII, 316-410; vide ibid., pp. 411-425, eiusdem Vitae fragmenta Oxoniense et Bibliothecae Regiae Neapolitanae Borgianum. Ad aliam recensionem bohairicam pertinet fragmentum Lipsiense cod. Tischendorf XXVI, f. 27, quod incipit: ⟨ⲙ⟩ⲡⲁϥⲉⲛ ⲡⲉϥⲥⲟⲓ ⲛⲁϥ ⲉⲡⲧⲏⲣϥ ⲡⲉ, des. ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲥⲁⲧⲟⲧϥ ⲁϥⲃⲁϣϥ ⲙⲡⲉϥϣⲁⲣ (= Vat. f. 76ᵛ, lin. penult. - f. 77ᵛ, lin. 12; op. laud., pp. 361, 362); cf. W. E. Crum, *Hagiographica from Leipzig manuscripts*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXIX, Lond., 1907, p. 295. De *Libro sanctorum senum*, vocato etiam *Paradisus*, quo Zacharias se praecipue usum esse testatur (Amél. pp. 322-323), vide Th. Hopfner, *Ueber die koptisch-sa'idischen Apophthegmata Patrum Aegyptiorum*, in *Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien, philos.-histor. Klasse*, t. 61, fasc. 2, Vindobonae, 1918, pp. 33-37; H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. II, Neo Eboraci, 1932, p. 61.

In summo f. 53, manu posteriore: ϯⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓϯ ⲛⲧⲉ ⲡⲁⲟⲡⲓ · ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲙ̀ⲙⲁ ⲛ̀ⲱϣ · ⳽ ϯⲥϩⲓⲙⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟ[ⲃⲓ] ⲉⲥⲭⲉⲛ ⲡⲓⲣⲕ̅ · ⳽ ⲥⲓⲏ̅ · ⳽ ⲣⲕⲉ̅ · ⳽ ⲓⲅ̅ · ⳽ ⲥⲡⲋ̅ ⳽ ⲥⲡⲏ̅ · ⳽ ⲇ̅ ⲛ̀ⲕⲟⲩϫⲓ « Dominica prima paopi; primus locus lectionis: ' Et mulier peccatrix '; est in (codicibus; vide p. 481) 120 et 218 (vide f. 117ᵛ) et 125 et 13 et 286 et 288 et 4 parvo »; ibid., in mg. interno: ϫⲟⲕϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̅ ⲙ̀ⲡⲁⲟⲡⲓ « Absolve hoc die 20 paopi ». In textus mgg., notae lectionis diversarum manuum: ϣⲁ « Usque », ⲱϣ « Lege », passim; manus posterior quasdam paragraphos distinxit vel levi ornamento, saepe minio exarato, vel ductibus; f. 66ᵛ, minio adiectum est ⲯⲁⲗⲙ(ⲟⲥ) ad verba ϫⲉ ⲁ̀ⲣⲉϩ ⲉ̀ϯⲙⲉⲧⲁⲧⲕⲁⲕⲓⲁ̀ (Amél., p. 341); f. 71ᵛ, ante verba ⲛⲁⲓ ⲇⲉ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲧⲟⲩ (Amél., p. 350): ⲁⲣⲭ(ⲏ) et paulo inferius: ⲭⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ « Desine », dum additum est, in textu, unciali oblonga: ⲉϥϯ ⲱⲟⲩ ⲙⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (Amél., ibid., nota 3); f. 74ᵛ, ca. med., in mg. partim resecto:]ⲛⲥ; f. 75ᵛ, ad Marc. 8, 36: ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗ(ⲓ)ⲥ(ⲧⲏⲥ) minio scriptum; item, f. 76, ad. Philipp. 3, 20, 21: ⲁⲡⲟⲥⲧ[ⲟⲗⲟⲥ] (Amél., pp. 358, 359); f. 81, versus finem: ⲭⲁ,

plumbo scriptum; f. 81^v, ad verba ϩⲱⲥ ⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ (Amél. p. 369): [ⲥ]ⲟⲕⲥ « Trahe » et paulo inferius: ϫⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ ... ⲥⲟⲡ « Desine... »; f. 88^v, ad verba ⲛⲁϥⲛⲁⲩ ⲟⲛ ⲡⲉ (Amél., p. 382): ⲁⲣϫ(ⲏ) cancell.; f. 89, ad verba ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲇⲉ ⲟⲛ (Amél., ibid.): ϣⲁ « Usque », ϫⲁ ⲉⲃⲟⲗ « Relinque », super ⲁⲣϫ(ⲏ) cancell.?; f. 101^v, ad. Ioh. 14, 12 (Amél., p. 405): ⲕⲁⲧⲁ ⲓⲱ̅, minio; f. 102^v, ad. Ioh. 12, 26 (Amél., p. 407): ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓ(ⲟⲛ), minio. Correctiones occurrunt vel in ipso textu, vel in mg., vel in mg. signatae simul ac in textu, ut f. 65.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 82-155^v.

Ductus directi stilo sicco carneae plagulae membranae impressi duabus circiter respondent scripturae lineis; transversi vero, plumbo effecti, definiunt margines necnon, interdum, columellas litteris marginalibus servatas; spatium partis scriptae est circiter mm. 290 × 190. Complectitur codex quaterniones ⲁ̅ – ⲉ̅ (ff. 53-100) et binionem ⲋ̅ (ff. 101-104). Paginarum notae appositae sunt plagulis aversis secundum numeros pares, necnon secundum numeros impares initio quaternionum; at folium 88^v signatur ⲟ̅ⲇ̅ pro ⲟ̅ⲃ̅, continuato errore usque ad finem quaternionis ⲉ̅ (ⲟ̅ⲇ̅ – ϥ̅ⲏ̅), omissis notis ⲓ̅ⲇ̅ (f. 59^v), ⲕ̅ (f. 62^v), ⲕ̅ⲉ̅ (f. 65^v), ϥ̅ (f. 96^v); binio ⲋ̅ paginarum numeris caret. Pristinae fasciculorum notae ⲁ̅ – ⲋ̅ leguntur in paginis quaternionum extremis praeterquam in codicis ff. primo et ultimo; insuper, tres alias praebet codex fasciculorum enumerationis series: in summis plagulis ultimis, manu sat antiqua, ⲉ̅ – ⲓ̅ⲃ̅ et paulo superius, versus angulum internum, manu rudi, ⲕ̅ⲑ̅ – ⲗ̅ⲉ̅; in summis primis plagulis, minio, ⲓ̅ⲉ̅ – ⲕ̅ⲁ̅. Summas paginas extremas fasciculorum decorat ornamentum variae formae inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ (ff. 60^v, 68^v, 69, 77, 85, 92^v, 100^v); ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 61); ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ « Iesu Christe, Domine Deus » (f. 76^v); ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑ(ⲓⲛ) ⲉⲣⲟⲓ « Iesu Christe, adiuva me » (f. 84^v); ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ (f. 93); ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Iesu Christe, fili Dei, miserere mei » (f. 101); in aliis summis mgg. aversis, paucis exceptis, crucula. Quaternionum et binionis plagulas medias signat macula rubra in summo mg. externo folii aversi et in imo mg. externo folii recti. Titulus et textus scripti sunt unciali rotunda, notae numericae et inscriptiones unciali oblonga. Ductus transversi litterarum ⲫ, ϭ, saepe, rarius ϯ, in mg. superiorem protrahuntur, superimposito puncto cum lineola curva. Atramento exarata sunt ornamentum quod titulum includit et marginem externum occupat necnon textus littera initialis praegrandis o, lineis inter se innexis effecta; initia quarumdam paragraphorum comitantur ornamenta ramos vel aves imitantia. Minio exarata sunt tres lineae primae tituli, ornamentum fasciculi necnon notae et inscriptiones in f. 60^v, pauca ornamenta marginalia, pleraque signa ·> quae vel allata biblica vel enumerationum seriem distinguunt, vel interpunctionis modo ponuntur, vel litteris quibusdam apparent infixa quorumque locum interdum tenent puncta rubra in forma crucis. Interpunctio, quae plerumque desideratur in spatiis vacuis, simplici vel duplici lineola constat, idque non semel adiecto ·>. Textum concludit triplex linea lineolis flexuosis et punctis effecta necnon signis ·> et <· inclusa.

Medium f. 104^v, vacuum relictum, occupat subscriptio manus rudis posterioris: ϭⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙⲫϯ ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲛϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲓⲥ ϯⲙⲓⲧⲁⲛⲓ ϣⲁ ⲉ̅ ⲛⲥⲟⲡ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲧⲓⲡⲟⲥ ⲛϯ|-

ⲑⲣⲓⲁⲥ ϧⲁ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲛⲁⲱϣ | ⲛⲡⲁⲓⲥϧⲁⲓ ⲛⲧⲉ ⲧⲁⲙⲉⲧⲥⲃⲟⲓ ⲛⲛⲉϥ|ϯ ⲟ̀ⲥⲓ ⲉⲣⲟⲓ ⲁⲗⲗⲁ ⲛⲧⲉϥϫⲉⲙ ϩⲏⲟⲩ ⲛϩⲟⲩⲟ̀ | ⲟⲩⲟϩ ⲛⲧⲉϥϫⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲏⲧ ⲧⲏⲣϥ ϫⲉ ⲉⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ « In nomine Dei qui est ante omnia; ecce prostrationem ter, ad instar Trinitatis, coram unoquoque qui legerit hoc scriptum humilitatis meae, ne noceat mihi sed magis prosit et dicat in corde suo: ' Deus dimittat ei ' ». In imo f. 104: ⲗ̅ⲏ̅.

6 (ff. 105-117v) Saec. X, ff. 13, linn. 29-36.

S e r m o s. Ephraemi de muliere peccatrice, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲙⲟⲧ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲁⲃⲃⲁ ⲉⲫⲣⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲥϩⲓⲙⲓ ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲉⲧⲁⲥⲑⲱϩⲥ ⲙⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲛ̀ⲡⲓⲥⲟϫⲉⲛ ⲁϥⲭⲱ ⲛⲁⲥ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲥⲛⲟⲃⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Sermo patris nostri sancti gloriosi omni modo, abba Ephraem, de muliere peccatrice, quae in evangelio, quae unxit Servatorem nostrum unguento; ipso ei dimittente peccata sua. In pace Dei. Amen ». Folii 113 resecta est ima pars cum trium circiter linearum iactura.

Codicem edidit, cum praefatione ac notis de textus indole locisque emendatis, Ignatius Guidi, *La traduzione copta di un omelia di s. Ephrem*, in ephemeride *Bessarione*, ser. II, t. IV, 1902, pp. 1-21; de aliis eiusdem sermonis recensionibus vide ibid., pp. 1, 2, et A. Baumstark, *Geschichte der syrischen Literatur*, Bonnae, 1922, p. 48, nota 11.

In summo f. 105, manu posteriore: ϯⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓ̀ϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ « Dominica prima paopi »; dein: ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲕⲟⲗⲟⲃⲟⲥ ⲣ̅ · ⲗ̅ⲏ̅ « post librum patris nostri Iohannis Parvi 100: 38 (vide f. 104) »; vix apparent signa marginalia initio quarundam paragraphorum. De textus emendationibus, vide Guidi, op. laud., pp. 19, 20.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 157-173v.

Ductus transversi stilo sicco plagulis carneis impressi definiunt margines necnon, norma incerta, duarum triumve linearum spatium; spatium scriptum est circiter mm. 260 × 180. Constat codex quaternione ⲁ̅ (ff. 105-112, pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅) et foliis quinque fasciculi ⲃ̅ (ff. 113-117, pp. ⲓ̅ⲋ̅ – ⟨ⲕ̅ⲉ̅⟩). Paginae signantur secundum numeros pares in plagulis aversis necnon secundum numerum imparem initio fasc. ⲃ̅; nota caret f. 117. Summa ff. 112v, 113, inter paginarum pristinasque fasciculorum notas, occupant ornamenta cum inscriptionibus ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅; manus posterior summis angulis internis ff. 105, 113, minio novas adiecit fasciculorum notas ⲕ̅ⲃ̅, ⲕ̅ⲅ̅ (cf. cod. Vat. 68[5]). Textus exaratus est unciali rotunda, notae et inscriptiones unciali oblonga; tituli scriptura accedit ad uncialem oblongam sed ductibus constat solito crassioribus. Ductus super vocem coarctatam ⲫ︦ϯ︦ nonnumquam deficit. Titulum decorat ornamentum lineis inter se

innexis effectum, coloribus obductum rubro et flavo. Caeterum caret codex pigmentis, litteris marginalibus grandioribus et interpunctionis signis; sola textus linea prima reliquas mensura leviter excedit; sermonem concludunt ductus varii negligenter delineati. In summo f. 113ᵛ, scriptura gracili: ϯⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲕ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Benedico tibi, Domine mi Iesu Christe ». Litteras quasdam partim deletas atramento restituit manus recentior. In imo f. 117ʳ, manu rudi: ⲥ̅ⲓ̅ⲛ̅.

7 (ff. 118-162ᵛ) An. 957 (= an. Mart. 673, cf. f. 162), ff. 45, linn. 30-35.

Encomium Macarii, episcopi Tkōou, Dioscoro archiepiscopo Alexandrino adscriptum, sub titulo ⲟⲩⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲛⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲁⲕⲟϯ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲇⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉ̀ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲕⲱⲟⲩ ϯⲡⲟⲗⲓⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲉⲣⲉ̀ⲝⲱⲣⲓⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉⲅⲁⲅⲣⲁ ϯⲛⲏⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲙⲫⲗⲁⲕⲱⲛⲓⲁ̀ ϧⲉⲛ ⲡⲭⲓⲛⲑⲣⲉ ⲁ̀ⲡⲁ ⲡⲁⲫⲛⲟⲩϯ ϩⲱⲗ ϣⲁⲣⲟϥ ⲉ̀ⲭⲉⲙ ⲡⲉϥϣⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲁϥⲧⲁⲙⲉ ⲁ̀ⲡⲁ ⲇⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ ϫⲉ ⲁϥϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲣⲁⲕⲟϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲓⲧⲏⲥ ⲉⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟ̀ ⲇⲉ ⲙ̀ⲡⲁⲓ ⲉⲅⲕⲱⲙⲓⲟⲛ ⲉⲩϩⲉⲙⲥⲓ ϧⲁⲧⲟⲧϥ ⲛ̀ϫⲉ ϩⲁⲛⲙⲏϣ ⲛ̀ⲕⲗⲏⲣⲓⲕⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲙⲏϣ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲉⲁⲩⲓ ϩⲁⲣⲟϥ ⲉ̀ⲭⲉⲙ ⲡⲉϥϣⲓⲛⲓ ϧⲉⲛ ϯⲉ̀ⲝⲱⲣⲓⲥⲧⲓⲁ ⲉⲩⲥϧⲁⲓ ⲛ̀ⲥⲱϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ (ⲡⲉⲧⲣ, emendatio partim in ras.) ⲛⲉⲙ ⲑⲉⲟ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲉⲑⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱϥ· ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Encomium quod protulit patriarcha noster sanctus, pater noster archiepiscopus Alexandrinus, sanctus Dioscorus, quod protulit in abba Macarium, episcopum civitatis Tkōou, tempore quo Marcianus rex eum in exsilium miserat in Gangra, insulam Paphlagoniae, dum apa Paphnouti eum adivit visitandum, nuntians apa Dioscoro Macarium (vitam) consummasse Alexandriae in confessione. Protulit autem hoc encomium dum sedebant coram eo multitudines clericorum et multitudo monachorum qui eum visendum adierant in exsilio. Scripserunt verba eius Petrus et Theopistus diaconi, eumdem secuti. In pace Dei. Amen ». Inter ff. 141 et 142 mutilus est codex integro quaternione; foliorum 150-157 quaedam litterae cum mgg. externis resectae sunt.

Codicem cum praefatione et versione gallica edidit E. Amélineau, *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVᵉ et Vᵉ siècles*, in *Mémoires publiés par les membres de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, Parisiis, 1888, pp. xv-xxviii, 92-164; de editionis emendatione auctoribus I. Guidi et E. Revillout, necnon de textibus ex codice editis a Revillout ac A. Mallon, cf. *Bibliotheca hagiographica orien-*

talis, Bruxellis, 1910, p. 31. Recensentur ibidem encomii fragmenta sahidica Vindobonense quod edidit I. Krall ac Parisiensia copt. 129[13], ff. 75, 76, quae habet Amélineau, op. laud., fasc. II, Parisiis, 1895, pp. 520, 790-793; hisce adde fragmenta sahidica Monacensia, de quibus vide W. E. Crum, *Coptic texts relating to Dioscorus of Alexandria*, in ephemeride *Proceedings of the Society of biblical Archaeology*, t. XXV, 1903, pp. 267-276, et E. O. Winstedt, *Some Munich coptic fragments*, in ephemeride laud., t. XXVIII, 1906, pp. 137-142. Encomium sahidicum vide in cod. Pierpont Morgan M. 609, ff. 1-52v.

F. 118, in summo mg., manu posteriore, nota liturgica fere integre resecta: ⳧ⲙⲁϩⲃ̄⳧ ⲛⲕⲩⲣⲓⲁⲕⲏ ⲛⲧⲉ ⲡⲁ[ⲟⲡⲓ ⲡⲓ]ϣ[ⲟ]ⲣⲡ [ⲙⲙ]ⲁ ⲛⲱϣ « Dominica secunda paopi; primus locus lectionis »; ibid., in mg. externo: ⲉⲩⲭⲱⲕ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̄ (ⲕ̄, super ⲓ̄ⲍ̄? erasum) ⲙ̀ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ — ⲡⲉϥⲙⲁϩⲃ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲛ̀ⲱϣ ϧⲉⲛ ⳧ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̄ⲁ̄ ⲙ̀ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ · ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲁϩ̄ⲗ̄ⲅ̄ ⲛ̀ϩⲟ ⲛ̀ϫⲱⲙ « Absolvunt hunc die 20 paopi. Secunda eius vice lectionis; in Virgine, die 21 paopi; in pagina 33 libri »; in hac pagina 33, f. 134, initio sectionis quae inc. ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ (Amélineau, p. 118), in mg.: ⲡⲓⲙⲁϩⲃ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲛ̀ⲱϣ · ϧⲉⲛ ⳧ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ · ⲛ̀ⲥⲟⲩⲕ̄ⲁ̄ ⲙ̀ⲡⲁⲟ̀ⲡⲏ « Secunda vice lectionis; in Virgine, die 21 paopi »; f. 144v, in mg. ante ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ (Amél., p. 134), alio calamo: ⲡⲓⲙⲁϩⲅ̄ ⲛ̀ⲥⲟⲡ ⲛ̀ⲱϣ ⲛ̀ⲧⲁϥ « Tertia eius vice lectionis »; f. 149v, ante ⳧ⲛⲁⲧⲁⲙⲱⲧⲉⲛ ⲇⲉ (Amél., p. 142), in mg., manu rudi: ⲱϣ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲉⲣⲟⲥ ⲣⲟⲩϩⲓ ⲙ̀ⲡⲉϥⲉϫⲱⲣϩ « Lege hanc partem vespere eius noctis ». F. 138, ad triplex ⲁⲅⲓⲟⲥ (Amél., p. 125), in mg., ⲥⲟⲕⲥ « Trahe »; f. 144v, in textus spatio vacuo, post verbum ⲁⲛⲇⲣⲁⲕⲁⲧⲉⲩⲥ (Amél., p. 134), rudi calamo: ϫⲁⲕ ⲉⲃⲟⲗ « Desine »; in mgg. et in textu, passim: ⲥ ante interrogationes, interdum ⲱϣ « Lege », signum ./· « Usque »; pauca insuper signa marginalia in forma ⲟ. Nonnullae occurrunt correctiones, varia manu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 117, ff. 133-167.

Codex eiusdem est manus eamdemque exhibet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 62[13] (vide pp. 446, 447). Complectitur quaterniones ⲁ̄ – ⲇ̄ (ff. 118-141, pp. ⟨ⲁ⟩ - ⲙ̄ⲏ̄), ⲉ̄ et ⲋ̄ (ff. 142-157, pp. ⟨ⲍ̄ⲉ̄⟩ – [ϥ]ⲋ̄, paginarum notis partim resectis cum mgg. externis), binionem ⲍ̄ (ff. 158-161, pp. ϥ̄ⲍ̄ - ⲣ̄ⲇ̄) ac f. 162 quod notis caret; initio fasciculorum, manu posteriore adiectae sunt minio notae ⲕ̄ⲇ̄ – ⲕ̄ⲋ̄, ⲕ̄ⲏ̄ – ⲗ̄. Summae paginae extremae fasciculorum exceptis ff. 118 et 161v, ornamenta praebent eadem ac in cod. Vat. 62[13], absque tamen ullo pigmento praeterquam in ff. 125v, 134, 150, cum inscriptionibus ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ (f. 125v), ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ (ff. 133v, 141v, 149v, 157v), ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » (ff. 126, 158), ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « miserere mei » (ff. 134, 142, 150). Rami cum floribus, fere ut in imo mg. f. initialis cod. Vat. 62[13] iisdemque pigmentis partim deletis obducti, decorant summum mg. et

mg. externum f. 118; levia ornamenta ad initia quarumdam sectionum; ff. 125^{v}, 138^{v} et 150, signa marginalia ·> comitantur locum psalmi, trisagion et locum evangelii; in enumerationibus usus duplicis lineolae = ut in cod. Vat. 62[18], f. 252. In summo f. 118^{v}, invocatio ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ «Domine mi Iesu Christe».

F. 161^{v}, post lineam ductibus flexuosis punctisque effectam ac signis ·> et <· inclusam, subscriptio librarii, unciali oblonga, inde a lin. tertia, dextrorsum inclinata: ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲧⲕⲱⲟⲩ ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ ⲧⲏⲣⲟⲩ ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ | ⳤ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϦⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲟ|ⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Benedictio patris nostri abba Macarii, episcopi Tkōou, sit nobiscum omnibus, usque in aeternum. Amen. Et memento minimi qui scripsit ut Christus dimittat peccata mea mihi. Amen»; ibid., nota lectoris, manu rudi: ⳨ ⲓⲥ ⲧⲓⲙⲉⲧⲁⲛⲓⲁ̀ ⲁ̀ⲣⲓ ⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓϫⲱⲃ | ⲛ̀ⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲃⲓⲕⲧⲱⲣ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲓⲥⲁⲕ ⲡⲓⲯⲁⲗⲙⲱⲧⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲣⲉϥ|ⲱϣ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ | ⳤ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲛⲥⲁⲣⲕⲓⲕⲟⲛ ⳤ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ | ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ Ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓ|ⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⳤ ⲁⲩϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲉⲙⲧⲟⲛ | ⲛ̀ⲛⲟⲩⲯⲩⲭⲏ ⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⲉ̀ϥⲉϭⲓ ⲕ⟨ⲁ⟩ⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲥⲉϣⲱⲡⲓ «En prostrationem; memento mei, pauperis peccatoris Victoris, filii patris mei Isaac, psalmodi et lectoris (vide cod. Vat. copt. 59[1], f. 29^{v} [p. 401]) domini patris abba Macarii, et patris eius secundum carnem, et fratris eius Michael, ut Dominus faciat magnam suam misericordiam cum eis in hoc mundo et, quando exierint, det requiem animabus eorum; qui dicet ‘Amen’ accipiat secundum benedictionem. Amen, fiat»; in imo angulo externo conscribillationes. F. 162 (Hyvernat, *Album*, tab. XXVII), nota donationis manu ipsius amanuensis, eiusdem nempe ac subscriptio f. 161^{v}, scriptura etiam dextrorsum inflexa inde a lin. 10, absque tamen norma continua: ·:· Ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ | ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲛⲟⲙⲟⲩⲥⲓⲟⲥ ⲉⲧϣⲟⲡ Ϧⲉⲛ ⲟⲩ|ⲙⲉⲧⲟⲩⲁⲓ ⲛⲁⲧⲫⲱⲣϫ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ | ⲡϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ (correctio ex ⲛ̀ϫⲉ) ⲡⲁⲓⲁⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛϫⲱⲙ | ⲛ̀ⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲛ̀ⲥⲟⲛ | ⲑⲉⲟⲇⲟⲥⲓⲟⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁ̅ⲡ̅ⲁ̅ ⲙⲏⲛⲁ ϯ|ⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲓ ⳤ ⲡⲉϥⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲥⲁⲣⲕⲓⲕⲟⲛ ⲡⲁⲓⲱⲧ | ϩⲱⲙⲓⲥ ⳤ ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲧⲉϥ⟨ⲙⲁⲩ⟩ ⳤ ⲛⲉϥⲥⲛⲏⲟⲩ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓ|ⲕⲟⲛ ⲁ̅ⲡ̅ⲁ̅ ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟ(ⲥ) ⳤ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⳤ ⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲟ(ⲛⲟⲥ) ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⳤ ⲛⲉⲥⲱϫⲡ ⲛ̀ⲛⲉϥⲥⲛⲏⲟⲩ ⲧⲏⲣⲟⲩ | ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲟⲩⲣⲁⲛ ⲉⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟϥ ⲉⲃⲟⲗ Ϧⲉⲛ ⲡⲉϥ|Ϧⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉϦⲟⲩⲛ ⲉⲡⲧⲟⲡⲟⲥ | ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀|ⲧⲉ ϣⲓϩⲏⲧ ⲉⲑⲣⲟⲩⲉⲣⲙⲉⲗⲉⲧⲁⲛ ⲛϦⲏⲧϥ ⲉⲡⲓⲗⲁ|ⲟⲥ ϯϯϩⲟ ⲉⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛ̀Ϧⲏⲧϥ ⳤ ⲛⲏ| ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲛ̀ⲧⲟⲩϫⲟⲥ ϫⲉ ⲉⲣⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲁϥ Ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⳤ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ | ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲟⲩⲙⲁ ⲛⲉⲙⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉϥⲯⲩⲭⲏ Ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ | ⲛ̀ⲛⲉⲛϣⲟⲣⲡ ⲛⲓⲟϯ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛⲉⲙ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲛⲉⲙ ⲓⲁⲕⲱⲃ | Ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟⲩⲛⲟϥ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁ̀|ⲙⲏⲛ ⲉϥⲉϭⲓ ϩⲱϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ, dein, post lineolam ductibus effectam flectuosis: ⳤ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲱⲛ ⳤ ⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲟ(ⲛⲟⲥ) ⲙⲏⲛ⟨ⲁ⟩ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲡⲓϫⲁⲗ ⳤ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲟ(ⲛⲟⲥ) ⲙⲏⲛⲁ ⲟⲛ ϯⲛⲓϣϯ | ⲛ̀ⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ Ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉⲱⲛ | ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ | ⲭⲣⲟⲛ(ⲟⲥ) ⳩ ⲭ̅ⲟ̅ⲩ̅ ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ ⲓ̅ⲏ̅ «In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Trinitatis consubstantialis, in unitate indivisibili. Factum est memoriale huius boni libri lectionis per dilectum nostrum fratrem Theodosium, filium patris apa Mēna magnae cellae (vide supra, p. 426), et patre eius secundum carnem, patre Ḥōmis, et Maria, matre eius et fratribus eius spiritualibus apa Theodoro et patre Gabriele et patre diacono Macario et fratribus eius omnibus secundum eorum nomina —; comparavit illud propriis suis laboribus et dedit illud

monasterio patris nostri iusti, magni abba Macarii Scetensis, ut in ipso legeretur ad populum. Rogo omnes qui legent in ipso et eos qui audient ut dicant: ‘ Deus faciat magnam misericordiam suam cum ipso in hoc mundo et, si exiverit, det locum quietis animae eius in sinu priorum nostrorum patrum Abraham et Isaac et Iacob, in paradiso iucunditatis ’. Qui dicet ‘ Amen ’, accipiat ipse quoque secundum benedictionem. Amen et amen, amen. Et memento patrum nostrorum lectorum, patris Sarapion et patris diaconi Mēna, filii Piğal, et patris diaconi Mēna, etiam magnae cellae, ut Dominus faciat magnam misericordiam suam cum ipsis in hoc saeculo et in saeculo venturo. Amen. Epocha Martyrum 673, (mensis) phamenōth, (die) 18 ». F. 162ᵛ, nota fayyumica, unciali scripta oblonga, leviter inclinata dextrorsum, cum littera initiali praegrandi ac ornamento per mg. externum producto (Hyvernat, *Album*, tab. XV), dum ductus directi, stilo sicco plagulae pilosae impressi, singulas definiunt lineas scripturae, transversi vero marginem internum et columellam versus mg. externum: ⲁⲣⲡⲁⲙⲉⲟⲩⲉ· ⲛⲁⲓⲟⲧⲉ· ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· ⲛ̀ⲕⲗⲏⲣⲓ̀ⲕⲟⲥ ⲟⲩⲁⲛ | ⲛⲓⲙ· ⲉⲧⲛⲁⲱϣ· ϩⲛ ⲛ̀ⲓⲥϩⲁⲓ· ⲉⲓⲧⲉ ⲁⲣⲭⲏ⟨ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ⟩· ⲉⲓⲧⲉ | ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ· ⲉⲓⲧⲉ ⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲏⲧⲉⲣⲟⲥ· ⲉⲓⲧⲉ ϯⲁⲕⲟⲛⲟⲥ | ⲉⲓⲧⲉ ϩⲏⲡⲱϯⲁ̀ⲕⲟⲛⲟⲥ· ⲉⲓⲗⲉ ⲁ̀ⲛⲁⲕⲛⲟⲥⲧⲏⲥ· ⲉ⟨ⲓ⟩ⲧⲉ | ⲙⲱⲛⲁⲭⲟⲥ· ⲉⲓⲧⲉ ⲗⲁⲓ̀ⲕⲟⲥ· ⲉⲓⲥ ⲟⲩϣⲁ ⲛ̀ⲙⲉⲧⲁⲛⲉⲁ· | ϩⲁ ⲡϣⲟⲉⲓϣ ⲛ̀ⲛⲉⲧⲛⲟⲩⲉ̀ⲣⲏⲧⲉ· ⲉⲧⲥⲉⲙⲁⲙⲁⲁⲧ· ⲛ̀ⲧⲉ|ⲧⲛϫⲟⲟⲥ· ϫⲉ ⲡⲛⲟⲩⲧ(ⲉ) ⲕⲱ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲛ̀ⲛⲉϥⲛⲁⲃⲉ ⲉ̀ⲧⲁϣ | ⲁ̀ⲛⲁⲕ· ⲡⲉⲧⲛ̀ϩⲙ̀ϩⲁⲗ· ⲁⲩⲱ· ⲛ̀ⲣⲉⲃⲉⲣⲛⲟⲃⲉ· ⲉⲧⲥ̀ⲧⲏⲩ | ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲡⲁⲣⲁ ⲣⲱⲙⲉ ⲛⲓⲙ· ⲉⲛⲧⲉ ⲡⲓ̀ⲕⲟⲥⲙ(ⲟⲥ)· ⲡⲓⲁ̀ⲧⲙ̀ⲡ̀ϣⲁ | ⲛⲡⲱⲛⲁϩ ⲛ̀ⲡⲓⲕⲟⲥ(ⲙⲟⲥ)· ⲙⲁⲗⲓⲥⲧⲁ ⲡⲓⲛⲟϭ ⲛ̀ⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲩⲧⲁ|ⲗⲁϥ ϩⲓ̀ϫⲱⲓ· ϫⲉ ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭⲓ̀ⲧⲟⲥ ⲛ̀ⲇ̅ⲓ̅· ⲓ̀ⲱⲥⲏⲫ· ⲡϣⲏⲣⲉ | ⲛ̀ⲡⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ· ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ ⲡⲁⲡⲱⲥⲧⲱⲗⲟⲥ· ⲛⲧⲟⲩⲧⲱⲛ | ⲛ̀ⲡⲓⲁⲙ̀· ϫⲉ ⲕⲁⲧⲁ ⲟⲩⲗⲱⲣⲏⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̀ⲛⲟⲩⲧⲉ· ⲛⲧⲁ|ⲉⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙⲱⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· ϩⲉⲛ ⲛⲟⲩⲛⲟϭ ⲛ̀ⲙ|ⲕⲁϩ ⲛ̀ϩⲏⲧ· ϩⲛ̀ ⲡⲓⲕⲉⲣⲟⲥ ⲡⲁⲓ· ⲛⲧⲁⲩⲥⲉⲙϩⲉⲙ· ⲛ̀ⲛⲉⲕⲗⲏ|ⲥⲓⲁ· ⲁϩⲁ ⲛⲉⲙⲱⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲓⲁⲙ· ⲉⲧⲉ ⲡϣⲏⲣⲉ | ⲛⲓⲥⲁⲁⲥ ⲡⲉ· ⲡⲉⲧⲟⲩⲙⲟⲩⲧⲉ ⲉ̀ⲣⲁϥ ⲡⲉ· ϫⲉ ⲡⲁⲗϩⲁ|ⲭⲏⲙ ⲡⲉ· ⲁⲗⲗⲁ ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁⲧⲉ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· ⲉⲧⲃⲉ ⲛⲉⲛ|ⲛⲁⲃⲉ· ⲛ̀ⲧⲁ ⲛⲁⲓ ⲧⲉⲣⲟⲩ ϣⲱⲡⲉ ⲙ̀ⲙⲁⲛ· ⲉⲧⲃⲉ ⲛⲉⲛⲛⲁⲃⲉ | ⲉⲧⲁϣ· ⲛ̀ⲧⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲱⲧ· ⲁ̀ⲉⲓ ⲉ̀ⲡⲓⲙⲱⲛⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ· | ⲉⲧⲃⲉ ⲡ̀ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲡⲉⲭ̅ⲥ̅· ϫⲉ ⲧⲁϫⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛϩⲏⲧϥ· ϫⲉ ⲙⲛ̀ | ϩⲁⲕ ⲛ̀ⲙⲁ· ϩⲁ ⲡⲉϥⲑ̀ⲣⲟⲛⲟⲥ· ⲉⲩⲥⲉⲛⲁⲩⲉ ϩⲩⲛ ⲟⲩⲡⲁⲣ|ⲣⲏⲥⲓⲁ· ⲟⲩⲧⲉ ϩⲙ ⲡⲉϥⲟⲩⲉϩⲥⲁϩⲛⲉ· ⲉⲓⲙⲏⲧⲉ· ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ | ⲁⲛⲡⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ· ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲁⲃⲏ· ⲉⲣⲉ ⲡ̀ϫⲟⲉⲓⲥ ϫⲱⲕ ⲙ̀|ⲡⲉϥⲛⲁ ⲉⲃⲟⲗ· ⲙⲁⲗⲟⲛ ⲧⲉ· ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁⲧⲉ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· | ⲛⲧⲁ ⲡⲕⲁϩ· ⲕⲓⲙ· ⲛ̀ϯⲣⲁⲙⲡⲉ ⲧⲁⲓ ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁⲧⲉ· ϩⲉⲛ ⲟⲩ|ⲛⲟϭ ⲛ̀ⲕⲓⲙ ⲉϥⲱ̀ ⲛⲛⲟϭ· ⲉⲙⲁⲧⲉ· ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲯⲩ|ⲭⲏ ⲛⲓⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ· ⲕⲁ ⲧⲁⲁⲧϥ ⲃⲟⲗ ⲉⲡⲙⲟⲩ· ⲛ̀|ⲧⲁϥⲕⲓⲙ· ⲛ̀ⲥⲟⲩ = ⲕ̅ⲉ̅ = ⲛ̀ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ· ϯϣⲁⲣⲡⲉ ⲛ{ⲟ}ⲟⲩⲛⲟⲩ ⲛ̀ϯ|ⲟⲩϣⲏ ϩⲛ̀ ⲧⲙⲉϩ = ⲯ̅ⲗ̅ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲡⲉ ⲛ̀ = ⲇ̅ⲓ̅ⲟ̅ⲕ̅(ⲗⲏⲧⲓⲁⲛ)ⲟⲥ· ⲁⲗⲗⲁ | ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁ̀ⲧⲉ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· ⲛ̀ⲧⲁ ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲛⲁ ϩⲁ ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ· | ⲁⲩⲛⲟϭ ⲛ̀ⲙⲟⲟⲩ· ⲉⲓ ⲉϩⲣⲁⲓ ⲉ̀ϫⲛ̀ ⲡ̀ⲕⲁϩ· ϣⲁⲛⲧⲉϥⲉⲣ|ⲓ̅ⲏ̅ = ⲛ̀ⲙⲁϩϩⲓ ⲛ̀ⲙⲟⲟⲩ· ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲁ⟨ⲓ⟩· ⲉⲓⲧⲟⲥ ⲛⲓⲙ· ⲉⲧⲃⲉⲕ | ⲉ̀ϩⲟⲩⲛ̀ ⲉⲧⲧⲁⲡⲣⲁ· ⲛ̀ⲡⲓⲣⲱⲙⲉ· ⲉⲩⲟⲩⲁ̀ⲗⲉ ⲧⲉⲛⲟⲩ· | ⲁⲩⲱ ⲟⲛ ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁⲧⲉ ⲉ̀ⲧⲟⲩⲁⲁⲃ· ⲉⲣⲉ ⲁ̀ⲃⲃⲁ ⲍⲁⲭⲁ|ⲣⲓⲁⲥ ⲱ̀ ⲛⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲡⲓⲥ̀ⲕⲟⲡⲟⲥ ⲉ̀ϫⲛ ⲧⲉⲭⲱⲣ⟨ⲁ⟩ ⲧⲏⲣⲉⲥ | ⲛ̀ⲕⲏⲙⲏ ϩⲛ ⲡⲓⲕⲉⲣⲟⲥ ⲉⲑⲟⲟⲩ· ⲛ̀ⲧⲁⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲁϥ· ⲉⲣⲉ | ⲡⲉⲭ̅ⲥ̅ ⲱ̀ ⲛⲏⲣⲁ· ⲉϩⲣⲁⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ· ϣⲁ ⲉⲓⲛⲏϩ ϩⲁⲙⲏⲛ « Mementote mei, patres mei sancti clerici, omnes qui lecturi estis in his scriptis, sive archiepiscopus, sive episcopus, sive presbyter, sive diaconus, sive subdiaconus, sive lector, sive monachus, sive laicus; ecce mille prostrationes ante pulverem pedum vestrorum benedictorum, ut dicatis: ‘ Deus, dimitte ei peccata sua multa ’. Ego servus vester et peccator, abiectus prae omnibus hominibus mundi, indignus vita mundi, maxime magno nomine quod mihi imposuerunt scilicet: minimus diaconus, Ioseph, filius defuncti diaconi Papostolos, ex Toutōn in (nomo) Piam (= Fayyum; cf. Arn. van Lantschoot, *Recueil des colophons des manuscrits chrétiens*

d'Égypte, t. I, fasc. 2, Lovanii, 1929, pp. 16, 17). Nam, Deo favente, veni ad hoc monasterium sanctum, in magna afflictione, quo tempore ecclesiae, immo monasteria diruta (?) sunt in (nomo) Piam, (regnante) filio Isaas (= al-ʿAzīz) qui vocatur Palhakhēm (= al-Ḥākim); sed, patres sancti, propter peccata nostra haec omnia acciderunt nobis, propter peccata nostra multa, permittente Deo. Veni in hoc monasterium propter corpus Domini, ut ex eo sumerem; non enim est verus locus, in quo conveniant cum libertate sub throno eius neque in ditione eius, nisi (apud) patrem nostrum abba Macarium deserti (scil. Scetensis). Perficiat Deus misericordiam suam; magis autem, patres beati, quum terra mota est hoc anno, patres, magno motu, magno valde; propterea omnis anima mundi deficit usque ad mortem. Mota est die 25 mesōrē, prima hora noctis, anno 730 Diocletiani (= an. D. 1014). Verum, patres sancti, Deus misertus est populi sui, quum magna aqua venit super terram donec attingeret octodecim cubitos aquae; propterea crescit nunc quidquid intrat in os hominis. Porro, patres sancti, abba Zacharias est archiepiscopus super omnem regionem Aegypti, tempore malo cui occurrimus, Christo regnante super nos in aeternum. Amen ». Hanc notam, cum praefatione et versione latina, iam ediderat E. Quatremère, *Recherches critiques et historiques sur la langue et la littérature de l'Égypte*, Parisiis, 1808, pp. 246-253. In imo f. 162v: c̄.

8 (ff. 163-176v) Saec. X med., ff. 14, linn. 28-32.

Sermo s. Iohannis Chrysostomi de filio prodigo, sub titulo ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲟⲛ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲭⲣⲏⲥⲟⲥⲧⲟⲙⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧⲓⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲉⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛϣⲏⲣⲓ ⲉⲧⲁϥϭⲟ̄ ⲛ̀ⲧⲉϥⲟⲩⲥⲓⲁ̀ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁⲧⲟⲩϫⲁⲓ ϧⲉⲛ ⟨ⲟⲩ⟩ϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁⲙⲏⲛ « Ipse rursus s. Iohannes Chrysostomus, archiepiscopus Constantinopolitanus, loquens de parvo filio qui dissipavit substantiam suam stulte. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲛⲥⲏⲟⲩ ⲙⲉⲛ ⲅⲁⲣ (super lineam adiectum) ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲥⲉⲙⲡϣⲁ ⲛⲁⲛ ⲉϩⲓⲱⲓϣ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ « Omni quidem tempore decet nos praedicare amorem Dei in hominem »; des.: ϫⲉ ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ [ⲫ]ⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ ... ⲉⲣⲡⲣⲉⲡⲓ ⲙⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙⲁϥ « benedictus qui venit in nomine Domini nostri et Dei nostri et Servatoris nostri Iesu Christi, per quem... decet Patrem cum ipso » (*P. G.* 59, col. 515, *Ἀεὶ μέν, ἀδελφοί, τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν* – col. 522, *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· αὐτῷ ἡ δόξα ... Ἀμήν*). Foliorum 174-176 resecti sunt margines externi cum levi textus iactura.

In summo mg. folii 163, manu posteriore: ϯⲙⲁϩⲅ̄ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲏ· ⲛⲉⲙ ϯⲙⲁϩⲃ̄ ⲛ̀ⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲙⲉⲥⲱⲣⲏ « Dominica tertia paopi et dominica secunda mesōrē ». Tum in mg., tum in textu, ⲥ ante interrogationes; f. 171v, leves ductus distinguunt paragraphum

quae inc. ϫⲉ ⲉϥⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ϫⲉ ⲫⲓⲱⲧ « Beatus Pater » (*P. G.* 59, col. 520, lin. 28).

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 118, ff. 174-191ᵛ.

Codex eiusdem est calligraphi ac codex Vat. copt. 58[2] (vide p. 386) quocum communem habet indolem palaeographicam; verum ductus directi stilo sicco plagulis carneis impressi paginas in quinque vel sex partes dividunt. Constat quaternione ⲁ̅ (ff. 163-170, pp. ⟨ⲁ̅⟩ - ⲓ̅ⲉ̅) et ternione ⲃ̅ (ff. 171-176, pp. ⲓ̅ⲋ̅ - ⟨ⲕ̅ⲏ̅⟩, notis inde a f. 174 cum mg. resectis; manus posterioris sunt notae paginarum ⲏ̅ – ⲓ̅ⲃ̅, ⲓ̅ⲏ̅ et ⲕ̅, necnon nota fasciculi ⲃ̅ in f. 176ᵛ. Ff. 170ᵛ, 171, ornamenta praebent cum inscriptionibus ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 170ᵛ) et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓ « miserere, miserere » (f. 171); summis angulis internis ff. 163, 171, posteriore manu minio adiectae sunt fasciculorum notae ⲗ̅ⲁ̅, ⲗ̅ⲃ̅ (vide cod. praeced.). Titulum comitatur ornamentum lineis inter se innexis confectum rubri et flavi coloris. Textus linea prima reliquis est amplior at littera initialis, pigmentis et ornamentis carens, eumdem praebet speciem ac litterae marginales passim. Textum concludit triplex linea lineolis et punctis effecta.

9. 10 (ff. 177-190ᵛ) Saec. X med., ff. 14, linn. 28-32.

9 (ff. 177-187ᵛ) Sermo s. Iohannis Chrysostomi de timore mortis et de iudicio, sub titulo ⲟⲩⲉⲝⲏⲅⲏⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏ[ⲥ] ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲱⲥⲧⲁⲛⲧ[ⲓ]ⲛⲟⲩⲡⲟⲗⲓⲥ ⲁϥϫⲟⲥ ⲉⲑⲃⲉ ϯϩⲟ[ϯ] ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲙⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲕⲟⲗⲁⲥⲓⲥ ⲉⲧⲉⲛϣⲁϣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϩⲁⲡ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁⲙⲏⲛ « Exegesis sancti Iohannis Chrysostomi, archiepiscopi Constantinopolitani, de timore mortis et de paenis amaris et de iudicio Dei. In pace Dei. Amen ».

Inc.: ⲡⲥⲏⲟⲩ ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲡⲉ ⲱ̀ ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ ⲉⲑⲣⲉⲛⲣⲱⲓⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲛⲏⲫⲓⲛ « Tempus est autem, fratres, ut vigilemus et ieiunemus »; des. uno folio mutil.: ⲙⲁⲣⲉⲛⲭⲟⲡⲧⲉⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲕⲟⲩϫⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲣⲱⲓⲥ ϫⲉ ⲥⲉⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱⲛ ⲉϧⲟⲑⲃⲉⲛ ϩⲓⲧⲉⲛ ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲃⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲛⲓⲣⲱⲙⲓ · ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓ « abscondamus nos paulisper et vigilemus quia quaerent nos interficere per omne opus in hac vita ab hominibus, per » (*P. G.* 62, col. 741, lin. 11 a. fin., *Καιρός σε λοιπὸν ἀνανῆψαι καὶ πάντα ἀποσείσασθαι* – col. 744, lin. 10 a. fin., *κρυβῶμεν ἀπ' αὐτῶν· διωκόμεθα γὰρ ἀπ' αὐτῶν, καὶ ζητούμεθα πάντες εἰς τὸ ἀποκτανθῆναι ὑπὸ δαιμόνων, ὑπὸ πραγμάτων, ὑπὸ ἀνθρώπων ἐρεθιζομένων ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ*). Omnium foliorum resecti sunt mgg. externi cum levi textus iactura.

In summo f. 177, manu posteriore: ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ « Sabbato primo paopi ». In mgg. et in textu, ⲥ, passim, ante interrogationes; f. 178, ⲛ ante ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ et, f. 187, ante ⲛⲁⲓ ⲟⲩⲛ. Paucae occurrunt correctiones varii calami.

Sermonem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 192-205ᵛ.

10 (ff. 188-190^{v}) Sermo Severiani episcopi Gabalaeorum de paenitentia, sub titulo ⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ ⲥⲉⲩⲏ̀ⲣⲓⲁⲛⲟⲥ ⲡⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲕⲁⲃⲁⲗⲗⲉⲟⲥ ⲁϥⲧⲁⲟⲩⲟϥ ⲉⲑⲃⲉ ϯⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲓϫⲓⲛⲓ̀ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲥⲱⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓ⟨ⲣⲱⲙⲓ⟩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϩⲁⲡ ⲉⲑⲛⲁϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Sermo sancti Severiani, episcopi Gabalaeorum, quem protulit de paenitentia et de hominis exitu e corpore et de iudicio quod erit iustis et peccatoribus. In pace Dei. Amen ».

Sermonem, fine mutilum, edidit cum praefatione et versione gallica H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. I, in *Coptica*, t. I, Hauniae, 1922, pp. 198-204. Eiusdem scripturae, immo eiusdem codicis, sunt duo fragmenta Cahirensia 3^{A}, 3, quae, collata cum *P. G.* 60, coll. 767, 768, edidit H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, pp. 178-180, cum praefatione (p. 178) ex qua colligere licet (v. infra) inter codicis f. 190^{v} et primum fragm. Cahir. unum folium desiderari.

In summo f. 188, manu posteriore: ⲡⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲁϩⲃ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̀ⲡⲓ « Sabbato secundo paopi ».

Sermonem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 118, ff. 211-215.

Codex eiusdem est calligraphi atque eamdem prorsus praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. 68^{8} (cf. pp. 386, 387, dicta de cod. Vat. 58^{2}). Complectitur quaternionem ⲁ̅ (ff. 177-184) et sex ff. quaternionis ⲃ̅ (ff. 185-190); ff. 184^{v} et 185, fasciculorum notae pristinae ⲁ̅ et ⲃ̅ manu recentiore mutatae sunt in ⲃ̅ et ⲅ̅; foliorum notae cum mgg. resectae sunt praeterquam in ff. 184^{v} et 185 ubi notae pristinae ⲗ̅ⲃ̅ et ⲗ̅ⲅ̅ mutatae sunt, eadem manu posteriore, in ⲗ̅ⲁ̅ et ⲗ̅ⲉ̅; ff. quidem 188-190 omni iam nota numerica coptica carent; at primum Cahirense fragmentum in summa plagula recta notam servavit quaternionis ⲗ̅ⲁ̅, manu posteriore pristinae suffectam (cf. Evelyn White, p. 178, nota 1), non secus ac nota ⲅ̅ qua, ut dictum, incipit pristinus fasciculus ⲃ̅. Summa ff. 184^{v} et 185 decorat ornamentum inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ et ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri ». Ornamentum tituli f. 188 atque textus linea initialis eadem sunt ac in f. 177. In summis angulis internis ff. 177 et 185, postea adiectae sunt minio fasciculorum notae ⲗ̅ⲅ̅, ⲗ̅ⲁ̅ (vide cod. praeced.), et, atramento, ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅.

11 (ff. 191-198^{v}) Saec. X in., ff. 8, linn. 33.

Martyrium s. Anatolii Persae, initio et fine mutilum.

Codicem ediderunt cum versione latina et praefatione I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. I, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. I, Parisiis, 1907, pp. 21-33, versio, Parisiis, 1908, pp. 5, 24-29. Duo eiusdem codicis folia

amissa suppeditant fragmenta Lipsiensia, nempe cod. Tischendorf XXIV, ff. 1 et 2, quorum prius servavit codicis titulum leviter mutilum et initium. Titulus: ⳨ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ[ⲓⲁⲅⲓ]ⲟ[ⲥ ⲙ]ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲁ̀ⲛⲁⲧⲟⲗⲓⲟⲥ ⲡⲓⲡⲉⲣⲥⲏⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲓ̅ⲁ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲧⲱⲃⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ⲧ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ « Martyrium sancti martyris Domini nostri Iesu Christi, sancti Anatolii Persae, quod consummavit die undecimo mensis tōbi. In pace Dei. Amen ». Initium: ⲁⲥϣⲱⲡⲓ ⲇⲉ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲇⲓⲟⲕⲗⲏⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛⲁⲛⲟⲙⲟⲥ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁϥⲭⲱ ⲛ̀ⲥⲱϥ ⲙ̀ⲫ̅ⲧ̅ ⲉ̀ⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟϥ « Fuit autem, regnante Diocletiano, rege impio qui dereliquit Deum qui eum condidit ».

In marginibus, passim: ϣⲁ « Usque » et ⲱϣ « Lege »; f. 197, initio paragraphi quae inc. ⲱ̀ ⲃⲓⲁ̀ (op. laud. textus, p. 31, lin. 4): ⲕⲱ « Pone »; ante interrogationes ⲥ vel ɔ; alibi signa lectionis efficiuntur lineolis variae indolis, praesertim lineola duplici in forma crucis, vel lineola simplice inter duo puncta.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 116, ff. 245-254ᵛ.

Ductus directi stilo sicco carneis plagulis membranae impressi quaternas circiter includunt lineas, transversi vero, plumbo effecti, spatium definiunt marginibus servatum; spatium partis scriptae est circiter mm. 270 × 170. Constat Martyrii fragmentum quaternione ⲕ̅ⲃ̅ cum paginarum notis ⲗ̅ⲋ̅ – ⲛ̅ⲃ̅, secundum numeros pares appositis in plagulis aversis et secundum numerum imparem in summo angulo externo folii initialis; quaternionis nota occupat summum angulum internum in utraque fasciculi plagula extrema. Eaedem plagulae extremae in medio summo mg. exhibent crucem quinque (f. 191) vel quattuor (f. 198ᵛ) circulis atramento delineatam inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅; medias quaternionis plagulas signat crux in imo mg. externo f. 194ᵛ et in summo mg. externo f. 195; in aliis summis marginibus apparet crucula, lineolis effecta in plagulis aversis et quattuor punctis in plagulis rectis. Codicis textus, sicut et titulus mox laudati fragmenti Lipsiensis, exaratus est venustissima scriptura unciali rotunda, notae marginales et inscriptiones unciali oblonga. Minio exarata sunt pars sinistra litterae marginalis ⲁ et interpunctionis signa ·> quibus interdum atramento praemittitur duplex lineola directa vel adduntur, alia ut videtur manu, ductus curvi; accentus puncto efficiuntur. Pristinae foliorum enumerationi (1-⟨8⟩), notis ut dicunt arabicis appositae, de quibus vide cod. Vat. copt. 67[1], alia suffecta est (191-198) quam secuti sumus.

Fragmenti Lipsiensis titulum involvit, praeterquam ad mg. externum, ornamentum lineis inter se innexis exaratum, textus linea prima reliquas mensura excedit cum littera marginali communi.

In charta operculo anteriori averso agglutinata legitur elenchus operum quae in codice continentur, manu posteriore emendatus (ad. n. 1: *S. Cyri martyrium: Corrige = ut in Codice = Martyr. Lacaronis;* ad n. 9, add.: *incompleta*) atque auctus notarum serie 1-10

cum titulo codicis decimi; in fine elenchi, pristina manu: *Cod. script. an. Christi 957*; in elencho utraque Chrysostomi homilia (Vat. $68^{8 \cdot 9}$) sub uno recensetur titulo *S. Ioannis Chrysostom: Homilię duę*. Codicis plagulae prima et ultima sigilla exhibent bibliothecae Apostolicae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *68*, trimontium et stellae gentis Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

69 (a I. S. Assemani emptus 18). Membr., ff. 233, mm. 352 × 270.

Opera hagiographica e variis codicibus, bohairice.

1 (ff. 1-39v) Saec. IX, ff. 39, linn. 35-37.

Vita Theodori, discipuli s. Pachomii, initio et fine mutila. Codicem ediderunt E. Amélineau, cum introductione et versione gallica, *Histoire de saint Pakhôme et de ses communautés*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XVII, 1889, pp. I-CXII, 215-294, et Th. Lefort, *S. Pachomii vita, bohairice scripta*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. VII, Parisiis, 1925, pp. 159-215, cum prooemio, pp. I-V, praemissis, pp. 155-158, eiusdem pristini codicis fragmentis Lipsiensi, cod. Tischendorf XXV, f. 3, et Neo Eboracensi Inv. n° 59 Musaei Metropolitani (H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi n' Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 142) additisque tabulis (pp. 225-250). Eiusdem argumenti fragmenta sahidica vide ap. E. Amélineau, op. laud., pp. 295-334, et *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVe, Ve, VIe et VIIe siècles*, in *Mémoires publiés par les membres de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, fasc. 2, Parisiis, 1895, pp. 521-606, necnon ap. Th. Lefort, *S. Pachomii vitae sahidice scriptae*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. VIII, Parisiis, 1934, pp. 26-346.

Varias exhibet codex correctiones quas in notis memorat Lefort, op. laud., sicut et notas marginales varii calami ϣⲁ «Usque» et ⲱϣ «Lege»; f. 8, in mg. externo: ⲧⲁⲓ̇ⲙ̇ⲁ; f. 9, in mg. externo partim resecto: ⲏ̄ et, infra, ⲑ̄; f. 11v, initio in mg. externo partim resecto, pristina manu:]ⲫ]ⲩ]ⲛ.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 115, ff. 146-193.

Codex non tantum eiusdem est calligraphi ac cod. Vat. 69^{7}, ubi de Vita Pachomii, sed uterque pars est unius eiusdemque codicis pristini de quo vide Lefort, op. laud., prooemium, p. III. Ductus directi, nunc plagulis carneis nunc plagulis pilosis stilo sicco impressi, singulas definiunt lineas quibus scriptura suspenditur; transversi vero, plumbo in singulis paginis effecti, spatium marginibus servatum; spatium partis scriptae est circiter

mm. 290 × 170. Complectitur quaterniones ⲗ̅ⲁ̅–ⲗ̅ⲇ̅ (ff. 1-32, pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲑ̅–ⲫ̅ⲗ̅; f. 17 signatur ⲩ̅ϥ̅ⲑ̅ pro ⲩ̅ϥ̅ⲁ̅, errore continuato usque ad f. 37) et septem ff. prima quaternionis ⲗ̅ⲉ̅ (ff. 33-39, pp. ⲫ̅ⲗ̅ⲁ̅–ⲫ̅ⲙ̅ⲉ̅, nota ⲫ̅ⲙ̅ⲃ̅ praetermissa in serie). Paginarum notae plagulis aversis appositae sunt secundum numeros pares necnon, secundum numeros impares, in summo angulo externo folii initialis fasciculorum; quaternionum notae occupant summum angulum internum in fasciculorum paginis extremis. Eaedem paginae extremae in medio summo mg. exhibent variae formae ornamentum lineis inter se innexis effectum, cum inscriptionibus ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ vel ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅. Inter reliquos Nitrienses conspicuus est codex tum membranae specie tum scripturae uncialis rotundae elegante venustate; litterae marginales communes textus litteras vix aut ne vix quidem mensura excedunt; paucae occurrunt litterae initiales maiores quas initio sectionum comitatur ornamentum plerumque in forma ramorum atramento exaratum. Inscriptiones et notae numericae in summis paginis exaratae sunt unciali oblonga; accentus puncto efficiuntur; vocem coarctatam ⲫ̅ϯ̅ signat lineola flexuosa, raro concava. Ignorat codex usum pigmentorum et minii. Praeterquam in fine quarumdam paragraphorum, desiderantur interpunctionis signa ac raro apparet in textu spatium iisdem servatum. Tabulam quae codicis scripturae speciem phototypice exhibet (partem superiorem f. 185ᵛ) videre est ap. Lefort, op. laud., post prooemium.

2 (ff. 40-55ᵛ) An. 1210-1211 (= an. Mart. 927, cf. f. 55ᵛ), ff. 16, linn. 33-35.

Martyrium s. Iohannis ex Phanniğōit, sub titulo ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ· ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ· ⲡⲓⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲫⲁⲛⲛⲓϫⲱⲓⲧ ϧⲉⲛ ⲧⲭⲱⲣⲁ ⲙ̀ⲡⲟⲩϣⲓⲛ· ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ· ϧⲉⲛ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉ̄ ϧⲉⲛ ϯⲁϫⲡⲉ̅ ⲅⲉ (super lineam adiectum) ⲛⲁϩⲣⲁϥ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲉⲗⲭⲉⲙⲏⲗ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲉⲗⲁⲧⲉⲗ ⲡⲓⲡⲉⲣⲥⲏⲥ· ⲁ̀ⲣⲁⲃⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲑⲣⲟⲛⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲓⲃⲁⲛ ϩⲓϫⲉⲛ ⲛⲉⲛⲥⲫⲟⲧⲟⲩ ⲙ̀ⲫⲓⲁ̀ⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲭⲏⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̅ϯ̅ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Martyrium sancti Iohannis neo martyris ex Phanniğōit (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 327-330), in regione Pušin, quod consummavit die quarto mensis pašons, feria quinta, hora sexta, et coram rege Elkhemēl (al-Kāmil), filio regis Elatel (al-'Ādil), Persarabe, in throno Piban super ripas fluminis Aegypti. In pace Dei. Amen».

Codicem cum praefatione et versione gallica edidit E. Amélineau, *Un document copte du XIIIᵉ siècle. Martyre de Jean de Phanidjôit*, in ephemeride *Journal asiatique*, ser. VIII, t. IX, Parisiis, 1887, pp. 113-190; textum evulgaverunt I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 157-182; cf. etiam P. Casanova, *Notes sur un texte copte du XIIIᵉ siècle*, in ephemeride *Bulletin de l'Institut français d'archéologie orientale*, t. I, Cahirae, 1901, pp. 113-137; P. de Larminat, *Revision du texte copte... de la « Vie de Jean de Phanidjoit »*, in *Atti del IIº congresso internazionale d'Arte cristiana*, Romae, 1902, pp. 344-352,

In summo f. 40, manu posteriore: **ⲥⲟⲩ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲁϣⲟⲛⲥ** « Die 4 pašons »; paucae occurrunt correctiones manuum diversarum. F. 47, medium mg. externum signat crux.

Ductus directi plagulae carneae stilo sicco impressi binas circiter scripturae lineas definiunt, transversi vero margines, opere interdum emendato aliis appositis lineis transversis, sive stilo sicco ut f. 54, sive etiam plumbo ut ibid. atque f. 52r·v; spatium partis scriptae est circiter mm. 290 × 185. Constat codex quaternionibus ⲁ̅ et ⲃ̅ (pp. ⟨ⲁ̅⟩ – ⲗ̅ⲃ̅); notae paginarum appositae sunt secundum numeros pares plagulis aversis, necnon secundum numerum imparem initio quaternionis ⲃ̅; quaternionum notae occupant summum angulum internum in fasciculorum plagulis extremis. Eaedem plagulae exhibent ornamentum lineis inter se innexis effectum cum pigmentis rubro, viridi et flavo, inter invocationes ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅. Invocationes, notae numericae et subscriptio exaratae sunt unciali oblonga, textus unciali rotunda depressa, titulus vero scripturae speciem praebet diversam veluti intermediam inter uncialem rotundam et oblongam eumque involvit ornamentum lineis constans inter se innexis atque, non secus ac textus littera initialis praegrandis, iisdem obductum pigmentis ac ornamenta fasciculorum. Textus linea prima reliquas mensura excedit. Minio effecta sunt interpunctionis signa ·> quae aliquando praecedit lineola nigra, similia signa quae in enumeratione f. 50v singulis vocibus ⲛⲓⲙⲁⲧⲟⲓ, ⲛⲓⲙⲁⲥⲙⲁⲧⲟⲓ, ⲛⲓⲣⲉϥϯ ϩⲁⲡ ... praemittuntur, puncta infixa litteris ⲫ et ϧ atque lineis super voces coarctatas; minio tactae sunt litterae marginales communes, excepta littera ⲁ quae tamen interdum signatur ornamento rubro in forma ramorum. Vocabulum ⲫϯ lineola caret. Summis foliis aversis, sub crucula quattuor punctis effecta, adiectae sunt variae inscriptiones: ⲫϯ ⲛⲁϩⲙⲉⲧ « Deus, libera me » (ff. 40v, 51v, 54v); ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « Deus, miserere mei » (ff. 41v, 45v, 49v, 53v); ⲫϯ ⲁⲣⲓⲃⲟⲏⲑ(ⲓⲛ) ⲉⲣⲟ(ⲓ) « Deus, adiuva me » (ff. 42v, 50v); ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « Deus, miserere nostri » (f. 43v); ⲫϯ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃ(ⲟⲗ) « Deus, dimitte mihi » (ff. 44v, 52v); ⲫϯ ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ « Deus, audi me » (f. 46v).

F. 55v, post duplicem lineam ductibus flexuosis et punctis effectam, subscriptiones librarii: ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛϫⲉ ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ̀ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓ̅ⲱ̅ ⲡⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲛ̀|ⲧⲉ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲥⲟⲩ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ « Absolutum est martyrium sancti Iohannis, martyris Christi, die quarto mensis pašons. In pace Dei. Amen »; dein, inter duas lineas similis indolis ac supra: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲙ̀ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥϧⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲉⲃⲓⲏⲛ ⲛ̀ⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲁⲧϣⲁⲩ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ | ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲁ̀ⲡⲁ̀ ⲡⲟⲩⲗϥⲁⲣⲁϫ ⲡⲓⲣⲉⲙϯⲙⲉⲛϩⲟⲩⲣ ☧ ☧ ,ⲣ̅ⲕ̅ⲍ̅ « Deus, miserere eius qui scripsit, pauperis, miseri, indigni, Petri, filii apa Abū 'l-Farağ, viri Timenhour (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 113-116). Epocha Martyrum 927 (= an. D. 1210-1211) ».

3 (ff. 56-66v) Saec. X ca. med., ff. 11, linn. 33, 34.

Martyrium s. Isaac Tiphrensis, primo folio mutilum; cf. cod. Vat. copt. 66³.

Codice usi sunt in apparatu critico I. Balestri et H. Hyvernat, *Acta martyrum*, t. II, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium*, *Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. II, Parisiis, 1924, pp. 73-89. Codex in levio-

ribus tantum discrepat a cod. Vat. copt. 66[3], quod si occurrat, frequenter accedit ad codicem Brit. Mus. Orient. 8799 (olim Lord Zouche) quem edidit E. A. Wallis Budge, *Transactions of the Society of biblical Archaeology*, t. IX, 1893, pp. 92-110; cf. Balestri-Hyvernat, op. laud. Textus folii initialis deperditi = Vat. 66[3], ff. 82ᵛ-83ᵛ linn. 5, 6, **ⲉⲣⲁⲧϥ ⲙ̇ⲡⲓϩⲏⲅⲉⲙⲱⲛ.**

In mgg., passim **ⲥ** ante interrogationes.

Codicem exscripsit R. Tuki in codice Borg. copt. 115, ff. 4-14ᵛ, ubi nonnulla leguntur quae e codicis ff. 65, 66, postea exciderunt; desiderantur autem folii 66 notae marginales, et folii 66ᵛ sola exscripta est nota Macarii.

Codex eiusdem est calligraphi ac cod. Vat. copt. 67[4] (vide p. 495) quocum communem praebet indolem palaeographicam. Complectitur quaternionis ⲁ̅ septem folia ultima (ff. 56-62, pp. ⟨ⲅ̅⟩–ⲓ̅ⲉ̅) et binionem ⲃ̅ (ff. 63-66, pp. ⲓ̅ⲍ̅–⟨ⲕ̅ⲁ̅⟩); in summis ff. 62ᵛ, 63 ornamentum lineis inter se innexis confectum inter inscriptiones ⲩ̅ⲓ̅ ⲭ̅ⲩ̅ (f. 62ᵛ) et ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲑ̅ (f. 63); in summo f. 66ᵛ, lacero, sola apparet nota binionis ⲃ̅ cum vestigiis ornamentorum et inscriptionis [ⲡ̅ⲟ̅]ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅[ⲥ̅], alterius forsan manus; ibidem, in mg. externo, duo ornamenta lineis inter se innexis exarata; alia distinguunt ultimam notulam quam insuper comitantur signa ⟨· ad mg. externum quamque involvunt lineolae ductibus effectae cum circulis. In summo angulo externo f. 65ᵛ, manu posteriore, inscriptio partim resecta: **ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏⲥ ⲡⲭ̅ⲥ ⲛⲁⲓ ⲛ[ⲏⲓ]** « Domine Iesu Christe, miserere mei ».

F. 66, post triplicem lineam punctis et lineolis flexuosis effectam, subscriptiones librarii unciali exaratae oblonga, eadem qua titulus cod. Vat. copt. 67[4]: **ⲁϥϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ | [ⲁ]ⲡⲁ ⲓⲥⲁ̀ⲁⲕ ⲡⲓⲣⲉⲙϯⲫⲣⲉ· ϧⲉⲛ ⲡⲉⲑⲟϣ ⲡⲁⲛⲁⲩ | ⲉⲧⲁϥϫⲟⲕⲥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲥⲟⲩ̅ⲋ̅ ⲛ̄ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲡⲁϣⲟⲛⲥ | ϧⲉⲛ ⲟⲩ[ϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⲛ]ⲧⲉ ⲫϯ ⲁⲙⲏⲛ** « Consummatum est martyrium sancti apa Isaac ex Tiphre, in nomo Panau, quod consummavit die sexto mensis pašons. In pace Dei. Amen »; ibid., post lineam eiusdem indolis ac supra: **ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲉⲙ[ⲧⲟⲛ ⲙ̄ⲡⲓⲉ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲛ̄ⲣⲉϥ]ⲉⲣⲛⲟⲃⲓ ⲭⲁⲏⲗ ⲡⲓ|ⲥⲕⲉⲗⲟⲥ ⲫⲏ ⲉⲑⲛ[ⲁϫⲟⲥ] ϫⲉ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉϥⲉϭⲓ ⲕⲁⲧⲁ | ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ** « Domine, da pacem minimo peccatori Khaēl Skelos; qui dicet ‘ Amen ’, accipiet secundum benedictionem. Amen »; dein, inter duas similes lineas: **ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ϯ ⲡⲓⲕⲁϯ ⲛ̄ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲣⲉϥⲱϣ ⲡⲓⲇ̅ⲓ̅ | ⲙⲏⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲓ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉⲧⲁ ⲡⲁⲓϣⲉⲛ|ⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲉϥⲉϩⲟⲟⲩ** « Domine Iesu Christe, da intellectum patri lectori diacono Mēna magnae cellae (vide supra p. 426). Amen. Hoc memoriale factum fuit in diebus eius »; in margine externo, notae lectorum: **ϯϯϩⲟ ⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉ[ⲛ] | ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ϧⲉ[ⲛ] | ⲡⲁⲓⲙⲁ ⲧⲉϥⲉⲣ|ⲡ̣ⲁ̣ⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁ[ⲟ̅ⲥ̅] | ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲡⲁ[ϣⲁⲓ] | ⲛ̣ⲧⲉ̣ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏ̣ⲓ̣ [ⲉ]|ⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ** « Rogo unumquemque hunc locum lecturum ut meam memoriam faciat, ut Dominus meus Iesus Christus dimittat mihi multitudinem peccatorum meorum. Amen »; **ⲛ̣ϩⲙ ⲣⲁ ⲫϯ ⲡⲓϣⲁⲣⲡ ϩⲛ ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϯϯϩⲟⲩ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲓ | [ ]ⲁⲡⲥ̣ ⲁⲛⲁⲕ ϩⲁ ⲡⲓϭⲱⲃ ⲉⲛⲣⲉⲃⲉⲛⲁⲃⲓ** « In nomine Dei qui est ante omnia; rogo, memento... (mei), miseri peccatoris ». F. 66ᵛ (vide H. Hyvernat, *Album*, tab. XXXIX), notulae variae varii calami: manu Macarii (vide cod. Vat. copt. 61[5], p. 426), nota donationis: **ⳁ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̄ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡ̣ϣⲏⲣ[ⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ] | ϯⲧⲣⲓⲁⲥ ⲛⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ̣ ⲧⲉⲛⲟⲩⲱⲣⲡ ⲛⲁ[ⲥ**

ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛⲧⲗⲟ]|ⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲑϭⲟⲥⲓ ⲁ̀ⲛⲟⲛ ϧⲁ ⲛⲓⲭⲣⲏⲥϯ[ⲁⲛⲟⲥ] | ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲛ ⲛ̀ϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ[ⲁⲓ]|ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲱϣ [ⲉ]ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉⲛⲑⲉⲟⲫⲟⲣⲟⲥ ⲛ̣ⲙ̣[ⲟⲩ-ⲛⲁ]|ⲭⲟ[ⲥ ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲡⲁⲡⲁ ⲇⲱ]ⲙ̣ⲉⲧⲓⲟⲥ ⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲟⲥ [ⲛⲉⲙ] | ⲛⲉϥⲥ[ⲛⲏⲟⲩ ⲕ]ⲁ̣ⲧⲁ̣ ⲥⲁⲣⲝ ⲛⲁ̣[ⲓⲱⲧ] ⲭⲁⲏⲗ ⲛⲉⲙ ⲡⲁⲓⲱⲧ | ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ [ⲡⲉϥ]ϧ̣ⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ | ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉϯⲃⲏⲃⲗⲩⲟⲑⲏⲕⲏ ⲛⲧ̣[ⲉ] ⲡ̣ⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲱⲧ | ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛⲧⲉ ϣⲓⲏⲧ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ⲛϧⲏⲧϥ [ⲓⲉ] ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉⲣⲟϥ | ⲛ̀ⲧⲟⲩ-[ϫ]ⲟ̣ⲥ ϫⲉ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲡⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁϥ ϧⲉⲛ ⲧⲭⲣⲓⲁ̣ | ⲛ̀ⲡⲁⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⳤ ⲉ̀ϣⲱⲛ̀ ⲁϥϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉ | ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲉⲙⲧⲟⲛ ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲧⲉϥⲣⲟⲑⲃⲉϥ ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ | ⲛ̀ⲛⲉⲛϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲓⲟ̀ϯ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲛⲉⲙ ⲓⲥⲁ̀ⲁⲕ ⲛⲉⲙ [ⲓ]ⲁⲕⲱⲃ | ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲧ[ⲉ ⲡⲟⲩⲛⲟϥ ⲫⲏ] ⲉⲑⲛ̣ⲁ|ϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ [ⲉ̀ϥⲉϭⲓ̀ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙ]ⲏⲛ « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Trinitatis consubstantialis ad quam mittimus doxologiam in excelsis, nos christiani. Bonum hoc memoriale huius libri lectionis factum fuit per nostrum Deiferum monachum patrem apa Dometium, psalmodum, et fratres suos secundum carnem patrem Khaël et patrem Gabrielem; effecit illud labore suo vero deditque bibliothecae domini mei patris abba Macarii Scetensis. Rogamus omnes qui lecturi sunt in ipso vel audituri sunt illud ut dicant: 'Faciat Dominus misericordiam cum illo in necessitatibus mundanis et, quando exierit (e corpore), det requiem illi faciatque eum reclinare in sinibus priorum patrum nostrorum Abraham et Isaac et Iacob, in paradiso voluptatis'; qui dicet 'Amen', recipiet secundum benedictionem. Amen »; manu lectoris, in summo margine externo: ϯϯϩⲟ̣ ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛ̀|ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ | ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛⲧⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ | ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⳤ ⲧⲉ | ⲫϯ ⲛⲟϩⲉⲙ ⲛⲧⲁ|ⲯⲩⲭⲏ ⳤ ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ | ⲛⲁⲓ ϣⲁ <ⲧⲁ>ⲧⲁ̣ⲗ̣ⲉⲡⲟⲣⲟ̣ⲥ | ⲛ̣ⲯⲩⲭⲏ ⲫⲏ̣ ⲉ̣ⲑ|ⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ϥⲉ|ϭ̣́[ⲓ] ⲕ̣ⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ | [ⲁ]ⲙ̣ⲏⲛ ⲥⲉ̣[ϣ]ⲱ̣[ⲡⲓ] « Rogo, memento mei, ut Dominus meus Iesus Christus dimittat mihi multitudinem peccatorum meorum et ut Deus servet animam meam et ut Dominus meus Iesus Christus misereatur miserae animae meae; qui dicet 'Amen', accipiet secundum benedictionem. Amen, fiat »; in ima pagina a sinistris: [ⲥ]ⲩ̣ⲛ̣ ⲑ̣(ⲉⲱ) ϯϯϩⲟ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲟⲩⲟ̣ⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ | ⲉⲑ̣ⲛⲁⲱϣ ⲛ̀ⲡⲁⲓϧⲓⲣⲃⲏⲥϧⲩ | ⲛ̀ⲧⲉϥ[ⲉ]ⲣⲫ-ⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲉⲧⲁϥ|ⲥϧⲁⲓ ⲑⲉⲟ̣ⲇⲱⲣⲟ(ⲥ) ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙⲡⲓϫ̣|ⲡ̣ⲟ̣[...]ⲣ[...] ⲡⲓⲣⲉ̣ⲙⲧⲉⲣ-ⲡⲟⲛⲧ ϩⲓ|ⲛ̣[ⲁ ⲛⲧⲉ ⲫ]ϯ ⲭⲱ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ « Cum Deo. Rogo, mementote mei omnes qui lecturi estis hoc..., ut memoriam faciatis minimi qui scripsit, Theodori, filii..., ex Terpont, ut Deus condonet ei. Amen »; in ima pagina a dextris: ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁ̣[ⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ ⲁⲙ]ⲉⲛ | ϯϯϩⲟ [...]ⲧ̣ⲉ ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̣[ⲓⲟ]ϯ ⲁⲣⲓⲡⲁⲙ̣ⲉⲩⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ | ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲭⲁ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲛⲟⲃⲓ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ | ⲫⲏ ⲉⲧⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ ⲁⲙⲏⲛ ϥⲉϭⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen. Rogo, ... domini mei patres, mementote mei ut Dominus meus Iesus Christus dimittat mihi multitudinem peccatorum meorum. Amen. Qui dicet 'Amen', accipiet secundum benedictionem. Amen ». In medio margine externo: ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲓⲣⲉϥⲉⲣⲛⲁ̣[ⲃⲓ] « Ego, peccator ». In imo folio: ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅.

4 (ff. 67-84ᵛ) Saec. X med., ff. 18, linn. 32-34.

Vita s. Macarii Alexandrini, initio mutila.

Codicem edidit cum versione gallica E. Amélineau, *Histoire des monastères de la Basse-Égypte*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XXV, Parisiis, 1894, pp. 235-261. De textu bohairico, collato cum similis argu-

menti textibus graecis, vide C. Butler, *The Lausiac history of Palladius*, in *Texts and Studies*, t. VI, Cantabrigiae, 1898, pp. 119-128, 148-155.

In marginibus, passim: ⲱ(ϣ) « Lege », ϣ(ⲁ) « Usque » (f. 73v: ⲧ̅ ϣ⟨ⲁ⟩) et ⲥ ante interrogationes; f. 69, in mg. externo, crux initio sectionis. Emendationes nonnullae occurrunt in textu.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 115, ff. 16-31, nonnullaque servavit quae e codice postea exciderunt.

Codex eiusdem est amanuensis Khaēl ac cod. Vat. copt. 58[2] (vide p. 386) eamdemque praebet indolem palaeographicam; attamen, ductus directi plagulis carneis impressi binas definiunt scripturae lineas. Complectitur quaternionem ⲃ̅ (ff. 67-74, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲓ̅ⲉ̅ sic, pro ⲕ̅ⲃ̅), quaternionem ⲅ̅ (ff. 75-82, pp. ⲕ̅ⲅ̅ - ⲙ̅ⲏ̅) et bifolium (ff. 83, 84, notis destituta). Summas plagulas extremas quaternionum decorant ornamenta, lineis inter se innexis delineata, inter inscriptiones ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ « miserere nostri » in paginis rectis et ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in paginis aversis; medias fasciculorum paginas signat crux minio picta, in summo angulo externo plagulae aversae et in imo mg. externo plagulae rectae. In nonnullis plagulis carneis, litteras semi deletas manus posterior atramento obduxit. Textus concluditur duplici linea lineolis flexuosis et punctis effecta.

5 (ff. 85-102v) An. 933 (= an. Mart. 649, cf. f. 102v), ff. 18, linn. 33.

Encomium Ananiae, Azariae et Misael, Cyrillo Alexandrino adscriptum, folio initiali mutilum; lacerum est f. 87 cum quadam textus iactura quam, in plagula aversa novae membranae, manus recens partim supplere tentavit.

Codicis, qui eumdem fere exhibet textum ac cod. Vat. copt. 62[9], varias lectiones edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 160-202, cum praefatione pp. 158, 159 (inter varias lectiones om. de Vis, p. 162: ⲉⲩⲕⲧⲏⲣⲓⲟⲛ, f. 85 ca. med., pro ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲓⲟⲛ, cod. Vat. 62[9], f. 167v, lin. 2).

In folii 89 mg. externo: ϣⲁ « Usque » inverse adiectum. Paucae correctiones occurrunt in textu.

Codex eiusdem est calligraphi eamdemque praebet indolem palaeographicam ac cod. Vat. copt. 62[10] (vide p. 443). Complectitur ff. 6 quaternionis ⲁ̅ cuius folium primum est deperditum, folium autem quartum, cuius remanet vestigium, absque textus iactura (cf. cod. Vat. 62[9]) resectum est (paginae signantur ⲕ̅ – ⲓ̅ⲃ̅, ff. 85v-89v, ⲓ̅ⲉ̅, minio, f. 90v), quaternionem ⲃ̅ (ff. 91-98, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅ⲃ̅) et binionem ⲅ̅ (ff. 99-102, pp. ⲕ̅ⲅ̅ – ⟨ⲙ̅⟩). In summis plagulis extremis fasciculorum, crux apparet minio exarata, additis punctis nigris in ff. 98v et 99; inscriptiones sunt ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in paginis aversis et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ in paginis rectis; ductus rubri ad medios fasciculos distinguendos adiecti sunt in angulis externis summis et imis ff. 87 et 95, atque in summo f. 99v et imo f. 100, ubi non medias sed secundam et ter-

tiam binionis plagulas signant. Initia sectionum maiorum decorant ornamenta in forma ramorum, nunc minio exarata, nunc variis obducta pigmentis. Tituli singulorum portentorum scripti sunt minio; divisiones concludit linea ductibus et punctis constans communiter rubri coloris. Vocem coarctatam ⲫϯ superat lineola curva. In summo f. 102ᵛ, vestigia ornamenti, in forma ramorum et florum, folii initialis alterius codicis cui quondam adhaeserit.

F. 102, subscriptiones amanuensis: unciali oblonga, ⲡⲥⲙⲟⲩ ⲙⲡⲓⲅ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲟⲩ ⲛⲁⲅⲓⲟ(ⲥ) · ⲁⲛⲁⲛⲓⲁⲥ · ⲁⲍⲁⲣⲓⲁⲥ · | ⲙⲏⲥⲁⲏⲗ · ϣⲱⲡⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲗⲁⲟⲥ ⲧⲏⲣϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ «Benedictio trium puerorum sanctorum Ananiae, Azariae, Misael, sit cum populo nostro universo. Amen»; unciali oblonga, minio exarata, ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲡⲓⲥⲉⲙⲛⲓ ⲛ̀ⲁⲑⲛⲟⲃⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲭⲁⲏⲗ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ | ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲏⲧ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲥⲉϣⲱⲡⲓ «Domine, da constantiam sine peccato servo tuo Khaēl Makari, filio Kosmēt. Amen, Domine, fiat». F. 102ᵛ (vide H. Hyvernat, *Album*, tab. XXIV), nota donationis, unciali oblonga, manu calligraphi: ⳨ ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ϯⲡⲁⲛⲁⲅ(ⲓⲁ) ⲛ|ⲧⲣⲓⲁⲥ ⲉⲥϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ ⲫⲁⲓ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲁ̀ⲛⲟⲛ | ϧⲁ ⲛⲓⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲧⲉⲛϯ ⲱ̀ⲟⲩ ⲛⲁϥ | ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡϣⲉⲛⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲙ̀ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉⲛⲧⲣⲓⲥ|ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲛ̀ⲓⲱⲧ ⲭⲁⲏⲗ ⲛⲉⲙ ⲙⲏⲛ̅ⲣ̅ⲁⲓⲟ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲟⲓ ⲡⲉϥⲥⲟⲛ ⲛⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲛ|ⲥⲁⲣⲕⲓⲕⲟ(ⲛ) ϩⲓⲡ̅ⲛ̅ⲓ̅ⲕ̅(ⲟⲛ) ⲉⲩⲥⲟⲡ ⲛⲉⲛϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡ̅ⲛ̅ⲓ̈̅ⲕ̅(ⲟⲛ) ⲙ̀ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲫⲟⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲁⲭⲟ(ⲥ) | ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡⲓⲥⲟⲩⲥⲟⲩ ⲛⲓⲙⲟⲛⲁⲭⲟ(ⲥ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲧⲟⲡⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ | ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓϩⲏⲧ ⲉ̀ⲁⲩⲑⲁⲙⲓⲟϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓϧⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲏⲓ ⲁⲩ|ⲧⲏⲓϥ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⲉ̀ϯⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲏ ⲛ̀ⲉⲕⲕⲗ(ⲏⲥⲓⲁ) ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ ⲡⲓⲛⲓϣϯ | ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϣⲓϩⲏⲧ ⲉ̀ⲩⲉⲣⲫⲙⲉⲩⲓ ⲛⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛⲟⲩⲓⲟϯ ⲉ̀ⲧⲁⲩϫⲫⲱ|ⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲑⲛⲁⲱϣ ϧⲉⲛⲡⲁⲓ|ϫⲱⲙ ⲓⲉ̀ ⲛⲏ ⲉⲑⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟϥ ⲛ̀ⲥⲉϫⲟⲥ ϫⲉ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓ|ⲡⲉϥⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲉ̀ⲛⲉϩ ⳤ ⲁⲩϣⲁⲛⲥⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ | ϧⲉⲛ ⲡⲁⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲉϥⲗⲏⲟⲩ ⲛ̀ⲥⲉϫⲟⲥ ϫⲉ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲙ̀ⲧⲟⲛ | ⲛⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟⲩⲛⲟϥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ϯ ⲕⲗⲏⲣⲟ|ⲛⲟⲙⲓⲁ ⲛⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲑⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ⲛ̀ⲥⲉⲥϧⲁⲓ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲣⲁⲛ ϩⲓ | ⲡϫⲱⲙ ⲙ̀ⲡⲱⲛϧ ⲛⲉⲙ ⲛⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁϫⲟⲥ ϫⲉ | ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲉϥⲉϭⲓ ϩⲱϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲁⲓⲥⲙⲟⲩ ⲁⲙⲏⲛ ⳤ ⲁ̀ⲙⲏⲛ | ⳨ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲉⲙⲧⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲯⲩⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ⲗ(ⲁ)ⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲭⲁⲏⲗ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲏⲧ ⲁⲙⲏⲛ | deinde, litteris graecis minutis: ⲉⲅⲱ ⲉⲅⲣ/ ⲙ̀ ⲉⲡⲏⲡ ⲓ̅ ⲁⲅⲓⲱ(ⲛ) ⲙⲁⲣⲧ ⲭ̅ⲙ̅ⲑ̅ ⲁⲍⲡ ⲑ̅ ⲕⲩⲕⲗ ⲙ̅ⲅ̅ «In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, sanctissimae Trinitatis in una deitate: hic enim est Deus noster; nos, Christiani, ipsum adoramus, ipsum glorificamus. Factum est memoriale huius libri lectionis per ter beatum patrem nostrum Khaēl, cum Mēnraio et Pišoi, fratre eius, filiis eius secundum carnem simul ac secundum spiritum, qui (omnes) sunt filii spirituales theophori monachi patris Makari Sousou, monachi monasterii patris nostri abba Macarii Scetensis. Effecerunt illud (memoriale) laboribus veris dederuntque illud ecclesiae catholicae patris nostri iusti magni abba Macarii Scetensis in memoriam eorum et patrum ipsorum qui ipsos mundo genuerunt. Rogamus omnes qui lecturi sunt in hoc libro vel qui audituri sunt illum ut dicant: ‘Dominus faciat magnam suam misericordiam cum ipsis in hoc mundo’; et, cum exierint ex hoc mundo vano, ut dicant: ‘Dominus det requiem eis in paradiso iucunditatis; Dominus det ipsis haereditatem in regno caelorum; scribatur nomen eorum in Libro vitae cum omnibus sanctis. Amen’. Qui dicet ‘Amen’, accipiet quoque secundum hanc benedictionem. Amen et amen. — Domine, da pacem animae minimi Khaēl Makari, filii Kosmēt. Amen. — Ego scripsi mense epēp, die decimo, (epochae) sanctorum Martyrum 649 (= an. D. 933), hora nona, cyclo quadragesimo tertio (cf. Arn. van Lantschoot, *Recueil*

des colophons des manuscrits chrétiens d'Égypte, t. I, fasc. 2, Lovanii, 1929, pp. 8, 9) ». In ima plagula, duae notae lectorum: ⳨ ⲁⲣⲓⲡⲙⲉⲃⲓ ⲡⲓⲉⲗⲁⲭ(ⲓⲥⲧⲟⲥ) ⲡⲁⲡⲁ ⲡⲁⲏⲥⲓ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲡⲁⲡⲁ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ ⲩ(ⲓ)ⲟ(ⲥ) ⲛ̀ ⲙⲟⲩⲛ | ϩⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲁⲗ(ⲏ)ⲑ(ⲓⲛⲟⲥ) ⲛⲟⲩⲧ ⲑⲉϣ ⲟⲩⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲧⲟⲩⲯⲉⲩⲭⲏ | ⲧⲉϥⲣⲟⲧⲃⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ « Memento minimi apa Paēsi, filii apa Daniel, filii apa (A)moun, ut Christus, Deus noster verus, disponat misericordiam animabus eorum eosque reclinare faciat in sinu »; ⳨ ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡⲓⲧⲁⲗⲉⲡⲱⲣⲟ(ⲥ) ⲛⲣⲉϥⲉⲣ|ⲛⲟⲃⲓ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑⲉⲟⲇ(ⲱⲣⲟⲥ) ⲕⲟⲕϣⲁⲣ | ϩⲓⲛⲁ ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ ϯ ⲙⲧⲟⲛ ⲧⲁϫⲟⲃⲓ | ⲯⲩⲭ(ⲏ) ⲁⲙⲏⲛ | ⳨ ⲯ̅ⲑ̅ « Memento miseri peccatoris Iohannis, filii Theodori Kokšar, ut Deus det requiem pauperi animae meae. Amen. (Epocha) Martyrum 709 (= an. D. 992-993) ».

6 (ff. 103-129ᵛ) Saec. X med., ff. 27, linn. 32-34.

S e r m o de tribus pueris, Anania, Azaria, Misael, et de Daniel, Babylonem in exilium ductis, necnon de oeconomia Incarnationis atque Redemptionis, initio mutilus.

Codicem, cum praefatione et versione gallica, edidit H. de Vis, *Homélies coptes de la Vaticane*, t. II, in *Coptica*, t. V, Hauniae, 1929, pp. 60-120. De fragmentis Hispanicis (quae nunc latent), Lipsiensibus cod. Tischendorf XXVII, ff. 5 et 6, Cahirensibus 18, $18^{\text{Add.}}$, quae aliam eiusdem homiliae recensionem praebent, vide H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, p. 73; H. de Vis, op. laud., p. 63.

Textum varia comitantur signa lectionis: ⲱϣ « Lege », ϣⲁ « Usque », in mgg. passim et f. 121ᵛ in fine paragraphi; ⲥ ad interrogationes; cruculae initio quarumdam paragraphorum atque, in ipso textu, quaedam lineolae ab interpunctionis signis distinctae. Nonnullas praebet textus emendationes, praesertim in ff. 121ᵛ et 122.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 115, ff. 220-246ᵛ.

Eiusdem amanuensis est codex eiusdemque palaeographicae indolis ac codices Vaticani coptici 67^4 et 69^3 (vide p. 495). Complectitur septem ff. ultima quaternionis ⲁ̅ (ff. 103-109, pp. ⟨ⲋ̅⟩ – ⲓ̅ⲉ̅, ff. 106ᵛ, 107ᵛ, signatis ⲓ̅ⲃ̅, ⲓ̅ⲇ̅, pro ⲓ̅, ⲓ̅ⲃ̅), quaterniones ⲃ̅, ⲅ̅ (ff. 110-125, pp. ⲓ̅ⲍ̅ – ⲙ̅ⲉ̅; desideratur nota ⲕ̅ⲏ̅ in f. 115ᵛ) et binionem ⲇ̅ (ff. 126-129, pp. ⲙ̅ⲑ̅ (sic) – ⲛ̅ⲇ̅, iterata nota ⲛ̅ in f. 127ᵛ). Inscriptiones in summis fasciculorum plagulis extremis leguntur: ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in plagulis aversis et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in plagulis rectis. Textus concluditur triplici linea punctis et ductibus flexuosis effecta signisque ·> et <· inclusa. In summo angulo interno ff. 110, 118, 126, manus posterior fasciculorum posuit notas ⲏ̅ – ⲓ̅.

7 (ff. 130-233ᵛ) Saec. IX, ff. 104, linn. 34-37.

V i t a s. P a c h o m i i, initio et fine variisque insuper foliis mutila. Foliorum 136, 142, 144-156, 158, 159, 165, 169, 171-175, 177-182, 191, 193-195, 206, 207, 215 resecti sunt mgg. externi cum partiali paginarum enumerationis copticae levique textus iactura.

Codicem ediderunt E. Amélineau, cum introductione et versione gallica, *Histoire de saint Pakhôme et de ses communautés*, in *Annales du Musée Guimet*, t. XVII, 1889, pp. I-CXII, 1-214, et Th. Lefort, *S. Pachomii vita bohairice scripta*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. VII, Parisiis, 1925, pp. 1-154, cum praefatione, pp. I-V, additis, pp. 154, 155, eiusdem pristini codicis fragmento Lipsiensi, cod. Tischendorf XXIV, f. 35. Eiusdem argumenti fragmenta sahidica ediderunt E. Amélineau, op. laud., pp. 295-335 (vide Vat. 69[1]); *Monuments pour servir à l'histoire de l'Égypte chrétienne aux IVe, V^e^, VIe et VIIe siècles*, in *Mémoires publiés par les membres de la Mission archéologique française au Caire*, t. IV, fasc. 2, Parisiis, 1895, pp. 521-606, 609-611, et Th. Lefort, *S. Pachomii vitae sahidice scriptae*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. III, t. VIII, Parisiis, 1934, pp. 1-350; cf. etiam *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 180-182, et W. E. Crum, *Theological texts from coptic papyri*, in *Anecdota Oxoniensia*, semit. ser., t. XII, Oxonii, 1913, pp. 171-193.

De variae manus emendationibus atque notis marginalibus, vide Lefort, op. laud., passim.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 115, ff. 36-183.

Codex eiusdem est scripturae ac cod. Vat. 69[1] estque cum ipso pars eiusdem codicis pristini. Complectitur ff. sex quaternionis ⲍ̄, cuius desiderantur ff. primum et ultimum (ff. 130-135, pp. ⟨ϥⲋ⟩ – ⲣⲇ), ff. sex quaternionis ⲏ̄, duobus ultimis foliis mutili (ff. 136-141, pp. ⲣ[ⲍ] – ⲣⲓⲏ), trinionem ⲑ̄ (ff. 142-147, pp. [ⲣⲕ̣ⲋ] – [ⲣⲗⲇ]), quaternionem ⲓ̄ (ff. 148-155, pp. [ⲣⲗⲉ] – [ⲣⲛ]), septem ff. prima quaternionis ⲓⲁ (ff. 156-162, pp. ⲣⲛ[ⲁ] – ⲣⲍⲇ), septem ff. ultima quaternionis ⲓⲃ (ff. 163-169, pp. ⟨ⲣⲍⲑ⟩ – [ⲣⲡ]ⲃ) et quaterniones ⲓⲋ – ⲕ (ff. 170-233, pp. ⲣⲡⲋ – ⲧⲓ); paginarum notae resectae signantur apud Lefort, op. laud. De codicis indole palaeographica, inscriptionibus, ornamentis, interpunctione, vide dicta de cod. Vat. 69[1]. De nonnullis locis in quibus membrana papyri fragmentis est refecta, vide Lefort, op. laud., p. IV.

Pristina foliorum enumeratio, notis ut dicunt arabicis scripta, ob praetermissam notam in f. 190 exinde fit mendosa; huic suffecta est in imis ff. alia enumeratio quam secuti sumus.

In plagula aversa secundi e foliis initio codicis custodiae modo adiectis: *Ass. 18. nov. 68* et paulo infra: *LXIX*; in utraque codicis plagula extrema, sigilla bibliothecae Apostolicae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

In dorso tegumenti, e corio rubro confecti, auro impressa sunt nota *69*, trimontium et stellae familiae Albani, i. e. Clementis XI, necnon scutum Benedicti Pamfili card. bibliothecarii.

70. An. 1684 (= an. Mart. 1400, cf. f. 125), chart., mm. 304 × 195, ff. 126, linn. 22.

Scala continens grammaticas dialecti bohairicae et vocabularium bohairicum arabicum. De scalis vide A. Mallon, *Une école de savants égyptiens au Moyen-âge*, in *Mélanges de la Faculté orientale de l'Université Saint-Joseph*, Beryti, t. I (1906), pp. 109-131, t. II (1907), pp. 213-264; p. 111, apte distinguit vocis « scalae » sensum specificum « vocabularium » ab eiusdem sensu generico quo designantur codices ampliores complectentes non tantum vocabularia verum etiam sectiones grammaticales dictas « praefationes ».

1 (ff. 2-12^{v}) Grammatica Iohannis as-Samannūdī, praemissis ϹⲨⲚ ⲐⲈⲰ بسم الله « In nomine Dei » et titulo مقدمة السلم المعروف بالسمنودى « Praefatio scalae dictae as-Samannūdī ». Praefationem edidit cum versione latina Athanasius Kircher, *Lingua Ægyptiaca restituta*, Romae, 1643, ff. 2-20, iuxta codicem Vat. copt. 71. Discrepantiae quas praebet codex duplici oriuntur ex causa quum nec ipsi codices plane consentiant nec editionis auctor codici 71 exscribendo et typis mandando debitam curam impendat. Huius praefationis capita de formatione nominum et verborum (ff. 2^{v}-6), de imperativo (f. 6), de formis prohibitionis et negationis (f. 6^{v}), iuxta tenorem codicis Montispessulani 199 edidit cum versione gallica et notis E. Dulaurier, *Catalogue général des manuscrits des bibliothèques publiques des départements*, t. I, Parisiis, 1849, pp. 718-739; descriptionem codicis laudati vide ibid., pp. 360-364. De Iohanne as-Samannūdī cf. A. Mallon, op. laud., pp. 117-121; grammaticam dialecti sahidicae eiusdem Iohannis vide in cod. Vat. copt. 75. F. 12^{v}, col. a, in fine: كملت مقدمة الاب السمنودى بسلام من الرب امين « Absoluta est praefatio patris as-Sammannūdī. In pace Domini. Amen ».

2 (ff. 12^{v}-20^{v}) Grammatica auctore Ibn Kātib Qaiṣar, praemissis بسم الاله الواحد القدوس « In nomine Dei unici, sancti » et titulo مقدمة بن كاتب قيصر « Praefatio (auctore) Ibn Kātib Qaiṣar ». Grammaticam cum versione latina edidit A. Kircher, op. laud., f. 20^{v} – p. (sic) 37, iuxta codicem Vat. copt. 71, cum discrepantiis de quibus supra; cf. etiam A. Mallon, op. laud., pp. 125, 126. Omittunt Kircher, p. 36, lin. 9, et codex Vat. copt. 71, f. 17^{v}, lin. 5 a. fin., ea quae leguntur in codice, f. 20, col. b, lin. 3 a. fin.: ⲉⲧⲁϥϫⲱϣⲧ ⲛ̀ⲓⲏ̄ⲥ̄ ⲉϥⲙⲟϣⲓ « Quum vidit Iesum ambulantem » – f. 20^{v}, col. b, lin. 2: امثلة ذلك « exempla huius », quaeque continent exempla sectionis de locutione condicionis (الجملة الحالية), sectionem de locutione definiente (الجملة التمييز) et

titulum sectionis de iteratione (فصل التوكيد). F. 20ᵛ, in fine: تمت التبصرة في نحو القبطى لله ملهم الصواب الجل كاستح<ق>اقه دائما امين « Desinit ‘Theoria’ grammaticae copticae. Deo qui inspirat iudicium laus (lege: الحمد), ut dignum, in perpetuum. Amen ».

3 (ff. 21-27ᵛ) Grammatica auctore Al-As'ad abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl; cf. A. Mallon, op. laud., pp. 122, 123, G. Graf, *Die koptische Gelehrtenfamilie der Aulād al-'Assāl und ihr Schrifttum*, in ephemeride *Orientalia*, nova ser., t. I, Romae, 1932, pp. 144, 145. Praemittuntur: بسم الاله الاقدس الواحد « In nomine Dei sanctissimi, unici »; مقدمة الشيخ الاسعد ابو الفرج بن العسال نيح الله نفسه « Praefatio principis Al-As'ad abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl; Deus quiescere faciat animam eius », cum nota marginali: وضعها ابو فرج ابن العسال قدس الله روحه « Composuit eam Abū Farağ (sic) ibn al-'Assāl; sanctificet Deus spiritum eius »; ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ... ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ بسم ... القدس « In nomine ... sancti ». [1] (ff. 21-23) De nomine, absque titulo, inc.: كل كلمة اولها بحيث لا يكون من نفس الكلمة مثل ⲡⲓ او ⲫ او ⲡ فهى مفردة مذكرة معرفة فى العربى بالالف واللام « Omne vocabulum cuius initium, dummodo non pertineat ad animam vocabuli, est velut ⲡⲓ, vel ⲫ, vel ⲡ, est singulare, masculinum, notatum in arabo per alif et lām »; des.: ⲥⲁⲙⲛⲁⲓ هناك, ⲙ̀ⲙⲁⲩ هناك « hic, hic » (de articulo, de duali et plurali, de annexione, de pronominibus); [2] (ff. 23-26) الافعال « Verba », inc.: الاصل فى اشتقاقها من المصادر اسماء وقد علمت علامات الاسماء « Principium ad derivandum ea (verba) ab infinitivis, quae sunt nomina; nota tibi sunt indicia nominum »; des.: ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ نشكرك نشكر لك « gratias agimus tibi » (de perfecto et imperfecto, de qualitativo et nomine actionis, de imperativo, de formis prohibitionis, de verbis cum pronominibus reciprocis et affixis, de agente et patiente in ordine ad verbum); [3] (ff. 26-27ᵛ) de particulis, absque titulo generali, inc.: حرف النداء ⲉ̀ⲣⲉ ⲉ̀ⲣⲉ والذين ⲛⲏ ⲇⲏ والرب ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲇⲉ النداء تارة ياتى بحرف نداء وهو ⲱ « Particula vocativi: ⲉ̀ⲣⲉ ⲉ̀ⲣⲉ; illi autem, Dominus autem. Vocativus aliquando venit cum particula vocativi, quae est ⲱ »; des.: ϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ بنى الاه « filii Dei » (de dictionibus vocativis, interrogativis, coniunctivis, et aliis; adduntur in fine quaedam regulae). F. 27ᵛ, in fine: كملت مقدمة الشيخ الاسعد بن ابو الفرج بن العسال بسلام من ذو الجلال امين « Desinit praefatio principis Al-As'ad ibn abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl. In pace possidentis maiestatem. Amen ».

4 (ff. 28-37) Grammatica auctore Al-Wağīh al-Qalyūbī; cf. A. Mallon, op. laud., pp. 126-129. Praemittuntur: بسم الله الرؤوف الرحيم « In nomine Dei clementis, misericordis » et titulus للوجيه القليوبى عفى الله عنه المقدمة (sic) الموسومة بالكفاية « Praefatio notata ‘ Sufficientia ’ auctore Al-Wağīh al-Qalyūbī, Deus ei veniam concedat ». [1] (f. 28ʳ·ᵛ) Introductio; hanc praefationis partem edidit cum versione gallica A. Mallon, op. laud., pp. 127, 128, iuxta tenorem codicis copt. 53, f. 12ᵛ, bibliothecae Nationalis Parisiensis; [2] (ff. 28ᵛ-33) باب الاسم « Caput de nomine », inc.: فمن علامات الاسم فى القبطى دخول الة التعريف عليه وهى ⲡⲓ فى المفرد المذكر « Inter indicia nominis in lingua coptica est accessus articuli ad nomen estque ⲡⲓ pro singulari masculino »; des.: ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲥϩⲱⲧⲡ ⲉ̀ⲡⲉⲥϩⲁⲓ لا, فلتواصل بعلها « non, coniuncta sit viro suo » (de articulo, de subiecto et attributo, de qualitativo, de determinatione, de nomine actionis, de coniunctione, de pronominibus personalibus, demonstrativis et relativis, de interrogativis, de annexione, de nominibus temporis, loci et exceptionis); [3] (ff. 33-35) باب الفعل « Caput de verbo », inc.: وهو ثلثة اقسام ماض وحال ومستقبل بعد الازمنة فالماضى علامته فى القبطى ⲁ̅ « Tres habet partes, perfectum, qualitativum, imperfectum, secundum temporum distributionem. Indicium perfecti in lingua coptica est ⲁ̅ »; des.: ⲛ̀ⲥⲁⲑⲏⲛⲟⲩ · ⲑⲏⲛⲟⲩ ومعنى ضمير المخاطبين « post vos; ⲑⲏⲛⲟⲩ significante pronomen secundae personae pluralis » (de perfecto, de qualitativo, de imperfecto, de imperativo, de pronominibus affixis); [4] (ff. 35-37) باب الحروف « Caput de particulis », inc.: الحرف ينقسم الى اقسام كثيرة وينقسم اولا الى قسمين منها ما يتعلق بالاسماء ومنها ما ينطق بالافعال « Particula distribuitur in sectiones multas; dividitur primo in duas partes: particulas quae applicantur nominibus et eas quae verbum circumdant »; des.: ⲁ⟨ϥ⟩ϣⲉⲛϩⲏⲧ · ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲁ ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ تراف الرب على شعبه ولا يقال تراف شعبه « misertus est Dominus populi sui; at non dicitur: تراف شعبه » (de variis particulis cum regulis propriis). F. 37, in fine textus: تمت المقدمة الموسوسة (sic) بالكفاية تصنيف المولى الرئيس المولى العالم الفاضل الوجيه القليوبى ولله المنة على كل حال « Desinit praefatio notata ‘ Sufficientia ’, opus magistri principis, magistri docti, excellentis, Al-Wağīh al-Qalyūbī; Deo virtus semper ».

5 (ff. 37-60) Grammatica auctore Aṯ-Ṯiqat ibn ad-Duhairī; cf. A. Mallon, op. laud., pp. 129-131. Praemittuntur: بسم الاله الواحد وحده الحى القيوم « In nomine Dei unici, solius, viventis, aeterni »;

مقدمة ابن الدهيرى نيح الله نفسه « Praefatio Ibn ad-Duhairī; Deus requiescere faciat animam eius »; هذه المقدمة التى وضعها الشيخ الاجل الثقة ابن الدهيرى « Haec est praefatio quam composuit princeps eximius At-Tiqat ibn ad-Duhairī ». [1] (ff. 37-38) Introductio, inc.: قال الحمد لله العظيم العلى القديم الازلى « Dixit: Gloria Deo potenti, excelso, aeterno, sempiterno »; des.: وما سوى ذلك من العلائم وبوبنا ذلك ابوابا « et reliqua indicia; et distribuimus hoc in portas »; introductionem magna ex parte (f. 37v, col. a, lin. 3 a. fin.–f. 38, col. b, lin. 1) cum versione gallica edidit A. Mallon, op. laud., pp. 130, 131, iuxta codicem copt. 53 bibliothecae Nationalis Parisiensis; [2] (ff. 38-52) de nomine, absque titulo universali; haec praefationis pars, rerum copia et momento praestans, enucleatius venit tractanda: [a] (ff. 38-45v) باب المعرفة والنكرة فى المذكر والمؤنث « Caput de determinatione et indeterminatione in masculino (genere) et feminino », inc.: وعدة المعارف خمس اولها اسماء الاعلام «Et numerus determinationum est quinque; prima earum: nomina propria»; des.: ⲙⲏ ϭⲁϫⲃ̅ ⲁⲛ ⲉ̀ⲧⲟⲩϯ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ اليس عصفوران يباعان « Nonne duo passeres (asse) veneunt? (Matth. 10, 29) » (de nominibus propriis, de demonstrativis, de annexione, de articulo, de pronominibus, de nominibus temporis et loci, de pronominibus relativis, de interrogativis); [b] (ff. 45v-47) باب التثنية {فى} والجمع « Caput de duali et plurali », inc.: التثنية فى لغة القبطى تاتى فى الضمائر مثل الجمع لا فرق بينهما « Dualis in lingua coptica occurrit in pronominibus ad instar pluralis; nulla distinctio inter utrumque »; des.: ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ النساء « mulieres » لا مفرد له « non habet singularem »; [c] (f. 47r-v) باب المبتداء والخبر « Caput de subiecto et attributo », inc.: المبتدا هو ما كان معرى من العوامل اللفظية « Subiectum est id quod independens est a linguae dictionibus aliam (dictionem) regentibus »; des.: وهى الالفه التى تدل على الفعل الماضى « et est ⲁ quae (littera) notat perfectum »; [d] (ff. 47v-48v) باب الجملة المشتملة على الفاعل والمفعول سوى ان كان الفعل مظمرا (sic) او مظهرا « Caput de sententia subiectum et attributum continente, verbo sive reticito sive espresso », inc.: اعلم ان اصل الترتيب ان يكون الفاعل مقدما على الفعل والمفعول « Scito dispositionis principium esse ut subiectum antecedat verbum et attributum »; des.: ⲁϥϫⲱⲣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁϥϯ ⲛ̀ⲛⲓϩⲏⲕⲓ بدد واعطا المساكين « dispersit, dedit pauperibus (Ps. 111, 9) »; [e] (ff. 48v-49v) باب النداء « Caput de vocativo », inc.: اعلم ان النداء اربعة حروف قد اجمع المفسرون على ثلاث وهم ⲱ̅ ϩ̅ⲱ̅ ⲛ̅ⲁ̅ « Scito vocativum quattuor

habere particulas; inter grammaticos convenit tres esse, scilicet ⲱ̅ ϩⲱ̅ ⲛⲁ̅ »; des.: ϫⲉ ⲁϥⲓⲣⲓ ⲛⲏⲓ ⲛ̀ϩⲁⲛⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲛ̀ϫⲉ ⲫⲏ ⲉⲧϫⲟⲣ صنع بى القوى عظائم «fecit mihi magna qui potens est (Luc. 1, 49)»; [f] (ff. 49v-51) باب النسب «Caput de relatione», inc.: قد اجمع المفسرون مثل السمنودى والقليوبى وبن كاتب قيصر على ان النسب اربع عوامل «Grammatici, ut as-Samannūdī, al-Qalyūbī et Ibn Kātib Qaiṣar, consentiunt in dicendo relationem quattuor habere dictiones regentes»; des.: ⲡⲓⲥⲱⲙⲁ (= ⲡⲁⲥⲱⲙⲁ) جسدى «corpus meum», ⲡⲁⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ روحى «spiritus meus»; [g] (f. 51r-v) باب الادغام «Caput de contractione», inc.: اعلم ان الادغام من شرط انه اذا اجتمعت غمثان ⲛ̅ قيلت الاولة «Scito contractionem esse ex condicione; quodsi duo ⲅ coeunt, primum enuntiatur ⲛ̅»; des.: اضربنا عن ذلك ذكرها فى تقدمتنا هذه «haec dicere omisimus in hac nostra tractatione»; [h] (ff. 51v, 52) باب المصدر «Caput de nomine actionis», inc.: بحث القليوبى فى ذلك بكلام لا حاصل له وعزاه الى عاملين «Hac de re emittit (lege prob. تحدث) al-Qalyūbī verba utilitate carentia; eam (portam) dividit in duas dictiones regentes»; des.: ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲟⲩ ϥⲛⲁⲙⲟⲩ موتا يموت «morte morietur»; [3] (ff. 52-55v) باب الفعل «Caput de verbo», inc.: وهو ينقسم الى اربعة اقسام ماض وفعل الامر والحال ⟨والمضارع وهو المستقبل منها ثلثة الماضى والحال و⟩المستقبل بعدد الازمنة «Porta dividitur in quattuor sectiones: perfectum, imperativum, qualitativum ⟨et aoristum seu imperfectum; tres ex eis: perfectum, qualitativum et⟩ imperfectum, pro temporum numero» (verba inter ⟨ ⟩, in codice omissa, suppleta sunt ex cod. Vat. copt. 71, f. 41v); des.: وجميع الضمائر المقدم شرحنا يقاس عليها ولا تنجزم وهكذا اورد فى الانجيل المجيد «et omnia pronomina quae antea interpretati sumus hunc modum sequuntur nec separantur, et ita laudatur in Evangelio glorioso» (de perfecto, de qualitativo, de imperfecto, de imperativo, de pronominibus affixis); [4] (ff. 55v-59v) باب الحرف «Caput de particula», inc.: تحدث الشيخ الرئيس بن كاتب قيصر بكلام حسن اخترنا ان نجعله اصلا يبنى عليه فى كتابنا هذا «Princeps, dux Ibn Kātib Qaiṣar luculenter rem proponit; eam selegimus tanquam fundamentum cui hic noster liber inniteretur»; des.: ϩⲱⲥ ⲉϥⲛⲉⲙⲱⲟⲩ ما دام هو معهم «quamdiu cum illis est (Matth. 9, 15)», تم الحرف وبه تمت الابواب الثلاث «desinit particula et cum illa absolvuntur portae tres»; [5] (ff. 59v, 60) animadversio critica, inc.: وذكر بن كاتب قيصر فصول اخر «Meminit Ibn Kātib Qaiṣar aliarum sectionum»; des.: ⲟⲩϣⲏⲛⲉ ⲉϥⲙⲉϩ

ⲛ̀ⲧⲉⲃⲧ شبكة مملوة سمكا « rete piscibus refertum (cf. Joh. 21, 11) »; in fine: وهذا ما وجدنا فى النسخة فى مقدمة بن الدهيرى ولله المجد دائما ابديا سرمديا امين « Haec sunt quae invenimus in libro, in praefatione Ibn ad-Duhaīri, et Deo laus in perpetuum, aeterne, sempiterne. Amen ».

6 (ff. 60-125) Vocabularium bohairicum arabicum auctore Abū 'l-Barakāt; cf. A. Mallon, op. laud., t. II, pp. 260-263. [1] (ff. 62-60) Index rerum spectans ad decem portas et triginta duas sectiones. Praemissis بسم الاله الازلى ذى القدرة والعظمة له المجد دائما « In nomine Dei aeterni cuius est potestas et magnificentia; Ei laus in perpetuum » et titulo يشتمل هذا السلم المبارك نفع الله به جامعه ومطالعه وسامعه على عشرة ابواب محتوية على اثنين وثلثين فصلا على حسب الاقتراح المتوخى به الصلاح « Haec scala benedicta — Deus per ipsam faveat eius auctori et investigatori et auditori — continet portas decem, triginta duas sectiones complectentes secundum (rerum) divisiones intuitu recti ordinis », inc.: الباب الاول وعدد فصوله اربعة « Porta prima; numerus sectionum eius est quattuor »; des.: وهو تمامه ونسبح الله تعالى وتمجيده ختامه « et hic est eius finis; Deum glorificamus, et laus Ipsius eiusdem (libri) sigillum est »; textus hoc ordine legendus est: f. 62, f. $61^{r \cdot v}$, f. $60^{v \cdot r}$. Inter rerum indicem et vocabularium adest discrepantia quoad numerum sectionum: in priore occurrunt triginta duae sectiones, in altero solummodo triginta; dissensio oritur ex numeri omissione in sectionibus undecima et duodecima vocabularii (cf. Kircher, op. laud., p. 142 [pondera et mensurae] et p. 151 [aedificiorum constructio]), ita ut decima tertia fiat undecima (Kircher, p. 157), continuato errore usque ad finem vocabularii; [2] (ff. 62^{v}-125) vocabularium, praemissis tantum ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀ بسم الله « In nomine Dei ». Vocabularium edidit, iuxta cod. Vat. copt. 71, A. Kircher, op. laud., pp. 41-272, cum versione latina interdum mendosa; de discrepantiis inter codicem et editionem laudatam, vide dicta p. 524. Operis excerpta vulgaverunt iuxta varios codices: R. Lepsius, *Auszüge aus einer koptisch-arabischen Handschrift*, in *Zeitschrift für Aegyptischen Sprache und Alterthumskunde*, t. III, Lipsiae, 1865, pp. 47-52 (vide codicis ff. 96-97^{v}, 107^{v}-110), additis notis criticis; Th. von Heuglin, *Ausgzug aus einer coptisch-arabischen Handschrift in Abun-bēd bei Gondar*, ibid., t. VI, 1868, pp. 54-56 (vide codicis ff. $98^{r \cdot v}$, $106^{r \cdot v}$), cum notis criticis; E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte à l'époque copte*, Parisiis, 1893, pp. 555-570 (vide codicis ff. 107^{v}-108^{v}); V. Loret,

Les livres III et IV (animaux et végétaux) de la ‘ Scala magna ’ de Schams-ar-Riāsah, in *Annales du Service des antiquités de l'Égypte*, t. I, Cahirae, 1900, pp. 48-63, 215-229 (vide codicis ff. 96-105^{v}). F. 125, desinit vocabularium notula: السلم المقفى ‹و›الذهب المصفى الذى جمعه الشيخ المؤتمن الفاضل بن العسال نيح الله نفسه وكملت العشرة ابواب بسلام من الرب امين « ‘ Scala similiter desinentium et aurum mundatum ’ quam composuit princeps Al-Mu'taman al-Fāḍil ibn al-'Assāl, requiescere faciat Deus animam eius; absolutae sunt portae decem. In pace Domini. Amen », qua notula immerito operis auctor laudatur Al-Mu'taman abū Isḥāq ibn al-'Assāl.

Sive in ipso textu, sive in mg., quaedam emendata vel suppleta sunt ipsius plerumque librarii manu.

Ductus transversi chartae impressi duas definiunt columellas in quas plagulae dividuntur, ductus directi singulas lineas. Complectitur codex fasciculum foliorum novem (ff. 1-9, ⲁ̅ – ⲏ̅, nota coptica omissa in f. 2), quiniones undecim (ff. 10-119, ⲑ̅ – ⲣ̅ⲓ̅ⲏ̅) et fasciculum foliorum septem (ff. 120-126, ⲣ̅ⲓ̅ⲑ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲩ̅, foliis 125 et 126 nota coptica carentibus); desiderantur notae numericae fasciculorum (praeter notas ⲏ̅, f. 79^{v}, ⲑ̅; f. 80, ⲑ̅ (sic), f. 90, ⲓ̅ⲁ̅, f. 110, in summo angulo interno appositas) quorum folia extrema, a f. 9^{v}-f. 120, signant ornamenta, lineis exarata inter se innexis et pigmentis rubro, viridi et flavo distincta, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅, varie distributas et iisdem pigmentis vel atramento effectas. Minio scriptae sunt in plagulis aversis foliorum 1, 3-121 notae copticae unciales quas comitantur cursivae in ff. 3-5; in ff. 122-124 atramento sunt exaratae. Coloribus rubro, flavo et viridi, obductae sunt porta f. 2, fascia et aves f. 62^{v} necnon crux et aves quae operiunt f. 1^{v}; inter brachia crucis leguntur inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲛⲓ ⲕⲁ, minio effectae. Minio etiam scripta sunt lineolae super indicia grammaticalia, interpunctionis signa, divisionum tituli passim necnon particulae et vocabula peculiaris momenti, dum alia quaedam solo ductu rubro signantur; minio tacta sunt paucae litterae ⲫ, ϭ, ϩ et ϯ, nonnulla signa in fine paragraphorum et lineolae super voces coarctatas.

Librarii subscriptiones: f. 1^{v}, ad pedem crucis, ⲓⲱⲁ̅ ⲡⲓϩⲓⲕⲟⲙⲉⲛⲟⲥ « Johannes hegumenus »; f. 125, وكان الفراغ من هذا الكتاب | المبارك فى اليوم الاربعة | الخامس من شهر برموده | فى سنة الف اربعماية قبطية | ͵ⲁ̅ⲡⲥⲉ̅ قبطية | للشهداء الاطهار رزقنا الله | بيركاتهم الطاهرة امين | خدامكم | القمص | حنس | ناسخ هذا الكتاب | ⲡⲁⲥⲁϭ | ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ | ⲡⲓϩⲩⲅⲟ|ⲙⲉⲛⲟⲥ | ⲡⲓϩⲏⲕⲓ « Et evenit finis (transcriptionis) huius libri benedicti feria quarta, die quinta mensis barmūdah anni millesimi quadringentesimi coptici — coptice ͵ⲁ̅ⲡⲥⲉ̅ (sic), ⲡⲥ = ⲯⲓ — Martyrum purorum; largiatur nobis Deus eorum benedictiones sanctas. Amen. Pauper (ar. servus vester) hegumenus Iohannes scriptor (ar. add. huius libri) ». In summo mg. f. 2: *70*; f. 126^{v}: *S. Congr. 36* | *nov. 70*. Vac. ff. 1^{r}, 125^{v}, 126^{r}.

In dorso tegumenti membrana confecti auro impressa est nota *70*.

71 (olim Petri a Valle 7). An. 1319 (= an. Mart. 1036, cf. f. 169), chart., mm. 260 × 170, ff. 169, linn. 23.

Scala continens, praeter rerum indicem de quo in fine dicetur, grammaticas dialecti bohairicae necnon vocabularia bohairica arabica; cf. cod. Vat. copt. 70.

I (ff. 3-47) Grammaticae, sub titulo ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲓⲡⲣⲟⲏ̀ⲙⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲱⲛϩ ⲛ̀ⲛⲓⲉ̀ⲛⲩⲅⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁⲥⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲉⲧⲧⲩⲡⲧⲓⲟⲥ هذه مقدمات لظهور معانى اللغة القبطية « Hae sunt praefationes quae manifestant linguae aegyptiacae enigmata ».

1 (ff. 3-11) Grammatica Iohannis as-Samannūdī. Praemittitur in mg. externo f. 3: هذه مقدمة السلم السمنودى « Haec est praefatio scalae (Iohannis) as-Samannūdī »; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 2-12^{v}. Textum cum versione latina evulgavit A. Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, Romae, 1643, ff. 2-20; vide dicta ad cod. Vat. copt. 70. Desinit praefatio sub clausula: كملت المقدمة السمنودية ولله الحمد دائما سرمدا « Absoluta est praefatio dicta as-Samannūdī, et Deo laus in perpetuum, in sempiternum ».

2 (ff. 11^{v}-18) Grammatica auctore Ibn Kātib Qaiṣar, praemissis بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد « In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Dei unici » et titulo المقدمة التى وضعها الشيخ العلم ابن كاتب قيصر وتسمى التبصرة « Praefatio quam composuit princeps Al-ʿAlam ibn Kātib Qaiṣar et vocatur ' Theoria ' »; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 12^{v}-20^{v}. Grammaticam, addita versione latina, edidit A. Kircher, op. laud., f. 20^{v}–p. (sic) 37; vide dicta ad cod. Vat. copt. 70. F. 17^{v}, lin. 5 a. fin. omittit codex quae reperiuntur in cod. Vat. copt. 70, f. 20, col. b, lin. 3 a. fin.–f. 20^{v}, col. b, lin. 2; vide ibid. Desinit f. 18: تمت التبصرة فى نحو القبطى ولله ملهم الصواب الحمد كاستحقاقه دائما « Absoluta est ' Theoria ' grammaticae copticae. Deo qui inspirat iudicium gloria ut dignum, in perpetuum ».

3 (ff. 18^{v}-24) Grammatica auctore Al-Asʿad abū 'l-Farağ ibn al-ʿAssāl, praemissis بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris... Dei unici » et titulo المقدمة التى وضعها الشيخ الاسعد بو الفرج ابن العسال « Praefatio quam composuit princeps Al-Asʿad abū 'l-Farağ ibn al-ʿAssāl »; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 21-27^{v} a quo in levioribus tantum codex discrepat. [1] (ff. 18^{v}-20) De nomine, absque titulo (Vat. copt. 70, ff. 21-23); [2] (ff. 20-22^{v}) الافعال « Verba » (Vat. copt. 70, ff. 23-26); [3] (ff. 22^{v}-24) de particulis,

absque titulo generali (Vat. copt. 70, ff. 26-27v). Desinit f. 24: كملت مقدمة الشيخ الاسعد ابن العسال بعون الله «Absoluta est praefatio principis Al-As'ad ibn al-'Assāl auxilio Dei». Occurrunt in textu paucae emendationes varii calami.

4 (ff. 24v-31) Grammatica auctore Al-Wağīh al-Qalyūbī, praemissis بسم الاب ... الاله الواحد «In nomine Patris... Dei unici» et titulo المقدمة التى وضعها الوجيه القليوبى ووسمها بالكفاية «Praefatio quam composuit Al-Wağīh al-Qalyūbī et vocatur 'Sufficientia'»; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 28-37, a quo codex in paucis discrepat. [1] (f. 24v) Introductio (Vat. copt. 70, f. 28r-v); [2] (ff. 24v-28) باب الاسم «Porta nominis» (Vat. copt. 70, ff. 28v-33); [3] (ff. 28-29v) باب الفعل «Porta verbi» (Vat. copt. 70, ff. 33-35); [4] (ff. 29v-31) باب الحروف «Porta particularum» (Vat. copt. 70, ff. 35-37). Des. f. 31: تمت المقدمة الموسومة بالكفاية تصنيف المولى الرئيس العالم الفاضل الوجيه القليوبى ولله الشكر على كل حال «Absoluta est praefatio notata 'Sufficientia', opus magistri principis docti, excellentis, Al-Wağīh al-Qalyūbī. Deo laus semper». Quaedam correctiones in textu, diversae manus.

5 (ff. 31v-47) Grammatica auctore Aṯ-Ṯiqat ibn ad-Duhairī, praemissis بسم الاب ... الاله الواحد «In nomine Patris ... Dei unici» et titulo هذه المقدمة التى وضعها الشيخ الثقة ابن الدهيرى «Haec est praefatio quam composuit princeps Aṯ-Ṯiqat ibn ad-Duhairī»; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 37-60; praecipuae codicis discrepantiae notantur. [1] (ff. 31v, 32) Introductio; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 37-38; [2] (ff. 32-41v) de nomine, absque titulo universali; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 38-52; [a] (ff. 32-37) باب المعرفة والنكرة فى المذكر والمؤنث «Porta determinationis et indeterminationis in masculino (genere) et feminino» (Vat. copt. 70, ff. 38-45v); f. 32, lin. 11: ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ, Vat. 70, f. 38v, col. a, lin. 2: ⲓⲁⲕⲱⲃ; f. 32, lin. ult.: ϩⲱⲛ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ, Vat. 70, f. 38v, col. b, lin. 8 a. fin.: ϩⲱⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ; f. 32v, lin. ult.: تكون اشارة لحاضر وتارة, Vat. 70, f. 39v, col. a, lin. 8 a. fin. omittit incisum per homoeoteleuton; f. 34, linn. 10, 11: وهم حرف ⲙ وحرف ⲛ وحرف ⲣ, Vat. 70, f. 41v, col. a, lin. 1, omittit; f. 34v, lin. ult., omittit وهى ϩⲁⲛ codicis Vat. 70, f. 42v, col. a, lin. 9; [b] (ff. 37-38) باب التثنية والجمع «Porta dualis et pluralis» (Vat. copt. 70, ff. 45v-47); f. 37, lin. 2 a. fin. ⲡⲓϭⲁϫⲉ... ⲛⲓϭⲁϫⲉⲩ pristinae manus alia manus correxit in ⲡⲓϫⲁϭⲏ... ⲛⲓϫⲁϭⲉⲩ, Vat. 70, f. 46, col. b, linn. 1, 2, congruenter regulae enuntiatae

habet ⲡⲓϫⲁϭⲏ... ⲛⲓϫⲁϭⲏⲟⲩ; [c] (f. 38) باب المبتداء والخبر « Porta subiecti et attributi » (Vat. copt. 70, f. $47^{r \cdot v}$); f. 38, lin. 9, omittit incisum codicis Vat. 70, f. 47, col. b, lin. 8: وقد ياتي الخبر بغير علامة; [d] (ff. 38-39) باب الجملة المشتملة على الفاعل والمفعول « Porta sententiae subiectum et attributum continentis » (Vat. copt. 70, ff. 47^{v}-48^{v}); f. 38^{v}, lin. 4, vocabulo سهوت « Erravi » et notula marginali ثاني سطر بعد اول سطر « Secunda linea postponenda primae lineae », monet librarius sententiam copticam legendam esse ante eius versionem arabicam; [e] (f. $39^{r \cdot v}$) باب النداء « Porta vocativi » (Vat. copt. 70, ff. 48^{v}-49^{v}); [f] (ff. 39^{v}-40^{v}) مثال النسب « Exemplum relationis » (Vat. copt. 70, ff. 49^{v}-51); f. 40, lin. 3 a. fin., ante مثال الاول omittit من كلام لسان العطر بولس codicis Vat. 70, f. 50^{v}, col. a, lin. 5 a. fin.; f. 40^{v}, lin. 6, omittit incisum من رسالة بولس السليح codicis Vat. 70, f. 50^{v}, col. b, lin. 6 a. fin.; f. 40^{v}, lin. 10, ante ⲡⲓⲥⲩⲣⲟⲥ desiderantur وما اشبه ذلك مثال السادس quae habet Vat. 70, f. 51, col. a, lin. 6; f. 40^{v}, lin. 6 a. fin., deest conclusio وكل ثنتان من هولاء نفس بعضهما بعضا, Vat. 70, ibid., lin. 5 a. fin.; f. 40^{v}, lin. 5 a. fin., post ⲡⲁⲡⲛ̄ⲁ روحي addit وما اشبه ذلك, omittit Vat. 70, f. 51, col. b, lin. 2; [g] (ff. 40^{v}, 41) باب الادغام « Porta contractionis » (Vat. copt. 70, f. $51^{r \cdot v}$); des.: وهذا يقرا مشددا كانه بلوتين ⲗ̄ⲗ̄ « et hoc enunciatur dure, perinde ac si haberet duo lām ⲗ̄ⲗ̄ »; omittit nempe in hac sectione ea quae leguntur in Vat. 70, f. 51^{v}, col. a, linn. 6-12, scilicet animadversionem criticam in effatum Al-Qalyūbī quaeque incipit: وذكر القليوبي في تقدمته « Et meminit Al-Qalyūbī in sua praefatione », eamdem relaturus in sectione sequente; [h] (f. $41^{r \cdot v}$) باب المصدر « Porta nominis actionis » (Vat. 70, ff. 51^{v}, 52); f. 41, lin. 6 a. fin., praemisso vocabulo حاشية « Glossa », intromittit librarius animadversionem criticam de qua supra; [3] (ff. 41^{v}-44) باب الفعل « Porta verbi »; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 52-55^{v}; habet codex, f. 42, lin. 13, verba الانقضا وكليهما معنى واحدا غير ان a librario codicis Vat. 70, f. 53, col. b, lin. 9, post تاتي omissa; [4] (ff. 44-47) باب الحرف « Porta particulae »; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 55^{v}-59^{v}; desiderantur, f. 44, lin. 6 a. fin., من كلام السيدة مريم codicis Vat. 70, f. 56, col. a, lin. ult.; f. 44^{v}, lin. 8, post التخصيص addit اذا تلاها المستقبل مثل, omittit Vat. 70, f. 56^{v}, col. a, lin. 7 a. fin.; f. 45, lin. 16, post وافعال prosequitur عربية لكن صيغها في اللغة العربية حروف وهي, omittit Vat. 70, f. 57^{v}, col. a, lin. 19; f. 45^{v}, lin. 10, deficiunt هذا قلق جدا ولا ورد فيه نص من النصوص quae habet

Vat. 70, f. 58, col. a, linn. 8 et 9; f. 46^{v}, lin. 6, omittit librarius ea quae inveniuntur in cod. Vat. 70, f. 59, col. b, linn. 17-22: وهذا النص ... فيه تحريف; [5] (f. 47) animadversio critica; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 59^{v}, 60; addit codex, post vocabulum سمكا quo desinit Vat. 70: وحاصل الامر ان هذا الحرف الذى هو ⲛ ياتى مع الاسم الوارد فى محل التمييز « inde sequitur hanc particulam, scilicet ⲛ, adhaerere nomini ubi hoc est in statu determinativi »; desinit f. 47: هذا ما انتهى الينا علمه من هذه المقدمة والمجد دائما لقاسم المواهب « Haec ad nos pervenerunt nota huius praefationis et laus in perpetuum donorum divisori ».

II (ff. 48^{v}-169) Vocabularia bohairica arabica auctoribus Abū 'l-Barakāt et Al-Mu'taman abū Isḥāq ibn al-ʿAssāl.

1 (ff. 48^{v}-101^{v}) Vocabularium auctore Abū 'l-Barakāt; cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 60-125. [1] (ff. 49, 48^{v}) Index rerum, praemissis بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris... Dei unici » et titulo يشتمل هذا السلم ... المتوحى به الصلاح « Continet haec scala... intuitu recti ordinis » (Vat. copt. 70, ff. 62-60); [2] (ff. 49^{v}-101^{v}) vocabularium, sub titulo نبدوا بعون الله وحسن توفيقه بنقل السلم الكبير الذى الفه المولى الرئيس العالم العامل القديس الشيخ الاجل شمس الرئاسة ابن الشيخ الاكمل الاسعد المعروف بابن كبر ووسمه بالسلم المقترح الرب يعوضه عن اهتمامه فى ملكوته ⊙ وهو عشرة ابواب محتوية على اثنين وثلثين فصلا « Incipimus, auxilio Dei et bonitate eius praesidii, transcribere scalam magnam quam collegit magister, dux, doctus, gubernator, sanctus, princeps veneratissimus Šams ar-Ri'āsah, filius principis perfectissimi Al-Asʿad, vocatus Ibn Kabar; et nomen ei imposuit ' Scala Electa '. Retribuat ei Dominus curam eius in regno suo. Habet (scala) decem portas complectentes triginta duas sectiones » (in opere ipso numerantur tantummodo triginta sectiones; de dissensione quoad sectionum numeros inter indicem rerum et vocabularium, vide cod. Vat. 70). Vocabularium edidit A. Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, Romae, 1643, pp. 41-272; vide dicta ad cod. Vat. copt. 70.

2 (ff. 102^{v}-169) Vocabularium auctore Al-Mu'taman abū Isḥāq ibn al-ʿAssāl, praemisso titulo نبتدى بمعونة الله وحسن ارشاده الى كتب السلم المقفى والذهب المصفى الذى عمله الشيخ الرئيس الفاضل القديس الزاهد العابد المؤتمن ابو اسحق ابن الشيخ الرئيس فخر الدوله ابى المفضل ابن العسال نيح الله نفسه مع جميع قديسيه امين « Incipimus, auxilio Dei et bonitate eius curae, scribere ' Scalam similiter desinentium et aurum mundatum ' quam composuit

princeps, dux, eximius, sanctus, asceta, pius Al-Mu'taman abū Isḥāq, filius principis, ducis Faḫr ad-Dawlah abī 'l-Mufaḍḍal ibn al-'Assāl; requiescere faciat Deus animam eius cum omnibus suis sanctis. Amen ». Textum cum versione latina evulgavit A. Kircher, op. laud., pp. 273-495, non tamen absque mendis; caeterum haec editio solas continet vocabularii dictiones copticas arabicas, neglectis insignibus sectionum et digestionis litterarum omissisque pluribus notulis arabicis explanationi inservientibus necnon indiciis librorum de quibus infra. De auctore Al-Mu'taman abū Isḥāq ibn al-'Assāl, vide A. Mallon, *Une école de savants égyptiens au Moyen-âge*, in *Mélanges de la Faculté orientale de l'Université Saint-Joseph*, t. I, Beryti, 1906, pp. 123-125; G. Graf, *Die koptische Gelehrtenfamilie der Aulād al-'Assāl und ihr Schrifttum*, in ephemeride *Orientalia*, nova ser., t. I, Romae, 1932, pp. 193-203. F. 168v des.: كمل بعون الله له الجد « Absolutum est auxilio Dei; ipsi laus ». Sequitur, f. 169, elenchus librorum, cum eorum indiciis, e quibus decerpta fuerunt scalae vocabula, idque sub titulo [تف]سير علايم السلم المقفى « Interpretatio indiciorum Scalae similiter desinentium », inc.: انجيل متى مت مرقس مر لوقا لق يوحنا ح « Evangelium Matthaei مت, Marci مر, Lucae لق, Johannis ح »; des.: يوم السبت تد ⲍ̅ برلكسات كيهك برس المعمودية مع « dies sabbati (theotokiae) ⲍ̅ تد, paralexeis (mensis) kīhak برس, (liber) baptismatis مع ».

F. 2, index rerum, manu posteriore, inc.: مقدمات تفسير اللغة القبطية « Praefationes interpretationis linguae copticae »; des.: السلم ... الذى الفه الشيخ المؤتمن ابو اسحق ⟨ابن⟩ العسال ⲣ̅ⲅ̅ « Scala... quam composuit princeps Al-Mu'taman abū Isḥāq ibn al-'Assāl, (fol.) 103 ». Occurrunt in codice emendationes varii calami.

Codicem exscripsit R. Tuki in cod. Borg. copt. 16, ff. 2v-408.

Ductus directi chartae impressi, quibus scriptura suspenditur, singulas definiunt lineas, transversi autem margines atque, inde a f. 49, spatium columellis servatum. Complectitur codex ff. novem quinionis ⲁ̅ (ff. 1-9, [ⲃ̅] – ⲓ̅) et quiniones ⲃ̅ – ⲓ̅ⲍ̅ (ff. 10-169, ⲓ̅ⲁ̅ – [ⲣ̅ⲟ̅]). Foliorum signa numerica apposita sunt ff. aversis praeterquam initio fasciculorum ubi occupant summum angulum externum plagulae rectae; evanuerunt autem partim vel omnimode notae ff. 1, 31-38, 59, 168, 169, cum marginibus avulsis; fasciculorum notae scriptae sunt in summo angulo interno paginarum extremarum quarum inscriptiones sunt ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ in ff. aversis (praeterquam in f. 129v: ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ et f. 149v: ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲥ̅), ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ vel ⲕ̅ⲉ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ in ff. rectis (praeterquam in f. 130: ⲩ̅ⲥ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ et f. 160: ⲕ̅ⲩ̅ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅). Inter inscriptiones apparent ornamenta variae formae (ita tamen ut in fasciculo desinente eiusdem sit indolis ac in fasciculo initiali sequente), lineis inter se innexis effecta, rubri, flavi

et viridis fusci coloris. Similis indolis sunt crux marginata quae occupat f. 2ᵛ, porta f. 3 atque fenestrae ff. 49ᵛ, 102ᵛ; marginem externum f. 3 distinguit ornamentum in forma avis et ramorum pigmentis obductum rubro, flavo et viridi. Minio exarata sunt tituli, pleraque vocabula, *particulae et litterae quae vel in grammaticae regulis vel in scalae titulis in conspicuo ponuntur, ductus superiores qui eadem sive minio sive atramento scripta distinguunt, indicia librorum in ff. 102ᵛ-112, notae foliorum* ϥ̅ⲉ̅ et ϥ̅ⲉ̅, interpunctionis signa, puncta litteris ⲫ et ϭ infixa eaque quae comitantur lineolas in notis numericis, inscriptionibus et vocabulis coarctatis. Codex insigne praebet specimen scripturae saec. XIV in.; folii 61ʳ (olim 60ʳ) partem superiorem phototypice edidit Eugenius Tisserant, *Specimina codicum orientalium*, Bonnae, 1914, tab. 79ᵃ.

F. 169, librarii subscriptio nunc mutila, ex Kircher (p. 495) et Tuki (f. 408) suppleta: [وناقا]ه المسكين العادم الدربة والتمكين الراهب الحقير غبريال ابن الرشيد | [يعرف] بكاتب قطلبك وكان الفراغ من نقله بدير طمويه فى يوم الجمعة | [الحادى و]العشرين من شهر بابه سنة ستة وثلثين والف للشهداء | [الاطهار رزقنا] الله شفاعتهم امين والمجد لله دائما «Transcripsit codicem pauper, peritiae et firmitatis expers, monachus, vilis Gabriel ibn ar-Rašid, vocatus Kātib Qaṭlabak; et evenit finis huius transcriptionis in monasterio Ṭamwaih (cf. B. T. A. Evetts, *The churches and monasteries of Egypt*, in *Anecdota Oxoniensia*, sem. ser., t. VII, Oxonii, 1895, pp. 197, 198), feria sexta, (die) vigesimo primo mensis bābah anni millesimi trigesimi sexti Martyrum purorum (= a. D. 1319); largiatur nobis Deus intercessiones eorum. Amen. Et laus Deo in perpetuum». F. 1, nota lectoris: بسم الله رب العالمين | لما كان بتاريخ يوم الثلاث المبارك عاشر [شهر] ابيب المبارك سنة ⲁ̅ⲥ̅ⲡ̅ⲇ̅ | اتولد الولد غبريال بن كاتبه للحقير رفائيل [بن] غبريال [ا]خى (?) ا[لب]تريرك انبا غبريال كان | الخامس والتسعين فى البطاركة وكان نياحة الاب فى التاسع | والعشرين من شهر بابه سنة تاريخه نيح الله تعالى نفسه فى الاحضانة الابراهمية | امين امين امين وكاتبه الحقير رفائيل يسال كلمن.. طالع فى هذه الكتاب المبارك يقول | يا رب اغفر خطايا كاتبه المسكين « In nomine Dei, universorum Domini. In hac epocha, feria tertia benedicta, die decimo mensis abīb benedicti, anni millesimi ducentesimi octogesimi quarti (= an. D. 1568), Gabriel, filius illius qui scripsit, natus est pauperi Raphaeli, filio Gabrielis, fratris (?) patriarchae Abba Gabrielis (1525-1568; cf. الخطط الجديدة لمصر القاهرة, t. VI, Būlāq, 1315 heg., p. ٨٦); fuit (hic) nonagesimus quintus inter patriarchas. Et accidit mors patriarchae die vigesimo nono mensis bābah, anni epochae suae; requiescere faciat Deus, exaltetur! animam eius in sinibus Abrahamiticis. Amen, amen, amen. Et qui scripsit illud, pauper Raphael, rogat quemcumque operam in hoc libro benedicto daturum ut dicat 'Domine, condona peccata scriptoris pauperis' »; in media pagina alia manus notam anni ⲁ̅ⲥ̅ⲡ̅ⲇ̅ iteravit variasque litteras adiecit; f. 2, in ima pagina, notula arabica nunc erasa; ff. 168ᵛ et 169, nomen alicuius possessoris, ethiopice: ዘመርቆርዮስ « Mercurii » (in f. 168ᵛ partim ablatum); f. 169ᵛ, manu posteriore; ⲟⲩⲁⲓ ⲁ̅ ⲥⲁⲩ (sic) ⲃ̅ فى عدد ⲛ̅ⲉ̅ الورق قبطى, litteris ⲁ̅, ⲃ̅ et ⲛ̅ⲉ̅ in forma cursiva iteratis « Unus ⲁ̅, duo ⲃ̅, in numero folii coptici 56 » (cf. f. 55ᵛ). F. 1ᵛ, nota manu Petri a Valle exarata: *Anno salutis 1615 exeunte, Cayro in urbe totius | Aegypti hac tempestate celeberrima, dum antiqui|tatis monumenta, barbarie, atque ignorantia planè obsita, | studiosè perquirerem, Librum hunc, inter tenebras | rudium ingeniorum latitantem, inveni: quem, | longinqua demum, ac diu-*

turna peregrinatione | *exacta, Romam advexi; ut, eius singulari ad* | *hoc adiumento, vetustissima Aegyptia lingua,* | *apud Aegyptios ipsos pene demortua, sacris* | *ac prophanis litteris illustrandis, iam tandem* | *reviviscat; meumque, ea in re iuvanda, labo|rem, ac studium, aeternae Urbi, Patriae san|ctissimae, addictum, eidem, bonarum Artium* | *parenti, grata Posteritas perpetuò acceptum* | *ferat. v.: f.* (« vale, et fruere », Kircher, Prooemium f. **v) *Petrus à Valle Peregrinus* | *Patricius Romanus*; in imo f., alia manu: *Valle 7.* Ff. 29v (?), 39v (?), 47, 59v et 69v: قوبل به « Recognitum est ». Multis in mgg. manus occidentalis quaedam latine signavit, maxime per modum compendii. Folia nonnulla leviter, a tineis forata sunt; alia lacera, cum parte textus avulsa in ff. 162-169, charta recentiore refecta sunt. Vac. ff. 47v, 48r, 102r. Ff. 1 et 169v, sigilla bibliothecae Vaticanae et bibliothecae Nationalis Parisiensis.

In dorso integumenti, e membrana confecti, nota *71* auro impressa.

72 (olim Petri a Valle 8). Saec. XIII-XIV et saec. XVI, chart., mm. 180 × 130, ff. 132, linn, 13-16.

Scala continens grammaticam dialecti bohairicae et vocabularium bohairicum arabicum Iohannis as-Samannūdī necnon portam nonam vocabularii auctore Abū 'l-Barakāt. Ff. 7, 122-132, sunt manus recentioris.

1 (ff. 2-21v) Grammatica Iohannis as-Samannūdī, absque titulo; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 2-12v, et Vat. copt. 71, ff. 3-11. Inter f. 5 et f. 6 desideratur folium unum cum hac textus iactura: **ⲉⲑⲣⲉϥⲥⲁϫⲓ** – فيما انت متكلم (Vat. 70, f. 3v, col. b, lin. 13–f. 4, col. b, lin. 4, Vat. 71, f. 4v, lin. 4–lin. 4 a. fin., Kircher, op. laud., f. 5, lin. 10–f. 5v, lin. 15). Librarius in transcribendo codice usus est, ut videtur, recensione breviore huius praefationis siquidem plura desiderantur quae leguntur in codicibus Vaticanis copt. 70 et copt. 71; aliunde quaedam habet propria. Desinit praefatio: **ⲟⲩ ⲩ ⲟⲩ** حيث (Vat. 70, f. 12, col. a, lin. 10 a. fin., Vat. 71, f. 10v, lin. 8 a. fin., Kircher, f. 19, lin. ult.; caetera deficiunt in codice; de his, vide cod. Vat. copt. 76, ff. 36-37v); f. 21v, in fine: كملت المقدمة بعون الله تعالى والسبح لله دائما ابدا سرمدا « Absoluta est praefatio auxilio Dei, exaltetur! et laus Deo in perpetuum, aeterne, semper ».

2 (ff. 22-123) Vocabularium bohairicum arabicum Iohannis as-Samannūdī; vide A. Mallon, *Une école de savants égyptiens au Moyen-âge*, in *Mélanges de la Faculté orientale de l'Université Saint-Joseph*, t. I, Beryti, 1906, pp. 117-121; de vocabulario sahidico arabico eiusdem auctoris, vide cod. Vat. copt. 75. a (ff. 22-79) Dictiones de-

sumptae ex evangeliis: ff. 22-51, ex evangelio s. Iohannis, sub titulo ⲈⲨⲀⲄⲄⲈⲖⲒⲞⲚ ⲔⲀⲦ⟨Ⲁ⟩ ⲒⲰⲀⲚⲚⲞⲨ انجيل يوحنا, inc.: ϦⲈⲚ في ب ⲦⲀⲢⲬⲎ البدو «In principio»; des.: ⲚⲀⲤϦⲎⲦⲞⲨ يكتبوهم «ut scribantur ea»; ff. 52-69ᵛ, ex evang. s. Matthaei, sub titulo ⲈⲨⲀⲄⲄⲈⲖⲒⲞⲚ ⲔⲀⲦⲀ ⲘⲀⲦ-ⲐⲈⲞⲚ انجيل متى, inc.: ⲀϤϪⲪⲈ ولد اقتى «Genuit»; des.: ⲚⲒⲈⲚⲈϨ الدهور «saecula» (f. 52, deficiunt vocabula Mt. 2, 6-3, 12; cf. cod. Vat. copt. 76, ff. 76ᵛ-78); ff. 70-73, ex evang. s. Marci, sub titulo ⲈⲨⲀⲄⲄⲈⲖⲒⲞⲚ ⲔⲀⲦⲀ ⲘⲀⲢⲔⲞⲚ انجيل مرقس, inc.: ⲈⲜⲞⲂⲤⲦ انحنى انتذلل «Ad inclinandum me»; des.: ⲂⲖⲀⲠⲦⲒⲚ المضرة «detrimentum»; ff. 73ᵛ-79, ex evang. s. Lucae, sub titulo ⲈⲨⲀⲄⲄⲈⲖⲒⲞⲚ ⲔⲀⲦⲀ ⲖⲞⲨⲔⲀⲚ انجيل لوقا, inc.: ⲀⲨ-ϨⲒⲦⲞⲦⲞⲨ راموا ابتدو «Conati sunt»; des.: ⲘⲈⲢⲞⲤ جز نصيب «pars»;
ᵇ (ff. 79ᵛ-93) dictiones desumptae ex epistolis s. Pauli apostoli, sub titulo ⲠⲒⲀ̀ⲠⲞⲤⲦⲞⲖⲞⲤ: ff. 79ᵛ-81ᵛ, ex ep. ad Rom., sub titulo ⲠⲢⲞⲤ ⲢⲰⲘⲈⲞⲤ رسالة رومية, inc.: ⲪⲎ ⲈⲦⲀⲨⲐⲀⲨϢϤ المرسوم «Qui ordinatus est»; des.: ϮⲈ̀ⲠⲈⲤⲦⲞⲖⲎ الرسالة «epistola»; ff. 81ᵛ-84, ex ep. I ad Cor., sub titulo قرنثية الاولى, inc.: ⲄⲚⲞⲘⲎ راى مشورة «Sententia»; des.: ⲘⲀⲢⲀⲚⲀ ⲐⲀ الى مجى الرب «usque ad adventum Domini»; ff. 84ᵛ-85ᵛ, ex ep. II ad Cor., sub titulo (f. 84) قرنثية الثانية, inc.: ⲀⲚϬⲒ ⲘⲠⲈⲢⲞⲨⲰ اىقنا «Accepimus responsum»; des.: ϢⲈⲢϢⲒ الهزو «irrisio»; f. 86ʳ·ᵛ, ex ep. ad Gal., sub titulo غلاطية, inc.: ⲘⲠⲒⲞⲨⲀⲦϨ لم اتبع «Non sequar»; des.: ϬⲒ̀ⲤⲔⲈⲚϨⲞ المراياة الافتخار «honestam speciem sumere»; f. 87ʳ·ᵛ, ex ep. ad. Eph., sub titulo (f. 86ᵛ) افسس, inc.: ϮⲠⲞⲖⲈⲦⲒⲀ̀ الفضيلة «Vitae institutum»; des.: ϮⲠⲈⲢⲒⲔⲈⲪⲀⲖⲈⲀ̀ الخودة «galea»; ff. 87ᵛ, 88, ex ep. ad Philipp., sub titulo قولاسايوس (lege فيلباسيوس), inc.: ⲈⲤⲐⲈⲤⲒⲤ حواس «Sensus»; des.: ⲔⲈⲠⲈⲢ (arab. om.) «quamvis»; f. 88ʳ·ᵛ, ex ep. ad Col., sub titulo كلاسيوس, inc.: ⲠⲒⲚⲞⲨⲤ العقل «Intelligentia»; des.: ⲒⲀⲢⲀⲠⲞⲖⲒⲤ منبج «Hierapolis»; ff. 88ᵛ, 89, ex ep. I ad Thess., sub titulo تسالونيق الاولى, inc.: ⲤⲈⲂⲤⲈⲂ خداع «Fraudatio»; des.: ⲘⲠⲈⲢⲰϢⲘⲈϤ لا تطفى «nolite exstinguere illum (spiritum)»; f. 89, ex ep. II ad Thess., sub titulo تسالونيق الثانية, inc.: ϮⲞⲠⲦⲀⲤⲒⲀ̀ (lege ϮⲀⲠⲞⲤⲦⲀⲤⲒⲀ̀) العتو الاعزال (Vat. copt. 74, f. 111ᵛ: (العتو من نوع وتجى الاعزال) «Apostasia»; des.: ⲘⲈⲦ-ⲠⲈⲢⲒⲈⲢⲄⲞⲤ الاباطيل «vanitates»; ff. 89-91, ex ep. ad Hebr., sub titulo العبرانيين, inc.: ⲠⲒⲘⲞⲨⲈ̀ اللميع الضيا «Splendor»; des.: ϮⲘⲈⲦⲢⲈϤϨⲈⲚⲞⲨϤⲈ فعل الرجا «beneficentia»; ff. 91-92, ex ep. I ad Tim., sub titulo طيماتوس

الاولى, inc.: ϩⲁⲛϣⲃⲱ خرافات « Fabulae »; des.: ϯⲅⲛⲟⲥⲓⲥ المعرفة « scientia »; f. 92r·v, ex ep. II ad Tim., sub titulo طيماتاوس الثانية, inc.: ϭⲗⲉⲙⲗⲱⲙϥ يشتغل « Involvere eum »; des.: ⲛ̀ⲛⲟⲩⲱⲡ ⲇⲉ ⲛ̀ⲥⲱⲟⲩ ووجدو لا « non annumerantur illis »; ff. 92v, 93, ex ep. ad Tit., absque titulo, inc.: ⲕⲣⲏⲧⲉ اقريطس « Creta »; des.: ⲟⲩϩⲉⲣⲉⲧⲓⲕⲟⲥ مخالف « haereticus »; f. 93, ex ep. ad Philem., sub titulo فيليمون, inc.: ⲉⲑⲛⲁⲧⲱⲃ يوفي « Qui retribuam »; des.: ⲉⲩⲉ̀ⲝⲉⲛⲓⲁ̀ منزل « hospitium »; c (ff. 93-95v) dictiones desumptae ex epistolis catholicis, praemisso titulo القتاليقون: ff. 93-94, ex ep. Iac., sub titulo رسالة يعقوب, inc.: ϫⲟⲣϩ ناقص عاجز « Debilis »; des.: ⲁⲩⲉⲣϣⲏⲓⲃⲓ صديوا « aeruginaverunt »; f. 94r·v, ex ep. I Petri, sub titulo بطرس الاولى, inc.: ⲥⲉⲧⲟⲑⲏⲛⲟⲩ خلصتم « Redempti estis »; des.: ⲃⲁⲃⲩⲗⲱⲛ بابل « Babylon »; ff. 94v, 95, ex ep. II Petri, sub titulo بطرس الثانية, inc.: ⲛⲁⲅⲱ ردى شر « Perditio »; des.: ⲉⲣⲥⲧⲉⲃⲗⲟⲓⲛ يعوجوا « depravare »; f. 95, ex ep. I Ioh., sub titulo يوحنا الاولى: ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲕⲗⲓⲧⲏⲥ المعزى « Paraclitus », ⲡⲓⲁⲛⲧⲓⲭ︦ⲣ︦ⲥ︦ ضد المسيح « Antichristus »; f. 95, ex ep. II Ioh., sub titulo يوحنا الثانية: ⲛ̀ⲣⲟ ⲟⲩⲉ̀ⲣⲟ فم بفم « Os ad os »; f. 95, ex ep. III Ioh., sub titulo يوحنا الثالثة: ⲡⲓⲙⲁⲓϩⲟⲩⲓⲧ محب الرئاسة « Amans principatum », ϥⲥⲓϯ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ يخرجهم « expellit eos »; f. 95r·v, ex ep. Iud., sub titulo يهوذا, inc.: ⲁⲩⲥⲁϭⲙⲟⲩ تجسوا « Subintroierunt »; des.: ⲡⲑⲓⲛⲟⲡⲟⲣⲓⲛ الخريف « autumnus »; d (ff. 95v-100) dictiones desumptae ex Actibus apostolorum, sub titulo الابركسيس, inc.: ⲭ̀ⲛⲁⲧⲫⲉ ترد « Restitues »; des.: ⲡⲉϥϣϭⲟ̀ⲣ كراه اجرته « retributio eius »; e (ff. 100-105v) dictiones desumptae e Psalmis, sub titulo المزامير المقدسة « Psalmi sancti », inc.: ⲛⲓϥⲟⲓ المجارى « Decursus (aquarum) »; des.: ⲁⲩϩⲱⲧⲡ اوصلو « ordinaverunt »; f (ff. 105v-106v) dictiones desumptae e canticis biblicis, sub titulo التسابيح « Cantica »: f. 105v, e cantico primo (Exod. 15, 1-21), absque titulo, inc.: ⲛ̀ⲁⲛⲁⲃⲁⲧⲏⲥ الراكبين « Equites »; des.: ⲉ̀ⲧⲓ فيما الان « nunc »; ff. 105v, 106, e cantico secundo (Deut. 32, 1-43), sub titulo التسبحة الثانية, inc.: ⲙⲁϩⲑⲏ تاملى انظرى « Considera »; des.: ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲧⲟⲛⲟⲥ الهندواني « convulsio »; f. 106, e cantico tertio (Is. 25, 1-12), absque titulo: ⲃⲣⲉϩⲓ النورج العجلة « Plaustrum »; f. 106, absque titulo: ⲫⲏϭⲓ ⲛ̀ⲣⲱⲕϩ تشقيق الحطب « Fragmentum ligni » (Vat. 74, f. 132v, sub titulo ايلياس « Elias »); f. 106, absque titulo: ⲣⲁϣⲕ يكفيك « sufficit tibi » (Vat. 74,

f. 132^{v}, sub titulo سليمن « Solomon »); f. 106$^{r\cdot v}$, e cantico undecimo (Dan. 3, 1-97), sub titulo الثلثة فتية « Tres pueri », inc.: ⲛⲓϩⲩⲡⲁⲧⲟⲥ الساداة « Satrapes »; des.: ⲁϥⲉⲣⲁ̀ϫⲓⲟ̀ⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ (lege ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ) فضلهم « honoravit eos »; [g] (ff. 106^{v}-109^{v}) dictiones desumptae e theotokiis, sub titulo الثاوذاكيات « Theotokiae »: f. 106^{v}, e theotokia feriae secundae, sub titulo ثاوذاكية يوم الاثنين, inc.: ⳿ⲧⲁ̀ⲡⲟⲫⲁⲥⲓⲥ القضية الحكم « Iudicium »; des.: ⳿ⲧⲕⲧⲏⲥⲓⲥ الخليقة « creatura »; f. 107, e theot. feriae tertiae, sub titulo يوم الثلثاء, inc.: ⳿ⲧⲙⲟⲩⲕⲓ السلم « Scala »; des.: ⲉⲩⲉⲣⲕⲩⲣⲓⲍⲓⲛ ينادوا « proclamant »; f. 107$^{r\cdot v}$, e theot. feriae quartae, sub titulo يوم الاربعاء, inc.: ⲡⲓⲛⲓⲙⲫⲓⲟⲥ الختن العروس « Sponsus »; des.: ⲧⲉⲃⲥ خاتم « sigillum »; ff. 107^{v}, 108, e theot. feriae quintae, sub titulo يوم الخميس, inc.: ⲡⲓⲡⲉⲗⲁⲅⲟⲥ اللجة « Mare »; des.: ⲁ̀ⲣⲓⲛⲟⲓⲛ تعقل « intellige »; f. 108, e theot. feriae sextae, sub titulo يوم الجمعة, inc.: ⲡⲓⲕⲩⲡⲟⲥ البستان « Hortus »; des.: ⲉⲩⲫⲟⲙⲓⲁ̀ مدايحها « laudes »; f. 108$^{r\cdot v}$, e theot. diei sabbati, sub titulo يوم السبت, inc.: ⲡⲓⲁ̀ⲗⲏⲑⲓⲛⲟⲥ الحقيق « Verax »; des.: ⲟ̀ ⲕ̅ⲉ̅ ⲙⲉⲧⲁ ⲥⲟⲩ الرب معك « Dominus tecum »; ff. 108^{v}-109^{v}, e theot. dominicae, sub titulo يوم الاحد, inc.: ϩⲁⲛⲩⲙⲛⲟⲗⲟⲅⲓⲁ̀ قول التمجيد « Verba laudis »; des.: ⲉϥϣⲟⲙ الرفيع « tenuis »; [h] (ff. 109^{v}-117) dictiones desumptae e liturgia Missae, absque titulo: ff. 109^{v}-115, e diaconali, sub titulo قداس الشماس, inc.: ⲓⲥ ⲡⲁⲧⲏⲣ واحد الاب « Unus Pater »; des.: ⲛ̀ⲥⲩⲛⲁⲝⲓⲥ القداس الجامع « congregatio »; f. 115$^{r\cdot v}$, ex anaphora s. Basilii, sub titulo قداس باسيليوس, inc.: ⲛ̀ⲟⲙⲟⲟⲩⲥⲓⲟⲥ المساوى « Consubstantialis »; des.: ⲕⲁⲧⲁⲛⲓⲙⲯⲓⲥ تاسف « compunctio »; f. 116$^{r\cdot v}$, ex anaphora s. Gregorii, sub titulo (f. 115^{v}) غريغوريوس, inc.: ⲡⲓⲑⲩⲥⲓⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ المذبح « Altare »; des.: ⲧⲉϥⲉ̀ⲡⲓⲛⲟⲓⲁ̀ معقولاته اسبابه « sensus eius »; ff. 116^{v}, 117, ex anaphora s. Cyrilli, sub titulo كيرلس, inc.: ⲛⲓⲙⲉⲧⲁⲗⲟⲥ المطابق « Compedes »; des.: ⲁⲛⲑⲓⲡⲁⲑⲓⲁ̀ الاوجاع الالام « passiones »; f. 117, sub titulo بركة المائدة « Benedictio mensae »: ⲡⲣⲟⲝⲉⲛⲟⲥ سبب « Favens » (cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, p. ⲧⲟ̅ⲗ̅); [i] (ff. 117-119^{v}) dictiones desumptae e libro Paschatis, sub titulo البصخة المقدسة « Pascha sanctum »: f. 117, e liturgia feriae secundae, absque titulo, inc.: ϭⲗⲟ سياج « Saepes »; des.: ⲉⲩⲉ̀ⲥⲟⲛⲏⲥⲓⲥ عقل « consilium »; f. 117$^{r\cdot v}$, e lit. feriae tertiae, sub titulo يوم الثلثاء, inc.: ⲙⲁⲗⲟⲭⲏ الشجرة الكابة « Malva »; des.: ⲉⲣⲙⲁⲛ رمان « malogranatum »; f. 117^{v}, e lit. feriae

quartae, sub titulo يوم الاربعا: ⲥⲁⲡⲫⲓⲣⲟⲥ عقيق « Sappirus », ⲡⲓⲛⲟϣⲉⲣ الباز « falco »; ff. 117[v], 118, e lit. feriae quintae, sub titulo يوم الخميس, inc.: ⲥⲩⲙⲉⲧⲁⲗⲓⲟⲛ سميد « Similago »; des.: ϯⲕⲁⲥⲓ الكفن « funebris tunica »; f. 118[r·v], e lit. feriae sextae, sub titulo يوم الجمعة, inc.: ⲟⲩⲙⲁⲗⲟⲩⲙⲁ دوا مرهم « Unguentum »; des.: ϯϩⲱ⟨ⲓ⟩ϯ الضبعة « hyaena »; ff. 118[v]-119[v], e lit. diei sabbati, sub titulo يوم السبت, inc.: ⲟⲩⲣⲱⲧ افرحي « Gaude »; des.: ⲡⲓϭⲣⲏⲡⲓ التاج « diadema » (addito in mg., ad verbum ⲛⲓⲕⲟⲗⲁⲓⲧⲏⲥ: الابوغالمسيس « Apocalypsis » et, in textu, ante ⲟⲩⲁⲥⲡⲓⲥ: الاثنى عشر حجر الكريمة « Duodecim lapides pretiosi »); [k] (ff. 119[v]-120[v]) dictiones desumptae e liturgia baptismatis, sub titulo المعمودية « Baptisma », inc.: ⲫⲁⲣⲙⲁⲅⲟⲥ سحر « Medicamentum »; des.: ⲛ̀ⲁⲧϣⲟⲣϥϥ الغير محصور « incomprehensibilis » (minio praemittuntur in textu tituli الجحود « Renuntiatio », ante ⲁⲣⲓⲕⲍⲱⲣⲓⲍⲓⲛ, et الغطاس « Epiphania », ante ϯⲡⲣⲟⲛⲟⲓⲁ̀); [l] (ff. 120[v]-121) dictiones desumptae e liturgia sponsalium, sub titulo الاكليل « Coronatio », inc.: ϯⲙⲉⲓⲥⲏⲗⲓⲁ̀ الوساطة « Mediatio »; des.: ⲗⲓⲁ̀ⲑⲉⲥⲓⲥ زيادة « dispositio »; [m] (ff. 121-123) dictiones desumptae e responsoriis pro mense kīhak, sub titulo رلكسات كيهك « Paralexeis kīhak »: f. 121, dominica prima, absque titulo, inc.: ⲡⲓϩⲩⲙⲛⲟⲧⲟⲥ المرتل « Praecentor »; des.: ϯⲁⲅⲛⲓⲁ̀ الطهارة « castitas »; f. 121[v], dominica secunda, sub titulo (f. 121) الثانية, inc.: ⲟⲩⲭⲟⲥ نصف « Media pars »; des.: ⲛⲁⲥⲱⲙⲁⲧⲟⲥ غير متجسدين « corpore carentes »; ff. 121[v], 122, dominica tertia, sub titulo الثالثة, inc.: ⲡⲓⲃⲉⲣⲧ الورد « Rosa »; des.: ⲁϥⲥⲉⲛⲕ رضع « suxit » (in charta recentiore f. 122 iteratur elenchus inde a verbo ⲛⲓⲃⲟⲗⲟⲥ, intromissa locutione ⲉϥϩⲟⲗ̀ⲕ مضفور « implexus » et praemissa sententia تفسير الارمسية الدوارة والمواضع الذى على افمام البحار يسموا ارمسيات « Et interpretatio vocis الارمسية est tumulus arenosus, et areae quae sunt ad ostia fluminum vocantur ارمسيات [ὁρμησίαι?] »; cf. codd. Vat. copt. 73, f. 170[v], Vat. copt. 76, f. 181); ff. 122[v], 123, dominica quarta, sub titulo الاحد الرابع, inc.: ⲧⲉⲛⲕⲁⲗⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲕ ندعوك نطلب اليك « Oramus te »; des.: ⲧⲁⲓⲣⲁⲩⲉ̀ هذه الحارة « haec via »; in codice Vat. copt. 74, f. 153[v], sectionem dominicae quartae, quae ibidem desinit ϯⲣⲓⲥ, sequitur titulus الطبحات (ⲧⲱⲃϩ).

3 (ff. 123-132[v]) Porta nona vocabularii auctore Abū 'l-Barakāt, absque titulo. [a] (ff. 123-126[v]) Sectio prima, sub titulo ϯⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲉⲃⲣⲁⲓⲟⲥ· ⲉⲧⲥϧⲏⲟⲩⲧ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲅⲣⲁⲫⲏ ⲉ̅ⲑ̅·

ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲛⲉⲩⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲫⲁⲛⲓⲟⲥ ⲡⲓⲉ̀ⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲕⲩⲡⲣⲓⲟⲥ تفسير الكلام العبرانى المكتوب فى الكتب المقدسة والاناجيل فسره القديس ابيفانيوس اسقف قبرس « Interpretatio dictionum hebraicarum quae scriptae sunt in libris sanctis et in evangeliis; interpretatus est eas s. Epiphanius, episcopus Cyprensis » (cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 115ᵛ-117, cod. Vat. copt. 71, ff. 93ᵛ-94ᵛ, Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, Romae, 1643, pp. 238-243); in fine: كمل تفسير الكلام العبرانى بعون الله ويتلوه ايضا تفسير الكلام الاتناسيون « Desinit interpretatio dictionum hebraicarum auxilio Dei; subsequitur interpretatio dictionum graecarum »; b (ff. 126ᵛ-132ᵛ) sectio altera, sub titulo ⲛⲁⲓ ϩⲱⲟⲩ ϩⲁⲛⲃⲱⲗ ⲛⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ⲁⲑⲏⲛⲉⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲅⲣⲁⲫⲏ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ هولاء ايضا هم تفاسير كلام الاتناسيين الذى فى الكتب المقدسة « Hae ipsae interpretationes sunt dictionum graecarum quae sanctis insunt libris » (cf. cod. Vat. copt. 70, ff. 117-119, cod. Vat. copt. 71, ff. 94ᵛ-96, Kircher, op. laud., pp. 243-250). In fine f. 132ᵛ: كمل نسخ هذا السلم المبارك بسلام الله [امين] « Absoluta est transcriptio huius scalae benedictae. In pace Dei. Amen ».

Additamenta nonnulla et emendationes varii calami occurrunt in textu; in mgg. ff. 31-105ᵛ, diversis manibus saepe notata sunt librorum sacrorum capita coptica e quibus, ab auctore vocabularii, dictiones desumptae sunt.

Ductus directi plagulis rectis impressi, quibus scriptura suspenditur, definiunt singulas lineas, transversi autem margines necnon, pro foliis suffectis, columellas textui arabico pro opportunitate servatas. Pars codicis pristina complectitur ff. 6 fasciculi ⲁ̄ (ff. 1-6), quinionis ⟨ⲃ̄⟩ ff. novem ultima (ff. 8-16), tres quiniones integros ⟨ⲅ̄⟩ – ⟨ⲉ̄⟩ (ff. 17-46), quinque ff. fasciculi ⟨ⲋ̄⟩ (ff. 47-51), quaternionem ⟨ⲍ̄⟩ (ff. 52-59), sex quiniones integros ⟨ⲏ̄⟩ – ⟨ⲓ̄ⲅ̄⟩ (ff. 60-119) et duo priora folia fasciculi ⟨ⲓ̄ⲇ̄⟩ (ff. 120, 121); caret codex notis numericis copticis antiquis sive foliorum sive fasciculorum praeterquam in f. 6ᵛ, quod in summo ang. int. habet notam fasc. ⲁ̄; foliis aversis, manus porterior rudi calamo notas copticas, partim resectas, adiecit [ⲁ] – ⲣ̄ⲕ̄ⲇ̄ (ff. 1ᵛ-121ᵛ), non tamen sine mendis. Inde a f. 6ᵛ usque ad f. 120, fasciculi integri in summis foliis extremis, praeterquam in f. 52, exhibent ornamentum lineis confectum inter se innexis, cum inscriptionibus ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄ in plagulis aversis et ⲑ̄ⲥ̄ ⲕ̄ⲥ̄ in plagulis rectis, excepto f. 37 cuius inscriptio est ⲑ̄ⲥ̄ ⲑ̄ⲥ̄. Folia 2 et 22 decorat fenestra pigmentis rubro, viridi et flavo (?) obducta. Minio scripta sunt vocabularii tituli, paucis exceptis, pleraeque litterae marginales et, in parte grammaticali, plurima indicia atque quaedam vocabula; signa interpunctionis rubra f. 22 sunt manus posterioris; minio tacta sunt ornamenta et lineolae quae comitantur invocationes in ff. 6ᵛ, 16ᵛ, 17, 59ᵛ, 69ᵛ et 70, necnon lineolae super voces coarctatas et notam ⲁ̄ in f. 6ᵛ. Sectiones maiores conclu-

dunt lineae curvae cum punctis. Scriptura pristina similitudinem praebet haud parvam cum scriptura tabulae XXII B 2 apud H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926. In parte recentiore (ff. 7, 122-132), cuius venusta est scriptura, omni nota coptica numerica destituta sunt folia. Minio exarata sunt tituli, indicia grammaticalia, signa interpunctionis et, in porta nona vocabularii auctore Abū 'l-Barakāt, dictiones interpretandae; minio tactae sunt litterae marginales, litterae ϥ, ϩ et ϭ, ac lineolae super voces coarctatas.

Notae arabicae: f. 1, بسم الله ال[« In nomine Dei... » et, eiusdem manus, الاثنى عشر حجر الكريمة « Duodecim lapides pretiosi »; notula diversae manus in mg. ext. fere evanuit; f. 1ᵛ, notae tres varii calami quarum prima, metrice exarata, nonnulla habet dubiae lectionis, [عيـ]ن الزمان اصابتنى بنضرتها ولبستنى ثياب الس[ ] | [ ] قادرا كنت فى اهلى وفى وطنى ان الغريب ذ[ليل] اين ما كانا « Oculus temporis aspectu suo me attigit et operuit me indumentis ...; ... potens fui in cognatione mea et in terra mea; despectus est autem peregrinus ubicumque versatur »; [ال]خط يبقا زمانا بعد كاتبه وكاتب الخ[ط] | تحت الارض مدف[ون] | يا رب اغفر لمن كاتبه يا قارى الخط | بالله قول امين « Scriptura manet per tempus post eum qui illam exaravit, scriptore scripturae sub terra sepulto; Domine, da veniam ei qui huius scriptor fuit; lector scripturae, per Deum, dic ' Amen ' »; وقف على هذا الكتاب المبارك رشيد ابن ابو اسحق ابن حـ[نس] | وشهد بذلك بتاريخ يوم الاربعاء ثانى عشر [شهر...] | للشهداء الاطهار رزقنا بركاتهم امين امين امين... « Operam dedit huic libro benedicto Rašīd, filius abū Isḥāq, filius Iohannis, et huius rei testis est, in epocha feriae quartae, duodecimi diei mensis... Martyrum purorum. Concedat nobis (Deus) benedictiones eorum. Amen, amen, amen... ». F. 51ᵛ, lector quidam exaravit tres tabulas alphabeti arabici cryptographici in quo notis numericis arabicis litterae alphabeti substituuntur; documentum primum notas exhibet numericas quae punctis supernis distinguuntur singulis vel binis (١ etiam tribus punctis distinguitur) quaeque superant litteras alphabeti congruentes; dividuntur autem in sectiones novem iuxta systema auctoris al-Būnī; documentum secundum easdem exhibet notas numericas iuxta ordinem alphabeti arabici dispositas; tertium documentum notas praebet easdem iuxta seriem alphabeti hebraici ordinatas; adduntur in fine notae alphabeto arabico propriae; de hoc systemate cryptographico vide M. Casanova, *Alphabets magiques arabes*, in *Journal asiatique*, ser. XI, t. XVIII, Parisiis, 1921, pp. 47-50; in mgg. externo et imo, alia manus exaravit alphabeta cryptographica duo, partim deleta. F. 1: *Grammatica Coptica seu Ægyptiaca | cum Lexico*; *P*(ietro) *V*(alle) *8; Nov. 72.* Titulus in acie foliorum superiore iam tuto legi nequit. Quaedam folia tineis corrosa sunt absque tamen gravi textus iactura.

In dorso tegumenti membrana effecti nota *72* auro impressa.

73. Saec. XV, chart., mm. circ. 150 × 105, ff. 175, linn. 11-13.

Scala continens vocabularium bohairicum arabicum scriptoris Abū 'l-Barakāt, fine mutilum, notas ad grammaticam et lectionem cryptogrammatum spectantes necnon fragmentum vocabularii bohairici arabici auctore Iohanne as-Samannūdī.

1 (ff. 1-160^{v}, 171^{v}-175^{v}) Vocabularium bohairicum arabicum auctore Abū 'l-Barakāt, absque titulo, praemissis tantum ⲤⲨⲚ ⲐⲈⲰ ⲒⲤⲬⲨⲢⲞⲤ بسم الله القوى «In nomine Dei fortis» et يسوع المسيح «Iesus Christus»; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 62^{v}-125, Vat. copt. 71, ff. 49^{v}-101^{v}; vocabularium evulgavit A. Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, pp. 41-272; vide dicta ad cod. Vat. 70. Non pauca in codice omittuntur, aliunde varia adduntur; insuper nonnullae dictiones et sectiones communes cum codd. Vat. 70 et Vat. 71 diverso disponuntur ordine; alio etiam modo numerantur in codice operis divisiones; dictiones demum f. 97 legendae sunt ante eas quae scriptae sunt in f. 96^{v}, ut etiam monet ipse librarius f. 97, in imo mg., f. 96^{v}, in summo mg. — notula fere integre resecta — necnon ibid., in fine subscriptionis. Porta nona vocabularii, ad calcem codicis (cf. cod. Vat. copt. 72, ff. 123-132^{v}), desinit (f. 175^{v}) fine mutila: ϯⲕⲓⲇⲁⲣⲓⲥ ⲉⲥⲟⲓ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲟⲩϣ̀ⲑⲉⲛ ⲛ̀ϥⲱⲓ هى مثل ثوب الشعر (Kircher, op. laud., p. 244); portam decimam vocabularii vide in ff. 134^{v}-152. Deest in codice index rerum (Vat. 70, ff. 62-60, Vat. 71, ff. 49, 48^{v}).

2 (ff. 161-167^{v}) Notae ad grammaticam et cryptogrammatum lectionem spectantes, inc.: هذا بعض العلائم الدالة على التفسير الذى يعين على ادراك الكلام المقصود من بعض الكتب المعتق «Haec sunt quaedam indicia interpretationem regentia quae adiuvant ad intelligentiam sermonis e quibusdam libris antiquis quaesiti»; des.: ⲁϥⲑⲟⲁⲗⲇⲧⲑⲯⲟⲁⲙⲧⲍϯ تفسيرها «cuius interpretatio est» ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ معناها اذكرنى يا الاهى «cuius sensus est 'Memento mei, Deus meus'».

3 (ff. 168-171^{v}) Fragmentum vocabularii bohairici arabici Iohannis as-Samannūdī; textus fragmenti, initio mutilus, consentit fere ad litteram cum textu codicis Vat. copt. 76, f. 178, lin. 4–f. 182, lin. 3; partim tantum legitur in cod. Vat. copt. 72, ff. 118^{v}, 119^{v}-123. [a] (f. 168) Dictiones desumptae e libro Paschatis, sola ultima pars: e liturgia dominicae, vespere, sub titulo ليلة الاحد «Nocte dominicae», inc.: ⲡⲓϩⲉⲗⲟⲥ الوادى «Locus palustris»; des.: ⲉϥⲉⲣⲑⲁⲣⲓⲛ واثق مدل «confidens» (Vat. 72, f. 118^{v}, linn. 4-6, sub titulo يوم السبت); mane, sub titulo يوم الاحد باكر القيامة المقدسة ابصالية «Dominica, ad matutinum Resurrectionis sanctae, psallia»: ⲡⲓⲁⲗⲗⲟⲏ̇ السمندل وهو طائر يسمى بهذا الاسم

وتجى المر « Avis indica et est volucris quae vocatur hoc nomine et significat myrrham » (caret codex vocabulis ex Apocalypsi depromptis); [b] (ff. 168-169ᵛ) dictiones desumptae e liturgia baptismatis, sub titulo ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲉ̅ⲑ̅ المعمودية المقدسة « Baptisma sanctum » (Vat. 72, ff. 119ᵛ-120ᵛ; codex, f. 169ʳ·ᵛ, sub titulo ⲟⲩⲓ̅ⲁ̅ ⲛ̀ⲧⲱⲃⲓ ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲉ̅ⲑ̅ الحادى عشر من طوبه الغطاس المقدس « Die undecimo tōbi, Epiphania sancta », habet tantum ⲇⲓⲟⲓⲕⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲓⲕⲟⲥⲙⲟⲥ تدبير العالم « gubernatio mundi » [Vat. 72, f. 120ᵛ, in liturgia sponsalium] et ⲡⲓⲕⲩⲕⲗⲟⲥ الدور اعنى دور السنة « cyclus annuus »); [c] (f. 169ᵛ) dictiones desumptae e liturgia sponsalium: e sponsaliis, sub titulo ⲡⲓⲁ̀ⲣⲏⲃ الملاك العربون المهر (Vat. 72, ff. 120ᵛ, 121); e matrimonio, sub titulo ⲡⲓⲅⲁⲙⲟⲥ التكليل: التزويج ϣⲗⲟϥ قبيح ردى « turpis »; [d] (ff. 169ᵛ-171ᵛ) dictiones desumptae e responsoriis pro mense kīhak, sub titulo ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲗⲉⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲭⲟⲓⲁⲕ بركسات كيهك: ff. 169ᵛ, 170, dominica prima, absque titulo (Vat. 72, f. 121); f. 170, dominica secunda, sub titulo الاحد الثانى (Vat. 72, f. 121ᵛ); ff. 170ᵛ, 171, dominica tertia, sub titulo الاحد الثالث (Vat. 72, ff. 121ᵛ, 122); f. 171ʳ·ᵛ, dominica quarta, sub titulo الاحد الرابع (Vat. 72, ff. 122ᵛ, 123).

Tum in marginibus, tum in textu, nonnulla suppleta et emendata sunt vario calamo.

Ductus directi chartae impressi, quibus scriptura suspenditur, definiunt singulas lineas, transversi autem margines et spatium columellarum. Caret codex fasciculorum distinctione, nisi velis ut talem aestimare monitum arabicum قوبل « Recognitum est » quod ff. 1-160, post singula decem folia, imo mg. plagulae aversae occurrit, praeterquam in ff. 90ᵛ et 150ᵛ ubi omittitur, dum legitur in ff. 89ᵛ et 149ᵛ. Folia signant: notae copticae unciales in summis plagulis rectis ⲁ̅ – ⲣ̅ⲛ̅[ⲉ̅] (ff. 1-155; ⲛ̅ⲣ̅[.] in f. 148, et ⲛ̅ⲣ̅ⲙ̅ⲑ̅ in f. 149, nota deficiente in f. 150), ⲣ̅ⲝ̅[.] – ⲣ̅ⲝ̅[.] (ff. 156-159); notae copticae cursivae in summis plagulis aversis, in retrocessu, ⲩ̅ – [ⲕ̅]ⲏ̅ (ff. 175-160). Folium primum decorat ornamentum lineis inter se innexis atramento exaratum ac pigmentis rubro et croceo obductum; f. 96ᵛ, ornamentum atramento delineatum. Minio scripta sunt tituli, quaedam litterae et vocabula atque interpunctionis signa. Sectiones nonnullas concludunt lineae lineolis effectae.

F. 96ᵛ, subscriptio librarii: اذكر يا رب عبدك الخاطى المسكين الغارق | فى بحور الخطايا والذنوب الذى لا يستحق ان يذكر اسمه | الحقير مرقوريوس اسحق « Memento, Domine, servi tui peccatoris, pauperis, immersi in maribus peccatorum et culparum, qui dignus non est ut nomen suum commemoret. Pauper Mercurius Isaac ». In acie foliorum superiore سلم قبطى « Scala coptica ».

In dorso tegumenti membrana effecti, nota *73* auro impressa est.

74 (olim 17). Saec. XIV in., chart., mm. 170 × 128, ff. 156, linn. 11-13.

Scala continens grammaticam dialecti bohairicae Iohannis as-Samannūdī necnon vocabularium bohairicum arabicum eiusdem auctoris, fine mutilum.

1 (ff. 4-33^{v}) Grammatica Iohannis as-Samannūdī, praemisso ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei »; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 2-12^{v}, Vat. copt. 71, ff. 3-11, Vat. copt. 72, ff. 2-21^{v}. Codicis textus presse sequitur recensionem praefationis quam exhibet codex Vat. 72; quaedam tamen habet propria. F. 18^{v}, caput prohibitionis, quo caret Vat. 72, legitur fere ut in codicibus Vat. 70, f. 6^{v}, et Vat. 71, f. 6^{v} (Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, f. 9^{v}, linn. 1-10). F. 33^{v}, in fine: تجزت المقدمة (المعروفة بالسمنودى add. in mg. alia manu) بعون الاله والسبح لله دائما « Absoluta est praefatio, dicta as-Samannūdī, auxilio Dei. Et laus Deo in perpetuum ».

2 (ff. 34-153^{v}) Vocabularium bohairicum arabicum Iohannis as-Samannūdī, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei »; cf. codd. Vat. copt. 72, ff. 22-123, Vat. copt. 73, ff. 168-171^{v}; leviter tantum differt a cod. Vat. copt. 72. ᵃ (ff. 34-100) Dictiones desumptae ex evangeliis: ff. 34-68, ex evang. s. Iohannis, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ انجيل يوحنا (Vat. copt. 72, ff. 22-51); ff. 68^{v}-88^{v}, ex evang. s. Matthaei, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ (Vat. 72, ff. 52-69^{v}); inter f. 68 et f. 69 desideratur folium unum cum vocabulis Mt. 2, 6-5, 5; ff. 89-92^{v}, ex evang. s. Marci, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲛ انجيل مرقس (Vat. 72, ff. 70-73); ff. 93-100, ex evang. s. Lucae, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ (ⲙⲁⲧⲧⲁ cancell.) ⲗⲟⲩⲕⲟⲛ (Vat. 72, ff. 73^{v}-79); ᵇ (ff. 100^{v}-117) dictiones desumptae ex epistolis s. Pauli, sub titulo ⲡⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ: ff. 100^{v}-103, ex ep. ad Rom., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ (Vat. 72, ff. 79^{v}-81^{v}); ff. 103-106, ex ep. I ad Cor., sub titulo قرنتية الاولى (Vat. 72, ff. 81^{v}-84); ff. 106-108, ex ep. II ad Cor., sub titulo قرنتية الثانية (Vat. 72, ff. 84^{v}-85^{v}); ff. 108-109, ex ep. ad Gal., sub titulo غلاطية (Vat. 72, f. 86$^{r \cdot v}$); ff. 109-110, ex ep. ad Eph., sub titulo افسس (Vat. 72, f. 87$^{r \cdot v}$); f. 110^{v}. ex ep. ad Philipp., sub titulo قلابس (sic; Vat. 72, ff. 87^{v}, 88); ff. 110^{v}-111^{v}, ex ep. ad Col., sub titulo كلاسيوس (Vat. 72, f. 88$^{r \cdot v}$); f. 111^{v}, ex ep. I ad Thess., sub titulo تسالونيقى الاولى (Vat. 72, ff. 88^{v}, 89); ff. 111^{v}, 112, ex ep. II ad Thess., sub titulo تسالونيقى الثانية (Vat. 72, f. 89);

ff. 112-114, ex ep. ad Hebr., sub titulo العبرانين (Vat. 72, ff. 89-91); ff. 114-115^{v}, ex ep. I ad Tim., sub titulo تيموتاوس الاولة (sic; Vat. 72, ff. 91-92); ff. 115^{v}-116^{v}, ex ep. II ad Tim., sub titulo طيموتاوس الثانية (Vat. 72, f. 92$^{r \cdot v}$); f. 116^{v}, ex ep. ad Tit., sub titulo طيطس (Vat. 72, ff. 92^{v}, 93); ff. 116^{v}, 117, ex ep. ad Philem., sub titulo فيلمون (Vat. 72, f. 93); ^{c} (ff. 117-119^{v}) dictiones desumptae ex epistolis catholicis, sub titulo قتاليقون: f. 117$^{r \cdot v}$, ex ep. Iac., sub titulo رسالة يعقوب (Vat. 72, ff. 93-94); f. 118$^{r \cdot v}$, ex ep. I Petri, sub titulo (f. 117^{v}) بطرس الاولة (Vat. 72, f. 94$^{r \cdot v}$); ff. 118^{v}, 119, ex ep. II Petri, sub titulo بطرس الثانية (Vat. 72, ff. 94^{v}, 95); f. 119, ex ep. I Ioh., sub titulo يوحنا الاولة (Vat. 72, f. 95); f. 119^{v}, ex ep. II Ioh., sub titulo (f. 119) يوحنا الثانية (Vat. 72, f. 95); f. 119^{v}, ex ep. III Ioh., sub titulo يوحنا الثالثة (Vat. 72, f. 95); f. 119^{v}, ex ep. Iud., sub titulo يهوذا (Vat. 72, f. 95$^{r \cdot v}$); ^{d} (ff. 119^{v}-125) dictiones desumptae ex Actibus apostolorum, sub titulo الابركسيس (Vat. 72, ff. 95^{v}-100); ^{e} (ff. 125^{v}-132) dictiones desumptae e Psalmis, sub titulo المزامير المقدسة (Vat. 72, ff. 100-105^{v}); ^{f} (ff. 132-133^{v}) dictiones desumptae e canticis biblicis, sub titulo التسابيح: f. 132, e cantico primo, absque titulo (Vat. 72, f. 105^{v}); f. 132^{v}, e cantico secundo, sub titulo التسبحة الثانية (Vat. 72, ff. 105^{v}, 106); f. 132^{v}, e cantico tertio, sub titulo (in mg.) اشعيا (Vat. 72, f. 106); f. 132^{v}, sub titulo (in mg.) ايلياس: ⲫⲏϧⲓ ⲛ̀ⲣⲱⲕϩ (Vat. 72, f. 106), et sub titulo (in mg.) سليمن: ⲣⲁϣⲕ (Vat. copt. 72, f. 106); f. 133$^{r \cdot v}$, e cantico undecimo, sub titulo (f. 132^{v}) الثلثة فتية (Vat. 72, f. 106$^{r \cdot v}$); ^{g} (ff. 133^{v}-137) dictiones desumptae e theotokiis, sub titulo التذكيات: ff. 133^{v}, 134, e theot. feriae secundae, sub titulo تاذكية يوم الاثنين (Vat. 72, f. 106^{v}); f. 134, e theot. fer. tertiae, sub titulo الثلثا (Vat. 72, f. 107); f. 134^{v}, e theot. fer. quartae, sub titulo الاربعا (Vat. 72, f. 107$^{r \cdot v}$); f. 135, e theot. fer. quintae, sub titulo (f. 134^{v}) الخميس (Vat. 72, ff. 107^{v}, 108); f. 135$^{r \cdot v}$, e theot. fer. sextae, sub titulo الجمعة (Vat. 72, f. 108); ff. 135^{v}, 136, e theot. diei sabbati, sub titulo السبت (Vat. 72, f. 108$^{r \cdot v}$); ff. 136-137, e theot. dominicae, sub titulo يوم الاحد (Vat. 72, ff. 108^{v}-109^{v}); ^{h} (ff. 137-146^{v}) dictiones desumptae e liturgia Missae, absque titulo: ff. 137-144, e diaconali, sub titulo قداس الشماس (Vat. 72, ff. 109^{v}-115); ff. 144-145, ex anaphora s. Basilii, sub titulo قداس باسيلوس (Vat. 72, f. 115$^{r \cdot v}$); f. 145$^{r \cdot v}$, ex ana-

phora s. Gregorii, sub titulo غريغوريس (Vat. 72, f. 116r·v); f. 146r·v, ex anaphora s. Cyrilli, sub titulo (f. 145v) كيرلس (Vat. 72, ff. 116v, 117); f. 146v, e benedictione mensae, sub titulo بركة المائدة (Vat. 72, f. 117); i (ff. 146v-150) dictiones desumptae e libro Paschatis, sub titulo البصخة: f. 146v, e liturgia feriae secundae, sub titulo يوم الاثنين (Vat. 72, f. 117); f. 147, e lit. fer. tertiae, sub titulo يوم الثلثاء (Vat. 72, f. 117r·v); f. 147v, e lit. fer. quartae, sub titulo الاربعاء: ερμαν الرمان « Granatum » (Vat. 72, f. 117v, in lit. fer. tertiae); ff. 147v, 148, e lit. fer. quintae, sub titulo الخميس, inc.: ϲαπφιροϲ حجر ياقوت; des.: ϯκαιcι (Vat. 72, ff. 117v, 118, duo priora vocabula ponit in lit. fer. quartae); f. 148r·v, e lit. fer. sextae, sub titulo الجمعة (Vat. 72, f. 118r·v); ff. 148v-150, e lit. diei sabbati, sub titulis يوم الاحد (sic), الابوغلمسيس ante νικολαιτηϲ, et الاثنى عشر حجر الكريمة ante ογαϲπιϲ (Vat. 72, ff. 118v-119v; Vat. copt. 73, f. 168, sub titulo ليلة الاحد, addit initio vocabulum πιϩελοϲ الوادى « Locus palustris » [cf. cod. Vat. copt. 76, f. 178]); k (ff. 150v-151v) dictiones desumptae e liturgia baptismatis, absque titulo primo (Vat. 72, ff. 119v-120v, Vat. 73, ff. 168-169v); l (f. 152) dictiones desumptae e liturgia sponsalium, sub titulo (f. 151v) الاكليل (Vat. 72, ff. 120v, 121, Vat. 73, f. 169v); m (ff. 152-153v) dictiones desumptae e responsoriis pro mense kīkak, sub titulo ركسات كيهك: f. 152r·v, dominica prima, sub titulo الاولة (Vat. 72, f. 121, Vat. 73, ff. 169v, 170); ff. 152v, 153, dominica secunda, sub titulo الثانية (Vat. 72, f. 121v, Vat. 73, f. 170); f. 153r·v, dominica tertia, sub titulo الثالثة (Vat. 72, ff. 121v, 122, Vat. 73, ff. 170v, 171); f. 153v, dominica quarta, sub titulo الرابعة (Vat. 72, ff. 122v, 123, Vat. 73, f. 171r·v); n (f. 153v) dictiones desumptae ex orationibus, sub titulo الطلبات « Orationes (τωβϩ) »; codex, reliquis deperditis, solum servavit titulum.

Ff. 37v-132, notavit librarius in mgg. capita coptica sacrorum librorum e quibus Iohannes as-Samannūdī dictiones desumpsit. Occurrunt in codice emendationes et additiones varii calami.

Singulas lineas definiunt ductus directi plagulis rectis impressi, quibus scriptura suspenditur, transversi vero margines. Constat codex quinionibus ā – ē (ff. 1-60), novem foliis quinionis ζ̄ (ff. 61-69), folio 9 deperdito, quinione η̄ (ff. 70-79), novem foliis quinionis θ̄ (ff. 80-88), ultimo f. amisso, quinionibus ῑ – ῑε̄ (ff. 89-148) et foliis octo quinionis ῑϛ̄ (ff. 149-156); caret codex notis copticis numericis pristinis; manus posterior

summis foliis rectis notas adiecit cursivas ⟨ⲁ̅⟩ – ⲣ̅ⲛ̅ⲉ̅, quae tantummodo scriptae occurrunt in quinque prioribus quinionum foliis. In summis ff. extremis fasciculorum, ornamentum lineis confectum inter se innexis ac coloribus rubro, viridi et croceo obductum (praeterquam in ff. 30^{v}, 148^{v} et 149, ubi solo minio tactum est), inter inscriptiones ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ in plagulis aversis necnon in plagulis rectis ff. 11, 31, 80, 89, 119, 139, 149, et ⲫ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in caeteris plagulis rectis. F. 3^{v} occupat ornamentum auro obductum ac pigmentis rubro et caeruleo tactum cuius pars media circino exarata est in forma crucis, partes autem summa et ima lineis inter se innexis. Lineis innexis etiam effectae sunt porta folii 4 auro obducta et pigmentis rubro ac caeruleo tacta, cum inscriptione rubra ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲙ̣ⲁⲕⲁ̣ϯ » Domine, da intellectum », necnon fenestrae ff. 34, 68^{v}, 89, 93, 100^{v}, pigmentis rubro, flavo et viridi fusco opertae. Marginem externum f. 4 decorant avis et rami cum floribus, minio tacta; f. 93, in mg. ext., coloribus rubro, viridi, flavo et caeruleo picta sunt aves, ornamentum lineis inter se innexis delineatum et effigies humana (s. Lucae?); f. 68^{v}, similiter picta est littera marginalis ⲁ in forma avis; littera marginalis ϭ, qua f. 34 incipit vocabularium, partim minio partim atramento exarata est praebetque in ventre ornamentum minio tactum. Minio scripta sunt tituli fere omnes, cum punctis diacriticis nigris pro titulis arabicis, litterae marginales nonnullae, indicia grammaticalia, interpunctionis signa et quaedam dictiones; minio autem tacta pleraeque litterae marginales, litterae ⲫ et ϭ, lineolae quae tegunt notas numericas, inscriptiones fasciculorum et verba compendiata. Codex decorum praebet specimen scripturae saec. XIV in. Pleraeque sectiones concluduntur lineolis curvis cum punctis atramento, raro minio, effectis.

F. 154, nota possessoris lectu ardua, transcriptionis et interpretationis nonnumquam incertae: المجد لله دائما ابدا | صار بالابتياع الشرعى الى ملك العبد الح[قير] فى بنى البشر | الذى لا يستحق ان يدعا انسانا لا سيما بار . . . | بن هبة الله الاسكندرى عفا الله عن غلطاته امين من ورثة | المرحوم الشيخ ولى الدولة ميخايل ابن رافايل فى منتهى شهر الاحد | سنة . . . ثمن ستين تسع مائة كتب بمقتضى الشهاد⟨ة⟩ بالعدول على | الورثة لقبض الثمن وصار ذلك . . . المذكور بعد | . . . بيه تصريف لذالك فى الاكهى (?) ومن الله . . . | الى النفس الاخير امين « Laus Deo in aeternum, in saeculum. Transiit emptione legitima in dominium servi, pauperis inter filios hominum, qui dignus non est ut vocetur homo, praesertim iustus (?)..., filii Hibat Allah, Alexandrini — condonet Deus culpas eius. Amen —, ab haeredibus defuncti principis Walī ad-Daulah Michaelis, filii Raphaelis, in fine primi mensis anni... nongentesimi sexagesimi octavi (= 27 sept. an. D. 1251). Scriptum est congruenter testimonio ab haeredum assessoribus ad pretium capiendum. Et fuit... postquam... in eo mutatio hac in re... et a Deo... usque ad extremum halitum »; in imo f. 68, notula lectoris: نجز بحضور الحقير رفايل « Absolutum est in praesentia pauperis Raphaelis ». F. 1: *dall'E*(mi-nenti)*ssimo Sig*(n)*or C*(ardin)*ale San Giorgio* (vide p. 9); manu Hieronymi Vecchietti, *Portato da Egitto da me Girol*(am)*o Vecchietti l'an*(n)*o 1594* | *Gram*(m)*atica et* | *Vocabolario*; manu Alexandri Raynaldi, *Jo*(hannes) *Bap*(tis)*ta Raimundus Bibliothecae* | *Vaticanae dono dedit ex* | *Testamento 1614*; notae antiquae: *16* (cancell.); *Vat. 17*; *Nov. 74*; f. 154^{v}: *16* (cancell.); *17*; *74*. In imo mg. folii 4, sigillum Hieronymi Vecchietti sine pigmento impressum. In acie foliorum superiore: هذه كتاب | تفسير العربى

من القبطى يسمى (؟) السلم « Hic liber interpretationis (linguae) arabicae e coptica vocatur scala »; in acie laterali: السلم « Scala ». Pauca folia tineis leviter corrosa sunt sine textus detrimento. Vac. ff. 1v-3r et 155r-156v.

Integumentum e membrana confectum notam *74* exhibet in dorso, auro impressam.

75 (olim 16). Saec. XIII-XIV et saec. XV, chart., mm. 175 × 125, ff. 116, linn. 15-19.

Scala continens vocabularium sahidicum arabicum Iohannis as-Samannūdī et grammaticam dialecti sahidicae eiusdem auctoris. Ff. 100-116 sunt manus recentioris.

1 (ff. 2-93v) Vocabularium sahidicum arabicum Iohannis as-Samannūdī, praemisso titulo ⲡϫⲱⲱⲙⲉ ⲛ̀ⲧⲉ[ϭ̄ⲗⲟⲟϭⲉ̄] ⲉⲧⲟ[ⲩⲁⲁⲃ] كتاب السلم القدس « Liber scalae sanctae ». Vocabularium evulgavit H. Munier iuxta tenorem cod. copt. 44 Parisiensis, ff. 2-23, in opere cui titulus *La scala copte 44 de la Bibliothèque Nationale de Paris*, t. I, in *Bibliothèque d'études coptes*, t. II, Cahirae, 1930, pp. 1-43. Codex quasdam dictiones proprias habet, alias omittit, alias non paucas inverso ordine praebet; inversiones praecipuae necnon omissio textus in f. 84 (ubi, post vocabulum ⲡⲱϩ ⲛ̀ϣⲉ [lin. 4; Munier, p. 38, col. b, lin. 1] transitur ad titulum ⲥⲟⲗⲟⲙⲱⲛ [lin. 5; Munier, p. 39, col. a, lin. 9]) originem, ut videtur, ducunt e vitiosa condicione codicis quo in transcribendo textu usus est amanuensis; ipse etiam, f. 66v, invertit titulos ⲕⲟⲗⲁⲥⲥⲉⲟⲥ قولاسيس et ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲉⲥⲓⲟⲩⲥ فليبسوس. F. 2-15, manus posterior vocabula nonnulla, madore partim deleta, atramento rescripsit vel restituit, sed in forma bohairica; ff. 43 et 67v, manus occidentalis dictiones ⲡⲁⲣⲁⲗⲟⲥⲓⲥ et ⲧⲁⲡⲟⲥⲧⲁⲥⲓⲁ̀ notula latina locupletavit.

2 (ff. 94-114) Grammatica sahidica Iohannis as-Samannūdī, praemisso titulo مقدمة مختصرة الاقسام والكلام القبطى لمن يقصد التفسير وبالله التوفيق « Praefatio compendiaria divisionum et sermonis coptici ad usum illius qui aggreditur interpretationem, et auxilium est in Deo ». Haec praefatio nude recensionem praebet sahidicam grammaticae bohairicae prout legitur in codd. Vat. 70, ff. 2-12v, et Vat. copt. 71, ff. 3-11; praefationem sahidicam evulgavit H. Munier, op. laud., pp. 47-54, col. a, iuxta codicem Parisiensem copt. 44, ff. 23v-27, col. a, in quo librarius non pauca praetermisit; quae sequuntur apud Munier, op. laud., p. 54, col. b – p. 61, col. a (cod. Par. copt. 44, f. 27, col. b – f. 30v, col. a), ad aliam pertinent praefationem sahidicam, eam nempe cuius auctor

laudatur Abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl; vide praefationem bohairicam eiusdem auctoris in codd. Vat. copt. 70, f. 22, col. a, lin. 2 a. fin. – f. 27v, col. a, lin. 3, Vat. copt. 71, f. 19v, lin. 3 – f. 23v, lin. 7 a. fin. Hiat codicis textus post ultimam lineam folii 97, siquidem deficiunt indicia primae personae in plurali necnon exempla tertiae personae in singulari masculino (cf. Munier, op. laud., p. 48, col. b, lin. 45 – p. 49, col. a, lin. 7; vide dicta supra de codice quo usus est librarius noster); f. 101, omittitur summa indiciorum secundae personae in forma plurali. F. 114, in fine: كملت المقدمة بسلام الرب امين « Absoluta est praefatio. In pace Domini. Amen ». Paucae emendationes occurrunt in codice.

Codicis pars pristina, cuius singulae lineae quibus suspenditur scriptura definiuntur ductibus directis soli paginae rectae impressis, complectitur ff. novem quinionis ⲁ̅ (ff. 1-9, ⲃ̅ – ⲓ̅) et quiniones ⲃ̅ – ⲓ̅ (ff. 10-99, ⲓ̅ⲁ̅ – ⲣ̅); inde a quinione ⲋ̅ integra servata est lineola curva qua mediae signantur fasciculorum plagulae: in summo ang. ext. pro pagina aversa; in imo ang. ext. pro pagina recta. Fasciculorum notae appositae sunt plagulis extremis in summo ang. int., foliorum notae summis plagulis aversis; initia quinionum in angulis externis spatium exhibent vacuum inter duas lineolas ornatas, foliorum notis excipiendis servatum; plagularum extremarum medium summum marginem occupat crucula quattuor punctis effecta et minio tacta; minio tacta sunt etiam fasciae sectionum (ff. 31v, 49, 52v, 58v, 71v, 74, 78), levia ornamenta quae notas distinguunt numericas praeterquam in ff. 10v, 63v et 85v, lineolae super voces coarctatas et littera ⳁ. Minio exarata sunt tituli, sectionum litterae initiales, indicia grammaticalia in praefatione, et interpunctionis signa. Scalae folium initiale signat fascia lineis inter se innexis effecta ac pigmentis obducta rubro et flavo, madore partim deletis; partim etiam deletum est folii primi aversi ornamentum similiter pictum et circino exaratum, quodque comitantur inscriptiones ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅; pigmentis croceo et rubro illita est fascia f. 94, initio praefationis. Sectiones pleraeque concluduntur lineolis cum punctis, atramento exaratis et minio obductis. Specimen scripturae venustae, ex alio eiusdem librarii codice desumptum, exhibet H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrūn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tab. XXII B 1, quam confer cum codicis f. 63v.

Pars codicis altera (ff. 100-116), cuius lineae et mediae fasciculorum plagulae definiuntur ut in parte pristina, non unum continuo prodit calamum. Complectitur quinionem ⲓ̅ (ff. 100-104, ⲣ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲉ̅, 105-109 absque notis foliorum) et fasciculi ⲓ̅ⲁ̅ ff. septem (ff. 110-113, ⲣ̅ⲓ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲓ̅ⲉ̅ [pro ⲣ̅ⲓ̅ⲇ̅], 114-116 absque nota); fasciculorum notae occupant utrumque angulum superiorem in paginis extremis quarum summum medium signat ornamentum lineis inter se innexis absque pigmentis confectum. Minio exarata sunt tituli, quaedam indicia et regulae necnon interpunctionis signa; minio tactae, lineolae quibus praefatio concluditur. F. 116v, iterantur quattuor priora vocabula coptica f. 110. F. 1, manu Hieronymi Vecchietti: *Portato da Egitto da me Girolamo Vecchietti* | *l'an*(n)*o 1594.* | *Gra*(m)*matica et* | *vocabolario*; manu Alexandri Rainaldi: *Io. Bapt*(ist)*a Raimundus Bibliothecae* | *Vaticanae dono dedit ex testamento* | *anno 1614*; antiqua nota codicis: *16*, mutata

in *17*; f. 2, in mg., sigillum Hieronymi Vecchietti absque pigmento. Vacant ff. 114v, 115r·v, 116r.

In dorso tegumenti membranacei, nota *75* auro impressa.

76 (olim 22). Saec. XV, chart., mm. 130 × 90, ff. 329, linn. 11.

Scala continens grammaticas dialecti bohairicae et vocabularia varia bohairica arabica, elenchum brevem (manus posterioris) appellationum homines illustres signantium necnon ordinem ministerii sacerdotis, arabice, fine mutilum. Codex plura habet communia cum codicibus copticis 54 et 55 bibliothecae Nationalis Parisiensis; vide A. Mallon, *Catalogue des scalae coptes de la Bibliothèque Nationale*, in *Mélanges de la Faculté orientale de l'Université Saint-Joseph*, t. IV, Beryti, 1910, pp. 86-88.

1 (ff. 2-37v) Grammatica bohairica Iohannis as-Samannūdī, praemissis **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ̀** بسم الله «In nomine Dei» et titulo **ⲧⲉⲣⲙⲏⲛⲓⲁ̀ ⲛ̀ϯⲁⲥⲡⲓ ⲛ̀ⲅⲩⲡⲧⲓⲟⲥ** [تفسير اللغة] القبطية «Interpretatio linguae copticae»; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 2-12v, Vat. copt. 71, ff. 3-11, Vat. copt. 72, ff. 2-21v, Vat. copt. 74, ff. 4-33v. Codex in quibusdam consonat cum recensione breviore eiusdem praefationis (Vat. 72 et Vat. 74), in ceteris cum recensione longiore (Vat. 70 et Vat. 71), quaedam tamen habens propria; alia non pauca alio praebet ordine. F. 4, hiat textus post lineam ultimam; omissa suppleta sunt a manu recentiore in f. 5. Ff. 36-37v, sub titulo ووجد ايضا للشيخ الاسعد بن العسال نيح الله نفسه شرح يقول فيه هكذا «Et reperitur etiam explicatio, auctore principe Al-As'ad ibn al-'Assāl, requiescere faciat Deus animam eius, in qua dicitur», excerptum in forma breviore e praefatione auctoris laudati (cf. Vat. copt. 70, f. 25, col. b, lin. 10 – f. 26, col. a, lin. 5 a. fin., Vat. copt. 71, f. 22, lin. 8 – f. 22v, lin. 8 a. fin.; vide excerptum illud absque titulo apud Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, ff. 19v, 20). Opinatur A. Mallon, *Une école de savants égyptiens au Moyen-âge*, in *Mélanges de la Faculté orientale*, t. I, Beryti, 1906, p. 123, hoc additamentum operam esse cuiusdam librarii; suspicamur potius appendicem illam ab ipso Iohanne as-Samannūdī praefationi suae additam fuisse; hic enim grammaticam scriptoris Abū 'l-Farağ prae manibus habere potuit siquidem inter vivos adhuc degebat per annos 1255-1257 (cf. supra p. 416 [Vat. copt. 60, f. 125v] et Arn. van Lantschoot, *Le ms. Vatican copte 44 et le Livre du Chrême*, in *Le Muséon*, t. XLV,

1932, p. 222 [Vat. copt. 44, f. 101v]). F. 37v des.: نجزت المقدمة ولله المجد دائما ابدا وعلينا رحمته الى الابد امين « Absoluta est praefatio et Deo laus in perpetuum, in aeternum, ac super nos misericordia eius in saeculum. Amen ».

2 (ff. 38-182) Vocabularium bohairicum arabicum Iohannis as-Samannūdī, absque titulo; cf. codd. Vat. copt. 72, ff. 22-123, Vat. copt. 73, ff. 168-171v, Vat. copt. 74, ff. 34-153v, a quibus codex in nonnullis discrepat; uberiores sunt insuper in codice interpretationes arabicae dictionum copticarum. [a] (ff. 38-116) Dictiones desumptae ex evangeliis: ff. 38-76, ex evang. s. Iohannis, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲟⲩ انجيل يوحنا (Vat. copt. 72, ff. 22-51, Vat. copt. 74, ff. 34-68); ff. 76-101v, ex evang. s. Matthaei, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲛ انجيل متى (Vat. 72, ff. 52-69v, Vat. 74, ff. 68v-88v); ff. 102-106v, ex evang. s. Marci, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲙⲁⲣⲕⲟⲛ انجيل مرقس (Vat. 72, ff. 70-73, Vat. 74, ff. 89-92v); ff. 106v-116, ex evang. s. Lucae, sub titulo ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲕⲁⲧⲁ ⲗⲟⲩⲕⲁⲛ انجيل لوقا (Vat. 72, ff. 73v-79, Vat. 74, ff. 93-100); [b] (ff. 116-135v) dictiones desumptae ex epistolis s. Pauli, sub titulo ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲏ الرسايل: ff. 116-119v, ex ep. ad Rom., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲣⲱⲙⲉⲟⲥ رسالة رومية (Vat. 72, ff. 79v-81v, Vat. 74, ff. 100v-103); ff. 120-123v, ex ep. I ad Cor., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲁ̅ رسالة قرنثية الاولى (Vat. 72, ff. 81v-84, Vat. 74, ff. 103-106); ff. 123v-125v, ex ep. II ad Cor., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲣⲓⲛⲑⲟⲥ ⲃ̅ رسالة قرنثية الثانية (Vat. 72, ff. 84v-85v, Vat. 74, ff. 106-108); ff. 125v-127, ex ep. ad Gal., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲅⲁⲗⲁⲧⲏⲥ رسالة غلاطية (Vat. 72, f. 86r·v, Vat. 74, ff. 108-109); ff. 127-128, ex ep. ad Eph., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲫⲉⲥⲟⲥ رسالة افسس (Vat. 72, f. 87r·v, Vat. 74, ff. 109-110); f. 128r·v, ex ep. ad Philipp., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲥⲓⲟⲩⲥ رسالة فيلبوسيوس (Vat. 72, ff. 87v, 88, Vat. 74, f. 110v); f. 129r·v, ex ep. ad Col., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲕⲟⲗⲁⲥⲓⲥ رسالة قولاسايس (Vat. 72, f. 88r·v, Vat. 74, ff. 110v-111v); f. 129v, ex ep. I ad Thess., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲁ̅ رسالة تسالونيقي الاولة (Vat. 72, ff. 88v, 89, Vat. 74, f. 111v); ff. 129v, 130, ex ep. II ad Thess., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲑⲉⲥⲥⲁⲗⲗⲟⲛⲓⲕⲏ ⲃ̅ رسالة تسالونيقي الثانية (Vat. 72, f. 89, Vat. 74, ff. 111v, 112); ff. 130-132v, ex ep. ad Hebr., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲉⲃⲣⲉⲟⲥ رسالة العبرانيين (Vat. 72, ff. 89-91, Vat. 74, ff. 112-114); ff. 132v-134, ex ep. I ad Tim., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟ-

ⲑⲉⲟⲛ ⲁ̅ رسالة طيموتاوس الاولة (Vat. 72, ff. 91-92, Vat. 74, ff. 114-115v); ff. 134v, 135, ex ep. II ad Tim., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲙⲟⲑⲉⲟⲛ ⲃ̅ رسالة طيماتاوس الثانية (Vat. 72, f. 92r·v, Vat. 74, ff. 115v-116v); f. 135r·v, ex ep. ad Tit., sub titulo (in. mg.) ⲡⲣⲟⲥ ⲧⲓⲧⲟⲥ رسالة طيطس (Vat. 72, ff. 92v, 93, Vat. 74, f. 116v); f. 135v, ex ep. ad Philem., sub titulo ⲡⲣⲟⲥ ⲫⲓⲗⲏⲙⲱⲛ رسالة فليمن (Vat. 72, f. 93, Vat. 74, ff. 116v, 117); [c] (ff. 136-139) dictiones desumptae ex epistolis catholicis, sub titulo ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲟⲛ القاليقون الجامع: ff. 136-137, ex ep. Iac., sub titulo ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ رسالة يعقوب (Vat. 72, ff. 93-94, Vat. 74, f. 117r·v); f. 137r·v, ex ep. I Petri, sub titulo ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲁ̅ رسالة بطرس الاولة (Vat. 72, f. 94r·v, Vat. 74, f. 118r·v); f. 138r·v, ex ep. II Petri, sub titulo (f. 137v) ⲡⲉⲧⲣⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅ رسالة بطرس الثانية (Vat. 72, ff. 94v, 95, Vat. 74, ff. 118v, 119); f. 138v, ex ep. I Ioh., sub titulo ⲓⲱ̅ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲁ̅ ⲁ̅ رسالة يوحنا (Vat. 72, f. 95, Vat. 74, f. 119); f. 138v, ex ep. II Ioh., sub titulo ⲓⲱ̅ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲃ̅ ⲃ̅ رسالة يوحنا (Vat. 72, f. 95, Vat. 74, f. 119v); f. 138v, ex ep. III Ioh., sub titulo ⲓⲱ̅ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲅ̅ ⲅ̅ رسالة يوحنا (Vat. 72, f. 95, Vat. 74, f. 119v); f. 139, ex ep. Iud., sub titulo (f. 138v) ⲓⲟⲩⲇⲁⲥ ⲉ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ رسالة يهودا (Vat. 72, f. 95r·v, Vat. 74, f. 119v); [d] (ff. 139-146) dictiones desumptae ex Actibus apostolorum, sub titulo ⲡⲣⲁⲝⲉⲟⲛ ⲧⲟⲛ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲛ قصص اعمال الرسل القديسين (Vat. 72, ff. 95v-100, Vat. 74, ff. 119v-125); [e] (ff. 146-154) dictiones desumptae e Psalmis, sub titulo ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ ⲧⲱ ⲇⲁⲩⲓⲇ مزامير داوود (Vat. 72, ff. 100-105v, Vat. 74, ff. 125v-132); [f] (ff. 154-156) dictiones desumptae e canticis biblicis, absque titulo: f. 154r·v, e cantico primo, sub titulo ϯϩⲟⲩⲓϯ ⲛ̀ϩⲱⲇⲏ ⲑⲁⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ التسبحة الاولة لموسى النبى (Vat. 72, f. 105v, Vat. 74, f. 132); ff. 154v, 155, e cantico secundo, sub titulo ϯⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲛ̀ϩⲱⲇⲏ ⲑⲁⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ التسبحة الثانية لموسى النبى (des.: ⲛ⟨ⲟⲩ⟩ⲟⲩⲱ̀ⲧⲉⲛ دنانهم تنضيحهم « libamina eorum » [Deut. 32, 38]; Vat. 72, ff. 105v, 106, Vat. 74, f. 132v; omittit codex vocabula ⲃⲣⲉϩⲓ, ⲫⲏϭⲓ ⲛ̀ⲣⲱⲕϩ et ⲣⲁϣⲕ, Vat. 72, f. 106, Vat. 74, f. 132v); ff. 155-156, e cantico undecimo, sub titulo ϩⲟⲣⲁⲥⲓⲥ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ رؤيا دانيال (Vat. 72, f. 106r·v, Vat. 74, f. 133r·v); [g] (ff. 156-160v) dictiones desumptae e theotokiis, sub titulo ⲛⲓⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲓⲁ̀ التداكيات: f. 156r·v, e theot. feriae secundae, sub titulo ⲑⲉⲟ̀ⲧⲟⲕⲓⲁ̀ ⲫⲟⲩⲛⲁⲃⲓⲧ تداكية يوم الاثنين (Vat. 72, f. 106v, Vat. 74, ff. 133v, 134); ff. 156v, 157, e theot. fer.

tertiae, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁϩⲅ̅ يوم الثلثاء (Vat. 72, f. 107, Vat. 74, f. 134); f. 157^r·v, e theot. fer. quartae, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁϩⲇ̅ يوم الاربعاء (Vat. 72, f. 107^r·v, Vat. 74, f. 134^v); ff. 157^v, 158, e theot. fer. quintae, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲁϩⲉ̅ يوم الخميس (Vat. 72, ff. 107^v, 108, Vat. 74, f. 135); f. 158^r·v, e theot. fer. sextae, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ϯⲡⲁⲣⲁⲥⲕⲉⲩⲏ̀ يوم الجمعة (Vat. 72, f. 108, Vat. 74, f. 135^r·v); ff. 158^v, 159, e theot. diei sabbati, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ يوم السبت (Vat. 72, f. 108^r·v, Vat. 74, ff. 135^v, 136); ff. 159-160^v, e theot. dominicae, sub titulo ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ϯⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ يوم الاحد (Vat. 72, ff. 108^v-109^v, Vat. 74, ff. 136-137); [h] (ff. 160^v-173^v) dictiones desumptae e liturgia Missae, absque titulo: ff. 160^v-169^v, e diaconali, sub titulo ⲗⲩⲧⲟⲩⲣⲅⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ خدمة الشماس (Vat. 72, ff. 109^v-115, Vat. 74, ff. 137-144); ff. 169^v-170^v, ex anaphora s. Basilii, sub titulo ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲃⲁⲥⲓⲗⲓⲟⲥ قداس القديس باسيليوس (Vat. 72, f. 115^r·v, Vat. 74, ff. 144-145); ff. 171-172, ex anaphora s. Gregorii, sub titulo ⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲧⲟⲩ ⲁⲅⲓⲟⲩ ⲅⲣⲏⲅⲟⲣⲓⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩⲗⲟⲅⲟⲩ قداس القديس اغريغوريوس الثاولوغس (Vat. 72, f. 116^r·v, Vat. 74, f. 145^r·v); ff. 172-173, ex anaphora s. Cyrilli, sub titulo ϯⲁ̀ⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉⲣⲃⲁⲓⲃⲁⲓⲱⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ قداس ابينا القديس مرقس الذى ترجمه رومى القديس كيرلس الحكيم « Anaphora patris nostri sancti Marci quam sanctus Cyrillus doctus (ar. add.: graece) interpretatus est » (pro sensu vocis ⲉⲣⲃⲁⲓⲃⲁⲓⲱⲛ vide etiam cod. Paris. copt. 44, f. 31^v, lin. ult.: ⲛⲧⲁⲥⲃⲉⲃⲉⲓⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲟⲟⲩ بينتها, apud H. Munier, *La scala copte 44 de la bibliothèque Nationale de Paris*, t. I, in *Bibliothèque d'études coptes*, t. II, Cahirae, 1930, p. 63; Vat. 72, ff. 116^v, 117, Vat. 74, f. 146^r·v); f. 173^v, e benedictione mensae, sub titulo من الصلاة التي على المائدة من بعد الاكل (Vat. 72, f. 117, Vat. 74, f. 146^v); [i] (ff. 173^v-178) dictiones desumptae e libro Paschatis, sub titulo ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉ̅ⲑ̅ البسخة المقدسة: f. 173^v, e liturgia feriae secundae, absque titulo (Vat. 72, f. 117, Vat. 74, f. 146^v); ff. 173^v-174^v, e lit. fer. tertiae, sub titulo يوم الثلثاء (Vat. 72, f. 117^r·v, Vat. 74, f. 147); ff. 174^v-178, praemisso solo titulo يوم الاربعاء, e lit. fer. quartae, quintae, sextae et diei sabbati (Vat. 72, ff. 117^v-119^v, Vat. 74, ff. 147^v-150; codex in dictionibus recensendis in nonnullis discrepat; f. 176, vocabulo ⲟⲩⲡⲟⲧⲏⲣⲓ praemittit titulum ϯⲁ̀ⲡⲟⲅⲁⲗⲩⲙⲯⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ

الابوغالمسيس ليوحنا [Vat. 72, f. 118^{v}, in mg., Vat. 74, f. 148^{v}] et, f. 177^{v}, vocabulo ⲟⲩⲓⲁⲥⲡⲓⲥ praemittit titulum اسماء الاثنى عشر حجر الكريمة [Vat. 72, f. 119, Vat. 74, f. 149^{v}]); f. 178, e lit. noctis dominicae, sub titulo ليلة الاحد (Vat. 73, f. 168); f. 178, e liturgia dominicae, sub titulo يوم الاحد القيامة المقدسة (Vat. 73, f. 168); [k] (ff. 178^{v}-179^{v}) dictiones desumptae e liturgia baptismatis, sub titulo (f. 178) ⲡⲓⲱⲙⲥ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ المعمودية المقدسة (Vat. 72, ff. 119^{v}-120^{v}, Vat. 73, ff. 168-169^{v}, Vat. 74, ff. 150^{v}-151^{v}); [l] (ff. 179^{v}, 180) dictiones desumptae e liturgia sponsalium, sub titulis (f. 179^{v}) ⲡⲓⲁ̀ⲣⲏⲃ الملاك العربون المهر et (f. 180) ⲡⲓⲅⲁⲙⲟⲥ التزويج الاكليل (Vat. 72, ff. 120^{v}, 121, Vat. 73, f. 169^{v}, Vat. 74, f. 152); [m] (ff. 180-182) dictiones desumptae e responsoriis pro mense kīhak, sub titulo ⲛⲓⲡⲁⲣⲁⲗⲉⲝⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲕⲟⲓⲁⲕ بركسات كيهك: f. 180$^{r\cdot v}$, dominica prima, absque titulo (Vat. 72, f. 121, Vat. 73, ff. 169^{v}, 170, Vat. 74, f. 152$^{r\cdot v}$); f. 180^{v}, dominica secunda, sub titulo الاحد الثانى من كيهك (Vat. 72, f. 121^{v}, Vat. 73, f. 170, Vat. 74, ff. 152^{v}, 153); ff. 180^{v}-181^{v}, dominica tertia, sub titulo الاحد الثالث من كيهك (Vat. 72, ff. 121^{v}, 122, Vat. 73, ff. 170^{v}, 171, Vat. 74, f. 153$^{r\cdot v}$); ff. 181^{v}, 182, dominica quarta, absque titulo (Vat. 72, ff. 122^{v}, 123, Vat. 73, f. 171$^{r\cdot v}$, Vat. 74, f. 153^{v}). In marginibus ff. 41-154, minio notata sunt librorum sacrorum capita coptica e quibus dictiones depromptae sunt; hae notationes non semper consonant cum iis quae in codd. Vat. copt. 72 et Vat. copt. 74 reperiuntur; ad nonnulla etiam vocabula liturgiae Paschatis (ff. 173^{v}-178), librarius librum sacrum, e quo desumpta sunt, minio signavit in mg.; ff. 177^{v}, 178, lapides pretiosi ex Apocalypsi notis copticis rubris enumerantur in mg.

3 (ff. 182-286) Vocabularia varia bohairica arabica, absque titulo generali. [1] (ff. 182-184) Dictiones desumptae e libris sacris, sub titulo ويتلوه ايضا هذه الاسماء فسرت من الكتب المقدسة مما وجدت فى نسخة اخرى « Sequuntur deinde haec nomina explanata e libris sacris, secundum quod inveni in alio codice », inc.: ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ الشاروبيم تفسيرهم الحكمة الكاملة « Cherubim, quorum sensus est sapientia perfecta »; des.: ⲁ̀ⲇⲱⲛⲁⲓ الرب « Dominus »; [2] (ff. 184^{v}-206^{v}) dictiones desumptae e variis libris, sub titulo تفسير ما وجد فى الكتب من القبطى والرومى خارجا عن السلم المعروف « Translatio e coptico et graeco dictionum quae in libris, praeter scalam notam, repertae sunt », inc.: ⲉⲩⲭⲓⲁⲥ صلاة « Per preces »; des.: ⲗⲉⲱⲛ الاسد « leo » (f. 206, voci ⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲡⲏ السنبلة « virgo », praemittitur titu-

lus اسماء بروج الفلك « Nomina orbis signiferorum »); [3] (ff. 206^{v}-220) dictiones assimiles e sacris libris, sub titulo من الكلام المشتبه المجمع من الكتب المقدسة « Vocabula ambigua e sacris libris collecta », inc.: ⲛⲓⲡⲁⲑⲟⲥ الالم « Passiones »; des.: ⲡⲓϫⲱ القول التسبيح « vox »; cf. Mallon, op. laud., p. 86; [4] (ff. 220-257^{v}) vocabularia varii generis; codicis 54 Parisiensis folia 138-180 descripsit A. Mallon (op. laud., p. 86) tanquam partes unius eiusdemque vocabularii in 29 sectiones divisi. Sectiones autem hic descriptae numerantur 27, inclusis nominibus geographicis quae in cod. Paris. extra seriem posita sunt (op. laud., p. 87): ff. 220-221^{v}, praemisso titulo هولاى ايضا اسماء مجمعة من اسماء الاودية والغابات والبحار والثلوج وغير ذلك « Haec etiam sunt nomina collecta e nominibus vallium, camporum, fluminum, nivium, etc. », inc.: ϩⲩⲅⲣⲱⲛ السيل « Torrens »; des.: ⲛⲓϣⲉⲛⲛⲟϩ السواحل « agri dimensi »; ff. 221^{v}, 222, praemisso titulo من اسماء الفلك « E nominibus caeli », inc.: ⲡⲟⲗⲟⲥ الفلك « Polus »; des.: ⲏⲣⲉⲙⲓⲁ الهدو الصحو « serenitas »; ff. 222^{v}-224, praemisso titulo (f. 222) اسماء طيور السماء « Nomina avium caeli », inc.: ⲡⲓⲧⲁⲓⲟⲥ الطاؤوس « Pavo »; des.: ⲡⲓⲡⲉⲣⲇⲓⲝ الحجل « perdix »; ff. 224-225, praemisso titulo اسماء الوحوش « Nomina ferarum », inc.: ⲡⲓⲙⲟⲩⲓ الاسد « Leo »; des.: ⲡⲓⲕⲟⲩⲫⲓⲥ القنفد « ericius »; f. 225$^{r\cdot v}$, praemisso titulo من اسماء الهوام « E nominibus animalium noxiorum », inc.: ⲛⲓϥⲓⲛ الفيران « Mures »; des.: ⲛⲓⲭⲁⲙⲓⲗⲉⲟⲛ القنافذ العقاعق « chamaeleones » (ar. « ericii, picae »); ff. 225^{v}, 226, praemisso titulo من اسماء النخل « E nominibus palmae », inc.: ⲛⲓϥⲟⲓⲛⲓⲝ النخل المثمر النخل الفخر « Palmae » (ar.: « palma fructifera, palma ornans »); des.: ⲛⲓⲗⲉⲡⲁϣⲓ الكرناف « trunci »; ff. 226-228^{v}, praemisso titulo من اسماء الفواكه « E nominibus fructuum », inc.: ⲛⲓⲕⲟⲣⲑⲟⲗⲗⲟⲥ الكمثرى « Pirae »; des.: ⲡⲓⲧⲩⲥ السرو « cupressus »; ff. 228^{v}-232, praemisso titulo من اسماء الخضر والسلائق والبقول والحشائش « E nominibus herbarum et olerum et leguminum et herbarum inebriantium », inc.: ⲡⲓⲟⲩⲱϯ البقل « Olus »; des.: ⲛⲁⲯⲩⲑⲓⲟⲛ الافسنتين « absynthium »; f. 232$^{r\cdot v}$, praemisso titulo من اسماء الحبوب والزراريع وغيره « E nominibus baccarum et seminum, etc. », inc.: ⲛⲓϣⲃⲓⲛ الحبوب « Baccae »; des.: ⲡⲓⲉⲣⲃⲱⲛⲓ الحمص « pisum »; ff. 232^{v}, 233, praemisso titulo من اسماء الابازير وغيره « E nominibus condimentorum, etc. », inc.: ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲡⲓ الفلفل « Piper »; des.: ⲡⲓⲁⲛⲥⲟⲩ الانيسون « anisum »; ff. 233-234^{v}, praemisso titulo من اسماء العطر والطيب والبخور وغيره « E nominibus aromatis et

odoris et turis, etc. », inc.: ⲡⲓ⟨ⲛ?⟩ⲁⲣⲧⲟⲥ ⲧⲣⲁϫⲟⲥ سنبل الطيب « Nardus indica »; des.: ⲁⲙⲓⲁⲛⲧⲟⲛ الطلق وهو لا تأكله النار ويسمى الذى لا يتدنس « amiantus, et ignis non comburet ipsum et vocatur ' Ille qui non maculatur ' »; f. 235r-v, praemisso titulo من اسماء الجواهر الكريمة « E nominibus lapidum pretiosorum », inc.: ⲛⲓⲟ̀ⲅⲓⲟⲛ الجواهر « Margaritae »; des.: ⲟⲩⲙⲉⲅⲛⲓⲥⲓⲟⲥ حجر الماس « adamas » (ante vocabulum ⲟⲩⲁⲛⲑⲣⲁⲝ legitur titulus اسماء حجارة من العتيقة « Nomina lapidum e Vetere (Testamento) »; ff. 235v-236v, praemisso titulo من اسماء العقاقير والمعادن « E nominibus herbarum medicarum et metallorum », inc.: ⲡⲓⲁⲗⲕⲟⲡⲣⲟⲥ الزنجفر « Minium », des.: ⲡⲓⲗⲓⲑⲁⲣⲕⲉ برادة الفضة « scobis argenti »; ff. 236v-238, praemisso titulo من اسماء الملبوس الكتان والحرير والصوف « E nominibus vestium, erioxyli, setae et lanae », inc.: ϯϩⲓⲡⲁⲧⲟⲥ الثوب « Vestimentum »; des.: ϩⲩⲡⲁⲧⲟⲥ الثوب « vestimentum; f. 238r-v, praemisso titulo من اسماء الحلى « E nominibus ornatus », inc.: ⲛⲓⲗⲉ⟨ⲟ?⟩ⲥ الحلى الاخراس الاقراط « Inaures » (ar.: « ornatus, monilia, inaures »); des.: ⲡⲓⲡⲉⲣⲓⲥⲕⲉⲗⲏ السوارات الدمالج « anuli, armillae »; ff. 238v-239v, praemisso titulo من اسماء السمك « E nominibus piscium », inc.: ⲛⲓⲕⲏⲧⲟⲥ الحيتان « Ceti »; des.: ⲡⲓⲉ̀ⲫⲱⲧ التمساح « testudo » (ar.: « crocodilus »); ff. 239v-242v, praemisso titulo هذه صفة الانسان « Haec est hominis descriptio », inc.: ϯⲁ̀ⲫⲉ الراس « Caput »; des.: ⲛⲓⲕⲁⲥ العظام العظم « ossa »; ff. 243-244v, praemisso titulo من اسماء الولاة والمقدمين والرقاصين والنقباء والاجناد وغيرهم « E nominibus principum et ducum et quaestionariorum et praefectorum et militum, etc. », inc.: ⲡⲓⲛⲟⲩⲙⲉⲣⲟⲛ القائد الوالى الكردوس « Praefectus, princeps, dux equitum »; des.: ⲡⲓⲑⲩⲣⲟⲩⲣⲟⲥ الخازن « aerarii praefectus »; ff. 244v-246, praemisso titulo من اسماء السلاح وما يختص بالحروب « E nominibus armorum et rerum ad bella spectantium », inc.: ⲡⲓⲙⲉⲣⲉϩ الرمح وتجى المزراق « Hasta » (ar. add.: « et etiam telum »; des.: ϩⲁⲛⲙⲁⲛ̀ⲕⲁⲛⲉ (= *μάγγανον*) المحدودات « balistae » (ar.: « res definitae »); ff. 246-247v, praemisso titulo من اسماء الات الحديد وغيره « E nominibus instrumentorum ferreorum, etc. », inc.: ⲡⲓϫⲣⲟⲃⲓ المنجل « Falx »; des.: ⲛⲓⲕⲣⲟⲥⲟⲧⲟⲛ السلاسل « catenae » (Vat. copt. 71, f. 67v: ⲡⲓⲕⲣⲟⲥⲟⲗⲱⲛ السرج « ephippium »); ff. 247v-248v, praemisso titulo من اسماء الكنائس « E nominibus ecclesiarum », inc.: ϯⲙⲉⲗⲱⲧ القبة « Tectum »; des. (in mg., man. poster.): ⲡⲓϣⲉⲛⲑⲱⲟⲩϯ « campana »;

ff. 249-250, praemisso titulo من اسماء ارباب الصنائع « E nominibus opificum », inc.: ⲡⲓⲅⲟⲩⲣⲏⲟⲩⲥ المزين « Ornator » (Fr. Preisigke, *Wörterbuch der griechischen Papyrusurkunden*, t. I, col. 831: κουρηου( ), « unbekannte Berufsart »); des.: ⲛⲓⲃⲁⲣⲟϩ الملافين الركبدارية « pabulatores »; f. 250r·v, praemisso titulo من اسماء السحرة والمنجمين والمعزمين « E nominibus artis magicae et astrologorum et veneficorum », inc.: ⲛⲓⲣⲉϥϭⲓϣⲏⲙ السحرة اصحاب المقالات « Incantatores »; des.: ⲛⲓⲑⲉⲗⲏⲧⲏ العرافون « harioli »; ff. 250v-251v, praemisso titulo من اسماء الالات الخشب « E nominibus instrumentorum ligneorum », inc.: ⲡⲓⲕⲁⲣⲟⲩⲕⲓⲟⲛ الهودج « Rheda » (ar.: « pilentum camelinum »); des.: ϯⲕⲉϩⲛⲓ المقفة العتبة « gradus »; ff. 251v-252v, praemisso titulo من اسماء المراكب « E nominibus navium », inc.: ϯⲕⲁⲧⲟⲁ القرقورة الشختور « Cercurus »; des.: ⲛⲓⲥⲉⲃⲁⲓ الالات « instrumenta »; ff. 252v-255v, praemisso titulo من اسماء البلاد فى كرسى الديار المصرية وغيرهم « E nominibus urbium sub ditione regionum aegyptiacarum, etc. », inc.: ⲡⲟⲗⲉⲟⲩ ⲁⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲓⲁ مدينة الاسكندرية « Civitas Alexandrina »; des.: ϯⲕⲁⲧⲁⲭⲱⲣⲁ الناحية البحرية « plaga inferior (ar.: maritima) »; ff. 255v-257v, praemisso titulo هاولاى من اسماء الاكيال والاوزان وغيره مجمعة من الانجيل « Haec sunt e nominibus mensurarum et ponderum, ex evangelio collecta », inc.: ⲡⲓⲕⲟⲣⲟⲥ ⲛ̀ⲥⲟⲩⲟ̀ الصاع الكر القمح اربعة امداد « Corus tritici (Luc. 16, 7) »; des.: ⲡⲓϩⲟⲧ الزق « uter », ويقال ان الصاع ثلثين مد والمد ثلثة ويبات الثلثة اكيال دقيق كل واحد صاع « et dicitur quod ṣā' (continet) triginta mudd, et mudd tres waybāt; tres mensurae farinae (Matth. 13, 33, Luc. 13, 21) unaquaeque sā' »; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 91v-92v, Vat. copt. 71, f. 73r·v, Vat. copt. 73, ff. 131v-134 (Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, pp. 144-149), ubi pauciores sunt elenchi dictiones; [5] (ff. 258-269v) dictiones e libris sacris desumptae, sub titulo ويتلوه ايضا هولاى الاسماء مجمعة فسرت من الكتب المقدسة « Sequuntur adhuc haec nomina collecta, translata e libris sacris », inc.: ⲡⲓⲙⲉⲣⲱⲧⲡ الزيت الطيب « Oleum bonum »; des.: ϯⲑⲉⲙⲉⲗⲓⲕⲏ المغنية الراقصة « cantrix, saltatrix »; [6] (ff. 269v-286) dictiones e libris sacris desumptae, sub titulo ويتلوه ايضا هذا الكلام مجمع من الكتب المقدسة « Sequuntur adhuc haec nomina e libris sacris collecta », inc.: ⲧⲉⲥⲡⲟⲩⲧⲁ السيد « Dominus »; des.: ⲛ̀ⲟⲩⲟⲩⲣⲓⲧ الاهتدى « custos ».

4 (ff. 286-295v) Porta nona vocabularii auctore Abū 'l-Barakāt, absque titulo. [a] (ff. 286-289v) Sectio prima, elenchus vocabu-

lorum hebraicorum cum eorum interpretatione coptica et arabica; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 115v-117, Vat. copt. 71, ff. 93v-94v, Vat. copt. 72, ff. 123-126v, Vat. copt. 73, ff. 171v-174v, Kircher, op. laud., pp. 238-243. Sectioni praemittitur idem fere titulus ac in cod. Vat. copt. 72, f. 123; in fine f. 289v: ويتلوه ايضا كلام الاثناسيين « Sequuntur adhuc dictiones graecae »; [b] (ff. 290-295v), sectio altera, elenchus vocabulorum graecorum cum eorum interpretatione coptica et arabica; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 117-119, Vat. copt. 71, ff. 94v-96, Vat. copt. 72, ff. 126v-132v, Vat. copt. 73, f. 175r-v (des. mutil.), Kircher, op. laud., pp. 243-250. Titulus sectionis vix discrepat a titulo cod. Vat. copt. 72, f. 126v. Des. f. 295v: كمل السلم المبارك بسلام من الرب امين « Absoluta est scala benedicta. In pace Domini. Amen ».

5 (f. 296r-v) Nomina dierum et mensium coptitarum: [a] dierum, praemisso titulo اسماء الايام, inc.: ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲕⲩⲣⲓⲁ̀ⲕⲏ يوم الاحد « Dies dominica »; des. ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ يوم السبت « dies sabbati »; [b] mensium, praemisso titulo اسماء شهور القبط, inc.: ⲑⲱⲟⲩⲧ توت « Thōout »; des.: ⲡⲓⲕⲟⲩϫⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲃⲟⲧ الشهر الصغير « mensis parvus ».

6 (ff. 297-313) Sectio tertia decimae portae, seu caput trigesimum, vocabularii auctore Abū 'l-Barakāt, absque titulo; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 120v-125, Vat. copt. 71, ff. 97v-101v, Vat. copt. 73, ff. 137v-152, Kircher, op. laud., pp. 255-272.

7 (ff. 313v-323v) Grammatica auctore Ibn Kātib Qaiṣar, fine mutila, praemissis بسم الاب ... اله واحد « In nomine Patris... Dei unici » et, in mg. superiore, alia manu, الشيخ ابن كاتب قيصر « Princeps Ibn Kātib Qaiṣar »; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 12v-20v, et Vat. copt. 71, ff. 11v-18, a quibus codex vix discrepat. Praefationem, cum versione latina, evulgavit A. Kircher, op. laud., f. 20v-p. (sic) 37, iuxta codicem Vat. copt. 71; vide dicta p. 525. Finem fecit librarius suae transcriptioni cum vocabulo ⲛⲁⲧⲫⲉ السمايات « caelestia » (Vat. 70, f. 16, col. b, lin. 14, Vat. 71, f. 14, lin. 6 a. fin., Kircher, op. laud., f. 27).

8 (ff. 323v-324v) Elenchus appellationum, manu posteriore exaratus, sub titulo هذا ما وجد من اسماء الرجال المفردة « Hoc est quod repertum est e nominibus virorum illustrium », inc.: ⲑⲉⲟ̀ⲫⲩⲗⲟⲥ سيد الكل « Dei amans » (ar.: « Dominus omnium »); des.: ⲉⲩⲗⲟⲃⲱⲥ موفق « pius ».

9 (ff. 329-325) Ordo ministerii sacerdotis, arabice, fine mutilus, praemissis بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris... Dei unici »

et titulo ترتيب خدمة الكاهن و[ضع]ناها مما اتفق عليه الاباء القديسين مقدمى ومعلمى البيعة المقدسة رزقنا الله بركة صلواتهم بما يقول الكاهن فى وقت خدمة الهيكل فى القداسات « Ordo ministerii sacerdotis quem collegimus ex iis de quibus convenerunt patres sancti, rectores et doctores sanctae Ecclesiae — concedat nobis Deus benedictionem orationum eorum —, quoad dicenda a sacerdote tempore ministerii altaris in liturgiis », inc.: اول ذلك ان يبتدى الكاهن بكسوة الهيكل ويغطى الكرسى الذى للكاس « Incipiet sacerdos parando altare et velo tronum operiet pro calice »; des.: وايضا اثنين عند ما يقول قبل السر الثانى لان كل مرة تاكلوا من هذا « dein duplex (signum crucis) dum ante secundam consecrationem dicit ' quotiescumque enim manducabitis hunc (panem) ' ».

Paucae emendationes occurrunt in codice.

Ductus directi chartae impressi, quibus scriptura suspenditur, lineas definiunt, transversi autem margines et columellas vocabulis arabicis pro opportunitate servatas. Complectitur codex ff. 11 fasciculi ⲁ̅ (ff. 1-11, [ⲁ̅] – [ⲓ̅], f. 5 extra seriem posito), quiniones ⲃ̅ – ⲗ̅ⲃ̅ (ff. 12-321, [ⲓ̅ⲁ̅] – ⲧ̅ⲕ̅) et ff. 8 fasciculi ⲗ̅ⲅ̅ (ff. 322-329, ⲧ̅ⲕ̅[ⲁ̅] – ⲧ̅[ⲕ̅ⲏ̅?]). Foliorum et quinionum notae necnon ornamenta fasciculorum incertae sunt manus. Notae foliorum unciales, quae tantum inde a f. 26 nitide servatae sunt, apparent in paginis rectis; notae foliorum cursivae, paulo inferius scriptae, leguntur ⲁ̅ – ⲧ̅ⲗ̅ⲁ̅, nota omissa in f. 102, et foliis 323, 324, 325, 326, notis ⲧ̅ⲕ̅ⲃ̅, ⲧ̅ⲕ̅[ⲅ̅], ⲧ̅ⲕ̅[ⲍ̅], ⲧ̅ⲕ̅ⲏ̅, signatis; ex cursiva notatione deducere fas est tria folia ⲧ̅ⲕ̅ⲇ̅, ⲧ̅ⲕ̅ⲉ̅, ⲧ̅ⲕ̅ⲋ̅, olim excidisse inter f. 324 et f. 325. Apparent fasciculorum notae in eorumdem plagulis extremis, summo angulo interno appositae, praeterquam initio fasciculi primi et in fine fasciculi ultimi; paginas illas extremas signat ornamentum lineis inter se innexis atramento effectum, diversae formae, ita tamen ut idem sit in fasciculo desinente ac in fasc. initiali sequente, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in plagulis aversis et ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ « miserere mei » in plagulis rectis. Crux quae occupat f. 1^v et fenestra folii initialis exarata sunt lineis inter se innexis absque pigmento. Minio scripta sunt tituli, indicia grammaticalia in praefatione Iohannis as-Samannūdī, vocabula nonnulla, interpunctionis signa et quaedam lineolae super indicia grammaticalia praefationis auctore Ibn Kātib Qaiṣar; minio tactae sunt litterae marginales, litterae ⲫ, ϩ et ⳁ, lineolae quae signant voces coarctatas et finem sectionum atque eae quae superant indicia grammaticalia plurima in praefatione auctore Ibn Kātib Qaiṣar; vox ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ f. 2 litteris exarata est caeteris maioribus. Folia nonnulla tineis corrosa sunt cum textus detrimento initio et in fine codicis; alia lacera refecta sunt charta recentiore. Anno 1935 exeunte quaedam folia proprium in locum restituta sunt imisque foliorum angulis rectis nova impressa est numeratio quam secuti sumus. In mg. int. f. 2, manu Hieronymi Vecchietti: *Portato da Egitto da me Girol*(am)*o Vecchietti l'an*(n)*o 1591 Gra*(m)*matica et* | *vocabulario*; in summo mg., diversa manu: *Nov. 73* (*3* mutatum in *2*) et in parte refecta: *76*; in imo mg., alia manu: *Num. 22*; f. 5^v: *Jo. Bap*(tis)*ta Raimundus Biblio*|*thecę Vaticanę dono dedit* | *ex Testamento, Anno 1614*; f. 329^v, varii calami: *20; Vat. 22; n. 76.* Vac. f. 1^r.

Integumentum, e membrana confectum, exhibet in dorso notam *76* auro impressam.

77. An. 1480 (= an. Mart. 1196, cf. f. 55), chart., mm. 253 × 175, ff. 75, linn. 11-19 et 10-13.

Codex continens Officium liturgicum in s. Iohannem Baptistam, bohairice et arabice, cum rubricis arabicis, paucis sectionibus versione arabica carentibus, necnon Vitam s. Iohannis Baptistae sancto Iohanni Chrysostomo adscriptam, arabice.

I (ff. 1-54) Officium liturgicum, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله «In nomine Dei» et titulo ما يجب قرائته فى عين كارم عيد مار يوحنا المعمدانى بسلام الرب وعونه امين «Quod legendum in 'Ain Kārim, in festo Mār Iohannis Baptistae. In pace Domini eiusque auxilio. Amen».

1 (ff. 1-11ᵛ) Die primo: vespere, sub nota ⲣ̅ⲁ̅, Ps. 110, 10, additis ⲗⲉⲝⲓⲥ ante ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϥⲥⲙⲟⲩ et ⲁⲗⲗⲏⲗⲟⲩⲓⲁ in fine; Ioh. 1, 1-9; mane, Ps. 118, 160, et Ps. 85, 16 des. ⲛⲁⲓ ⲛⲏⲓ, additis ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque versum et ⲁ̅ⲗ̅ in fine; Marc. 1, 1-8; I Cor., sub capitis nota ⲅ̅, 15, 50-58; I Petr. 1, 10-12; Act. 4, 1-4; Ps. 95, 1, 2 inc. ϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ, add. ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque versum et ⲁ̅ⲗ̅ in fine; Luc. 1, 39-56, addito in fine والحمد لله «Et laus Deo».

2 (ff. 12-23ᵛ) Die secundo, sub titulo الخدمة ثانى يوم بعين كارم «Officium, die secundo in 'Ain Kārim»: vespere, Ps. 91, 13, 14 des. ⲙⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ, additis ⲗⲉⲝⲓⲥ post vers. 13 et ⲁ̅ⲗ̅ in fine; Matth. 4, 12-17; mane, Ps. 51, 10, add. ⲗⲉⲝⲓⲥ post ⲙⲡⲟ̅ⲥ̅ et ⲁ̅ⲗ̅ in fine; Matth. 11, 2-6; Hebr., sub capitis nota ⲝ̅, 13, 10-18 des. ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ; I Petr., sub capitis nota ⲓ̅ⲅ̅, 1, 25 inc. ⲫⲁⲓ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ – 2, 6; Act., sub capitis nota ⲣ̅ⲡ̅ⲅ̅, 13, 34-39; Ps. 102, sub nota ⲣ̅ⲙ̅ⲏ̅, 20 des. ⲛⲉϥⲇⲩⲛⲁⲙⲓⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ, Ps. 148, 2, 1, add. ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque vers. et ⲁ̅ⲗ̅ in fine; Luc., sub capitis nota ⲃ̅, 1, 26-38, addito in fine والحمد لله «Et laus Deo».

3 (ff. 24-45ᵛ) Die tertio, praemisso titulo ⲁⲗⲕⲉ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲡⲁⲱ̀ⲛⲓ ⲡϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡⲓⲡⲣⲉϥϯ ⲱⲙⲥ سلخ شهر بؤونة ميلاد القديس يوحنا المعمدانى «Die ultimo mensis paōni, Nativitas s. Iohannis Baptistae»: vespere, Ps. 51, sub nota ⲛ̅ⲃ̅, 10 des. ⲡⲏⲓ ⲙ̀ⲫϯ, 11 inc. ϯⲛⲁⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ, additis ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque vers. et ⲁ̅ⲗ̅ in fine (vacat columella textui arabico servata); Luc., sub notis ⲕ̅, ⲟ̅ⲁ̅, ⲟ̅ⲇ̅, 7, 28-35; mane, Ps. 91, 11, 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ϣⲱⲡⲓ, 16 des. ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ, bohairice tantum, addito in fine ⲁ̅ⲗ̅; Matth., sub notis ⲕ̅ⲍ̅, ⲟ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲏ̅, 11, 11-19; Hebr., sub notis ⲑ̅, ⲙ̅ⲉ̅, ⲙ̅ⲏ̅, 11, 32-12, 2; I Petri, sub capitis nota ⲅ̅, 2, 11-17 (arab. 2, 11-21, addita minio nota librarii

post vers. 17: زايد في العربي « redundans in arabico »; textus des. mutilus, mg. cultro glutinatoris resecto); Act., sub notis ⲕ̄, ⲟ̄ⲑ̄, ⲡ̄ⲉ̄, 7, 8-25 (inde a vers. 23 desideratur textus arabicus, addita minio nota librarii: هذا ما وجد بنسخة العربي « Hoc est quod repertum est in libro arabico »); Ps. 91, 13, 14, add. ⲗⲉⲝⲓⲥ inter utrumque vers. et ⲁ̄ⲗ̄ in fine (vacat textus psalmi arabicus; quae enim scripta sunt in columella minioque verbo سهو « negligentia » cancellata, initium referunt evangelii sequentis); Luc., sub notis ⲗ̄, ⲍ̄, 1, 57-80, addito in fine والحمد لله « Et laus Deo ». In imo mg. f. 45ᵛ, minio: كملت الفصول بسلام الرب وعونه « Absolutae sunt sectiones. In pace Domini et auxilio eius ».

4 (ff. 46-54) Ṭurūḥāt in Nativitatem s. Iohannis Baptistae, sub titulo et invocatione طروحات ميلاد مار يوحنا في الثلثين من شهر بؤونة بسلام الرب وعونه وشفاعته تكون معنا وتخلصنا من خطايانا امين « Ṭurūḥāt in Nativitatem Mār Iohannis die trigesimo mensis ba'ūnah. In pace Domini eiusque auxilio. Precatio illius sit nobiscum ipseque nos eripiat a peccatis nostris. Amen ». ᵃ (ff. 46-48ᵛ) Psallia (ⲯⲁⲗⲓ, طرح) Batos, inc.: ⲡⲓϧⲏⲃⲥ ⲉ̀ⲧⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ المصباح المضى « Lucerna illuminans »; des.: الرب الاله اسرايل فله ينبغي المجد الى الابد وعلينا رحمته امين « Dominus, Deus Israel, ipsum decet laus in saeculum; et super nos misericordia eius. Amen »; tertiae paragrapho praemittit librarius ثاني ربع « secunda tetrasticha »; inde a paragrapho septima desideratur textus copticus. Psalliae duae priores paragraphi necnon tertia cum septima leguntur coptice apud de Lacy o' Leary, *The Difnar of the Coptic Church*, Londini, 1926-1930, fasc. 1, p. 2, col. a, linn. 17-22, et 29-35; paragraphi tertia ad septimam, ibid., fasc. 2, p. 59, col. b, lin. 4 a. fin.-p. 60, col. a, lin. 11; paraphus octava, ibid., p. 60, col. a, linn. 15-17, paragraphus nona, ibid., col. b, linn. 1-3; reliqua psalliae pars (f. 47ᵛ, lin. 6-f. 48ᵛ, lin. 3 a. fin.) reperitur fere ad litteram in prologo Vitae s. Iohannis Baptistae (vide infra), f. 73, linn. 3-7 (cf. de Lacy o' Leary, op. laud., fasc. 1, p. 2, col. b, linn. 18-22), f. 75ᵛ, lin. 6-f. 75, lin. 4 a. fin., f. 75, lin. 3 a. fin.-f. 74ᵛ, lin. 1, cui prologo auctor etiam inseruit textum arabicum novem priorum paragraphorum, vide f. 74, lin. 5 a. fin.-f. 73, lin. 3. In fine psalliae: كمل الطرح الواطس بسلام الرب وعونه امين « Desinit ṭarḥ Batos. In pace Domini et eius auxilio. Amen »; ᵇ (ff. 49-50) psallia Adam, praemisso titulo وله طرح ادم تقول مديح مبجل القديس العظيم في مواليد النسا السابق الصابغ مار يوحنا المعمدان شفاعته تكون معنا وتحرسنا امين « Et in ipsum ṭarḥ Adam;

dices laudem in sanctum, potentem inter natos mulierum, praecursorem, baptistam, Mār Iohannem Baptistam; sint preces eius nobiscum et custodiat nos. Amen », inc.: ϫⲉⲣⲉ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ السلام ليوحنا ابن زكريا « Salve Iohannes, fili Zachariae »; des.: ϫⲉⲣⲉ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏ-⟨ⲧⲏⲥ⟩ ⲡϫⲱⲕ ⲛ̀ⲛⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ السلام للنبى كمال الانبيا بركاته تكون معنا الى ابد الابدين امين « salve propheta, perfectio prophetarum; benedictiones eius sint nobiscum in saeculum saeculorum. Amen »; quinque priores paragraphi leguntur coptice, ordine tamen diverso, apud de Lacy o' Leary, op. laud., fasc. 1, p. 3, col. a, linn. 24-35, fasc. 2, p. 59, col. b, linn. 19-29; tres postremae propriae sunt codici; c (ff. 50v, 51) doxologia ⲙ̀ⲡⲉⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ, bohairice tantum, ut in cod. Vat. copt. 36, f. 313r-v (p. 163); d (f. 51r-v) doxologia ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ, bohairice tantum, ut in cod. Vat. copt. 36, ff. 313v, 314 (p. 163); e (ff. 51v-53) responsorium (ⲃⲱϩⲉⲙ) ⲟⲩⲣⲁⲛ ⲛ̀ϣⲟⲩϣⲟⲩ cum paralexi ⲕⲟ̅ⲥⲓ, bohairice tantum, ut in cod. Vat. copt. 39, ff. 214-216 (p. 206); f (ff. 53-54) doxologia, praemissa rubrica تقال بطول صوم الرسل فى التوزيع بسلام الرب وعونه امين « Dicitur in ieiunio apostolorum, infra distributionem. In pace Domini et auxilio eius. Amen », inc.: ⲁⲥⲱⲙⲉⲛ ⲧⲱ ⲕ̅ⲉ̅ « Cántemus Domino », ut apud Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1908, pp. ⲫ̅ⲍ̅ⲩ̅-ⲫ̅ⲍ̅ⲉ̅, non tamen absque mendis in codice et deficiente textu arabico.

II (ff. 75v-55v) Vita s. Iohannis Baptistae s. Iohanni Chrysostomo adscripta, arabice, praemissis بسم الاب [... الله الواحد] « In nomine Patris... Dei unici » et titulo سيرة ميلاد العظيم فى مواليد النسا [وهو] السابغ السائح القديس مار يوحنا المعمدانى فى سلخ شهر بؤونة شفاعته تكون معنا وتخلصنا من خطايانا بسلام من الرب وعونه امين « Enarratio nativitatis viri potentis inter natos mulierum, et ipse est baptista (lege الصابغ), asceta, sanctus Mār Iohannes Baptista, ultimo die mensis ba'ūnah; preces eius sint nobiscum ac servent nos a peccatis nostris. In pace Domini et auxilio eius. Amen ». a (ff. 75v-72v) Prologus, inc.: قال القديس لوقا الانجيلى « Sanctus Lucas evangelista dixit »; des.: السلام للشهيد القديس الطاهر السابق الملاك المرسل امام سيده يوحنا المعمدانى « Pax martyri sancto, puro, praecursori, nuntio, misso ante Dominum suum, Iohanni Baptistae »; prologus ille, ut supra iam relatum est, variis ex psalliis magna ex parte conflatus est; b (ff. 72v-55v) Vita s. Iohannis Baptistae, cum praefatione (f. 72v-r) de supposito auctore huius vitae, Iohanne Chrysostomo, et de adiunctis in quibus ille vitam

composuisse refertur; inc. (f. 72, lin. 7): قال ان قد حركنى قابى لاقول يسيرا من كرامة القديس النبى السابق الملاك الرسول « Dixit: Cor meum impellit me ut pauca referam de praecellentia sancti, prophetae, praecursoris, nuntii, apostoli »; des.: ويوطنا فى بلادنا بنعمة ورافة ⟨و⟩محبة البشر التى لربنا والهنا ومخلصنا يسوع المسيح الذى له المجد ... الى دهر الداهرين امين « ut collocet nos in terram nostram, gratia et clementia et hominum dilectione quae est Domini nostri et Dei nostri et Servatoris nostri Iesu Christi, cui laus... in saeculum saeculorum. Amen ».

Occurrunt in codice paucae emendationes varii calami; ff. 24ᵛ et 40ᵛ, manu posteriore iterati sunt tituli atramento.

Codex, cuius margines praesertim in foliis summis charta recentiore refecti sunt, omni caret foliorum nota numerica coptica; indicia quinionis quarti necnon quinti apparent in f. 30 (ⲇ̅ الكراس) et f. 40 (ⲉ̅ الكراس). Folium primum decorat fenestra minio tacta manuque exarata rudi et imperita; lectionum litterae initiales praegrandes sunt, inter quas litterae ⲓ et ⲧ usque ad imum marginem producuntur; prima linea textus f. 1 caeteris est amplior. Minio scripta sunt tituli plerique, quaedam rubricae, folii 1 linea secunda et in f. 46ᵛ interpunctionis signa quibus alibi codex caret; minio tactae sunt paucae litterae initiales; titulus vitae s. Iohannis Baptistae partim atramento rescriptus est. Sectiones communiter concluduntur linea ductibus effecta cum punctis. Specimen scripturae f. 21 (olim 23) phototypice edidit H. Hyvernat, *Album*, tab. LII 2. Folia pleraque codicis tineis leviter corrosa sunt.

Librarii subscriptiones: f. 45ᵛ, قول الله يرحم مرقص الخاطى ويغفر خطاياه امين « Dic: Domine, miserere Marci peccatoris et condona ei peccata sua. Amen »; f. 54, قول من جوارح قلبك ومن صميمه بكل همة يا رب | ارحم مرقص الخاطى المرذول الذليل الجزير الغارق | فى نحار خطاياه الناقص فى كل شى العادم التدبير وارحمه | هو وجميع بنى المعمودية ومن قال شى له امثاله | امين والسبح الله دائما ابدا « Dic ex omnibus cordis tui viribus, ex imo corde, enixe: Domine, miserere Marci peccatoris, vilis, miseri, abscissi, immersi in maribus peccatorum suorum, in omni re imperfecti, carentis doctrina, et miserere eius et omnium baptizatorum; qui dixit aliquid par sit ipsi retributio. Amen. Laus Deo in perpetuum, in aeternum »; f. 55, مما عمل برسم القديس الشريف عوض الله المهتم والناسخ | والقارى والسامعين والرب (supra lin. يغفر) خطاياهم امين « Haec sunt quae in sanctum illustrem exarata sunt; Deus retribuat curatori, librario, lectori et auditoribus, et Dominus condonet peccata eorum. Amen »; اذكر يا رب عبدك الخاطى كاتب هذه الاحرف واغفر له | خطاياه وكلمن سال فى ذلك الرب الاله يعوضه عوض | عن الواحد ثلاثين وستين ومايه ك(تب) بتاريخ سابع عشر شهر بؤونة سنة ⲁ̅ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅, | للشهداء الاطهار رزقنا الله بركاتهم امين « Memento, Domine, servi tui peccatoris qui scripsit has litteras et condona ei peccata sua; et omnis qui ad hoc oraverit, Dominus Deus retribuat ei pro uno triginta et sexaginta et centum. Scriptum est in epocha (diei) decimi septimi mensis ba'ūnah, anni 1196 Martyrum purorum (= an. D. 1480; Hyvernat, op. laud., p. 18: an. Mart. 1186, an. D. 1470); concedat nobis Deus

benedictiones eorum. Amen »; | اذكر يا رب عبدك القس جرجس فى ملكوت السموات وعبدك مرقص الخاطى واغفر خطاياهما بطلبات من قبلت | طلباتهم امين والسبح لله دائما {ابدا}ابدا « Memento, Domine, servi tui presbyteri Georgii in regno caelorum et servi tui Marci peccatoris, et condona ambobus eorum peccata per orationes illius quae eorum preces accipit. Amen. Laus Deo in perpetuum, in aeternum ». Notae lectorum: f. 9, in summa pagina, الرب نورى ومخلصى | ممن اخاف الرب نافر « Dominus illuminatio mea et servator meus, a quo trepidabo (Ps. 26, 1); Dominus victor », additis a dextris paucis verbis quorum sensus nos latet; in mg. externo, eadem manu, | الذى | اذكر يا رب | عبدك جرجس | الرب نورى ومخلصى ممن « Qui; memento, Domine, servi tui Georgii; Dominus illuminatio mea et servator meus, a quo »; f. 55, in ima pagina, اذكر يا رب عبدك كاتب | هاذه الحروف فى ملكوتك | امين امين امين « Memento, Domine, in regno tuo servi tui qui scripsit has litteras. Amen, amen, amen ». Folio, custodiae modo in fine adiecto, agglutinata est schedula in plagula aversa notulam exhibens de codicis tenore, amanuensibus et aetate, in qua nonnulla emendanda sunt; in simili folio recto, initio codicis: *77*; in acie foliorum superiore, nota *D I 8*, qua in bibliotheca nobis incognita codex olim signabatur. Anno 1935 exeunte, ff. 28 et 29 (olim 1 et 2) in proprium locum restituta sunt.

Codicis tegumentum e membrana confectum in dorso exhibet, atramento scripta, notam *77* atque, inverse legendum, sub nota erasa *D I 8: Interpre|tratio* (sic) | *Eua*(n)-*gelioru*(m) | *e ling*(u)*a Arabae* necnon, alio ut videtur calamo, sub ornamento lineis inter se innexis delineato: *coft.*

78. An. 1722 (= an. Mart. 1438, cf. f. 105^{v}), chart., mm. 235 × 180, ff. 142, linn. 13.

Liturgia s. Basilii et ordo thurificationis vespertinae et matutinae, bohairice et arabice, cum inscriptionibus arabicis. Exscriptus est codex e cod. Vat. copt. 19, non tamen absque mendis, paucis interdum ex consulto mutatis; praecipuas discrepantias hic notamus.

1 (ff. 3-105^{v}) Liturgia s. Basilii, praemissa invocatione بسم الله « In nomine Dei »; cf. cod. Vat. copt. 19, ff. 2-108^{v}. [1] (ff. 3-51) Ordo communis (Vat. 19, ff. 2-51^{v}); f. 19^{v}, in Absolutione ad Filium, post s. Marcum om. Severum et Dioscorum; f. 20^{v}, ibid., pro **ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ ⲡⲁⲡⲁ ⲁⲃⲃⲁ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ** (Iohannes XVI), habet... **ⲁⲃⲃⲁ ⲛⲓⲙ**; item, ff. 23 et 42^{v}, in oratione pro patriarcha; f. 23, oratio pro congregatione des.: **ⲙⲏⲓⲥ ⲉⲑⲣⲟⲩϣⲱⲡⲓ** (Vat. 19, f. 23, lin. 2 a. fin.); [2] (ff. 51^{v}-105^{v}) anaphora s. Basilii (Vat. 19, ff. 52-108^{v}); f. 76^{v}, in commemoratione Sanctorum, omissis Severo et Dioscoro, transit ad **ⲡⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲉⲑⲛⲉⲥⲓⲟⲥ** (Athanasius) **ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ**; ibid., f. 79^{v}, enumeratio sanctorum des. post **ⲅⲉⲗⲗⲓⲛⲓⲕⲟⲥ**, omisso nempe: Pisenthius... Barsoma nudus;

f. 82^{v}, in oratione benedictionis, pro iterato nomine Gabrielis (Vat. 19, f. 85$^{r \cdot v}$) habet duplicem ductum.

2 (ff. 107-142) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae; cf. cod. Vat. copt. 19, ff. 110-144. [1] (ff. 107-129^{v}) Ordo thurificationis vespertinae (Vat. 19, ff. 110-131^{v}); f. 116^{v}, in commemoratione sanctorum, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ (Vat. 19, f. 119^{v}) habet ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅, item, f. 124, in oratione post Evangelium; f. 126, in oratione pro seminibus plane omittit verba ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲕⲟⲓ quae cod. Vat. 19, f. 128, in textu omissa, in mg. adiecit; plagula recta f. 123, ductibus cancellata, eumdem exhibet textum ac f. 124^{r}; [2] (ff. 130-142) ordo thurificationis matutinae (Vat. 19, ff. 132-144).

Caret codex omni fasciculorum distinctione; folia in summis plagulis aversis signantur, non sine mendis, ⲁ̅ – ⲡ̅ⲑ̅ (ff. 1-89), ⲣ̅ – ⲣ̅ⲑ̅ (ff. 90-99), ⲥ̅ – ⲥ̅ⲃ̅ (ff. 100-102); imis autem foliis impressa est enumeratio nova quam secuti sumus. Minio exarata sunt tituli et rubricae fere omnes, linea prima vel secunda vel lineae secunda et tertia quarumdam orationum et interpunctionis signa praeterquam quibusdam in plagulis; minio tacta sunt litterae marginales maiores et minores, litterae ⲫ, ϩ et ϭ, paucis exceptis, ductus super voces coarctatas et notas numericas necnon, aliquando, super voces ⲁⲙⲏⲛ et ⲛⲓⲙ, litterae maiores quibus conficitur quarumdam lectionum vel orationum linea prima, ornamenta quae comitantur subscriptiones et ductus quibus concluduntur sectiones nonnullae. F. 2^{v} occupat crux lineis inter se innexis atramento effecta et minio obducta inter inscriptiones ⲁ̅ ⲱ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ minio tactas; f. 48^{v}, ornamentum seu rhombus similis indolis cum inscriptionibus rubris ⲁ̅ ⲱ̅; f. 123^{v}, pigmento rubro obducta sunt ornamenta quinque circino delineata, e quibus figuram mediam includunt inscriptiones ⲁ̅ ⲱ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, minio tactae, et يسوع المسيح ابن الله « Iesus Christus Filius Dei »; in summa plagula notavit librarius: سهو وغلط وعلى الرب الغفران منكم السماح « Error et lapsus; venia a Deo, a vobis benivolentia ».

Librarii subscriptiones: f. 48, اعلم ياخى ان هذا سهو منى لانى | فكرى كان فى الذين عنه الرهبان فى جبل | مقاريوس ونطلب منكم ومن الله العفو | والمغفرة عن ذلك والله يغفر خطايانا الجميع | وجميع شعبه المسيحين من مشارق الشمس | الى مغاربها ومن الشمال الى اليمين بصلاوة الـت | السيدة وجميع الشهدة والقديسين امين « Scito, frater mi, hunc errorem esse meum, ego nempe — cogitatio mea erat in rebus extraneis — monachus in monte Macarii; rogamusque vos et Deum indulgentiam et veniam hac in re, et Deus condonet peccata nostra omnia et omnis populi sui ab ortu solis ad eius occasum, a septemtrionibus ad meridiem, precibus dominae Dominae et omnium martyrum atque sanctorum. Amen »; f. 105^{v}, تم وكمل قداس القديس باسياوس بعون الله تعالى | وكان الفروغ منه فى (supra lin. يوم) الثلث ثلثين من شهر حزيران | من شهور سنة الف وسبعماية واثنين وعشرين | للتجسد الالهى الموافق لسنة الشهدة الاطهار | سنة الف اربعماية وثمانية وثلثين والمهتم بذلك | الاب المكرم وحيد عصره وفريد دهره كاهن الله | العالى الفرع الزاهر والاصل الطاهر اينا الاب الخورى | يوسف احد كهنة مارى

بطرس فى رومية نطلب من | (f. 106) الست السيدة والسيد المسيح ان يعوضه ذلك غفران | خطاياه
بصلاة من قبلة صلاوتهم امين وكاتب الاحرف الحقير | احد رهبان مقاريوس خادم دير الست السيدة |
بابرموس (sic) يطلب من كل من وقف على هذه الكتاب يدعوا | له بغفران الخطايا ومن قال شيا فله
عوضه والله | الموفق للصواب وللرب المجد دايما ابدا سرمديا | امين يواهب العقل والادب اغفر لمن
قرا من كتب « Desinit et absoluta est liturgia sancti Basilii auxilio Dei, exaltetur! Et fuit finis huius feria tertia, (die) trigesimo mensis ḥazīrān ex mensibus anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi ab Incarnatione divina qui respondet anno purorum Martyrum millesimo quadringentesimo trigesimo octavo. Qui curam hac in re habuit est pater venerandus, unicus suae aetatis nec similem habens in suo saeculo, sacerdos Dei altissimi, cacumen irradians et radix pura, pater noster sacerdos Ioseph (Assemani), unus e presbyteris Mar Petri Romae. Rogamus dominam Dominam et Dominum Messiam ut commutet ei illud in veniam peccatorum suorum per preces illius quae eorum preces accipit. Amen. Et litterarum (harum) scriptor pauper, unus e monachis Macarii, minister monasterii dominae Dominae in Baramus, rogat quemcumque in hoc libro operam daturum ut deprecetur pro eo veniam peccatorum et qui dixerit aliquid ei hoc commutetur, et Deus adiutor est intelligentiae. Sit Domino laus in perpetuum, in saeculum, semper. Amen. O dator intelligentiae et disciplinae, ignosce legenti <et> scriptori ». Subscriptiones ff. 51 et 142 nudae transcriptiones sunt e cod. Vat. copt. 19, ff. 51v et 144, quas vide p. 71. In summo folio recto, laterculo anteriori custodiae modo adiecto, varia manu: *Ex libris Ios. Assemani,* lineola cancell.; *1730* | *manu P. Macarii monachi Copti; I Copt; Asseman*(i); *79,* plumbo cancell.; in summo laterculo interno posteriore, notula erasa: *Asseman...*(?). Vac. ff. 1r-v; 2r, 142v.

Codex, cuius foliorum acies deaurata est, habet integumentum e corio rubro confectum, exhibens in dorso et in operculis ornamenta auro impressa.

79. Saec. XVIII in., chart., mm. 225 × 165, ff. 38, linn. 13.

Codex liturgicus continens Ordinem lampadis et Ordinem solutionis cinguli die octavo post baptismum, arabice cum paucis lectionibus vel initiis bohairicis; folia more arabico in retrocessu sunt legenda. Exscriptus est e cod. Vat. copt. 55, paucis tantum mutatis vel indiligentia librarii neglectis. Codicis versionem latinam evulgavit H. Denzinger, *Ritus orientalium,* t. II, Wirceburgi, 1863, pp. 501-506.

1 (ff. 2-32) Ordo lampadis; cf. cod. Vat. copt. 55, ff. 1v-50. [1] (ff. 2-8) Prima oratio (Vat. 55, ff. 1v-12v); f. 4v, in ultima invocatione habet tantum « pro servo tuo N. », Vat. 55, f. 5v, « pro servo tuo Iob et N. »; [2] (ff. 8-10v) oratio secunda (Vat. 55, ff. 13-16v); [3] (ff. 10v-13v) oratio tertia (Vat. 55, ff. 17-22); [4] (ff. 13v-17v) oratio quarta (Vat. 55, ff. 22v-28); [5] (ff. 18-19v) oratio quinta (Vat. 55, ff. 28v-32); [6] (ff. 20-22) oratio sexta (Vat. 55, ff. 32v-36);

add. in fine: كملت الطلبة السادسة بعون الله تعالى امين « Desinit oratio sexta Deo iuvante, exaltetur! Amen »; [7] (ff. 22-26) oratio septima (Vat. 55, ff. 36ᵛ-40ᵛ); orationi addit codex versionem arabicam; [8] (ff. 26-29) unctio infirmi (Vat. 55, ff. 41-45ᵛ); [9] (ff. 29ᵛ-32) oratio pro eo qui moriturus est (Vat. 55, ff. 46-50ᵛ).

2 (ff. 32 35) Ordo solutionis cinguli baptizatorum; cf. cod. Vat. copt. 55, ff. 51-54ᵛ.

Codex, qui eiusdem amanuensis est ac cod. Vat. copt. 78, nullam servavit fasciculorum distinctionem; in summis foliis rectis notas copticas praebet cursivas ⲁ̄ – ⲓ̄ⲁ̄ (ff. 1-11), ⲓ̄ⲁ̄ (sic) – ⲗ̄ⲇ̄ (ff. 12-35); nuper instructus est enumeratione, imis ff. impressa, quam secuti sumus. Usus minii fere idem est ac in codice praecedenti. In folio recto laterculo anteriori custodiae modo adiecto: *Copt. 78* (*78* plumbo cancell.); in plagula interna operculi posterioris: *Assem*(ani) *2 Copt.* (*2 Copt.* in rasura). Vac. ff. 1ʳ·ᵛ, 35ᵛ-38ʳ.

Integumentum e corio rubro confectum ornamenta praebet aurea in operculis et in dorso. Deaurata est acies foliorum.

80. Codex, hodie deperditus, ita describitur apud A. Mai, *Scriptorum veterum nova collectio*, t. V, Romae, 1831, p. 170: « Octogesimum inter codices copticos vix tenere possunt locum ecclesiastica quaedam dissoluta fragmenta perexigua et vetustate variisque casibus consumpta ».

81. An. 1722 (= an. Mart. 1439, cf. f. 104ᵛ), chart., mm. 245 × 185, ff. 139, linn. 12, 13.

Liturgia s. Basilii et ordo thurificationis vespertinae et matutinae, bohairice et arabice, cum inscriptionibus arabicis, adiecto, ff. 138, 139, fragmento liturgico e Missali, bohairice, cum rubricis arabicis. Eiusdem librarii est ac codex Vat. copt. 78 ex quo exscriptus fuit, paucis tantum adiectis vel mutatis, quique ipse, ut dictum, desumptus est e cod. Vat. copt. 19; nonnulla posteriore manu adiecta sunt; discrepantias praecipuas notamus.

1 (ff. 3-104ᵛ) Liturgia s. Basilii; cf. cod. Vat. copt. 78, ff. 3-105ᵛ. [1] (ff. 3-50) Ordo communis (Vat. 78, ff. 3-51); [2] (ff. 50ᵛ-104ᵛ) anaphora (Vat. 78, ff. 51ᵛ-105ᵛ); f. 50ᵛ, in ima pagina, minio adiecta sunt (ita mendose ut vix intelligi possint) responsa graeca populi quae leguntur f. 51; f. 71ᵛ, linn. 3-13, erronee scripsit librarius translationem arabicam quae recte legitur f. 72, linn. 2-13 (Vat. 78, f. 73); eidem autem ductibus cancellatae, suffecit textum genuinum iuxta columellam;

f. 78, ductu cancellavit ⲁⲃⲃⲁ ⲥⲁⲙⲟⲩⲏⲗ ⲡⲓⲟⲩⲗⲟⲅⲓⲧⲏⲥ in textu coptico, textu arabico integre servato; paulo infra omisit ‘abba Apollo’, coptice et arabice; in fine autem, post ⲁⲡⲉ ϩⲱⲣ, omissis quae habet Vat. 78, f. 79, lin. ult.–f. 79ᵛ, lin. ult. (ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲡⲁ ⲫⲓⲥ... ⲛⲉⲙ ⲡ̀ⲭⲱⲣⲟⲥ ⲧⲏⲣϥ ⲛ̀ⲧⲉ), transit ad conclusionem ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉⲕ.

2 (ff. 105-137ᵛ) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae; cf. cod. Vat. copt. 78, ff. 107-142. [1] (ff. 105-125) Ordo thurificationis vespertinae (Vat. 78, ff. 107-129ᵛ); [2] (ff. 125ᵛ-137ᵛ) ordo thurificationis matutinae (Vat. 78, ff. 130-142).

3 (ff. 138-139ᵛ) Fragmentum liturgicum ex Missali, bohairice, cum rubricis arabicis. [a] (f. 138) Praemisso titulo الترحيم الكبير « Diptycha magna », oratio ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Et miserere omnium » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, in Missa s. Basilii), addito in fine ⲁ̀ⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟ̀ⲓⲛ ⲙⲁ ⟨ⲙ̀ⲧⲟⲛ⟩ « Dignare dare requiem » cum notula « haec desumuntur ex anaphora Basiliensi »; [b] (f. 138) oratio ⲁ̀ⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ̀ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲛⲓⲕⲉϫⲱⲟⲩⲛⲓ « Memento, Domine, illorum » (Tuki, op. laud., p. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅, in Missa s. Gregorii), cum invocatione populi ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϫⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « Solve, remitte », initium tantum (Tuki, ibid.); [c] (f. 138ʳ·ᵛ) orátio sacerdotis ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ « Tu enim es Deus misericors », cum invocatione ⲱⲥⲡⲉⲣ ⲓⲛ, initium tantum, ante verba ϩⲓⲛⲁ ⲛⲉⲙ ϧⲉⲛ ⲫⲁⲓ « ut in hoc » quibus desinit oratio (Tuki, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲍ̅), et responso populi ⲕⲉ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓ ⲥⲟⲩ (Tuki, p. ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅); [d] (ff. 138ᵛ-139ᵛ) oratio sacerdotis ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ ⲡⲉⲛⲥⲱⲑ(ⲏ)ⲣ « Domine, Servator noster »; des.: ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ « omnipotens, Domine, Deus noster » (Tuki, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲏ̅, ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅), spatio vacuo relicto in codice pro partibus populi quas hábet Tuki; in fine: ⲁⲙⲏⲛ ⲁ̀ⲙⲏⲛ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲕ̅ⲉ̅· ⲕⲉ ⲧⲟ ⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ⲧⲓ ⲥⲟⲩ, ábsque rubricis (Tuki, pp. ⲥ̅ⲗ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲙ̅).

Nonnullae occurrunt in codice emendationes et additiones varii calami.

Codex, qui eiusdem amanuensis est ac codices Vaticani coptici 78 et 79, caret fasciculorum distinctione; notis copticis cursivis instructa sunt ff. 1-80, ⲁ̅ – ⲡ̅. Usus minii fere idem est ac in cod. Vat. 78. F. 1ᵛ, minio tactae sunt crux circino delineata ramisque ornata et inscriptio ⲁ̅ ⲱ̅; inscriptiones ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⳨ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲫ̅ϯ̅ minio exaratae sunt, ac ⲡϣⲏⲣⲉ atramento; f. 2ᵛ operit ornamentum atramento impressum; ff. 26ᵛ, 27, in summo mg., ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ (f. 26ᵛ) ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ (f. 27), lineolis suprascriptis minio tactis. Scriptura ff. 138 et 139 eiusdem librarii est ac scriptura codicis Vat. copt. 85.

Inscriptiones codicis calligraphi: f. 92, in pagina vacua, سهو وغلط وعلى الله المغفرة | وعليكم المسامحة « Negligentia et error; venia a Deo et a vobis benevolentia »; f. 104ᵛ,

تم وكمل قداس القديس باسليوس بعون الله | تعالى وكان الفروغ منه فى شهر بابه فى خامس | عشر منه الموافق الى سنة اللف واربع مابة {الى} | {السـ} وتسعة وثلاثين (supra وعشرين cancell.) الى الشهدة الاطهار | والمهتم بذلك الحقير الذى لم يقدر يذكر اسمه | من كثرة خطاياه احد رهبان مقاريوس من جبل | شهايت (sic) من دير الست السيدة بالبرموس {يطلب من} | (f. 105) وكاتب هذه الاحرف يطلب من كل واقف على هذه | الكتاب يدعوا له بغفران الخطايا ومن قال شيا | فله عوضه والله الموفق للصواب وللرب المجد | دايما ابدا سرماديا امين يواهب العقل | والادب اغفر لمن قرا وسامح لمن كتب « Desinit et absoluta est liturgia s. Basilii auxilio Dei, exaltetur! Et evenit finis huius (codicis) mense bābah, die quintodecimo mensis, quod congruit anno millesimo quadringentesimo vigesimo nono Martyrum purorum (= an. D. 1722). Qui hac in re curam habuit est pauper, impar ut ipse nomen suum evocet propter multitudinem peccatorum suorum, unus e monachis Macarii Scetensis ex monasterio dominae Dominae in Baramūs; et scriptor harum litterarum rogat quemcumque in hoc libro operam daturum ut deprecetur pro eo veniam delictorum; qui dixerit aliquid, ei erit commutatio, et Deus adiutor est intelligentiae. Sit Domino laus in perpetuum, in saeculum, semper. O dator intelligentiae et disciplinae da veniam legenti et fave scriptori ». Subscriptiones ff. 50 et 137v eaedem sunt ac illae quae reperiuntur in cod. Vat. 78, ff. 51 et 142 quaeque ipsae, ut dictum est, exscriptae fuerunt e cod. Vat. copt. 19, ff. 51v et 144; has vide p. 71. F. 139v, nota possessoris: هذا الكتاب برسم دير مار اسطافانوس الكاين بجوار مارى بطرس | بالوتيكانى لاستعمال الرهبا الاقبا⟨ط القا⟩طنين فيه فلا يحل لاحد التصرف | فيه بوجه من الوجوه امين « Hic liber sub signo est monasterii Mar Stephani, prope Mar Petrum in Vaticano siti, ut sit in usum monachorum copticorum in eo degentium neque licet alicui illum commutare quocumque ex modo. Amen »; ibid., in imo mg., notula partim atramento obducta, inverse legenda: اولة نقلة | برميل | ١٣ | وثانية نقلة | برميل | ١١ | وثالثة مرة | برميل | ١١ « Prima traditio: doliola 13; secunda traditio: doliola 11, tertia: doliola 11 »; in imo laterculo interno posteriore, inverse legenda, notula: وصل من دون انطونيو عن الكبريكى | يوم الاثنين اخر شهر اشباط اول | نقلة نبيذ برميل ١٣ ومرة ١١ ومرة ١١ « Pervenit a Don Antonio della Domenica, feria secunda, ultimo die mensis Šebāt, primo vini traditio doliorum 13 et iterum 11 et iterum 11 ». In folio recto, custodiae modo operculo anteriori adiecto: *Messa di S. Basilio il grande*; in utroque summo laterculo interno: *Copto 81.* Vac. ff. 1r et 2r.

Integumentum, e corio rubro confectum, ornamenta praebet auro impressa in dorso et in operculis. Acies foliorum deaurata est.

82. An. 1739 (= an. Mart. 1455, cf. f. 234), chart., mm. 230×165, ff. 236, linn. 12-15.

Psalmodia cum brevi diaconali et duabus doxologiis, in fine, bohairice, cum plerisque rubricis paucisque titulis mere arabicis; cf. codd. Vat. copt. 36, Vat. copt. 37 et Vat. copt. 38.

I (ff. 1-221v) Psalmodia, sub titulo ⲯⲁ⟨ⲗ⟩ⲙⲟⲩϯⲁ̀.

1 (ff. 1-4) Preces praeviae Ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ cum Ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ, oratione dominica et oratione gratiarum actionis (Vat. 36, ff. 3-6).

2 (ff. 4-17) Oratio pro media nocte et cantus. [1] (ff. 4-7v) Sub titulo ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ϯⲯⲁ⟨ⲗ⟩ⲙⲱⲗⲓⲁ̀, oratio ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡ{ⲉⲡ}ϣⲱⲓ (Vat. 36, ff. 15-17v); [2] (ff. 7v-10) Ps. 50, add. in fine ⲁ̅ⲗ̅ (Vat. 36, f. 17v, hic habet initium tantum, cum integre iam legatur ff. 8v-10v); [3] (ff. 10-17) praemissa rubrica ⲁ̀ϫⲱ ⲁⲗⲗⲏⲗⲟⲩⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϩⲱⲥ ⲉ̀ⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ « Dic alleluia et cantum qui est », psalmorum pericopae; cf. cod. Vat. copt. 39, ff. 131-139v (vide supra, p. 201); omittit codex Ps. 17, 10-12, Ps. 33, 18, 19, Ps. 44, 10-12, Ps. 90, 13, 14, Ps. 103, 4, 3, Ps. 115, 6-8, variarum pericoparum mutat ordinem, discrepantias praebet in hisce sectionibus: Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ – 4; Ps. 79, 2 inc. ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ – 4 des. ⲉ̀ϫⲱⲛ; Ps. 67, 16, 17 des. ⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧ; Ps. 18, 4 inc. ⲛⲏ ⲉⲧⲉ ⲛⲥⲉⲛⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲁⲛ, 5; Ps. 67, 36; atque habet Ps. 36, 30, ante Ps. 144, 10, et Ps. 36, 30, 31, ante Ps. 31, 11. In fine: ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ... ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ · ⲛ̅ⲓ̅ⲛ̅.

3 (ff. 17-21) Sectio pro tempore quinquagesimali (a Paschate usque ad Pentecosten): ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ (Vat. 38, ff. 9v-14v).

4 (ff. 21-25) Canticum primum, Exod. 15, 1-21 des. ⲁⲓϭⲓⲱⲟⲩ (Vat. 36, ff. 30-34).

5 (ff. 25-26v) Psallia Moysi, Adam: ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ (Vat. 36, f. 34r-v; codex add. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... [Vat. 36, f. 35v] ut apud Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲗⲓⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1908, pp. ⲗ̅ⲏ̅, ⲗ̅ⲑ̅).

6 (ff. 26v-29v) Canticum secundum, Ps. 135 (Vat. 36, ff. 65-67).

7 (ff. 29v-31v) Psallia (David): ⲙⲁⲣⲁⲛ⟨ⲟⲩ⟩ⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, (Vat. 36, f. 67r-v; cod. add. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ... [Vat. 36, f. 68v] ut apud Labib; vide supra p. 146).

8 (ff. 31v-35) Canticum tertium, Dan. 3, 52-88 (post ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ add. ⲕⲁ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ), 90 (Vat. 36, ff. 104-106v).

9 (ff. 35v-39) Psallia trium puerorum: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩⲁⲓϥ (Vat. 36, ff. 108-110v).

10 (ff. 39-40) Psallia (trium puerorum): ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ (Vat. 36, ff. 111-112).

11 (ff. 40-51v) Oratio, absque titulo: ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ (Vat. 36, ff. 112-119; Vat. 38, ff. 37-48v; ab utroque plus semel recedit codex in recensendis angelis et sanctis qui in oratione invocantur; nonnullae etiam occurrunt discrepantiae cum textu quem edidit Cl. Labib, op. laud., pp. ⲝ̅ⲑ̅ – ⲡ̅ⲅ̅; in fine, omisso versiculo pro episcopo, add. codex doxologiam in B. M. V.: ϣⲟⲡⲓ ⲛ̀ⲑⲟ ⲉ̀ⲣⲉ ⲥⲟⲙⲥ ⲉ̀ϫⲱⲛ [Vat. 36, f. 340r-v]. In sanctorum nominibus referendis abundant scriptionis menda).

12 (ff. 51^{v}-56) Canticum quartum, Pss. 148, 149 et 150 (Vat. 36, ff. 182-186).

13 (ff. 56-60) Psallia in Virginem Mariam, Batos: ⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲁϧ (Vat. 37, ff. 12-16).

14 (ff. 60^{v}-63^{v}) Psallia in Virginem Mariam, Adam: ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⟨ⲁⲓ⟩ⲥⲁϫⲓ ϧⲉⲛ ⟨ⲟⲩ⟩ϫⲱⲙ «Credidi, propterea dixi in virtute» (Labib, op. laud., pp. ϥ̅ⲅ̅ – ϥ̅ⲏ̅).

15 (ff. 63^{v}-67) Psallia (ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅), Adam: ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱ⟨ⲕ⟩ (Vat. 36, ff. 189-191).

16 (ff. 67-91) Theotokia dominicae, Adam. [1] (ff. 67-84) Pars prima; ff. 67-69, sectio I: ⲥⲉⲙⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 192-193^{v}); ff. 69-70^{v}, sectio II: ϯⲕⲩⲃⲱⲧⲟⲥ (Vat. 36, ff. 197^{v}-198^{v}; ad conclusiones quod spectat, codex eas nunc evolvit, nunc initiis tantum signat vel etiam omittit); ff. 70^{v}-71^{v}, 73, sectio III: ⲡⲓⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ (Vat. 36, ff. 202-203); ff. 73-74^{v}, sectio IV: ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ (Vat. 36, ff. 206^{v}, 207); ff. 74^{v}-76, sectio V: ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯⲗⲩⲭⲛⲓⲁ (Vat. 36, ff. 211-212); ff. 76-77^{v}, sectio VI: ⲛ̀ⲑⲟⲟⲩ ⲡⲉ ϯϣⲟⲩⲣⲏ (Vat. 36, ff. 215^{v}-216^{v}); ff. 77^{v}, 78, Luc. 2, 29-32 (absque titulo; Vat. 36, f. 219$^{r\cdot v}$); ff. 78-79^{v}, sectio VII: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ ϯϭⲣⲟⲙⲡⲓ (Vat. 36, ff. 219^{v}-220^{v}); ff. 79^{v}-83, sectio VIII: ⲍ̅ ⲛ̀ⲥⲱⲡ (Vat. 36, ff. 226^{v}-229^{v}); ff. 83-84, sectio IX: ⲉⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 234^{v}, 235); [2] (ff. 84-91) pars altera; f. 84$^{r\cdot v}$, sectio I: ⲧⲉⲱⲓ ⲛ̀ϩⲩⲕⲁⲛⲟⲥ (Vat. 36, ff. 236-237); f. 85, sectio II: ⲣⲁⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 36, f. 237$^{r\cdot v}$); ff. 85^{v}, 86, sectio III: ⲡⲉⲱⲟⲩ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Vat. 36, ff. 237^{v}, 238); ff. 86-87, sectio IV: ⲟⲩⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ ⲙ̀ⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 238-239); ff. 87-89, sectio V: ⲍⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ (Vat. 36, ff. 239^{v}-241); ff. 89-91, sectio VI: ⲱ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣ{ⲛ̀}ⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, ff. 241^{v}-243^{v}).

17 (ff. 91^{v}-93) Sectio dicenda inde a festo Resurrectionis usque ad diem 15 hatūr: ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 294^{v}; codex, f. 92, post ⲁⲥⲕⲱϯ ⲙ̀ⲙⲟⲛ [lin. 3] addit conclusionem ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ eique annectit psallias ⲁ̀ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ [Vat. 36, f. 295] et ⲕⲁⲗⲱⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ [Vat. 36, f. 295^{v}]). In imo f. 93: تم وكملت بسلام امين امين «Desinit et absolutum est. In pace. Amen, amen».

18 (ff. 93^{v}-97^{v}) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Adam, legenda feria II: ⲁ̀ ⲛⲓⲁⲛⲛ̀ϣⲟⲩ ⲛ̀ϣⲟ (Vat. 36, ff. 36^{v}-40).

19 (ff. 97^{v}-103) Theotokia feriae II, Adam: ⲁ̀ⲇⲁⲙ ⲉⲧⲓ ⲉϥⲟⲓ (Vat. 36, ff. 43-46^{v}).

20 (ff. 103-105) ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ, absque titulo (Vat. 36, ff. 46v-47v; cod. add. ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ... [Vat. 36, f. 48r·v], ut apud Labib, vide supra p. 145).

21 (ff. 105-106v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Adam, legenda feria III: ⲁ̀ⲙⲟⲩ ϣⲁⲣⲟⲛ (Vat. 36, ff. 49v-51).

22 (ff. 106v-112v) Theotokia feriae III, Adam: ⲡⲓϫⲗⲟⲙ (Vat. 36, ff. 54-59).

23 (ff. 113-114) ⲉⲣⲉ ⲁϣ ⲛ̀ⲗⲁⲥ, absque titulo (Vat. 36, f. 59r·v; cod. add. ⲉⲩⲉⲣⲣⲓⲡⲓⲍⲓⲛ... [Vat. 36, f. 61], ut apud Labib, vide supra p. 146).

24 (ff. 114-116) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, legenda feria IV: ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ ⲛ̀ⲧⲟⲩⲑⲉⲗⲏⲗ (Vat. 36, ff. 70-72; cod. add. ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ ⲕⲉ ⲩ̀ⲱ; vide Labib, p. ⲣ̅ϥ̅ⲇ̅).

25 (ff. 116v-122) Theotokia feriae IV, Batos: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 76-81v).

26 (ff. 122v-123v) ⲉⲍⲉⲕⲓⲏⲗ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ, absque titulo (Vat. 36, ff. 81v-82v; codex add. ante ⲧⲉⲛϯϩⲟ: ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ... ⲛ̀ⲁⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ).

27 (ff. 123v-125v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, legenda feria V: ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 83v-85).

28 (ff. 125v-135v) Theotokia feriae V, Batos: ⲡⲓⲃⲁⲧⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ (Vat. 36, ff. 89-98).

29 (ff. 136-137) ⲫϯ ⲡⲓⲁⲧϣ̀ⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ, absque titulo (Vat. 36, ff. 98-99v; cod. add. ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ... ante ⲧⲉⲛϯϩⲟ).

30 (ff. 137-139) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, legenda feria VI: ⲁⲗⲏⲑⲟⲥ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 120v-122).

31 (ff. 139-142v) Theotokia feriae VI, Batos: ⲧⲉⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 36, ff. 125-128).

32 (ff. 142v-144v) ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲛⲓⲙ, absque titulo (Vat. 36, ff. 128-130; cod. add. in fine: ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ...; cf. Vat. 36, f. 131).

33 (ff. 144v, 146-149v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, Batos, legenda die sabbati: ⲁϥϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲛⲟϥ (Vat. 36, ff. 132v-134v).

34 (ff. 149v-154v) Theotokia sabbati, Batos. F. 150, sectio I: ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲁⲃ (Vat. 36, f. 138r·v); f. 150v, sectio II: ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ (Vat. 36, ff. 141v, 142); f. 151, sectio III: ϩⲱⲥ ⲙⲁ ⲛϣⲉⲗⲉⲧ (Vat. 36, f. 145); f. 151r·v, sectio IV: ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ (Vat. 36, f. 148r·v); ff. 151v, 152, sectio V: ⲁ̀⟨ⲣⲉ⟩ϣⲱⲡⲓ (Vat. 36, f. 151v); ff. 152-153, sectio VI: ϯⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ (Vat. 36, ff. 154v, 155); f. 153r·v, sectio VII: ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ (Vat. 36, f. 158v); ff. 153v, 154, sectio VIII;

ⲁⲣⲉⲧⲉⲛⲑⲱⲛϯ (Vat. 36, f. 161^{v}); f. 154$^{r \cdot v}$, sectio IX: ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ (Vat. 36, ff. 164^{v}, 165).

35 (ff. 154^{v}-156^{v}) ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲧⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ (Vat. 36, ff. 169^{v}-171).

36 (ff. 156^{v}-158^{v}) ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲑⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ (Vat. 36, ff. 172-173^{v}; cod. des. ⲧⲉⲛϯϩⲟ ⲉ̀ⲣⲓⲡⲉⲛⲙⲉⲩⲓ).

37 (ff. 158^{v}-164) Sectio legenda mense kīhak. [1] (ff. 158^{v}-160^{v}) In Virginem: ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, ff. 272^{v}-274; codex, omissis versiculis ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, ⲫⲩⲗⲏ, ⲧⲉⲛϩⲱⲥ [Vat. 36, f. 273^{v}], introducit eorum loco versiculos ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ, ϫⲉ ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣϩⲟϯ et ⲁϥϯ ⲛⲁϥ, e doxologia ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ [Vat. 36, f. 274, lin. 6 – f. 274^{v}, lin. 1] desumptos; [2] (ff. 160^{v}-161^{v}) in angelum Gabrielem: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲁ̀ⲗⲏⲑⲟⲥ (Vat. 36, ff. 274^{v}, 275, vide supra, p. 161; codex caret versiculo ⲁⲕϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ et desinit conclusione ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ... ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥ<ⲃⲉⲩⲓⲛ>, ut apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, Romae, 1764, p. ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅; [3] (ff. 161^{v}-164) praemisso ثم يقال هذا « Tunc dicitur hic »: ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 36, ff. 177-179).

38 (ff. 164-172^{v}) Sectio legenda tempore ieiunii. [1] (ff. 164-167) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, ff. 287^{v}-289^{v}); [2] (ff. 167-168^{v}) ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ (Vat. 36, ff. 286^{v}-287^{v}); [3] (ff. 168^{v}-169^{v}) ϯⲛⲏⲥⲑⲏⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩ (Vat. 36, ff. 285^{v}, 286); [4] (ff. 169^{v}-172^{v}) ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲗⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲧⲟⲩⲃⲟ (Labib, op. laud., pp. ⲫ̅ⲗ̅ⲉ̅ – ⲫ̅ⲙ̅ⲗ̅; codex varias praebet in textu discrepantias, nonnullos etiam versiculos omittit).

39 (ff. 172^{v}-174) Sectio pro tempore Pentecostes: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ (Vat. 36, ff. 299^{v}-301).

40 (ff. 174-175) Sectio pro festo Ascensionis et dominica Pentecostes: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ (Vat. 36, f. 301$^{r \cdot v}$; in nonnullis discrepat).

41 (ff. 175^{v}-177) Sectio pro festo Nativitatis: ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲧ̀ⲣⲓⲁⲥ ⲡⲓⲟⲩⲙⲟⲩⲥⲓⲟⲥ (Vat. 36, ff. 97-98; codex, post ⲧⲉⲥⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲓⲁ̀ (f. 177, lin. 3), addit conclusiones ⲁ̅ⲗ̅. ⲁ̅ⲗ̅ ⲁ̅ⲗ̅... ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ...).

42 (ff. 177-192^{v}) Orationes et doxologiae pro officio vespertino et matutino. [1] (f. 177$^{r \cdot v}$) Ad prostrationem vespertinam, absque titulo: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲉⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Tuki, op. laud., p. ⲣ̅ⲙ̅); [2] sub rubrica: هذا ما يقرا فى صلاة باكر من السجود وعلى الله القبول « Legitur in oratione matutina infra prostrationem. Sit Deo acceptum »: [a] (ff. 177^{v}-179^{v}) ⲁ̀ⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Vat. 36, ff. 6-8); [b] (f. 179^{v}) Ps. 50 (solum

initium); [c] (f. 180) hymnus matutinus: ϯⲛⲁⲧⲏⲓϥ (des. ϯⲛⲁⲉ̀ⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ; Vat. 36, f. 11); [d] (ff. 180-181) ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (Vat. 36, ff. 255-256); [e] (ff. 181-184ᵛ) ⲡⲓ⟨ⲟⲩ⟩ⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲫⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 256-258ᵛ); [f] (f. 185ʳ·ᵛ) ⲛ̀ⲑⲟ ⲑⲙⲁⲩ (Vat. 36, f. 259); [g] (ff. 185ᵛ-186ᵛ) ⲁ̀ ⲡⲓⲥ̀ⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 36, ff. 259ᵛ, 260); [h] (ff. 186ᵛ-187ᵛ) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (Vat. 36, ff. 342ᵛ-343ᵛ); [i] (ff. 187ᵛ, 188) in angelos et archangelos: ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟⲩ ⲛ̀ϣⲱ (Vat. 36, f. 260ᵛ); [k] (f. 188ᵛ) in apostolos: ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 36, f. 261); [l] (ff. 188ᵛ, 189) in martyres: ϩⲁⲛⲭ̀ⲗⲟⲙ (Vat. 36, f. 261ᵛ); [m] (f. 189ʳ·ᵛ) in staurophoros: ⲛⲏⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄ ⲛ̀ⲧⲉⲕ (Vat. 36, f. 263); [n] (ff. 189ᵛ-190ᵛ) in Eliam: ⲭⲉⲣⲉ ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (Vat. 36, ff. 263ᵛ, 264; codex, pro ⲥⲉⲩⲏⲣⲟⲥ et ⲇⲓⲟⲥⲕⲱⲣⲟⲥ, habet ⲉⲑⲛⲁⲥⲓⲟⲥ et ⲕⲓⲗⲓⲗⲟⲥ); [o] (ff. 190ᵛ-192ᵛ) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 247ᵛ-249).

43 (ff. 193-199) Hymnus angelicus. [1] (ff. 193-194ᵛ) ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ... ⲟⲩⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ (Vat. 36, ff. 265-266ᵛ); [2] (ff. 194ᵛ-196ᵛ) ⲁⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲩⲓⲛ ⲡⲟ̄ⲥ̄ (Vat. 36, ff. 266ᵛ-268); [3] (ff. 196ᵛ-197ᵛ) trisagion: ⲁⲅⲓⲟⲥ (Vat. 36, ff. 268ᵛ-269ᵛ); [4] (ff. 197ᵛ-199) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 36, ff. 269ᵛ-270ᵛ). Codex sub una rubrica continue ponit quae in varias sectiones distributa exhibet Vat. 36).

44 (ff. 199-201) Credo: ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ (Vat. 36, ff. 252-254; codex om. prologum ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟ [Vat. 36, ff. 251ᵛ, 252]).

45 (ff. 201-221ᵛ) Doxologiae in Virginem, in angelos, in apostolos, in martyres et sanctos. [1] (f. 201ʳ·ᵛ) In Virginem: ⲉ̀ⲣⲉ ⲡ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (Vat. 36, ff. 302-303); [2] (ff. 202-203) in Virginem: ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ ⲛ̀ⲑⲟ (Vat. 36, ff. 303-304); [3] (f. 203ʳ·ᵛ) in Virginem: ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ (Vat. 36, f. 304ʳ·ᵛ); [4] (f. 204ʳ·ᵛ) in Michaelem archangelum: ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲟⲩϥⲁⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 36, f. 305ʳ·ᵛ, et Vat. 38, ff. 23ᵛ-24ᵛ; codex, in fine, pro ⲧⲱⲃϩ ⲡⲟ̄ⲥ̄ habet ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀⟨ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ⟩, ut apud Labib, op. laud., p. ⲧ̄ⲗ̄ⲏ̄; item nonnunquam in sequentibus); [5] (ff. 204ᵛ, 205) in angelum Gabrielem: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 36, f. 306ʳ·ᵛ); [6] (ff. 205ᵛ, 206) in angelum Raphaelem: ⲅⲉⲛⲉⲁ̀ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 36, ff. 306ᵛ-307ᵛ); [7] (ff. 206ᵛ, 207) in quattuor animalia incorporea: ⲡⲓⲇ̄ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲩⲛ (Vat. 36, ff. 308-309); [8] (ff. 207-208) in viginti quattuor presbyteros: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ (Vat. 36, ff. 310ᵛ, 311); [9] (f. 208ʳ·ᵛ) in Iohannem Baptistam: ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ (Vat. 36, f. 313ʳ·ᵛ); [10] (ff. 208ᵛ, 209) in Iohannem Baptistam: ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ (Vat. 36, ff. 313ᵛ, 314); [11] (f. 209ʳ·ᵛ) in sanctos Innocentes: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲁ̀ⲟ̀ⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 36, ff. 314-315; cod. om. versiculum ⲛⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲣⲟϧⲓ); [12] (ff. 209ᵛ-210ᵛ) in apostolos: ⲡⲓϣⲱⲣⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Vat. 36, f. 315ʳ·ᵛ); [13] (ff. 210ᵛ-211ᵛ) in sanctum

Stephanum: ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ (Vat. 36, ff. 315ᵛ, 316ᵛ); [14] (ff. 211ᵛ, 212) in sanctum Georgium: ⲍ ⲛ̀ⲣⲟ⟨ⲙ⟩ⲡⲓ (Vat. 36, ff. 316ᵛ, 317); [15] (f. 212ʳ·ᵛ) in sanctum Theodorum: ⲁ̀ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 36, f. 317ʳ·ᵛ); [16] (ff. 212ᵛ-213ᵛ) in sanctum Mercurium: ⲫⲩⲗⲟⲡⲁⲧⲏⲣ (Vat. 36, ff. 318-319; cod., ut Vat. 38, f. 240ᵛ, om. versiculum ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁⲕ); [17] (f. 214ʳ·ᵛ) in sanctum Mēna: ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲟⲩⲛ (Vat. 36, ff. 319-320; codex, ut Vat. 38, f. 241ᵛ, om. versiculos ⲛⲓⲭⲗⲟⲙ et ⲕⲁⲧⲁ ⲫⲣⲏϯ); [18] (ff. 214ᵛ-216) in sanctum Antonium: ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 36, ff. 324ᵛ-325ᵛ; cod. add. versiculum ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ante conclusionem ⲧⲱⲃϩ ut apud Labib, op. laud., p. ⲧ̅ⲟ̅ⲏ̅); [19] (f. 216ʳ·ᵛ) in sanctum Paulum eremitam: ⲱ̀ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲁⲩⲗⲏ « O vir beate, pater noster sancte, abba Paule »; des.: ⲙ̀ⲡⲓⲱⲛϧ ⲉⲑⲙⲏⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ· ⲧⲱⲃϩ... ⲛⲧⲉϥⲭⲁ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « vitae permanentis. Ora... ut dimittat peccata »; [20] (ff. 216ᵛ-218) in sanctum Macarium eiusque filios: ⲡⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ (Vat. 36, ff. 328ᵛ-329ᵛ; codex caret versiculo ⲉⲛⲛⲁⲓ̀ⲛⲓ ⲙ̀ⲡⲓϩⲟ ⲛ̀ⲁ̀ⲏⲧⲟⲥ, litteris ⲉⲛⲛⲁⲓ̀ iam scriptis ductu vero a librario cancellatis); [21] (ff. 218-219) in sanctum Macarium Magnum: ⲗⲁ{ⲟ}ⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Labib, op. laud., pp. ⲧ̅ⲡ̅ⲗ̅, ⲧ̅ⲡ̅ⲉ̅; aliquantulum discrepat in conclusione); [22] (f. 219ʳ·ᵛ) in Marcum evangelistam: ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Vat. 36, f. 339ʳ·ᵛ); [23] (ff. 219ᵛ-220ᵛ) in omnes sanctos: ⲑ̀ⲙⲏⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 36, f. 338ʳ·ᵛ); [24] (ff. 220ᵛ-221ᵛ) in Eliam prophetam: ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ ⲡⲓⲑⲉⲥⲃⲓⲧⲏⲥ (Vat. 36, ff. 338ᵛ, 339; codex, inde a ⲙ̀ⲡⲉϥϫⲱⲛⲧ ⲁ̀ϩⲟⲩ ⲃⲱ discrepat additque versiculos ⲁ̀ ⲛⲉⲕⲧⲟⲅⲙⲁ et ⲁ ⲕⲉⲗⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ; vide cod. Vat. 36, ff. 340ᵛ, 341, ubi versiculi illi leguntur in doxologia ⲡⲓⲕⲉⲃⲉⲣⲛⲓⲧⲏⲥ ⲉⲧⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ).

II (ff. 221ᵛ-228ᵛ) Breve diaconale, praemisso titulo من اجل خدمة الشماس قبطى « De officio diaconi; coptice », bohairice cum rubricis arabicis; cf. codd. Vat. copt. 27, Vat. copt. 28, Vat. copt. 36 et Vat. copt. 38. Codex, cuius auctor in hac ultima parte sicut et in reliquis imperitiam prodit et incuriam, cum laudatis codicibus non tantum in rerum consecutione sed in ipso monitionum textu multiplices praebet discrepantias. [1] (ff. 221ᵛ, 222) ⲓⲥ ⲡⲁⲧ⟨ⲏ⟩ⲣ... ϥ̀ⲗⲟⲩⲅⲓⲑⲟⲥ... ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ... ⲉⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ (Vat. 27, ff. 1-2; cod. om. ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ); [2] (f. 222ʳ·ᵛ) ⲧⲱⲃϩ ϩⲓⲛⲁ (Vat. 28, ff. 2ᵛ, 3); [3] (ff. 222ᵛ, 223) ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲝⲁⲥⲑⲉ ⲩ. ⲧ. ⲏⲣⲏⲛⲏⲥ..., ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲁⲣⲭⲏ̀ⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲁ̀ⲅⲓⲁⲥ ⲉⲕⲕⲗ. (Vat. 27, ff. 3ᵛ, 4; sequitur in codice: ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧⲟⲩ ⲁ̀ⲅⲓⲟ̀ ⲉ̀ⲕⲟⲥⲱⲙⲉⲛ ⲧⲟⲩ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲩ ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ); [4] (f. 223ʳ·ᵛ) ⲁⲥⲡⲁⲥⲁⲥ–

ⲑⲉ (Vat. 27, f. 10ᵛ); ⲁ̀ⲧⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ (Vat. 36, f. 391; cod. des. ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ · ⲡⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ ⲁ̀ⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅); [5] (f. 223ᵛ) ⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫϯ (Vat. 27, f. 14); [6] (ff. 223ᵛ, 224) ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲏ̀ⲣⲓⲛⲏⲥ... ⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ... ⲧⲁⲅⲙⲁ ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟⲩ ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ (Vat. 27, f. 14); ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ... ⲩ. ⲧ. ⲁ̀ⲅⲓⲟⲛ ⲧⲓⲙⲓⲟⲛ... ⲛⲓⲉⲧⲱϣ... ⲛⲉⲛⲛⲟⲩⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 27, ff. 14ᵛ, 15); [7] (f. 224ᵛ) ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Vat. 27, f. 19ʳ·ᵛ; in cod. memorantur Antonius, Paulus, Macarius, Iohannes, Paulus, Isidorus, Moyses, Iohannes Niger, Daniel, Pachomius, Šenoute, chorus staurophororum); [8] (ff. 224ᵛ, 225) ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ... ⲡⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ... ⲁ̀ⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅... ϯⲛⲁϩϯ... ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ⲭⲉⲛ ⲛⲓⲭ̀ⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ (Vat. 27, ff. 21ᵛ, 22, in nonnullis discrepat omittitque ⲁⲙⲏⲛ et ϯⲛⲁϩϯ); [9] (ff. 225-228ᵛ) ṭabaḥāt quae ad officium pertinent diaconi: ff. 225-226, pro defunctis (Vat. 20, ff. 155ᵛ, 156); f. 226, pro aegrotis (Vat. 20, f. 154ᵛ); f. 226ʳ·ᵛ, pro peregrinantibus (Vat. 20, ff. 154ᵛ, 155); ff. 226ᵛ, 227, pro aere et terrae fructibus (Vat. 20, f. 155ʳ·ᵛ); f. 227ʳ·ᵛ, pro aquis (Vat. 27, f. 26ʳ·ᵛ); ff. 227ᵛ, 228, pro seminibus (Vat. 27, ff. 26ᵛ, 27); f. 228, pro principe (Vat. 20, f. 155ᵛ); f. 228ʳ·ᵛ, pro oblationibus (Vat. 20, f. 156ᵛ); f. 228ᵛ, pro pace (Vat. 20, f. 158ᵛ).

III (ff. 228ᵛ-234) Doxologiae.

1 (ff. 228ᵛ-233) Sub titulo ترتيب يقرا فى صوم الميلاد جميعه وفى وقت التوزيع بسلام من الرب امين امين « Ordo legendus infra ieiunium Nativitatis et infra distributionem. In pace Domini. Amen, amen », doxologia: ϥⲉⲙⲡϣⲁ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 281-285; codex om. ⲟⲩⲟϩ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅-ϯⲡⲁⲣⲑ̅ [Vat. 36, f. 281ᵛ, linn. 8-12] et, fol. 230ᵛ, lin. 1, habet ⲓⲁⲕⲱⲃ pro ⲓⲱⲃ).

2 (ff. 233-234) Doxologia in sanctum Macarium Magnum, Adam: ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (Vat. 36, ff. 327ᵛ, 328).

Praeter lineas 9-16 folii 190, codex eiusdem amanuensis est ac codd. Vaticani coptici 78, 79 et 81, omnique destituitur fasciculorum et foliorum enumeratione coptica; notae autem sic dictae arabicae, partim nonnunquam cultro glutinatoris resectae, signant initio in summis marginibus triniones 1, 2, quaterniones 3-29 et fasciculum 30 septem ff. constantem. Margines et scripturae lineas definiunt ductus chartae impressi. Scriptura rudis est manuque tremula exarata. Ad usum minii quod spectat, vide dicta de codicibus 78, 79 et 81.

F. 234, librarii subscriptio: وكان الفروغ من هذه الابصلمودية المباركة فى يوم | السبت المبارك الحادى والعشرون من شهر برمهات | سنة الف وسبع ماية وتسعة وثلاثين [مسيـ]حية الموافق | لسنة الف واربع ماية خمسة وخمسين للشهداء الاطهار | وناقل هذه الحروف الحقير القمص مرقوريوس احد رهبان | الست السيدة بابراموس ببرية شهات القاطن بمدينة | رومية العظمة بدير مارى

اصطافانوس اول (supra ريس scriptum) الشهداء | وريس الشمامسة المعروف بكنيسة القبط والحبش | بجانب كنيسة مار بطرس هامة الرسل وان يسال كلمن | قرا فى هذه الابصلمودية ان يدعى له بغفران الخطايا | امين « Et evenit finis huius psalmodiae benedictae sabbato benedicto, die vigesimo primo mensis barmahāt anni millesimi septingentesimi trigesimi noni Christi qui respondet anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto Martyrum purorum; et transcriptor harum litterarum est pauper hegumenus Mercurius, monachus dominae Dominae in (monasterio) Baramūs, in deserto Šihāt, incolens, Romae in urbe potenti, monasterium Mārī Stephani, primi martyrum et diaconorum, notum sub nomine Ecclesiae Coptitarum et Aethiopum, prope ecclesiam Mār Petri, apostolorum capitis; et rogat quemcumque in hac psalmodia lecturum ut deprecetur pro eo veniam peccatorum. Amen ». In folio recto, custodiae modo operculo anteriori adiecto: هذا الكتاب برسم دير مار اسطافانوس الكاين بجوار مارى بطرس بالوتيكانى | لاستعمال الرهبان القبط والحبش القاطنين به فلا يحل لاحد التصرف فيه | بوجه من الوجوه « Hic liber sub signo est monasterii Mār Stephani, prope Mārī Petrum in Vaticano siti, ut sit in usum monachorum Coptitarum et Aethiopum in eo degentium, nec sit ulli potestas eum commutandi quocumque ex modo »; paulo infra: *Officio di Pasqua*. Vac. ff. $72^{r \cdot v}$, $145^{r \cdot v}$, 234^{v}-236^{v}.

In dorso tegumenti membrana confecti nota *Copto 82* atramento scripta. Acies foliorum conspersa est pigmentis rubro et flavo.

83. Saec. XVIII in., chart., mm. 200 × 135, ff. 158, linn. 12-20.

Codex liturgicus continens psalmodiam cum brevi diaconali, adiectis initio et in fine psalmodiae fragmentis, bohairice cum partibus et rubricis arabicis; sola ff. 4-143 sunt codicis pristini.

I (ff. 4^{v}-143) Psalmodia; cf. cod. Vat. copt. 36, quo codice usus est librarius.

1 (ff. 4^{v}-64) Psalliae ad theotokias et cantica, bohairice. [1] (ff. 4^{v}-9^{v}) Psallia dicenda in dominicis mensis kīhak, Batos: **ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲉⲣⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ** (Vat. 36, ff. 12-14^{v}; codex des. **ⲁⲛϣⲁⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ · ⲙⲁⲣⲁⲛ**); [2] (ff. 10-14^{v}) psallia ad **ⲧⲟⲧⲉ ⲁϥϩⲱⲥ**, Adam: **ⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲣⲟⲣⲟ** (Vat. 36, ff. 27-29); [3] (ff. 15-18^{v}) psallia ad theotokiam feriae II, Adam: **ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲫ⟨ⲟ⟩ⲟⲩ** (Vat. 36, ff. 40^{v}-42; codex per homoeoteleuton praetermisit versiculum **ⲃⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ**); [4] (ff. 19-22^{v}) psallia ad theotokiam feriae III, Adam: **ⲁⲣⲉϩ ⲉⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ** (Vat. 36, ff. 51^{v}-53); [5] (ff. 23-28) psallia ad theotokiam feriae IV, Batos: **ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉⲣⲟⲕ** (Vat. 36, ff. 72^{v}-75); [6] (ff. 28^{v}-34) psallia ad theotokiam feriae V, Batos: **ⲁ ⲫϯ ⲥⲁϫⲓ** (Vat. 36, ff. 85^{v}-88); [7] (ff. 34^{v}-37^{v}) psallia ad theotokiam feriae VI, Batos: **ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ** (Vat. 36, ff. 122^{v}-123^{v}; codex evolvit conclusionem ad calcem psalliae,

aliquando etiam in fine versiculorum); 8 (ff. 38 42) psallia ad theotokiam sabbati, Batos: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲧⲉⲛϩⲱⲥ (Vat. 36, ff. 135-137; cod. omittit ϧⲉⲛ ⲟⲩϭⲓϣϣⲱⲟⲩ); 9 (ff. 42-45) psallia ad theotokiam dominicae, Adam, legenda mense kīhak: ⲁⲓⲛⲁϩⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲭⲟⲙ (Vat. 36, ff. 187-188v); 10 (ff. 45-49) psallia ad ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ, Adam: ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲃⲓ (Vat. 36, ff. 244v-247); 11 (ff. 49-53) psallia ad ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄, Batos: ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲟⲃ (Vat. 36, ff. 174v-177); 12 (f. 53) ⲱ̀ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄ ⲓⲏ̄ⲥ̄ ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲡⲓ ⲉⲧ (initium tantum; integre in Vat. 36, ff. 177-179); 13 (ff. 53-56) psallia ad canticum secundum, Adam: ⲁ̀ⲣⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ ⲡⲉⲛⲛⲏⲃ (Vat. 36, ff. 62-64); 14 (ff. 56-59) psallia ad canticum tertium, Adam: ⲁⲕϣⲉⲡϧⲓⲥⲓ ⲛⲉⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 101-103); 15 (ff. 59-61v) psallia ad canticum tertium, Batos: ⲁⲣⲓⲯ⟨ⲁ⟩ⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩⲁϣϥ (Vat. 36, ff. 108-110v; codex praetermisit versiculum ⲫϯ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ); 16 (ff. 62-64) psallia ad canticum quartum, Adam: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲡⲟ̄ⲥ̄ ⲫϯ (Vat. 36, ff. 180-181v).

2 (ff. 64v-78) Sectiones copticae et arabicae interpretationum theotokiae sabbati, cum initiis sectionum theotokiae. 1 (ff. 64v-65v) ⲥⲩⲛⲗⲟⲝⲁⲥⲑⲟⲙⲉⲛ ⲏ̀ⲙⲉⲣⲉⲛ (Vat. 36, ff. 138v-139v); 2 (f. 65v) ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 141v, 142); 3 (ff. 65v-66v) ⟨ⲁ⟩ ⲫϯ ⲟⲩⲱⲣⲡ ⲙ̀ⲡⲉϥⲙⲁⲩⲁⲧϥ ⲛ̀ⲗⲟⲅⲟⲥ (Vat. 36, ff. 142-143); 4 (f. 66v) ϩⲱⲥ ⲙⲁ ⲛϣⲁⲗⲏⲧ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 145); 5 (ff. 66v-67v) ⲣⲁⲙ̀ ⲫϯ ⲛ̀ⲑⲟ (Vat. 36, ff. 145-146); 6 (f. 67v) ⲛⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉ⟨ⲛⲟⲥ⟩ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 148r·v); 7 (ff. 67v-68v) ⲕ̄ⲉ̄ ⲧⲓⲥ ⲟⲩⲙⲟⲓ ⲥⲓ (Vat. 36, ff. 148v, 149); 8 (f. 68v) ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲉϩⲃ̄ϯ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 151v); 9 (ff. 68v-69v) ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲡⲟ̄ⲥ̄ (Vat. 36, ff. 151v-152v); 10 (f. 69v) ϯⲥⲕⲏⲛⲏ ⲑⲏ ⲉⲧⲟⲩⲙⲟⲧⲁ̀ (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 154v, 155); 11 (ff. 69v-70v) ⲥⲟⲙⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲓⲉ̀ⲧⲉⲛⲑⲏⲛⲟⲩ (Vat. 36, ff. 155v, 156); 12 (f. 70v) ⲁⲓⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϫⲉ ⲑ̀ⲙⲁⲩ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 158v); 13 (ff. 70v-71v) ⲁⲣⲓⲝⲁⲧⲉ ⲛⲉⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 158v-159v); 14 (f. 71v) ⲁⲣⲉⲧⲉⲛⲑⲟⲛϯ ⲉ̀ϯⲙⲟⲕⲓ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 161v); 15 (ff. 71v-72v) ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲓ̀ⲧⲉⲛ ⲥⲉ (Vat. 36, f. 162r·v); 16 (ff. 73-74) ⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲏ ⲕⲉ ⲇⲓⲥⲓⲥ (Vat. 36, ff. 165-166; codex om. ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡⲟ̄ⲥ̄, seu initium sectionis IX theotokiae [integre in Vat. 36, ff. 164v, 165]); 17 (f. 74r·v) من هى تُدعى الغير دنسة (Vat. 36, f. 141v; singulis sectionibus arabicis praemittuntur, ut supra, initia coptica sectionum theotokiae et nonnumquam evolvit codex conclusionem);

[18] (ff. 74ᵛ, 75) انا اقدح فاى (Vat. 36, f. 144ᵛ); [19] (f. 75ʳ·ᵛ) مثل عروس بغير فساد (Vat. 36, ff. 147ᵛ, 148); [20] (ff. 75ᵛ, 76) انتى هى الجنس المعروف (Vat. 36, f. 151); [21] (f. 76ʳ·ᵛ) السماء الثانية (Vat. 36, f. 154ʳ·ᵛ); [22] (ff. 76ᵛ, 77) القبة واوانيها (Vat. 36, f. 158); [23] (f. 77) دعيتى ام الله الحى (Vat. 36, f. 161); [24] (f. 77ᵛ) سلم راه الاب يعقوب (Vat. 36, f. 164ᵛ); [25] (f. 78) هوذا الرب انا منكى (Vat. 36, f. 168).

3 (ff. 78ᵛ-90) Sectiones copticae interpretationum theotokiae **ⲥⲉⲙⲟⲩϯ** (seu dominicae), cum evangeliis propriis. [1] (f. 78ᵛ) **ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ϯⲕⲉⲟⲥ** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 192-193ᵛ); [2] (ff. 78ᵛ-79ᵛ) **ⲓⲥϫⲉ ⲁ̀ ⲫϯ ϭⲱⲣⲡ** (Vat. 36, ff. 194-195); [3] (ff. 79ᵛ, 80) evangelium I, Luc. 1, 46-50 (Vat. 36, f. 197ʳ·ᵛ); [4] (f. 80) **ϯⲕⲩⲃⲱⲧⲟⲥ ⲉⲥⲟϣϫ** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 197ᵛ-198ᵛ); [5] (ff. 80-81ᵛ) **ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲩⲡⲟⲧⲓⲅⲙⲁ** (Vat. 36, ff. 199-200); [6] (ff. 81ᵛ, 82) evangelium II, Luc. 1, 51-55 (Vat. 36, ff. 201ᵛ, 202); [7] (f. 82) **ⲡⲓⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉ̀ⲧⲟⲩ⟨ϩⲱⲃⲥ⟩** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 202-203); [8] (ff. 82-83) **ⲁ̀ⲣⲉϣⲁⲛ ⲛⲓⲙⲉⲩⲓ̀ ⲕⲱϯ** (Vat. 36, ff. 203-204); [9] (f. 83ʳ·ᵛ) evangelium III, Luc. 1, 68-72 (Vat. 36, ff. 205ᵛ, 206); [10] (f. 84) **ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 206ᵛ, 207); [11] (ff. 84-85) **ⲛⲓⲙⲏⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲛⲁϣⲱⲟⲩ** (Vat. 36, ff. 207ᵛ-208ᵛ); [12] (f. 85ʳ·ᵛ) evangelium IV, Luc. 1, 73-77 (Vat. 36, f. 210ᵛ); [13] (f. 85ᵛ) **ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯⲗⲩⲭⲛⲓⲁ̀** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 211-212); [14] (ff. 85ᵛ-86ᵛ) **ⲛⲓⲧⲟⲅⲙⲁ ⲛ̀ⲁⲡⲁⲥ** (Vat. 36, ff. 212-213); [15] (f. 87) evangelium V (absque titulo), Luc. 1, 78, 79 (Vat. 36, f. 215); [16] (f. 87) **ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯϣⲱⲣⲁ ⲛ̀ⲛⲟⲃ ⲛ̀ⲕⲁⲣⲟⲥ** (solum initium; integre in Vat. 36, ff. 215ᵛ-216ᵛ); [17] (ff. 87ᵛ-88ᵛ) **ⲏ̀ⲗⲓⲏⲃ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ** (Vat. 36, ff. 216ᵛ-217ᵛ; codex om. evangelium VI); [18] (f. 88ᵛ) **ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ** (seu pars secunda sectionis VII theotokiae dominicae; solum initium; integre in Vat. 36, f. 220ʳ·ᵛ); [19] (ff. 88ᵛ-90) **ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛ̀ⲛⲓⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀** (Vat. 36, ff. 220ᵛ-221ᵛ).

4 (ff. 90ᵛ-94ᵛ) Sectio laudis in Virginem Mariam, post **ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ**, ante **ⲁⲩⲙⲟⲩϯ**, coptice: **ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲟⲩ ⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲏϯ** (Vat. 36, ff. 231ᵛ-234).

5 (ff. 94ᵛ-114) Ṭuruḥāt ad theotokias et cantica, cum eorum interpretationibus seu commentariis arabicis. [1] (ff. 94ᵛ-95ᵛ) Ṭarḥ ad canticum primum, Adam: **ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ** (Vat. 36, f. 36); [2] (ff. 95ᵛ-96ᵛ) ṭarḥ ad theotokiam feriae II, Adam: **ⲁ̀ⲗⲁⲙ ⲡⲓϭⲱⲱ̀ⲣⲡ** (Vat. 36, ff. 48ᵛ, 49); [3] (ff. 96ᵛ-97ᵛ) ṭarḥ ad theotokiam feriae III, Adam: **ⲡⲓⲭⲗⲟⲙ** (Vat. 36, f. 61ʳ·ᵛ); [4] (ff. 97ᵛ-98ᵛ) ṭarḥ

ad canticum secundum, Adam: ⲙⲁⲣⲉⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ (Vat. 36, f. 69r-v); [5] (ff. 98v-100) ṭarḥ dicendum mense kīkak ad ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ, Batos: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 82v, 83); [6] (ff. 100-101) ṭarḥ ad theotokiam feriae V, Batos: ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲡ̄ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ (Vat. 36, ff. 99v-100v); [7] (ff. 101v-102v) ṭarḥ ad canticum tertium, Batos: ⲁϥⲧⲁϩⲟ ⲛ̀ϩⲓⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ (Vat. 36, ff. 119-120); [8] (ff. 102v-103v) ṭarḥ ad theotokiam sabbati, Batos: ϯⲁⲧⲉⲑⲱⲗⲉⲃ (Vat. 36, f. 169r-v); [9] (ff. 103v-105) ṭarḥ ad ⲭⲉⲣⲉ primum, Batos: ⲭⲉ⟨ⲣⲉ⟩ ⲛⲉ ⲱ̇ ϯⲡⲁⲣ̄ⲑ̄ (Vat. 36, f. 171r-v); [10] (ff. 105-106) ṭarḥ ad ⲭⲉⲣⲉ secundum, Batos: ⲣⲁϣⲓ ⲑⲉⲗⲏⲗ (Vat. 36, ff. 173v, 174); [11] (f. 106r-v) ṭarḥ ad ⲱ ⲡⲉⲛⲟ̄ⲥ̄, Batos: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̇ ϯⲡⲁⲣ̄ⲑ̄ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ (des. coptice ⲛ̀ⲁ̇ⲗⲁⲙ; integre in Vat. 36, f. 179r-v); [12] (f. 107r-v) ṭarḥ ad canticum quartum, Adam: ϭⲓ̄ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϭⲓ̄ϫ (Vat. 36, f. 186r-v); [13] (ff. 107v-108v) ṭarḥ ad theotokiam dominicae, Adam: ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̇ⲣⲟ (Vat. 36, ff. 221v, 222); [14] (ff. 108v-110) ṭarḥ ad ⲧⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲓⲕⲉⲛⲟⲥ, Adam: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲡⲓⲉⲣⲫⲏⲓ (Vat. 36, ff. 235-236); [15] (f. 110r-v) ṭarḥ ad ⳅⲟⲗⲥⲉⲗ, Adam, arabice tantum: من هو انا الحقير (Vat. 36, f. 239r-v); [16] (ff. 110v-111v) ṭarḥ legendum in fine theotokiarum, post ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣⲥⲁϫⲓ, Adam: ⲁϥⲙⲟⲩϯ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̄ⲥ̄ (des. coptice ⲟⲩⲥⲁⲑⲁⲣⲓ ⲉ̇ⲫⲟⲩⲁⲓ; integre in Vat. 36, ff. 243v-244v); [17] (ff. 111v-114) ṭarḥ dicendum post ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̇ ⲡⲁⲛⲟϯ, Adam: ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ ⲱ̇ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (des. coptice ⲉ̇ϩⲟⲧⲉ ⲛⲓⲙⲉⲩⲓ; integre in Vat. 36, ff. 249v-251).

6 (ff. 114-115) Praemisso « Deinde dicitur credo integre et postea haec oratio recitanda ante ‘Kyrie eleison’, arabice »: ايها المولود من الاب قبل كل الدهور (Vat. 36, f. 254r-v). Des. f. 115: كملت طرحات كيهك وابصاليته وقطعه بسلام من الرب امين امين امين « Absoluta sunt ṭuruḥāt mensis kīhak eiusque psalliae et sectiones. In pace Domini. Amen, amen, amen ».

7 (ff. 115v-125) Doxologiae, bohairice; vide etiam infra, ff. 136-143. [1] (ff. 115v-116v) Pro Ascensione: ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̄ ⲛ̀ⲉ̇ϩⲟⲟⲩ (in mg. praemittitur ⲟⲩⲟϩ; Vat. 36, f. 301r-v); [2] (ff. 116v-118) pro omnibus angelis: ⳉ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 36, ff. 311v-312v); [3] (ff. 118-119) pro Macario Magno, Batos: ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ (Vat. 36, ff. 327v, 328); [4] (f. 119r-v) pro patribus Maximo et Dometio: ⲛⲓⲫⲱⲥⲧⲏⲣ (Vat. 36, f. 334r-v); [5] (ff. 119v-121) pro Moyse Nigro: ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲙⲁ̄ⲣ̄ (Vat. 36, ff. 335-336); [6] (ff. 121-122) pro patriarcha huius temporis, Batos: ⲁⲕϭⲓ ⲧⲭⲁⲣⲓⲥ (Vat. 36, ff. 341-342); [7] (ff. 122-123v) pro

Maria Virgine, Adam: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Vat. 36, ff. 342v-343v; huic doxologiae praemittit librarius titulum arabicum e codice Vat. 36, f. 342v, desumptum, scil.: « Doxologiae in Virginem, angelos, martyres et sanctos; tomus Adam »); [8] (ff. 123v-125) pro cruce gloriosa, Adam: ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲓ ⲡⲥⲛⲟϥ (Vat. 36, ff. 385-386v; codex om. versiculum ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓ⳩ ⲡⲓϩⲟⲡⲗⲟⲛ ⲉⲧⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ).

II (ff. 125v-135v) Breve diaconale, prius bohairice deinde arabice; cf. cod. Vat. copt. 36, ff. 388-396, ex quo codice librarius saltem partem copticam desumpsit, paucis additis, aliis omissis. [1] (ff. 125v-132v) Pars bohairica. F. 125v, ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ integre evolvitur, ut in cod. Vat. copt. 27, f. 1v; f. 126, post ϫⲉ ϥⲥ̀ⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, add. ⲡⲓⲕⲟⲩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ ⲕ̅ⲉ̅ (Vat. 27, f. 3); f. 127, codex om. ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ... ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (Vat. 36, f. 389, lin. ult.-f. 390, lin. 3 a. fin.); ibid., om. ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲥⲟⲛ... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ (Vat. 36, f. 390v, linn. 5-14); f. 127v, ⲡ̀ⲣⲟⲥⲭⲱⲙⲉⲛ (solum initium; integre in Vat. 36, f. 391); ff. 128v, 129, in commemoratione sanctorum, loco ⲡⲓⲅ̅ ⲉⲑ̅ⲩ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ scribit ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ omittitque ⲡⲓϣⲱⲓ et ⲡⲁⲣⲥⲟⲩⲙⲁ (Vat. 36, f. 392r-v); f. 129v, pro ⲥⲱⲧⲏⲥ... ⲉ̀ⲗⲉⲏ̀ⲥⲟⲛ, habet ⲁⲙ̅ⲏ̅ⲛ̅... ⲁ̀ⲙⲏⲓⲛ (ⲛ emendatio ex ⲁ̀; Vat. copt. 82, f. 225); [2] (ff. 133-135) pars arabica; praemissis titulo تفسير خدمة الشماس « Interpretatio ministerii diaconi » et ⲁⲙⲏⲓⲛ ⲓⲥ ⲡⲏⲧⲏⲣ... امين « Amen. Unus Pater... Amen », tradit librarius seriem ⲧⲱⲃϩ (cf. L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Église copte*, in *Le Muséon*, t. XXXVIII, 1925, pp. 278, 279) quae partim tantum legitur in cod. Vat. 36, inc.: اطلبوا لكي الله يرحمنا « Orate ut Deus misereatur nostri » (Vat. 36, f. 388v); des.: ⲕ̅ⲉ̅ اطلبوا الى الله لكي يكمل هذه الفصحة... ويغفر لنا خطايانا « Orate Deum ut perficiat hoc Pascha... et condonet nobis peccata nostra. Kyrie »; [3] (f. 135v) formula benedictionis, inc.: ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲑⲁϣ ⲟⲩ{ⲟⲩ}ⲛⲁⲓ ϩⲁⲣⲟⲛ « Deus miserere nostri, statue misericordiam super nos » (cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, p. ٢١; leviter discrepat), cum responsione populi ⲕ̅ⲉ̅ (duodecies); sequitur cantus: ⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲥⲱⲑ(ⲏ)ⲣ ⲁⲕⲓ̀ ⲁⲕϣⲏⲡ ⲙ̀ⲙⲁⲕϩ « Christe, Servator noster, venisti, accepisti angustias » (evulgatus sub titulo ⲗⲱⲃϣ in opere quod inscribitur كتاب طروحات الصخة المقدسة, auctoribus Philotheo al-Maqārī et Michaele Ǧirǧis, Cahirae, 1914, pp. ⲕ̅ⲁ̅, ⲕ̅ⲃ̅; cf. etiam f. 157); in imo folio, rubrica arabica cancellata: « Ṭarḥ legendum per integram hebdomadam Paschatis, a die

dominica Palmarum usque ad diem magni sabbati », et in imo mg.: ϧⲉ; cf. f. 155[v].

III (ff. 136-143) Psalmodiae fragmentum. Doxologiae in sanctos, bohairice; vide etiam ff. 115[v]-125. [1] (f. 136[r·v]) Pro apostolis, Adam: ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲁϥⲥⲱⲧⲡⲟⲩ (Vat. 36, ff. 364[v], 365); [2] (ff. 136[v]-137[v]) pro s. Georgio, Adam: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲛⲓⲙⲁⲧⲟⲓ (Vat. 36, ff. 368-369[v]); [3] (ff. 137[v]-139) pro s. Antonio, Adam: ⲁ̀ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉⲣⲛⲓϣϯ (Vat. 36, ff. 378-379[v]); [4] (ff. 139-141[v]) pro sancto Macario, Adam: ⲁϥϭⲓⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲧⲉⲡ (Vat. 36, ff. 381-383[v]); [5] (ff. 141[v], 142) pro ss. Maximo et Dometio, Adam: ⲁⲩⲓ̀ⲛⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 36, ff. 383[v], 384); [6] (ff. 142[v], 143) pro staurophoris, Adam: ⲉⲣⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ (Vat. 36, ff. 384-385).

IV (ff. 144-145[v], 156-157, 146-155[v]) Fragmentum ad liturgiam Paschatis spectans, bohairice: f. 144[r·v], ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ... ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲉⲧⲣⲓ... ⲁ̀ⲣⲓⲧⲉⲛ ⲙ̀ⲙⲁ ⲛ̀ϫⲟⲥ... ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ... ϧⲉⲛ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (cf. Villecourt, op. laud., p. 277); ff. 144[v], 145, ⲑⲟⲕ ⲇⲉ ϯϫⲱⲙ (cf. Vill., ibid.); f. 145[r·v], ⲭⲁ ⲏ̀ⲡⲁⲣ ⲑⲱⲟⲩ... ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ (sectio graeca); f. 145[v], ⲉⲛⲩ̀ⲅⲛⲟⲩⲥⲓⲥ ⲉⲃⲟⲗ... ⲙⲉⲑⲉⲑⲏⲟⲛ (Vill., p. 293); f. 145[v], ⲟⲩⲕⲉⲑⲏⲕⲉⲥⲓⲥ... ⲉⲑⲛⲁⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲏⲕⲟⲥ, solus titulus cum invocatione; cf. O. H. E. Burmester, *The Homilies or Exhortations of the Holy Week Lectionary*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLV, 1932, p. 22; f. 156, ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲏ̀ⲥⲁⲓ̀ⲁⲥ ⲡⲓⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ, solus titulus cum invocatione; f. 156, ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ... ⲫ̀ⲛⲟⲩϯ (Rom. 1, 1, 2; Tuki, op. laud., p. ⲙ̅ⲇ̅); f. 156, ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙⲟⲩⲧⲉⲛ... (Vill., p. 287; Tuki, op. laud., p. ⲙ̅ⲏ̅); f. 156, ⲕⲁⲑⲁⲗⲏⲕⲟⲛ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙⲉⲛⲣⲁϯ (Tuki, p. ⲛ̅); f. 156[r·v], ⲛⲁⲥⲛⲁⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲙ̀ⲙⲁⲛⲣⲉ... ⲁ̀ⲙⲏⲛ (cf. I Ioh. 2, 15, 17; Tuki, p. ⲛ̅); f. 156[v], ⲡⲣⲉⲕⲝⲓⲥ... ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ, cum invocatione (Tuki, p. ⲛ̅ⲉ̅); f. 156[v], ⲡⲓⲥⲁϫⲓ ⲧⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ ⲁ̀ⲙⲏⲛ (Tuki, p. ⲛ̅ⲍ̅); f. 157, ⲕⲏⲣⲓⲁ̀ ⲉⲩⲗⲟⲩⲥⲱⲛ... ⲁⲛⲩ̀ⲅⲛⲟⲩⲥⲓⲥ ⲉⲛ (Tuki, pp. ϥⲁ, ⲝ̅ⲁ̅; Vill. p. 293); f. 157, ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ (Tuki, pp. ⲝ̅ⲃ̅, ⲝ̅ⲅ̅); f. 157, cantus ⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲥⲱⲑ(ⲏ)ⲣ ⲉⲕⲓ̀ ⲉⲧϣⲉⲡ ⲙ̀ⲕⲁⲩϩ (vide f. 135[v]); ff. 146-147, Ps. 6, add. in fine ⲁ̅ⲗ̅ ⲇⲟⲝⲁⲥ ⲁ̅ⲃ̅; ff. 147-149, Ps. 31, add. in fine ⲁ̅ⲗ̅ ⲇⲟⲝⲁ; ff. 149-152, Ps. 37, add. in fine ⲁ̅ⲗ̅ ⲇⲟⲝⲁⲥ ⲡⲉⲧⲣⲓ; ff. 152-155[v], Ps. 50, add. in fine ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲟⲙ ⲁ̅ⲗ̅ (f. 153[v], ductibus cancellatum, textum exhibet Ps. 37, 21 [ⲛⲁⲩϯ]-23; cf. ff. 151[v], 152); f. 155[v], ṭarḥ pro singulis diebus infra hebdomadam Paschatis, ϧⲁⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲛ̀ϯⲑ̀ⲣⲓⲁⲥ... ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀... ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ (Philotheos al-Maqāri et Michael Ǧirǧis

op. laud., p. ⲕ̅ⲃ̅; cf. f. 135ᵛ); f. 155ᵛ, ⲉⲕⲗⲓⲛⲉⲙⲉⲛ{ⲉⲛ} ⲅⲟⲛⲟⲩ (Vill., p. 278).

V (ff. 1-3, 157ᵛ-158ᵛ) Fragmenta liturgica pro festis Nativitatis et Epiphaniae.

1 (ff. 1-3) Hymnus pro Nativitate. [1] (f. 1ʳ·ᵛ) Sectio coptica quae legitur a nocte Nativitatis usque ad festum Epiphaniae: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ « Tunc os nostrum impletum est gaudio » (cf. Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉⲑⲩ, Cahirae, 1908, pp. ⲫ̅ⲁ̅–ⲫ̅ⲇ̅, cum pluribus lectionibus variis); [2] (ff. 1ᵛ-3) sectio arabica pro nocte Nativitatis: بسم الاله اول ما ابدى بقدرته ابذل جهدى « In nomine Dei qui fuit ante initia; virtute sua contendam et laborabo »; des.: ونقول نومن باسمه الدايم ⲡⲉⲛⲛⲟϯ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲓⲑⲓⲛⲟⲛ ⲁ̅ⲗ̅... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ « dicamusque ‘Credimus in nomen eius aeternum, Dei nostri veri’; alleluia... usque in aeternum » (cf. codd. Vat. copt. 91, ff. 24-26, Vat. copt. 92, ff. 108-111; in quibusdam discrepat codex iteratque in fine doxologiam copticam ⲁ̅ⲗ̅... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ prioris sectionis).

2 (ff. 157ᵛ-158ᵛ) Hymnus pro Epiphania, absque titulo, arabice cum vocabulis copticis in textu occurrentibus; inc.: بسم الاله اول ما ابدى بفاى امـدح واشرح قصدى « In nomine Dei qui fuit ante initia; ore meo laudabo et proponam carmen meum »; des.: ⲡⲓⲉ̀ⲧⲁϥϣⲓ ⲱⲙⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲟⲣⲇⲁⲛⲏⲥ... ⲓⲥϫⲉⲛ ϯⲛⲟⲩ ⲛ̀ϣⲁ ⲉⲛⲉϩ « qui baptizatus est in Iordane... ex hoc nunc usque in saeculum » (cf. cod. Vat. copt. 91, ff. 41-43, qui recensionem praebet longiorem).

Nonnullae emendationes et additiones occurrunt in textu ipsa plerumque manu librarii.

Ff. 4-143, quae codicem pristinum efficiunt, instructa sunt notis copticis cursivis ⲁ̅–ⲣ̅ⲗ̅ⲑ̅, notis nonnullis postea emendatis; reliqua folia numeris copticis carent nec ullibi apparent fasciculorum notae. Incompta est scriptura ut in codd. Vaticanis copticis 78 et 81 qui eumdem librarium produnt; ff. 1-3 et 157ᵛ-158ᵛ sunt alterius manus, illius forsan quae linn. 9-16 folii 190 in cod. Vat. copt. 82 exaravit; linneae 9-17 f. 58, linneae 1-9 f. 144ᵛ necnon ff. 58ᵛ et 144 scripta sunt ab eodem amanuensi ac codicis 86 ff. 2-11ʳ. Minium ubi apparet normam generalem sequitur codicis 78.

F. 143ᵛ, librarii subscriptio magna ex parte e cod. Vat. copt. 36, f. 396, desumpta; codici propria sunt: وكان الفروغ من هذه الابصلمودية المباركة | يوم الثلاث المبارك من شهر طوبه فى ثالث عشر | منه سنة ⲁ̅ⲥ̅ⲙ̅ⲁ̅ (ⲁ̅ supra ⲑ̅? cancell.) قبطية الشهدة الاطهار | وذلك كاتبه الحقير مرقوريوس بالاسم قمص | خادم الست السيدة بالبرموس فى المدينة المعظمة | الروم... وليس لا احدا فيه | دعوتا ولا طالب غير الحقير مرقوريوس خادم الست | السيدة بالبرموس... « Et evenit finis huius psalmodiae benedictae feria tertia benedicta mensis tūbah die decimo tertio, anno

coptico 1241 Martyrum purorum (= an. D. 1525; codex 36: an. M. 1425 = an. D. 1708), eiusque librarius est pauper Mercurius, nomine hegumenus, minister dominae Dominae in (monasterio) Baramūs, degens Romae in urbe potenti... nec quisquam ius vel titulum in ipsum habet praeter pauperem Mercurium, ministrum dominae Dominae in (monasterio) Baramūs... ». Notae possessoris: f. 3, nota exarata eadem manu et iisdem verbis ac nota codicis Vat. copt. 81, f. 139ʳ, quam vide in p. 571; in laterculo interno anteriore, nota eiusdem manus ac tenoris ac nota codicis Vat. copt. 82, in folio recto custodiae modo operculo anteriori adiecto; vide supra, p. 579. In eodem laterculo interno: *officio p*(er) *tutto l'anno*. Vac. ff. 3ᵛ, 4ʳ.

In dorso tegumenti membranacei atramento scriptum est *Copto 83*.

84. An. 1736 (cf. f. 202ᵛ), chart., mm. 200 × 133, ff. I, 215, linn. 13-20.

Codex liturgicus continens ritum funerum, bohairice et arabice. Exscriptus est codex e codicibus Vaticanis copticis 46 et 53, infra laudandis, paucis a Raphaele Tuki, codicis librario, plerumque consulto mutatis.

1 (ff. 9-94ᵛ) Funus patriarchae vel episcopi, ut in cod. Vat. copt. 53, ff. 2-70. F. 29, om. translationem tituli arabicam (Vat. 53, f. 21), item aliquando in posterum; f. 33, om. per homoeoteleuton **ⲟⲩⲟϩ ⲕⲉⲟⲩⲁⲓ... ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲁ̀ⲣⲟ** (Vat. 53, f. 24ᵛ, linn. 3-10).

2 (ff. 95-115ᵛ) Funus patriarcharum et episcoporum, post Missam; cf. cod. Vat. copt. 53, ff. 72-92, quocum convenit, sociatis tamen titulis ff. 72 et 88 et ordine rerum aliquantulum inverso, foliis nempe codicis 53 hoc modo transcriptis: ff. 88-90, 72-81, 90ᵛ-92, 81ᵛ-87. Etenim, lectio Deut. 32, 39-43, et ṭarḥ, quae in cod. 53, in proprio loco, sola notula marginali memorabantur, transcripta sunt integre ex eiusdem foliis 88-90 et 90ᵛ-92 quae, ut dictum est p. 349, sunt alterius codicis.

3 (ff. 116-127) Funus mulierum quae moriuntur in partu, ut in cod. Vat. copt. 53, ff. 92ᵛ-103ᵛ.

4 (ff. 128-143ᵛ) Funus monachorum, ut in cod. Vat. copt. 53, ff. 104-117ᵛ.

5 (ff. 144-155ᵛ) Funus monialium, ut in cod. Vat. copt. 53, ff. 118-127ᵛ.

6 (ff. 156-187ᵛ) Lectiones pro defunctis qui in hebdomada Paschatis moriuntur, ut in cod. Vat. copt. 53, ff. 128-157. ¹ (ff. 156-158ᵛ) Pro presbyteris (Vat. 53, ff. 128-130); ² (ff. 158ᵛ-162ᵛ) pro diaconis (Vat. 53, ff. 130-134); ³ (ff. 163-164ᵛ) pro monachis

(Vat. 53, ff. 134-136); [4] (ff. 164v-167) pro monialibus (Vat. 53, ff. 136-138); [5] (ff. 167-174v) pro viris (Vat. 53, ff. 138-145); [6] (ff. 174v-177v) pro pueris (Vat. 53, ff. 145v-147v); [7] (ff. 177v-183) pro mulieribus (Vat. 53, ff. 148-153v); [8] (ff. 183v-187v) pro puellis virginibus (Vat. 53, ff. 153v-157).

7 (ff. 188-197) Lectiones pro Missa defunctorum, ut in cod. Vat. copt. 46, ff. 102-103, sed ita ut textus arabicus non comitetur at sequatur bohairicum et integre tradatur Ioh. 6, 35-46 (Vat. 46, f. 63r-v), cuius initia tantum memorat cod. 46, f. 103 (vide supra p. 275).

8 (ff. 197-200) Oratio super defunctum, in ecclesia, post evangelium, ad Patrem, ut in cod. Vat. copt. 46, f. 64 (vide p. 270), sed primum bohairice, dein arabice.

9 (ff. 200-202v) Lectio super tumulum, ut in cod. Vat. copt. 46, f. 103r-v, sed primum bohairice, dein arabice.

Caret codex omni fasciculorum et foliorum enumeratione coptica; scriptura eiusdem est indolis ac codicum quae R. Tuki exaravit priore aetatis suae stadio (cf. Ad. Hebbelynck, *Inventaire sommaire des manuscrits coptes de la Bibliothèque Vaticane*, in *Miscellanea Fr. Ehrle*, t. V, Romae, 1924, p. 58). Praeterquam in ff. 188-202v, parte scilicet e cod. Vat. copt. 46 exscripta, Tuki minium adhibuit pro titulis et rubricis iis in locis in quibus eodem usus est librarius cod. Vat. copt. 53; in ff. 188-202v, rubri sunt tituli.

Ff. 202v, 203, subscriptio manu R. Tuki: تم بعون الله يوم الخميس | ثالث عشرين شهر
اب | الذى هو مسرى سنة | الف سبعماية ستة وثاثين | للتجسد الموافق لسنة | إلف واربعماية
اثنين وخمسين | للشهداء وفى هذا السنة | عينها حصل وبا عظيم | فى كل ارض مصر وايضا | حصل
اضطهار من بطرك | الاقباط ضد اولاد الكنيسة | الجامعة حتى ان سلبوا | اموال البعض منهم الحكام |
والله تعالى يحمى المسيحيين | من هذه الشرور الواردة | من عدو الخير بشفاعة الابهات | القديسين
وبطلبات الست | السيدة والدة الاله العذرى | فى كل حين مريم والقديس مار | يوسف وعون
يسوع المسيح | الهنا لذكرة السجود الذين | استضافوا جميعهم بالديار | المصرية امين « Desinit auxilio Dei feria quinta, die vigesimo tertio mensis āb, seu misrī, anni millesimi septingentesimi trigesimi sexti ab Incarnatione, qui respondet anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo Martyrum. Et in hoc anno, in oculo eius, accidit pestis magna in omni terra Aegypti et etiam persecutio a patriarcha Coptitarum in filios totius ecclesiae ita ut iudices bona quorumdam ex eis populati sint. Deus, exaltetur! custodiat christianos ab his malis praesentibus, a boni adversario, per preces sanctorum patrum et orationes dominae Dominae matris Dei, Virginis in omni instanti, Mariae ac sancti Ioseph, et per auxilium Iesu Christi Dei nostri, in memoriam divini cultus illorum omnium qui hospitium efflagitaverunt a monasteriis Aegypti. Amen »; infra subscriptionem exarata est eadem nota possessoris ac in cod. Vat. copt. 81, f. 139v, idque eadem manu; vide p. 571. In summo f. I: *Rituale*. Vac. ff. Iv, 1-8v, 127v, 203v-215v.

Integumentum e corio nigro confectum est; acies foliorum obducta est pigmento caeruleo fusco ut in pluribus codicibus Borgianis a Raphaele Tuki exaratis.

85. Saec. XVIII in., chart., mm. 335 × 225, ff. 76, linn. 25.

Liturgia s. Basilii et ordo thurificationis vespertinae et matutinae, additis lectionibus Epistolarum et Evangeliorum atque Psalmorum versiculis, bohairice et arabice, cum rubricis saepe mere arabicis et lectionibus tum bohairicis tum arabicis.

1 (ff. 1-61ᵛ) Liturgia s. Basilii; cf. cod. Vat. copt. 17, ff. 2-65, ac praesertim codd. Vat. copt. 78, ff. 3-105ᵛ, et Vat. copt. 81, ff. 3-104ᵛ, ex eodem scriptorio monasterii s. Stephani oriundi; librarius autem scriptionis mendis interdum indulsit atque, praeter adiectas lectiones biblicas, non pauca habet propria; praecipuas discrepantias notamus. [1] (ff. 1-39) Ordo communis (Vat. 78, ff. 3-51, Vat. 81, ff. 3-50); f. 2, in oratione ṅⲑⲟⲕ ⲡⲟ̅ⲥ̅, verbis ⲡⲉⲕⲡⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑ̅ⲩ̅ (lin. 3) add. in mg. ϫⲟⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛⲧⲁⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛⲓⲁ̀ ⲑⲁⲓ quae desiderantur in codd. Vatt. 19, 78 et 81, leguntur autem in cod. Vat. 17, f. 4, et evolvit conclusionem ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲱⲧϥ (Vat. 78, f. 7ᵛ), similiter alibi; f. 6ᵛ, in oratione thuris, post ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲓⲕⲏ ṅⲉⲕⲕ̀ⲗⲏⲥⲓⲁ̀, om. ⲑⲁⲓ ⲉⲧϣⲱⲡⲓ... ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲱⲟⲩ (Vat. 78, f. 22ᵛ, linn. 8-14); ff. 6ᵛ-9, inter orationem thuris et orationem « Domine scientiae », add. bohairice varias Pauli pericopas pro variis festis et anni temporibus, nempe: ff. 6ᵛ, 7, pro dominica prima sancti ieiunii et per annum, Rom. 13, 1-3; f. 7, pro tempore ieiunii et festo s. Crucis et pro omnibus diebus et dominicis, Hebr. 9, 11-14 des. ⲟⲩⲡⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑ̅ⲩ̅; f. 7ᵛ, pro tempore Pentecostes, dominicis et feriis, et per annum, sub nota capitis ⲟ̅ⲋ̅, I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ ⲡⲭ̅ⲥ̅ – 28 des. ϩⲓⲛⲁ ṅⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦; ff. 7ᵛ, 8, pro dominica nova et pro tempore Pentecostes, feriis et dominicis, Eph. 4, 20-24; f. 8ʳ·ᵛ, per annum et pro feria quinta Ascensionis, I Tim. 3, 13-16; f. 8ᵛ, per annum, pro dominicis et feriis, sub nota capitis ⲡ̅ⲁ̅, Rom. 15, 13-16; f. 9, sub nudo titulo ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲕⲟⲩⲣⲓⲛⲑⲟⲥ, I Cor. 9, 1-7; singulas pericopas excipit conclusio ⲡⲓ̀ϩⲙⲟⲧ ⲛⲉⲙ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Benedictio et pax »; ff. 11ᵛ-33, inter orationem evangelii « Domine et magister », cui rubricam praemittit ampliorem quam Vat. 78, f. 29ᵛ, et orationem « Longanimis », addit, interiectis Psalmorum versiculis, pericopas Evangeliorum bohairicas per annum legendas: ff. 11ᵛ, 12, pro dominica prima mensis tūt, Luc. 7, 28-35; f. 12ᵛ, pro missa defunctorum et omni tempore, Luc. 7, 11-17; ff. 13-14, pro tempore Pentecostes, in dominicis, et pro dominicis per annum, Matth. 28, 1-20; f. 14, Ps. 101, 2, 3 inc. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ, add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 14-15, pro mense hatūr, in feriis et in dominicis, Marc. 10, 17-30; f. 15ᵛ,

Ps. 37, 2, 3 add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 15^{v}-17, pro mense kīhak, in feriis et in dominicis, Luc. 1, 57-80 add. ⲁ̀ⲙⲏⲛ; f. 17, Ps. 50, 3, 4 add. ⲁ̅ⲗ̅; f. 17$^{r\cdot v}$, pro festis s. Crucis, mensibus tūt et barmahāt, Ioh. 10, 22-32; f. 17^{v}, Ps. 141, 8 add. ⲁ̅ⲗ̅; ff. 17^{v}, 18, pro festis s. Georgii, Luc. 21, 12-19; ff. 18^{v}, 19, pro festis angelorum, Luc. 15, 3-10; f. 19$^{r\cdot v}$, pro commemoratione viginti quattuor presbyterorum, mense hatūr, Matth. 12, 1-8; ff. 19^{v}, 20, die vigesimo quinto mensis hatūr, pro festo s. Mercurii, Matth. (cod. Luc.) 12, 9-15; f. 20, Ps. 67, 16, 17 des. ⲉⲩϭⲏⲥ, add. ⲁ̅ⲗ̅; f. 20$^{r\cdot v}$, pro Annuntiatione, Luc. 1, 26-38; ff. 20^{v}-21^{v}, die vigesimo nono mensis kīhak, pro Nativitate Christi, Matth. 2, 1-12; ff. 21^{v}-22^{v}, die undecimo mensis tūbah, pro Epiphania, Ioh. 1, 18-34; ff. 22^{v}-23^{v}, pro festis B. Mariae Virginis, Luc. 1, 39-56; ff. 23^{v}-24^{v}, pro festis apostolorum et pro festo Petri et Pauli, Matth. 10, 1-15; ff. 24^{v}-25^{v}, pro tempore Pentecostes, in feriis et in dominicis, et per annum, Ioh. 20, 1-18; f. 26$^{r\cdot v}$, pro tempore Pentecostes, in dominicis et in feriis, Marc. 16, 2-8; ff. 26^{v}, 27, pro tempore Pentecostes et per annum, in dominicis et in feriis, Luc. 24, 1-12; ff. 27-28, pro Pentecoste, Ioh. 14, 26-15, 4 des. ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϩⲱ ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ; f. 28$^{r\cdot v}$, pro virginibus sive martyribus sive non, Matth. 25, 1-13; ff. 28^{v}, 29, pro feria secunda hebdomadae Paschatis, Marc. 10, 32-34; ff. 29-30, pro feria secunda hebdomadae Paschatis, Marc. 11, 12-24; ff. 30-31, pro feria tertia hebdomadae Paschatis, sub capitis nota ⲕ̅ⲁ̅, Ioh. 8, 21-29; f. 31, Ps. 40, 7 des. ⲛ̀ⲟⲩⲁ̀ⲛⲟⲙⲓⲁ̀, 2 add. ⲁ̅ⲗ̅; f. 31$^{r\cdot v}$, pro feria quarta hebdomadae Paschatis, sub capitis nota ⲟ̅ⲏ̅, Luc. 22, 1-6; ff. 31^{v}, 32, die vigesimo octavo mensis kīhak, pro vigilia Nativitatis, Matth. 1, 18-25; ff. 32-33, die decimo mensis tūbah, pro vigilia Epiphaniae, Ioh. 3, 22-30; ff. 36^{v}-37^{v}, orationi pro congregatione (ff. 37^{v}, 38; Vat. 78, ff. 45^{v}-47^{v}) praemittit orationem pro oblationem afferentibus ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ... ⲁ̀ⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ̀ ⲡ̅ϭ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲑⲓⲥⲓⲁ̀ (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ⲟ̅ⲑ̅ – ⲡ̅ⲃ̅); [2] (ff. 39-56^{v}) Anaphora; omissis ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ, inc. ⲟⲩⲗⲁⲟⲥ ⲛⲓⲭⲉⲣⲱⲃⲓⲙ et in toto praeambulo varia habet promiscue scripta, partim emendata alio calamo; f. 46^{v}, in commemoratione sanctorum, post ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ (lin. 9), des. ⲛⲟⲩϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲥ̀ⲧⲁⲩⲣⲟⲫⲟⲣⲟⲥ... ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲓ, in medio relictis ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲡⲓϩⲩⲅⲱⲙⲉⲛⲟⲥ... ⲛⲉⲙ ⲅⲉⲗⲗⲓⲛⲓⲕⲟⲥ (Vat. 78, ff. 77-79^{v}); f. 46^{v}, memoriae omnium defunctorum praemittit rubricam arabicam فى يوم العيد وفى يوم الاحد وفى غير العيد وغير الاحد يقول الترحيم كامل الى اخره وهى « In die

festo et in dominica et extra festum et dominicam dicet diptycha integre usque ad finem et sunt »; f. 47^{v}, in oratione benedictionis, post ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲕ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ (lin. 3), add. ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ... ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲩⲣⲁⲛⲓⲟⲛ (om. Vat. 78, f. 82^{v}); post ⲛⲓⲗⲁⲓⲕⲉⲟⲥ (lin. 10), add. ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̀ⲧⲱⲛⲓⲟⲥ... ⲛⲏ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲛ̀ⲧⲉⲕ (om. Vat. 78, f. 83) atque in reliqua huius orationis parte leviter discrepat; ff. 48-49, sub rubrica « Hic dicet sacerdos in die obitus et in die tertia et in missa defunctorum », oratio ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ « Miserere omnium » (Tuki, op. laud., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅) et oratio ⲁ̀ⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲛ ⲙⲁ ⲙ̀ⲧⲟⲛ « Dignare requiem dare »; des.: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲟⲓ ⲛⲟⲩ ⲛⲉⲙⲉⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲉⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲕ̀ⲗⲏⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲕ ϧⲉⲛ ⲡⲓϩ̀ⲙⲟⲧ « et da eis nobiscum partem et haereditatem cum omnibus sanctis tuis; per gratiam » (om. utramque Vat. 78, f. 84); ff. 51-52, oratio fractionis ϩⲏⲡⲡⲉ ⲉϥⲭⲏ ⲛⲉⲙⲁⲛ « Ecce nobiscum » (Tuki, pp. ⲧ̅ⲙ̅ⲑ̅ – ⲧ̅ⲛ̅ⲃ̅; om. Vat. 78, f. 91); f. 56, omittit rubricam et initium Ps. 150 (Vat. 78, f. 103^{v}); f. 56^{v}, arabice, oratio اجعلنا مستحقين « Fac nos dignos » (Tuki, pp. ⲣ̅ⲝ̅ⲇ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅) et oratio ربنا يسوع المسيح « Domine Iesu Christe » (Tuki, p. ⲣ̅ⲝ̅ⲉ̅; om. utramque Vat. 78, f. 105^{v}); [3] (ff. 57-61^{v}) evangelia pro tempore ieiunii, arabice: f. 57, pro dominica prima, Matth. 6, 25-34 (add. in fine والمجد لله « Et laus Deo »); f. 57$^{r \cdot v}$, pro dominica secunda, Matth. 4, 1-11 (add. in fine والمجد لله تعالى دايما ابدا امين « Et laus Deo, exaltetur! in aeternum, in saeculum. Amen »); f. 57^{v}, pro dominica tertia, Ioh. 5, 1-18 des. ويعادل نفسه بالله (add. in fine والمجد لله « Et laus Deo »); f. 58$^{r \cdot v}$, pro dominica quarta, Ioh. 4, 1-42 (add. in fine والمجد لله دايما ابديا امين « Et laus Deo in aeternum, in saeculum. Amen); f. 59$^{r \cdot v}$, pro dominica quinta, Ioh. 9, 1-41 (add. in fine والمجد لله دايما امين « Et laus Deo in aeternum. Amen »); ff. 59^{v}-60^{v}, pro dominica sexta, Ioh. 3, 1-36 (add. in fine والمجد لله دايما ابديا امين « Et laus Deo in aeternum, in saeculum. Amen »); ff. 60^{v}-61^{v}, pro nocte sabbati Lazari, Ioh. 11, 1-45 (add. in fine والمجد لى الله تعالى دايما ابديا امين امين امين « Et laus Deo, exaltetur! in aeternum, in saeculum. Amen, amen, amen »); f. 61^{v}, pro dominica Palmarum, Matth. 21, 1-17 (add. in fine والمجد لله « Et laus Deo »).

2 (ff. 62-76) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae; cf. codd. Vat. copt. 18, ff. 6-110, Vat. copt. 78, ff. 107-142, et Vat. copt. 81, ff. 105-137^{v}; codex in nonnullis discrepat additque arabice (ff. 75-76) evangelia pro variis festis. [1] (ff. 62-71) Ordo

thurificationis vespertinae (Vat. 78, ff. 107-129v; Vat. 81, ff. 105-125); f. 63r-v, invocationes quae comitantur altaris incensationem eumdem sequuntur ordinem ac apud Tuki, op. laud., p. ١٨; quae autem ad imaginum incensationem adhibentur, in hisce discrepant: invotioni ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Tuki, ibid.), praemittit ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲏⲭⲁⲏⲗ... ⲭⲉⲣⲉ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲡⲁⲓ ⲛⲧⲉ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (ⲭⲉⲣⲉ ⲥⲟⲩⲣⲓⲏⲗ cancell.) et addit in fine ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ... ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ... (similia habet Vat. 78, ff. 115v, 116, qui incensationem altaris et imaginum partim ponit post orationem ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ, infra autem om. ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ ϯⲡⲁⲣⲑ... et ⲧⲉⲛϯϩⲟ... [Tuki, p. ١٩]); f. 63v, orationi ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 78, ff. 111-114v) praemittit ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ ⲙⲁⲣⲉⲛϯϩⲟ (Tuki, p. ٢٠); f. 65v, inter orationem ⲫϯ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ (Vat. 78, f. 119r-v) et ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ (Vat. 78, f. 120), add. orationem ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Tuki, pp. ٢٢ – ٢٥) et omittit ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ ⲛⲧⲉ ⲡⲓⲉⲣⲟⲯⲁⲗⲧⲏⲥ (Tuki, p. ٢٦; Vat. 78, ff. 119v, 120); ff. 67v-69v, integras habet orationes ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ pro exundatione Nili et ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ... ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲛⲉⲛⲥⲓⲛⲑⲱⲟⲩϯ pro congregatione (Vat. 78, ff. 122v, 123, breviter tantum memorat orationes pro fructibus, aquis, seminibus et congregatione; codex caret prima et tertia); ff. 70-71, integram habet orationem ⲫⲛⲏⲃ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ cuius solum initium memorat cod. Vat. 78, f. 129v, cum iam occurrat in Missa; [2] (ff. 71-75) ordo thurificationis matutinae (Vat. 78, ff. 130-142, Vat. 81, ff. 125v-137v); f. 73, orationi pro peregrinantibus sicut et, f. 73v, orationi pro oblationibus, praemittit ϧⲉⲛ ⲡⲓϩⲙⲟⲧ (Tuki, p. ٩, linn. 16-21; Vat. 78, ff. 136 et 139, eiusdem formulae initium memorat in fine orationum); des. ordo thurificationis subscriptione: تم وكمل القداس بسلام من الرب امين «Desinit et absoluta est liturgia. In pace Domini. Amen»; [3] (ff. 75-76) evangelia pro variis festis, arabice: f. 75r-v, die decimo tertio mensis tūbah, pro festo nuptiarum in Cana Galilaeae, Ioh. 2, 1-11 (add. in fine والمجد لله «Et laus Deo»); ff. 75v, 76, in die Circumcisionis et Introitus Domini in templum, Luc. 2, 21-39; f. 76, in festo Transfigurationis, Matth. 17, 1-13 (add. in fine والمجد لله تعالى دايما ابديا امين «Et laus Deo, exaltetur! in aeternum, in saeculum. Amen»).

Nonnullae emendationes varii calami occurrunt in codice, imprimis manu illius qui interpretationem orationum arabicam in spatio vacuo relicto adiecit.

Ad scripturae indolem quod spectat, codex affinitatem praebet cum codicibus Vaticanis copticis 78, 79 et 81-83. Ductus chartae impressi singulas definiunt scripturae lineas sicut et margines. Caret codex omni fasciculorum distinctione; foliorum notae (ⲁ̅ – ⲟ̅ⲉ̅)

apparent in plagulis aversis. Summam paginam primam occupat ornamentum geometricum, minio partim obductum, cum eiusdem pigmenti inscriptione ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡϣ⟨ⲏ⟩ⲣⲓ ⲫϯ « Iesus Christus Filius Dei ». Minio exarata sunt tituli et rubricae fere omnes, interdum etiam partes diaconi et populi necnon prima vel duae priores lineae orationum.

F. 76, librarii subscriptio: تم كملت كاتبت القداس المقدس وكاتب الاحرف الحقير الذى لم يقدر يذكر | اسمه طالب من كل اطلع عليه يطلب له من المسيح غفران خطاياه والمراهب | المذكور ترهب فى احد ديورة مقاريوس فى جبل شىهاية بدير السيدة بالبرموس جبل الطرون (sic) « Desinit et absoluta est scriptio liturgiae sanctae et scriptor litterarum est pauper, qui nequit nomen suum evocare, postulans a quocumque librum inspiciente ut Christum pro eo roget veniam peccatorum suorum; et monachus memoratus vitam monasticam amplexus est in uno ex Macarii monasteriis in monte Šīhāt, nempe in monasterio Dominae in Baramūs, monte Natrūn ». F. 76ᵛ, nota possessoris: هذا الكتاب برسم دير مار اسطافانوس الكاين بجوار مارى بطرس بالوتيكانى | لاستعمال الرهبان القبط والحبش القاطنين به فلا يحل لاحد التصرف فيه بوجه | من الوجوه وقفا مخلدا ab eadem manu exarata est ac nota codicis Vat. copt. 82 (v. p. 579), fere iisdem verbis expressa; ibid., in imo mg.: *Cerimoniale*. In utroque laterculo interno: *Copto 85*. Nonnullas paginas foedaverunt cerae maculae.

Codicis foliorum acies deaurata est; integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa praebet ornamenta in dorso et in utroque operculo quod etiam gerit imaginem B. Mariae Virginis cum Iesu infante.

86. An. 1727 (cf. f. 33ᵛ), chart., mm. 330 × 225, ff. 67, linn. 23, 24.

Liturgia s. Basilii et ordo thurificationis vespertinae et matutinae, bohairice et arabice, cum rubricis plerumque mere arabicis; adduntur lectiones ex Epistolis, bohairice, et Evangeliis, bohairice et arabice, atque, in fine, orationes duae, arabice; cf. cod. Vat. copt. 85.

1 (ff. 2-43ᵛ) Liturgia s. Basilii; cf. cod. Vat. copt. 85, ff. 1-61ᵛ, cui proxime est affinis; quaedam tamen passim sunt codici propria praesertim in referendis partibus populi et diaconi atque in evolvendis conclusionibus. ¹ (ff. 2-17ᵛ) Ordo communis (Vat. copt. 85, ff. 1-39); f. 7ᵛ, initio orationis ⲛⲉⲕⲉ̀ⲃ⟨ⲓ⟩ⲁⲓⲕ om. ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲡⲓϩⲓⲅⲟⲙⲉⲛⲟⲥ (Vat. 85, f. 5ᵛ); f. 15ᵛ, initio orationis ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲑⲟⲓⲥⲓⲁ̀ om. ⲡⲁⲗⲓⲛ ⲟⲛ... ⲧⲉⲛϯϩⲟ... (Vat. 85, ff. 36ᵛ, 37); ² (ff. 17ᵛ-34) Anaphora (Vat. copt. 85, ff. 39-56ᵛ); f. 17ᵛ, omissis ⲡⲣⲟⲥⲫⲉⲣⲓⲛ, inc. ⲟⲩⲇⲓⲁⲕⲱⲛ ⲕ̅ⲉ̅ ⲕ̅ⲉ̅ ⲕ̅ⲉ̅ (Vat. 85, f. 39, cum quadam discrepantia); f. 20, rubricam elevationis oculorum bis scribit diverse, spatio vacuo inter utramque relicto; f. 22, lin. 7, in fine consecrationis, caret verbis ⲁⲫⲱⲧ ⲡⲁⲓ quae cod. Vat. 85, f. 42ᵛ, habet in mg. suppleta; f. 25ᵛ, in commemoratione sanctorum, post ⲅ̀ⲣⲟⲅⲟⲣⲓⲟⲥ ⲡⲓⲉⲣⲙⲉⲛⲓⲟⲥ add. tria concilia:

Nicaenum, Constantinopolitanum et Ephesinum (om. Vat. 85, f. 46v); ff. 25v, 26, post recensitos **ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲟⲩⲗⲁ** et **ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ**, recedit a cod. Vat. 85 ut compleat sanctorum seriem (v. p. 69) sicut in cod. Vat. 19, additis tamen **ⲓⲉⲍⲁⲕⲏⲏⲗ**, **ⲓⲟ⟨ⲩ⟩ⲥⲧⲟⲥ** (Samuel?) et **ⲁ̀ⲡⲓⲫⲁⲛⲓⲟⲥ** atque omissis: « filii eorum martyres... Simeon Stylita, Benipe... Abraham hegumenus, Barsoma nudus »; f. 28, omittit orationem **ⲁ̀ⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲛ** (Vat. 85, ff. 48-49); f. 30, omittit orationem fractionis **ϩⲏⲡⲡⲉ ⲉϥϫⲏ** (Vat. 85, ff. 51-52).

2 (ff. 34-43v) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae; cf. cod. Vat. copt. 85, ff. 62-75). ¹ (ff. 34-39v) Ordo thurificationis vespertinae (Vat. 85, ff. 62-71); f. 35, invocationes quae comitantur altaris incensationem ordinem sequuntur codicis Vat. 78, ff. 110v, 111, non autem codicis Vat. 85, ff. 62v, 63; f. 35v, in salutationibus, post **ϫⲉⲣⲉ... ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ**, transit ad **ϫⲉⲣⲉ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ**, omissis nempe **ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀... ⲙⲁⲧⲏⲥ ⲥⲟⲩ** (Vat. 85, f. 63); f. 37v, om. orationem evangelii **ⲫ̀ⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅** (Vat. 85, ff. 65v-66v) utpote iam scriptam alibi (v. f. 11r-v); f. 38v, om. orationem **ⲁⲛⲓⲧⲟⲩ** (Vat. 85, ff. 67v, 68); item orationem pro congregatione (Vat. 85, ff. 68v, 69) quam tantum laudat in rubrica; f. 39v, solum initium habet orationis **ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅** (Vat. 85, ff. 70-71) utpote iam scriptae in Missa (v. ff. 6-7v); ² (ff. 39v-43v) ordo thurificationis matutinae (Vat. 85, ff. 71-75); f. 41v, om. orationem pro oblatione (Vat. 85, ff. 73v-74v); ff. 42v-43v, oratio fractionis **ϩⲏⲡⲡⲉ ⲉϥϫⲏ** (om. Vat. 85, f. 75).

3 (ff. 44-67v) Lectiones ex epistolis s. Pauli et ex evangeliis pro variis festis et anni temporibus, bohairice et arabice, cum titulis plerumque arabicis, atque in fine orationes duae e liturgia s. Basilii, arabice. ¹ (ff. 44-61v) Epistolae et evangelia, bohairice; cf. cod. Vat. copt. 85, ff. 6v-9, 11v-33, in quo tituli nonnumquam discrepant; f. 44, pro dominica prima ieiunii et per annum, sub nota capitis ⲟ̅, Rom. 13, 1-3 (Vat. 85, ff. 6v, 7); f. 44r-v, pro tempore ieiunii et festo s. Crucis et pro omnibus diebus, Hebr. 9, 11-14 des. **ⲟⲩⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅** (Vat. 85, f. 7); f. 44v, pro dominica tempore Pentecostes et Resurrectionis et pro feriis, sub nota cap. ⲟ̅ⲍ̅, I Cor. 15, 23 inc. **ⲁⲡⲓⲁⲣϫⲏ** – 28 des. **ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ̀ϯ** (Vat. 85, f. 7v); f. 45, pro dominica nova et pro feriis Pentecostes et pro feriis per annum, sub nota cap. ⲝ̅, Eph. 4, 20-24 (Vat. 85, ff. 7v, 8); f. 45r-v, per annum et pro Ascensione, sub nota cap. ⲝ̅, I Tim. 3, 13-16 (Vat. 85, f. 8r-v); ff. 45v, 46, per annum, pro dominicis et feriis, sub nota cap. ⲡ̅ⲁ̅, Rom. 15, 13-16

(Vat. 85, f. 8ᵛ); f. 46, I Cor. 9, 1-7 (Vat. 85, f. 9); ff. 46ᵛ, 47, pro dominicis et feriis mensis tūt et pro dominicis per annum, Luc. 7, 28-35 (Vat. 85, ff. 11ᵛ, 12); f. 47, pro missa defunctorum et omni tempore, Luc. 7, 11-17 (Vat. 85, f. 12ᵛ); ff. 47ᵛ-48ᵛ, pro mense bābah, pro tempore Pentecostes, pro Resurrectione et dominicis per annum, Matth. 28, 1-20 (Vat. 85, ff. 13-14); ff. 48ᵛ-49ᵛ, pro mense hatūr, in feriis et in dominicis, Marc. 10, 17-30 (Vat. 85, ff. 14-15); ff. 49ᵛ-50ᵛ, pro mense kīhak, in feriis et in dominicis, Luc. 1, 57-80 (Vat. 85, ff. 15ᵛ-17); f. 51ʳ·ᵛ, pro festo s. Crucis, Ioh. 10, 22-32 (Vat. 85, f. 17ʳ·ᵛ); ff. 51ᵛ, 52, pro festis s. Georgii, Luc. 21, 12-19 (Vat. 85, ff. 17ᵛ, 18); f. 52ʳ·ᵛ, pro festo s. Michaelis et omnium angelorum, Luc. 15, 3-10 (Vat. 85, ff. 18ᵛ, 19); ff. 52ᵛ, 53, die vigesimo quarto mensis hatūr, pro festo viginti quattuor presbyterorum, Matth. 12, 1-8 (Vat. 85, f. 19ʳ·ᵛ); f. 53, die vigesimo quinto mensis hatūr, pro festo s. Mercurii, Matth. (cod. Luc.) 12, 9-15 (Vat. 85, ff. 19ᵛ, 20); ff. 53ᵛ, 54, die vigesimo nono mensis barmahāt, pro Annuntiatione, Luc. 1, 26-38 (Vat. 85, f. 20ʳ·ᵛ); ff. 54-55, die vigesimo nono mensis kīhak, pro Nativitate, Matth. 2, 1-12 (Vat. 85, ff. 20ᵛ-21ᵛ); ff. 55-56, die undecimo tūbah, pro Epiphania, Ioh. 1, 18-34 (Vat. 85, ff. 21ᵛ-22ᵛ); f. 56ʳ·ᵛ, pro festis B. Mariae Virginis, Luc. 1, 39-56 (Vat. 85, ff. 22ᵛ-23ᵛ); f. 57ʳ·ᵛ, die quinto mensis abīb, pro festo Petri et Pauli, Matth. 10, 1-15 (Vat. 85, ff. 23ᵛ-24ᵛ); ff. 58-59, pro tempore Pentecostes et in mense bābah, scil. dominica quarta, Ioh. 20, 1-18 (Vat. 85, ff. 24ᵛ-25ᵛ); f. 59ʳ·ᵛ, pro dominica secunda mensis bābah et pro tempore Pentecostes, feriis et dominicis, Marc. 16, 2-8 (Vat. 85, f. 26ʳ·ᵛ); ff. 59ᵛ, 60, pro tempore Pentecostes, feriis et dominicis, et pro dominica tertia mensis bābah, Luc. 24, 1-12 (Vat. 85, ff. 26ᵛ, 27); ff. 60-61, pro Pentecoste, Ioh. 14, 26-15, 4 des. **ⲁⲛⲟⲕ ϩⲱ ϧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ** (Vat. 85, ff. 27-28); f. 61ʳ·ᵛ, pro festis virginum et monacharum, Matth. 25, 1-13 (Vat. 85, f. 28ʳ·ᵛ);
² (ff. 61ᵛ-67) e v a n g e l i a, arabice; cf. cod. Vat. 85, ff. 57ᵛ-61ᵛ; ff. 61ᵛ, 62, pro dominica tertia ieiunii, Ioh. 5, 1-18 des. نفسه بالله (add. in fine والجد لله دايما ابديا امين « Et laus Deo in perpetuum, in saeculum. Amen »; Vat. 85, f. 57ᵛ); ff. 62-63, pro dominica quarta ieiunii, Ioh. 4, 1-42 (cum acclamatione finali ut supra; Vat. 85, f. 58ʳ·ᵛ); ff. 63-64, pro dominica quinta ieiunii, Ioh. 9, 1-41 (add. in fine والجد لله « Et laus Deo »; Vat. 85, f. 59ʳ·ᵛ); f. 64ʳ·ᵛ, pro dominica sexta ieiunii, Ioh. 3, 1-21 (cum acclamatione finali ut in dominica tertia; Vat. 85, ff. 59ᵛ-60ᵛ:

Ioh. 3, 1-36); ff. 64ᵛ, 65ᵛ, pro dominica Palmarum, Matth. 21, 1-17 (add. in fine والمجد لله دايما « Et laus Deo in perpetuum »; Vat. 85, f. 61ᵛ); f. 65ᵛ, pro feria secunda hebdomadae Paschatis, Matth. 21, 18-22 (cum acclamatione finali ut in dominica tertia); ff. 65ᵛ, 66, pro feria tertia hebdomadae Paschatis, Matth. 23, 1-22 (cum acclamatione finali ut supra); f. 66ʳ·ᵛ, pro feria quarta hebdomadae Paschatis, Ioh. 12, 1-11 (cum acclamatione finali ut supra); ff. 66ᵛ, 67, pro sabbato Lazari, Ioh. 11, 1-45 (cum acclamatione finali ut supra; Vat. 85, ff. 60ᵛ-61ᵛ); [3] (f. 67ᵛ) orationes duae ex liturgia s. Basilii, arabice; prima اجعلنا (Vat. 85, f. 56ᵛ) et altera ربنا يسوع (Vat. 85, ibid.).

Occurrunt in codice quaedam emendationes diversae manus.

Codex, exceptis ff. 2-11ʳ, eiusdem est librarii ac cod. Vat. copt. 85 eamdemque praebet generatim indolem palaeographicam; caret omni fasciculorum distinctione; folia notantur ⲁ̄-ⲝ̄ⲉ̄ in summis plagulis aversis, iteratis notis ⲓ̄ⲉ̄ in f. 17ᵛ et ⲕ̄ⲑ̄ in f. 31ᵛ. Minio exarata sunt tituli et rubricae fere omnes, nonnunquam partes diaconi et populi atque ductus in fine paragraphorum; minio tactae sunt litterae marginales, litterae maiores in textu, pleraeque litterae ⲫ, ϩ et ϧ, lineolae super voces coarctatas, super ⲁⲙⲏⲛ et super notas numericas; signa interpunctionis minio partim effecta sunt partim tacta. Interdum littera initialis ⲁ formam imitatur avis. Scriptura ff. 2-11ʳ eamdem manum prodit ac scriptura ff. 58 et 144 codicis Vat. copt. 83, mutato tamen ductu qui crassior est dextrorsumque inclinatus; minio scripta sunt tituli et rubricae, lineae tertia et quarta orationis initialis et linea secunda orationis ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥϣⲱⲡ (f. 10ᵛ) necnon signa interpunctionis; minio autem tacta linea prima orationum litteris maioribus exarata, paucae litterae maiores in textu, litterae marginales, litterae ⲫ et ϩ generatim, raro litterae ϫ, ϧ et ϫ, ductus demum super voces coarctatas et super notas numericas. Plagulae aversae f. 1 et f. 20 agglutinatae sunt imagines aere incisae ac typis impressae, aliunde desectae, quarum prima exhibet s. Iohannem Baptistam cum agnello et, in summo ang. ext., facies trium angelorum, altera Christum crucifixum cum beata Magdalena; eiusdem indolis sunt ornamenta ff. 2 et 21 in forma portae.

Subscriptiones librarii: f. 33ᵛ, كمل بعون الله تعالى قداس القديس باسيلى الرب الاله يعيننا على العمل به | وكاتب الحرف الحقير يضرب مطانوة تحت اقدام كل واقف على هذه الكتاب | يطلب له الغفران من الرب يسوع المسيح ومن وجد غاطة (sic) وصلحه يعوضه | المسيح غفران خطايه والغارى والكاتب والسامع جميع متوسلين فى غفران | خطايا الكاتب وخطايا ولديه وكان الفروق فى شهر باونه من شهور سنة ⲁ̄ⲥ̄ⲙ̄ (cancell.; ⲁ̄ⲯ̄ⲕ̄ⲍ̄ al. m. corr.) | فى رومية المقدسة والكاتب الحقير الذى لم يقدر يذكر اسمه من كثرة خطاياه | احد رهبان الست السيدة بالبرموس من جبل شهيات المقدس الذى يسما | بمقاريوس واولاده الرب يغفر لنا خطايانا بصلاووة الست السيدة مرتمريم | والقديس العظيم انطانويوس والقديس العظيم مقاريوس وجميع الشهدة | والقديسين يا وهب العقل والدب اغفر لمن غرا ولمن كتب امين امين امين | تم بعون الله تعالى بالاسم الاب والابن وروح القدس امين « Desinit auxilio Dei, exaltetur! liturgia sancti Basilii; Dominus Deus adiuvet nos ad operandum in ea. Et scriptor litterae pauper pulsat metanaeam sub pedibus omnium qui

huic libro operam navaturi sunt ut petant pro eo veniam a Domino Iesu Christo. Qui mendum inveniet illudque corriget, Christus ei tribuet veniam peccatorum suorum; et lector, scriptor et auditor simul accessum quaerunt ad Deum in veniam culparum scriptoris culparumque parentum eius. Evenit finis (transcriptionis) mense ba'ūnah, e mensibus anni {1240} 1727 (annus cancellatus [an. mart.?] referendus videtur ad aetatem antigraphi ex quo codex transcriptus fuit), Romae sanctae; scriptor pauper, qui nomen suum evocare nequit propter multitudinem peccatorum suorum, monachus est dominae Dominae in Baramūs e monte Šīhāt sancto, vocato secundum Macarium et filios eius. Condonet nobis Deus peccata nostra per preces dominae Dominae Mariae et sancti potentis Antonii et sancti potentis Macarii et omnium martyrum et sanctorum. O dator intelligentiae et disciplinae, ignosce lectori et scriptori. Amen, amen, amen. Desinit auxilio Dei, exaltetur! in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen »; f. 43v, قد كمل قداس القديس باسيليوس بسلام من الرب امين وكاتب الاحرف | الحقير الذى لم يقدر يذكر اسمه من كثرة خطاياه يضرب المطانوة تحت اقدام كل | من وقف على هذا الكتاب يطلب من المسيح الصالح مغفرة خطايا المذكور ومن قال | شيا له عوض ذلك ماية وستون وثلاثون كما قال الرب فى الانجيل المقدس | ومن وجد غلطة وصلحها اجرة لا يضيع يعوضه المسيح عن ذلك فى الملكوت | الابدية فى المساكن النورانية والله الموافق الى الصواب والحقير احد رهبان | مقاريوس من جبل شهياة معروف وربى فى دير السيدة بالبرموس وكتب ذلك | فى رومية المقدسة سنة ⲁⲥⲙⲉ, (ⲙⲉ add. al. m.) الى الشهدة الاطهار الرب يغفر لنا خطايانا بصلاوتهم | امين « Absoluta est liturgia sancti Basilii. In pace Domini. Amen. Et litterarum scriptor pauper, qui impar est ut nomen suum evocet propter multitudinem peccatorum suorum, pulsat metanaeam sub pedibus omnium qui huic libro operam daturi sunt ut impetrent a Christo bono veniam peccatorum memorati (scriptoris), et qui dicet aliquid ei sit eius commutatio centum et sexaginta et triginta, sicut dicit Dominus in sancto Evangelio; qui mendum inveniet illudque corriget, merces non deficiet, Christus retribuet ei pro illo in regno aeterno, in lucidis mansionibus. Et Deus est qui adiuvat intelligentiam. Et pauper (scriptor) unus est e monachis Macarii e monte noto Šīhāt et magister in monasterio Dominae in Baramūs scripsitque hoc Romae sanctae anno 1245 Martyrum purorum. Dominus condonet nobis peccata nostra per preces eorum. Amen ». F. 67v, nota possessoris eadem manu et iisdem verbis exarata ac nota codicis Vat. copt. 81, f. 139v, quam vide in p. 571; ibid., in ima plagula: *letioni evangeliche diversi* | *da recitarsi fra l'anno.* In utroque laterculo interno: *Copto 86.* Quaedam plagulae cerae guttulis maculatae sunt. Vac. ff. 1r et 65r.

Codicis foliorum acies deaurata est; integumentum, e corio rubro confectum, auro impressa habet ornamenta in dorso et in utroque operculo, insuper imaginem Christi crucifixi, in operculo anteriore, et B. Mariae Virginis infantem Iesum gestantis, in operculo posteriore.

87. Saec. XVIII, chart., mm. 336 × 225, ff. 112, linn. 22-26.

Codex liturgicus continens ritus ordinationum, benedictiones et orationes varias necnon ordinem renovationis ecclesiae veteris restitutae, fine mutilum, bohairice et arabice.

I (ff. 1-44) Ritus ordinationum lectoris, subdiaconi, diaconi, presbyteri, hegumeni et archidiaconi. Ritus illos exscripsit librarius e codice Vat. copt. 49, ff. 1-63^{v}, verum interdum sàt negligenter et paucis sponte mutatis omissisque formis adhibendis in ordinatione plurium quas inter lineas adiectas praestat cod. Vat. 49. [1] (ff. 1-6) Ordinatio lectoris (Vat. 49, ff. 1-8); in fine: كملت بعون الله تعالى امين « Desinit auxilio Dei, exaltetur! Amen »; [2] (ff. 6^{v}-13^{v}) ordinatio subdiaconi (Vat. 49, ff. 8^{v}-18^{v}); in fine: كملت قسمة الايبودياقن بسلام من الرب امين امين امين « Desinit ordinatio subdiaconi. In pace Domini. Amen, amen, amen »; [3] (ff. 14-22) ordinatio diaconi (Vat. 49, ff. 19-31^{v}); in fine: كملت تكريز الشماس بسلام من الرب امين « Absoluta est ordinatio diaconi. In pace Domini. Amen »; [4] (ff. 22^{v}-32) ordinatio presbyteri (Vat. 49, ff. 32-46); in fine: كملت قسمة القسيس بسلام من الرب امين « Desinit ordinatio presbyteri. In pace Domini. Amen »; [5] (ff. 32^{v}-40^{v}) ordinatio hegumeni (Vat. 49, ff. 46^{v}-58^{v}); [6] (ff. 41-44) ordinatio archidiaconi (Vat. 49, ff. 59-63^{v}).

II (ff. 45-109^{v}) Ritus ordinationum episcopi, metropolitae et patriarchae Alexandrini, benedictiones et orationes necnon ordo renovationis ecclesiae veteris restitutae, fine mutilus. Exscripsit haec librarius e codice Vat. copt. 44, ff. 20-68^{v}, 108-113^{v}, paucis mutatis, at passim bohairice tantum; arabice habentur quidam tituli, rubricae paucae, hortatio ad episcopum et subscriptiones.

1 (ff. 45-93^{v}) Ordinatio episcopi et metropolitae et constitutio patriarchae Alexandrini; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 20-60^{v}. [1] (ff. 45-59) Ordinatio episcopi (Vat. 44, ff. 20-32); f. 56, post formulam ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, om. rubricas ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ et ⲕⲉⲧϩⲣⲁⲕ ⲉ̀ⲡⲉⲙⲉⲛⲧ cum formulis ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲧⲁⲓⲟ et ⲉⲛⲑⲱϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓⲥⲱⲧⲡ (Vat. 44, ff. 29^{v}, 30); f. 58, in rubrica, plane om. verba ⲓ̀ⲧⲁ ⲛ̀ⲧⲉϥϯ ⲛⲁϥ ⲙ̀ⲡⲉϥϣⲁⲓ, in cod. Vat. 44, f. 31^{v}, cancellata; in fine: تم وكمل ذلك بسلام من الرب امين « Desinit hoc et absolutum est. In pace Domini. Amen »; [2] (ff. 59^{v}-62) ordinatio metropolitae (Vat. 44, ff. 32^{v}-34^{v}); in fine: تم تكوين المطران بسلام من الرب امين « Absoluta est constitutio metropolitae. In pace Dei. Amen »; [3] (ff. 62^{v}-93^{v}) constitutio patriarchae Alexandrini (Vat. 44, ff. 35-60^{v}); praemittuntur titulus et rubrica propria: تكريز البطريرك فى ليلة الاحد المبارك يجتمعوا الاساقفة والكهنة من كل مكان من جبل شيهات وكل شعب الى جبل مقاريوس العظيم « Consecratio patriarchae. In nocte diei dominicae benedictae conveniunt episcopi et sacerdotes ex omni loco, e monte Šihāt, et omnis populus in monte Macarii potenti ».

F. 86^{v}, in fine rubricae de impositione manuum peragenda ab omnibus episcopis, post verba ⲕⲁⲧⲁ ⲥⲟⲡ ϫⲉ (lin. 13), omissis monito diaconi ⲉⲧⲓ ⲧⲟⲩ et ipsa exclamatione sacerdotis ⲉⲛϫⲱ ⲛ̀ⲛⲉⲛϫⲓϫ usque ad ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ (Vat. 44, f. 54^{v}, lin. 7–f. 55, lin. 4), transit ad exclamationis lineam ultimam ⲡⲓⲁ̀ⲣⲏⲃ ... ⲁ̄ⲙⲏⲛ; in fine: كل تكريز البطريرك بسلام من الرب امين امين امين « Absoluta est consecratio patriarchae. In pace Domini. Amen, amen, amen ».

2 (ff. 93^{v}-102^{v}) Benedictiones et orationes variae; cf. cod. Vat. 44, ff. 61-68^{v}. [1] (ff. 93^{v}-95) Consecratio baptisterii (Vat. 44, ff. 61-62); [2] (f. $95^{r \cdot v}$) consecratio instrumentorum altaris (Vat. 44, f. $62^{r \cdot v}$); [3] (ff. 95^{v}, 96) consecratio disci eiusque veli (Vat. 44, ff. 62^{v}, 63); [4] (f. $96^{r \cdot v}$) consecratio calicis eiusque veli (Vat. 44, f. $63^{r \cdot v}$); [5] (f. $97^{r \cdot v}$) consecratio cochlearis (Vat. 44, ff. 63^{v}, 64); [6] (ff. 97^{v}, 98) consecratio mapparum altaris (Vat. 44, f. $64^{r \cdot v}$); [7] (ff. 98-99) oratio pro imagine (Vat. 44, ff. 64^{v}, 65); [8] (f. $99^{r \cdot v}$) oratio super cantorem (Vat. 44, ff. 65^{v}, 66); [9] (ff. 99^{v}-100^{v}) oratio super anachoretam (Vat. 44, ff. 66-67); [10] (f. $101^{r \cdot v}$) gratiarum actio anachoretae (Vat. 44, f. $67^{r \cdot v}$); [11] (ff. 101^{v}-102^{v}) oratio super corpora martyrum (Vat. 44, ff. 67^{v}-68^{v}).

3 (ff. 102^{v}-109^{v}) Ordo renovationis ecclesiae veteris restitutae, fine mutilus; cf. cod. Vat. copt. 44, ff. 108-113^{v}. Desinit codex abrupte in Soph. 3, 15 (ϧⲉⲛ ⲧⲉⲙⲏϯ ⲓ̄ⲗ̄ⲏ̄ⲙ̄); f. 105, linea ⲟⲩⲟⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛϫⲟⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̄ⲗ̄ · ⲙ̀ⲡⲉϥ (Vat. 44, f. 109^{v}, lin. 2 a. fin.) cancellata fuit, qua de causa non apparet.

Nonnullae emendationes occurrunt in codice plerumque effectae ipsius librarii calamo.

Ductus chartae impressi linearum marginumque spatium definiunt. Codex, qui omni caret fasciculorum distinctione, praebet in summis plagulis aversis foliorum enumerationem copticam cursivam ⲁ̄ - ⲣ̄ⲓ̄ (f. 1-110); inde autem a f. 45^{v}, pristinae cancellatae suffecta est alia enumeratio notis itidem cursivis ⲍ̄ⲁ̄ – ⲣ̄ⲕ̄ⲏ̄ (ff. 45-112). Praeterquam in f. 69, lin. 7–f. 70, lin. 13, quae manum prorsus diversam produnt, exhibet codex duo scripturae specimina eiusdem tamen ut videtur manus; priore (ff. 1-44) ad codicem Vat. copt. 78 accedit, altera autem (ff. 45-109^{v}) ad cod. Vat. copt. 85. Ad usum minii quod spectat, cf. dicta de codd. 78 et 85; generatim etiam pigmento rubro eas partes exaravit quae in codicibus antigraphis, Vaticanis copticis 44 et 49, minium exhibent. In ff. 1-44, linearum dispositio fere ubique consentit cum earumdem dispositione in cod. Vat. 49; attamen, in rubricis, ubi praeter morem codex 49 textum habet arabicum ad sinistram, bohairicum ad dextram, librarius ordinem consuetum servavit.

Subscriptionem librarii in f. 44 reperire est, vix mutatam, in cod. Vat. copt. 49, f. 63^{v}, quam vide p. 324. F. 110^{v}, nota possessoris: | وقف موبد برسم دير مار اسطافانوس دى مورى

باسم رهبان القبط برومية العظمى ولا احد معه اجازة من | قبل الرب ان يبيع فيه او يشترى او يرهن وابن الطاعة | تحل عايه البركة « Perpetuo legatum est sub signo monasterii sancti Stephani *dei Mori* in nomine monachorum Coptitarum Romae in (urbe) potenti; neque quis gaudet potestate coram Domino ut librum vendat aut mutet aut oppignoret, et super filium obedientiae descendet benedictio ». In folio recto, operculo anteriori custodiae modo adiecto: *Pontificale Goptho Arabico*; in utroque laterculo interno: *Copto 87*. Vacant ff. 27^{v} (cum nota سهو على « Error mei »), 44^{v} (cum solo titulo قسمت الاسقف, in f. 45 iterato), 81^{v}, 110^{r}, 111^{r}-112^{v}.

Integumentum, quod est membranaceum, in dorso habet schedulam cum inscriptione *Copto 87*. Acies foliorum pigmentis conspersa est.

88. Saec. XVII-XVIII, chart., mm. 220 × 160, ff. 312, linn. 14-16.

Scala continens grammaticas dialecti bohairicae necnon vocabularia bohairica arabica.

1 (ff. 3-23^{v}) Grammatica auctore Ibn Kātib Qaiṣar, praemissis بسم الله الخالق الحى الناطق وبه نستعين « In nomine Dei, creatoris, viventis, intelligentis; auxilium eius deprecamur » et titulo نبتدى بعون الله تعالى بنسخ مقدمات السلم المبارك اول ذلك المقدمة التى وضعها الشيخ العلم ابن كاتب قيصر ووسمها بالتبصرة « Incipimus Dei, exaltetur! adiutorio, scribere praefationes scalae benedictae; prima est praefatio quam composuit princeps Al-ʿAlam ibn Kātib Qaiṣar, et vocavit eam ‘ Theoriam ’ »; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 12^{v}-20^{v}, Vat. copt. 71, ff. 11^{v}-18, Vat. copt. 76, ff. 313^{v}-323^{v} (fine mut.). Praefationem, addita interpretatione latina, evulgavit A. Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, Romae, 1643, f. 20^{v}–p. (sic) 37, iuxta codicem Vat. copt. 71; vide dicta p. 524. Codex, quoad rei summam, consentit cum codd. laudatis, quaedam habens propria; magna tamen incuria procedit librarius, multa invertens, cuius textus, ut restituatur continuus, ita legendus est: f. 3, lin. 1-f. 4, lin. 4 a. fin., f. 6^{v}, lin. 7-f. 11^{v}, lin. 3 a. fin., f. 4, lin. 3 a. fin.-f. 6^{v}, lin. 6, f. 14, lin. 3 a. fin.-f. 16^{v}, lin. 3 a. fin., f. 11^{v}, lin. 2 a. fin.-f. 14, lin. 4 a. fin., f. 16^{v}, lin. 2 a. fin.-f. 23, lin. 8. Pars praefationis omissa a cod. Vat. copt. 71 et Kircher (v. pp. 524, 525) legitur f. 21^{v}, lin. 4 a. fin.-f. 22^{v}, lin. 3. F. 23, in fine praefationis, minio: تمت التبصرة فى نحو اللغة والله الملهم الصواب الحمد· كاستحقاقه دائما ابديا سرمديا وعلينا رحمته الى الابد امين امين كيرياليصون « Desinit ‘ Theoria in linguae grammatica ’ et Deo qui inspirat iudicium laus, ut dignum, in perpetuum, aeterne, semper, et super nos misericordia eius in saeculum. Amen, amen. Kyrie eleison »; f. 23^{v}: ⲁⲥϫⲱⲕ ⲉ̇ⲃⲟⲗ ⲛ̇ϫⲉ

ⲛ̀ⲡⲓⲡⲣⲟⲟⲓⲙⲉⲣⲁ ⲉ̀ⲧⲁϥϫⲁⲥ ⲉ̀ϧⲣⲏⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓϧⲉⲗⲗⲟⲩ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲱⲛ ⲫⲙⲏⲓⲛⲓ ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲙⲉⲗⲉⲓⲟⲅⲣⲁⲫⲟⲥ ⲕⲉⲥⲁⲣ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲙⲁ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲛⲁϥ ⲁ̀ⲙⲏⲛ تمت المقدمة التى وضعها الشيخ الريس العلم ابن كاتب قيصر الرب نيحه امين « Absoluta est praefatio quam composuit princeps, dux, Al-ʿAlam ibn Kātib Qaiṣar; Domine, da ei requiem. Amen ».

2 (ff. 26-48v) Grammatica Iohannis as-Samannūdī, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis » et titulo مقدمة السلم المقفى الذهب المصفى المعروف بالسمنودى نيح الله نفسه « Praefatio (cui titulus) ʻ Scala similiter desinentium et aurum mundatum ʼ, nota (sub nomine) as-Samannūdī; requiescere faciat Deus animam eius » (titulum illum perperam huic praefationi tribuit librarius; sic enim nuncupatur vocabularium auctore Abū Isḥāq ibn al-ʿAssāl [v. pp. 530, 534]); cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 2-12v, Vat. copt. 71, ff. 3-11, Vat. copt. 72, ff. 2-21v, Vat. copt. 74, ff. 4-33v, Vat. copt. 76, ff. 2-37v. Praefationem cum versione latina edidit Kircher, op. laud., ff. 2-20, iuxta codicem Vat. copt. 71; vide dicta p. 524. Codex exhibet grammaticae laudatae recensionem longiorem prout legitur in codd. Vat. copt. 70 et Vat. copt. 71; librarius quaedam tamen addit propria, insuper nonnulla omittit aliaque sparsim selecta collegit (ff. 28v-29v) partim postea iteranda. F. 50, post subscriptionem librarii de qua infra, minio: ثم يتلوا بعد ذلك تلخيص معانى هذا الكتاب المبارك « Hoc subsequitur deinde brevis explicatio huius libri benedicti ».

3 (ff. 50v-167v) Vocabularium bohairicum arabicum auctore Abū ʼl-Barakāt. [1] (ff. 50v-54) Index rerum spectans ad viginti quinque sectiones; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 62-60 et Vat. copt. 71, ff. 49, 48v. Praemissis بسم الاب ... الاله الواحد « In nomine Patris... Dei unici » et titulo قد يشتمل هذا الكتاب المبارك الذى هو كتاب السلم على خمسة وعشرون فصلا مبينة فى جميع ما يحتويه الاسماء فى العالم العلوى والسفلى وجميع ما تسال عنه تجده فى محله نفع الله مطالعه الى الابد امين « Continet hic liber benedictus, qui ipse est liber scalae, viginti quinque sectiones, explanantes quaecumque in eo continentur, nomina mundi superioris et inferioris, et quamcumque rem ab ipso quaeres invenies eam loco suo; Deus faveat in aeternum illi qui diligenter librum considerat. Amen », inc.: الفصل الاول فى اسماء الخالق جل ذكره واسماء الابن والروح « Sectio prima: de nominibus Creatoris, magna est virtus eius, et de nominibus Filii et Spiritus »; des.: وبيان ذالك مما يفصل بين الكلمة والكلمة ويفرق فيها بين الاثنتان حرف واحد « quod autem vocabulum a vocabulo dividit eaque distinguit, significatur una

littera »; 3 (ff. 54^{v}-167^{v}) Vocabularium, praemissa invocatione بسم الله الرؤوف الرحيم « In nomine Dei clementis, misericordis »; cf. codd. Vat. copt. 70, ff. 62^{v}-125, Vat. copt. 71, ff. 49^{v}-101^{v}, Vat. copt. 73, ff. 1-160^{v}, 171^{v}-175^{v}; vocabularium evulgavit A. Kircher, op. laud. pp. 41-272; vide dicta ad cod. Vat. copt. 70. Codex discrepat in multis a codicibus Vat. copt. 70 et Vat. copt. 71 necnon a codice Vat. copt. 73 qui ipse in pluribus a duobus prioribus dissentit; nonnullas dictiones addit, multas omittit, capitula et vocabula haud raro diverso ordine ponit, vocabula unius sectionis nonnumquam in alteram transfert; inde a sectione 19 alio modo sectiones numeris notat: caput de comestibilibus (ff. 138-139; Kircher, op. laud., pp. 199-201) fit codicis sectio 19; sectio 19 (Kircher, pp. 201-205) fit sectio 20; sectio 20 (Kircher, pp. 205, 206) erronee in codice eodem numero insignita est; sectio 21 (Kircher, pp. 206-215) in codice numero caret; sectio 23 (Kircher, pp. 220-224) et pars posterior sectionis 24 (Kircher, p. 226 [ⲥⲉⲩⲏⲣⲟⲥ] – p. 227 fin.), sola a librario servata, efformant codicis sectionem 23; omittit codex integras sectiones 25, 26 et 27 (Kircher, pp. 228-250); sectio 29 (Kircher, pp. 252-254) et sectio 28 (Kircher, pp. 250-252) efficiunt, ordine laudato, sectionem 24; sectio 30 (Kircher, pp. 254-272) signatur nota 25.

4 (ff. 168-308^{v}) Vocabularium bohairicum arabicum auctore Al Mu'taman abū Isḥāq ibn al-ʿAssāl, praemissis ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis » et titulo كتاب السلم المقفى ‹و›الذهب المصفى جمعوه العلماين « Liber (cui titulus) ' Scala similiter desinentium et aurum mundatum '; collegerunt eum doctores »; cf. cod. Vat. copt. 71, ff. 102^{v}-169. Vocabularium, addita versione latina, evulgavit A. Kircher, op. laud., pp. 273-495, iuxta codicem Vat. copt. 71; vide dicta pp. 534, 535. Omittit codex insignia sectionum et digestionis litterarum necnon indicia librorum e quibus auctor vocabula desumpsit; deficiunt insuper tituli portarum ⲏ, ⲑ, ⲓ, ⲛ et, in fine codicis, elenchus indiciorum (Vat. 71, f. 169); paucae tantum notulae arabicae, dictionibus interpretandis inservientes, a librario transcriptae sunt, quarum una, ad vocabulum ⲁⲫⲱϥ الخبار (f. 286), caret cod. Vat. 71, f. 157^{v}, ubi spatium ad eam recipiendam vacuum relictum est; portam Ⲍ, praetermissam in cod. Vat. 71, scripsit librarius in f. 179 cum solo vocabulo ⲆⲀⲨⲒⲆ داود. Dictiones huius vocabularii quas habet cod. Vat. 71, fere omnes hic recurrunt, non semper eodem ordine nec eadem orthographia; vocabula ⲉⲕⲉ́ⲙⲁⲓ – ⲉ́ϩⲣⲏⲓ ⲉ́ϫⲱⲓ (Vat. 71, ff. 115-116, Kircher, pp. 319-322)

translata sunt in codice inter dictiones **ⲟⲩⲙⲁⲥ ⲙ̀ⲃⲁⲉⲙⲡⲓ** (f. 200, lin. 2 a. fin.) et **ⲟⲩⲉⲃϣⲓ** (f. 202, lin. 3 a. fin.). In f. 308v, notula arabica: تم وكمل هذا الكتاب المبارك الذى هو كتاب السلم بمعونة الله تعالى امين « Desinit et absolutus est hic liber benedictus, qui est liber scalae, auxilio Dei, exaltetur! Amen ».

Variae emendationes occurrunt in codice manu ipsius librarii effectae. Media folia nonnulla atramento corrosa sunt ita ut textus vel evanuerit integre cum charta vel lectu difficilis sit.

Lineas scripturae et columellas, textui arabico pro opportunitate servatas, definiunt ductus chartae impressi. Notae foliorum leguntur tantum ⲓ̅ (f. 33v) et ⲓ̅ⲕ̅ (f. 34), notae quinionum, ⲁ̅ (f. 33v), ⲃ̅ (ff. 34, 43v) et ⲅ̅ (f. 53v). Ex hac foliorum et fasciculorum enumeratione sicut et etiam e librarii subscriptione (ff. 49-50) deducere fas est codicem pristinum principium habuisse cum f. 24 et grammaticam auctore Ibn Kātib Qaiṣar qua codex nunc exorditur, quamvis scripta sit ab eodem librario, diversum olim fuisse codicem. Summa folia 33v, 34, 43v, 53v, 54, 63v, 64, 73v, 74, 83, 102v, signant ornamenta in forma crucis inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, varie distributas. Minio exarata sunt tituli necnon regulae quaedam, vocabula pauca et indicia grammaticalia fere omnia in praefationibus, insuper signa interpunctionis et ductus quibus cancellationes effectae sunt; paucis locis exceptis, minio tacta sunt ornamenta fasciculorum, litterae ⲫ, ϩ et ϭ, necnon lineolae quae superant voces coarctatas et notas numericas vel comitantur inscriptiones fasciculorum. Fenestra folii 26 lineis inter se innexis atramento delineata est minioque partim obducta; fascia in f. 168 pigmento caret.

Subscriptiones librarii: ff. 49-50, كلمت هذه المقدمة بعون الله | سبحانه ولما اكملناها بسلام |
وتطلعنا فى امورها وما صنعه | السمنودى وحرر بما فيه الكفاية | وقد تفصح فيها فى شرح زايد |
الوصف فى معنى الحاضر والغايب | والمذكر والموث والجماعة | الحاضرين والغايبين والمذكرين |
والموثين وفى الفعل الماضى | والمستقبل والحال والمخاطب | عن نفسه والمخاطبة والمخاطبين | وقد
برهن ايضا فى هذه المقدمة ما يختلف | فى النسخ من الوضع من قبل تغير الحروف | وتبديلهم المتشبهة
ببعضها فى | القول وتختلف فى التفسير ⊙ | وقد تفصح فى هذه المقدمة بما | يفوق الطاقة فاقنعنا
ذلك فاختصرنا | فى المقدمات التى وضعوهم المعلمين | الالباب وهم ابن كاتب قيصر | وابو الفرج
ابن العسال ويوحنا | القليوبى والشيخ الثقة ابن | الدهيرى نيح الله نفوسهم | الجميع وانا اختصرنا
فى | نساخة تلك المقدمات وقد جعلنا | فاتحة الكتاب هذه المقدمة | الاولى التى وضعها الشيخ اللبيب |
السمنودى وهى فيها الكفاية | وكان اختصارنا فى المقدمات | التى ذكرناهم الا من ضعف الجسم |
والله تعالى هو المعين والمرسد | على الصلاح ولا يخيب المتوكلين | عليه له المجد دايما الى الابد امين

« Desinit (lege كملت) haec praefatio auxilio Dei, exaltetur! Cum in pace eam ad finem perduximus, sollicite consideravimus negotia eius quodque confecit As-Samannūdī in exarando ‘ Illud in quo est Sufficientia ’ (titulum qui pertinet ad praefationem auctore Al-Waǧīh al-Qalyūbī hic perperam tribuit librarius grammaticae Iohannis as-Samannūdī), dilucide in eadem proponens copiosam explanationem in enucleanda significatione praesentis et absentis, masculini et feminini, collectivi, praesentium et absentium, masculinorum et femininorum et, ad verbum quod attinet, explanationem perfecti, futuri, qualitativi et (formae) in qua

alicui vel aliquibus fit sermo de se ipso, de se ipsa vel de se ipsis; etiam in eadem sua praefatione illustravit scripturae diversitatem relate ad statum antequam litterae mutarentur et earum similitudinis mutationem in vocabulo necnon discrepantiam in interpretatione; dilucide exposuit in hac praefatione quod facultatem exsuscitat et hoc nobis fidem fecit. Negleximus autem praefationes quas composuerunt doctores sapientes, nempe Ibn Kātib Qaiṣar, et Abū 'l-Farağ ibn al-'Assāl et Iohannes al-Qalyūbī et princeps Aṯ-Ṯiqat ibn ad-Duhairi — det Deus requiem animabus eorum —, et negleximus has praefationes, ponentes in principio libri huius illam primam praefationem (eam scilicet) quam composuit princeps sapiens As-Samannūdī et est: ' Sufficientia in ea '. Nostra indiligentia quoad praefationes supra memoratas non fuit nisi propter corporis debilitatem et Deus, exaltetur! est auxiliator et dux ad iustitiam neque deludit eos qui in eo confidunt; Ei sit laus in perpetuum, in saeculum. Amen »; f. 54, وباالله نـال المونة والارشاد | على ادراك الصواب فالرب المجد | يا صاحب العقل والادب اغفر لمن قرا وسامح لمن كتب « Deum rogamus auxilium et disciplinam ad iudicium consequendum et Domino sit laus. O Domine intelligentiae et animi cultus, ignosce lectori et fave scriptori »; f. 121, in ima pagina, اللهم اغفر وسامح للمهتم | والقارى والناسخ امين « Deus, ignosce et fave curatori et lectori et scriptori. Amen »; in imo f. 135ᵛ, يا رب ارحم وسامح القارى والناسخ « Domine, esto misericors et fave lectori et scriptori ». In summis ff. 1ʳ et 312ᵛ: *Copto 88*. In acie foliorum superiore: كتاب السلم قبطى « Liber scalae, coptice ». Vac. ff. 1ᵛ-2ᵛ, 24ʳ-25ᵛ, 309ʳ-312ʳ.

In dorso tegumenti quod est membranaceum auro impressa sunt in schedula corii rubri ornamenta et *Vat.* | *88*, extra schedulam vero *copt*(icus) necnon stemmata Leonis XIII et Iohannis Baptistae Pitra card. bibliothecarii. Apparent in ff. 1 et 312ᵛ vestigia antiqui operculi.

89. Saec. XVIII in., chart., mm. 330 × 220, ff. II, 158, linn. 24-26.

Psalmodia cum brevi diaconali et doxologiis in fine, bohairice, cum plerisque rubricis arabicis et arabica interpretatione quarumdam sectionum; cf. cod. Vat. copt. 36 necnon cod. Vat. copt. 82, qui ab eodem librario exaratus est.

I (ff. 1-151) Psalmodia, sub titulo **ϯⲁⲣⲭⲏ ⲛⲟⲩⲯⲁⲗⲙⲟⲩϯⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅** « Initium psalmodiae sanctae ».

1 (ff. 1-2) Preces praeviae: **ϧⲉⲛ̀ ⲫ̀ⲣⲁⲛ... ⲇⲟⲝⲁ ⲡⲁⲧⲣⲓ... ⲁ̀ⲣⲓⲧⲉⲛ... ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩ̀ⲙⲟⲧ** (Vat. 36, ff. 3-6).

2 (ff. 2-7) Oratio pro media nocte et cantus, praemisso **ϯⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ**. ¹ (ff. 2-3ᵛ) Oratio **ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ** (Vat. 36, ff. 15-17ᵛ); ² (ff. 3ᵛ-4ᵛ) Ps. 50 (Vat. 36, ff. 8ᵛ-10ᵛ); ³ (ff. 4ᵛ-7) sub eadem rubrica ac in cod. Vat. copt. 82, f. 10, Psalmorum pericopae; cf. cod. Vat. copt. 82, ff. 10-17, quocum consentit praeterquam in Ps. 79, 4 des. **ⲉ̀ⲛⲉⲛⲟϩⲉⲙ**. In fine: **ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ... ⲇⲟⲝⲁ... ⲛ̅ⲓ̅ⲛ̅**.

3 (ff. 7-8) Praemissa rubrica arabica « Mense kīhak, post cantum (ϩⲱⲥ) dicitur psallia Adam; tempore autem Pentecostes haec dicitur sectio », ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁ̀ⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (Vat. 38, ff. 9ᵛ-14ᵛ).

4 (ff. 8-9ᵛ) Praemissa rubrica arabica « Deinde dicitur mense kīhak haec psallia ad thurificationem vespertinam, sabbato per mensem; est ordo primus mensis kīhak », ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 12-14ᵛ).

5 (ff. 9ᵛ-10ᵛ) Psallia ad ⲧⲟⲧⲉ ⲁϥϩⲱⲥ, Adam: ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲣⲟ (Vat. 36, ff. 27-29).

6 (ff. 11-12) Canticum primum: Exod. 15, 1-21 des. ⲁϭⲓⲱ̀ⲟⲩ (Vat. 36, ff. 30-34).

7 (f. 12ʳ·ᵛ) Psallia Moysi, Adam: ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ (Vat. 82, ff. 25-26ᵛ).

8 (ff. 12ᵛ, 13) Ṭarḥ primi cantici: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ... ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, f. 36, inc. ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅); sequitur (f. 13) interpretatio arabica: قال الرب لموسى (Vat. 36, f. 36).

9 (ff. 13-14) Psallia ad theotokiam feriae II, mense kīhak: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 40ᵛ-42).

10 (ff. 14-15ᵛ) Praemissa rubrica « Psallia Adam; legitur tono annuo tempore exundationis et messis, et post festum Virginis per annum », ⲁ̀ ⲛⲓⲁⲛⲛ̀ϣⲟⲩ ⲛ̀ϣⲟ (Vat. 36, ff. 36ᵛ-40).

11 (ff. 15ᵛ-17ᵛ) Theotokia feriae II, Adam: ⲁⲗⲁⲙ ⲉⲧⲓ ⲉϥⲟⲓ (Vat. 36, ff. 43-46ᵛ).

12 (ff. 17ᵛ, 18) ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ, absque titulo (Vat. 82, ff. 103-105).

13 (f. 18ʳ·ᵛ) Ṭarḥ ad theotokiam feriae II, Adam, mense kīhak: ⲁ̀ⲗⲁⲙ ⲡⲓϭⲱⲣⲡ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ (Vat. 36, f. 48ᵛ); sequitur (f. 18ʳ·ᵛ) interpretatio arabica: ادام الرجل الاول (Vat. 36, ff. 48ᵛ, 49).

14 (ff. 18ᵛ-19ᵛ) Psallia ad theotokiam feriae III, Adam, mense kīhak: ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 51ᵛ-53).

15 (ff. 19ᵛ, 20) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅, ad theotokiam feriae III: ⲁⲙⲟⲩ ϣ⟨ⲁ⟩ⲣⲟⲛ (Vat. 36, ff. 49ᵛ-51).

16 (ff. 20-22ᵛ) Theotokia feriae III, Adam: ⲡⲁϫ̀ⲗⲟⲙ (Vat. 36, ff. 54-59).

17 (ff. 22ᵛ, 23) ⲉ̀ⲣⲉ ⲁϣ ⲛ̀ⲗⲁⲥ, absque titulo (Vat. 82, ff. 113-114).

18 (f. 23) Ṭarḥ ad theotokiam feriae III, Adam: ⲡⲓϫ̀ⲗⲟⲙ (Vat. 36, f. 61); sequitur interpretatio arabica: اكليل (Vat. 36, f. 61ᵛ).

19 (ff. 23-24) Psallia ad canticum secundum, Adam: ⲁⲣⲓ-ϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ (Vat. 36, ff. 62-64).

20 (ff. 24-25) Canticum secundum: Ps. 135 (Vat. 36, ff. 65-67).

21 (f. 25r·v) ⲙⲁⲣⲁⲛ<ⲟⲩ>ⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, absque titulo (Vat. 82, ff. 29v-31v).

22 (ff. 25v, 26) Ṭarḥ ad canticum secundum, Adam: ⲙⲁⲣⲁⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ (Vat. 36, f. 69); sequitur (f. 26) interpretatio arabica: فرتل (Vat. 36, f. 69r·v).

23 (ff. 26-27v) Psallia ad theotokiam feriae IV, Batos, mense kīhak: ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ (Vat. 36, ff. 72v-75).

24 (ff. 27v-28v) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, ad theotokiam feriae IV, Batos: ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ (Vat. 82, ff. 114-116).

25 (ff. 28v-31) Theotokia feriae IV: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ (Vat. 36, ff. 76-81v).

26 (f. 31r·v) ⲓⲉⲍⲉⲕⲓⲏⲗ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ, absque titulo (Vat. 82, ff. 122v-123v).

27 (ff. 31v, 32) Ṭarḥ ad theotokiam feriae IV (cod.: V), Batos, mense kīhak: ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ (Vat. 36, f. 82v); sequitur (ff. 31v, 32) interpretatio arabica: كل الطغمات (Vat. 36, f. 83).

28 (ff. 32-33v) Psallia pro mense kīhak, Batos: ⲁⲓⲛⲁⲉⲣϩⲏⲧⲥ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲁⲛⲣⲁϯ (Vat. 37, ff. 57-60).

29 (ff. 33v, 34) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, ad theotokiam feriae V, Batos: ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 83v-85).

30 (ff. 34v-38) Theotokia feriae V, Batos: ⲡⲓⲃⲁⲧⲟⲥ ⲉ̀ⲧⲁ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (Vat. 36, ff. 89-98).

31 (ff. 38v, 39) ⲫϯ ⲡⲓⲁⲧϣ̀ⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ, absque titulo (Vat. 82, ff. 136-137).

32 (f. 39r·v) Ṭarḥ ad theotokiam feriae V, Batos, mense kīhak: ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (Vat. 36, ff. 99v, 100); sequitur (f. 39r·v) interpretatio arabica: موسى رئيس الانبيا (Vat. 36, f. 100r·v).

33 (ff. 39v-40v) Psallia ad canticum tertium, Adam: ⲁⲕϣⲉⲡϧⲓⲥⲓ (Vat. 36, ff. 101-103; codex evolvit conclusionem); sequitur (f. 40v) monitum de dicendis ⲉⲗⲉⲓ̀ⲥⲟⲛ ⲏⲙⲏⲥ, Pater noster, Kyrie et cantu tertio.

34 (ff. 41-42) Canticum tertium, Batos: Daniel 3, 52-88 des. ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ ⲕⲁ<ⲓ> ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ, 90 (Vat. 36, ff. 104-106v).

35 (ff. 42v-43v) Psallia trium puerorum, mense kīhak: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲁϣϥ (Vat. 36, ff. 108v-110v; in textu codicis, quaedam vocabula comitatur versio arabica inter lineas adiecta).

36 (ff. 43v, 44) Psallia (طرح) trium puerorum: ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (Vat. 36, ff. 111-112).

37 (ff. 44-48v) ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲛ, absque titulo (Vat. 82, ff. 40-51v; in codice, omissa paragrapho ⲧⲱⲃϩ... ⲁⲡⲁ ⲕⲁⲩ (Vat. 82, f. 48v), adduntur in serie sanctorum: Marcus evangelista, Michael hegumenus et Michael monachus, Ephraem, Iohannes, Simeon, Epiphanius, Ammonios, Archellites et Arsenios); sequuntur (f. 48v) monitum de dicendo, mense kīhak: ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ... ⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙⲓ̀ⲕⲱⲛ (vide f. 68r·v) et rubrica arabica « Deinde dicitur in Virginem, angelos, apostolos, martyres, sanctos adduntque in fine haec tetrasticha ⲛⲓⲉⲧϣⲱⲛⲓ ‘ Aegrotantes ’ ».

38 (ff. 48v, 49) Ṭarḥ ad canticum tertium, Batos, mense kīhak: ⲁϥⲧⲁϩⲟ ⲛ̀ϩⲓⲕⲱⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ (Vat. 36, f. 119r·v); sequitur (ff. 48v, 49) interpretatio arabica: اقام تمثال الملك (Vat. 36, ff. 119v, 120).

39 (ff. 49-50v) Psallia ad theotokiam feriae VI, Batos, mense kīhak: ⲁⲓⲉ̀ⲣⲉⲧⲓⲛ ⲁ̀ⲛⲟⲕ ⲡⲓⲕⲉⲣⲙⲓ (Vat. 37, ff. 60v-64).

40 (ff. 50v, 51) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, ad theotokiam feriae VI, Batos, tempore exundationis et messis et post festum Virginis: ⲁⲗⲏⲑⲱⲥ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 120v-122; codex leviter discrepat).

41 (ff. 51-53) Theotokia feriae VI, Batos: ⲧⲉⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 36, ff. 125-128).

42 (f. 53r·v) ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ, absque titulo (Vat. 82, ff. 142v-144v).

43 (ff. 53v, 54) Ṭarḥ ad theotokiam feriae VI, Batos, mense kīhak: ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ (Vat. 36, f. 131r·v; codex caret secundo versiculo); sequitur (f. 54) interpretatio arabica: مباركة انتِ (Vat. 36, ff. 131v, 132).

44 (ff. 54-55v) Psallia ad theotokiam sabbati, Batos, mense kīhak: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 135-137).

45 (ff. 55v-57) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, ad theotokiam sabbati, Batos: ⲁϥϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲛⲟϥ (Vat. 36, ff. 132v-134v; cod. om. versiculum ⲉ̅ ⲛ̀ϩⲩⲗⲣⲓⲁ̀ evolvitque conclusionem; in fine, ⲇⲟⲝⲁ).

46 (ff. 57-65) Theotokia sabbati, Batos. [1] (ff. 57-58) Sectio I: f. 57r·v, ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ (Vat. 36, f. 138r·v); f. 57v, interpretatio coptica, ⲥⲩⲛⲗⲟⲝⲁⲥⲑⲱⲙⲉⲛ (Vat. 36, ff. 138v-139v); f. 58, interpretatio arabica, من هو ذكي (Vat. 36, f. 141v); [2] (f. 58r·v) sectio II: f. 58, ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ (Vat. 36, ff. 141v, 142); f. 58r·v, interpr. copt., ⲁ ⲫϯ ⲟⲩⲱⲣⲡ (Vat. 36, ff. 142-143); f. 58v, interpr. ar., انا افتح (Vat. 36, f. 144v); [3] (ff. 58v-59v) sectio III: ff. 58v, 59,

ϩⲱⲥ ⲙⲁ ⲛ̀ϣⲉⲗⲉⲧ (Vat. 36, f. 145); f. 59, interpr. copt., ⲣⲁⲙⲁ (Vat. 36, ff. 145-146); f. 59^{v}, interpr. ar., مثل عروس (Vat. 36, ff. 147^{v}, 148); [4] (ff. 59^{v}, 60) sectio IV: f. 59^{v}, ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, f. 148$^{r \cdot v}$); ff. 59^{v}, 60, interpr. copt., ⲕⲉ ⲧⲓⲥ ⲟⲙⲓⲟ ⲥⲓ (Vat. 36, ff. 148^{v}, 149); f. 60, interpr. ar., انتي هي الجنس (Vat. 36, f. 151); [5] (ff. 60^{v}, 61) sectio V: f. 60^{v}, ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ (Vat. 36, f. 151^{v}); ff. 60^{v}, 61, interpr. copt., ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, ff. 151^{v}-152^{v}); f. 61, interpr. ar., السماء الثانية (Vat. 36, f. 154$^{r \cdot v}$); [6] (ff. 61-62) sectio VI: f. 61$^{r \cdot v}$, ϯⲥⲕⲩⲛⲏ (Vat. 36, ff. 154^{v}, 155); ff. 61^{v}, 62, interpr. copt., ⲥⲟⲙⲥ (Vat. 36, ff. 155^{v}, 156); f. 62, interpr. ar., القبة (Vat. 36, f. 158); [7] (f. 62$^{r \cdot v}$) sectio VII: f. 62$^{r \cdot v}$, ⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ (Vat. 36, f. 158^{v}); f. 62^{v}, notula librarii de quaerenda interpretatione coptica infra (f. 63^{v}), erronee hic praetermissa; f. 62^{v}, interpr. ar., دعيتي ام الله الحي (Vat. 36, f. 161); [8] (ff. 62^{v}, 63) sectio VIII: ff. 62^{v}, 63, ⲁ̀ⲣⲉⲧⲉⲛⲑⲱⲛϯ (Vat. 36, f. 161^{v}); f. 63, similis notula de quaerenda interpretatione coptica infra (ff. 63^{v}, 64); f. 63, interpr. ar., سلم راه (Vat. 36, f. 164^{v}); [9] (ff. 63-65^{v}) sectio IX: f. 63, ϩⲏⲡⲡⲉ ⲓⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, ff. 164^{v}, 165); f. 63^{v}, interpr. copt. sectionis VII, ⲁⲣⲉϫⲁⲧⲉ ⲛⲉⲙⲏⲓ (Vat. 36, ff. 158^{v}-159^{v}); ff. 63^{v}, 64, interpr. copt. sectionis VIII, ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲓ̀ⲗⲉⲛ̀ ⲥⲁ (Vat. 36, f. 162$^{r \cdot v}$); f. 64$^{r \cdot v}$, interpr. copt. sectionis IX, ⲓⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲏ ⲕⲉ ⲇⲓⲥⲓⲥ (Vat. 36, ff. 165-166); ff. 64^{v}, 65, interpretatio tertia sectionis IX, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉ ⲡⲁⲃⲟⲏ̀ⲑⲟⲥ (Vat. 36, f. 167$^{r \cdot v}$); f. 65, interpr. ar., هوذا <ا>لرب (Vat. 36, f. 168).

47 (f. 65^{v}) Ṭarḥ ad theotokiam sabbati, Batos, mense kīhak: ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ (Vat. 36, f. 169); sequitur interpretatio arabica: الغير دنسة (Vat. 36, f. 169$^{r \cdot v}$).

48 (ff. 65^{v}-66^{v}) ϫⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲑⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ, absque titulo (Vat. 36, ff. 169^{v}-171).

49 (ff. 66^{v}, 67) Ṭarḥ ad primum ϫⲉⲣⲉ, Batos: ϫⲉ<ⲣⲉ> ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ (Vat. 36, f. 171); sequitur (ff. 66^{v}, 67) interpretatio arabica: تعالوا ايها الشعب (Vat. 36, f. 171$^{r \cdot v}$).

50 (f. 67$^{r \cdot v}$) ϫⲉⲣⲉ ⲑⲏ ⲉⲑⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ, sub rubrica « Tunc dicitur ϫⲉⲣⲉ secundum coptice, estque sequens » (Vat. 36, ff. 172-173^{v}).

51 (f. 68$^{r \cdot v}$) Sectio pro mense kīhak: ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ (Vat. 82, ff. 158^{v}-160^{v}).

52 (f. 68^{v}) Doxologia in angelum Gabrielem, mense kīhak: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩⲛⲓϣϯ (Vat. 82, ff. 160^{v}-161^{v}).

53 (f. 69) Ṭarḥ ad ⲭⲉⲣⲉ secundum: ⲣⲁϣⲓ ⲑⲉⲗⲏⲗ (Vat. 36, f. 173ᵛ); sequitur interpretatio arabica: فلتجتمع ياحباى (Vat. 36, f. 174).

54 (ff. 69-71) Psallia ad ⲱ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ̅, Batos: ⲁ̀ⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓⲭⲟⲃ (Vat. 36, ff. 174ᵛ-177).

55 (f. 71ʳ·ᵛ) ⲱ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲭ̅ⲥ̅, absque titulo (Vat. 36, ff. 177-179).

56 (ff. 71ᵛ, 72) Ṭarḥ, Batos: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲱ̀ ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ (Vat. 36, f. 179; codex des. ⲉ̀ⲧⲁϥⲛⲟϩⲉⲙ ⲛ̀ⲁ̀ⲇⲁⲙ); sequitur (f. 72) interpretatio arabica: اى لسان (Vat. 36, f. 179ᵛ).

57 (ff. 72-73) Psallia ad canticum quartum, Adam: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ (Vat. 36, ff. 180-181ᵛ).

58 (ff. 74-75ᵛ) Canticum quartum: Pss. 148, 149 et 150 (Vat. 36, ff. 182-186, codex, in fine: ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲫⲁ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ ⲡⲉ « Gloria est Dei nostri »).

59 (f. 75ᵛ) Ṭarḥ: ϭⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉ⟨ⲛ⟩ϫⲓϫ (Vat. 36, f. 186; codex caret versiculo secundo); sequitur interpretatio arabica: خذوا بايديك (Vat. 36, f. 186ʳ·ᵛ).

60 (ff. 76-77) Psallia in Virginem, Batos: ⲁⲓⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲛⲓⲥⲁϧ (Vat. 37, ff. 12-16).

61 (ff. 77ᵛ-78ᵛ) Psallia in Virginem, Adam, tono annuo, diebus dominicis: ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (Vat. 39, ff. 41ᵛ-44ᵛ).

62 (ff. 78ᵛ-79ᵛ) Psallia in Virginem ad ⲥⲉⲙⲟⲩϯ, Adam, mense kīhak: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ (Vat. 37, ff. 68-70ᵛ).

63 (ff. 79ᵛ-81) Psallia ad ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ, Adam, die dominica per annum: ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (Vat. 36, ff. 189-191).

64 (ff. 81-97ᵛ) Theotokia dominicae. [1] (ff. 81-93ᵛ) Pars prima; [a] (ff. 81-82) sectio I: f. 81ʳ·ᵛ, ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ (Vat. 36, ff. 192-193ᵛ); ff. 81ᵛ, 82, interpretatio, ⲓⲥϫⲉ ⟨ⲁ⟩ ⲫϯ ϣⲱⲣⲡ (Vat. 36, ff. 194-195); f. 82, evang. I, Luc. 1, 46-50 (Vat. 36, f. 197ʳ·ᵛ); [b] (ff. 82ᵛ-83ᵛ) sectio II: ff. 82ᵛ, 83, ϯⲕⲩⲃⲱⲧⲟⲥ (Vat. 36, ff. 197ᵛ-198ᵛ); f. 83ʳ·ᵛ, interpr., ⲱ̀ ⲛⲁⲓ ⲩ̀ⲡⲟⲧⲓⲅⲙⲁ (Vat. 36, ff. 199-200); f. 83ᵛ, evang. II, Luc. 1, 51-55 (Vat. 36, ff. 201ᵛ, 202); [c] (ff. 83ᵛ-85) sectio III: ff. 83ᵛ, 84, ⲡⲩ̀ⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ (Vat. 36, ff. 202-203); ff. 84ᵛ, 85, interpr., ⲁ̀ⲣⲉϣⲁⲛ ⲛⲓⲙⲉⲩⲓ (Vat. 36, ff. 203-204; codex om. evang. III [Vat. 36, ff. 205ᵛ, 206], scripto in mg. vocabulo سهو « Error »); [d] (ff. 85-86) sectio IV: f. 85ʳ·ᵛ, ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ (Vat. 36, ff. 206ᵛ, 207); ff. 85ᵛ, 86, interpr., ⲛⲓⲙⲏⲓⲛⲓ (Vat. 36, ff. 207ᵛ-208ᵛ); f. 86, evang. IV, Luc. 1, 73-77 (Vat. 36, f. 210ᵛ); [e] (ff. 86-87) sectio V: ff. 86-87,

ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯⲗⲩⲭⲛⲓⲁ̀ (Vat. 36, ff. 211-212; codex om. interpr.); f. 87, evang. V, Luc. 1, 78, 79 (Vat. 36, f. 215); [f] (ff. 87-88v) sectio VI: f. 87r-v, ⲛ̀ⲑⲟ ⲡⲉ ϯϣⲟⲩⲣⲏ (Vat. 36, ff. 215v-216v); ff. 87v, 88, interpr., ⲏ̀ⲗⲓⲏⲃ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ (Vat. 36, ff. 216v-217v); f. 88, ṭarḥ ad ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ, ⲥⲉⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ (Vat. 36, ff. 221v, 222); sequitur (f. 88r-v) interpretatio arabica, دعيت ايتها (Vat. 36, f. 222); f. 88v, evang. VI, Luc. 2, 29-32 (Vat. 36, f. 219r-v); [g] (ff. 88v-90) sectio VII: ff. 88v, 89, ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (Vat. 36, ff. 219v-220v); f. 89r-v, interpr., ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (Vat. 36, ff. 220v-221v); f. 90, ṭarḥ secundum, ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ϯϭ̅ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲉⲑⲛⲁⲥⲟⲥ « Ave Maria, columba formosa »; des.: ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ « templum Dei » (Vat. 36, ff. 221v, 222, habet ṭarḥ ⲥⲉⲙⲟⲩϯ); sequitur interpretatio arabica ṭarḥ ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ ⲛ̀ⲑⲟ, من هو انا الحقير (Vat. 36, f. 239r-v); [h] (ff. 90-93) sectio VIII: ff. 90-91v, ⲍ̅ ⲛ̀ⲥⲱⲡ ⲙ̀ⲙⲏⲛⲓⲛⲓ (Vat. 36, ff. 226v-229v); ff. 91v-93, absque titulo, ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲱ̀ ⲛⲁⲙⲁⲛⲣⲏϯ (Vat. 36, ff. 231v-234, sub titulo « Sectio laudis in Virginem Mariam post ⲭⲉⲣⲉ, ante ⲁⲩⲙⲟⲩϯ »); [i] (f. 93r-v) sectio IX: ⲉⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲩ (Vat. 36, ff. 234v, 235); [2] (ff. 93v-97v) pars altera; [a] (ff. 93v-94v) sectio I: f. 93v, ṭarḥ ad ⲧⲉⲟⲓ ⲛ̀ϩⲓⲕⲉⲛⲟⲥ, ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Vat. 36, f. 235); sequitur (ff. 93v, 94) interpretatio arabica, مقدس وممجد (Vat. 36, ff. 235-236); f. 94r-v, ⲧⲉⲱⲓ ⲛ̀ϩⲩⲕⲁⲛⲟⲥ (Vat. 36, ff. 236-237); [b] (f. 94v) sectio II: ⲣⲁⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 36, f. 237r-v); [c] (f. 94v) sectio III: ⲡⲉⲱⲟⲩ (Vat. 36, ff. 237v, 238); [d] (f. 95) sectio IV: ⲟⲩⲥ̀ⲕⲩⲛⲏ (Vat. 36, ff. 238-239); [e] (ff. 95-96) sectio V: ⟨ⲁ⟩ϫⲟⲗⲥⲉⲗ (Vat. 36, ff. 239v-241); [f] (ff. 96-97v) sectio VI: ff. 96-97, ⲱ̀ ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣ̀ⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, ff. 241v-243v); f. 97, ṭarḥ, ⲁϥⲙⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 243v, 244; codex om. versiculos 3-6); sequitur (f. 97r-v) interpretatio arabica, رب الكرم (Vat. 36, f. 244r-v).

65 (ff. 97v-101) Conclusio theotokiarum Adam. [1] (ff. 97v-99) Psallia: ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ ⲉϫⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩⲃⲓ (Vat. 36, ff. 244v-247); [2] (ff. 99-100) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 247v-249); [3] (f. 100) ṭarḥ ad ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ: ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 249v; cod. des. ⲉ̀ϩⲱⲧⲉ ⲛⲓⲙⲉⲩⲓ̀); sequitur (ff. 100-101) interpretatio arabica: مراحك يا الهي (Vat. 36, ff. 250-251; codex praebet conclusionem longiorem).

66 (f. 101r-v) Praemissa rubrica de dicendis integre ' Gloria, credo et quadragesies kyrie eleison ', oratio dicenda ante kyrie eleison, arabice: ايها المولود من الاب (Vat. 36, f. 254r-v).

67 (ff. 101^{v}-105) Sectio legenda tempore magni ieiunii. [1] (ff. 101^{v}-102^{v}) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 82, ff. 164-167); [2] (f. 103$^{r\cdot v}$) ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ (Vat. 82, ff. 167-168^{v}); [3] (f. 103^{v}) ϯⲛⲏⲥⲑⲏⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣ̀ⲗⲏⲗ ⲛ̀ⲑⲱⲟⲩ (Vat. 82, ff. 168^{v}-169^{v}); [4] (ff. 104-105) ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣ̀ⲗⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲧⲟⲩⲃⲟ (Vat. 82, ff. 169^{v}-172^{v}).

68 (f. 105$^{r\cdot v}$) Sectio pro tempore Pentecostes: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ (Vat. 82, ff. 172^{v}-174).

69 (ff. 105^{v}, 106) Sectio pro festo Ascensionis et dominica Pentecostes: ⲟⲩⲟϩ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ (Vat. 82, ff. 174-175).

70 (f. 106$^{r\cdot v}$) Sectio pro festo Nativitatis: ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲧ̀ⲣⲓⲁⲥ (Vat. 82, ff. 175^{v}-177).

71 (ff. 106^{v}-107^{v}) Sectio legenda in festivitate Novi anni, usque ad festum s. Crucis, tono gaudii: ϩⲱⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲱⲥ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ « Cantate Domino canticum novum » (Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲗⲓⲁ̀ ⲉⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1908, pp. ⲩ̅ⲛ̅ⲉ̅ - ⲩ̅ⲛ̅ⲏ̅; codex add. conclusionem: ⲁ̅ⲗ̅... ⲫϯ ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁⲅⲁⲑⲟⲥ... ϣⲁ ⲉ̀ⲛⲉϩ).

72 (ff. 107^{v}-108^{v}) Sub rubrica « Quae legenda sunt in oratione vespertina infra prostrationem »: [1] (f. 107^{v}) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲉⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Vat. 82, f. 177$^{r\cdot v}$); [2] (ff. 107^{v}, 108) Ps. 140; [3] (f. 108) ϩⲏⲡⲡⲉ ⲇⲉ ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ « Ecce, benedicite Domino » (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, Romae, 1764, p. ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅); [4] (f. 108$^{r\cdot v}$) hymnus vespertinus et somni: ϯⲛⲁⲧⲏⲓϥ ⲙ̀ⲡϭ̅ⲥ̅ (Vat. 36, f. 11$^{r\cdot v}$).

73 (ff. 108^{v}-114) Sub rubrica « Quae legenda sunt in oratione matutina infra prostrationem. Sit Deo acceptum »: [1] (ff. 108^{v}, 109) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Vat. 82, ff. 177^{v}-179^{v}); [2] (f. 109) Ps. 50 (solum initium); [3] (f. 109) hymnus matutinus: ϯⲛⲁⲧⲏⲓϥ (Vat. 82, f. 180); [4] (f. 109^{v}) ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (Vat. 82, ff. 180-181); [5] (ff. 110-111) ⲡⲓ⟨ⲟⲩ⟩ⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲫⲙⲏⲓ (Vat. 82, ff. 181-184^{v}); [6] (f. 111) ⲛ̀ⲑⲟ ⲑ̀ⲙⲁⲩ (Vat. 82, f. 185$^{r\cdot v}$); [7] (f. 111$^{r\cdot v}$) ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 82, ff. 185^{v}-186^{v}); [8] (ff. 111^{v}, 112) ⲭⲉⲣⲉ ⟨ⲛⲉ⟩ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (Vat. 82, ff. 186^{v}-187^{v}; codex omittit ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲉⲣⲫⲉⲓ [f. 186^{v}, lin. ult.]... ⲗⲟⲅⲟⲥ [f. 187^{v}, lin. 7]); [9] (f. 112) in angelos et archangelos: ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟ ⲛ̀ϣⲱ (Vat. 82, ff. 187^{v}, 188); [10] (f. 112$^{r\cdot v}$) in apostolos: ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 82, f. 188^{v}); [11] (f. 112^{v}) in martyres: ϩⲁⲛϫⲗⲟⲙ (Vat. 82, ff. 188^{v}, 189); [12] (f. 112^{v}) in staurophoros: ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁⲕ (Vat. 82, f. 189$^{r\cdot v}$); [13] (ff. 112^{v}, 113) in Eliam: ⲭⲉⲣⲉ ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (Vat. 82, ff. 189^{v}-190^{v}; codex om. versiculos quartum et quintum); [14] (ff. 113-114) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ̀ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 82, ff. 190^{v}-192^{v}).

74 (ff. 114-116^{v}) Hymnus angelicus, pro omnibus anni diebus. [1] (f. 114$^{r\cdot v}$) ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲟⲥ... ⲟⲩⲱⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲛⲏ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ (Vat. 82, ff. 193-194^{v}); [2] (ff. 114^{v}-115^{v}) ⲁ̀ⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲩⲟ̀ⲓⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 82, ff. 194^{v}-196^{v}); [3] (ff. 115^{v}, 116) ⲁⲅⲓⲟⲥ (Vat. 82, ff. 196^{v}-197^{v}); [4] (f. 116$^{r\cdot v}$) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 82, ff. 197^{v}-199). Ut Vat. 82, codex sub una rubrica exhibet quattuor sectiones codicis Vat. 36.

75 (ff. 116^{v}-117^{v}) Symbolum fidei cum prologo: ⲧⲉⲛϭⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲩ... ϧⲉⲛⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ (Vat. 36, ff. 251^{v}-254).

76 (ff. 118-137) Doxologiae in Virginem, angelos, apostolos, martyres et sanctos, ⟨Batos⟩. [1] (f. 118) In Virginem: ⲉⲣⲉ ⲛ̀ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ (Vat. 82, f. 201$^{r\cdot v}$); [2] (f. 118$^{r\cdot v}$) in Virginem: ⲱⲟⲩⲛⲓⲁ̀ϯ ⲛ̀ⲑⲟ (Vat. 82, ff. 202-203); [3] (f. 119) in Virginem: ⲧⲉⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ (Vat. 82, f. 203$^{r\cdot v}$); [4] (f. 119$^{r\cdot v}$) in Michaelem archangelum: ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲟⲩϥⲁⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 82, f. 204$^{r\cdot v}$); [5] (f. 119^{v}) in angelum Gabrielem: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 82, ff. 204^{v}, 205); [6] (f. 120) in angelum Raphaelem: ⲅⲉⲛⲉⲁ̀ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 82, ff. 205^{v}, 206); [7] (f. 120$^{r\cdot v}$) in angelum Suriel: ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (Vat. 36, ff. 307^{v}, 308; codex habet conclusionem ⲁⲣⲓⲡ⟨ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ⟩); [8] (ff. 120^{v}, 121) in quattuor animalia incorporea: ⲡⲓⲇ̅ ⲛ̀ⲍⲱⲟⲩⲛ (Vat. 82, ff. 206^{v}, 207); [9] (f. 121) in viginti quattuor presbyteros: ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ (Vat. 82, ff. 207-208); [10] (f. 121^{v}) in Iohannem Baptistam: ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲧⲱⲛϥ (Vat. 82, f. 208$^{r\cdot v}$); [11] (ff. 121^{v}, 122) in Iohannem Baptistam: ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ (Vat. 82, ff. 208^{v}, 209); [12] (f. 122) in sanctos Innocentes: ⲁⲓⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲟⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 82, f. 209$^{r\cdot v}$); [13] (f. 122$^{r\cdot v}$) in apostolos: ⲡⲓϣⲱⲣⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Vat. 82, ff. 209^{v}-210^{v}); [14] (ff. 122^{v}, 123) in tres iuvenes: ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (Vat. 36, ff. 111-112); [15] (f. 123$^{r\cdot v}$) in s. Stephanum archidiaconum: ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲙ̀⳨ (Vat. 82, ff. 210^{v}-211^{v}); [16] (f. 123^{v}) in s. Georgium: ⲍ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ (Vat. 82, ff. 211^{v}, 212); [17] (ff. 123^{v}, 124) in s. Theodorum: ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 82, f. 212$^{r\cdot v}$); [18] (f. 124$^{r\cdot v}$) in s. Mercurium: ⲫⲩⲗⲟⲡⲁⲧⲏⲣ (Vat. 82, ff. 212^{v}-213^{v}); [19] (f. 124^{v}) in s. Mēna: ⲉ̀ϣⲱⲡ ⲟⲩⲛ (Vat. 82, f. 214$^{r\cdot v}$); [20] (f. 125) in Victorem filium Romani: ⲙⲁⲧⲁⲙⲟⲓ ϫⲉ ⲕϣⲉ ⲉ̀ⲑⲱⲛ «Doce me quo vadas» (Labib, op. laud., pp. ⲩ̅ⲍ̅, ⲩ̅ⲏ̅); [21] (f. 125$^{r\cdot v}$) in Claudium Philopatorem: ⲫⲁ ϯϩⲩⲕⲱⲛ ⲛ̀ⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ «Cui est imago angelorum» (Domadios al-Baramūsī, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲓⲛϯⲱ̀ⲟⲩ... ⲛⲉⲙ ⲛⲏⲉⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1922, pp. ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲏ̅, ⲡⲁⲣⲁⲗⲉⲝ; codex discrepat in fine versiculi secundi additque versiculos ⲁϥⲟⲗϥ, ⲁϥϫⲱⲕ); [22] (ff. 125^{v}, 126) in martyrem Philotheum: ⲡⲉⲕⲁ̀ⲅⲱⲛ ϭⲓⲥⲓ ⲉ̀ⲙⲁϣⲱ «Certamen

tuum magnum valde »; des.: ⲉⲭⲉⲛ ⲡⲉⲕⲗⲩⲙⲯⲁⲛⲟⲛ · ⲧⲱⲃϩ... « in tuas reliquias. Ora... »; [23] (ff. 126-128) in omnes martyres: ⲅⲉⲟⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡⲓⲙⲉⲗⲓⲧⲟⲛ (Vat. 36, ff. 320-324ᵛ; codex quaedam propria habet nonnullosque omittit versiculos); [24] (f. 128ʳ·ᵛ) in s. Antonium: ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 82, ff. 214ᵛ-216); [25] (ff. 128ᵛ, 129) in s. Paulum eremitam: ⲱ̀ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ (Vat. 82, f. 216ʳ·ᵛ); [26] (f. 129ʳ·ᵛ) in s. Macarium eiusque filios: ⲡⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ (Vat. 36, ff. 328ᵛ-329ᵛ; manus posterior [vide infra dicenda ad f. 134] nomen ⲏⲗⲗⲁⲣⲓⲁ̀ cancellavit scripsitque pro eo ⲙⲁⲣⲓⲁ; Vat. 82, f. 217ᵛ: ⲙⲁⲣⲓⲛⲁ); [27] (ff. 129ᵛ, 130) in s. Macarium Magnum: ⲗⲁⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 82, ff. 218-219); [28] (f. 130ʳ·ᵛ) in Macarium episcopum: ⲉϥⲛⲁⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟⲕ (Vat. 36, f. 330ʳ·ᵛ); [29] (ff. 130ᵛ, 131) in Macarium Alexandrinum presbyterum: ⲥⲉⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ϧⲁⲣⲟⲕ (Vat. 36, ff. 330ᵛ, 331); [30] (f. 131) in Iohannem Parvum: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 331ᵛ, 332, in Iohannem hegumenum; vide doxologiam sequentem; codex discrepat in conclusione); [31] (f. 131ᵛ) in Iohannem hegumenum Scetensem: ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ibid.; codex habet versiculum ⲁⲕϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲗⲩⲙⲏⲛ ut apud Labib, op. laud., p. ⲧⲡⲑ, addito tamen in fine ϧⲉⲛ ⲫⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅); [32] (ff. 131ᵛ, 132) in Iohannem Khamē: ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 36, ff. 332-333); [33] (f. 132ᵛ) in Maximum et Dometium: ⲛⲓⲫⲱⲥⲧⲏⲣ (Vat. 36, f. 334ʳ·ᵛ); [34] (ff. 132ᵛ, 133) in abba Pšoi: ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲡⲓⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ (Vat. 36, ff. 333ᵛ, 334; codex proprium habet versiculum ⲁⲕⲭⲉⲙ ⲡⲉⲛϣⲓⲛⲓ); [35] (f. 133ʳ·ᵛ) in quadraginta novem martyres Scetenses: ⲛⲓⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ (Vat. 36, f. 337ʳ·ᵛ); [36] (ff. 133ᵛ, 134) in Moysen Nigrum: ⲡⲓϣⲟⲣⲡ ⲙ̀ⲯ (Vat. 36, ff. 335-336); [37] (f. 134ʳ·ᵛ) in apa Šenoute: ⲁⲗⲏⲑⲟⲥ ⲅⲁⲣ (I. Leipoldt, *Sinuthii archimandritae vita et opera omnia*, in *Corpus scriptorum christianorum orientalium, Scriptores coptici*, textus, ser. II, t. IV, Parisiis, 1908, pp. 233, 234; conclusio ⲧⲱⲃϩ iam legitur in imo f. 134, scripta manu posteriore [ea scilicet quae lineas 9-16 exaravit in folio 190 codicis Vat. copt. 82], qua aetate nempe eadem in codice desiderabatur ob conglutinata ff. 134, 135); [38] (f. 134ᵛ) in apa Samuelem ex Qalamūn: ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲁⲣⲱⲙⲁⲧⲁ « Fuit odoramentum » (Tuki, op. laud., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲃ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲅ̅, Pachomio aptata); [39] (f. 135) in apa Barsūma Nudum: ϥⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲕ « Beatificat te » (Tuki, pp. ⲣ̅ϥ̅ⲇ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲉ̅, Theodoro aptata); [40] (f. 135ʳ·ᵛ) in s. Marcum evangelistam: ⲅ̅ ⲛⲣⲁⲛ ⲉⲧϧⲉⲛ ⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ « Tria nomina quae sunt in caelis »; des.: ⲁⲩϯ ⲕⲁⲣⲡⲟⲥ · ⲧⲱⲃϩ... « fructum dederunt; ora... »; titulus et initium ipsa pristina manu iterantur initio f. 135ᵛ; [41] (ff. 135ᵛ, 136) iterum in s. Marcum: ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ (Vat. 82,

f. 219^r·v^); [42] (f. 136^r·v^) in omnes sanctos: ⲑⲙⲏⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 82, ff. 219^v^-220^v^); [43] (f. 136^v^) in Eliam prophetam: ⲏⲗⲓⲁⲥ ⲡⲓⲑⲉⲥⲃⲓⲧⲏⲥ (Vat. 82, ff. 220^v^-221^v^); [44] (f. 137) in patriarcham, si adsit: ⲁⲕϭⲓ ⲧⲭⲁⲣⲓⲥ ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (Vat. 36, ff. 341-342).

77 (ff. 137-146^v^) Doxologiae in Virginem, angelos, apostolos, martyres, sanctos et Crucem, Adam. [1] (ff. 137-138) In Virginem: ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ (Vat. 36, ff. 342^v^-343^v^); [2] (ff. 138-141^v^) in Michaelem archangelum: ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ... ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ « Salve Michael... in nomine Patris »; des.: ⲁ̀ⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲕⲃⲕⲕ (lege ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ) ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲁ̀... ⲡⲉⲣϧⲟⲛ ⲛⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ · ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲣⲓϩ̀ⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ... « memento, Domine, servi tui pauperis Iohannis; per intercessiones... principis caelorum, Domine, concede nobis... »; [3] (ff. 141^v^-142^v^) in angelum Gabrielem: ⲱ ⲛⲓⲙ ⲡⲉⲑⲛⲁϣ{ⲛ̀}ⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, ff. 353-354; codex add. versiculos ⲡⲁⲓϫⲱⲣⲓ et ⲧⲉⲣⲙⲉⲛⲓ<ⲁ> ⲙ̀ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ); [4] (f. 142^v^) in apostolos: ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲁϥⲥⲟⲧⲡⲟⲩ (Vat. 36, ff. 364^v^, 365); [5] (ff. 142^v^-143^v^) in s. Georgium: ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲟⲩ ⲛⲓⲙⲁⲧⲟⲓ (Vat. 36, ff. 368-369^v^); [6] (ff. 143^v^, 144) in s. Antonium: ⲁ̀ ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉⲣⲛⲓϣϯ (Vat. 36, ff. 378-379^v^); [7] (ff. 144-145) in Macarium Magnum: ⲁϥϭⲓⲥⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲉⲕⲧⲉⲡ (Vat. 36, ff. 381-383^v^); [8] (f. 145^r·v^) in Maximum et Dometium: ⲁⲩⲓ̀ⲛⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ (Vat. 36, ff. 383^v^, 384); [9] (ff. 145^v^, 146) in staurophoros: ⲉ̀ⲣⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟϯ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ (Vat. 36, ff. 384-385); [10] (f. 146^r·v^) in Crucem, pro eius festis: ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲥ̅ⲧ̅ⲥ̅ ⲡⲓϩⲟⲡⲗⲟⲛ « Salve crux, scutum » (Vat. 36, ff. 385-386^v^, inc.: ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓ ⲥⲛⲟϥ; codex omnes praebet versiculos, sed non eodem ordine).

78 (ff. 146^v^-149) Cantus pro media nocte dominicae Palmarum; psalmorum pericopae leguntur ut in cod. Vat. copt. 39, ff. 154^v^-160, addito ⲁ̅ⲗ̅ post singulas pericopas, at integre tradit librarius Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ – 4, necnon, post Ps. 147, 1 inc. ⲓ̅ⲗ̅ⲏ̅ⲙ̅ – 3: Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4 (post ⲙⲉⲗϫⲓⲥⲉⲇⲉⲕ, add. ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅; cf. Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲗⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, pp. ⲣ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲑ̅); Ps. 66, 2; Ps. 27, 9; Ps. 106, 43; in fine: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... ⲇⲟⲝⲁ... ⲕ̅ⲉ̅ (ter).

79 (ff. 149-151) Cantus pro media nocte dominicae Resurrectionis; cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, Romae, 1763, pp. ⲫ̅ⲡ̅ⲉ̅ – ⲫ̅ϥ̅ⲅ̅; singulis pericopis additur ⲁ̅ⲗ̅. Ps. 7, 7 inc. ⲧⲱⲛⲕ^b^ – 9 des. ϩⲁⲛⲗⲁⲟⲥ; Ps. 11, 6; Ps. 23, 7-10; Ps. 46, 6-9; Ps. 67, 19 des. ⲛ̀ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, 33, 34 des. ⲛⲓⲙⲁ ⲛϣⲁⲓ; Ps. 77, 65, 66; Ps. 81, 1

inc. ⲁ̀ ⲫϯ, des. ⲁϥⲛⲁϯ, 8; Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ[a] ⲉⲡⲟ̅ⲥ̅, 2, 10 des. ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ; Ps. 96, 1 inc. ⲁ̀ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2; Ps. 97, 1 inc. ϩⲱⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅, des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2; Ps. 106, 13-15; Ps. 109, 1 inc. ⲡⲉϫⲉ, 2; Ps. 117, 22-24, 27, 25; Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 66, 2; Ps. 27, 9; Ps. 106, 43; in fine: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... ⲇⲟⲝⲁ.

II (ff. 151v-156v) Breve diaconale et canones tres pro adoratione Crucis, mane et vespere.

1 (ff. 151v-155v) Breve diaconale; cf. codd. Vat. copt. 27 et Vat. copt. 82, ff. 221v-228v. [1] (f. 151v) ⲓⲥ ⲡⲁⲧ⟨ⲏ⟩ⲣ... ϥ̇ⲗⲟⲩⲅⲓⲑⲟⲥ... ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ... ⲇⲟⲝⲁ... ⲉⲡⲓ ⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ (Vat. 27, ff. 1-2; codex, hic et alibi, varias addit rubricas cum initiis ad partes sacerdotis et populi spectantes); [2] (ff. 151v, 152) ⲧⲱⲃϩ ϩⲓⲛⲁ (Vat. 28, ff. 2v, 3); [3] (ff. 152-153) ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲏ̇ⲣⲏⲛⲏⲥ..., ⲩ̇. ⲧ. ⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲣⲉⲩⲥ, ⲩ̇. ⲧ. ⲁⲅ. ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ⲥ, ⲩ̇. ⲧ. ⲁⲅ. ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ, ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲧⲉⲗⲓⲁⲥ ⲏ̇ⲣⲏⲛⲏⲥ, ⲁ̀ⲥⲡⲁⲥⲁⲥⲑⲉ, ⲓ̇ⲕⲉⲑⲓⲙⲉⲛⲓ, ⲓ̇ⲥ ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲁⲥ, ⲡⲣⲟⲥϫⲱⲙⲉⲛ, ⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̇ⲫϯ, ⲡⲣⲟⲥ. ⲩ. ⲧ. ⲏ̇ⲣⲓⲛⲏⲥ, ⲩ̇. ⲧ. ⲁⲣⲭⲏⲉ́ⲣⲉⲩⲥ, ⲩ̇. ⲧ. ⲡ̇ⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲛ, ⲩ. ⲧ. ⲥⲱⲧⲏⲣⲓⲁ̀, ⲩ. ⲧ. ⲁⲅ. ⲧⲓⲙⲓⲟⲛ, ⲛⲏ ⲉⲧⲱϣ (Vat. 27, ff. 3-15, passim); [4] (f. 153r-v) ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Vat. 82, f. 224v; memorantur insuper in codice Pouši, Maximus et Dometius, quadraginta novem senes Scetenses, Besa et Paphnoute; omittitur in fine chorus staurophororum); [5] (f. 153v) ⲧⲁⲥ ⲕⲉⲫⲁⲗⲁⲥ... ⲡⲣⲟⲥϫⲱⲙⲉⲛ... ⲁⲙⲏⲓⲛ... ϯⲛⲁϩϯ... ⲧⲱⲃϩ ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ (Vat. 82, ff. 224v, 225); [6] (ff. 153v-155v) ṭabaḥāt pro defunctis, pro aegrotis, pro peregrinantibus, pro aere et terrae fructibus, pro aquis, pro seminibus, pro principe, pro oblationibus, pro pace (Vat. 82, ff. 225-228v); f. 155v, pro catechumenis (solum initium, cum spatio vacuo relicto ad ⲧⲱⲃϩ recipiendum).

2 (ff. 155v-156v) Canones legendi ad adorationem crucis, mane et vespere. [1] (ff. 155v, 156) ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲭ̀ⲫⲟϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲫⲓⲱⲧ «Qui genitus est ex Patre» (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, Romae, 1736, pp. ٢٦٧, ٢٦٨; codex om. ultimam paragraphum); [2] (f. 156r-v) ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲥ̅ⳁ̅ⲥ̅ «Cruce tua» (Tuki, pp. ٢٧٣ – ٢٧٥; cod. des. ⲁϥϯ ⲟⲩⲃⲉ ⲫⲙⲟⲩ · ⲛ̅ⲓ̅ⲛ̅); [3] (f. 156v) ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲧⲱⲃϩ «Precibus» (Tuki, pp. ١٨٣, ١٨٤; codex aliquantulum discrepat ac des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲧⲟ ⲙⲉⲅⲱ ⲉ̀ⲗⲉⲟⲥ ⲇ̅ⲟ̅ⲝ̅ⲁ̅ⲥ̅).

III (ff. 157-158) Doxologiae. [1] (f. 157) Sectio recitanda a die Resurrectionis usque ad ieiunium Nativitatis: ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ

(Vat. 36, f. 294v; cod. add. conclusionem **ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ**); [2] (f. 157r-v) **ⲁ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ** (Vat. 36, f. 295; cod. add. conclusionem **ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ**); [3] (f. 157v) **ⲕⲁⲗⲱⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ** (Vat. 36, f. 295v); in fine f. 157v: تمت بسلام امين امين « Desinit. In pace. Amen, amen »; [4] (f. 158) sectio in s. Macarium Magnum: **ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲕⲁⲣⲓ** (Vat. 36, ff. 327v, 328).

Variae quae occurrunt in textu emendationes communiter sunt ipsius librarii manu adiectae.

Codex, qui eiusdem librarii est et indolis palaeographicae ac cod. Vat. copt. 85, caret omni fasciculorum nota coptica; folia aversa numerantur ⲁ̅ – ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅ (ff. 1-158, notis permultis emendatis inde a f. 96 omissisque in serie notis ⲣ̅ⲕ̅ⲉ̅ – ⲣ̅ⲕ̅ⲏ̅ inter f. 133 et f. 134). Minio exarata sunt fere omnes tituli et rubricae, ṭarḥ **ⲛⲁⲕⲛⲁⲓ** (f. 100), linea prima, vel prima et secunda, vel lineae tres priores nonnullarum sectionum, item lineae permultae in oratione **ⲁⲣⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ** (ff. 44-48v), quaedam initia orationum, pauci versus intercalares, aliquando etiam ductus in fine paragraphorum necnon signa interpunctionis ff. 1 et 158. Minio obducta sunt ornamenta circino delineata in summo mg. f. 1 et ea quae, similis indolis, totum f. 73v implent; minio tactae sunt in ff. 1 et 158 quaedam litterae et lineolae super voces coarctatas. F. 158, nota possessoris eadem manu ac iisdem verbis exarata ac nota cod. Vat. copt. 81, f. 139v (vide supra, p. 571); f. IIv, manu rudi: ابصلمودية مقدسة « Psalmodia sancta » et, infra, **ϧⲉⲛ** « In ». F. Ir: *Copto 89*; in imo f. 158v: *Psalmi*. Vac. ff. 1v, 2r, 139r.

Integumentum nuper refectum constat corio nigro cum ornamentis; in dorso: *Copt.* | *89* auro impressum.

90. An. 1724 (= an. Mart. 1440, cf. f. 297), chart., mm. 330 × 230, ff. II, 298, linn. 22-25.

Lectionarium pro hebdomada maiore, bohairice, cum titulis ac rubricis bohairicis et arabicis atque interpretatione arabica quarumdam lectionum. Cf. cod. Vat. copt. 34; quae discrepant hic notantur. De textibus evulgatis infra memorandis, vide supra, p. 127; his adde O. H. E. Burmester, *Le lectionnaire de la Semaine sainte*, in *Patrologia orient.*, t. XXIV, fasc. 2, Parisiis, 1933.

1 (ff. 1-11v) Dominica Palmarum, praemisso titulo **ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̀ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅** بدو الجمعة المقدسة « Initium sancti Paschatis ». [a] ff. 1-4, Pro vespere..., mane etc., codicis Vat. 34, ff. 2-15, habet: hora 6a, I Thess. 4, 12-5, 11; Ps. 15, 8, 9 add. **ⲁ̅ⲗ̅**; Ioh. 5, 18 inc. **ⲁϥⲉⲣⲟⲩⲱ** – 29; [b] ff. 4-7v, hora 9a, Ier. (Lament.) 1, 1-4 habet bohairice tantum additque Sophon. 3, 11 inc. **ⲛⲁⲓ ⲛⲉ ⲉⲧⲓⲣⲓ** – 20; [c] ff. 7v-11v, hora 11a, pro Ps. 8, 3, 10, habet Ps. 21, 23-25 des. **ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅**.

2 (ff. 11v-48) Feria II. [1] (ff. 11v-22) Officium nocturnum, ut Vat. 34; [2] (ff. 22v-48) officium diurnum; [a] ff. 22v-30, mane, om. Eccli. 1, 1-13, 16-24; catechesi Šenoute addit minio conclusionem: ⲙⲁⲣⲟⲩⲉⲣⲟⲩⲥⲩⲫⲣⲁⲝⲓⲥ (cf. ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, p. ⲝⲑ); [b] ff. 30v-34v, hora 3a, post Ier. 9, 12-19, add. Iob. 31, 5-8; [c] ff. 34v-37, hora 6a, pro Ps. 121, 1, 4, habet Ps. 121, 4; [d] ff. 37-44v, hora 9a, post Prov. 1, 1-9, add. sermonem Šenoute: ⲧⲉⲛⲟⲩ ϫⲉ ⲱ ⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ (Burmester, pp. 25, 26, 53, 54); [e] ff. 44v-48, hora 11a, ut Vat. 34.

3 (ff. 48v-98) Feria III. [1] (ff. 48v-60) Officium nocturnum, ut Vat. 34; [2] (ff. 60-98) officium diurnum; [a] ff. 60-68, mane, ut Vat. 34; librarius, f. 61r-v, perperam iterat Ex. 19, 4-7; [b] ff. 68-71v, hora 3a, post Eccli. 2, 1-9, add. III Reg. 19, 9 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲥⲁϫⲓ – 14; [c] ff. 71v-75v, hora 6a, ante Ezech. 21, 3-13, habet Is. 1, 1-9; [d] ff. 75v-92, hora 9a, post Dan. 7, 9-15, add. sermonem Šenoute: ⲙⲁⲣⲉⲛⲉⲣⲫⲟⲩⲱϣ (Burmester, pp. 29, 56); [e] ff. 92-98, hora 11a, om. sermonem Chrysostomi.

4 (ff. 98v-131) Feria IV. [1] (ff. 98v-108v) Officium nocturnum, ut Vat. 34; [2] (ff. 108v-131) officium diurnum; [a] ff. 108v-113, mane, om. sermonem Šenoute; [b] ff. 113-116v, hora 3a, post Eccli. 22, 7-22, add. Iob. 27, 16-20; 28, 1 (de Iob. 27, 21-23, vide Ciasca, *Bibliorum sacrorum fragmenta copto sahidica*, t. II, Romae, 1889, p. 44); [c] ff. 116v-121, hora 6a, post Ex. 14, 13-15, 1, add. Is. 48, 1-6 des. ϭⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲑⲏⲛⲟⲩ; [d] ff. 121-128, hora 9a, post Prov. 1, 10-33, add. sermonem Šenoute: ϩⲱⲃⲃ̄ (Burmester, pp. 31, 57); [e] ff. 128-131, hora 11a, de inscriptione sermonis Severi vide dicta p. 129.

5 (ff. 131v-174) Feria V. [1] (ff. 131v-142) Officium nocturnum, ut Vat. 34; [2] (ff. 142v-174) officium diurnum; [a] ff. 142v-150v, mane, post Ex. 17, 8-16, add. pericopas: Ex. (cod. Gen.) 15, 22-16, 3; Is. 58, 1-11 des. ⲛ̀ⲧⲉⲕⲯⲩⲭⲏ ⲟⲩⲁϣⲥ; Ezech. 18, 20-32 des. ⲡⲓⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ; dein sermonem s. Iohannis Chrysostomi: ⲡⲓⲟⲩⲱ⟨ⲉⲓ⟩ϣ ϫⲉ ⲫ̀ⲛⲟⲩ ⲡⲉ (Burmester, pp. 36, 37, 59, 60; textus graecus legitur in *P. G.* 49, col. 380, ut notatur p. 59, not. 3, non autem coll. 389, 390, ut asseritur p. 37) et, praemissa rubrica « Transit sacerdos ad gratiarum actionem coram cruce legendam levatque incensum, sed non fit gyrus; deinde legit diaconus assistens hanc sectionem », Eph. 2, 13-18; [b] ff. 150v-154v, hora 3a, post Eccli. 24, 1-15, add. Zach. 9, 11-14 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲥⲁⲗⲡⲓⲅⲝ, et, absque titulo, Prov. 30, 1-6 (alias 24, 24-29; cf. O. H. E. Burmester et E. Dévaud, *Les Proverbes de Salomon*, Vindobonae, 1930,

pp. 57, 58; vide etiam G. Mezzacasa, *Il libro dei Proverbi di Salomone*, Romae, 1913, p. 177); [c] ff. 154v-158, hora 6a, ut Vat. 34; [d] ff. 158-165v, hora 9a, post Is. 61, 1-7, add. Gen. 14, 17-20; post Iob. 27, 2-28, 13, add. sermonem Šenoute: ⲟⲩⲛ̀ ϩⲉⲛ{ⲓ}ϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ (Burmester, pp. 32, 33, 57, 58); [e] ff. 165v-174, ad missam, post Matth. 26, 20-29, occurrit rubrica (cf. Vat. 34, f. 178v) « Non osculantur evangelium neque legunt tres orationes sed, evangelio absoluto, dicitur credo; et non legitur aspasmos, propter osculum Iudae, sed dicit diaconus ⲡ̀ⲣⲟⲥⲫⲁⲣⲓⲛ; diptycha non leguntur neque habetur dimissio; non dicit populus ⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉϥϯ sed dicunt has sectiones » (cf. L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Église copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVIII, 1925, p. 286); lectioni Is. 52, 13-53, 12, quam ponit codex post Ioh. 13, 21-30, add. Is. 19, 19-25, Zach. 12, 11-14, 9 des. ϩⲓϫⲉⲛ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ.

6 (ff. 174v-257) Feria VI. [1] (ff. 174v-204v) Officium nocturnum; [a] ff. 174v-194, hora 1a, hora 3a et hora 6a, ut Vat. 34; [b] ff. 194-198, hora 9a, om. Ezech. 21, 28-32, et Ps. 39, 15; [c] ff. 198-204v, hora 11a, pro Ps. 2, 1, 2, 4, 5, habet tantum Ps. 2, 1, 2 add. ⲁ̅ⲗ̅; [2] (ff. 205-257) officium diurnum; [a] ff. 205-221v, mane, post Is. 1, 2-9, add. Is. 2, 10-19; post paraphr. Matth. 27, 9, 10, add. Is. 24, 1-13 des. ⲙ̀ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦ ⲥⲁⲃⲁⲱⲑ ⲧⲉⲛⲧⲁⲥϫⲉ ⲛⲁⲓ; post Sap. 2, 12-22, add. Iob. 12, 17 inc. ⲁϥⲡⲱϣⲥ̀ – 13, 1 des. ⲉ̀ⲡⲁⲙⲁϣϫ ⲥⲟⲧⲙⲟⲩ; post Zach. 11, 11-14, add. Mich. 1, 15 inc. ⲡⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲧϣⲉⲣⲓ – 2, 3 et, sub eodem titulo, solo ductu interiecto, Am. 2, 7; sequitur Ier. 12, 1 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩ – 8; post Mich. 7, 1-8, add. Am. 3, 1-10 des. ⲡⲉϫⲉ ⲡ︦ⲟ︦ⲥ︦; om. Ps. 34, 12, et Ps. 36, 12; [b] ff. 222-229, hora 3a, pro Gen. 48, 1-19, habet Gen. 48, 1-10 des. ⲙ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲛ ⲡⲉ; pro Is. 3, 9-15, Is. 63, 1-7, et Iob. 29, 21-30, 10, habet, sub titulo ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲓⲉⲍⲉⲕⲓⲏⲗ, Am. 9, 4 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϫⲉ – 6, 8-10, additque sermonem s. Athanasii: ⲡⲭ︦ⲥ︦ ⲅⲁⲣ ⲁϥⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ (Burmester, pp. 44, 45, 65); [c] ff. 229v-239, hora 6a, om. Is. 12, 2-13, 10; post Am. 8, 9-12, habet, absque titulo, Os. 7, 13-8, 2 des. ⲛ̀ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, et Os. 10, 8 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲛⲁϫⲟⲥ, des. ⲙ̀ⲡⲉⲕⲙ̀ⲑⲟ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (cf. Ciasca, op. laud., p. 327, not. ad Os. 8, 2, et 10, 8); post Gal. 6, 14-16, sub rubrica « Hic levat sacerdos incensum ante lectionem Pauli incensatque imaginem et dicitur ϯⲧⲣⲓⲥⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ », ⲟⲩⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ ⲩ̀ⲓⲟⲥ cum interpretatione arabica الوحيد الابن et ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲟ̀ ⲑⲉⲟⲥ (Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅);

codex add. in fine ⲁⲅⲓⲟⲥ ⲟ ⲑⲉⲟⲥ... ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ ⲏⲙⲁⲥ et rubricam « Dicitur ter et levatur incensum ante evangelium; leguntur cantus (قراليل), deinde dicitur hic psalmus » (cf. Villecourt, op. laud.. p. 288); om. Ps. 21, 17, 18, et Ps. 21, 8, 9; post Ioh. 19, 13-27, sub rubrica « Deinde dicitur oratio evangelii, ⲥⲧⲁⲑⲓⲧⲉ atque haec sectio graeca, scil. confessio latronis a dextris », ⲙⲛⲏⲥⲑⲏⲧⲓ ⲙⲟⲩ (Vat. 39, ff. 72v-75; codex om. paragraphos ⲇⲓⲁ ⲧⲁ ⲉⲣⲅⲁ et ⲁⲙⲏⲛ... ⲉⲃⲟⲏⲥⲓⲛ habetque conclusionem copticam ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ loco ⲙⲛⲏⲥⲑⲩⲧⲏ; post singulas paragraphos iterat ⲩⲙⲛⲏⲥⲑⲏⲧⲓ); sequitur (f. 239) interpretatio confessionis arabica اذكرني يا رب (Vat. 39, ff. 76v-77v; codex leviter discrepat; vide etiam Labib, op. laud., pp. ⲥⲛⲏ-ⲥⲝⲁ, et Villecourt, p. 288); [d] ff. 239v-243v, hora 9a, pro Ier. 11, 18-12, 13, habet Ier. 11, 18-12, 4 des. ⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲓⲱⲧϥ; post Zach. 14, 5-11, add. Ioel. 2, 1 inc. ⲡⲉϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ – 3 des. ⲡⲉⲧϩⲓⲛⲁϩⲟⲩ ⲙ̀ⲙⲟϥ, 10 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉⲧⲫⲉ, 11, et Gal. 3, 1 inc. ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ – 6; [e] ff. 243v-249, hora 11a, post Ex. 12, 1-14, add. Lev. (cod. Num.) 23, 5-12; [f] ff. 249v-257, hora 12a, post Lam. 3, 1-66, add. Ion. 1, 10-2, 8; post Ioh. 19, 38-42, add. rubricam « Tunc dicet archidiaconus 'Adorate' et sacerdos ascendet pulpitum dicetque ⲫ︦ⲧ︦ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ, et ipse portat crucem, praestabitque populus quadringentas et quinquaginta inclinationes, primam centenam conversus ad orientem, secundam conversus ad occidentem, tertiam conversus ad septemtrionem, quartam conversus ad meridiem; deinde facient quinquaginta ultimas inclinationes versus orientem descendetque sacerdos in medium populi et adorabunt crucem dicetque benedictionem et recedent in pace » (cf. Villecourt, pp. 289, 290).

7 (ff. 257v-289) Sabbato (praemittitur, f. 257, titulus تسبحة موسى النبى « Canticum Moysi prophetae »). [1] (ff. 257v-272v) Officium nocturnum (om. V. 34 at cf. Villecourt, pp. 290, 291); praemissa rubrica « Haec legenda sunt nocte sabbati laetitiae tempore quo populus ascendit ad ecclesiam; legitur liber Psalmorum centum quinquaginta et unius Davidis dicetque deinde hoc canticum Moysi archiprophetae », Ex. 15, 1-21 des. ⲁϥϭⲓⲱⲟⲩ; Dan. 3, 1-24, sub titulo ϯϩⲟⲣⲁⲥⲓⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲇⲁⲛⲓⲏⲗ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲉ̀⟨ⲑⲃⲉ⟩ ϯϩⲟⲕⲟⲛ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲃ « Visio Danielis prophetae de statua aurea » (cum versu intercalari ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲧⲁϩⲟ ⲉ̀ⲣⲁⲧⲥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛⲁⲃⲟⲩⲭⲟⲇⲟⲛⲟⲥⲟⲣ ⲡⲟⲩⲣⲟ « quam constituit Nabuchodonosor rex »); Dan. 3, 25-51, sub titulo ϯⲡ̀ⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲁ̀ⲍⲁⲣⲓⲁⲥ; Dan. 3, 52-97, sub titulo ⲡⲓϩⲱⲥ ⲛ̀ⲅ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲟⲩ « Canticum trium puerorum »; sequitur (ff. 268-271)

pericoparum interpretatio arabica et (ff. 271-272ᵛ), arabice tantum, Dan. 13, 1-64; add. in fine: والمجد لله دايما ابديا امين « Et laus Deo in perpetuum, aeterne. Amen »; [2] (ff. 273-289) officium diurnum; [a] ff. 273-276ᵛ, mane, pro rubrica cod. Vat. 34, f. 275ᵛ, habet rubricam: « Haec legenda sunt mane, sabbato laetitiae; dicet sacerdos orationem gratiarum actionis levabitque incensum coram sanctuario; populus dicet hymnum angelicum et doxologiam integre; deinde absolvet orationem et dicet hoc (scilicet prophetiam Isaiae) »; psalliae ⲁⲩⲁϣ ⲡⲉⲛⲥⲱⲧⲏⲣ (des. ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ « Iesus, rex Iudaeorum ») add. interpretationem arabicam qua caret Vat. 34 (vide supra, p. 132); in fine: والمجد لله دايما « Laus Deo in perpetuum »; [b] ff. 277-278ᵛ, hora 3ª, pro Ps. 15, 10, 11, habet Ps. 15, 10, 1 inc. ⲁⲣⲉϩ, 2 des. ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲁ̅ⲗ̅; [c] ff. 278ᵛ-280ᵛ, hora 6ª, ut Vat. 34; [d] ff. 280ᵛ-282ᵛ, hora 9ª, rubrica arabica: « Hora nona diei sabbati laetitiae conveniet populus in ecclesia et leguntur psalmi in tertia et sexta et nona (hora) deinde visio Abū Ġalamšis (= Apocalypsis) » (cf. Villecourt, pp. 293, 294); pro Ps. 40, 11, 6, habet Ps. 40, 11, 12; pro Ioh. 5, 21-30, habet Ioh. 5, 21-32; [e] ff. 282ᵛ-289, ad missam, habet codex I Cor. 15, 1-11; I Petri 1, 1-5; Act. 3, 12-16; Ps. 3, 6, 4; Ps. 81, 8, add. ⲁ̅ⲗ̅; Matth. 28, 1-20; ṭarḥ, Adam, bohairice tantum: ⲣⲟⲩϩⲓ ⲇⲉ ⲙ̀ⲡⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ « Vespere autem sabbati »; des.: ϫⲉ ⲉⲕⲧⲱⲛⲕ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲑⲙⲱⲟⲩⲧ « quia surrexisti e mortuis »; add. in rubrica (cf. Vat. 34, f. 290): « et post communionem legitur prophetia Isaiae, scilicet ϭⲓ⟨ⲟⲩ⟩ⲱⲓⲛⲓ ϭⲓ⟨ⲟⲩ⟩ⲱⲓⲛ⟨ⲓ⟩ ‘ Illuminare, illuminare ’ (cf. ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, pp. ⲩ̅ⲗ̅ⲇ̅, ⲩ̅ⲗ̅ⲉ̅) » et, loco « Ps. 77 in tono ⲡⲓϩⲙⲟⲧ ⲅⲁⲣ », habet « Ps. 21 in tono الاروغن (prologus; cf. Villecourt, p. 295) »; sequitur (ff. 287-289) Ps. 21, 2-32, cum duplici ⲁ̅ⲗ̅ in fine.

8 (ff. 289-297ᵛ) Dominica Resurrectionis. [1] (f. 289ʳ·ᵛ) Officium nocturnum; rubrica (cf. Vat. 34, f. 292): « Et nocte dominicae Resurrectionis dicitur integre evangelium Iohannis, deinde ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛⲓϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩ⟨ⲱ⟩ⲓⲛⲓ ‘ Surgite, filii lucis ’ (cf. Villecourt, p. 295), postea dicuntur alleluia in tono gaudii, cantus ϩⲱⲥ ⲡⲟ̅ⲥ̅ necnon canon pro Resurrectione, scilicet ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (Villecourt, ibid.), quattuor cantica et psalmodia integra; hac dicta, ingrediuntur locum sanctum et dicet (sacerdos) orationem in Virginem et gratiarum actionem levabitque incensum; dicuntur secundum canticum Moysi et psalmus ad oblationem incensi, mane diei dominicae Resurrectionis

sanctae, scilicet (cf. Villecourt, p. 296)»; ² (ff. 289ᵛ-297ᵛ) officium diurnum; ff. 289ᵛ, 290, mane, pro Marc. 16, 2-11, habet Marc. 16, 2-8; ff. 290-297ᵛ, ad missam (cf. Villecourt, pp. 296, 297), habet: I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ – 49; I Petri 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ – 4, 2; Act. 2, 22-35; Ps. 67, 2, add. ⲁ̅ⲗ̅; Luc. 24, 1-12; f. 296, ṭarḥ, Adam, ϭⲓⲟ̇ⲱⲓⲛⲓ ϭⲓⲟ̇ⲱⲓⲛⲓ (solum initium); f. 297ᵛ·ʳ, idem ṭarḥ (Vat. 34, ff. 298ᵛ-299ᵛ; Philotheos al-Maqārī et Michael Ğirğis, كتاب طروحات البسخة المقدسة, Cahirae, 1914, pp. ⲥ̅ⲛ̅ⲁ̅ – ⲥ̅ⲛ̅ⲉ̅); des. coptice: ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ; arabice: ليكرزوا لكل احد بملكوت الله «ut unicuique regnum Dei annuntient».

Emendationes in textu plerumque originem ducunt ab ipsis amanuensibus; occurrunt in mgg. passim initia arabica lectionum copticarum.

Codex a tribus saltem amanuensibus — quorum Macarius ibn ʿAšam Allāh praecipuus est (vide infra et cod. Vat. copt. 82, f. 234, ubi librarius Mercurium se vocat) — coniunctim exaratus fuit ita ut nonnunquam varia manus in una eademque pagina appareat (e. g. ff. 2, 19ᵛ, 207ᵛ, 281ᵛ); specimina scripturae trinae videre est in aliis codicibus e monasterio s. Stephani oriundis; cf.: f. 2ᵛ cum codd. Vat. 83, ff. 58ᵛ, 144, Vat. 86, ff. 2-11; ff. 114ᵛ, 115 cum cod. Vat. 87, ff. 69ᵛ, 70. Paginarum margines ac scripturae lineas definiunt ductus chartae impressi. Omnis fasciculorum nota coptica deest praeter forsan notam ⲁ̅ in f. 6ᵛ, in plagula media fasciculi appositam; folia signantur ⲁ̅–ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅ (ff. 1-295ᵛ) litteris uncialibus in plagula aversa, sed enumeratio multiplici ex capite mendosa est, variis notis omissis, aliis iteratis; in ff. Iʳ et IIʳ apparent notae cursivae ⲕ̅ et ⲩ̅. Partim minio tacta est porta tituli in f. 1, atramento delineata; ornamenta circino effecta et minio obducta decorant titulos ff. 48ᵛ et 205; eiusdem indolis sunt circuli qui, imo f. 257, titulum involvunt cantici Moysi ac summos adornant margines ff. 118ᵛ, 120ᵛ, 122, 123ᵛ et 139ᵛ; in imo f. 297ᵛ apparent tres lineae uncinis angulatis minio exaratae inter duplicem ductum rubrum. Caeterum usus minii fere idem est ac in codicibus eiusdem scriptorii. Inde a f. 6ᵛ, in plerisque summis paginis, leguntur inscriptiones variae absque certo ordine: ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ «Iesus Christus, filius», ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲫϯ «Filius Dei», ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ «Iesus Christus Dominus noster», ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲫϯ «Iesus Christus Deus», ⲩ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲑ̅ⲥ̅ ⲩ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ ⲫϯ «Filius Dei, Deus», ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅ ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅, ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲫϯ «Iesus Christus Filius Dei», ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫϯ, ⲓ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲭ̅ⲩ̅, ⲓ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲭ̅, ⲓ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲩ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅; praevalet autem ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅.

F. 297, librarii subscriptio: وكان هذا الفراغ من نسخ هذه البصخة المقدسة فى يوم السبت المبارك | الذى هو التاسع والعشرين من شهر باونه المبارك سنة الف وا⟨ر⟩بع ماية | واربعين قبطية للشهداء الاطهار رزقنا الله بطلباتهم النعيم السماوى | وناسخ هذه البصخة العبد الحقير الذى خطاياه ملت الارض طولا وعرضا | يدعا بالاسم قمص لا بالعمل احد رهبان دير الست السيدة بالبرموس | بجبل شيهات يدعا ميزان القلوب الذى ليس مستحق ان يذكر اسمه | من كثرت خطاياه مقاريوس ابن عشم الله من ناحية اسيوط ويسال من الابا | والاخوة (add. in mg. وكل من) طالع فى هذا الكتاب ان يدعى له بغفران خطاياه ومن وجد فى هذه | البصخة غلط وصلحه له ذلك فى ملكوت السماوات

اجرا عظيما | والشكر لله دايما سرمديا امين | كملت ذلك بعون الله تعالى سنة ١٧٢٤ مسيحية امين امين امين « Absoluta est scriptio huius sancti Paschatis die sabbati benedicti qui est ipse vigesimus nonus mensis ba'ūnah benedicti anno millesimo quadringentesimo quadragesimo coptico Martyrum purorum; Deus, eorum precibus, concedat nobis paradisum caelestem. Scriptor huius Paschatis est servus miser, cuius peccata terram implent longe et late, qui hegumenus vocatur nomine non opere, unus e monachis monasterii dominae Dominae in Baramūs, in monte Šīhāt vocato ' Libra cordium ', qui indignus est ut nomen suum commemoret propter peccatorum suorum multitudinem, Macarius ibn 'Ašam Allāh ex urbe Asyūṭ, petitque a patribus et fratribus et a quocumque operam in hoc libro daturo ut deprecentur pro eo veniam peccatorum. Qui in hoc Paschate mendum inveniet illudque corriget (accipiet) pro eo in regno caelorum magnam mercedem. Et laus Deo in perpetuum, semper. Amen. Absolutum est hoc auxilio Dei, exaltetur! anno Christi 1724. Amen, amen, amen ». Nota possessoris f. 297^{v} eadem manu exarata est iisdemque verbis ac in cod. Vat. copt. 81, f. 139^{v}; vide supra, p. 571. In summo f. 298^{v}: *evangeli per tutto l'anno;* in utriusque operculi laterculo interiore: *Copto 90.* Quaedam folia cerae guttulis foedata sunt. Vac. ff. I^{r}-II^{v} (praeter notas foliorum), 168^{r}, 296^{v}, 298^{r}.

Integumentum e corio fusco praebet ornamenta in laterculis et in dorso auro impressa; in summo dorso scriptum est atramento: *Copto 90.* Deaurata est foliorum acies.

91. Saec. XVIII med., chart., mm. 140 × 118, ff. 81, linn. 12-17.

Codex continens doxologias pro variis festis et anni temporibus, bohairicas et arabicas, et foliis constans more arabico in retrocessu legendis; addita sunt codici folia duo (ff. 80, 81) quorum prius exhibet litteras alphabeti arabici, alterum orationes ad s. Ioseph, arabice.

I (ff. 2-79) Doxologiae, praemissis invocatione بسم الاب ... اله واحد « In nomine Patris... Dei unici » et titulo نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ مجموع الدكصولوجيات التى اعتادت الكنيسة ان ترتلها فى ايام الاعياد السيدية « Deo iuvante, exaltetur! eiusque auxilii praesidio scribere incipimus doxologiarum seriem quibus ecclesia utitur ut cantet eas in festis Domini »; conclusiones doxologiarum plerumque recensentur per sola initia; raro omittuntur.

1 (ff. 2-8) Doxologiae pro festo Resurrectionis. [1] (ff. 2-3) ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ (bohairice; Vat. 36, ff. 299^{v}-300^{v}); [2] (ff. 3^{v}-4^{v}) ⲑⲉⲗⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲣⲁϣⲓ (bohairice; Vat. 38, ff. 210^{v}-212^{v}; codex om. versiculos ⲉⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ et ⲁⲛⲟⲛ ⲇⲉ ϩⲱⲛ atque desinit sub conclusione ⲁ̅ⲗ̅ ⲁ̅ⲗ̅... ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩ); [3] (ff. 4^{v}-6) بسم الاله اول ما ابدى ... باسم الله القدوس ... ϫⲉ ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ⲟ ⲑ̅ⲥ̅ ⲁϥⲧⲱⲛϥ « In nomine Dei qui est ante initia... in

nomine Dei sancti... Sanctus Deus resurrexit»; des.: وكل المراتب والقوات ⲛ̀ⲱⲟⲩϣ ⲉⲃⲟⲗ ⲉⲩϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲁ̅ⲗ̅ ⲁ̅ⲗ̅... ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ «et omnes gradus et potestates, clamantes et dicentes: 'Alleluia, alleluia... Christus rex...'»; [4] (ff. 6^{v}-8) psallia arabica alphabetica, inc.: انا افتح فاي واتكلم «Ego aperiam os meum et dicam»; des.: في يوم عيد البنطيقسطي المسيح ⲁ̅ⲗ̅ ⲁ̅ⲗ̅... ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲟⲩⲣⲟ «in die festi Pentecostes; Christus. Alleluia, alleluia... Christus rex»; codex versiculis caret pro litteris ث et ذ et ante litteram ي ponit versiculum pro duplici littera لا; post unumquemque versiculum occurrit acclamatio المسيح صلب وقبر ثم قام «Christus crucifixus est et sepultus, deinde resurrexit» quae prima tantum vice scribitur integre.

2 (ff. 8^{v}-11) Doxologiae pro festo Ascensionis, bohairice. [1] (ff. 8^{v}-9^{v}) ⲟⲩⲟϩ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲙ̅ⲙ̅ ⲛⲉ̀ϩⲟⲟⲩ (Vat. 36, f. 301$^{r\cdot v}$; codex insuper habet versiculos ⲛⲓϫⲟⲙ et ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, ut apud Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲗⲓⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1908, pp. ⲫ̅ⲍ̅ - ⲫ̅ⲍ̅ⲃ̅); [2] (ff. 9^{v}-11) ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲧⲱⲛϥ ϧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲟⲧ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ⲡⲉⲧⲑⲁϧⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲏⲣⲡ «Surrexit Dominus e somno sicuti qui vino inebriatus est (cf. Ps. 77, 65)»; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲁⲙ⟨ⲁ⟩ⲟ̀... ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲫⲁⲓ ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲉⲣⲡ̀ⲣⲉⲡⲓ «ideo divites sumus... Christus filius, quem decet gloria»; des. f. 11: كملوا (cancell. ابصـ) دكصولوجيات الصعود بسلام من الرب امين «Absolutae sunt doxologiae Ascensionis. In pace Domini. Amen».

3 (ff. 11^{v}-14^{v}) Doxologiae in ss. Petrum et Paulum, bohairice. [1] (ff. 11^{v}-12^{v}) pro die 5 abīb, Batos, ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ⲡⲓⲡⲁⲛⲥⲟⲫⲟⲥ (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, Romae, 1764, pp. ⲣ̅ⲟ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲇ̅); [2] (ff. 12^{v}, 13) ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ (ibid., p. ⲥ̅ⲕ̅); [3] (f. 13$^{r\cdot v}$) ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲁϥⲥⲱⲧⲡⲟⲩ ⲛϫⲉ ⲡⲉⲛⲥⲱⲑⲏⲣ (Vat. 36, ff. 364^{v}, 365); [4] (f. 14$^{r\cdot v}$) ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲓⲟⲩϯ (Tuki, op. laud., p. ⲥ̅ⲓ̅ⲑ̅).

4 (ff. 15-17) Doxologiae in s. Athanasium. [1] (f. 15$^{r\cdot v}$) ⲡⲓϧⲏⲃⲥ ⲉⲧⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (bohairice; Tuki, op. laud., pp. ⲣ̅ϥ̅ⲉ̅, ⲣ̅ϥ̅ⲍ̅); [2] (f. 16) الصباح المنير, interpretatio arabica doxologiae ⲡⲓϧⲏⲃⲥ (Tuki, ibid.); [3] (ff. 16^{v}, 17) ⲡⲓⲕⲉⲃⲁⲣⲛⲓⲧⲏⲥ ⲉⲧⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ (bohairice; Vat. 36, ff. 340^{v}, 341; codex, in versiculo ⲡⲓⲕⲩⲣⲓⲝ, loco ⲡⲓⲥⲉⲩⲏ̀ⲣⲟⲥ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁ̀ⲣⲭⲏⲥ, habet ⲡⲓ[cancell.]ⲁⲑⲁⲛⲁⲥⲓⲟⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲓⲕⲟⲥ; item, in conclusione, legitur ⲁⲑⲁⲛⲁⲥⲓⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲕⲩⲣⲓⲗⲗⲟⲥ pro ⲥⲉⲩⲏ̀ⲣⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲇⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ).

5 (ff. 17^{v}-31^{v}) Doxologiae pro festo Nativitatis. [1] (ff. 17^{v}-18^{v}) Batos, ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ (bohairice; Labib, op. laud.,

pp. ϥ̅ⲁ̅ – ϥ̅ⲇ̅); ² (ff. 18^{v}-20) ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲁⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲏⲥⲧⲏⲥ ⲁϥϫⲁⲙⲟⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲡⲁⲣⲣⲟⲩⲥⲓⲁ ⲙ̀ⲡϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲥⲱⲑⲏⲣ « Matthaeus evangelista manifeste nos docuit (lege ⲁϥⲧⲁⲙⲟⲛ) Servatoris nostri nativitatem »; des. ϫⲉ ⲁϥⲉ̀ⲱⲛϧ ⲉⲩϯ ⲛⲁϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲛⲟⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲁⲣⲁⲃⲁⲓ ⲁ̅ⲗ̅... ⲁ̅ⲗ̅ « vivet (et) dabitur ei de auro Arabiae (Ps. 71, 15). Alleluia... alleluia »; ³ (ff. 20^{v}-21^{v}) Batos, ϧⲉⲛ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲛⲉ ⲡⲥⲁϫⲓ ⲡⲉ « In principio erat Verbum »; des.: ⲁϥϩⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲛⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩⲣⲁϣⲓ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ϧⲉⲛ ϯⲟⲓⲕⲟⲙⲉⲛⲏ ⲁ̅ⲗ̅... ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « evangelizavit nobis gaudium, in mundo commoratus est. Alleluia... Christus »; ⁴ (ff. 22-23^{v}) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (bohairice; Labib, op. laud., pp. ⲫ̅ⲉ̅ – ⲫ̅ⲏ̅; codex om. versiculos ⲗⲓⲥⲧⲣⲁⲧⲓⲁ̀ et ⲉⲩⲱϣ ⲉ̀ⲃⲟⲗ); ⁵ (ff. 24-26) بسم الله ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ اليوم انفتح ... اول ما ابدى (Vat. 83, ff. 1^{v}-3); ⁶ (ff. 26^{v}, 27) يا من اتا وخلصنا وتجسد وصلب عنا « Qui venit et servavit nos ac incarnatus est crucifixusque pro nobis »; des.: احفظ شعبك بالاطمان بسلاة مريم ϯⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) ⲁ̅ⲗ̅... ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « conserva populum tuum in securitate per preces Mariae Virginis. Alleluia... Christus »; ⁷ (ff. 27^{v}-31^{v}) sectiones novem arabicae, legendae nocte Nativitatis: f. 27^{v}, sectio I, inc.: الله الحى بغير زوال « Deus vivens, absque termino »; des.: او يتكلم بطهرك و فخرك منذ صباك « aut proclamet tuam sanctitatem et gloriam tuam ab adolescentia tua »; singulas sectiones excipit conclusio: انت الذى من علو سماك اتيت للميلاد الاعظم لامك (add. in mgg.) فنسبح لك ونمجد اباك ونعطى السلام « tu qui e caelo tuo excelso ad nativitatem praeclaram venisti, glorificamus te et laudamus Patrem tuum et salutem dicimus Matri tuae »; f. 28, sectio II, inc.: رب المجد دعى ولدا « Dominus gloriae vocatus est puer »; des.: وكما قال داوود اباك سلطانك على الكافة حكم « et sicut dixit David, pater tuus: ‘ dominatio tua super omnia, iudicium ’ »; f. 28^{v}, sectio III, inc.: كل اللغات البشرية اليوم « Omnes linguae hominum hodie »; des.: وابينا داود عطاك السلام والطوبى يا بيت لحم « et pater noster David dixit tibi, o Bethlehem, salutem et felicitatem »; f. 29, sectio IV, inc.: تسعة شهور محصية اقام المسيح فى البطن « Novem mensibus numeratis remansit Christus in ventre »; des.: داود ابينا صار اباك كما فى المزمور اتكلم « David pater noster fuit pater tuus, sicuti dictum est in psalmo »; f. 29^{v}, sectio V, inc.: نجما ظهر فى الصبحية راووه المجوس « Stella apparuit in tempore matutino; viderunt eam Magi »; des.: نسجد اباك ... وميلادك حقا قد تم « adoramus te... et nativitatem tuam profecto perfectam »; f. 30, sectio VI, inc.: حقا عظيم هو ميلادك ايها المسيح « Vere praeclara est nativitas tua, Christe »; des.: وخلصته من بعد عصاه وبعصيانه قد

صار نادم « et servasti eum (Adam) post rebellionem suam, et in rebellione sua cum fuit paenitens »; f. 30^{v}, sectio VII, inc.: سرا عظيم وامرا عجيب اليوم ظهر « Praeclarum mysterium resque mirabilis apparuit hodie »; des.: لانك مخلصنا واياك تسبح جميع الشعوب والامم « quia tu es servator noster et te laudant omnes populi et nationes »; f. 31, sectio VIII, inc.: اخذت طبع البشرية على حجر امراة « Formam sumpsisti humanam in sinu mulieris »; des.: الاهى الاهى اترجاك ترفعنى من بعد عدم « Deus meus, Deus meus, in te sperabo, elevabis me post inopiam »; f. 31^{v}, sectio IX, inc.: ايها المولود فى بيت لحم « O nate in Bethlehem »; des.: خلصنا من كل اشراك ابليس المنصوبة للقدم « serva nos ex omnibus diaboli laqueis pedi stratis »; f. 31^{v} des.: تم وكمل بعون الله تعالى وشفاعت سيدتنا مريم العذرى امين امين الليلويا « Desinit et absolutum est auxilio Dei, exaltetur! et preoum Dominae nostrae Virginis Mariae. Amen, amen, alleluia ».

6 (ff. 32-46) Doxologiae pro festo Epiphaniae. [1] (ff. 32-33) Batos, ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛⲣⲁϣⲓ (bohairice; Labib, op. laud., pp. ⲫⲏ – ⲫⲓⲁ; cod. om. versiculum ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲟⲓ); [2] (ff. 33^{v}-34^{v}) Batos, ⲫϯ ⲡⲓⲙⲟⲛⲟⲅⲉⲛⲏⲥ (bohairice; Labib, op. laud., pp. ⲫⲓⲃ – ⲫⲓⲉ; codex caret versiculis ⲏⲥⲁⲏⲁⲥ, ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, ⲑⲉⲗⲏⲗ, ⲫⲁⲓ ⲡⲉ [vide tamen infra] et ⲛⲉⲙ ⲟⲩϩⲓⲣⲏⲛⲏ, discrepatque in fine versiculi ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ); [3] (ff. 34^{v}-36) ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲱⲛ ⲛⲁϧⲓⲥⲓ ⲁⲛ « Tunc os nostrum non lassum erit »; des.: ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲟⲓ ⲛ̀ⲣⲁⲙⲁⲟ̇ ϧⲉⲛ ⲁ̅ⲗ̅... ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ « ideo divites sumus in (bonis perfectis...; vide Labib, p. ⲫⲓⲁ). Alleluia... Christus » (versiculi ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⟨ⲡ⟩ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ et ⲛⲓⲑⲓⲣⲓⲟⲛ leguntur in cod. Vat. copt. 39, ff. 215^{v}, 216; versiculus ⲭⲉⲣⲉ ⲓⲱⲁ, ibid., f. 81, leviter discrepat; versiculum ⲕⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ vide apud Labib, p. ⲫⲓⲅ); [4] (ff. 36-38) Batos, ⲓⲱⲁ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲍⲁⲭⲁⲣⲓⲁⲥ ⲉⲩⲥⲁϫⲓ ⲉⲑⲃⲏⲧϥ ⲉ⟨ⲩ⟩ϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ « Loquuntur de Iohanne filio Zachariae dicentes »; des.: ⲉⲑⲣⲉϥⲛⲟϩⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ ⲁⲣⲓⲡ(ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ) ⲱ̀ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲇ̀ⲣⲟⲙⲟⲥ « ut servet populum suum. Deprecare, praecursor » (versiculi ⲓⲱⲁ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ, ⲓⲱⲁ ⲡ̀ⲓⲡ̀ⲣⲟⲇ̀ⲣⲟⲙⲟⲥ occurrunt apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, Romae, 1736, p. ١٨٧; versiculi ⲏⲥⲁⲏⲁⲥ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ, ⲑⲉⲗⲏⲗ et ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲓϩⲓⲏⲃ, apud Labib, pp. ⲫⲓⲅ, ⲫⲓⲇ; conclusionem vide ap. Labib, p. ⲧⲛⲃ); [5] (ff. 38^{v}-40^{v}) ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ϩⲓϫⲉⲛ ⲡⲓⲓⲟⲣⲇⲁⲛⲏⲥ ⲡⲓⲁ̀ⲣⲟ « Gaudium magnum fuit hodie super flumen Iordanis »; des.: ϫⲉ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ⲡⲁⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲉ̀ⲧⲁ ⲡⲟⲩⲱϣ ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ ⲁⲣⲓⲡ(ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ) ⲱ̀ ⲡⲓ(ⲡⲣⲟⲇ̀ⲣⲟⲙⲟⲥ) ⲙ̀ⲃⲁⲡ(ⲧⲓⲥⲧⲏⲥ)

« hic est Filius meus dilectus in quo (mihi) complacui. Deprecare, praecursor baptista »; [6] (ff. 41-43) بسم الاله اول ما ابدى بفاى امدح (Vat. copt. 83, ff. 157v-158v; codex in nonnullis discrepat caretque conclusione coptica). In fine: فكمل يا اخوة هذا المدح بسرور فى هذا العيد المشهور المسمى عيد الظهور لسيدنا ⲓⲏⲥ ⲡⲭⲥ « Et desinit, fratres, in gaudio iste hymnus in diem festum celebrem, vocatum festum Epiphaniae Domini nostri Iesu Christi »; [7] (ff. 43-44) الله الممجد فى القديسين الجالس على الشاروبيم « Deus gloriose in sanctis, sedens super Cherubim »; des.: وعلمتنا لكى نصير ونتضع لكمال الناموس « et docuisti nos ut ambulemus et consistamus (?) in perfectionem legis ». In fine: اذكر يا رب ناشيها وكلمن يقرى فيها بطلبات المذكورين فيها امح عنا كل الادناس « Memento, Domine, illius qui hanc (doxologiam) produxit et omnium qui in ea legent; per preces quae in ea recensentur dele e nobis omnes maculas »; [8] (ff. 44v-46) sectio pro baptizatis, ظلت اقوام ودهشت افكار فى حامل سر الاسرار « Gentes confunduntur cogitationesque stupescunt ob eum qui gerit mysterium mysteriorum »; des.: انا جيت بالمعمودية والاتى بعدى بالروح والتعاليم « ego contuli baptismum, qui autem venit post me Spiritum et doctrinam ».

7 (ff. 46v-59) Doxologiae pro tempore ieiunii. [1] (ff. 46v-50v) ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ϯⲛⲁϩⲱⲥ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ (bohairice; Vat. 36, ff. 287v-289v); [2] (ff. 51-53v) ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ (bohairice; Vat. 38, ff. 205-207); [3] (ff. 54-55) ϯⲛⲏⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣ̀ⲗⲏⲗ (bohairice; Vat. 36, ff. 285v, 286); [4] (ff. 55v-59) psallia alphabetica arabica, praemisso prooemio الصوم الصوم ... عن الزلات « Ieiunium, ieiunium... a peccatis », inc.: اطلبوا البر وما دونه « Quaerite iustitiam et quod sub ea est »; des.: اطرح نفسى بين يديكم ان تذكرونى فى الصلوات ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲧϦⲉⲛ ⲛⲓⲫ(ⲏⲟⲩⲓ) « in manus vestras trado animam meam ut memores mei sitis in orationibus; Pater noster qui es in caelis »; praetermittit librarius versiculum pro littera ث; item, omittit textum pro littera ش, spatio vacuo relicto ad eum recipiendum; habet post litteram و versiculum pro duplici littera لا additque in fine versiculum السلام. F. 59 des.: تم وكمل ما يقرى فى الصوم المقدس صوم الاربعين يوم بسلام من الرب امين « Desinit et absolutum est quod legitur in ieiunio sancto, ieiunio quadraginta dierum. In pace Domini. Amen ».

8 (ff. 61-73v) Doxologiae pro dominica Palmarum. [1] (ff. 61-62v) ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ (bohairice; Vat. 39, ff. 298v-300v); [2] (ff. 62v-64v)

ϩωⲗ ⲛⲓϩⲉⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲅ̀ⲣⲁⲫⲏ « Omnis Scripturarum interpretatio »; des.: ϫⲉ ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉⲧϭⲟ̀ⲥⲓ ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲟⲩⲣⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅ « hosanna in excelsis! Hic est rex Israel »; versiculos ⲛⲓ⟨ⲉⲩ⟩ⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ, ⲛⲓⲥⲁϧ et ⲛⲓⲁⲗⲱⲟⲩⲓ vide apud Labib, op. laud., pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲇ̅, ⲫ̅ⲛ̅ⲉ̅; [3] (ff. 65-66) ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ (bohairice; Labib, op. laud., pp. ⲫ̅ⲛ̅, ⲫ̅ⲛ̅ⲁ̅); [4] (ff. 66^v-68) ⲁⲗⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ... ⲥⲉϩⲱⲥ ⲉⲣⲟϥ « Buccinate... laudant eum »; des.: ⲁϥⲓ ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲥⲱϯ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲧⲉⲛ(ϩⲱⲥ... ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲙ̀ⲡⲓⲥ̅ⲗ̅) « venit ac servavit nos. Laudamus... rex Israel »; versiculi ⲁⲣⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ et ⲫⲏ ⲉⲧϩⲉⲙⲥⲓ, ut in doxologia praecedenti; *item* conclusio quae hic non evolvitur; [5] (ff. 68-69) ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲅⲁⲣ ⲡⲓⲉ̀ⲣⲟⲯⲁⲗⲧⲏⲥ (bohairice; Vat. 39, ff. 259^v-260^v); [6] (ff. 69^v-70^v) ⲇⲁⲩⲓⲇ ⲅⲁⲣ ⲡⲓϩⲩⲙⲛⲟⲧⲟⲥ (bohairice; Labib, op. laud., pp. ⲫ̅ⲛ̅ⲁ̅ - ⲫ̅ⲛ̅ⲅ̅); [7] (ff. 71-72) اليوم تمت اقوال من النبوات « Hodie impleta sunt verba prophetiarum » (Vat. 39, ff. 297-298^v; codex om. prooemium copticum ⲱ̀ⲥⲁⲛⲛⲁ); [8] (ff. 72^v-73^v) اليوم تفرح يا شعب ايسوس وكافة الملايكة « Hodie laetare, popule Iesu et omnes angeli »; des.: هذا المسيح رب القوات ابن الله الخالق العزيز الجبار « Hic est Christus, Dominus virtutum, filius Dei, creator, potens, fortis ». Fol. 73^v des.: تم وكمل بسلام من الرب امين « Desinit et absolutum est. In pace Domini. Amen ».

9 (ff. 77^v, 78) Doxologia pro martyre: ⲑⲱⲟⲩϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ « Convenite omnes, fideles » (Tuki, op. laud., p. ⲣ̅ⲡ̅ⲉ̅).

10 (ff. 78-79) Doxologia pro sancto: ⲁ̀ⲅⲓⲟⲥ ϯⲟⲓ ⲛ̀ϣⲫⲏⲣⲓ « Miror vere » (Tuki, op. laud., p. ⲥ̅).

II Folia duo chartacea quorum prius (f. 80, mm. 275 × 190, linn. 21) exhibet litteras alphabeti arabici, in formis disiunctionis et coniunctionis, additis earum nominibus; alterum (f. 81, mm. 224 × 85, linn. 27) praebet orationes arabicas duas ad s. Ioseph; prima inc.: نسالك يا رب « Rogamus te, Domine »; des.: الذى تحيى وتملك الى دهر الدهرين امين « qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen »; altera inc.: ايها القديس يوسف المكرم « Sancte Ioseph venerande »; des.: وابنها الوحيد سيدنا يسوع المسيح الى دهر الداهرين امين « et filio eius unico Domino nostro Iesu Christo, in saecula saeculorum. Amen ».

Quaedam occurrunt emendationes in codice varia manu effectae.

Caret codex omni fasciculorum et foliorum nota coptica; verum iam antiquitus quaterniones 1-9 necnon quaternio 10, cuius ultimum folium ablatum est, notis ut dicunt arabicis signati sunt initio, imo in mg., a codicis sinistra dextrorsum. In ff. 17 et 23^v spatium vacuum implet ornamentum circino in forma stellae exaratum, nigri, rubri et caerulei

coloris, atque in f. 17 circulo rubro inclusum; similia ornamenta se invicem excipientia comitantur a parte superiore et ad utrumque latus subscriptionem librarii in f. 46, ductibus insuper inclusam caeruleis punctisque distinctam in forma crucis caeruleis et rubris; easdem cruculas saepe videre est in marginibus vel in spatiis interpunctioni servatis vel iuxta subscriptiones in fine sectionum. Sectiones plerumque concludit linea ductibus rubris punctisque nigris effecta, adiecta nonnunquam linea integre vel partim rubra. In ff. 65, 66ᵛ, littera initialis ⲁ praegrandis pigmentis rubro et rubro fusco est obducta. Minio effecta sunt liturgica praecepta et tituli, versus intercalaris in psallia ff. 6ᵛ-8, litterae alphabeti in mgg. psalliae ff. 55ᵛ-59, linea prima doxologiarum ⲁⲗⲓⲥⲁⲗⲡⲓⲍⲓⲛ (f. 66ᵛ) et ⲗⲁⲩⲓⲗ (f. 68), interpunctionis signa, pauci ductus cancellationis et quaedam ornamenta minora in fine paragraphorum; minio tactae sunt litterae initiales versiculorum copticorum, litterae ϩ et ϧ saepe, rarissime littera ⲫ, lineolae super voces coarctatas, notas numericas, et litteras alphabeti marginales ff. 6ᵛ-7ᵛ. Desideratur minium in nonnullis plagulis.

F. 46, subscriptio librarii, minio: اذكر فى عقب صلاتك | ايها الاخ الحبيب والقارى | اللبيب | الناسخ المسكين | بطرس صهيون | طواقى من اخميم « Ad calcem orationis tuae memento, frater dilecte et lector intelligens, pauperis scriptoris Petri Sahyūn Ṭawwāqī ex Aḫmīm (cf. cod. Borg. copt. 1) »; quae subscriptio duabus lineis decussatis cancellata est. In utroque laterculo interno: *Copto 91*; in folio recto, custodiae modo operculo anteriori adiecto: *Preci p*(er) *la s*(etti)*mana santa*. Vac. ff. 1ʳ·ᵛ, 59ᵛ-60ᵛ, 74ʳ-77ʳ, 79ᵛ, 80ᵛ, 81ᵛ.

Integumentum e membrana confectum praebet in dorso, atramento scriptum: *Copto 91*. Acies foliorum pigmentis rubro et caeruleo conspersa est.

92. An. 1734 (= an. Mart. 1451; cf. f. 138), chart., mm. 110 × 80, ff. 164, linn. 9-20.

Codex liturgicus continens psallias, doxologias et cantus pro festis Nativitatis et Epiphaniae, bohairice cum rubricis et sectionibus arabicis, necnon (ff. 1-8ᵛ, 160-164ᵛ) fragmenta varia praesertim ad sponsalia spectantia, partim bohairice, partim bohairice et arabice.

I (ff. 9-159ᵛ) Hymni pro festis Nativitatis et Epiphaniae.

1 (ff. 9-13ᵛ) Doxologiae pro Nativitate, bohairice. [1] (ff. 9-11) Batos, ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟϩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ (cf. cod. Vat. copt. 91, ff. 17ᵛ-18ᵛ, cui codex affinis videtur propter singularem similitudinem in verbis deturpatis); [2] (ff. 11-13ᵛ) ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲁⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲏⲥⲧⲏⲥ (Vat. 91, ff. 18ᵛ-20).

2 (ff. 13ᵛ-18) Psallia pro Nativitate, vespere, Batos, bohairice: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϩⲱⲥ (Vat. 37, ff. 175ᵛ-178ᵛ; codex habet versiculum ⲉ̅ ⲛ̀ⲉϩⲟⲟⲩ a Vat. 37 praetermissum ponitque versiculum ⲑ(ⲉⲟ)ⲥ pro ⲑⲱⲕ ⲧⲉ ϯϫⲟⲙ; discrepat insuper in nonnullis versiculis et addit conclusionem ⲉϣⲱⲡ ⲉⲛϣⲁⲛⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ).

3 (ff. 18v-30) Psalliae pro festis Domini, Adam, bohairice. [1] (ff. 18v-20v) ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ ⲡⲁⲛⲟϯ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲃⲟⲏⲑⲓⲁ̀ « Custodi me, Deus meus, auxilio tuo »; des.: ⲡⲓϩⲏⲕⲏ ⲅⲉⲟⲣⲅⲓⲟⲥ ϫⲱ ⲛⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ... ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ « pauper Georgius, dimitte mihi...; caeterum »; versus intercalaris: ,ⲁⲙⲏⲛ ⲁ̅ⲗ̅ ⲇⲟⲝⲁ ⲥⲓ ⲟ̀ ⲑⲉⲟⲥ; [2] (ff. 20v-23v) ϯⲛⲁⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲙⲟⲕ (Vat. 37, ff. 83-85; cod. ponit vers. ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲟⲩ⟨ⲣⲟ⟩ post ⲣⲱⲓⲥ et habet vers. ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ loco ⲇⲉⲥⲡⲟⲩⲧⲁ); [3] (ff. 23v-26v) ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩⲣⲟ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Venite, cantemus regi nostro Christo »; des.: ϫⲱ ⲛⲉⲛ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲁ̀ⲛⲟⲙⲓⲁ̀... ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ « dimitte nobis iniquitates nostras...; caeterum »; versus intercalaris: ⲭⲉ ⲱ̀ ⲓ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲗⲉⲏⲥⲟⲛ ⲓⲙⲁⲥ; [4] (ff. 26v-30) ⲁ ⲡⲁϩⲏⲧ ⲛⲉⲙ ⲡⲁⲗⲁⲥ (Vat. 37, ff. 70-72; codex habet versiculos ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ, ⲉ̅ ⲛ̀ⲉ̀ϩⲟⲟⲩ, ϣⲱⲡⲧⲉⲛ, ϥⲟⲩⲁⲃ, ϧⲱⲧⲉⲃ, ϩⲱⲡⲱⲥ, ⲭⲱⲣ, ϭⲟϫⲓ et ϯϯϩⲟ a Vat. 37 praetermissos desinitque conclusione ⲗⲱⲓⲡⲟⲛ; discrepat etiam in pluribus versiculis).

4 (ff. 30v-43) Doxologiae in Virginem et sanctos, Adam, bohairice. [1] (ff. 30v-32) In virginem Mariam: ⲝⲥⲟⲗⲥⲉⲗ ⲛⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ⲡⲓⲣⲱⲟⲩⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲕⲁϩ « Ornatus (lege ⲡⲥⲟⲗⲥⲉⲗ) caelorum, gaudium terrae nostrae »; des.: ⲡⲓϫⲱ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲓ « veniam peccatorum nostrorum »; [2] (ff. 32-35) in archangelum Michaelem: ϫⲉⲣⲉ ⲙⲓϫⲁⲏⲗ ⲡⲓⲉⲣϫⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ « Salve Michael, archangele »; des.: ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩϫⲏ ⲙⲓϫⲁⲏⲗ ⲡⲁⲣϫⲱⲛ ⲛⲛⲓⲫⲏⲟⲩⲓ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓϩ(ⲙⲟⲧ) « per preces Michaelis, caelorum principis, Domine, dignare »; quaedam communia habet cum doxologia cod. Vat. copt. 89, ff. 138-141v; [3] (ff. 35-37v) in angelum Gabrielem: ⲱ̀ ⲛⲓⲙ̀ ⲡⲉⲑⲛⲁϣ{ⲛ̀}ⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, ff. 353-354; codex leviter discrepat et insuper addit versiculum ⲧⲉⲣⲙⲉⲛⲓ⟨ⲁ⟩; vide etiam Vat. 89, ff. 141v-142v); [4] (f. 38r-v) in Virginem: ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Vat. 36, ff. 342v, 343; codex desinit cum sexto versiculo, vacuis relictis ff. 39-41v); [5] (ff. 42-43) in s. Iohannem Baptistam: ϫⲉⲣⲉ ⲛⲁⲕ ⲱ̀ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ (Vat. 36, ff. 362-363).

5 (ff. 43v-47v) Sectio graeca in Virginem: ϫⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Vat. 36, ff. 229v-231).

6 (ff. 47v-52v) Sectio laudis in Virginem, bohairice: ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲟⲩ ⲛⲁⲙⲉⲛⲣⲏϯ (Vat. 36, ff. 231v-234).

7 (ff. 52v-53v) Sectio graeca in tres pueros: ⲧⲉⲛ ⲛⲉⲛⲟ̀ⲑⲏⲛ ⲛ̀ⲑⲓⲥⲓⲁⲛ̀ ⲕⲁⲓ (Vat. 36, ff. 106v-107v).

8 (ff. 54-55v) Psallia ad canticum tertium, Adam, bohairice: ϯϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲕ (Vat. 37, ff. 72v-73v).

9 (ff. 56-58) Doxologia in archangelum Michaelem, Adam, bohairice: ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ (Vat. 36, ff. 349^{v}-351).

10 (ff. 58^{v}-61^{v}) Psallia ad canticum tertium (absque titulo) bohairice: ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉ̀ⲫⲏ ⲉⲧⲁⲩⲁϣϥ (Vat. 36, ff. 108-110^{v}; vide etiam Vat. 27, ff. 103-106^{v}).

11 (ff. 62-88) Psalliae ad theotokias pro Nativitate, bohairice. [1] (ff. 62-65^{v}) Ad theotokiam dominicae, Adam: ϯⲛ⟨ⲁ⟩ⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ ⲫϯ « Sperabo in te, Deus »; des.: ⲁⲓⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « speravi in te », addita conclusione ⲗⲟⲓ(ⲡⲟⲛ); versus intercalaris: ⲡⲁⲟ̄ⲥ̄ ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄ ⲁⲣⲓⲟⲩⲛⲏⲓ ⲛⲉⲙⲁⲛ « Domine Iesu, miserere nostri »; [2] (ff. 65^{v}-69^{v}) ad theotokiam feriae II, Adam: ⲁⲓⲉ̀ⲣⲉⲧⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲟⲧ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉϯ ⲛⲁⲕ ⲛ̀ⲛⲏⲉⲑⲛⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ « Postula a me et dabo tibi omnes gentes (Ps. 2, 8) »; des.: ϩⲁⲛⲭⲣⲏⲥⲧⲓⲁⲛⲟⲥ · ⲗⲱⲓⲡⲱⲛ « Christianos; caeterum » (codex om. versiculum pro littera ⲉ); [3] (ff. 70-73) ad theotokiam feriae III, Adam: ⲁⲩⲙⲓⲥⲓ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ « Natus est nobis hodie »; des.: ⲱ̀⟨ⲟⲩ⟩ⲛⲓⲁⲧⲥ ⲛ̀ϯⲛⲉϫⲓ ⲑⲏ ⲉ̀ⲧⲁⲥϥⲁⲓ ⲙ̀ⲫϯ · ⲗⲱⲓⲡⲱⲛ « beatus venter qui portavit Deum; caeterum »; [4] (ff. 73-77^{v}) ad theotokiam feriae IV, Batos: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛⲧⲉⲛϩⲱⲥ (Vat. 37, ff. 175^{v}-178^{v}; codex, praeter versiculum intercalarem, pauca tantum habet communia additque insuper versiculos ⲉ̄ ⲛ̀ⲧⲉⲛϩ, ϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ⲁⲃⲟⲧ, ϥⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, ϧⲉⲛ ⲡ̀ⲛⲁⲩ, ϩⲱⲥ ⲉ̀ⲣⲟϥ, ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟⲕ, ϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ et ϯϯϩⲟ necnon conclusionem ⲉϣⲱⲡ); [5] (ff. 78-82^{v}) ad theotokiam feriae V, Batos: ⲁ ⲫϯ ⲥⲱⲧⲡ (Vat. 36, f. 85^{v}, Vat. 37, f. 35, Vat. 39, f. 7^{v}: ⲥⲁϫⲓ) ⲙ̀ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ (Vat. 36, ff. 85^{v}-88); [6] (ff. 82^{v}-85) ad theotokiam feriae VI, Batos: ⲁ ⲡⲁϩⲏⲧ ⲁϥⲃⲉⲃⲓ « Eructavit cor meum »; des.: ⲛ̀ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ « bonitatem tuam », cum conclusione ⲉϣⲱⲡ; versus intercalaris: ⲑⲱϯ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲣⲁϣⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ϧⲉⲛ ⲡ̀ϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲱⲟⲩ « Convenite omnes, gaudete hodie in nativitate gloriae regis »; [7] (ff. 85-88) ad theotokiam sabbati: ⲁⲓⲛⲁⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲏⲧ ⲏϥⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉϯ ⲱⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉ̄ⲑ̄ « Incipiam in corde mundo laudare nomen tuum sanctum »; des.: ⲱ̀ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲁⲫⲙⲏⲓ « o lumen veritatis », cum conclusione ⲉϣⲱⲡ; versus intercalaris: ⲱ̀ ⲡⲓⲗⲟⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲓⲱⲧ ϯ ⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲟⲩ⟨ⲛ⟩ⲁⲓ ⲛⲉⲙ ⲟⲩϩ̀ⲙⲟⲧ « O verbum Patris, da mihi misericordiam et gratiam ».

12 (ff. 88-91^{v}) Psallia pro festo Nativitatis, vespere, Adam, bohairice: ⲁ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲁϩⲧ (Vat. 37, ff. 178^{v}-181).

13 (ff. 92-98^{v}) Ṭurūḥāt pro Nativitate. Praemittitur (ff. 91^{v}, 92) rubrica de legendis, ante ṭarḥ, theotokia Batos vel Adam ad normam diei necnon lōbš tono gaudii. [1] (ff. 92-94^{v}) Ṭarḥ, Adam, inc.:

ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ⟨ⲟⲩ⟩ⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧϫⲱϣⲧ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲁⲧϩⲏ ⲙ̀ⲡⲓϫⲓⲛⲓ ⲙ̀ⲫϯ ϣⲁⲣⲟⲛ « Venite hodie omnes qui exspectatis adventum Dei ad nos »; des. (f. 92[v]): ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲛⲁⲓ « secundum magnam suam misericordiam »; sequitur (ff. 92[v]-94[v]) interpretatio arabica, inc.: تعالوا اليوم يا كل الذين ينظرون اتيان الاله الينا « Venite hodie omnes qui exspectatis adventum Dei ad nos »; des.: وعلى الارض السلام وفى الناس المسرة ⲁⲙⲏⲛ· ⲁ̅ⲗ̅· ⲕ̅ⲉ̅· ⲕ̅ⲉ̅· ⲕ̅ⲉ̅ « et super terram pax et in hominibus gaudium. Amen, alleluia, Kyrie (ter) »; [2] (ff. 95-98[v]) ṭarḥ, Batos, inc.: ⲟⲩⲣⲁϣⲓ ⲛ̀ⲁⲧⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ « Gaudium indicibile »; des. (f. 96): ϧⲉⲛ ϯⲟⲓⲕⲟⲙⲉⲛⲓ « in orbe terrarum »; sequitur (ff. 96-98[v]) interpretatio arabica, inc.: فرح لا يوصف « Gaudium indicibile »; des.: وامنا به انه هو المخلص « et credimus in eum quia ipse est Servator ».

14 (ff. 98[v]-104[v]) Ṭurūḥāt dicenda ad quattuor cantica (ϩⲱⲥ) nocte Nativitatis. [1] (ff. 98[v]-100) Ṭarḥ primi cantici, Adam, inc.: ⲙⲁⲣⲓⲁ ϯⲡⲁⲣ̅ⲑ̅ ⲛⲉⲙ ⲓⲱⲥⲏⲫ « Maria virgo et Ioseph »; des. (f. 99): ϧⲉⲛ ⲟⲩⲱⲛϩϥ ⲛ̀ⲧⲉϩⲁⲧⲉⲡⲛⲟⲃⲓ « in praesepe animalium (lege ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲧⲉⲃⲛⲱⲟⲩⲓ; cf. de Lacy o' Leary, *The Difnar of the coptic Church*, fasc. 1, Lond., 1926, p. 99, col. b, linn. 1-4) »; sequitur (ff. 99-100) interpretatio arabica, inc.: مريم العذرى ويوسف « Maria virgo et Ioseph »; des.: وعلى الارض السلام وفى الناس المسرة امين الليلويا ⲕ̅ⲉ̅ (vide supra f. 94[v]); [2] (ff. 100-101[v]) ṭarḥ cantici secundi, Adam, inc.: ⲁⲩⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲉⲙⲙⲁⲛⲟⲩⲏⲗ « Natus est Emmanuel »; des. (f. 100[v]): ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲛⲁϥ « adoramus eum »; sequitur (ff. 100[v]-101[v]) interpretatio arabica, inc.: ولد عمانويل « Natus est Emmanuel »; des. ut in ṭarḥ praecedenti; [3] (ff. 101[v]-103[v]) ṭarḥ cantici tertii, Batos, inc.: ⲟⲩⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ ⲡⲉ ⲫⲟⲟⲩ « Dies laetitiae est hodie »; des. (f. 102): ⲛⲓⲙⲣ̅ ⲉⲩⲟⲩⲱⲟⲩ « martyres glorificant »; sequitur (ff. 102-103[v]) interpretatio arabica, inc.: هاهوذا اليوم فرح « Gaudium est hodie »; des. ut in ṭarḥ praecedenti; [4] (ff. 103[v]-104[v]) ṭarḥ cantici quarti, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ (vide f. 92); des. (f. 104): ⲛ̀ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟϥ « ut videamus eum » (f. 92[v], lin. 1); sequitur (f. 104[r·v]) interpretatio arabica, inc.: تعالوا يا كل الذين ينظرون اليه « Venite omnes qui exspectatis eum »; des. ut in ṭarḥ praecedenti.

15 (ff. 105-114) Doxologiae pro festo Nativitatis. Praemittitur (ff. 104[v], 105) rubrica de dicendis doxologiis Batos festo gaudii accommodatis quarum prima est ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ (vide ff. 9-11) et secunda

ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲉⲩ(ⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲥⲧⲏⲥ; vide ff. 11-13ᵛ); caeterae: [1] (ff. 105-107) bohairice, ϧⲉⲛ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲛ̀ⲉ ⲡⲥⲁϫⲓ ⲡⲉ (Vat. 91, ff. 20ᵛ-21ᵛ); [2] (ff. 107-109) bohairice, ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Vat. 91, ff. 22-23ᵛ); [3] (ff. 109-112) arabice et partim coptice, بسم الاله اول ما ابدى (Vat. 91, ff. 24-26; codex om. وقدموا له... ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ex similitudine initii); [4] (ff. 112-114) arabice et partim coptice, يا من اتا وخلصنا (Vat. 91, ff. 26ᵛ, 27; codex om. ضرب... ϯⲡⲁⲣⲑⲉⲛⲟⲥ).

16 (f. 114) Nota ad modos musicos spectans quam, utpote brevissimam, integre tradimus (de tonis apud coptitas in usu, vide L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Église copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVI, 1923, pp. 262, 263): السبع طرايق التى فى ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ اولاة بطريقة ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ الثانية بطريقة ⲡⲓⲱⲓⲕ الثالثة بطريقة ⲡⲓⲁⲥⲡⲁⲥⲙⲁⲥ الرابعة بطريقة ⲙ⟨ⲁ⟩ⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ الخامسة بطريقة ⲗⲱⲓⲡⲟⲛ السادسة بطريقة ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲙⲁⲣⲓⲁ السابعة بطريقة ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ « Septem toni in ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (forsan hymnus f. 163ʳ·ᵛ): primo, tono ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (Vill., p. 265; Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, p. ⲥ̅ⲙ̅ⲅ̅); secundo, tono ⲡⲓⲱⲓⲕ (Labib, p. ⲣ̅ⲝ̅ⲏ̅); tertio, tono ⲡⲓⲁⲥⲡⲁⲥⲙⲁⲥ; quarto, tono ⲙ⟨ⲁ⟩ⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vill., p. 272); quinto, tono ⲗⲱⲓⲡⲟⲛ (Vill., p. 272; Labib, p. ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅); sexto, tono ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲙⲁⲣⲓⲁ (Labib, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅); septimo, tono ⲡⲟⲩⲣⲟ ⲛⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ (Labib, p. ⲣ̅ⲗ̅ⲑ̅) ».

17 (ff. 114ᵛ-116) Canon pro festo Nativitatis, vespere et mane, bohairice: ⲉⲧⲁⲩⲙⲓⲥⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ (Vat. 39, ff. 171-172ᵛ).

18 (ff. 116-125) Praemissa rubrica de incipienda oratione mediae noctis et de dicendis ⲧⲱⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ (cf. Vat. 36, f. 15) et cantu qui sequitur, Psalmorum pericopae pro festo Nativitatis, bohairice et arabice (Vat. 23, ff. 1ᵛ-4, bohairice tantum; codex pro Ps. 44, 9, 13, habet Ps. 44, 9, 10 des. ϧⲉⲛ ⲡⲉⲕⲧⲁⲓⲟ, et post Ps. 84, 11, 12, addit Ps. 131, 6, 7; Ps. 106, 32, 41 inc. ϫⲉ ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ; Ps. 109, 4; Ps. 66, 2; Ps. 106, 43); in fine: ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟⲓ... (vide etiam supra, p. 144, linn. 20-23); pericoparum versionem arabicam (ff. 121ᵛ-124) excipit rubrica (f. 124ʳ·ᵛ) de dicendis quattuor canticis, proprio tono, cum psalliis, huic festo propriis, superius scriptis, finiendo cum theotokia huius diei et concludendo orationem mediae noctis cum absolutione qua peracta, transitur ad orationem matutinam, deinde ad missam et dicitur alleluia, tono gaudii; in fine (ff. 124ᵛ, 125): Ps. 117, 24-26 des. ⲡⲣⲁⲛ ⲡⲟ̅ⲥ̅.

19 (ff. 125-138) Cantus varii pro Nativitate. [1] (f. 125r·v) Praemissa rubrica « Deinde dicitur ⲥⲱⲑⲏⲥ et ϯϣⲟⲩⲣⲏ (Villecourt, op. laud., p. 286), legitur Paulus et Catholicon ac dicitur ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ, Praxis atque hoc », bohairice, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲙⲁⲥϥ ⲛ̀ϫⲉ ϯⲡⲁⲣⲑ(ⲉⲛⲟⲥ) « Dominus Iesu Christus qui natus est de Virgine »; des.: ϯⲃⲁⲕⲓ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ « civitas sancta gloriosa »; [2] (ff. 125v-127) oratio osculi, bohairice: ⲧⲟⲧⲉ ⲣⲟⲛ ⲁϥⲙⲟ⟨ϩ⟩ ⲛ̀ⲣⲁϣⲓ « Tunc gaudio impletum est os nostrum »; des.: ⲁⲩⲓ̀ⲛⲓ ⲛⲁϥ ⲛ̀ϩⲁⲛⲇⲱⲣⲟⲛ « obtulerunt ei dona »; in fine, ⲁ̅ⲗ̅ ter; [3] (ff. 127v-129) hymnus (طرح), bohairice: ⲡⲓϫⲓⲛⲙⲓⲥⲓ, cum paralexi ⲅⲉⲛⲉⲑⲗⲓⲟⲛ (Vat. 39, ff. 212v-213v; codex add. versiculos ⲁ ⲛⲓⲥⲁϧ... ⲛⲁⲩ ⲉⲡⲥⲏⲟⲩ, ⲁ ⲛⲓⲥⲟⲫⲟⲥ et ⲫⲁϯⲕⲩⲑⲁⲣⲁ discrepatque in fine); [4] (f. 129v) hymnus (طرح), bohairice: ⲟⲩⲥⲓⲟ̀⟨ⲩ⟩ (Vat. 39, ff. 213v, 214); [5] (ff. 129v-132v) sectio graeca coptica: ⲁⲥⲧⲏⲣ ⲙⲉⲅⲏ ⲁⲫⲁⲛⲉ « Stella illuxit magis »; des.: ⲙⲁⲣⲛ̀ⲛⲁϩⲧⲉ ⲉⲧⲃⲉ ⲧϣⲛⲉⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ « credamus propter Christi adventum »; [6] (ff. 132v-134) ṭarḥ, Adam, arabice: جميع النبوات قد كملت بالسما والارض « Ecce omnes prophetiae impletae sunt in caelo et in terra »; des.: انه هو المخلص بالحقيقة اتى الى العالم ليخلصنا « quia ipse est vere Servator, venit in mundum ut servet nos » (textus bohairicus legitur apud de Lacy o' Leary, op. laud., fasc. 1, p. 98, col. a, lin. 5 – col. b., lin. 16); [7] (ff. 134-138) ṭarḥ, arabice: ميلاد الاله الكلمة الغير موصوف « Nativitas Dei Verbi, inenarrabilis »; des.: وعلى الارض السلام وفى الناس المسرة امين اللليويا ⲕ̅ⲉ̅ « et super terram pax et in hominibus gaudium. Amen, alleluia, Kyrie ». In fine: تم وكملت اشغال الميلاد بسلام من الرب امين والحمد لله « Desinunt et absoluta sunt negotia Nativitatis. In pace Dei. Amen. Et gloria Deo ».

20 (ff. 138v-149) Ṭurūḥāt pro festo Epiphaniae. [1] (ff. 138v-140) Ṭarḥ ad vesperam, Batos, inc.: ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲟⲩϯ ⲱⲟⲩ ⲛⲁϥ « Deus quem glorificant »; des. (f. 139v): ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ « Filius Dei in veritate »; sequitur (ff. 139v, 140) interpretatio arabica, inc.: الله الممجد « Deus quem laudant »; des.: اسمعوا له فانه المحيى له المجد الى الابد « ipsum audite nam ipse est vivificator; ei sit gloria in saeculum » (vide conclusionem apud Labib, op. laud., p. ⲥ̅ⲉ̅; cf. etiam Vat. 39, f. 106); [2] (ff. 140-141v) ṭarḥ, Adam, inc.: ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲉⲧⲙ̀ⲙⲁⲩ ⲁϥⲓ̀ ⲛ̀ϫⲉ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ « In illo die, ivit Iesus »; des. (f. 141): ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ⲃⲁⲡⲑⲓⲥⲧⲏⲥ « et Baptistam »; sequitur (f. 141r·v) interpretatio arabica, inc.: وفى تلك الايام « Et in illo die »; des.: هذا هو ابنى الحبيب الذى به سررت « ipse est filius dilectus in quo mihi complacui »; [3] (ff. 142-144) ṭarḥ ad canticum primum, Adam, inc.: ⲟⲩⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϫⲉ (lege ⲛ̀ⲧⲉ) ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲁϥϣⲱⲡⲓ ϣⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅

« Locutus est Dominus ad Iohannem » (Domadios al-Baramūsī, ⲡϪⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϫⲓⲛϯⲱⲟⲩ... ⲛⲉⲙ ⲛⲏⲉⲑⲩ, Cahirae, 1922, p. ⲝ̅ⲉ̅; des. codex [f. 142] cum versiculo secundo); sequitur (ff. 142-144) interpretatio arabica, inc.: وان كلمة الرب صارت الى يوحنا « Locutus est Dominus ad Iohannem »; des.: ⲁ̅ⲗ̅ بشفاعة يوحنا المعمدانى يغفر لنا خطايانا امين « precibus Iohannis Baptistae condonet nobis peccata nostra. Amen. Alleluia » (des. Domadios cum quarto versiculo; integrum textum bohairicum praebet de Lacy o' Leary, op. laud., fasc. 2, 1928, p. 9, col. b, lin. 30–p. 10, col. b, lin. 11); [4] (ff. 144ᵛ-145ᵛ) ṭarḥ ad canticum secundum, Adam, inc.: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ϣ⟨ⲁ⟩ ⲁⲩⲣⲓϫϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ « Venite, regiones omnis terrae »; des. (f. 144ᵛ): ϩⲓⲧⲉⲛ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ « a Iohanne »; sequitur (ff. 144ᵛ-145ᵛ) interpretatio arabica, inc.: تعالوا يا كل اقطار الارض « Venite, omnes regiones terrae »; des.: الذى هو يسوع المسيح على الاردن له المجد دايما « quae (scil. lux) est Iesus Christus super Iordanem; ei sit gloria in perpetuum » (integrum textum bohairicum praebet de Lacy, op. laud., p. 11, col. a, lin. 17 – col. b, lin. 6); [5] (ff. 145ᵛ-147ᵛ) ṭarḥ ad canticum tertium, Batos, inc.: ⲱ ⲛⲓϣϯ ⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ « O magnum mysterium »; des. (f. 146): ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ « sicut omnis homo »; sequitur (ff. 146-147ᵛ) interpretatio arabica, inc.: سرا عظيم ظهر لك « Magnum mysterium apparuit tibi »; des.: يغفر لنا الرب خطايانا « condonet nobis Dominus peccata nostra » (integrum textum bohairicum praebet de Lacy, op. laud., p. 10, col. b, lin. 13–p. 11, col. a, lin. 14; discrepant duo versiculi ultimi); [6] (ff. 147ᵛ-149) ṭarḥ ad canticum quartum, Adam, inc.: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲛ̀ϯⲧ̀ⲣⲓⲁⲥ « Adoramus Trinitatem »; des. (f. 148): ϯⲙⲉⲑⲛⲟⲩϯ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ « divinitatem unicam »; sequitur (ff. 148-149) interpretatio arabica, inc.: نسجد للثالوث « Adoramus Trinitatem »; des.: لك المجد ... الان وكل اوان والى دهر الد⟨ا⟩هرين امين « tibi est gloria... nunc et semper et in saeculum saeculorum. Amen » (integrum textum bohairicum leviter discrepantem praebet de Lacy, op. laud., p. 11, col. b, linn. 8-32).

21 (ff. 151ᵛ-150) Sub rubrica « Dicitur in fine orationis mediae noctis », oratio: ايها المولود من الله الاب قبل كل الدهور (Vat. 36, f. 254ʳ·ᵛ).

22 (ff. 159-152ᵛ) Sectiones novem arabicae, legendae nocte Nativitatis; cf. cod. Vat. copt. 91, ff. 27ᵛ-31ᵛ: ff. 159ᵛ-158ᵛ, sectio I (Vat. 91, f. 27ᵛ); f. 158ᵛ·ʳ, sectio II (Vat. 91, f. 28); ff. 158-157, sectio III (Vat. 91, f. 28ᵛ); ff. 157-156, sectio IV (Vat. 91, f. 29); ff. 156, 155ᵛ, sectio V (Vat. 91, f. 29ᵛ); ff. 155ᵛ-154ᵛ, sectio VI (Vat. 91,

f. 30); ff. 154v-153v, sectio VII (Vat. 91, f. 30v); f. 153v·r, sectio VIII (Vat. 91, f. 31); ff. 153, 152v, sectio IX (Vat. 91, f. 31v).

II (ff. 1-8v, 160-164v) Fragmenta varia liturgica.

1 (f. 1) Hymnus, in tono dominicae Palmarum, bohairice: ϯⲥⲧⲟⲗⲏ ⲙ̀ⲡⲛ̄ⲁ̄ⲧⲓⲕⲟⲛ (Vat. 52, ff. 17v-18v).

2 (f. 1r·v) Hymnus ad coronationem sponsaliciam; bohairice: ⲁⲙⲟⲩ ⲧⲉⲕⲛⲁⲩ ⲉⲧⲁⲓⲭⲉⲗⲏⲧ (Vat. 39, ff. 209v, 210).

3 (ff. 1v-5) Tetrasticha bohairica arabica, tempore coronationis sponsaliciae legenda, inc.: ⲁⲓⲛⲁⲣϩⲏⲧⲥ ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ «Incipiam in nomine Patris»; des.: اكرم اباك ... ولا ترى يوما مكروه « honora patrem tuum... et non videbis diem adversum» (tetrasticha occurrunt tredecim quorum octo priora numero signantur in margine; haec sunt eorum initia: ⲁⲓⲛⲁⲣϩⲏⲧⲥ, ⲧⲁϩⲓⲣⲏⲛⲏ «Pax mea», ⲙⲁⲗ{ⲁ}ⲓⲥⲧⲁ ϯⲭⲁⲣⲁ ⲛ̀ⲥϩⲓⲙⲓ «Maxime mulier vidua», ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ ⲕⲉ ⲁⲝⲓⲟⲥ, ⲁⲕϭⲓ ⲧⲭⲁⲣⲓⲥ «Sumpsisti gratiam», ⲓⲏ̄ⲥ ⲡⲭ̄ⲥ, ⲇⲁⲩⲇ ⲡⲟⲩⲣⲟ «David rex», ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ ⲧⲉⲛⲉⲣⲭⲱⲣⲉⲩⲓⲛ «Ideo saltamus», ⲍⲟⲣⲁⲑⲟⲣ ⲡⲉⲕϣ̀ⲫⲏⲣⲓ «...portentum tuum», ⲥⲟⲗⲟⲙⲟⲛ ⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲟ «Salomon vocat te», ⲱ̀ ϯⲛⲓϣϯ ⲛ̀ϣ̀ⲫⲏⲣⲓ «O magnum portentum», ϩⲱⲥ ⲡⲟ̄ⲥ̄ «Laudate Dominum», ⲏⲥⲁⲏⲁⲥ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ «Isaias propheta»).

4 (f. 5) Sub rubrica «Tempore exhortationis», bohairice et arabice: ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲧⲁϣⲉⲣⲓ (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛⲧⲉ ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲥ̄ⲡ̄ⲇ̄; Vat. 52, f. 54v, habet solum initium).

5 (ff. 5v-8v) Psallia pro quadragesima, vespere, bohairice: ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲛⲏⲥⲧⲉⲩⲓⲛ (Vat. 37, ff. 101-103v).

6 (f. 8v) Aspasmos pro Nativitate, bohairice: ⲣⲱϥ ⲅⲁⲣ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲓⲱⲧ; des.: ⲛⲓⲙⲉⲛⲉ̀ⲥⲱⲟⲩ ⲥⲉⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲣⲟⲕ · ϩⲓⲛⲁ (ⲧⲉⲛϩⲱⲥ) «pastores benedicunt tibi; ut cantemus» (Vat. 39, f. 83, discrepat in fine versiculi secundi quo desinit).

7 (f. 160r·v) Benedictio sponsae, bohairice et arabice: ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲥⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (Vat. 52, ff. 50v, 51, bohairice tantum; codex add.: ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲥⲙⲟⲩ ⟨ⲉ̀ⲙⲱⲩ⟩ⲥⲏⲥ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ... وبارك صوفيرا امراة موسى يبارك «Qui benedixisti Moysi prophetae... et benedixit Sephorae, uxori Moysi; benedicat».

8 (ff. 160v-161v) Benedictio sponsi, bohairice et arabice: ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (Vat. 52, f. 50r·v, bohairice tantum; codex add.: يبارك ذا العريس يا الذى بارك ابينا ابراهيم ... ويكون متوله نعيم الفردوس «Benedicat tibi, sponse, qui benedixit patri nostro Abraham... et sit possessio eius

voluptas paradisi » (utrum inter f. 160 et f. 161 sit textus hiatus non liquet).

9 (ff. 161^{v}, 162) Sectio graeca: ⲁⲛⲁⲧⲟⲗⲏ ἁⲗⲓⲟⲩ ⲃⲁⲕⲑⲓⲣⲓⲟⲛ; des.: ⲟ̇ ⲑⲉ(ⲟⲥ) ⲫⲓⲗⲁⲛⲑ̀ⲣⲟⲡⲟⲛ.

10 (f. 162^{v}) Sectio pro sponsis, bohairice: ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲁⲕⲓ ⲕⲁⲗⲱⲥ ⲁⲕⲓ ⲕⲁⲗⲱⲥ « Pulchre venisti, pulchre venisti, pulchre »; des. (mutila?): ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲡⲉ ⲗ̅ ⲗⲟⲕⲁⲥ ⲡⲓⲁ{ⲡⲟⲥⲧⲟⲗ cancell.}ⲩⲉⲅⲅⲉⲗⲓⲟⲛ « tu es ⲗ̅, Lucas evangelista ».

11 (f. 163$^{r \cdot v}$) Hymnus in ss. Trinitatem, bohairice: ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (Labib, op. laud., pp. ⲣ̅ⲙ̅ⲁ̅ – ⲣ̅ⲙ̅ⲗ̅).

12 (ff. 163^{v}, 164) Sectio dicenda post lōbš ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ, bohairice: ⲟⲩϣ̀ⲃⲱⲧ (Vat. 36, f. 35$^{r \cdot v}$; cod. omittit versiculos ⲉⲧⲁ ⲡⲓϣ̀ⲃⲱⲧ et ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ primum, ac solum initium praebet conclusionis ϩⲓⲧⲉⲛ).

13 (f. 164$^{r \cdot v}$) Sectio graeca: ⲉⲥⲑⲓⲣ ⲙⲁⲅⲓ ⲁⲩⲁⲛⲁ (vide ff. 129^{v}-132^{v}; des. ἀⲛⲓⲙⲁⲅⲟⲥ [f. 130, lin. 3 a. fin.]; haec diverso calamo scripta est sub primae manus rubrica: « Sectio graeca dicenda pro sponsis et in festis »).

Variae emendationes occurrunt in textu, plerumque ipsius librarii manu.

Codex, in quo ductus chartae impressi margines definiunt et spatia ad lineas scripturae recipiendas, omni fasciculorum distinctione caret habetque notas foliorum numericas in solis plagulis aversis ff. 3-10 (ⲁ̅–ⲏ̅). Foliorum 9^{v}, 10$^{r \cdot v}$, 11^{v}, 12$^{r \cdot v}$, 13$^{r \cdot v}$, 14$^{r \cdot v}$, 15^{v}, 16, 21^{v}, 22, 29^{v}, 30$^{r \cdot v}$, 31, 37^{v}, 53^{v} summos margines atque imam plagulam aversam f. 37 decorant ornamenta, lineis inter se innexis atramento effecta ac minio obducta, quandoque inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ vel ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅. Minio exarata sunt fere omnes tituli et rubricae, lineae secunda vel secunda et tertia quarumdam sectionum, littera initialis ⲭ in f. 9 et signa interpunctionis; minio tacta sunt litterae marginales communes, litterae praegrandes et ornatae initio nonnullarum sectionum, litterae maiores quibus efficitur, ff. 9, 92, 116, linea prima hymni, litterae ϩ et ϧ, raro ⲫ, lineolae super voces coarctatas ac notas numericas et ductus quidam cancellationis. Folia non pauca minio carent.

F. 138, subscriptio amanuensis: | كتبت بيد العبد الحقير عوض مرقوريوس يواصف بمحروسة دبربا لنفسه دون غيره فى سنة ١٧٣٤ | مسيحية الموافقة لسنة ١٤٥١ قبطية سنة ١١٤٧ عربية « Scriptum est manu pauperis servi ʿAwad Mercurii Yūʾāsaf, in Dibarbā a Deo custodita, pro seipso, non pro alio, anno Christi 1734 qui respondet anno coptico 1451, anno arabico 1147 »; notula possessoris, ibidem exarata, atramento obducta est et iam tuto legi nequit; in laterculo interno posteriore, nota: هذه الاجية (?) ماخوذة بالاستعارة بيد الحقير | عوض مرقوريوس من عوض يوحنا سقر | وهى له حقا واستحقاقا سنة ١٤٥٢ قبطية « Acceptum mutuo est hoc euchologium per manum pauperis ʿAwad Mercurii ab ʿAwad

Iohanne Falcone estque ipsius probe et vere; anno 1452 coptico (= an. D. 1735-1736)». In eodem laterculo: *Copto 93*. Pauca folia tineis et madore vitiata sunt. Vac. ff. 39r-41v, 149v et 152r.

Integumentum, quod e corio fusco constat, habet in laterculis ornamenta impressa in forma rhombi cum crucula; in schedula, laterculo externo anteriori agglutinata, nota *2* praegrandis et, alia manu: *Copto 96* (*96* cancell. et nota *9* antiquiori notae *2* praeposita).

93. An. 1347 (= an. Mart. 1063, cf. f. 56v), chart., mm. 380 × 265, ff. 77, linn. 27, 28.

Lectionarium pro mensibus kīhak, tūbah, amšīr, barmahāt et barmūdah, mutilum; bohairice cum *titulis et notis sectionum* partim bohairicis, partim bohairicis arabicis. Nonnunquam adiecit librarius, in mg. vel in fine textus, prima et ultima verba lectionum arabica.

1 (ff. 1-8v) Mensis kīhak. [1] (ff. 1-2v) [Die 22, s. Gabrielis archangeli], vesp., Matth. 16, 28; mane, Ps. 96, 7 inc. **ⲟⲩⲱϣⲧ ⲛⲁϥ**, 8, Matth., sub notis **ⲙ̄ⲏ̄**, **ⲣ̄ⲡ̄ⲁ̄**, 18, 10, 12-20; ad missam, Hebr., sub notis **ⲁ̄**, **ⲅ̄**, 2, 5-16 des. **ⲁⲛ ⲉϩⲁⲛⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ**; [2] (ff. 3-8v) [die 28, in vigilia Nativitatis (v. supra, p. 110)], vesp., Matth. 1, 6-17; mane, Ps. 75, 2, 3, Matth., sub nota **ⲃ̄**, 1, 18-25; ad missam, Gal., sub notis **ⲇ̄**, **ⲓ̄**, 3, 15-4, 18, I Ioh., sub nota **ⲇ̄**, 4, 1-14, Act., sub notis **ⲕ̄ⲁ̄**, **ⲣ̄ⲟ̄ⲅ̄**, 13, 13-24, Ps. 109, 3, Luc., sub nota **ⲅ̄**, 2, 1-14.

2 (ff. 9-56v) Mensis tūbah. [1] (ff. 9-18v) [Die 1, s. Stephani protomartyris (v. supra, pp. 111)], mane, Ioh. 12, 26 inc. **ⲟⲩⲟϩ ⲫⲏ ⲉⲑⲛⲁⲉⲣⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ**; ad missam, II Cor., sub notis **ⲓ̄ⲁ̄**, **ⲙ̄ⲁ̄**, 11, 16-12, 10, I Petr., sub notis **ⲃ̄**, **ⲓ̄ⲅ̄**, 1, 25 inc. **ⲫⲁⲓ ⲇⲉ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ** – 2, 10, Act., sub notis **ⲍ̄**, **ⲟ̄ⲃ̄**, 6, 1-8, 2, Ps. 20, 4, 6, Luc., sub notis **ⲗ̄ⲇ̄**, **ⲣ̄ⲍ̄**, 10, 1-20; [2] (f. 18v) die 2, abba Theonae, patriarchae Alexandrini, et fratris eius abba Callinici, episcopi, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei tertii mensis abīb»; [3] (ff. 19-23v) die 3, Parvulorum puerorum centum quadraginta quattuor millium, vesp., Ps. 113, 12, 13, Matth., sub notis **ⲙ̄ⲍ̄**, **ⲣ̄ⲟ̄ⲏ̄**, 18, 1-9; mane, Ps. 118, 130, 141, Matth., sub notis **ⲙ̄ⲏ̄**, **ⲣ̄ⲡ̄ⲁ̄**, 18, 10, 12-20; ad missam, I Cor., sub notis **ⲓ̄ⲉ̄**, **ⲝ̄ⲃ̄**, 13, 11-14, 4, I Petr., sub notis **ⲇ̄**, **ⲓ̄ⲅ̄**, 1, 25 inc. **ⲫⲁⲓ ⲇⲉ ⲡⲉ ⲡⲓⲥⲁϫⲓ** – 2, 10, Act., sub notis **ⲓ̄ⲅ̄**, **ⲣ̄ⲕ̄ⲁ̄**, 9, 22-30, Ps. 112, 1, 2, Matth., sub notis **ⲅ̄**, **ⲉ̄**, 2, 13-23; [4] (ff. 23v-29v) die 4, Iohannis evangelistae, vesp., Ps. 18, 2, 5, Ioh., sub notis **ⲕ̄ⲏ̄**, **ⲣ̄ⲗ̄ⲅ̄**, 15, 7-16; mane, Ps. 44, 2 des. **ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲣⲟ**, 3 inc. **ⲁ̀ ⲡϩⲙⲟⲧ**, Ioh., sub nota **ⲁ̄**, 1, 1-17; ad missam, Rom., sub notis **ⲓ̄ⲅ̄**, **ⲛ̄ⲉ̄**, 10, 4-18, I Ioh., sub nota **ⲁ̄**, 1, 1-2, 6, Act., sub notis **ⲅ̄**,

ⲕ̅ⲁ̅, 3, 1-16, Ps. 138, 17, 18 des. ⲉ̀ϩⲟⲧⲉ ⲟⲩϣⲱ, Ioh., sub notis ⲙ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲉ̅, 21, 15-25; in fine: اخر بشارة يوحنا «Finis evangelii Iohannis»; [5] (f. 30) die 5, Eusignii, martyris, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi quinti mensis hatūr»; [6] (ff. 30-31v) die 6, Circumcisionis, vesp., Ps. 115, 16 inc. ⲁⲕⲥⲱⲗⲡ – 19, Luc., sub nota ⲗ̅, 2, 15-20; mane, Ps. 65, 13, 14 des. ⲭⲟⲧⲟⲩ, 15 des. ϩⲁⲛⲱⲓⲗⲓ, Luc., sub nota ⲉ̅, 2, 40-52; ad missam, Philipp., sub notis ⲅ̅, ⲓ̅ⲃ̅, 3, 1-8 des. ⲉ̀ϩⲁⲛⲟ̀ⲥⲓ; [7] (f. 32r-v) [die 10, in vigilia Epiphaniae (v. supra, p. 111)], ad missam, Luc., sub nota ⲍ̅, 3, 1-13; [8] (ff. 33-36) [die 11, Epiphaniae (v. supra, p. 111)], ad missam, Tit., 3, 4-7, I Ioh., sub notis ⲉ̅, ⲙ̅ⲁ̅, 5, 5-21, omisso ϩⲁⲙⲏⲛ addita vero notula arabica: اخر بشارة يوحنا الاول «Finis primi evangelii Iohannis», Act., sub notis ⲕ̅ⲑ̅, ⲥ̅ⲍ̅ⲑ̅, 18, 24-19, 4, 6, Ps. 117, 26, 28 des. ϯⲛⲁϭⲁⲥⲕ, Ioh., sub notis ⲃ̅, ⲏ̅, 1, 18-34; [9] (ff. 36-40v) die 12, Theodori Orientalis, vesp., Ps. 41, 2, 7 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, des. ⲡⲓⲟⲣⲗⲁⲛⲏⲥ, Luc., sub notis ⲉ̅, ⲓ̅ⲅ̅, 3, 21, 22; mane, Ps. 33, 6, 12, Matth., sub notis ⲉ̅, ⲓ̅ⲅ̅, 3, 13-17; ad missam, Eph., sub nota ⲁ̅, 1, 1-14, I Petr., sub notis ⲗ̅, ⲗ̅ⲅ̅, 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ – 22, Act., sub notis ⲓ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲑ̅, 8, 26-39, Ps. 103, 1 inc. ⲧⲁⲯⲩⲭⲏ, 2 des. ⲛ̀ⲟⲩϩⲃⲱⲥ, Ioh., sub notis ⲅ̅, ⲓ̅ⲉ̅, 1, 35-51; [10] (ff. 41-45v) die 13, Nuptiarum in Cana Galilaeae, vesp., Ps. 4, 8, 10, Matth., sub notis ⲛ̅, ⲣ̅ⲡ̅ⲑ̅, 19, 1-12; mane, Ps. 103, 15 des. ⲟⲩⲛⲉϩ, 24 des. ⲟⲩⲥⲟⲫⲓⲁ̀, Ioh., sub notis ⲑ̅, ⲗ̅ⲗ̅, 4, 43-54; ad missam, Rom., sub notis ⲍ̅, ⲗ̅, 6, 3-16, I Ioh., sub notis ⲅ̅, ⲓ̅ⲃ̅, 2, 20-25, Act., sub notis ⲑ̅, ⲣ̅ⲃ̅, 8, 3-13, Ps. 76, 15, 16 des. ⲛⲉⲕϣⲱⲃϣ, 17 des. ⲁⲩⲉⲣϩⲟϯ, Ioh., sub notis ⲗ̅, ⲓ̅ⲏ̅, 2, 1-11; [11] (f. 45v) die 14, Archelidis, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi mensis bašnas»; [12] (f. 45v) die 15, Abdiae prophetae, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei octavi mensis tūt»; [13] (f. 45v) die 16, Philothei martyris, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi septimi mensis barmūdah»; [14] (f. 46) die 17, Maximi et fratris eius Dometii, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei decimi sexti mensis ba'ūnah»; [15] (f. 46) die 18, Iacobi Nisibeni episcopi, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi octavi mensis hatūr»; [16] (f. 46) die 19, Piḥouri et Psōri ac matris eorum, martyrum, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi secundi mensis hatūr»; [17] (f. 46) die 20, Prochori, unius ex septem diaconis, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei primi mensis tūbah»; [18] (f. 46) die 21, Dormitionis B. M. V., adiecta nota

arabica: « Leguntur sectiones diei primi mensis bašnas »; [19] (ff. 46v-50) die 22, Antonii, vesp., Ps. (absque nota) 31, 11 des. ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ, Ps. 32, 1 inc. ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲟⲩⲧⲱⲛ, Ps. 31, 6 des. ⲟⲩⲥⲏⲟⲩ ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ, Matth., sub notis ⲟ̅ⲁ̅, ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅, 25, 14-23; mane, Ps. 32, 1, 12, Luc., sub notis ⲝ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲕ̅ⲍ̅, 19, 11-19; ad missam, Philipp., sub notis ⲗ̅, ⲓ̅ⲉ̅, 3, 20-4, 9, Iac., sub notis ⲍ̅, ⲗ̅ⲍ̅, 5, 9-11 des. ⲉⲧⲁⲩⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲟ, Act. 11, 21 inc. ⲟⲩⲛⲓϣϯ – 26, Ps. 33, 20, Ps. 67, 4, Luc., sub notis ⲙ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, 12, 32-44; [20] (f. 50v) die 23, abba Timothei, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi octavi mensis hatūr »; [21] (f. 50v) die 24, Mariae monachae, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei ultimi mensis tūbah », dum addidit minio alia manus: خامس توت « dies quintus mensis tūt »; [22] (f. 50v) die 25, abba Petri devoti, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi mensis bašnas »; [23] (f. 50v) die 26, Martyrum quadraginta novem Scetensium, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei secundi mensis amšīr »; [24] (f. 50v) die 27, apa Phoebammon, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi septimi mensis barmūdah »; duae ultimae rubricae ductu cancellatae sunt; [25] (ff. 51-52) [die 26, Martyrum quadraginta novem Scetensium], ad missam, Matth. 4, 23 inc. ⲥⲩⲛⲁⲅⲱⲅⲏ – 5, 16; [26] (f. 52) die 27, apa Phoebammon et, add. al. m., arabice tantum: angeli Suriel necnon translationis ossium Timothei ex Epheso ad Constantinopolim (القسطنطينية), adiecta (eadem m.) nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi septimi mensis barmūdah »; [27] (f. 52) die 28, Clementis martyris, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei decimi quinti mensis hatūr »; [28] (f. 52) die 29, Xeniae monachae, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei primi mensis bašnas », quam notam alia manus cancellavit eique supposuit: « Legitur ultimus dies mensis tūbah »; [29] (ff. 52-56) die 30, sanctarum virginum (quae sunt Pistis, Elpis et Agapē; in media rubrica adiecit alia manus: « Legitur die quinto mensis tūt »), vesp., Ps. 67, 26, 27, Matth., sub notis ⲟ̅ⲉ̅, ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅, 26, 6-13; mane, Ps. 148, 12, 14 inc. ⲟⲩⲥⲙⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, Luc., sub notis ⲕ̅ⲃ̅, ⲟ̅ⲉ̅, 8, 1-3; ad missam, Rom., sub notis ⲓ̅ⲑ̅, ⲡ̅ⲉ̅, 15, 30-16, 16, I Petr., sub notis ⲗ̅, ⲕ̅ⲍ̅, 3, 5-7, Act., sub notis ⲗ̅ⲉ̅, ⲧ̅[ⲁ̅ ?], 21, 5-14, Ps. 44, 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲓⲛⲓ, 16, Matth., sub nota ⲟ̅, 25, 1-13.

3 (ff. 57-60v) Mensis amšir, praemissis invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ et titulo ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙⲉⲭⲓⲣ. [1] (f. 57) Die 1, Synodi centum quinquaginta (Patrum) Constantinopoli, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei

noni mensis hatūr»; [2] (ff. 57-59^{v}) die 2, abba Pauli (in mg., al. m.: «Legitur etiam die vigesimo tertio mensis bābah»), vesp., Ps. (absque nota) 31, 11 des. ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ, Ps. 32, 1 inc. ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲟⲩⲧⲱⲛ, Ps. 31, 6 des. ⲟⲩⲥⲏⲟⲩ ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲱⲛ, Matth., sub notis ⲟ̅ⲁ̅, ⲥ̅ⲝ̅ⲑ̅, 25, 14-23; mane, Ps. (absque nota) 32, 1, 12, Luc., sub notis ⲟ̅ⲋ̅, ⲥ̅ⲟ̅, 22, 24-30; ad missam, Hebr., sub notis ⲓ̅ⲃ̅, ⲛ̅ⲏ̅, 13, 7-25, I Petr., sub notis ⲋ̅, ⲛ̅ⲃ̅, 5, 1 des. ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉⲧⲉⲛ; [3] (f. 60) die 23, Eusebii martyris, filii Basilidis, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi septimi mensis barmūdah»; [4] (f. 60) die 24, Agapiti episcopi, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi octavi mensis hatūr»; [5] (f. 60) die 25, Archippi et Philemonis, martyrum, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi secundi mensis hatūr»; [6] (f. 60) die 26, Osee prophetae, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei octavi mensis tūt»; [7] (f. 60) die 27, Eustathii, patriarchae Antiocheni, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei decimi septimi mensis hatūr»; [8] (f. 60) die 28, Theodori (ⲡⲓⲣⲱⲙⲉⲟⲥ), martyris, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi mensis abīb»; [9] (f. 60^{v}) die 29, Polycarpi, episcopi Smyrnensis, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei quarti mensis tūbah»; [10] (f. 60^{v}) die 30, Inventionis capitis s. Iohannis Baptistae, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei secundi mensis ba'ūnah»; in fine: كل شهر امشير بعون الله تعالى والمجد دايما ابدا سرمدا «Desinit mensis amšīr auxilio Dei, exaltetur! et gloria ⟨Deo⟩ in perpetuum, in saeculum, in aeternum».

4 (ff. 61-72) Mensis barmahāt, praemissis invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ et titulo ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲫⲁⲙⲉⲛⲱⲑ. [1] (f. 61) Die 1, Narcissi, episcopi Hierosolymitani, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei tertii mensis abīb»; [2] (f. 61) die 2, Macrobii, episcopi urbis Pšati, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi octavi mensis hatūr»; [3] (f. 61) die 3, Cosmae, patriarchae ⟨LVIII⟩ Alexandrini, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi noni (emend. ex ثالث) mensis hatūr»; [4] (f. 61) die 4, Synodi in Ǧazīrah Banī 'Amr, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei noni mensis hatūr»; [5] (f. 61) die 5, Sarapamon hegumeni, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei secundi mensis amšīr»; [6] (f. 61) die 6, Dioscori martyris, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi mensis abīb»; [7] (f. 61^{v}) die 7, Philemonis et Ablabii (ⲡⲗⲁⲃⲓⲟⲥ) martyrum, adiecta nota arabica: «Leguntur sectiones diei vigesimi secundi mensis hatūr»; [8] (f. 61^{v}) die 8, Matthiae apostoli, unius ex septuaginta discipulis, adiecta nota arabica: «Leguntur

sectiones diei quinti mensis abīb»; [9] (f. 61^{v}) die 9, Kūthon athletae, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi mensis bašnas »; [10] (f. 61^{v}) die 10, Manifestatio Crucis vivificantis, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei decimi septimi mensis tūt »; [11] (f. 61^{v}) die 11, Basilii episcopi, martyris, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi primi mensis tūt »; [12] (f. 61^{v}) die 12, Demetrii, patriarchae Alexandrini, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi noni mensis hatūr »; [13] (ff. 62-67) die 13, Martyrum quadraginta Sebastenorum (in mg., al. manu: « Legitur etiam die quarto mensis bābah »), vesp., Ps. 33, 20, 21, Matth., sub notis ⲙ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲟ̅, 16, 24-28; mane, Ps. (absque nota) 36, 39, 40 des. ⲉϥⲉ̇ⲛⲁϩⲙⲟⲩ, 40 inc. ⲉϥⲉ̇ⲧⲟⲩϫⲱⲟⲩ, Marc., sub nota ⲙ̅ⲃ̅, 13, 9-13; ad missam, Philipp., sub notis ⲃ̅, ⲃ̅, 1, 12-26, I Petr., sub notis ⲉ̅, ⲙ̅ⲁ̅, 4, 1-11, Act., sub notis ⲗ̅, ⲣ̅ⲝ̅ⲏ̅, 12, 25-13, 12, Ps. 96 (cod. ϥ̅ⲍ̅), 11, 12, Luc., sub notis ⲙ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲙ̅ⲅ̅, 11, 53-12, 12; [14] (f. 67) die 14, Trium episcoporum martyrum, lectionum recensione omissa, ut in sequentibus; [15] (f. 67) die 15, Sarae monachae; [16] (f. 67) die 16, abba Khaēl, patriarchae ⟨XLVI⟩ Alexandrini; [17] (f. 67) die 17, Lazari a Domino dilecti; [18] (f. 67) die 18, Isidori martyris; [19] (f. 67^{v}) die 19, Aristobuli, unius ex septuaginta discipulis; [20] (f. 67^{v}) die 20, abba Khaēl, patriarchae ⟨LVI⟩ Alexandrini; [21] (f. 67^{v}) die 21, Commorationis Domini nostri Bethaniae; [22] (f. 67^{v}) die 22, Cyrilli, episcopi Hierosolymitani; [23] (f. 67^{v}) die 23, Danielis prophetae; [24] (f. 67^{v}) die 25, Onesiphori, unius ex septuaginta discipulis, addita nota in mg.: سهو « Error »; [25] (f. 67^{v}) die 26, Eupraxiae, addita nota in mg.: سهو « Error »; [26] (f. 68) die 24, abba Macarii, patriarchae ⟨LIX⟩ Alexandrini; [27] (f. 68) die 25, Onesiphori, unius ex septuaginta discipulis; [28] (f. 68) die 26, Eupraxiae monachae; [29] (f. 68) die 27, abba Macarii Magni; [30] (f. 68) die 28, Constantini imperatoris; [31] (ff. 68^{v}-72) die 29, Annuntiationis gloriosae, vesp., Ps. 143, 5, 7 des. ⲛⲁϩⲙⲉⲧ, Luc., sub notis ⲕ̅ⲁ̅, ⲟ̅ⲗ̅, 7, 36-39 des. ⲟⲩⲟϩ ϫⲉ; ad missam, Rom. 3, 13 inc. ⲉϥⲟⲩⲏⲛ – 4, 1 des. ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ϫⲉ, I Ioh., 2, 2 inc. ⲛⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲡⲥⲱϯ – 6, Act., sub notis ⲏ̅, ⲡ̅ⲉ̅ 7, 23-34, Ps. 44, 11, 12 des. ⲛⲑⲟϥ ⲡⲉ ⲡⲉⲟ̅ⲥ̅, Luc., sub nota ⲃ̅, 1, 26-38; [32] (f. 72) die ultimo, Gabrielis angeli, adiecta nota arabica: « Leguntur sectiones diei vigesimi secundi mensis kīhak ».

5 (ff. 72^{v}-77^{v}) Mensis barmūdah, praemissis invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ et titulo ⲡⲓⲁ̇ⲃⲟⲧ ⲫⲁⲣⲙⲟⲩⲑⲓ. [1] (ff. 72^{v}-77^{v}) Die 23, Georgii martyris (in mg., al. manu: « Legitur etiam die septimo mensis hatūr »),

vesp., Ps. 33, 18, 19, Matth., sub notis ⲕⲅ, ⲡⲋ, 10, 16-23; mane, Ps. 44, 4, 5 des. ⲁ̇ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ, Marc., sub notis ⲕⲉ, ⲡⲉ, 8, 34-39; ad missam, Rom., sub notis ⲓⲃ, ⲙⲋ, 8, 28-9, 5, I Petr., sub notis ⲉ, ⲙⲁ, 4, 1-11, Act., sub notis ⲕⲇ, ⲥⲗⲉ, 16, 16-34, Ps. 96, 11, 12, Luc., sub notis ⲟⲉ, ⲥⲛ̣, 21, 12-19; [2] (f. 77v) die 24, Senne martyris, absque recensione lectionum; [3] (f. 77v) die 25, Sarae et duorum eius filiorum, absque recensione lectionum; [4] (f. 77v) die 26, Sūsennios, absque recensione lectionum.

Paucae correctiones diversae manus in textu. In foliis nonnullis textus leve detrimentum passus est.

Complectitur codex: ff. duo (ff. 1, 2, quorum notae copticae ex industria, ut videtur, deletae sunt, sicut in codice universim praeterquam in plagula recta primi fasciculorum folii), ff. 6 priora fasciculi ⲓⲋ (ff. 3-8, ⲣⲛⲁ – [ⲣⲛⲋ]), ff. 3 ultima fasc. ⲓⲍ (ff. 9-11, [ⲣⲝⲏ – ⲣⲟ]), quiniones ⲓⲏ, ⲓⲑ (ff. 12-31, ⲣⲟⲁ – [ⲣϥ]), f. unum (f. 32, absque nota certa), ff. 9 ultima quin. ⲕⲁ (ff. 33-41, [ⲥⲃ – ⲥⲓ]), ff. 7 priora et 2 ultima quin. ⲕⲃ (ff. 42-50, ⲥⲓⲁ – [ⲥⲓⲍ], [ⲥⲓⲑ, ⲥⲕ]), ff. 6 ultima quin. [ⲕⲅ] (ff. 51-56, [ⲥⲕⲉ - ⲥⲗ]), ff. 3 priora et ff. 3 ultima quin. ⲕⲇ (ff. 57-62, ⲥⲗⲁ – [ⲥⲗⲅ], [ⲥⲗⲏ – ⲥⲙ]), ff. 6 priora et f. nonum quin. ⲕⲉ (ff. 63-69, ⲥⲙⲁ – [ⲥⲙⲋ, ⲥⲙⲑ]) et quaternionem ⲕⲋ (ff. 70-77, ⲥⲛⲁ – [ⲥⲛⲏ]; f. 74 perperam et praeter morem notato ⲥⲛⲋ in plagula recta). In summis fasciculorum paginis extremis, ornamentum unius continuo indolis, lineis inter se innexis delineatum minioque tactum, inter inscriptiones ⲓⲩ ⲭⲩ vel ⲩⲥ ⲑⲥ; hoc ornamentum, in f. 57, cum fascia coalescit quae signat initium mensis amšīr quaeque picta est coloribus rubro, viridi et flavo; similis fascia, at solo minio distincta, initium decorat mensium barmahāt (f. 61) et barmūdah (f. 72v). Minio exarata sunt monita liturgica et lectionum inscriptiones coptica, pleraeque litterae initiales maiores necnon interpunctionis signa et illa quibus in mgg. notantur Prophetarum effata in Novo Testamento allata, pauci demum ductus cancellationum; minio tacta sunt litterae marginales communes, litterae ⲫ et ⳨ et ductus qui comitantur voces coarctatas ac notas copticas numericas. Praeterquam in Psalmorum pericopis, librarius saepissime lineam lectionum primam (primam ac secundam, f. 72v) litteris maioribus et crassioribus delineavit (grandioribus in ff. 71 et 72v), pro more codicum illius aetatis; scripturae affinis specimen vide ap. H. Hyvernat, *Album*, tab. LIII (Vat. copt. 16, an. Mart. 1061).

F. 56v, subscriptio librarii: انتجز بعون الله تعالى وتوفيقه وارشاده الجزو | الاول من قطمارس
السنة القبطية اعيادها خاصة | فى احد شهور سنة ثلثة وستين والف للشهداء | مما اهتم به الاب القديس
المبجل الرييس العالم | العامل الفاضل الكامل قدوة الفضلا واوحد | العلما فريد دهره وقريع عصره
القس المكرم | العلم مفضل واوقفه وابده وحبسه واكده | حبسا موبدا ووقفا مخلدا ما لا يغيره
الازمان | ولا يزيله القرون والاجيال على البيعة المقدسة | بيعة الملاك الجليل رييس الملايكة ميخاييل
المشهورة | براس الخليج بظاهر مصر المحروسة الرب الاله | يتقبل منه اهتمامه ويعوضه عن اتعابه
ويجازيه | بالملكوت السماية والنعم السرمدية والخيرات | الابدية امين والناسخ المسكين يسال محبة
السا[د]ت | القاريين فيه اصلاح غلطه وسداد زلله ورد | فساده الى معانى الخير ومن قال شىء من
الصلاح يعوضه | الرب عن ذلك بامثاله اضعاف كثيرة يوم المجازاة | ولربنا المجد الى الابد امين

« Auxilio Dei, exaltetur! et praesidio eius eiusque adiutorio, absoluta est prima pars libri

Katameros, quae ad annum copticum spectat eiusque festa, uno mensium anni millesimi sexagesimi tertii Martyrum (= an. D. 1347). Qui codicis curam gessit est pater sanctus, illustris, dux, doctus, praefectus, virtutibus insignis, perfectus, exemplum proborum, cui par nemo inter doctores, unicus in aetate sua et saeculi sui electus, sacerdos venerabilis Al-'Alam Mufaḍḍal, illumque legavit, stabilivit, dedicavit et firmavit in legato perpetuo votoque aeterno, quod tempora non abalienabunt et generationes ac saecula non adiment, ecclesiae sanctae, ecclesiae angeli venerabilis archangeli Michaelis, inclytae, sitae in Ra's al-Ḫalīǧ, extra urbem Misr (a Deo) custoditam (E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, p. 551). Dominus Deus probet sollicitudinem eius eique tribuat mercedem laborum suorum et praemium largiatur ipsi in regno caelesti, in voluptatibus perpetuis aeternisque bonis. Amen. Librarius pauper rogat caritatem dominorum qui in illo (libro) sunt lecturi: emendationem lapsus sui, mendi sui restitutionem et amotionem corruptelae suae intuitu recti; qui dicet aliquid rectitudinis causa, Dominus id ei mercedem det in similibus, multoties, in die remunerationis. Et Domino nostro gloria in saeculum. Amen». F. 62v, in imo mg., iam vix apparent notulae arabicae vestigia. In mg. sup. f. 3: *Coptus 93*. Folia nonnulla tineis leviter corrosa sunt, alia maiore numero attrita firmavit refector velo serico translucido.

Integumentum, ex membrana telaque viridi confectum, praebet in dorso, atramento impressa, inscriptionem *Vat.* | *copt.* | *93* et scuta Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii.

94. An. 1788 (= an. Mart. 1505, an. Heg. 1203, cf. ff. 93v et 21), chart., mm. 345 × 235, ff. 109, linn. 16-18.

Lectionarium pro dominicis quadragesimae, Paschatis et Pentecostes et dominicis mensium ba'ūnah et abīb, mutilum; bohairice cum titulis arabicis et rubricis partim bohairicis partim bohairicis arabicis; notas quibus signantur sectiones Ammonianae vel copticae aut capitula magna et parva frequenter neglexit librarius. Cf. codd. Vat. copt. 30 et Vat. copt. 33. Litteras in imo mg. averso initium folii sequentis nuntiantes, ubi laudantur, uncinis ⟨ ⟩ includimus.

1 (ff. 1-43v) Lectiones pro dominicis quadragesimae et Paschatis. [1] (ff. 1-3v) [Dominica I], mane, Matth. 7, 26 inc. ⲉ̀ⲟⲩⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲥⲟϫ – 29 des. ⲛ̀ⲟⲩⲥⲁϧ; ad missam, Rom. 13, 1-6, Iac. (cod.: Petr.) 1, 13-17 des. ⲉⲧϫⲏⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, Act. 21, 40-22, 3 des. ⲛⲉⲛⲓⲟϯ, Ps. 24, ut in Vat. 30, Matth. 6, 19 des. ϩⲓϣⲁⲧⲥ ⟨ⲉ̀[ⲣⲱⲟⲩ]⟩; [2] (ff. 4-7v) [dominica II], mane, Matth. 18, 16 inc. ⲟ̀ϩⲓ ⲉ̀ⲣⲁⲧⲟⲩ – 22; ad missam, Rom. 14, 19-15, 4 des. ⲉ̀ⲧⲁⲩⲉⲣϣⲱⲣⲡ, Iac. 2, 1, 2, Act. 23, 1-3 des. ⲛ̀ⲕⲟⲛⲟⲛⲓⲁ̀, Ps. 26, ut in Vat. 30, Matth. 4, 1-8 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓⲗⲓ⟨ⲁ̀[ⲃⲟⲗⲟⲥ]⟩; [3] (ff. 8-12v) [dominica III], vesp., Matth. 15, 14 inc. [... ⲙ̀ⲃⲉⲗ]ⲗⲉ ⲛⲉ ⲟⲩⲃⲉⲗⲗⲉ – 20; mane, Ps. 54, 2, 3 des. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ, 17, Luc. 6, 41-48;

ad missam, Philipp. 4, 4-9 des. ⲛ̀ⲧⲉ ϯϩⲓⲣⲏⲛⲏ, Iac. 3, 1-3 des. ⲛ̀ⲥⲱⲛ, Act. 24, 10-13, Luc. 15, 17 inc. ⲁⲛⲟⲕ ⲇⲉ – 25 des. ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛ⟨ⲭ[ⲱ-ⲣⲟⲥ]⟩; [4] (ff. 13-16ᵛ) [dominica IV], ad missam, Ioh. 4, 8 inc. [... ϩⲁⲛϧ]-ⲣⲏⲟⲩⲓ ⲛⲱⲟⲩ – 41 des. ⟨ⲁⲩ[ⲛⲁϩϯ]⟩; [5] (ff. 17ᵛ-19ᵛ) [dominica V], ad missam, Act. 26, 19-22 des. ⲟⲩⲛⲓϣϯ, Ps. 101, 25 inc. ⲓⲥϫⲉⲛ ϫⲱⲟⲩ – 27 des. ⲭⲛⲁⲙⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, Ioh. 5, 1-17 des. ϣⲁ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ ⟨ⲉ̀[ϯⲛⲟⲩ]⟩; [6] (ff. 20ʳ·ᵛ, 21ᵛ-27ᵛ) [dominica VI], vesp., Luc. 13, 32 inc. ϫⲉ ⲙⲁϣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ – 35; mane, Ps. 25, ut in Vat. 30, Matth. 20, 22 inc. ⲡⲉϫⲁϥ – 28; ad missam, Coloss. 3, 5-9 des. ⲛⲉⲧⲉⲛⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ ⲉ̀ⲁ̀ⲧⲉⲛ, I Ioh. 5, 13-15, Act. 27, 27-30 des. ⲉ̀ⲫⲓⲟⲙ, Ps. 65, ut in Vat. 30, Ioh. 9, 1-32 des. ⲡⲉⲛⲉϩ ⲙ̀ⲡⲉⲛ⟨ⲥⲱ[ⲧⲉⲙ]⟩; [7] (ff. 28-37ᵛ) [dominica VII « Benedicti »], vesp., Ioh. 12, 6 inc. ⲣⲉϥϭⲓ̀ⲟⲩⲓ ⲡⲉ – 11; mane, Ps. 117, 26, 27 des. ⲉϥⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲉ̀ⲣⲟⲛ, 22, 23, Luc. 19, 1-10 des. ⲙ̀ⲡ̀ⲣⲱⲙⲓ; ad missam, Hebr. 9, 11-14, I Petr. 4, 1-3 des. ϩⲁⲛϭⲱϧⲉⲙ, Act. 28, 11-15 des. ⲅ̅ ⲛ̀ⲧⲁⲃⲉⲣⲛⲟⲛ, Ps. 80, 4, 9 des. ⲛ̀ⲧⲁⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ ⲛⲁⲕ, Matth., ut in Vat. 30, Marc. 11, 1-11 inc. ⟨ⲟ[ⲩⲟϩ ⲁϥⲓ]⟩, Luc. 19, 36 inc. ⲙⲟϣⲓ ⲇⲉ – 48, Ioh. 12, 12-15 des. ⲙ̀ⲡⲉⲣⲉⲣ⟨ϩⲟϯ⟩; [8] (ff. 38-43ᵛ) [dominica Paschatis], mane, Marc. 16, 3 inc. ⲱ̀ⲛⲓ ⲛⲁⲛ – 8; ad missam, I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ – 29 des. ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲛⲓⲣⲉϥⲙⲱⲟⲩⲧ, I Petr. 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ, 16, Act. 2, 22-25 des. ⲇⲁⲇ ⲅⲁⲣ, Ps. 117, ut in Vat. 30, Ioh., ut in Vat. 33.

2 (ff. 44-75ᵛ) Lectiones pro dominicis Pentecostes (a dominica prima post Pascha usque ad Pentecosten). [1] (ff. 44-47ᵛ) [Dominica I], mane, Ioh. 20, 19-23; ad missam, Eph. 4, 20-30 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ, I Ioh. 2, 7-9 des. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ, Act. 17, 16-18 des. ⲟⲩⲣⲉϥⲡⲉ ϩⲓⲱⲓϣ, Ps. 65, 12 inc. ⲁⲛⲥⲓⲛⲓ, 10 des. ⲫϯ, Ps. 97, 4 inc. ϩⲱⲥ, Ioh. 21, 15-22 des. ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲇⲉ ⟨ⲟⲩ⟩; [2] (ff. 48-52ᵛ) [dominica II], vesp., Ioh. 6, 19 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲁϥϧⲱⲛⲧ – 23; mane, Ps. 110, ut in Vat. 30, Ioh., ut in Vat. 33; ad missam, Coloss. 2, 6-12 des. ⲛⲉⲙⲁϥ, I Ioh. 2, 20-22 des. ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ, Act. 4, 32-34 des. ⲉⲩⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲛⲓ[ⲧⲓⲙⲏ], Ps. 110, ut in Vat. 30, Ioh. 6, 35-42 des. ⲛⲁⲩϫⲱ ⟨ⲙ̀ⲙⲟⲥ⟩; [3] (ff. 53-58ᵛ) [dominica III], vesp., Ioh. 8, 12 inc. ⲁⲗⲗⲁ ⲁϥⲉ̀ϭⲓ̀ – 18; mane, Ps. 114, 4-6, Ioh. 8, 21 des. ⲟⲩⲟϩ ⲧⲉⲧⲉⲛ[ⲛⲁⲕⲱϯ], 28 inc. ⲫⲣⲱⲙⲓ – 30; ad missam, Coloss. 3, 1-6 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ, I Ioh. 3, 13-15, Act. 5, 19-22 des. ⲡⲓϣⲧⲉⲕⲟ, Ps. 113, 20, 21, Ioh. 8, 31-50; [4] (ff. 59-63ᵛ) [dominica IV], mane, Ioh. 8, 52-59 des. ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ; ad missam, Eph. 3, 8-13 des. ⲉⲣⲕⲁⲕⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲁⲓ, I Ioh. 4, 7-10 des. ⲁⲛⲙⲉⲛⲣⲉ ⲫϯ, Act. 14, 7-10 des. ⲛ̀ⲧⲟⲩⲥⲙⲏ, Ps. 117, 14-16, Ioh. 12, 35-48 inc. ⟨ⲫⲏ [ⲉⲧϫⲱⲗ]⟩; [5] (ff. 64-66ᵛ) [dominica V], vesp., Ioh. 14, 23-25; mane, Ps. 134, ut in Vat. 30, Ioh. 15, 4 inc. ⲕⲁⲧⲁ

ⲫⲣⲏ† – 10; ad missam, Hebr. 13, 8-12 des. ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ, I Petr. 4, 6-8 des. ⲛⲉⲧⲉⲛⲉ̀ⲣⲏⲟⲩ, Act. 9, 1 des. ⲉ̀ⲛⲓⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ ⟨ⲛ̀[ⲧⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅]⟩; 6 (ff. 67^{v}-71^{v}) [dominica VI], mane, Ps. 146 et Ioh., ut in Vat. 30; ad missam, I Cor. 15, 57-16, 3, I Petr. 1, 2 inc. ⲡϩⲙⲟⲧ – 5 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ†, Act. 20, 1-3 des. ⲟⲩⲥⲟϭⲛ̀ⲓ, Ps. 147, ut in Vat. 30, Ioh. 16, 23 inc. ⲁⲙⲏⲛ ⲁⲙⲏⲛ – 33 des. ⲛⲁⲓ ⟨ⲁⲓ[ϫⲟⲧⲟⲩ]⟩; 7 (ff. 72-75^{v}) [dominica Pentecostes], ad missam, I Cor. 12, 4-10 des. ⲛ̀ⲟⲩϫⲟⲙ, I Ioh. 2, 20, 21, Act. 2, 1-4, Ps. 46, ut in Vat. 30, Ioh. 15, 26-16, 13 des. ⲉϥⲉ̀ϭⲓ ⟨ⲙⲱ[ⲓⲧ]⟩.

3 (ff. 76-93^{v}) Lectiones pro dominicis mensis ba'ūnah. 1 (ff. 76-77^{v}) [Dominica I], ad missam, Rom. 15, 13-16 des. ⲓⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, I Petr. 1, 1-3, Act. 12, 25-13, 4 des. ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ; 2 (ff. 78-80) [dominica II], vesp., Luc. 4, 41 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁϥⲉⲣⲉ̀ⲡⲓⲧⲩⲙⲁⲛ – 44; mane, Ps. 33 et Marc., ut in Vat. 30; ad missam, I Cor. 2, 6-9 des. ϫⲉ ⲛⲏ ⲉ̀ⲧⲉ ⟨ⲙ̀[ⲡⲉⲃⲁⲗ]⟩, Luc. 5, 25 inc. [...ⲁϥⲱ̀ⲗⲓ ⲙ̀]ⲫⲏ ⲉ̀ⲛⲁϥⲉⲛⲕⲟⲧ, 26; 3 (ff. 80-87^{v}) dominica III, vesp., Pss. 6 et 37, ut in Vat. 30, Matth. 7, 7-11 des. ⲉⲑⲛⲉⲛⲁⲩ ⟨ⲉ̀ⲛ[ⲉⲧⲉⲛϣⲏⲣⲓ]⟩; ad missam, I Cor. 4, 2 inc. [...ϩⲁⲛⲟⲓ]ⲕⲟⲓⲛⲟⲙⲟⲥ ϩⲓⲛⲁ – 7, II Petr. 1, 19-2, 4, Act. 17, 1-7 des. ⲥⲉ† ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ, Ps. 60, ut in Vat. 30, Matth. 12, 22-37 (verss. 30-33 des. ⲓⲉ ⲉⲣⲉ iterantur in f. 87^{r}). F. 87^{v}, notula arabica alterius manus: تم وكمل بعون من الله سبحانه وتعالى الاحد الرابع من شهر ابيب (?) المبارك بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est, auxilio Dei, gloria ei et exaltetur! dominica quarta mensis abīb (?) benedicti. In pace Domini. Amen »; 4 (ff. 88-93^{v}) dominica IV, vesp., ut in Vat. 30; mane, Ps. 70, 12, 5 des. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲟ̅ⲥ̅, Ioh. 20, 17 inc. [...ⲉ̀]ⲛ̀ϣⲱⲓ ⲉ̀ⲡⲁⲓⲱⲧ, 18; ad missam, Coloss. 4, 2-7 des. ⲙ̀ⲡⲓⲥⲧⲟⲥ, Iac. 5, 9-11 des. ⲉ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲟϥ, Act. 18, 1-4 des. ⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ, Ps. 68 et Luc., ut in Vat. 30.

4 (ff. 94-108^{v}) Lectiones pro dominicis mensis abīb. 1 (ff. 94-98) Dominica I, vesp., ut in Vat. 30; mane, Ps. 37, 2, 16, Matth., ut in Vat. 30; ad missam, Luc. 11, 11 inc. ϥⲛⲁ† ⲛⲁϥ ⲛ̀ⲟⲩϩⲱϥ – 13; 2 (ff. 98^{v}-102) dominica II, vesp., ut in Vat. 30; mane, notula: انجيل باكر القيامة يقرى من الاحد الثانى من شهر بؤونه المبارك « Evangelium matutinum Resurrectionis sumitur e dominica secunda mensis ba'ūnah benedicti »; ad missam, Gal. 1, 1-7 des. ⲙ̀ⲙⲱⲧⲉⲛ, Matth. 18, 9 inc. ⲥ̀ⲕⲁⲛⲇⲁⲗⲓⲍⲉⲥⲑⲓⲛ, 10; 3 (ff. 102^{v}-106^{v}) dominica III, vesp., Ps. 51, ut in Vat. 30, Luc. 14, 7-14 des. ⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲟⲥ ⟨ϫⲉ ⲙ̀[ⲙⲟⲛⲧⲱⲟⲩ]⟩; ad missam, Iac. 3, 1 inc. ϫⲉ ⲧⲉⲧⲉⲛϭⲓ – 4 des. ϣⲁⲩⲉ̀ⲛⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ, Act. 20,

7-9 des. ⲁϥϥⲓⲧϥ, Ps. 144, 17, 18, Luc., ut in Vat. 30; [4] (ff. 106v-108v) dominica IV, vesp., ut in Vat. 30; mane, similis notula ac supra de sumendo evangelio matutino e dominica quarta mensis ba'ūnah; ad missam, Philipp. 1, 12-18 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲡⲭ︦ⲥ︦.

5 (f. 109r·v) Fragmentum cuius paucae litterae nec integre ad marginem internum servatae sunt.

Quaedam diversae manus emendationes apparent in mgg. et in textu.

Codicis folia quae supersunt, olim fere omnia disiuncta et foliis variorum codicum permixta, anno 1923 segregata sunt et in genuinum ordinem restituta. Notae foliorum copticae, quas scribere nonnunquam librarius neglexit, fere omnes manu posteriore atramento obductae sunt ita ut, multis in locis, earum vestigia iam vix appareant. Uti nunc prostat complectitur codex: 1. ff. 3 quinionis [ⲁ̅] (ff. 1-3, ⲉ̅ – ⲍ̅), ff. 8 quin. ⲃ̅ (ff. 4-11, ⲓ̅ⲁ̅ – ⲓ̅ⲇ̅, ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅), ff. 2 quin. ⲅ̅ (ff. 12, 13, ⲕ̅ⲃ̅, ⲗ̅), ff. 6 quin. ⲇ̅ (ff. 14-19, ⲗ̅ⲁ̅ – [ⲗ̅ⲅ̅], ⲗ̅ⲏ̅ – ⲙ̅), ff. 8 quin. [ⲉ̅] (ff. 20-27, ⲙ̅ⲃ̅ – ⲙ̅ⲑ̅), ff. 8 quin. [ⲋ̅] (ff. 28-35, ⲛ̅ⲃ̅ – ⲛ̅ⲑ̅), ff. 8 quin. ⲍ̅ (ff. 36-43, ⲝ̅ⲁ̅, ⲝ̅ⲃ̅, ⲝ̅ⲉ̅ – ⲟ̅), ff. 8 quin. ⲏ̅ (ff. 44-51, [ⲟ̅ⲃ̅] – [ⲟ̅ⲉ̅], [ⲟ̅ⲍ̅] – ⲡ̅), ff. 7 quin. ⲑ̅ (ff. 52-58, ⲡ̅ⲁ̅, ⲡ̅ⲅ̅, ⲡ̅ⲉ̅ – ⲡ̅ⲑ̅), ff. 8 quin. ⲓ̅ (ff. 59-66, ϥ̅ⲃ̅ - ϥ̅ⲋ̅, ϥ̅ⲏ̅ – ⲣ̅), ff. 5 quin. [ⲓ̅ⲁ̅] (ff. 67-71, [ⲣ̅ⲇ̅] – ⲣ̅ⲏ̅), ff. 4 quin. [ⲓ̅ⲃ̅] (ff. 72-75, ⲣ̅ⲓ̅ⲅ̅ – ⲣ̅ⲓ̅ⲋ̅); 2. ff. 76-109 cum propria fasciculorum et foliorum enumeratione, scil. f. ult. quin. [ⲅ̅] (f. 76, ⲗ̅), ff. 4 quin. [ⲇ̅] (ff. 77-80, ⲗ̅ⲁ̅, ⲗ̅ⲉ̅, ⲗ̅ⲋ̅, [?]), ff. 9 quin. ⲉ̅ (ff. 81-89, ⲙ̅ⲁ̅, a manu posteriore in ⲣ̅ⲁ̅ mut., - [ⲙ̅ⲑ̅]), ff. 8 quin. [ⲋ̅] (ff. 90-97, ⲛ̅ⲃ̅ – ⲛ̅ⲑ̅), ff. 5 quin. ⲍ̅ (ff. 98-102, [ⲝ̅ⲃ̅] – ⲝ̅ⲉ̅, ⲟ̅), ff. 6 quin. ⲏ̅ (ff. 103-108, ⲟ̅ⲁ̅, [?] – [?]) et fol. unum (f. 109) absque nota certa. In paginis extremis fasciculorum, leve ornamentum, aliquoties minio tactum, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ (vel ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅) ⲭ̅ⲥ̅, ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅. Minio exarata sunt lectionum inscriptiones copticae, ex quibus multae fere penitus evanuerunt, et signa interpunctionis; minio tinctae sunt quaedam litterae marginales, litterae ⲫ, ϧ et ϩ, passim, et lineolae super voces coarctatas. Lector quidam (v. f. 21) quorumdam foliorum margines minio foedavit, inconsiderate titulos apposuit ff. 16, 21 et 103 crucesque tum minio tum atramento summis marginibus adiecit; idem lector, in f. 17 quo codex quondam exordiebatur, portam incomptam delineavit, addito titulo: بسم الاب . . . الاله واحد له المجد دايما نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقه بنسخ كتاب قطمارس قبطى وهو مجموع يشتمل على ايام الاعياد والحدود اول ذلك يقال « In nomine Patris... Dei unici, ei gloria in perpetuum. Incipimus, auxilio Dei, exaltetur! eiusque subsidii praestantia, scribere librum Katameros, coptice, et ipse est corpus quod complectitur dies festorum et dominicas. Initium: Dicetur »; tum ornamentum tum titulus minio obducta sunt. Foliis aversis prima manus in imo mg. adiecerat paginarum sequentium initia; lector mox laudatus huiusmodi initia cancellanda curavit aliis suffectis quae cum foliis quondam permixtis specietenus convenirent.

Inscriptiones amanuensis: f. 93v, تم وكمل بسلام من الرب القدوس بارى الاجسام ومحيى النفوس | الاحد الرابع من شهر بؤونه المبارك فى اليوم العشرون من شهر طوبه | المبارك الموافق فى ذالك اليوم التسعة وعشرون من شهر ربيع الاخير | من شهور سنة ١٢٠٣ « In pace Domini sanctissimi, corporum creatoris et animarum vivificatoris, desinit et absoluta est dominica quarta mensis ba'ūnah benedicti die vigesimo mensis tūbah qui equivalet diei vigesimo

nono mensis rabī' ultimi, e mensibus anni (heg.) 1203 (= an. D. 1788)»; f. 102, يا رب اغفر للمهتم وسامح القارى وافهم السامع وارحم الناسخ امين | لـُـفه بخلود جارى «Domine, condona curatori et indulgo lectori, da intellectum auditori et miserere librarii. Amen. Eius beneficientia sit in saeculum vicina mea». F. 21, nota lectoris: تم وكملت (?) من الله سبحانه وتعالى بسلام على التمام والكمال | بسلام من الرب القدوس بارى الاجسام ومحيى النفوس | فى يوم خميس المبارك فى ثانى يوم من شهر طوبه المبارك | الموافق فى ذلك اليوم الحادى عشر | من شهر ربيع الثانى من شهور سنة ١٢٠٣ | الموافق ذلك لسنة ١٥٠٥ للشهدا «Desinit et absolutum est (auxilio) Dei, gloria ei et exaltetur! in pace pro perfectione et absolutione, in pace Domini sanctissimi, corporum creatoris et animarum vivificatoris, feria quinta benedicta, die secundo mensis tūbah benedicti qui aequivalet diei undecimo mensis rabī' secundi, e mensibus anni (heg.) 1203 qui correspondet anno 1505 Martyrum». Omnia codicis folia, quorum pauca partem textus amiserunt, munivit refector tela translucida. Vac. f. 67^r.

Integumentum, quod ex membrana telaque viridi confectum est, praebet in dorso notam *Vat.* | *copt.* | *94* necnon scuta Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii, atramento impressa.

95. Saec. XVIII, chart., mm. 310 × 220, ff. 189 + 143^a, linn. 19.

Lectionarium pro feriis mensis misrī necnon pro sabbatis et dominicis eiusdem mensis ac mensis parvi, mutilum; bohairice cum titulis arabicis et rubricis partim bohairicis, partim bohairicis arabicis. Notas, quibus sectiones Ammonianae vel capita signantur, communiter scripsit librarius; plerasque Psalmorum pericopas excipit ⲁ̅ⲗ̅; raro reperiuntur in fine lectionum ultima ipsarum verba arabice; litteras initium folii sequentis nuntiantes, ubi laudantur, uncinis ⟨ ⟩ includimus.

I (ff. 1-131) Lectiones pro feriis mensis misrī. [1] (ff. 1-4^v) [Die 1, Apoli martyris], ad missam, I Petr. 4, 1 inc. ϩⲱⲧⲉⲛ ϧⲉⲕ ⲑⲏⲛⲟⲩ – 6, Act. 12, 25-13, 7 des. ⲫⲁⲓ ⲉ̇ⲛⲁϥⲭⲏ (lapsum amanuensis, quo partem verss. 2 et 3 per homoeoteleuton omisit, signavit manus posterior notula marginali: (sic) ناقص اربع خصوط «Deficiunt quattuor lineae»), Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9-23; [2] (f. $5^{r \cdot v}$) [die 2, Paēse (?)], ad missam (?), Matth. 20, 21 inc. [...ϣⲏ]ⲣⲓ ⲃ̅ ⲛ̇ⲧⲉ ⲟⲩⲁⲓ – 28 des. ⲉ̇ⲧⲁϥⲓ ⟨ⲁⲛ⟩; [3] (ff. 6-7^v) [die 3, Simeonis stylitae], ad missam, I Cor. 2, 13 inc. [... ϩⲁⲛⲙⲉⲧⲣⲉϥϯ]ⲥⲃⲱ ⲛ̇ⲣⲱⲙⲓ – 3, 1, II Petr. 1, 1, 2 inc. ⟨ⲡ[ϩⲙⲟⲧ]⟩, Luc. 14, 29 inc. ϣ̇ϫⲟⲙ ⲙ̇ⲙⲟϥ – 35; [4] (ff. 7^v-11^v) die 4, apa Kātī ascetae et Ezechiae regis, vesp., Ps. 33 (cod. 32), 20 des. ⲛϫⲉ ⟨ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅⟩; mane, Marc. 13, 11 inc. [...ⲁⲗ]ⲗⲁ ⲡⲓⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ – 13; ad missam, II Cor. 10, 1-7 des. ⲙ̇ⲡⲉⲧⲉⲛⲙ̇ⲑⲟ, I Petr. 4, 1-4 des. ϣ̇ϫⲟⲙ ⲛ̇ϧⲏⲧϥ, Act. 12, 25-13, 2 des. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅, 3 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉ̇ⲧⲁⲩⲧⲱⲃϩ, Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9, 10 des.

ⲉⲩⲉⲣⲫⲁϧⲣⲓ ⲉ̀ⲣⲱⲟ (sic), 18 inc. ⲛ̀ϧⲏⲧϥ – 23; [5] (ff. 11v-17) die 5, [David ex] Saḫā et fratrum eius, martyrum, vesp., Ps. 30, 24 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 25, Matth. 10, 24-30 des. ⲥⲏⲡ ⲧⲏ⟨ⲣ[ⲟⲩ]⟩; mane, Marc. 8, 36-39 add. in fine والمجد لله «Et gloria Deo»; ad missam, Rom. 8, 12-17, I Petr. 2, 9-11 des. ⲛ̀ⲥⲁⲣⲕⲓⲕⲱⲛ, Act. 19, 11-13 des. ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲓⲏ̅ⲥ̅, Ps. 149 (cod. 150), 5, 9, Matth. 20, 20-28; [6] (ff. 17-21v) die 6, Besae, discipuli Šenoute, et Iulittae martyris, vesp., Ps. 31, 11, 10 inc. ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ, Luc. 22, 24-30; mane, Ps. 32, 1, 12, Matth. 25, 14-16 inc. ⟨ⲁ[ϥϣⲉ ⲛⲁϥ]⟩, 23 inc. [... ⲉ̀ⲡⲣⲁ]ϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲕⲟ̅ⲥ̅; ad missam, Hebr. 13, 7-10, II Petr. 1, 1, 2 des. ⲧϩⲓⲣⲏⲛⲏ ⟨ⲛ̀[ⲧⲟⲩⲁϣⲁⲓ]⟩, Ps. 131, 9, 10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ, 1 inc. ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ, 2, Marc. (cod. Matth.) 9, 32-40; [7] (ff. 21v-28v) die 7, Timothei, patriarchae (XXVI) Alexandrini, vesp., Ps. 109, 4, 5 des. ⲙ̀ⲙⲟⲕ, 7 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, Matth. 16, 13-19; mane, Ps. 72, 24, 28, Matth. 4, 23-5, 16; ad missam, II Cor. 4, 5-8 inc. ⟨ⲉ[ⲛϩⲉϫϩⲱϫ]⟩, Act. 20, 19 inc. [... ⲑⲉ]ⲃⲓⲟ̀ ⲛ̀ϩⲏⲧ – 21 des. ϯⲙⲁⲧⲁⲛⲟⲓⲁ̀, Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥϫⲱ, 42 des. ⲉⲩⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ, Ioh (cod., prima manu, Matth.) 10, 1-16; [8] (ff. 28v-31v) die 8, Šamūnī (اشموني) et puerorum eius (seu Macchabaeorum); iterum: Eleazar, Salome, uxoris eius, et puerorum eorum septem (seu Macchabaeorum), martyrum, vesp., Ps. 67, 26 des. ⟨ⲉ[ⲧⲉⲣⲯⲁⲗⲓⲛ]⟩; ad missam, Rom. 16, 2 inc. ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ – 5, I Petr. 3, 5-7 des. ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ, Act. 21, 5-8 des. ⲉ̀ⲕⲁⲥⲁⲣⲓⲁ̀, Ps. 44, 15 inc. ⲉⲩⲓ̀ ⲉ̀ϧⲟⲩⲛ, des. ⲙ̀ⲙⲟⲥ, 16, Matth. 25, 1-13; [9] (ff. 32-34v) die 9, apa Ari (اباري) e Šetnūf, martyris, vesp., Ps. 33 (cod. 35), 18, 19, Matth. 10, 16-21 des. ⲉ̀⟨ⲫ[ⲙⲟⲩ]⟩ (in mg., ad vers. 20 imperfectum, notula manus posterioris: ناقص ربع «Versiculus mancus»); ad missam, Act. 21, 6, 7, Ps. 77, 68, 69 des. ⲡⲓⲧⲁⲡ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ, Luc. 11, 14-17 des. ⲁⲥϣⲁⲛⲫⲱⲥ ⟨ⲉ̀[ϫⲱⲥ]⟩, 24 inc. ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ – 28; [10] (ff. 34v-39v) die 10, Iohannis ex Ašmūnain et Maṭrā martyris, vesp., Ps. 33, 20, 21, Matth. 16, 24-28; mane, Ps. 36, 39, 40 des. ⲉϥⲉ̀ⲧⲟⲩϫⲱⲟⲩ, inc. ϫⲉ ⲁⲩⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ, Marc. 13, 9-13; ad missam, II Cor. 10, 1-5 des. ⲡⲓⲉⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ, I Petr. 4, 1 des. ⲧⲥⲁⲣⲝ ⲉ̀ϩ⟨ⲣ[ⲏⲓ ⲉϫⲱⲛ]⟩, Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9-23; in fine: تم وكمل بعون الله اليوم العاشر من مسرى بسلام «Desinit et absolutus est auxilio Dei dies decimus (mensis) misrī. In pace»; [11] (ff. 40-44) die 11, Ptolemaei e Manūf et Moysi episcopi Awsīm, vesp., Ps. 117, 7, 8 des. ⲛ̀ⲛⲉϥⲕⲓⲙ, Matth. 24, 42-47; mane, Ps. 91, 11, 15, Luc. 19, 11-19; ad missam, Hebr. 11, 32-35 des. ϩⲁⲛⲕⲉⲙⲕⲉⲙ, Iac. 5, 9-11 des. ⲉ̀ⲧⲁⲩⲁ̀ⲙⲟⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲟⲧⲟⲩ, Act. 9, 10, 11 des. ⲥⲁⲩⲗⲟⲥ ⟨ⲡ[ⲓⲣⲉⲙⲧⲁⲣⲥⲟⲥ]⟩, Luc. 12, 42 inc. [... ⲛ̀ⲟⲓⲕⲟⲛⲟⲙ]ⲟⲥ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲥⲁⲃⲉ – 44;

[12] (ff. 44-47^v) die 12, Michaelis archangeli, pro omni mense, vesp., Ps. 30, 24 des. ⲛ̀ϫⲉ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄, 25, Matth. 10, 24-28; mane, Ps. 144, 10 inc. ⲛⲏ-ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ – 12 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, Marc. 8, 34-39; ad missam, Hebr. 2, 17-3, 3, I Petr. 1, 1, 2 des. ⲡ̄ⲭ̄ⲥ̄, Act. 12, 1; [13] (ff. 48-53^v) [die 13, Transfigurationis Domini in monte Thabor], vesp., Luc. 9, 32 inc. ⲁⲛⲛⲁϥ (manu post. emend. in ⲁⲩⲛⲁⲩ), 33; mane, Ps. 88, 20 des. ϣⲭⲟⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ, 2, Matth. 17, 1-9; ad missam, Coloss. 1, 12-20 des. ⲡⲉϥⳁ̄ⲥ̄, II Petr. 1, 12-14, Act. 7, 44-48, Ps. 86 (cod. 56?), 1 inc. ⲛⲉϥⲥⲉⲛϯ, 2, Marc. 9, 1-8; [14] (ff. 53^v-58^v) die 14, Procopii martyris, vesp., Ps. 30, 24 des. ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄, 25, Matth. 10, 24-27; mane, Ps. 144, 10 inc. ⲛⲏⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ – 12 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, Marc. 8, 34-39; ad missam, Rom. 8, 12-17 des. ϩⲁⲛ-ϣⲏⲣⲓ, addito ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ, I Petr. 2, 9-11 des. ⲛ̀ϩⲁⲛⲣⲉⲙⲛ̀ϫⲱⲓⲗⲓ, Act. 19, 11-13, Ps. 149 (cod. 150), 5, 9, Matth. 20, 20-27 des. (al. manu) ⲉ̀ⲉⲣ-[ϩⲟⲩⲓⲧ]; [15] (ff. 59-62^v) [die 15, Marinae martyris], mane (?), Marc. 12, 19 inc. ⲁϥⲥ̀ϧⲁⲓ ⲛⲁⲛ – 26 des. ⲫϯ ⲛ̀⟨ⲓ̈ⲥⲁ̈ⲁⲕ⟩; ad missam, Iac. 2, 14-17, Act. 7, 2-4, Ps. 104, 8 inc. ⲡⲓⲥⲁϫⲓ – 10, Marc. 12, 18-27; [16] (ff. 62^v-67^v) die 16, Assumptionis B. M. V., vesp., Ps. 44 (cod. 14), 14, 15 des. ⲛ̀ⲣⲏϯ, Luc. (sola rubrica); mane, Matth. 12, 41 inc. ⲉⲓⲱⲛⲁ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲙⲁ – 50; ad missam, Hebr. 9, 1-7 des. ϯⲣⲟⲙⲡⲓ (omissionem vers. 3, per homoeoteleuton, signavit manus posterior notula marginali: ناقص ربع « Deficit versiculus »), II Ioh., 1-5 des. ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ ⲁⲛ, Act. 1, 1-3, Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟϩⲓ, Ps. 47, 2, Luc. 1, 39 des. ⲉ̀ⲟⲩⲃⲁ⟨ⲕⲓ⟩, 49-56; [17] (ff. 67^v-69^v) die 17, Iacobi martyris, vesp., Ps. 45, 12, 2 des. ϧⲉⲛ ⟨ⲑ[ⲗⲓⲯⲓⲥ]⟩; mane, Matth. 17, 1 inc. ⲓⲁⲕⲱⲃⲟⲥ – 5; ad missam, Gal. 1, 11, 12 des. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲟⲩϭⲟⲣⲡ, Act. 15, 14 inc. ⲉⲑⲛⲟⲥ – 17 des. ⲛⲓⲉⲑⲛⲟⲥ ⲧⲏⲣⲟⲩ, Ps. 134, 4, 5, Marc. 10, 35-38 inc. ⟨ⲓ̄ⲏ̄ⲥ̄⟩; [18] (ff. 70-72^v) die 18, martyrum 2000 Persarum et Alexandri, vesp., Ps. 33 (cod. 32), 18, 19, Matth. 10, 16-20 inc. ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲉⲑⲛⲁ⟨ⲥ[ⲁϫⲓ]⟩; ad missam, Act. 13, 10 inc. ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ⲕ̄ⲭ̄ⲱ, Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9-22 des. ⲛ̀ⲧⲉϥⲉ̀ⲟⲩ-ⲥⲁϫⲓ (scil.: ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉ̀ⲃⲟ ⲥⲁϫⲓ); [19] (ff. 73-75^v) [die 19, Translationis ossium Macarii Magni], vesp., Luc. 6, 14 inc. ⲃⲁⲣⲑⲟⲗⲟⲙⲉⲟⲥ – 19; mane, Ps. 131, 9, 10 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ, 1 inc. ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ, 2, Matth. 25, 14-21 des. ϧⲉⲛ ϩⲁⲛⲕⲟⲩ⟨ϫⲓ⟩; ad missam, Ps. 1, 1 des. ⲛⲓⲉ̀ⲥⲉⲃⲏⲥ, 3 des. ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ, 6 des. ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ, Matth. 4, 23-25; [20] (ff. 76-80^v) die 20, Septem dormientium Ephesinorum, vesp., Ps. 83, 9, Ps. 45, 2, Marc. 1, 19-22; mane, Ps. 145, 5, 2 des. ⲡⲁⲱⲛϧ, Matth. 17, 1-5; ad missam, Gal. 1, 11-14 des. ⲙⲉⲧⲓⲟⲩⲇⲁⲓ, Iud., 14, 15 des. ϧⲁⲣⲱϥ, Act. 5, 17-20, Ps. 118, 1,

2, Matth. 18, 1-7; [21] (ff. 80v-85) die 21, B. Mariae Virginis, pro omni mense, et Irenae, vesp., Ps. 44, 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲓⲛⲓ, des. ⲙ̀ⲙⲟⲥ, 16 des. ⲉⲡⲓⲉⲣ⟨ⲫ[ⲉⲓ]⟩; mane, Matth. 12, 35-40; ad missam, Hebr. 9, 1-5 des. ⲡⲓⲗⲁⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ, II Ioh., 1-3 des. ⲡⲭ̅ⲥ̅, Act. 1, 1-3 des. ⲉϥⲱⲛϧ, Ps. 44, 10 inc. ⲁⲥⲟϩⲓ, Ps. 47, 2, Luc. (rubrica mendosa ⲯⲁⲗⲙⲟⲥ iam emendata fuit a librario ipso) 1, 39-56; [22] (ff. 85-89v) die 22, B. Mariae Virginis, vesp., Ps. 45, 12, 2, Marc. 1, 19-22; mane, Ps. 145, 5, 2 des. ⲡⲁⲱⲛϧ, Matth. 17, 1-5; ad missam, Hebr. 11, 11-13 des. ⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ, II Ioh., 1-4 des. ⲛⲉ̀ⲛ̀ϣⲏⲣⲓ, Act. 21, 5-7, Ps. 77, 68, 69 des. ⲡⲓⲧⲁⲡ ⲛ̀ⲟⲩⲱⲧ, Luc. 11, 14-19 des. ⲁⲩϩⲓⲟⲩⲓ ⟨ⲉ̀[ⲃⲟⲗ]⟩; [23] (ff. 90-96) [die 23, martyrum Alexandrinorum], vesp., Matth. 10, 16-22; mane, Ps. 33, 20, 21, Marc. 8, 34-39; ad missam, Rom. 8, 28-30, I Petr. 4, 1-3 des. ϩⲁⲛⲑⲓϧⲓ, Act. 12, 25-13, 3, Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9-23; [24] (ff. 96-99v) die 24, Theodori martyris et Thomae, episcopi Mar'aš (addito in mg., al. manu: Taklā Haymanōt), vesp., Ps. 109, 4, 5 des. ⲥⲁⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, 7 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, Matth. 16, 13-17 des. ⲁϥϣⲟ⟨ⲣ[ⲡ ⲙ̀ⲫⲁⲓ]⟩; ad missam, Act. 20, 18 inc. ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ ⲧⲉⲧⲉⲛⲥⲱⲟⲩⲛ - 20 des. ϯⲥ̀ⲃⲱ ⲛⲱⲧⲉⲛ, Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥⲭⲱ, 42 des. ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟϥ, Ioh. 10, 1-16; [25] (ff. 100-103v) die 25, Bessarion monachi, s. Antonii discipuli, vesp., Ps. 111, 7, 8 des. ⲛ̀ⲛⲉϥⲕⲓⲙ, Matth. 24, 42-47; mane, Ps. 91, 11, 15, Luc. 19, 11-15 des. ϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⟨ⲁϥ[ϫⲟⲥ]⟩; ad missam, Luc. 12, 33 inc. ⲙ̀ⲡⲁⲣⲉ ⲣⲉϥϭⲓ̀ⲟⲩⲓ - 44; [26] (ff. 103v-108) die 26, Kiliyānūs martyris necnon Moysi et Sarae, sororis eius, ac sociorum, vesp., Ps. 67, 26, 27; mane, Ps. 148, 13, Luc. 8, 1-3; ad missam, Rom. 16, 1-6, I Petr. 3, 5-7 des. ⲛⲓϩⲓⲟ̀ⲙⲓ, Act. 21, 5-9, Ps. 44 (cod. 114), 15 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲓ, des. ϩⲓⲫⲁϩⲟ ⲙ̀ⲙⲟⲥ, 16, Matth. 25, 1-13; [27] (ff. 108-112) die 27, Samuelis prophetae et abba Binämun ex Šabšir, vesp., Ps. 17, 35, 36 des. ⲡⲉⲧⲁⲥϣⲟⲡⲧ ⲉ̀ⲣⲟⲥ, Matth. 10, 16-23; mane, Ps. 44, 4, 5 des. ⲁ̀ⲣⲓⲟⲩⲣⲟ, Luc. 7, 11-17; ad missam, II Tim. 2, 3-9 des. ⲙ̀ⲕⲁⲩϩ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ, I Petr. 3, 8-10 des. ϩⲁⲛⲡⲉⲧϩⲱⲟⲩ, Luc. 10, 24 inc. ϩⲁⲛⲙⲏϣ; [28] (ff. 112-118v) die 28, Abraham, Isaac et Iacob, patriarcharum, vesp., Ps. 46 (cod. 26), 9, 10, Luc. 16, 19-31; mane, Ps. 104, 42, 6, Marc. 12, 18-27; ad missam, Hebr. 11, 1-5 des. ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱ̀ⲧⲉⲃ ⲉ̀⟨ⲃ[ⲟⲗ]⟩, Iac. 2, 17 inc. [... ⲛ̀]ϧⲏⲧϥ, desinens in eodem vocabulo, 18, Act. 7, 2-5 des. ⲛⲉⲙ ⟨ⲡ[ⲉϥϫⲣⲟϫ]⟩, Marc. 12, 22 inc. ⲁⲩⲙⲟⲩ (sic) - 27; [29] (ff. 118v-123) die 29, Nativitatis, pro omni mense, necnon Athanasii episcopi, Charismi et Theobinti martyrum ac translationis ossium Iohannis parvi, vesp., Ps. 33 (cod. 31), 20, 21, Matth. 16, 24-28; mane, Ps. 36, 39, 40 des. ⲉϥⲉ̀-

ⲧⲟⲩϫⲱⲟⲩ, inc. ⲁⲩⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ, Marc. 13, 9-13 des. ⲉ̇⟨ⲣ[ⲉⲧⲉⲛⲉϣⲱⲡⲓ]⟩; ad missam, Act. 13, 1 inc. [...ⲡⲓⲕⲩⲣ]ⲓⲛⲛⲉⲟⲥ – 5, Ps. 96, 11, 12, Matth. 12, 9-23; in fine: كمل اليوم التاسع وعشرين من مسرى بسلام من الرب « Absolutus est dies vigesimus nonus mensis misrī. In pace Domini »; [30] (ff. 123v-131) die 30, Moysi, episcopi Farmā, et Malachiae prophetae, vesp., Ps. 109, 4, 5 des. ⲥⲁⲟⲩⲓ̀ⲛⲁⲙ ⲙ̀ⲙⲟⲕ, 7 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, Matth. 16, 13-19; mane, Ps. 72, 24 des. ⲁⲕϭⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛⲏⲓ, 28, Matth. 4, 23-5, 11 des. ⲛ̀ⲥⲁϣⲁϣ ⟨ⲑ[ⲏⲛⲟⲩ]⟩; ad missam, II Cor. 4, 6 inc. [...ⲉ̀]ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲭⲁⲕⲓ – 9, I Petr. 2, 17-20 des. ⲡϣⲟⲩϣⲟⲩ, Act. 20, 17-22, Ps. 106, 32, 41 inc. ⲁϥⲭⲱ, 42 des. ⲉ̀ⲟⲩⲛⲟⲩϥ, Ioh. (cod. Matth.) 10, 1-16; des. f. 131: تم وكمل الثلثون يوم شهر مسرى المبارك بسلام ويتلوه السبوت والحدود والشهر الصغير بمعونة ربنا والاهنا ومخلصنا يسوع المسيح له المجد دايما وعاينا رحمته امين « Desinit et absolutus est dies trigesimus mensis misrī. In pace. Subsequuntur sabbata et dominicae et mensis parvus, auxilio Domini nostri et Dei nostri et Servatoris nostri Iesu Christi; ei sit gloria in perpetuum et super nos misericordia eius. Amen ».

II (ff. 131v-189v) Lectiones pro sabbatis et dominicis mensis misrī et mensis parvi; cf. codd. Vat. copt. 30, ff. 352v-406v, et Vat. copt. 33, ff. 260-318v.

1 (ff. 131v-178) Mensis misrī. [1] (ff. 131v-135v) Sabbato I, mane, Ps. 118, 131, 132, Matth. 9, 1-8; ad missam, Philipp. 3, 13-17, I Petr. 2, 17-20 des. ⲡⲓϣⲟⲩϣⲟⲩ, Matth. 18, 22 inc. [...ϯ]ϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ – 35; [2] (ff. 136-143av) [dominica I], vesp., Marc. 6, 48 inc. ⲛ̀ϩⲣⲏⲓ ⲇⲉ ϧⲉⲛ ϯⲙⲁϩⲇ̅ – 56 des. ⲕⲁⲛ ⲛ̀ⲧⲟⲩ⟨ϭⲓ⟩; mane, Matth. 28, 4 inc. [... ⲁⲩⲉⲣⲙ̀ⲫ]ⲣⲏϯ – 11 inc. ⟨ⲉ[ⲧⲁⲩϣⲉ]⟩; ad missam, I Cor. 9, 3-17, I Petr. 3, 8-14 des. ⲱⲟⲩⲛⲓⲉ̀ⲧⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ, Act. 19, 23-32, Ps. 79, 5 des. ⲛⲓϫⲟⲙ, 4, 9 des. ⲭⲏⲙⲓ, Luc. 20, 9-19; [3] (ff. 144-147v) sabbato II, mane (cod., in rubrica coptica, vesp.), Ps. 118, 135, 136 des. ϩⲁⲛⲙⲱⲟⲩ, Matth. 21, 18-22; ad missam, I Thess. 5, 11-15, I Petr. 4, 1-4 des. ⲛ̀ϣⲉⲙⲙⲟ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ, Act. 21, 40 des. ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⟨ⲛ̀[ⲭⲁⲣⲱϥ]⟩, Matth. 15, 30 inc. [...ϩⲁⲛⲕⲉ]ⲙⲏϣ – 36 des. ⲛ̀ⲛⲓ⟨ⲙⲁ[ⲑⲏⲧⲏⲥ]⟩; [4] (ff. 148-153) [dominica II], mane, Marc. 16, 6 inc. [...ⲉⲧⲁⲩ]ⲭⲁϥ ⲙ̀ⲙⲟϥ – 8; ad missam, Eph. 6, 1-6 des. ⲛ̀ⲛⲓ⟨ⲣ[ⲱⲙⲓ]⟩, 11 inc. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫϯ – 19 des. ⲉ̀ϫⲱⲓ ϩⲱ, I Ioh. 2, 10-15, Act. 20, 1-6, Ps. 88, 16, 17 des. ⲉⲩⲉ̀ⲑⲉⲗⲏⲗ ⟨ϧ[ⲉⲛ]⟩, Luc. 5, 33 inc. ⲛ̀ⲧⲉ ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ – 39; [5] (ff. 153-154v) sabbato III, mane, Ps. 118 (cod. 99), 149, 152, Marc. 10, 46-49 des. ϫⲉ ⟨ϫⲉ̣[ⲙⲛⲟⲙϯ]⟩; ad missam, Act. 22, 12 inc. ϣⲱⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲩ – 16, Ps. 78,

13 inc. ⲁⲓⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ, inc. ⲁⲛⲟⲛ ⲅⲁⲣ, des. ⲡⲉⲕⲟϩⲓ, Marc. 9, 40, 41 des. ⲛ̀ⲛⲁⲓ⟨ⲕ[ⲟⲩϫⲓ]⟩; [6] (ff. 155-161) [dominica III], vesp., Luc. 11, 27-36; mane, Ps. 14, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛⲓⲙ, 2 des. ⲉ̀ⲡⲉⲧⲙⲟϣⲓ ⟨ϧ[ⲉⲛ]⟩; ad missam, Rom. 16, 26 inc. ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲅⲣⲁⲫⲏ, 27, I Petr. 2, 17-21 des. ⲡⲭ̅ⲥ̅ ϩⲱϥ, Act. 21, 5-12 des. ⲉ̀ϣⲧⲉⲙ, Ps. 27, 2 des. ⲟⲩⲃⲏⲕ, 7 des. ⲉ̀ϩⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲱⲓ, Marc. 3, 23-35; [7] (ff. 161-163ᵛ) sabbato IV, mane, Ps. 118, 168, Luc. 21, 34-36; ad missam, Philem., 1-7, Iac. 3, 13-16, Act. 15, 21, 22 des. ⲃⲁⲣⲥⲁⲃⲃⲁⲥ ⲛⲉⲙ ⲥⲁⲩ⟨ⲗⲁⲥ⟩; [8] (ff. 164-170ᵛ) [dominica IV], vesp., Luc. 17, 27 inc. [... ⲛⲁⲩ]ⲥⲱ – 37; mane, Ps. 89, 1 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2 des. ⲡⲕⲁϩⲓ, Ioh. 20, 1-18; ad missam, I Thess. 2, 13 des. ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ ⲛ̀⟨ⲧ[ⲉⲛ]⟩, Marc. 13, 3-22 des. ϩⲁⲛϣ̀ⲫⲏⲣⲓ ⟨ⲉ̀[ⲡϫⲓⲛ-ⲥⲱⲣⲉⲙ]⟩; [9] (ff. 171-174ᵛ) [sabbato V sex posteriorum mensium], mane, Matth. 10, 14 inc. ⲁⲛ ⲛ̀ⲥⲁ ⲧⲉⲛⲥⲁϫⲓ (sic) – 16; ad missam, Eph. 4, 11-14 des. ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⟨ⲉ[ⲧⲟⲩⲱⲧⲉⲃ]⟩, I Petr. 1, 1-3 des. ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡⲭ̅ⲥ̅, Act. 5, 12-15 des. ϩⲁⲛⲙⲁ ⲛ̀ⲛⲕⲟⲧ, Ps. 67, 12, 13, Matth. 9, 36-10, 10 des. ⲟⲩⲇⲉ ⲑⲱⲟⲩⲓ̀ ⟨ⲟⲩ[ⲇⲉ]⟩; [10] (ff. 175-178) [dominica V sex posteriorum mensium], vesp., Marc. 12, 19 inc. [... ϭⲓ ⲛ̀ϯⲥ]ϩⲓⲙⲓ – 27; ad missam, Iac. 5, 9, 10, Act. 9, 10-12 des. ⲛⲉϥϫⲓϫ ϩⲓϫⲱϥ, Ps. 91, 13, 14, Luc. 12, 32-37.

2 (ff. 178-189ᵛ) Mensis parvus; in mg., manu posteriore: ويقرى في سنة الكبيس « Legitur in anno bisextili ». [1] (ff. 178-180ᵛ) Sabbato, mane, Ps. 88, 14, addito ϣⲁⲉ̀ⲛⲉϩ ⲁⲙⲏⲛ, Matth. 24, 42-47; ad missam, II Tim. 2, 19, 20, II Petr. 2, 9, 10 des. ϩⲁⲛⲉ̀ⲡⲓⲑⲩⲙⲓⲁ ⲛ̀ⲥⲱϥ, Act. 13, 43, 44, Ps. 118, 96, 97 des. ⲙ̀ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲧⲏⲣϥ, Luc. 21, 7-10 des. ⲉϥⲧⲱ⟨ⲛ[ϥ]⟩; [2] (ff. 181-189ᵛ) [dominica], vesp., Luc. 21, 17-31; mane, Marc. 13, 35 inc. [... ⲡⲓⲁⲗⲉⲕ]ⲧⲱⲣ ⲙⲟⲩϯ – 37, II Thess. (cod. Cor.) 2, 1-16 (ad. vers. 7, notula marginalis manu posteriore: ناقص صفحتين غلط « Deficiunt paginae duae; lapsus »), II Petr. 3, 1-3 des. ϧⲉⲛ ⲟⲩⲥⲱⲃⲓ, Act. 15, 35-38 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ, Ps. 101, 25 inc. ⲓⲥϫⲉⲛ ϫⲱⲟⲩ – 27 des. ϫⲛⲁⲙⲟⲩⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ, Matth. 24, 3-33.

Mendis scatet codex et abundat pericopis truncis quae partim tantum manu posteriore completae sunt vel notulis arabicis in mg. signatae.

Codicis folia, velo serico tenuissimo nunc firmata, eamdem sortem experta ac ff. cod. Vat. 94, in ordinem pristinum restituta sunt an. 1924. Supersunt e codice primitivo ff. 4 quinionis [ⲁ̅] (ff. 1-4, ⲋ̅ – ⲑ̅), f. 1 quin. [ⲃ̅] (f. 5, ⲓ̅ⲋ̅), ff. 5 quin. ⲅ̅ (ff. 6-10, ⲕ̅ⲁ̅, ⲕ̅ⲇ̅, ⲕ̅ⲋ̅ – ⲕ̅ⲑ̅), ff. 8 quin. ⲇ̅ (ff. 11-18, ⲗ̅ⲁ̅, ⲗ̅ⲃ̅, ⲗ̅ⲇ̅ – ⲗ̅ⲑ̅), ff. 8 quin. ⲉ̅ (ff. 19-26, ⲙ̅ⲁ̅, ⲙ̅ⲅ̅ – ⲙ̅ⲏ̅, ⲛ̅), ff. 6 quin. ⲋ̅ (ff. 27-32, ⲛ̅ⲁ̅, ⲛ̅ⲃ̅, ⲛ̅ⲉ̅ – ⲛ̅ⲏ̅), ff. 7 quin. ⲍ̅ (ff. 33-39, ⲝ̅ⲁ̅, ⲝ̅ⲇ̅ – ⲝ̅ⲍ̅, ⲝ̅ⲑ̅, ⲟ̅), ff. 8 quin. ⲏ̅ (ff. 40-47, ⲟ̅ⲁ̅ – ⲟ̅ⲇ̅, ⲟ̅ⲍ̅ – ⲡ̅), ff. 7 quin. ⲑ̅ (ff. 48-54,

ⲡⲇ – ϥ), ff. 7 quin. ⲓ (ff. 55-61, ϥⲁ – ϥⲇ, ϥⲍ, ϥⲑ, ⲣ), ff. 6 quin. ⲓⲁ (ff. 62-67, ⲣⲓⲁ, ⲣⲓⲇ – ⲣⲓⲍ, ⲣⲓⲑ; sic, omissa serie ⲣⲁ – ⲣⲓ, nota ⲣⲁ scripta tamen in f. 62r), ff. 5 quin. ⲓⲃ (ff. 68-72, ⲣⲕⲁ, ⲣⲕⲅ, ⲣⲕⲉ, ⲣⲕⲑ, ⲣⲗ), ff. 7 quin. ⲓⲅ (ff. 73-79, ⲣⲗⲅ, ⲣⲗⲇ, ⲣⲗⲋ – ⲣⲙ), ff. 9 quin. ⲓⲇ (ff. 80-88, ⲣⲙⲁ, ⲣⲙⲅ – ⲣⲛ), ff. 8 quin. ⲓⲉ (ff. 89-96, ⲣⲛⲁ, ⲣⲛⲅ – ⲣⲛⲑ), ff. 5 quin. [ⲓⲋ] (ff. 97-101, ⲣⲝⲅ – ⲣⲝⲍ), ff. 9 quin. ⲓⲍ (ff. 102-110, ⲣⲟⲁ, ⲣⲟⲃ, ⲣⲟⲇ – ⲣⲡ), ff. 7 quin. ⲓⲏ (ff. 111-117, ⲣⲡⲁ, ⲣⲡⲇ – ⲣⲡⲏ, ⲣϥ), ff. 7 quin. ⲓⲑ (ff. 118-124, ⲣϥⲃ – ⲣϥⲇ, ⲣϥⲍ – ⲥ), ff. 9 quin. ⲕ (ff. 125-133, ⲥⲁ, ⲥⲃ, ⲥⲇ – ⲥⲓ), ff. 6 quin. ⲕⲁ (ff. 134-139, ⲥⲓⲃ, ⲥⲓⲅ, ⲥⲓⲉ, ⲥⲓⲍ, ⲥⲓⲑ, ⲥⲕ), ff. 9 quin. ⲕⲃ (ff. 140-143a, 144-147, ⲥⲕⲁ – ⲥⲕⲏ, ⲥⲗ), ff. 5 quin. ⲕⲅ (ff. 148-152, ⲥⲗⲇ, ⲥⲗⲋ – ⲥⲗⲏ, ⲥⲙ), ff. 4 quin. ⲕⲇ (ff. 153-156, ⲥⲙⲁ, ⲥⲙⲇ, ⲥⲙⲍ, ⲥⲙⲏ), ff. 7 quin. [ⲕⲉ] (ff. 157-163, ⲥⲛⲃ – ⲥⲛⲏ), ff. 4 quin. [ⲕⲋ] (ff. 164-167, ⲥⲛⲇ – ⲥⲛⲍ; sic, pro serie ⲥⲝⲁ – ⲥⲟ quae omittitur), ff. 7 fasc. ⲕⲍ (ff. 168-174, ⲥⲟⲁ – ⲥⲟⲅ, ⲥⲟⲋ – ⲥⲟⲏ, ⲥⲡ; textus non hiat inter ff. 173 et 174), ff. 3 quin. ⲕⲏ (ff. 175-177, ⲥⲡⲃ, ⲥⲡⲑ, ⲥϥ), ff. 8 quin. ⲗ (sic, pro ⲕⲑ; ff. 178-185, ⲥϥⲁ – ⲥϥⲅ, ⲥϥⲉ, ⲥϥⲋ, ⲥϥⲏ – ⲧ), ff. 4 quin. ⲗⲁ (sic, pro ⲗ; ff. 186-189, ⲧⲁ – [ⲧⲇ]); inde a f. 124v, discrepantiam animadvertens inter notas foliorum et notas fasciculorum, ex omissa serie ⲣⲁ – ⲣⲓ exortam, perperam mutavit librarius fasciculorum notas ut notis foliorum congruerent, insuper, in ff. 136v-174v, occurrunt notae foliorum et quinionum arabicae, notis copticis appositae, quae genuinam notationem restituere conantur. In paginis extremis fasciculorum, ornamentum in forma crucis pigmentis rubro et flavo tactum, inter inscriptiones ⲓⲥ (vel ⲩⲥ) ⲭⲥ, ⲩⲥ ⲑⲥ. Initia lectionum plerumque signant litterae marginales maiores aut praegrandes (littera ⲁ frequenter in forma avis) minio scriptae, vel coloribus rubro, viridi et flavo obductae. Minio exarata sunt pars tituli sanctos dierum laudans (in f. 118v, partim minio partim atramento), inscriptiones lectionum copticae, lineae secunda et tertia evang. Lucae f. 66v, cuius linea prima scripta est litteris maioribus partim minio tactis, necnon interpunctionis signa. Minio tactae sunt litterae marginales communes, litterae ⲫ, ϧ et ϩ, ac lineolae super voces coarctatas et notas numericas.

Subscriptiones librarii: f. 99v, تم وكمل اليوم الرابع وعشرون من شهر مسرى | بسلام من الرب ونسال من تحننه العناية | في البداية والنهاية ويغفر خطايانا | امين « Desinit et absolutus est dies vigesimus quartus mensis misrī. In pace Domini. Postulamus a misericordia eius auxilium in principio et in fine condonetque nobis peccata nostra. Amen »; f. 135v, تم وكمل السبت الاول من شهر مسرى بسلام | وبالحب الروحانى اذكروا حقارت وعدم | طهارت ناقله المسكين بخطاياه ومن قال | شيا فله عوض ذلك اضعاف في المغال | الابدية والملكوت السرمدية والمجد لله دايما | وعلينا رحمته ونعمته الى الابد امين « Desinit et absolutum est sabbatum primum mensis misrī. In pace. In caritate spirituali, mementote turpidinis et nihili puritatis scriptoris eius pauperis pro peccatis suis, et qui dicet aliquid, ei pro dicto suo retributio duplex in tentoriis aeternis, in regno perpetuo. Et gloria Deo in perpetuum et super nos misericordia eius et gratia eius in saeculum. Amen »; f. 143av, تم وكمل الاحد الاولة [من شهر مسرى] المبارك | بسلام من الرب له المجد دايما الى الابد | وهذه مطانوة يا اباى واخوتى اذكروا | حقارة وعدم طهارت ناقله المسكين | بخطاياه ومن قال شيا فله اضعاف | ذلك والمجد لله دايما ابديا « Desinit et absoluta est dominica prima mensis misrī benedicti. In pace Domini; ei gloria in perpetuum, usque in saeculum. Ecce metanoeam; patres mei

et fratres mei, mementote turpidinis et nihili puritatis scriptoris eius pauperis pro peccatis suis, et qui dicet aliquid, ei pro dicto suo duplum. Et gloria Deo in perpetuum, aeterne». Uti in cod. Vat. 94, et quidem ab eodem lectore, crucibus et titulis rude et inconsiderate scriptis foedati sunt summi margines. Paucis in foliis levis textus iactura.

In dorso tegumenti, e membrana et tela viridi confecti, inscriptio *Vat. copt.* | *95* et scuta Pii XI ac Aidani Gasquet card. bibliothecarii, atramento impressa.

96. Saec. XVIII et XIX, chart., mm. circ. 310 × 210 (ff. 1-4, mm. 270 × 190), ff. 82 + 76ª.

Lectionariorum fragmenta e variis codicibus, praemissis foliis quattuor cum fragmento homiletico.

I (ff. 1-4ᵛ) Saec. XIX, ff. 4, linn. 26.

Homilia s. Iohannis Chrysostomi in Matth. 18, 18, imperfecta, bohairice; cf. cod. Vat. copt. 57, ff. 23-30ᵛ (vide supra, p. 369), e quo textus transcriptus est. Desinit fragmentum in verbis ϧⲉⲛ ⲡϫⲓⲛ-ⲑⲣⲉϥⲉⲣⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲛ ϧⲉⲛ ⲡⲉϥϩⲏⲧ *ἐκ καρδίας μετανοήσαντα* (Vat. 57, f. 24; *P. G.* 60, col. 759, lin. 13 a. fin.).

Solae scriptae sunt plagulae rectae foliorum 1 et 3 ubi singulas lineas et margines internos definiunt ductus plumbo effecti. Scriptura quae prodit manum recentem nitida est et elegans. In summis ff. 1 et 3, notae I, II; in summo ang. ext. folii 1: *Pag. 23. del Cod. 57* | *in fol.*

II (ff. 5-42ᵛ) Saec. XVIII in., ff. 38, linn. 18.

Lectionarium pro dominicis mensium tūbah et amšīr necnon pro festis Nativitatis et Epiphaniae, mutilum; bohairice cum titulis arabicis et lectionum inscriptionibus partim bohairicis, partim bohairicis et arabicis. Praemittuntur nota librarii (vide infra) et invocatio ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲡⲓⲁⲅⲓⲟⲥ بسم الله القدوس «In nomine Dei sanctissimi». Notae sectionum vel capitum lectiones comitantur; litteras in imo mg. folii aversi initium textus folii sequentis nuntiantes, ubi laudantur, uncinis ⟨ ⟩ includimus; semel (f. 9ᵛ) scripsit librarius in mg. prima verba arabica lectionis copticae.

1 (ff. 5-23) Mensis tūbah; cf. cod. Vat. copt. 29, ff. 173-219ᵛ. ¹ (ff. 5-9) Dominica I, vesp., Ps. 46 ut in Vat. 29, Luc. 4, 38-40 des. ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⟨ⲡⲓⲟⲩ[ⲁ]ⲓ⟩; ad missam, Rom. 15, 5 inc. [... ϯϩⲓⲣⲏ]ⲛⲏ ⲛⲉⲙ-8 des. ⲛⲧⲉ ⲫϯ, I Ioh. 3, 4, 5, Act. 14, 23-25, Ps. 97 et Matth. ut

in Vat. 29; des. f. 9: تم وكمل الاحد الاول من شهر طوبه بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est dominica prima mensis tūbah. In pace Domini. Amen »; [2] (ff. 9^{v}, 10) dominica II, vesp., Ps. 97 ut in Vat. 29, Matth. 14, 22, 23 inc. ⟨ⲟⲩⲟϩ⟩; ad missam, Luc. 11, 34 inc. [...ⲟⲩⲁⲡ]ⲗⲟⲥ ⲡⲉ – 36; [3] (ff. 10^{v}-16) dominica III, vesp., Ps. 76, 19 inc. ⲛⲉϥⲥⲉⲧⲉⲃⲣⲏϫ, 20 des. ⲉⲩⲟϣ, Ioh. 5, 1, 2 des. ⲛⲉ ⟨ⲟⲩ[ⲟⲛ]⟩, 18 inc. [... ⲙ̇]ⲙⲟϥ, des. ⲛⲉⲙ ⲫϯ; mane, ut in Vat. 29; ad missam, Hebr. 10, 19-22 des. ⲟⲩϫⲱⲕ ⟨ⲛ̇ⲧⲉ⟩, Ioh. 3, 27 inc. ϧⲉⲛ ⲧⲫⲉ – 36; f. 16 des.: تم وكمل الاحد الثالث من طوبه بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est dominica tertia mensis tūbah. In pace Domini. Amen »; [4] (ff. 16^{v}-23) dominica IV, vesp., Ps. 77 ut in Vat. 29, Ioh. 5, 31-39 des. ϣⲟⲡ ⲛ̇ϧⲏ⟨ⲧⲟⲩ⟩; mane, Ps. 79 ut in Vat. 29, Ioh. 6, 47-54 des. ⲁⲙⲏⲛ ⟨ⲁⲙⲏⲛ⟩; ad missam, Act. 11, 3 inc. ϩⲁ ϩⲁⲛⲣⲱⲙⲓ – 5 des. ⲉ̇ⲟⲩϩⲟⲣⲟⲙⲁ, Ps. 35 ut in Vat. 29, Ioh. 9, 1-4 des. ⲉⲧⲁϥ[ⲧⲁⲟⲩⲟⲛ], 16 inc. ⲛ̇ϧⲏⲧⲟⲩ ⲡⲉ – 41; des. f. 23: تم وكمل الاحد الرابع من شهر طوبه بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est dominica quarta mensis tūbah. In pace Domini. Amen ».

2 (ff. 24-27^{v}) Mensis amšīr; cf. cod. Vat. copt. 29, ff. 220-258^{v}. [1] (f. 24$^{r \cdot v}$) [Dominica I], vesp., Ioh. 6, 21 inc. ⲉ̇ⲡⲓⲭⲟⲓ; mane, Ps. 118, ut in Vat. 29, Ioh. 8, 51-54 des. ⲉ̇ϩⲗⲓ ⟨ⲡⲉ⟩; [2] (f. 25$^{r \cdot v}$) [dominica III], ad missam, Ps. 88, 7 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲓⲙ, Ioh. 6, 35-40 des. ⲛ̇ⲧⲁⲧⲟⲩⲛⲟⲥϥ ⟨ϧⲉⲛ⟩; [3] (ff. 26-27^{v}) [dominica IV; cf. Cl. Labib, ⲟⲩⲕⲁⲧⲁⲙⲉⲣⲟⲥ ⲛ̇ⲕⲩⲡⲧⲓⲕⲟⲥ, t. I, Cahirae, 1900, pp. ϫ̅ⲛ̅ⲧ̅ – ϫ̅ⲍ̅], vesp., Luc. 17, 1-8 inc. ⟨ⲛⲓⲙ⟩; ad missam, Act. 8, 4 inc. ⲙ̇ⲙⲱⲟⲩ – 6 des. ⲉⲩϫⲱ ⲙ̇ⲙⲱⲟⲩ, Ps. 23, 1 inc. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ, 2, Luc. 19, 1-5 des. ⟨ϫⲉ ⲍⲉ[ⲭⲉⲟⲥ]⟩.

3 (ff. 28-42^{v}) Pro festis Nativitatis et Epiphaniae; cf. cod. Vat. copt. 29, ff. 359^{v}-380 et 396-417. [1] (ff. 28-29^{v}) [Vigilia Nativitatis], ad missam, Act. 13, 13-15 des. ⲉⲩϫⲱ ⲙ̇ⲙⲟⲥ, Ps. 109, 3, 2 (in mg. ext., ad rubricam: سهو « Error »), Luc. 2, 1-9 des. ⲉ̇ⲣⲱ⟨ⲟⲩ⟩; [2] (f. 30$^{r \cdot v}$) [die Nativitatis], vesp., Luc. 3, 38; mane, ut in Vat. 29; ad missam, Hebr. 1, 1 des. ⲓⲥϫⲉⲛ; [3] (ff. 31-36) [vigilia Epiphaniae], mane, Ioh. 3, 29 inc. ⲣⲁϣⲓ ϥ̇ⲣⲁϣⲓ; ad missam, I Cor. 1, 1-5, II Petr. 1, 12-14, Act. 16, 25-27, Ps. 44, 3 des. ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, 5 des. ⲑⲙⲏⲓ, Luc. ut in Vat. 29; [4] (ff. 36^{v}-42^{v}) die Epiphaniae, vesp., Ps. 41, 7 inc. ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ, des. ⲡⲓⲟⲣⲗⲁⲛⲏⲥ, 12 inc. ⲉ̇ⲣⲉϩⲉⲗ[ⲡⲓⲥ], Matth. 3, 1, 2 des. ⟨ϫⲉ ⲁⲣⲓ[ⲙⲉⲧⲁⲛⲟⲓⲛ]⟩, 8-12; mane, Ps. 28, 3 des. ⲁϥⲉⲣϧⲁⲣⲁⲃⲁⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅; ad missam, Tit. 2, 12 inc. ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲙⲉⲧⲁ̇ⲥⲉⲃⲏⲥ (sic) – 15, I Ioh. 5, 5,

6, 8, Act. 18, 24-28 des. ⲛ̀ⲛ̀ⲛⲓⲟⲩⲇⲁⲓ, Ps. 117 et Ioh. ut in Vat. 29; f. 42^{v} des.: تم وكمل عيد الغطاس بسلام من الرب امين « Desinit et absolutum est festum Epiphaniae. In pace Domini. Amen ».

Quaedam in textu emendationes diversi calami.

Caret codex tum foliorum tum fasciculorum notis copticis; in summis marginibus externis quorumdam foliorum apparent ductus rudes, at utrum medias fasciculorum plagulas signant non certo constat; vide infra dicenda ad cod. IV. F. 5 decorat fenestra, lineis inter se innexis effecta atque pigmentis obducta rubro et flavo. Minio exarata sunt inscriptiones copticae, raro autem arabicae, interpunctionis signa, puncta in forma crucis quae subscriptiones dierum arabicas comitantur, puncta litteris ⲫ, ϭ, ϩ infixa et ductibus super voces coarctatas vel notas numericas adiecta; minio tactae sunt litterae initiales maiores et minores. Ad scripturae indolem quod attinet, codex accedit ad cod. Vat. 95, sed ductus scripturae magis sunt compositi. In fine sectionum, lineolae cum punctis rubris.

F. 5, sub fenestra, nota librarii, minio: ⲁⲣⲓⲫ̀ⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲕ|ⲃⲱⲕ ⲥⲓⲱⲛ ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲓ|ⲭⲁⲏⲗ « Memento, Domine, servi tui Sion filii Michaelis ». In imo mg. ext. folii 23: اذكر يا ر⟨ب⟩ عبدك الـ « Memento, Domine, servi tui (peccatoris) ». Vacat f. 23^{v} praeter titulum in imo f. scriptum, in sequenti pagina iterandum: الاحد الاول من امشير « Dominica prima mensis amšīr ».

III (ff. 43-44^{v}) Saec. XVIII, ff. 2, linn. 17, 18.

L e c t i o n e s pro die 22 mensis tūbah, mutilae, bohairice; cf. cod. Vat. copt. 93, ff. 46^{v}-50. Mane, Luc. 19, 15 inc. ⲛⲁⲓ ⲉ̀ⲧⲁϥϯ – 19; ad missam, Philipp. 3, 20-4, 9 des. ⲉ̀ⲧⲉⲣⲉⲧⲉⲛ[ⲧⲥⲁⲃⲉ...].

Desiderantur ff. notae copticae. Minio effecta sunt titulus et litterae tres priores epist. ad Philipp., puncta litteris ⲫ, ϭ et ϩ infixa vel ductibus super voces coarctatas et notas numericas adiecta; minio tactae sunt litterae marginales. Scriptura inculta est. Notarum ⲓ̄ et ⲉ̄ quae in textu evangelii occurrunt habent prior notam cursivam ⲓ̄ superpositam, altera vocabulum ادير (= ϯⲟⲩ) superscriptum.

IV (ff. 45-76^{v}) Saec. XVIII, ff. 32, linn. 19.

L e c t i o n a r i u m pro dominicis quadragesimae, mutilum, bohairice; cf. cod. Vat. copt. 30, ff. 15-123^{v}. Evangelia signant sectiones Ammonianae, Actus et Epistolas generatim sectiones parvae. [1] (ff. 45-46^{v}) [Dominica II], ad missam, Rom. 14, 22-15, 6, Iac. 2, 6 inc. [... ⲛ̀]ⲭⲱⲣⲓ, 7, Act. 23, 1-6 des. ⲡ̀ϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲫⲁⲣⲓⲥⲉⲟⲥ; [2] (ff. 47-49^{v}) [dominica III], ad missam, Act. 24, 8 inc. ⲉ̀ⲉⲙⲓ, 9, Ps. 78 ut in Vat. 30, Luc. 15, 11-32 des. ⲁϥ[ⲱⲛϧ...]; [3] (ff. 50-57^{v}) [dominica IV], mane, Matth. 22, 11 inc. ⲁϥⲛⲁⲩ – 14; ad missam, Eph. 6, 10-21 des. ⲙ̀ⲙⲟϥ,

Iac. 4, 15-17, Act. 25, 13-22, Ps. 104 ut in Vat. 30, Ioh. 4, 1-35 des. †ⲭⲱ ⲙ̇ⲙⲟⲥ; [4] (ff. 58-62ᵛ) [dominica V], mane, Matth. 21, 37 inc. ϫⲉ ⲥⲉⲛⲁϣϥⲓⲧ – 46; ad missam, II Thess. 2, 1-6 des. ⲉⲑ[ⲣⲉϥϭⲱ̀ⲣⲡ...], II Petr. 3, 2 inc. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ – 10, Act. 26, 19-29, Ps. 32 (cod. 34), 5, 6; [5] (ff. 63-71ᵛ) [dominica VI], vesp., Ps. 16, 3 inc. ⲁⲕⲭⲉⲙⲡⲁϣⲓⲛⲓ, 5, Luc. 13, 22-34 des. ⲟⲩⲏⲣ ⲛ̀ⲥⲟⲡ; mane, Matth. 23, 5 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲥⲉⲑⲣⲟ – 39; ad missam, Coloss. 3, 5-9 des. ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲁⲥ, Ioh. 9, 2 inc. ⲁⲩϣⲉⲛϥ – 9 des. ϫⲉ ⲙ̇ⲙⲟⲛ, 17 inc. ⲙ̇ⲙⲟϥ ⲉⲑⲃⲏⲧϥ – 25 des. ϫⲉ ⲓⲥ[ϫⲉ...]; [6] (ff. 72-74ᵛ) [dominica VII], ad missam, Hebr. 9, 19 inc. ⲛⲓⲕⲉϫⲟⲙ, 20, I Petr. 4, 1-6 des. ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ, Act. 28, 16 inc. ⲉ̀ⲣⲱⲙⲏ – 18, Ps. 80 ut in Vat. 30, Matth. 21, 1, 2 des. ⲛⲉⲙⲁⲥ, Marc. 11, 10 inc. [...ⲫⲏ] ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ, 11, Luc. 19, 29-35 des. ⲛ̀ⲛⲟⲩϩⲃⲱⲥ; [7] (ff. 75-76ᵛ) [dominica Paschatis], mane, Marc. 16, 2-11; ad missam, I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ – 30 inc. ⲉⲑ[ⲃⲉ ⲟⲩ...].

Paucae correctiones in textu, manu librarii, ut videtur, effectae.

Complectitur codex ff. 2 quin. [ⲃ̅] (ff. 45, 46, [ⲓ̅ⲃ̣̅], ⲓ̅ⲉ̅), ff. 3 quin. [ⲅ̅] (ff. 47-49, ⲕ̅ⲉ̅ – ⲕ̣̅ⲍ̅), ff. 8 quin. ⲇ̅ (ff. 50-57, ⲇ̅ⲁ̅, [ⲇ̅]ⲃ̣̅, ⲇ̣̅ⲇ̅ – [ⲇ̅ⲑ̅]), ff. 5 quin. [ⲉ̅] (ff. 58-62, [ⲙ̅ⲃ̅, ⲙ̅ⲅ̅, ⲙ̅ⲉ̅] – ⲙ̅ⲍ̅), ff. 7 quin. ⲋ̅ (ff. 63-69, ⲛ̅ⲁ̅, [ⲛ̅ⲃ̅], ⲛ̅ⲇ̅ – [ⲛ̅ⲏ̅]), ff. 2 quin. [ⲍ̅] (ff. 70, 71, ⲝ̅ⲃ̅, ⲝ̣̅ⲇ̅), ff. 3 quin. ⲏ̅ (ff. 72-74, ⲟ̅ⲁ̅, ⲟ̣̅ⲉ̣̅, ⲟ̣̅ⲍ̅), ff. 2 quin. ⲑ̅ (ff. 75, 76, ⲡ̅ⲁ̅, [ⲡ̅ⲃ̅]); in summis angulis externis ff. 46ᵛ, 47ᵛ, 48, 53ᵛ, 54, 60, 66ᵛ, 67, ductus rudes medias ut videtur fasciculorum plagulas signantes. Summas paginas rectas foliorum quae notas servaverunt fasciculorum decorat ornamentum, lineis inter se innexis effectum ac pigmentis rubro, viridi et flavo obductum, inter inscriptiones ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅; iisdem coloribus pictae sunt litterae initiales maiores. Minio scripta sunt tituli lectionum, paucae litterae initiales, interpunctionis signa et puncta litteris ⲫ, ϧ, ϩ infixa ac lineolis super voces coarctatas et notas numericas adiecta; minio tactae litterae initiales communes. Scriptura accedit codex ad codicem Vat. copt. 19 (an. D. 1715) cuius specimen vide apud H. Hyvernat, *Album*, tab. LV. 2. Sectiones concludunt lineae curvae cum punctis. In mg. externo f. 57, circulos descripsit lector.

V (ff. 76ᵃ-78ᵛ) Saec. XVIII, ff. 3, linn. 18.

Lectiones pro dominica V quadragesimae, partim mutilae, bohairice; cf. cod. Vat. copt. 30, ff. 59-72ᵛ. Vesp., Luc. 18, 2 inc. [... ⲟⲩ]ⲃⲁⲕⲓ – 8; mane, Ps. 101 et Matth. ut in Vat. 30.

Folia notis numericis copticis carent. Usus minii ut in cod. praecedenti. Incompta est scriptura. In summis plagulis f. 76ᵃʳ·ᵛ, cruces manu rudi adiectae (vide dicta ad cod. Vat. copt. 94) cum minii macula in folio averso.

VI (ff. 79-82ᵛ) Saec. XVIII, ff. 4, linn. 19.

Lectiones pro feria II Paschatis (?), partim mutilae, bohairice; cf. cod. Borg. copt. 37, ff. 169ᵛ-175. Mane, Luc. 24, 4 inc. [... ϩⲁⲛ]ϩⲉⲃⲥⲱ – 12; ad missam, I Thess. 4, 12-5, 3, I Petr. 2, 11-13 des. ⲉⲑⲃⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, Act. 3, 1, 2 des. ⲉϣⲁⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀⟨ⲣⲟⲥ⟩.

In foliis aversis notae copticae numericae ⲉ̅ - ⲏ̅. Litterae marginales maiores obductae sunt pigmentis rubro et flavo. Minio scripta sunt tituli lectionum et interpunctionis signa; minio tactae litterae marginales communes, litterae ⲫ, ϧ, ϩ, necnon lineolae super voces coarctatas ac notas numericas. In fine sectionum, lineae curvae cum lineolis transversis.

Codicis ff. 5-82 velo serico translucido firmata sunt.

Integumentum, e membrana et tela viridi confectum, praebet in dorso inscriptionem *Vat.* | *copt.* | *96* necnon scuta Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii, atramento impressa.

97. Saec. XIV, chart., mm. 300 × 220, ff. 48, linn. 24.

Lectionarium pro feriis quadragesimae, ab hebdomada quinta ad hebdomadam septimam, mutilum; bohairice, cum titulis bohairicis arabicis et rubricis partim bohairicis, partim bohairicis arabicis. Praeterquam in psalmis, scripsit librarius initio et in fine pericoparum prima et ultima lectionum verba arabica; sectiones psalmorum seiunctae sunt verbo ⲗⲉⲝⲓⲥ.

1 (ff. 1-30) Hebdomada quinta. [1] (ff. 1-3ᵛ) [Feria II], mane, Luc. 9, 58 inc. ⲫⲣⲱⲙⲓ – 62; ad missam, Philipp., sub nota ⲁ̅, 2, 1-4 des. ⲁⲗⲗⲁ, II Petr. 2, 6 inc. [... ⲛ̀ⲛⲓⲁ]ⲥⲉⲃⲏⲥ – 9 des. ⲛⲓⲡⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ, Act., sub notis ⲗ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲕ̅ⲑ̅, ⲣ̅ⲗ̅ⲁ̅, 10, 1-8, Ps. 85, 3, 4, Luc., sub notis ⲗ̅ⲁ̅, ϥ̅ⲅ̅, 9, 12 inc. ⲉⲧⲁⲩⲓ – 17 des. ⲁⲩⲥⲓ; [2] (ff. 4-7) [feria III], ad missam, Philipp. 2, 30 inc. et des. ⲉⲧϭⲓ ⲉⲣⲟⲓ (ultima verba arabice: ليتم لما قصرتم انتم فيه من تعهدى), I Ioh., sub nota ⲅ̅, 3, 2-10 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲃⲟⲗⲟⲥ, Act., sub notis ⲙ̅ⲗ̅, ⲧ̅ⲗ̅ⲅ̅, ⲧ̅ⲗ̅ⲉ̅, 24, 10-16, Ps. 85, 17, Ioh., sub notis ⲕ̅, ⲡ̅ⲉ̅, ⲡ̅ⲏ̅, 8, 12-20; [3] (ff. 7-11ᵛ) feria IV, mane, Ps. 54, 2, 3 des. ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉ̀ⲣⲟⲓ, Ps. 55, 10 inc. ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ, des. ⲛ̀ϧⲏⲧϥ, Marc, sub nota ⲕ̅ⲑ̅, 10, 1-12; ad missam, Rom., sub notis ⲉ̅, ⲓ̅ⲍ̅, ⲓ̅ⲏ̅, 4, 14-22, I Petr., sub notis ⲉ̅, ⲙ̅ⲏ̅, ⲛ̅ⲁ̅, 4, 12-19, Act., sub notis ⲗ̅ⲃ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲁ̅, ⲣ̅ⲛ̅ⲅ̅, 11, 12 inc. ⲁⲩⲓ – 18, Ps. 85, 13, 14 des. ⲉ̀ⲭⲱⲓ, Luc, sub

notis [..], ⲣ̅ⲍ̅[ⲗ̅], 13, 6-9; [4] (ff. 11v-16v) feria V, mane, Ps. 85, 14 inc. ϩⲁⲛⲡⲁⲣⲁⲛⲟⲙⲟⲥ, 15 des. ⲡⲁⲛⲟⲩϯ, Luc, sub notis ⲗ̅ⲉ̅, ϥ̅ⲑ̅, ⲣ̅[?], 9, 37-44 des. ⲉⲧⲁϥⲓⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ; ad missam, I Cor, sub nota ⲓ̅ⲃ̅, 10, 14-24, I Petr., sub nota ⲁ̅, 1, 2 inc. ⲡϩⲙⲟⲧ - 7, Act., sub nota ⲏ̅, 4, 5-12, Ps. 85, 15, Luc., sub nota ⲙ̅ⲏ̅, 13, 10-17; [5] (ff. 16v-23) feria VI, mane, Ps. 85, 9, 10 des. ⲛ̀ⲛⲓϣϯ, Luc., sub notis [..], ⲣ̅ⲕ̅[ⲁ̅], 10, 25-37; ad missam, Hebr., sub notis ⲓ̅ⲗ̅, ⲙ̅ⲑ̅, ⲛ̅ⲃ̅, 12, 5 inc. ⲡⲁϣⲏⲣⲓ - 17, Iac, sub nota ⲗ̅, 5, 9-16 des. ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲟⲩⲭⲁⲓ, Act., sub nota ⲙ̅ⲃ̅, 15, 36-16, 4, Ps. 137, 1 inc. ϯⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ, 2 des. ⲡⲉⲕⲉⲣⲫⲉⲓ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁⲃ, Ioh., sub notis ⲕ̅, ⲡ̅ⲑ̅, 8, 21-27; [6] (ff. 23-30) sabbato, mane, Ps. 85, 12, 10, Luc., sub notis ⲛ̅ⲏ̅, ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅, 15, 3-10; ad missam, Gal., sub notis ⲅ̅, ⲕ̅ⲃ̅, ⲕ̅ⲉ̅, 5, 16-6, 2, Iac., sub notis ⲑ̅, [ⲗ̅]ⲅ̅, ⲗ̅ⲑ̅, 5, 7-11, Act., sub notis ⲛ̅ⲑ̅, ⲧ̅ⲙ̅ⲃ̅, ⲧ̅ⲙ̅ⲉ̅, 26, 1 inc. ⲧⲟⲧⲉ ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ - 10 des. ⲉ̀ⲛⲓϣⲧⲉⲕⲱⲟⲩ, Ps. 142, 1 inc. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲱⲧⲉⲙ, 2 des. ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ, Matth., sub notis [..], ⲥ̅ⲗ̅ⲅ̅, 23, 13-39; fol. 30 des.: كملت فصول الجمعة الخامسة والمجد لله دايما ابدا « Desinunt sectiones hebdomadae quintae, et laus Deo in perpetuum, in saeculum ».

2 (ff. 30v-45v) Hebdomada sexta. [1] (ff. 30v-35) Feria II, mane, Ps. 64, 6 inc. ⲥⲱⲧⲉⲙ, des. ⲡⲕⲁϩⲓ ⲧⲏⲣϥ, 3, Marc., sub nota ⲗ̅ⲁ̅, 12, 1-12; ad missam, I Thess., sub nota ⲃ̅, 4, 1-8, Iac., sub nota [.], 4, 7-13 des. ⲉ̀ⲡⲉϥϣⲫⲏⲣ, Act., sub notis ⲏ̅, ⲙ̅ⲃ̅, ⲙ̅ⲏ̅, 4, 19-26, Ps. 34, 1 inc. ⲙⲁϩⲁⲡ, 2, Luc., sub nota [.], 13, 1-5; [2] (ff. 35-40) feria III, mane, Ps. 34, 13 inc. ⲁⲓϯ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲱⲕ, 14 des. ⲟⲩⲥⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲏⲓ, Luc., sub notis ⲓ̅ⲃ̅, ⲕ̅, 4, 22 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲩⲭⲱ - 30; ad missam, I Cor., sub notis ⲓ̅ⲏ̅, ⲍ̅ⲑ̅, ⲟ̅ⲃ̅, 14, 18-28, Iac., sub nota ⲅ̅, 1, 22-27, Act., sub nota [.], 19, 11-17, Ps. 41, 2, Luc., sub nota ⲗ̅ⲅ̅, 9, 18-22; [3] (ff. 40-44v) feria IV, mane, Ps. 101, 22, 17, Marc., sub nota ⲓ̅ⲏ̅, 7, 5-23; ad missam, Rom., sub nota ⲗ̅, 2, 12-16, I Petr., sub notis ⲁ̅, ⲍ̅, 1, 10-12 des. ⲟⲩⲡ̅ⲛ̅ⲁ̅ ⲉϥⲟⲩⲁⲃ, Act., sub nota ⲗ̅ⲏ̅, 21, 8-14, Ps. 9, 12, 13, Luc., sub nota ⲙ̅ⲅ̅, 11, 45, 46 des. ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲑⲱⲧⲉⲛ; [4] (f. 45r-v) [feria VI], ad missam (cf. cod. Borg. copt. 31, f. 197r-v), Ps. 33, 6, 3 inc. ⲙⲁⲣⲟⲩⲥⲱⲧⲉⲙ, 4, Ioh., sub notis ⲅ̅, ⲕ̅ⲗ̅, ⲕ̅ⲉ̅, 3, 1-6 des. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓⲙⲟⲓⲥⲓ.

3 (ff. 46-48v) Hebdomada septima. [1] (ff. 46-47v) Feria II, mane, Ps. 31, 10, 11 des. ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ, Matth., sub notis ⲗ̅ⲅ̅, ⲣ̅ⲗ̅, 12, 46-50; ad missam, Rom., sub notis ⲓ̅ⲍ̅, [ⲟ̅]ⲍ̅, 14, 11-20 des. ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲩϧⲣⲉ, Iac., sub nota ⲅ̅, 1, 16-19 des. ⲉϥϩⲟⲣϣ ⲉϥⲛⲁ[ⲥⲁϫⲓ...]; [2] (f. 48r-v)

[feria III], ad missam (cf. cod. Borg. copt. 31, f. 219v), Act. 22, 20 inc. ⲛⲏ ⲉⲧⲁⲩϧⲱⲧⲉⲃ, 21, Ps. 50, 4, 9, Ioh., sub notis ⲗ̅, ⲣ̅ⲑ̅, 12, 36 inc. ⲛⲁⲓ ⲉⲧⲁϥϫⲟⲧⲟⲩ – 43 des. ⲛ̀ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ ⲙⲁⲗⲗⲟⲛ.

Lapsus calami nonnullos in textu emendavit ipse librarius glossisque marginalibus ditavit quasdam notas numericas, ipsarum effationem exhibentibus ad commodum lectoris. Litterae marginales, sicut et translationes arabicae primorum textus verborum, saepe partim immo non semel integre evanuerunt, marginibus attritis.

Codex, cuius ff. notas in solis paginis extremis fasciculorum signavit librarius, complectitur ff. 5 quinionis ⲓ̅ⲏ̅ (ff. 1-5, [ⲣ̅ⲟ̅ⲅ̅?, ⲣ̅ⲟ̅ⲉ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲋ̅, ⲣ̅ⲟ̅ⲑ̅], ⲣ̅ⲡ̅), quiniones ⲓ̅ⲑ̅, ⲕ̅, ⲕ̅ⲁ̅ (ff. 6-35, ⲣ̅ⲡ̅ⲁ̅ – [ⲥ̅ⲓ̅]), ff. 9 priora quinionis ⲕ̅ⲃ̅ (ff. 36-44, ⲥ̅ⲓ̅ⲁ̅ – [ⲥ̅ⲓ̅ⲑ̅]), f. 1 quinionis [ⲕ̅ⲅ̅] (f. 45, [ⲥ̅ⲕ̅ⲏ̅]), ff. 2 priora et fol. ult. quinionis ⲕ̅ⲇ̅ (ff. 46-48, ⲥ̅ⲗ̅ⲁ̅, [ⲥ̅ⲗ̅ⲃ̅], ⲥ̅ⲙ̅). Quinionum paginas extremas decorat ornamentum in summo margine, inter invocationes ⲓ̅ⲩ̅ ⲭ̅ⲩ̅, ⲕ̅ⲩ̅ ὁ ⲑ̅ⲥ̅, coloribus rubro, viridi et croceo pictum; iisdem pigmentis distinguuntur tum fasciae, lineis inter se innexis confectae, quibus decorantur tituli initio hebdomadae sextae (f. 30v) et septimae (f. 46), tum litterae marginales praegrandes. Linea prima lectionum N. T. litteris maioribus et crassioribus atque ornatis exarata est, quandoque minio tactis; litterae initiales communes minio vel tinctae vel etiam, initio lectionum, integrae scriptae sunt; rubri sunt dierum et lectionum tituli coptici; item signa interpunctionis, puncta litteris ⲫ et ϧ infixa aut ductibus super voces coarctatas et notas numericas adiecta. Lectiones concludunt lineolae minio tactae cum punctis. Ad scripturae indolem quod attinet, codex prope accedit ad cod. Vat. 93 necnon ad codices Cahirenses 89 et 90 (codicum Cahirensium specimen scripturae vide apud H. G. Evelyn White, *The Monasteries of the Wadi 'n Natrûn*, t. I, Neo Eboraci, 1926, tab. XVIII B). Textus folii 30 lineis cancellatus est, qua de causa non apparet. Firmata sunt folia codicis velo serico translucido.

Integumentum e membrana et tela viridi confectum habet in dorso inscriptionem *Vat.* | *copto* | *97* necnon, in ima parte sinistra operculi anterioris, scuta Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii, atramento impressa.

98. An. 1385 (= an. Mart. 1101; cf. f. 1v), saec. XV (?) et saec. XIX ex., chart., mm. 295 × 195, ff. 459, linn. 17, linn. 21, 22, et linn. 13-16.

Lectionarium pro hebdomada maiore, bohairice, addita interpretatione arabica quarumdam sectionum, cum titulis et rubricis partim bohairicis, partim arabicis, partim bohairicis arabicis; cf. codd. Vat. copt. 34 et Vat. copt. 90. Suffecta sunt ff. 31, 32, et ff. recentiora 88-111, 122, 159-170, 188, 189, 238, 248, 275, 286, 290-292, 311, 312, 314, 315, 391, 392, 453-459. Multis horis praemittit librarius inscriptionem ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ, addita saepe invocatione بسم الله « In nomine Dei »

vel بسم الله القوى « In nomine Dei fortis »; psalmos in parte codicis primigenia raro excipit acclamatio ⲁ̅ⲗ̅; semel tantum ibidem dividitur psalmus rubrica ⲗⲉⲝⲓⲥ (f. 371^v); occurrunt nonnunquam, initio et in fine sectionis adiecta, prima et ultima evangeliorum verba arabica, semel tantum pro epistolis (ff. 5, 7); lectiones N. T. comitantur aliquando notae capitum vel sectionum. De textibus evulgatis infra memorandis, vide dicta pp. 127 et 615.

1 (ff. 2-28) Dominica Palmarum. [1] (ff. 2-3^v) Vesp., ut in Vat. 34; [2] (ff. 3^v-28) officium diurnum; [a] ff. 3^v-4^v, mane, Ps. 9 (cod. 117), 12, 15 inc. ϩⲱⲡⲱⲥ; Luc. ut in Vat. 34; [b] ff. 5-17^v, ad missam, Hebr. 9, 11-28; I Petr. 4, 1-6; Act. 28, 11-22; Ps. 80, 4, 2, 3; Matth., Marc., Luc., Ps. 64 et Ioh., ut in Vat. 34; [c] ff. 18-20^v, hora 6^a, pro rubrica et I Cor. 15, 1-4, cod. Vat. 34, habet rubricam « Dicitur 'Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto, et nunc' et 'Pater noster qui es in caelis' » et I Thess. 4, 12-5, 8 des. ⲛⲁⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ, arabice: I Thess. 4, 12-5, 11; om. Ps. 64 et Ioh.; [d] ff. 20^v-23^v, hora 9^a, ut in Vat. 34; [e] ff. 23^v-28, hora 11^a, ut in Vat. 90.

2 (ff. 28^v-81^v) Feria II. [1] (ff. 28^v-41^v) Officium nocturnum; [a] ff. 28^v-31^v, hora 1^a, ut in Vat. 34; post f. 28 (des. ⲛ̀ⲁⲥⲉ⟨ⲃⲏⲥ⟩), desideratur folium unum cum Soph. 1, 3^b-9; [b] ff. 31^v-34, hora 3^a, ut in Vat. 34; redundat Soph. 1, 18 ϫⲉ ⲟⲩⲏⲓ – 2, 3, alia manu rescriptum in f. 32^v, simul autem, primae manus, servatum in f. 33; [c] ff. 34^v-41^v, hora 6^a, hora 9^a, hora 11^a, ut in Vat. 34; [2] (ff. 42-81^v) officium diurnum; [a] ff. 42-54^v, mane, ut in Vat. 34, at post sermonem Šenoute (des.: boh. ⲛ̀ⲛⲉⲥϣⲱⲡⲓ [Burmester, p. 24, lin. 10 a. fin.], arabice يرثون خلاصا [ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲡⲁⲥⲭⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, p. ⲝ̅ⲑ̅], cum acclamatione والمجد لله « Et gloria Deo »), add. Rom. 5, 20-6, 2, arabice: 5, 20-6, 11, cum acclam. والمجد لله دايما ابديا سرمديا « Et gloria Deo in perpetuum, in saeculum, semper »; [b] ff. 55-60^v, hora 3^a, ut in Vat. 90, at post Is. add. Is. 40, 1-5; [c] ff. 60^v-67, hora 6^a, ut in Vat. 90, additis, post Sap., catechesi Constantini episcopi, bohairice (des. ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥϧⲓⲥⲓ [Burmester, pp. 48-49, lin. 4]) et arabice (des. خطايانا امامه, cum acclam. والمجد لله ... سرمديا ut supra), atque I Thess. 4, 12-15 des. ϧⲉⲛ ⲧⲫⲉ, arabice: 4, 12-17, cum voto, in fine, ونعمة الله تحل على ارواحكم يابای واخوتی امين « Et gratia Dei descendat super spiritus vestros, patres mei et fratres mei. Amen »; [d] ff. 67-77^v, hora 9^a, ut in Vat. 90, at post sermonem Šenoute (des.: boh. ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ϧⲏⲧϥ [Burmester, p. 25, lin. 16], arab. في القيامة الاخير), add.

Rom. 5, 12-15 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ, arab.: 5, 12-15, cum voto نفسا, fere ut supra; [e] ff. 78-81[v], hora 11[a], ut in Vat. 34, omisso tamen sermone Šenoute.

3 (ff. 82-153) Feria III. [1] (ff. 82-100) Officium nocturnum; [a] ff. 82-85[v], hora 1[a], ut in Vat. 34, at pro Luc. habet Ioh. 12, 21-36 des. ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ; [b] ff. 85[v]-100, hora 3[a], hora 6[a], hora 9[a], hora 11[a], ut in Vat. 34; des. f. 100: تم وكمل ليلت الثلثا من البصخة المقدسة بسلام من الرب له المجد دايما ابديا سرمديا امين «Desinit et absoluta est nox feriae tertiae Paschatis. In pace Domini; ei sit gloria in perpetuum, in saeculum, semper. Amen»; [2] (ff. 100[v]-153) officium diurnum; [a] ff. 100[v]-109[v], mane, Ex. 19, 1-6 des. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛϣⲱⲡⲓ; Iob. 23, 2-24, 4 des. ⲉⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲫⲙⲱⲓⲧ; Os., ut in Vat. 34; sermonem Šenoute habet arabice tantum (ⲡϫⲱⲙ, pp. ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅ - ⲣ̅ⲕ̅ⲅ̅, lin. 2); Ps. 119 et Ioh., ut in Vat. 34; [b] ff. 110-117[v], hora 3[a], ut in Vat. 90, at post Eccli. add. Iob. 27, 2-20; 28, 1, 2 des. ⲛ̀ⲕⲁϩⲓ; [c] ff. 117[v]-123, hora 6[a], ut in Vat. 90; [d] ff. 123[v]-142, hora 9[a], ut in Vat. 34, at post Dan. add. Prov. 8, 1-6, 11, 12 (in multis recedit codex a textu evulgato in opere cui titulus *Les proverbes de Salomon*, edd. O. H. E. Burmester et E. Dévaud, Vindobonae, 1930; accedit autem ad textum sahidicum prout reperitur apud A. Ciasca, *Sacrorum Bibliorum fragmenta copto-sahidica*, t. II, Romae, 1889, pp. 159, 160); desiderantur ff. duo post f. 134, seu finis Prov. 9, 11 (des. cod. ⲛ̀ϫ-[ⲣⲟⲛⲟⲥ]) et Is. 40, 9-23 (inc. cod. [ⲁϥⲑⲁ]ⲙⲓⲟϥ); [e] ff. 142[v]-153, hora 11[a], ut in Vat. 34, at post sermonem Iohannis Chrys. (des.: boh. ϩⲁⲡⲉⲛⲟⲩϫⲁⲓ [Burmester, p. 35, lin. 17], arab. السراير بغير استحقاق [ⲡϫⲱⲙ, p. ⲣ̅ⲛ̅ⲏ̅], cum acclam. والسبح لله دايما « Et laus Deo in perpetuum »), add. Hebr. 11, 5-7, bohairice et arabice.

4 (ff. 153[v]-212) Feria IV. [1] (ff. 153[v]-170[v]) Officium nocturnum; [a] ff. 153[v]-157[v], hora 1[a], ut in Vat. 34, at post Ezech. 22, 17-22, add., sub novo titulo, Ezech. 22, 23-28 des. ⲛϩⲉⲛϫⲟⲗ; [b] ff. 157[v]-170[v], hora 3[a], hora 6[a], hora 9[a], hora 11[a], ut in Vat. 34; [2] (ff. 171-212) officium diurnum; [a] ff. 171-182, mane, Ex., Prov. et Os., ut in Vat. 34; Eccli. 1, 16 des. ⲧⲟⲧⲉ, 24, 28, 29 des. ϣⲁⲡⲓⲟⲩⲟⲓϣ, 30-33, 36, 38[a], 37[b], 38[b], 39 des. ⲛⲉⲕⲡⲉⲑⲏⲡ; 2, 1 des. ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅, inc. ⲥⲉⲃⲧⲉ, 5, 7, 11, 12, 14, 16 des. ⲑⲩⲡⲟⲙⲟⲛⲏ, 17, 18 des. ⲉ̀ⲛⲉϥⲥⲁϫⲓ, 19 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲛⲉⲑ̀ⲙⲉ; 3, 14 des. ⲧⲉϥⲛⲉⲙⲧ̀ϩⲉⲗⲗⲟ, 19 des. ⲟⲩⲙⲉⲧⲣⲉⲙⲣⲁϣ, add. ⲁⲣⲉϩ ⲉⲣⲟⲕ ⲉⲛⲉϩ̀ⲙⲉⲩⲓ (sic), 26 des. ⲡ̀ⲗⲁⲛⲁ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ, 27[b], 27[a], 29[b], 30 des. ⲧⲁⲗϭⲱ, 31 des. ⲡⲁⲣⲁⲃⲟⲗⲏ, 33 (versiculorum seriem, usque ad cap. 2, 11, legere

est sahidice apud A. Ciasca, op. laud., p. 218); sermo Petri Alexandrini, boh. (Burmester, pp. 50, 51) et arab., cum acclam. finali والمجد لله; Gal. 2, 17, 18 des. ⲙ̀ⲙⲟⲓ (post f. 179 desideratur fol. unum); Ps. 50 et Ioh., ut in Vat. 34; [b] ff. 182-188[v], hora 3[a], ut in Vat. 90, at post Iob. add. Prov. 4, 5, 6, 8-10[a] (add. 10[c] iuxta LXX), 11-26[a], 27; 5, 1-3[a], 4, add. in fine ⲡⲁϣⲏⲣⲓ ⲟⲩⲉⲛ ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲥ; [c] ff. 189-196, hora 6[a], ut in Vat. 90; [d] ff. 196-206[v], hora 9[a], ut in Vat. 34, at post Prov. add. Is. 59, 1-17 des. ⲉ̀ϫⲉⲛ ⲧⲁⲉϥⲡⲉ (lege ⲧⲉϥⲁⲡⲉ); Zach. 11, 11 inc. ⲛⲥⲉⲓⲉ̀ⲙⲓ – 14; [e] ff. 206[v]-212, hora 11[a], ut in Vat. 34, at post sermonem Severiani (des. boh. ⲉ̀ⲧⲉⲙ̀ⲙⲁⲩ [Burmester, p. 52, lin. 8], arab. يتم الى الابد [ⲡϫⲱⲙ, p. ⲥ̅ⲓ̅], cum acclam. والمجد لله), add. Coloss. 1, 21-23, boh. et arab.

5 (ff. 212-270[v]) Feria V. [1] (ff. 212-224[v]) Officium nocturnum, ut in Vat. 34; desiderantur ff. duo post f. 223, seu finis horae 9[ae] (Ioh. 10, 38 inc. ϩⲓⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲧⲉⲛⲉ̀ⲙⲓ) et pars horae 11[ae] (Ier. 8, 4-9, Ps. 61, 8 et Ioh. 12, 44-47 des. ⲛⲉⲧⲁⲓ̈ ⲅⲁⲣ); [2] (ff. 225-270[v]) officium diurnum; [a] ff. 225-237, mane, ut in Vat. 90, at sermo Ioh. Chrys. desinit boh. ⲫⲁⲓ ⲡⲉ ⲡⲁⲥⲱⲙⲁ (Burmester, p. 36, lin. 6 a. fin.), arab. بهذا الامر, cum acclam. والسبح لله دايما ابدا « Et gloria Deo in perpetuum, in saeculum », habetque cod. Act. boh. et arab.; [b] ff. 237[v]-248, hora 3[a], hora 6[a], ut in Vat. 90; [c] ff. 248[v]-259, hora 9[a], Gen. ut in Vat. 90, Is. 61, 1-4 des. ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ (post f. 251 desiderantur ff. duo), Iob. 27, 10 inc. ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲓⲉ – 28, 13; sermo Šenoute (des.: boh. ⲛ̀ⲛⲉϥⲟⲩⲉⲣⲏⲧ [Burmester, p. 33, lin. 4], arab. على وجهه [ⲡϫⲱⲙ, p. ϥ̅ⲃ̅, discrepat], cum acclam. والمجد لله); Coloss. 1, 12-18, arab.: 1, 12-20, cum voto ونعمة الله; Ps. 22 et Matth. ut in Vat. 90; Luc. 22, 7-13; [d] ff. 259-270[v], ad missam, I Cor. 11, 23-27, arab.: 11, 23-34, cum voto نعمة ... يا اخوتي (vide supra); rubrica, Ps. 22 et Matth., ut in Vat. 90; rubrica « Non osculantur evangelium » fere ut in Vat. 90 at post « neque dimissio » prosequitur codex « et quando sacerdos ad hunc locum pervenit, scil.: ⲉⲡⲓⲇⲏ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲛⲓⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲁⲕ (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, Romae, 1736, p. ⲣ̅ⲕ̅ⲁ̅ [vel ⲣ̅ⲕ̅ⲅ̅]), dicet post hoc: ϩⲓⲛⲁ ⲛⲉⲙ ϧⲉⲛ... ϩⲱⲃ ⲛ̀ⲓⲃⲉⲛ (ibid., p. ⲣ̅ⲗ̅ⲅ̅; Villecourt, p. 286), non vero salutationem, at dicet diaconus 'Ite in probitate (بسلامة?; cf. ϩⲏⲡⲡⲉ ⲕⲁϯ ⲡϣⲏⲣⲓ, Villecourt, p. 299), Dominus vobiscum'; non dicitur ⲥⲙⲟⲩ... ⲛⲏⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ sed dicet eius loco has sectiones »; Ps. 49, Ioh., Is. 52, Is. 19, Zach., ut in Vat. 90;

in imo f. 270^{v}: ثم وكمل نهار الخميس المبارك بسلام « Desinit et absolutus est dies quintus benedictus. In pace ».

6 (ff. 271-409) Feria VI. [1] (ff. 271-319^{v}) Officium nocturnum, ut in Vat. 34 at, hora 9^{a}, omisso Ps. 39, 15, habet Ps. 27, 3 inc. ⲛⲉⲧ-ⲥⲁϫⲓ, 4 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲟⲩϩ̀ⲃⲏⲟⲩⲓ̀ et, hora 11^{a}, Is. des. mutil. 28, 13 ⲕⲉ ⲕⲟⲩϫⲓ^{b}; f. 291 legendum est ^{vo}, ^{ro}; [2] (ff. 320-409) officium diurnum; [a] ff. 320-347^{v}, mane, ut in Vat. 90, at sermo Ioh. Chrys. des. ϯⲯⲩⲭⲏ ⲛ̀ⲓⲟⲩⲇⲁⲥ (Burmester, p. 40, lin. 2; om. codex versionem arabicam) et legitur Ps. ut in Vat. 34; [b] ff. 347^{v}-363^{v}, hora 3^{a}, ut in Vat. 34, additis post Is. 63, sub titulo Ezech. (cf. Vat. 90), Amos 9, 4 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲡⲉϫⲉ – 6, 8-10 et, sub titulo Ioel., iterum Amos ut supra, omisso versiculo 10; [c] ff. 364-379^{v}, hora 6^{a}, ut in Vat. 90; addit codex Is. 12, 2-13, 10, ut in Vat. 34; om. rubricam ad trisagion quod insuper caret ⲭ̅ⲣ̅ⲩ̅ ⲱ ⲑ̅ⲥ̅... ⲏⲙⲁⲥ (Vat. 90, f. 232^{v}, linn. 8-5 a. fin.) et interpretatione arabica; Ps. post ⲁⲅⲓⲟⲥ, ut in Vat. 34; rubricam de levando incenso ponit post Ps.; inter Luc. et Ioh., praemissa rubrica ut in Vat. 90, occurrit, absque interpretatione arabica, confessio latronis (des. ⲧⲣⲩⲫⲏⲥ · ⲩⲙⲛⲏⲥⲑⲓⲧⲉ; Vat. 39, f. 73^{v}, lin. 4) quam excipit Ps. 24, 6, 7 des. ⲁ̀ⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ̀, sub rubrica « Leva incensum »; [d] ff. 380-388, hora 9^{a}, Ier. et Zach., ut in Vat. 34; Ioel., ut in Vat. 90; Ios. 5, 10 inc. ⲟⲩⲟϩ ⲉ̀ⲓⲣⲓ – 12 des. ⲙ̀ⲡⲓ̅ⲥ̅ⲗ̅; Ruth 2, 11-14 des. ⲉⲡϩⲉⲙϫ; Ps. 68, Matth., Marc., Luc. et Ioh., ut in Vat. 34; [e] ff. 388^{v}-394^{v}, hora 11^{a}, Ex., ut in Vat. 34; Lev. 23, 5 des. ⲙ̀ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲉ̀ϫⲉⲛ, avulsis ff. duobus pristini codicis (vide Vat. 90, f. 245^{v}, lin. 1); Ps., Matth., Marc., Luc. et Ioh., ut in Vat. 34; [f] ff. 395-409, hora 12^{a}, ut in Vat. 90, at post Ion. add. Sap. 5, 1-11 des. ⲙ̀ⲡⲉϥϩⲱⲗ^{a}, 13 (cf. A. Ciasca, op. laud., pp. 216, 217, O. H. E. Burmester, *The bohairic pericopae of Wisdom and Sirach*, in ephemeride *Biblica*, t. 16, Romae, 1935, pp. 30, 31); Cant. 4, 14 inc. ⲟⲩϣⲁⲗ – 5, 10 des. ⲉϥⲉⲑⲣⲉϣⲣⲱϣ ⲉϥ[ⲣⲁϩⲉ ⲧⲏⲣϥ], adiecto in fine ⲉⲣⲉⲛⲉϥϩⲟⲓϯ... ⲛ̀ⲣⲉϥⲡⲓⲉ̀ⲥⲱ]ϫⲉⲛ (cf. O. H. E. Burmester, op. laud., pp. 47-49, 57, 171-174); officium desinit rubrica (cf. Vat. 90): « Hoc absoluto, ascendet sacerdos pulpitum et dicet ⲕ̀ⲗⲓⲛⲁⲙⲉⲛ̀ ⲅⲟⲩⲛⲟ leget-que orationem consuetam pro feria sexta; populus pulsat metanoeam et dicent ' Amen. Kyrie eleison '; post orationem sese componet sacerdos in pulpito et elevabit crucem manibus suis; dicentur quater kyrie eleison: centum, et facies eius ad orientem; centum, et facies eius ad septemtrionem; centum, ad occidentem; centum, ad meridiem, et perficient deinde quinquaginta (kyrie el.), et facies eorum (emend. ex ' eius ') ad

orientem; descendent populus et sacerdos ac adorabunt crucem et ingredientur chorum interiorem dicetque benedictionem ac sese componet ut eat in pace et legitur ‘ Affixus es cruci ’ (scil.: ⲁⲩϯⲓϥⲧ ⲛⲁⲕ ⲉ̇ⲡⲓⲥⲧⲁⲩⲣⲟⲥ [Tuki, op. laud., pp. ٢٦٩–٢٧١; vide etiam p. ٢٤٧, l. 17; cf. Villecourt, p. 290]) ».

7 (ff. 409-439v) Sabbato. [1] (ff. 409-416v) Officium nocturnum, praemissa rubrica: « Deinde redibunt ad ecclesiam et legent Psalmos centum quinquaginta et unum, quibus absolutis perget populus ad locum ambonis; legent sacerdotes canticum Moysi et populus respondebit eis usque ad finem eius (cantici) ⲭⲉ ⲙⲁⲣⲉⲛ (versus intercalaris; cf. Villecourt, p. 291, not. 1. Haec rubrica adnectitur in codice rubricae superiori absque intervallo; spectat autem ad officium nocturnum sabbati iuxta cod. Vat. 90) », Ex. 15, 1-21 des. ⲉϥϭⲓⲱⲟⲩ, add. versu intercalari ⲭⲉ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ; Dan. 3, 1 inc. ⲛ̇ϧⲣⲏⲓ ⲇⲉ – 12 des. ⲁⲃⲇⲉⲛⲁⲅⲱ, add. versu intercalari ⲑⲏ ⲉ̇ⲧⲁϥⲧⲁϩⲟ (ut Vat. 90); Dan. 3, 52-88 des. ϩⲱⲥ ⲉⲣⲟϥ, 90; [2] (ff. 417-439v) officium diurnum; [a] ff. 417-423, mane, rubrica, fere ut in Vat. 90; Is., Pss. 87 et 43, Matth., ut in Vat. 34; psallia ⲁⲩⲁϣ, bohairice et arabice, ut in ⲡⲭⲱⲙ, pp. ⲩⲋ – ⲩⲏ; [b] ff. 423-425v, hora 3a, ut in Vat. 90; [c] ff. 425v-429, hora 6a, ut in Vat. 34; [d] ff. 429-432v, hora 9a (praemissa rubrica « Ab hora sexta convenient fideles in ecclesia et legetur super eos Apocalypsis Iohannis evangelistae; deinde [incipit] hora nona »), ut in Vat. 90, add., post Is., Ier. 31, 31-34 (cf. ⲡⲭⲱⲙ, pp. ⲩⲓⲉ, ⲩⲓⲋ); [e] ff. 433-439v, ad missam, I Cor. et I Petr. ut in Vat. 90; Act. 3, 12-17; Ps. 3, 6, 4; Matth. ut in Vat. 90; rubrica arabica: « Non venerantur evangelium neque legitur aspasmos sed dicet diptycha et, post communionem, legetur prophetia Isaiae et legetur Psalmus ⲫϯ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Ps. 21); nocte Resurrectionis legentur prophetiae duae legeturque Psalmus 61 (sic) »; Ps. 67, 2; rubrica: « Et legetur evangelii Matthaei sectio centesima et, vespere, Psalmus ⲕⲁ et, omni populo congregato, dicet sacerdos benedictionem in hunc diem ».

8 (ff. 439v-459v) Dominica Resurrectionis. [1] (ff. 439v-453) Officium nocturnum (cf. ⲡⲭⲱⲙ, pp. ⲩⲗⲅ – ⲩⲙⲅ); rubrica « Et nocte dominicae, quae est Resurrectionis sanctae, legetur evangelium Iohannis et dicet ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ ⲛⲓ (Vat. 90); deinde legentur sectiones e prophetiis, legetur prima et psalmus ⟨ac⟩ sectiones psalmodiae per totam noctem neque dormient (Villecourt, pp. 295, 296) »; Pss. sectiones: Ps. 7, 7 inc. ⲧⲱⲛⲕ[b] – 9 des. ⲉϩⲁⲛⲗⲁⲟⲥ, Ps. 11, 6, Ps. 23, 7, 8 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅[a], 9, 10 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, Ps. 46, 6-9, Ps. 67, 19 des. ⲛ̇ⲛⲓⲣⲱⲙⲓ, 33,

34 des. ⲛⲓⲙⲁ ⲛϣⲁⲓ, Ps. 77, 65, 66, Ps. 81, 1 inc. ⲁ ⲫϯ, 8, Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ[1a], 2, 10 des. ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ, Ps. 96, 1 inc. ⲁ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2, Ps. 97, 1 inc. ϩⲱⲥ, des. ⲛ̇ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 2, Ps. 106, 13-15, Ps. 109 (cod. 117, dein 112?), 1 inc. ⲡⲉϫⲉ, 2, Ps. 117, 22-24, 27, 25; rubrica: « Et dicet quattuor cantica ac integram psalmodiam; deinde ingredietur locum sanctum dicetque orationem ac dicet ϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ levabitque incensum et dicet quinque orationes; deinde dicet canticum Moysi »; Deut. 32, 39-43 (vide LXX); Is. 60, 1-7, add. Is. 56, 7 inc. ⲡⲁⲏⲓ ⲅⲁⲣ (at cf. cod. M. 568, f. 60^v, col. a, linn. 5-8, collato f. 57, col. a, linn. 11-14, in *Bybliothecae Pierpont Morgan codices photographice expressi*, t. III, Romae, 1922; vide etiam A. Hebbelynck, *Fragments inédits de la version copte sahidique d'Isaïe*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXII, 1913, pp. 200 et 220); Is. 42, 5-17 des. ⲁ̀ⲫⲁϩⲟⲩ; Is. 49, 13-23; Hab. 3, 2-19 (vide LXX); Zach. 2, 10-13; Ps. 15, 10, 1, 2 des. ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅; Matth. 16, 24, 25; Luc. (absque titulo) 24, 6-12; [2] (ff. 453^v-459^v) officium diurnum; [a] ff. 453^v-455^v, mane, Ps. 77 et Marc. ut in Vat. 34; [b] ff. 455^v-459^v, ad missam, I Cor. 15, 23 inc. ⲁⲡⲁⲣⲭⲏ, 24 des. ⲛⲁⲣⲭⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ; I Petr. 3, 15 inc. ⲉⲣⲉⲧⲉⲛⲥⲟⲃϯ, 16 des. ⲛϫⲉ ⲛⲉ̀ⲧⲥⲁϫⲓ; Act. 2, 22 des. ϩⲁⲛϣⲫⲏⲣⲓ; Ps. 117, 24, 25, 27 des. ⟨ⲉ̀⟩ⲣⲟⲛ; Ioh. 20, 1-18.

Occurrunt in textu primigenio paucae emendationes; in parte autem codicis recentiore, plurima menda; in ff. nonnullis laceratis periit pars textus cum charta. Quaedam pericopae Veteris Testamenti, codici propriae, nude transpositae sunt e textibus sahidicis (alia exempla vide apud L. Th. Lefort, *Littérature bohairique*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLIV, 1931, pp. 123-135); caeterum, non desunt in codice sahidicae locutiones.

Charta nuper refecta sunt folia codicis antiqua et, paucis exceptis, tela tenuissima firmata. Singulas lineas scripturae definiunt ductus directi chartae impressi, transversi vero margines. Notas foliorum copticas, quibusdam omissis vel saltem amissis, scripsit librarius in plagula aversa praeterquam in ff. 2-23, ubi summo angulo folii recti nunc interno nunc externo occurrunt; ff. 24^v-87^v communiter apparent inverse signata ita ut denarium numerum antecedat numerus unitatis; sola nota coptica fasciculorum apparet in f. 8^v (ⲁ̅). Nova fasciculorum compositio et enumeratio inducta est a librario qui ff. recentiora supplevit, at fasciculorum notatio sistit in f. 255^v (كراس السادس والعشرون). Codicis folia, olim inordinate sociata, uti testantur notulae arabicae marginales ff. 130^v, 131, 138^v, 139, 346^v, 347, anno 1923 ex. in genuinum ordinem restituta sunt. Codicis primigenii supersunt: quaternio ⲁ̅ (ff. 1-8, [ⲁ̅] – ⲍ̅, f. 1 nota destituto), quiniones [ⲃ̅] et [ⲅ̅] (ff. 9-28, ⲏ̣̅ – [ⲕ̅ⲍ̅]), ff. 7 quin. [ⲇ̅] (ff. 29, 30, 33-37, [ⲭ̅ⲑ̅], [ⲇ̅], [ⲅ̅]ⲇ̅ – [ⲇ̅ⲍ̅]), quinio [ⲉ̅] (ff. 38-47, ⲏ̅ⲇ̅ – ⲍ̅ⲙ̅), quinio [ⲋ̅] (ff. 48-57, [ⲙ̅ⲏ̅] – ⲏ̅ⲛ̅, om. ⲛ̅ⲁ̅), senio [ⲍ̅] (ff. 58-69, ⲑ̅ⲛ̅ – ⲟ̅), quinio [ⲏ̅] (ff. 70-79, ⲁ̅ⲟ̅ – ⲡ̅), ff. 8 quin. [ⲑ̅] (ff. 80-87, ⲁ̅ⲡ̅ – ⲏ̅ⲡ̅), ff. 9 quin.

[ⲓⲃ] (ff. 112-120, ⲣⲓⲃ – ⲣⲕ), ff. 9 quin. [ⲓⲅ] (ff. 121, 123-130, ⲣⲕⲁ, ⲣⲕⲅ – ⲣⲗ), ff. 8 quin. [ⲓⲇ] (ff. 131-138, ⲣⲗⲁ – ⲣⲗⲇ, ⲣⲗⲋ [pro ⲣⲗⲍ] – ⲣⲗⲏ [bis]), quiniones [ⲓⲉ, ⲓⲋ] (ff. 139-158, ⲣⲗⲑ – ⲣⲛⲏ), ff. 9 quin. [ⲓⲏ] (ff. 171-179, [ⲣ]ⲝⲑ – ⲣⲟⲍ), ff. 8 quin. [ⲓⲑ] (ff. 180-187, ⲣⲟⲑ – ⲣⲡⲋ), quiniones [ⲕ – ⲕⲃ] (ff. 190-219, ⲣⲡⲑ – ⲥ̣ⲓⲏ), ff. 8 quin. [ⲕⲅ] (ff. 220-227, ⲥⲓⲑ – ⲥⲕⲃ, ⲥⲕⲉ – ⲥⲕⲏ), quinio [ⲕⲇ] (ff. 228-237, ⲥⲕⲑ – ⲥⲗⲏ), ff. 9 quin. [ⲕⲉ] (ff. 239-247, ⲥⲙ – ⲥⲙⲏ), ff. 7 quin. [ⲕⲋ] (ff. 249-255, ⲥⲛ – ⲥⲛⲃ, ⲥⲛⲉ – ⲥⲛⲏ), quinio [ⲕⲍ] (ff. 256-265, ⲥⲛⲑ – ⲥⲝⲏ), ff. 9 quin. [ⲕⲏ] (ff. 266-274, ⲥⲝⲑ – ⲥⲟⲍ), quinio [ⲕⲑ] (ff. 276-285, ⲥⲟⲑ – [ⲥⲡⲏ]), ff. 7 quin. [ⲗ] (ff. 287-289, 293-296, ⲥϥ – ⲥϥⲃ, ⲥϥⲉ – ⲥϥⲏ), quinio [ⲗⲁ] (ff. 297-306, ⲥϥⲑ – ⲧⲏ), ff. 6 quin. [ⲗⲃ] (ff. 307-310, 313, 316, ⲧⲑ – [ⲧ]ⲓⲃ, ⲧⲓⲉ, [ⲧⲓⲏ]), quiniones [ⲗⲅ – ⲗⲑ] (ff. 317-386, [ⲧⲓⲑ – ⲧⲡⲏ), ff. 8 quin. [ⲙ] (ff. 387-390, 393-396, ⲧⲡⲑ – ⲧϥⲃ, ⲧϥⲉ – ⲧϥⲏ), quiniones [ⲙⲁ – ⲙⲉ] (ff. 397-446, ⲧϥⲑ – [ⲩⲙⲏ]), ff. 6 quin. [ⲙⲋ] (ff. 447-452, [ⲩⲙⲑ – ⲩⲛⲇ]); plane deficit textus foliorum amissorum ⲕⲏ post f. 28, ⲣⲗⲉ, ⲣⲗⲋ (vide supra) post f. 134, ⲣⲟⲏ post f. 179, ⲥⲕⲅ, ⲥⲕⲇ post f. 223, ⲥⲛⲅ, ⲥⲛⲇ post f. 251, et, partim, f. ⲧϥⲅ post f. 390. Extrema e fasciculorum paginae exhibent ornamenta, lineis inter se innexis exarata pigmentisque rubro, viridi et croceo obducta, nec tantum in medio margine verum et a dextris et a sinistris inscriptionum ⲓⲩ ⲭⲩ; ornamentum similis indolis interdum etiam occurrit in summis marginibus ff. 3-66. Iisdem pigmentis decorantur portae et fasciae quibus signantur initia dierum, immo plerumque et horarum, praeterquam in f. 171 ubi solo minio distinguitur porta; horarum lectio prima et saepius aliae lectiones incipiunt littera praegrandi coloribus rubro, viridi et croceo varie ornata. Litteris maioribus et crassioribus, saepe minio tactis, effectae sunt nonnunquam invocationes ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ et plerumque integra linea prima lectionum, raro linea prima et secunda, semel tantum linea prima et tertia (f. 320), linea prima et quarta (f. 329), linea prima, tertia et quarta (f. 324ᵛ). Minio scripta sunt tituli (praeter titulum copticum f. 320), inscriptiones lectionum, quaedam rubricae, linea secunda et quarta lectionis Deut. (f. 320), linea secunda prophetiae Is. (f. 326), trisagion crucifixionis partim (f. 371ᵛ), versus intercalaris ϫⲉ ⲙⲁⲣⲉⲛϩⲱⲥ (ff. 409ᵛ-411ᵛ), paucae litterae marginales et signa interpunctionis; minio tactae sunt litterae marginales communes, etiam grandiores, litterae ⲫ, ϭ et ϩ, at parum constanter, lineolae super voces coarctatas et notas numericas necnon lineae in fine sectionum. Quattuor scripturae specimina diversa, coaetanea tamen, exhibet codex primigenius (cf. ff. 177ᵛ, 178, 187ᵛ, 194, 354ᵛ, 440ᵛ). Folia recentiora suffecta, a duobus amanuensibus exarata (cf. f. 167), ductus praebent directos ad scripturae lineas recipiendas; in f. 100ᵛ porta rudis, minio obducta, cum triplici arcu et invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى « In nomine Dei fortis »; rubra sunt (ff. 100ᵛ-110ᵛ) tituli plurimi, signa quaedam interpunctionis et puncta casu litteris infixa. Deest minium in ff. 31-32ᵛ, iam primitus suffectis, quae duplicem scripturae ductum produnt.

Inscriptiones librarii praecipui: in imo f. 28, ϫⲉ ⲫϯ ⲭⲱ ⲛⲏⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϫⲉ ⲁ̀ⲛⲟⲕ | ⲟⲩⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ يا الله اغفر لى فانى خاطى « Deus, dimitte mihi quia peccator ego sum »; eadem precatio recurrit, arabice tantum, ff. 41ᵛ, 58ᵛ, 394ᵛ; f. 81ᵛ, in medio crucularum, تم وكمل اليوم المبارك الذى هو | يوم الاثنين المبارك من | البصخة المقدسة الذى كان | بها النجاة لنا والغفران | بسلام من الرب امين | ايها القارى اذكر الناسخ | المسكين يذكرك المسيح فى ملكوته « Desinit et absolutus est dies benedictus qui est feria secunda benedicta e Paschate sancto, in quo nobis est salus et venia. In pace Domini. Amen. Lector, memento librarii pauperis,

memor tui erit Christus in regno suo»; in imo f. 187^{v}, والخير يكون على الله «Bonum sit Deo», f. 206^{v}, sub invocatione **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ**, الله رجاى فلا اخاف «Deus est spes mea et non timebo», item in ff. 220^{v}, 364 (in summo mg.), 212, sub invocatione **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** et addito اخطيت يا الله اغفر لى «peccavi, Deus, dimitte mihi», 376^{v}, praemisso وعلى الله الكمال والتوفيق «Dei est perfectio et...»; f. 224^{v}, كمل ليلة الخميس المبارك | من البصخة المقدسة | الذى كان بها النجاة | لنا وغفران الخطايا الرب | يعينا على نساختها امين | يا ايها القارى اذكر الناسخ | المسكين يذكرك المسيح | فى ملكوته الابدية امين | ومن قال شيا فله امثاله «Absoluta est nox feriae quintae benedictae Paschatis sancti in quo nobis est salus et peccatorum venia; adiuvet nos Deus in eius transcriptione. Amen. O Lector, memento librarii pauperis, memor tui erit Christus in regno suo aeterno. Amen. Qui dicet aliquid sic ei fiet»; f. 237, اخطيت يا ربى يسوع المسيح | فانى خاطى كثير الخطايا | الله رجاى فلا اخاف | اشكرك يا ربى يسوع المسيح «Peccavi, Domine mi Iesu Christe, et ego peccator multorum peccatorum; Deus est spes mea et non timebo; laudabo te, Domine mi Iesu Christe»; f. 319^{v}, **ϫⲉ ⲫϯ ⲭⲱ ⲛⲁⲓ | ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϫⲉ ⲁⲛⲟⲕ | ⲟⲩⲣⲉϥⲉⲣⲛⲟⲃⲓ** يا الله اغفر لى فانى | خاطى كثير الذنوب | وهذا مطانوة لكلمن قرا | فى هذا البصخة ان يذكرنى | من شان المسيح والمسيح | يعوضه «Deus, dimitte mihi quia ego peccator sum (dein, arabice solum) culparum multarum; ecce metanoeam cuicumque legit in hoc Paschate ut recordetur mei Christi gratia, et Christus retribuet ei»; f. 363^{v}, يا الله اغفر لى فانى | خاطى كثير الذنوب | حسبى الله ونعم الوكيل | الله رجاى فلا اخاف | يا مخلص العالم ارحمنى | اه تم اه من عذاب الجحيم | يا ربى خلصنا منه «Deus dimitte mihi quia peccator sum ego culparum multarum; sufficientia mea Deus atque dispensator egregius; Deus est spes mea et non timebo; Servator mundi, miserere mei; ah! perfice; ah! a poena inferni, Domine mi, serva nos ab ea»; in imo f. 379^{v}, يا الله اغفر لى خطيتى «Deus, dimitte mihi peccatum meum». Notae amanuensis qui plurima recentiora ff. scripsit: f. 168, اذكر يا رب الناسخ المسكين فى الاحضان | الابرهيمية «Memento, Domine, librarii pauperis in sinibus Abrahamiticis»; f. 459^{v}, اذكره يا رب الناسخ المسكين الحقير فى فردوس | النعيم وتمت «Scriptoris pauperis, miseri, memento eius, Domine, in paradiso voluptatis, nam ad finem perductus est (codex)». In summo f. 325, notula lectoris: الرب الاله القوات مالو جميع الموجودات «Domine Deus virtutum, implens (?) multitudinem rerum quae existunt». In marginibus haud paucis apparent levia vestigia textuum qui in charta, olim ipsis marginibus agglutinata, scripti erant. F. 1^{v}, in schedula paginae agglutinata: بصختنا القديمة | اصل مشتراها كان يوم الاثنين ٢٤ برموده سنة ١٦٢٠ | ــ ٢ مايو سنة ١٩٠٤ من جناب القمص متى تاوضروس وقال | بانه اشتراها مباركة من تركة | نسخها بخط المعلم جرجس الناسخ سنة ١١٠١ | للشهداء وبها بعض ليقة ذهبية «Pascha nostrum vetus. Ratio emptionis eius locum habuit feria secunda, die 24 mensis barmūdah anni 1620, seu die 2 mensis maii anni 1904, a domino hegumeno Matthaeo Theodoro dixitque se illud comparasse pro benedictione ex hereditate. Scriptum est (Pascha) scriptura magistri Georgii an-Nāsiḫ anno 1101 Martyrum (= an. D. 1384-1385) et in eo sunt quidam flocci aurei»; extra vero schedulam: *emptus Cahirae | die 9ª mensis iunii 1923 | E*(ugenius) *T*(isserant). Vac. ff. 1^{r}, 292^{v}, 391^{r}.

Integumentum, e corio fusco partim antiquo partim recenti, praebet in dorso auro impressa inscriptionem *Vat. copt.* | *98* necnon stemmata Pii XI et Aidani Gasquet card. bibliothecarii.

99. An. 1718-1726 (cf. ff. 16v, 103), chart., mm. 115 × 85, ff. 198, linn. 9-14.

Codex liturgicus continens ordinem thurificationis vespertinae et matutinae necnon liturgiam s. Basilii et orationes fractionis varias, bohairice cum titulis et rubricis arabicis; accedunt initio et in fine additamenta diversi calami. Sectionibus maioribus praemittitur **ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ** بسم الله « In nomine Dei ».

1 (ff. 3-65) Ordo thurificationis vespertinae et matutinae; cf. cod. Vat. copt. 18, ff. 6-110. Nonnulla quandoque abbreviat librarius, raro prolixior est, quarumdam precum initia tantum prodit, varias omittit orationes atque non paucas invitationes diaconi et rubricas. [1] (ff. 3-52) Ordo thurificationis vespertinae (Vat. copt. 18, ff. 6-94); ff. 5v-9, praebet orationes **ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ** et **ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅... ⲫⲓⲱⲧ**, bohairice et arabice; f. 16v, in commemoratione patriarchae, post **ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅** cancellatum, addit **ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲣⲩⲥ ⲡⲉ ⲡⲉ ⲁⲃⲃⲁ ⲡⲉⲧⲣⲟⲥ** (scil. patriarcham Alexandrinum CIV, an. D. 1718-1726) **ⲛⲉⲙ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲁⲡⲟⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅**; ff. 23-25v, orationes quae comitantur altaris et imaginum incensum habet hoc ordine: **ⲁⲛⲟⲕ, ⲙ̀ⲡⲉⲙⲑⲟ, ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ, ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ, ⲧⲉⲛϯ, ⲧⲉⲛϯϩⲟ,** additque **ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲏⲗ** etc., fere ut in Vat. copt. 81, f. 115, ut desinat **ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲓⲑⲙⲏⲓ ... ⲕⲁⲧⲁ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ**, dein sequitur incensum evangelii **ⲟⲩⲱϣⲧ**; f. 47v, in oratione **ⲫⲛⲏⲃ... ⲫⲏ ⲉ̀ⲧⲁϥⲥⲱⲗⲡ**, omittit seriem commemorationum **ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ** quas habet Vat. 18, ff. 73-78v; ff. 48-51, orationem **ⲫϯ ⲉ̀ϥⲉϣⲉⲛϩⲏⲧ** (Vat. 18, ff. 80-86), quae in nonnullis discrepat, excipit oratio **ⲡⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ** (cf. Vat. 18, f. 94v), omissis benedictionibus pro vario tempore (Vat. 18, ff. 86-94); in fine f. 52: تم وكمل امين « Desinit et absolutum est. Amen »; [2] (ff. 52v-65) ordo thurificationis matutinae (Vat. copt. 18, ff. 94v-110); post orationem **ⲫϯ ⲫⲏ ⲁ̀ⲧⲁϥϣⲱⲡ** occurrunt orationes pro pace (initium solum), pro infirmis, pro peregrinantibus, pro oblationes curantibus et pro rege. In medio f. 65: تم وكمل رفع بخور عشية وباكر بسلام من الرب امين « Desinit et absoluta est elevatio incensi vespertina et matutina. In pace Domini. Amen ».

2 (ff. 65v-165) Liturgia s. Basilii; cf. cod. Vat. copt. 18, ff. 110v-257. Codex discrepat praesertim in rubricis; caeterum, omittit quasdam preces ad libitum et monita liturgica non pauca quae praebet Vat. 18. [1] (ff. 65v-108v) Ordo communis (Vat. copt. 18, ff. 110v-176v); ff. 65v-71, rubricae praeviae, praemissis بسم الاب ... امين « In nomine Patris... Amen » et titulo: ترتيب رشومات القداس وعددتهم ستة

وتكلان وستة « Ordo benedictionum missae, et summa earum est sex et triginta sex » (vide glossam marginalem arabicam codicis Vat. 18, ff. 198-199); f. 76, ad tertium incensum, habet ⲙⲁⲧⲁⲥⲑⲟ (Vat. 18, f. 118ᵛ: ϯⲛⲁⲓⲁⲧⲟⲩⲧ); f. 77, tradito initio orationis ⲙⲏⲥ ⲡⲟ̄ⲥ̄ (Vat. 18, ff. 119ᵛ, 120), omittit varias commemorationes ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ pro variis personis (Vat. 18, ff. 120-123ᵛ) ut transeat, f. 77ᵛ, ad orationem ⲟⲩⲱ̀ⲟⲩ (Vat. 18, f. 124); f. 78, omittit ⲁⲣⲓⲫⲙⲉⲩⲓ... ⲉ̀ⲧⲁⲩϩⲟⲛϩⲉⲛ (Vat. 18, f. 125); f. 82ᵛ, memorat tantum in rubrica absolutionem ad Filium (Vat. 18, ff. 133-137), utpote iam scriptam supra (vide ff. 44ᵛ-48); f. 103, in oratione pro patribus, nominat patriarcham Petrum (vide supra, f. 16ᵛ); f. 105ᵛ, orationem pro congregatione (Vat. 18, ff. 168ᵛ-170ᵛ) memorat tantum in rubrica, utpote iam scriptam (vide ff. 16ᵛ-18); [2] (ff. 109-165) Anaphora (Vat. copt. 18, ff. 177-257); ff. 117-119ᵛ, varia monita liturgica, in consecratione panis et vini omissa, occurrunt in rubricis praeviis (ff. 65ᵛ-71); ff. 123-125, introducit librarius sectionem e liturgia s. Gregorii, nempe seriem invocationum ⲥⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ cum responso populi « Domine miserere », add. in fine تم وكمل « Desinit et absolutum est » (cf. Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, Romae, 1736, pp. ⲥ̄ⲓ̄ⲍ̄ - ⲥ̄ⲓ̄ⲑ̄); ff. 130ᵛ-138, in commemoratione sanctorum (Vat. 18, ff. 204-210ᵛ) post Ioh. Chrysostomum nominantur Theodosius, Theophilus, Demetrius; post Gregorium Theologum, Gregorius ⲡⲓⲑⲉⲟ̀ⲙⲉⲧⲣⲓⲅⲟⲥ, Gregorius Armenus, trecenti decem et octo Nicaeni, centum quinquaginta Constantinopolitani, ducenti Ephesini; post tres Macarios, et omnes filii eorum staurophori; post Paule ex Tammah, Ezechiel discipulus eius, Isidorus presbyter; post abba Daniel, Isidorus eius discipulus; post Onuphrium, Karos et, post Piǧimi, laudantur ⲁⲩϫⲓⲙ, ϩⲣⲟⲛ, ⲡⲁϩⲱⲣ, ⲫⲓⲥ, ⲙ̀ⲙⲟⲛⲓⲟⲥ, ⲁⲣϫⲉⲗⲗⲏⲧⲏⲥ, ⲉⲣⲥⲉⲛⲓⲟⲥ ⲡⲓⲥⲟⲫⲟⲥ, ⲥⲁⲣⲁⲡⲁⲙⲟⲛ ⲡⲓⲁ̀ⲡⲟⲥⲕⲟⲡⲟⲥ, ⲛ̀ⲥⲁⲧⲉ, ⲅⲁⲗⲗⲓⲛⲓⲕⲟⲥ, ⲡⲓⲥⲓⲛⲑⲉⲟⲥ ⲡⲓⲡ̄ⲛ̄ⲁ̄ⲧⲟⲩⲫⲟⲣⲟⲥ, ⲉⲙ̀ⲙⲟⲛⲓⲟⲥ, ⲡⲉϥϣⲏⲣⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲣ, ϩⲁⲣⲙⲓⲛⲁ ⲡⲓⲁⲥⲕⲩⲧⲏⲥ, ⲙⲓⲥⲁⲏⲗ ⲡⲓⲁ̀ⲛⲁϫⲱⲣⲓⲧⲏⲥ, ⲥⲓⲙⲉⲱⲛ ⲡⲓⲥⲧⲉⲗⲗⲓⲧⲏⲥ, ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲗⲓⲟⲥ, ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ, ⲅⲉⲱⲣⲅⲏ ⲡⲓⲗⲓⲕⲉⲟⲥ, ⟨ⲃⲁ⟩ⲛⲓⲡⲓ ⲡⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ, ⲓ̄ⲱ̄ⲁ̄ ⲡⲉϥⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ, ⲡⲁⲣⲥⲱⲙⲁ, ϥⲣⲉⲉⲙ ⲡⲓⲥⲩⲣⲓⲁ̀ⲛⲟⲥ, ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ ⲡⲁⲡ̀ⲧⲱⲟⲩ ⲁⲛⲧⲱⲛⲓⲟⲥ, ⲡⲉⲧⲣⲓⲉⲣϫⲏⲥ ⲁⲃⲃⲁ ⲙⲁⲧⲑⲉⲟⲥ, ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ ⲡⲓϩⲩⲅⲟⲙⲁⲛⲟⲥ, ⲡⲁⲣⲥⲱⲙⲁ ⲡⲓⲃⲁϣ et ⲧⲁϫⲓ; f. 139ᵛ, signat tantum in rubrica monachorum commemorationem ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Vat. 18, ff. 213ᵛ, 214); f. 152, in fine orationis absolutionis ad Patrem, omissa prima parte commemorationis vivorum et mortuorum, prosequitur, absque intervallo, ⲉⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲛⲟⲩⲃⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ « ab omni peccato » (Vat. 18, f. 231ᵛ, lin. 8); ff. 160-165,

oratio benedictionis, quae leviter discrepat in Vat. 18, ff. 250-257, incipit ϯⲡⲁⲛⲁⲅⲓⲁ ⲧⲣⲓⲁⲥ; post viginti quattuor presbyteros nominat Iohannem Baptistam et ss. Innocentes, post tres iuvenes, Stephanum et, post tres Macarios, caeteris sanctis neglectis, prosequitur « chorus staurophorum, omnes iusti, angelus huius diei benedicti »; in fine f. 165: تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

3 (ff. 165ᵛ-192) Orationes fractionis, praemissis بسم الاب ... امين « In nomine Patris ... Amen » et titulo نبتدى بعون الله تعالى وحسن توفيقة بنصخ القسم الذى يخدموا بطول السنة « Incipimus, Deo iuvante, exaltetur! et pulchritudine auxilii eius, scribere fractiones quae per annum inserviunt ». [1] (ff. 166-170) Pro festis B. M. V. et angelorum, ϩⲏⲡⲡⲉ ⲉϥϫⲏ (Tuki, op. laud., pp. ⲣⲙⲁ - ⲣⲙⲇ; Vat. copt. 24, ff. 258ᵛ-259ᵛ, nil commune habet praeter initium et finem); [2] (ff. 170-175) pro Virgine, angelis, martyribus et sanctis, ⲫϯ ⲫⲏ ⲉⲧⲁϥⲑⲁⲙⲓⲟⲩ ⲛ̀ϩⲱⲃ ⲛⲓⲃⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲧⲉⲕⲥⲟⲫⲓⲁ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ « Deus qui omnia condidisti sapientia tua ipsa »; des.: ⲙⲁⲧⲟ⟨ⲩ⟩ⲃⲟ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲯⲩⲭⲏ ⲛⲉⲙ [ⲛⲉⲛⲥⲱⲙⲁ...] « purifica animas nostras et [corpora nostra...] »; [3] (ff. 175-177) item, ⲫϯ ⲡⲓⲣⲉϥⲙⲓⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (Vat. 24, ff. 250ᵛ-253); [4] (ff. 177-179) pro Nativitate, ⲫϯ ⲡⲓⲇⲓⲙⲓⲟⲣⲅⲟⲥ ⲛ̀ⲁ̀ⲱⲣⲁⲧⲟⲥ « Deus, demiurgus invisibilis » (ϯⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, edidit diaconus Farağ Georgius, Cahirae, pp. ٢١٢-٢١٥, partim discrepat); [5] (ff. 179-183) pro ieiunio, ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ... ⲫⲏ ⲉⲧⲉϥⲟⲩⲱⲣⲡ (ϯⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ٢١٧-٢٢٢; codex caret paragrapho quinta); [6] (ff. 183-185) pro ieiunio, ⲛⲑⲟⲕ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲫϯ ⲡⲓⲛⲁⲏⲧ « Tu es enim Deus misericors » (ⲉⲩⲭⲟⲗⲟⲅⲓⲟⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ ⲛⲁⲗⲉⲝⲁⲛⲇⲣⲓⲛⲏ, Cahirae, 1898, in sectione صلوات كنسية, pp. ⲇ, ⲉ); [7] (ff. 185ᵛ-187ᵛ) pro tempore quinquaginta dierum (a Paschate ad Pentecosten), ⲫⲛⲏⲃ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ ...ⲫⲓⲱⲧ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (ϯⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, pp. ٢٣٥-٢٤٠); [8] (ff. 187ᵛ, 188) pro omni tempore per annum, ⲫϯ ⲡⲓ ⲉⲧⲉϥⲉⲣϩⲙⲟⲧ ⲛⲁⲛ (Vat. 24, ff. 256ᵛ-257ᵛ); [9] (ff. 188ᵛ-192) ad Filium, ⲫϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲉⲛⲓⲟⲩϯ (lege ⲛⲓⲛⲟⲩϯ?) ⲟⲩⲟϩ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲟ̅ⲥ̅ ⲡⲓ ⲉⲧⲉϥϭⲓⲥⲁⲣⲝ ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲑⲏ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ « Deus patrum nostrorum (deorum?) et Dominus dominorum, qui carnem assumpsit e sancta Maria »; des.: ϫⲉ ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ {ⲛⲁⲛ} ⲅⲁⲣ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉϣⲱⲡ ⲉⲣⲉⲧⲉⲛϣⲉⲛⲉⲣⲡ̀ⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏⲥⲑⲉ ⲧⲱⲃϩ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ϫⲟⲥ ϫⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ « quocumque enim tempore, cum oratis, orate hoc modo et dicite ' Pater noster ' (Luc. 11, 2) ». F. 192, in fine: تم وكمل قداس القديس باسليوس بسلام من الرب امين امين امين « Desinit et absoluta est liturgia s. Basilii. In pace Domini. Amen, amen, amen ».

4 (ff. 1-2, 193^{v}-198^{v}) Additamenta diversi calami. [1] (ff. 1-2) Oratio fractionis ad Filium (initio mutila?), **ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲫⲁⲡⲓⲣⲁⲛ ⲛ̀ⲟⲩϫⲁⲓ ⲡⲓⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲉⲣⲩⲥ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉⲛⲟⲩϫⲁⲓ** « Iesu Christe, cuius nomen salutare, magne archipresbyter salutis nostrae »; des. **ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϥⲁⲓ ⲛ̀ⲛⲉⲛⲃⲁⲗ ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ ⲉϯⲙⲉⲧⲛⲓϣϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉⲕⲙⲉⲧⲥⲉⲗⲓⲁ̀ {ⲉ}ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ ⲉ̀ⲛⲓⲫⲏⲟⲩ⟨ⲓ⟩ ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ⲧⲉⲛϫⲱⲥ ϫⲉⲡⲉⲛ** (sequitur coptice et arabice, plumbo adiectum, initium orationis dominicae) « et elevemus oculos nostros ad magnitudinem pulchritudinis tuae, sursum in caelos, et dicamus ' Pater noster qui es in caelis ' »; [2] (ff. 193^{v}-196) **ϯⲙⲉⲧϣⲁⲙϣⲉ ⲓ̀ⲗⲱⲗⲟⲛ**, bohairice et arabice (Vat. 18, ff. 61^{v}-64; Tuki, op. laud., pp. ⲟ̅ⲅ̅, ⲟ̅ⲋ̅; vide etiam Vat. 46, f. 209^{v}); [3] (ff. 196^{v}-198^{v}) oratio fractionis pro magna feria V, **ⲫϯ ⲡⲓ ⲉⲧⲉϥⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ ⲁⲃⲣⲁⲁⲙ** (Vat. 25, ff. 210^{v}-214^{v}; cod. des. mutil.: **ⲟⲩⲟϩ ⲙⲁⲧⲟⲩ⟨ⲃ⟩ⲟⲛ ⲉⲛϫⲏⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ**).

Caret codex fasciculorum et foliorum enumeratione coptica. Ff. 49^{v}, 50, 54^{v}, 55, 63^{v}, 64, 82^{v}, 83, 92^{v}, 93, 102^{v}, 103, 122^{v}, 123, 148^{v}, 149, 152^{v}, 153, 162^{v}, 163, 182^{v}, 183, in summo mg., exhibent ornamentum in forma crucis minio tactum, inter inscriptiones quae communiter leguntur ⲓ̅ⲥ̅ ⲭ̅ⲥ̅ in *paginis aversis* et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ *in paginis rectis*, at, f. 49^{v}, in angulo ext., additur ⲟ̅, f. 92^{v}, item in ang. ext., additur ⲗ̅, in f. 93 legitur ⲩ̅ⲥ̅ ⲓ̅ ⲑ̅ⲥ̅ ⲏ̅, in f. 103, ⲩ̅ⲥ̅ ⲏ̅ ⲓ̅ ⲑ̅ⲥ̅, in f. 122^{v}, ⲓ̅ⲥ̅ ⲓ̅ ⲭ̅ⲥ̅. Initia sectionum maiorum (ff. 3, 52^{v}, 65^{v}, 165^{v}) decorant portae, lineis inter se innexis confectae et pigmento rubro tactae. Minio scripta sunt tituli, pleraque monita liturgica, linea secunda, vel secunda et tertia, quarumdam orationum, interpunctionis signa, puncta litteris ⲫ, ⳁ et ϩ infixa vel ductibus superposita quibus distinguuntur notae numericae et voces coarctatae; minio tactae sunt litterae maiores, paucis exceptis, quibus passim efficitur linea prima orationum, litterae marginales et lineolae flexuosae in fine sectionum. Minio carent additamenta.

Subscriptiones librarii: f. 65, **ⲁⲣⲓⲡ|ⲙⲉⲩⲓ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ | ⲡⲉⲕⲃⲱⲕ ⲙⲓⲛⲁ | ⲡⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉ́ⲣⲟⲥ** « Memento, Domine, servi tui Mina presbyteri »; ff. 192^{v}, 193, وناسخ هذه الاحراف السقيمة | العباد واذليا العبد الخاطى المهين | الكسلان الذى لم يقدر يذكر | اسمه بين الناس من كثرت | خطاياه الذى عليت على راسه | اكثر من عدد الرمل الذى على | شاطى البحر الاسم مليح والفعل | قبيح يدعا قس بالاسم | عبدك مينا (deletum) القس مينا (suprascript.) ابوا القمص | عبد السيد من ناحيت ايوها | ويسال من الابا الكهنة والاخوة | الشمامسة ان يقولوا بعقل | رجيح وقلب جريح يا رب اغفر له | خطاياه وخدلايا والديه وكلمن | وجد غلطة وصلحها يصلح | الله شانه واموره ومن قال شيا | فله مثاله والشكر لله دايما « Et scriptor litterarum harum rudium est (supple اقل? ' minimus ') servorum et miserrimus eorum, servus peccator, vilis, piger, qui impar est ut nomen suum commemoret inter homines propter multitudinem suorum peccatorum, quae caput suum transcendunt numerosiora numero arenae in littore maris, nomine bonus, opere malus, vocatus sacerdos nomine, servus tuus sacerdos Mīnā, pater hegumeni ʻAbd as-Sayyid, e pago Abyūhā; rogat patres sacerdotes et fratres diaconos

ut dicant, mente benigna et corde compuncto: ‘Domine, dimitte ei peccata eius et peccata parentum eius’; quisquis mendum invenit illudque corrigit, componet Deus statum eius ac negotia eius, et qui dicet aliquid sic ei fiet; et Deo laus in perpetuum». In plagula chartacea laterculo interno posteriori agglutinata, fragmentum precum ut videtur magicarum; inc.: ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲁⲩϯ ⲙ̀ⲡⲓⲇ̅ ⲙ̣[...]ⲁⲁ̀ ⲛ̀ⲧⲉ ⲫ︦ϯ︦ «Gabriel: dederunt quattuor... Dei»: des.: ⲁⲩϯ ⲙ̀ⲡⲓⲕ̅ⲇ̅ ⲙ̀ⲡⲣⲉⲥⲃⲓⲧⲉⲣ[ⲟⲥ... ⲛ̀ⲧ]ⲉ ⲫ︦ϯ︦ ⲉⲧϭⲟ̅ⲥⲓ «dederunt viginti quattuor seniores... Dei excelsi»; notularum arabicarum in plagula aversa operculi anterioris iam pauca manent vestigia; in media plagula: *emptus Cahirae* | *die 9^a mensis iunii 1923* | *E*(ugenius) *T*(isserant). Vac. f. 2^v.

Operculum e corio fusco tineis et madore corrosum est.

100. Saec. XVIII in. et an. 1761 (= an. Mart. 1478, cf. f. 277), chart., mm. 320×215, ff. 278, linn. 24.

Lectionarium pro singulis diebus ieiunii et dominica Paschatis, bohairice; cf. P. de Lagarde (= Lag.), *die koptischen handschriften der goettinger bibliothek*, in *Orientalia*, fasc. 1, Gottingae, 1879, pp. 39-43 (cod. orientalis 125, 15), pp. 12-16 (cod. orient. 125, 9); accedit, ff. 277^v, 278, sectio arabica, manu recentiore scripta. Exaravit librarius titulos bohairice et arabice pro diebus dominicis et feriis II, arabice tantum pro caeteris feriis, inscriptiones lectionum bohairice (pro psalmis nonnunquam bohairice et arabice) necnon rubricas bohairice et arabice; psalmos saepe excipit acclamatio ⲁ̅ⲗ̅; aliquoties in fine lectionum adiecit librarius ultima earum verba arabice. Evangeliis communiter praemittuntur notae quibus signantur sectiones Ammonianae, caeteris autem N. T. excerptis notae sectionum copticarum. Codex, initio et in fine mutilus, incipit cum fragmentis exiguis chartae infixis novae qua etiam refecta sunt reliqua folia mutila, alia aliis gravius, levius tamen quo proprius accedunt ad f. 50 ubi, sicut et in reliquis nonnullis, pauca iam vocabula desiderantur, praeterquam in ff. 159, 231 et 238, amplius laceratis. Ff. 277 et 278 sunt chartae recentioris.

1 (ff. 1-7^v) Dominica carnisprivii; cf. cod. Vat. copt. 29, ff. 248^v-258^v; ad missam, levia vestigia II Cor. et II Petr., Act. 21, 15-26, Ps. et Matth. ut Vat. 29.

2 (ff. 8-47) Hebdomada I quadragesimae (cf. Lag., p. 40); [1] (ff. 8-15) feria II, mane, Ps. 6, 2, 3 (paucis litteris tantum servatis), Matth. 6, 34-7, 12; ad missam, Rom. 1, 24-2, 2, Iac. 1, 1-12, Act. 1, 1-8, Ps. et Marc. ut Lag.; [2] (ff. 15-18^v) feria III, mane, Ps. et Matth. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter I Petr. 4, 3-6, Act. 5, 34-36; [3] (ff. 19-22^v) feria IV, mane, Ps. et Luc. ut Lag.;

ad missam ut Lag., praeter II Petr. 1, 4 inc. ⲉⲣⲉ[ⲧⲉⲛⲫⲏⲧ] – 8, Act. 10, 9-14, Ps. 24, 20, 16 des. ⲙ̀ⲙⲁⲩⲁⲧϥ; [4] (ff. 22ᵛ-25) feria V, mane, Ps. 23 (cod. 18), 1 inc. ⲡⲓⲕⲁϩⲓ, 2 des. [ⲛⲓⲁⲙⲁⲓⲟⲩ], add. [ϣ]ⲁ ⲉⲛⲉϩ (cf. Ps. 47, 9), Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter I Ioh. 1, 8-10, Act. 8, 3-6; [5] (ff. 25ᵛ-29ᵛ) feria VI, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Rom. 12, 6-16 des. [ⲉⲛⲉⲧⲉⲛⲉⲣⲏⲟ]ⲩ, III Ioh., 1-8; [6] (ff. 29ᵛ-37) sabbato, mane, Ps. 5, 2-5 des. ⲉ̀ⲣⲟⲓ, Matth. ut Lag.; ad missam, Rom. 12, 1-16 des. ⲉⲧⲑⲉⲃⲓⲏⲟⲩⲧ, Iac. 1, 1-12, Act. 21, 27-39, Ps. 99, 2 inc. ⲁⲣⲓⲃⲱⲕ, 3, Matth. ut Lag.; [7] (ff. 37ᵛ-47) dominica; cf. cod. Vat. copt. 30, ff. 2-14ᵛ; vesp., Ps. 6, 2, 3, Matth. ut Vat. 30; mane, Ps. ut Vat. 30, Luc. 12, 32-40; ad missam, ut Vat. 30.

3 (ff. 47-81) Hebdomada II (cf. Lag., pp. 40, 41); [1] (ff. 47-51ᵛ) feria II, mane, Ps. 39, 12 inc. ⲡⲟ̅ⲥ̅, Marc. 9, 13-28; ad missam, Rom. 1, 18-22 des. ⲉⲩⲭⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ, Iud., 1-5, Act., Ps. et Luc. ut Lag.; [2] (ff. 51ᵛ-56) feria III, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 1, 1-8, Act. 4, 13-18; [3] (ff. 56ᵛ-60) feria IV, mane, Ps. 87, 3 inc. ⲣⲉⲕ, 4, 3 des. ⲧⲁⲡ̀ⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ, Matth. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter II Ioh., 8-13, Act. 5, 3-5 des. ⲛⲓⲃⲉⲛ; [4] (ff. 60-65) feria V, mane, Ps. 114 (cod. 110), 7, 8 des. ⲟⲩⲉⲣⲙⲱⲟⲩⲓ, Matth. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 3, 7-12; [5] (ff. 65-69ᵛ) feria VI, mane, Ps. 27, 9, 2 des. ⲟⲩⲃⲏⲕ, Matth. ut Lag.; ad missam, Hebr. 12, 28-13, 5 inc. et des. ⲡⲉⲧⲉⲛⲧ̀ⲣⲟⲡⲟⲥ, I Petr. 4, 7-11, Act. 15, 22, 23, Ps. et Luc. ut Lag.; [6] (ff. 69ᵛ-73ᵛ) sabbato, mane, Ps. 24, 7 inc. ⲕⲁⲧⲁ, 8 des. ⲡⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, 11, Marc. ut Lag.; ad missam, Rom. 14, 1-8, Iac. 1, 22-27, Act., Ps. et Matth. ut Lag.; [7] (ff. 74-81) dominica; cf. cod. Vat. copt. 30, ff. 15-27; vesp., Ps. ut Lag., Marc. 1, 12-18; mane, ut Vat. 30; ad missam, Rom. 14, 19-15, 7, Iac. ut Vat. 30, Act. 23, 6-11, Ps. et Matth. ut Vat. 30.

4 (ff. 81ᵛ-116ᵛ) Hebdomada III (cf. Lag., pp. 41, 42); [1] (ff. 81ᵛ-85) feria II, mane, Ps. 87, 2, 3, Matth. 15, 1-20; ad missam ut Lag., praeter I Petr. 1, 4 inc. ⲉⲩⲉ̀ⲣⲉϩ – 8 des. ⲇⲉ ⲉ̀ⲣⲟϥ, Ps. 31, 5 des. ⲙ̀ⲡⲟ̅ⲥ̅; [2] (ff. 85ᵛ-90) feria III, mane, Ps. 31, 10, 11, Marc. 9, 13-28; ad missam, Rom. 4, 1-11 des. ⲫϯ (lege ⲫⲛⲁϩϯ), I Ioh. 2, 1-6, Act. ut Lag., Ps. 31, 2, 1, Ioh. 8, 31-41; [3] (ff. 90-94) feria IV, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam, II Thess. 2, 9-13, II Petr. 2, 9-14 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲫⲛⲟⲃⲓ, Act., Ps. et Luc. ut Lag.; [4] (ff. 94-97) feria V, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam, Rom. ut Lag., Iac. 4, 1-3, Act. 28,

1-4, Ps. ut Lag., Ioh. 12, 44-50; [5] (ff. 97v-101) feria VI, mane, Ps. ut Lag., Luc. 20, 27-38; ad missam, Hebr. 11, 1-4 des. ϩⲓⲧⲟⲧϥ[10], Iud., 17-21, Act., Ps. et Luc. ut Lag.; [6] (ff. 101-105v) sabbato, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam, II Cor. 7, 2-7, Iac. 2, 14-20, Act. 23, 12-15, Ps. et Matth. ut Lag.; [7] (ff. 106-116v) dominica, ut in cod. Vat. copt. 30, ff. 27v-42; des. f. 116v: تم وكمل فصول الاحد الثالث من الصوم المقدس بسلام من الرب امين « Desinunt et absolutae sunt sectiones dominicae tertiae in ieiunio sancto. In pace Domini. Amen ».

5 (ff. 117-151) Hebdomada IV (cf. Lag., pp. 42, 43, 12, 13); [1] (ff. 117-121) feria II, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 5, 16-20, Act. 11, 2-8; [2] (ff. 121-123v) feria III, mane, Ps. et Matth. ut Lag.; ad missam, Eph. 4, 1-4, II Petr. 2, 2-4, Act., Ps. et Luc. ut Lag.; [3] (ff. 123v-126v) feria IV, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 3, 13-16; [4] (ff. 126v-129v) feria V, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 4, 11-13 des. ⲉ̀ⲡⲉⲕϣⲫⲏⲣ; [5] (ff. 129v-133) feria VI, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Matth. 15, 21-28; [6] (ff. 133-138) sabbato, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Iac. 3, 13-18, Act. 24, 24-26; f. 138 des.: تم وكمل فصول يوم السبت الرابع من الصوم المقدس بسلام من الرب « Desinunt et absolutae sunt sectiones sabbati quarti in ieiunio sancto. In pace Domini »; [7] (ff. 139-151) dominica, ut in cod. Vat. copt. 30, ff. 42v-58v, praeter, mane, Matth. 20, 1-16 des. ⲉⲉⲣϧⲁ̀ⲉ.

6 (ff. 151v-184v) Hebdomada V (cf. Lag., pp. 13, 14; cod. Vat. copt. 97, ff. 1-30); [1] (ff. 151v-154v) feria II, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag.; [2] (ff. 154v-158) feria III, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Act. 24, 10-13; [3] (ff. 158-161) feria IV, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam, Rom. 4, 14-17 des. ⲛ̀ⲉⲑⲛⲟⲥ, I Petr., Act., Ps. et Luc. ut Lag.; [4] (ff. 161-164v) feria V, mane, Ps. ut Lag., Luc. ut Vat. 97; ad missam ut Lag., praeter I Petr. 1, 2 inc. ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ – 5; [5] (ff. 164v-167v) feria VI, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Hebr. 12, 5 inc. ⲡⲁϣⲏⲣⲓ – 9 des. ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ ⲁⲛ, Act. 15, 36-38 des. ⲙ̀ⲡⲉϥⲓ ⲛⲉⲙⲱⲟⲩ; [6] (ff. 167v-174) sabbato, mane, Pss. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Gal. 5, 16-21, Act. 26, 1 inc. ⲧⲟⲧⲉ – 7 des. ⲛⲓⲓⲟⲩⲇⲁⲓ; [7] (ff. 174v-184v) dominica, ut in cod. Vat. copt. 30, ff. 59-72v, praeter, ad missam, II Petr. 3, 1-13, Act. 26, 19-27, 4.

7 (ff. 185-221^{v}) Hebdomada VI (cf. Lag., pp. 14, 15; cod. Vat. copt. 97, ff. 30^{v}-45^{v}); 1 (ff. 185-188) feria II, mane, Ps. et Marc. ut Lag.; ad missam ut Lag.; 2 (ff. 188-191) feria III, mane, Ps. 34, 13 inc. ⲁⲕϯ (sic) ⲛ̀ⲟⲩⲥⲱⲕ, Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag.; 3 (ff. 191-195^{v}) feria IV, mane, Ps. ut Lag., Marc. 7, 1-23; ad missam ut Lag.; 4 (ff. 195^{v}-199^{v}) feria V, mane, Ps. et Luc. ut Lag., ad missam ut Lag., praeter Act. 27, 16-20 des. ⲛⲓⲥⲓⲟⲩ, Ioh. 6, 47-57; 5 (ff. 199^{v}-203) feria VI, mane, Ps. et Ioh. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Act. 8, 9 inc. ⲟⲩⲣⲱⲙⲓ ⲇⲉ – 12, Ioh. 3, 1-13 des. ⲙ̀ⲫ-ⲣⲱⲙⲓ ⲡⲉ; 6 (ff. 203^{v}-206^{v}) sabbato, mane, Ps. et Matth. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter I Petr. 1, 13-15, Act. 27, 9, 10, Marc. 10, 46-52; 7 (ff. 207-221^{v}) dominica, ut in cod. Vat. copt. 30, ff. 73-92, praeter, ad missam, Ps. 142, 7 des. ⲥⲁⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲟⲓ, 1 inc. ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲥⲱⲧⲉⲙ, des. ⲧⲉⲕⲙⲉⲑⲙⲏⲓ; f. 221^{v} des.: تم وكمل فصول الاحد السادس من الصوم المقدس بسلام « Desinunt et absolutae sunt sectiones dominicae sextae in ieiunio sancto. In pace ».

8 (ff. 222-269) Hebdomada VII (cf. Lag., pp. 15, 16; cod. Vat. copt. 97, ff. 46-48^{v}); 1 (ff. 222-226^{v}) feria II, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag.; 2 (ff. 227-230^{v}) feria III, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter II Petr. 3, 8-11 des. ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲁⲓⲣⲏϯ; 3 (ff. 230^{v}-234) feria IV, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Act. 19, 23-25 des. ⲧⲁⲓϫⲓⲛⲉⲣϩⲱⲃ; 4 (ff. 234-237^{v}) feria V, mane, Ps. 62, 2, 3 des. ϩⲓⲱⲧϥ, Matth. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter II Cor. 4, 5-7; 5 (ff. 237^{v}-242) feria VI, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Act. 15, 4-6; 6 (ff. 242-249^{v}) sabbato, mane, Ps. et Luc. ut Lag.; ad missam ut Lag., praeter Act. 27, 38-44; 7 (ff. 250-269) dominica (cf. codd. Vat. copt. 30, ff. 92^{v}-112^{v}, Vat. copt. 33, ff. 82-105^{v}; vide etiam L. Villecourt, *Les observances liturgiques et la discipline du jeûne dans l'Église copte*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XXXVIII, 1925, pp. 269-273), vesp., ut Vat. 30; ad processionem, praemisso titulo اناجيل الدورة باكر « Evangelia gyri, mane », Ps. 71, 18, 19 des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲉ̀ⲛⲉϩ, Matth. 20, 30-34, Ps. 112, 1-3 add. ⲡⲏⲓ ⲙ̀ⲡ[ⲓ̅ⲥ̅]ⲗ̅, Marc. 10, 46-52, Ps. 134, 19 inc. ⲡⲏⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲁⲣⲱⲛ – 21, Luc. 18, 35-43 des. ⲙ̀ⲫϯ; mane, Ps. 117 et Luc. ut Vat. 30; ad missam ut Vat. 30; post missam, praemissa rubrica « Missa absoluta, dicitur haec sectio pro exsequiis », I Cor. 15, 1-6, Ps. ut Vat. 33, Ioh. 5, 18 inc. ⲁϥⲉ̀ⲣⲟⲩⲱ̀ – 30 (omissis verss. 21 inc. ⲧⲟⲩⲛⲟⲥ – 29 des. ⲛ̀ⲛⲓⲡⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ).

9 (ff. 270-277) Dominica Resurrectionis (cf. codd. Vat. copt. 30, ff. 113-123v, Vat. copt. 34, ff. 292v-299v), mane ut Vat. 30; ad missam ut Vat. 30, praeter Act. 2, 22-33 des. mut. ⲛⲥⲁ ⲟⲩⲓⲛⲁⲙ, Ps. (amissum in lacuna) et Ioh. 20, 16 inc. mut. [... ⲡⲉ]ⲭⲁϥ (sic) ⲛⲁϥ – 18.

F. 277v, sectio arabica, absque titulo; inc.: سلام سيدنا يسوع المسيح الحال على تلاميذه الاطهار ورسله القديسين «Pax Domini nostri Iesu Christi descendens super discipulos eius puros eiusque apostolos sanctos»; des.: بصلات الست السيدة وابونا انطونيوس وانبا بولا والشهداء والقديسين امين (?) «per preces dominae Dominae et patris nostri Antonii et abba Būlā et martyrum et sanctorum. Amen». Eadem sectio recurrit f. 278, paucis mutatis.

Quaedam emendationes in textu partim prima manu; paucos titulos a librario praetermissos supplevit lector. De fragmentis, e codice instaurando lapsis, vide infra.

Codex, cuius folia fere omnia tela translucida recens refecta sunt, deperditis quinionibus ⲁ̅ – ⲅ̅ necnon f 1 fasciculi ⲇ̅, complectitur ff. 9 ultima quinionis ⲇ̅ (ff. 1-9, [ⲗ̅ⲃ̅] – ⲙ̅), quiniones ⲉ̅ – ⲗ̅ (ff. 10-269, ⲙ̅ⲁ̅ - ⲧ̅) et septem ff. priora quinionis ⲗ̅ⲁ̅ (ff. 270-276, ⲧ̅ⲁ̅ – ⲧ̅ⲍ̅). Quinionum notae occupant angulum summum internum in paginis fasciculorum extremis; notae autem foliorum appositae sunt summo angulo externo in plagulis aversis necnon initio fasciculorum in plagulis rectis; paginas illas extremas, praeter ff. 50, 70, 250, 269v et 270, signant variae formae ornamenta, pigmentis tacta passim rubri, viridis et flavi coloris, inter inscriptiones ⲓ̅ⲥ̅ (vel ⲩ̅ⲥ̅) ⲭ̅ⲥ̅ in plagulis aversis et ⲩ̅ⲥ̅ ⲑ̅ⲥ̅ in plagulis rectis (om. f. 250, ubi etiam desunt notae quinionis et folii); ornamenta eiusdem sunt indolis in ultima plagula fasciculi desinentis ac in prima plagula fasciculi sequentis. Initium lectionum pro diebus dominicis et feriis II (f. 47 excepto) decorat porta, lineis inter se innexis exarata et pigmentis laudatis obducta, cum invocationibus ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲟⲥ ⲓⲥⲭⲩⲣⲟⲥ بسم الله القوى «In nomine Dei fortis» vel ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲟⲥ بسم الله «In nomine Dei»; iisdem coloribus distinguuntur litterae marginales grandiores, nonnunquam circino effectae et, pro littera ⲁ, formam avium imitantes, necnon stellulae in f. 37. Minio scripta sunt lectionum tituli bohairici, paucae litterae marginales et interpunctionis signa; minio tactae sunt caeterae litterae marginales, litterae ϕ, ϭ et ϩ, ac lineolae quae superant notas numericas et voces coarctatas. Effationem copticam numerorum simplicium vel compositorum in textu occurrentium litteris arabicis scripsit librarius, in usum lectoris, in marginibus, raro in spatio textui servato; en numeros in statu disiunctionis: ⲁ̅ واى, ⲃ̅ اسناو, ⲅ̅ شمت, ⲇ̅ افطو, ⲉ̅ ديو, ⲋ̅ سو, ⲍ̅ ششف, ⲏ̅ اشمان, ⲑ̅ ابسيت, ⲓ̅ ماد, ⲕ̅ جود, ⲗ̅ ماب, ⲙ̅ اهما, ⲛ̅ داوى, ⲝ̅ (non occurit), ⲟ̅ اشوا, ⲡ̅ خمنا, ϥ̅ بسضاى, ⲣ̅ شا. Multis in mgg. rectis summis apparent tituli dierum arabici atramento scripti. Sectiones concludunt lineolae cum punctis. Ad scripturam quod attinet, affinis est codex codicibus Vaticanis copticis 29 et 30.

Librarii subscriptiones: f. 37, تم وكمل ما يجب قر[اته] فى يوم السبت من | الجمعة الاولى [من الصوم المقد]س بسلام | عوض يا رب من [له تعب وشركـ]ة فى | ملكوة السم[وات والشكر

لله دا[يما « Desinunt et absoluta sunt quae legi oportet die sabbato in prima hebdomada ieiunii sancti. In pace. Domine, remunera illum cui opera et consociatio, in regno caelorum; et gloria Deo in perpetuum »; f. 73^v, عوض يا رب من له [تع]ب وشركة ڧ ملكوة | السمواة عوض لواحد ثلثون وستون | ومااية فى ملكوتك الابدية السرمدية | والشكر لله دايما ابديا امين | امين « Domine, remunera illum cui opera et consociatio, in regno caelorum; compensa, pro uno, triginta et sexaginta et centum in regno tuo aeterno, perpetuo; et gloria Deo in perpetuum, in aeternum. Amen, amen »; f. 105^v, تم وكمل ما يجب قراته من الفصولات يوم السبت | من الجمعة الثالثة من الصوم المقدس بسلام | من الرب وعلينا رحمته وبركته الى الابد | امين « Desinit et absolutum est quod legi oportet e sectionibus diei sabbati in hebdomada tertia ieiunii sancti. In pace Domini; sit super nos misericordia eius eiusque benedictio in saeculum. Amen »; f. 151, تم وكمل الفصولات الذى يقروا فى الاحد | الرابع من الصوم المقدس بسلام من الرب | عوض يا رب من له تعب وشركة فى | ملكوت السمواة واغفر يا رب خطايا | الناسخ وعوض يا رب لمن اهتم بهذا | والشكر لله دايما ابديا امين « Desinunt et absolutae sunt sectiones dominica quarta sancti ieiunii legendae. In pace Domini. Remunera, Domine, illum cui opera et consociatio, in regno caelorum; condona, Domine, librarii peccata; compensa, Domine, illum qui huic (libro) providit; et gloria Deo in perpetuum, in saeculum. Amen »; f. 184^v, تم وكمل فصول الاحد الخامس من الصوم المقدس | بسلام من الرب.وعلينا رحمته وبركته امين | امين « Desinunt et absolutae sunt sectiones dominicae quintae in sancto ieiunio. In pace Domini; sit super nos misericordia eius eiusque benedictio. Amen, amen »; f. 249^v, تم وكمل فصول الجمعة السابعة من الصوم المقدس | وعوض يا رب من اهتم بهذا الكتاب الطاهر فى | ملكوت السموات والشكر لله دايما امين « Desinunt et absolutae sunt sectiones hebdomadae septimae in ieiunio sancto. Remunera, Domine, illum qui huic libro puro providit, in regno caelorum; et gloria Deo in perpetuum. Amen »; f. 269, تم وكمل فصول احد الشعانين المبارك بسلام | من الرب وعلينا رحمته وبركته الى الابد امين | عوض يا رب من له تعب وشركة في هذا | الكتاب الطاهر والشكر لله دايما ابديا | امين, cuius subscriptionis sensus paucis mutatis habetur in praecedentibus. F. 277, subscriptio bohairica et arabica amanuensis qui folium supplevit: **ⲛⲁϥϣⲱⲡⲓ ⲇⲉ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓ|ϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ | ⲡⲁⲓϫⲱⲙ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ | ⲡⲓⲉ̀ϩⲟⲟⲩ ⲋ̄ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲁⲃⲟⲧ | ⲡⲁⲱ̀ⲡⲓ ⲉⲧⲥ̀ⲙⲁ-ⲣⲱⲟⲩⲧ | ϧⲉⲛ ⲡⲓϣⲟ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲩ̄ⲟ̄ⲏ̄ | ⲛⲓⳁ ⲁϥⲥⲁϩⲛⲓ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ⲫϯ | ⲙ̀ⲡⲟⲩⲥ̀ⲙⲟⲩ ⲉ̀ⲑⲟⲩⲁ⟨ⲃ⟩ ⲁⲙⲏⲛ** وكان الفراغ | من هذا | الكتاب الطاهر | فى اليوم السادس من شهر | بابه المبارك | فى سنة الف واربعماية | ثمانية وسبعين للشهداء | رزقنا الله ببركاتهم | الطاهر امين « Et evenit finis huius libri sancti die sexto mensis benedicti bābah, anno millesimo quadrigentesimo septuagesimo octavo Martyrum (= an. D. 1761); concedat nobis Deus sanctas benedictiones eorum. Amen ». Laterculo interno operculi anterioris agglutinatum est involucrum levia e codice elapsa fragmenta continens, cum inscriptione: *Frammenti appartenenti | al principio del codice.* Vac. ff. 138^v, 269^v et 278^v (praeter vocabulum **ϧⲉⲛ** « In » et littera **ϧ**).

Integumentum, e pergamena et tela viridi confectum, praebet in dorso, atramento impressa, inscriptionem *Vat. copt.* | *100* necnon scuta Pii XI et Francisci Ehrle card. bibliothecarii.

101 (olim 100). An. 1655 (= an. Mart. 1371, cf. f. 242^{v}) et saec. XVII-XVIII, chart., mm. circiter 200 × 150, ff. I, 243, linn. 13-16.

Fragmenta psalmodiae et brevis diaconalis, bohairice cum titulis, rubricis et quibusdam interpretationibus arabicis. Codicis folia, olim permixta, ad normam codicis coptici praesertim Vaticani 36 digesta sunt. Ff. 1-213, licet diversae interdum sint scripturae, in unum collegimus codicem; cum enim varii huiusmodi calami, quattuor nempe librariorum aut quinque, non raro prodantur in uno eodemque folio vel in paginis se invicem excipientibus, haud temere coniicitur haec folia ex uno codice manare; dubium tamen remanet pro ff. 6-8, 152-155, siquidem initio f. 6 recurrit pars textus f. 5^{v}; cum vero scriptura f. 6^{r} plane eiusdem librarii sit ac scriptura f. 71^{v}, linn. 5-13, opportunum duximus ea caeteris coniungere. Ad calcem ea remisimus fragmenta (ff. 214-242) quorum scripturae specimina in foliis 1-213 desiderantur vel quorum textus ad eadem relatus abundat.

I (f. 1-208^{v}) Fragmenta psalmodiae.

1 (ff. 1-10^{v}) Preces praeviae, oratio pro media nocte et cantus; ff. 1-3^{v}, oratio dominica, (inc. ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̇ⲛⲓⲉ̇ⲧⲉⲟ̇ⲛ, Vat. 36, f. 3^{v}, lin. 2 a. fin.) et gratiarum actio ⲙⲁⲣⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (des. ⲉ̇ⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲧϥ, Vat. 36, f. 6, lin. 5); f. 4$^{r \cdot v}$, ⲧⲉⲛϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (Vat. 36, f. 6^{v}, lin. 7 a. fin. – f. 7^{v}, lin. 2); f. 5$^{r \cdot v}$, hymni diei et noctis (inc. hora 3^{a}, Vat. 36, ff. 11, lin. 9-f. 11^{v}) et oratio ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ (inc. ϩⲏⲡⲡⲉ, Vat. 36, f. 15^{v}, lin. 2 a. fin.; des. ⲡ̇ⲕⲁϩⲓ ⲁ̅ⲗ̅, Vat. 36, f. 16, lin. 10), add. Ps. 116, des. ϣⲁⲉⲛ[ⲉϩ] ⲁⲙⲏⲛ ⲁ̅ⲗ̅; ff. 6-8^{v}, oratio ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ (inc. ϩⲏⲡⲡⲉ, Vat. 36, f. 15^{v}, lin. 2 a. fin. – f. 17^{v}); des. f. 8^{v}: تكتب فى محلها بعون الله تعالى «Scriptum est in loco suo, auxilio Dei, exaltetur!»; ff. 9-10^{v}, cantus, Ps. 33, 8 inc. [...ϩⲓ]ⲕⲱⲧ, 9; Ps. 137, 1 inc. ⲙ̇ⲡⲉⲙⲑⲟ, 2 des. ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ; Ps. 102, 20 des. ⲧⲏⲣⲟⲩ, 21 des. ⲧⲏⲣⲟⲩ, add. ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̇ⲣⲟϥ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲉ̇ⲧϭⲟ̇ⲥⲓ ⲁ̅ⲗ̅; Ps. 33, 20 des. ⲡⲟ̅ⲥ̅, 21 (iterat ⲛⲁⲉ̇ⲣⲉϩ ... ⲛϧⲏⲧⲟⲩ); Ps. 96, 11, 12; Ps. 91, 13, 14; Ps. 36, 30, 31; Ps. 144, 10 inc. ⲛⲓⲉⲑⲟⲩⲁⲃ, 11 des. ⲙ̇ⲙⲟϥ, 19; Ps. 31, 11 des. ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ.

2 (ff. 11-21^{v}) Ad canticum primum; ff. 11-14, psallia ⲁ̇ ⲡⲟ̅ⲥ̅ ⲉⲣⲟⲩⲣⲟ (inc. ⲇⲓⲕⲉⲟⲥ, Vat. 36, f. 27, lin. 3 a. fin. – f. 29); ff. 14^{v}-18^{v}, canticum Moysi (Vat. 36, ff. 30-34); ff. 19-20, psallia ϧⲉⲛ ⲟⲩϣⲱⲧ (Vat. 36, f. 34$^{r \cdot v}$; cod. addit ϩⲓⲧⲉⲛ ⲛⲓⲉⲩⲭⲏ, Vat. 36, f. 35^{v}, linn. 7-18); f. 20^{v}, ṭarḥ ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ (cf. Vat. 37, f. 3^{v}, linn. 3-10); ff. 20^{v}-21^{v}, ṭarḥ ⲡⲉϫⲉ, boh. et arab. (Vat. 36, f. 36).

3 (ff. 22-27^{v}) E theotokia feriae II; ff. 22-25, theotokia (inc. ⲧⲉϥⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ, Vat. 36, f. 44^{v}, lin. 12 – f. 46^{v}); ff. 25-26^{v}, lōbš ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 46^{v}-47^{v}; cod. addit ϫⲉ ⲟⲩⲁⲓ, Vat. 36, f. 48, linn. 14-19); f. 27$^{r\cdot v}$, ṭarḥ ⲁⲗⲁⲙ, boh. et arab. (des. نور اشرق; Vat. 36, ff. 48^{v}, 49, lin. 10).

4 (ff. 28-33^{v}) E theotokia feriae III; ff. 28-33^{v}, theotokia (inc. ⲁⲥⲙⲁⲥϥ, Vat. 36, f. 54^{v}, lin. 3 – f. 59); f. 33^{v}, lōbš ⲉⲣⲉϣ ⲉⲛⲗⲁⲥ (des. ⲉⲧ[ⲥⲁⲡϣⲱⲓ], Vat. 36, f. 59$^{r\cdot v}$, lin. 5).

5 (ff. 34-36) E theotokia feriae IV; f. 34, psallia (?), inc.: ⲉ̀ϯⲡⲣⲟⲥⲉⲩⲭⲏ « ad orationem »; des.: ⲁ̀ⲛⲉⲣϩⲉⲗⲡⲓⲥ ⲉ̀ⲣⲟⲕ « speravimus in te »; f. 34$^{r\cdot v}$, psallia ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ (des. ⲕⲁⲧⲁ, Vat. 36, f. 70$^{r\cdot v}$, lin. 6 a. fin.); f. 35, lōbš ⲓⲉⲍⲉⲕⲓⲏⲗ (inc. ⲧⲉϥⲡⲁⲣⲟⲩⲥⲓⲁ̀, Vat. 36, f. 82^{v}, linn. 8-10); ff. 35-36, ṭarḥ ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ, boh. et arab. (Vat. 36, ff. 82^{v}, 83).

6 (ff. 36^{v}-48) E theotokia feriae V; f. 36^{v}, psallia ⲁⲓⲛⲁⲉⲣϩⲏⲧⲥ (des. ⲙⲟϩ ⲛ̀[ϧⲏⲧϥ], Vat. 37, f. 57, linn. 2-14); ff. 37-45, theotokia (inc. ⲧⲁⲩϫ̀ⲫⲟϥ, Vat. 36, f. 90^{v}, lin. 10 – f. 98); ff. 45-46^{v}, lōbš ⲫϯ ⲡⲓⲁⲧϣ̀ⲛⲁⲩ (Vat. 36, ff. 98-99^{v}; discrepat conclusio); ff. 46^{v}-48, ṭarḥ ⲙⲱⲩⲥⲏⲥ, boh. et arab. (Vat. 36, ff. 99^{v}-100^{v}).

7 (ff. 48^{v}-63^{v}) Ad canticum tertium; f. 48^{v}, psallia ϯϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (des. ϧⲉⲛ ⲑⲏ, Vat. 37, f. 72^{v}, linn. 2-10); ff. 49-52, canticum trium puerorum (Vat. 36, ff. 104-106^{v}); ff. 52-54^{v}, psallia ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ (Vat. 36, ff. 108-110, lin. ult.); ff. 55-61^{v}, oratio ⲁⲣⲓⲡⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ (inc. ⲁⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲃⲓⲛ ... ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ, Vat. 36, f. 112, lin. 5 a. fin. – f. 119; codex in texenda sanctorum serie potius accedit ad textum Claudii Labib [vide supra pp. 148, 149]; in fine, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅ habet ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅ ⲟⲩⲁⲣⲭⲏⲉ̀ⲣⲉⲩⲥ); des. f. 61^{v}: تم وكمل الطبخات بعون الله تعالى امين والشكر لله دايما ابدا امين « Desinunt et absoluta sunt ṭabaḫāt auxilio Dei, exaltetur! Amen. Et laus Deo in perpetuum, in saeculum. Amen »; ff. 62-63, doxologia dicenda post ṭabaḫāt ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲁⲓϣⲁⲛⲥⲁϫⲓ (Vat. 36, f. 272^{v}, lin. 10 – f. 273, lin. ult.; cf. Vat. 89, f. 48^{v}); f. 63$^{r\cdot v}$, doxologia ⲡⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (des. ⲛⲓⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ, Vat. 36, f. 274$^{r\cdot v}$, lin. 9).

8 (ff. 64-75) E theotokia feriae VI; ff. 64-68^{v}, psallia ⲁⲓⲉ̀ⲣⲉⲧⲓⲛ (Vat. 37, ff. 60^{v}-64); ff. 68^{v}-71^{v}, theotokia (Vat. 36, ff. 125-126, lin. 12; f. 127, lin. 4 – f. 128); ff. 71^{v}-73^{v}, lōbš ⲁⲓⲛⲁⲙⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 128-130; cod. add. ⲧⲉⲛϯϩⲟ, Vat. 36, f. 131, lin. 5 a. fin.); ff. 73^{v}-75, ṭarḥ ⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ, boh. et arab. (Vat. 36, ff. 131-132).

9 (ff. 75-81ᵛ) E theotokia sabbati; ff. 75-78ᵛ, psallia ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (des. ⲙ̀ⲡⲁⲩⲕⲩ[ⲛⲟⲛ], Vat. 36, ff. 135-136ᵛ, lin. 3 a. fin.); ff. 79-81ᵛ, theotokia (inc. ⲭϥⲟⲓ, Vat. 38, f. 184, lin. 5 a. fin.; des. f. 79ᵛ, ⲗⲟⲝⲁⲍⲱⲙⲁⲛⲟⲥ, Vat. 38, f. 185ᵛ, lin. 2 a. fin.; inc. f. 80, ϯⲉⲥⲱ, Vat. 38, f. 187, lin. ult.; des. f. 81ᵛ, ϧⲉⲛ, Vat. 38, f. 190ᵛ, lin. 5; sectiones ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ, ⲛ̀ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ et ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲟⲩⲙⲁϩⲃ̄ϯ laudantur solo initio).

10 (ff. 82-85ᵛ) Psallia (ad ⲱ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅) ⲁⲛⲟⲕ ϧⲁ ⲡⲓϫⲱⲃ (inc. ⲉⲣⲉⲡⲉⲙⲛ̀ϣⲁ, Vat. 36, f. 175, lin. 3 – f. 177).

11 (f. 86) Ṭarḥ (ad canticum quartum) ϭⲓ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲉⲛϫⲓϫ, arabice (inc. اشدوا, Vat. 36, f. 186ᵛ, linn. 2-8).

12 (ff. 86ᵛ-128) E theotokia dominicae; f. 86ᵛ-89ᵛ, psallia ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (Vat. 39, ff. 41ᵛ-44ᵛ); ff. 90-93, psallia ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛⲓⲗⲁⲟⲥ (Vat. 37, ff. 68-70ᵛ); ff. 93ᵛ, 94, psallia ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛⲥⲱⲕ (des. f. 93ᵛ, ⲛⲉⲕⲧⲉⲛϩ ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅, Vat. 36, f. 189, linn. 3-14; inc. f. 94, ⲭⲁ ⲛⲁⲛⲛⲟⲩⲃⲓ, Vat. 36, f. 191, linn. 2-18); ff. 94ᵛ-121ᵛ, sectiones I-VII primae partis theotokiae, cum interpretationibus et evangeliis (Vat. 89, ff. 81-89; codex praebet evangelium III a Vat. 89 praetermissum atque, post sectionem V, ⲛⲑⲟⲩ ⲡⲉ ϯⲗⲩⲭⲛⲓⲁ̀, addit, ff. 111-112, interpretationem ⲛⲓⲧⲁⲅⲙⲁ ⲛⲁⲡⲁⲥ [Vat. 36, ff. 212-213]; ṭarḥ ⲥⲉⲙⲟⲩϯ [Vat. 89, f. 88ʳ·ᵛ] occurrit in codice post ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ... ϯϭⲣⲟⲙⲡⲓ, ante ⲥⲉⲙⲟⲩϯ... ϯⲙⲁϩⲃ̄ϯ, seu inter primam et alteram partem sectionis VII, eique annectitur, ff. 118-119ᵛ, ṭarḥ ⲡⲁⲗⲁⲥ ⲅⲁⲣ, boh. et arab. [Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄, Cahirae, 1911, pp. ϣ̅ⲕ̅ⲗ̅, ϣ̅ⲕ̅ⲉ̅]; partem ⲥⲉⲙⲟⲩϯ excipit, ff. 120-121ᵛ, ṭarḥ ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁϯ ⲛⲑⲟⲩ, boh. et arab. [Labib, ibid., pp. ⲱ̅ⲛ̅ⲅ̅ – ⲱ̅ⲛ̅ⲉ̅; discrepat Vat. 36, f. 239ʳ·ᵛ]); ff. 121ᵛ-122ᵛ, interpretatio ⲥⲟⲗⲥⲉⲗ, ante sectionem VIII legenda (des. ⲉⲧⲁϥⲫⲓ[ⲣⲓ], Vat. 89, f. 89ʳ·ᵛ, lin. 11); f. 123ʳ·ᵛ, sectio VIII theotokiae (inc. ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ, Vat. 36, f. 228, lin. 6 a. fin.; des. ⲉⲑⲙⲉϩ ⲛ̀ϩⲙⲟⲧ ⲓⲥ, Vat. 36, f. 229, linn. 9, 10); f. 124, sectio laudis in Virginem ⲥⲱⲧⲉⲙ ⲟⲩⲛ (inc. ϣⲟⲡ, Vat. 36, f. 234, linn. 13-18); f. 124ʳ·ᵛ, sectio IX theotokiae (Vat. 36, ff. 234ᵛ, 235); f. 125ʳ·ᵛ, sectio VI (partis II) theotokiae (inc. ⲁⲩⲙⲟⲕⲙⲉⲕ, Vat. 36, f. 241ᵛ, lin. 11; des. ϯⲟⲩⲣⲟ, Vat. 36, f. 242ᵛ, lin. 5); ff. 126-128, ṭarḥ ⲁϥⲙⲟⲩϯ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅, boh. et arab. (inc. ⲁ̄ϣ̄ⲛ̄ⲉ̄· ⲉⲃⲏⲗ ⲉ̀ⲛⲓϩⲩⲡⲟⲇⲓⲁ̀ⲕⲟⲛⲟⲥ, Labib, op. laud., pp. ϣ̅ⲙ̅ⲅ̅ – ϣ̅ⲙ̅ⲍ̅; cf. etiam Vat. 36, ff. 243ᵛ-244ᵛ); f. 128 des.: تم وكمل « Desinit et absolutum est ».

13 (ff. 128v-130) Psalliae ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ, ⲁ ⲡⲬⲥ ⲡⲉⲛⲛⲟⲩϯ et ⲕⲁⲗⲟⲥ, lineola tantum distinctae (Vat. 36, ff. 294v-295v).

14 (ff. 130-136) Ad ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ; ff. 130-134v, psallia ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ (des. ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥ[ⲓⲱⲧ], Vat. 36, ff. 244v-247, lin. 11); ff. 135-136, interpretatio arabica ṭarḥ ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡⲁⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, ff. 250-251).

15 (ff. 136v-137v) Praemissa rubrica de dicendis hymno angelico, salutationibus ⲭⲉⲣⲉ et symbolo fidei, oratio ايها المولود (Vat. 36, f. 254r·v); f. 137v des.: كمل بعون الرب سبحانه وتعالى بسلام من الرب امين «Desinit auxilio Domini, ei laus et exaltetur! In pace Domini. Amen».

16 (f. 138r·v) Symbolum fidei (inc. [...ⲁⲡⲟⲥ]ⲧⲟⲗⲟⲥ, Vat. 36, f. 251v, lin. 5 a. fin.; des. ϧⲉⲛ ϯⲫⲏ, Vat. 36, f. 252v, lin. ult.).

17 (ff. 139-144v) Doxologiae: f. 139r·v, ⲧⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ, praemissa rubrica de legendis, more consueto, ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ, ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ, Ps. 50, hymno matutino ac psalmis matutinis (des. ⲛⲓⲗⲱⲗⲟⲛ, Vat. 36, f. 255r·v, lin. 6 a. fin.); f. 140r·v, ⲡⲓⲟⲩⲱⲓⲛⲓ (inc. ⲟⲩⲁ̀ⲅⲁⲡⲏ, Vat. 36, f. 258, lin. 3 a. fin.-f. 258v); ff. 140v, 141, ⲛ̀ⲑⲟ ⲑⲙⲁⲩ (Vat. 36, f. 259); ff. 141-142, ⲁ ⲡⲓⲥⲑⲟⲓⲛⲟⲩϥⲓ (Vat. 36, ff. 259v, 260); ff. 142v, 143, ϩⲁⲛⲁⲛϣⲟⲩ ⟨ⲛ̀⟩ϣⲟⲩ (Vat. 36, f. 260v); f. 143, ⲛⲉⲛⲓⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 261); f. 143v, ϩⲁⲛⲭ̀ⲗⲟⲙ (Vat. 36, f. 261v); ff. 143v, 144, ⲛⲏⲉⲑⲩ ⲛ̀ⲧⲁⲕ (Vat. 36, f. 263); f. 144r·v, ⲭⲉⲣⲉ ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (des. ⲉ̀ⲣⲉ ⲡⲟⲩⲥ̀ⲙⲟⲩ, Vat. 36, ff. 263v-264, lin. 7 a. fin.).

18 (ff. 145-147) Oratio ⲁ̀ⲣⲓⲕⲁⲧⲁⲝⲓⲟⲛ (inc. [...ⲉ]ϩⲱ̀ⲟⲩ ⲫⲁⲓ, Vat. 36, f. 266v, lin. 7 – f. 268).

19 (ff. 147-148v) Trisagion (Vat. 36, ff. 268v-269v).

20 (ff. 148v-149v) Doxologia ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲧⲉⲛϯϩⲟ (Vat. 36, ff. 269v-270v).

21 (ff. 150-181v) Psalliae, sectiones et cantus; f. 150r·v, psallia ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉⲛⲉⲣⲛⲏⲥⲧⲉⲩⲓⲛ (inc. ⲟⲩⲛ̀ⲧⲟⲥ, Vat. 37, f. 102v, lin. 4; des. ϣⲱⲡⲓ ⲛⲁϥ, Vat. 37, f. 103, lin. 8 a. fin.; codex leviter discrepat); f. 151r·v, psallia ⲁⲓⲱϣ ⲛ̀ⲧⲁⲥⲙⲏ (inc. ⲍⲉⲟⲛⲧⲟⲥ, Vat. 37, f. 104, lin. 4; des. ⲛⲉϥϩ̀ⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉ̄ⲑ̄, Vat. 37, f. 104v, lin. 6 a. fin.); ff. 152-155v, psallia ⲧⲉⲛⲛⲁⲩ ⲉ̀ⲧⲁⲛⲁⲥⲧⲁⲥⲓⲥ (inc. [...ϩⲩ]ⲡⲟⲙⲟⲛⲓⲛ, Vat. 36, f. 291, lin. 2 – f. 294; uti Vat. 36, codex varias sectiones distinguit [vide supra, p. 162]); ff. 156-158v, psallia ⲁⲗⲏⲑⲟⲥ ⲧⲉⲛⲛⲁϩϯ (Vat. 37, ff. 105v-108); ff. 159-161, psallia ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲙ̀ⲫⲱⲟⲩ (Vat. 37, ff. 108-110; codex praebet versiculum ⲉⲗⲉⲏⲥⲟⲛ, a Vat. 37 praetermissum); ff. 161-164v, psallia ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ ⲡⲬⲥ

(des. ετερϣιϣ ϣα, Vat. 37. ff. 118ᵛ-121ᵛ, lin. 8 a. fin.); ff. 165-166, psallia αιωϣ ουβηκ (inc. ϧεν πετρα, Vat. 37, f. 123, lin. 2 a. fin. - f. 124ᵛ); ff. 166ᵛ-169, sectio pro patriarcha vel episcopo: νισαβευ (Vat. 39, f. 233ʳ·ᵛ), ταιϣουρη (solum initium, Vat. 39, ff. 233ᵛ, 234), πιϩμοτ (Vat. 39, ff. 235-236ᵛ; cod. pro αββα νιμ habet παπα αββα ιωα̅), μαρουϭαςϥ (Cl. Labib, ⲡ̀χωμ ⲛ̀ϯμετρεϥϣεμϣι ⲛ̀τε π̀λιακων, Cahirae, 1920, p. ρ̅η̅), αϥωρκ (ibid., pp. ρ̅η̅, ρ̅θ̅), ςθαθιτε (ibid., pp. ρ̅ι̅ - ρ̅ι̅β̅; codex add. in fine κε... γνουςις; iterum, pro αββα νιμ habet παπα αββα ιωα̅ et post ἀλεξανδρια prosequitur νεμ ϯπουλις μ̀πεννουϯ ι̅λ̅η̅μ̅ νεμ ε̅ μ̀βακι μ̀πεμεντ νεμ ϯλιβι νεμ νιέθαυϣ νεμ φρικιά); ff. 169-170, sectio pro vigilia apostolorum ὠν̀θος ἀληθος (ibid., pp. τ̅ι̅ - τ̅ι̅β̅; codex add. conclusionem τωβϩ); f. 170ʳ·ᵛ, sectio dicenda post lectionem, quando surgunt ad orationem, α πινατ ϣωπι (ibid., pp. ρ̅μ̅ε̅ - ρ̅μ̅θ̅; codex, post πιπ̅ν̅α̅ ε̅θ̅υ̅ [p. ρ̅μ̅ζ̅, lin. 2], transit ad conclusionem εςει [p. ρ̅μ̅θ̅, lin. 3 a. fin.]); ff. 170ᵛ-174, psallia α νιανανϣο ⲛ̀ϣο (Vat. 36, ff. 36ᵛ-40); ff. 174-175ᵛ, psallia αμου ϣαρον (Vat. 36, ff. 49ᵛ-51; versiculi αυϣανςαχι et αυϣανφιρι detruncati sunt oscitatione librarii); f. 176, sectio αν̀ϭι εβολ ϧεν πιςωμα « Sumpsimus e corpore »; des. πχ̅ς̅ πιλογος, add. monito « et absolvitur pro more »; f. 176ʳ·ᵛ, sectio ςωματος (Vat. 39, f. 245ʳ·ᵛ); ff. 177-179, sectio αςωμεν (Vat. 39, ff. 248ᵛ-250); ff. 179-180, cantus (طي) πιπ̅ν̅α̅ μ̀παρακλητον cum paralexi αςϣωπι (Ad. Hebbelynck, *Un fragment de psalmodie du ms. Vatican copte 23*, in ephemeride *Le Muséon*, t. XLIV, 1931, pp. 162, 163, Labib, op. laud., pp. τ̅γ̅ - τ̅ε̅; codex discrepat post ϩανμηϣ ⲛ̀λας; versiculus απουϧρωου, apud Labib, p. τ̅ι̅β̅); ff. 180-181, cantus πχινμιςι cum paralexi γεννεθλιόν (Vat. 39, ff. 212ᵛ-213ᵛ); f. 181ʳ·ᵛ, cantus κατα νιχωρος (Vat. 39, f. 216ᵛ), add. in fine χ̅ρ̅ς̅ ἀναςτι (Labib, p. ς̅π̅λ̅); f. 181ᵛ, cantus ουραν cum paralexi κϭόςι (des. ⲛ̀τε νι-[ϩιομι...], Vat. 39, f. 214ʳ·ᵛ, lin. 7).

22 (ff. 182-208ᵛ) Doxologiae; ff. 182ʳ·ᵛ, in Virginem ωουνιαϯ (inc. καϩι, Vat. 36, f. 303, lin. 6 a. fin.; des. ενωϣ, Vat. 36, f. 304, lin. 4); ff. 183-184, in archangelum Raphaelem, γενεά νιβεν (Vat. 36, ff. 306ᵛ-307ᵛ); f. 184ʳ·ᵛ, in Suriel, μαρενουωϣτ (Vat. 36, ff. 307ᵛ, 308); ff. 184ᵛ-185ᵛ, in quattuor animalia, πι̅δ̅ ⲛ̀ζωουν (Vat. 36, ff. 308-309); ff. 185ᵛ-186ᵛ, in viginti quattuor seniores, ουνιϣϯ γαρ πε (Vat. 36, ff. 310ᵛ, 311); ff. 187-188ᵛ, in reliquos angelos, ζ̅

ⲛ̀ⲁⲣⲭⲏⲁⲅⲅⲉⲗⲟⲥ (Vat. 36, ff. 311ᵛ-312ᵛ); ff. 188ᵛ, 189, in ss. Innocentes, ⲁⲓⲛⲁⲩ (Vat. 36, ff. 314-315; cod. om. vers. ⲛⲓ ⲉ̀ⲧⲁⲩⲣⲟϧⲓ); f. 189, in apostolos, ⲡⲓϣⲱⲣⲡ, initium tantum, minio cancellatum; vide infra; ff. 189ᵛ, 190, in Iohannem Baptistam, ⲙ̀ⲡⲉ ⲟⲩⲟⲛ (Vat. 36, f. 313ʳ·ᵛ); f. 190ʳ·ᵛ, in Ioh. Baptistam, ⲁϥⲉⲣⲙⲉⲑⲣⲉ (Vat. 36, ff. 313ᵛ, 314); ff. 190ᵛ-191ᵛ, in apostolos, ⲡⲓϣⲱⲣⲡ (Vat. 36, f. 315ʳ·ᵛ); ff. 191ᵛ-192ᵛ, in s. Stephanum, ⲫⲏ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ (Vat. 36, ff. 315ᵛ-316ᵛ); ff. 192ᵛ, 193, in s. Georgium, ⲍ̅ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ (Vat. 36, ff. 316ᵛ, 317); f. 193ʳ·ᵛ, in Theodorum stratelaten, ⲁ ⲡⲉⲛⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, f. 317ʳ·ᵛ); ff. 193ᵛ-195, in Mercurium, ⲫⲩⲗⲟⲩⲡⲁⲧⲏⲣ (Vat. 36, ff. 318-319); f. 195ʳ·ᵛ, in omnes martyres, ⲛⲓⲭⲗⲟⲙ (Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲑⲉⲟⲧⲟⲕⲓⲁ, Romae, 1764, p. ⲣ̅ⲡ̅ⲍ̅; codex addit vers. ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲱⲧⲉⲛ; vide etiam Vat. 36, f. 324, lin. 10 – f. 324ᵛ, lin. 5); ff. 195ᵛ-196ᵛ, in s. Antonium, ⲃⲱⲗ ⲉ̀ⲃⲟⲗ (Vat. 36, ff. 324ᵛ-325ᵛ; codex add. vers. ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ, Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, p. ⲧ̅ⲟ̅ⲏ̅); f. 197ʳ·ᵛ, in omnes sanctos, ⲑⲙⲏⲓ ⲛⲓⲃⲉⲛ· (Vat. 36, f. 338ʳ·ᵛ); ff. 197ᵛ-198ᵛ, in patriarcham Severum, ⲡⲓⲕⲉⲃⲉⲣⲛⲓⲧⲏⲥ (Vat. 36, ff. 340ᵛ, 341); ff. 198ᵛ, 199, in martyrem Mārī Mīnā, ⲟⲩⲛⲓϣϯ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲧⲁⲓⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ⳩ « Magnus enim est honor huius martyris »; des.: ⲉⲑⲣⲉⲧ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ· ⲧⲱⲃϩ... ⲁ̀ⲡⲁ ⲙⲏⲛⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲫⲁⲓⲁⲧ ⲛⲧⲉϥⲭ(ⲱ) « in paradiso plantata. Ora... apa Mina ex Niphaiat, ut dimittat » (Vat. 36, ff. 319-320, et f. 321, linn. 1-3, pauca habet communia); ff. 199-200, iterum in Mārī Mēnā, ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲱ̀ⲛⲓ ⲙ̀ⲙⲁⲣⲅⲁⲣⲓⲧⲏⲥ « Tu lapis pretiosus »; des.: ϧⲉⲛ ⲛⲏⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ ⲛⲧⲁⲕ· ⲧⲱⲃϩ... « in sanctis tuis. Ora... »; ff. 200-203ᵛ, in omnes sanctos, ⲱ̀ ϯϣ̀ⲫⲏⲣⲓ ⲛ̀ⲁⲧⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲥ « O prodigium inenarrabile »; des.: ⲕⲁⲧⲁ ⲡ̀ⲥⲁϫⲓ ⲛ̀ϯⲅ̀ⲣⲁⲫⲏ· ⲧⲱⲃϩ... « secundum Scripturae verbum. Ora... » (Vat. 36, f. 321, lin. 4 – f. 324, lin. 9; codex om. verss. ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ et ⲓ̀ⲥⲓⲇⲉⲣⲟⲥ, alios alio ordine praebet); ff. 204-205ᵛ, in apa Macarium et omnes sanctos, ⲡⲓⲭⲉⲣⲟⲩⲃⲓⲙ (Vat. 36, ff. 328ᵛ-329ᵛ); ff. 205ᵛ, 206, in Eliam prophetam, ⲏ̀ⲗⲓⲁⲥ (Vat. 36, ff. 338ᵛ, 339); ff. 206-207, in Marcum apostolum, ⲙⲁⲣⲕⲟⲥ (Vat. 36, f. 339ʳ·ᵛ; cod. add. vers. ⲱ̀ⲟⲩⲛⲓⲁⲧⲕ); ff. 207-208, in patriarcham, ⲁⲕϭⲓ ⲧⲭⲁⲣⲓⲥ (Vat. 36, ff. 341-342; codex, pro ⲁⲃⲃⲁ ⲛ̅ⲓ̅ⲙ̅, habet ⲁⲃⲃⲁ ⲓ̅ⲱ̅ⲁ̅); f. 208ʳ·ᵛ, pro magno ieiunio, ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ (des. ⲛ̀ⲟⲩⲙⲉⲧ[ⲁⲛⲟⲓⲁ], Vat. 36, ff. 286ᵛ-287, lin. 8).

II (ff. 209-213ᵛ) B r e v e d i a c o n a l e, mutilum; inc.: ⲧⲟⲩ ⲑⲉⲟ̀ ⲉⲕⲕ̀ⲗⲓⲥⲓⲁ̀ (Vat. 36, f. 389, lin. 2); des.: ϩ̀ⲣⲏⲓ ⲉ̀ϫⲉⲛ ϯⲁ̀ⲛⲁ[ⲡⲁⲩⲥⲓⲥ] (Vat. 36, f. 393, lin. 1; codex, f. 210ᵛ, ante preces evangelii, sub

rubrica « Hoc dicendum est tempore quinquaginta dierum in dominicis et feriis », habet ⲭ̅ⲣ̅ⲥ̅ ⲁ̀ⲛⲁⲥⲑⲓ (Vat. 38, f. 280ʳ·ᵛ, Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, pp. ⲥ̅ⲡ̅ⲇ̅, ⲥ̅ⲟ̅ⲉ̅ [pro ⲥ̅ⲡ̅ⲉ̅], lin. 10); in commemoratione ⲡⲓⲛⲓϣϯ addit ⲁⲃⲃⲁ ⲧⲉϫⲓ.

Ductus chartae impressi quibus margines definiuntur et scripturae lineae iam vix apparent. Caret codex tum foliorum tum fasciculorum notis copticis; nota cursiva ⲣ̅ⲃ̅ (f. 95ᵛ) primigenia esse nequit. Summa ff. 14ᵛ, 48ᵛ, 49, 94ᵛ et 139, decorant portae lineis inter se innexis effectae et minio obductae; f. 65ᵛ, in summo margine, ornamentum quadratum cum avi a sinistris et ramis ac floribus a dextris; f. 71ᵛ, littera initialis ⲁ praegrandis effigiem hominis praebet toga induti ramis ac floribus minio tactis ornata; interdum litterae marginales ⲁ et ⲟ respective formam exhibent avis et faciei humanae; littera marginalis ⲥ desinit quandoque in ramos. Librarius praecipuus, cuius scripturae ductus nunc gracilior est nunc crassior, minio exaravit lineam primam, vel secundam, vel lineas secundam et tertiam codicis sectionum; item, vel integram lineam primam paragraphorum, vel prima eorum verba aut litteras, insuper versus intercalares, titulos, monita liturgica, signa interpunctionis, quosdam ductus in fine paragraphorum aut sectionum atque puncta in lineolis quae voces superant coarctatas; minio oblinivit lineas primas sectionum quarum litterae crassiores sunt ceterisque grandiores necnon plerasque litteras marginales. Amanuensis folii 6, qui confecit, ut videtur, ornamenta ff. 65ᵛ et 71ᵛ, etiam scripsit ff. 10, 10ᵛ (praeter linn. 8-10), 28, 64ᵛ, 65, 71ᵛ (inde a lin. 5), 72, 86-88, 91ᵛ (linn. 1-3), 194ᵛ, 195, 201ᵛ-202ᵛ; in his ff. usus minii parcior est, at apparent puncta rubra litteris ϩ, ϥ, ϭ et ϩ infixa. Tertii amanuensis sunt ff. 6ᵛ-8 et 152-155ᵛ necnon duae lineae in imo f. 173ᵛ emendationis gratia adiectae; minium fere ut in parte manus secundae, absque punctis litteris infixis. Dubium remanet sintne ff. 9ʳ·ᵛ, 10ᵛ (lin. 8-11), 16 (linn. 1-6), 30ᵛ (inde a lin. 6), 31, 88ᵛ-91, uni vel duobus tribuenda scriptoribus, quod ultimum ad veritatem proprius accedere videtur; usus minii in quibusdam plagulis ad normam accedit librarii principalis, tactis insuper minio litteris ⲫ, ϭ et ϩ. F. 203ᵛ, supra notam ⲫ̅, دير شا (= ϯⲟⲩ ϣⲉ). Lineolae in fine codicis sectionum minio nonnunquam tactae sunt; lineolas in summa et ima pagina effecit manus posterior. Quaedam folia levem experta sunt textus iacturam.

III (ff. 214-242) Fragmenta psalmodiae e diversis codicibus.

1 (ff. 214-216ᵛ) Psalliae; ff. 214-215ᵛ, psallia ⲁ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲉ̀ⲣⲟⲩⲣⲟⲩ (des. ⲧⲉⲣⲉⲛ, Vat. 36, ff. 27-28ᵛ, lin. 2); f. 216ʳ·ᵛ, psallia ⲁⲓⲣⲓⲙⲓ (des. ϯ[ⲡⲟⲣⲛⲓ], Vat. 36, ff. 244ᵛ-245ᵛ, lin. 3).

Lineas et margines definiunt ductus chartae impressi. Deest nota foliorum antiqua. Minio scripta sunt tituli, signa interpunctionis, lineolae in fine versiculorum et emendationes; minio tactae sunt litterae marginales, litterae ⲫ, ϭ et ϩ, necnon lineolae quae vocabula superant.

2 (ff. 217-218v) Doxologia in Michaelem archangelum, ⲭⲉⲣⲉ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ (Vat. 36, ff. 349v-351).

Ductus plagulis rectis impressi margines et lineas definiunt. Carent folia notis copticis. Rubra sunt signa interpunctionis; minio tactae sunt litterae marginales.

3 (ff. 219v-235v) Cantus varii et diaconalis fragmentum; f. 219v, cantus pro media nocte, Ps. 95, 1 inc. ϩⲱⲥ[a] - 4 des. ⲉⲙⲁϣⲱ; ff. 220-222, psallia ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ (inc. ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ, Vat. 36, f. 70v, lin. 6 a. fin. - f. 72); ff. 222-224, psallia ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ ⲅⲁⲣ (Vat. 36, ff. 83v-85); ff. 224v-226, psallia ⲁⲗⲓⲑⲱⲥ ⟨ⲅⲁⲣ⟩ ⲁⲓϯ ⲙ̀ⲡⲁⲟⲩⲟⲓ (des. ⲓⲏ︦ⲥ︦ ⲡⲭ︦ⲥ︦, Vat. 36, ff. 120v-121v, lin. 4 a. fin.); ff. 226v-227v, psallia ⲁϥϯ ⲙ̀ⲡⲟⲩⲛⲟϥ (des. f. 226v: ⲛ̀ⲧⲉⲛⲥ̀ⲙⲟⲩ, Vat. 36, f. 132, linn. 3-12; inc. f. 227: ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ, Vat. 36, f. 134, lin. 11; des. f. 227v: ⲉⲛϣⲟⲡ[ⲧⲉⲛ], Vat. 36, f. 134v, lin. 11); f. 228r·v, lōbš ⲭⲉⲣⲉ ⲑⲏ... ϯⲥⲕⲩⲛⲏ (inc. ⲛ̀ⲅⲱⲙⲓⲟⲛ, Vat. 36, f. 173, lin. 1 - f. 173v); f. 228v, ṭarḥ ⲭⲉⲣⲉ ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Cl. Labib, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄, Cahirae, 1911, p. ⲯ︦ⲓ︦ⲉ︦); f. 229r·v, sectio ϩⲱⲥ ⲡⲟ︦ⲥ︦ ϧⲉⲛ ⲟⲩϩⲱⲥ ⲙ̀ⲃⲉⲣⲓ (inc. ⲙⲟⲓ ⲛⲁⲛ, Vat. 89, f. 106v, lin. ult.; des. ⲉ̀ⲃⲟⲗ, Vat. 89, f. 107, lin. 10 a. fin.); f. 230, psallia ⲁ ⲡⲉⲛⲟ︦ⲥ︦ ⲓⲏ︦ⲥ︦ ⲡⲭ︦ⲥ︦ (inc. ⲉ̀ⲛⲉϩ, Vat. 37, f. 121v, lin. 7 a. fin. - f. 122); f. 230v, psallia ⲁⲓⲱϣ ⲟⲩⲃⲏⲕ (des. ϣⲁ ⲛⲁϥ, Vat. 37, f. 122r.v, lin. 6); ff. 231-232v, doxologia in Crucem ⲧⲉⲛⲉⲣϩⲩⲙⲛⲟⲥ (?; inc. ⲧⲁϫⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲛⲓ⳩; Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲱⲇⲓⲁ̀ ⲉ̄ⲑ̄ⲩ̄, Cahirae, 1908, pp. ⲩ︦ⲍ︦ - ⲩ︦ⲍ︦ⲃ︦, omnes fere habet versiculos sed non eodem ordine; vide etiam Vat. 37, ff. 98v-100v, Vat. 39, ff. 200-201v); ff. 232v-234, sectio ⲉⲧⲁⲩⲛ̀ⲛⲓⲥϧⲁⲓ (Vat. 39, ff. 222v-223v, Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, pp. ⲣ︦ⲡ︦ⲍ︦ - ⲣ︦ⲡ︦ⲑ︦); f. 234v, doxologia ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ϯⲉ̀ⲣⲓⲁⲥ (des. ⲃⲏⲑ[ⲗⲉⲉⲙ], Vat. 82, f. 175v, linn. 2-12); f. 235r·v, e diaconali; ṭabaḥāt pro rege (inc. ⲛⲉⲙ ϩⲁⲛⲙⲉⲧϣⲉⲛϩⲏⲧ, Labib, op. laud. pp. ⲕ︦ⲍ︦, ⲕ︦ⲏ︦), pro oblationibus (Labib, pp. ⲓ︦ⲉ︦, ⲓ︦ⲍ︦), pro catechumenis (Labib, p. ⲕ︦ⲏ︦) et ⲱⲥⲡⲉⲣ ⲓⲛ... ⲡⲉⲛⲓⲱⲧ (Vat. 38, f. 291r·v).

Codex, cuius margines et lineae definiuntur ductu chartae impresso, omni nota foliorum coptica destitutus est. F. 222, littera initialis psalliae ⲗⲟⲓⲡⲟⲛ pigmentis rubro et croceo delineata est; minio exarata sunt linea secunda cantus ϩⲱⲥ et psalliae ⲁⲓⲱϣ (ff. 219v, 230v, ubi linea prima litteras exhibet crassiores caeterisque grandiores), tituli, paucae litterae marginales, quaedam monita liturgica, signa interpunctionis ac puncta

litteris ⲫ, ⳁ et ϩ infixa; minio vero tactae caeterae litterae marginales et lineolae super voces coarctatas. Codex prodit duplicem scripturae ductum. Quaedam folia, madore vitiata, levem textus iacturam passa sunt. Vacat f. 219[r].

4 (ff. 236-242) Cantus varii; f. 236[r·v], oratio ⲧⲱⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲡϣⲱⲓ (inc. ⲙⲁⲣⲉⲥϣⲱⲡⲓ, Vat. 36, f. 16[v], lin. 6; des. ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲁⲕ... ⲫⲓⲗⲓⲟ̀ⲣⲟⲩⲡⲉ, Vat. 36, f. 17, lin. 6 a. fin.); f. 237[r·v], psallia ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ (des. ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⳿ⲡⲁ̀ⲣⲑ, Vat. 36, ff. 40[v], 41, lin. 8 a. fin.); f. 238[r·v], psallia ⲁ ⲛⲓⲁ̀ⲛⲁⲛϣⲟ ⲛ̀ϣⲟ (inc. ⲱ̀ⲟⲩ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲣⲁⲛ, Vat. 36, f. 37[v], lin. 8; des. ⲧⲉ[ⲛϭⲓ], Vat. 36, f. 38[v], lin. 9); f. 239[r·v], psallia ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲓ (inc. ⲛⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲩⲁ̀, Vat. 36, f. 52, lin. 2; des. ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ, Vat. 36, f. 52[v], lin. 11); ff. 240-241[v], psallia ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲛⲟϥ (inc. ⲉ̀ⲧⲉ ⲡⲁⲓ ⲡⲉ, Vat. 36, f. 71, lin. 1 – f. 72); f. 242, doxologia in patriarcham Dioscorum, inc.: ⲗⲁⲥ ⲛ̀ⲟⲩⲥⲏϥⲓ ⲛ̀ⲣⲟⲃ̄ ⲉⲥϣⲱⲧ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ⲗⲁⲥ ⲛⲓⲃⲉⲛ « lingua gladius anceps, abscidens omnem linguam »; des.: ⲧⲱⲃϩ... ⲇⲓⲟⲥⲕⲟⲣⲟⲥ ⲡⲓⲡⲁⲧⲣⲓⲁⲣⲭⲏⲥ ⲛ̀ⲧⲉϥ « ora... Dioscore patriarcha, ut » (de Lacy o' Leary, *The Difnar of the coptic Church*, fasc. 1, Lond., 1926, p. 7, col. a, lin. 26-36, multa habet communia); f. 242 des.: كملت الذكصولوجيات بسلام من الرب امين « Absolutae sunt doxologiae. In pace Domini. Amen ».

Margines et lineae scripturae definiuntur ductu chartae impresso. Foliorum notae antiquae supersunt: ⲡⲉ̄ (f. 237[v]), ϥ̄ (f. 238[v]), ϥⲑ̄ (f. 239[v]) et ⲣⲓⲉ̄ (f. 240[v]). Plagulam aversam f. 241 implet ornamentum in forma crucis, lineis inter se innexis effectum pigmentisque rubro, viridi et croceo obductum, cum inscriptionibus ⲁ̄ ⲱ̄, ⲓⲏ̄ⲥ ⲡⲭ̄ⲥ ⲩ̄ⲥ ⲑ̄ⲥ minio tactis. Rubra sunt versus intercalaris (f. 236[r·v]), titulus psalliae ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ (f. 237), signa interpunctionis ac puncta litteris ⲫ, ⳁ et ϩ infixa; minio vero tactae litterae marginales et lineolae quae notas tegunt numericas ac voces coarctatas. Venusta est amanuensis scriptura.

F. 242[v], subscriptio librarii: وكان الفراغ من هذه الابصلمودية يوم | الاثنين المبارك سادس ساعة من النهار | المبارك التاسع والعشرون من شهر طوبه | سنة ⲁ̄ⲧⲟ̄ⲁ̄ الموافق لذلك عربية سنة ⲁ̄ⲍ̄ⲉ̄ للشهداء | الاطهار السعداء الابرار رزقنا الله تعالى | بركاتهم امين (septies) « Et evenit finis huius psalmodiae feria secunda benedicta, hora sexta diei benedicti, die vigesimo nono mensis tūbah anni 1371 — qui respondet anno arabico 1065 — Martyrum purorum, beatorum, iustorum (= an. D. 1655); concedat nobis Deus, exaltetur! benedictiones eorum. Amen (septies) »; ibid., nota lectoris: وهولاى الابصليات المستجدين فى اخر الابصلمودية | لم كتبوا فى (supra lineam هذه) الموضع الا انهم لم كتبوا فى مواضعهم | وكاتبهم العبد الحقير سلامة يطلب ويتضرع | تحت اقدام القارين فى هذه الابصلمودية | ان يدعوا له ولوالديه بغفران الخطايا والذنوب ومن | قال شيا فله عوض ذلك ثلثون وستون ومايه فى ملكوت السموات « Et psalliae illae quae reperiuntur in fine psalmodiae non scriptae sunt in hoc loco, sed ecce illae non scriptae fuerunt in ipsarum locis; et scriptor rerum harum, servus miser Salāmah, rogat et sese

humiliat sub pedibus legentium in hac psalmodia ut deprecentur pro eo et parentibus suis veniam peccatorum et culparum; qui dicit aliquid sit ei pro effato triginta et sexaginta et centum in regno caelorum ». In imo folio 241, conscribillationes.

F. I, notulae lectorum: يا رب عبدك [اذكر] « Memento, Domine, servi tui »; اذكر يا رب عبدك | الخاطى | مينا | فى بحر الخطايا | والذنوب | ... « Memento, Domine, servi tui peccatoris Mīnā in mari peccatorum et culparum... »; in reliqua plagula atque in plagula aversa, conscribillationes. In plagula recta folii 243, custodiae modo adiecti, inscriptiones lectorum: اذكرنى يا (رب?) اذا جيت فى ملكوتك | كما ذكرت الص... « Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum, sicuti memor fuisti latronis... » (cf. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ, p. ⲥ̅ⲡ̅ⲑ̅, linn. 2 et 7, 8); يا واهب العقل والادب اغفر خطايا | من كتب ومن كان القفر | جاره فلا يكن فيشاره « O dator intelligentiae et animi cultus, ignosce scriptori; qui regionem desertam habet tanquam vicinam ne sit gloriosus (?) »; اذكر اذكر يا رب عبدك | غبريال « Memento, memento, Domine, servi tui Gabrielis »; in plagula aversa pauca vocabula quorum sensus nos latet.

Integumentum, e corio fusco partim antiquo partim novo, praebet in dorso auro impressa inscriptionem *Vat. copt.* | *101* necnon scuta Pii XI et Iohannis Mercati card. bibliothecarii.

102. Saec. XVII et XVIII, chart., mm. circ. 165 × 115, ff. 117, linn. 11-16.

Fragmenta liturgica e variis codicibus.

I (ff. 1-74ᵛ) Psalmodia, mutila, bohairice cum titulis partim copticis, partim arabicis; cf. codd. Vat. copt. 36 et Vat. copt. 82; accedit, f. 19ᵛ, notula indolis asceticae, arabice.

1 (ff. 1-8ᵛ) Ad canticum tertium; f. 1ʳ·ᵛ, Dan. 3, 78-88 des. ⲕⲉ ⲗⲉⲛⲓⲏⲗ, 90 (Vat. 36, f. 106ʳ·ᵛ); ff. 2-6, psallia ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲉⲡⲓ ⲉⲧⲁⲩⲁϣϥ (Vat. 36, ff. 108-110ᵛ); ff. 6-7ᵛ, sectio ⲧⲉⲛ ⲉⲛⲱ̀ⲑⲉⲩ (Vat. 36, ff. 106ᵛ-107ᵛ); ff. 7ᵛ-8ᵛ, psallia ⲧⲉⲛⲟⲩⲉϩ ⲛ̀ⲥⲟⲕ (Vat. 36, ff. 111-112).

2 (ff. 9-19) Oratio ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩⲓⲛ (Vat. 36, ff. 112-119; in angelorum et sanctorum serie conveniunt fere codices ambo); in fine f. 18ᵛ, post ⲕⲁⲧⲉ ⲡⲉϥⲣⲉⲛ, desideratur versiculus ⲱⲥⲁⲩⲧⲟⲥ; orationem excipit doxologia in B. Mariam Virginem ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ⲑⲟ ⲁ̀ⲣⲓϣⲉⲙⲥ ⲉ (solum initium; cf. Vat. 82, f. 51ʳ·ᵛ) cuius primum versiculum complere sategit manus posterior, at ita imperite ut textus genuini vestigia vix prodat.

3 (ff. 20-29) Ad canticum quartum; ff. 20-23ᵛ, psallia ⲁⲣⲓⲯⲁⲗⲓⲛ ⲡ̅ⲟ̅ⲥ̅ ⲫϯ (Vat. 36, ff. 180-181ᵛ); ff. 24-29, canticum quartum: Pss. 148-150 (Vat. 36, ff. 182-186).

4 (ff. 29ᵛ-36ᵛ) Ad theotokiam dominicae; ff. 29ᵛ-33, psallia ⲁⲓⲛⲁϩϯ ⲉⲑⲃⲉ ⲫⲁⲓ (Vat. 39, ff. 41ᵛ-44ᵛ); ff. 33ᵛ-36ᵛ, psallia ⲁⲓⲕⲱϯ ⲛ̀ⲥⲱⲕ (Vat. 36, ff. 189-191).

5 (ff. 37-67) Theotokia dominicae; ff. 37-57ᵛ, pars prima (Vat. 82, ff. 67-84); in alteram partem sectionis VIII (ⲍ̅ ⲛ̀ⲥⲟⲡ), post ⲛ̀ⲁ̀ⲗⲓⲥⲁⲟⲥ (scil. Elisaeus; Vat. 82, f. 82, lin. 6, Vat. 36, f. 228ᵛ, lin. 9), induxit librarius, ff. 51ᵛ-55ᵛ, sectionem graecam ⲭⲉⲣⲉ ⲛⲉ ⲙⲁⲣⲓⲁ̀ ⲁ̀ⲡⲉⲣⲥ̀ⲧⲏⲣⲓⲟⲛ (Vat. 36, ff. 229ᵛ-231); ff. 58-67, pars altera (Vat. 82, ff. 84-91).

6 (ff. 67ᵛ-68ᵛ) Sectiones pro Resurrectione; ff. 67ᵛ, 68, ⲛⲓⲙ ⲅⲁⲣ ϧⲉⲛ ⲛⲓⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 294ᵛ); f. 68ʳ·ᵛ, ⲁ̅ ⲡ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲡⲉⲛ-ⲛⲟⲩϯ (Vat. 36, f. 295); f. 68ᵛ, ⲕⲉⲗⲟⲥ (des. ⲡⲓⲙ̀[ϩⲁⲩ]; Vat. 36, f. 295ᵛ, linn. 1-5; sectiones sese invicem excipiunt absque ulla disiunctione).

7 (ff. 69-74ᵛ) Doxologiae pro ieiunio sancto; ff. 69-72, ⲛⲉⲕⲛⲁⲓ ⲱ ⲡ̅ⲁ̅ⲟ̅ⲥ̅ (Vat. 36, ff. 287ᵛ-289ᵛ); ff. 72-73ᵛ, ⲡⲓⲙⲁⲓⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁ̀ⲅⲁⲑⲟⲥ (Vat. 36, ff. 286ᵛ-287ᵛ); ff. 73ᵛ-74ᵛ, ϯⲛⲁⲥⲧⲓⲁ̀ ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣ̀ⲗⲏⲗ (des. ϧⲉⲛ ⲛⲓ[ⲫⲏⲟⲩⲓ], Vat. 36, ff. 285ᵛ, 286, lin. 5 a. fin.).

F. 19ᵛ, notula indolis asceticae, manus posterioris, bis scripta, arabice; inc.: الخمسة الحالات الامانة الرجا المحبة الصبر الصلح « Quinque status: fides, spes, caritas, patientia, bonitas »; des.: الساعة هى المساكين الواقفين على ابواب الكنايس « horologium, id est pauperes ad ecclesiarum ianuas consistentes ».

Ductus chartae impressi, ubi sat nitide apparent, definiunt margines et quindecim lineas. Caret codex omni fasciculorum distinctione; folia autem aversa numerantur, a dextris sinistrorsum, duplici nota orientali, nempe: notis numericis arabicis, ١٢١–١٩٥, et signis nobis incognitis; dignoscere tamen licuit in hac ultima notatione signum unitatis numeri anteponi signo decussis. F. 29ᵛ, titulum saepit ornamentum lineis inter se innexis exaratum, undique minio tactum et insuper pigmentis viridi ac flavo a parte superiore, inferiore et sinistra; eodem triplici pigmento distinguuntur portae ac litterae textus initiales ff. 24, 33ᵛ, 37; haec ornamenta comitantur invocationes ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ بسم الله « In nomine Dei » (f. 33ᵛ: بسم الله الروف الرحيم وبه نستعين « In nomine Dei clementis, misericordis; auxilium eius deprecamur »). Sectionum maiorum linea prima exarata est litteris oblongis et crassioribus, quandoque minio tactis; minio effecta sunt tituli (cum signis et punctis diacriticis nigris ad titulos arabicos), sectionum linea prima, vel lineae prima et secunda, vel secunda et tertia, emendationes nonnullae primae manus, interpunctionis signa et ductus quidam in paragraphorum fine; minio vero tactae litterae initiales communes, litterae ⲫ, ϧ et ϩ, necnon lineolae quae voces coarctatas aut notas numericas denuntiant. Plagulae paucae minio carent. Sectiones concludunt lineolae cum punctis. F. 67, pauca verba arabica manus recentioris.

II (ff. 75-94) Interpretationes theotokiae sabbati, partim mutilae; bohairice cum sectionibus et titulis arabicis; cf. cod. Vat. copt. 36.

1 (ff. 75-76ᵛ) Ad ϯⲁⲧⲑⲱⲗⲉⲃ; ff. 75-76ᵛ, sectio ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ (inc. ⲙ̇ⲙⲁⲥⲛⲟⲩϯ ϯⲡⲁⲣⲑ; Vat. 36, f. 140ᵛ, lin. 7 – f. 141); f. 76ᵛ, sectio من هى تدعا (des. هذه; Vat. 36, f. 141ᵛ, linn. 5-7).

2 (ff. 77-83) Ad ⲧⲉⲛⲉⲣⲙⲁⲕⲁⲣⲓⲍⲓⲛ; ff. 77-79, sectio ⲁ ⲫϯ ⲟⲩⲱⲣⲡ (inc. ⲁ̇ⲧⲁϥ⟨ϯ ⲙ̇⟩ⲫⲛⲟϩⲉⲙ; Vat. 36, f. 142, lin. 8 a. fin. – f. 143); ff. 79-80, sectio ϣⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ (Vat. 36, f. 144ʳ·ᵛ); ff. 80-82ᵛ, sectio ⲃⲟ⟨ⲣ⟩ⲡ̇ ⲛⲏⲓ (Vat. 36, ff. 143ᵛ, 144); ff. 82ᵛ, 83, sectio انا افتح فاى (Vat. 36, f. 144ᵛ).

3 (ff. 83ᵛ-87ᵛ) Ad ϩⲱⲥ ⲙⲁ ⲛ̇ϣⲉⲗⲉⲧ; ff. 83ᵛ-85ᵛ, sectio ⲣⲉⲙ (lege ϩⲁⲣⲙⲁ) ⲫϯ (Vat. 36, ff. 145-146); ff. 85ᵛ-86ᵛ, sectio ⲁⲗⲏⲑⲟⲥ ⲧⲉⲛⲟⲓ (Vat. 36, f. 147ᵛ); ff. 86ᵛ-87ᵛ, sectio ⲅⲉ ⲅⲁⲣ ⲛ̇ⲑⲟⲕ (des., in imo mg., ⲁϥⲓ ⲁϥ[ⲉⲣⲥⲱⲙⲁⲧⲓⲕⲟⲥ]; Vat. 36, ff. 146ᵛ, 147, lin. 6 a. fin.).

4 (ff. 88-92ᵛ) Ad ⲛ̇ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ; ff. 88-89, sectio ⲕ̅ⲉ̅ ⲧⲓⲥ ⲟⲙⲟⲓⲟⲥ ⲥⲟⲓ (inc. ⲉ̇ⲡⲓⲕ̇ⲗⲓⲥⲓⲥ; Vat. 36, f. 148ᵛ, lin. 12 – f. 149); ff. 89ᵛ-90ᵛ, sectio ⲛ̇ⲑⲟ ⲅⲁⲣ ⲡⲉ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ (Vat. 36, ff. 150ᵛ, 151); ff. 90ᵛ-92ᵛ, sectio ⲇⲉⲥⲡⲟⲩⲧⲉ ⲡⲓⲣⲉϥϩⲉⲙⲓ (Vat. 36, f. 150ʳ·ᵛ); f. 92ᵛ, sectio الجنس ⟨هى⟩ انتى (des. بكى; Vat. 36, f. 151, linn. 8, 9).

5 (ff. 93-94) Ad ⲁⲣⲉϣⲱⲡⲓ ⲛ̇ⲟⲩⲙⲁϩⲃ̅ϯ ⲙ̇ⲫⲉ; sectio ⲓⲥ ϩⲏⲡⲡⲉ ⲡⲟ̅ⲥ̅ (inc. ⲉ⟨ⲩ⟩ϩⲱⲗⲉⲙ, des. ϧⲉⲛ ⲕⲉⲛϥ; Vat. 36, f. 152ʳ·ᵛ, lin. 6).

Notae foliorum copticae, in summa plagula aversa positae, nitide apparent inde a f. 77ᵛ: ⲓ̅ⲍ̅ – ⲕ̅ⲍ̅ (ff. 77-87), ⲗ̅ – ⲗ̅ⲗ̅ (ff. 88-92), ⲗ̅ⲉ̅ et ⲗ̅ⲍ̅ (ff. 93, 94). Minio exarata sunt tituli, sectionum initia coptica, responsa, ductus in fine paragraphorum et interpunctionis signa; minio tacta sunt litterae marginales communes, litterae ⲫ, ϧ et ϩ, ac ductus super voces coarctatas. Sectiones concludit linea ductibus nigris constans cum lineolis et punctis rubris. F. 94ᵛ, vacuum relictum, implevit lector circulis et stellis necnon imaginibus rude delineatis (item in mgg. externis f. 93ʳ·ᵛ).

III (ff. 95-110ᵛ) Fragmentum psalmodiae, bohairice cum titulis partim bohairicis, partim arabicis; cf. cod. Vat. copt. 36.

1 (ff. 95-110ᵛ) Preces praeviae; f. 95ʳ·ᵛ, oratio dominica (inc. ⲧⲉϩⲛⲁⲕ [vide infra f. 117]; Vat. 36, f. 3ᵛ, lin. 10 – f. 4); ff. 95ᵛ-101, oratio gratiarum actionis ⲙⲁⲣⲉϥϣⲉⲡϩⲙⲟⲧ (Vat. 36, ff. 4-6); ff. 101-105, ⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ⲙⲁⲣⲉⲛⲟⲩⲱϣⲧ (Vat. 36, ff. 6-8); ff. 105ᵛ-110,

Ps. 50 (Vat. 36, ff. 8^v-10^v); f. $110^{r\cdot v}$, hymnus matutinus ⲧⲛⲁ-ⲧⲏⲓϥ (des. ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ; Vat. 36, ff. 11, linn. 1-8).

2 (ff. 110^v) Canticum quartum (des. ⲥⲙⲟⲩ ⲉ̀[ⲣⲟϥ]; Vat. 36, f. 182, linn. 4-7).

Folia aversa signantur ⲏ̄ – ⲓ̄ⲏ̄; minium fere ut in codice praecedenti; alio scripturae ductu exaratum est f. 110^v. F. 95, conscribillationes.

IV (ff. 111-117^v) Fragmenta varia.

1 (ff. 111-113^v) E diaconali; f. 111, inc. ⲃⲉⲛⲁⲙⲛ... ⲥⲉⲃⲉⲣⲟⲥ... ⲡⲓⲙⲉⲛⲣⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̅ⲥ̅ « Beniamin... Severus... a Deo dilectus »; continuo sequitur monitum ⲛⲉⲧⲟϣ... ⲧⲏⲣⲟⲩ (Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧ-ⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁ̀ⲕⲱⲛ, Cahirae, 1920, p. ⲙ̅ⲉ̅, linn. 10-14); ff. 111^v-112^v, commemoratio monachorum ⲡⲓⲛⲓϣϯ (Labib, ibid., pp. ⲛ̅ⲏ̅, ⲛ̅ⲑ̅; solito prolixior est atque ita mendose scripta ut nomina non pauca vix vel ne vix quidem dignosci valeant); f. $113^{r\cdot v}$, commemoratio sanctorum, inc. ⲓ̀ⲡⲉⲣ ⲉⲩⲗⲟⲅⲓⲙⲁⲛⲓ ⲧⲁⲥⲡⲓⲛⲓⲥ; des. ⲡⲓⲓ̅ⲃ̅ ⲛ̀ⲁ̀ⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲛ ⲛ̀ⲥⲓⲙⲟⲛ ⲡⲉⲧ[ⲣⲟⲥ] (Labib, p. ⲙ̅ⲏ̅, lin. 3 – p. ⲛ̅, lin. 2; discrepat codex in fine et pro patriarcha ⲇ̅ⲇ̅ habet ⲓ̀ⲱ̅ⲁ̅).

2 (f. $114^{r\cdot v}$) Canon pro patriarcha, inc. [...ⲙⲉⲧⲣⲟ]ⲡⲟⲗⲓⲧⲁ ⲉⲑⲛⲁⲥⲓⲟⲥ; des. ϩⲁⲛⲙⲁϣ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛⲉⲙ [ϩⲁⲛⲥⲏⲟⲩ...] « per multos annos et tempora... » (Cl. Labib, ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲯⲁⲗⲙⲟⲗⲓⲁ̀ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅, Cahirae, 1908, pp. ⲫ̅ⲟ̅ⲑ̅, ⲫ̅ⲡ̅, nonnulla communia habet).

3 (ff. 115-116) Sectio pro Annuntiatione, dum levatur incensum, inc.: ϧⲉⲛ ⲡⲓⲁ̀ⲃⲟⲧ ⲙ̀ⲙⲁϩ̅ⲋ̅ ⲁⲩⲱⲣⲡ ⲛ̀ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉⲩⲁⲅ-ⲅⲉⲗⲓⲟⲛ ⲉ̅ⲑ̅ⲩ̅ « In mense sexto missus est Gabriel, in evangelio sancto »; des.: ⲁ̀ⲣⲓⲡ̀ⲣⲉⲥⲃⲉⲩ⟨ⲓ⟩ⲛ... ⲅⲁⲃⲣⲓⲏⲗ ⲡⲓϥⲁⲓϣⲉⲛⲛⲟⲩϥⲓ ⲛ̀ⲧⲁϥⲭⲁ ⲛⲉⲛ-ⲛⲟⲃⲓ ⲛⲁⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗ « ora... Gabriel, nuntie boni, ut dimittat nobis peccata nostra » (hymnus ⲧⲉⲛⲱϣ ⲉ̀ⲡ̀ϣⲱⲓ [de Lacy o' Leary, *The Difnar of the coptic Church*, fasc. II, Lond., 1928, pp. 88, 89] multa communia praebet, alio tamen ordine; Vat. copt. 36, ff. 276^v-278, discrepat).

4 (f. 117^v) Psalmodiae preces praeviae: ϧⲉⲛ ⲫ̀ⲣⲁⲛ ⲙ̀ⲫⲓⲱⲧ (des. ⲧⲉϩⲛⲉⲕ [Vat. 36, f. $3^{r\cdot v}$, linn. 10, 11], scil. verbo quo incipit f. 95; utrum tamen pertinuerit f. 117 ad eumdem codicem non certo constat).

Folia 111-117, notis numericis antiquis destituta, scripturae copticae specimina praebent quattuor; scriptura incompta ff. 113, 114, ad scripturam accedit ff. 111, 112; scripturae ff. 115, 116, et f. 117^v, sat affines, ad quadratam formam pertinent. Puncta rubra in ff. 111^v, 112^r, 113^v-114^v.

F. 117, nota lectoris: وكان المهتم بهذا المجموع يوسف ابكارووس يوسف | ... بكنيست الشهير العظيم مرقريوس | صاحب السفين سلام الله عليه وهو سنت ... قبطية « Horum collectorum qui curam egit est Yūsuf Abkāru'ūs Yūsuf... in ecclesia celebris, potentis Mercurii, eius cuius duo sunt gladii (cf. Marc. Simaika bāšā, المتحف القبطى, t. II, Cahirae, 1932, pp. ٧-١٣); pax Dei sit super eum; anno... coptico ». Vac. f. 116v. In schedula laterculo interno anteriori agglutinata, nota: *Dono di S. E. il patriarca | Efrem Rahmani a S. S. Pio XI | luglio 1926*, manu Iohannis Mercati, hac aetate Bibliothecae Vaticanae praefecti.

Integumentum, e membrana et tela viridi confectum, praebet in dorso atramento impressa inscriptionem *Vat. copt. | 102* necnon scuta Pii XI et Iohannis Mercati card. bibliothecarii.

103. Chart., mm. 210 × 157, ff. 6.

F r a g m e n t a v a r i a, partim sahidica et partim bohairica. Sunt codicum detritorum membra disiecta, pleraque in duas partes lacerata, ex integumento codicis Vat. arab. 91 (saec. XIV) anno 1936 exeunte deprompta atque glutinatoris opera instaurata, chartae novae inserta et in volumen compacta; apparent in plagulis vestigia scripturae foliorum quibus quondam adhaeserint.

1 (f. 1r-v) Saec. XI (?), mm. circ. 130 × 90, linn. 13.

E x A c t i s a p o c r y p h i s s. A n d r e a e a p o s t o l i, sahidice. Cum folii pristini sola supersit pars inferior columellae dextrae et Actuum Andreae exstent coptice tantummodo fragmenta partim evulgata (cf. *Bibliotheca hagiographica orientalis*, Bruxellis, 1910, pp. 12 et 274; de Lacy o' Leary, *Littérature copte*, in *Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*, t. IX, Parisiis, 1930, col. 1604), expeditum visum est integrum fragmenti hic transcribere textum: f. 1, [ⲁϥⲟⲩⲱϣⲃ̄ ⲛ̄ϭⲓⲁ]ⲛ[ⲇⲣⲉⲁⲥ ⲡⲉϫ]ⲁϥ ⲛⲁϥ [ϫⲉⲙ̄]ⲛϣϭⲟⲙ ⲙⲙⲟ̤ⲓ [ⲉⲉⲓ] ⲛⲙⲙⲁⲕ ϩⲛ̄ϯⲟⲩ[ⲛⲟ]ⲩ ⲉⲧ-ⲃⲉⲡ̄ⲙⲏⲏ[ϣ]ⲉ ⲉ̄ϯⲛⲁⲃⲁⲡϯ̣[ⲍⲉ] ⲙ̄ⲙⲟⲟⲩ ⲁⲗⲗⲁ [ϫⲓ] ⲛ̄ⲫⲓⲗⲓⲙⲱⲛ ⲛⲙ̄[ⲙ]ⲁⲕ ϫⲉϥⲧⲟⲩⲛⲉⲥ[ⲡ]ⲉⲧⲙⲟⲟⲩⲧ ~ [.ⲁ]ⲛ̣ⲇⲣⲉⲁⲥ ⲇⲉ ⲁϥⲧⲛ̄ⲛⲟⲟⲩ ⲙ̄ⲫⲓⲗⲓⲙⲱⲛ « Respondens Andreas dixit ei: 'Non possum ire tecum nunc, propter multitudinem quam baptizaturus sum; verum sume Philemonem tecum ut mortuum suscitet'. Andreas autem misit Philemonem »; f. 1v, [ϯⲛⲁⲧⲁ]ⲙⲟ[ϥ ⲉ̄ⲡⲁⲓ] ϩⲣⲟⲩⲫⲟ[ⲥ ⲇⲉ ⲛ̄ⲧⲉⲣⲉϥ]ⲥⲱⲧⲙ ⲉ̄ⲛⲉⲓ̄ϣ[ⲁ]ϫⲉ ⲁϥⲧⲱⲟⲩⲛ̣ [ϩⲛ̄ⲟⲩ]ⲛⲟϭ ⲛⲱⲣⲅⲏ ⲁ[ⲩⲱ] ⲡⲉϫⲁϥ ⲛ̄ⲛⲉⲧ-[ϩⲙ̄]ⲡⲉϥⲕⲱⲧⲉ ϫ[ⲉⲉⲩⲉ]ⲥⲃⲧⲱⲧ ⲛⲁϥ ⲙ[ⲡⲉϥ]ϩⲧⲟ ⲁϥⲉⲓ ⲡⲃⲟⲗ

(prius ⲉⲃⲟⲗ, eraso ⲉ atque scripto ⲡ super lineam, unciali parva dextrorsum inclinata) ⲛⲧⲡⲟⲗⲓⲥ ⲉϥⲧⲁⲗⲏⲩ [ⲉ]ⲣⲟϥ ⲉϥϭⲱⲛⲧ ⲉⲙ[ⲁ]ⲧⲉ ⲛ̄ⲧⲉⲣⲟⲩⲥⲱⲧ[ⲙ] ⲛϭⲓⲛⲁⲧⲡⲟⲗⲓⲥ « hoc ipsi nuntiabo. Rufus porro ut audivit verba haec surrexit cum magna ira et dixit circumstantibus eum ut ipsi pararent equum suum; exivit e civitate, eum conscendens, valde iratus. Quum audissent cives » (cf. A. Smith Lewis, *The mythological Acts of the Apostles*, in *Horae Semiticae N°. IV*, Londini, 1904, p. 4, linn. 1-4 et 9-13, coll. textu arabico in *Horae Semiticae N°. III*, Lond., 1904, p. ٥, linn. 16-18 et 21, 22).

E textus iactura, quam prodit collatio cum editione arabica, eruitur ipsas columellas linearum fuisse circiter triginta. Scriptura uncialis oblonga nitida est neque affinitate caret cum nonnullis codicibus sahidicis saec. XI. Minio effecta sunt signa interpunctionis; minio tactae lineola flexuosa in fine paragraphi plagulae rectae necnon littera marginalis amplior ϩ in plagula aversa.

2 (f. 2r·v) Saec. XI (?), mm. circ. 165 × 90, linn. 15.

Ex anaphora s. Basilii, sahidice. Textus, in summo folio sat mutilus, exhibet: [a] f. 2, orationem pro iis qui dona obtulerunt, inc.: [...]ⲛⲧⲁⲩⲉⲓⲛⲉ ⲛⲁⲕ; des.: ⲡⲏ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲛⲙⲡⲏ[ⲩⲉ] (boh. apud Tuki, ⲡⲓϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓϣⲟⲙⲧ ⲛ̀ⲁⲛⲁⲫⲟⲣⲁ, Romae, 1736, p. ⲣ̄ⲕ̄, linn. 10-17; oratio quam edidit A. Georgi, *Fragmentum Evangelii S. Iohannis*, Romae, 1789, p. 307, iuxta cod. Borg. sah. 109[110], solo consonat initio usque ad ⲛⲉⲓⲇⲱⲣⲟⲛ); [b] f. 2r·v, commemorationem sanctorum, fine mutilam, inc.: ⲉⲡⲏⲇⲏ ⲡⲟ̄ⲥ̄; des.: ⲉⲧⲙⲉϩ ⲛ̀ⲉⲟⲟⲩ ⲉⲧ (Tuki, p. ⲣ̄ⲕ̄ⲁ̄, linn. 1-22; Georgi, pp. 307, 308; prae tenore textus plenius consonat fragmentum cum laudata recensione bohairica).

Folium, praeter marginem externum, fere integre servatum exhibet scripturam uncialem oblongam ut f. 1, nonnihil tamen elegantiorem. Vox ⲉⲡⲏⲇⲏ, littera ⲫ et signa interpunctionis sunt minio distincta.

3 (f. 3r·v) Saec. XI (?), mm. circ. 175 × 135, linn. 24.

Fragmentum psalmorum, sahidice; [a] f. 3, Ps. 137, 5-8; [b] f. 3r·v, Ps. 138, 1-12 des. ⲉ̀ⲣⲟⲕ. Ps. 138 praemittuntur nota ⲣ̄ⲗ̄ⲏ̄ et titulus ⲉⲡϫⲱⲕ... ⲛ̀ϫⲱ[ⲱⲣⲉ] ⲉ̀ⲃⲟⲗ, ut apud E. A. Wallis Budge, *The earliest known Coptic Psalter*, Londini, 1898, p. 144.

Scriptura venusta, maior in textu, minor in titulo, ea est quae vocatur uncialis parva inclinata. Rubra sunt signa interpunctionis et lineola in fine Ps. 137; minio tacta sunt littera marginalis ornata ⲡ initio Ps. 138, lineolae et puncta quae titulum a textu separant necnon lineolae super voces coarctatas et notam numericam ⲣ̄ⲗ̄ⲏ.

4 (f. 4) Saec. XII (?), mm. circ. 110 × 90, linn. 17.

Fragmentum indicis liturgici, sahidice. Folium ita attritum est ut vocabulum textus integrum vix legere valeas, praeter rubricam quattuor linearum in media plagula: ⲥⲟⲩⲕ̄ ⲁⲡⲁ ⲫⲓⲗⲏⲙⲱⲛ ⲡⲣⲉ[ϥ]ϫⲱ ⲛⲁⲛϯⲛⲟⲟⲩⲉ ⳩ ⲥⲁⲣⲁⲡⲓⲟⲛ ⲡⲉⲡⲣⲥ ⳩ ⲛⲁⲛϯⲛⲟⲟⲩⲉ ⲧⲕⲁⲑⲟⲗ(ⲓⲕⲏ) ⲥⲩⲛⲁⲝⲓⲥ « Die 20 (?), apa Philemonis, psalmodistae Antinoe (cf. E. Amélineau, *La géographie de l'Égypte*, Parisiis, 1893, pp. 48-51), martyris; Sarapionis presbyteri, martyris Antinoe; catholica synaxis ».

Scriptura fere ut in f. 3; minio exarata est nota liturgica. Vac. f. 4v.

5 (f. 5r-v) Saec. XII (?), mm. circ. 155 × 120, linn. 16-19.

Fragmentum liturgicum in B. M. V., leviter mutilum, bohairice cum vestigiis versionis arabicae marginalis; [a] f. 5, [...]ⲟⲙ ϧⲉⲛ ⲛⲉⲧⲃⲁ ⲛ̀ⲧⲉⲕ « in myriadibus tuis »; [b] f. 5, [ⲁϣ ⲡⲉ ?] ⲡ̣ⲧⲁⲓⲟ ⲛⲑⲏ ⲉⲑ̄ⲃ̄ ⲙⲁⲣⲓⲁ ⲛ̣ⲉ[ⲙ] ⲡⲉⲥⲧⲟⲩⲃⲟ « Quisnam (?) est honor sanctae Mariae et eius puritas? »; des.: ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲫⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̣ϯⲕ̀ⲧⲉⲥⲓⲥ ⲧⲏⲣⲥ ⲇⲟ̣ⲝ[ⲁ[« Christi luminis universae creationis. Gloria »; [c] f. 5v, ϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲡⲉⲕⲥⲁϫ[ⲓ ⲉⲃⲟⲗ] ϧⲉⲛ ⲛ̀ⲥⲁϫⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲯⲁⲗⲙ[ⲱⲇⲟⲥ] ϫⲉ ⲧⲱⲛⲕ ⲡ̄ⲟ̄ⲥ̄ ⲛ̀ⲑⲟⲕ ⲛ[ⲉⲙ] ϯⲕⲓ̣ⲃⲱⲧⲟⲥ · ϯⲇⲟⲝⲟⲗⲟⲅⲓⲁ « Absolve verbum tuum verbo Psalmistae: 'Surge, Domine, tu et arca' (cf. Ps. 131, 8). Doxologia »; [d] f. 5v, ϩⲱⲗ ⲉϯⲥⲕⲩⲛⲏ ⲉⲛⲁⲩ ⲉ̣ⲡⲓⲥⲧⲁⲙⲛⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲡⲉϥⲙⲁⲛⲛⲁ ⲉⲧϩⲏⲡ « Accede ad tentorium ad videndam urnam et manna eius absconditum (cf. Hebr. 9, 4) »; des.: ϩⲱⲥ ⲉⲡⲓⲙⲁⲛⲛⲁ ⲇⲉ (sic) [ϥ]ϯ ⲱⲛϧ ⲛϩⲁ̣ⲛⲟⲩⲱⲛ ⲡⲁⲓⲣⲏ̣[ϯ] ϩⲱϥ ⲡⲭ̄ⲥ̄ ⲁϥϯ ⲱⲛϧ ⲛⲁⲛ [...]ⲛ « canta manna quod vitam dat quibusdam; pariter etiam Christus vitam dedit nobis... ».

Scriptura leviter depressa est licet non incompta. Deest minium. Finem sectionum signant lineolae rectae cum lineolis curvis. In imo folio recto, manu illius qui versionem arabicam in mg. adiecit: ابنى المنارة تقوى بالروح « Fili mi, firmatum est candelabrum Spiritu ».

6 (f. 6r·v) Saec. XII (?), mm. circ. 170 × 135, linn. 13 et 16.

Fragmentum psalliarum alphabeticarum, bohairice; [a] f. 6, psalliae duo ultimi versiculi (ⲯ, ⲱ) cum conclusione, inc.: ⲯⲱⲧⲏⲣ ⲛ̀ϯⲟⲓⲕ[ⲟⲩ]ⲙⲉⲛⲏ «Servator mundi»; des.: ⲡⲁⲟ̅ⲥ̅ ⲓ̅ⲏ̅ⲥ̅ ϫⲱ ⲛⲏⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉϣⲱⲡ ⲁⲛϣⲁⲛⲉⲣⲯ[ⲁⲗⲓⲛ] «Domine mi Iesu, dimitte mihi. Si cantaverimus»; [b] f. 6r·v, praemissis invocatione ⲥⲩⲛ ⲑⲉⲱ et titulo ⲯⲁⲗⲓⲁ [...], psalliae primi quattuor versiculi (ⲁ, ⲃ, ⲅ, ⲇ), inc.: ⲁ[ⲓ]ⲛⲁϩⲱⲥ... ⲃⲱⲧⲥ ⲱ ⲡⲁϫⲱⲣⲓ ⲙⲙⲏⲓ ⲉⲛⲉϯⲃⲱⲧⲥ ⲉⲣⲟⲓ «Cantabo... oppugna, o mi fortis vere, oppugnantes me (cf. Ps. 34, 1)»; des.: ϫⲉ ⲧⲁⲃⲟⲏⲑⲓⲁ ϧⲁⲧⲉⲛ ⲫϯ ⲡⲉⲧⲛⲟϩⲉⲙ ⲛⲛⲓⲁⲧⲕⲁⲕⲓⲁ «quia auxilium meum apud Deum qui servat innocentes».

Scriptura librarii, sat rudis, est sinistrorsum leviter inclinata. Minio exarata sunt signa interpunctionis necnon emendatio ⲟⲩ in plagula recta; minio vero tactae litterae marginales, linea prima psalliae ⲁⲓⲛⲁϩⲱⲥ quae litteras exhibet grandiores, litterae ⲫ et ϧ necnon lineolae quae voces coarctatas tegunt. Psalliam concludit linea ductibus coni stans et punctis. F. 6, in mg. ext., manu recentiore: كملت الابصالية المباركة «Absoluta est psallia benedicta».

Integumentum, e membrana et tela viridi confectum, in parte sinistra operculi anterioris atramento exhibet impressa *Vat. copt.* | *103* necnon scuta Pii XI et Iohannis Mercati card. bibliothecarii.

INDEX RERUM BREVIS[1]

Biblica.

Apocrypha.

Liturgica.

[1] Notae numericae signant enarrationum initia.

Hagiographica.

Passiones sanctorum.

Vitae sanctorum.

Patristica.

Philologica.

Grammaticae.

a) *bohairicae:*

b) *sahidica:*

Vocabularia.

a) *bohairica:*

b) *sahidicum:*